

Förvaltare av alternativa investeringsfonder

Betänkande av AIF-förvaltarutredningen

Stockholm 2012

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2012:67

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-598 191 91
Ordertel: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss – hur och varför. Statsrådsberedningen (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02)
– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som ska svara på remiss.
Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/remiss>

Textbearbetning och layout har utförts av Regeringskansliet, FA/kommittéservice.

Tryckt av Elanders Sverige AB.
Stockholm 2012

ISBN 978-91-38-23805-9
ISSN 0375-250X

Till statsrådet Peter Norman

Regeringen beslutade den 8 september att utse en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag till hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 ska genomföras i svensk rätt.

I uppdraget ingick också att bl.a. ta fram underlag till och utarbeta lagförslag som bedöms lämpliga för en ändamålsenlig reglering i svensk rätt av alternativa investeringsfonder även i de avseenden som inte omfattas av direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder. (Dir. 2011:77).

Som särskild utredare förordnades från den 1 november 2011 justitierådet Ann-Christine Lindeblad.

Som sakkunniga förordnades från den 1 november 2011 bankjuristen Martin Axelsson, juristen Charlotta Erikson, departementssekreteraren Catarina Erséus, juristen Lovisa Hedberg, ämnesrådet Henrik Lennefeldt, verkställande direktören Marie Reinius, chefsjuristen Joakim Schaaf, professorn Per Strömberg och chefsjuristen Helene Wall. Per Strömberg entledigades från sitt uppdrag den 3 februari 2012.

Som sekreterare anställdes från den 14 september 2011 hovrättsassessorn Helena Forsaeus, från den 3 oktober 2011 bankjuristen Johan Lycke och från den 1 november 2011 ekonomen Sofia Bildstein-Hagberg.

Utredningen, som har antagit namnet AIF-förvaltarutredningen, överlämnar betänkandet *Förvaltare av alternativa investeringsfonder* (SOU 2012:67). Uppdraget är med detta slutfört.

Stockholm i september 2012

Ann-Christine Lindeblad

/Sofia Bildstein-Hagberg
Helena Forsaeus
Johan Lycke

Innehåll

Förkortningar	17
Sammanfattning	21
Summary	33
Författningsförslag	45
1 Förslag till lag (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	45
2 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken (1949:381) ...	116
3 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	121
4 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument	127
5 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande	129
6 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	132
7 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd	133
8 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	145
9 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).....	154

10	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter	156
11	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder	157
12	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	202
13	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	205
14	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	214
15	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	216
16	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)	217
17	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	218
18	Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043)	221
19	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar	224
20	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	226
21	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringsparkonto	236
1	Inledning	239
1.1	Utredningens uppdrag och arbete	239
1.2	Viss terminologi	240

2	Bakgrund.....	243
2.1	Direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	243
2.2	Kommissionens genomförandeåtgärder.....	244
2.3	Skäl till reglering av fonder och fondsparande.....	245
2.4	Övrig harmoniserad lagstiftning på finansmarknadsområdet.....	249
2.5	Fondsparandets organisation och kategorier	252
2.5.1	Harmoniserade fonder	255
2.5.2	Icke-harmoniserade investeringsfonder (specialfonder).....	256
2.5.3	Andra icke-harmoniserade fonder.....	257
2.6	Den svenska fondmarknaden	263
2.6.1	Fondförvaltare	266
2.6.2	Utländska aktörer på den svenska fondmarknaden.....	268
2.7	Den svenska riskkapitalmarknaden	269
2.7.1	Statliga institutioner och företag.....	269
2.7.2	Koncernägda riskkapitalföretag.....	270
2.7.3	Privatägda riskkapitalföretag och riskkapitalfonder.....	270
3	Allmänna utgångspunkter	275
3.1	Förhållandet mellan AIFM-direktivet och den nationella regleringen.....	275
3.1.1	Allmän inriktning.....	275
3.1.2	Fondernas och förvaltarens juridiska form.....	276
3.2	Terminologi.....	277
3.3	En ny lag.....	279
3.4	Den behöriga myndigheten.....	281

4	Tillämpningsområdet	283
4.1	Definitionen av AIF-fonder	283
4.1.1	Ta emot kapital från investerare.....	283
4.1.2	Investera enligt en fastställd investeringsstrategi till förmån för investerarna.....	284
4.1.3	Ingen UCITS-fond.....	285
4.1.4	Befintliga fonder och företag som omfattas av AIFM-direktivet	285
4.2	Definitionen av AIF-förvaltare	288
4.2.1	Begreppet förvaltare.....	288
4.2.2	En enda förvaltare – intern och extern förvaltning	289
4.3	Undantag	290
4.3.1	Holdingsbolag	290
4.3.2	Pensionsfonder	290
4.3.3	Överstatliga institutioner, centralbanker m.fl.....	291
4.3.4	Sparprogram för anställda och SPS.....	291
4.3.5	Koncerninterna fonder	292
4.4	Partiellt undantag för AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden	293
4.4.1	Tröskelvärden och begränsad tillämpning av direktivets bestämmelser	293
4.4.2	Kommissionens genomförandeåtgärder.....	294
5	Tillstånd och kapitalkrav	297
5.1	Förutsättningar för tillstånd.....	297
5.1.1	Regler om tillståndsplikt och kärnverksamheten	297
5.1.2	Reglerna om sidoverksamheter	300
5.1.3	Särskilda bestämmelser för värdepappersinstitut	302
5.2	Ansökan om tillstånd och anmälan om ändringar i verksamheten m.m.	304
5.2.1	Ansökan om tillstånd.....	304
5.2.2	Förutsättningar för tillstånd.....	307
5.2.3	Begränsningar i omfattningen av tillståndet.....	310
5.2.4	Tidsfrister för tillståndsprövning.....	311

5.2.5	Ändringar i verksamheten.....	313
5.3	Ägarprövning	314
5.4	Kapitalkrav	316
5.4.1	Startkapital.....	316
5.4.2	Kapital beräknat på den förvaltade fondförmögenheten.....	317
5.4.3	Kapital beräknat efter AIF-förvaltarens fasta omkostnader	318
5.4.4	Kapitalkrav för att täcka potentiella risker i fråga om yrkesansvar	320
5.4.5	Ytterligare regler om kapitalbasen och undantag för förvaltare av UCITS-fonder.....	321
6	Marknadsföring.....	323
6.1	Marknadsföring.....	323
6.2	Underrättelse om marknadsföring.....	325
7	Olika regler för olika kategorier av investerare	329
7.1	Inledning	329
7.2	Professionella och icke-professionella investerare.....	330
7.3	Specialfonder	331
7.4	Marknadsföring till icke-professionella investerare av AIF-fonder som inte är specialfonder	333
7.4.1	Skydd för kundernas tillgångar samt värdering och prissättning	335
7.4.2	Likviditet samt värdering och prisinformation....	335
7.4.3	Löpande information om kostnader m.m.....	338
7.4.4	Riskspridning.....	338
7.4.5	Information om produkten i sig.....	339
7.4.6	Passandebedömning	341
7.5	AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden	342
7.6	Marknadsföring av specialfonder enbart till professionella investerare	343

8	Verksamhetsregler	347
8.1	Allmänna principer.....	347
8.2	Intressekonflikter.....	349
8.2.1	Identifiering och hantering av intressekonflikter.....	349
8.2.2	Information om intressekonflikter till investerare.....	352
8.2.3	Tjänster som utförs av en primärmäklare (prime broker)	354
8.3	Ersättningssystem	357
8.4	Riskhanteringsfunktion och riskhanteringssystem.....	360
8.4.1	Finansiell hävstång	363
8.5	Likviditetshantering	366
8.6	Värdepapperiseringstransaktioner.....	369
8.7	Särskilda verksamhetskrav avseende AIF-förvaltare som bedriver diskretionär förvaltning av investeringsportföljer.....	371
8.7.1	Investeringar i egenförvaltade fonder.....	371
8.7.2	Investerar skydd.....	372
9	Organisation, värdering och delegering	375
9.1	Allmänna principer för AIF-förvaltarens organisation	375
9.2	Värdering	377
9.2.1	Värderingsförfaranden och värderingsintervall....	377
9.2.2	Oberoende värdering.....	379
9.3	Delegering.....	384
9.3.1	Förutsättningar för delegering.....	384
9.3.2	Förbud mot delegering i vissa fall.....	387
9.3.3	Förvaltarens ansvar och förbud mot ”brevlådeföretag”	388
9.3.4	Vidaredelegering	389

10	Förvaringsinstitut.....	393
10.1	Krav på att ha ett förvaringsinstitut och vem som kan vara förvaringsinstitut.....	393
10.2	Begränsningar på grund av intressekonflikter.....	397
10.3	Särskilda krav på förvaringsinstitut i tredjeland.....	398
10.4	Förvaringsinstitutets uppgifter beträffande fondernas penningflöden	400
10.5	Förvaring av fondens tillgångar.....	402
10.6	Förvaringsinstitutets kontrollerande funktion	404
10.7	Skyldigheten att agera i fondens och andelsägarnas intresse.....	405
10.8	Delegering av förvaringsinstitutetsfunktioner.....	407
10.9	Förvaringsinstitutets ansvar	409
10.10	Förvaringsinstitutets skyldighet att lämna information till tillsynsmyndigheten.....	414
11	Informationskrav och rapportering till behörig myndighet.....	419
11.1	Allmänt om informationskraven.....	419
11.2	Regelbunden information.....	420
11.2.1	Årsberättelse	420
11.2.2	Revision.....	426
11.2.3	Övrig information som ska lämnas regelbundet	428
11.3	Informationsbroschyr.....	431
11.3.1	Informationsbroschyrens innehåll	431
11.3.2	Information om förvaringsinstitutets ansvar.....	435
11.3.3	Faktablad.....	436
11.4	Rapportering till behöriga myndigheter.....	438
11.4.1	Rapporteringskrav för AIF-förvaltare.....	438

11.4.2	Rapporteringskrav för förvaltare av specialfonder och för förvaltare av andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare.....	441
11.5	Rapporteringskrav för förvaltare av AIF-fonder som inte överstiger tröskelvärdena	443
12	Kontroll över onoterade företag och emittenter	445
12.1	Inledning.....	445
12.2	Tillämpningsområdet	445
12.3	Anmälan om förvärv	448
12.4	Ytterligare informationskrav vid förvärv av kontroll.....	449
12.5	Särskilda krav på årsredovisning när fonder har kontroll över onoterade företag	451
12.6	Tömning av företag på tillgångar.....	453
13	Verksamhet över gränserna.....	457
13.1	Inledning.....	457
13.2	AIF-förvaltare och AIF-fonder inom EES.....	458
13.2.1	Marknadsföring av AIF-fonder över gränserna	458
13.2.2	Förvaltning av AIF-fonder över gränserna	463
13.3	AIF-förvaltare och AIF-fonder från tredjeland.....	466
13.3.1	AIF-förvaltares förvaltning av AIF-fonder från tredjeland	466
13.3.2	Marknadsföring i Sverige av icke EES-baserade AIF-fonder som förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare	467
13.3.3	Marknadsföring i Sverige av AIF-fonder som förvaltas av en icke EES-baserad AIF-förvaltare	470
13.4	Harmoniserade regler för tredjelandssituationer med fördröjt genomförande	472

13.4.1	Marknadsföring inom EES av icke EES-baserade AIF-fonder som förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare	473
13.4.2	Referensland för icke EES-baserade AIF-förvaltare	476
13.4.3	Krav på tillstånd och tillståndsförfarandet för icke EES-baserade AIF-förvaltare	479
13.4.4	Utvärdering av tillstånd och tillsyn avseende icke EES-baserade AIF-förvaltare	482
13.4.5	Marknadsföring över gränserna av EES-baserade AIF-fonder som förvaltas av icke EES-baserade AIF-förvaltare.....	483
13.4.6	Marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder som förvaltas av icke EES-baserade AIF-förvaltare	485
13.4.7	Icke EES-baserade AIF-förvaltares förvaltning av AIF-fonder över gränserna.....	489
14	Tillsyn och sanktioner m.m.	491
14.1	De behöriga myndigheternas ansvarsområden	491
14.2	Kontroll och ingripandemöjligheter	493
14.2.1	Verktyg för tillsynen	494
14.2.2	Ingripanden mot svenska AIF-förvaltare och mot en förvaltare som saknar tillstånd.....	495
14.2.3	Ingripanden mot utländska AIF-förvaltare	498
14.2.4	Ingripanden mot AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder vars samlade tillgångar inte överstiger angivna tröskelvärden	499
14.3	Överklagande m.m.....	500
14.4	Myndighetssamarbete.....	502
15	Förslagets inverkan på skattekontrollen	505
15.1	Inkomstskatt	506
15.2	Kupongskatt.....	509
15.3	Mervärdesskatt	511
15.4	Skatteförfarandet och skattekontrollen.....	511

16	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	515
16.1	Inledning.....	515
16.2	Ikraftträdande.....	515
16.3	Övergångsbestämmelser	517
16.3.1	Förvaltare som redan före direktivets genomförandedatum bedriver tillståndspliktig verksamhet	517
16.3.2	Utländska EES-baserade AIF-förvaltare	520
16.3.3	AIF-fonder för vilka ett prospekt upprättats före den 22 juli 2013	521
16.3.4	Slutna AIF-fonder	521
16.3.5	Förvaringsinstitut i andra medlemsstater.....	522
17	Förslagets konsekvenser	525
17.1	Konsekvenser för fondförvaltare	525
17.2	Konsekvenser för förvaringsinstitut	529
17.3	Konsekvenser på riskkapitalområdet	530
17.4	Konsekvenser för investerare	531
17.5	Konsekvenser för fondmarknaden.....	532
17.6	Konsekvenser för Finansinspektionen.....	534
18	Författningskommentar	537
18.1	Förslag till lag (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	537
18.2	Övriga författningsförslag.....	708
18.2.1	Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	708
18.2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.....	710
18.2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd.....	710
18.2.4	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	711

18.2.5	Förslag till lag om ändring av lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter	711
18.2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder.....	712
18.2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	715
18.2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	718
18.2.9	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)	718
18.2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om betaltjänster	718
18.2.11	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	719

Bilagor

1	Kommittédirektiv 2011:77	723
2	Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIFM-direktivet)	731
3	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	805
4	Parallelluppställning över genomförandet av AIFM-direktivet	851

Förkortningar

a.	anförd, anförda
AIFM-direktivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010
bet.	Betänkande
CESR	Committe of European Securities Regulators
CSD	Central Securities Depository, central värdepappersförvarare
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EG	Europeiska gemenskapen/ Europeiska gemenskaperna
EGT	Europeiska gemenskapernas officiella tidning (numera EUT)

Esma	European Securities and Markets Authority, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten
EU	Europeiska unionen
EUT	Europeiska unionens officiella tidning (tidigare EGT)
f./ff.	följande sida/sidor
FFFS	Finansinspektionens författningssamling
Kommissionen	Europeiska kommissionen
LIF	Lagen (2004:46) om investeringsfonder
MiFID	Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG
prop.	proposition
SOU	Statens offentliga utredningar
UCITS	Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities

UCITS-direktivet

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)

Sammanfattning

Europaparlamentet och rådet antog i juni 2011 ett direktiv om förvaltare av alternativa investeringsfonder¹ (AIFM-direktivet). I direktivet åläggs medlemsstaterna att införa gemensamma regler avseende förvaltare (AIF-förvaltare) av alternativa investeringsfonder (AIF-fonder). Direktivets regler gäller alltså förvaltarna av sådana fonder, för vilka det tidigare inte har funnits någon gemensam europeisk reglering. AIFM-direktivet kommer sannolikt att kompletteras av genomförandeförordningar från kommissionen som blir direkt tillämpliga i Sverige. Ytterligare kompletteringar av direktivets bestämmelser kan förväntas i form av tekniska standarder, som ska utarbetas av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) och antas av kommissionen.

Utredningens huvuduppgift har varit att analysera och ta fram förslag till de ändringar som behövs i svensk rätt för att genomföra AIFM-direktivet. Det har i uppdraget ingått att inte gå utöver de minimikrav som anges i direktivet om det inte bedöms vara motiverat av systemrisk- eller investerarskyddsskäl. Vidare har i uppdraget ingått att se över regleringen av de kontraktuella fonder som inte är värdepappersfonder (specialfonder), även i de avseenden som inte omfattas av AIFM-direktivet.

Efter ett inledande avsnitt, där förutsättningarna för utredningsarbetet och arbetets bedrivande beskrivs, redogör utredningen för AIFM-direktivet i korthet och den nuvarande svenska regleringen av fondmarknaden (kapitel 2). I samma avsnitt beskrivs den svenska fondmarknaden och de olika fonder – i vid bemärkelse – som förekommer där. Därefter följer förslagsdelen i betänkandet, kapitlen 3–16. I det följande redovisas utredningens huvudsakliga förslag och bedömningar.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (EUT L 174, 01.07.2011, s. 1, Celex 32011L0061).

Allmänna utgångspunkter (kapitel 3)

Utredningen tar i detta kapitel upp vissa grundläggande och principiella frågor.

Utredningen konstaterar att AIFM-direktivet i många delar innebär en s.k. fullharmonisering, dvs. medlemsstaterna får inte införa vare sig strängare eller mindre långtgående regler än de som följer av direktivet och kommissionens kommande genomförandeförordningar. På några områden lämnar direktivet utrymme för nationella avvikelser, t.ex. avseende förvaltare av sådana fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare. Utredningens utgångspunkt har varit att de bestämmelser som införs i svensk rätt inte utan starka skäl bör gå längre än AIFM-direktivets regler. Det finns dock starka investerarskyddsskäl att införa strängare regler avseende sådana alternativa investeringsfonder som ska marknadsföras till konsumenter och andra icke-professionella investerare.

Utredningen föreslår att AIFM-direktivet genomförs genom en ny lag. Terminologin i den nya lagen bör följa terminologin i AIFM-direktivet för att underlätta tillämpningen av den eller de genomförandeförordningar och de tekniska standarder som kommissionen kan förväntas att anta. En terminologisk enhetlighet underlättar också ambitionen att uppnå en likartad reglering inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Utredningen föreslår också att specialfonderna regleras i den nya lagen och att lagen (2004:46) om investeringsfonder (LIF) ska reglera enbart fonder som omfattas av det s.k. UCITS-direktivet². Dessa fonder benämns i dag värdepappersfonder. Utredningen föreslår att de i stället ska benämnas investeringsfonder och att detta begrepp således inte längre ska vara ett samlingsbegrepp för olika typer av fonder.

I kapitlet föreslås slutligen att Finansinspektionen ska vara behörig myndighet enligt AIFM-direktivet, dvs. den myndighet som ska fatta beslut om tillstånd för förvaltare av alternativa investeringsfonder och som har ansvar för tillsynen över att de bestämmelser som antas med stöd av direktivet efterlevs.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L302, 17.11.2009, s. 32, Celex 32009L0065), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU (EUT L 331, 15.12.2010, s. 120 Celex 32010L0078).

Tillämpningsområdet (kapitel 4)

AIFM-direktivet innehåller en del nya definitioner och begrepp. Av störst betydelse är begreppen alternativa investeringsfonder (AIF-fonder) och förvaltare av sådana fonder (AIF-förvaltare). Utredningen föreslår att definitioner och förkortningar av dessa begrepp införs i den nya lagen. I kapitlet behandlas också undantagen från lagens tillämpningsområde; dels företag och institutioner som undantas helt och hållet, dels AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder vars samlade tillgångsvärde understiger vissa tröskelvärden och för vilka enbart vissa bestämmelser med minimikrav avseende registrering och information ska tillämpas.

Tillstånd och kapitalkrav (kapitel 5)

Utredningen föreslår att det i den nya lagen ställs upp krav på tillstånd för förvaltning av AIF-fonder. En AIF-förvaltare får som huvudregel inte ägna sig åt någon annan verksamhet än förvaltning av AIF-fonder, och exempelvis ett värdepappersinstitut kan därför inte få tillstånd att förvalta AIF-fonder. Ett fondbolag kan däremot få sådant tillstånd på grund av en uttrycklig regel i AIFM-direktivet, som genomförs i den nya lagen.

En AIF-förvaltare kan få tillstånd att som sidoverksamhet erbjuda och utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer och vissa därmed sammanhängande sidotjänster.

I kapitlet föreslås också bestämmelser om vad en ansökan om tillstånd ska innehålla, förutsättningarna för att tillstånd ska beviljas och skyldighet att anmäla vissa ändringar av verksamheten till Finansinspektionen.

Till skillnad från andra direktiv på värdepappersmarknadsområdet (t.ex. MiFID³ och UCITS-direktivet) innehåller AIFM-direktivet inga utförliga regler om ägarprövning. Det anges visserligen som en förutsättning för tillstånd att den som har ett kvalificerat innehav i

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (EUT L145, 30.4.2004, s. 1 Celex 32004L0039), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/31/EG 8(EUT L 114, 27.4.2006, s. 60, Celex 32006L0031) och Kommissionens direktiv 2006/73/EG av den 10 augusti 2006 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet (EUT L 241, 2.9.2006, s. 26, Celex 32006L0073).

en AIF-förvaltare ska vara lämplig, men det finns inga regler om prövning vid ett ägarskifte när väl AIF-förvaltaren har fått sitt tillstånd. Reglerna om ägarprövning i dessa situationer i annan lagstiftning har bl.a. till syfte att skydda investerarna från olämpliga ägares inflytande över verksamheten. Utredningen föreslår därför att bestämmelser om ägarprövning, motsvarande dem som gäller i dag för t.ex. fondbolag, införs för AIF-förvaltare som förvaltar fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare.

I kapitlet föreslås slutligen att det i lagen införs bestämmelser, motsvarande AIFM-direktivets minimiregler, om minsta startkapital och kapitalbas under pågående verksamhet.

Marknadsföring (kapitel 6)

För att en AIF-förvaltare ska få marknadsföra andelar i en AIF-fond till professionella investerare räcker det inte att förvaltaren har tillstånd som AIF-förvaltare. Förvaltaren måste också underätta den behöriga myndigheten i sitt hemland om vilka fonder som ska marknadsföras. Utredningen föreslår dels att begreppet marknadsföring definieras i den nya lagen, dels att det i lagen införs bestämmelser om nödvändiga underrättelser till Finansinspektionen.

Olika regler för olika kategorier av investerare (kapitel 7)

AIFM-direktivets regler om bl.a. tillstånd och verksamhet över gränserna rör AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ska marknadsföras till professionella investerare. Det är exempelvis under förutsättning att AIF-fonderna marknadsförs bara till professionella investerare som AIF-förvaltaren, efter ett relativt enkelt underrättelseförfarande, har rätt att marknadsföra fonderna också i andra länder inom EES än förvaltarens hemland. AIFM-direktivet tillåter dock nationella bestämmelser med striktare krav om fonderna ska marknadsföras till icke-professionella investerare. Sådana striktare krav måste emellertid vara desamma för inhemska AIF-förvaltare och AIF-fonder som för AIF-förvaltare och AIF-fonder från andra länder inom EES.

Mot denna bakgrund föreslås att de nuvarande reglerna för specialfonder behålls i stort sett oförändrade. Utredningen föreslår också, som huvudregel, att det uppställs särskilda krav för att AIF-

fonder som inte är specialfonder ska få marknadsföras till icke-professionella investerare. Andelarna i sådana AIF-fonder ska enligt utredningens förslag vara upptagna till handel på en reglerad marknad, antingen som fondandelar eller som aktier. Syftet är att ställa krav på likviditet, dvs. investerarens möjlighet att omvandla sin fondandel till pengar, som är likvärdiga med det likviditetskrav som gäller för specialfonder genom att sådana fonder ska vara öppna för inlösen. Vidare ska det enligt utredningens förslag finnas ett faktablad som på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning ska innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den. Faktabladet ska till form och innehåll motsvara de faktablad som ska finnas för specialfonder och ska, i likhet med vad som gäller för specialfonder, tillhandahållas investeraren i god tid innan avtal om köp av fondandelar ingås.

Utredningen föreslår också att de bestämmelser om registreringskrav och viss informationsskyldighet som gäller för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder vars samlade tillgångsvärde inte överstiger vissa tröskelvärden, inte ska vara tillämpliga på förvaltare som förvaltar specialfonder, oavsett vilken investerarkategori dessa marknadsförs till. Dessa bestämmelser ska inte heller vara tillämpliga på AIF-förvaltare som förvaltar andra AIF-fonder än specialfonder, om de ska marknadsföras till icke-professionella investerare.

I kapitlet föreslås även vissa lättnader avseende informationskrav för förvaltare av specialfonder, om marknadsföringen enbart riktas till professionella investerare. Detta bedöms vara motiverat av konkurrensneutralitetsskäl.

Verksamhetsregler (kapitel 8)

AIFM-direktivet innehåller en rad regler om hur en AIF-förvaltare ska bedriva sin verksamhet. I kapitlet behandlas bl.a. bestämmelser om intressekonflikter, relationen till primärmäklare (prime broker), ersättningssystem, riskhantering, finansiell hävstång, likviditetshandling och värdepapperiseringstransaktioner. I kapitlet behandlas också några specialregler för AIF-förvaltare som bedriver diskretionär förvaltning av investeringsportföljer.

När det gäller intressekonflikter föreslår utredningen att bestämmelser, motsvarande dem som finns för fondbolag och värdepappers-

institut, om identifiering och hantering av intressekonflikter införs i den nya lagen.

Om en AIF-förvaltare använder en primärmäklare för att t.ex. finansiera eller vara motpart i AIF-fondernas transaktioner med finansiella instrument ska enligt AIFM-direktivet ett skriftligt avtal upprättas som reglerar relationen och möjligheterna till överföring av och förfogande över fondens tillgångar. Utredningen föreslår att bestämmelser om detta förs in i den nya lagen.

Utredningen föreslår också bestämmelser om att en AIF-förvaltare ska ha en struktur för ersättningar till anställda som främjar en sund och effektiv riskhantering. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreslås få rätt att meddela föreskrifter om utformningen av ersättningsystemen. Liknande regler finns för andra företag i finanssektorn, t.ex. kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag, i Finansinspektionens föreskrifter.

Utredningen föreslår också att en AIF-förvaltare ska ha en ändamålsenlig riskhantering och en funktion för riskhanteringen som är åtskild från förvaltarens övriga operativa affärsverksamhet. Personal som ansvarar för förvaltningen och fondernas värdeutveckling får t.ex. inte ha inflytande över riskfunktionens verksamhet. När det gäller likviditetsrisker föreslås särskilda krav på bl.a. övervakning och stresstester av likviditetsriskerna i varje AIF-fond som förvaltas.

Vidare ska enligt utredningens förslag en AIF-förvaltare som använder sig av finansiell hävstång, dvs. ökar en AIF-fonds exponering mot vissa tillgångar genom t.ex. belåning eller derivatinstrument, sätta gränser för i vilken omfattning sådana tekniker får användas. Förvaltaren ansvarar för att gränserna är rimliga och att de efterlevs. Finansinspektionen ska också kunna överpröva dessa gränser, om inspektionen bedömer att det behövs av systemriskskäl.

Värdepapperiseringstransaktioner innebär att t.ex. ett kreditinstitut särskiljer vissa tillgångar och ger ut värdepapper som motsvarar denna tillgångsmassa. Kreditinstitut får investera i sådana värdepapper om originatorn, den ursprungliga långivaren eller det kreditinstitut som medverkat i emissionen har behållit ett ekonomiskt intresse som motsvarar minst fem procent. I AIFM-direktivet finns en liknande regel för AIF-förvaltare. Förutsättningarna för att en AIF-fond ska få investera i värdepapperiseringstransaktioner ska enligt AIFM-direktivet anges i delegerade akter. Utredningen föreslår därför bara ett bemyndigande om föreskriftsrätt för det fall kommande

delegerade akter inte till fullo reglerar investeringar i värdepapperiseringstransaktioner.

Utredningen föreslår också att en AIF-förvaltare som, med stöd av tillstånd, förvaltar investerares portföljer på individuell basis inte ska få placera sådana investerares medel i AIF-fonder som förvaltaren förvaltar, om inte investerarna har godkänt detta på förhand. Vidare föreslås att verksamheten ska omfattas av investerarskydd enligt lagen (1999:158) om investerarskydd.

Organisation, värdering och delegering (kapitel 9)

I detta kapitel föreslår utredningen, förutom allmänna bestämmelser om att en AIF-förvaltare ska ha en ändamålsenlig organisation, sunda administrativa förfaranden, tillfredsställande intern kontroll m.m., bestämmelser om AIF-förvaltarens värdering av tillgångarna i de AIF-fonder som förvaltas. En AIF-förvaltare ska för det första ha lämpliga och konsekventa metoder så att en korrekt och oberoende värdering av varje AIF-fonds tillgångar kan ske med en frekvens som stämmer överens med fondens inlösenintervall. För det andra ska AIF-förvaltaren se till att värderingen sköts av en oberoende funktion: antingen av en extern värderare eller av en funktion inom AIF-förvaltaren under förutsättning att en sådan funktion är oberoende av portföljförvaltningen.

Utredningen föreslår också bestämmelser om delegering. Regler om delegering, eller uppdragsavtal/outsourcing, finns för de flesta finansiella företag. Reglerna i AIFM-direktivet, liksom de bestämmelser som föreslås gälla för AIF-förvaltare, går i huvudsak ut på att delegeringen ska kunna motiveras på objektiva grunder, att uppdragstagaren ska väljas med omsorg så att uppdragsgivaren kan förvissa sig om att uppdragstagaren klarar av uppgiften, att delegering av tillståndspliktig verksamhet bara sker till uppdragstagare med erforderliga tillstånd, att eventuella intressekonflikter hanteras och att Finansinspektionens möjlighet att utöva tillsyn inte försämraras. Delegering av uppgifter ska också anmälas till Finansinspektionen. För AIF-förvaltare föreslås därutöver bestämmelser om att delegering av portföljförvaltning eller riskhantering inte får göras till den förvaltade AIF-fondens förvaringsinstitut.

Förvaringsinstitut (kapitel 10)

Liksom för investeringsfonder ska det för varje AIF-fond finnas ett förvaringsinstitut som förvarar AIF-fondens tillgångar eller, när det är fråga om tillgångar som inte kan förvaras i depå, kontrollerar att AIF-fonden äger tillgångarna. Utredningen föreslår bestämmelser dels om vem som får vara förvaringsinstitut, dels om vad förvaringsinstitutet ska göra. Genom kommande genomförandeförordningar kommer bestämmelserna om förvaringsinstitutets förvaring av tillgångar, eller kontroll av äganderätten, att kompletteras. Förutom dessa uppgifter har förvaringsinstitutet en kontrollerande funktion och ska se till att bl.a. försäljning och inlösen av andelar sker enligt lag och fondbestämmelser och att värderingen sker korrekt. Även i detta avseende kommer kompletterande regler att finnas i kommande genomförandeförordningar.

I kapitlet föreslås även bestämmelser om förvaringsinstitutets ansvar. I fråga om förvaringsinstitut för specialfonder föreslås inga ändringar av gällande reglering, men beträffande förvaringsinstitut för andra AIF-fonder föreslår utredningen ett kontrollansvar när det gäller förvaringen av finansiella instrument och i övrigt ett ansvar vid oaktsamhet.

Informationskrav och rapportering till behörig myndighet (kapitel 11)

Reglerna i AIFM-direktivet om årsredovisning för varje AIF-fond och om information till investerare påminner i stora delar om bestämmelserna som reglerar årsberättelse och informationsbroschyr för investeringsfonder. Utredningen föreslår i detta kapitel bestämmelser om vad en årsberättelse respektive en informationsbroschyr för en AIF-fond ska innehålla. Dessa bestämmelser ska gälla för alla AIF-fonder, även specialfonder och andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare. För fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare kompletteras dock informationskraven med ett krav på att det för sådana fonder ska finnas ett faktablad (se även kapitel 7).

Utredningen föreslår också bestämmelser om AIF-förvaltares skyldighet att regelbundet informera Finansinspektionen om exempelvis på vilka marknader och med vilka tillgångar AIF-fonderna handlar och vilka illikvida tillgångar som finns i fonderna. Detaljerade

krav på vilken information som ska lämnas och hur ofta kommer att finnas i kommande genomförandeförordningar.

Kontroll över onoterade företag och emittenter (kapitel 12)

I detta kapitel föreslår utredningen bestämmelser som innebär att en AIF-förvaltare som får kontroll över ett onoterat företag måste lämna viss information till Finansinspektionen, företaget och investerarna. Kontroll över ett onoterat företag innebär enligt AIFM-direktivet att en AIF-fond, ensam eller tillsammans med andra fonder, har mer än 50 procent av rösterna i företaget. Om detta inträffar ska AIF-förvaltaren dels underrätta Finansinspektionen och företaget, dels avstå från vissa åtgärder som kan medföra att företaget töms på tillgångar. Detsamma gäller om AIF-fonderna förvärvar kontroll över en emittent, dvs. ett företag som hör hemma inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad.

I kapitlet föreslås även bestämmelser som innebär att om en AIF-fond förvärvar eller överlåter aktier i ett onoterat företag så att innehavet passerar vissa tröskelvärden ska AIF-förvaltaren underrätta Finansinspektionen.

Verksamhet över gränserna (kapitel 13)

Bestämmelserna i AIFM-direktivet om verksamhet över gränserna är i stora drag utformade som motsvarande regler i andra direktiv på värdepappersmarknadsområdet (t.ex. UCITS-direktivet och MiFID). Den som vill bedriva verksamhet över gränserna ska underrätta den behöriga myndigheten i sitt hemland som i sin tur ska vidarebefordra underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där verksamheten ska bedrivas (värdland). Regeringen i AIFM-direktivet kompliceras dock av att särskilda regler är tillåtna om AIF-fonderna ska marknadsföras till icke-professionella investerare. Reglerna om verksamhet över gränserna avseende fonder och förvaltare med hemvist utanför EES (tredjeland) komplicerar saken ytterligare.

Utredningen föreslår att de s.k. förvaltnings- och marknadsföringspassen genomförs genom bestämmelser om underrättelser om gränsöverskridande marknadsföring och förvaltning i de situationer när både AIF-förvaltaren och AIF-fonden är EES-baserade.

I kapitlet föreslås också bestämmelser för de situationer då AIF-fonden eller AIF-förvaltaren, eller båda, har hemvist utanför EES. I dessa fall förutsätter verksamheten tillstånd från Finansinspektionen. Detta är dock en nationell reglering och innebär inte att AIF-förvaltaren därefter, med stöd av tillståndet i Sverige, kan bedriva verksamhet i övriga länder inom EES på motsvarande sätt som gäller enligt bestämmelserna om förvaltnings- och marknadsföringspassen. Dessa nationella bestämmelser om tillstånd kommer att behöva upphävas någon gång efter 2015, om kommissionen beslutar att reglerna i AIFM-direktivet om ett harmoniserat system med marknadsföringspass för tredjelandsituationer ska bli tillämpliga.

I kapitlet behandlas även de regler i AIFM-direktivet som kan komma att bli tillämpliga i framtiden för tredjelandsituationer. I korthet innebär dessa regler att en AIF-förvaltare hemmahörande utanför EES kan få tillstånd i ett land inom EES (referensland). Därefter har förvaltaren i princip samma möjligheter att bedriva verksamhet inom EES som en EES-baserad AIF-förvaltare. Det samma gäller en AIF-förvaltare som är etablerad inom EES och som förvaltar AIF-fonder hemmahörande utanför EES. Om och när dessa regler ska börja tillämpas beror dock på beslut av kommissionen som kan förväntas någon gång efter 2015. Vid den tidpunkten ska Esma ha utvärderat hur reglerna om förvaltnings- och marknadsföringspassen har fungerat och kommissionen får därefter besluta huruvida reglerna i AIFM-direktivet avseende harmonisering av tredjelandsituationer ska bli tillämpliga. Utredningen föreslår därför att dessa regler inte införs i den svenska lagen nu. De förslag som lämnas kan i stället utgöra underlag för ett lagstiftningsärende om och när kommissionen har fattat sitt beslut.

Tillsyn och sanktioner m.m. (kapitel 14)

Reglerna i AIFM-direktivet om tillsyn, den behöriga myndighetens befogenheter och sanktioner motsvarar i stor utsträckning tillsyns- och sanktionsreglerna i UCITS-direktivet och MiFID. Utredningen föreslår i dessa delar tillsynsbestämmelser och bestämmelser om ingripanden som motsvarar 10 kap. och 12 kap. LIF.

I kapitlet föreslås också bestämmelser om överklagande av Finansinspektionens beslut.

AIFM-direktivet innehåller i några fall regler om att en behörig myndighet, t.ex. vid oenighet mellan behöriga myndigheter i olika

länder, får hänskjuta frågor till Esma. Utredningen föreslår en bestämmelse med sådan innebörd.

Förslagens inverkan på skattekontrollen (kapitel 15)

I detta kapitel konstateras att utredningens förslag inte påverkar tillämpningen av skattereglerna för fonder, eftersom genomförandet av AIFM-direktivet inte påverkar fondernas juridiska struktur – en AIF-fond som är ett aktiebolag är ett aktiebolag och en AIF-fond som är en specialfond är en kontraktuell fond – även efter genomförandet av AIFM-direktivet. Vissa tekniska justeringar föreslås dock för att tillämpningsområdet för kupongskattelagen och skyldigheten att lämna kontrolluppgifter m.m. ska vara oförändrat.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser (kapitel 16)

Utredningen föreslår att den nya lagen ska träda i kraft den 22 juli 2013. Vissa övergångsbestämmelser föreslås som dels ger de berörda företagen tid att anpassa sig till den nya regleringen, dels innebär en förenkling för företag med tillstånd enligt LIF eller lagen om värdepappersmarknaden som behöver byta till tillstånd enligt den nya lagen.

Förslagens konsekvenser (kapitel 17)

Genomförande av AIFM-direktivet kommer att innebära en rad förändringar i det befintliga regelverket. Ändringarna kommer att innebära ökade kostnader för AIF-förvaltare, förvaringsinstitut och Finansinspektionen. För några av företagen, de som i dag inte står under tillsyn, kommer förändringarna att vara mer genomgripande än för de företag, t.ex. värdepappersinstitut och fondbolag, som redan står under tillsyn.

Summary

In June 2011, the European Parliament and Council adopted a directive on Alternative Investment Fund Managers¹ (the AIFM Directive). The Directive requires the Member States to introduce common regulations concerning the managers (AIFMs) of alternative investment funds (AIFs). The rules contained in the directive apply to the managers, who have not previously been subject to common European regulation. It is likely that the AIFM Directive will be supplemented by one or more European Commission implementing regulations, which will be directly applicable in Sweden. Further additions to the provisions of the Directive can be expected in the form of technical standards, which are to be formulated by the European Securities and Markets Authority (Esma) and adopted by the Commission.

The main task of the Inquiry has been to analyse and prepare proposals for the amendments needed to Swedish legislation for the implementation of the AIFM Directive. It was part of the remit to avoid exceeding the minimum requirements laid down in the Directive unless deemed necessary on grounds of systemic risk or investor protection. The remit also included reviewing the regulation of contractual funds that are not mutual funds (special funds), including in those respects not covered by the AIFM Directive.

Following an introductory section describing the conditions for the Inquiry and its work, the report briefly describes the AIFM Directive and current Swedish regulation of the investment fund market (Chapter 2). This chapter also describes the Swedish investment fund market and the various types of funds – in a broad sense – found in it. The Inquiry's proposals follow in Chapters 3–16

¹ Directive 2011/61/EU of the European Parliament and of the Council of 8 June 2011 on Alternative Investment Fund Managers and amending Directives 2003/41/EC and 2009/65/EC and Regulations (EC) No 1060/2009 and (EU) No 1095/2010 (OJ L 174, 01.07.2011, p. 1, Celex 32011L0061).

of the report. The Inquiry's main proposals and assessments are presented below.

General starting points (Chapter 3)

In this chapter, the Inquiry looks at various basic and essential questions.

It establishes that many parts of the the AIFM Directive require full harmonisation, i.e. the Member States may not introduce more or less stringent rules than those laid down in the Directive and the Commission implementing regulations. However, in some areas the Directive does allow scope for national deviations, e.g. in the case of marketing of AIFs to non-professional investors. The basic premise of the Inquiry is that the provisions introduced in Swedish law should not go further than the AIFM Directive rules without good reason. However, there are strong investor protection grounds for introducing more stringent provisions for AIFMs marketing AIFs to consumers and other non-professional investors.

The Inquiry proposes that the AIFM Directive be implemented via a new legislative act. The terminology in the new act should reflect the terminology in the AIFM Directive, in order to facilitate the application of the implementing regulations and technical standards expected from the European Commission. Terminological consistency will also facilitate the ambition of achieving uniform regulation throughout the European Economic Area (EEA). The Inquiry also proposes that the special funds be regulated in the new act, and that the Investment Funds Act (2004:46) regulate only those funds covered by the UCITS Directive². These funds are currently known as 'mutual funds'. The Inquiry proposes that they should instead be known as 'investment funds', and that this term should therefore cease to be used as a collective term for different types of funds.

Finally, the chapter proposes that the Swedish Financial Supervisory Authority, Finansinspektionen, should be the competent authority under the AIFM Directive, i.e. the authority that takes decisions on authorisation for AIFMs and is responsible for super-

² Directive 2009/65/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in transferable securities (UCITS) (OJ L 302, 17.11.2009, p. 32, Celex 32009L0065), most recently amended by Directive 2010/78/EU of the European Parliament and of the Council (OJ L 331, 15.12.2010, p. 120 Celex 32010L0078).

vising compliance with the provisions introduced based on the Directive.

Scope (Chapter 4)

The AIFM Directive contains a number of new definitions and terms. The most important are alternative investment funds, and managers of such funds. The Inquiry proposes that the definitions and abbreviations of these terms (AIFs and AIFMs) be introduced in the new act. This chapter also looks at exemptions from the scope of application of the act: both those companies and institutions that are wholly exempt, and AIFMs that manage AIFs with an overall asset value below certain thresholds, to which only certain provisions containing minimum registration and information requirements are to be applied.

Authorisation and capital requirements (Chapter 5)

The Inquiry proposes that the new act require AIFMs to be authorised. As a general rule, an AIFM may not be involved in any activities other than AIF management, which means that an investment firm or a bank would not be able to obtain authorisation to manage AIFs. A UCITS-management company can, however, obtain authorisation, under an explicit rule in the AIFM Directive which will be implemented through the new act.

An AIFM may obtain authorisation to offer and conduct discretionary management of investment portfolios and certain related secondary services as an ancillary activity.

The chapter also proposes provisions on what an authorisation application should include, the conditions for granting authorisation and the obligation to report certain changes of activity to Finansinspektionen.

Unlike other securities-related directives (e.g. MiFID³ and the UCITS Directive), the AIFM Directive does not contain any de-

³ Directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on markets in financial instruments amending Council Directives 85/611/EEC and 93/6/EEC and Directive 2000/12/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directive 93/22/EEC (OJ L 145, 30.4.2004, p. 1 Celex 32004L0039), most recently amended by Directive 2006/31/EC of the European Parliament and of the Council (OJ L 114, 27.4.2006, p. 60, Celex 32006L0031) and Commission Directive 2006/73/EC of 10 August 2006 implementing Directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council as

tailed rules on owner assessment. It is an authorisation condition that individuals with qualifying holdings in AIFMs must be suitable, but there are no rules concerning reassessment if there is a change of ownership once the AIFM has already been authorised. The rules on owner assessment in such situations in other legislation aim to protect investors from unsuitable owners gaining influence over activities. The Inquiry therefore proposes that owner assessment provisions corresponding to those currently in place for UCITS, for example, be introduced for AIFMs managing funds that are to be marketed to non-professional investors.

Finally, this chapter proposes that the act contain provisions corresponding to the minimum rules contained in the AIFM Directive on minimum initial capital and own funds during ongoing activities.

Marketing (Chapter 6)

In order for an AIFM to be permitted to market units in an AIF to professional investors it is not enough simply to hold AIFM authorisation. The AIFM must also notify the competent authority in its country of which funds are to be marketed. The Inquiry proposes that the term ‘marketing’ be defined in the new act, and that the act contain provisions concerning obligations to notify Finansinspektionen.

Different rules for different categories of investors (Chapter 7)

The AIFM Directive rules on authorisation and cross-border activities concern AIFMs managing AIFs that are to be marketed to professional investors. For example, as long as AIFs are only to be marketed to professional investors, AIFMs have the right to market funds in EEA countries other than their own following a relatively simple notification procedure. However, the AIFM Directive allows national rules with stricter requirements if funds are to be marketed to non-professional investors. Such stricter requirements must nonetheless be the same for domestic AIFMs and AIFs as for those from other EEA countries.

regards organisational requirements and operating conditions for investment firms and defined terms for the purposes of that Directive (OJ L 241, 2.9.2006, p. 26, Celex 32006L0073).

In this light, it is proposed that the current rules for special funds remain largely unchanged. The Inquiry also proposes, as a general rule, that specific requirements be placed on AIFs that are not special funds if they are to be marketed to non-professional investors. Under the Inquiry's proposals, units of such AIFs should be admitted to trading on a regulated market, either as fund units or as shares. The aim is to set requirements on liquidity, i.e. investors' ability to transform their fund units into cash, that are equal to the liquidity requirements that apply to special funds, in that it must be possible to redeem such funds. Furthermore, the Inquiry proposes that there must be a fact sheet containing an easily understandable summary of the basic information needed by investors to assess the fund and the risks associated with investing in it. In form and content, this fact sheet should correspond to those required for special funds and, as for special funds, should be made available to investors in good time before agreements to purchase fund units are entered into.

The Inquiry also proposes that the provisions concerning registration requirements and certain disclosure obligations, which apply to AIFMs managing portfolios of AIFs whose assets under management in total do not exceed certain thresholds, should not apply to managers of special funds, regardless of the investor category to which they are marketed. Nor should these provisions apply to AIFMs managing AIFs other than special funds, if these are to be marketed to non-professional investors.

This chapter also proposes relaxing aspects of the disclosure requirement for managers of special funds, if they are marketed only to professional investors. This is considered to be justified on grounds of competitive neutrality.

Rules for conducting activities (Chapter 8)

The AIFM Directive contains a number of rules concerning how AIFMs conduct their activities. This chapter looks at provisions on conflicts of interest, relations with prime brokers, remuneration systems, risk management, financial leverage, liquidity management and securitisation transactions. The chapter also deals with some special rules for AIFMs offering discretionary management of investment portfolios.

Regarding conflicts of interest, the Inquiry proposes that provisions corresponding to those that apply to UCITS management companies and investment firms concerning the identification and management of conflicts of interest be introduced into the new act.

Under the AIFM Directive, if an AIFM uses a prime broker to fund or act as a counterparty to the AIF transactions in financial instruments, a written contract must be drawn up detailing the relationship and the possibilities for transfer and reuse of the fund's assets. The Inquiry proposes that such provisions be included in the new act.

It also proposes provisions to the effect that AIFMs must have a structure for remuneration to employees that promotes sound and effective risk management. It is proposed that the Government, or the authority designated by the Government, have the right to issue regulations concerning the design of such remuneration systems. Similar rules are laid down in Finansinspektionen's regulations for other enterprises in the financial sector, e.g. credit institutions, investment firms and UCITS management companies.

The Inquiry also proposes that AIFMs must have appropriate risk management, and a risk management function that is separate from the manager's other operational activities. Staff responsible for management and for fund value development must not, for example, be in a position to influence the activities of the risk management function. Specific requirements for monitoring and stress testing of the liquidity risks in each AIF to be managed are also proposed.

Under the Inquiry's proposals, AIFMs that use financial leverage, i.e. increase an AIF's exposure to certain assets through loans or derivative instruments, must set limits for the scale of such techniques. The AIFM is responsible for ensuring that these limits are reasonable, and compliance with them. It must also be possible for Finansinspektionen to review these limits if it deems necessary on grounds of systemic risk.

Securitisation transactions mean that a credit institution, for example, pools certain assets and issues corresponding securities. Credit institutions may invest in such securities if the originator, the original lender or the credit institution involved in the emission has retained a financial interest equivalent to at least five per cent. The AIFM Directive contains a similar rule for AIFMs. According to the Directive, the conditions under which an AIF may invest in securitisation transactions should be laid down in delegated acts. The Inquiry therefore proposes only authorisation of the right to

issue regulations, in case future delegated acts do not fully regulate investments in securitisation transactions.

The Inquiry also proposes that AIFMs authorised to manage investors' portfolios on an individual basis be prohibited from placing such investors' funds in AIFs managed by the AIFM in question, unless the investors have given prior approval. Furthermore, it is proposed that such activities be covered by the investor compensation contained in the Investor Compensation Act (1999:158).

Organisation, valuation and delegation (Chapter 9)

In this chapter, alongside general provisions stating that AIFMs must have appropriate organisation, sound administrative procedures, satisfactory internal controls, etc., the Inquiry proposes provisions concerning AIFMs' valuation of assets in the AIFs managed. Firstly, AIFMs must have appropriate and consistent methods to ensure that a correct and independent valuation of the assets in each AIF can take place with a frequency appropriate to the fund's redemption interval. Secondly, AIFMs must ensure that the valuation is carried out by an independent function: either by an external valuer or by a function within the AIFM that is independent of portfolio management functions.

The Inquiry also proposes provisions concerning delegation. There are rules on delegation, or contracting/outsourcing, for most financial enterprises. In essence, the rules in the AIFM Directive, and the provisions the Inquiry proposes for AIFMs, mean that delegation must be justifiable on objective grounds, that the contractor must be chosen carefully to ensure the AIFM that the contractor is capable of undertaking the task, that activities requiring authorisation may only be delegated to contractors with the necessary authorisation, that possible conflicts of interest must be dealt with and that scrutiny by Finansinspektionen may not be impaired. Delegation of tasks must also be notified to Finansinspektionen. Further provisions are proposed for AIFMs to the effect that portfolio management or risk management may not be delegated to the AIF's depository.

Depositories (Chapter 10)

As for every investment fund, for every AIF there must be a depository that holds the fund's assets or, in the case of assets that cannot be held in custody, checks that the fund owns the assets. The Inquiry proposes provisions concerning both who can be a depository and what a depository must do. The provisions concerning the custody of assets, or checks of ownership rights, by depositories will be supplemented in future implementing regulations. Alongside these tasks, depositories exercise a control function and must ensure that shares are sold and redeemed in accordance with the law and the AIF rules, and that valuations are undertaken correctly. Supplementary rules on this will also be laid down in future implementing regulations.

This chapter also proposes provisions on the liability of depositories. No changes are proposed to the current regulations concerning depositories for special funds, but the Inquiry proposes that depositories for other AIFs be made liable for controls in the custody of financial instruments, and also in cases of negligence.

Disclosure requirement and reporting to competent authorities (Chapter 11)

The rules in the AIFM Directive concerning annual reports for all AIFs and information to investors is largely reminiscent of the provisions governing annual reports and information brochures for investment funds. In this chapter, the Inquiry proposes provisions concerning the contents of annual reports and information brochures for AIFs. These provisions would apply to all AIFs, including special funds and other AIFs that are marketed to non-professional investors. However, in addition to this disclosure requirement, a fact sheet would also be required for funds that are marketed to non-professional investors (see also Chapter 7).

The Inquiry also proposes provisions concerning AIFMs' obligation to regularly inform Finansinspektionen of, for example, on which markets and with what assets AIFs are trading and what illiquid assets are in the funds. Detailed requirements concerning what information must be submitted and how often will be found in future implementing regulations.

Control over non-listed companies and issuers (Chapter 12)

In this chapter, the Inquiry proposes provisions to the effect that AIFMs that acquire control over a non-listed company must submit certain information to Finansinspektionen, the company and investors. According to the AIFM Directive, control over a non-listed company means that an AIFM, alone or together with other funds, holds more than 50 per cent of the voting rights. If this occurs, the AIFM must inform Finansinspektionen and the company, and refrain from taking measures that might mean that the company is stripped of its assets. The same applies if AIFMs acquire control over an issuer, i.e. a company registered in the EEA and in which shares are listed for trading on a regulated market.

This chapter also proposes provisions to the effect that if an AIF acquires or transfers shares in a non-listed company such that its holdings exceed certain thresholds, the AIFM must inform Finansinspektionen.

Cross-border activities (Chapter 13)

The provisions in the AIFM Directive concerning cross-border activities are largely drafted like corresponding rules in other securities-related directives (e.g. the UCITS Directive and MiFID). Those wishing to operate across national borders must notify the competent authority in their home country, which in turn will pass on the notification to the competent authority in the country where the activities are to be operated (the host country). However, the AIFM Directive is complicated by the fact that special rules are permitted if AIFs are to be marketed to non-professional investors. The matter is further complicated by the rules on cross-border activities concerning funds and managers established outside the EEA (third countries).

The Inquiry proposes that rules on management and marketing passports be implemented through provisions on notification of cross-border marketing and management in those situations where both the AIFM and the AIF are EEA-based.

The chapter also proposes provisions for situations where the AIF or the AIFM, or both, are established outside the EEA. In such cases, activities are dependent on authorisation from Finansinspektionen. However, this is a national regulation and does not mean

that the AIFM can, based on its authorisation in Sweden, operate activities in other EEA countries in the same way as under the provisions on management and marketing passports. These national provisions on authorisation will have to be repealed some time after 2015 if the Commission decides that the rules in the AIFM Directive concerning a harmonised passport regime are to be applicable for third country situations.

This chapter also deals with the rules in the AIFM Directive that may apply in the future to third country situations. In brief, these rules mean that an AIFM established outside the EEA could obtain authorisation in an EEA country (Member State of reference). The AIFM would then have, in principle, the same freedom to operate activities in the EEA as an EEA-based AIFM. The same applies to AIFMs established in the EEA managing non-EEA AIFs. If and when these rules will begin to apply depends, however, on Commission decisions expected some time after 2015. By that time, Esma will have assessed how the rules on management and marketing passports have worked and the Commission can then decide whether the rules in the AIFM Directive concerning harmonisation of third country situations should be applied. The Inquiry therefore proposes that these rules not be introduced in the Swedish act yet. Instead, the proposals made can form the basis of a legislative proposal if and when the Commission takes its decision.

Supervision and sanctions etc. (Chapter 14)

The rules in the AIFM Directive concerning supervision, the powers of the competent authorities and sanctions largely correspond to the rules on supervision and sanctions in the UCITS Directive and MiFID. In this respect, the Inquiry proposes provisions on supervision and intervention corresponding to Chapters 10 and 12 of the Investment Funds Act.

The chapter also proposes rules on appeals against decisions taken by Finansinspektionen.

The AIFM Directive contains rules to the effect that a competent authority can refer matters to Esma in some cases, e.g. in case of disagreement between the competent authorities in different countries. The Inquiry proposes a provision to this effect.

The impact of the proposals on tax controls (Chapter 15)

This chapter establishes that the Inquiry's proposals do not affect the application of tax regulations for funds, as the implementation of the AIFM Directive does not affect the legal structure of the funds – an AIF in the form of a limited company is a limited company and an AIF in the form of a special fund is a contractual fund – even after the implementation of the AIFM Directive. However, certain changes of a technical-legislative nature are proposed so that the scope of the Coupon Tax Act and the obligation to provide statements of income etc. remain unchanged.

Entry into force and transitional provisions (Chapter 16)

The Inquiry proposes that the new act come into force on 22 July 2013. Certain transitional provisions are proposed to give the companies concerned time to adapt to the new regulations, and make it easier for companies authorised under the Investment Funds Act or Securities Market Act that need to switch to authorisation under the new act.

Consequences of the proposals

The implementation of the AIFM Directive will bring a number of changes to the existing regulatory framework. These changes will entail increased costs for AIFMs, depositaries and Finansinspektionen. The changes will be more drastic for some companies, those that are not currently subject to supervision, than for others, e.g. investment firms and UCITS management companies, which are already subject to supervision.

Författningsförslag

1 Förslag till lag (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Häri genom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Lagens innehåll, definitioner och tillämpningsområde

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om tillstånd för och tillsyn över förvaltare av alternativa investeringsfonder samt hur deras verksamhet ska bedrivas.

Lagen är indelad i 17 kap. Dessa är

- lagens innehåll, definitioner och tillämpningsområde (1 kap.),
- registrering vid förvaltning av AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden (2 kap.),
- tillstånd för svenska AIF-förvaltare (3 kap.),
- svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige (4 kap.),
- utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige (5 kap.),
- svenska AIF-förvaltares verksamhet utomlands (6 kap.),
- startkapital och kapitalbas (7 kap.),
- skydd för investerare och andra rörelse regler (8 kap.),
- förvaringsinstitut (9 kap.),
- informationskrav (10 kap.),
- särskilt om förvärv av onoterade företag och emittenter (11 kap.),

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (EUT L 174, 1.7.2011, s. 1, Celex 32011L0061).

- särskilt om specialfonder (12 kap.),
- särskilt om prövningen av ägares lämplighet (13 kap.),
- tillsyn och myndighetssamarbete (14 kap.),
- ingripanden (15 kap.),
- bemyndiganden (16 kap.), och
- överklagande (17 kap.)

Definitioner

2 § Med *alternativ investeringsfond (AIF-fond)* avses ett företag som har bildats för kollektiva investeringar och som

1. tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringsstrategi till förmån för dessa investerare, och

2. inte kräver auktorisation enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)².

Med *EES-baserad AIF-fond* avses en AIF-fond som

1. har beviljats tillstånd eller registrerats i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) enligt tillämplig nationell lagstiftning, eller

2. har sitt stadgeenliga säte eller huvudkontor i ett land inom EES.

En AIF-fond som inte uppfyller villkoren i andra stycket är en *icke EES-baserad AIF-fond*.

En AIF-fond ska ha endast en förvaltare.

3 § Med *förvaltare av AIF-fonder (AIF-förvaltare)* avses juridiska personer, vars verksamhet består i förvaltning av en eller flera AIF-fonder.

En *intern AIF-förvaltare* är en internt förvaltd AIF-fond, som har tillstånd som AIF-förvaltare.

En *extern AIF-förvaltare* är en från AIF-fonden fristående juridisk person, som förvaltar fonden och som har tillstånd som AIF-förvaltare.

² EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, (EUT L 174, 1.7.2011, s. 1, Celex 32011L0061).

Med *EES-baserad AIF-förvaltare* avses en AIF-förvaltare som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES. Andra AIF-förvaltare utgör *icke EES-baserade AIF-förvaltare*.

4 § Med *förvaltning av en AIF-fond* avses att, i förhållande till fonden, utföra åtminstone portföljförvaltning och riskhantering.

5 § Med en *AIF-fonds hemland* avses

1. det land inom EES i vilket fonden, i enlighet med det landets lagstiftning, först fick sitt tillstånd eller blev registrerad, eller

2. om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, det land inom EES där fonden har sitt stadgeenliga säte eller sitt huvudkontor.

6 § Med en *AIF-förvaltares hemland* avses det land inom EES där förvaltaren har sitt stadgeenliga säte.

7 § Med en *EES-baserad AIF-förvaltares värdland* avses det land, annat än hemlandet, i vilket förvaltaren

1. förvaltar en AIF-fond som har sitt hemland där, eller

2. marknadsför andelar eller aktier i en AIF-fond, oberoende av vilket land som utgör fondens hemland.

8 § Med en *icke EES-baserad AIF-förvaltares värdland* avses det land i vilket förvaltaren

1. förvaltar en AIF-fond som har sitt hemland där, eller

2. marknadsför andelar eller aktier i en AIF-fond, oberoende av vilket land som utgör fondens hemland.

9 § Med *behörig myndighet* avses, i Sverige, Finansinspektionen och, i övrigt, en utländsk myndighet i ett land inom EES som har behörighet att utöva tillsyn över AIF-förvaltare och AIF-fonder.

Med *tillsynsmyndighet* avses en utländsk myndighet i ett land utanför EES som har behörighet att utöva tillsyn över AIF-förvaltare och AIF-fonder.

10 § Med *ett förvaringsinstituts behöriga myndigheter* avses följande. Om institutet

1. är ett kreditinstitut med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbet-

ning)³: de myndigheter som anges i 1 kap. 3 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,

2. är ett värdepappersbolag med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG⁴: de myndigheter som anges i 1 kap. 5 § 2 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

3. ingår i den kategori av institut som avses i 9 kap. 4 § första stycket 3: de myndigheter i deras hemland som enligt nationell lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över sådana kategorier av institut,

4. är en sådan enhet som avses i 9 kap. 7 §: de myndigheter i det land inom EES där denna enhet är etablerad och vilka, enligt nationell lag eller annan författning, har behörighet att utöva tillsyn över en sådan enhet, alternativt det officiella organ som har behörighet att registrera eller utöva tillsyn över en sådan enhet i enlighet med yrkesetiska regler, eller

5. är utsett som förvaringsinstitut för en icke EES baserad AIF-fond enligt 9 kap. 5 § och inte omfattas av 1–4: de berörda nationella myndigheterna i det land där förvaringsinstitutet har sitt stadgenliga säte.

11 § I denna lag betyder

1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som avses med arbetstagarrepresentanter enligt definitionen i artikel 2.e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagarare i Europeiska gemenskapen⁵,

³ EUT L 177, 30.6.2006, s. 1 (Celex 32006L0048), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/89/EU av den 16 november 2011 om ändring av direktiven 98/78/EG, 2002/87/EG, 2006/48/EG och 2009/138/EG vad gäller extra tillsyn över finansiella enheter i ett finansiellt konglomerat, EUT L 326, 8.12.2011, s. 113 (Celex 32011L0089).

⁴ EUT L 145, 30.4.2004, s. 1, (Celex 32004L0039), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiven 98/26/EG, 2002/87/EG, 2003/6/EG, 2003/41/EG, 2003/71/EG, 2004/39/EG, 2004/109/EG, 2005/60/EG, 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2009/65/EG, vad gäller befogenheterna för Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten), Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, EUT L 331, 15.12.2010, s. 120 (Celex 32010L0078).

⁵ EGT L 80, 23.3.2002, s. 29, (Celex 32002L0014).

2. *särskild vinstandel (carried interest)*: en andel av AIF-fondens vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: detsamma som i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om finansiella instrument, om emittenten har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och dess aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*

a) för en AIF-fond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte finns,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte finns,

6. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en utländsk AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i Sverige ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltd AIF-fond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiellt instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § 8 lagen (2004:46) om investeringsfonder,

10. *holdingbolag*: ett bolag med aktieinnehav i ett eller flera andra bolag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett bolag vilket antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av bolagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. *investeringsfond*: detsamma som i 1 kap. 1 § 25 lagen om investeringsfonder,

12. *kapitalbas*: detsamma som i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,

13. *kontroll*: utöver vad som anges i 11 kap., det som avses med ägarkontroll enligt artikel 1 i rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning⁶,

14. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om investeringsfonder representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

15. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en AIF-fond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte i unionen,

16. *matar-AIF-fond*: en AIF-fond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan AIF-fond (mottagar-AIF-fond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagar-AIF-fond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagar-AIF-fond,

17. *mottagar-AIF-fond*: en AIF-fond i vilken en annan AIF-fond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med punkt 16,

18. *moderföretag* och *dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1594),

19. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om investeringsfonder, varvid det som där föreskrivs om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

20. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

21. *primärmäklare* (prime broker): kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller utföra transaktioner med finansiella instrument som motpart, och som även kan tillhandahålla

⁶ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1 (Celex 31983L0349).

andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåttjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

22. *professionell investerare*: en sådan investerare som avses i 8 kap. 16 eller 17 § lagen om värdepappersmarknaden,

23. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 5 § 20 lagen om värdepappersmarknaden,

24. *specialfond*: en AIF-fond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 24/2009 av den 19 december 2008 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella företag som deltar i värdepapperiseringstransaktioner och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål, och

26. *startkapital*: det kapital som avses i artikel 57 första stycket a och b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG.

Lagens tillämpningsområde

12 § Denna lag gäller för AIF-förvaltare som är etablerade i Sverige och som har tillstånd att förvalta en eller flera AIF-fonder, oberoende av om dessa fonder är EES-baserade eller icke EES-baserade.

För utländska AIF-förvaltare gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar.

I 2 kap. finns särskilda bestämmelser för AIF-förvaltare som förvaltar portföljer av AIF-fonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger vissa tröskelvärden.

Undantag

13 § Denna lag ska inte tillämpas på AIF-förvaltare i den mån de förvaltar en eller flera AIF-fonder vars enda investerare är AIF-förvaltaren, dess moderföretag eller dotterföretag eller andra dotterföretag till dessa moderföretag, under förutsättning att inget av dem är en AIF-fond.

Lagen ska inte heller tillämpas på

1. holdingbolag,

2. tjänstepensionsinstitut, som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut⁷, i den mån de inte förvaltar AIF-fonder,

3. överstatliga institutioner och internationella organisationer, i de fall då dessa förvaltar AIF-fonder och i den mån sådana fonder agerar i allmänhetens intresse,

4. nationella centralbanker, nationella, regionala eller lokala myndigheter och organ eller andra institut som förvaltar fonder som är anknutna till system för social trygghet och pensionssystem,

5. program för anställdas andelsägande eller sparande, eller

6. specialföretag för värdepapperisering.

2 kap. Registrering vid förvaltning av AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden

1 § För förvaltare som förvaltar portföljer av AIF-fonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger de tröskelvärden som anges i 2 § tillämpas bara bestämmelserna i detta kapitel, om inte förvaltaren väljer att söka tillstånd som AIF-förvaltare enligt denna lag.

Första stycket gäller inte AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder eller som avser att marknadsföra AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige.

Tröskelvärden

2 § Bestämmelserna i 3–5 §§ gäller för AIF-förvaltare med portföljer av AIF-fonder

1. vars tillgångar, inklusive sådana som förvärvats genom finansiell hävstång, inte överstiger 100 miljoner euro, eller

2. vars tillgångar inte överstiger 500 miljoner euro, om AIF-fondportföljerna består av AIF-fonder utan finansiell hävstång och utan rätt till inlösen under en period på fem år från dagen för den första placeringen i AIF-fonden.

⁷ EUT L 235, 23.9.2003, s. 10 (Celex 32003L0041), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, EUT L 174, 1.7.2011, s. 1 (Celex 32011L0061).

Registrering

3 § En AIF-förvaltare som avses i 2 § ska anmäla sig för registrering hos Finansinspektionen. Vid registreringsstillfället ska uppgifter om AIF-förvaltaren samt tilltänkta AIF-fonder och dess investeringsstrategier lämnas till inspektionen.

Underrättelseskyldighet

4 § En AIF-förvaltare ska regelbundet informera Finansinspektionen om de huvudsakliga instrument som AIF-fonderna handlar med samt om AIF-fondernas viktigare exponeringar och största koncentrationer.

Finansinspektionen ska underrättas om AIF-förvaltaren inte längre uppfyller villkoren enligt 2 §.

Tillståndsplikt

5 § En AIF-förvaltare som inte längre uppfyller villkoren i 2 § ska ansöka om tillstånd enligt 3 kap. 1 §. En sådan ansökan ska göras inom 30 kalenderdagar från den dag då tröskelvärdet överskrids, om inte överskridandet är tillfälligt.

3 kap. Tillstånd för svenska AIF-förvaltare

Tillståndsplikt och tillståndets innebörd

1 § För att förvalta en AIF-fond krävs tillstånd av Finansinspektionen, om inte något annat framgår av denna lag.

Tillstånd att förvalta en AIF-fond ska omfatta portföljförvaltning och riskhantering. I samband med förvaltning av en AIF-fond får AIF-förvaltaren

1. erbjuda och utföra administrativa funktioner och tjänster,
2. utföra verksamhet med anknytning till fondens tillgångar och förvaltning, samt
3. marknadsföra andelar eller aktier i fonden.

En AIF-förvaltare får inte ägna sig åt någon annan verksamhet än vad som anges i andra stycket. En extern AIF-förvaltare får dock utföra sidotjänster enligt 2 §, samt förvalta en investeringsfond om

tillstånd för sådan förvaltning har getts enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Sidoverksamhet

2 § En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 §, får av Finansinspektionen ges tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer.

En förvaltare med tillstånd till diskretionär förvaltning av investeringsportföljer får, efter tillstånd av Finansinspektionen

1. förvara och administrera andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar,
2. ta emot medel med redovisningsskyldighet
3. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument, och
4. lämna investeringsråd.

Vid erbjudande och tillhandahållande av tjänster enligt första och andra styckena ska 8 kap. 1, 9–12, 14, 19–23, 26, 27, 34 §§ och 35 § första stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden tillämpas. Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt andra stycket 2 ska omedelbart avskiljas från förvaltarens egna tillgångar.

Förutsättningar för tillstånd

3 § Finansinspektionen ska ge en AIF-förvaltare med stadgeenligt säte i Sverige tillstånd enligt 1 § om

1. förvaltaren har sitt huvudkontor i Sverige,
2. förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap.,
3. förvaltarens aktieägare eller medlemmar, som har eller kan förväntas få kvalificerade innehav, bedöms lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över AIF-förvaltarens ledning,
4. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift, och
5. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

Om tillståndet avser förvaltning av en specialfond ska, utöver vad som anges i första stycket, de villkor som följer av 12 kap. 5 och 13 §§ vara uppfyllda.

4 § En AIF-förvaltare som är ett aktiebolag ska ha en styrelse med minst tre ledamöter samt en verkställande direktör. Andra AIF-förvaltare ska ha en ledning som består av minst tre personer.

Ansökan om tillstånd och tillståndsprövning

5 § En ansökan om tillstånd enligt 1 § ska innehålla

1. uppgifter om vilka som ingår i ledningen för AIF-förvaltaren,
2. en ägarförteckning, där kvalificerade innehav och storleken av dessa framgår,
3. en verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur,
4. information om AIF-förvaltarens
 - a) ersättningssystem enligt 8 kap. 23 §, och
 - b) rutiner för att delegera eller vidaredelegera funktioner enligt 8 kap. 15–18 §§,
5. information om vilken eller vilka investeringsstrategier som ska användas,
6. uppgift om var mottagar-AIF-fonden är etablerad, i de fall den förvaltade fonden är en matar-AIF-fond,
7. fondbestämmelser eller bolagsordning eller motsvarande handlingar,
8. rutiner för hur förvaringsinstitut ska utses, samt
9. en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §.

Om verksamheten avser förvaltning av specialfonder ska ansökan också innehålla ett faktablad enligt 10 kap. 2 §.

Om AIF-förvaltaren har getts tillstånd att förvalta en investeringsfond enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder, behöver en ansökan enligt första stycket inte innehålla sådan information som har lämnats in i det tidigare ansökningsärendet, om dessa uppgifter fortfarande är aktuella.

6 § Finansinspektionen ska, innan inspektionen beslutar om tillstånd, samråda med behörig myndighet i ett annat land inom EES, om AIF-förvaltaren

1. är eller kan förväntas bli dotterföretag till en AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut eller ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet,

2. är eller kan förväntas bli dotterföretag till moderföretaget till en AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut, eller ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet, eller

3. kontrolleras eller kan förväntas komma att kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som har kontroll över en annan AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut, eller ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet.

7 § Om AIF-förvaltaren har eller kan förväntas få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av förvaltarens verksamhet.

8 § Finansinspektionen ska inom tre månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in skriftligen underrätta AIF-förvaltaren om sitt beslut i tillståndsfrågan. Om det finns särskilda skäl får tiden för tillståndsprövningen förlängas med högst tre månader. AIF-förvaltaren ska underrättas om förlängningen.

Vid tillämpningen av första stycket ska ansökan anses fullständig när AIF-förvaltaren har lämnat in det som anges i 5 § första stycket 1–3, 4 a, 5 och 6. I de fall tillståndsansökan gäller förvaltning av en specialfond anses ansökan fullständig först när även fondbestämmelserna för AIF-fonden har lämnats in.

En AIF-förvaltare får inleda sin verksamhet så snart tillstånd enligt 1 § har getts. Om ansökan behöver kompletteras med det som anges i 6 § första stycket 4 b eller 7–9, får verksamheten inledas tidigast en månad efter det att de saknade uppgifterna har lämnats in.

Tillståndets omfattning

9 § Av tillståndet ska omfattningen av AIF-förvaltarens rätt att förvalta AIF-fonder framgå. Tillståndet får ges en begränsad omfattning i fråga om investeringsstrategier.

Av tillståndet ska framgå om AIF-förvaltaren har getts tillstånd för sidoverksamhet enligt 2 §.

Väsentliga ändringar

10 § En AIF-förvaltare som avser att genomföra väsentliga ändringar avseende sin verksamhet eller organisation ska anmäla detta till Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska inom en månad från mottagandet av anmälan lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringarna inte godtas eller föranleder en begränsning av tillståndets omfattning. Om det finns särskilda skäl får tiden förlängas med en månad. Förvaltaren ska underrättas om förlängningen.

Ändringarna får genomföras om Finansinspektionen inte motsätter sig dessa inom den tid som anges i andra stycket.

4 kap. Svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige*Marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige*

1 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § ska underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren påbörjar marknadsföring till professionella investerare i Sverige av andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd

1. AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond, eller

2. AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES.

AIF-förvaltaren ska se till att andelar eller aktier i AIF-fonden inte marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige samt fastställa och vidta åtgärder som förhindrar sådan marknadsföring.

2 § Om marknadsföringen enligt 1 § avser en matar-AIF-fond ska också mottagar-AIF-fonden höra hemma inom EES och förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare.

Marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder samt vissa matar-AIF-fonder till professionella investerare

3 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd

1. icke EES-baserad AIF-fond, eller

2. matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Tillstånd ska ges om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisk, och

3. det land, där AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillstånd ska ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige

4 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får marknadsföra andelar i en av förvaltaren förvaltd specialfond till icke-professionella investerare i Sverige.

Efter tillstånd av Finansinspektionen får en förvaltare som avses i första stycket marknadsföra andelar eller aktier också i andra av förvaltaren förvaltd AIF-fonder till icke-professionella investerare här i landet.

Tillstånd ska ges om förvaltaren har vidtagit nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna lösa in andelar eller aktier i fonden samt göra utbetalningar till investerarna, och

1. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i Sverige: om fonden är upptagen till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad enligt 10 kap. 2 §, eller

2. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES: om

a) fonden i sitt hemland omfattas av en reglering som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, fonden ändå motsvarar en specialfond, eller

b) fondens andelar eller aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad och det finns ett upprättat faktablad för fonden som motsvarar kraven i 10 kap. 2 §.

Om marknadsföringen avser andelar eller aktier i en AIF-fond som hör hemma i ett land utanför EES eller i en matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserade, ska dessutom 3 § andra och tredje styckena tillämpas.

Tillstånd för marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige får ges även om villkoren i andra-fjärde styckena inte är uppfyllda, om det är fråga om andelar eller aktier i en AIF-fond

1. som saknar rätt till inlösen under minst fem år från den första investeringen, och

2. som enligt sin investeringsstrategi generellt inte investerar i finansiella instrument som kräver depåförvaring eller generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

Underrättelse om marknadsföring

5 § En underrättelse om marknadsföring till professionella investerare av andelar eller aktier i en AIF-fond ska innehålla

1. en verksamhetsplan med uppgifter om vilken fond som ska marknadsföras och var den är etablerad,

2. fondens fondbestämmelser eller bolagsordning eller motsvarande handlingar,

3. uppgift om vilket som är fondens förvaringsinstitut,

4. uppgift om var mottagar-AIF-fonden hör hemma, om det är fråga om att marknadsföra en matar-AIF-fond,

5. informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §, och

6. vilka åtgärder som har fastställts för att förhindra att marknadsföring sker till icke-professionella investerare.

6 § Finansinspektionen ska senast 20 dagar efter mottagandet av en fullständig underrättelse enligt 5 § meddela AIF-förvaltaren om marknadsföringen får påbörjas eller inte. Marknadsföringen får hindras bara om förvaltaren eller dess förvaltning av AIF-fonden inte uppfyller villkoren i denna lag eller andra författningar som reglerar verksamheten.

Marknadsföringen får påbörjas från och med dagen för Finansinspektionens meddelande enligt första stycket att så får ske.

Om AIF-fonden har ett annat land inom EES än Sverige som hemland, ska Finansinspektionen lämna information till de behöriga myndigheterna i det landet om att marknadsföring av fondens andelar eller aktier får påbörjas här i landet.

Väsentliga ändringar

7 § En AIF-förvaltare som avser att göra väsentliga ändringar av något som har angetts i en underrättelse eller i en ansökan om tillstånd för marknadsföring efter det att verksamheten har inletts, ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast en månad innan ändringen genomförs. Om det är fråga om en redan genomförd, oplanerad ändring ska dock en anmälan göras omedelbart efter en sådan ändring.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltaren eller dess förvaltning av en AIF-fond inte längre uppfyller kraven enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, ska Finansinspektionen utan onödigt dröjsmål meddela förvaltaren om att ändringen inte får genomföras.

I 15 kap. finns bestämmelser om åtgärder som ska vidtas mot en AIF-förvaltare som genomfört väsentliga ändringar i strid mot denna bestämmelse.

5 kap. Utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige

EES-baserade AIF-förvaltare

Förvaltning av en AIF-fond som hör hemma i Sverige

1 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får, utan tillstånd enligt denna lag, förvalta en AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EU) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010⁸ och omfattar förvaltning av en AIF-fond av motsvarande slag som den som ska förvaltas här i landet.

⁸ EUT L 174, 1.7.2011, s. 1 (Celex 32011L0061).

Verksamheten får inledas den dag då den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU har lämnats till Finansinspektionen.

Särskilt om förvaltning av en specialfond

2 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, får förvalta en specialfond efter tillstånd av Finansinspektionen.

Tillstånd ges i form av godkännande av fondens fondbestämmelser. Tillstånd ska ges om

1. Finansinspektionen från den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland har mottagit en underrättelse om den planerade verksamheten samt ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, och

2. förvaltarens verksamhetstillstånd omfattar förvaltning av en AIF-fond av motsvarande slag som den specialfond som ska förvaltas här i landet.

Vid prövningen enligt andra stycket ska 4 kap. 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Det som där anges om fondbolag ska i stället avse AIF-förvaltare. Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige

3 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har ett tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU får, utan tillstånd enligt denna lag, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltat EES-baserad AIF-fond.

Marknadsföring av andelar eller aktier i andra AIF-fonder än specialfonder får inledas den dag då den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har ett tillstånd

som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU har lämnats till Finansinspektionen.

4 § Om marknadsföringen enligt 3 § avser en matar-AIF-fond ska också mottagar-AIF-fonden höra hemma inom EES och förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare.

Marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder till professionella investerare i Sverige

5 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU får, efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltat

1. icke EES-baserad AIF-fond, eller
2. matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Tillstånd ska ges om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,
2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisk, och
3. det land där AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillstånd får ges även om kraven enligt bestämmelserna om förvaringsinstitut i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige

6 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, som i sitt hemland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, får marknadsföra andelar i en av förvaltaren förvaltat specialfond till icke-professionella investerare i Sverige.

Efter tillstånd av Finansinspektionen får förvaltaren marknadsföra andelar eller aktier också i andra av förvaltaren förvaltade AIF-fonder till icke-professionella investerare här i landet. Tillstånd ska ges om förvaltaren har vidtagit nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna lösa in andelar eller aktier i fonden samt göra utbetalningar till investerarna och

1. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i Sverige: om fonden är upptagen till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad enligt 10 kap. 2 §, eller

2. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES: om

a) fonden i sitt hemland omfattas av en reglering som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, fonden ändå motsvarar en specialfond, eller

b) fonden är upptagen till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad som motsvarar kraven i 10 kap. 2 §.

För tillstånd till marknadsföring till icke-professionella investerare här i landet av andelar eller aktier i en icke EES-baserad AIF-fond eller en matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare inte är EES-baserad ska, utöver vad som anges i andra stycket, även villkoren i 4 § andra och tredje styckena vara uppfyllda.

Tillstånd till marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige får ges även om villkoren i första–tredje styckena inte är uppfyllda, om det är fråga om andelar eller aktier i en AIF-fond

1. som saknar rätt till inlösen under minst fem år från den första investeringen, och

2. som enligt sin investeringsstrategi generellt inte investerar i finansiella instrument som kräver depåförvaring eller generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

7 § Verksamhet enligt 1–3, 5 och 6 §§ får drivas genom att AIF-förvaltaren inrättar en filial i Sverige eller erbjuder och utför tjänster i Sverige från sitt hemland.

För AIF-förvaltarens verksamhet i Sverige tillämpas 4 kap. 1 § andra stycket och, vid förvaltning av en specialfond, 12 kap. I fråga om verksamhet som bedrivs genom filial här i landet ska även 8 kap. 1, 20–22 och 24 §§ tillämpas. För förvaringsinstitut till AIF-fonder som förvaltas enligt denna paragraf tillämpas 9 kap.

Väsentliga ändringar

8 § En AIF-förvaltare som avser att göra en väsentlig ändring av något som har angetts i en ansökan om tillstånd efter det att verksamheten har inletts, ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast en månad innan ändringen genomförs. Om det är fråga om en redan genomförd, oplanerad ändring ska dock en anmälan göras omedelbart efter en sådan ändring.

Om Finansinspektionen finner att en ändring är godtagbar ska inspektionen utan dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdland om ändringen.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltaren eller dess förvaltning av en AIF-fond inte längre uppfyller kraven enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, ska Finansinspektionen utan onödigt dröjsmål meddela förvaltaren att ändringen inte får genomföras.

I 15 kap. finns bestämmelser om åtgärder som ska vidtas mot en AIF-förvaltare som genomfört väsentliga ändringar i strid mot denna bestämmelse.

Icke EES-baserade AIF-förvaltare

Marknadsföring av AIF-fonder i Sverige

9 § En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd AIF-fond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd ska ges om

1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 14 kap. 2, 3, 5 och 6 §§ samt 11 kap.,

2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisk mellan å ena sidan Finansinspektionen och, å andra sidan, tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad AIF-fond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad AIF-fond, och

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade AIF-fonden hör hemma har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Marknadsföring av andelar eller aktier i en AIF-fond får, efter tillstånd av Finansinspektionen, riktas även till icke-professionella investerare i Sverige. För tillstånd krävs, utöver vad som anges i första stycket 2 och 3, att

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. förvaltaren i sitt hemland driver motsvarande verksamhet och står under betryggande tillsyn,

3. förvaltaren vidtar nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna lösa in aktier eller andelar i fonden och göra utbetalningar till investerarna, och

4. AIF-fonden

a) omfattas av en reglering i sitt hemland som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, fonden ändå motsvarar en specialfond, eller

b) är upptagen till handel på en reglerad marknad och det finns ett upprättat faktablad för fonden som motsvarar kraven i 10 kap. 2 §.

Avser marknadsföringen andelar eller aktier i en icke EES-baserad AIF-fond får tillstånd enligt andra stycket ges även om kraven enligt bestämmelserna om förvaringsinstitut i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Tillstånd enligt andra stycket får ges utan att villkoren i 1–4 är uppfyllda om det är fråga om marknadsföring av andelar eller aktier i en AIF-fond som avses i 6 § fjärde stycket.

Verksamheten i Sverige får drivas genom att förvaltaren inrättar en filial i Sverige eller erbjuder och utför tjänster i Sverige från sitt hemland. Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Vid en planerad eller en redan genomförd, oplanerad väsentlig ändring av något som har angetts i en ansökan om tillstånd ska 8 § tillämpas.

6 kap. Svenska AIF-förvaltares verksamhet utomlands

Förvaltning av en AIF-fond i ett land inom EES

1 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 §, som avser att förvalta en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan sådan verksamhet inleds första gången.

Om förvaltaren ska erbjuda och utföra sina tjänster från Sverige (gränsöverskridande verksamhet), ska underrättelsen innehålla en verksamhetsplan med uppgifter om vilka tjänster som avses och i vilket land eller vilka länder de ska tillhandahållas.

Om förvaltaren ska erbjuda och utföra sina tjänster genom en filial i värdlandet (filialverksamhet) ska underrättelsen, utöver vad som anges i andra stycket, innehålla uppgifter om filialens organisation, adress och ansvariga ledning.

Av verksamhetsplanen ska, utöver vad som anges i andra stycket, framgå vilka fonder som förvaltaren avser att förvalta och på vilken adress i fondens hemland handlingar kan erhållas.

Marknadsföring av en AIF-fond i ett annat land inom EES

2 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 §, som avser att marknadsföra andelar eller aktier i en AIF-fond i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten inleds.

En underrättelse om marknadsföring av förvaltade AIF-fonder ska innehålla

1. en verksamhetsplan med uppgifter om vilka AIF-fonder som ska marknadsföras, var de hör hemma och i vilka länder marknadsföringen ska ske,
2. AIF-fondernas fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar,
3. uppgift om varje AIF-fonds förvaringsinstitut,
4. uppgift om var mottagar-AIF-fonden hör hemma, om den marknadsförda fonden är en matar-AIF-fond,
5. en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §, och

6. information om de arrangemang som har fastställts för marknadsföringen och, i tillämpliga fall, vilka åtgärder som har fastställts för att förhindra att andelar eller aktier i en AIF-fond marknadsförs till icke professionella investerare.

Om verksamheten ska bedrivas genom en filial i värdlandet ska underrättelsen också innehålla de uppgifter som anges i 1 § tredje stycket.

Särskilda villkor vid verksamhet över gränserna

3 § Vid förvaltning av en AIF-fond som har sitt hemland i ett annat land inom EES än Sverige krävs att AIF-förvaltaren enligt sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 § har rätt att förvalta AIF-fonder av motsvarande slag som dem som ska förvaltas i värdlandet.

Vid marknadsföring av en av förvaltaren förvaltat EES-baserad matar-AIF-fond krävs att mottagar-AIF-fonden, och dess förvaltare, är EES-baserade.

4 § Om Finansinspektionen bedömer att det inte finns skäl att ifrågasätta att AIF-förvaltaren och dess verksamhet kommer att uppfylla villkoren enligt denna lag eller andra författningar som reglerar verksamheten, ska inspektionen lämna över underrättelsen med tillhörande handlingar till behörig myndighet i AIF-förvaltarens värdland

1. inom en månad från mottagandet av en underrättelse om gränsöverskridande verksamhet enligt 1 § andra stycket,

2. inom två månader från mottagandet av en underrättelse om filialverksamhet enligt 1 § tredje stycket, eller

3. inom 20 arbetsdagar från mottagandet av en underrättelse enligt 2 § andra stycket.

Finansinspektionen ska tillsammans med underrättelsen och tillhörande handlingar även lämna över ett skriftligt intyg om att AIF-förvaltaren har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU. I intyget ska omfattningen av förvaltarens tillstånd framgå med uppgift om det finns några begränsningar av vilka investeringsstrategier som får användas.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta AIF-förvaltaren när inspektionen lämnar över underrättelsen. Förvaltaren får inleda verksamheten från dagen för inspektionens underrättelse.

Om den AIF-fond som ska marknadsföras hör hemma i ett annat land inom EES än Sverige eller AIF-förvaltarens värdland, ska Finansinspektionen även underrätta de behöriga myndigheterna i fondens hemland om den avsedda marknadsföringen.

Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för att lämna över underrättelsen och tillhörande handlingar, ska inspektionen meddela beslut om det

1. inom två månader från mottagandet av en underrättelse som avses i första stycket 1, eller

2. inom en månad från mottagandet av en underrättelse som avses i första stycket 2 och 3.

Väsentliga ändringar

5 § En AIF-förvaltare som avser att göra en väsentlig ändring av något som har angetts i en underrättelse enligt 1 eller 2 § efter det att verksamheten har inletts, ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast en månad innan ändringen genomförs. Om det är fråga om en redan genomförd, oplanerad ändring ska dock en anmälan göras omedelbart efter sådan ändring.

Om Finansinspektionen finner att en ändring är godtagbar ska inspektionen utan dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat om ändringen.

Om Finansinspektionen finner att ändringen inte får göras, ska Finansinspektionen utan dröjsmål underrätta förvaltaren om detta.

I 15 kap. finns bestämmelser om åtgärder som ska vidtas mot en AIF-förvaltare som genomfört väsentliga ändringar i strid mot denna bestämmelse.

Verksamhet i ett land utanför EES

6 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, förvalta en AIF-fond som hör hemma i ett land utanför EES men som inte marknadsförs inom EES om

1. det finns skäl att anta att förvaltaren uppfyller samtliga krav och driver verksamheten enligt bestämmelserna i denna lag utom såvitt avser 9 kap. och 10 kap. 4–7 §§, och

2. det finns lämpliga arrangemang för samarbete mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där AIF-fonden hör hemma.

Om förvaltaren avser att göra en väsentlig ändring av något som angetts i ansökan om tillstånd, ska förvaltaren skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs. Förvaltaren ska även underrätta Finansinspektionen om väsentliga ändringar i handlingar som har lämnats in tillsammans med underrättelsen.

7 kap. Startkapital och kapitalbas

Startkapital

1 § En intern AIF-förvaltare ska ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 300 000 euro.

En extern AIF-förvaltare ska ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 125 000 euro.

Kapitalkrav under pågående verksamhet

2 § En AIF-förvaltares kapitalbas får under pågående verksamhet inte understiga det minsta startkapital som förvaltaren ska ha enligt 1 §.

3 § En AIF-förvaltare som förvaltar en fondförmögenhet som överstiger ett belopp motsvarande 250 miljoner euro, ska utöver det startkapital som anges 1 §, ha ytterligare medel i kapitalbasen.

De ytterligare medel som avses i första stycket ska motsvara minst 0,02 procent av det belopp med vilket fondförmögenheten överstiger ett belopp motsvarande 250 miljoner euro. I fondförmögenheten inräknas tillgångar som AIF-förvaltaren har uppdragit åt någon annan att förvalta men inte tillgångar som AIF-förvaltaren förvaltar på uppdrag från någon annan. AIF-förvaltarens kapitalbas, startkapitalet inräknat, behöver dock inte vara högre än 10 miljoner euro.

En AIF-förvaltare får ersätta hälften av de ytterligare medel som avses i första stycket med en garanti för motsvarande belopp, om garantin lämnats av

1. ett kreditinstitut eller försäkringsföretag med säte i ett land inom EES, eller

2. ett kreditinstitut eller försäkringsföretag med säte i ett tredjeland, som står under tillsyn som är likvärdig med den som gäller inom EES.

4 § En AIF-förvaltares kapitalbas får, trots vad som anges i 2 och 3 §§, inte understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av dess fasta omkostnader för det föregående året eller, om AIF-förvaltarens verksamhet har pågått kortare tid än ett år, 25 procent av de fasta omkostnader som angetts i AIF-förvaltarens verksamhetsplan.

Om omfattningen av AIF-förvaltarens verksamhet har ändrats väsentligt sedan det föregående året eller om Finansinspektionen anser att verksamhetsplanen behöver korrigeras, får inspektionen besluta om ändring av kapitalkravet enligt första stycket.

Ett belopp motsvarande kapitalbasen ska investeras i likvida tillgångar och får inte innehålla spekulativa positioner.

5 § För att täcka risker för skadeståndsansvar på grund av fel eller försumlighet i verksamheten ska en AIF-förvaltare ha antingen tillräckligt med extra medel i kapitalbasen, eller en ansvarsförsäkring mot skadeståndsansvar som är lämplig i förhållande till de risker som ska täckas.

6 § Med undantag för 4 § tredje stycket och 5 § gäller bestämmelserna i detta kapitel inte för AIF-förvaltare som är fondbolag med tillstånd enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder.

8 kap. Skydd för investerare och andra rörelse regler

Allmänna krav och principer

1 § Vid utövandet av sin verksamhet ska en AIF-förvaltare, i enlighet med denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

1. handla hederligt, rättvist, professionellt och på ett sätt som bäst gagnar AIF-fonden och dess investerares intressen och upprätthåller allmänhetens förtroende för marknaden, samt

2. förfoga över och effektivt använda sig av resurser och rutiner som är nödvändiga för att den egna verksamheten ska fungera väl.

Organisatoriska krav

2 § En AIF-förvaltare ska ha tillräckliga resurser för att verksamheten ska fungera väl.

En AIF-förvaltare ska ha sunda rutiner för

1. förvaltning av verksamheten och redovisning,
2. drift och förvaltning av sina informationssystem, och
3. intern kontroll.

AIF-förvaltaren ska särskilt

- upprätta och tillämpa regler för anställdas personliga transaktioner,

- upprätta och tillämpa regler för investeringar som görs för förvaltarens egen räkning,

- ha rutiner för att kunna säkerställa att varje transaktion som genomförs för en AIF-fonds räkning är möjlig att rekonstruera i efterhand med avseende på ursprung, art, motpart, tidpunkt och plats, samt

- ha rutiner för att säkerställa att tillgångarna i de AIF-fonder som förvaltaren förvaltar investeras i enlighet med gällande fondbestämmelser, bolagsordning och lagstiftning.

Likviditetshantering

3 § En AIF-förvaltare ska ha lämpliga system för likviditetshantering och förfaranden för övervakning av likviditetsrisk som gör det möjligt att säkerställa att AIF-fondens likviditetsprofil överensstämmer med dess underliggande skyldigheter. En AIF-förvaltare ska göra regelbundna stresstester av likviditeten i en AIF-fond.

Första stycket gäller inte slutna AIF-fonder utan finansiell hävstång.

En AIF-fonds likviditetsprofil, inlösenpolicy och investeringsstrategi ska vara inbördes överensstämmande.

Riskhanteringsfunktion och riskhanteringssystem

4 § En AIF-förvaltare ska ha en riskhanteringsfunktion som är åtskild från förvaltarens operativa enheter.

En AIF-förvaltare ska ha lämpliga riskhanteringssystem som kan identifiera, mäta, hantera och övervaka de risker som är rele-

vanta för AIF-fonden. Riskanteringssystemen ska ses över regelbundet och minst en gång per år.

En AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska särskilt

- tillämpa ett lämpligt dokumenterat förfarande vid investeringar för AIF-fondens räkning som överensstämmer med fondens investeringsstrategi, mål och riskprofil,
- säkerställa att riskerna i varje enskild placering och deras samlade effekt på AIF-fonden fortlöpande kan identifieras, mätas, hanteras och övervakas korrekt, samt
- säkerställa att AIF-fondens riskprofil motsvarar dess investeringsstrategi och mål så som de kommer till uttryck i fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

Fastställande av en högsta tillåten nivå för finansiell hävstång

5 § En AIF-förvaltare som använder sig av finansiell hävstång ska för varje AIF-fond som förvaltaren förvaltar fastställa

1. en högsta tillåtna nivå för sådan hävstång,
2. i vilken utsträckning det finns förfoganderätt över säkerheter, och
3. i vilken utsträckning garantier kan lämnas.

De gränser som har fastställts enligt första stycket ska vara rimliga och ska följas av AIF-förvaltaren vid varje tidpunkt.

6 § För att minska systemriskerna i det finansiella systemet och för att minska riskerna för störningar på marknaden får Finansinspektionen besluta om

1. begränsningar i den nivå för en AIF-förvaltares användning av finansiell hävstång som har fastställts enligt 5 §, samt
2. andra begränsningar för AIF-fondernas förvaltning.

Finansinspektionen ska, innan beslut enligt första stycket meddelas, utbyta information med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska systemrisknämnden och berörda behöriga myndigheter, i enlighet med artikel 25 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

Värdering

7 § En AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond som förvaltaren förvaltar säkerställa att det finns lämpliga och konsekventa förfaranden för en korrekt och oberoende värdering av AIF-fondens tillgångar.

Värdering av tillgångarna i en AIF-fond och beräkningen av nettotillgångsvärdet (NAV) ska göras i enlighet med lagstiftningen i det land där fonden är etablerad och enligt fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

8 § En AIF-förvaltare ska värdera tillgångarna i en AIF-fond och beräkna nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie. Värderingen ska ske med den regelbundenhet som framgår av andra och tredje styckena och minst en gång per år.

För en öppen AIF-fond ska en värdering och beräkning enligt första stycket genomföras fortlöpande utifrån vad som är lämpligt med beaktande av fondens tillgångar och dess emissions- och inlösenintervaller.

För en slutna AIF-fond ska en värdering och beräkning enligt första stycket genomföras i samband med en ökning eller minskning av kapitalet i fonden.

Resultaten av en värdering och beräkning enligt första stycket ska delges AIF-fondens investerare i enlighet med vad som följer av fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande.

9 § För fondverksamhet som avser specialfonder gäller, i stället för 8 §, enligt hänvisningen i 12 kap. 7 § vad som följer av 4 kap. 10 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Värderingsfunktion

10 § En AIF-förvaltares värderingsfunktion får vara internt eller externt organiserad i enlighet med vad som anges i 11 och 12 §§.

Värderingen ska utföras opartiskt och professionellt.

Krav vid intern värdering

11 § Vid intern värdering ska AIF-förvaltarens ersättningssystem och andra åtgärder säkerställa att intressekonflikter motverkas och att otillbörlig påverkan på de anställda undviks. Den interna vär-

deringen ska organiseras så att den är funktionellt oberoende av portföljförvaltningen.

Krav vid extern värdering

12 § Extern värdering får utföras av en fysisk eller juridisk person som är oberoende av AIF-fonden, AIF-förvaltaren och andra personer med nära anknytning till fonden eller förvaltaren.

AIF-förvaltaren ska kunna visa att den externa värderaren

1. omfattas av registreringskyldighet enligt lag, andra författningar eller yrkesetiska regler,
2. kan lämna yrkesmässiga garantier för att värderingen kan utföras effektivt, och
3. har utsetts i enlighet med 14 §.

En AIF-fonds förvaringsinstitut får vara extern värderare om utförandet av dess funktion som förvaringsinstitut hålls åtskild från uppgifterna som värderare och att intressekonflikter kan identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

En extern värderare får inte uppdra åt någon annan att utföra värderingen.

13 § Bestämmelser om myndighetskontroll av värderingsfunktionen finns i 14 kap. 7 §.

Ansvar

14 § En AIF-förvaltare ansvarar för att AIF-fondens tillgångar värderas korrekt, för beräkningen av fondens nettotillgångsvärde samt för redovisningen av detta värde.

Oberoende av eventuella överenskommelser i avtal, ska en extern värderare vara ansvarig gentemot AIF-förvaltaren för förluster som förvaltaren åsamkas till följd av att den externa värderaren uppsåtligt eller av oaktsamhet brustit i utförandet av sina uppgifter.

Uppdragsavtal

15 § En AIF-förvaltare får uppdra åt någon annan att utföra visst arbete eller vissa funktioner om

1. uppdragsavtalet kan motiveras på objektiva grunder,

2. uppdragstagaren är kvalificerad för uppgiften och förfogar över tillräckliga resurser för att utföra den,

3. uppdraget inte hindrar

a) förvaltaren från att handla i investerarnas intresse, eller

b) Finansinspektionens tillsyn över förvaltaren, och

4. AIF-förvaltaren kan övervaka den anförtrodda verksamheten och ge de anvisningar som behövs för en sund förvaltning samt med omedelbar verkan säga upp avtalet, om det är i investerarnas gemensamma intresse.

AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan det träder i kraft.

Delegering av uppgifter får inte ske i sådan omfattning att AIF-förvaltaren inte längre kan anses utgöra AIF-fondens faktiska förvaltare.

Uppdragsavtal avseende portföljförvaltning eller riskhantering

16 § Uppdragsavtal som omfattar portföljförvaltning eller riskhantering får endast ingås

1. med uppdragstagare som har beviljats tillstånd för diskretionär portföljförvaltning eller registrerats som förvaltare av tillgångar och är föremål för tillsyn, eller

2. om Finansinspektionen i förväg har godkänt uppdragstagaren.

Om uppdragstagaren inte är etablerad inom EES krävs, utöver villkoren i första stycket, att det finns ett samarbete mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i uppdragstagarens hemland.

17 § Ett sådant uppdrag som avses i 16 § får inte ges till AIF-fondens förvaringsinstitut eller till någon som institutet delegerat uppgifter.

Om ett sådant uppdrag som avses i 16 § ges till någon vars intressen kan komma i konflikt med AIF-förvaltarens intressen eller med investerarnas gemensamma intresse måste uppdragstagaren

1. hålla portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifterna åtskilda från övriga oförenliga uppgifter, och

2. identifiera, hantera och övervaka intressekonflikterna och redovisa dessa för AIF-fondens investerare.

Vidaredelegering

18 § En uppdragstagare får vidaredelegera ett visst arbete och vissa funktioner till någon annan under förutsättning att

1. AIF-förvaltaren på förhand har godkänt en sådan delegering,
2. Finansinspektionen har underrättats innan avtal om vidaredelegering träder i kraft, och
3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar de tjänster som tillhandahålls av den som vidaredelegerats uppgifterna.

Vid vidaredelegering gäller 15–17 §§ i fråga om dem som har delegerats respektive vidaredelegerats uppgifter.

Om den som har vidaredelegerats visst arbete eller vissa funktioner i sin tur uppdrar åt någon annan att utföra sådana uppgifter gäller villkoren i första och andra styckena i tillämpliga delar.

Ansvar

19 § Ett uppdragsavtal enligt 15–18 §§ fräntar inte AIF-förvaltaren dess ansvar enligt denna lag.

Uppföranderegler m.m.*Intressekonflikter*

20 § En AIF-förvaltare ska vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och för att identifiera, hantera och redovisa dem som trots detta uppkommer.

En AIF-förvaltare ska ha organisatoriska och administrativa system som förhindrar att AIF-fondens intressen eller dess investerares gemensamma intressen påverkas negativt av intressekonflikter.

En investerare i en AIF-fond får inte ges förmånligare villkor än övriga investerare, om det inte framgår av fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

21 § Om de åtgärder som AIF-förvaltaren har vidtagit enligt 20 § inte är tillräckliga för att förhindra att investerarnas intressen kan komma att påverkas negativt, ska förvaltaren tydligt informera investerarna om arten av eller orsaken till intressekonflikterna innan förvaltaren utför något uppdrag för deras räkning.

En AIF-förvaltare ska vidta åtgärder för att förebygga de problem som orsakar att investerarens intressen kan komma att påverkas negativt.

Primärmäklare

22 § Om en AIF-förvaltare använder sig av en primärmäklares tjänster ska villkoren för samarbetet anges i ett skriftligt avtal. I avtalet ska särskilt anges om det finns möjligheter till överföring av och förfoganderätt över AIF-fondens tillgångar. Avtalet får inte stå i strid mot AIF-fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande och ska innehålla en bestämmelse om att AIF-fondens förvaringsinstitut ska få del av innehållet i avtalet.

Ersättningssystem

23 § En AIF-förvaltare ska ha ett ersättningssystem som främjar en sund och effektiv riskhantering.

Särskilda krav för AIF-förvaltare med tillstånd för diskretionär förvaltning investeringsportföljer

24 § En AIF-förvaltare med tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer får inte placera en sådan investerarens tillgångar i en AIF-fond som förvaltaren direkt eller på någon annans uppdrag förvaltar, om inte investeraren har godkänt detta på förhand.

Tystnadsplikt

25 § Enskildas förhållanden till en AIF-fond, en AIF-förvaltare eller ett förvaringsinstitut får inte obehörigen röjas.

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Uppgiftsskyldighet

26 § En AIF-förvaltare och ett förvaringsinstitut är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till förvaltaren och institutet, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Om skyldighet för AIF-förvaltare och förvaringsinstitut att lämna uppgifter till överförmyndaren finns bestämmelser i 16 kap. 10 a § föräldrabalken.

9 kap. Förvaringsinstitut*Allmänna bestämmelser om förvaringsinstitut*

1 § En AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond som förvaltaren förvaltar se till att ett förvaringsinstitut utses.

Förvaringsinstitutet ska handla hederligt, rättvist, oberoende och professionellt samt uteslutande i AIF-fondens och investerarnas intresse.

2 § Ett förvaringsinstitut ska hålla verksamhet som förvaringsinstitut åtskild från verksamheter som kan komma i konflikt med AIF-förvaltarens, AIF-fondens eller investerarnas intressen.

Förvaringsinstitutet ska identifiera, hantera och övervaka eventuella intressekonflikter. Sådana konflikter ska redovisas för fondens investerare.

Skriftligt avtal

3 § AIF-förvaltaren eller AIF-fonden och förvaringsinstitutet ska ingå ett skriftligt avtal som reglerar förhållandet mellan parterna. I avtalet ska bland annat anges det informationsutbyte och den samordning som krävs för att institutet ska kunna utföra sina uppgifter för fondens räkning i enlighet med kraven i denna lag och andra författningar.

EES-baserade AIF-fonders förvaringsinstitut

- 4 §** Ett förvaringsinstitut för en EES-baserad AIF-fond ska vara
1. ett kreditinstitut som
 - a) har stadgeenligt säte inom EES, och
 - b) har beviljats tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG,
 2. ett värdepappersföretag som
 - a) har stadgeenligt säte inom EES,
 - b) omfattas av kapitalkraven i enlighet med artikel 20.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning)⁹, och
 - c) har beviljats tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, inbegripet sidotjänster för förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning och som har egna medel motsvarande det startkapital som anges i artikel 9 i det direktivet, eller
 3. andra institut som står under fortlöpande tillsyn och som den 21 juli 2011 hör till de kategorier som har godtagits såsom förvaringsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG.
- Förvaringsinstitutet ska vara etablerat i AIF-fondens hemland.

Icke EES-baserade AIF-fonders förvaringsinstitut

- 5 §** Som förvaringsinstitut för icke EES-baserade AIF-fonder kan utses kreditinstitut eller annan enhet av samma slag som anges i 4 § första stycket 1 och 2 utan att villkoren däri är uppfyllda, under förutsättning att förvaringsinstitutet uppfyller kraven i 6 §.
- Ett förvaringsinstitut enligt första stycket ska vara etablerat i det tredjeland där AIF-fonden är etablerad eller i hemlandet för den AIF-förvaltare som förvaltar fonden.

⁹ EUT L 177, 30.6.2006, s. 201 (Celex 32006L0049), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU (EUT L 331, 15.12.2010, s. 120, Celex32010L0078).

Särskilda krav på förvaringsinstitut utanför EES

6 § Ett utsett förvaringsinstitut som är etablerat utanför EES ska vid varje tidpunkt

1. omfattas av effektiv reglering, inbegripet minimikapitalkrav, och effektiv tillsyn av verksamheten med samma verkan som unionsrätten, och

2. enligt avtal vara ansvarigt gentemot AIF-fonden eller dess investerare i enlighet med 17–20 §§ samt uttryckligen utfästa sig att uppfylla villkoren i 13–16 §§.

Mellan det land där förvaringsinstitutet är etablerat och de länder inom EES där den icke EES-baserade AIF-fondens aktier eller andelar avses att marknadsföras samt, i förekommande fall, AIF-förvaltarens hemland ska det fortlöpande finnas

1. en skriftlig överenskommelse som uppfyller bestämmelserna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, och

2. en skriftlig överenskommelse mellan ländernas behöriga myndigheter om samarbete och informationsutbyte.

Landet där förvaringsinstitutet är etablerat ska också ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Förvaringsinstitut för vissa typer av slutna AIF-fonder

7 § För en AIF-fond får till förvaringsinstitut utses andra än sådana som anges i 4 och 5 §§, om

1. investerarna saknar rätt till inlösen under fem år från den första investeringen, och

2. fonden enligt sin investeringsstrategi

a) generellt inte investerar i finansiella instrument som kräver depåförvaring, eller

b) generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

En fysisk eller juridisk person får utses till förvaringsinstitut för sådana AIF-fonder som avses i första stycket om

1. funktionen som förvaringsinstitut utgör en del av den fysiska eller juridiska personens yrkes- eller affärsverksamhet för vilken gäller

registreringsskyldighet enligt lag, andra författningar eller yrkesetiska regler, och

2. det finns finansiella och yrkesmässiga garantier för att relevanta förvaringsinstitutsuppgifter och därmed förenade åtaganden kan utföras på ett effektivt sätt.

Begränsningar på grund av intressekonflikter

8 § En AIF-förvaltare får inte utses som förvaringsinstitut.

Första stycket gäller även för en primärmäklare som verkar som motpart till en AIF-fond för vilken den är primärmäklare, om inte verksamheten som förvaringsinstitut hålls åtskild från tillhandahållandet av tjänster i egenskap av primärmäklare. En sådan mäklare ska dessutom ha rutiner för att kunna identifiera, hantera, övervaka och redovisa intressekonflikter för AIF-fondens investerare.

Förvaringsinstitutets uppgifter

Övervakning av penningflöden

9 § Förvaringsinstitutet har till uppgift att övervaka AIF-fondens penningflöden.

Förvaringsinstitutet ska särskilt se till att betalningar som mottagits från investerare och alla likvida medel i AIF-fonden bokförs på likvidkonton som har öppnats i AIF-fondens namn eller i AIF-förvaltarens eller förvaringsinstitutets namn för fondens räkning.

Likvidkonton enligt första stycket ska öppnas hos sådana enheter som avses i artikel 18.1.a–c i kommissionens direktiv 2006/73/EG av den 10 augusti 2006 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet¹⁰. Likvidkonton får även öppnas hos någon annan enhet av samma slag, på relevanta marknader där sådana konton krävs, om enheten är föremål för effektiv reglering av och tillsyn över verksamheten, som har samma verkan som unionsrätten och som genomdrivs effektivt och i enlighet med principerna i artikel 16 i nämnda direktiv.

¹⁰ EUT L 241, 2.9.2006, s. 26 (Celex 32006L0073).

Om likvidkontot har öppnats i förvaringsinstitutets namn för AIF-fondens räkning får medel som tillhör förvaringsinstitutet eller sådana enheter som avses i andra stycket inte finnas på samma konto.

Förvaring av AIF-fondens tillgångar

10 § Förvaringsinstitutet ska

1. depåförvara
 - a) alla finansiella instrument som kan registreras på ett konto för finansiella instrument som har öppnats hos förvaringsinstitutet, och
 - b) alla finansiella instrument som fysiskt kan levereras till förvaringsinstitutet, samt
2. kontrollera AIF-förvaltarens, för AIF-fondens räkning, eller AIF-fondens äganderätt till övriga tillgångar samt föra och hålla ett uppdaterat register över dem.

Förvaringsinstitutet får inte utan godkännande av AIF-förvaltaren eller AIF-fonden förfoga över de tillgångar som avses i första stycket.

11 § För att fullgöra sina uppgifter enligt 10 § första stycket 1 ska förvaringsinstitutet se till att alla finansiella instrument registreras på ett separat konto hos institutet i AIF-fondens namn, eller i AIF-förvaltarens namn för fondens räkning, och i enlighet med principerna i artikel 16 i kommissionens direktiv 2006/73/EG.

För att fullgöra sina uppgifter enligt 10 § första stycket 2 ska förvaringsinstitutet lägga uppgifter eller handlingar från AIF-förvaltaren eller AIF-fonden samt andra tillgängliga handlingar till grund för sin bedömning av äganderätten till tillgångarna.

Förvaringsinstitutets övriga uppgifter

12 § Förvaringsinstitutet ska, utöver vad som anges i 9 och 10 §§, verkställa AIF-förvaltarens instruktioner, om de inte strider mot bestämmelserna i denna lag eller annan författning, fondbestämmelserna eller bolagsordningen, samt se till att

1. försäljning, emission, återköp, inlösen och makulering av andelar eller aktier i AIF-fonden genomförs enligt bestämmelserna i denna lag, kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den

X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, fondbestämmelserna eller bolagsordningen,

2. värdet av andelarna eller aktierna i AIF-fonden beräknas enligt denna lag, kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, fondbestämmelserna eller bolagsordningen,

3. ersättningar för transaktioner som berör en AIF-fonds tillgångar betalas in till fonden utan dröjsmål, och

4. AIF-fondens intäkter används enligt bestämmelserna i denna lag, kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, fondbestämmelserna eller bolagsordningen.

Uppdragsavtal

13 § Förvaringsinstitutet får inte uppdra åt annan att utföra andra förvaringsinstitutetsfunktioner än förvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 10 §.

Delegering enligt första stycket förutsätter att förvaringsinstitutet

1. kan visa att det finns ett objektiva skäl för delegering av uppgifterna och att avsikten inte är att kringgå kraven i denna lag eller annan författning,

2. har handlat professionellt vid valet av uppdragstagare, och

3. regelbundet övervakar uppdragstagaren och dennes rutiner avseende delegerade uppgifter.

Övriga villkor för uppdragsavtal

14 § Förvaringsinstitutet ska, utöver vad som anges i 13 § och, om inget annat följer av 15 §, förvissa sig om att uppdragstagaren

1. har den struktur och den sakkunskap som krävs i förhållande till uppdraget,

2. omfattas av en effektiv reglering, inbegripet minimikapitalkrav, avseende depåförvaringsuppgifter, effektiv tillsyn över verksamheten i den berörda jurisdiktionen och regelbunden extern granskning för att säkerställa att de finansiella instrumenten finns i uppdragstagarens besittning,

3. håller de anförtrodda tillgångarna åtskilda från egna och andras tillgångar så att de alltid går att identifiera,
4. använder AIF-fondens tillgångar endast om AIF-förvaltaren eller AIF-fonden har gett sitt godkännande och efter anmälan till förvaringsinstitutet, samt
5. uppfyller de allmänna skyldigheter och respekterar de förbud som anges i 1, 2, 10 och 11 §§.

Särskilda bestämmelser vid uppdragsavtal avseende depåförvaringsuppgifter utanför EES

15 § Om lagstiftningen i ett land utanför EES kräver att vissa finansiella instrument depåförvaras av en lokal enhet och det inte finns någon sådan enhet som uppfyller kraven i 14 § 2, får förvaringsinstitutet ändå uppdra depåförvaringsfunktioner åt enheten. Detta får dock ske endast i den omfattning som är nödvändig enligt tredjelandets lagstiftning och endast så länge det inte finns lokala enheter som uppfyller dessa krav.

För delegering enligt första stycket krävs dessutom att

1. AIF-fondens investerare dessförinnan har informerats om att delegeringen är nödvändig enligt tredjelandets lagstiftning och om de omständigheter som motiverar delegeringen, och
2. AIF-förvaltaren eller fonden har gett instruktioner till förvaringsinstitutet att delegera depåförvaringen av de finansiella instrumenten till en lokal enhet.

Vidaredelegering

16 § En uppdragstagare får vidaredelegera uppgifter enligt 13 §, om samtliga villkor som uppställs för förvaringsinstitutets delegering är uppfyllda. I sådant fall ska även det som anges i 17–20 §§ gälla i förhållande till dem som har delegerats respektive vidaredelegerats uppgifter.

Ansvar vid förlust av finansiella instrument som depåförvaras

17 § Om förvaringsinstitutet eller dess uppdragstagare har förlorat finansiella instrument som depåförvarats enligt 10 § första stycket 1, ska institutet utan onödigt dröjsmål återlämna finansiella instrument

av identisk typ eller ett belopp motsvarande värdet till AIF-fonden eller dess förvaltare för fondens räkning.

Förvaringsinstitutet är inte ansvarigt enligt första stycket om institutet kan visa att förlusten är orsakad av en yttre händelse utanför institutets rimliga kontroll, och vars konsekvenser var omöjliga att undvika trots vidtagande av alla rimliga ansträngningar. Förvaringsinstitutet är inte heller skadeståndsskyldigt om förutsättningarna enligt 20 eller 21 § är uppfyllda.

Ansvar för övriga skador

18 § Om AIF-fonden eller dess investerare tillfogats annan skada än sådan som avses i 17 § genom att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller av oaktsamhet har överträtt denna lag eller andra författningar som reglerar verksamheten, ska institutet ersätta skadan.

19 § Ett uppdrag åt annan att utföra förvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 10 § fråntar inte förvaringsinstitutet dess ansvar enligt denna lag. Detta gäller även om uppdragstagaren har vidaredelegerat uppgiften.

Ansvarsbefrielse

20 § Trots vad som anges i 19 § får förvaringsinstitutet befrias från ansvar för förlust av finansiella instrument som depåförvarats av en uppdragstagare, om förvaringsinstitutet kan visa att

1. samtliga krav för delegering enligt 13 och 14 §§ är uppfyllda,
2. det finns ett skriftligt avtal mellan institutet och uppdragstagaren som uttryckligen överför ansvaret till uppdragstagaren och gör det möjligt för AIF-förvaltaren eller AIF-fonden, eller institutet för deras räkning, att framställa krav mot uppdragstagaren, och
3. det finns ett skriftligt avtal mellan institutet och AIF-förvaltaren eller AIF-fonden som uttryckligen tillåter, och fastställer ett objektivt skäl för, ansvarsbefrielse för institutet.

21 § Om förvaringsinstitutet har delegerat depåförvaringsuppgifter enligt 15 § får institutet befrias från ansvar för förlust av finansiella instrument, om

1. AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning uttryckligen tillåter en sådan ansvarsbefrielse,
2. AIF-fondens investerare, innan de gjorde sin investering, har blivit korrekt informerade om möjligheten till och förutsättningarna för en sådan ansvarsbefrielse,
3. AIF-förvaltaren eller AIF-fonden har gett instruktioner till förvaringsinstitutet om att delegera depåförvaringen av de finansiella instrumenten till en lokal enhet i tredjelandet,
4. det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och AIF-förvaltaren eller AIF-fonden som uttryckligen tillåter en sådan befrielse, och
5. det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och uppdragstagaren som uttryckligen överför ansvaret till uppdragstagaren och gör det möjligt för AIF-förvaltaren eller AIF-fonden, eller institutet för deras räkning, att framställa krav mot uppdragstagaren för förlust av finansiella instrument.

Ansvar för förvaringsinstitut för specialfonder

22 § För förvaringsinstitut för specialfonder gäller, i stället för vad som anges i 17–21 §§, att om en fondandelsägare eller en AIF-förvaltare tillfogats skada genom att förvaringsinstitutet överträtt denna lag eller fondbestämmelserna ska institutet ersätta skadan.

Förvaringsinstitutets informationsskyldighet

23 § På begäran av sina behöriga myndigheter ska ett förvaringsinstitut lämna all information som institutet har fått vid utförandet av förvaringsuppgifter och som AIF-fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva. Förvaringsinstitutets behöriga myndigheter ska utan dröjsmål lämna den mottagna informationen till fondens och förvaltarens behöriga myndigheter.

10 kap. Informationskrav

Informationsbroschyr

1 § För varje EES-baserad AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar och för varje AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES ska det finnas en aktuell informationsbroschyr. Informationsbroschyren ska innehålla uppgifter om

1. fondens investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa kan ändras,

2. var mottagar-AIF-fonden är etablerad om AIF-fonden är en matar-AIF-fond samt information om var de underliggande fonderna är etablerade om AIF-fonden är en fond-i-fond,

3. de tillgångslag vilka fonden får placera i och fondens riskprofil, inklusive information om användande av finansiell hävstång,

4. de viktigaste rättsliga följderna av en investering i fonden,

5. AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, revisorer och andra tjänstleverantörer,

6. ansvarsförsäkring eller tillgängliga medel för att täcka eventuella skadeståndsanspråk i enlighet med 7 kap. 5 §,

7. delegering av förvaltnings- och förvaringsfunktioner,

8. principer och rutiner för värdering av tillgångarna i fonden,

9. hantering av likviditetsrisker och rätt till inlösen samt förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier,

10. avgifter och andra kostnader samt maximibelopp för direkta och indirekta avgifter och kostnader som belastar fondens investerare,

11. förvaltarens principer för likabehandling av investerare och rätt till förmånligare villkor för någon investerare i fonden,

12. fondens primärmäklare samt relevanta arrangemang mellan sådan mäklare och fonden,

13. hur och när regelbunden information om fonden enligt 8 och 9 §§ lämnas,

14. den senaste årsberättelsen enligt 4 § och det senaste beräknade nettotillgångsvärdet eller marknadsvärdet för fondens andelar eller aktier, samt

15. historisk avkastning.

För en AIF-fond som omfattas av ett krav på att offentliggöra prospekt behöver AIF-förvaltaren endast lämna information enligt första stycket som inte redan framgår av prospektet.

Faktablad

2 § För AIF-fonder som en AIF-förvaltare marknadsför i Sverige till icke-professionella investerare ska det finnas ett aktuellt faktablad.

Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma AIF-fonden och den risk som är förenad med att investera i den.

Innehållet i faktabladet ska vara rättvisande och tydligt och får inte vara vilseledande. Det ska stämma överens med relevanta delar i informationsbroschyren.

Av faktabladet ska AIF-fondens rättsliga ställning framgå.

Om faktablad inte lämnas ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

Tillhandahållande av information om AIF-fonder som marknadsförs i Sverige till icke-professionella investerare

3 § Informationsbroschyren och faktabladet ska på begäran kostnadsfritt tillhandahållas den som avser att köpa aktier eller andelar i en AIF-fond som marknadsförs i Sverige till icke-professionella investerare. Denne ska, med undantag för de fall som avses i 8 kap. 22 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, även utan begäran tillhandahållas faktabladet i god tid innan avtal ingås.

Om AIF-förvaltaren genom marknadsföring erbjuder allmänheten att köpa aktier eller andelar i en AIF-fond som avses i första stycket, ska det av erbjudandet framgå att det finns ett faktablad och en informationsbroschyr och var dessa finns att tillgå.

Årsberättelse

4 § En AIF-förvaltare ska inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår tillhandahålla en årsberättelse för varje

1. EES-baserad AIF-fond som förvaltaren förvaltar, och
2. AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES.

Årsberättelsen ska på begäran lämnas till fondens investerare. Årsberättelsen ska göras tillgänglig för Finansinspektionen och, om

fondens hemland inte är Sverige, den behöriga myndigheten i AIF-fondens hemland.

En AIF-förvaltare som förvaltar en AIF-fond som omfattas av ett krav på att offentliggöra en årsredovisning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG¹¹, ska på begäran av AIF-fondens investerare lämna den kompletterande information som anges i 5 §, om den inte redan framgår av årsredovisningen.

5 § Årsberättelsen ska innehålla

1. en balansräkning eller motsvarande,
2. en resultaträkning eller motsvarande,
3. en verksamhetsberättelse,
4. information om väsentliga förändringar i den information som ska lämnas i informationsbroschyren enligt 1 §, och
5. information om ersättningar.

Uppgifterna om räkenskaper i årsberättelsen ska sammanställas i enlighet med

1. bestämmelserna om redovisning i AIF-fondens hemland eller, om det är fråga om en icke EES-baserad AIF-fond, i det land där fonden är etablerad, samt
2. AIF-fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

6 § Information om ersättningar i enlighet med 5 § första stycket 5 ska innehålla

1. det sammanlagda ersättningsbeloppet till anställda under året fördelat på fasta och rörliga ersättningar med uppgift om antal ersättningsmottagare, samt
2. totalt ersättningsbelopp till verkställande ledning och anställda som väsentligt påverkar AIF-fondens riskprofil.

Om AIF-fonden har betalat ut särskilda vinstandelar till AIF-förvaltaren ska information och beloppsuppgifter avseende de särskilda vinstandelarna lämnas.

¹¹ EUT L 390, 31.12.2004 s. 38 (Celex 32004L0109).

7 § AIF-förvaltaren eller AIF-fondens revisorer ska granska de räkenskaper som ligger till grund för årsberättelsen. Granskningen ska utföras av någon med behörighet att utföra revision i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning¹². Revisionsberättelsen, med eventuella anmärkningar, ska i sin helhet återges i årsberättelsen.

Revisionen av räkenskaperna i årsberättelsen för en icke EES-baserad AIF-fond får utföras i enlighet med internationella revisionsstandarder som är tillämpliga i det land där fonden är etablerad.

Information om förvaringsinstitutets ansvar

8 § En AIF-förvaltare ska informera investerare innan de investerar i en AIF-fond, om det finns avtal genom vilket förvaringsinstitutet har friskrivit sig från ansvar för förlust av finansiella instrument som depåförvaras av tredje part.

En AIF-förvaltare ska utan dröjsmål informera investerare om ändringar som rör förvaringsinstitutets ansvar.

Information om risk och likviditetshantering

9 § En AIF-förvaltare ska för varje EES-baserad AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar och för varje AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES regelbundet lämna information till investerarna om

1. andelen illikvida tillgångar i fonden,
2. förändringar i fondens likviditetshantering, och
3. fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas.

¹² EUT L 157, 9.6.2006, s. 87 (Celex 32006L0043).

Information om finansiell hävstång

10 § En AIF-förvaltare som förvaltar EES-baserade AIF-fonder som använder finansiell hävstång eller som inom EES marknadsför AIF-fonder som använder finansiell hävstång, ska för varje sådan AIF-fond regelbundet lämna information till investerarna om

1. det totala beloppet för den finansiella hävstång som fonden använt,
2. förändringar i den högsta nivå av finansiell hävstång som förvaltaren får använda för fondens räkning, samt
3. rätt att förfoga över säkerheter eller andra garantier som har lämnats enligt ordningen för finansiell hävstång.

11 kap. Särskilt om förvärv av onoterade företag och emittenter*Kontroll över onoterade företag och emittenter*

1 § En AIF-fond har kontroll över ett onoterat företag om AIF-fonden innehar mer än 50 procent av rösterna i företaget.

Vid beräkningen av AIF-fondens innehav ska, förutom innehav i fonden, räknas med aktieinnehav

1. i andra AIF-fonder som förvaltas av samma AIF-förvaltare, om det finns en överenskommelse mellan fonderna avseende kontrollen av företaget,
2. i AIF-fonder som förvaltas av andra AIF-förvaltare, om det finns en överenskommelse mellan dem och en eller flera av AIF-förvaltarens fonder avseende kontrollen av företaget,
3. i företag som kontrolleras av en AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar, och
4. av andra, fysiska eller juridiska personer, som innehar aktierna i eget namn men som agerar för AIF-fonden eller ett företag som kontrolleras av fonden.

Beräkningen av rösträttsandelen ska ske med utgångspunkt i alla aktier som det onoterade företaget har gett ut, även om rösträtten för vissa aktier inte kan utövas.

2 § En AIF-fond har kontroll över en emittent med säte i Sverige om AIF-fonden innehar tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier.

Vid beräkningen av innehavet ska 1 § andra och tredje styckena tillämpas.

För emittenter med säte i en annan medlemsstat ska definitionen av kontroll i den medlemsstatens lag gälla.

3 § Bestämmelserna i detta kapitel om kontroll över onoterade företag ska inte tillämpas på innehav i företag som är

1. små eller medelstora företag i den mening som avses i artikel 2.1 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 avseende definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag, eller

2. specialföretag vars syfte är att förvärva, inneha eller administrera fastigheter.

4 § En AIF-förvaltare ska underrätta Finansinspektionen, om förvärv eller överlåtelser av aktier i ett onoterat företag leder till att andelen rösträtter som innehas av en AIF-fond som förvaltaren förvaltar överskrider eller underskrider tröskelvärdena 10, 20, 30, 50 och 75 procent.

5 § Om förvärv eller överlåtelser i en AIF-fond som förvaltaren förvaltar leder till att fonden ensam eller tillsammans med andra, enligt 1 § andra stycket, fått kontroll över ett onoterat företag, ska förvaltaren underrätta Finansinspektionen, företaget och företagets kända aktieägare.

En sådan underrättelse ska innehålla information om andelen rösträtter som förvaltaren kontrollerar och om hur rösträtterna förvärvades, vilka tidigare aktieägare som varit involverade i transaktionen, vilka fysiska eller juridiska personer som utövat rösträtten samt eventuella överlåtelsekedjor. Underrättelsen ska även ange datum för när kontrollen förvärvades.

6 § I en underrättelse enligt 5 § till företaget ska AIF-förvaltaren begära att företagets styrelse utan onödigt dröjsmål informerar arbetstagarrepresentanterna eller, om sådana inte finns, de anställda, om förvärvet av kontroll och den information som avses i 5 § andra stycket.

7 § Underrättelser enligt 4 och 5 §§ ska skickas så snart som möjligt, dock senast tio arbetsdagar efter det att något tröskelvärde har passerats eller kontrollen har uppnåtts.

8 § En AIF-förvaltare, vars fonder har förvärvat kontroll över ett onoterat företag eller en emittent, ska underrätta Finansinspektionen, företaget och företagets kända aktieägare om

1. vilka fonder som har förvärvat kontroll,
2. den policy som tillämpas för att förebygga och hantera intressekonflikter, särskilt mellan förvaltaren, fonden och företaget, inbegripet uppgifter om de särskilda skyddsmekanismer som inrättats för att se till att alla avtal mellan förvaltaren eller fonden och företaget ingås enligt normala marknadsmässiga villkor (armlängdsprincipen), och
3. den policy som tillämpas för företagets externa och interna kommunikation, särskilt till de anställda.

En AIF-förvaltare ska också, vid förvärv av kontroll i ett onoterat företag, underrätta företaget och kända aktieägare om sina avsikter i fråga om det onoterade företagets framtida verksamhet och förväntade effekter på sysselsättningen, inbegripet väsentliga ändringar i anställningsvillkoren. Förvaltaren ska begära att styrelsen informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda om detta.

En AIF-förvaltare ska, vid förvärv av kontroll i ett onoterat företag, informera Finansinspektionen och investerarna i fonden om hur förvärvet har finansierats.

9 § Årsredovisningen i ett onoterat företag som kontrolleras av en AIF-fond, eller AIF-fondens egen årsberättelse, ska innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets verksamhet som återspeglar situationen i slutet av den period som omfattas av årsredovisningen. Årsredovisningen ska även innehålla uppgifter om

1. bolagets förväntade framtida utveckling,
2. viktiga händelser som har inträffat efter räkenskapsårets slut, och
3. den information om förvärv av egna aktier som föreskrivs i artikel 22.2 i rådets direktiv 77/91/EEG.

AIF-förvaltaren ska begära att styrelsen i det onoterade företaget informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda, om årsredovisningen för det onoterade företaget eller ta in årsredovisningsinformationen för varje onoterat företag i sin egen redovisning.

AIF-förvaltaren ska se till att

1. styrelsen lämnar information enligt första stycket 1 till arbetstagarrepresentanter eller de anställda senast fyra månader efter utgången av företagets räkenskapsår, och

2. information enligt första stycket 2 görs tillgänglig för fondens investerare senast fyra månader efter utgången av företagets räkenskapsår, om informationen finns tillgänglig. I vart fall ska informationen göras tillgänglig samtidigt med företagets årsredovisning.

10 § En AIF-förvaltare, vars fonder får kontroll över ett onoterat företag eller en emittent, får under 24 månader efter förvärvet inte underlätta, stödja, rösta för eller ge instruktioner om följande.

1. Utdelningar till aktieägarna när nettotillgångarna enligt företagets årsredovisning på bokslutsdagen för det senaste räkenskapsåret understiger eller, till följd av en sådan utdelning skulle understiga, det tecknade kapitalet jämte de reserver som inte får utdelas enligt lag eller bolagsordning. Om den icke inbetalade delen av det tecknade kapitalet inte ingår i tillgångarna enligt balansräkningen, ska detta belopp dras av från det tecknade kapitalet.

2. Utdelningar till aktieägarna som skulle överstiga vinsten för det senast avslutade räkenskapsåret jämte balanserad vinst och belopp från reserver som får användas för detta och med avdrag för balanserad förlust och belopp som enligt lag eller bolagsordning har avsatts till reserver.

3. Förvärv av egna aktier som företaget gör, inbegripet aktier som tidigare förvärvats av företaget samt innehas av det och aktier som förvärvats av personer som agerar i eget namn men för företagets räkning, och som skulle leda till att nettotillgångarna understiger det belopp som anges i 1.

För förvärv av egna aktier ska, utöver vad som anges i första stycket 3, gälla punkterna b–h i artikel 20.1 i Rådets andra direktiv 77/91/EEG av den 13 december 1976 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga¹³.

¹³ EGT L 26, 31.1.1977, s. 1 (Celex 31977L0091), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar (EUT L 259, 2.10.2009, s. 14, Celex 32009L0109).

En AIF-förvaltare ska göra sitt yttersta för att förhindra sådana utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen eller förvärv av egna aktier som avses i första och andra styckena.

12 kap. Särskilt om specialfonder

Specialfondens rättsliga ställning

1 § En specialfond kan inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter. Fonden kan inte heller föra talan inför domstol eller någon annan myndighet.

Egendom som ingår i en specialfond får inte utmätas.

Fondandelsägarna svarar inte för förpliktelser som avser fonden.

Lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt ska inte tillämpas på delägarskap i en specialfond.

Förvaltningen av en specialfond

2 § AIF-förvaltaren företräder andelsägarna i alla frågor som rör en specialfond. AIF-förvaltaren handlar vid förvaltningen av fonden i eget namn och ska därvid ange fondens beteckning.

AIF-förvaltaren får använda tillgångarna i en specialfond för att fullgöra förpliktelser som ingåtts som ett led i förvaltningen av fonden och för att ställa säkerhet för fullgörandet av sådana förpliktelser.

Vid förvaltningen av en specialfond ska AIF-förvaltaren handla uteslutande i fondandelsägarnas gemensamma intresse.

AIF-förvaltaren ska handla oberoende av förvaringsinstitutet.

3 § En AIF-förvaltare får inte ha hand om egendom som ingår i en specialfond som AIF-förvaltaren förvaltar.

4 § Om en fondandelsägare tillfogats skada genom att AIF-förvaltaren överträtt denna lag eller fondbestämmelserna, ska AIF-förvaltaren ersätta skadan.

Fondbestämmelser

5 § För varje specialfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av AIF-förvaltaren. För fondbestämmelserna ska 4 kap. 8–9 b §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

6 § I fondbestämmelserna ska det anges om fonden riktar sig till allmänheten eller till en avgränsad krets investerare. I det senare fallet ska kretsen anges. Fondbestämmelserna ska även innehålla upplysning om

1. i vilka avseenden fonden avviker från vad som gäller för investeringsfonder,
2. vilken risknivå som eftersträvas, och
3. vilket riskmått som används.

Fondandelar och inlösen av fondandelar

7 § För andelar i en specialfond och inlösen av sådana andelar ska 4 kap. 10–14 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

8 § Fondbestämmelserna för en specialfond får, under förutsättning av Finansinspektionens godkännande, innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar. Specialfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare måste vara öppna för inlösen av andelar minst en gång om året.

Information om specialfonder

9 § Informationsbroschyren för en specialfond som ska marknadsföras i Sverige till icke-professionella investerare ska, utöver vad som anges i 11 kap. 1 §, innehålla fondbestämmelserna för fonden. Därutöver ska det på en framträdande plats i informationsbroschyren och allt övrigt marknadsföringsmaterial avseende fonden anges

1. om fondens värde kan variera kraftigt på grund av fondens sammansättning och de förvaltningsmetoder AIF-förvaltaren använder sig av, och
2. att fonden är en specialfond.

10 § För specialfonder som ska marknadsföras i Sverige till icke-professionella investerare ska 4 kap. 17 § lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

Årsberättelse och halvårsredogörelse

11 § En AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond som ska marknadsföras i Sverige till icke-professionella investerare ska för sådana fonder tillhandahålla

1. en halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader inom två månader från halvårets utgång, och
2. i stället för vad som anges i 10 kap. 4 § första meningen, en årsberättelse senast fyra månader efter utgången av varje räkenskapsår.

Den senaste årsberättelsen och, i förkommande fall, halvårsredogörelse som publicerats därefter ska på begäran kostnadsfritt tillhandahållas den som avser att köpa andelar i en sådan specialfond som avses i första stycket. AIF-förvaltaren ska i samband med att förvaltaren lämnar den information som avses i 9 § tillfråga andelsägarna om de vill ha årsberättelsen och halvårsredogörelsen.

Information om kostnader

12 § För specialfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare ska 4 kap. 22–23 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

Placeringsbestämmelser

13 § Finansinspektionen ska vid godkännandet av fondbestämmelserna för en specialfond pröva om fonden har en lämplig fördelning av placeringar med hänsyn till de krav som bör uppställas på riskspridning.

För förvaltningen av medlen i en specialfond gäller bestämmelserna i 5 kap. lagen (2004:46) om investeringsfonder, om inte Finansinspektionen har tillåtit undantag. Derivatinstrument får dock ha andra underliggande tillgångar än dem som anges i 5 kap. 12 § lagen om investeringsfonder, om instrumenten är föremål för handel på någon finansiell marknad och inte medför en skyldighet att leverera den underliggande tillgången.

14 § Om medel i en specialfond till minst 85 procent av fondens värde ska placeras i andelar i en investeringsfond eller i en specialfond tillämpas 5 a kap. 5 § första stycket och andra stycket 1–6, 6 § första stycket, 8 §, 9 §, 11–16 §§, 18–20 §§, 22–25 §§, 27 § första och andra styckena, 29 §, 30 § 2, 31 §, 33–37 §§, 38 § första stycket 2 och andra stycket, 39 §, 41–46 §§, 49 § första stycket, 50 och 51 §§, 52 § 1, 53 § samt 54 § 1 och 2 lagen (2004:46) om investeringsfonder. Det som anges om en investeringsfond eller en matarfond ska avse specialfonden och det som anges om en mottagarfond ska avse den fond som specialfondens medel placeras i. Hänvisningar till placering enligt 9 § ska avse en specialfonds placering enligt denna paragraf.

15 § En AIF-förvaltare ska för varje specialfond som marknadsförs till icke-professionella investerare beräkna och till Finansinspektionen redovisa fondens risknivå.

Fusion av specialfonder

16 § En AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, lägga samman specialfonder. Tillstånd får ges till en fusion mellan en eller flera överlåtande specialfonder och en övertagande investeringsfond.

Bestämmelserna om fusion av investeringsfonder i 8 kap. 1–16 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder gäller på motsvarande sätt för en fusion som avses i första stycket.

Delning av specialfonder

17 § En AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, dela en specialfond. Tillstånd till delning ska lämnas om åtgärden kan anses förenlig med investerarnas intressen.

En AIF-förvaltare som har fått tillstånd till en delning ska genast underrätta investerarna om den planerade åtgärden och Finansinspektionens beslut. Denna information ska också finnas att tillgå hos AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet. En delning får genomföras tidigast tre månader från dagen för Finansinspektionens beslut.

Upphörande och överlåtelse av förvaltningen av en specialfond

18 § För upphörande och överlåtelse av förvaltningen av en specialfond ska 9 kap. lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

13 kap. Särskilt om prövningen av ägares lämplighet

1 § Bestämmelserna i 2–12 §§ gäller för andra AIF-förvaltare än fondbolag som förvaltar AIF-fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare.

2 § Om ett direkt eller indirekt förvärv av aktier eller ägarandelar i en AIF-förvaltare skulle medföra att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav, krävs tillstånd av Finansinspektionen för förvärvet. Detsamma gäller ett förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas

1. så att det uppgår till eller överstiger 20, 30 eller 50 procent av aktiekapitalet eller röstetalet för samtliga aktier eller motsvarande, eller

2. så att AIF-förvaltaren blir dotterbolag.

Tillstånd enligt första stycket ska inhämtas före förvärvet. Ansökan om tillstånd ska göras skriftligen. Om förvärvet har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren ska få behålla aktierna. Förvärvaren ska då ansöka om tillstånd inom sex månader efter förvärvet.

Finansinspektionen ska inom två arbetsdagar från det att en fullständig ansökan kom in till inspektionen skicka en bekräftelse till förvärvaren om att ansökan har tagits emot.

3 § Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 2 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av en AIF-förvaltare och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i AIF-förvaltaren.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om

1. den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen eller ledningen för en AIF-förvaltare eller vara verkställande direktör eller motsvarande i detta företag eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

2. det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att AIF-förvaltarens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, och

3. det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om förvärvaren är ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan AIF-förvaltaren och någon annan, ska tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

4 § Finansinspektionens beslut i en fråga om tillstånd till förvärv som avses i 2 § ska meddelas inom 60 arbetsdagar från det att den bekräftelse som avses i 2 § tredje stycket skickades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till förvärvet, om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat beslut i fråga om ansökan.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd till ett förvärv, får inspektionen besluta en viss tid inom vilken förvärvet ska genomföras. Inspektionen får besluta att förlänga tiden.

5 § Den som har beslutat att avyttra ett kvalificerat innehav eller en så stor del av ett kvalificerat innehav att innehavet därigenom kommer att understiga någon av de i 2 § första stycket angivna gränserna, ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om detta.

6 § När en AIF-förvaltare får kännedom om ett förvärv eller en avyttring av aktier eller ägarandelar i företaget som kräver tillstånd enligt 2 § eller underrättelse enligt 5 §, ska bolaget snarast anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

När en AIF-förvaltare i andra fall får kännedom om att det har nära förbindelser med någon annan, ska förvaltaren snarast anmäla det till Finansinspektionen.

En AIF-förvaltare ska årligen till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller ägarandelar i företaget samt storleken på innehaven.

7 § Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i en AIF-förvaltare, ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till Finansinspektionen.

8 § Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier eller ägarandelar vid stämman eller motsvarande inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat om

1. ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att AIF-förvaltarens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet,

2. ägaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. ägaren är ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller ägarandelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 2 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid mot ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller ägarandelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman eller motsvarande till den del innehavet står i strid mot beslutet.

9 § Finansinspektionen får förelägga en ägare som avses i 8 § första stycket att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i 8 § andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet inte står i strid mot inspektionens beslut.

10 § Aktier eller andelar som omfattas av ett förbud enligt 8 § eller föreläggande enligt 9 § ska inte räknas med när det krävs samtycke av ägare till en viss del av aktierna eller andelarna i AIF-förvaltaren för att ett beslut ska bli giltigt eller en befogenhet ska få utövas. Detta gäller dock inte om en förvaltare har förordnats enligt 11 §.

11 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen ansöka om att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier eller andelar som enligt 8 § inte får företrädas av ägaren. En sådan ansökan prövas av tingsrätten i den ort där ägaren

har sin hemvist. Om ägaren inte har hemvist i Sverige prövas ansökan av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skäligen ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen ska betalas av ägaren till aktierna eller andelarna och ska på begäran förskötteras av AIF-förvaltaren. Om den betalningskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, fastställs ersättningen av tingsrätten.

12 § Om en AIF-förvaltare har nära förbindelser med någon annan och detta hindrar en effektiv tillsyn av AIF-förvaltaren, får Finansinspektionen förelägga innehavare av aktier eller andelar som medför att förbindelserna är nära att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att så inte längre är fallet.

Finansinspektionen får även besluta att den eller de som omfattas av ett föreläggande enligt första stycket inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman eller motsvarande. I så fall ska bestämmelserna i 11 § tillämpas.

14 kap. Tillsyn och myndighetssamarbete

Tillsynen och dess omfattning

1 § Finansinspektionen har tillsyn över AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 eller 5 kap. och förvaringsinstitut som driver verksamhet efter tillstånd av Finansinspektionen eller motsvarande behörig myndighet utomlands.

För svenska AIF-förvaltare och svenska förvaringsinstitut omfattar tillsynen att verksamheten drivs enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, fondbestämmelserna, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet.

För AIF-förvaltare och förvaringsinstitut som driver verksamhet från filial i Sverige eller marknadsför eller förvaltar AIF-fonder i Sverige omfattar tillsynen att företaget följer de lagar och andra författningar som gäller för företagets verksamhet i Sverige samt, när en specialfond förvaltas enligt 5 kap. 2 §, det som anges i fondbestämmelserna.

Information till Finansinspektionen

2 § En AIF-förvaltare ska regelbundet informera Finansinspektionen om

1. de marknader på vilka förvaltaren är medlem eller bedriver aktiv handel,
2. de instrument som förvaltaren huvudsakligen handlar med, och
3. varje AIF-fonds huvudsakliga exponeringar och riskkoncentrationer.

AIF-förvaltaren ska för varje EES-baserad AIF-fond som förvaltas och för varje AIF-fond som marknadsförs inom EES informera Finansinspektionen om

1. andelen illikvida tillgångar i fonden,
2. förändringar i fondens likviditetshantering,
3. fondens riskprofil och riskhanteringssystem,
4. de huvudsakliga kategorier av tillgångar som fonden har investeringar i, och
5. resultatet av genomförda stresstester.

3 § På begäran av Finansinspektionen ska en AIF-förvaltare till inspektionen lämna

1. en, vid utgången av varje kvartal, uppdaterad förteckning över de AIF-fonder som förvaltaren förvaltar, och
2. årsberättelser för dels de EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren förvaltar, dels de AIF-fonder som förvaltaren marknadsför inom EES.

AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska i stället för första stycket 2 tillämpa 4 §.

4 § En AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond ska för en sådan fond ge in informationsbroschyr och årsberättelse samt, i förekommande fall, faktablad och halvårsredogörelse till Finansinspektionen så snart de färdigställts.

5 § En AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång ska för varje sådan AIF-fond regelbundet informera Finansinspektionen om den samlade nivån på finansiell hävstång och den finansiella hävstångens sammansättning. Informationen ska innehålla uppgift om AIF-fondens fem mest betydande långgivare och om de belopp som lånats från dessa.

Första stycket ska även tillämpas av icke EES-baserade AIF-förvaltare med tillstånd enligt 5 kap. 9 §, att i Sverige marknadsföra AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång.

6 § Om det behövs för att övervaka risker i det finansiella systemet får Finansinspektionen begära att en AIF-förvaltare lämnar ytterligare information till Finansinspektionen. Finansinspektionen ska i så fall informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Myndighetskontroll av värderingsfunktionen

7 § Om värderingen utförs av en extern värderare ska AIF-förvaltaren underrätta Finansinspektionen. Om förutsättningarna enligt 8 kap. 12 § andra stycket inte är uppfyllda får Finansinspektionen ålägga förvaltaren att utse en annan värderare.

Utförs värderingsfunktionen av AIF-förvaltaren internt får Finansinspektionen besluta att förvaltarens värderingar ska kontrolleras av en utomstående värderare eller, om det är lämpligt, en revisor.

8 § AIF-förvaltare ska lämna Finansinspektionen upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

AIF-förvaltare och förvaringsinstitut ska, utöver det som anges i första stycket, lämna Finansinspektionen de upplysningar som inspektionen begär.

9 § För övervakningen av att bestämmelserna i denna lag, kommissionens förordning nr (EU) XXX/201X av den X X XXX och föreskrifter meddelade med stöd av lagen följs, får Finansinspektionen begära att

1. en fysisk eller juridisk person tillhandahåller uppgifter, handlingar eller annat, och
2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken kommer till förhör på tid och plats som inspektionen bestämmer.

Första stycket gäller inte i den utsträckning uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Finansinspektionen får förelägga den som inte följer en begäran enligt första stycket att fullgöra sin skyldighet.

Platsundersökning

10 § Finansinspektionen får, när det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos

1. en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige, samt
2. ett förvaringsinstitut.

Finansinspektionen får även genomföra en undersökning hos ett företag som har fått i uppdrag av en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige att utföra visst arbete eller vissa funktioner, om det behövs för tillsynen av AIF-förvaltaren.

Samarbete mellan behöriga myndigheter m.m.

11 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska systemrisknämnden, i den utsträckning som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

12 § Finansinspektionen ska inom ramen för sin befogenhet, efter begäran från en behörig myndighet i ett annat land inom EES, lämna eller kontrollera information som behövs för att den utländska myndigheten ska kunna utöva sin tillsyn enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU. Den utländska myndigheten får närvara vid kontroll som utförs av inspektionen.

13 § Finansinspektionen ska inom ramen för sin befogenhet, efter begäran från en tillsynsmyndighet i ett land utanför EES, lämna eller kontrollera information som behövs för att den utländska myndigheten ska kunna utöva sin tillsyn. Detta gäller dock bara i den utsträckning det följer av ett avtal om samarbete som Finansinspektionen, med stöd av regeringens bemyndigande, har ingått med den utländska myndigheten.

Om en begäran avser rättslig hjälp i brottmål, gäller i stället lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål.

14 § Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för tvistlösning i de fall

som framgår av artiklarna 21.6, 42.1, 45.10, 50.4 och 55 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

15 § Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av anmälningar och ansökningar enligt denna lag.

För att bekosta Finansinspektionens övervakning enligt denna lag ska AIF-förvaltare som anges i 1 § betala årliga avgifter.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter enligt första och andra styckena.

15 kap. Ingripanden

Ingripanden mot svenska AIF-förvaltare

1 § Om en AIF-förvaltare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet, fondbestämmelserna, bolagsordningen eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar förvaltarens verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltarens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

2 § Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 1 § om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om AIF-förvaltaren gör rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot förvaltaren som bedöms tillräckliga.

3 § Om någon som ingår i en AIF-förvaltares ledning eller styrelse eller är verkställande direktör eller motsvarande inte uppfyller de krav som anges i 3 kap. 3 § 4 ska Finansinspektionen återkalla förvaltarens tillstånd. Detta får dock ske bara om inspektionen först har beslutat att påtala för förvaltaren att personen inte uppfyller kraven och han eller hon ändå finns kvar i ledningen, styrelsen eller som verkställande direktör efter det att en av inspektionen bestämd tid på högst tre månader har gått ut.

I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen besluta att en ledningsperson, styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får ha den ställningen. Inspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess förvaltaren har utsett en ny styrelseledamot, verkställande direktör eller ledningsperson.

Det som sägs i första och andra styckena om verkställande direktör ska tillämpas även på en ersättare för verkställande direktör.

4 § Finansinspektionen ska återkalla en AIF-förvaltares tillstånd om förvaltaren

1. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

2. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,

3. har förklarat sig avstå från tillståndet, eller

4. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser.

I de fall som avses i första stycket 1, 2 och 4 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

5 § Innan Finansinspektionen återkallar tillståndet för en AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i ett annat land inom EES, ska inspektionen samråda med den behöriga myndigheten i fondens hemland.

6 § Finansinspektionen ska omedelbart underrätta behöriga myndigheter i de andra länder inom EES där en AIF-förvaltare marknadsför andelar i en AIF-fond som förvaltaren förvaltar, när någon åtgärd enligt 1, 3 eller 4 § har vidtagits mot förvaltaren.

7 § Om en behörig myndighet har underrättat Finansinspektionen om att en AIF-förvaltare överträtt föreskrifter som gäller i det landet för förvaltaren, får inspektionen vidta de åtgärder som anges i 1 § mot förvaltaren, om det föreligger någon omständighet som avses där. Inspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten om vilka åtgärder som vidtas.

Ingripanden mot AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden

8 § Om en AIF-förvaltare som med stöd av bestämmelserna i 2 kap. endast är registrerad, har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då förelägga förvaltaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltaren avregistreras eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om förvaltaren gör rättelse.

Straffavgift

9 § Om en AIF-förvaltare har fått anmärkning eller varning får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en straffavgift. Detta gäller dock inte om varningen bara omfattar fall som avses i 4 § första stycket 2 eller 4.

Avgiften tillfaller staten.

10 § Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av förvaltarens omsättning under närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under förvaltarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

11 § När straffavgiftens storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

Förseningsavgift

12 § Om en AIF-förvaltare inte i tid lämnar de upplysningar som förvaltaren är skyldig att lämna får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

13 § En straffavgift eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar från det att avgiftsbeslutet har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

14 § Finansinspektionens beslut om straffavgift eller förseningsavgift får verkställas enligt utskökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 13 §.

15 § Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 13 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

16 § En straffavgift eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

Ingripanden mot utländska AIF-förvaltare

17 § Om en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige efter tillstånd eller underrättelse enligt 5 kap. åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet i Sverige eller fondbestämmelserna för en specialfond som förvaltas enligt 5 kap. 2 §, får Finansinspektionen förelägga förvaltaren att göra rättelse.

Om AIF-förvaltaren inte följer föreläggandet, ska Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Om rättelse inte sker och detta innebär att investerarens intressen i Sverige skadas eller att den finansiella stabiliteten hotas, får Finansinspektionen förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning, eller förbjuda förvaltaren att påbörja nya transaktioner i Sverige. Inspektionen får också besluta att förvaltaren inte längre får förvalta en AIF-fond. Innan en åtgärd enligt detta stycke vidtas ska inspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

18 § Om en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige med stöd av 5 kap. har fått sitt verksamhetstillstånd återkallat i hemlandet, får Finansinspektionen genast förbjuda förvaltaren att bedriva verksamhet i Sverige.

19 § Om Finansinspektionen har skäl att anta att en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige åsidosätter sina skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU i annat fall än som avses i artikel 12 eller 14, ska Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Om rättelse inte sker och detta innebär att investerarens intressen i Sverige skadas eller att den finansiella stabiliteten hotas, får Finansinspektionen förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning, eller förbjuda förvaltaren att påbörja nya transaktioner i Sverige. Inspektionen får också besluta att förvaltaren inte längre får förvalta en AIF-fond. Innan en åtgärd enligt detta stycke vidtas ska inspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

20 § Om en utländsk AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige med stöd av tillstånd enligt 5 kap. 9 § åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet i Sverige gäller 1 och 2 §§.

Finansinspektionen ska underrätta behörig tillsynsmyndighet i förvaltarens hemland om de åtgärder som enligt 1 § har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Ingripande mot den som saknar tillstånd m.m.

21 § Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att upphöra med den.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på en viss verksamhet, får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

Ett föreläggande enligt denna paragraf som avser ett utländskt företag får riktas mot såväl företaget som den som i Sverige är verksam för företagets räkning.

Vite

22 § Ett föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

16 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som, utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU samt av kommissionens antagna tekniska standarder, ska ingå i

- en anmälan för registrering samt underrättelse som avses i 2 kap.,
- en ansökan om tillstånd som avses i 3–6 kap.,
- en underrättelse som avses i 4 och 6 kap.,
- en anmälan om väsentlig ändring som avses i 3–6 kap.,
- ett intyg enligt 6 kap. 4 §,
- en verksamhetsplan som avses i 3, 4 och 6 kap.,
- en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §, samt
- vilka handlingar och övrig information som ska lämnas till Finansinspektionen tillsammans med en sådan anmälan för registrering, ansökan om tillstånd, underrättelse eller anmälan om väsentlig ändring och hur dessa handlingar, i tillämpliga fall, ska överlämnas till behöriga myndigheter inom EES och arkiveras samt på vilket språk de ska upprättas.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 4 § andra stycket, 5 kap. 4 § tredje stycket, 5 § andra stycket 2 c och 8 § tredje stycket 2,

2. vilka poster som, utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv

2011/61/EU samt av kommissionen antagna tekniska standarder, får räknas in i startkapitalet och egna medel enligt 7 kap. 1, 2 och 5 §§,

3. vilka uppgifter som, utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU samt av kommissionen antagna tekniska standarder, ska ingå i underrättelser enligt 8 kap. 15 och 18 §§ och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 § samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

4. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 23 §,

5. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 §, på vilket språk det ska upprättas och hur det ska tillhandahållas,

6. vilka uppgifter som, utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU samt av kommissionen antagna tekniska standarder, ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 8 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

7. innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 11 §,

8. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

9. handläggningen av tillståndsärenden enligt 13 kap. 2–4 §§,

10. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 14 kap. 7 §, samt

11. närmare bestämmelser om avgifter enligt 14 kap. 15 §.

17 kap. Överklagande

1 § Finansinspektionens beslut enligt 15 kap. 21 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

2 § Om Finansinspektionen i ett ärende om tillstånd enligt 3 kap. inte meddelar beslut inom sex månader från det att ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Har inspektionen inte meddelat beslut inom sex månader från det att en sådan förklaring har lämnats, ska det anses som att ansökan har avslagits.

Om Finansinspektionen inte lämnar över en underrättelse som avses i 6 kap. 4 § första stycket till behörig myndighet i utlandet inom den tid som anges i paragrafen från det att underrättelsen togs emot och inte heller inom samma tid meddelar beslut enligt fjärde stycket samma paragraf, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls.

Om underrättelsen inte har lämnats över inom två månader från det att en sådan förklaring har meddelats av domstol, ska det anses som att Finansinspektionen fattat ett beslut om att inte överlämna sökandens underrättelse till en behörig myndighet i det avsedda värdlandet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.
 2. En förvaltare som vid ikraftträdandet driver verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt denna lag eller som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, ska anpassa sin verksamhet så att den uppfyller uppställda krav samt, såvitt avser förvaltare som är etablerade i Sverige, underrätta Finansinspektionen om vilka AIF-fonder som ska marknadsföras i här i landet eller i andra länder inom EES och senast den 22 juli 2014 hos inspektionen antingen ansöka om tillstånd eller anmäla sig för registrering.
 3. Bestämmelserna i 4 kap. 1 och 5–7 §§ och 6 kap. 1–5 §§ ska inte tillämpas vid marknadsföring av andelar eller aktier i AIF-fonder som omfattas av ett prospekt, under prospektets giltighetstid, under förutsättning att det har utarbetats och offentliggjorts före den 22 juli 2013 och i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt

som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG¹⁴.

4. En förvaltare som vid ikraftträdandet förvaltar en sådan AIF-fond som avses i 9 kap. 7 § första stycket, får fortsätta driva verksamheten utan tillstånd enligt denna lag, om fonden därefter inte gör ytterligare investeringar.

5. En förvaltare som förvaltar en sådan AIF-fond som avses i 9 kap. 7 § första stycket och vars teckningstid har löpt ut före den 21 juli 2011 och som upprättats för en tidsperiod som löper ut senast den 22 juli 2016, får fortsätta verksamheten utan tillstånd enligt denna lag. Förvaltaren ska dock tillämpa bestämmelserna i 10 kap. 4–7 §§ och, i förekommande fall, 11 kap.

6. För en AIF-fond som inte är en specialfond får, fram till den 22 juli 2017, ett kreditinstitut med säte i ett land inom EES utses till fondens förvaringsinstitut även om fonden inte hör hemma i samma land inom EES där institutet har sitt säte.

¹⁴ EUT L 345, 31.12.2003, s. 64–89 (Celex 32003L0071), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiven 98/26/EG, 2002/87/EG, 2003/6/EG, 2003/41/EG, 2003/71/EG, 2004/39/EG, 2004/109/EG, 2005/60/EG, 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2009/65/EG, vad gäller befogenheterna för Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten), Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), EUT L 331, 15.12.2010, s. 120–161 (Celex 32010L0078).

2 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken (1949:381)

Härigenom föreskrivs i fråga om föräldrabalken¹⁵ att 13 kap. 5 och 19 §§, 14 kap. 5 och 21 §§ samt 16 kap. 10 a § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

5 §¹⁶

Den omyndiges tillgångar får utan samtycke av överförmyndaren placeras i

1. skuldförbindelser som har utfärdats eller garanterats av stat eller kommun,

2. skuldförbindelser som har utfärdats av Svenska skeppshypotekskassan eller av en bank eller av ett kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller av ett utländskt bankföretag eller ett annat utländskt kreditinstitut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för banker eller andra kreditinstitut här i landet, med undantag för förlagsbevis eller andra skuldförbindelser som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare, eller

3. andelar i en *värdepappersfond* som avses i lagen (2004:46) om investeringsfonder eller i ett utländskt fondföretag som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för *värdepappersfonder* här i landet.

3. andelar i en *investeringsfond* som avses i lagen (2004:46) om investeringsfonder eller i ett utländskt fondföretag som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för *investeringsfonder* här i landet.

Den omyndiges tillgångar får vidare utan överförmyndarens samtycke lånas ut mot säkerhet av panträtt på grundval av inteckning i fast egendom inom sextio procent av det senast fastställda taxeringsvärdet.

¹⁵ Lagen omtryckt 1995:974.

¹⁶ Senaste lydelse 2011:454.

19 §¹⁷

Om det av någon särskild anledning behövs för att trygga förvaltningen, får överförmyndaren

1. besluta att 3–7 §§ ska tillämpas även i andra fall än som följer av 2 §,

2. begränsa möjligheten att ta ut pengar som har satts in hos bank, kreditmarknadsföretag eller värdepappersbolag, utöver vad som följer av 8 §,

3. besluta att värdehandlingar ska förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller ett motsvarande utländskt institut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för värdepappersinstitut i Sverige,

4. genom meddelande till en central värdepappersförvarare, den som för ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder eller den som har registrerats som förvaltare av finansiella instrument eller andelar i investeringsfonder, begränsa föräldrars möjlighet att förfoga över rättigheter som registreras enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument eller som avses i lagen om investeringsfonder, och

4. genom meddelande till en central värdepappersförvarare, den som för ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder eller den som har registrerats som förvaltare av finansiella instrument eller andelar i investeringsfonder *eller specialfonder*, begränsa föräldrars möjlighet att förfoga över rättigheter som registreras enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument eller som avses i lagen om investeringsfonder, och

5. genom meddelande till den som ska betala pengar till den omyndige besluta att pengarna ska sättas in hos bank eller kreditmarknadsföretag.

Meddelas beslut enligt första stycket 3, ska föräldrarna träffa avtal med ett värdepappersinstitut på villkor som överförmyndaren har godkänt.

Ett värdepappersinstitut är skyldigt att träffa ett sådant avtal om förvaring och förvaltning som avses i andra stycket. Avtalet får inte träffas på sämre villkor än de som värdepappersinstitutet erbjuder andra enskilda personer vid samma typ av avtal.

¹⁷ Senaste lydelse 2008:910.

14 kap.**5 §¹⁸**

Den enskildes tillgångar får utan samtycke av överförmyndaren placeras i

1. skuldförbindelser som har utfärdats eller garanterats av stat eller kommun,

2. skuldförbindelser som har utfärdats av Svenska Skeppshypotekskassan eller av en bank eller av ett kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller av ett utländskt bankföretag eller ett annat utländskt kreditinstitut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för banker eller andra kreditinstitut här i landet, med undantag för förlagsbevis eller andra skuldförbindelser som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare, eller

3. andelar i en *värdepappersfond* som avses i lagen (2004:46) om investeringsfonder eller i ett utländskt fondföretag som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för *värdepappersfonder* här i landet.

3. andelar i en *investeringsfond* som avses i lagen (2004:46) om investeringsfonder eller i ett utländskt fondföretag som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för *investeringsfonder* här i landet.

Den enskildes tillgångar får vidare utan överförmyndarens samtycke lånas ut mot säkerhet av panträtt på grundval av inteckning i fast egendom inom sextio procent av det senast fastställda taxeringsvärdet.

21 §¹⁹

Om det behövs för att trygga förvaltningen, får överförmyndaren

1. begränsa möjligheten att ta ut pengar som har satts in hos bank, kreditmarknadsföretag eller värdepappersbolag, utöver vad som följer av 8 §,

2. besluta att värdehandlingar ska förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller ett motsvarande utländskt institut som är under-

¹⁸ Senaste lydelse 2011:454.

¹⁹ Senaste lydelse 2008:910.

kastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för värdepappersinstitut i Sverige,

3. genom meddelande till den som ska betala pengar till den enskilde besluta att pengarna ska sättas in hos bank eller kreditmarknadsföretag, och

4. genom meddelande till en central värdepappersförvarare, den som för ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder eller den som har registrerats som förvaltare av finansiella instrument eller andelar i investeringsfonder, begränsa ställföreträdarens möjlighet att förfoga över rättigheter som registreras enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument eller som avses i lagen om investeringsfonder.

4. genom meddelande till en central värdepappersförvarare, den som för ett register enligt 4 kap. 11 § lagen (2004:46) om investeringsfonder eller den som har registrerats som förvaltare av finansiella instrument eller andelar i investeringsfonder *eller i specialfonder*, begränsa ställföreträdarens möjlighet att förfoga över rättigheter som registreras enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument eller som avses i lagen om investeringsfonder.

Meddelas beslut enligt första stycket 2, ska ställföreträdaren träffa avtal med ett värdepappersinstitut på villkor som överförmyndaren har godkänt.

Ett värdepappersinstitut är skyldigt att träffa ett sådant avtal om förvaring och förvaltning som avses i andra stycket. Avtalet får inte träffas på sämre villkor än de som värdepappersinstitutet erbjuder andra enskilda personer vid samma typ av avtal.

16 kap.

10 a §²⁰

En bank är skyldig att på begäran lämna överförmyndaren de uppgifter som behövs för överförmyndarens tillsynsverksamhet.

Första stycket gäller också kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag, centrala värdepappersförvarare, kontoförande institut, fondbolag, förvaringsinstitut, företag som driver in-

Första stycket gäller också kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag, centrala värdepappersförvarare, kontoförande institut, fondbolag, *AIF-förvaltare*, förvaringsinstitut, före-

²⁰ Senaste lydelse 2008:910.

låningsverksamhet enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet och utländska företag som driver motsvarande verksamhet från en filial i Sverige.

tag som driver inlåningsverksamhet enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet och utländska företag som driver motsvarande verksamhet från en filial i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

3 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Härigenom föreskrivs i fråga om kupongskattelagen att 1, 2, 4, 11 b och 11 c §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1§²¹

Kupongskatt ska betalas enligt denna lag till staten för utdelning av annat slag än som avses i 42 kap. 16 § inkomstskattelagen (1999:1229) på aktie i svenskt aktiebolag.

Vad i denna lag sägs om aktie i svenskt aktiebolag gäller även aktie i europabolag med säte i Sverige och andel i svensk investeringsfond.

Vad *som* i denna lag sägs om aktie i svenskt aktiebolag gäller även aktie i europabolag med säte i Sverige och andel i svensk investeringsfond *och svensk specialfond*.

I ärenden och mål om kupongskatt gäller bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) om

1. ersättning för kostnader för ombud, biträde eller utredning i 43 kap., 68 kap. 2 § och 71 kap. 4 §,

2. bevissäkring och betalningssäkring i 45 kap., 46 kap., 68 kap. 1 och 3 §§, 69 kap. och 71 kap. 1 §, samt

3. uppgifter och handlingar som ska undantas från kontroll i 47 kap. och 68 kap. 1 och 3 §§.

2§²²

I denna lag förstås med

AIF-förvaltare: detsamma som anges i 1 kap. 3 § lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

avstämningsbolag: aktiebolag som är avstämningsbolag enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551),

central värdepappersförvarare: företag som har auktorisation som central värdepappersförvarare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

²¹ Senaste lydelse 2011:1246.

²² Senaste lydelse 2011:935.

egen aktie: aktie som innehas av bolaget självt,
fondbolag: aktiebolag som driver fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,

förvaltningsbolag: ett utländskt företag som förvaltar en investeringsfond i Sverige,

förvaringsinstitut: *en bank eller ett annat kreditinstitut som enligt lagen om investeringsfonder förvarar tillgångarna i en investeringsfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,* förvaringsinstitut: *ett företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om investeringsfonder eller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som förvarar tillgångarna i en investeringsfond eller i en specialfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,*

utdelningstillfälle: för avstämningsbolag den i 4 kap. 39 § aktiebolagslagen avsedda dagen för avstämmning och för andra aktiebolag liksom i fråga om investeringsfond den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning,

utdelningsberättigad: den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället.

Med utdelning avses även

1. återbetalning till aktieägarna vid minskning av aktiekapitalet eller reservfonden enligt 20 kap. 1 § första stycket 3 eller 35 § 3 aktiebolagslagen,

2. utskiftning vid bolagets likvidation enligt 25 kap. 38 § aktiebolagslagen,

3. utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag,

4. utbetalning av fusionsvederlag till aktieägare enligt 23 kap. 26 § aktiebolagslagen till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i det övertagande bolaget,

5. utbetalning av fusionsvederlag till andelsägare enligt 8 kap. 14 § lagen om investeringsfonder till den del vederlaget utgörs av annat än andelar i den övertagande fonden, och

6. utbetalning av delningsvederlag till aktieägare enligt 24 kap. 28 § aktiebolagslagen som avser

a) delning enligt 24 kap. 1 § andra stycket 1 samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i de övertagande bolagen, eller

b) delning enligt 24 kap. 1 § andra stycket 2 samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än ersättning som enligt 42 kap. 16 b § inkomstskattelagen (1999:1229) inte ska tas upp.

4§²³

Skattskyldighet föreligger för utdelningsberättigad om denne är fysisk person, som är begränsat skattskyldig, dödsbo efter sådan person eller utländsk juridisk person, och utdelningen ej är hänförlig till inkomst av näringsverksamhet som bedrivits från fast driftställe här i riket. Skattskyldighet föreligger dock inte för utdelningsberättigad utländsk juridisk person för sådan del av utdelningen som motsvarar det belopp som ska beskattas hos delägaren enligt 5 kap. 2 a § eller 39 a kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229).

För handelsbolag, europeisk ekonomisk intressegruppering, kommanditbolag och rederi föreligger skattskyldighet för den del av utdelningen som ej är hänförlig till inkomst av näringsverksamhet som bedrivits från fast driftställe här i riket och som belöper på delägare eller medlem som är begränsat skattskyldig.

Skattskyldighet föreligger slutligen för utdelningsberättigad, som innehar aktie under sådana förhållanden, att annan därigenom obehörigen beredes förmån vid beslut om inkomstskatt eller vinner befrielse från kupongskatt.

Skattskyldighet föreligger inte för person som avses i 3 kap. 17 § 2–4 inkomstskattelagen.

Skattskyldighet föreligger inte heller för en juridisk person i en främmande stat som är medlem i Europeiska unionen, om den innehar 10 procent eller mer av andelskapitalet i det utdelande bolaget och uppfyller villkoren i artikel 2 i rådets direktiv 2011/96/EU av den 30 november 2011 om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater.²⁴

Skattskyldighet föreligger inte heller för utländskt bolag som avses i 2 kap. 5 a § inkomstskattelagen och som motsvarar ett sådant svenskt företag som avses i 24 kap. 13 § 1–4 den lagen, för utdelning på aktie om aktien är en sådan näringsbetingad andel som avses i 24 kap. 14 § första stycket 1 eller 2 samma lag.

Som förutsättning för skattefrihet enligt sjätte stycket gäller att utdelningen skulle ha omfattats av bestämmelserna om skattefrihet i 24 kap. 17–22 §§ eller 25 a kap. 5, 6 och 8 §§ inkomstskattelagen,

²³ Senaste lydelse 2012:272.

²⁴ EUT L 345, 29.12.2011, s. 8, (Celex 320110096).

om det utländska bolaget varit ett svenskt företag. I fråga om innehavs tid enligt 24 kap. 20 § samma lag gäller dock att andelen alltid ska ha innehafts minst ett år vid utdelningstillfället.

Skattskyldighet för utdelning föreligger inte heller för handelsbolag, europeisk ekonomisk intressegruppering, kommanditbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer om motsvarande utdelning hade varit skattefri enligt femte eller sjätte stycket om delägaren själv hade varit utdelningsberättigad. Vid bedömningen av om utdelningen hade varit skattefri ska aktieinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarens indirekta innehav.

Skattskyldighet föreligger inte heller för *fondföretag enligt 1 kap. 1 § första stycket 8 lagen (2004:46) om investeringsfonder* som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte eller ett avtal om informationsutbyte i skatteärenden. Skattskyldighet föreligger inte heller för *utländska investeringsfonder eller utländska specialfonder* som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte eller ett avtal om informationsutbyte i skatteärenden.

11 b§²⁵

Vid utdelning på andel i en investeringsfond som förvaltas av ett fondbolag ska bolaget ansvara för de uppgifter som den centrala värdepappersförvararen har enligt 7 §, 8 § första och andra styckena, 9–11, 20 och 22 §§.

Uppgift enligt 7 § första stycket ska lämnas av den som registreringen avser enligt lagen (2004:46) om investerings-

Vid utdelning på andel i en investeringsfond som förvaltas av ett fondbolag *eller en specialfond som förvaltas av en AIF-förvaltare* ska bolaget *eller förvaltaren* ansvara för de uppgifter som den centrala värdepappersförvararen har enligt 7 §, 8 § första och andra styckena, 9–11, 20 och 22 §§.

Uppgift enligt 7 § första stycket ska lämnas av den som registreringen avser enligt lagen (2004:46) om investerings-

²⁵ Senaste lydelse 2011:935.

fonder. Uppgiften ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 7 § andra stycket i samband med registreringen av andelsinnehavet samt i övrigt när fondbolaget eller förvaltaren begär det. Om utdelning på andel i en investeringsfond inte har betalats ut på grund av att andelsägaren inte registrerats, ska skatt inte innehållas före utbetalning av utdelningen.

fonder eller lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Uppgiften ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 7 § andra stycket i samband med registreringen av andelsinnehavet samt i övrigt när fondbolaget, AIF-förvaltaren eller förvaltaren begär det. Om utdelning på andel i en investeringsfond eller i en specialfond inte har betalats ut på grund av att andelsägaren inte registrerats, ska skatt inte innehållas före utbetalning av utdelningen.

Det som sägs om fondbolaget i denna paragraf gäller även värdepappersbolag och svenska kreditinstitut som har tillstånd för fondverksamhet enligt 1 kap. 5 § lagen om investeringsfonder.

Av 1 kap. 1 § första stycket 14 lagen om investeringsfonder framgår att ett förvaringsinstitut sköter in- och utbetalningar avseende en investeringsfond.

11 c§²⁶

Vid utdelning på andel i en investeringsfond som förvaltas av ett förvaltningsbolag ska förvaringsinstitutet ansvara för de uppgifter som den centrala värdepappersförvararen har enligt 7 §, 8 § första och andra styckena, 9–11, 20 och 22 §§.

Vid utdelning på andel i en investeringsfond som förvaltas av ett förvaltningsbolag eller en specialfond som förvaltas av en utländsk AIF-förvaltare ska förvaringsinstitutet ansvara för de uppgifter som den centrala värdepappersförvararen har enligt 7 §, 8 § första och andra styckena, 9–11, 20 och 22 §§.

²⁶ Senaste lydelse 2011:935.

Uppgift enligt 7 § första stycket ska lämnas av den som registreringen avser enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder. Uppgiften ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 7 § andra stycket i samband med registreringen av andelsinnehavet samt i övrigt när förvaringsinstitutet begär det. Om utdelning på andel i en investeringsfond inte har betalats ut på grund av att andelsägaren inte registrerats, ska skatt inte innehållas före utbetalning av utdelningen.

Förvaltningsbolaget ska omedelbart lämna förvaringsinstitutet upplysning om förhållande som är av betydelse för frågan om innehållande av kupongskatt.

Uppgift enligt 7 § första stycket ska lämnas av den som registreringen avser enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder *eller lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder*. Uppgiften ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 7 § andra stycket i samband med registreringen av andelsinnehavet samt i övrigt när förvaringsinstitutet begär det. Om utdelning på andel i en investeringsfond *eller i en specialfond* inte har betalats ut på grund av att andelsägaren inte registrerats, ska skatt inte innehållas före utbetalning av utdelningen.

Förvaltningsbolaget *eller den utländske AIF-förvaltaren* ska omedelbart lämna förvaringsinstitutet upplysning om förhållande som är av betydelse för frågan om innehållande av kupongskatt.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument att 2 kap. 2 § och 4 kap. 16 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §²⁷

Bestämmelserna om prospekt i denna lag tillämpas inte, om de överlåtbara värdepapperen utgörs av

1. andelar i en investeringsfond eller i ett sådant fondföretag som avses i 1 kap 7 eller 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, eller

2. penningmarknadsinstrument med kortare löptid än ett år.

1. andelar i en investeringsfond eller i ett sådant fondföretag som avses i 1 kap. 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder, eller *i en AIF-fond som inte är av sluten typ, eller*

4 kap.

16 §²⁸

Ett moderföretag till ett fondbolag behöver inte lägga samman sitt innehav av aktier med aktier som ingår i en investeringsfond som förvaltas av bolaget enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder, om bolaget utnyttjar rösträtten för aktierna oberoende av moderföretaget.

Ett moderföretag till ett fondbolag behöver inte lägga samman sitt innehav av aktier med aktier som ingår i en investeringsfond som förvaltas av bolaget enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder *eller en specialfond som förvaltas enligt lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder*, om bolaget utnyttjar rösträtten för aktierna oberoende av moderföretaget.

²⁷ Senaste lydelse 2007:535.

²⁸ Senaste lydelse 2011:880.

Första stycket ska också tillämpas på moderföretag till ett sådant förvaltningsbolag som avses i 1 kap 6 § första stycket lagen om investeringsfonder, i fråga om aktier som bolaget förvaltar i enlighet med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag). Detsamma gäller aktier som förvaltas av ett motsvarande förvaltningsbolag som inte har säte i en stat inom EES.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande att 2 kap. 3, 4 och 11 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §²⁹

Vid sparande i en investeringsfond *skall* pensionssparmedlen för spararens räkning placeras i en sådan investeringsfond som avses i lagen (2004:46) om investeringsfonder. Pensionssparmedlen får även placeras i ett utländskt fondföretag som är underkastat lagstiftning eller annan offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för investeringsfonder här i landet.

Vid sparande i en investeringsfond *eller specialfond ska* pensionssparmedlen för spararens räkning placeras i en sådan investeringsfond som avses i lagen (2004:46) om investeringsfonder *eller en sådan specialfond som avses i lagen (2013:000) om förvaltning av alternativa investeringsfonder*. Pensionssparmedlen får även placeras i ett utländskt fondföretag som är underkastat lagstiftning eller annan offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för investeringsfonder *eller specialfonder här i landet*.

4 §³⁰

Vid sparande i andra fondpapper än andelar i en investeringsfond *skall* pensionssparmedlen för spararens räkning placeras i fondpapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvar-

Vid sparande i andra fondpapper än andelar i en investeringsfond *eller en specialfond* *skall* pensionssparmedlen för spararens räkning placeras i fondpapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en mot-

²⁹ Senaste lydelse 2004:60.

³⁰ Senaste lydelse 2007:539.

ande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

svarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

3 kap.

11 §³¹

Pensionssparinstitutet *skall* årligen ge kontoinnehavaren en skriftlig redovisning av förvaltningen av tillgångarna på pensionssparkontot. I redovisningen *skall* anges

1. tillgångarnas ingående och utgående värde,
2. tillgångarnas placering,
3. köp, försäljningar och andra omplaceringar som skett,
4. belopp som har betalats eller utbetalats,
5. räntor och utdelningar, och
6. skatter och avgifter som dragits från kontot.

Om tillgångarna under året varit placerade i andelar i en sådan investeringsfond som avses i lagen (2004:46) om investeringsfonder, *skall* det i redovisningen dessutom anges hur stort belopp av de totala kostnader som belastat fonden under det närmast föregående kalenderåret som hänför sig till andelsinnehavet. Det *skall* framgå hur stor del av beloppet som avser förvaltningskostnader, inklusive kostnader för förvaring av fondtillgångarna.

Pensionssparinstitutet *ska* årligen ge kontoinnehavaren en skriftlig redovisning av förvaltningen av tillgångarna på pensionssparkontot. I redovisningen *ska* anges

1. tillgångarnas ingående och utgående värde,
2. tillgångarnas placering,
3. köp, försäljningar och andra omplaceringar som skett,
4. belopp som har betalats eller utbetalats,
5. räntor och utdelningar, och
6. skatter och avgifter som dragits från kontot.

Om tillgångarna under året varit placerade i andelar i en sådan investeringsfond som avses i lagen (2004:46) om investeringsfonder *eller specialfond som avses i lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder*, *ska* det i redovisningen dessutom anges hur stort belopp av de totala kostnader som belastat fonden under det närmast föregående kalenderåret som hänför sig till andelsinnehavet. Det *ska* framgå hur stor del av beloppet som avser förvaltningskostnader, inklusive kost-

³¹ Senaste lydelse 2004:60.

nader för förvaring av fondtillgångarna.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

6 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs i fråga om mervärdesskattelagen (1994:200) att 3 kap. 9 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. 9 §³²

Från skatteplikt undantas omsättning av bank- och finansieringstjänster samt sådan omsättning som utgör värdepappershandel eller därmed jämförlig verksamhet.

Med *bank- och finansieringstjänster* avses inte notariatverksamhet, inkassotjänster, administrativa tjänster avseende factoring eller uthyrning av förvaringsutrymmen.

Med *värdepappershandel* förstås

1. omsättning och förmedling av aktier, andra andelar och fordringar, oavsett om de representeras av värdepapper eller inte, och

2. förvaltning av investeringsfonder enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Med *värdepappershandel* förstås

1. omsättning och förmedling av aktier, andra andelar och fordringar, oavsett om de representeras av värdepapper eller inte, och

2. förvaltning av investeringsfonder enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder *och specialfonder enligt lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.*

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

³² Senaste lydelse 2004:61.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:158) om investerarskydd att 1–4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 20–24, 26–30 och 32 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning för förlust av investerares finansiella instrument och medel hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag (investerarskydd).

Frågor om investerarskyddet handläggs av den myndighet som regeringen bestämmer.

Föreslagen lydelse

1 §³³

Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning för förlust av investerares finansiella instrument och medel hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag, eller en AIF-förvaltare (investerarskydd).

2 §³⁴

I denna lag betyder:

1. värdepappersinstitut: det samma som anges i 1 kap. 5 § 27 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. fondbolag: ett sådant bolag som anges i 1 kap. 1 § 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder,

3. förvaltningsbolag: ett sådant utländskt företag som anges i 1 kap. 1 § 13 lagen om investeringsfonder, som driver verksamhet från filial i Sverige med stöd av 1 kap. 6 § samma lag,

4. investerare: den som anlitat ett värdepappersinstitut, ett

I denna lag betyder:

1. värdepappersinstitut: det samma som anges i 1 kap. 5 § 27 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. fondbolag: ett sådant bolag som anges i 1 kap. 1 § 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder,

3. förvaltningsbolag: ett sådant utländskt företag som anges i 1 kap. 1 § 13 lagen om investeringsfonder, som driver verksamhet från filial i Sverige med stöd av 1 kap. 6 § samma lag,

4. investerare: den som anlitat ett värdepappersinstitut, ett

³³ Senaste lydelse 2007:1434.

³⁴ Senaste lydelse 2008:278.

fondbolag eller ett förvaltningsbolag för utförande av en investeringstjänst eller den för vars räkning tjänsten utförs,

5. investeringstjänst: en sådan tjänst som avses i 2 kap. 1 § och 2 § första stycket 1 lagen om värdepappersmarknaden, 7 kap. 1 § andra stycket 9 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt 1 kap. 4 § såvitt avser diskretionär portföljförvaltning, 3 kap. 1 § och 7 kap. 1 § första stycket 1 och 2 lagen om investeringsfonder,

6. finansiella instrument: detsamma som anges i 1 kap. 4 § första stycket 1 lagen om värdepappersmarknaden, och

7. garantimyndigheten: den myndighet som handlägger frågor om investerarskyddet.

fondbolag eller ett förvaltningsbolag för utförande av en investeringstjänst eller den för vars räkning tjänsten utförs,

5. investeringstjänst: en sådan tjänst som avses i 2 kap. 1 § och 2 § första stycket 1 lagen om värdepappersmarknaden, 7 kap. 1 § andra stycket 9 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt 1 kap. 4 § såvitt avser diskretionär portföljförvaltning, 3 kap. 1 § och 7 kap. 1 § första stycket 1 och 2 lagen om investeringsfonder *samt 3 kap. 2 § lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder såvitt avser diskretionär förvaltning av investeringsportföljer,*

6. finansiella instrument: detsamma som anges i 1 kap. 4 § första stycket 1 lagen om värdepappersmarknaden, och

7. garantimyndigheten: den myndighet som handlägger frågor om investerarskyddet.

8. *AIF-förvaltare: detsamma som anges i 1 kap. 3 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.*

3 §³⁵

Investerarskyddet omfattar
1. finansiella instrument som tillhör en investerare och som ett svenskt värdepappersinstitut, en filial i Sverige till ett ut-

Investerarskyddet omfattar
1. finansiella instrument som tillhör en investerare och som ett svenskt värdepappersinstitut, en filial i Sverige till ett ut-

³⁵ Senaste lydelse 2004:65.

ländskt värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* en filial till ett förvaltningsbolag förfogar över i samband med att en investeringstjänst utförs, och

2. medel som ett svenskt värdepappersinstitut, en filial i Sverige till ett utländskt värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* en filial till ett förvaltningsbolag har tagit emot med redovisningsskyldighet i samband med att en investeringstjänst utförs.

Rätt till ersättning enligt denna lag föreligger inte om medlen kan ersättas enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

ländskt värdepappersinstitut, ett fondbolag, en filial till ett förvaltningsbolag, *en AIF-förvaltare eller en filial i Sverige till en utländsk AIF-förvaltare* förfogar över i samband med att en investeringstjänst utförs, och

2. medel som ett svenskt värdepappersinstitut, en filial i Sverige till ett utländskt värdepappersinstitut, ett fondbolag, en filial till ett förvaltningsbolag, *en AIF-förvaltare eller en filial i Sverige till en utländsk AIF-förvaltare* har tagit emot med redovisningsskyldighet i samband med att en investeringstjänst utförs.

4 §³⁶

Ett svenskt värdepappersinstitut *och* ett fondbolag som har fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster tillhör investerarskyddet enligt denna lag.

Investerarskyddet omfattar även tillgångar enligt 3 § hos ett svenskt värdepappersinstituts *eller* fondbolags filial i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Garantimyndigheten får på ansökan av ett svenskt värdepappersinstitut *eller* ett fond-

Ett svenskt värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller en AIF-förvaltare* som har fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster tillhör investerarskyddet enligt denna lag.

Investerarskyddet omfattar även tillgångar enligt 3 § hos ett svenskt värdepappersinstituts, fondbolags *eller AIF-förvaltares* filial i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Garantimyndigheten får på ansökan av ett svenskt värdepappersinstitut, fondbolag *eller*

³⁶ Senaste lydelse 2007:1434.

bolag besluta om att skyddet enligt denna lag skall omfatta även tillgångar enligt 3 § som finns hos en filial till institutet *eller* fondbolaget i ett land utanför EES.

en AIF-förvaltare besluta om att skyddet enligt denna lag skall omfatta även tillgångar enligt 3 § som finns hos en filial till institutet, fondbolaget *eller* AIF-förvaltaren i ett land utanför EES.

6 §³⁷

Garantimyndigheten får på ansökan av ett utländskt värdepappersinstitut från ett land inom EES *eller* ett förvaltningsbolag besluta att institutets *eller* bolagets filial i Sverige *skall* tillhöra det svenska investerarskyddet som komplettering till det skydd som gäller för institutet *eller* bolaget i hemlandet (kompletteringsskydd).

Garantimyndigheten får på ansökan av ett utländskt värdepappersinstitut från ett land inom EES, ett förvaltningsbolag *eller en utländsk AIF-förvaltare* besluta att institutets, bolagets *eller AIF-förvaltarens* filial i Sverige *ska* tillhöra det svenska investerarskyddet som komplettering till det skydd som gäller för institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* i hemlandet (kompletteringsskydd).

Detsamma gäller för ett utländskt värdepappersinstitut från ett land utanför EES, om dess filial i Sverige tillhör ett skydd i hemlandet som uppfyller minst de krav som gäller inom EES.

När ersättning fastställs enligt denna lag skall i fall som avses i första och andra styckena avdrag göras för den ersättning en investerare som anlitat filialen kan få från skyddet i institutets hemland.

7 §³⁸

En investerare har rätt till ersättning från investerarskyddet om ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* ett förvaltningsbolag som tillhör skyddet försätts i konkurs och investeraren inte från institutet *eller* bolaget kan få ut finansiella instrument

En investerare har rätt till ersättning från investerarskyddet om ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag *eller en AIF-förvaltare* som tillhör skyddet försätts i konkurs och investeraren inte från institutet, bolaget *eller AIF-förval-*

³⁷ Senaste lydelse 2007:1434.

³⁸ Senaste lydelse 2004:65.

eller medel som avses i 3 §.

Om en filial till ett utländskt värdepappersinstitut *eller* en filial till ett förvaltningsbolag tillhör investerarskyddet, har investerare som anlitat filialen även rätt till ersättning om en behörig myndighet i institutets *eller* bolagets hemland förklarat att finansiella instrument och medel hos institutet *eller* bolaget inte är tillgängliga. Vad som sägs i denna lag om konkursbeslut skall i sådana fall tillämpas på motsvarande sätt.

taren kan få ut finansiella instrument eller medel som avses i 3 §.

Om en filial till ett utländskt värdepappersinstitut, en filial till ett förvaltningsbolag *eller en filial till en utländsk AIF-förvaltare* tillhör investerarskyddet, har investerare som anlitat filialen även rätt till ersättning om en behörig myndighet i institutets, bolagets *eller AIF-förvaltarens* hemland förklarat att finansiella instrument och medel hos institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* inte är tillgängliga. Vad som sägs i denna lag om konkursbeslut skall i sådana fall tillämpas på motsvarande sätt.

9 §³⁹

Ersättningen, tillsammans med eventuell utdelning i värdepappersinstitutets, fondbolagets *eller* förvaltningsbolagets konkurs, ersättning genom institutets, fondbolagets *eller* förvaltningsbolagets ansvarsförsäkring och skadestånd enligt 7 kap. 2 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, för en förlust som enligt denna lag är ersättningsgill, får uppgå till sammanlagt högst 250 000 kronor för varje institut eller bolag.

Ersättningen, tillsammans med eventuell utdelning i värdepappersinstitutets, fondbolagets, förvaltningsbolagets *eller AIF-förvaltarens* konkurs, ersättning genom institutets, fondbolagets, förvaltningsbolagets *eller AIF-förvaltarens* ansvarsförsäkring och skadestånd enligt 7 kap. 2 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, för en förlust som enligt denna lag är ersättningsgill, får uppgå till sammanlagt högst 250 000 kronor för varje institut eller bolag.

³⁹ Senaste lydelse 2004:65.

10 §⁴⁰

Om en person har anlitat ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* ett förvaltningsbolag helt eller delvis för någon annans räkning, skall denne ha rätten till ersättning. Rätten till ersättning skall i sådant fall prövas som om den personen själv har anlitat institutet *eller* bolaget.

Om en person har anlitat ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag *eller en AIF-förvaltare* helt eller delvis för någon annans räkning, skall denne ha rätten till ersättning. Rätten till ersättning skall i sådant fall prövas som om den personen själv har anlitat institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren*.

12 §⁴¹

Andelsägare i en investeringsfond enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder har inte rätt till ersättning för tillgångar som ingår i fonden.

Andelsägare i en investeringsfond enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder *eller en specialfond enligt lagen (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder* har inte rätt till ersättning för tillgångar som ingår i fonden.

Investerarskyddet gäller inte heller för tillgångar som omfattas av lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande.

13 §⁴²

Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* ett förvaltningsbolag som tillhör investerarskyddet kan inte få ersättning från detta.

Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag *eller en AIF-förvaltare* som tillhör investerarskyddet kan inte få ersättning från detta.

16 §⁴³

Om förvaltaren i ett värdepappersinstituts *eller* ett fondbolags konkurs finner att en

Om förvaltaren i ett värdepappersinstituts, ett fondbolags *eller en AIF-förvaltares* konkurs

⁴⁰ Senaste lydelse 2004:65.

⁴¹ Senaste lydelse 2004:65.

⁴² Senaste lydelse 2004:65.

⁴³ Senaste lydelse 2007:1434.

investerare kan ha rätt till ersättning från investerarskyddet, *skall* förvaltaren genast informera investeraren om detta. Förvaltaren skall också lämna de uppgifter till garantimyndigheten som myndigheten behöver för att kunna ta ställning till en investerares ersättningskrav.

finner att en investerare kan ha rätt till ersättning från investerarskyddet, *ska* förvaltaren genast informera investeraren om detta. Förvaltaren skall också lämna de uppgifter till garantimyndigheten som myndigheten behöver för att kunna ta ställning till en investerares ersättningskrav.

20 §⁴⁴

Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *och* ett förvaltningsbolag ska informera sina kunder om

1. det skydd som gäller hos institutet *eller* bolaget för tillgångar som avses i 3 §,

2. den ersättningsnivå som gäller för skyddet, och

3. formerna för utbetalning av ersättning från skyddet.

Informationen ska hållas tillgänglig på svenska språket.

Om information som anges i första eller andra stycket inte lämnas ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag *och en AIF-förvaltare* ska informera sina kunder om

1. det skydd som gäller hos institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* för tillgångar som avses i 3 §,

2. den ersättningsnivå som gäller för skyddet, och

3. formerna för utbetalning av ersättning från skyddet.

21 §⁴⁵

I fråga om ersättningar som har betalats ut från investerarskyddet träder staten in i investerarens rätt mot värdepappersinstitutet, fondbolaget *eller* förvaltningsbolaget med företrädesrätt framför investeraren intill det

I fråga om ersättningar som har betalats ut från investerarskyddet träder staten in i investerarens rätt mot värdepappersinstitutet, fondbolaget, förvaltningsbolaget *eller AIF-förvaltaren* med företrädesrätt framför inve-

⁴⁴ Senaste lydelse 2008:502.

⁴⁵ Senaste lydelse 2004:65.

utgivna beloppet.

När ett utländskt skyddssystem har betalat ut ersättning med anledning av att ett svenskt värdepappersinstitut *eller* ett fondbolag försatts i konkurs, träder det utländska skyddssystemet in i investerarens rätt mot värdepappersinstitutet *eller* fondbolaget med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

steraren intill det utgivna beloppet.

När ett utländskt skyddssystem har betalat ut ersättning med anledning av att ett svenskt värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller en svensk AIF-förvaltare* försatts i konkurs, träder det utländska skyddssystemet in i investerarens rätt mot värdepappersinstitutet, fondbolaget *eller AIF-förvaltaren* med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

22 §⁴⁶

Om en investerare har rätt till ersättning enligt en ansvarsförsäkring som har tecknats av ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* ett förvaltningsbolag och om ersättning har betalats ut enligt denna lag för de tillgångar som försäkringsersättningen avser, träder staten in i investerarens rätt till ersättning enligt ansvarsförsäkringen med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

Om en investerare har rätt till ersättning enligt en ansvarsförsäkring som har tecknats av ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag *eller en AIF-förvaltare* och om ersättning har betalats ut enligt denna lag för de tillgångar som försäkringsersättningen avser, träder staten in i investerarens rätt till ersättning enligt ansvarsförsäkringen med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

Om en investerare har rätt till skadestånd enligt 7 kap. 2 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument och ersättning har betalats ut från investerarskyddet för de tillgångar som skadeståndet avser, träder staten in i investerarens rätt till ersättning enligt den lagen med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

⁴⁶ Senaste lydelse 2004:65.

23 §⁴⁷

Garantimyndigheten *skall* underrätta Finansinspektionen, om ett värdepappersinstitut *eller* ett fondbolag som tillhör investerarskyddet inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag.

Garantimyndigheten *ska* underrätta Finansinspektionen, om ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller en AIF-förvaltare* som tillhör investerarskyddet inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag.

24 §⁴⁸

Om en filial som avses i 6 § första stycket tillhör investerarskyddet och värdepappersinstitutet *eller* förvaltningsbolaget inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, ska garantimyndigheten underrätta tillsynsmyndigheten i institutets *eller* bolagets hemland om detta. Myndigheten ska samarbeta med den tillsynsmyndigheten i fråga om åtgärder som vidtas för att säkerställa att institutet *eller* bolaget fullgör sina skyldigheter.

Om institutet *eller* bolaget ändå inte fullgör sina skyldigheter får garantimyndigheten förelägga det att vidta rättelse inom viss tid, dock minst ett år. Institutet *eller* bolaget ska erinras om att skyddet inte längre ska gälla för filialen, om det inte fullgör sina skyldigheter. Har institutet *eller* bolaget inte vidtagit rättelse inom föreskriven tid får garantimyndigheten be-

Om en filial som avses i 6 § första stycket tillhör investerarskyddet och värdepappersinstitutet, förvaltningsbolaget *eller AIF-förvaltaren* inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, ska garantimyndigheten underrätta tillsynsmyndigheten i institutets, bolagets *eller AIF-förvaltarens* hemland om detta. Myndigheten ska samarbeta med den tillsynsmyndigheten i fråga om åtgärder som vidtas för att säkerställa att institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* fullgör sina skyldigheter.

Om institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* ändå inte fullgör sina skyldigheter får garantimyndigheten förelägga det att vidta rättelse inom viss tid, dock minst ett år. Institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* ska erinras om att skyddet inte längre ska gälla för filialen, om det inte fullgör sina skyldigheter. Har institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* inte vidtagit rättelse inom

⁴⁷ Senaste lydelse 2007:1434.

⁴⁸ Senaste lydelse 2007:1434.

sluta att skyddet inte längre ska gälla för filialen. Ett sådant beslut får meddelas endast om tillsynsmyndigheten i institutets *eller* bolagets hemland har samtyckt till beslutet.

föreskriven tid får garanti-myndigheten besluta att skyddet inte längre ska gälla för filialen. Ett sådant beslut får meddelas endast om tillsynsmyndigheten i institutets, bolagets *eller* AIF-förvaltarens hemland har samtyckt till beslutet.

26 §⁴⁹

Om ett svenskt värdepappersinstitut *eller* fondbolags filial i ett land utanför EES tillhör investerarskyddet enligt 4 § tredje stycket och institutet *eller* fondbolaget inte fullgör de skyldigheter som enligt denna lag gäller för filialen, får garanti-myndigheten förelägga institutet *eller* fondbolaget att vidta rättelse inom viss tid. Har rättelse inte skett inom föreskriven tid får myndigheten besluta att skyddet inte längre ska gälla för filialen. Har myndigheten beslutat att skyddet inte längre ska gälla, ska den underrätta Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där filialen finns om beslutet.

Om ett svenskt värdepappersinstitut, fondbolags *eller* AIF-förvaltares filial i ett land utanför EES tillhör investerarskyddet enligt 4 § tredje stycket och institutet, fondbolaget *eller* AIF-förvaltaren inte fullgör de skyldigheter som enligt denna lag gäller för filialen, får garanti-myndigheten förelägga institutet, fondbolaget *eller* AIF-förvaltaren att vidta rättelse inom viss tid. Har rättelse inte skett inom föreskriven tid får myndigheten besluta att skyddet inte längre ska gälla för filialen. Har myndigheten beslutat att skyddet inte längre ska gälla, ska den underrätta Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där filialen finns om beslutet.

27 §⁵⁰

När garantimyndigheten har beslutat att investerarskyddet inte längre *skall* gälla för tillgångar hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* ett

När garantimyndigheten har beslutat att investerarskyddet inte längre *ska* gälla för tillgångar hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett för-

⁴⁹ Senaste lydelse 2007:1434.

⁵⁰ Senaste lydelse 2007:1434.

förvaltningsbolag, *skall* institutet eller bolaget informera berörda investerare om beslutet.

valtningsbolag *eller en AIF-förvaltare ska* institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* informera berörda investerare om beslutet.

28 §⁵¹

Ett beslut om att skyddet inte längre *skall* gälla hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* ett förvaltningsbolag inverkar inte på skyddet av de tillgångar som omfattades av skyddet när beslutet meddelades. Motsvarande gäller när Finansinspektionen återkallat ett tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse eller ett tillstånd för ett fondbolag att förvalta någon annans finansiella instrument.

Ett beslut om att skyddet inte längre *ska* gälla hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag *eller en AIF-förvaltare* inverkar inte på skyddet av de tillgångar som omfattades av skyddet när beslutet meddelades. Motsvarande gäller när Finansinspektionen återkallat ett tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse eller ett tillstånd för ett fondbolag att förvalta någon annans finansiella instrument *eller ett tillstånd för en AIF-förvaltare till diskretionär förvaltning av investeringsportföljer.*

29 §⁵²

De värdepappersinstitut, fondbolag *och* förvaltningsbolag som tillhör investerarskyddet ska betala avgifter till garantimyndigheten.

Institutens *och* bolagens sammanlagda avgifter ska motsvara vad som är nödvändigt för en långsiktig finansiering av skyddet och för att täcka garantimyndighetens administrationskostnader. Vid beräkningen av avgiften ska

De värdepappersinstitut, fondbolag, förvaltningsbolag *och AIF-förvaltare* som tillhör investerarskyddet ska betala avgifter till garantimyndigheten.

Institutens, bolagens *och AIF-förvaltarnas* sammanlagda avgifter ska motsvara vad som är nödvändigt för en långsiktig finansiering av skyddet och för att täcka garantimyndighetens administrationskostnader. Vid beräkningen

⁵¹ Senaste lydelse 2006:539.

⁵² Senaste lydelse 2007:1434.

beaktas hur stor andel skyddade tillgångar som finns hos institutet *eller* bolaget jämfört med samtliga skyddade tillgångar. Avgift som avser myndighetens administrationskostnader får emellertid fördelas lika mellan samtliga institut *och* bolag som tillhör investerarskyddet.

av avgiften ska beaktas hur stor andel skyddade tillgångar som finns hos institutet, bolaget *eller AIF-förvaltaren* jämfört med samtliga skyddade tillgångar. Avgift som avser myndighetens administrationskostnader får emellertid fördelas lika mellan samtliga institut, bolag *och AIF-förvaltare* som tillhör investerarskyddet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur avgiften ska beräknas.

30 §⁵³

Om skyddet för ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *eller* ett förvaltningsbolag börjar eller upphör att gälla under ett löpande kalenderår får garantimyndigheten ta hänsyn till detta när avgiften för skyddet fastställs.

Om skyddet för ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag *eller en AIF-förvaltare* börjar eller upphör att gälla under ett löpande kalenderår får garantimyndigheten ta hänsyn till detta när avgiften för skyddet fastställs.

32 §⁵⁴

Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag *och* ett förvaltningsbolag som omfattas av investerarskyddet *skall* lämna de uppgifter till garantimyndigheten som myndigheten behöver för att fastställa institutets *eller* bolagets avgift och i övrigt för sin verksamhet enligt denna lag.

Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag *och en AIF-förvaltare* som omfattas av investerarskyddet *ska* lämna de uppgifter till garantimyndigheten som myndigheten behöver för att fastställa institutets, bolagets *eller AIF-förvaltarens* avgift och i övrigt för sin verksamhet enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

⁵³ Senaste lydelse 2007:1434.

⁵⁴ Senaste lydelse 2007:1434.

8 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen att 2 kap. 3 §, 3 kap. 19 §, 6 kap. 5, 10 a och 13 §§, 15 kap. 1 §, 17 kap. 15 §, 42 kap. 8, 43 och 44 §§, 44 kap. 6 §, 48 kap. 2, 7, 18 och 21 §§, samt rubrikerna närmast före 6 kap. 5 och 13 §§, 17 kap. 15 §, 42 kap. 43 § och 44 kap. 6 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3§

Bestämmelserna om juridiska personer ska inte tillämpas på

- dödsbon,
- svenska handelsbolag, eller
- juridiska personer som förvaltar samfälligheter och som avses i 6 kap. 6 § andra stycket.

Bestämmelserna om juridiska personer ska tillämpas också på investeringsfonder.

Bestämmelserna om juridiska personer ska tillämpas också på investeringsfonder och på specialfonder.

Särskilda bestämmelser om dödsbon efter dem som var begränsat skattskyldiga vid dödsfallet finns i 4 kap. 3 §.

Att bestämmelserna om svenska handelsbolag gäller också för europeiska ekonomiska intressegrupperingar framgår av 5 kap. 2 §.

I vilka fall utländska associationer anses som eller behandlas som juridiska personer framgår av 6 kap. 8 §.

3 kap.

19§⁵⁵

Den som är begränsat skattskyldig är skattskyldig för kapitalvinst på sådana tillgångar och förpliktelser som avses i andra stycket, om han vid något tillfälle under det kalenderår då avyttringen sker eller under de föregående tio kalenderåren har varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här. Skattskyldigheten gäller oavsett i vilket inkomstslag kapitalvinsten ska tas upp. Skattskyldigheten gäller också

⁵⁵ Senaste lydelse 2011:1271.

belopp som motsvarar en kapitalvinst och som enligt 51 kap. 3 och 4 §§ ska tas upp i inkomstslaget näringsverksamhet.

Skattskyldigheten enligt första stycket omfattar delägarätter enligt 48 kap. 2 §, andelar i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. Skattskyldigheten omfattar dock inte

1. andelar i investeringsfonder, eller

2. delägarätter som förvaras på ett investeringssparkonto, förutom tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

Undantaget från skattskyldighet i andra stycket 2 gäller inte kapitalvinster på andra delägarätter än andelar i investeringsfonder som anses ha avyttrats enligt 44 kap. 8 a §.

Skattskyldigheten enligt första stycket omfattar delägarätter enligt 48 kap. 2 §, andelar i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. Skattskyldigheten omfattar dock inte

1. andelar i investeringsfonder och i *specialfonder*, eller

2. delägarätter som förvaras på ett investeringssparkonto, förutom tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

Undantaget från skattskyldighet i andra stycket 2 gäller inte kapitalvinster på andra delägarätter än andelar i investeringsfonder *eller i specialfonder* som anses ha avyttrats enligt 44 kap. 8 a §.

Vid tillämpningen av denna paragraf gäller att

1. delägarätter som getts ut av ett utländskt företag eller andelar i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person bara omfattas om de förvärvats under tiden som den skattskyldige har varit obegränsat skattskyldig i Sverige, och

2. delägarätter och andelar som har ersatt delägarätter eller andelar som avses i 1 ska anses förvärvade vid samma tidpunkt som det ursprungliga förvärvet.

Vad som sägs i fjärde stycket tillämpas inte i fråga om delägarätter som getts ut av ett utländskt företag eller andelar i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som har ersatt svenska delägarätter och andelar i svenska handelsbolag.

6 kap.

Svenska investeringsfonder

Svenska investeringsfonder *och specialfonder*5§⁵⁶

Svenska investeringsfonder är inte skattskyldiga för inkomst av tillgångar som ingår i fonden.

Svenska investeringsfonder *och specialfonder* är inte skattskyldiga för inkomst av tillgångar som ingår i fonden.

10 a§

Utländska investeringsfonder är begränsat skattskyldiga.

Utländska investeringsfonder *och utländska specialfonder* är begränsat skattskyldiga.

Utländska investeringsfonder

Utländska investeringsfonder *och utländska specialfonder*13§⁵⁷

Utländska investeringsfonder är inte skattskyldiga för inkomst av tillgångar som ingår i fonden.

Utländska investeringsfonder *och utländska specialfonder* är inte skattskyldiga för inkomst av tillgångar som ingår i fonden.**15 kap.**1§⁵⁸

Ersättningar för varor, tjänster och inventarier, avkastning av tillgångar, kapitalvinster samt alla andra inkomster i näringsverksamheten ska tas upp som intäkt.

Utöver bestämmelserna i detta kapitel finns bestämmelser om inkomster i 8, 17–39, 44–48, 49–52, 55 och 60 kap. I 42 kap. 43 och 44 §§ finns även bestämmelser om schablonintäkt vid innehav av andelar i invest-

Utöver bestämmelserna i detta kapitel finns bestämmelser om inkomster i 8, 17–39, 44–48, 49–52, 55 och 60 kap. I 42 kap. 43 och 44 §§ finns även bestämmelser om schablonintäkt vid innehav av andelar i *investe-*⁵⁶ Senaste lydelse 2011:1271.⁵⁷ Senaste lydelse 2011:1271.⁵⁸ Senaste lydelse 2011:1271.

ringsfond.

ringsfonder eller i specialfonder.

Bestämmelser om värdering av inkomster i annat än pengar finns i 61 kap.

17 kap.

Fusion, delning eller annan ombildning av investeringsfonder

Fusion, delning eller annan ombildning av investeringsfonder och specialfonder

15§⁵⁹

Fusion eller delning av investeringsfonder enligt 8 kap. 1, 24 och 25 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder ska inte leda till att delägarna ska ta upp en intäkt. Detsamma gäller när en specialfond ombildas till en värdepappersfond. Ersättning i pengar ska dock tas upp som intäkt det beskattningsår fusionen eller delningen sker.

Fusion eller delning av investeringsfonder enligt 8 kap. 1, 24 och 25 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder och specialfonder enligt 12 kap. 16 och 17 §§ lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska inte leda till att delägarna ska ta upp en intäkt. Detsamma gäller när en specialfond ombildas till en investeringsfond. Ersättning i pengar ska dock tas upp som intäkt det beskattningsår fusionen eller delningen sker.

Efter en fusion eller delning anses som anskaffningsvärde för de nya andelarna det anskaffningsvärde som sammanlagt gällde för de äldre andelarna. Om en fond delas och den skattskyldige får andelar i mer än en nybildad fond, ska det anskaffningsvärde som gällde för de äldre andelarna fördelas på de nya andelarna i förhållande till dessa nybildade fonders värde vid delningen.

Det som sägs om fusion i första och andra styckena gäller även vid en gränsöverskridande fusion enligt 8 kap. 17 § lagen om investeringsfonder.

Första–tredje styckena gäller även sådana utländska investeringsfonder som har bildats i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investere-

⁵⁹ Senaste lydelse 2011:1271.

ringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)⁶⁰, när respektive fond hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om fusionen, den gränsöverskridande fusionen eller delningen har skett i enlighet med lagstiftningen i den berörda staten eller de berörda staterna.

42 kap.

8§

Räntekompensation som förvärvaren av ett skuldebrev betalar till överlåtaren för upplupen men inte förfallen ränta behandlas som ränta.

Första stycket tillämpas också vid förvärv av marknadsnoterade andelar i en investeringsfond som bara innehåller svenska fordringsrätter.

Första stycket tillämpas också vid förvärv av marknadsnoterade andelar i en investeringsfond *eller i en specialfond* som bara innehåller svenska fordringsrätter.

Schablonintäkt vid innehav av andelar i en investeringsfond.

Schablonintäkt vid innehav av andelar i en investeringsfond *eller i en specialfond*

43§⁶¹

Den som vid ingången av ett kalenderår har ägt andelar i en investeringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 0,4 procent av kapitalunderlaget enligt 44 §.

Första stycket gäller inte andelar i en investeringsfond som vid kalenderårets ingång förvaras på ett investeringssparkonto.

Den som vid ingången av ett kalenderår har ägt andelar i en investeringsfond *eller i en specialfond* ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 0,4 procent av kapitalunderlaget enligt 44 §.

Första stycket gäller inte andelar i en investeringsfond *eller i en specialfond* som vid kalenderårets ingång förvaras på ett investeringssparkonto.

⁶⁰ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32, (Celex 32009L0065).

⁶¹ Senaste lydelse 2011:1271.

44§⁶²

Kapitalunderlaget utgörs av värdet vid ingången av kalenderåret på de andelar i en investeringsfond som vid denna tidpunkt ägs av den skattskyldige.

Vid beräkningen av kapitalunderlaget ska andelar i en investeringsfond som utgör lagertillgångar och som enligt 17 kap. 20 § tas upp till det verkliga värdet inte ingå.

Kapitalunderlaget utgörs av värdet vid ingången av kalenderåret på de andelar i en investeringsfond *eller i en specialfond* som vid denna tidpunkt ägs av den skattskyldige.

Vid beräkningen av kapitalunderlaget ska andelar i en investeringsfond *eller i en specialfond* som utgör lagertillgångar och som enligt 17 kap. 20 § tas upp till det verkliga värdet, inte ingå.

44 kap.

Upplösning av investeringsfond

Upplösning av *en* investeringsfond *eller en specialfond*

6§

Om en investeringsfond upplöses, anses varje andelsägare ha avyttrat sin andel.

Om en investeringsfond *eller en specialfond* upplöses, anses varje andelsägare ha avyttrat sin andel.

48 kap.

2§

Med delägarrätt avses

- aktie,
- rätt på grund av teckning av aktier,
- teckningsrätt,
- fondaktierätt,
- andel i en investeringsfond,
- andel i en ekonomisk förening, och
- annan tillgång med liknande

Med delägarrätt avses

- aktie,
- rätt på grund av teckning av aktier,
- teckningsrätt,
- fondaktierätt,
- andel i en investeringsfond *och i en specialfond*,
- andel i en ekonomisk förening, och
- annan tillgång med liknande

⁶² Senaste lydelse 2011:1271.

konstruktion eller verkningssätt. konstruktion eller verkningssätt.

Bestämmelserna om delägarrätter ska tillämpas också på

- vinstandelsbevis och kapitalandelsbevis som avser lån i svenska kronor,

- konvertibel i svenska kronor,

- inlösenrätt och säljrätt som avser aktier,

- termin och option vars underliggande tillgångar består av aktier eller termin och option som avser aktieindex, och

- annan tillgång med liknande konstruktion eller verkningssätt.

Andel i privatbostadsföretag anses inte som delägarrätt.

7§⁶³

Vid beräkningen av omkostnadsbeloppet ska det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga delägarrätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade användas. Det genomsnittliga omkostnadsbeloppet ska beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet.

Om en andel i en investeringsfond är förvaltarregistrerad enligt 4 kap. 12 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, ska vid tillämpning av genomsnittsmetoden enligt första stycket bortses från andra andelar i samma fond som är registrerade i annan förvaltares eller andelsinnehavarens eget namn.

Om en andel i en investeringsfond *eller i en specialfond* är förvaltarregistrerad enligt 4 kap. 12 § lagen (2004:46) om investeringsfonder *eller 12 kap. 7 § lagen (2013:00) om förvaltare av alternativa investeringsfonder*, ska vid tillämpning av genomsnittsmetoden enligt första stycket bortses från andra andelar i samma fond som är registrerade i annan förvaltares eller andelsinnehavarens eget namn.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första stycket ska näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarrätter som uppfyller villkoren om innehavstid i 25 a kap. 6 eller 7 § om de avyttras eller hade avyttrats vid den tidpunkt som bedömningen avser, inte anses vara av samma slag och sort som andra näringsbetingade andelar och näringsbetingade aktiebaserade delägarrätter i det aktuella företaget.

⁶³ Senaste lydelse 2011:1271.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första stycket ska bortses från delägarätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som förvaras på ett investeringssparkonto. Detta gäller dock inte tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

I 18 c §, 48 a kap. 16 § och 49 kap. 29 § finns ytterligare undantag från bestämmelsen i första stycket som gäller partiella fissioner, andelsbyten med framskjuten beskattning och uppskovsgrundande andelsbyten.

18 §⁶⁴

Fusion eller delning av investeringsfonder enligt 8 kap. 1, 24 och 25 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder ska inte leda till att kapitalvinster tas upp hos delägarna. Detsamma gäller när en specialfond ombildas till en värdepappersfond. Ersättning i pengar ska dock tas upp som kapitalvinst det beskattningsår fusionen eller delningen sker.

Fusion eller delning av investeringsfonder enligt 8 kap. 1, 24 och 25 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder *eller specialfonder enligt 12 kap. 16 och 17 §§ lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder* ska inte leda till att kapitalvinster tas upp hos delägarna. Detsamma gäller när en specialfond ombildas till en investeringsfond. Ersättning i pengar ska dock tas upp som kapitalvinst det beskattningsår fusionen eller delningen sker.

Efter en fusion eller delning anses som anskaffningsutgift för de nya andelarna det sammanlagda omkostnadsbelopp som skulle ha använts om de äldre andelarna hade avyttrats. Om en fond delas och den skattskyldige får andelar i mer än en nybildad fond, ska det sammanlagda omkostnadsbeloppet fördelas på de nya andelarna i förhållande till dessa nybildade fonders värde vid delningen.

Det som sägs om fusion i första och andra styckena gäller även vid en gränsöverskridande fusion enligt 8 kap. 17 § lagen om investeringsfonder.

Första–tredje styckena gäller även sådana utländska investeringsfonder som har bildats i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investe-

⁶⁴ Senaste lydelse 2011:937.

ringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)⁶⁵, när respektive fond hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om fusionen, den gränsöverskridande fusionen eller delningen har skett i enlighet med lagstiftningen i den berörda staten eller de berörda staterna.

21§

Kapitalförluster på marknadsnoterade andelar i investeringsfonder som innehåller bara svenska fordringsrätter ska dras av i sin helhet.

Kapitalförluster på marknadsnoterade andelar i investeringsfonder *eller i specialfonder* som innehåller bara svenska fordringsrätter ska dras av i sin helhet.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

⁶⁵ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065).

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) att 5 kap. 2 och 7 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap. 2 §⁶⁶

Sjunde AP-fonden ska ingå samarbetsavtal enligt 64 kap. 19 § 2 socialförsäkringsbalken med Pensionsmyndigheten samt göra de åtaganden som anges i samma paragraf.

Fondbestämmelserna för de fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden får inte tillåta att medel delas ut till någon annan än Pensionsmyndigheten. Sjunde AP-fonden får inte heller genom fonderna utöva sådan fondverksamhet som avser förvaltning av specialfonder enligt 6 kap. lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Fondbestämmelserna för de fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden får inte tillåta att medel delas ut till någon annan än Pensionsmyndigheten. Sjunde AP-fonden får inte heller genom fonderna utöva sådan fondverksamhet som avser förvaltning av specialfonder enligt lagen (2013:00) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

7 §⁶⁷

Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om investeringsfonder ska gälla för förvaltningen av fonderna:

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en investeringsfond,
- 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd,

Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om investeringsfonder ska gälla för förvaltningen av fonderna:

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en investeringsfond,
- 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd,

⁶⁶ Senaste lydelse 2010:1281.

⁶⁷ Senaste lydelse 2009:1460.

- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en investeringsfond m.m.,

- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,

- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,

- 4 kap. 15–23 §§ om information om en investeringsfond,

- 5 kap. 1, 3–19 och 21–25 §§ om placering av medel i en *värdepappersfond* m.m., samt

- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som *värdepappersfonder* och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynställning att handla med en investeringsfond och 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.

- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en investeringsfond m.m.,

- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,

- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,

- 4 kap. 15–23 §§ om information om en investeringsfond,

- 5 kap. 1, 3–19 och 21–25 §§ om placering av medel i en *investeringsfond* m.m., samt

- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som *investeringsfonder* och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter att 3 a § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bestämmelserna i 4 och 5 §§ gäller inte finansiell rådgivning som tillhandahålls av

1. fondbolag enligt 7 kap. 1 § första stycket 3 lagen (2004:46) om investeringsfonder,
2. försäkringsförmedlare enligt 5 kap. 1 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, eller
3. värdepappersinstitut och utländska värdepappersföretag enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Föreslagen lydelse

3 a §⁶⁸

Bestämmelserna i 4 och 5 §§ gäller inte finansiell rådgivning som tillhandahålls av

1. fondbolag enligt 7 kap. 1 § första stycket 3 lagen (2004:46) om investeringsfonder,
2. försäkringsförmedlare enligt 5 kap. 1 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, eller
3. värdepappersinstitut och utländska värdepappersföretag enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
4. AIF-förvaltare enligt 3 kap. 2 § lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

⁶⁸ Senaste lydelse SFS 2007:560.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om investeringsfonder

dels att 1 kap. 8 och 9 §§, 6 kap. samt 8 kap. 24 §⁶⁹ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 8 kap. 24 §⁷⁰ ska utgå,

dels att 1 kap. 1, 5, 6 och 6 b–6 d §§, 2 kap. 12, 13, 15, 15 a och 15 c §§, 3 kap. 4 §, 4 kap. 8, 16 och 16 a §§, 5 kap. 1, 2, 4–18, 20, 24 och 25 §§, 5 a kap. 1, 5 och 6 §§, 7 kap. 1, 2 och 24 §§, 8 kap. 1–5, 7–14, 16–18 och 21–24 §§, 10 kap. 1 §, 12 kap. 5 och 15 §§, 13 kap. 1 § samt rubriken till 5 kap. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §⁷¹

I denna lag betyder

1. *behörig myndighet*: utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över fondföretag eller förvaltningsbolag,

2. *derivatinstrument*: optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *egna medel*: detsamma som i artikel 2.1 l i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

5. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett fondbolags, ett förvaltningsbolags eller ett fondföretags etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

⁶⁹ Senaste lydelse av

1 kap. 8 § 2011:882

1 kap. 9 § 2011:882

6 kap. 3 § 2011:882

6 kap. 4 § 2011:882

8 kap. 24 § 2011:882

⁷⁰ Senaste lydelse 2011:882

⁷¹ Senaste lydelse 2011:882.

6. *finansierat instrument*: överlåtbara värdepapper, fondandelar, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument samt annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

7. *fondbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt 4 § att driva fondverksamhet,

8. *fondföretag*: ett utländskt företag

a) som i sitt hemland har tillstånd för verksamhet där det enda syftet är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i 5 kap. 1 § andra stycket eller 6 kap. 2 § andra stycket, med kapital från allmänheten eller från en särskilt angiven och avgränsad krets investerare,

b) som tillämpar principen om riskspridning, och

c) vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses med medel ur företagets tillgångar,

9. *fondföretags hemland*: det land där fondföretaget har fått sådant tillstånd som avses i 8 a,

10. *fondverksamhet*: förvaltning av en investeringsfond, försäljning och inlösen av andelar i fonden samt därmed sammanhängande administrativa åtgärder,

11. *företagsgrupp*: grupp för sammanställd redovisning enligt rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/49/EG, eller grupp som enligt erkända internationella redovisningsregler ska lämna motsvarande redovisning,

12. *förvaltningsbolag*: ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag,

13. *förvaltningsbolags hemland*: det land där bolaget har sitt säte,

14. *förvaringsinstitut*: en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar tillgångarna i en investeringsfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,

15. *investeringsfond*: värdepappersfond eller specialfond,

8. *fondföretag*: ett utländskt företag

a) som i sitt hemland har tillstånd för verksamhet där det enda syftet är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i 5 kap. 1 § andra stycket, med kapital från allmänheten eller från en särskilt angiven och avgränsad krets investerare,

b) som tillämpar principen om riskspridning, och

c) vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses med medel ur företagets tillgångar,

16. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

17. *matarfond*: en värdepappersfond vars medel placeras i enlighet med tillstånd enligt 5 a kap. 6 §,

17. *matarfond*: en investeringsfond vars medel placeras i enlighet med tillstånd enligt 5 a kap. 6 §,

18. *matarfondföretag*: ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

19. *mottagarfond*: en värdepappersfond som

19. *mottagarfond*: en investeringsfond som

a) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

a) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

b) inte är en matarfond, och

b) inte är en matarfond, och

c) vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag,

c) vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag,

20. *mottagarfondföretag*: ett fondföretag som

a) i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

b) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

c) inte är ett matarfondföretag, och

d) inte placerar medel i en matarfond eller ett matarfondföretag,

21. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 5 § 20 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

22. *penningmarknadsinstrument*: statsskuldväxlar, bankcertifikat samt sådana andra finansiella instrument som normalt omsätts på penningmarknaden, är likvida och har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas,

23. *specialfond*: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten eller från en särskilt angiven och avgränsad krets investerare

och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 6 kap.,

24. *startkapital*: detsamma som i artikel 2.1 k i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

25. *värdepappersfond*: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap. eller 5 a kap., och

25. *investeringsfond*: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap. eller 5 a kap., och

26. *överlåtbart värdepapper*:

a) aktier och andra värdepapper som motsvarar aktier samt depåbevis för aktier,

b) obligationer och andra skuldförbindelser, med undantag av penningmarknadsinstrument, samt depåbevis för skuldförbindelser, och

c) värdepapper av annat slag som ger rätt att förvärva sådana överlåtbara värdepapper som anges i a och b genom teckning eller utbyte.

Överlåtbart värdepapper omfattar inte tekniker och instrument som avses i 5 kap. 1 § tredje stycket.

Med återköp eller inlösen av andelar enligt första stycket 8, 23 och 25 jämföras att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad, om det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket.

5 §⁷²

Tillstånd för fondverksamhet som avser specialfonder får ges av Finansinspektionen även till värdepappersbolag och svenska kreditinstitut som har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella

Ett fondbolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att förvalta en AIF-fond.

⁷² Senaste lydelse 2011:882.

instrument enligt 2 kap. 1 § 4 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

För sådan *fondverksamhet* som avses i första stycket *ska följande bestämmelser tillämpas:*

- 2 kap. 1 § 2, 5 och 6, 2 § tredje stycket, 7 § första stycket, 9 §, samt 17 och 17 b–21 §§ 3),

- 3 kap.,

- 4 kap.,

- 6 kap.,

- 8 kap. 24 och 25 §§,

- 9 kap. 4),

- 10 kap. 1 § första och andra styckena samt 2 §, och

- 12 kap. 1–4 samt 7–14 §§.

Ett värdepappersbolag eller ett svenskt kreditinstitut får inleda sin fondverksamhet så snart tillstånd enligt första stycket har getts.

För sådan *verksamhet* som avses i första stycket *gäller bestämmelserna i lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar.*

6 §⁷³

Ett förvaltningsbolag som hör hemma inom EES och som i sitt hemland har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, får

1. driva verksamhet från filial i Sverige med början två månader efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i förvaltningsbolagets hemland har tagit emot en underrättelse som innehåller

a) en plan för den avsedda verksamheten i Sverige med uppgift om filialens organisation och vilka tjänster som ska erbjudas, och

b) uppgift om filialens adress och ansvariga ledning, och

2. driva verksamhet genom att från sitt hemland erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige med början så snart Finansinspektionen från en behörig myndighet i förvaltningsbolagets hemland har tagit emot en underrättelse som innehåller en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om vilka tjänster som ska erbjudas.

⁷³ Senaste lydelse 2011:882.

Om de tjänster som ska erbjudas enligt första stycket innefattar förvaltning av en *värdepappersfond*, ska verksamhetsplanen också innehålla uppgift om

1. förvaltningsbolagets system för riskhantering, och
2. vilka åtgärder förvaltningsbolaget vidtagit för att uppfylla kraven i 6 c §.

Finansinspektionen får besluta att verksamhet får påbörjas tidigare än vad som anges i första stycket 1.

Ett förvaltningsbolag får driva verksamhet i Sverige bara i den utsträckning verksamheten omfattas av förvaltningsbolagets verksamhetstillstånd i hemlandet.

Om de tjänster som ska erbjudas enligt första stycket innefattar förvaltning av en *investeringsfond*, ska verksamhetsplanen också innehålla uppgift om

1. förvaltningsbolagets system för riskhantering, och
2. vilka åtgärder förvaltningsbolaget vidtagit för att uppfylla kraven i 6 c §.

6 b §⁷⁴

Ett förvaltningsbolag som får driva verksamhet i Sverige enligt 6 § får av Finansinspektionen ges tillstånd att förvalta en *värdepappersfond*. Tillstånd ges i form av godkännande av fondbestämmelserna enligt 4 kap. 9 §. Tillstånd ska ges om

1. förvaltningsbolaget i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag av motsvarande slag som den *värdepappersfond* som ska förvaltas,

2. förvaltningsbolaget till Finansinspektionen har lämnat det avtal med förvaringsinstitutet som avses i 3 kap. 4 § och, i förekommande fall, uppgifter om uppdrag som lämnats till någon annan att förvalta *värdepappers-*

Ett förvaltningsbolag som får driva verksamhet i Sverige enligt 6 § får av Finansinspektionen ges tillstånd att förvalta en *investeringsfond*. Tillstånd ges i form av godkännande av fondbestämmelserna enligt 4 kap. 9 §. Tillstånd ska ges om

1. förvaltningsbolaget i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag av motsvarande slag som den *investeringsfond* som ska förvaltas,

2. förvaltningsbolaget till Finansinspektionen har lämnat det avtal med förvaringsinstitutet som avses i 3 kap. 4 § och, i förekommande fall, uppgifter om uppdrag som lämnats till någon annan att förvalta *investerings-*

⁷⁴ Senaste lydelse 2011:882.

fonden eller sköta därmed sammanhängande administration,

3. fondbestämmelserna uppfyller kraven i 4 kap. 8 och 9 §§, och

4. det finns skäl att anta att bolaget kommer att driva verksamheten enligt denna lag och andra författningar som gäller för förvaltning av en *värdepappersfond*.

Uppgifter enligt första stycket 2 behöver inte lämnas om förvaltningsbolaget redan förvaltar en *värdepappersfond* och tidigare lämnat samma uppgifter till Finansinspektionen.

Om ett förvaltningsbolag avser att göra ändringar av betydelse beträffande något som avses i första stycket 2 efter det att verksamheten inletts, ska bolaget underrätta Finansinspektionen om detta.

fonden eller sköta därmed sammanhängande administration,

3. fondbestämmelserna uppfyller kraven i 4 kap. 8 och 9 §§, och

4. det finns skäl att anta att bolaget kommer att driva verksamheten enligt denna lag och andra författningar som gäller för förvaltning av en *investeringsfond*.

Uppgifter enligt första stycket 2 behöver inte lämnas om förvaltningsbolaget redan förvaltar en *investeringsfond* och tidigare lämnat samma uppgifter till Finansinspektionen.

6 c §⁷⁵

Ett förvaltningsbolag som förvaltar en *värdepappersfond* efter tillstånd enligt 6 b § ska vidta nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna

- göra utbetalningar till andelsägarna,
- lösa in andelar,
- lämna den information som bolaget är skyldigt att tillhandahålla, och
- hantera klagomål.

Ett förvaltningsbolag som förvaltar en *investeringsfond* efter tillstånd enligt 6 b § ska vidta nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna

- göra utbetalningar till andelsägarna,
- lösa in andelar,
- lämna den information som bolaget är skyldigt att tillhandahålla, och
- hantera klagomål.

⁷⁵ Senaste lydelse 2011:882.

6 d §⁷⁶

För den förvaltning av en *värdepappersfond* som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–23 §§, 5 kap. 1 och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en *värdepappersfond*.

För den förvaltning av en *investeringsfond* som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–23 §§, 5 kap. 1 och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en *investeringsfond*.

2 kap.
12 §⁷⁷

Avser ett fondbolag som förvaltar *värdepappersfonder* att inrätta en filial i ett annat land inom EES, ska bolaget underätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Under rättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om filialens organisation och vilka tjänster som ska erbjudas, och
2. uppgift om i vilket land filialen ska inrättas samt om

Avser ett fondbolag som förvaltar *investeringsfonder* att inrätta en filial i ett annat land inom EES, ska bolaget underätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Under rättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om filialens organisation och vilka tjänster som ska erbjudas, och
2. uppgift om i vilket land filialen ska inrättas samt om

⁷⁶ Senaste lydelse 2011:882.

⁷⁷ Senaste lydelse 2011:882.

filialens adress och ansvariga ledning. filialens adress och ansvariga ledning.

Om de tjänster som ska erbjudas innefattar förvaltning av ett fondföretag som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG i det land där filialen ska inrättas, ska planen också innehålla uppgift om

1. fondbolagets system för riskhantering, och
2. åtgärder som fondbolaget vidtagit för att i fondföretagets hemland kunna
 - göra utbetalningar till andelsägarna,
 - lösa in andelar,
 - lämna den information som bolaget är skyldigt att tillhandahålla, samt
 - hantera klagomål.

13 §⁷⁸

Finner Finansinspektionen i fall som avses i 12 § att det inte finns skäl att ifrågasätta fondbolagets administrativa struktur eller finansiella situation, ska inspektionen inom två månader från det att underrättelsen togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där filialen ska inrättas. Tillsammans med underrättelsen ska inspektionen lämna uppgift om det investerarskydd som gäller för fondbolagets kunder.

Om underrättelsen avser sådana tjänster som anges i 12 § andra stycket, ska Finansinspektionen även lämna över ett intyg om att fondbolaget har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG. I intyget ska omfattningen av fondbolagets tillstånd beskrivas och uppgift lämnas om huruvida det finns några begränsningar för vilka slag av *värdepappersfonder* som bolaget får förvalta.

Om underrättelsen avser sådana tjänster som anges i 12 § andra stycket, ska Finansinspektionen även lämna över ett intyg om att fondbolaget har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG. I intyget ska omfattningen av fondbolagets tillstånd beskrivas och uppgift lämnas om huruvida det finns några begränsningar för vilka slag av *investeringsfonder* som bolaget får förvalta.

⁷⁸ Senaste lydelse 2011:882.

Finansinspektionen ska underrätta fondbolaget när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för att lämna över den underrättelse som avses i första stycket, ska inspektionen meddela beslut om det inom två månader från det att underrättelsen togs emot.

15 §⁷⁹

Avser ett fondbolag som förvaltar *värdepappersfonder* att erbjuda och tillhandahålla tjänster i ett annat land inom EES utan att inrätta filial där, ska bolaget underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om vilka tjänster som ska erbjudas, och

2. uppgift om i vilket land verksamheten ska drivas.

Om de tjänster som ska erbjudas innefattar förvaltning av ett fondföretag som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG i det land där verksamheten ska drivas, ska planen också innehålla uppgift om

1. fondbolagets system för riskhantering, och
2. åtgärder som fondbolaget vidtagit för att i fondföretagets hemland kunna

- göra utbetalningar till andelsägarna,
- lösa in andelar,
- lämna den information som bolaget är skyldigt att tillhandahålla, och
- hantera klagomål.

Avser ett fondbolag som förvaltar *investeringsfonder* att erbjuda och tillhandahålla tjänster i ett annat land inom EES utan att inrätta filial där, ska bolaget underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om vilka tjänster som ska erbjudas, och

2. uppgift om i vilket land verksamheten ska drivas.

⁷⁹ Senaste lydelse 2011:882.

15 a §⁸⁰

Finansinspektionen ska inom en månad från det att en underrättelse som avses i 15 § togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där verksamheten ska drivas. Tillsammans med underrättelsen ska inspektionen lämna uppgift om det investerarskydd som gäller för fondbolagets kunder.

Om underrättelsen avser sådana tjänster som anges i 15 § andra stycket, ska Finansinspektionen även lämna över ett intyg om att fondbolaget har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG. I intyget ska omfattningen av fondbolagets tillstånd beskrivas och uppgift lämnas om huruvida det finns några begränsningar för vilka slag av *värdepappersfonder* som bolaget får förvalta.

Om underrättelsen avser sådana tjänster som anges i 15 § andra stycket, ska Finansinspektionen även lämna över ett intyg om att fondbolaget har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG. I intyget ska omfattningen av fondbolagets tillstånd beskrivas och uppgift lämnas om huruvida det finns några begränsningar för vilka slag av *investeringsfonder* som bolaget får förvalta.

15 c §⁸¹

Avser ett fondbolag som förvaltar *värdepappersfonder* att marknadsföra andelar i en sådan fond i ett annat land inom EES, ska bolaget underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Bestämmelser om vilka uppgifter och handlingar som underrättelsen ska innehålla finns i kommissionens förordning (EU) nr 584/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller den skriftliga anmälans och fondföretagsintygets form och inne-

Avser ett fondbolag som förvaltar *investeringsfonder* att marknadsföra andelar i en sådan fond i ett annat land inom EES, ska bolaget underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Bestämmelser om vilka uppgifter och handlingar som underrättelsen ska innehålla finns i kommissionens förordning (EU) nr 584/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller den skriftliga anmälans och fondföretagsintygets form och inne-

⁸⁰ Senaste lydelse 2011:882.

⁸¹ Senaste lydelse 2011:882.

håll, elektronisk kommunikation mellan behöriga myndigheter i samband med anmälan, förfaranden för kontroller på plats och utredningar samt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter.

Finansinspektionen ska inom tio arbetsdagar från det att en fullständig underrättelse togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där verksamheten ska drivas. Tillsammans med underrättelsen ska inspektionen även lämna ett intyg om att *värdepappersfonden* uppfyller kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG. Finansinspektionen ska meddela fondbolaget när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Fondbolaget ska offentliggöra de handlingar som lämnats tillsammans med underrättelsen.

håll, elektronisk kommunikation mellan behöriga myndigheter i samband med anmälan, förfaranden för kontroller på plats och utredningar samt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter.

Finansinspektionen ska inom tio arbetsdagar från det att en fullständig underrättelse togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där verksamheten ska drivas. Tillsammans med underrättelsen ska inspektionen även lämna ett intyg om att *investeringsfonden* uppfyller kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG. Finansinspektionen ska meddela fondbolaget när inspektionen lämnar över underrättelsen.

3 kap.

4 §⁸²

Förvaringsinstitutet ska med fondbolaget ingå ett skriftligt avtal som reglerar förhållandet mellan parterna, exempelvis det informationsutbyte och den samordning som krävs för att institutet och bolaget ska kunna uppfylla kraven i denna lag och andra författningar. Avtalet ska innehålla åtminstone sådana uppgifter som anges i artiklarna 30–33, 35 och 37 i kommissionens direktiv 2010/43/EU av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG när det gäller organisatoriska krav, intressekonflikter, uppföranderegler, riskhantering och innehållet i avtalet mellan ett förvaringsinstitut och ett förvaltningsbolag.

⁸² Senaste lydelse 2011:882.

Avtalet får omfatta flera investeringsfonder. I avtalet ska anges vilka investeringsfonder som omfattas.

I ett avtal som ingås mellan ett förvaringsinstitut och ett förvaltningsbolag som förvaltar en *värdepappersfond* efter tillstånd enligt 1 kap. 6 b § ska det föreskrivas att svensk lag är tillämplig på avtalet.

I ett avtal som ingås mellan ett förvaringsinstitut och ett förvaltningsbolag som förvaltar en *investeringsfond* efter tillstånd enligt 1 kap. 6 b § ska det föreskrivas att svensk lag är tillämplig på avtalet.

4 kap.

8 §⁸³

För varje investeringsfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättats av fondbolaget.

Fondbestämmelserna ska ange

1. namnet på fonden, fondbolaget och förvaringsinstitutet,
2. grunderna för fondens placeringsinriktning och för placeringen av fondmedlen, med särskild upplysning om huruvida medel ska placeras i sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 §,
3. vilka andelsklasser som ska finnas och vilka villkor som är förenade med dem,
4. om utdelning ska ske och, i så fall, grunderna och sättet för utdelning,
5. grunderna för beräkning av fondens och fondandelarnas värde, inklusive de värderingsprinciper som används vid värderingen av onoterade tillgångar och sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 § andra stycket,
6. grunderna för beräkning av försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna,
7. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske,
8. grunderna för beräkning av fondbolagets och förvaringsinstitutets ersättning från fonden,
9. fondbolagets avgifter för försäljning, förvaltning och inlösen av andelar,
10. hur pantsättning av fondandelar ska gå till,
11. fondens räkenskapsår,

⁸³ Senaste lydelse 2011:882.

12. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse ska offentliggöras, samt

13. var ändringar av fondbestämmelserna ska tillkännages.

För fonder där fondmedlen placeras enligt bestämmelserna i 5 kap. 8 §, ska det dessutom anges de emittenter eller garantier som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde avses att placeras i.

För specialfonder ska det anges om fonden riktar sig till allmänheten eller till en avgränsad krets investerare. I det senare fallet ska kretsen anges. Fondbestämmelserna ska även innehålla upplysning om

1. i vilka avseenden fonden avviker från vad som gäller för värdepappersfonder,

2. vilken risknivå som eftersträvas, och

3. vilket riskmått som används.

16 §⁸⁴

I informationsbroschyren och i allt övrigt marknadsföringsmaterial avseende fonden ska följande uppgifter anges på en framträdande plats:

1. fondens placeringsinriktning, för det fall medel i fonden placeras i andra tillgångar än överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument eller om fonden är en indexfond enligt 5 kap. 7 §,

2. om fondens värde kan variera kraftigt på grund av fondens sammansättning och de förvaltningsmetoder fondbolaget använder sig av, och

3. om fonden har tillstånd enligt 5 kap. 8 §, de emittenter eller garantier som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde placerats i eller avses att placeras i.

⁸⁴ Senaste lydelse 2011:882.

Om fonden är en specialfond, ska detta framgå av informationsbroschyren och allt övrigt marknadsföringsmaterial avseende fonden.

16 a §⁸⁵

För varje investeringsfond ska det finnas ett aktuellt faktablad.

Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den.

Innehållet i faktabladet ska vara rättvisande och tydligt och får inte vara vilseledande. Det ska stämma överens med relevanta delar i informationsbroschyren.

Bestämmelser om hur faktabladet *för en värdepappersfond* ska vara utformat och om dess innehåll finns i kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats. *Det som anges i förordningen ska i tillämpliga delar gälla också för faktablad för en specialfond. Om fonden är en specialfond ska detta framgå av faktabladet.*

Bestämmelser om hur faktabladet ska vara utformat och om dess innehåll finns i kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats.

⁸⁵ Senaste lydelse 2011:882.

5 kap. Förvaltning av värdepappersfonder

Varje värdepappersfond ska ha en lämplig fördelning av placeringar med hänsyn till den riskspridning som är förenad med fondens placeringsinriktning enligt fondbestämmelserna.

Medel i en värdepappersfond får, med de begränsningar som följer av detta kapitel, placeras i likvida finansiella tillgångar som utgörs av överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument och fondandelar samt på konto i kreditinstitut. I fonden får det också ingå likvida medel som behövs för förvaltningen av fonden.

Ett fondbolag får använda sig av tekniker och instrument som hänför sig till överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument i syfte att effektivisera förvaltningen av tillgångarna i en värdepappersfond. Om fondbolaget använder sig av derivatinstrument för att effektivisera förvaltningen, ska de bestämmelser i detta kapitel som gäller för derivatinstrument tillämpas.

5 kap. Förvaltning av investeringsfonder

1 §⁸⁶

Varje investeringsfond ska ha en lämplig fördelning av placeringar med hänsyn till den riskspridning som är förenad med fondens placeringsinriktning enligt fondbestämmelserna.

Medel i en investeringsfond får, med de begränsningar som följer av detta kapitel, placeras i likvida finansiella tillgångar som utgörs av överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument och fondandelar samt på konto i kreditinstitut. I fonden får det också ingå likvida medel som behövs för förvaltningen av fonden.

Ett fondbolag får använda sig av tekniker och instrument som hänför sig till överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument i syfte att effektivisera förvaltningen av tillgångarna i en investeringsfond. Om fondbolaget använder sig av derivatinstrument för att effektivisera förvaltningen, ska de bestämmelser i detta kapitel som gäller för derivatinstrument tillämpas.

⁸⁶ Senaste lydelse 2008:282.

2 §

Ett fondbolag *skall* ha ett system för riskhantering som gör det möjligt för fondbolaget att vid varje tidpunkt kontrollera och bedöma den risk som är knuten till de positioner som tas i en *värdepappersfond* och hur positionerna påverkar fondens riskprofil.

Om fondbolaget investerar i sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket, *skall* bolagets system för riskhantering även möjliggöra en exakt och oberoende bedömning av värdet på dessa derivatinstrument.

Fondbolaget *skall* för varje *värdepappersfond* det förvaltar till Finansinspektionen regelbundet lämna information om riskhanteringen.

Ett fondbolag *ska* ha ett system för riskhantering som gör det möjligt för fondbolaget att vid varje tidpunkt kontrollera och bedöma den risk som är knuten till de positioner som tas i en *investeringsfond* och hur positionerna påverkar fondens riskprofil.

Om fondbolaget investerar i sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket, *ska* bolagets system för riskhantering även möjliggöra en exakt och oberoende bedömning av värdet på dessa derivatinstrument.

Fondbolaget *ska* för varje *investeringsfond* som bolaget förvaltar till Finansinspektionen regelbundet lämna information om riskhanteringen.

3 §⁸⁷

Medel i en *värdepappersfond* får placeras i penningmarknadsinstrument som är, eller i överlåtbara värdepapper som är eller inom ett år från emissionen avses bli,

1. upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, eller

2. föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen

Medel i en *investeringsfond* får placeras i penningmarknadsinstrument som är, eller i överlåtbara värdepapper som är eller inom ett år från emissionen avses bli,

1. upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, eller

2. föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen

⁸⁷ Senaste lydelse 2008:882.

för allmänheten.

En förutsättning för placeringar enligt första stycket är att marknaden finns angiven i fondbestämmelserna eller är godkänd av Finansinspektionen för sådana placeringar.

4 §⁸⁸

Medel i en *värdepappersfond* får placeras i andra penningmarknadsinstrument än dem som anges i 3 § om reglerna för emissionen eller emittenten av instrumenten medför ett särskilt skydd för investeraren och det är instrument som

1. getts ut eller garanteras av en stat, av en delstat, av en central, regional eller lokal myndighet i ett land inom EES, av en centralbank i ett land inom EES, av Europeiska centralbanken, av Europeiska unionen, av Europeiska investeringsbanken eller av en mellanstatlig organisation i vilken en eller flera stater inom EES är medlemmar, eller

2. getts ut av ett företag vars finansiella instrument omsätts på en marknad som anges i 3 § första stycket, eller

3. getts ut eller garanteras av ett organ som antingen är föremål för tillsyn i enlighet med de kriterier som fastställs i gemenskapslagstiftningen eller som omfattas av och följer sådana tillsynsregler som motsvarar dessa kriterier, eller

för allmänheten.

En förutsättning för placeringar enligt första stycket är att marknaden finns angiven i fondbestämmelserna eller är godkänd av Finansinspektionen för sådana placeringar.

Medel i en *investeringsfond* får placeras i andra penningmarknadsinstrument än dem som anges i 3 § om reglerna för emissionen eller emittenten av instrumenten medför ett särskilt skydd för investeraren och det är instrument som

1. getts ut eller garanteras av en stat, av en delstat, av en central, regional eller lokal myndighet i ett land inom EES, av en centralbank i ett land inom EES, av Europeiska centralbanken, av Europeiska unionen, av Europeiska investeringsbanken eller av en mellanstatlig organisation i vilken en eller flera stater inom EES är medlemmar, eller

2. getts ut av ett företag vars finansiella instrument omsätts på en marknad som anges i 3 § första stycket, eller

3. getts ut eller garanteras av ett organ som antingen är föremål för tillsyn i enlighet med de kriterier som fastställs i gemenskapslagstiftningen eller som omfattas av och följer sådana tillsynsregler som motsvarar dessa kriterier, eller

⁸⁸ Senaste lydelse 2007:562.

4. getts ut av ett bolag som tillhör de kategorier som godkänts av Finansinspektionen, förutsatt att investeringar i sådana instrument omfattas av ett skydd för investerarna som är likvärdigt med det som följer av punkterna 1–3 och som

a) har kapital och reserver som uppgår till ett belopp som motsvarar minst 10 miljoner euro och lägger fram och offentliggör redovisning i enlighet med rådets fjärde direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG,

b) är en enhet, som inom en grupp företag som omfattar ett eller flera företag som har gett ut aktier som är inregistrerade vid en reglerad marknad, ägnar sig åt gruppens finansiering, eller

c) är en enhet som ägnar sig åt att finansiera värdepapperisering som omfattas av kreditförstärkning från en bank.

4. getts ut av ett bolag som tillhör de kategorier som godkänts av Finansinspektionen, förutsatt att investeringar i sådana instrument omfattas av ett skydd för investerarna som är likvärdigt med det som följer av punkterna 1–3 och som

a) har kapital och reserver som uppgår till ett belopp som motsvarar minst 10 miljoner euro och lägger fram och offentliggör redovisning i enlighet med rådets fjärde direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG,

b) är en enhet, som inom en grupp företag som omfattar ett eller flera företag som har gett ut aktier som är inregistrerade vid en reglerad marknad, ägnar sig åt gruppens finansiering, eller

c) är en enhet som ägnar sig åt att finansiera värdepapperisering som omfattas av kreditförstärkning från en bank.

5 §⁸⁹

I en *värdepappersfond* får det ingå andra överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument än de som anges i 3 och 4 §§, dock högst till 10 procent av fondens värde.

I en *investeringsfond* får det ingå andra överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument än de som anges i 3 och 4 §§, dock högst till 10 procent av fondens värde.

⁸⁹ Senaste lydelse 2008:282.

Om upptagande till handel eller regelbunden handel enligt 3 § inte har skett inom ett år från emissionen och de förvärvade värdepapperen eller instrumenten inte ryms inom gränsen enligt första stycket, ska de avyttras så snart det lämpligen kan ske. Skälig hänsyn ska då tas till fondandelsägarnas intressen.

Om det i en fond ingår överlåtbara värdepapper som ännu inte är, men som inom ett år från emissionen avses bli, upptagna till handel eller föremål för regelbunden handel enligt 3 § eller sådana andra överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument som avses i första stycket, ska fondbolaget informera Finansinspektionen om detta, om värdet av dessa överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument överstiger 10 procent av fondens värde.

6 §⁹⁰

I en *värdepappersfond* får, om inte annat följer av andra stycket eller 19–22 §§, överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument från en och samma emittent inte uppgå till mer än 5 procent av fondens värde.

Överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument från en och samma emittent får dock uppgå till

1. högst 35 procent av fondens värde om de är utgivna eller garanterade av en stat, av en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av en mellanstatlig organisation i vilken en eller flera stater inom EES är medlemmar,

2. högst 25 procent av fondens värde om de består av skuldförbindelser utgivna enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer eller av motsvarande utländska skuldförbindelser, under förutsättning att det sammanlagda värdet av fondens innehav av sådana skuldförbindelser är högst 80 procent av fondens värde, och

3. högst 10 procent av fondens värde i andra fall än som sägs under 1 eller 2, under förutsättning att det sammanlagda värdet av sådana tillgångar som har högre värde än som sägs i första stycket är högst 40 procent av fondens värde.

⁹⁰ Senaste lydelse 2008:282.

I en *värdepappersfond* får det inte ingå överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument som getts ut av emittenter i en och samma företagsgrupp till sammanlagt mer än 20 procent av fondens värde.

I en *investeringsfond* får det inte ingå överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument som getts ut av emittenter i en och samma företagsgrupp till sammanlagt mer än 20 procent av fondens värde.

7 §

Bestämmelserna i 6 § gäller inte för en *värdepappersfond* vars medel enligt fondbestämmelserna *skall* placeras i aktier eller skuldförbindelser i syfte att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för skuldförbindelser (indexfond), om indexet har godkänts för detta ändamål av Finansinspektionen. Inspektionen får godkänna ett index om det

1. har en tillräckligt diversifierad sammansättning,

2. utgör en lämplig referens för den marknad det hänför sig till, och

3. offentliggörs på lämpligt vis.

I en indexfond får det, med de begränsningar som följer av 19 och 20 §§, ingå aktier eller skuldförbindelser som getts ut av en och samma emittent eller av emittenter i en och samma företagsgrupp till högst 20 procent av fondens värde. Om det råder exceptionella marknadsförhållanden på den marknad som indexet avser får sådana placeringar, efter tillstånd av Finansinspektionen, uppgå till 35 procent av fondens värde. Placeringar upp till denna gräns får bara tillåtas i fråga om aktier eller skuldförbindelser utgivna av en enda emittent eller av emittenter inom en enda företagsgrupp.

Bestämmelserna i 6 § gäller inte för en *investeringsfond* vars medel enligt fondbestämmelserna *ska* placeras i aktier eller skuldförbindelser i syfte att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för skuldförbindelser (indexfond), om indexet har godkänts för detta ändamål av Finansinspektionen. Inspektionen får godkänna ett index om det

1. har en tillräckligt diversifierad sammansättning,

2. utgör en lämplig referens för den marknad det hänför sig till, och

3. offentliggörs på lämpligt vis.

8 §

Bestämmelserna i 6 § gäller inte för *värdepappersfonder* där medlen, efter tillstånd av Finans-

Bestämmelserna i 6 § gäller inte för *investeringsfonder* där medlen, efter tillstånd av Finans-

inspektionen, får placeras i obligationer och andra skuldförbindelser som getts ut eller garanterats av en stat, av en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något mellanstatligt organ i vilket en eller flera stater inom EES är medlemmar. Skuldförbindelserna måste dock komma från minst sex olika emissioner och de som kommer från en och samma emission får inte överstiga 30 procent av fondens värde.

Frågan om tillstånd enligt första stycket prövas i samband med att Finansinspektionen godkänner fondbestämmelserna. Tillstånd får ges bara om fondandelsägarna kan anses bli tillförsäkrade ett skydd som är likvärdigt med det som tillkommer andelsägare i *värdepappersfonder* för vilka de gränser som anges i 6,21 och 22 §§ är tillämpliga.

Oavsett det som sägs i 6 § får sådana överlåtbara värdepapper eller penningmarknadsinstrument som är förenade med rätt till nyteckning förvärvas till en *värdepappersfond* om förvärvet grundas på tidigare innehav.

inspektionen, får placeras i obligationer och andra skuldförbindelser som getts ut eller garanterats av en stat, av en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något mellanstatligt organ i vilket en eller flera stater inom EES är medlemmar. Skuldförbindelserna måste dock komma från minst sex olika emissioner och de som kommer från en och samma emission får inte överstiga 30 procent av fondens värde.

Frågan om tillstånd enligt första stycket prövas i samband med att Finansinspektionen godkänner fondbestämmelserna. Tillstånd får ges bara om fondandelsägarna kan anses bli tillförsäkrade ett skydd som är likvärdigt med det som tillkommer andelsägare i *investeringsfonder* för vilka de gränser som anges i 6,21 och 22 §§ är tillämpliga.

9 §⁹¹

Oavsett det som sägs i 6 § får sådana överlåtbara värdepapper eller penningmarknadsinstrument som är förenade med rätt till nyteckning förvärvas till en *investeringsfond* om förvärvet grundas på tidigare innehav.

⁹¹ Senaste lydelse 2008:282.

10 §

Medel i en *värdepappersfond* får placeras på konto hos svenska kreditinstitut och utländska kreditinstitut med säte inom EES samt hos andra utländska kreditinstitut om dessa omfattas av tillsynsregler som motsvarar dem som fastställs i gemenskapslagstiftningen.

Kontot får ha en bindningstid om högst tolv månader. Oavsett bindningstiden måste emellertid villkoren för kontot vara sådana att det finns möjlighet att genom uppsägning göra medlen omedelbart tillgängliga för fonden.

Medel i en *investeringsfond* får placeras på konto hos svenska kreditinstitut och utländska kreditinstitut med säte inom EES samt hos andra utländska kreditinstitut om dessa omfattas av tillsynsregler som motsvarar dem som fastställs i gemenskapslagstiftningen.

11 §

I en *värdepappersfond* får det, med de begränsningar som följer av 21 och 22 §§, ingå insättningar i ett och samma kreditinstitut eller i kreditinstitut som ingår i en och samma företagsgrupp till högst 20 procent av fondens värde.

I en *investeringsfond* får det, med de begränsningar som följer av 21 och 22 §§, ingå insättningar i ett och samma kreditinstitut eller i kreditinstitut som ingår i en och samma företagsgrupp till högst 20 procent av fondens värde.

12 §⁹²

Medel i en *värdepappersfond* får placeras i derivatinstrument, om dessa omsätts på en reglerad marknad enligt 3 § och

1. underliggande tillgångar utgörs av eller hänför sig till
 - någon av de tillgångar som medel i en *värdepappersfond* får placeras i enligt 1 § andra stycket första meningen,
 - finansiella index,
 - räntesatser,

Medel i en *investeringsfond* får placeras i derivatinstrument, om dessa omsätts på en reglerad marknad enligt 3 § och

1. underliggande tillgångar utgörs av eller hänför sig till
 - någon av de tillgångar som medel i en *investeringsfond* får placeras i enligt 1 § andra stycket första meningen,
 - finansiella index,
 - räntesatser,

⁹² Senaste lydelse 2008:282.

- växelkurser, eller	- växelkurser, eller
- utländska valutor, och	- utländska valutor, och
2. sådana underliggande tillgångar enligt fondbestämmelserna får ingå i fonden.	2. sådana underliggande tillgångar enligt fondbestämmelserna får ingå i fonden.

Medel får också placeras i derivatinstrument enligt första stycket som handlas direkt mellan parterna, om

1. motparten omfattas av tillsyn och tillhör de kategorier av företag som godkänts som motparter av Finansinspektionen, och
2. derivatinstrumenten är föremål för en daglig, tillförlitlig och kontrollerbar värdering och de vid varje tidpunkt på fondbolagets begäran kan säljas, lösas in eller avslutas genom en utjämnande transaktion till ett rimligt värde.

13 §⁹³

De gränser som anges i 6 § tillämpas, med de ytterligare begränsningar som kan följa av 21 och 22 §§, på motsvarande sätt i fråga om exponeringar mot emittent som gett ut de överlåtbara värdepapper eller penningmarknadsinstrument som utgör underliggande tillgång i derivatinstrument. Det gäller dock inte i fråga om indexbaserade derivatinstrument.

En <i>värdepappersfonds</i> sammanlagda exponeringar som hänförs till derivatinstrument får inte överskrida fondens värde.	En <i>investeringsfonds</i> sammanlagda exponeringar som hänförs till derivatinstrument får inte överskrida fondens värde.
--	--

Exponeringarna ska beräknas med hänsyn till värdet av underliggande tillgångar, motpartsrisken, kommande marknadsrörelser, derivatinstrumentens återstående löptid och den tid som finns tillgänglig för att lösa in instrumenten.

Om ett överlåtbart värdepapper eller ett penningmarknadsinstrument innefattar ett derivatinstrument, ska även detta beaktas vid beräkning av exponeringar enligt första och andra styckena.

⁹³ Senaste lydelse 2008:282.

14 §

I en *värdepappersfond* får, med de ytterligare begränsningar som kan följa av 21 och 22 §§, exponeringen mot en och samma motpart vid transaktioner med sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket uppgå till högst 10 procent av fondens värde, när motparten är ett sådant kreditinstitut som anges i 10 §. I andra fall får exponeringen uppgå till högst 5 procent av fondens värde.

I en *investeringsfond* får, med de ytterligare begränsningar som kan följa av 21 och 22 §§, exponeringen mot en och samma motpart vid transaktioner med sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket uppgå till högst 10 procent av fondens värde, när motparten är ett sådant kreditinstitut som anges i 10 §. I andra fall får exponeringen uppgå till högst 5 procent av fondens värde.

15 §

Medel i en *värdepappersfond* får placeras i andelar i

1. andra *värdepappersfonder*,
2. fondföretag som uppfyller förutsättningarna i 1 kap. 7 § och
3. specialfonder och fondföretag som uppfyller förutsättningarna i 1 kap. 9 §, såvida fonderna och fondföretagen

a) gör kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i detta kapitel med kapital från allmänheten,

b) tillämpar principen om riskspridning,

c) är öppna för utträde och ger andelsägarna ett skydd som är likvärdigt det som ges andelsägare i en *värdepappersfond*, och

d) för varje räkenskapsår lämnar årsberättelse och halvårsredogörelse som innehåller sådan information som är nödvändig för att man *skall* kunna

Medel i en *investeringsfond* får placeras i andelar i

1. andra *investeringsfonder*,
2. fondföretag som uppfyller förutsättningarna i 1 kap. 7 § och
3. specialfonder enligt lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder och motsvarande utländska AIF-fonder, såvida fonderna

a) gör kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i detta kapitel med kapital från allmänheten,

b) tillämpar principen om riskspridning,

c) är öppna för utträde och ger andelsägarna ett skydd som är likvärdigt det som ges andelsägare i en *investeringsfond*, och

d) för varje räkenskapsår lämnar årsberättelse och halvårsredogörelse som innehåller sådan information som är nödvändig för att man *ska* kunna

bedöma tillgångarna, ansvarsfrågor, avkastning och händelser som inträffat under den aktuella rapporteringsperioden.

Medel i en *värdepappersfond* får placeras i andra fonder eller fondföretag enligt första stycket bara om dessa, enligt sina fondbestämmelser eller sin bolagsordning, får placera högst 10 procent av sina medel i andelar i andra fonder eller fondföretag.

bedöma tillgångarna, ansvarsfrågor, avkastning och händelser som inträffat under den aktuella rapporteringsperioden.

Medel i en *investeringsfond* får placeras i andra fonder eller fondföretag enligt första stycket bara om dessa, enligt sina fondbestämmelser eller sin bolagsordning, får placera högst 10 procent av sina medel i andelar i andra fonder eller fondföretag.

16 §

I en *värdepappersfond* får det, med de begränsningar som följer av 19 §, ingå andelar i en och samma fond eller ett och samma fondföretag med högst 20 procent av *värdepappersfondens* värde.

Placeringar i sådana andelar som avses i 15 § första stycket 3 får sammanlagt uppgå till högst 30 procent av en *värdepappersfonds* värde.

I en *investeringsfond* får det, med de begränsningar som följer av 19 §, ingå andelar i en och samma fond eller ett och samma fondföretag med högst 20 procent av *investeringsfondens* värde.

Placeringar i sådana andelar som avses i 15 § första stycket 3 får sammanlagt uppgå till högst 30 procent av en *investeringsfonds* värde.

17 §

Medel i en *värdepappersfond* får placeras i andelar i en annan fond eller i ett fondföretag även om *värdepappersfonden* däri- genom kommer att överskrida någon av de gränser som anges i 6, 11, 14, 21 och 22 §§.

Medel i en *investeringsfond* får placeras i andelar i en annan fond eller i ett fondföretag även om *investeringsfonden* däri- genom kommer att överskrida någon av de gränser som anges i 6, 11, 14, 21 och 22 §§.

18 §

Om en betydande del av medlen i en *värdepappersfond* placeras i fondandelar enligt 15 §, *skall* informationsbroschyren och faktabladet rörande *värdepap-*

Om en betydande del av medlen i en *investeringsfond* placeras i fondandelar enligt 15 §, *ska* informationsbroschyren och faktabladet rörande *investerings-*

persfonden samt årsberättelsen för fonden innehålla uppgifter både om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av fonden och om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av de fonder eller fondföretag i vars fondandelar medlen placeras.

Om medel i en *värdepappersfond* placeras i andelar i en fond eller fondföretag som i sin tur förvaltas, direkt eller genom uppdrag, av samma fondbolag som *värdepappersfonden* eller av en fondförvaltare som direkt eller indirekt har samma ledning eller ägare som *värdepappersfondens* fondbolag, får fondbolaget inte ta ut någon avgift för förvärv eller inlösen av andelarna i den fond eller det fondföretag som fondmedlen har placerats i.

fonden samt årsberättelsen för fonden innehålla uppgifter både om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av fonden och om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av de fonder eller fondföretag i vars fondandelar medlen placeras.

Om medel i en *investeringsfond* placeras i andelar i en fond eller fondföretag som i sin tur förvaltas, direkt eller genom uppdrag, av samma fondbolag som *investeringsfonden* eller av en fondförvaltare som direkt eller indirekt har samma ledning eller ägare som *investeringsfondens* fondbolag, får fondbolaget inte ta ut någon avgift för förvärv eller inlösen av andelarna i den fond eller det fondföretag som fondmedlen har placerats i.

20 §⁹⁴

Ett fondbolag får inte till en *värdepappersfond* förvärva aktier med sådan rösträtt som gör det möjligt för fondbolaget att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett företag.

Om ett fondbolag förvaltar flera *värdepappersfonder*, fondföretag eller *specialfonder*, gäller bestämmelsen i första stycket det sammanlagda aktieinnehavet i fonderna och fondföretagen.

Ett fondbolag får inte till en *investeringsfond* förvärva aktier med sådan rösträtt som gör det möjligt för fondbolaget att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett företag.

Om ett fondbolag förvaltar flera *investeringsfonder*, fondföretag eller *AIF-fonder*, gäller bestämmelsen i första stycket det sammanlagda aktieinnehavet i fonderna och fondföretagen.

⁹⁴ Senaste lydelse 2011:882.

24 §⁹⁵

Finansinspektionen får för en *värdepappersfond* tillåta avvikelser från de villkor som anges i 6, 7, 8, 11, 14, 16, 21 eller 22 § och från fondbestämmelserna under sex månader från det att verksamheten påbörjades, ändrade fondbestämmelser började tillämpas eller en fusion genomfördes.

Finansinspektionen får för en *investeringsfond* tillåta avvikelser från de villkor som anges i 6, 7, 8, 11, 14, 16, 21 eller 22 § och från fondbestämmelserna under sex månader från det att verksamheten påbörjades, ändrade fondbestämmelser började tillämpas eller en fusion genomfördes.

25 §

Om värdet av tillgångar i en *värdepappersfond* kommer att överskrida någon av gränserna i detta kapitel *skall* rättelse vidtas så snart det lämpligen kan ske. Skälig hänsyn *skall* då tas till fondandelsägarnas intressen.

Om värdet av tillgångar i en *investeringsfond* kommer att överskrida någon av gränserna i detta kapitel *ska* rättelse vidtas så snart det lämpligen kan ske. Skälig hänsyn *ska* då tas till fondandelsägarnas intressen.

5 a kap.

1 §⁹⁶

Bestämmelserna i 5 kap. 1 andra stycket, 3–12 och 15–22 §§ gäller inte för en matarfond. I stället ska bestämmelserna i denna paragraf tillämpas.

Medel i en matarfond får placeras i andelar i

- en *värdepappersfond* som inte är en matarfond och vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag, eller

- ett fondföretag som har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG och som inte är ett matarfondföretag och vars medel inte placeras i en matarfond eller

Medel i en matarfond får placeras i andelar i

- en *investeringsfond* som inte är en matarfond och vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag, eller

- ett fondföretag som har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG och som inte är ett matarfondföretag och vars medel inte placeras i en matarfond eller

⁹⁵ Senaste lydelse 2011:882.

⁹⁶ Senaste lydelse 2011:882.

ett matarfondföretag.

ett matarfondföretag.

Placeringen ska uppgå till minst 85 procent av matarfondens värde.

5 §⁹⁷

Avser ett fondbolag att placera en *värdepappersfonds* medel enligt 1 § ska bolaget ansöka om Finansinspektionens tillstånd till detta.

Avser ett fondbolag att placera en *investeringsfonds* medel enligt 1 § ska bolaget ansöka om Finansinspektionens tillstånd till detta.

Följande handlingar ska lämnas tillsammans med ansökan:

1. nya eller ändrade fondbestämmelser för fonden,
2. den avsedda mottagarfondens fondbestämmelser,
3. fondernas informationsbroschyrer och faktablad,
4. det avtal eller de rutiner som avses i 9 och 11 §§,
5. det avtal mellan förvaringsinstitutet som avses i 16 §,
6. det avtal mellan revisorerna som avses i 20 §,
7. i förekommande fall, den underrättelse som ska lämnas till andelsägarna enligt 7 §, och
8. om fondmedlen ska placeras i ett fondföretag, intyg från behörig myndighet i företagets hemland om att det uppfyller kraven i 1 § andra stycket.

6 §⁹⁸

Tillstånd att placera medel enligt 1 § ges av Finansinspektionen i form av godkännande av fondbestämmelserna enligt 4 kap. 9 § första stycket. Tillstånd ska ges om kraven i detta kapitel är uppfyllda och fondbestämmelserna i övrigt uppfyller kraven i 4 kap. 8 § och 9 § andra eller tredje stycket.

Om ansökan avser en ändring av fondbestämmelserna som innebär att placering ska ske i en annan mottagarfond eller att en *värdepappersfonds* placeringsinriktning ändras till sådan som avses i 1 §, ska Finansinspektionen underrätta fondbolaget om sitt beslut inom 15 arbets-

Om ansökan avser en ändring av fondbestämmelserna som innebär att placering ska ske i en annan mottagarfond eller att en *investeringsfonds* placeringsinriktning ändras till sådan som avses i 1 §, ska Finansinspektionen underrätta fondbolaget om sitt beslut inom 15 arbets-

⁹⁷ Senaste lydelse 2011:882.

⁹⁸ Senaste lydelse 2011:882.

dagarna från det att en fullständig ansökan lämnats in. Om ansökan avser fondbestämmelser för en ny fond eller fondbestämmelser som ändras på annat sätt än som en följd av den nya placeringsinriktningen ska Finansinspektionen underrätta fondbolaget om sitt beslut inom den frist som anges i 4 kap. 9 § fjärde stycket.

dagarna från det att en fullständig ansökan lämnats in. Om ansökan avser fondbestämmelser för en ny fond eller fondbestämmelser som ändras på annat sätt än som en följd av den nya placeringsinriktningen ska Finansinspektionen underrätta fondbolaget om sitt beslut inom den frist som anges i 4 kap. 9 § fjärde stycket.

7 kap.

1 §⁹⁹

Ett fondbolag som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument får, efter tillstånd av inspektionen, som ett led i verksamheten

1. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,

2. ta emot medel med redovisningsskyldighet, och lämna investeringsråd avseende sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket 2 *skall* omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

Ett fondbolag som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument får, efter tillstånd av inspektionen, som ett led i verksamheten

1. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en investeringsfond *eller en AIF-fond* som förvaltas av fondbolaget,

2. ta emot medel med redovisningsskyldighet, och lämna investeringsråd avseende sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket 2 *ska* omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

⁹⁹ Senaste lydelse 2007:562.

2 §

Ett fondbolag får inte placera en investerares tillgångar i andelar i en investeringsfond eller ett fondföretag som fondbolaget förvaltar, direkt eller på uppdrag av någon annan fondförvaltare, om inte investeraren har godkänt detta på förhand.

Ett fondbolag får inte placera en investerares tillgångar i andelar i en investeringsfond, *en AIF-fond* eller ett fondföretag som fondbolaget förvaltar, direkt eller på uppdrag av någon annan fondförvaltare, om inte investeraren har godkänt detta på förhand.

8 kap.

1 §¹⁰⁰

Två eller flera *värdepappersfonder* får läggas samman genom att samtliga tillgångar och skulder i en eller flera av fonderna överförs till en annan fond mot vederlag till andelsägarna i den eller de överlåtande fonderna (fusion). Vid fusionen upplöses den eller de överlåtande fonderna.

Fusion kan ske

1. mellan den övertagande *värdepappersfonden* på ena sidan och en eller flera överlåtande *värdepappersfonder* på den andra (absorption), eller

2. mellan två eller flera överlåtande *värdepappersfonder* genom att de bildar en ny övertagande *värdepappersfond* (kombination).

Två eller flera *investeringsfonder* får läggas samman genom att samtliga tillgångar och skulder i en eller flera av fonderna överförs till en annan fond mot vederlag till andelsägarna i den eller de överlåtande fonderna (fusion). Vid fusionen upplöses den eller de överlåtande fonderna.

Fusion kan ske

1. mellan den övertagande *investeringsfonden* på ena sidan och en eller flera överlåtande *investeringsfonder* på den andra (absorption), eller

2. mellan två eller flera överlåtande *investeringsfonder* genom att de bildar en ny övertagande *investeringsfond* (kombination).

2 §¹⁰¹

Vederlaget till andelsägarna i den eller de överlåtande *värdepappersfonderna* (fusionsvederlaget) ska bestå av andelar i den

Vederlaget till andelsägarna i den eller de överlåtande *investeringsfonderna* (fusionsvederlaget) ska bestå av andelar i den över-

¹⁰⁰ Senaste lydelse 2011:882.

¹⁰¹ Senaste lydelse 2011:882.

övertagande *värdepappersfonden*. Om det behövs för att genomföra fusionen, får fusionsvederlaget även bestå av pengar. Den delen av vederlaget får dock uppgå till högst tio procent av värdet av andelsägarnas andelar i den överlåtande fonden.

tagande *investeringsfonden*. Om det behövs för att genomföra fusionen, får fusionsvederlaget även bestå av pengar. Den delen av vederlaget får dock uppgå till högst tio procent av värdet av andelsägarnas andelar i den överlåtande fonden.

3 §¹⁰²

Det eller de fondbolag som förvaltar de *värdepappersfonder* som ska ingå i fusionen ska upprätta en fusionsplan som är gemensam för fonderna.

Det eller de fondbolag som förvaltar de *investeringsfonder* som ska ingå i fusionen ska upprätta en fusionsplan som är gemensam för fonderna.

Fusionsplanen ska innehålla uppgifter om

1. vilka fonder som ska ingå i fusionen och vilket slag av fusion enligt 1 § andra stycket som avses,
2. bakgrunden till och syftet med fusionen,
3. fusionens sannolika konsekvenser för fondandelsägarna,
4. vilka metoder som ska användas för värdering av tillgångar och skulder vid tidpunkten för beräkning av utbytesförhållandet enligt 4 §,
5. vilken metod som ska användas för beräkning av det utbytesförhållande som avses i 4 §,
6. den planerade tidpunkten för genomförandet av fusionen, och
7. tillämpliga regler för överföring av tillgångar och utbyte av fondandelar.

Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla den övertagande *värdepappersfondens* fondbestämmelser.

Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla den övertagande *investeringsfondens* fondbestämmelser.

4 §¹⁰³

Det eller de fondbolag som avses i 3 § ska fastställa tidpunkten för beräkning av utbytesförhållandet mellan andelar

Det eller de fondbolag som avses i 3 § ska fastställa tidpunkten för beräkning av utbytesförhållandet mellan andelar

¹⁰² Senaste lydelse 2011:882.

¹⁰³ Senaste lydelse 2011:882.

i den överlåtande och den övertagande *värdepappersfonden* samt, i förekommande fall, kontant ersättning. Tidpunkten ska fastställas till en dag som infaller före den dag då fusionen genomförs.

i den överlåtande och den övertagande *investeringsfonden* samt, i förekommande fall, kontant ersättning. Tidpunkten ska fastställas till en dag som infaller före den dag då fusionen genomförs.

5 §¹⁰⁴

Varje förvaringsinstitut för de *värdepappersfonder* som ska ingå i fusionen ska i ett utlåtande för var och en av de fonder vars tillgångar institutet förvarar bekräfta att uppgifterna i fusionsplanen enligt 3 § andra stycket 1, 6 och 7 är förenliga med bestämmelserna i denna lag och fondernas fondbestämmelser.

Varje förvaringsinstitut för de *investeringsfonder* som ska ingå i fusionen ska i ett utlåtande för var och en av de fonder vars tillgångar institutet förvarar bekräfta att uppgifterna i fusionsplanen enligt 3 § andra stycket 1, 6 och 7 är förenliga med bestämmelserna i denna lag och fondernas fondbestämmelser.

7 §¹⁰⁵

Det eller de fondbolag som förvaltar de *värdepappersfonder* som ska ingå i fusionen ska på begäran lämna revisorns yttrande enligt 6 § kostnadsfritt till andelsägarna i de överlåtande och övertagande *värdepappersfonderna*.

Det eller de fondbolag som förvaltar de *investeringsfonder* som ska ingå i fusionen ska på begäran lämna revisorns yttrande enligt 6 § kostnadsfritt till andelsägarna i de överlåtande och övertagande *investeringsfonderna*.

8 §¹⁰⁶

När tillstånd till fusionen har getts ska de fondbolag som förvaltar *värdepappersfonderna* som ingår i fusionen tillhandahålla lämplig och rättvisande information om fusionen till andels-

När tillstånd till fusionen har getts ska de fondbolag som förvaltar *investeringsfonderna* som ingår i fusionen tillhandahålla lämplig och rättvisande information om fusionen till andels-

¹⁰⁴ Senaste lydelse 2011:882.

¹⁰⁵ Senaste lydelse 2011:882.

¹⁰⁶ Senaste lydelse 2011:882.

ägarna i fonderna.

- Av informationen ska det framgå
1. bakgrunden till och syftet med fusionen,
 2. de konsekvenser fusionen kan få för andelsägarna,
 3. vilka rättigheter andelsägarna har i samband med fusionen enligt 11 §, och
 4. uppgifter om förfarandet och den planerade tidpunkten för genomförandet av fusionen.

Tillsammans med informationen till andelsägarna i en överlåtande *värdepappersfond* ska den övertagande *värdepappersfondens* faktablad lämnas. Om faktabladet ändrats i samband med fusionen ska det också lämnas till andelsägarna i den övertagande *värdepappersfonden*.

Informationen enligt första-tredje styckena ska även tillhandahållas den som innan fusionen genomförs tecknar andelar i någon av *värdepappersfonderna* samt den som begär sådan information som avses i 4 kap. 20 § första stycket.

ägarna i fonderna.

Tillsammans med informationen till andelsägarna i en överlåtande *investeringsfond* ska den övertagande *investeringsfondens* faktablad lämnas. Om faktabladet ändrats i samband med fusionen ska det också lämnas till andelsägarna i den övertagande *investeringsfonden*.

Informationen enligt första-tredje styckena ska även tillhandahållas den som innan fusionen genomförs tecknar andelar i någon av *investeringsfonderna* samt den som begär sådan information som avses i 4 kap. 20 § första stycket.

9 §¹⁰⁷

Det fondbolag som förvaltar en överlåtande *värdepappersfond* ska ansöka om tillstånd till fusion hos Finansinspektionen.

Följande handlingar ska lämnas tillsammans med ansökan:

1. fusionsplan enligt 3 §,
2. utlåtande av förvaringsinstitut enligt 5 §,
3. revisorns yttrande enligt 6 §, och
4. den information som ska tillhandahållas andelsägarna enligt 8 §.

Det fondbolag som förvaltar en överlåtande *investeringsfond* ska ansöka om tillstånd till fusion hos Finansinspektionen.

¹⁰⁷ Senaste lydelse 2011:882.

Om en ansökan inte är fullständig, ska Finansinspektionen senast tio arbetsdagar från det att en ansökan har lämnats in begära att fondbolaget kompletterar den.

10 §

Finansinspektionen ska ge tillstånd till en fusion om

1. kraven enligt 3, 5, 6, 8 och 9 §§ är uppfyllda, och

2. andelarna i den övertagande *värdepappersfonden* får marknadsföras i de länder där andelarna i den överlåtande *värdepappersfonden* marknadsförs enligt 2 kap. 15 c §.

Finansinspektionen ska inom 20 arbetsdagar från det att en fullständig ansökan har lämnats in underrätta fondbolaget om sitt beslut i tillståndsfrågan.

Finansinspektionen ska ge tillstånd till en fusion om

1. kraven enligt 3, 5, 6, 8 och 9 §§ är uppfyllda, och

2. andelarna i den övertagande *investeringsfonden* får marknadsföras i de länder där andelarna i den överlåtande *investeringsfonden* marknadsförs enligt 2 kap. 15 c §.

11 §¹⁰⁸

Andelsägarna i de *värdepappersfonder* som ska ingå i en fusion har rätt att få sina fondandelar inlösta innan fusionen genomförs, utan att andra avgifter tas ut än vad som motsvarar kostnaderna för att avveckla värdepapper med anledning av begärd inlösen.

I stället för inlösen av fondandelarna får andelsägarna låta byta dessa mot andelar i en annan *värdepappersfond* eller ett annat fondföretag med liknande placeringsinriktning som förvaltas av samma fondbolag eller av ett bolag som direkt eller indirekt har samma ledning eller ägare som

Andelsägarna i de *investeringsfonder* som ska ingå i en fusion har rätt att få sina fondandelar inlösta innan fusionen genomförs, utan att andra avgifter tas ut än vad som motsvarar kostnaderna för att avveckla värdepapper med anledning av begärd inlösen.

I stället för inlösen av fondandelarna får andelsägarna låta byta dessa mot andelar i en annan *investeringsfond* eller ett annat fondföretag med liknande placeringsinriktning som förvaltas av samma fondbolag eller av ett bolag som direkt eller indirekt har samma ledning eller ägare som

¹⁰⁸ Senaste lydelse 2011:882.

fondbolaget.

fondbolaget.

Möjlighet att begära inlösen eller utbyte av fondandelar enligt första och andra styckena ska ges under minst 30 dagar från den dag information om fusionen lämnas till andelsägarna enligt 8 §. Möjligheten ska upphöra senast fem arbetsdagar före dagen för beräkning av utbytesförhållandet enligt 4 §.

12 §¹⁰⁹

Finansinspektionen får, efter ansökan av ett fondbolag eller utan sådan ansökan, tillåta eller kräva att ett fondbolag senarelägger försäljning och inlösen av andelar i en *värdepappersfond* som ingår i en fusion, om det är motiverat med hänsyn till fondandelsägarnas intressen. En sådan senareläggning får inte påverka andelsägarnas rättigheter enligt 11 §.

Finansinspektionen får, efter ansökan av ett fondbolag eller utan sådan ansökan, tillåta eller kräva att ett fondbolag senarelägger försäljning och inlösen av andelar i en *investeringsfond* som ingår i en fusion, om det är motiverat med hänsyn till fondandelsägarnas intressen. En sådan senareläggning får inte påverka andelsägarnas rättigheter enligt 11 §.

Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i ett land där fondandelar marknadsförs enligt 2 kap. 15 c § om sitt beslut. Fondbolaget ska underrätta andelsägarna om beslutet.

Så snart orsakerna till senareläggningen upphört ska fondbolaget anmäla detta till Finansinspektionen.

13 §¹¹⁰

Värdepappersfonder som ingår i en fusion och andelsägarna i fonderna får inte belastas med kostnader som uppkommer i samband med förberedandet och genomförandet av fusionen.

Investeringsfonder som ingår i en fusion och andelsägarna i fonderna får inte belastas med kostnader som uppkommer i samband med förberedandet och genomförandet av fusionen.

¹⁰⁹ Senaste lydelse 2011:882.

¹¹⁰ Senaste lydelse 2011:882.

14 §¹¹¹

En fusion får genomföras tidigast tre månader från det att Finansinspektionen gett tillstånd till fusionen.

Vid genomförandet av fusionen inträder följande rättsverkningar.

1. Den överlåtande *värdepappersfondens* tillgångar och skulder överförs till den övertagande *värdepappersfonden*.

2. Andelsägarna i den överlåtande *värdepappersfonden* blir andelsägare i den övertagande *värdepappersfonden* och har, i förekommande fall, rätt till kontant utbetalning av fusionsvederlag.

3. Den överlåtande *värdepappersfonden* upplöses.

Vid genomförandet av fusionen inträder följande rättsverkningar.

1. Den överlåtande *investeringsfondens* tillgångar och skulder överförs till den övertagande *investeringsfonden*.

2. Andelsägarna i den överlåtande *investeringsfonden* blir andelsägare i den övertagande *investeringsfonden* och har, i förekommande fall, rätt till kontant utbetalning av fusionsvederlag.

3. Den överlåtande *investeringsfonden* upplöses.

16 §¹¹²

Det fondbolag som förvaltar den övertagande *värdepappersfonden* ska underrätta förvaringsinstitutet för fonden när överföringen av tillgångar och skulder enligt 14 § andra stycket 1 har slutförts.

Fondbolaget ska underrätta Finansinspektionen när fusionen har genomförts och offentliggöra genomförandet på sin webbplats.

17 §¹¹³

En *värdepappersfond* får läggas samman med ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv

En *investeringsfond* får läggas samman med ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv

¹¹¹ Senaste lydelse 2011:882.

¹¹² Senaste lydelse 2011:882.

¹¹³ Senaste lydelse 2011:882.

2009/65/EG (gränsöverskridande fusion).

2009/65/EG (gränsöverskridande fusion).

18 §¹¹⁴

Vid en gränsöverskridande fusion mellan en överlåtande *värdepappersfond* och ett övertagande fondföretag gäller följande bestämmelser i detta kapitel:

- 1 § om vad en fusion innebär,
- 2 § om fusionsvederlag,
- 3 § om fusionsplan,
- 5 § om utlåtande av förvaringsinstitut,
- 6 och 7 §§ om revisorsgranskning,
- 8 § om information till fondandelsägare,
- 9 och 19–21 §§ om tillstånd till fusion,
- 11 § om fondandelsägarnas rättigheter vid en fusion,
- 12 § om senareläggning av försäljning och inlösen av fondandelar,
- 13 § om kostnader i samband med en fusion, och
- 14 § andra stycket och 15 § om fusionens rättsverkningar.

Det som anges om en övertagande *värdepappersfond* eller ett fondbolag som förvaltar en sådan fond i 1–3 och 5 §§, 8 § tredje stycket första meningen och 14 § andra stycket gäller på motsvarande sätt för ett övertagande fondföretag eller ett för-

Vid en gränsöverskridande fusion mellan en överlåtande *investeringsfond* och ett övertagande fondföretag gäller följande bestämmelser i detta kapitel:

- 1 § om vad en fusion innebär,
- 2 § om fusionsvederlag,
- 3 § om fusionsplan,
- 5 § om utlåtande av förvaringsinstitut,
- 6 och 7 §§ om revisorsgranskning,
- 8 § om information till fondandelsägare,
- 9 och 19–21 §§ om tillstånd till fusion,
- 11 § om fondandelsägarnas rättigheter vid en fusion,
- 12 § om senareläggning av försäljning och inlösen av fondandelar,
- 13 § om kostnader i samband med en fusion, och
- 14 § andra stycket och 15 § om fusionens rättsverkningar.

Det som anges om en övertagande *investeringsfond* eller ett fondbolag som förvaltar en sådan fond i 1–3 och 5 §§, 8 § tredje stycket första meningen och 14 § andra stycket gäller på motsvarande sätt för ett övertagande fondföretag eller ett för-

¹¹⁴ Senaste lydelse 2011:882.

valtningsbolag som förvaltar ett sådant fondföretag.

valtningsbolag som förvaltar ett sådant fondföretag.

21 §¹¹⁵

Finansinspektionen ska godkänna att en överlåtande *värdepappersfond* får ingå i en gränsöverskridande fusion om

1. kraven enligt 3, 5, 6, 8, 9 och 19 §§ är uppfyllda,

2. behörig myndighet i det övertagande fondföretagets hemland inte har meddelat att den har invändningar mot den information som ska lämnas till andelsägarna i fondföretaget, och

3. andelarna i det övertagande fondföretaget får marknadsföras i de länder där andelarna i den överlåtande *värdepappersfonden* marknadsförs enligt 2 kap. 15 c § samt här i landet.

Finansinspektionen ska inom 20 arbetsdagar från det att en fullständig ansökan har lämnats in underrätta fondbolaget om sitt beslut.

Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i det övertagande fondföretagets hemland om beslutet.

22 §¹¹⁶

Vid en gränsöverskridande fusion där en *värdepappersfond* är övertagande fond gäller följande bestämmelser i detta kapitel:

4 § om tidpunkt för beräkning av utbytesförhållande,

7 § om revisorns yttrande,

8 och 23 §§ om information till fondandelsägare,

Vid en gränsöverskridande fusion där en *investeringsfond* är övertagande fond gäller följande bestämmelser i detta kapitel:

4 § om tidpunkt för beräkning av utbytesförhållande,

7 § om revisorns yttrande,

8 och 23 §§ om information till fondandelsägare,

¹¹⁵ Senaste lydelse 2011:882.

¹¹⁶ Senaste lydelse 2011:882.

11 § om fondandelsägarnas rättigheter vid en fusion,

12 § om senareläggning av försäljning och inlösen av fondandelar,

13 § om kostnader i samband med en fusion,

14 § första stycket om tidpunkt för genomförande av en fusion, samt

16 § om underrättelse och offentliggörande.

11 § om fondandelsägarnas rättigheter vid en fusion,

12 § om senareläggning av försäljning och inlösen av fondandelar,

13 § om kostnader i samband med en fusion,

14 § första stycket om tidpunkt för genomförande av en fusion, samt

16 § om underrättelse och offentliggörande.

23 §¹¹⁷

Finansinspektionen ska, efter det att behörig myndighet i det överlåtande fondföretagets hemland överlämnat en kopia av ansökan om tillstånd till fusionen, bedöma om informationen till andelsägarna i den övertagande *värdepappersfonden* uppfyller kraven i 8 §. Finansinspektionen får senast 15 arbetsdagar från det att kopian av ansökan överlämnats begära att det fondbolag som förvaltar den övertagande *värdepappersfonden* förtydligar informationen. Inspektionen ska omgående underrätta behörig myndighet i det överlåtande fondföretagets hemland om en sådan begäran.

Finansinspektionen ska senast 20 arbetsdagar från det att fondbolaget har lämnat in kompletterande information underrätta behörig myndighet i det överlåtande fondföretagets hemland om huruvida informationen uppfyller kraven.

Finansinspektionen ska, efter det att behörig myndighet i det överlåtande fondföretagets hemland överlämnat en kopia av ansökan om tillstånd till fusionen, bedöma om informationen till andelsägarna i den övertagande *investeringsfonden* uppfyller kraven i 8 §. Finansinspektionen får senast 15 arbetsdagar från det att kopian av ansökan överlämnats begära att det fondbolag som förvaltar den övertagande *investeringsfonden* förtydligar informationen. Inspektionen ska omgående underrätta behörig myndighet i det överlåtande fondföretagets hemland om en sådan begäran.

¹¹⁷ Senaste lydelse 2011:882.

26 §¹¹⁸

En *värdepappersfond* får inte ombildas till en specialfond.

En *investeringsfond* får inte ombildas till en specialfond.

10 kap.

1 §¹¹⁹

Finansinspektionen har tillsyn över fondbolag, förvaltningsbolag som avses i 1 kap. 6 och 8 §§, fondföretag som avses i 1 kap. 7 och 9 §§ samt förvaringsinstitut.

För fondbolag och svenska förvaringsinstitut omfattar tillsynen att verksamheten drivs enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, fondbestämmelserna, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet.

För förvaltningsbolag och fondföretag samt förvaringsinstitut som driver verksamhet från filial i Sverige omfattar tillsynen att företaget följer de lagar och andra författningar som gäller för företagets verksamhet i Sverige samt, när en *värdepappersfond* förvaltas enligt 1 kap. 6 b §, det som anges i fondbestämmelserna.

Finansinspektionen har tillsyn över fondbolag, förvaltningsbolag som avses i 1 kap. 6 §, fondföretag som avses i 1 kap. 7 § samt förvaringsinstitut.

För förvaltningsbolag och fondföretag samt förvaringsinstitut som driver verksamhet från filial i Sverige omfattar tillsynen att företaget följer de lagar och andra författningar som gäller för företagets verksamhet i Sverige samt, när en *investeringsfond* förvaltas enligt 1 kap. 6 b §, det som anges i fondbestämmelserna.

12 kap.

5 §¹²⁰

Finansinspektionen ska omedelbart underrätta behöriga myndigheter i de andra länder inom EES där ett fondbolag marknadsför andelar i en *värdepappersfond* som bolaget för-

Finansinspektionen ska omedelbart underrätta behöriga myndigheter i de andra länder inom EES där ett fondbolag marknadsför andelar i en *investeringsfond* som bolaget för-

¹¹⁸ Senaste lydelse 2011:882.

¹¹⁹ Senaste lydelse 2011:882.

¹²⁰ Senaste lydelse 2011:882.

valtar, när någon åtgärd enligt 1, 3 eller 4 § har vidtagits mot bolaget.

valtar, när någon åtgärd enligt 1, 3 eller 4 § har vidtagits mot bolaget.

15 §¹²¹

Om ett förvaltningsbolag som driver verksamhet i Sverige efter anmälan enligt 1 kap. 6 § åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar bolagets verksamhet i Sverige eller fondbestämmelserna för en *värdepappersfond* som förvaltas enligt 1 kap. 6 b §, får Finansinspektionen förelägga bolaget att göra rättelse.

Om ett förvaltningsbolag som driver verksamhet i Sverige efter anmälan enligt 1 kap. 6 § åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar bolagets verksamhet i Sverige eller fondbestämmelserna för en *investeringsfond* som förvaltas enligt 1 kap. 6 b §, får Finansinspektionen förelägga bolaget att göra rättelse.

Om förvaltningsbolaget inte följer föreläggandet, ska Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i bolagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen vidta sådana åtgärder som avses i 1 § andra stycket första meningen eller förbjuda förvaltningsbolaget att påbörja nya transaktioner i Sverige. Inspektionen får också besluta att bolaget inte längre får förvalta en *värdepappersfond*. Innan en åtgärd enligt detta stycke vidtas ska inspektionen underrätta behörig myndighet i bolagets hemland. I brådskande fall får inspektionen dock vidta en sådan åtgärd utan föregående föreläggande enligt första stycket eller underrättelse till hemlandsmyndigheten. Denna, Europeiska kommissionen och Europeiska

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen vidta sådana åtgärder som avses i 1 § andra stycket första meningen eller förbjuda förvaltningsbolaget att påbörja nya transaktioner i Sverige. Inspektionen får också besluta att bolaget inte längre får förvalta en *investeringsfond*. Innan en åtgärd enligt detta stycke vidtas ska inspektionen underrätta behörig myndighet i bolagets hemland. I brådskande fall får inspektionen dock vidta en sådan åtgärd utan föregående föreläggande enligt första stycket eller underrättelse till hemlandsmyndigheten. Denna, Europeiska kommissionen och Europeiska

¹²¹ Senaste lydelse 2012:191.

värdepappers- och marknads- värdepappers- och marknads- myndigheten ska då underrättas myndigheten ska då underrättas så snart som möjligt. så snart som möjligt.

Om Finansinspektionen har vidtagit en åtgärd enligt tredje stycket utan föregående föreläggande eller underrättelse till hemlandsmyndigheten och kommissionen därefter har beslutat att åtgärden ska undanröjas, ska inspektionen göra det.

13 kap.

1 §¹²²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,
2. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8, 9 och 11 §§,
3. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,
4. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § tredje stycket,
5. vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17 och 17 b §§,
6. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,
7. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,
8. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,
9. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en *värdepappersfond* får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,
9. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en *investeringsfond* får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,
10. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,
11. det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,
12. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,

¹²² Senaste lydelse 2011:882.

13. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,
14. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,
15. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,
16. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,
17. *hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 6 kap. 4 §,*
17. *kriterier för att en investeringsfonds medel ska få placeras i sådana finansiella tillgångar som avses i artikel 50 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,*
18. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,
19. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,
20. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,
21. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,
22. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och
23. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 11 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.
 2. Fondbolag, förvaltningsbolag och värdepappersinstitut som vid ikraftträdandet har tillstånd att driva verksamhet avseende specialfonder enligt denna lag får fortsätta med sådan verksamhet, om en ansökan om tillstånd eller anmälan om registrering enligt lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ges in till Finansinspektionen senast den 22 juli 2014. För bolaget eller förvaltaren ska under denna tid, eller till dess att ansökan slutligt har prövats, bestämmelserna om specialfonder i denna lag i dess tidigare lydelse gälla. Verksamheten ska upphöra den 22 juli 2014 om en ansökan om tillstånd inte har getts in till inspektionen senast den dagen eller, om en ansökan enligt lagen om förvaltare av alter-

nativa investeringsfonder har getts in dessförinnan, från dagen för ett lagakraftvunnet beslut genom vilket ansökan har avslagits.

3. Ett värdepappersinstitut som den 22 juli 2013 förvaltar en specialfond får, efter Finansinspektionens tillstånd, överlåta förvaltningen av fonden till en AIF-förvaltare, om överlåtelsen sker och AIF-förvaltaren har sökt tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, senast den 22 juli 2014. På sådana överlåtelser ska vad som sägs om information och förvaltarens skyldigheter i 9 kap. 4 och 5 §§ i denna lag tillämpas.

12 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs i fråga om aktiebolagslagen (2005:551) att 5 kap. 6 §, 6 kap. 2 §, 21 kap. 4 och 7 §§ samt rubrikerna närmast före 21 kap. 4 och 7 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

6 §

I de fall som avses i 4 kap. 43 § *skall* såväl aktieägaren som rättighetsinnehavaren föras in i aktieboken med uppgift om namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress. Dessutom *skall* i aktieboken antecknas vad som gäller om rättigheten. När det styrks att rättigheten har förändrats eller upphört, *skall* detta antecknas.

Om en god man på grund av ett förordnande enligt 11 kap. 3 § första stycket 5 föräldrabalken förvaltar aktier för en blivande aktieägars räkning, *skall* den blivande ägaren på anmälan av den gode mannen föras in i aktieboken som aktieägare med anteckning om förordnandet och grunden för detta.

Ingår aktier i en investeringsfond enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder, *skall* det fondbolag som förvaltar fonden föras in i aktieboken som aktieägare i stället för fondandelsägarna. Därvid *ska* även fondens

I de fall som avses i 4 kap. 43 § *ska* såväl aktieägaren som rättighetsinnehavaren föras in i aktieboken med uppgift om namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress. Dessutom *ska* i aktieboken antecknas vad som gäller om rättigheten. När det styrks att rättigheten har förändrats eller upphört, *ska* detta antecknas.

Om en god man på grund av ett förordnande enligt 11 kap. 3 § första stycket 5 föräldrabalken förvaltar aktier för en blivande aktieägars räkning, *ska* den blivande ägaren på anmälan av den gode mannen föras in i aktieboken som aktieägare med anteckning om förordnandet och grunden för detta.

Ingår aktier i en investeringsfond enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder *eller i en specialfond enligt lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder*, *ska* det fondbolag *eller den AIF-förvaltare*

beteckning antecknas.

som förvaltar fonden föras in i aktieboken som aktieägare i stället för fondandelsägarna. Därvid *ska* även fondens beteckning antecknas.

6 kap.

2 §

Ett aktiebrev *skall* ange

1. bolagets firma, organisationsnummer och bolagskategori,

2. aktieägarens namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer,

3. nummer på de aktier som avses med brevet,

4. aktiernas slag, om det enligt bolagsordningen kan finnas aktier av olika slag,

5. förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 §, om aktierna omfattas av ett sådant förbehåll, och

6. vilken dag aktiebrevet lämnades ut.

I det fall som avses i 5 kap. 6 § tredje stycket *skall* aktiebrevet i stället för fondandelsägarna ange det fondbolag som förvaltar fonden liksom fondens beteckning.

En uppgift som avses i första stycket 5 kan anges i förkortad form. Förkortningsformer fastställs av regeringen.

Ett aktiebrev *ska* ange

1. bolagets firma, organisationsnummer och bolagskategori,

2. aktieägarens namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer,

3. nummer på de aktier som avses med brevet,

4. aktiernas slag, om det enligt bolagsordningen kan finnas aktier av olika slag,

5. förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 §, om aktierna omfattas av ett sådant förbehåll, och

6. vilken dag aktiebrevet lämnades ut.

I det fall som avses i 5 kap. 6 § tredje stycket *ska* aktiebrevet i stället för fondandelsägarna ange det fondbolag *eller den AIF-förvaltare* som förvaltar fonden liksom fondens beteckning.

	21 kap.
Innehav i investeringsfond	Innehav i investeringsfond <i>eller i specialfond</i>
	4 §
Den som innehar en andel i en investeringsfond anses vid tillämpningen av 1 och 2 §§ inte som aktieägare.	Den som innehar en andel i en investeringsfond <i>eller i en specialfond</i> anses vid tillämpningen av 1 och 2 §§ inte som aktieägare.
Innehav i investeringsfond	Innehav i investeringsfond <i>eller i specialfond</i>
	7 §
Den som förvärvar eller innehar en andel i en investeringsfond anses vid tillämpningen av 5 § inte som förvärvare av aktier.	Den som förvärvar eller innehar en andel i en investeringsfond <i>eller i en specialfond</i> anses vid tillämpningen av 5 § inte som förvärvare av aktier.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

dels att 1 kap. 4 §, 2 kap. 4 och 5 §§, 8 kap. 19, 22 a, 22 b och 25 §§, 13 kap. 4 § och 16 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny bestämmelse, 8 kap. 22 c § med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

I denna lag betyder

1. *finansiella instrument*: överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument, fondandelar och finansiella derivatinstrument,

2. *överlåtbara värdepapper*: sådana värdepapper utom betalningsmedel som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, till exempel:

a) aktier i aktiebolag och motsvarande andelsrätter i andra typer av företag samt depåbevis för aktier,

b) obligationer och andra skuldförbindelser inklusive depåbevis för sådana värdepapper, och

c) andra värdepapper som ger rätt att överlåta eller förvärva sådana överlåtbara värdepapper som anges i a och b, eller som resulterar i en kontantavveckling som beräknas utifrån kurser på överlåtbara värdepapper, valutor, räntor eller avkastningar, råvaror eller andra index eller mått,

3. *penningmarknadsinstrument*: statskuldväxlar, inlåningsbevis, företagscertifikat och andra instrument som normalt omsätts på penningmarknaden, dock inte betalningsmedel,

4. *fondandelar*: andelar i investeringsfonder, fondföretag och andra företag för kollektiva investeringar,

4. *fondandelar*: andelar i investeringsfonder, AIF-fonder, fondföretag och andra företag för kollektiva investeringar,

5. *finansiella derivatinstrument*: sådana derivatinstrument som kan hänföras till någon av följande kategorier:

a) optioner, terminskontrakt, swappar, räntesäkringsavtal och varje annat derivatkontrakt som avser värdepapper, valutor, räntor eller

avkastningar, eller andra derivatinstrument, finansiella index eller finansiella mått som kan avvecklas fysiskt eller kontant,

b) optioner, terminskontrakt, swappar, räntesäkringsavtal och varje annat derivatkontrakt som avser råvaror, som måste avvecklas kontant eller kan avvecklas kontant på en av parternas begäran, på grund av ett annat skäl än utebliven betalning eller någon annan händelse som leder till att kontraktet upphör,

c) optioner, terminskontrakt, swappar och varje annat derivatkontrakt som avser råvaror som kan avvecklas fysiskt förutsatt att de handlas på en reglerad marknad eller en handelsplattform,

d) optioner, terminskontrakt, swappar, terminskontrakt som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES (forwards) och varje annat derivatkontrakt som

- avser råvaror,
- kan avvecklas fysiskt,
- inte omnämns i c och som inte är för kommersiella ändamål, och
- som anses ha egenskaper som andra derivat avseende finansiella instrument, med utgångspunkt från bland annat om clearing och avveckling sker via erkända system för clearing eller om de är föremål för regelmässiga marginalsäkerhetskrav,

e) derivatinstrument för överföring av kreditrisk,

f) finansiella kontrakt avseende prisdifferenser,

g) optioner, terminskontrakt, swappar, räntesäkringsavtal och varje annat derivatkontrakt som avser klimatvariationer, fraktavgifter, utsläppsrätter eller inflationstakten eller någon annan officiell ekonomisk statistik, som måste avvecklas kontant eller kan avvecklas kontant på en av parternas begäran, på grund av ett annat skäl än utebliven betalning eller någon annan händelse som leder till att kontraktet upphör, samt varje annat derivatkontrakt som

- avser tillgångar, rättigheter, skyldigheter, index och åtgärder som inte tidigare omnämnts i denna punkt, och

- anses ha egenskaper som andra derivat avseende finansiella instrument, med utgångspunkt från bland annat om det handlas på en reglerad marknad eller en handelsplattform, om clearing och avveckling sker via erkända system för clearing eller om de är föremål för regelmässiga marginalsäkerhetskrav.

Ytterligare bestämmelser om vilka derivatinstrument som omfattas av första stycket 5 d och g finns i artiklarna 38 och 39 i genomförandeförordningen.

2 kap.**4 §¹²³**

I lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande finns bestämmelser om rätt för värdepappersinstitut att driva pensionssparörelse.

I lagen (2004:46) om investeringsfonder finns bestämmelser om rätt för värdepappersbolag och svenska kreditinstitut som har tillstånd för portföljförvaltning enligt 2 kap. 1 § 4 denna lag att driva fondverksamhet som avser specialfonder.

2 kap.**5 §¹²⁴**

Tillstånd enligt 1 § behövs inte för

1. Sveriges riksbank, Riksgäldskontoret och Kammarkollegiet,
2. anknutna ombud för de verksamheter som anges i 1 kap. 5 § 1,
3. börs som driver verksamhet med stöd av sitt tillstånd,
4. försäkringsföretag med tillstånd enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),
5. företag inom en koncern som tillhandahåller investeringstjänster uteslutande till andra företag i koncernen,
6. fysiska och juridiska personer som tillhandahåller investeringstjänster, om tjänsten tillhandahålls tillfälligt i samband med annan yrkesmässig verksamhet som regleras av
 - a) bestämmelser i lag eller annan författning, eller
 - b) etiska regler som avser yrkesverksamheten i fråga och som inte utesluter att tjänsten tillhandahålls,
7. fysiska och juridiska personer som inte tillhandahåller investeringstjänster eller utför investeringsverksamhet utom handel för egen räkning, såvida de inte
 - a) är marknadsgaranter, eller
 - b) handlar för egen räkning utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt genom att tillhandahålla ett system som är tillgängligt för någon utomstående i syfte att handla med denne,

¹²³ Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

¹²⁴ Senaste lydelse 2010:2075.

8. företag som tillhandahåller investeringstjänster som uteslutande består i förvaltning av ett program som syftar till delägarskap för de anställda i företaget,

9. företag som tillhandahåller både

a) investeringstjänster som uteslutande består i förvaltning av program som syftar till delägarskap för de anställda i företaget, och

b) andra investeringstjänster än sådana som anges i a uteslutande till andra företag i koncernen,

10. fondbolag, förvaltningsbolag och fondföretag som får driva verksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,

10. fondbolag, förvaltningsbolag och fondföretag som får driva verksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder samt AIF-förvaltare som får driva verksamhet enligt lagen (2013:000) av förvaltare alternativa investeringsfonder,

11. företag som handlar med finansiella instrument för egen räkning eller tillhandahåller investeringstjänster i fråga om derivatinstrument med råvaror som underliggande tillgång eller sådana derivatkontrakt som avses i 1 kap. 4 § första stycket 5 g till kunderna i sin huvudsakliga verksamhet, om

a) detta utgör en kompletterande verksamhet eller, om företaget ingår i en koncern, detta utgör en kompletterande verksamhet sett till koncernen i dess helhet, och

b) den huvudsakliga verksamheten inte utgörs av tillhandahållande av investeringstjänster eller sådana tjänster som avses i 7 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

12. fysiska och juridiska personer som tillhandahåller investeringsrådgivning till kund inom ramen för annan yrkesmässig verksamhet än sådan som omfattas av bestämmelserna i denna lag, om det inte lämnas någon specifik ersättning för rådgivningen,

13. företag vars huvudsakliga verksamhet utgörs av handel för egen räkning med råvaror eller derivatinstrument med råvaror som underliggande tillgång, om företaget inte ingår i en koncern vars huvudsakliga verksamhet utgörs av tillhandahållande av investeringstjänster eller sådana tjänster som avses i 7 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse,

14. företag som tillhandahåller investeringstjänster eller utför investeringsverksamhet

a) som uteslutande består i handel för egen räkning på marknader för finansiella terminer, optioner eller andra derivatinstru-

ment och på avistamarknader bara i syfte att skydda derivatpositioner, eller

b) som dels handlar på uppdrag av andra medlemmar på marknaderna som anges i a eller ställer priser för dem, dels garanteras av clearingdeltagare på dessa marknader, om ansvaret för att avtal som ingås av företagen fullgörs bärs av clearingdeltagarna, och

15. verksamhet enligt 1 § 1 och 5 som drivs av den som är registrerad för förmedling av alla slag av försäkringar eller bara livförsäkringar enligt 2 kap. 3 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, om

a) verksamheten bara är en sidoverksamhet till försäkringsförmedlingen och bara avser mottagande och vidarebefordran av order avseende andelar i investeringsfonder eller sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 och 9 §§ lagen om investeringsfonder samt investeringsrådgivning till kund avseende sådana andelar,

b) kunders order vidarebefordras bara direkt till fondbolag, förvaltningsbolag *samt* fondföretag som avses i a, och

c) försäkringsförmedlaren i denna verksamhet inte tar emot kunders medel eller fondandelar.

Tillstånd krävs inte heller för instrument som är reglerad i någon annan lag.

15. verksamhet enligt 1 § 1 och 5 som drivs av den som är registrerad för förmedling av alla slag av försäkringar eller bara livförsäkringar enligt 2 kap. 3 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, om

a) verksamheten bara är en sidoverksamhet till försäkringsförmedlingen och bara avser mottagande och vidarebefordran av order avseende andelar i investeringsfonder eller sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen om investeringsfonder, *eller andelar i specialfonder som avses lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder och motsvarande utländska AIF-fonder* samt investeringsrådgivning till kund avseende sådana andelar.

b) kunders order vidarebefordras bara direkt till fondbolag, förvaltningsbolag fondföretag, *samt AIF-förvaltare* som avses i a, och

c) försäkringsförmedlaren i denna verksamhet inte tar emot kunders medel eller fondandelar.

sådan förvaltning av finansiella

8 kap.

19 §¹²⁵

Ett värdepappersinstitut får behandla en enhet som ingår i någon av följande grupper som en jämbördig motpart:

1. värdepappersbolag och utländska värdepappersföretag,
2. kreditinstitut,
3. försäkringsföretag,
4. *värdepappersfonder* som avses i 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen (2004:46) om investeringsfonder och fondföretag som avses i 1 kap. 7 § första stycket första meningen samma lag samt fondbolag eller förvaltningsbolag som förvaltar dem,
4. *investeringsfonder* som avses i 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen (2004:46) om investeringsfonder och fondföretag som avses i 1 kap. 7 § första stycket första meningen samma lag samt fondbolag eller förvaltningsbolag som förvaltar dem,
5. pensionsfonder och förvaltningsbolag som förvaltar dem,
6. andra finansiella företag än sådana som avses i 1–5 som har tillstånd att driva verksamhet enligt lagstiftningen i det land där de hör hemma eller som regleras i lagstiftning i det landet,
7. företag som är undantagna från tillståndsplikt enligt 2 kap. 5 § första stycket 13 och 14,
8. nationella regeringar och därmed sammanhängande organ, inklusive offentliga organ som har hand om statsskuld, centralbanker och överstatliga organisationer, samt
9. andra företag än sådana som avses i 1–8, om de ska betraktas som professionella kunder enligt 16 § första stycket 1–3.

Ett värdepappersinstitut får behandla ett företag som inte ingår i någon av grupperna i första stycket som en jämbördig motpart, om företaget

1. begär att bli behandlat som en jämbördig motpart, och
2. får behandlas som en professionell kund enligt 17 § första stycket.

Ett värdepappersinstitut får behandla ett företag som en jämbördig motpart enligt andra stycket bara om företaget får behandlas som en professionell kund enligt 17 § för sådana tjänster och transaktioner.

¹²⁵ Senaste lydelse 2011:885.

22 a §¹²⁶

Ett värdepappersinstitut som förmedlar *fondandelar* enligt 2 kap. 1 § 1 och 2 eller ger råd enligt 2 kap. 1 § 5 till en kund ska, utan att kunden begär det, tillhandahålla kunden faktablad i god tid innan avtal ingås.

Ett värdepappersinstitut som förmedlar *andelar i investeringsfonder eller AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare* enligt 2 kap. 1 § 1 och 2 eller ger råd enligt 2 kap. 1 § 5 till en kund ska, utan att kunden begär det, tillhandahålla kunden faktablad i god tid innan avtal ingås.

22 b §¹²⁷

Ett värdepappersinstitut ska till varje kund skyndsamt lämna sådan information som anges i 4 kap. 12 § första stycket fjärde meningen lagen (2004:46) om investeringsfonder och som institutet får från ett fondbolag, förvaltningsbolag eller annat värdepappersinstitut.

Ett värdepappersinstitut ska till varje kund skyndsamt lämna sådan information som anges i 4 kap. 12 § första stycket fjärde meningen lagen (2004:46) om investeringsfonder och som institutet får från ett fondbolag, förvaltningsbolag, *en AIF-förvaltare* eller annat värdepappersinstitut.

22 c §

Ett värdepappersinstitut får, direkt eller indirekt, erbjuda eller placera andelar eller aktier i AIF-fonder hos kunder inom EES endast om andelarna eller aktierna får marknadsföras enligt lagen (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EG.

¹²⁶ Senaste lydelse 2011:885.

¹²⁷ Senaste lydelse 2011:885.

25 §¹²⁸

Ett värdepappersinstitut får tillhandahålla investeringstjänsterna mottagande och vidarebefordran av order i fråga om ett eller flera finansiella instrument och utförande av order avseende finansiella instrument på kundens uppdrag utan att uppfylla kraven i 24 §, om

1. tjänsten avser
 - a) aktier som tagits upp till handel på en reglerad marknad eller på en motsvarande marknad utanför EES,
 - b) penningmarknadsinstrument,
 - c) obligationer eller andra former av skuldförbindelser utan derivatinslag,
 - d) andelar i en *värdepappersfond* som avses i 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller i ett fondföretag som avses i 1 kap. 7 § första stycket första meningen samma lag, eller
 - d) andelar i en *investeringsfond* som avses i 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller i ett fondföretag som avses i 1 kap. 7 § första stycket första meningen samma lag, eller
 - e) andra okomplicerade finansiella instrument,
2. tjänsten tillhandahålls på kundens initiativ, samt
3. kunden klart och tydligt har informerats om att institutet inte kommer att bedöma om instrumentet eller tjänsten passar kunden.

Information enligt första stycket 3 får lämnas i standardiserad form.

13 kap.

4 §

Överlåtbara värdepapper som har getts ut eller utfärdats av någon som enligt öppenhetsdirektivet har möjlighet att välja hemmedlemsstat får inte tas upp till handel på en reglerad marknad förrän emittenten har valt en stat inom EES som hemmedlemsstat.

- Första stycket gäller inte i fråga om
1. andelar i en investeringsfond eller i ett sådant fondföretag som avses i 1 kap. 7 eller 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, eller
 1. Första stycket gäller inte i fråga om andelar i en investeringsfond eller i ett sådant fondföretag som avses i 1 kap. 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder, eller *andelar i en AIF-fond som inte är*

¹²⁸ Senaste lydelse 2011:885.

- av sluten typ, eller*
2. penningmarknadsinstrument med kortare löptid än ett år.	2. penningmarknadsinstrument med kortare löptid än ett år.

16 kap.3 §¹²⁹

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas i fråga om

1. andelar i en investeringsfond eller i ett sådant fondföretag som avses i 1 kap. 7 <i>eller</i> 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder,	1. andelar i en investeringsfond eller i ett sådant fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, <i>eller andelar i en AIF-fond som inte är av sluten typ,</i>
2. penningmarknadsinstrument med en kortare löptid än ett år, eller	2. penningmarknadsinstrument med en kortare löptid än ett år,
3. obligationer eller andra överlåtbara skuldförbindelser som var och en har ett nominellt värde motsvarande minst 100 000 euro och som inte är av sådant slag som anges i 18 kap. 2 § första stycket 1.	

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

¹²⁹ Senaste lydelse 2012:382.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism att 1 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹³⁰

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. livförsäkringsrörelse,
3. verksamhet av det slag som beskrivs i 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
4. verksamhet som kräver anmälan till eller ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av andra än anknutna försäkringsförmedlare,
6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,
8. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666),
9. verksamhet för kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),
10. verksamhet som godkänd eller auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag,
11. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster men som inte omfattas av 10,
12. yrkesmässig verksamhet som består i att lämna råd i avsikt att påverka storleken på en skatt eller avgift (skatterådgivare),

¹³⁰ Senaste lydelse 2011:1051.

13. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § första stycket,

14. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 13, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § första stycket,

15. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 10–14,

16. yrkesmässig handel med varor, till den del verksamheten avser försäljning mot kontant betalning som uppgår till minst ett belopp som motsvarar 15 000 euro,

17. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, *eller*

17. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

18. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut.

18. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut, *eller*

19. förvaltning av AIF-fonder enligt lagen (2013:000) om AIF-förvaltare.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

15 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom förskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att 30 kap. 5 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap. 5 §¹³¹

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende hos en statlig myndighet om innehav av

1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag, fondbolag eller försäkringsaktiebolag, 2. andelar i medlemsbank eller kreditmarknadsförening, eller 3. aktier eller andelar i börs, clearingorganisation, central värdepappersförvarare, betalningsinstitut eller institut för elektroniska pengar.	1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag, fondbolag, <i>AIF-försäkringsaktiebolag</i>, eller försäkringsaktiebolag,

Sekretessen gäller inte beslut av myndigheten och inte heller för uppgift från en annan myndighet om uppgiften inte är sekretessreglerad där.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

¹³¹ Senaste lydelse 2011:774.

16 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken (2010:110) att 64 kap. 21 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

64 kap.

21 §¹³²

Pensionsmyndigheten får, efter att ha inhämtat yttrande från Finansinspektionen, medge att medlen placeras i *fondföretag som avses i 1 kap. 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder om fondföretaget* uppfyller krav motsvarande dem som ställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)¹³³.

Pensionsmyndigheten får, efter att ha inhämtat yttrande från Finansinspektionen, medge att medlen placeras i *utländska AIF-fonder som avses i lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, om fonden* uppfyller krav motsvarande dem som ställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)¹³⁴.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

¹³² Senaste lydelse 2011:886.

¹³³ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065).

¹³⁴ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065).

17 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:751) om betaltjänster att 1 kap. 7 § och 3 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag gäller inte betalningstransaktioner som

1. sker med pappersbaserade instrument som checkar, växlar, kuponger, resecheckar, postanvisningar eller utbetalningsavier,

2. består av icke yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet,

3. genomförs mellan deltagare i ett system för avveckling av betalningar eller värdepapper,

4. genomförs mellan betaltjänstleverantörer, deras ombud eller filialer för egen räkning,

5. uteslutande sker i kontanter direkt från betalaren till betalningsmottagaren, utan medverkan av någon mellanhand,

6. sker från betalaren till betalningsmottagaren genom en handelskommissionär, eller

7. avser förvaltning, inlösen eller försäljning av finansiella instrument, vilka genomförs av de personer som deltar i ett system för avveckling enligt 3 samt av värdepappersföretag, kreditinstitut, fondbolag, förvaltnings-

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §

Denna lag gäller inte betalningstransaktioner som

1. sker med pappersbaserade instrument som checkar, växlar, kuponger, resecheckar, postanvisningar eller utbetalningsavier,

2. består av icke yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet,

3. genomförs mellan deltagare i ett system för avveckling av betalningar eller värdepapper,

4. genomförs mellan betaltjänstleverantörer, deras ombud eller filialer för egen räkning,

5. uteslutande sker i kontanter direkt från betalaren till betalningsmottagaren, utan medverkan av någon mellanhand,

6. sker från betalaren till betalningsmottagaren genom en handelskommissionär, eller

7. avser förvaltning, inlösen eller försäljning av finansiella instrument, vilka genomförs av de personer som deltar i ett system för avveckling enligt 3 samt av värdepappersföretag, kreditinstitut, fondbolag, förvaltnings-

bolag som tillhandahåller investeringstjänster samt andra företag som har tillstånd att förvara finansiella instrument.

bolag, *AIF-förvaltare* som tillhandahåller investeringstjänster samt andra företag som har tillstånd att förvara finansiella instrument.

Denna lag gäller inte heller transaktioner som genomförs mellan ett moderföretag och dess dotterföretag eller mellan dotterföretag till ett och samma moderföretag, utom när en annan betaltjänstleverantör än ett företag i samma grupp medverkar som mellanhand.

3 kap.

2 §¹³⁵

Ett betalningsinstitut ska vid varje tidpunkt ha en kapitalbas som motsvarar minst startkapitalet enligt 1 § eller ett kapitalkrav beräknat enligt 3 eller 4 §. Betalningsinstitutets kapitalbas får inte underskrida det högsta av dessa två belopp.

Vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning gäller 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 6 samma lag.

Ett betalningsinstitut som tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, eller ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, försäkringsföretag eller institut för elektroniska pengar får inte vid beräkning av kapitalbasen ta med sådana poster som ingår i beräkningen av något av dessa företags kapitalbas.

Ett betalningsinstitut som tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, eller ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, försäkringsföretag, *en AIF-förvaltare eller ett institut för elektroniska pengar* får inte vid beräkning av kapitalbasen ta med sådana poster som ingår i beräkningen av något av dessa företags kapitalbas.

Ett betalningsinstitut som driver annan verksamhet i enlighet med 5 § får inte vid beräkningen av kapitalbasen ta med sådana poster som ingår i beräkningen av kapitalbasen i sådan annan verksamhet.

För ett betalningsinstitut som har bytt redovisningsvaluta gäller att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som följer av 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

¹³⁵ Senaste lydelse SFS 2011:775

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

18 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Härigenom föreslås i fråga om försäkringsrörelselagen (2010:2043) att 6 kap. 3 och 12 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förslagen lydelse

6 kap.

3 §¹³⁶

För skuldtäckning som avses i 1 § får, med de begränsningar som anges i 4–9 och 12–18, följande tillgångar användas:

1. Obligationer eller andra skuldförbindelser som svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar för.

2. Obligationer eller andra skuldförbindelser som Europeiska unionen eller utländska stater eller centralbanker svarar för.

3. Obligationer eller andra skuldförbindelser som utländsk kommun eller därmed jämförlig utländsk samfällighet med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd svarar för.

4. Obligationer eller andra skuldförbindelser som internationella organisationer svarar för.

5. Fordringar på premie eller andra fordringar på försäkringsstagare som har samband med försäkringsavtal, om rättssubjekt som anges i 1–4 svarar för fordran. Ett försäkringsföretag som ingår i en koncern och vars verksamhet uteslutande består i att försäkra risker inom koncernen, får för skuldtäckning även använda fordringar som företag inom koncernen svarar för. Om en fordran enligt denna punkt skulle ha betalats för mer än tre månader sedan, får den dock inte användas för skuldtäckning.

6. Fordringar på premier för skadeförsäkring får, när flera premieperioder har avtalats och fordringarna avser premier som ännu inte ska betalas för andra perioder än den första, användas för skuldtäckning upp till det belopp som svarar mot avsättningen för försäkringsåtagandet, om avsikten är att åtagandet ska sägas upp vid dröjsmål med betalningen.

7. Skuldförbindelser med säkerhet i företagets livförsäkringsbrev, inom återköpsvärdet.

¹³⁶ Senaste lydelse 2011:461.

8. Medel på konto i bank, kreditmarknadsföretag eller utländskt kreditinstitut.

9. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden svarar för. Med kreditinstitut avses bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan.

10. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett utländskt kreditinstitut svarar för.

11. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för.

12. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, med undantag av bolag som avses i 13.

13. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, under förutsättning att bolaget har till uppgift att äga sådana tillgångar som anges i 15.

14. Obligationer eller andra skuldförbindelser och aktier eller andra värdepapper utgivna av ett specialföretag.

15. Fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar i sådan egendom.

16. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för och för vilka panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet. Panträtten ska ligga inom en viss andel av fastighetens eller tomträttens värde.

17. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för och för vilka annan btryggande säkerhet än panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet.

18. Kassa.

19. Andelar i investeringsfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, om de förvaltade tillgångarna huvudsakligen består av tillgångar som får användas för skuldtäckning. Vid tillämpningen av denna punkt krävs inte en sådan anmälan från fondförvaltaren som

19. Andelar i investeringsfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om investeringsfonder *samt andelar i specialfonder enligt 3 kap. 2 § lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder*, om de förvaltade tillgångarna huvudsakligen består av tillgångar som får användas

avses i den nämnda paragrafen. för skuldtäckning. Vid tillämpningen av denna punkt krävs inte en sådan anmälan från fondförvaltaren som avses i den nämnda paragrafen.

20. Beslutad överskjutande skatt.

21. Återförsäkringsgivares fordran hos det avgivande försäkringsföretaget (återförsäkringstagaren) som grundas på att återförsäkringstagaren har hållit kvar tillgångar som motsvarar en avgiven återförsäkring.

12 §

Av det belopp som ska skuldtäckas får en andel om högst

1. 75 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 8–11, varav högst 50 procentenheter får motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 11,

2. 25 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 12,

3. 25 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 13, 15 och 16,

4. 10 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 17, och

5. 3 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 18.

Andra överlåtbara värdepapper än sådana som avses i 3 § 19 och 4 § första stycket 1, och som inte omsätts på någon reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, får uppgå till högst 10 procent av de tillgångar som används för skuldtäckning.

Vid tillämpningen av första stycket ska även beaktas ett försäkringsföretags indirekta ägande av tillgångar genom dess innehav av andelar i investeringsfonder eller placeringar i fondföretag som används för skuldtäckning.

Vid tillämpningen av första stycket ska även beaktas ett försäkringsföretags indirekta ägande av tillgångar genom dess innehav av andelar i investeringsfonder *eller specialfonder* eller placeringar i fondföretag som används för skuldtäckning.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

19 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:755) om elektroniska pengar att 3 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §

Ett institut för elektroniska pengar ska vid varje tidpunkt ha en kapitalbas som lägst motsvarar startkapitalet enligt 1 § eller ett kapitalkrav beräknat enligt 3 §. Institutets kapitalbas får inte underskrida det högsta av dessa belopp.

Vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning ska 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och de föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 6 den lagen tillämpas. Därutöver gäller följande vid beräkningen:

1. Ett institut för elektroniska pengar som tillhör samma grupp som ett annat institut för elektroniska pengar, eller ett betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsföretag får vid beräkning av kapitalbasen inte ta med sådana poster som ingår i beräkningen av något av dessa företags kapitalbas.

2. Ett institut för elektroniska pengar som bedriver annan verksamhet i enlighet med 5 § får vid beräkningen av kapitalbasen inte ta med sådana poster som ingår i beräkningen av kapitalbasen i den andra verksamheten.

3. För ett institut för elektroniska pengar som har bytt redovisningsvaluta får kapitalbasen inte understiga det högsta av de belopp som följer av 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

1. Ett institut för elektroniska pengar som tillhör samma grupp som ett annat institut för elektroniska pengar, eller ett betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, *en AIF-förvaltare* eller ett försäkringsföretag får vid beräkning av kapitalbasen inte ta med sådana poster som ingår i beräkningen av något av dessa företags kapitalbas.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

20 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)
dels att rubriken till 21 kap. ska lyda ”Kontrolluppgift om avyttring av fordringsrätter och andra delägarrätter än andelar i investeringsfonder och specialfonder”,

dels att 1 kap. 1 §, 20 kap. 1, 3 och 4 §§, 22 kap. 1, 17 och 19 §§, 23 kap. 5 § och 34 kap. 9 §, rubriken till 20 kap. samt rubrikerna närmast före 22 kap. 17 § och 34 kap. 9 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1§

I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING I. INNEHÅLL, TILLÄMPNING OCH DEFINITIONER

- 1 kap. – Lagens innehåll
- 2 kap. – Lagens tillämpning
- 3 kap. – Definitioner och förklaringar

AVDELNING II. FÖRETRÄDARE

- 4 kap. – Uppgifter som har lämnats för någon annans räkning
- 5 kap. – Uppgifts- och betalningsskyldiga företrädare
- 6 kap. – Ombud

AVDELNING III. REGISTRERING

- 7 kap. – Registrering

AVDELNING IV. PRELIMINÄR SKATT

- 8 kap. – Preliminärskattesystemets grunder
- 9 kap. – Godkännande för F-skatt
- 10 kap. – Skatteavdrag för preliminär skatt
- 11 kap. – Beräkning av skatteavdrag för preliminär skatt
- 12 kap. – Skattetabeller

AVDELNING V. SÄRSKILD INKOMSTSKATT

13 kap. – Redovisning och betalning av särskild inkomstskatt

AVDELNING VI. KONTROLLUPPGIFTER,
DEKLARATIONER OCH ÖVRIGA UPPGIFTER

14 kap. – Syftet med kontrolluppgifter

15 kap. – Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst

16 kap. – Kontrolluppgift om intäkt och avdrag i inkomstslaget näringsverksamhet

17 kap. – Kontrolluppgift om ränteinkomster och annan avkastning på fordringsrätter

18 kap. – Kontrolluppgift om ränteutgifter

19 kap. – Kontrolluppgift om avkastning på delägarätter

20 kap. – Kontrolluppgift om avyttring av andelar i investeringsfonder och *fondföretag*

20 kap. – Kontrolluppgift om avyttring av andelar i investeringsfonder och *specialfonder*

21 kap. – Kontrolluppgift om avyttring av fordringsrätter och andra delägarätter än andelar i investeringsfonder och *fondföretag*

21 kap. – Kontrolluppgift om avyttring av fordringsrätter och andra delägarätter än andelar i investeringsfonder och *specialfonder*

22 kap. – Kontrolluppgift om vissa andra förhållanden

23 kap. – Kontrolluppgift om utländska förhållanden

24 kap. – Övriga bestämmelser om kontrolluppgifter

25 kap. – Undantag från kontrolluppgiftsskyldighet

26 kap. – Skattedeklaration

27 kap. – Skatbolagsdeklaration

28 kap. – Preliminär inkomstdeklaration

29 kap. – Syftet med inkomstdeklaration

30 kap. – Vem ska lämna en inkomstdeklaration?

31 kap. – Vad ska en inkomstdeklaration innehålla?

32 kap. – När och var ska en inkomstdeklaration lämnas?

33 kap. – Särskilda uppgifter

34 kap. – Informationsuppgifter

35 kap. – Periodiska sammanställningar

36 kap. – Anstånd med att lämna deklaration och särskilda uppgifter

37 kap. – Föreläggande

38 kap. – Formkrav

AVDELNING VII. DOKUMENTATION

39 kap. – Dokumentationskyldighet

AVDELNING VIII. UTREDNING OCH KONTROLL

40 kap. – Skatteverkets skyldighet att utreda och kommunicera

41 kap. – Revision

42 kap. – Tillsyn över kassaregister och kontrollbesök

AVDELNING IX. ERSÄTTNING FÖR KOSTNADER FÖR OMBUD, BITRÄDE ELLER UTREDNING

43 kap. – Ersättning för kostnader för ombud, biträde eller utredning

AVDELNING X. TVÅNGSÅTGÄRDER

44 kap. – Vitesföreläggande

45 kap. – Bevissäkring

46 kap. – Betalningssäkring

AVDELNING XI. UNDANTAG FRÅN KONTROLL

47 kap. – Uppgifter och handlingar som ska undantas från kontroll

AVDELNING XII. SÄRSKILDA AVGIFTER

48 kap. – Förseningsavgift

49 kap. – Skattetillägg

50 kap. – Kontrollavgift

51 kap. – Befrielse från särskilda avgifter

52 kap. – Beslut om särskilda avgifter

AVDELNING XIII. BESLUT OM SKATTER OCH AVGIFTER

53 kap. – Beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt och punktskatt

54 kap. – Beslut om särskild inkomstskatt

55 kap. – Beslut om preliminär skatt

56 kap. – Beslut och besked om slutlig skatt

57 kap. – Skönsmässiga beslut om skatter och avgifter

58 kap. – Beslut om säkerhet för slutlig skatt för skalbolag

59 kap. – Ansvar för skatter och avgifter

60 kap. – Beslut om befrielse från skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt och punktskatt

AVDELNING XIV. BETALNING OCH ÅTERBETALNING AV SKATTER OCH AVGIFTER

- 61 kap. – Skattekonton
- 62 kap. – Betalning av skatter och avgifter
- 63 kap. – Anstånd med betalning av skatter och avgifter
- 64 kap. – Återbetalning av skatter och avgifter
- 65 kap. – Ränta

AVDELNING XV. OMPRÖVNING SAMT ÖVERKLAGANDE OCH ÄNDRING I BESLUT PÅ GRUND AV SKATTEAVTAL

- 66 kap. – Omprövning
- 67 kap. – Överklagande och ändring i beslut på grund av skatteavtal

AVDELNING XVI. VERKSTÄLLIGHET

- 68 kap. – Besluts verkställbarhet
- 69 kap. – Verkställighet av beslut om beviskring och betalnings-säkring
- 70 kap. – Indrivning
- 71 kap. – Övriga bestämmelser om verkställighet.

20 kap.

**Kontrollavgift om avyttring
av andelar i investeringsfonder
och fondföretag**

**Kontrollavgift om avyttring
av andelar i investeringsfonder
och specialfonder**

1§

Kontrollavgift ska lämnas om avyttring av andelar i en investeringsfond eller i ett sådant fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 7 eller 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Kontrollavgift ska lämnas om avyttring av andelar i en investeringsfond eller i en specialfond.

3 §¹³⁷

Kontrolluppgift om avyttring genom inlösen eller avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämnas av

1. sådana fondbolag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller av ett förvaringsinstitut, om förvaltningen av investeringsfonden *eller fondföretaget* har övergått till institutet,

2. värdepappersbolag och kreditinstitut som förvaltar specialfonder enligt 1 kap. 5 § lagen om investeringsfonder,

3. förvaltningsbolag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 6 *eller* 8 § lagen om investeringsfonder, och

4. fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 7 *eller* 9 § lagen om investeringsfonder.

Om ett förvaltningsbolag *eller* ett fondföretag har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om att ombesörja försäljning och inlösen av andelar, ska kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet.

1. sådana fondbolag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller av ett förvaringsinstitut, om förvaltningen av investeringsfonden har övergått till institutet,

2. AIF-förvaltare som förvaltar *eller marknadsför andelar i specialfonder i Sverige med stöd av 3 kap. 1 §, 4 kap. 1–3 §§ eller 5 kap. 2–5 §§ lagen (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, eller av ett förvaringsinstitut om förvaltningen av specialfonden* har övergått till institutet,

3. förvaltningsbolag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 6 § lagen om investeringsfonder, och

4. fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 7 § lagen om investeringsfonder.

Om ett förvaltningsbolag, ett fondföretag *eller en utländsk AIF-förvaltare* har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om att ombesörja försäljning och inlösen av andelar, ska kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet.

¹³⁷ Senaste lydelse 2011:1289.

4 §

Kontrolluppgift om annan avyttring än inlösen av andelar i en investeringsfond eller i ett sådant fondföretag som avses i 1 kap. 7 eller 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder ska lämnas av förvaltare, om andelarna är förvaltarregistrerade.

Om en andel i ett fondföretag inte är förvaltarregistrerad, ska kontrolluppgift lämnas av ett värdepappersinstitut i det fall detta medverkar vid avyttringen.

Kontrolluppgift om annan avyttring än inlösen av andelar i en investeringsfond eller i en specialfond ska lämnas av förvaltare, om andelarna är förvaltarregistrerade.

Om en andel i en utländsk investeringsfond eller i en utländsk specialfond inte är förvaltarregistrerad, ska kontrolluppgift lämnas av ett värdepappersinstitut i det fall detta medverkar vid avyttringen.

22 kap.

1 §¹³⁸

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

- överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),
- upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt (4 §),
- samfällighet (5 och 6 §§),
- räntebidrag (7 §),
- pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),
- avskattning av pensionsförsäkring (10 §),
- tjänstepensionsavtal (11 §),
- underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),
- skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),
- elcertifikat (14 §),
- utsläppsrätter, utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),
- schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),
- schablonintäkt vid innehav av andelar i investeringsfonder

¹³⁸ Senaste lydelse 2011:1289.

och *fondföretag* (17–21 §§), och *och specialfonder* (17–21 §§), och
– gåva (22 §).

17 §¹³⁹

Kontrolluppgift ska lämnas om schablonintäkt vid innehav av andelar i en investeringsfond eller *i ett sådant fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 7 eller 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.*

Kontrolluppgift ska lämnas om schablonintäkt vid innehav av andelar i en investeringsfond eller *i en specialfond.*

19 §¹⁴⁰

Kontrolluppgift ska lämnas av
1. sådana fondbolag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller av ett förvaringsinstitut, om förvaltningen av investeringsfonden *eller fondföretaget* har övergått till institutet,

2. *värdepappersbolag och kreditinstitut som förvaltar specialfonder enligt 1 kap. 5 § lagen om investeringsfonder,*

3. förvaltningsbolag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 6 *eller 8 §* lagen om investeringsfonder, och

4. fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap.

1. sådana fondbolag som avses i 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder eller av ett förvaringsinstitut, om förvaltningen av investeringsfonden har övergått till institutet,

2. *AIF-förvaltare som förvaltar eller marknadsför andelar i specialfonder i Sverige med stöd av 3 kap. 1 §, 4 kap. 1–3 §§ eller 5 kap. 2–5 §§ lagen (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, eller av ett förvaringsinstitut om förvaltningen av specialfonden har övergått till institutet,*

3. förvaltningsbolag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 6 § lagen om investeringsfonder, och

4. fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap.

¹³⁹ Senaste lydelse 2011:1289.

¹⁴⁰ Senaste lydelse 2011:1289.

7 eller 9 § lagen om investeringsfonder.

Om ett förvaltningsbolag eller ett fondföretag har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om att ombesörja försäljning och inlösen av andelar, ska kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet.

Om en andel är förvaltarregistrerad ska i stället förvaltaren lämna kontrolluppgiften.

7 § lagen om investeringsfonder.

Om ett förvaltningsbolag, ett fondföretag eller en utländsk AIF-förvaltare har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om att ombesörja försäljning och inlösen av andelar, ska kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet.

23 kap.

5 §

Utländska företag som driver bankverksamhet, värdepappersrörelse, fondverksamhet, finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet i Sverige utan att inrätta en filial eller motsvarande etablering i landet, ska innan verksamheten inleds ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

Skyldigheten att lämna en sådan förbindelse gäller inte ett utländskt företag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som på grund av bestämmelser i den staten är förhindrat att lämna kontrolluppgifter. Skyldigheten gäller inte heller försäkringsgivare inom EES som bara meddelar pensionsförsäkring enligt 58 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Utländska företag som driver bankverksamhet, värdepappersrörelse, fondverksamhet, finansieringsverksamhet, försäkringsverksamhet eller verksamhet som AIF-förvaltare i Sverige utan att inrätta en filial eller motsvarande etablering i landet, ska innan verksamheten inleds ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

34 kap.

Uppgifter om anskaffningsutgift för andelar i investeringsfonder

Uppgifter om anskaffningsutgift för andelar i investeringsfonder och specialfonder

9 §¹⁴¹

Fondbolag och förvaltningsbolag som ska föra eller låta föra ett register över andelsinnehavare i en investeringsfond ska, då en förvaltare ska föras in i registret enligt 4 kap. 12 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, lämna förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren.

Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre ska vara införd i ett register, ska den förvaltare som andelarna i investeringsfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren, fondbolaget eller förvaltningsbolaget uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas.

Första och andra styckena gäller inte andelar i en investeringsfond efter det att andelarna har förtecknats på ett investe-

Fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare som ska föra eller låta föra ett register över andelsinnehavare i en investeringsfond eller i en specialfond ska, då en förvaltare ska föras in i registret enligt 4 kap. 12 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, lämna förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar i en investeringsfond eller i en specialfond som tillhör en andelsägare och som har registrerats på förvaltaren i stället för andelsägaren.

Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre ska vara införd i ett register, ska den förvaltare som andelarna i investeringsfonden eller specialfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren, fondbolaget, förvaltningsbolaget eller AIF-förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas.

Första och andra styckena gäller inte andelar i en investeringsfond eller i en specialfond efter det att andelarna har förtecknats på

¹⁴¹ Senaste lydelse 2011:1289.

ringssparkonto.

ett investeringssparkonto.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1268) om investeringssparkonto att 6, 13 och 22 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Med investeringstillgångar avses

1. finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. finansiella instrument som handlas på en handelsplattform, eller
3. andelar i en investeringsfond.

3. andelar i en investeringsfond eller en specialfond.

13 §

Investeringstillgångar får överföras till ett investeringssparkonto från någon annan än kontoinnehavaren bara om tillgångarna överförs till kontot i samband med kontoinnehavarens förvärv av tillgångarna och om förvärvet har skett

1. på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform,
2. på så sätt att nya fondandelar utfärdats om förvärvet avser andelar i en investeringsfond,
3. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot,
4. från investeringsföretaget som vid förvärvet förde investeringssparkontot,
5. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot,
6. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot,

7. från en annan kontoinnehavare om tillgångarna vid förvärvet förvarades på dennes investeringssparkonto, eller

8. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot.

Investeringsstillgångar som har förvärvats på grund av kontofrämmande tillgångar som avses i 7 § eller kontofrämmande tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto med stöd av 18 § får inte överföras till kontot.

22 §

Finansiella instrument får överföras till någon annan än kontoinnehavaren om kontoinnehavaren har överlåtit tillgångarna genom försäljning, byte eller liknande överlåtelse av tillgångarna

1. på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en handelsplattform,

2. på så sätt att fondandelarna löses in i fonden, om överföringen avser andelar i en investeringsfond,

2. på så sätt att fondandelarna löses in i fonden, om överföringen avser andelar i en investeringsfond *eller en specialfond*,

3. till den som har emitterat tillgångarna,

4. till investeringsföretaget som vid överlåtelsen förde investeringssparkontot,

5. till budgivaren om överlåtelsen var ett led i ett offentligt uppköpserbjudande,

6. till köpande företag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om andelsbyte,

7. till majoritetsaktieägaren i ett bolag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag, eller

8. till en annan kontoinnehavare om tillgångarna förs över till förvärvarens investeringssparkonto.

Kontofrämmande tillgångar får inte överföras från ett investeringssparkonto med tillämpning av första stycket 8.

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.

1 Inledning

1.1 Utredningens uppdrag och arbete

Utredningens huvuduppgift har varit att analysera och ta fram förslag till de förändringar som behövs i svensk rätt för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010¹ (AIFM-direktivet). Vidare har i uppdraget ingått bl.a. att se över regleringen av de kontraktuella fonder (specialfonder) som inte är värdepappersfonder även i de avseenden som inte omfattas av AIFM-direktivet samt belysa hur förslagen inverkar på skattekontrollen.²

Utredningen har haft något mindre än ett år på sig att slutföra uppdraget. Tiden har ägnats åt att analysera, motivera och ta fram de relativt omfattande författningsförslag som behövs för att genomföra AIFM-direktivet. Arbetet har bedrivits i samråd med utredningens sakkunniga, bl.a. har hållits ett flertal sammanträden där utredningens överväganden och förslag har diskuterats. Däremellan har sekretariatet haft fortlöpande kontakter med de sakkunniga. Möten har även hållits med företrädare för Svenska Riskkapitalföreningen (SVCA), Fastighetsägarna och Swedish Pensions Fund Association (SPFA).

AIFM-direktivet har tagits fram under relativt kort tid genom förhandlingar mellan medlemsstaterna i Europeiska Unionen (EU). Liksom andra EU-direktiv är det i många delar kompromisser mellan olika medlemsstaters viljor och önskemål. Direktivet innehåller som en konsekvens av detta lösningar och begrepp som ibland kan vara svårtolkade och ibland kan te sig i viss mån främmande för svensk rättstradition. Det antagna direktivet har dock varit utgångspunkten

¹ EUT L 174, 01.07.2011, s. 1 (Celex 32011L0061). Direktivet har fogats till betänkandet som bilaga 2.

² Kommittédirektiven (Dir. 2011:77) i dess helhet finns fogade till betänkandet som bilaga 1.

och satt ramarna för utredningens uppdrag och arbete. Vid tolkningen och beskrivningen av artiklarna i direktivet kommer kommissionens delegerade akter att få stor betydelse. Kommissionen har getts rätt att specificera och klargöra flera av direktivets bestämmelser i delegerade akter. Under utredningsarbetet har några sådana akter ännu inte antagits. Av de förslag som utredningen har tagit del av framgår emellertid att ambitionen verkar vara att de delegerade akterna till stor del ska bestå av förordningar utfärdade av kommissionen. Sådana förordningar är direkt tillämpliga i medlemsstaterna utan att något särskilt genomförande krävs, se även avsnitt 2.2.

Innehållet i förordningsförslagen ger hjälp för förståelsen av artiklarna i AIFM-direktivet och utredningen har i viss mån använt dem som tolkningshjälp. Förordningsförslagen är dock just förslag som kan komma att ändras.

Fortfarande pågår alltså arbetet med att närmare specificera och komplettera reglerna i direktivet. Detta medför, i kombination med att nivå II-reglerna förefaller antas i form av förordningar, att det är vanskligt att nationellt och i detta skede göra uttolkningar av vissa centrala artiklar och begrepp i direktivet.

1.2 Viss terminologi

Att genomföra AIFM-direktivet kräver en förändring av dagens reglering av specialfonder. Regler om specialfonder finns i lagen (2004:46) om investeringsfonder (LIF) och har till AIFM-direktivets genomförande varit en rent nationell angelägenhet. AIFM-direktivet reglerar huvudsakligen förvaltarna av alternativa investeringsfonder, men påverkar utformningen av den nationella regleringen av fonderna i sig. Som framgår av avsnitt 3.3 har utredningen valt att renodla lagstiftningen på så sätt att LIF i fortsättningen ska reglera enbart de fonder och förvaltare som omfattas av UCITS-direktivet medan den nya lagen som genomför AIFM-direktivet ska innehålla bestämmelserna om samtliga alternativa investeringsfonder, inklusive specialfonderna, och regleringen av förvaltarna av dessa fonder. Detta påverkar också terminologin. Det kommer med den lösning som utredningen föreslår inte att finnas något behov av ett samlingsbegrepp för värdepappersfonder och specialfonder eller andra AIF-fonder. En lösning skulle kunna vara att utmönstra det nuvarande samlingsbegreppet investeringsfonder från lagstiftningen. Förkortningen AIF-fonder står dock för *alternativa investerings-*

fonder och enligt AIFM-direktivets definition är de alternativa i förhållande till just de harmoniserade fonder som vi i dag kallar värdepappersfonder (eller "UCITS-fonder"). Enligt utredningens mening är det därför mer konsekvent att värdepappersfonder i stället benämns investeringsfonder. På kort sikt kan det innebära en viss förvirring att låta ett begrepp som investeringsfonder leva kvar i en mer inskränkt betydelse. På lång sikt innebär det dock en mer logisk lösning. Se vidare i avsnitten 3.3 och 7.3.

2 Bakgrund

2.1 Direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIFM-direktivet) reglerar juridiska personer vars normala verksamhet består i förvaltning av en eller flera alternativa investeringsfonder. I den svenska översättningen av direktivet benämns förvaltarna AIF-förvaltare och fonderna AIF-fonder. AIF-fonder definieras i direktivet som företag för kollektiva investeringar, inbegripet dess delfonder, som tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare, och som inte omfattas av direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (UCITS-direktivet).

AIFM-direktivet är tillämpligt på alla AIF-förvaltare oavsett de förvaltade AIF-fondernas struktur och rättsliga form. Direktivet reglerar förvaltarna men endast i begränsad utsträckning fonderna, vilka kan vara bildade på kontraktuell eller associationsrättslig grund, genom trustlagstiftning, eller på annat sätt. Av de företag för kollektiva investeringar som förekommer på den svenska marknaden träffas vissa nationellt reglerade investeringsfonder (specialfonder) av definitionen av AIF-fond i AIFM-direktivet. Andra fonder som förekommer i Sverige och som omfattas av direktivets definition är dock inte särskilt reglerade. Det rör sig främst om olika typer av slutna fonder¹, såsom riskkapitalfonder, fastighetsfonder och infrastrukturfonder. Det finns således inte något svenskt regelverk som omfattar alla de former av förvaltare som regleras i AIFM-direktivet.

¹ Begreppet slutna fond används här för att beteckna en fond med en begränsad mängd kapital och som generellt sett inte är öppen för inlösen under fondens livstid.

I betänkandet lämnas förslag till hur AIFM-direktivet ska genomföras i nationell rätt. I betänkandet lämnas även förslag till reglering av AIF-fonder i vissa avseenden som inte omfattas av AIFM-direktivet.

2.2 Kommissionens genomförandeåtgärder

I AIFM-direktivet finns ett antal bestämmelser som ger kommissionen i uppdrag att anta s.k. genomförandeåtgärder med närmare detaljer kring direktivets rambestämmelser.²

Genomförandeåtgärderna till AIFM-direktivet antas på nivå två i enlighet med den s.k. Lamfalussymodellen³ som syftar till att effektivisera lagstiftningsförfarandet inom EU och tillämpas för lagstiftningen på det finansiella området. Lamfalussymodellen delar in lagstiftningsförfarandet i fyra nivåer där nivå ett utgörs av rambestämmelser som antas enligt den normala ordningen för lagstiftningen inom EU, med direktiv eller förordningar som föreslås av kommissionen och antas av rådet och Europaparlamentet. På nivå två antar kommissionen genomförandeåtgärder som preciserar och närmare anger detaljerna för lagstiftningen på nivå ett. Kommissionen kan anta genomförandeåtgärder som direktiv eller som förordning. Förfarandet på nivå två har nyligen förändrats i samband med antagandet av Lissabonfördraget och beskrivs närmare nedan. Nivå tre utgörs av gemensamma riktlinjer och rekommendationer. Slutligen ansvarar kommissionen på nivå fyra för att säkerställa att medlemsstaterna genomför lagstiftningen på ett likartat sätt.

Genom antagandet av Lissabonfördraget har som nyss nämnts förfarandet för kommissionens genomförandeåtgärder på nivå två ändrats. Den nya ordningen gör skillnad på delegerade akter och genomförandeakter.⁴ Enligt artikel 57 i AIFM-direktivet har Europaparlamentet eller rådet rätt att när som helst återkalla kommissionens bemyndigande att anta delegerade akter. Europaparlamentet och rådet har också enligt artikel 58 rätt att invända mot de delegerade akter som antagits av kommissionen under en period på tre månader efter antagandet. Denna period kan på Europaparlamentets eller rådets initiativ förlängas med tre månader. För genomförande-

² Delegerade akter ska antas enligt artiklarna 3, 4, 9, 12, 14–25, 34–37, 40, 42, 53, 67 och 68 i AIFM-direktivet.

³ Se bl.a. prop. 2006/07:115 s. 242 f.

⁴ Delegerade akter och genomförandeakter regleras i artikel 290 respektive 291 i Lissabonfördraget.

akter gäller enligt artikel 59 i AIFM-direktivet att de ska beredas i den Europeiska värdepapperskommittén (European Securities Committee, ESC), som är en kommitté under kommissionen med representanter från medlemsstaterna.

Genomförandeakter och delegerade akter kallas i vissa fall tekniska standarder. I de fallen har Esma (Europeiska Värdepappers- och marknadsmyndigheten⁵) getts i uppdrag att ta fram förslag till genomförandeåtgärder i enlighet med artiklarna 10–14 i den s.k. Esma-förordningen.⁶ Esma har ersatt den tidigare s.k. nivå tre-kommittén CESR (Committee of European Securities Regulators). Esma's förslag till tekniska standarder antas av kommissionen, antingen som delegerade akter eller genomförandeakter i enlighet med det förfarande som beskrivits ovan. Esma-förordningen ger även Esma rätt att utfärda riktlinjer och rekommendationer till dels behöriga myndigheter, dels finansiella företag, dvs. sådana åtgärder på nivå tre som beskrivits ovan. Även detta är en uppgift som Esma övertagit från CESR.

Som angetts i inledningskapitlet har några genomförandeåtgärder från kommissionen avseende AIFM-direktivet ännu inte antagits. Som utgångspunkt för utredningens arbete har därför ett utkast till genomförandeförordning från juni 2012 tagits i beaktande.

2.3 Skäl till reglering av fonder och fondsparande

Huvudskälet bakom reglering på finansmarknadsområdet är som regel antingen samhällets behov av att skydda stabiliteten i det finansiella systemet, och på så sätt undvika systemrisk, eller konsumentskydd. Det främsta exemplet på det förstnämnda är de kapitaltäckningsregler som säkerställer att kapitalstyrkan i banker och värdepappersbolag står i paritet med de risker som verksamheten medför, och som därigenom förhindrar spridningen av förluster i det finansiella systemet. På försäkringsområdet har behovet av ett gott konsumentskydd traditionellt sett varit det vägledande motivet för reglering med hänsyn till att konsekvenserna för den enskilde kan bli allvarliga om inte försäkringsbolagen kan fullgöra sina åtaganden.

⁵ En: European Securities and Markets Authority.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska Värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG.

Konsumentskyddet har även utpekats som det avgörande motivet bakom den svenska regleringen av fondsparandet.⁷ Fondsparandet har som regel stor privatekonomisk betydelse för den enskilde spararen. Samtidigt är fondprodukterna ofta komplexa och resultatet av fondförvaltningen svårt att utvärdera. Den kollektiva sparformen gör dessutom att det finns ett behov av reglering av fondandelsägarnas och fondbolagets inbördes rättigheter så att vissa investerare inte gynnas på bekostnad av andra och så att fondbolaget handlar i fondandelsägarnas bästa intresse.

Frågan om i vilken utsträckning fonder och fondsparande kan ge upphov till systemrisker och därför bör regleras även från en sådan utgångspunkt, har behandlats i tidigare lagstiftningsärenden.⁸ Då konstaterades bl.a. att fondsparandet har liten påverkan på betalningssystemet och kreditgivningen och att fondsparandet därigenom inte påverkar de systemrisker som är motiv till reglering av den finansiella sektorns funktion att hantera betalningar och leverera krediter. Fondbolagen bedömdes inte heller ha självförstärkande kopplingar till vare sig varandra eller till andra aktörer i det finansiella systemet. Med hänsyn till att tillgångarna i den förvaltade fonden hålls separerade från fondbolagets tillgångar så får finansiella svårigheter i ett fondbolag dessutom inte några konsekvenser för investerarnas möjlighet att få ut sina tillgångar. Vidare konstaterades att tidigare exempel på fonder som påverkat det finansiella systemets funktion främst berodde på brister i portföljförvaltning och kreditgivning, faktorer som bättre regleras i andra sammanhang än i fondlagstiftningen. Fondsparandet i sig bedömdes slutligen inte heller kunna förstärka ett förlopp med snabbt fallande tillgångspriser på de finansiella marknaderna. Slutsatsen var därför att konsumentskyddet är det avgörande motivet för att reglera fondsparandet.

Skälen bakom AIFM-direktivet

Efter finanskrisen konstaterade det Europiska rådet och kommissionen att alla relevanta aktörer på finansmarknadsområdet bör omfattas av lämplig reglering och tillsyn. Detta överensstämde även med de slutsatser som det globala G20-möte som hölls i november 2008 kom fram till. I kommissionens konsekvensanalys inför framtagandet av förslaget till AIFM-direktivet utpekades AIF-förvaltarna

⁷ Se exempelvis prop. 2002/03:150, s. 125 f.

⁸ Se SOU 2002:56 s. 240 f. samt prop. 2002/03:150 s. 126 f.

visserligen inte som någon orsak till finanskrisen.⁹ Kommissionen menade dock att krisen tydliggjort den roll som AIF-förvaltarna spelar på finansmarknaden. Kommissionen pekade även på en rad risker som AIF-förvaltares verksamhet innebär för placerare och motparter samt för stabiliteten och effektiviteten på finansmarknaderna. Dessa risker kan sammanfattas i nedanstående tabell.

Tabell 1 Översikt över de centrala riskområdena¹⁰

Makroprudentiella (system-) risker, framför allt i samband med hävstångseffekter	<ul style="list-style-type: none"> • Direktexponering av systemrelevanta banker (som tillhandahåller hävstångseffekter) till AIF-sektorn • Konjunkturförstärkande effekt av flockbeteende, riskkoncentrationer inom vissa marknadssegment och forcerad neddragning av belåningsgraden som överförs till motparterna genom tillgångspriser och marknadslikviditet
Mikroprudentiella risker	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuella svagheter i interna riskhanteringssystem vad avser likviditetsrisker, marknadsrisker, motpartsrisker (kreditrisker och avvecklingsrisker) och operativa risker
Investerarskydd	<ul style="list-style-type: none"> • Luckor i informationen till placerare om investeringspolicy, riskhantering, internförfaranden osv. som utgör hinder för effektiv genomlysning • Intressekonflikter och bristfällig fondförvaltning, framför allt i samband med ersättningar, värdering och förvaltning
Markandseffektivitet och integritet	<ul style="list-style-type: none"> • Effekter av dynamisk handel och blankningstekniker på marknadens funktion • Risk för marknadsmissbruk i samband med vissa tekniker, till exempel blankning
Påverkan på marknaden för företagskontroll	<ul style="list-style-type: none"> • Bristande insyn vid företagsaffärer avseende noterade företag (t.ex. genom aktielån, CDF-kontrakt) eller vid samagerande genom aktiviststrategier
AIF-förvaltares kontroll över företag	<ul style="list-style-type: none"> • Risk för felaktiga incitament vid förvaltning av portföljföretag, framför allt i samband med skuldfinansiering • Bristande insyn och bristande offentlig granskning av s.k. buy-outs

⁹ Commission Staff Working Document Accompanying the proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on Alternative Investment Fund Managers and amending Directives 2004/39/EC and 2009/.../EC- Impact Assessment, COM(2009) 207, SEC (2009) 576.

¹⁰ Kommissionens konsekvensanalys, s. 7.

I konsekvensanalysen konstaterades att det befintliga europeiska regelverk som omfattar AIF-förvaltare är fragmenterat och till stora delar bygger på nationell rätt. Samtidigt är AIF-förvaltarens verksamhet i många fall internationell och gränsöverskridande. Det fragmenterade regelverket ansågs därför vara ett hinder för effektiv reglering, tillsyn och övervakning på makronivå. Det ansågs också begränsa marknadsintegrationen och utvecklingen av den inre marknaden för de finansiella produkter som marknadsförs av AIF-förvaltare.

De mål som kommissionen ställde upp för det nya direktivet var följande:¹¹

- Säkerställa att AIF-förvaltare uppfyller lämpliga krav på auktorisation och registrering.
- Skapa en ram för övervakning av makroprudentiella risker.
- Tillgodose en fullgod tillsyn och begränsning av mikroprudentiella risker.
- Ge en samstämd syn på skyddet för professionella investerare i AIF-fonder.
- Ökad ansvarighet för AIF-förvaltare som har kontroll över och förvaltar företag.
- Utveckling av den inre marknaden för AIF-fonder.
- Säkerställa att de vidtagna åtgärderna står i proportion till riskerna och tar tillräcklig hänsyn till AIF-förvaltarens olika affärsmodeller.

Motiven bakom AIFM-direktivet kan således för det första summeras som ett behov av ett harmoniserat regelverk för att bättra på förutsättningarna för övervakning av fondförvaltare vars verksamhet på olika sätt befaras kunna påverka risker i det finansiella systemet. Det rör sig främst om förvaltare av fonder som tillämpar finansiell hävstång (se bl.a. skäl 49 i AIFM-direktivet). I konsekvensanalysen omnämns även råvarufonder i denna kategori. Direktivet innehåller därför bestämmelser som möjliggör för medlemsstaternas tillsynsmyndigheter att påvisa, övervaka och vid behov bemöta systemrisker. Genom direktivets bestämmelser kan behöriga myndigheter samla in information om användandet av finansiell hävstång och vidarebefordra den informationen till andra behöriga myndigheter,

¹¹ Kommissionens konsekvensanalys, s. 26 f.

till Esma och till den s.k. Europeiska systemrisknämnden, ESRB (European Systemic Risk Board).¹²

För det andra finns en vilja att öka den offentliga insynen i och inflytandet över fonder som agerar på marknaden för företagskontroll, eller s.k. riskkapitalfonder (se bl.a. skäl 53 i AIFM-direktivet). Direktivet innehåller därför bestämmelser om hur AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som förvärvar kontroll över företag ska agera, exempelvis bestämmelser om information till anställda i sådana företag.

Ett tredje motiv till regleringen är att skapa en inre marknad för AIF-förvaltare. På samma sätt som förvaltare av UCITS-fonder ska AIF-förvaltare kunna erhålla ett s.k. marknadsföringspass som innebär att de genom ett enkelt registreringsförfarande ska kunna marknadsföra andelar i AIF-fonder i hela unionen (se bl.a. skäl 4 i AIFM-direktivet).

2.4 Övrig harmoniserad lagstiftning på finansmarknadsområdet

Vid sidan av den närbesläktade regleringen av UCITS-fonder och förvaltare av UCITS-fonder i UCITS-direktivet har regleringen av AIF-förvaltare och förvaltning av AIF-fonder i AIFM-direktivet kopplingar till viss annan harmoniserad reglering på finansmarknadsområdet.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (direktivet om marknader för finansiella instrument, MiFID), regleras värdepappersföretags och bankers tillhållande av investeringstjänster avseende finansiella instrument (exempelvis rådgivning, förmedling och portföljförvaltning) samt handeln med finansiella instrument på reglerade marknader. I direktivet finns även kundskyddsregler för främst icke-professionella investerare. Enligt artikel 6.4 i AIFM-direktivet kan en AIF-förvaltare få tillstånd att utöver förvaltning av AIF-fonder tillhålla vissa andra tjänster som är tillståndspliktiga enligt MiFID (förvaltning av investeringsportföljer, och sidotjänsterna investe-

¹² Den Europeiska systemrisknämnden ESRB är inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd.

ringsrådgivning, förvaring och administration av aktier eller andelar i företag för kollektiva investeringar samt mottagande och vidarebefordran av order beträffande finansiella instrument). MiFID är genomfört i svensk rätt huvudsakligen genom lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG (prospektdirektivet) regleras när ett prospekt ska upprättas vid erbjudande av investeringar i överlåtbara värdepapper till allmänheten och den information ett prospekt ska innehålla. Prospektdirektivet är genomfört i svensk rätt huvudsakligen genom bestämmelser i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Enligt 2 kap. 2 § den lagen är investeringsfonder undantagna från prospektkrav.

Harmoniserade regler om den information som en emittent vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad ska offentliggöra finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG (öppenhetsdirektivet). Där finns bl.a. bestämmelser om offentliggörande av årsredovisning och halvårsrapport samt flaggningsregler för noterade företag (emittenter). Öppenhetsdirektivet är genomfört huvudsakligen genom bestämmelser i lagen om värdepappersmarknaden samt lagen om handel med finansiella instrument.

Verksamheten i kreditinstitut regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), kreditinstitutsdirektivet. AIFM-direktivet hänvisar till kreditinstitutsdirektivet i fråga om de medel som utgör en AIF-förvaltares kapitalbas (artiklarna 56–67). Kreditsinstitutsdirektivet är genomfört i svensk rätt huvudsakligen genom lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt lagen (2006:1372) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Kapitalkrav för kreditinstitut och värdepappersbolag regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning), kapitalkravsdirektivet, som genomförts i svensk rätt huvudsakligen genom lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar. Kreditinstituts- och kapitalkravsdirektiven

utgör tillsammans de s.k. kapitalkravsdirektiven (CRD Capital Requirement Directives).

Kommande förändringar i regleringen på finansmarknadsområdet

Det europeiska regelverket för värdepappersföretag och handel med finansiella instrument på reglerade marknader är för närvarande under omarbetning. Enligt de förslag till förändringar i MiFID som presenterades av kommissionen i oktober 2011 införs bl.a. gemensamma regler för handeln med standardiserade derivatkontrakt på s.k. OTF-plattformar (Organised Trading Facilities), särskilt anpassade regler för att underlätta handel med aktier i små och medelstora företag, bestämmelser som ökar förutsättningarna för övervakning av s.k. högfrekvent handel i syfte att förhindra möjliga systemrisker, bestämmelser som syftar till att förbättra konkurrensvillkoren för tillhandahållande av vissa efterhandelstjänster (exempelvis clearing och avveckling), ökade befogenheter för tillsynsmyndigheter som under särskilda omständigheter föreslås kunna förbjuda vissa typer av produkter och tjänster, skärpt tillsyn över marknaderna för råvaruderivat samt skärpta krav för tillhandahållande av investeringstjänsterna portföljförvaltning och investeringsrådgivning.¹³ Kommissionens förslag förhandlas för närvarande i rådet.

I december 2011 presenterade kommissionen ett förslag till harmoniserat europeiskt regelverk för investeringar i venture capital. I kommissionens förslag till förordning finns bestämmelser om enhetliga regler för marknadsföring av Europeiska venture capital-fonder, som därmed får en gemensam definition. Sådana fonder ska enligt förslaget fritt få marknadsföras till bl.a. professionella investerare i Europa med hjälp av ett marknadsföringspass liknande det som gäller för förvaltare av UCITS-fonder enligt UCITS-direktivet och för AIF-förvaltare enligt AIFM-direktivet.¹⁴ Parallellt med det föreslagna regelverket för venture capital-fonder har även ett förslag till harmoniserat regelverk för marknadsföring av fonder för s.k. socialt företagande tagits fram.¹⁵

¹³ Proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on markets of financial instruments and repealing Directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council, COM(2011) 656, 2011/0298 (COD).

¹⁴ Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on European Venture Capital Funds, COM(2011) 860, 2011/0417 (COD).

¹⁵ Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on European Social Entrepreneurship Funds, COM(2011) 862, 2011/0418 (COD).

Ytterligare ett förslag till förordning på finansmarknadsområdet presenterades i juli 2012, där kommissionen föreslår ett harmoniserat regelverk om standardiserad information som ska lämnas vid erbjudande av investeringar i vissa finansiella produkter till konsumenter, s.k. Packaged retail investment products, PRIIPS.¹⁶ Enligt förslaget ska bl.a. fonder (såväl UCITS-fonder som AIF-fonder), s.k. strukturerade produkter innehållande derivatkomponenter, samt vissa typer av försäkringskontrakt av investeringskaraktär omfattas av informationskraven i förordningen.

Samtidigt med PRIIPS presenterades ett förslag till kommande förändringar i UCITS-direktivet, det s.k. UCITS V.¹⁷ Förslaget innehåller främst förtydliganden angående förvaringsinstitutens uppgifter och ansvar, bestämmelser om ersättningsystem för fondförvaltare samt harmoniserade sanktionsbestämmelser.

2.5 Fondsparandets organisation och kategorier

Sedan början på 1990-talet är den svenska lagstiftningen på fondområdet harmoniserad med EU:s UCITS-direktiv. Regleringen finns sedan 2004 i lagen (2004:46) om investeringsfonder (LIF). Investeringsfonder delas i lagstiftningen upp i dels värdepappersfonder, dels specialfonder. Värdepappersfonder är harmoniserade fonder som uppfyller UCITS-direktivets krav och som efter notifiering får marknadsföras fritt inom EU. Tillsyn och tillståndsprövning enligt LIF handhas av Finansinspektionen.

För värdepappersfonder gäller vissa krav på bl.a. tillgångsallokering, belåning, inlösen av fondandelar. Specialfonder kan efter godkännande från Finansinspektionen få undantag ifrån dessa krav. Specialfonder är nationellt reglerade och behöver därför inte följa UCITS-direktivets regler.

Värdepappersfonder och specialfonder har det gemensamt att de är kontraktsrättsliga fonder som inte utgör självständiga rättssubjekt. De kan inte förvärva rättigheter eller ådra sig skyldigheter. De kan inte heller bli föremål för konkursförfarande. Fondandelsägarnas

¹⁶ Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on key information documents for investment products, COM(2012) 352/3, 2012/0169 (COD).

¹⁷ Proposal for a directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2009/65/EC on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in transferable securities (UCITS) as regards depositary functions, remuneration policies and sanctions, COM(2012) 350/2, 2012/0168 (COD).

rätt till fonden är beskuren och begränsar sig till rätten att få sin andel i fonden inlöst och att i vissa fall erhålla utdelning. Värdepappers- och specialfonder måste även följa vissa gemensamma regler i LIF om förvaltning, fondbestämmelser, information till fondandelsägarna m.m.

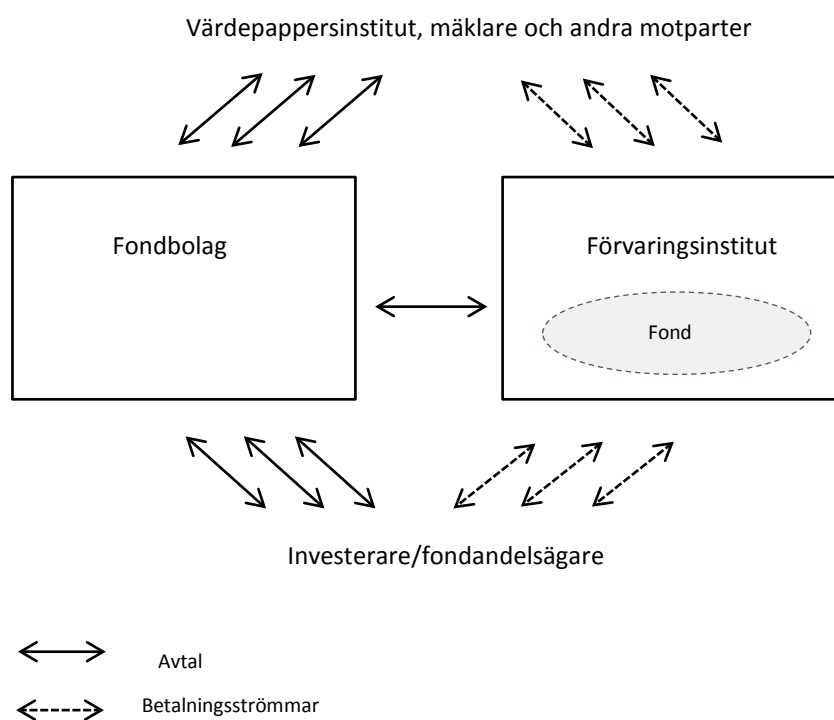
Utländska fonder som uppfyller UCITS-direktivets krav får, efter att det anmälts till Finansinspektionen, fritt marknadsföras i Sverige. LIF tillåter även, efter Finansinspektionens godkännande, marknadsföring i Sverige av andra utländska fonder än UCITS-fonder, under förutsättning att dessa fonder uppfyller krav motsvarande dem som ställs på specialfonder. Den rättsliga formen och strukturen på utländska fonder skiljer sig i många fall från den svenska. Utländska fonder som marknadsförs i Sverige kan således vara bildade på kontraktsrättslig eller associationsrättslig grund eller på annat sätt. Termen fondföretag används i LIF för att beteckna utländska fonder, både UCITS-fonder och andra fonder.

Svenska aktiebolag som har tillstånd att bedriva fondverksamhet, dvs. förvalta en investeringsfond och handha försäljning och inlösen av andelar, benämns fondbolag. Tillstånd för fondverksamhet avseende specialfonder får även beviljas svenska kreditinstitut och värdepappersbolag, som har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument. Termen förvaltningsbolag används i LIF för att beteckna utländska fondförvaltare som förvaltar UCITS-fonder och andra fonder.

Tillgångarna i en investeringsfond ska förvaras av ett förvaringsinstitut som även på fondbolagets instruktion utför in- och utbetalningar i fonden. Förvaringsinstitut kan vara banker eller andra kreditinstitut. Syftet med att hålla förvaltningen och förvaringen av fondens tillgångar åtskilda på detta sätt är bl.a. att förvaringsinstitutet ska vara en extra kontrollfunktion som ser till att fondbolaget använder fondens medel i enlighet med fondbestämmelserna.

Ansvarsfördelningen, förvaltningen och administrationen av investeringsfonder kan beskrivas med följande skiss:

Figur 1 Ansvarsfördelning mellan fondbolag och förvaringsinstitut

Investeringsfonden som juridisk struktur är särskilt lämplig för att ordna den typ av kollektiva investeringar som riktar sig till konsumenter. Genom investeringsfonden kan enkelt och rimligt kostnads-effektivt en önskvärd kombination av avkastning och risk uppnås, som enskilda sparare annars skulle ha begränsad möjlighet att åstadkomma. Konsumentskyddet har också tidigare angetts som det främsta motivet bakom reglering av fondsparande.¹⁸ Investeringsfonden som placeringsform utnyttjas dock även av andra investerare än konsumenter. Det finns exempelvis specialfonder som främst riktar sig till professionella investerare.

Den svenska fondbolagstiftningen innehåller som ovan nämnts tydliga begränsningar för vilken typ av tillgångar medlen i en fond får placeras i. Det leder till att kollektiva investeringar i sådana tillgångar som helt eller delvis är otillåtna för investeringsfonder som

¹⁸ Prop. 2002/03:150 s. 125.

regel organiseras på andra sätt. Det gäller exempelvis investeringar i riskkapital i form av större poster av onoterade aktier, råvaror, fastigheter och infrastruktur. Frågan om LIF även skulle omfatta fonder där medlen främst investeras i andra typer av tillgångar än likvida finansiella tillgångar, exempelvis fastigheter, behandlades i Värdepappersfondsutredningens betänkande SOU 2002:56. Äganderätten till fastigheterna, den slutna formen, svårigheten att värdera tillgångarna och långsiktigheten i investeringen angavs då som orsaker till varför investeringsfonden som organisationsform inte ansågs lämplig för denna typ av verksamhet.¹⁹ En annan orsak är att denna typ av investeringar främst riktar sig till s.k. institutionella investerare vilket gör konsumentskyddsmotivet mindre relevant. Fonder som investerar i fastigheter och riskkapital och som har sitt säte i Sverige är i regel associationsrättsligt organiserade som aktiebolag eller kommanditbolag. Andra oreglerade fonder som förvaltas av aktörer som bedriver verksamhet i Sverige är etablerade utomlands och är därmed organiserade i enlighet med nationell rätt i det land där de är etablerade.

2.5.1 Harmoniserade fonder

Harmoniserade fonder är som nämnts ovan sådana fonder som regleras i UCITS-direktivet och därmed, efter en anmälningsprocedur, får marknadsföras fritt inom EU. En UCITS-fond måste vända sig till allmänheten. Det är således inte möjligt att begränsa kretsen av investerare i en UCITS-fond. Eftersom UCITS-fonder vänder sig till allmänheten gäller särskilda placeringsbestämmelser som syftar till att tillvarata investerarnas behov av riskspridning. Placeringsbestämmelserna innebär begränsningar av vilka tillgångsslag fondens medel får placeras i, exempelvis är möjligheterna till exponeringar till följd av placeringar i onoterade värdepapper begränsade. Det finns också begränsningar av vilka riskkoncentrationer en UCITS-fond får ha (i termer av procentuella exponeringar mot en viss motpart/emittent) samt av möjligheten för fondbolaget att ta upp lån för fondens räkning. Utöver placeringsbestämmelserna gäller särskilda skyddsregler för UCITS-fonder, t.ex. att andelar i fonden måste kunna lösas in eller återköpas på fondandelsägarens begäran, att fondandelsägarna ska få tillgång till viss information om fonden och att tillgångarna i fonden ska förvaras hos ett förvaringsinstitut.

¹⁹ SOU 2002:56 s. 46 ff.

Den svenska motsvarigheten till UCITS-direktivets harmoniserade fonder är värdepappersfonder (1 kap. 1 § första stycket 25 LIF). De krav som ställs på värdepappersfonder motsvarar bestämmelserna i UCITS-direktivet. Därutöver har vissa nationella särregler för värdepappersfonder införts som går utöver UCITS-direktivets krav (se bl.a. 4 kap. 22 § LIF).

Ett viktigt syfte med den gemensamma regleringen för UCITS-fonder är att skapa en gemensam fondmarknad inom EU. Därför innehåller UCITS-direktivet regler om vad som gäller för UCITS-fonder vars andelar marknadsförs i andra medlemsstater än hemmedlemsstaten. UCITS-direktivet tillåter inte en medlemsstat att införa ytterligare nationell reglering för utländska UCITS-fonder. Direktivet innehåller även bestämmelser om att behöriga myndigheter ska underrättas vid gränsöverskridande marknadsföring av fonder samt om samarbete och informationsutbyte mellan behöriga myndigheter i olika medlemsstater.

2.5.2 Icke-harmoniserade investeringsfonder (specialfonder)

Icke-harmoniserade fonder är fonder som inte regleras i UCITS-direktivet och därmed endast får marknadsföras i en medlemsstat i den mån det är förenligt med nationell lagstiftning i den medlemsstaten. Investeringsfonder som är etablerade i Sverige, och som inte omfattas av UCITS-direktivet, benämns specialfonder i den svenska fondlagstiftningen. Specialfonder är således endast nationellt reglerade.

För specialfonder och värdepappersfonder gäller vissa gemensamma bestämmelser i LIF vilka bl.a. omfattar fondernas rättsliga ställning, krav på att tillgångarna ska förvaras av ett förvaringsinstitut och krav på fondbestämmelser. Till skillnad mot vad som gäller för värdepappersfonder får en specialfond vända sig till en begränsad krets investerare. Vidare får fondbestämmelserna för en specialfond innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar. En specialfond måste dock vara öppen för inlösen minst en gång per år. Placeringar av fondmedel i en specialfond behöver inte heller följa de placeringsregler som gäller för värdepappersfonder. Undantag från placeringsreglerna måste dock godkännas av Finansinspektionen. Inspektionen prövar också, vid godkännande av fondbestämmelserna för en specialfond, om fondens placeringsstrategi är förenlig med de krav som bör ställas på riskspridning. Alla special-

fonder som är registrerade i Sverige har medgetts något slags undantag från de regler som gäller för värdepappersfonder. Vilka undantag som medges varierar. De prövas alltid av Finansinspektionen från fall till fall och grundar sig på förhållandena i det enskilda fallet. Vad avser de tillgångar som en specialfond får placera i gäller dock samma regler för specialfonder som för värdepappersfonder med det undantaget att specialfonder tillåts att ha exponeringar som hänför sig till derivatinstrument med andra underliggande tillgångar än vad en värdepappersfond får ha.

Specialfonder är således svenska investeringsfonder som fått Finansinspektionens tillstånd att frånga reglerna om värdepappersfonder i LIF. Den lagen tillåter emellertid även marknadsföring av utländska icke-harmoniserade fonder i Sverige. Sådana fondföretag kan ha en annorlunda juridisk form än de svenska investeringsfonderna. För att en utländsk icke-harmoniserad fond ska få tillstånd att marknadsföras i Sverige krävs dock att Finansinspektionen bedömer att det finns betryggande tillsyn över fondföretaget i dess hemland, att företaget här i landet kan lösa in andelar, göra utbetalningar och även i övrigt kommer att driva sin verksamhet på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i LIF. Det innebär i praktiken att de krav på riskspridning m.m. som gäller för svenska specialfonder även är tillämpliga på icke-harmoniserade utländska fonder vars andelar marknadsförs i Sverige.

2.5.3 Andra icke-harmoniserade fonder

Definitionen av AIF-fond i AIFM-direktivet omfattar – utöver specialfonder – även andra fonder som inte omfattas av den svenska fondlagstiftningen. Det gäller sådana fonder som investerar i andra typer av tillgångar än vad LIF medger att en investeringsfond investerar i, exempelvis riskkapitalfonder, fastighetsfonder eller råvarufonder. Det gäller också sådana fonder som tillämpar andra investeringsstrategier än vad som är möjligt med hänsyn till placeringsreglerna eller kraven på riskspridning i LIF.

Risikkapitalfonder

Termen risikkapital är ett samlingsnamn för alla investeringar i företags ägarkapital, dvs. investeringar i sådana andelar som ger innehavaren äganderätt i ett företag. Risikkapitalfonder används emellertid ofta som beteckning på bolag med en begränsad livstid som specialiserat sig på investeringar i onoterade företag eller noterade företag som avnoteras efter att de förvärvats av bolaget. En sådan risikkapitalfond bildas ofta av ett s.k. risikkapitalbolag som sköter administrationen av fonden och kontakten med investerarna. Kännetecknande för risikkapitalfonder är att de är slutna till formen på så sätt att andelarna är begränsade till antalet och inte kan lösas in på begäran. Kapitalet investeras i stället utifrån en i förväg bestämd tidshorisont och fonden likvideras när denna period har löpt ut. Det kapital som investeras i fonden är dessutom i regel avtalat på förhand.

Till skillnad från andra fonder som placerar i aktier tar risikkapitalfonder ofta ägarkontrollen över portföljbolagen. Det innebär att fondförvaltaren eller risikkapitalbolagets s.k. management team tar ett aktivt ansvar för förvaltningen av bolagen och deltar i den långsiktiga styrningen av bolagens verksamhet genom att de direkt utser styrelse och därmed även indirekt påverkar ledningsgruppens sammansättning. De portföljbolag som fondkapitalet sedan investeras i kan antingen vara onoterade mindre företag med tillväxt- och utvecklingspotential (venture capital) eller etablerade företag med behov av ny ledning eller annan organisationsförändring (buy-out).

Trots att risikkapitalfonder till vissa delar kan sägas likna investeringsfonder föreligger vissa väsentliga skillnader. Risikkapitalfonder är till skillnad från investeringsfonder slutna till formen i den meningen att de baseras på ett i förväg begränsat kapital och det saknas rätt till inlösen under fondens livslängd, som normalt är ca 10 år. Livslängden beror bl.a. på mognadsfasen i de bolag fondens investeringsstrategi är inriktad mot. Risikkapitalfonder riktar sig inte heller till allmänheten utan vanligtvis endast till en begränsad krets institutionella investerare eller personer vars professionella verksamhet inbegriper investeringar i risikkapital. Det är även vanligt att förvaltaren eller till förvaltaren närstående personer parallellt med fondens övriga investerare själva investerar i en viss andel av fondens totala kapital. Utöver avkastningen på sådana investeringar tar förvaltaren arvode i form av en i förväg avtalad andel av eventuell vinst vid avveckling av fonden. Den del som tillfaller för-

valtaren brukar kallas carried interest (särskild vinstandel) och är i regel förvaltarens huvudsakliga källa till avkastning.

Risckapitalfonder som är baserade i Sverige är bildade på associationsrättslig grund, som kommanditbolag eller som aktiebolag. I andra jurisdiktioner förekommer dock att risckapitalfonder har en annan rättslig struktur. Exempelvis är det vanligt förekommande att risckapitalfonder bildas på kontrakträttslig grund som s.k. limited partnerships på Jersey. Etableringen av en risckapitalfond börjar dock i praktiken redan innan ett bolag upprättats genom att förvaltaren presenterar ett förslag med en tänkt investeringsstrategi, ett s.k. placeringsmemorandum, för potentiella investerare som ges möjlighet att investera i fonden. De slutgiltiga villkoren förhandlas sedan mellan investerare och förvaltare. De som väljer att investera i fonden förbinder sig att tillföra ett visst belopp. Någon inbetalning av kapital till fonden sker dock inte förrän fonden förvärvar portföljbolagen. Först när ett tillräckligt stort kapital på detta sätt garanterats fonden etableras ett bolag som därefter kan börja investera i portföljbolagen. Denna tidpunkt brukar i risckapitalsammanhang benämnas "first closing". Ytterligare investerare kan under en begränsad tid därefter ansluta sig till fonden. Även i samband med att ytterligare investerare tillkommer kan villkoren för fonden ändras, om övriga investerare godkänner det. Det avtal som reglerar fonden är således inte helt fastställt förrän förvaltaren slutgiltigt stängt fonden för nya investeringar. Successivt under fondens livslängd görs investeringar i portföljbolagen. Kapitalet placeras i allmänhet i aktier, men det förekommer också att kapital tillförs genom konvertibla lån eller skuldebrev med option att teckna aktier. När samtliga investeringar realiserats likvideras fonden. Den eventuella avkastning som kvarstår efter att investerarna återfått det kapital de skjutit till, inklusive en avtalad årlig avkastning som i regel uppgår till ca 8 procent, fördelas vanligen så att en andel på ca 20 procent tillfaller förvaltaren och resterande del tillfaller övriga investerare. Förvaltarens löpande kostnader under fondens livslängd täcks av ett förskott på vinstdelningen från investerarna. Förskottet uppgår vanligen till ca 1,5–2,5 procent av fondens avtalade kapital.

Fastighetsfonder

Fastighetsfonder som begrepp kan användas för att beteckna fonder som direktinvesterar i fastigheter, själva investerar i andra fastighetsfonder som i sin tur direktinvesterar i fastigheter (s.k. fond-i-fond) eller ger investerarna exponering mot fastighetsmarknaden genom att investera i aktier i noterade fastighetsbolag. UCITS-direktivet tillåter inte att en UCITS-fond placerar direkt i fastigheter. LIF tillåter inte heller att en specialfond gör sådana placeringar. Öppna fonder som direktinvesterar i fastigheter och som riktar sig till konsumenter förekommer dock utomlands och är vanliga bl.a. i Tyskland.

Många länder har tillskapat skatteregler för s.k. REITS (Real Estate Investment Trusts) efter en amerikansk förebild. En REIT kan beskrivas som en sluten fond vars främsta syfte är investeringar i fastigheter. En REIT kan vara bildad som aktiebolag eller som stiftelse och är befriad från inkomstskatt under vissa förutsättningar. Skattskyldigheten har i stället överförs till fondens investerare. För att uppnå denna skattestatus krävs att vissa verksamhetsregler är uppfyllda, bl.a. ska den största delen av resultatet (normalt mellan 80 och 100 procent) överföras till andels- eller aktieägarna genom utdelning. Det är även vanligt med krav på diversifiering och risk-spridning samt på att ägandet ska vara spritt på ett större antal personer. Möjligheten att införa en svensk motsvarighet till REITS har varit föremål för diskussion i ett flertal tidigare reformförslag och motioner utan att ha lett till någon lagstiftningsåtgärd.²⁰

Fastighetsfonder som direktinvesterar i fastigheter och är etablerade i Sverige är i regel bildade på associationsrättslig grund som aktiebolag eller kommanditbolag. Svenska fastighetsfonder liknar riskkapitalfonder på så sätt att de är slutna till formen och främst riktar sig till en begränsad grupp professionella och institutionella investerare. Investerarnas avkastning baseras dels på det driftsnetto som fastigheterna genererar under investeringsperioden, dels på det realisationsresultat som uppstår vid avyttring av fondens innehav.

²⁰ Se bl.a. 2000/01:SkU19, 2001/02:SkU15 och 2008/09:Sk285.

Infrastrukturfonder

Infrastrukturfonder är fonder som placerar i infrastruktur såsom broar, vägar, kollektivtrafik och energiförsörjning. Att stater helt eller delvis väljer att finansiera investeringar i kollektiva nyttigheter genom försäljning till privata investerare har blivit allt vanligare. Privat finansiering av infrastruktur är ett alternativ till finansiering via statsskulden och är ett sätt att begränsa risken för att kostnaderna för investeringen och dess förvaltning över tiden ska bli för höga. Med hänsyn till att investeringar i infrastruktur kräver en anseelig mängd kapital, organiseras privat finansiering av infrastruktur ofta så att ett flertal investerare går in med var sin andel. Infrastrukturfonder placerar i sådana infrastrukturandelar alternativt arrenderar infrastruktur under en viss avtalad period. Investeringar i infrastrukturfonder är i regel långsiktiga till sin natur samtidigt som de genererar relativt stabila kassaflöden, vilket efterfrågas av framför allt livförsäkringsbolag och andra aktörer med behov av att matcha långsiktiga åtaganden.

Infrastrukturfonder är vanligen organiserade på ett liknande sätt som riskkapitalfonder, och förvaltningen sköts ofta av bolag vars verksamhet även omfattar förvaltning av riskkapitalfonder. Precis som med riskkapitalfonder är infrastrukturfonder även ett sätt att organisera offentliga och privata saminvesteringar i infrastruktur. Vissa infrastrukturfonder som bildats av EU är exempelvis skapade i detta syfte.

Råvarufonder

Råvarufonder används som beteckning på fonder som på olika sätt är exponerade mot marknaden för olika råvaror. Sådan exponering skapas som regel inte genom direktinvesteringar i råvaror utan genom investeringar i råvaruderivat (vanligen s.k. futures) eller aktier i bolag vars värde i sin tur är starkt beroende av priset på en eller flera råvaror, exempelvis gruvindustri, oljebolag, skogs- och massaindustri. För branschfonder som investerar i en viss typ av industri kan dock beteckningen råvarufond vara delvis missvisande med hänsyn till att branschfonder i regel är exponerade även för andra risker än prisrisken på råvaror.

UCITS-direktivets krav på riskspridning hindrar inte att en fond riktar in sig mot placeringar i en viss bransch. UCITS-direktivet

tillåter dock inte placeringar i derivatinstrument som har råvaror som underliggande tillgång. Med vissa begränsningar medger LIF att en specialfonds medel placeras i råvaruderivat. För detta krävs dels att derivatinstrumenten är föremål för handel på någon finansiell marknad, dels inte medför leveransskyldighet avseende den underliggande tillgången (6 kap. 2 § LIF). Placeringarna i råvaruderivat måste dessutom göras med beaktande av kravet på lämplig fördelning av tillgångar med hänsyn till riskspridning.

Hedgefonder

Hedgefonder kallas ofta sådana fonder vars investeringsstrategier är utformade i syfte att skapa positiv avkastning oavsett utvecklingen på aktiemarknaden. Investeringsstrategin i en hedgefond kan dock även vara konstruerad för att förstärka eller neutralisera marknadsrörelser. För att uppnå sådana effekter utnyttjar hedgefonder i regel någon form av s.k. finansiell hävstång. Finansiell hävstång skapas med hjälp av belåning, derivatinstrument, blankningsaffärer eller på annat sätt och innebär att korrelationen mellan värdeförändringen på en viss investering och fondens avkastning påverkas så att exempelvis små rörelser i marknaden för en viss tillgång eller en viss tillgångsportfölj ger stora effekter i fondens avkastning och tvärtom. Hedgefonder kan konstrueras med olika riskprofil. Många hedgefonder vänder sig till professionella investerare och kräver att ett visst minimikapital investeras, vilket kan uppgå till ett väsentligt belopp. Det finns dock hedgefonder som vänder sig till konsumenter och tillåter mindre investeringar. Förvaltare av hedgefonder tar vid sidan av förvaltningsavgiften i regel ut en prestationsbaserad avgift som en andel av avkastningen över en viss nivå.

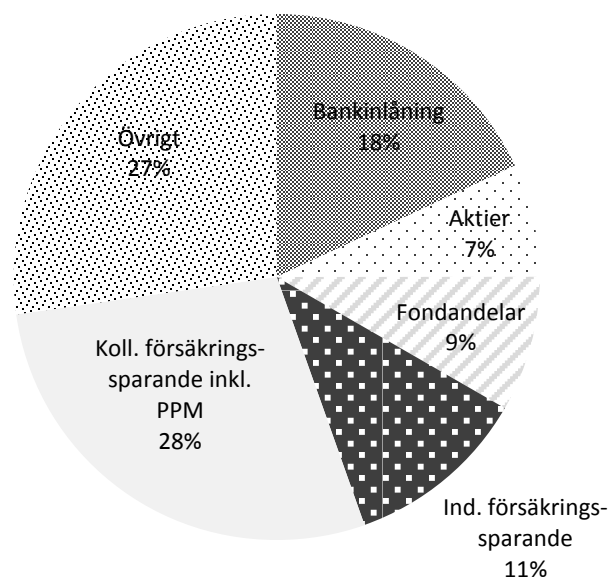
Med hänsyn till att placeringsreglerna för värdepappersfonder i LIF endast medger exponeringar som hänför sig till derivatinstrument och belåning i begränsad utsträckning, är sådana hedgefonder som är etablerade i Sverige specialfonder enligt definitionen i LIF. Sådana specialfonder måste uppfylla det generella kravet på riskspridning i 6 kap. 2 § LIF. Andra hedgefonder som förvaltas av svenska förvaltare är etablerade utomlands och vänder sig till professionella investerare. Marknadsföring i Sverige av hedgefonder som är etablerade utomlands, är endast möjligt efter tillstånd från Finansinspektionens (1 kap. 9 § LIF).

2.6 Den svenska fondmarknaden

Det privata fondsparandet är i dag en väl etablerad sparform på den svenska marknaden. Sparandet i fonder sker både direkt och indirekt genom fondförsäkring, inklusive fall då tjänstepension tryggas genom sådan försäkring, samt genom s.k. individuellt pensionssparande (IPS). Ytterligare en stor andel av fondsparandet sker genom det statliga premiepensionssystemet (PPM). Inräknat både direkt och indirekt sparande är fondsparandet en dominerande sparform bland svenska hushåll.

I figuren visas en fördelning av de svenska hushållens finansiella tillgångar vid utgången av 2011. Kategorin fondandelar omfattar hushållens direktsparande i fonder. Indirekt fondsparande ingår även som en andel av kategorierna individuellt och kollektivt försäkringssparande samt bankinlåning (där indirekt ägda fondandelar genom IPS ingår).

Figur 2 Hushållens finansiella tillgångar kv. 4 2011²¹

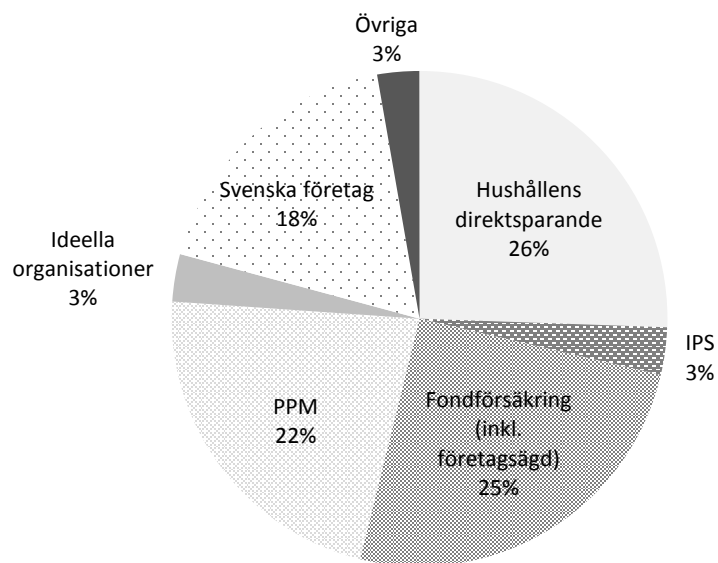

²¹ Diagrammet bygger på Sparbarometern fjärde kvartalet 2011, statistik från SCB samt på uppgifter från Svensk Försäkring. I kategorin övriga tillgångar ingår bl.a. bostadsrättsandelar, obligationer, övrig inlåning samt sedlar och mynt.

Vid utgången av 2011 uppgick fondförmögenheten i svenska investeringsfonder till ca 1 535 mdkr. Fördelat på fondtyper stod aktiefonder för ca 789 mdkr, räntefonder för ca 228 mdkr, blandfonder för ca 191 mdkr, fond-i-fonder för ca 174 mdkr och övriga fonder för ca 151 mdkr.²²

Den största ägarkategorin på den svenska fondmarknaden är svenska finansiella företag, som äger fondandelar genom bl.a. fondförsäkringsavtal och PPM. Denna andel har successivt ökat under de senaste tio åren och var vid utgången av 2011 större än den andel som ägdes direkt av hushållen.

Figur 3 Fondförmögenhet efter ägarkategori kv. 4 2011²³

Vid utgången av 2011 fanns 535 svenska värdepappersfonder registrerade hos Finansinspektionen. Den allra största andelen av dessa (ca 46 %) förvaltas av de svenska storbankernas fondbolag. Den förvaltade förmögenheten i dessa värdepappersfonder uppgick vid samma tidpunkt till 1 224 mdkr.²⁴

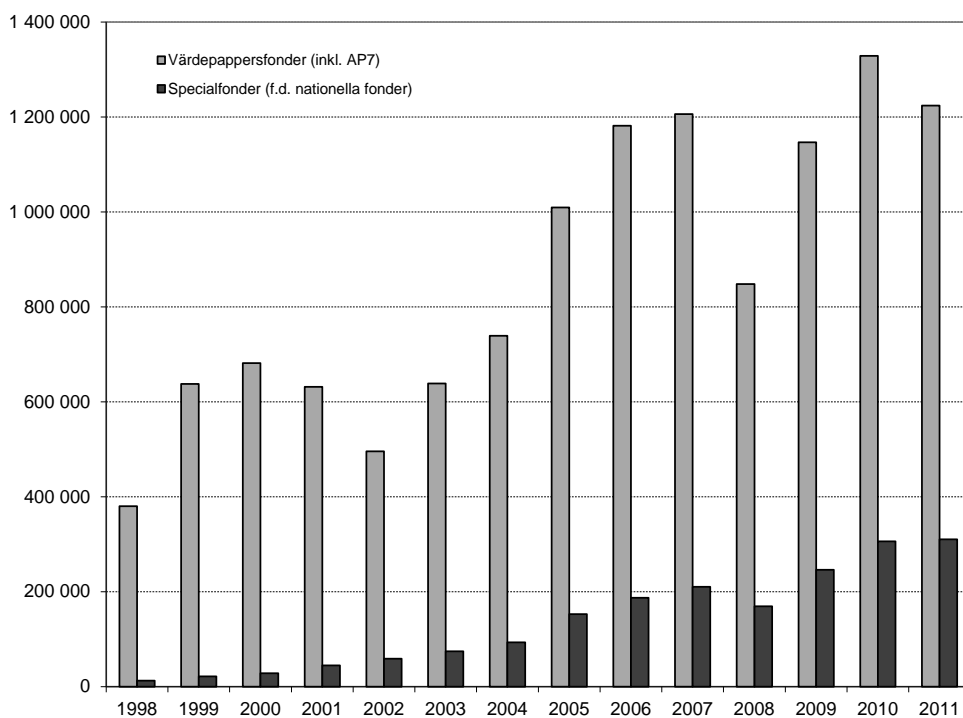
²² Uppgifter från SCB och Finansinspektionen.

²³ Diagrammet bygger på statistik från Fondbolagens Förening. I underlaget ingår fonder som är förvaltade av medlemmar i Fondbolagens Förening.

²⁴ Uppgifter från Finansinspektionen.

Antalet specialfonder med tillstånd från Finansinspektionen var vid utgången av 2011 395, varav 73 hade en förvaltat fondförmögenhet överstigande en mdkr. Den förvaltade i förmögenheten i de specialfonder som fått tillstånd från Finansinspektionen uppgick vid samma tidpunkt till totalt 310 mdkr. Intresset för icke-UCITS-fonder har generellt sett ökat under de senaste 15 åren. Som andel av den totala fondförmögenheten stod specialfonder för ca 3 procent vid utgången av 1998. Vid utgången av 2011 var motsvarande andel 20 procent.²⁵

Figur 4 Fondförmögenhet i värdepappersfonder respektive specialfonder 1998–2011

²⁵ Fondförmögenhet i specialfonder i relation till total fondförmögenhet, uppgifter från Finansinspektionen.

2.6.1 Fondförvaltare

I Sverige hade 81 fondbolag beviljats tillstånd för att bedriva fondverksamhet vid utgången av 2011. Vid samma tidpunkt bedrev 50 utländska förvaltningsbolag fondverksamhet i Sverige, varav 8 via filial. Svenska fondbolag varierar i storlek och förvaltar allt från en enstaka fond till 100 fonder eller fler. De största aktörerna på den svenska marknaden är storbankernas fondbolag som genom tillgången till bankkontor har ett etablerat distributionsnät och tillgång till ett befintligt kundunderlag. Detta har gynnat skapandet av en massmarknad för fondsparande. De fondbolag som etablerats av livförsäkringsbolag och värdepappersbolag står för ytterligare en stor andel av den svenska fondmarknaden.

Tabell 2 De största svenska fondbolagen sett till förvaltad kapital, kv. 4 2011²⁶

Förvaltare	Fondvärde, tkr
Swedbank Robur Fonder AB	357 719 084
SEB Investment Management AB	186 302 803
Nordea Fonder Aktiefbolag	124 546 670
Handelsbanken Fonder AB	117 983 943
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	66 994 385
AMF Fonder AB	60 629 865
SPP Fonder AB	57 216 226
Skandia Fonder AB	57 084 662
Brummer Multi-Strategy AB	34 839 383
Folksam LO Fond AB (publ)	32 385 674
Lannebo Fonder AB	25 877 266
Nektar Asset Management AB	22 764 442
Carnegie Fonder AB	22 428 130
Danske Capital AB	22 428 055
East Capital Asset Management AB	16 344 909
XACT Fonder AB	15 927 966
Didner & Gerge Fonder Aktiefbolag	12 881 793
Catella Fondförvaltning AB	12 207 145
E. Öhman J:or Fonder AB	11 882 101
Enter Fonder AB	10 928 322
Carlson Fonder Aktiefbolag	10 152 088
Zenit Asset Management AB	9 037 471

²⁶ Uppgifter från Finansinspektionen.

Förvaltare	Fondvärde, tkr
Futuris Asset Management AB	8 207 064
Aktie-Ansvar AB	7 883 583
Lynx Asset Management AB	7 340 651
GustaviaDavegårdh Fonder Aktiebolag	6 356 535
Alfred Berg Fonder AB	5 028 486
Svenska Lärarfonder Aktiebolag	5 010 573

Den svenska fondlagstiftningen tillåter att Finansinspektionen beviljar kreditinstitut och värdepappersbolag med tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument tillstånd för fondverksamhet som avser specialfonder. Vid utgången av 2011 hade 20 värdepappersbolag beviljats tillstånd för att bedriva fondverksamhet avseende specialfonder.²⁷ Något kreditinstitut med motsvarande tillstånd fanns inte.

Tabell 3 **Värdepappersbolag med omfattande fondverksamhet, kv. 4 2011**²⁸

Värdepappersbolag	Fondvärde, tkr
Amrego Kapitalförvaltning AB	20 098 518
Max Matthiessen Värdepapper AB	8 651 672
Agentia Investment Management AB	7 358 351
Movestic Kapitalförvaltning AB	5 017 993

Den vanligaste distributionskanalen för fondandelar är bankernas och värdepappersbolagens internetjänster, varifrån kunderna i regel ges möjlighet att köpa andelar i både sådana fonder som förvaltas av bankens eller värdepappersbolagets eget fondbolag och fonder som förvaltas av andra aktörer. Försäljning av fonder som förvaltas av andra aktörer sker vanligen mot provision.

Fondandelar som ägs indirekt via fondförsäkring kan distribueras av försäkringsbolag eller förmedlare. Även sådan försäljning sker ofta mot provision. Fondförsäkring kan också väljas inom ramen för premiebestämda tjänstepensionsavtal. För kollektivavtalade tjänstepensioner sker dessa val via valcentraler.

²⁷ Fondbolag med ett sammanlagt förvaltad fondvärde överstigande 5 mdkr per den 31/12-2011. Uppgifter från Finansinspektionen.

²⁸ Värdepappersbolag med ett sammanlagt förvaltad fondvärde överstigande 5 mdkr per den 31/12-2011. Uppgifter från Finansinspektionen.

2.6.2 Utländska aktörer på den svenska fondmarknaden

Som nämnts ovan bedrev 50 utländska förvaltare fondverksamhet i Sverige vid utgången av 2011, varav samtliga var hemmahörande inom EES. UCITS-direktivet tillåter dessutom gränsöverskridande marknadsföring av UCITS-fonder i unionen. Utländska förvaltare kan därför med stöd av 1 kap. 7 § LIF marknadsföra UCITS-fonder etablerade utomlands till svenska investerare efter ett visst under rättelseförfarande. Vid utgången av 2011 fanns 658 sådana utländska UCITS-fonder registrerade hos inspektionen. Dessa fonder ska följa de regler som gäller i fondens hemland. Regelverket är dock i stora delar harmoniserat genom UCITS-direktivets minimiregler. UCITS-direktivet medger inte att det i nationell rätt ställs högre krav på gränsöverskridande aktörer vad avser sådant som faller inom direktivets tillämpningsområde. Regleringen av bl.a. fondens rättsliga struktur varierar dock mellan olika länder.

Enligt 1 kap. 9 § LIF får även andra fonder än UCITS-fonder marknadsföras i Sverige.²⁹ Sådana fonder måste dock först ha tillstånd från Finansinspektionen. För dessa fonder saknas harmoniserade verksamhetsregler, regler om investerarskydd och tillsyn varför Finansinspektionen från fall till fall avgör om fonden uppfyller de krav som ställs i LIF och därmed ska beviljas tillstånd för marknadsföring i Sverige. Vid utgången av 2011 hade 39 utländska fonder erhållit ett sådant godkännande från Finansinspektionen.

Någon tillförlitlig uppgift om hur stor fondförmögenheten är i de utländska fonder som marknadsförs i Sverige med stöd av 1 kap. 7 och 9 §§ LIF finns inte att tillgå.

Den svenska fondmarknaden kännetecknas sammanfattningsvis av att ett stort antal utländska fonder marknadsförs i Sverige. En andel av dessa fonder förvaltas av bolag som ingår i en svensk koncern, men som av olika skäl lagt verksamheten utanför Sverige (se SOU 2010:78 s. 602). De utländska fonder som marknadsförs i Sverige är till största andelen sådana fonder som omfattas av UCITS-direktivet och kan därmed utnyttja det direktivets rätt till gränsöverskridande marknadsföring. Endast ett fåtal utländska fonder som inte omfattas av UCITS-direktivet har fått Finansinspektionens

²⁹ Möjligheten att marknadsföra andra utländska fonder än UCITS-fonder i 1 kap. 9 § LIF omfattar fondföretag enligt 1 kap.1 § 8 samma lag. Utländska fonder som inte träffas av definitionen av fondföretag (exempelvis slutna fonder vars andelar inte kan återköpas eller lösas in på begäran) omfattas inte av LIF. Utländska slutna fonder kan därför marknadsföras i Sverige utan Finansinspektionens godkännande. Sådana slutna fonder kan dock omfattas av prospektkrav.

godkännande för marknadsföring i Sverige i enlighet med 1 kap. 9 § LIF.

Alla utländska fonder som marknadsförs i Sverige med stöd av LIF får marknadsföras till konsumenter. Konsumentskyddet tillgodoses genom att dessa fonder i allt väsentligt måste uppfylla de krav som ställs på svenska fonder.

2.7 Den svenska riskkapitalmarknaden

I Sverige har aktörerna på riskkapitalmarknaden traditionellt utgjorts av statliga aktörer och större riskkapitalbolag. Många av de större aktörerna bedriver gränsöverskridande verksamhet och förvaltar riskkapitalfonder som är etablerade utanför Sverige eller fungerar som rådgivare åt förvaltare av riskkapitalfonder som är etablerade utanför Sverige. En stor andel av kapitalet i sådana fonder kommer från utländska investerare. Det finns även mindre svenska aktörer som främst verkar nationellt och förvaltar fonder som huvudsakligen vänder sig till svenska investerare.

Grovt indelat förekommer huvudsakligen tre kategorier av riskkapitalaktörer i Sverige; privata riskkapitalbolag, koncernägda riskkapitalföretag (captives) och statliga institutioner och företag. Utöver dessa kategorier verkar även enskilda privata aktörer, s.k. affärsänglar, som hjälper nystartade företag med rådgivning och finansiering.

2.7.1 Statliga institutioner och företag

Som namnet antyder ägs statliga riskkapitalföretag till huvuddelen av statligt ägda stiftelser och företag. Alltsedan Företagskapital startade i mitten av 1970-talet har svenska staten varit en aktiv aktör på riskkapitalmarknaden. Två stora statliga aktörer är Industriefonden och ALMI Företagspartner, vars verksamhet består i att stimulera det svenska näringslivet genom investeringar och aktivt ägande i onoterade bolag. Härtill kommer bl.a. Sjätte AP-fonden, som förvaltar allmänna pensionsmedel med uppdraget att nå långsiktigt hög avkastning genom placeringar på riskkapitalmarknaden (se 3 kap. 1 § lagen 2000:193 om Sjätte AP-fonden).

Under senare år har statliga venture capital-insatser allt oftare utgjorts av saminvesteringsprojekt där staten investerar i privata

venture capital-fonder. Exempel på sådana statliga venture capital-bolag är Fouriertransform, som agerar på fordonsmarknaden, samt Inlandsinnovation, som investerar i tillväxtbolag baserade i Norrlands inland. Även på europeisk och nordisk nivå förekommer riskkapitalaktörer med statlig anknytning, t.ex. European Investment Fund och Nordiska Investeringsbanken.

2.7.2 Koncernägda riskkapitalföretag

Koncernägda riskkapitalföretag ingår i regel i en koncern vars huvudsakliga verksamhet inte är riskkapitalverksamhet. Att ett riskkapitalföretag är koncernägt innebär att ägarbolaget har mer än 50 procent av aktierna eller på annat sätt innehar ett bestämmande inflytande över företaget. Ett sådant riskkapitalföretag får normalt sett sina investeringsmedel från moderbolaget. Det kan vara fråga om dotterbolag till banker, försäkringsbolag eller investmentbolag. Inom industrin är det vanligt att stora koncerner har ett dotterbolag som investerar i företag inom koncernens verksamhetsområde, ofta mindre, innovativa företag som befinner sig i ett tidigt utvecklingsstadium. Svenska exempel på koncernägda riskkapitalföretag är Volvo Technology Transfer och SEB Venture Capital.

2.7.3 Privatägda riskkapitalföretag och riskkapitalfonder

Privatägda riskkapitalbolag med gränsöverskridande verksamhet är de dominerande aktörerna på den svenska riskkapitalmarknaden. Sett till antalet fonder/antal investeringar verkar de flesta privata aktörer inom venture capital-området. Sett till fondförmögenheten och investerade belopp dominerar dock de aktörer som är verksamma inom buy-out. Bland de större riskkapitalbolag som bedriver verksamhet i Sverige märks bland andra EQT, Nordic Capital, Triton, Riverside, Apax, Permira, Altor och IK Investment Partners (f.d. Industri Kapital) som huvudsakligen är verksamma inom buy-out. Den svenska buy-out-marknaden har en internationell prägel. Fondernas kapital kommer huvudsakligen från internationella investerare och investeras till stor del utanför Sverige. Inom venture capital är det som ovan nämnts vanligt med saminvesteringar där svenska staten av näringspolitiska skäl går in som delfinansiär i privata fonder. Detta och det förhållandet att det för-

valtade kapitalet ofta är mindre omfattande gör marknaden för venture capital mer nationellt förankrad.

Tidigare var det vanligt att riskkapitalfonder etablerades i Sverige genom svenska kommanditbolag på grund av att vinsterna i fonden därigenom som huvudregel beskattas hos investerarna. Kommanditbolagskonstruktionen innebär också att kommanditdelägarnas ekonomiska ansvar för fondens åtaganden är begränsat, på ett liknande sätt som aktieägarnas i ett aktiebolag. För internationella fonder med en stor andel utländskt kapital är det emellertid numera vanligast att fonderna etableras utanför EES på exempelvis kanalöarna och struktureras som den engelska motsvarigheten till kommanditbolag, Limited Partnerships. Valet av jurisdiktion och associationsform styrs främst av juridiska hänsynstaganden, effektivitetsskäl och investerarnas hemvist. Bl.a. eftersträvas skattemässig transparens så att de utländska investerarnas avkastning beskattas i deras respektive hemland.

Vid sidan av riskkapitalbolag som förvaltar riskkapitalfonder finns oberoende riskkapitalföretag som i regel drivs i form av aktiebolag. Liksom för andra typer av riskkapitalföretag är affärsidén att investera i onoterade bolag och utveckla verksamheten för att sedan avyttra bolagen. I motsats till vad som gäller för riskkapitalfonder finansieras dock förvärven i oberoende riskkapitalföretag direkt med medel från den egna verksamheten, dvs. genom ägarkapital och banklån. Ägarna till oberoende riskkapitalföretag är vanligtvis privatpersoner eller andra investerare utan någon närmare anknytning till företaget, och deras mål med aktieägandet är normalt endast att få god avkastning på sin investering. Många svenska oberoende riskkapitalföretag är börsnoterade, exempelvis Ratos och Bure som är noterade på Nasdaq OMX Stockholm.³⁰

Riskkapitalverksamhet eller förvaltning av riskkapitalfonder är i dag inte förenat med tillståndsplikt i Sverige. Några enhetliga definitioner på riskkapitalområdet finns därför inte. Förvalttad förmögenhet i riskkapitalfonder som investerar i onoterade företag är dessutom betydligt svårare att mäta än i fonder som investerar i noterade värdepapper. Den statistik som finns att tillgå om branschen är därför begränsad.

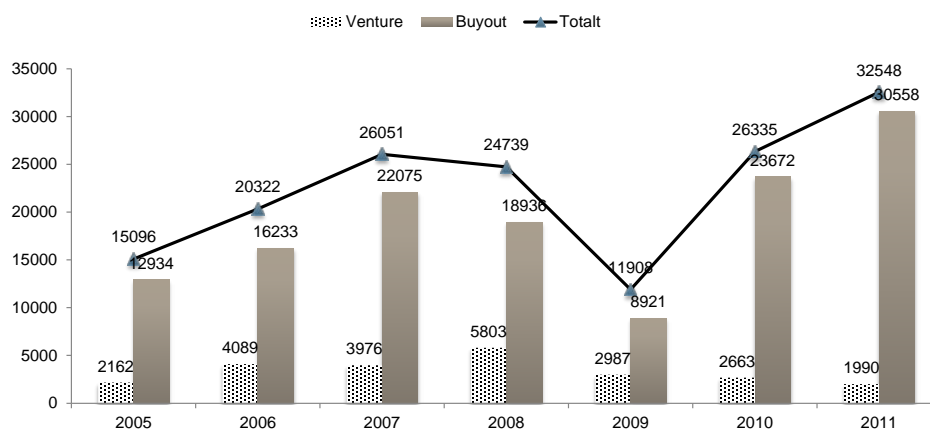
Antalet investerande medlemmar, dvs. företag som direkt eller indirekt investerar i onoterade bolag, i svenska riskkapitalbolagens branschorganisation, Svenska riskkapitalföreningen (SVCA) var 118

³⁰ Andra oberoende riskkapitalföretag som är noterade på Nasdaq OMX Stockholmsbörsen är CapMan, East Capital Explorer, Naxs och Novestra.

vid utgången av 2011.³¹ De investerade medlemmarna i SVCA är av olika inriktning och storlek och omfattar såväl AP-fonder som noterade investeringsbolag.

SVCA publicerar sedan ett antal år tillbaka regelbundet statistik över aktiviteten på den svenska riskkapitalmarknaden. Statistiken omfattar bl.a. information om investeringar i svenska portföljbolag, antalet investeringar och avyttringar inom buy-out respektive venture capital samt anskaffat kapital inom buy-out och venture capital.

Figur 5 Investerat belopp fördelat på venture capital och buy-out 2005–2011³²

Trenden på riskkapitalmarknaden på senare år har präglats av den internationella finansorn som lett till minskad aktivitet och kapitalanskaffning. I synnerhet har marknaden för venture capital, dvs. investeringar i mindre tillväxtbolag, avtagit kraftigt. Av det kapital som totalt investeras i venture capital-företag har de statliga och offentliga medlen ökat stadigt under de senare åren.

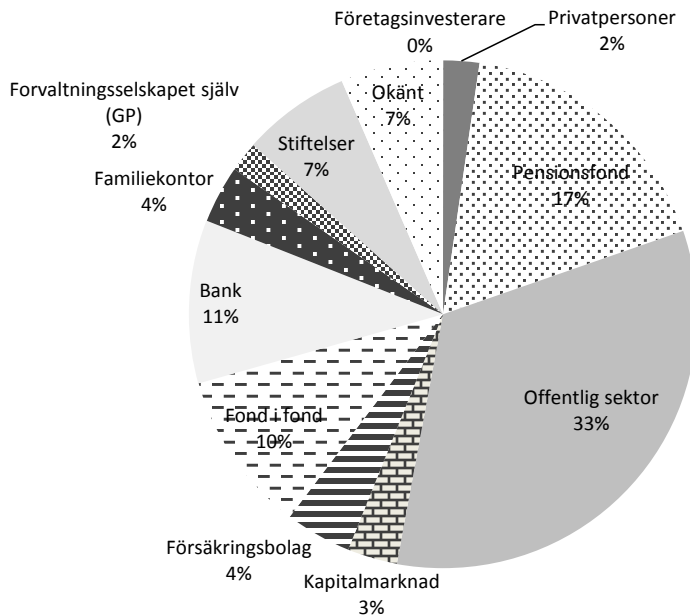
Vid sidan av offentlig sektor är pensionsfonder, banker, försäkringsbolag och andra fonder som genom fond-i-fond lösningar investerar i riskkapital de dominerande investerarna på riskkapitalmarknaden. Som tidigare nämnts görs investeringar i riskkapital

³¹ Uppgifter från SVCA. SVCA har även andra medlemskategorier; individuella medlemmar (privatpersoner som investerar i onoterade företag med ett aktivt ägarengagemang), associerade medlemmar (medlemmar som är tjänsteleverantörer till riskkapitalbolag och entreprenörer) samt affärsängelnätverk (förmedlare mellan affärsänglar och företag/projekt med finansieringsbehov).

³² Källa SVCA.

typiskt sett inte av privatpersoner. Av de investeringar som gjordes 2011 på den svenska marknaden stod privata placerare endast för två procent.³³

Figur 6 Anskaffat kapital i riskkapitalfonder per typ av investerare 2011

³³ Källa SVCA.

3 Allmänna utgångspunkter

3.1 Förhållandet mellan AIFM-direktivet och den nationella regleringen

Förslag: De nya bestämmelserna bör inte utan starka skäl gå längre än AIFM-direktivets minimibestämmelser.

Med undantag för specialfonder bör AIF-fonders och AIF-förvaltares juridiska form inte regleras genom det nya svenska regelverket.

3.1.1 Allmän inriktning

Ett viktigt syfte bakom AIFM-direktivet är att uppnå harmoniserade krav för tillståndsgivning och tillsyn över förvaltare av AIF-fonder och att skapa ett gemensamt regelverk för att hantera de risker som investerare i AIF-fonder utsätts för (skäl 2 och skäl 3 i direktivet). Direktivet syftar också till att skapa en gemensam marknad för förvaltare av AIF-fonder. En förutsättning för den eftersträlvade harmoniseringen är att medlemsstaternas nationella regelverk inte ställer upp ytterligare eller annorlunda krav än dem som följer av det gemensamma regelverket. En utgångspunkt vid genomförandet av direktivet bör därför vara att de svenska lagbestämmelserna ska ansluta sig till den nivå på krav som AIFM-direktivet ställer. Avvikelser bör endast förekomma i de fall som det finns starka skäl för det, och direktivet ger utrymme för nationella särregler (se t.ex. artikel 43).

För många av de AIF-fonder som riktar sig till icke-professionella investerare, specialfonderna, finns i dag kundskyddsregler i LIF. Det finns inga skäl att avskaffa dessa, utan de bör behållas och endast AIF-fonder som uppfyller vissa krav bör få marknadsföras

till icke-professionella investerare. På detta område bör därför nationella krav som går utöver direktivet ställas, se kapitel 7.

För fonder som marknadsförs endast mot professionella investerare finns dock inga skäl att ställa krav utöver direktivets. En sådan reglering skulle dessutom bli verkningslös, eftersom direktivets regler om rätten att bedriva verksamhet över gränserna förhindrar att det i Sverige ställs några andra krav än de krav som följer av direktivet (artiklarna 31–33) på utländska EES-baserade AIF-förvaltare som avser att vara verksamma här i landet. Reglerna ger en förvaltare av AIF-fonder som har tillstånd i sitt hemland en ovillkorlig rätt att marknadsföra sina fonder till professionella investerare i Sverige efter ett särskilt anmälningsförfarande (se om verksamhet över gränserna i kapitel 13).

3.1.2 Fondernas och förvaltarnas juridiska form

AIFM-direktivet reglerar inte AIF-fondernas eller AIF-förvaltarnas rättsliga ställning, med det undantaget att en AIF-förvaltare enligt definitionen i artikel 4.1.b förutsätts vara en juridisk person. Tvärtom ska direktivets bestämmelser tillämpas oavsett fondens eller förvaltarens legala form/struktur, se artikel 2.2 i direktivet.¹

Detsamma bör vara utgångspunkten vid genomförandet i svensk rätt, dvs. ett aktiebolags, ett kommanditbolags eller en utländsk fonds rättsliga ställning ska inte påverkas av de bestämmelser som införs för att genomföra AIFM-direktivet. Ett aktiebolags rätts-handlingsförmåga, skattebehandling m.m. ska vara densamma oavsett om bolaget faller in under definitionen av AIF-fond eller AIF-förvaltare i AIFM-direktivet. Den rättsliga ställningen ska inte heller påverka tillämpningen av reglerna, dvs. en förvaltare måste leva upp till samtliga regler oavsett i vilken rättslig form denne har valt att organisera sig själv eller fonden.

Denna grundprincip bör gälla även för specialfonder. Specialfondernas rättsliga ställning är i dag reglerad i LIF. Regleringen hänger samman med dagens investerarskyddsregler och bör därför behållas i sak oförändrad, se avsnitt 7.3.

Det har i tidigare lagstiftningsärenden diskuterats i vilken mån det skulle vara möjligt att under specialfondsregleringen föra in fonder

¹ I den svenska versionen av AIFM-direktivet ser både artikel 2.2.b och 2.2.c ut att handla om fondernas legala form/struktur, men detta är antagligen en miss i översättningen. I den engelskspråkiga versionen behandlar artikel 2.2.b fondens legala form och artikel 2.2.c förvaltarens legala struktur.

som placerar i helt andra tillgångar än finansiella tillgångar (t.ex. fastigheter och råvaror).² Slutsatsen var då att detta skulle kräva en modifiering av fondens rättsliga ställning, eller i vart fall förändrade placeringsbestämmelser m.m., och det skulle få stora inverknings på annan lagstiftning, t.ex. skattereglerna.³ Det ligger inte inom denna utrednings uppdrag, och skulle inte heller vara möjligt inom den givna tidsramen, att föreslå ändringar i detta ställningstagande och ta fram lagförslag som innebär en utvidgning av vilka tillgångsslag specialfonder kan placera i. På grund av den konkurrenssituation som kan komma att uppstå när flera fonder kan marknadsföras gränsöverskridande kan det dock finnas skäl att för specialfonder som marknadsförs endast till professionella investerare göra vissa justeringar i de krav på information m.m. som är tillämpliga, se avsnitt 7.6. Utredningens förslag i den delen påverkar dock inte fondernas rättsliga ställning.

3.2 Terminologi

Förslag: De nya begrepp och termer som införs i det nya svenska regelverket i samband med AIFM-direktivets genomförande bör så nära som möjligt ansluta sig till de begrepp och termer som används i AIFM-direktivet.

I AIFM-direktivet införs och återanvänds en rad facktermer och begrepp, t.ex. alternativa investeringsfonder, professionella investerare, finansiell hävstång och prime broker. Vissa av begreppen härör från andra direktiv på värdepappersområdet och vissa är nyheter i och med AIFM-direktivet. Vi kan antingen anpassa begrepp och termer så långt det är möjligt till ett språkbruk som ligger närmare svensk lagstiftningstradition eller gå i motsatt riktning och sträva efter att följa den terminologi som används i AIFM-direktivet.

Eftersom direktivet kommer att kompletteras av en genomförandeförordning (eventuellt flera) som är direkt tillämplig i medlemsstaterna samt tekniska standarder från Esma, som innehåller hänvisningar till många av begreppen i AIFM-direktivet, skulle det medföra problem att i svensk lagstiftning avvika alltför mycket från dessa begrepp. Detta i sig är ett skäl att följa terminologin i AIFM-

² Se SOU 2002:56 s. 437 ff.

³ Prop. 2002/03:150 s. 249 ff.

direktivet. Både förvaltare av fonder och behöriga myndigheter agerar i hög utsträckning över gränserna och behöver därför tillämpa flera medlemsstaters lagstiftning i sin verksamhet. En gemensam terminologi skulle underlätta detta. Man bör även beakta förändringstakten i den europeiska lagstiftningen. Under senare år har en mängd direktiv och förordningar på fond- och värdepappersområdet antagits och ändrats. I många fall är det grundläggande direktiv och förordningar som har tillkommit eller ändrats (t.ex. UCITS, MiFID, EMIR, CRD). Även den kompletterande lagstiftningen (förordningar och direktiv från kommissionen samt standarder från Esma) och rekommendationer m.m. ändras i minst samma omfattning. En direktivnära terminologi underlättar både anpassningen och tolkningen av de svenska reglerna i förhållande till de förändringar som sker på europeisk nivå. Övervägande skäl talar således för att terminologin i lagen så långt det är möjligt ska stämma överens med terminologin i direktivet.⁴

Exempel på sådana begrepp är AIF-fond och AIF-förvaltare. Båda begreppen används och är definierade i den svenska översättningen av direktivet, se artikel 4.1.a och 4.1.b. Begreppen är i och för sig förkortningar av ”alternativ investeringsfond” respektive ”förvaltare av alternativa investeringsfonder”, men begreppet AIF-fond är en tautologi ”alternativ investeringsfond-fond”. Det finns således rent språkliga skäl att undvika i vart fall begreppet AIF-fond. Marknadsaktörerna har dock redan anpassat sig till begreppen och de återkommer i detaljreglerna i delegerade akter från kommissionen och tekniska standarder från Esma. Övervägande skäl talar därför för att använda dessa begrepp oförändrade.

En näraliggande fråga är användningen av begreppen EES och EU. AIFM-direktivet är enligt EES-avtalet tillämpligt även i EES-länderna. Rätten att bedriva verksamhet över gränserna m.m. gäller således även AIF-förvaltare i EES-länder. Det är dock EU som är utgångspunkten i texten i AIFM-direktivet. Detta får till följd att benämningar och definitioner i direktivet innehåller begreppet EU i stället för EES. En AIF-förvaltare med hemvist i en medlemsstat kallas t.ex. EU-baserad AIF-förvaltare, inte EES-baserad. För att inte skapa onödig förvirring avseende de förslag som diskuteras i betänkandet och de föreslagna lagreglerna kommer därför begreppen EES och EES-baserad att användas genomgående.

⁴ Motsvarande bedömning gjordes vid genomförandet av MiFID i svensk rätt, se prop. 2006/07:115 s. 276.

3.3 En ny lag

Förslag: De nya bestämmelser som följer av AIFM-direktivet genomförs huvudsakligen i en ny lag. Regleringen av specialfonder överförs till den nya lagen. Begreppet värdepappersfond utmönstras ur lagstiftningen och ersätts med begreppet investeringsfond, som därmed får en ny innebörd.

Det är mot bakgrund av strävan att både i sak och terminologiskt utforma den svenska lagstiftningen så direktivnära som möjligt man bör ta ställning till hur genomförandet av AIFM-direktivet ska ske rent lagtekniskt. Valet står mellan att skapa en helt ny lag eller att göra justeringar i LIF. Ytterligare en faktor som påverkar bedömningen är de pågående ändringarna av UCITS-direktivet som kommer att påverka LIF. Det är i och för sig möjligt att genomföra direktivets regler genom justeringar av de befintliga bestämmelserna i LIF. En fördel med en sådan lösning skulle vara att all reglering av fonder skulle vara samlad i en och samma lag. Samtidigt skulle det leda till mindre överensstämmelse med AIFM-direktivet, åtminstone vad gäller terminologin. LIF gäller till största delen förvaltare och fonder som omfattas av UCITS-direktivet, och dessa delar av lagen kan inte anpassas till AIFM-direktivet. Regleringen skulle också bli sämre anpassad till de AIF-fonder som i dag inte omfattas av fondlagstiftningen. Ett begrepp som "fondbolag" t.ex. passar inte särskilt bra för ett riskkapitalbolag. Ett bättre alternativ är därför att skapa en helt ny lag.

Nästa fråga är hur den nya lagen ska förhålla sig till LIF när det gäller specialfonderna. Utredningen har övervägt främst två alternativ. Ett av dem är att låta regleringen avseende fonderna i sig vara kvar i LIF, varvid den nya lagen endast skulle innehålla bestämmelser avseende AIF-förvaltarna. Problemet med den lösningen är att den inte går att genomföra konsekvent. Det finns ingen klar skiljelinje varken i AIFM-direktivet eller i LIF mellan regler som rör fonderna och regler som rör den som förvaltar fonderna. I många fall är det visserligen tydligt att en regel rör förvaltarna, t.ex. reglerna i direktivet om tillståndsplikt och kapitalkrav, men det är mindre tydligt i andra fall, t.ex. direktivets regler om förvaringsinstitut och användningen av finansiell hävstång. Samma problem finns i LIF. Reglerna om fondbestämmelser i 4 kap. 8 § LIF kan sägas röra fonderna men i samma paragraf åläggs fondbolaget att upprätta

fondbestämmelserna. Reglerna om fondandelar och inlösen av fondandelar i 4 kap. 10–14 §§ LIF kan också sägas röra fonderna. Men i dessa paragrafer åläggs fondbolaget att värdera andelarna och föra register över andelsägarna m.m. Det finns fler exempel på regler i både AIFM-direktivet och LIF som kan sägas röra både fonderna och den som förvaltar fonderna. Att under dessa förutsättningar reglera specialfonderna delvis i LIF och delvis i den nya lagen riskerar att leda till en ologisk lagstiftning som är svår att tillämpa. Utredningen har därför valt alternativet att renodla lagstiftningen så att specialfonderna helt och hållet regleras i den nya lagen och LIF ändras så att den lagen enbart reglerar de fonder som i dag kallas värdepappersfonder. På så sätt samlas all lagstiftning avseende AIF-fonder – både sådana regler som följer av AIFM-direktivet och nationella regler – i en enda lag. Flera av dagens regler, t.ex. om fondernas rättsliga ställning och information om fonderna, kommer dock att vara identiska för både värdepappersfonder och specialfonder. I många fall kommer det därför rent lagtekniskt att finnas hänvisningar i den nya lagen till bestämmelser i LIF. Hänvisningarna kommer dock att utformas så att det anges vilka regler som också ska tillämpas på *specialfonder*. Det alternativ som utredningen föreslår, leder till att det inte längre behövs något samlingsbegrepp i LIF för olika typer av fonder. Begreppet investeringsfonder skulle därför kunna utmönstras ur lagstiftningen. Utredningen anser dock att begreppet värdepappersfonder ska slopas och i stället ersättas av begreppet investeringsfonder, som därmed får en annan, mer inskränkt betydelse än det hittills har haft. Från att ha omfattat både värdepappersfonder och specialfonder inbegrips i begreppet investeringsfonder endast de fonder som i dag benämns värdepappersfonder. Begreppet investeringsfonder används förutom i LIF i annan lagstiftning på bl.a. värdepappers- och skatteområdena. Det är möjligt att begreppet också används i andra sammanhang, t.ex. i placeringsreglementen. Det skulle därför kunna finnas skäl att behålla begreppet som ett samlingsbegrepp för värdepappersfonder och specialfonder. Att behålla begreppet med denna betydelse skulle också innebära färre följdändringar. Utredningens bedömning är dock att nyttan av att behålla begreppet med nuvarande betydelse i huvudsak är kortsiktig. Vid bedömningen har också beaktats att ett bibehållande av nuvarande terminologi får negativa effekter vad avser tydlighet och konsekvens i lagstiftningen. En mer logisk lösning är att begreppet investeringsfonder i fortsättningen ska användas för de fonder som omfattas av UCITS-direktivet och att AIF-fonder

ska avse de fonder som ryms under definitionen i AIFM-direktivet. I förkortningen AIF-fonder ligger att fonderna är ”alternativa”, och av definitionen av AIF-fonder, artikel 4.1.a i AIFM-direktivet, framgår att de är alternativa i förhållande till just de fonder som omfattas av UCITS-direktivet, dvs. de fonder som utredningen föreslår ska benämnas investeringsfonder.

3.4 Den behöriga myndigheten

Förslag: Finansinspektionen utses till den behöriga myndigheten i Sverige enligt AIFM-direktivet.

Enligt artikel 44 i AIFM-direktivet ska varje medlemsstat utse en behörig myndighet som ska fullgöra de skyldigheter som anges i direktivet. Den behöriga myndigheten (eller myndigheterna om en stat vill utse flera) ska vara en offentlig myndighet.

Finansinspektionen är den myndighet i Sverige som i dag ger tillstånd till och har tillsyn över företag på värdepappersmarknaden. Inspektionen har också ett internationellt kontaktnät med andra tillsynsmyndigheter, vilket är av stor betydelse för att kunna samarbeta på det sätt som krävs enligt artikel 50 i direktivet. Finansinspektionen bör därför vara den behöriga myndigheten i Sverige enligt AIFM-direktivet.

I direktivet förekommer begreppet behörig myndighet också i ett annat sammanhang än det ovan berörda, nämligen i förhållande till förvaringsinstitut, och definieras då enligt artikel 4.1.g som den behöriga myndigheten enligt andra direktiv och regler. Den behöriga myndigheten för ett förvaringsinstitut som är ett kreditinstitut är enligt artikel 4.1.g (i) den behöriga myndigheten enligt kreditinstitutsdirektivet och den behöriga myndigheten för ett förvaringsinstitut som är värdepappersinstitut är enligt artikel 4.1.g (ii) den behöriga myndigheten enligt MiFID, osv. Enligt artikel 4.1.g (iv) omfattas även de förvaringsinstitut som inte behöver vara tillståndspliktiga finansiella företag, se avsnitt 10.1. Utredningens utgångspunkt har varit att när begreppet behöriga myndigheter används i förhållande till förvaringsinstitut är det ett sätt att peka på myndigheter och institutioner som utövar tillsyn över förvaringsinstitut enligt andra regler än AIFM-direktivet. Dessa ”behöriga myndigheter” utövar inte heller någon tillsyn över AIF-förvaltare, vilket

verkar förutsättas för den behöriga myndighet som ska utses enligt artikel 44 i AIFM-direktivet, se artikelns sista stycke. De behöriga myndigheterna i förhållande till förvaringsinstitut finns således redan och ska inte utses enligt artikel 44.

4 Tillämpningsområdet

4.1 Definitionen av AIF-fonder

AIFM-direktivets regler är tillämpliga på förvaltare av AIF-fonder. Både begreppet AIF-förvaltare och begreppet AIF-fond definieras i direktivet. AIF-förvaltare definieras som den som förvaltar en AIF-fond. För att förstå tillämpningsområdet är det därför enklast att börja med definitionen av vad en AIF-fond är.

Enligt artikel 4.1.a i direktivet ska, enkelt beskrivet, följande rekvisit vara uppfyllda för att det ska vara fråga om en AIF-fond.

- Fonden ska ta emot kapital från ett antal investerare.
- Kapitalet ska investeras i enlighet med en definierad investeringspolicy till förmån för investerarna.
- Det krävs inget tillstånd enligt UCITS-direktivet.

Definitionen täcker ett flertal olika företeelser, dels sådana som vi i lagstiftningen redan betraktar som fonder, t.ex. specialfonder enligt LIF, dels sådana som vi i dag betraktar som bolagskonstruktioner, t.ex. riskkapitalfonder i form av kommanditbolag.

4.1.1 Ta emot kapital från investerare

Ett första rekvisit för att något ska betraktas som en AIF-fond är att den tar emot kapital från ett antal investerare. Någon uttrycklig gräns för hur många investerare det ska vara finns inte, och antagligen är antalet investerare i sig inte särskilt relevant. I så fall borde något annat uttryck, t.ex. "allmänheten", ha valts i direktivtexten.¹

¹ Se t.ex. om användningen av begreppet "allmänheten" i prop. 2004/05:158 s. 63–65 avseende 2 kap. 1 § lagen om handel med finansiella instrument som bygger på artikel 1.1 i prospekt-direktivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om

Viss tolkningshjälp finns i skäl 7 i AIFM-direktivet. Där anges att s.k. *family office*-konstruktioner, som investerar privatpersoners förmögenhet utan att hämta in externt kapital, inte ska anses vara AIF-fonder. Av detta kan man dra slutsatsen att en företeelse som endast rör en begränsad krets personer, som också har någon annan relation till varandra än den aktuella investeringen, t.ex. arbetskamrater som bildar en aktiesparklubb och har en samägd värdepappersdepå, inte är en AIF-fond.

4.1.2 Investera enligt en fastställd investeringsstrategi till förmån för investerarna

Nästa rekvisit är att avsikten ska vara att kapitalet ska investeras i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för investerarna. En samlingsstiftelse som samlar in pengar för andra syften än att gynna dem som skjutit till kapitalet omfattas därför inte. Även andra typer av stiftelser faller utanför definitionen av AIF-fond av detta skäl, t.ex. en pensionsstiftelse som bildats genom kapitaltillskott och avsättningar från ett eller flera företag som en form av säkerhet för företagets pensionsåtagande. För det första har stiftelsen bildats för att trygga pensionsutfästelser, se 9 § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelser. För det andra sker utbetalningar visserligen till den ursprungliga investeraren – företaget – men bara under vissa i lagen angivna förutsättningar, t.ex. om företaget gjort en pensionsutbetalning. Man kan därför inte säga att kapitalet har investerats till förmån för investerarna.² Likaså innebär denna del av definitionen att verksamhetsdrivande aktiebolag normalt inte ska betraktas som AIF-fonder. Ett aktiebolag tar in kapital från investerare och drivs i vinstsyfte, dvs. för att gynna investerarna. Men bolaget har inte som huvudsyfte att investera kapitalet i tillgångar i enlighet med någon investeringspolicy, utan syftet är normalt att använda kapitalet för att bedriva en viss verksamhet och därigenom ge aktieägarna avkastning. Ett aktiebolag kan dock ha som syfte att investera i vissa tillgångar, och skulle då, om inte något annat undantag är tillämpligt (se t.ex. nedan om undantaget för holdingbolag), kunna omfattas. Frågan om ett bolag omfattas av definitionen får i

de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG).

² I den mån en stiftelse också är ett tjänstepensionsinstitut är den dessutom uttryckligen undantagen enligt artikel 2.3.b, se avsnitt 4.3.2.

första hand avgöras med hjälp av bolagsordningen och hur syftet är angivet där. Bolagets faktiska agerande, som framgår av t.ex. årsredovisning, kan dock påverka bedömningen (jfr definitionen av holdingbolag i artikel 4.1.o i AIFM-direktivet).

4.1.3 Ingen UCITS-fond

Det tredje rekvisitet är att fonden inte kräver auktorisation enligt UCITS-direktivet. Enligt det direktivet krävs tillstånd för kollektiva investeringskonstruktioner som investerar i vissa finansiella instrument och andra likvida tillgångar samt tillämpar principen om riskspridning. Nyckelbegreppet i sammanhanget är ”principen om riskspridning”. Med detta avses de placeringsrestriktioner som följer av UCITS-direktivet. Det finns t.ex. begränsningar i hur stor andel av tillgångarna i en UCITS-fond som får vara utgivna av samma emittent och i vilken omfattning derivatinstrument får finnas i fonden. En fond som inte placerar i enlighet med dessa begränsningar kan inte ha tillstånd enligt UCITS-direktivet och omfattas istället av AIFM-direktivet. Placeringsreglerna i UCITS-direktivet innebär också att medlen i en värdepappersfond (det svenska namnet på UCITS-fonder, se 1 kap. 1 § 25 LIF) endast får placeras i finansiella instrument och i ett begränsat urval av andra likvida tillgångar (t.ex. medel på konto hos ett kreditinstitut). Detta innebär att fonder där medlen placeras i helt andra tillgångar, t.ex. fastigheter och råvaror, inte kan vara värdepappersfonder. Sådana fonder kan i stället omfattas av AIFM-direktivet.

4.1.4 Befintliga fonder och företag som omfattas av AIFM-direktivet

En svensk specialfond är en sådan företeelse som träffas av AIFM-direktivets definition av en AIF-fond. En specialfond tar emot kapital från allmänheten eller en begränsad krets investerare, kapitalet placeras enligt vissa riktlinjer för andelsägarnas bästa och fonden har inte tillstånd enligt UCITS-direktivet. Definitionen av specialfonder i LIF är utformad så att en specialfond visserligen ska följa principerna om riskspridning, men Finansinspektionen kan medge undantag från placeringsreglerna i 5 kap. LIF (dessa placeringsregler genomför UCITS-direktivets placeringsregler i svensk rätt).

Även olika bolagsformer (t.ex. aktiebolag, handelsbolag och kommanditbolag) kan träffas av AIFM-direktivets definition. Som nämnts ovan blir frågan om sådana bolag ska anses vara AIF-fonder till stor del avhängigt bolagets syfte. Detta i sin tur framgår av företagets bolagsordning eller motsvarande. De allra flesta bolag har som syfte att bedriva någon typ av verksamhet, och inte att investera kapitalet i enlighet med en definierad investeringspolicy. De faller därför utanför direktivets definition. Företag som enligt sin bolagsordning eller motsvarande har som syfte att investera kapitalet i enlighet med en definierad investeringspolicy för att gynna aktie- eller andelsägarna träffas dock av definitionen. Det kan vara fråga om riskkapitalbolag som har till syfte att investera i andra företag för att vid en senare tidpunkt, t.ex. genom en börsintroduktion, sälja företagen. Även om ett sådant riskkapitalbolag under sitt ägande utvecklar verksamheten och genomför omstruktureringar i de företag bolaget äger bör riskkapitalbolaget ändå betraktas som en AIF-fond. Denna del av verksamheten, rådgivning till företag om kapital- och företagsstruktur, om affärsstrategi m.m., är enligt punkten 2.c i bilaga 1 till AIFM-direktivet sådan verksamhet som ingår i det som en AIF-förvaltare normalt kan ägna sig åt. Huvudsyftet är fortfarande att skapa avkastning för investerarna genom att sälja de företag bolaget äger och inte genom att verksamheten i företagen i sig ska generera vinster. Det senare syftet är enligt AIFM-direktivet vad som skiljer en AIF-fond från ett holdingbolag, se artikel 4.1.o (ii). Även syftet med AIFM-direktivet – att inte bara skydda investerare, utan även att skydda marknadens stabilitet och andra marknadsaktörer, se t.ex. skäl 3 och skäl 8 – talar för en extensiv snarare än en restriktiv tolkning av begreppet AIF-fond. Oavsett detta kan gränsdragningen bli problematisk. Syftet så som det har angetts i bolagsordningen eller motsvarande bör vara den huvudsakliga utgångspunkten. Man kan dock inte bortse från hur ett bolag eller en fond agerar i praktiken. Om bolaget/fonden systematiskt genererar avkastning genom att sälja de tillgångar (dotterbolag) bolaget har investerat i ska bolaget, oavsett hur syftet är formulerat i bolagsordningen eller motsvarande, anses vara en AIF-fond (se även nedan om undantaget för holdingbolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad). Hur bolaget har agerat i praktiken framgår av årsredovisningar m.m., jfr artikel 4.1.o (ii) i AIFM-direktivet. Vad som är en AIF-fond måste dock i första hand tolkas på ett direktivkonformt sätt. För att uppnå den eftersträlvade harmoniseringen kan det inte finnas utrymme

för egna nationella tolkningar. AIFM-direktivet är ett av de direktiv där Esma har ett uppdrag att verka för en gemensam tolkning och tillämpning, och i den mån Esma utfärdar rekommendationer på detta område är det i första hand i dessa som vägledning till tolkningen bör hämtas.³

AIFM-direktivet reglerar AIF-förvaltare och inte fonderna i sig. Det innebär att de svenska reglerna blir tillämpliga och tillstånd i Sverige krävs för de förvaltare som har sitt säte i Sverige (artikel 4.1.q). Den AIF-fond som förvaltaren förvaltar kan vara en svensk bolagskonstruktion (t.ex. aktiebolag och kommanditbolag) men även en utländsk motsvarighet (t.ex. en fond enligt utländsk rätt).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-fond är ett företag för kollektiva investeringar, inbegripet dess delfonder, som

1. tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare, och
2. inte kräver auktorisation enligt artikel 5 i UCITS-direktivet.

En definition av AIF-fond motsvarande direktivets bör tas in i den nya lagen.

Begreppet AIF-fond kommer som nämnts att omfatta en rad redan existerande företag och fonder. Ett aktiebolag kan t.ex. komma att omfattas av definitionen. Aktiebolaget är dock fortfarande ett aktiebolag och både före och efter genomförandet av AIFM-direktivet kommer samma regler att gälla för dess rättsliga ställning, organisation och verksamhet. Användningen av begreppet AIF-fond för aktiebolaget är enbart ett sätt att betrakta bolaget för tillämpningen av de regler som följer av AIFM-direktivet och ändrar inte vad som i övrigt gäller för bolaget. På samma sätt förhåller sig begreppet AIF-fonder till t.ex. specialfonder. En specialfond är en sorts AIF-fond. Det är dock av de nationella bestämmelserna som specialfondens rättsliga ställning och placeringsbegränsningar framgår,⁴ och

³ Se artikel 16 i Esma-förordningen 1095/2010/EG.

⁴ Reglerna finns för närvarande i LIF men utredningen föreslår att dessa regler avseende specialfonderna flyttas till den nya lagen, se avsnitt 3.3.

inte av reglerna som genomför AIFM-direktivet. I direktivet regleras i huvudsak AIF-förvaltarens skyldigheter och detta påverkar inte specialfondens egenskaper. Det faktum att vissa företagsur ett perspektiv definieras som aktieföretag eller specialfonder, samtidigt som de ur ett annat perspektiv definieras som AIF-fonder, kan möjligen skapa viss förvirring, men utredningens bedömning är att det inte är lämpligt att i grunden förändra den svenska regleringen av t.ex. specialfondernas rättsliga struktur enbart på grund av att specialfonderna är ett av de rättssubjekt som omfattas av definitionen av AIF-fonder.

4.2 Definitionen av AIF-förvaltare

4.2.1 Begreppet förvaltare

En AIF-förvaltare är enligt artikel 4.1.b i AIFM-direktivet en juridisk person vars normala verksamhet är att förvalta en eller flera AIF-fonder. Begreppet "förvalta" är i sin tur definierat som att avseende en eller flera fonder ägna sig åt portföljförvaltning och riskhantering (artikel 4.1.w och punkterna 1.a och 1.b i bilaga I till AIFM-direktivet). I artikel 4.1.w anges visserligen portföljförvaltning *eller* riskhantering, men enligt artikel 6.5.d är det en förutsättning för tillstånd att en förvaltare ägnar sig åt både portföljförvaltning och riskhantering. Det finns inga uttryckliga definitioner av begreppen portföljförvaltning och riskhantering, men portföljförvaltning får anses innebära att fatta och genomföra investeringsbeslut för fondens räkning och riskhantering att hantera de risker som uppstår i förvaltningen. Vad gäller riskhantering anges i artikel 15 dessutom vad en förvaltare förväntas göra inom ramen för sin riskhantering och hur funktionen för riskhantering ska organiseras.

Genomförande i svensk rätt

<p>Förslag: En AIF-förvaltare är en juridisk person vars normala verksamhet består i förvaltning av en eller flera AIF-fonder. Med förvaltning avses portföljförvaltning och riskhantering.</p>
--

Definitioner av begreppen AIF-förvaltare och förvaltning motsvarande direktivets bör tas in i den nya lagen. I lagen bör definitionen av förvaltning utformas så att det framgår att med förvaltning avses både portföljförvaltning och riskhantering; på så sätt genomförs också kravet i artikel 6.5.d.

4.2.2 En enda förvaltare – intern och extern förvaltning

En AIF-fond ska ha en enda förvaltare som ansvarar för efterlevnaden av direktivets regler (artikel 5.1), dvs. för en fond ska det finnas en förvaltare med tillstånd som ansvarar för förvaltningen, kontakten med tillsynsmyndigheten m.m. Ansvaret kan alltså inte delas upp så att en förvaltare ansvarar för portföljförvaltningen och en annan för riskhanteringen. Detta hindrar inte att en ansvarig förvaltare anlitar uppdragstagare för att utföra vissa arbetsuppgifter, se artikel 20. Men det är fortfarande en enda förvaltare som har tillstånd och som ansvarar fullt ut för samtliga krav enligt direktivet.

Direktivets bestämmelser ska tillämpas oavsett fondens eller förvaltarens legala form/struktur, se artikel 2.2 i direktivet.⁵ En förvaltare kan vara antingen en extern eller en intern förvaltare. Med extern förvaltare avses en juridisk person som är en annan än fonden själv, t.ex. motsvarande den svenska konstruktionen med fondbolag och värdepappersfond. Med intern förvaltare avses att fondens legala struktur är sådan att fonden själv kan sköta förvaltningen, t.ex. ett aktiebolag som är en AIF-fond.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-fond ska ha en enda AIF-förvaltare som ansvarar för förvaltarens skyldigheter enligt lagen.

I lagen bör det tas in en bestämmelse som innebär att en AIF-fond ska ha en förvaltare som ensam ansvarar för förvaltarens skyldigheter enligt lagen. Även bestämmelser som definierar begreppen intern och extern förvaltning bör tas in i den nya lagen.

⁵ I den svenska versionen av AIFM-direktivet ser både artikel 2.2.b och 2.2.c ut att handla om fondernas legala form/struktur, men detta är antagligen en miss i översättningen. I den engelskspråkiga versionen behandlar artikel 2.2.b fondens legala form och artikel 2.2.c förvaltarens legala struktur.

4.3 Undantag

4.3.1 Holdingbolag

Enligt artikel 2.3.a i AIFM-direktivet ska direktivet inte tillämpas på holdingbolag. Ett holdingbolag är enligt artikel 4.1.o ett bolag som äger andelar i andra bolag och vars syfte är att genomföra en affärsstrategi genom dessa bolag. Vidare ska ett holdingbolag för att omfattas av undantaget antingen vara upptaget till handel på en reglerad marknad eller så ska bolaget ha ett annat huvudsakligt syfte än att generera avkastning genom att sälja de företag bolaget äger.

Detta undantag innebär att börslistade bolag (t.ex. investmentbolag) som investerar i andra bolag normalt är undantagna från tillämpningsområdet. Enbart det faktum att bolagets aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad räcker dock inte för att undantaget ska vara tillämpligt (jfr skäl 8 i AIFM-direktivet). Samtliga förutsättningar i artikel 4.1.o måste vara uppfyllda. För det första ska det vara fråga om investeringar i andra företag. Undantaget gäller därför inte en så kallad fastighetsfond i form av ett börslistat bolag som investerar direkt i fastigheter. För det andra ska bolagets syfte vara att genomföra sin affärsstrategi genom de bolag som ägs för att på så sätt generera långsiktig avkastning. Det betyder att det är verksamheten i dotterbolagen som ska generera avkastningen och inte försäljning av dotterbolagen. Det innebär dock inte att ett investmentbolag riskerar att betraktas som en AIF-fond på grund av någon enstaka försäljning av ett dotterbolag. Så länge huvudsyftet är att generera långsiktig avkastning genom verksamheten är bolaget undantaget.

4.3.2 Pensionsfonder

Enligt artikel 2.3.b i AIFM-direktivet är pensionsfonder som omfattas av tjänstepensionsdirektivet (2003/41/EG) undantagna. Det är i Sverige fråga om tjänstepensionskassor och pensionsstiftelser (se prop. 2004/05:165).

4.3.3 Överstatliga institutioner, centralbanker m.fl.

Enligt artikel 2.3.c i AIFM-direktivet är överstatliga institutioner, såsom Europeiska Centralbanken, Europeiska Investeringsbanken m.fl. undantagna.

Enligt artikel 2.3.d i direktivet är nationella centralbanker, t.ex. Riksbanken, undantagna.

I artikel 2.3.e i direktivet undantas nationella, regionala och lokala myndigheter och organ samt andra institutioner som förvaltar fonder för socialförsäkrings- och pensionssystem. Genom detta undantag ska direktivet inte tillämpas på de svenska AP-fonderna.

4.3.4 Sparprogram för anställda och SPS

Enligt artikel 2.3.f i AIFM-direktivet är sparprogram för anställda undantagna. Företags aktiesparprogram för anställda är ofta konstruerade så att de anställda köper eller får aktier i företaget med villkor att den anställda får ytterligare aktier efter en viss tid (i de flesta fall ställs även krav på att den anställda fortfarande är anställd, att ett visst resultat har uppnåtts m.m.). Programmen är många gånger utformade så att den enskilde anställda har äganderätten till aktierna och direktivet blir då över huvud taget inte tillämpligt. Men i de fall programmet utformats så att anställda samäger aktier eller har del i en fondliknande konstruktion faller sådana företeelser utanför tillämpningsområdet med stöd av detta undantag. Någon närmare definition av vilka sparprogram för anställda som avses finns inte i direktivet. Oavsett om sparprogrammet tillhandahålls direkt av arbetsgivaren eller genom en tredje part bör det undantas. Huvudsaken är att det riktar sig till anställda i ett visst företag, en viss myndighet eller liknande.

Enligt artikel 2.3.g är specialföretag för värdepapperisering undantagna. Definitionen av sådana företag i artikel 4.1.an hänvisar till definitionen i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 24/2009 av den 19 december 2008 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella företag som deltar i värdepapperiseringstransaktioner. Med den definitionen avses att en viss tillgångsmassa, t.ex. en del av en banks låneportfölj, överförs till ett separat bolag. Detta bolag emitterar sedan värdepapper, t.ex. obligationer. Den som investerar i värdepapperen tar då risk på just den värdepapperiserade tillgången och inte på den ursprungliga inne-

havaren av tillgången (banken i exemplet). Direktivet ska på grund av undantaget i artikel 2.3.g inte tillämpas på sådana företag.

4.3.5 Koncerninterna fonder

En fond vars enda investerare är den som förvaltar fonden, eller dotter- eller systerbolag till förvaltaren, är undantagen från tillämpningsområdet enligt artikel 3.1. En ytterligare förutsättning är att förvaltaren (eller koncernbolag som investerat i fonden) inte själv är en AIF-fond. Ett företag som investerar i fonden får alltså inte självt ha hämtat in kapital från investerare utanför koncernen för att investera i enlighet med en viss investeringsstrategi. Undantaget innebär att en koncern kan samla investeringar i t.ex. värdepapper, och fastigheter i ett dotterbolag vars enda verksamhet är att äga dessa tillgångar utan att arrangemanget är att betrakta som tillståndspliktig förvaltning av en AIF-fond.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Lagen om AIF-förvaltare ska inte tillämpas på

1. holdingbolag,
2. tjänstepensionsinstitut som omfattas av direktiv 2003/41/EG, i förekommande fall inklusive de auktoriserade enheter som ansvarar för förvaltningen av dessa institut och agerar för deras räkning enligt vad som avses i artikel 2.1 i det direktivet eller kapitalförvaltare som utsetts enligt artikel 19.1 i det direktivet, i den mån de inte förvaltar AIF-fonder,
3. överstatliga institutioner såsom Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken, Europeiska investeringsfonden, europeiska finansiella institut för utveckling och bilaterala utvecklingsbanker, Världsbanken, Internationella valutafonden, och andra överstatliga institutioner och liknande internationella organisationer, i de fall då dessa institutioner eller organisationer förvaltar AIF-fonder och i den mån dessa fonder agerar i allmänhetens intresse,
4. nationella centralbanker,

5. nationella, regionala eller lokala myndigheter och organ eller andra institut som förvaltar fonder som är kopplade till system för social trygghet och pensionssystem, program för anställdas andelsägande och program för anställdas sparande,
6. specialföretag för värdepapperisering, och
7. en fond vars enda investerare är den som förvaltar fonden, eller dotter- eller systerbolag till förvaltaren, förutsatt att investeraren själv inte är en AIF-fond.

En undantagskatalog motsvarande direktivets bör tas in i den nya lagen.

4.4 Partiellt undantag för AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden

4.4.1 Tröskelvärden och begränsad tillämpning av direktivets bestämmelser

För fonder som i och för sig träffas av definitionen finns en lättnadsregel som innebär att bara delar av direktivets bestämmelser ska tillämpas om fondernas värde inte understiger vissa tröskelvärden, se artikel 3.2.

För att undantaget ska bli tillämpligt krävs att värdet av samtliga fonder som förvaltaren, direkt eller genom närstående bolag, förvaltar understiger

1. 100 miljoner euro, eller
2. 500 miljoner euro och fonderna inte innehåller några finansiella instrument eller andra konstruktioner (t.ex. krediter) som ger en hävstångseffekt samt investerarna inte har rätt att lösa in sina andelar förrän det har gått fem år från det att de investerade.

Undantagsregeln är närmast formulerad som en valmöjlighet för medlemsstaterna som ska se till att sådana förvaltare *åtminstone* uppfyller skyldigheterna i artikel 3.3, dvs. förvaltarna ska registreras hos den behöriga myndigheten. Förvaltarna ska vid registreringen lämna uppgifter om sin identitet och de fonder de förvaltar. De ska vidare informera den behöriga myndigheten om de investeringsstrategier som används för fonderna samt regelbundet förse den

behöriga myndigheten med information om de instrument de huvudsakligen handlar med och fondernas huvudsakliga exponeringar och positioner. Förvaltarna är också skyldiga att underrätta den behöriga myndigheten, om förutsättningarna för denna begränsade tillämpning av AIFM-direktivet inte längre är uppfyllda, t.ex. om värdet av fonderna har kommit att överstiga tröskelvärdena.

Om en förvaltares fonder skulle komma att överstiga tröskelvärdena ska förvaltaren inom 30 kalenderdagar ansöka om tillstånd enligt huvudregeln för AIF-fonder.

Förvaltare av fonder som understiger tröskelvärdena kan, enligt artikel 3.4, inte utnyttja rätten att bedriva gränsöverskridande verksamhet enligt direktivet. En sådan förvaltare kan dock, enligt samma artikel, frivilligt låta sig omfattas av direktivet i dess helhet, och kan då också utnyttja direktivets rätt att gränsöverskrida.

4.4.2 Kommissionens genomförandeåtgärder

Beskrivningen av tröskelvärdena och de övriga kriterierna för att tillämpa tröskelvärdet 500 miljoner euro, är översiktligt formulerade i direktivet. Hur beräkningen ska ske preciseras i kommissionens förslag till genomförandeförordning. I förordningsförslaget finns bestämmelser om att tillfälliga överträdelser av tröskelvärdena inte innebär att en AIF-förvaltare behöver ansöka om tillstånd. Det är AIF-förvaltaren som ska bedöma om överskridandet är tillfälligt. Vid ett tillfälligt överskridande ska AIF-förvaltaren underrätta den behöriga myndigheten utan dröjsmål och i underrättelsen beskriva varför överskridandet har bedömts som tillfälligt. Fristen på 30 dagar för att ansöka om tillstånd börjar således löpa från den dag då AIF-förvaltaren har bedömt att överskridandet inte är tillfälligt.

Kommissionen har också, i ett förslag till genomförandeförordning, preciserat förfarandet att frivilligt låta sig omfattas av hela AIFM-direktivet ("opt in"). Detta förslag fick utredningen ta del av i slutskedet av utredningsarbetet och det har därför inte kunnat analyseras närmare.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Endast bestämmelser om registrering och rapportering ska tillämpas på sådana AIF-förvaltare som

1. antingen direkt eller indirekt, genom ett företag till vilket AIF-förvaltaren har anknytning genom gemensam ledning eller ägarkontroll, eller genom ett väsentligt direkt eller indirekt innehav, förvaltar portföljer av AIF-fonder vars förvaltade tillgångar, inklusive tillgångar som förvärvats med användning av finansiell hävstång, sammanlagt inte överstiger tröskelvärdet 100 miljoner euro, och
2. antingen direkt eller indirekt, genom ett företag till vilket AIF-förvaltaren har anknytning genom gemensam ledning eller ägarkontroll, eller genom ett väsentligt direkt eller indirekt innehav, förvaltar portföljer av AIF-fonder vars förvaltade tillgångar sammanlagt inte överstiger tröskelvärdet 500 miljoner euro, om AIF-fondportföljerna består av AIF-fonder utan finansiell hävstång och utan rätt till inlösen under en period på fem år från dagen för den första placeringen i respektive AIF-fond.

En AIF-förvaltare kan välja att inte tillämpa ovanstående undantagsregel.

En AIF-förvaltare som har valt att tillämpa undantaget får inte förvalta specialfonder och får inte marknadsföra AIF-fonder till icke-professionella investerare.

För förvaltare av fonder som bara riktar sig till professionella kunder bör en undantagsregel motsvarande direktivets tas in i den nya lagen. I enlighet med ambitionen att utforma de svenska reglerna så direktivnära som möjligt bör några andra eller strängare krav inte införas för förvaltare av sådana fonder. Regeln bör utformas så att en förvaltare kan välja att inte utnyttja undantaget, dvs. en förvaltare vars fonder i och för sig understiger tröskelvärdena kan i stället söka tillstånd enligt de vanliga reglerna och omfattas då av samtliga rättigheter och skyldigheter. Bestämmelser motsvarande direktivets artikel 3.3.a–e bör tas in i lagen för att tillämpas på förvaltare som väljer att omfattas av undantaget. Undantaget bör dock inte gälla för AIF-förvaltare som förvaltar fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare, se avsnitt 7.5. Undantaget bör inte

heller tillämpas på den som förvaltar specialfonder, oavsett vilken kategori investerare dessa marknadsförs till, se avsnitt 7.6. För dessa förvaltare bör samma regler gälla oavsett storleken på fonderna.

5 Tillstånd och kapitalkrav

5.1 Förutsättningar för tillstånd

5.1.1 Regler om tillståndsplikt och kärnverksamheten

Enligt artikel 6.1 i AIFM-direktivet ska medlemsstaterna säkerställa att endast förvaltare med erforderliga tillstånd får förvalta AIF-fonder och att förvaltaren även efter det att tillstånd har beviljats fortsätter att uppfylla kraven.

Den som förvaltar en AIF-fond får enligt artikel 6.2 och artikel 6.3 i direktivet inte ägna sig åt någon annan verksamhet än den som uttryckligen framgår av bilaga 1 till direktivet. En extern AIF-förvaltare kan dock därutöver förvalta UCITS-fonder. Bilaga 1 till direktivet innehåller en katalog av verksamheter. Under punkt 1 i bilagan anges två verksamheter som en förvaltare *måste* ägna sig åt; portföljförvaltning och riskhantering. Att en förvaltare *måste* ägna sig åt båda dessa verksamheter följer av artikel 6.5.d. Under punkt 2 i bilagan räknas verksamheter upp som förvaltaren därutöver *får* ägna sig åt. I uppräknningen ingår administrativa åtgärder och marknadsföring avseende de AIF-fonder som förvaltas samt aktiviteter relaterade till de tillgångar som fonderna har investerat i. Sådana övriga aktiviteter är begränsade till vad som behövs för att iaktta fondens och investerarnas intressen. Förvaltaren av en fastighetsfond kan t.ex. ägna sig åt administration av fastigheterna och förvaltaren som investerat i företag kan t.ex. ägna sig åt rådgivning avseende företagets kapitalstruktur, strategier m.m.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Förvaltning av AIF-fonder ska kräva tillstånd enligt lagen om AIF-förvaltare.

En AIF-förvaltare får inte ägna sig åt annan verksamhet än förvaltning av AIF-fonder, samt de sidoverksamheter som anges i lagen om AIF-förvaltare. En extern AIF-förvaltare får dock därutöver förvalta UCITS-fonder.

I den nya lagen bör en bestämmelse införas som, liksom artikel 6.1 i AIFM-direktivet, anger att verksamhet som förvaltare av AIF-fonder endast får bedrivas efter tillstånd från Finansinspektionen. En sådan bestämmelse kan sedan kompletteras med regler om sanktioner mot den som bedriver verksamhet utan tillstånd, se avsnitt 14.3.2.

Frågan om tillståndsplikt är relativt okomplicerad för AIF-förvaltare som redan i dag står under tillsyn, t.ex. den som förvaltar en specialfond. I dessa fall sätts fonden upp på förvaltarens initiativ, fondbestämmelser m.m. färdigställs, och först efter att relevanta tillstånd erhållits och underrättelser m.m. är färdigbehandlade inleds verksamheten. För andra fondkonstruktioner, t.ex. riskkapitalfonder, kan dock processen se annorlunda ut. AIF-förvaltaren kan i dessa fall ta fram ett förslag till avtal som presenteras för några institutionella investerare. I avtalet regleras bl.a. hur mycket kapital investerarna åtar sig att investera och fondens inriktning, dvs. vilka investeringar som ska göras. Avtalet är föremål för förhandlingar mellan förvaltaren och investerarna och i ett senare skede när parterna är överens sker en s.k. "first closing" då fonden de facto startas, dvs. ett kommanditbolag eller någon utländsk motsvarighet sätts upp, och investeringar kan genomföras. I sådana situationer är det mer tveksamt att fastslå när i processen det är fråga om en tillståndspliktig verksamhet, dvs. när AIF-förvaltaren måste ansöka om tillstånd. Man kan hävda att det knappast är fråga om förvaltning av en AIF-fond när det inte finns några tillgångar i fonden att förvalta. Någon fastslagen investeringsstrategi, se artikel 4.1.a (i), finns knappast heller förrän vid tidpunkten för "first closing". Med denna utgångspunkt inträder tillståndsplikten vid "first closing" i det beskrivna exemplet. Det kan dock vara vanskligt att fastslå att det är först vid denna tidpunkt som tillstånd kan sökas. De kontakter som AIF-förvaltaren tar med investerarna kan betraktas som

sådan marknadsföring som avses i artikel 4.1.x i AIFM-direktivet, dvs. ett erbjudande från AIF-förvaltaren. Om en AIF-förvaltare vänder sig till investerare i andra länder och åtgärderna där betraktas som marknadsföring – vilket kräver tillstånd och underrättelse om gränsöverskridande marknadsföring – kan AIF-förvaltaren hamna i en omöjlig situation om förvaltaren enligt svensk rätt inte kan få tillstånd förrän efter ”first closing”. I dessa situationer bör det därför vara möjligt att söka och få tillstånd redan inför den första kontakten med investerare. Den senaste tidpunkten att söka tillstånd bör dock vara vid tidpunkten för ”first closing”. Det bör vara upp till AIF-förvaltaren att själv avgöra när inom denna tidsram som ansökan ska göras.

Vad gäller begränsningarna av vilka övriga verksamheter en AIF-förvaltare får ägna sig åt regleras detta i svensk rätt beträffande specialfonder i 1 kap. 4 § LIF. Paragrafen är också det svenska genomförandet av artikel 5 i UCITS-direktivet. Den artikeln är konstruerad på samma sätt som artikel 6.2 i AIFM-direktivet, dvs. den säger att fondbolag enbart får ägna sig åt förvaltning av fonder och de verksamheter av administrativ natur som framgår av en bilaga till direktivet. Vid det svenska genomförandet angavs i förarbetena att det inte var nödvändigt att räkna upp de administrativa verksamheterna som ansågs vara ett förtydligande av vad som ingår i ett fondbolags verksamhet.¹ På samma sätt bör man resonera vid genomförandet av motsvarande regel för AIF-förvaltare. Uppräkningen i punkt 2 i bilaga 1 till direktivet får, i stället för att föras in i lagtexten, utgöra tolkningsunderlag för vad som får anses ingå i förvaltningen av en AIF-fond. Uppräkningen i AIFM-direktivet är dock, till skillnad från motsvarande uppräkningslista i UCITS-direktivet, uttömmande.² En AIF-förvaltare får alltså inte, förutom externa förvaltare som även får förvalta UCITS-fonder, ägna sig åt någon annan verksamhet än den som framgår av bilaga 1 till AIFM-direktivet. När det gäller punkt 1 i bilagan bör det dock framgå av lagtexten att en förvaltare måste ägna sig åt både portföljförvaltning och riskhantering, så att detta framgår av definitionen av ”förvaltning” av en AIF-fond (se avsnitt 4.2.1).

En bestämmelse motsvarande artikel 6.2 och artikel 6.3 bör föras in i den nya lagen och definitionen av ”förvaltning” av en AIF-fond bör utformas så att den täcker in kraven i artikel 6.5.d.

¹ Prop. 2002/03:150 s. 143.

² I artikel 5 i UCITS-direktivet anges uttryckligen att det inte var fråga om en uttömmande uppräkningslista. Motsvarande skrivning saknas i AIFM-direktivet.

5.1.2 Reglerna om sidoverksamheter

Enligt artikel 6.4 i AIFM-direktivet får tillstånd ges för vissa sidoverksamheter. De verksamheter det kan bli fråga om är förvaltning av investeringsportföljer, investeringsrådgivning, förvaring och administration av fondandelar samt mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument. På dessa verksamheter ska, enligt artikel 6.6, artiklarna 12, 13 och 19 i MiFID tillämpas. Att det är fråga om sidoverksamheter framgår av artikel 6.5.a i AIFM-direktivet där det stadgas att ett företag inte kan få tillstånd för att bedriva enbart dessa verksamheter. Vidare är det en förutsättning för tillstånd för övriga sidoverksamheter att förvaltaren har tillstånd för sidoverksamheten förvaltning av investeringsportföljer (artikel 6.5.b). En förvaltare måste alltså ha tillstånd för förvaltning av investeringsportföljer för att få tillstånd för någon av verksamheterna rådgivning, förvaring eller mottagande och vidarebefordran av order. Slutligen sägs i artikel 6.5.c att tillstånd enligt AIFM-direktivet, inte får ges enbart för de administrativa verksamheterna enligt punkt 2 i bilaga 1 till direktivet.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska kunna få tillstånd för förvaltning av investeringsportföljer.

En AIF-förvaltare med sådant tillstånd ska också kunna få tillstånd för investeringsrådgivning, förvaring och administration av fondandelar, mottagande av medel med redovisningsskyldighet samt mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument.

En AIF-förvaltare som utför förvaltning av investeringsportföljer ska i denna förvaltning och övrig verksamhet enligt ovan tillämpa bestämmelserna i 8 kap. 1, 9–12, 14, 21–23, 26, 27 och 34 §§ samt 35 § första stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Bestämmelser som reglerar möjligheterna att få tillstånd till sidoverksamheter i enlighet med artikel 6.4–6.6 bör tas in i den nya lagen. Genom den i avsnitt 4.2.1 föreslagna definitionen av ”förvaltning”, och eftersom tillstånd för förvaltning är en förutsättning för att någon ska kunna få tillstånd för sidoverksamheter behövs inte

någon uttrycklig reglering av att en förvaltare inte kan få tillstånd för att enbart ägna sig åt sådana administrativa åtgärder som anges i punkt 2 i bilaga 1 till direktivet. Det faktum att vissa artiklar i MiFID ska tillämpas på sidoverksamheterna innebär för svensk del att hänvisning ska ske till de regler i lagen om värdepappersmarknaden som har införts för att genomföra de aktuella artiklarna.³

När det gäller verksamheten förvaltning av investeringsportföljer finns det ingen definition av denna verksamhet i AIFM-direktivet. Med stöd av direktivets krav på att regler i MiFID ska tillämpas på verksamheten kan man anta att verksamheten motsvarar investerings-tjänsten diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument, 2 kap. 1 § 4 lagen om värdepappersmarknaden, dock med den skillnaden att förvaltningen inte måste avse endast finansiella instrument. En AIF-förvaltare kan förvalta AIF-fonder som investerar i helt andra tillgångar än finansiella instrument. Det är därför logiskt att en AIF-förvaltare med tillstånd att förvalta fonder med en viss typ av tillgångar också kan ägna sig åt individuell portföljförvaltning avseende samma typ av tillgångar.

När det gäller sidotjänsten förvaring och administration anges i den svenska versionen av direktivet "förvaring och administration av aktier eller andelar i företag för kollektiva investeringar" (artikel 6.4.b ii) medan det i den engelska versionen heter "safe-keeping and administration in relation to shares or units of collective investment undertakings". En mer direktivnära översättning hade således varit "förvaring och administration i samband med andelar i företag för kollektiva investeringar". Så har motsvarande bestämmelse i UCITS-direktivet översatts till svenska (artikel 6.3.b ii i UCITS-direktivet). Av den ordalydelsen framgår att det inte är enbart förvaring av fondandelar det är fråga om utan även förvaring av annan egendom, t.ex. pengar, som har samband med förvaltningen och förvaringen. En AIF-förvaltare som förvaltar investeringsportföljer kan i sin förvaltning komma att ha hand om medel vid köp eller försäljning av tillgångar i portföljen. Tillståndet bör därför, liksom är fallet i LIF,⁴ kunna omfatta att ta emot medel med redovisnings-skyldighet.

³ Se prop. 2006/07:115 s. 674 beträffande motsvarande bestämmelse i UCITS-direktivet.

⁴ Se 7 kap. 1 § 2 LIF.

5.1.3 Särskilda bestämmelser för värdepappersinstitut

Bestämmelserna i artikel 6.2 och artikel 6.3 om att en AIF-förvaltare inte får ägna sig åt annat än vissa i AIFM-direktivet utpekade verksamheter innebär att andra tillståndspliktiga företag (än förvaltare av UCITS-fonder) inte får vara AIF-förvaltare. Ett värdepappersinstitut, dvs. i Sverige ett värdepappersbolag eller ett kreditinstitut med tillstånd enligt lagen om värdepappersmarknaden, ägnar sig t.ex. åt en rad verksamheter som faller utanför dem som räknas upp i AIFM-direktivet. Ett sådant företag kan därför, enligt huvudregeln, inte få tillstånd enligt direktivet. I artikel 6.8 finns dock en något svårtolkad regel som tar sikte på just värdepappersinstitut.

I artikeln anges att ett värdepappersinstitut ”ska inte behöva auktoriseras enligt detta direktiv för att erbjuda investeringstjänster såsom individuell portföljförvaltning avseende AIF-fonder”. Detta kan vid första påseendet te sig som ett undantag från kravet på tillstånd, dvs. ett värdepappersinstitut skulle kunna förvalta en AIF-fond utan tillstånd enligt AIFM-direktivet. Med en sådan tolkning skulle resten av artikel 6.8, att ett värdepappersinstitut endast får ”erbjuda eller placera, direkt eller indirekt, andelar eller aktier i AIF-fonder till eller hos investerare i unionen i den mån andelarna eller aktierna får marknadsföras i enlighet med detta direktiv” förstås som att ett värdepappersinstitut måste uppfylla de övriga kraven i AIFM-direktivet om det ska tillhandahålla andelar i en AIF-fond till kunder. Så kan dock artikel 6.8 inte tolkas. Ett värdepappersinstitut kan inte med stöd av enbart sina tillstånd enligt MiFID förvalta en AIF-fond. Den verksamhet som över huvud taget skulle kunna komma i fråga är ”portföljförvaltning”, bilaga 1, avsnitt A, p. 4 i MiFID (i Sverige ”diskretionär portföljförvaltning”, 2 kap. 1 § 4 lagen om värdepappersmarknaden). Den verksamheten är dock i MiFID definierad som ”förvaltning av värdepapper på skönsmässig grund enligt uppdrag från enskilda kunder”, se artikel 4.1.9 i MiFID. Förvaltningen av en AIF-fond sker inte på uppdrag av enskilda kunder, utan för ett investerarkollektiv. För att ett värdepappersinstitut ska få ett uppdrag från en enskild kund måste investerarkollektivet företrädas av någon; i detta fall en AIF-förvaltare, antingen en extern förvaltare enligt artikel 5.1.a i AIFM-direktivet, eller, i de fall förvaltaren och fonden är delar av samma juridiska person, fonden/förvaltaren själv, artikel 5.1.b i direktivet. Observera dock att även i de fall förvaltare och fond är delar av samma juridiska person krävs det enligt artikel 5.1.b tillstånd som AIF-förvaltare. Ett värdepappers-

institut kan därför inte med stöd av sitt tillstånd för diskretionär portföljförvaltning direkt förvalta en AIF-fond. Artikel 6.8 får i stället tolkas så att ett värdepappersinstitut kan förvalta en AIF-fond på uppdrag av en AIF-förvaltare, dvs. på uppdrag av någon som har tillstånd enligt AIFM-direktivet. En AIF-förvaltare kan ju enligt artikel 20.1.c delegera förvaltningen till någon som har erforderliga tillstånd för förvaltning. Denne någon skulle kunna vara ett värdepappersinstitut med tillstånd till portföljförvaltning. Artikel 6.8 innebär i det fallet att ett värdepappersinstitut som åtar sig ett sådant uppdrag inte behöver något särskilt tillstånd enligt AIFM-direktivet. Något som ytterligare talar för denna tolkning är utformningen av artikel 6.2. Där anges att den enda verksamhet som en AIF-förvaltare får ägna sig åt, förutom dem som är uppräknade i bilaga 1 till direktivet, är förvaltning av UCITS-fonder. Om avsikten hade varit att en AIF-förvaltare också skulle kunna ägna sig åt investeringstjänster och ha tillstånd enligt MiFID borde detta ha angetts på samma sätt.

När det gäller slutledet i artikel 6.8 om att ett värdepappersinstitut endast får tillhandahålla AIF-fonder till investerare ”i den mån andelarna eller aktierna får marknadsföras i enlighet med detta direktiv” får detta förstås som en begränsning av i vilken utsträckning ett värdepappersinstitut kan erbjuda investeringstjänster avseende AIF-fonder. Ett värdepappersinstitut får bara erbjuda investerare sådana fonder inom ramen för verksamheterna ”mottagande och vidarebefordran av order” (2 kap. 1 § 1 lagen om värdepappersmarknaden) och ”utföra order” (2 kap. 1 § 2 samma lag) eller placera investerares medel i sådana fonder inom ramen för ”diskretionär portföljförvaltning” (2 kap. 1 § 4 samma lag) under förutsättning att AIF-förvaltaren har erforderliga tillstånd och, i förekommande fall, att inämning till den aktuella medlemsstaten har skett, se kapitel 13 om gränsöverskridande verksamhet.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Ett värdepappersinstitut ska inte kunna få tillstånd att förvalta AIF-fonder. Ett värdepappersinstitut kan dock utan tillstånd enligt lagen om AIF-förvaltare förvalta en AIF-fond på uppdrag av en AIF-förvaltare.

Ett värdepappersinstitut får, direkt eller indirekt, erbjuda eller placera andelar eller aktier i AIF-fonder till eller hos investerare inom EES i den mån andelarna eller aktierna får marknadsföras i enlighet med AIFM-direktivet.

En bestämmelse som motsvarar första ledet i artikel 6.8 bör tas in i den nya lagen. Bestämmelsen bör dock utformas så att det tydligt framgår att det är förvaltningsuppdrag från en AIF-förvaltare som ett värdepappersinstitut kan åta sig utan särskilt tillstånd. Det andra ledet i artikel 6.8, som begränsar värdepappersinstitutens agerande beträffande AIF-fonder, bör genomföras med en bestämmelse under avsnittet om uppföranderegler i 8 kap. lagen om värdepappersmarknaden. Där finns redan specialbestämmelser om institutens hantering av värdepappersfonder (8 kap. 22 a och 22 b §§).

5.2 Ansökan om tillstånd och anmälan om ändringar i verksamheten m.m.

5.2.1 Ansökan om tillstånd

För att få tillstånd att förvalta AIF-fonder krävs en ansökan till den behöriga myndigheten, artikel 7.1 i AIFM-direktivet. Förvaltaren ska vid ansökan tillhandahålla viss information, t.ex. information om ägare, ledande befattningshavare, verksamhetsplan m.m., se artikel 7.2. Förvaltaren ska också tillhandahålla information om de fonder som ska förvaltas, t.ex. om investeringsstrategier och förvaringsinstitut m.m., se artikel 7.3. Reglerna om vilken information som ska tillhandahållas är redan i direktivet relativt detaljerade. Därutöver kommer informationskraven avseende både innehåll och form att preciseras ytterligare i form av tekniska standarder, utvecklade av Esma och antagna av kommissionen, se artikel 7.6 och artikel 7.7. Enligt artikel 7.4 ska en förvaltare som redan har tillstånd enligt UCITS-direktivet inte avkrävas information och dokument som denne redan har lämnat vid ansökan om tillstånd enligt det

direktivet, förutsatt att informationen fortfarande är aktuell. Slutligen ska den behöriga myndigheten kvartalsvis underrätta Esma om givna eller återkallade tillstånd. Esma i sin tur ska föra ett offentligt register över alla AIF-förvaltare, AIF-fonder och vilken behörig myndighet som utövar tillsyn över respektive förvaltare.

I svensk rätt finns i dag regler om tillståndsplikt för att förvalta AIF-fonder endast för den som ska förvalta en specialfond. Enligt 1 kap. 4 § LIF kan ett svenskt aktiebolag av Finansinspektionen få tillstånd att bedriva fondverksamhet. Begreppet fondverksamhet är definierat som förvaltning av investeringsfonder, dvs. både värdepappersfonder och specialfonder. Bestämmelser om ansökan om tillstånd finns i 2 kap. 6 § LIF och närmare bestämmelser om ansökans innehåll finns i 2 och 2 a kap. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:11) om investeringsfonder.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Den som ansöker om tillstånd att vara AIF-förvaltare ska tillhandahålla följande uppgifter till Finansinspektionen:

1. Information om de personer som faktiskt leder förvaltarens verksamhet.
2. Identitetsuppgifter för fysiska eller juridiska personer som direkt eller indirekt är aktieägare eller medlemmar i förvaltaren och har kvalificerade innehav samt beloppen för dessa innehav.
3. En verksamhetsplan med förvaltarens organisationsstruktur som bland annat innehåller uppgifter om hur den avser att uppfylla sina skyldigheter enligt lagen.
4. Information om ersättningspolicy och ersättningspraxis.
5. Information om arrangemangen för att till tredje part delegera och vidaredelegera funktioner.

Den som ansöker om tillstånd ska även lämna följande uppgifter om varje AIF-fond som denne avser att förvalta:

1. Information om investeringsstrategier, bl.a. om typen av underliggande fonder, om AIF-fonden är en fond-i-fond, förvaltarens policy vad avser användning av finansiell hävstång, riskprofiler

och uppgifter om andra karakteristika avseende de fonder som denne förvaltar eller avser att förvalta, inklusive uppgifter om de medlemsstater eller tredjeländer där sådana fonder är etablerade eller förväntas bli etablerade.

2. Information om var mottagar-AIF-fonden är etablerad, om AIF-fonden är en matar-AIF-fond.
3. Fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar för de fonder som förvaltaren avser att förvalta.
4. Information om arrangemang för att utse förvaringsinstitut för de fonder som förvaltaren avser att förvalta.
5. Informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §.

I nationell svensk rätt har bestämmelser om ansökningar om tillstånd på finansmarknadsområdet ofta utformats så att själva kravet på ansökan anges i lagen medan de närmare bestämmelserna om vad ansökan ska innehålla anges i myndighetsföreskrifter, se t.ex. 2 kap. 6 § LIF och 3 kap. 8 § lagen om värdepappersmarknaden. I båda dessa lagar finns ett tillägg om att en verksamhetsplan ska bifogas ansökan (2 kap. 6 § LIF och 3 kap. 11 § lagen om värdepappersmarknaden). Vid genomförandet av AIFM-direktivet bör dock, i linje med ambitionen att genomförandet ska vara så direktivnära som möjligt, både direktivets krav på ansökan och vilken information som enligt artikel 7.2 och artikel 7.3 ska lämnas, anges i lagen. Ytterligare ett skäl för att uppräkningsen av vilken information som ska lämnas bör finnas i lagtexten är att tidsfristerna för när förvaltaren får inleda sin verksamhet är kopplade till vilken information som har kommit in, se avsnitt 5.2.4. De preciseringar som ska ske enligt artikel 7.6 och artikel 7.7 i direktivet bör däremot ske i form av föreskrifter från Finansinspektionen. Något särskilt bemyndigande behövs dock inte för sådana rena verkställighetsföreskrifter, se 8 kap. 7 § regeringsformen.⁵ Bestämmelserna om vilken information om AIF-fonderna som ska lämnas enligt artikel 7.3.b är någorlunda konkret utformade vad avser information om underliggande fonder i en fond-i-fond, policy för användning av finansiell hävstång och riskprofil. I den svenska versionen av artikeln nämns också att informationen ska inkludera ”andra uppgifter” om fonderna. I den engelska versionen heter det ”other

⁵ Tidigare 8 kap. 13 § regeringsformen, se även prop. 2006/07:115 s. 349.

characteristics” vilket är något mindre vagt. I den mån annat inte klargörs i tekniska standarder får detta anses innebära information om specifika egenskaper hos fonden, t.ex. om placeringarna följer ett visst index, eller sker i viss valuta eller vissa tillgångar.

Bestämmelsen om ansökan om tillstånd bör utformas så att den som redan har tillstånd som förvaltare av värdepappersfonder inte behöver tillhandahålla sådan information som redan har skickats in till Finansinspektionen.

Genomförandet av reglerna om att den behöriga myndigheten ska informera Esmå om tillstånd som getts eller återkallats behandlas i avsnittet om tillsynsmyndighetens uppgifter, se avsnitt 14.5.

5.2.2 Förutsättningar för tillstånd

Enligt artikel 8.1 ska en behörig myndighet ge företag tillstånd enligt direktivet bara om

- myndigheten har förvissat sig om att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla direktivets krav,
- AIF-förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas,
- de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet har erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet,
- förvaltarens ägare är lämpliga med tanke på behovet av att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning, och
- förvaltaren har huvudkontor och sitt stadgeenliga säte i samma medlemsstat.

Enligt artikel 8.2 ska de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater konsulteras om den förvaltare som ansöker om tillstånd är

- ett dotterföretag till en AIF-förvaltare, till ett förvaltningsbolag för fondföretag, till ett värdepappersföretag, till ett kreditinstitut eller till ett försäkringsföretag med auktorisation i en annan medlemsstat,
- ett dotterföretag till moderföretaget, till en annan AIF-förvaltare, till ett förvaltningsbolag för fondföretag, till ett värdepappersföretag, till ett kreditinstitut eller till ett försäkringsföretag med auktorisation i en annan medlemsstat, eller

- ett företag som kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som de som har kontroll över en annan AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut eller ett försäkringsföretag med auktorisation i en annan medlemsstat.

Den behöriga myndigheten ska, enligt artikel 8.3, inte bevilja tillstånd om myndigheten är förhindrad att på ett effektivt sätt utöva sina tillsynsfunktioner på grund av

- nära förbindelser mellan AIF-förvaltaren och andra fysiska eller juridiska personer,
- lagar eller andra författningar i ett tredjeland som gäller för fysiska eller juridiska personer med vilka AIF-förvaltaren har nära förbindelser, eller
- svårigheter vid tillämpningen av dessa lagar och andra författningar.

Några krav på att förvaltaren ska vara en viss typ av företag ställs inte i AIFM-direktivet, dock framgår av definitionen i artikel 4.1.b att förvaltaren måste vara en juridisk person.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Tillstånd att vara AIF-förvaltare får ges bara om

1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i lagen om AIF-förvaltare och andra författningar som reglerar AIF-förvaltarens verksamhet,
2. AIF-förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas,
3. de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet har erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet,
4. förvaltarens ägare är lämpliga med tanke på behovet av att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning, och
5. förvaltaren är en juridisk person som har huvudkontor och sitt stadgeenliga säte i Sverige.

För att en AIF-förvaltare som ska förvalta specialfonder ska få tillstånd krävs också att fondbestämmelserna för fonderna är godkända av Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska innan den beslutar om tillstånd samråda med behörig myndighet i ett annat land inom EES om AIF-förvaltaren är

1. ett dotterföretag till en AIF-förvaltare, till ett förvaltningsbolag för fondföretag, till ett värdepappersföretag, till ett kreditinstitut eller till ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet,
2. ett dotterföretag till moderföretaget, till en annan AIF-förvaltare, till ett förvaltningsbolag för fondföretag, till ett värdepappersföretag, till ett kreditinstitut eller till ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet, eller
3. ett företag som kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som de som har kontroll över en annan AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut eller ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet.

Om AIF-förvaltaren har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av AIF-förvaltaren.

Reglerna i artikel 8.1 motsvarar i stort sett 2 kap. 1 § LIF, med ett viktigt undantag, se nästa stycke. Artikel 8.2 motsvarar 2 kap. 5 § LIF och artikel 8.3 har sin motsvarighet i 2 kap. 2 § tredje stycket samma lag. Dessa tre bestämmelser bör därför föras över i stort sett ordagrant till den nya lagen. Dock bör dagens bestämmelse om godkända fondbestämmelser endast gälla för förvaltare av specialfonder. Den ägarprövning som ska göras i samband med ansökan om tillstånd bör göras enligt samma principer som den ägarprövning som ska göras för vissa AIF-förvaltare vid ägarbyten, se avsnitt 5.3. För sådana AIF-förvaltare som inte omfattas av de formella reglerna om ägarprövning vid ägarförändringar bör en förändring av ägandet oftast anses innebära en sådan väsentlig förändring som ska anmälas enligt artikel 10 i AIFM-direktivet, se avsnitt 5.2.5.

Enligt 2 kap. 1 § 5 LIF är det en förutsättning för tillstånd att fondbestämmelserna för den eller de fonder som fondbolaget ska förvalta har godkänts av Finansinspektionen enligt 4 kap. 9 § LIF.

För specialfonder innebär det dels att fondbestämmelserna ska ha det innehåll som lagen kräver, se 4 kap. 8 § LIF, dels att eventuella avvikelser från placeringsbestämmelserna i 5 kap. LIF har godkänts av inspektionen. Ett moment i tillståndsförfarandet som innebär att fondbestämmelserna för varje enskild fond godkänns är en förutsättning för att inspektionen ska kunna avgöra om fonden har en lämplig fördelning av placeringar med hänsyn till de krav som bör uppställas på riskspridning.⁶ För att bibehålla detta kundskydd för specialfonder som riktar sig till icke-professionella investerare bör, utöver förutsättningarna i artikel 8.1–8.3 i direktivet, införas ett krav på godkända fondbestämmelser för de specialfonder som förvaltas.

Dagens begränsning för specialfonder i 1 kap. 4 § LIF, att enbart aktiebolag kan få tillstånd, bör ersättas med ett krav på att förvaltaren måste vara en juridisk person. Några investerarskyddsskäl för att behålla dagens begränsning till aktiebolag finns inte.

5.2.3 Begränsningar i omfattningen av tillståndet

Enligt artikel 8.4 får den behöriga myndigheten begränsa räckvidden av AIF-förvaltarens tillstånd, särskilt i fråga om investeringsstrategierna i de fonder som förvaltaren har rätt att förvalta. Vid ansökan ska förvaltaren enligt artikel 7.3.a lämna information om bland annat investeringsstrategierna för de fonder som denne avser att förvalta. Enligt artikel 7.3.b–e ska förvaltaren vidare lämna information i en rad olika avseenden om var och en av de fonder denne avser att förvalta; information om var en eventuell mottagarfond är etablerad, information om fondbestämmelser eller bolagsordning för fonden, information om fondens förvaringsinstitut etc. Artikel 8.4 tillsammans med kraven på vad en ansökan ska innehålla i artikel 7.3 får anses innebära att en AIF-förvaltares tillstånd avser tillstånd att förvalta vissa i tillståndsansökan angivna fonder enligt vissa i ansökan angivna investeringsstrategier. Detta stämmer även överens med artikel 10 som innebär att förvaltaren är skyldig att underrätta den behöriga myndigheten om alla planerade ändringar i förhållande till den information som har lämnats vid ansökan om tillstånd och att myndigheten har rätt att begränsa eller inte godta ändringarna. Artikel 8.4 får därutöver anses innebära att den be-

⁶ Principen om riskspridning ska tillämpas även på specialfonder, se avsnitt 2.2.2 och prop. 2002/03:150 s. 323.

höriga myndigheten kan begränsa tillståndet så att tillståndet inte omfattar t.ex. en i ansökan angiven investeringsstrategi.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltares tillstånd ska avse förvaltning av vissa i tillståndsansökan angivna AIF-fonder enligt vissa angivna investeringsstrategier.

Bestämmelserna om tillstånd bör utformas så att det framgår att tillståndet avser att vara AIF-förvaltare för vissa angivna fonder och att tillståndet kan begränsas "särskilt i fråga om investeringsstrategierna i de AIF-fonder som AIF-förvaltaren har rätt att förvalta". Den typen av begränsningar kan vara aktuella om inspektionen gör bedömningen att förvaltaren inte har resurser eller kompetens för att hantera en viss typ av investeringsstrategier, t.ex. investeringar i vissa tillgångar såsom fastigheter och derivatinstrument.

5.2.4 Tidsfrister för tillståndsprövning

Den behöriga myndigheten ska enligt artikel 8.5 första stycket skriftligen informera sökanden inom tre månader från det att en fullständig ansökan har kommit in, om sökanden har fått tillstånd eller inte. Myndigheten får förlänga tiden med tre månader om det föreligger särskilda omständigheter i ärendet. Sökanden ska i så fall underrättas om förlängningen.

Enligt artikel 8.5 andra stycket ska en fullständig ansökan anses ha kommit in när sökanden har lämnat information om förvaltaren enligt artikel 7.2.a–d och information om fonderna enligt artikel 7.3.a och 7.3.b. Det innebär att en ansökan ska anses fullständig även om förvaltaren varken har lämnat information om eventuell delegation av förvaltarens uppgifter (artikel 7.2.e) eller information om fondernas fondbestämmelser, förvaringsinstitut m.m. (artikel 7.3.c–e). Detta innebär dock inte att förvaltaren kan inleda verksamheten utan att lämna denna information. Enligt artikel 8.5 tredje stycket kan förvaltaren inleda verksamheten så snart han har fått tillstånd men inte tidigare än en månad efter att all information enligt artikel 7.2 och artikel 7.3 har lämnats in.

Ett annat sätt att uttrycka det hela är att en förvaltare som har lämnat all information som krävs, utom informationen enligt artikel 7.2.e eller artikel 7.3.c–e, ska få tillstånd (eller inte) inom tre månader från ansökan. Tillståndet är dock villkorat av att den information som saknas också kommer in. Förvaltaren får inte påbörja verksamheten förrän en månad efter det att all information har kommit in till den behöriga myndigheten.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska inom tre månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in underrättas om Finansinspektionens beslut i tillståndsfrågan. Fristen får förlängas med tre månader om särskilda omständigheter föranleder det.

En AIF-förvaltare får inleda sin verksamhet så snart tillstånd har getts, dock tidigast en månad efter det att en icke fullständig ansökan har kompletterats med information enligt artikel 7.2.e eller 7.3.c–e i AIFM-direktivet.

I 2 kap. 7 § LIF finns en regel som innebär att ett bolag inom sex månader från det att en fullständig ansökan om tillstånd har lämnats in ska få besked från Finansinspektionen om bolaget har fått tillstånd eller inte. Bolaget får enligt samma bestämmelse inleda verksamheten när tillstånd har getts.

I den nya lagen bör en regel om tidsfrister föras in som motsvarar artikel 8.5 första stycket, dvs. tre månader som huvudregel med möjlighet till förlängning med ytterligare tre månader i vissa fall. Regeln bör utformas så att tidsfristerna förutsätter att information enligt artikel 7.2.a–d och artikel 7.3.a och 7.3.b. har kommit in. Och i de fall information enligt artikel 7.2.e, eller artikel 7.3.c–e saknas får förvaltaren påbörja verksamheten tidigast en månad efter det att även denna information har kommit in till Finansinspektionen.

Samma regel bör gälla för samtliga förvaltare av AIF-fonder med tillägget att tremånadersfristen (och möjligheten till förlängning) även ska omfatta godkännande av fondbestämmelser för specialfonder.

5.2.5 Ändringar i verksamheten

Som nämnts i avsnitt 5.2.3 måste en AIF-förvaltare till den behöriga myndigheten anmäla planerade materiella förändringar i verksamheten innan förändringen genomförs. Detta följer av artikel 10.1 i AIFM-direktivet. I synnerhet gäller detta för förändringar avseende de förhållanden som förvaltaren har informerat den behöriga myndigheten om vid ansökan om tillstånd, t.ex. vilka som är förvaltarens ägare, vilka personer som ingår i företagets ledning, vilka fonder som förvaltas och enligt vilka investeringsstrategier. Sedan förvaltaren har anmält förändringen har den behöriga myndigheten en månad på sig att meddela förvaltaren om ändringen godtas eller inte, artikel 10.2. Myndigheten kan, om det föreligger särskilda omständigheter, förlänga tidsfristen ytterligare en månad och förvaltaren ska i så fall underrättas. Om den behöriga myndigheten inte har motsatt sig förändringen inom den utsatta tiden får förvaltaren genomföra förändringen.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Om en AIF-förvaltare ska ändra något som angetts i förvaltarens ansökan om tillstånd ska förvaltaren skriftligen underrätta Finansinspektionen minst en månad innan ändringen genomförs.

Om Finansinspektionen finner att ändringen inte får göras, ska inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen kom in till inspektionen.

Inspektionen får förlänga fristen med en månad om det föreligger särskilda omständigheter. Förvaltaren ska underrättas om en sådan förlängning.

Fondbestämmelser för specialfonder och ändringar av dem ska godkännas av Finansinspektionen. Inspektionen ska underrätta förvaltaren om sitt beslut med anledning av ansökan om godkännande eller ändringar inom två månader från det att en fullständig ansökan/underrättelse har lämnats in till inspektionen.

I svensk rätt finns i dag regler på området endast beträffande specialfonder. Enligt 4 kap. 9 § LIF ska ändringar av fondbestämmelser godkännas av Finansinspektionen. Inspektionen ska inom två månader från det att en fullständig ansökan kom in underrätta bolaget

om sitt beslut. Därutöver finns det i lagen inga uttryckliga regler som rör anmälan om ändrade förhållanden. Det finns en allmän regel i 10 kap. 2 § LIF som innebär att den som förvaltar en specialfond ska lämna Finansinspektionen information om verksamheten enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. I Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:11) om investeringsfonder finns i 20 kap. närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas. En förvaltare ska enligt 20 kap. 3 § FFFS 2008:11 informera inspektionen om ”ändringar i verksamhetsplanen som är av större betydelse” och enligt 20 kap. 4 § samma föreskrifter ska förvaltaren också informera inspektionen om ”väsentliga ändringar i sitt system för riskhantering”.

För att åstadkomma ett direktivnära genomförande av AIFM-direktivet bör bestämmelsen om att en AIF-förvaltare ska underätta Finansinspektionen om väsentliga ändringar i sin verksamhet tas in direkt i lagen. Ytterligare ett skäl för detta är att bestämmelserna om skyldigheten att anmäla förändringar och rätten att inom viss tid (en + en månad i vissa fall) genomföra dem bör finnas i ett sammanhang.

För förvaltare av specialfonder bör därutöver en motsvarighet till det befintliga kravet på Finansinspektionens godkännande av ändrade fondbestämmelser föras in i den nya lagen. Som nämnts i avsnitt 5.2.2 är inspektionens godkännande av fondbestämmelserna en förutsättning för att kunna avgöra om fondens riskspridning är lämplig. Därför bör ändringar av bestämmelserna också i fortsättningen godkännas av inspektionen. Tidsfristen för ett sådant godkännande enligt dagens regler avviker dock från AIFM-direktivet på så sätt att inspektionen alltid har två månader på sig att fatta beslut. Att granska fondbestämmelser för fonder som riktar sig mot icke-professionella investerare torde kunna utgöra sådana ”särskilda omständigheter” som även enligt AIFM-direktivet innebär att tidsfristen kan förlängas till två månader. Tvåmånadersfristen bör därför behållas och skrivas in direkt i lagen.

5.3 Ägarprövning

Förslag: För AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare bör regler om ägarprövning motsvarande 11 kap. LIF gälla.

Som nämnts i avsnitt 5.2.2 krävs att ett företags ägare är lämpliga för att företaget ska få tillstånd som AIF-förvaltare. Förutom kraven i artikel 8.2 i AIFM-direktivet på samråd med behöriga myndigheter i andra länder i vissa fall finns i direktivet inga ytterligare bestämmelser om ägarprövning. I denna del avviker AIFM-direktivet från t.ex. MiFID och UCITS-direktivet som innehåller detaljerade krav på ägarprövning när någon förvärvar aktier eller motsvarande i en AIF-förvaltare som medför att denne får ett kvalificerat innehav, se artikel 10, 10 a och 10 b i MiFID och artikel 11 i UCITS-direktivet. För ett fondbolag eller ett värdepappersbolag som förvaltar specialfonder är i dag reglerna om ägarprövning i 11 kap. LIF respektive 24 kap. lagen om värdepappersmarknaden tillämpliga. Ett av syftena med bestämmelserna om ägarprövning är att söka förhindra att en ägare får möjlighet att missbruka sin ställning och sitt inflytande över bolagets verksamhet på ett sådant sätt att skyddet för kunderna riskeras.⁷ Det finns därför skäl att behålla de reglerna även efter genomförandet av AIFM-direktivet, i vart fall för de AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ska marknadsföras till icke-professionella kunder.

Reglerna om ägarprövning syftar också till att upprätthålla allmänhetens förtroende för de tillståndspliktiga bolagens stabilitet.⁸ Det kan anföras som skäl för att reglerna om ägarprövning borde gälla samtliga AIF-förvaltare. En sådan lösning skulle dock innebära en svensk reglering utöver minimikraven i AIFM-direktivet. Många olika typer av företag kan komma att falla in under definitionen av AIF-förvaltare, och många av dem har, jämfört med t.ex. kreditinstitut, mindre inverkan på det finansiella systemets stabilitet. Det förhållandet och det faktum att man på europeisk nivå valt att avstå från att detaljreglera ägarprövningen vad gäller AIF-förvaltare gör att utredningen bedömer att det inte finns tillräckliga skäl att frångå AIFM-direktivets minimikrav för de AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som inte ska marknadsföras till icke-professionella kunder. De regler som finns om ägarprövning vid tillståndsansökan (se avsnitt 5.2.2) och reglerna om att Finansinspektionen kan ingripa mot AIF-förvaltare om ägarna inte anses lämpliga får anses tillräckliga.

När regler om ägarprövning har införts i annan lagstiftning på det finansiella området har det ansetts viktigt att reglerna i Sverige

⁷ Se prop. 1994/95:50 s. 140.

⁸ Se prop. 1994/95:50 s. 140.

ges en enhetlig utformning.⁹ Utgångspunkten bör därför vara att reglerna om ägarprövning i lagen om AIF-förvaltare utformas med motsvarande regler i LIF och lagen om värdepappersmarknaden som förebild.

5.4 Kapitalkrav

5.4.1 Startkapital

Artikel 9 i AIFM-direktivet ställer krav på startkapital och kapitalbas för AIF-förvaltare. Enligt artikel 9.1 ska en förvaltare som är en s.k. intern förvaltare, dvs. fonden och förvaltaren är delar av en och samma juridiska person,¹⁰ ha ett startkapital om minst 300 000 euro. En extern AIF-förvaltare ska ha ett startkapital om minst 125 000 euro. Definitionen av vad som avses med ”startkapital” är densamma som i UCITS-direktivet. Med startkapital menas det kapital som avses i artikel 57.a och 57.b i direktivet om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (2006/48/EG). I nämnda artikel hänvisas vidare till artiklarna 22 och 23 i direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (86/635/EG).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En intern AIF-förvaltare ska ha ett startkapital som motsvarar minst 300 000 euro. En extern AIF-förvaltare ska ha ett startkapital som motsvarar minst 125 000 euro.

En AIF-förvaltares egna medel får under pågående verksamhet inte understiga det minsta startkapital som förvaltaren ska ha.

Med startkapital avses det kapital som anges i artikel 57 första stycket a och b i direktiv 2006/48/EG.

Bestämmelserna om startkapital bör genomföras med genomförandet av UCITS-direktivet som förebild,¹¹ dvs. bestämmelser om vilket startkapital som krävs för de olika typerna av AIF-förvaltare och en

⁹ Se t.ex. prop. 1994/95:50 s. 138 och prop. 2002/03:150 s. 162.

¹⁰ Se artikel 5.1.b AIFM-direktivet.

¹¹ Se prop. 2002/03:150 s. 151–152.

definition av vad som avses med startkapital som hänvisar till definitionen i artikel 4.1.s i AIFM-direktivet, bör tas in i den nya lagen.

Det lägsta kravet på startkapital i AIFM-direktivet är detsamma som kravet på startkapital i LIF. Några särskilda regler om detta för förvaltare av specialfonder behövs därför inte.

5.4.2 Kapital beräknat på den förvaltade fondförmögenheten

Vid sidan av startkapitalet ställer AIFM-direktivet upp ett antal kompletterande kapitalkrav. Även dessa krav motsvarar kraven i UCITS-direktivet. Förvaltarens egna medel får enligt artikel 9.3 i AIFM-direktivet inte understiga det ytterligare kapital som motsvarar 0,02 procent av den förvaltade fondförmögenheten. Detta ytterligare kapital skall emellertid beräknas bara på den del av den förvaltade fondförmögenheten som överstiger motsvarande 250 miljoner euro.

Med förvaltd fondförmögenhet menas de AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltaren. Kapitalkravet ska räknas även på sådana portföljer som någon annan enligt uppdrag förvaltar för förvaltarens räkning. Motsatsvis räknas inte in sådan förvaltning som förvaltaren utför på uppdrag av en annan AIF-förvaltare.

Startkapitalet tillsammans med det ytterligare kapital som erfordras med hänsyn till den förvaltade fondförmögenheten behöver dock som högst uppgå till motsvarande 10 miljoner euro. En AIF-förvaltares kapitalkrav kan dock komma att överstiga detta belopp enligt bestämmelserna som redovisas i nästa avsnitt.

Medlemsstaterna får vidare enligt artikel 9.6 i AIFM-direktivet tillåta att en del av kapitalkravet ersätts med en garanti. Den del av kapitalkravet som är beroende av den förvaltade fondförmögenheten får således till hälften ersättas med en garanti utställd antingen av ett kreditinstitut eller av ett försäkringsföretag. För kreditinstitut och försäkringsföretag som har sitt säte utanför EES gäller dock att de skall vara underkastade tillsyn som Finansinspektionen finner vara likvärdig med den som gäller i gemenskapslagstiftningen.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare som förvaltar en fondförmögenhet som överstiger ett belopp motsvarande 250 miljoner euro ska utöver det startkapital som anges ovan ha ytterligare egna medel i kapitalbasen. Dessa ytterligare medel ska motsvara minst 0,02 procent av det belopp med vilket fondförmögenheten överstiger ett belopp motsvarande 250 miljoner euro. I fondförmögenheten inräknas tillgångar som förvaltaren har uppdragit åt någon annan att förvalta men inte tillgångar som förvaltaren förvaltar på uppdrag av någon annan. AIF-förvaltarens egna medel, startkapitalet inberäknat, behöver dock inte vara högre än motsvarande 10 miljoner euro.

En AIF-förvaltare får ersätta hälften av de ytterligare medel som avses i första stycket med en garanti för motsvarande belopp, om garantin lämnats av

1. ett kreditinstitut eller försäkringsföretag med säte inom EES, eller
2. ett kreditinstitut eller försäkringsföretag med säte utanför EES, som står under tillsyn som är likvärdig med den som fastställs i gemenskapslagstiftningen.

Även bestämmelserna om kapital beräknat på den samlade fondförmögenheten bör genomföras med genomförandet av UCITS-direktivet som förebild,¹² dvs. en bestämmelse som motsvarar 2 kap. 9 § LIF bör tas in i den nya lagen.

5.4.3 Kapital beräknat efter AIF-förvaltarens fasta omkostnader

Oavsett de kapitalkrav som behandlats ovan kräver AIFM-direktivet att en AIF-förvaltarens kapitalbas alltid minst ska motsvara en fjärdedel av de fasta omkostnaderna för förvaltaren under föregående år (artikel 9.5 i AIFM-direktivet läst tillsammans med artikel 21 i direktivet om kapitalkrav för värdepappersbolag och kreditinstitut (2006/49/EG)). Om en förvaltare inte har avslutat ett års verksamhet, inräknat den dag då verksamheten inleddes, ska för-

¹² Se prop. 2002/03:150 s. 153–155.

valtaren i stället ha en kapitalbas som motsvarar en fjärdedel av det belopp för fasta omkostnader som anges i verksamhetsplanen, såvida inte den behöriga myndigheten kräver att planen justeras.

Den behöriga myndigheten får också medge undantag från detta kapitalkrav, om det har inträffat en väsentlig förändring i verksamheten.

Begreppet ”fasta omkostnader” förklaras i den reglering som utgör det svenska genomförandet av direktivet 2006/49/EG, dvs. i lagen(2006:1371) om kapitaltäckning och stora investeringar och framför allt i 31 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) som är baserade på den lagen. Med fasta omkostnader avses i dessa regler personalkostnader, fastighetskostnader, lokalkostnader, övriga kontraktbundna kostnader för t.ex. datorer och annan utrustning samt avskrivningar.

För det ytterligare kapital som krävs beroende på förvaltarens fasta omkostnader och den förvaltade fondförmögenheten används uttrycket ”kapitalbas”. Enligt artikel 4.1.ad ska med kapitalbas förstås detsamma som i artiklarna 56–67 i direktivet om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (2006/48/EG). I kapitalbasen ingår aktiekapitalet och annat eget kapital, med vissa avdrags- och tilläggsposter.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltares kapitalbas får inte understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av förvaltarens fasta omkostnader för det föregående året eller, om förvaltarens verksamhet pågått i mindre än ett år, 25 procent av de fasta omkostnader som angetts i bolagets verksamhetsplan.

Om omfattningen av AIF-förvaltarens verksamhet ändrats väsentligt sedan det föregående året eller om Finansinspektionen finner att verksamhetsplanen behöver korrigeras, får inspektionen besluta om ändring av kapitalkravet

Med kapitalbas avses de medel som anges i artiklarna 56–67 i direktiv 2006/48/EG.

Även reglerna om att en AIF-förvaltares kapitalbas som huvudregel inte får understiga 25 procent av förvaltarens fasta kostnader bör genomföras med genomförandet av UCITS-direktivet som före-

bild,¹³ dvs. en bestämmelse som motsvarar 2 kap. 11 § LIF bör tas in i den nya lagen. Även en definition av begreppet kapitalbas bör tas in i lagen och utformas så att den, liksom motsvarande bestämmelse i LIF, hänvisar till definitionen i direktivet.

5.4.4 Kapitalkrav för att täcka potentiella risker i fråga om yrkesansvar

Utöver de kapitalkrav som redogjorts för ovan ska en AIF-förvaltare också uppfylla vissa kapitalkrav för att täcka eventuella skadeståndskrav på grund av vårdslöshet i verksamheten. En AIF-förvaltare kan uppfylla detta krav antingen genom ytterligare medel i kapitalbasen (artikel 9.7.a) eller genom en ansvarsförsäkring (artikel 9.7.b).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: För att täcka potentiella risker i fråga om yrkesansvar som uppstår på grund av AIF-förvaltarens verksamhet ska förvaltaren antingen

- a) ha extra kapitalbasmedel som är tillräckliga för att täcka eventuella risker för skadeståndsansvar som har sin grund i fel eller försumlighet i verksamheten, eller
- b) ha en ansvarsförsäkring mot skadeståndsansvar som har sin grund i fel eller försumlighet i verksamheten och som är lämplig i förhållande till de risker som ska täckas.

Kraven på ytterligare kapital eller försäkring för att täcka skadeståndsansvar på grund av vårdslöshet bör genomföras så att en bestämmelse motsvarande artikel 9.7 i AIFM-direktivet förs in i den nya lagen. Bestämmelsen kommer att kompletteras av kommissionens genomförandeförordning där det ska preciseras vilka typer av risker försäkringen ska täcka, hur mycket kapitalbasen ska ökas för att täcka riskerna och villkoren för att en ansvarsförsäkring ska anses godtagbar.

¹³ Se prop. 2002/03:150 s. 155–156.

5.4.5 Ytterligare regler om kapitalbasen och undantag för förvaltare av UCITS-fonder

Kapitalbasen ska enligt artikel 9.8 investeras i likvida tillgångar och får inte innehålla spekulativa positioner. Några närmare bestämmelser från kommissionen eller Esma om vad som avses med likvida tillgångar finns inte.

En förvaltare som redan har tillstånd enligt UCITS-direktivet för att förvalta sådana fonder behöver varken uppfylla AIFM-direktivets krav på startkapital (artikel 9.1 och artikel 9.2) eller kapitalkraven som beror på förvaltat fondförmögenhet eller fasta kostnader (artikel 9.3–9.6). Detta följer av artikel 9.10 i AIFM-direktivet. En sådan förvaltare är redan underkastad motsvarande krav i UCITS-direktivet. Kravet på ytterligare kapital eller försäkring för skadeståndsansvar samt kravet på att kapitalbasen ska vara investerad i likvida tillgångar (artikel 9.7 och artikel 9.8) gäller dock även en sådan förvaltare.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Kapitalbasen, inklusive alla extra kapitalbasmedel, ska investeras i likvida tillgångar eller tillgångar som enkelt kan omvandlas till likvida medel på kort sikt, och får inte innehålla spekulativa positioner.

Kraven avseende startkapital och kapitalbas ska inte gälla fondbolag som förvaltar AIF-fonder.

En bestämmelse om hur kapitalbasen ska investeras, motsvarande artikel 9.8 i AIFM-direktivet, bör tas in i den nya lagen. Likaså en regel som undantar fondbolag som förvaltar värdepappersfonder från kraven avseende startkapital och kapitalbas enligt artikel 9.1–9.6.

6 Marknadsföring

6.1 Marknadsföring

Med marknadsföring avses enligt artikel 4.1.x i AIFM-direktivet direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en AIF-fond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadiggenligt säte i unionen.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Marknadsföring bör definieras som direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en AIF-fond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadiggenligt säte inom EES.

En definition motsvarande artikel 4.1.x i AIFM-direktivet bör tas in i den nya lagen.

Definitionen i AIFM-direktivet är relativt allmänt hållen men av ordalydelsen ”indirekt eller direkt erbjudande” framgår att det är fråga om åtgärder i tiden före det att andelar eller aktier säljs till kunden. För bedömningen av vilka åtgärder det kan vara fråga om bör vägledning hämtas på närliggande områden. Vid genomförandet av förändringarna i UCITS-direktivet 2010/2011 (UCITS IV) behandlades begreppet marknadsföring utförligt i förarbetena.¹ Liksom i LIF bör marknadsföring av andelar i AIF-fonder omfatta alla former av främjande av försäljning av andelar, t.ex. reklam i massmedia, marknadsföring per telefon, post och internet samt särskilda evene-

¹ Prop. 2010/11:135 s. 126–136.

mang för investerare.² På samma sätt som begreppet marknadsföring har tolkats i LIF bör det inte anses som marknadsföring om försäljning av andelar i en AIF-fond sker helt på investerarens initiativ, t.ex. om en investerare kontaktar ett värdepappersinstitut för att utföra eller förmedla en order avseende en AIF-fond som inte ingår i något erbjudande från institutets sida. Om t.ex. andelar i en AIF-fond är upptagna till handel på en marknadsplats och ett värdepappersinstitut genomför en kunds order avseende sådana andelar är det inte fråga om marknadsföring.

Det finns dock en avgörande skillnad mellan marknadsföring av värdepappersfonder och marknadsföring av AIF-fonder. All marknadsföring av värdepappersfonder omfattas av samma regler medan en AIF-fond kan marknadsföras till professionella investerare samtidigt som marknadsföring till icke-professionella investerare inte är tillåten. En AIF-fond måste kunna marknadsföras till professionella investerare utan att detta samtidigt betraktas som otillåten marknadsföring till icke-professionella investerare. AIF-förvaltaren måste t.ex. på sin hemsida och även genom andra kanaler, kunna berätta om och marknadsföra sin verksamhet. En AIF-förvaltare måste dock vidta åtgärder för att förhindra att andelar eller aktier i AIF-fonden marknadsförs till icke-professionella investerare. Vilka åtgärder den enskilde AIF-förvaltaren har vidtagit ska också anges när förvaltaren anmäler att en AIF-fond ska marknadsföras, se punkten g i bilaga III till AIFM-direktivet och punkten h i bilaga IV. Kraven på vilka åtgärder som bör vidtas bör ställas lägre om fonden enligt sina fondbestämmelser eller motsvarande över huvud taget inte tar emot investeringar från icke-professionella investerare. I de fallen kommer icke-professionella investerare som nås av marknadsföringen ändå inte att kunna investera i fonden och det kan vara tillräckligt att AIF-förvaltaren på ett tydligt sätt markerar att marknadsföringen inte vänder sig till icke-professionella investerare, t.ex. genom att ange det i marknadsföringen. För en AIF-fond utan sådana begränsningar bör kraven ställas högre och marknadsföring bör inte ske genom kanaler som i första hand leder till icke-professionella investerare, t.ex. värdepappersinstituts webbplatser som vänder sig till privatpersoner. Marknadsföring via t.ex. massmediakanaler som i stor utsträckning når fram till icke-professionella kunder bör också undvikas.

² Se prop. 2010/11:135 s. 135.

För marknadsföringen i sig gäller, utöver vad som följer av AIFM-direktivet, även bestämmelserna i marknadsföringslagen (2008:486) för marknadsföring av dessa fonder.

6.2 Underrättelse om marknadsföring

En AIF-förvaltare med tillstånd får marknadsföra andelar i AIF-fonder till professionella investerare i förvaltarens hemland, om villkoren i artikel 31 i AIFM-direktivet är uppfyllda. I de fall då AIF-fonden är en matar-AIF-fond krävs det dessutom att även mottagar-AIF-fonden har ett EES-land som hemland och att den fonden förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd (artikel 31.1).

En AIF-förvaltare ska, för varje AIF-fond som förvaltaren avser att marknadsföra, skriftligen underrätta sin behöriga myndighet. Underrättelsen ska innehålla den information som anges i bilaga III till AIFM-direktivet, bl.a. information om AIF-fondens namn, en verksamhetsplan, var fonden är etablerad, fondbestämmelser och vem som är förvaringsinstitut (artikel 31.2). Esmå får i tekniska standarder specificera formkraven för sådana underrättelser (artikel 31.5.a).

Inom 20 arbetsdagar från det att en komplett underrättelse har kommit in ska den behöriga myndigheten underrätta AIF-förvaltaren om huruvida denne får börja marknadsföra fonden. Myndigheten får neka AIF-förvaltaren att marknadsföra en AIF-fond endast om förvaltningen skulle strida mot bestämmelser antagna enligt AIFM-direktivet. AIF-förvaltaren kan börja marknadsföra en fond så snart den behöriga myndigheten har fattat ett positivt beslut, dvs. tillåtit marknadsföring. I den mån den behöriga myndigheten för AIF-fonden är en annan än den behöriga myndigheten för AIF-förvaltaren ska den behöriga myndigheten för fonden underrättas (artikel 31.3).

Om AIF-förvaltaren planerar materiella ändringar i förhållande till den information om AIF-fonden som lämnats ska AIF-förvaltaren skriftligen underrätta den behöriga myndigheten om detta senast en månad innan ändringen genomförs. Om ändringen skulle innebära att verksamheten strider mot AIFM-direktivet ska den behöriga myndigheten, utan onödigt dröjsmål, underrätta AIF-förvaltaren om att ändringen inte får genomföras. Oplanerade ändringar ska meddelas omedelbart efter att de har skett. Om en änd-

ring (planerad eller oplanerad) trots allt leder till att reglerna i AIFM-direktivet inte efterlevs, ska den behöriga myndigheten vidta de åtgärder som krävs, inklusive förbjuda marknadsföring av fonden, för att en korrigerings ska ske (artikel 31.4). Esma får i tekniska standarder specificera formkraven för AIF-förvaltarens underrättelser om ändringar (artikel 31.5.b).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En svensk AIF-förvaltare som avser att marknadsföra AIF-fonder i Sverige ska skriftligen underrätta Finansinspektionen. Underrättelsen ska innehålla viss i lagen närmare angiven information, t.ex. verksamhetsplan och fondbestämmelser eller motsvarande.

Fondbestämmelser för specialfonder och ändringar i bestämmelserna ska godkännas av Finansinspektionen.

Förvaltare av andra AIF-fonder än specialfonder, som ska marknadsföras till icke-professionella investerare i Sverige, ska i tillståndsansökan bifoga faktabladet för AIF-fonden samt uppgift om var andelarna är upptagna till handel.

Kraven i artikel 31, som alltså rör marknadsföring till professionella investerare, innebär att en AIF-förvaltare, även om denne redan har tillstånd, måste underrätta Finansinspektionen om en rad detaljer avseende var och en av de AIF-fonder förvaltaren avser att marknadsföra i Sverige. Reglerna påminner om befintliga svenska regler för investeringsfonder, vilka innebär att fondbestämmelserna för varje fond ska godkännas av Finansinspektionen, 4 kap. 9 § LIF. Medan reglerna i LIF innebär ett godkännande av varje fond innebär artikel 31 i AIFM-direktivet inget formellt godkännande av fonden eller fondbestämmelserna, men om verksamheten skulle strida mot reglerna i AIFM-direktivet kan Finansinspektionen förhindra marknadsföring av fonden. Bestämmelser motsvarande artikel 31 bör tas in i den nya lagen.

För specialfonder bör liksom i dag gälla att fondbestämmelserna för varje enskild fond ska godkännas. En ansökan om godkännande av fondbestämmelserna för en specialfond bör betraktas som en underrättelse om att fonderna ska marknadsföras i Sverige, om inte förvaltaren uttryckligen uppgett något annat i sin ansökan.

En AIF-förvaltare måste således dels ha tillstånd för själva verksamheten som AIF-förvaltare enligt artikel 6.1, dels underrätta Finansinspektionen om vilka AIF-fonder förvaltaren avser att marknadsföra i Sverige. Den information om AIF-fonderna som ska tillhandahållas vid tillståndsansökan är i stora delar densamma som ska tillhandahållas vid en underrättelse om marknadsföring; information om fonderna, fondbestämmelser m.m. Vissa skillnader finns dock, exempelvis ska underrättelsen om att en fond ska marknadsföras innehålla information om vilka åtgärder som vidtagits för att undvika marknadsföring mot icke-professionella investerare. En AIF-förvaltare som startar sin verksamhet bör således i ett sammanhang kunna söka tillstånd och underrätta inspektionen om vilka fonder som ska marknadsföras i Sverige.

För andra AIF-fonder än specialfonder, som ska marknadsföras till icke-professionella investerare i Sverige, bör AIF-förvaltarens underrättelse också innehålla faktabladet för AIF-fonden samt uppgift om var andelarna är upptagna till handel, se avsnitt 7.4.5.

Underrättelsen om att en AIF-fond ska marknadsföras är formellt sett inte ett tillståndsförfarande, men Finansinspektionen kan förhindra marknadsföring av en fond om verksamheten skulle strida mot reglerna. Om inspektionen bedömer att de åtgärder AIF-förvaltaren vidtagit för att förhindra marknadsföring till icke-professionella investerare inte är tillräckliga, kan inspektionen på denna grund förbjuda att fonden marknadsförs.

Marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige behandlas närmare i avsnitt 7.4.

Reglerna om marknadsföring vid verksamhet över gränserna behandlas i kapitel 13.

7 Olika regler för olika kategorier av investerare

7.1 Inledning

Enligt artikel 43.1 andra stycket AIFM-direktivet får medlemsstaterna införa striktare krav på AIF-förvaltare och AIF-fonder som marknadsförs mot icke-professionella investerare (begreppen professionella och icke-professionella investerare behandlas i avsnitt 7.2). De striktare kraven måste dock gälla både inhemska fonder och fonder från andra medlemsstater.

Som nämnts i kapitel 3 finns redan i dag svenska kundskyddsregler avseende specialfonder som avviker från reglerna i AIFM-direktivet. Det har i tidigare lagstiftningsärenden konstaterats att hushållens del av det totala fondsparandet är stort och att sparandet har stor privatekonomisk betydelse för den enskilde. Man konstaterade då också att fondspararen är i ett informationsunderläge i förhållande till fondbolaget, vilket gör att fondsparande som sparform knappast skulle uppstå utan regler som tillvaratar fondspararens intresse.¹ Även om specialfonderna utgör en mindre del av det totala fondsparandet, finns det inga skäl att frångå tidigare bedömningar att skyddsreglerna, för i första hand konsumenter, även bör gälla i fråga om specialfonder. Utbudet av specialfonder verkar också vara stadigt ökande, se avsnitt 2.6. Regleringen av specialfonderna behandlas i avsnitt 7.3.

Det finns dock även andra företeelser som i och med genomförandet av AIFM-direktivet kommer att definieras som AIF-fonder och AIF-förvaltare, t.ex. vissa aktiebolag, se avsnitt 4.1.4. Även om den befintliga regleringen avseende specialfonder bör behållas kvarstår frågan hur t.ex. aktiebolag och andra företeelser ska hanteras. Den frågan behandlas i avsnitt 7.4.

¹ Prop. 2002/03:150 s. 128.

I avsnitt 7.5 behandlas tillämpningen av de särskilda bestämmelserna för förvaltare vars förvaltade AIF-fonders sammanlagda värde inte överstiger vissa tröskelvärden såvitt gäller marknadsföring till icke-professionella investerare, och i avsnitt 7.6 behandlas marknadsföring av specialfonder enbart till professionella investerare.

7.2 Professionella och icke-professionella investerare

Utgångspunkten i AIFM-direktivets regler om gränsöverskridande verksamhet är att marknadsföring av AIF-fonderna sker till professionella investerare. Det är endast i dessa fall som de gemensamma reglerna ska gälla. Om fonderna ska marknadsföras till icke-professionella investerare kan medlemsstaterna ställa upp egna nationella krav. Begreppen professionell och icke-professionell investerare definieras i artikel 4.1.ag respektive artikel 4.1.aj. I artikel 4.1.ag definieras, med hjälp av en hänvisning till bilaga II till MiFID, professionella kunder som huvudsakligen vissa tillståndspliktiga företag och företag över en viss storlek. Icke-professionella investerare är enligt artikel 4.1.aj alla som inte är professionella investerare.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En professionell investerare definieras som en sådan kund som avses i 8 kap. 16 eller 17 § lagen om värdepappersmarknaden. Andra investerare är icke-professionella investerare.

För att kunna tillämpa olika regler för AIF-fonder som marknadsförs mot professionella investerare respektive AIF-fonder som marknadsförs mot icke-professionella investerare bör definitioner motsvarande artikel 4.1.ag och artikel 4.1.aj tas in i den nya lagen.

I svensk rätt har bilaga II till MiFID, som artikel 4.1.ag i AIFM-direktivet hänvisar till, genomförts genom 8 kap. 16 och 17 §§ lagen om värdepappersmarknaden. Definitionen av professionella investerare i den nya lagen bör därför hänvisa till de paragraferna. De investerare som därigenom ska betraktas som professionella investerare är t.ex. företag med tillstånd att verka på finansmarknaderna. Det rör sig också om företag som når upp till vissa storlekskrav när

det gäller balansslutning, omsättning och eget kapital, samt om stater, statliga myndigheter, centralbanker m.fl. Också företag vars huvudverksamhet är att investera i finansiella instrument betraktas som professionella investerare, även om de inte når upp till de nyss nämnda storlekskraven, se 8 kap. 16 § lagen om värdepappersmarknaden. Därutöver kan andra investerare, också privatpersoner, behandlas som professionella investerare förutsatt att de själva har begärt det och uppfyller vissa krav på erfarenhet m.m., se 8 kap. 17 § lagen om värdepappersmarknaden.

I lagen om värdepappersmarknaden finns ingen uttrycklig definition av icke-professionella investerare. Av begreppet "icke-professionell" framgår i sig att det rör sig om en investerare som inte ska betraktas som professionell och någon definition i lagtexten har inte behövts. På samma sätt bör den nya lagen om AIF-förvaltare utformas.

7.3 Specialfonder

Förslag: Befintliga regler för specialfonder bör behållas i sak, oavsett fondernas storlek.

Svenska specialfonder är en kategori fonder som omfattas av direktivets definition av AIF-fonder, se närmare om definitionen i avsnitt 4.1. Sådana fonder är i dag utförligt reglerade i LIF. Den största skillnaden mellan regleringen i AIFM-direktivet och i LIF är att AIFM-direktivet i huvudsak reglerar förvaltaren av fonden, och inte fonden i sig. Detta innebär att AIFM-direktivet, till skillnad från den svenska regleringen av investeringsfonder, saknar bestämmelser om riskspridning och om i vilka tillgångar medlen i AIF-fonder får placeras (jfr 6 kap. LIF). Utgångspunkten i AIFM-direktivet har också varit att i första hand täcka förvaltningen av fonder som vänder sig till professionella investerare medan den svenska regleringen av specialfonder i många delar syftar till att stärka skyddet för konsumenter, även om reglerna inte uttryckligen tar sikte på konsumenter, utan tar sikte på samtliga investerare.² I konsekvens med detta finns i den svenska regleringen av specialfonder, förutom bestämmelser om riskspridning, ett flertal regler om information till investerare, se t.ex. bestämmelserna om infor-

² Se t.ex. prop. 2010/11:135 s. 96 och 97 samt prop. 2002/03:150 s. 120 och s. 128.

mationsbroschyr (4 kap. 15 och 16 §§ LIF), faktablad (4 kap. 16 a § LIF) och information om kostnader (4 kap. 22 § LIF). Informationsreglerna utgör en grundläggande beståndsdel i skyddet för investerare i allmänhet och för konsumenter i synnerhet.³ Informationsreglerna i AIFM-direktivet är mer begränsade än i LIF både vad avser form- och innehållskrav (artiklarna 22 och 23).

Konsumentskyddsskäl och utveckling mot allt fler specialfonder talar för att de befintliga skyddsreglerna bör behållas. Reglerna bör utformas så att vi dels i sak behåller dagens reglering i 4 kap. 1 och 2 §§ LIF, som bestämmer fondernas rättsliga ställning, dels behåller reglerna om riskspridning, information m.m. En sådan reglering, som går utöver AIFM-direktivet för fonder som riktar sig till icke-professionella investerare, är förenlig med direktivet, se artikel 43. Regleringen kan även, enligt artikel 43, upprätthållas i förhållande till marknadsföring i Sverige av fonder eller förvaltare från andra länder inom EES.

För att kunna behålla reglerna om specialfonder i huvudsak oförändrade och samtidigt samla alla regler om AIF-fonder i den nya lagen, se avsnitt 3.3, föreslår utredningen att den lagen ska innehålla ett särskilt kapitel om specialfonder. Där bör reglerna om specialfondernas rättsliga ställning (motsvarande 4 kap. 1 och 2 §§ LIF) och reglerna om förvaltningen av fonderna (6 kap. LIF) tas in. När det sedan gäller regler om fondbestämmelser, fondandelar och inlösen av andelar, placeringsbestämmelser, fusion och delning samt upphörande och överlåtelse av förvaltningen bör det i samma kapitel finnas hänvisningar till de regler i LIF som ska tillämpas på specialfonderna. Reglerna om information (t.ex. informationsbroschyr och faktablad) kommer i många delar att vara desamma för specialfonder och för andra AIF-fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare. Dessa regler bör därför för alla AIF-fonder samlas i kapitlet om informationskrav i den nya lagen.

³ Se prop. 2002/03:150 s. 311.

7.4 Marknadsföring till icke-professionella investerare av AIF-fonder som inte är specialfonder

Förslag: Utöver specialfonder bör marknadsföring till icke-professionella investerare få ske endast av AIF-fonder vars aktier eller andelar är upptagna till handel på en reglerad marknad samt för vilka det finns ett faktablad. AIF-förvaltaren ska även vidta nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna göra utbetalningar till andelsägarna och lösa in andelar.

Vissa slutna fonder (riskkapitalfonder) bör undantas från kraven på faktablad och upptagande till handel.

Specialfondernas rättsliga ställning regleras i 4 kap. 1 § LIF. Fonden kan inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter, och den kan inte heller föra talan inför domstol eller andra myndigheter. Den egendom som ingår i fonden kan inte utmätas och fonden kan inte försättas i konkurs. Konstruktionen innebär att fonden enbart är en förmögenhetsmassa och äganderätten till förmögenheten tillkommer andelsägarna.⁴ Enligt 4 kap. 2 § LIF förvaltas fonden av ett fondbolag som företräder andelsägarna i alla frågor som rör fonden.

Begreppet AIF-fond i AIFM-direktivet omfattar dock andra rättsliga konstruktioner än just specialfonder. En AIF-fond kan t.ex. vara konstruerad som ett aktiebolag (se t.ex. om fastighetsfonder i avsnitt 2.5.3). Bolagets aktier kan "marknadsföras" mot icke-professionella investerare med stöd av prospektreglerna. Det är också möjligt att marknadsföra sådana andelar helt utan prospekt med stöd av undantagsreglerna i lagen om handel med finansiella instrument. Ett prospekt behöver t.ex. inte upprättas om erbjudandet riktar sig till ett färre antal än 150 icke-professionella investerare,⁵ vart och ett av de överlåtbara värdepapperen har ett nominellt värde som motsvarar minst 100 000 euro samt det belopp som sammanlagt skall betalas av investerarna motsvarar högst 2,5 miljoner euro.⁶ I de fall det inte finns något prospekt innebär det att investerarnas rätt till information om vad de investerar i är helt oreglerad. Bolagets aktier kan vara upptagna till handel på en

⁴ Prop. 2002/03:150 s. 225.

⁵ Begreppet "kvalificerade investerare" som används i 2 kap. lagen om handel med finansiella instrument är numera identiskt med begreppet "professionella investerare" enligt AIFM-direktivet, se prop. 2011/12:129 s. 46.

⁶ 2 kap. 4 § lagen om handel med finansiella instrument.

reglerad marknad. Det innebär att det finns vissa krav på likviditet och utgivarens löpande informationsgivning. Men att aktierna/andelarna är upptagna till handel är ingen förutsättning för att de ska få marknadsföras mot konsumenter och andra icke-professionella investerare. Om aktierna inte är upptagna till handel finns inga krav på viss likviditet eller löpande informationsgivning.

Man kan således konstatera att reglerna för specialfonder under många år har utvecklats till ett konsumentskydd som ställer krav på bl.a. följande:

- Skydd för kundernas tillgångar (kapitalkrav, förvaringsinstitut m.m.)
- Fungerande värdering och prissättning
- Likviditet (dvs. möjlighet att snabbt omvandla fondandelar till kontanter)
- Information om produkten i sig (fondbestämmelser, faktablad m.m.)
- Löpande information om värdeutveckling, avgifter och kostnader

Samtidigt kan andra investeringsalternativ, som kan framstå som likvärdiga, marknadsföras till konsumenter utan några som helst krav på ovanstående områden. Detta förhållande har ur ett perspektiv inget samband med AIFM-direktivet. Genomförandet av direktivet innebär att vissa företag, AIF-förvaltare, kommer att omfattas av tillståndsplikt och kommer att behöva följa vissa regler avseende organisation och verksamhet. De regler som nu gäller för när ett bolag erbjuder aktier till allmänheten eller marknadsför sina tjänster gäller oförändrade efter genomförandet av direktivet. Sett från detta perspektiv kan man hävda att det redan finns fungerande regler om kundskydd m.m., både nationellt och på europeisk nivå, och att genomförandet av AIFM-direktivet inte i sig är skäl att ändra dessa. Men genomförandet av direktivet innebär också att nya företag kommer att stå under Finansinspektionens tillsyn. Att ett företag står under tillsyn innebär ur investerarnas synvinkel en sorts "kvalitetsstämpel". AIF-fonder kommer således i högre grad än tidigare att framstå som ett jämförbart alternativ till värdepappersfonder och specialfonder. AIFM-direktivets regler om gränsöverskridande verksamhet kan också komma att innebära ett ökat utbud av utländska AIF-fonder. En alltför stor skillnad i nivå på kundskyddet skulle kunna leda dels till en snedvridning av konkurrensen, dels till

att konsumenter kan få olika skydd, trots att de kanske med visst fog förväntat sig samma skydd.

En lösning skulle i och för sig kunna vara att inte tillåta marknadsföring till icke-professionella investerare av andra AIF-fonder än specialfonder. Det skulle dock få effekten att en rad investeringsalternativ som i dag är tillgängliga för alla investerare inte längre skulle få marknadsföras mot icke-professionella investerare. Utredningen har bedömt att detta inte är ett realistiskt alternativ. I stället bör man ta ställning till om särskilda krav bör ställas för att AIF-fonder, som inte är specialfonder, ska få marknadsföras till icke-professionella investerare. Det finns, som framgått ovan, skäl både för och mot att ställa sådana krav. Skälen för är dock i begränsad utsträckning ett resultat av AIFM-direktivet. Skillnader i de krav som ställs på olika investeringsalternativ finns redan i dag, men eventuellt kan utbudet av investeringsalternativ komma att öka. Utredningen redogör i det följande för de olika alternativ som har diskuterats.

7.4.1 Skydd för kundernas tillgångar samt värdering och prissättning

På dessa områden ställer AIFM-direktivet krav på samtliga AIF-förvaltare vilka krav motsvarar dem som gäller för specialfonder i LIF (se t.ex. om kapitalkraven i avsnitt 5.4, om värdering i avsnitt 9.2 och om förvaringsinstitut i kapitel 10). Några ytterligare regler behövs inte för att kraven på specialfonder och kraven på andra AIF-fonder ska anses likvärdiga på dessa områden.

7.4.2 Likviditet samt värdering och prisinformation

Likviditetskraven och kraven på prisinformation för investeringsfonder innebär att en fondandel enligt huvudregeln omedelbart ska lösas in på andelsägarens begäran och att fondbolaget fortlöpande ska värdera andelarna, 4 kap. 10 och 13 §§ LIF. Detta innebär att ägaren av en fondandel inom rimlig tid kan omvandla sina andelar till reda pengar. För specialfonder finns dock möjligheter till undantag från reglerna om inlösen och värdering, se avsnitt 9.2.1, som innebär att en sådan fond kan vara öppen för inlösen så sällan som en gång per år.

Några uttryckliga krav på rätt till inlösen med någon viss frekvens finns inte i AIFM-direktivet. Det krav som ställs är att AIF-förvaltaren ska anpassa värderingen till AIF-fondens inlösen- och emissionsintervall, se artikel 19 i direktivet och avsnitt 9.2. Andelarnas värde ska dock beräknas och offentliggöras minst en gång per år, se artikel 19.3.

I fråga om värderingen är kraven i AIFM-direktivet likvärdiga med vad som gäller för en specialfond. När det gäller rätten till inlösen finns dock en uppenbar skillnad; det finns inget som hindrar att en AIF-fond är öppen för inlösen mer sällan än en gång per år. Det skulle dock vara möjligt att med stöd av befintliga regler på värdepappersområdet ställa upp ett krav på viss likviditet som kan jämföras med kraven i LIF. Ett sätt skulle kunna vara att kräva att andelar i AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare ska vara upptagna till handel på en reglerad marknad. På finansiella instrument som är upptagna till handel ställs det nämligen vissa krav på likviditet i lagen om värdepappersmarknaden.

För att ett finansiellt instrument ska få tas upp till handel på en reglerad marknad ska det föreligga förutsättningar för en välordnad och effektiv handel, se 15 kap. 2 § lagen om värdepappersmarknaden. Detta allmänt formulerade krav kompletteras av bestämmelser i kommissionens genomförandeförordning till MiFID.⁷

I artikel 36 i genomförandeförordningen till MiFID finns särskilda regler för att en andel i ett fondföretag ska få tas upp till handel på en reglerad marknad. Med andelar i fondföretag avses enligt artikel 36.1 i genomförandeförordningen både andelar i UCITS-fonder och andelar i andra fonder, t.ex. AIF-fonder. När en fondandel tas upp till handel på en reglerad marknad ska marknadsplatsoperatören beakta andelarnas spridning bland allmänheten⁸ och att det finns lämpliga arrangemang med marknadsgaranter eller förfaranden för att lösa in andelarna.⁹ Ägandet måste alltså ha en viss spridning och en marknadsgarant eller förvaltaren ska se till att det finns möjligheter att köpa och sälja (eller lösa in) andelarna för att det ska kunna bli fråga om en välordnad och effektiv handel. Dessa regler innebär i sak ett krav på viss likviditet, dvs. det ska gå

⁷ Kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 av den 10 augusti 2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet.

⁸ Artikel 36.3 a i kommissionens genomförandeförordning till MiFID.

⁹ Artikel 36.3 b i kommissionens genomförandeförordning till MiFID.

att sälja och köpa andelarna regelbundet. Detta innebär i sin tur att ägaren av en sådan andel inom rimlig tid kan omvandla sina andelar till reda pengar. Vidare ska en marknadsplatsoperatör innan andelarna tas upp till handel beakta att investerarna får tillräckligt överblickbar information om andelarnas värde genom den periodiska rapporteringen av tillgångarnas nettovärde.¹⁰ Detta innebär att information om priset/värdet på andelarna ska vara tillgänglig.

För aktier upptagna till handel på en reglerad marknad finns liknande krav. Marknadsplatsoperatören ska beakta aktiernas spridning bland allmänheten innan aktien tas upp till handel,¹¹ och information om bud och transaktioner, dvs. priser, ska offentliggöras så nära realtid som möjligt.¹²

Likviditetskraven på fondandelar och aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad är inte identiska med de krav som gäller för värdepappersfonder och specialfonder. Men de olika bestämmelserna leder till samma resultat; att andels/aktieägaren relativt enkelt kan omvandla sitt innehav till pengar. Enligt utredningens mening ger likviditetskraven som följer av att en fondandel/aktie är upptagen till handel ett investerarskydd på samma nivå som dagens likviditetskrav för specialfonder. För att AIF-fonder som inte är specialfonder ska få marknadsföras till icke-professionella investerare bör därför krävas att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad.

Därutöver bör icke-professionella investerare alltid kunna lösa in sina andelar eller aktier och få utbetalningar i Sverige. Motsvarande krav ställs i dag i 1 kap. 7 och 9 §§ LIF. Detta bör gälla såväl svenska som utländska AIF-fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare här i landet.

Det förekommer att riskkapitalfonder vänder sig till investerare som inte är professionella investerare enligt definitionen i 8 kap. 16 och 17 §§ lagen om värdepappersmarknaden. Det kan t.ex. vara fråga om fysiska personer som i och för sig har ett stort placeringsbart kapital (8 kap. 17 § första stycket 2) och erfarenhet av denna typ av investeringar men som inte genomfört det antal transaktioner eller har den erfarenhet från finanssektorn som krävs för att kunna betraktas som professionella enligt 8 kap. 17 § första stycket 1 och 3. Denna typ av fonder är ofta slutna på det sättet att de endast är öppna för inlösen flera år efter den ursprungliga investeringen.

¹⁰ Artikel 36.3 c i kommissionens genomförandeförordning till MiFID.

¹¹ Artikel 35.4 a i kommissionens genomförandeförordning till MiFID.

¹² Artiklarna 17, 27 och 29 i kommissionens genomförandeförordning till MiFID.

Sådana fonder lämpar sig knappast för att tas upp till handel på en reglerad marknad. Enligt förslaget till EU-förordning om riskkapitalfonder¹³ ställs särskilda krav på förfarandet när en förvaltare av riskkapitalfonder riktar sig till icke-professionella investerare, se artikel 6 i förordningsförslaget, och det förfarandet utgör ett mer ändamålsenligt kundskydd i förhållande till just dessa fonder. För att inte utestänga investerare och ytterligare försvåra en i dag fungerande verksamhet bör det finnas ett undantag från kravet på upptagande till handel på en reglerad marknad och från kravet på upprättande av faktablad för denna typ av fonder. Undantaget bör gälla sådana slutna fonder för vilka andra förvaringsinstitut än banker m.fl. ska vara tillåtna, se avsnitt 10.1.

7.4.3 Löpande information om kostnader m.m.

För investeringsfonder finns vissa regler om löpande information som saknar motsvarighet i AIFM-direktivet. Det gäller bl.a. krav på löpande information om kostnader. Reglerna är utformade så att fondbolaget minst årligen ska informera varje andelsägare om hur stort belopp av de totala kostnaderna för bl.a. förvaltningen som hänför sig till andelsägarens innehav, se 4 kap. 22 § LIF. Några motsvarande regler finns inte i AIFM-direktivet. Här bör dock beaktas att regeln i LIF utgår från den särskilda juridiska konstruktionen fond-fondbolag och att fonden betalar en särskild avgift till fondbolaget. Det låter sig knappast göras att utforma en motsvarande regel som fungerar för all typer av AIF-fonder, varför någon regel av detta slag inte bör tas in för AIF-fonder som inte är specialfonder, se vidare i avsnitt 11.2.3. Dock ska andelsägarna alltid få information om kostnader och avgifter i en AIF-fond innan de investerar, se avsnitt 7.4.5.

7.4.4 Riskspridning

Enligt 6 kap. 2 § andra stycket LIF gäller för placeringar av medel i en specialfond bestämmelserna i 5 kap. samma lag om inte Finansinspektionen har tillåtit undantag. För specialfonder gäller således som huvudregel samma bestämmelser om riskspridning och place-

¹³ Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European Venture Capital Funds, 2011/0417 (COD).

ringsrestriktioner som för värdepappersfonder. Några motsvarande bestämmelser finns inte i AIFM-direktivet. Det finns vissa bestämmelser i direktivet som gränsar till frågan om riskspridning, t.ex. att en förvaltare ska sätta upp rimliga gränser för sina hävstångspositioner (artikel 25.3) och att förvaltaren ska ange hur stor andel av tillgångarna som är illikvida och för vilka därför särskilda åtgärder vidtagits (artikel 23.4.a). Dessa bestämmelser utgör dock inga ramar eller begränsningar för placeringarna i sig utan handlar om vad förvaltaren ska göra i vissa situationer.

Att införa ett helt nytt krav på riskspridning för sådana AIF-fonder som ska marknadsföras till icke-professionella kunder låter sig dock knappast göras. För att fungera för de olika typer av fonder som kan komma i fråga – fastighetsfonder, investmentbolag, råvarufonder m.fl. – skulle ett sådant krav bli mycket allmänt hållet och därmed också i praktiken innehållslöst.

Det faktum att något krav på riskspridning inte finns utgör dock enligt utredningens uppfattning inte ett tillräckligt skäl för att förbjuda marknadsföring till icke-professionella investerare av AIF-fonder som redan i dag är tillgängliga. Icke-professionella investerare bör dock informeras om att AIF-fonden inte omfattas av de krav på riskspridning som gäller för specialfonder, se avsnitt 7.4.5.

7.4.5 Information om produkten i sig

Den som erbjuder överlåtbara värdepapper till allmänheten ska normalt upprätta ett prospekt som ska innehålla den information en investerare behöver för att bilda sig en uppfattning om emittenten och värdepapperet.¹⁴ Syftet med dessa regler är detsamma som syftet med informationsreglerna i LIF och informationsreglerna i AIFM-direktivet, se kapitel 11. Både prospektet och fondernas informationsbroschyr¹⁵ syftar till att investeraren ska kunna bilda sig en uppfattning om vad det är han eller hon investerar i. Kraven på prospekt enligt lagen om handel med finansiella instrument omfattar redan i dag många av de aktier och andelar som efter genomförandet av AIFM-direktivet kommer att vara andelar/aktier i en AIF-fond.

¹⁴ 2 kap. 1 och 11 §§ lagen om handel med finansiella instrument. Undantaget från prospektskyldigheten för fondföretag i 2 kap. 2 § 1 lagen om handel med finansiella instrument gäller endast specialfonder och värdepappersfonder.

¹⁵ 4 kap. 15 och 16 §§ LIF och artikel 23 I AIFM-direktivet.

Prospektreglerna och informationsreglerna i AIFM-direktivet innebär dock att prospektet/informationsbroschyren för AIF-fonder kommer att vara relativt omfattande. För investeringsfonder har bestämmelserna om att det ska finnas en utförlig informationsbroschyr för varje fond¹⁶ kompletterats med krav på faktablad som på ett lättbegripligt sätt ska sammanfatta den grundläggande information som behövs för att en investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den.¹⁷ Bestämmelser om faktabladets utformning och innehåll finns i kommissionens genomförandeförordning 583/2010.¹⁸ Enligt förordningen ska faktabladet bl.a. innehålla information om de huvudkategorier av finansiella instrument som fondmedlen får placeras i och investerarnas möjlighet att begära inlösen av fondandelar samt uppgift om frekvensen för handeln med andelar. Vidare ska fondens risk/avkastningsprofil beskrivas i en sjugradig skala och det ska finnas en redogörelse för fondens avgifter m.m. Förordningens bestämmelser är anpassade till just värdepappersfonder och skulle inte kunna tillämpas direkt på alla typer av AIF-fonder. Ett mer allmänt hållet krav på faktablad som på ett lättbegripligt sätt sammanfattar den grundläggande information som en icke-professionell investerare behöver skulle dock kunna fungera. Ett sådant krav skulle i någon mån kunna överbrygga gapet mellan de informationskrav som gäller specialfonder jämfört med informationskraven för andra AIF-fonder. Utredningen förslår därför att ett krav på faktablad införs för sådana AIF-fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare. Närmare förslag avseende faktabladets innehåll för AIF-fonder lämnas i avsnitt 11.3.3.

Som framgår av avsnitt 7.4.2 förekommer att vissa riskkapitalfonder vänder sig till investerare som av olika skäl inte kategoriseras som professionella. Sådana fonder bör inte omfattas av kravet på faktablad.

¹⁶ 4 kap. 15 § LIF.

¹⁷ 4 kap. 16 a § LIF.

¹⁸ Kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats.

7.4.6 Passandebedömning

Andelar i en AIF-fond kommer att vara finansiella instrument enligt 1 kap. 4 § 4 lagen om värdepappersmarknaden. Den som förmedlar eller utför kundens order i sådana instrument ska normalt ha tillstånd enligt lagen om värdepappersmarknaden och det ställs i den lagen en rad krav på hanteringen. Ett värdepappersinstitut ska t.ex. som huvudregel enligt 8 kap. 24 § genomföra en s.k. passandebedömning innan en kunds order genomförs eller vidarebefordras. Passandebedömningen innebär att institutet ska inhämta information om kundens kunskaper och erfarenheter och baserat på den informationen bedöma om tjänsten eller produkten i fråga passar kunden, eller med andra ord bedöma om kunden förstår vad denne ger sig in på.¹⁹ Om institutet kommer fram till att produkten inte passar ska kunden informeras om detta.

Någon passandebedömning behöver inte genomföras om kunden själv tar initiativet till en transaktion och det är fråga om ett okomplicerat finansiellt instrument. Vilka instrument som är okomplicerade framgår av 8 kap. 25 § lagen om värdepappersmarknaden. Det är bl.a. fråga om aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad, penningmarknadsinstrument, obligationer och andelar i värdepappersfonder. Andelar i AIF-fonder är inte okomplicerade instrument direkt enligt 8 kap. 25 §.²⁰ Dock följer det av paragrafen att det finns ytterligare en kategori av okomplicerade instrument. För att hamna i den kategorin ställs en rad krav i 15 kap. 11 § FFFS 2007:16. Enligt den bestämmelsen måste det t.ex. finnas ofta återkommande möjligheter att avyttra, lösa in eller på annat sätt realisera instrumentet och det måste finnas tillräckligt omfattande och offentligt tillgänglig information om instrumentet som sannolikt kan förstås utan svårighet av en genomsnittlig icke-professionell kund. Detta innebär att endast sådana AIF-fonder som lever

¹⁹ Kravet på att göra en passandebedömning gäller formellt oberoende av kundkategori. I 15 kap. 7 § andra stycket FFFS 2007:16 finns dock en lättnadsregel som innebär att institutet alltid kan utgå från att en professionell kund har erforderliga kunskaper och erfarenheter. Kravet på passandebedömningar omfattar därför i praktiken endast icke-professionella kunder.

²⁰ Andelar i en AIF-fond skulle samtidigt kunna vara t.ex. aktier upptagna till handel på en reglerad marknad och därmed vara okomplicerade finansiella instrument enligt 8 kap. 25 § 1 a. I så fall gäller de högt ställda krav på likviditet och informationslämnande som följer av att andelen är upptagen till handel, se avsnitt 7.4.2. Att någon passandebedömning inte genomförs avseende sådana AIF-fonder torde inte vara något problem. Dessutom kommer detta troligen att ändras i den pågående uppdateringen av MiFID, där kommissionen har föreslagit att det ska klargöras att andelar i AIF-fonder aldrig ska vara okomplicerade instrument, se KOM (2011) 656 slutlig.

upp till högt ställda krav på likviditet och information – t.ex. specialfonder där inlösenförfaranden och informationslämnandet motsvarar vad som gäller för värdepappersfonder – kan hanteras utan passandebedömning.

Kraven på passandebedömningar innebär ett förstärkt kundskydd beträffande de AIF-fonder som inte är okomplicerade finansiella instrument och gäller inte för värdepappersfonder. Det är således en avvikelse till konsumentskyddets fördel som i någon mån kan uppväga den nackdel som avsaknaden av krav på löpande informationsgivning och riskspridning utgör.

Enligt lagen om värdepappersmarknaden är det värdepappersinstituterna som ska göra passandebedömningar. När AIF-förvaltaren själv hanterar kunders order gäller i stället det mer allmänt hållna kravet i artikel 12.1 i AIFM-direktivet på att agera i investerarnas intresse. Kravet på passandebedömningar i lagen om värdepappersmarknaden får dock anses vara normgivande för hur en professionell aktör ska hantera kunder som vill investera i finansiella instrument och får anses konkretisera vad AIF-förvaltarens skyldighet att tillvarata kundens intressen innebär i dessa fall. Skyldigheten att genomföra passandebedömningar bör således analogivis anses gälla även AIF-förvaltaren själv i förhållande till icke-professionella kunder.

7.5 AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden

Förslag: Undantagsregeln i artikel 3.2 i AIFM-direktivet ska inte tillämpas på förvaltare av AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare

Enligt artikel 3.2 i AIFM-direktivet ska endast begränsade delar av direktivet tillämpas på förvaltare av fonder vars samlade tillgångsvärde inte överstiger vissa tröskelvärden, se avsnitt 4.4. En sådan förvaltare kan dock alltid välja att avstå från att tillämpa undantaget och istället omfattas av direktivets samtliga regler, se artikel 3.4.

För förvaltare av fonder – både specialfonder och andra AIF-fonder – som marknadsförs till icke-professionella investerare bör dock, oavsett fondernas storlek, samtliga direktivets regler gälla. En sådan lösning är förenlig med AIFM-direktivet eftersom arti-

kel 43.1 andra stycket ger medlemsstaterna rätt att ställa högre krav när fonder marknadsförs till icke-professionella investerare.

7.6 Marknadsföring av specialfonder enbart till professionella investerare

Förslag: Specialfonder som enligt fondbestämmelserna enbart riktar sig till professionella investerare undantas från kraven på

- faktablad (4 kap. 6 a § LIF),
- tillhandahållande av årsberättelse inom fyra månader efter räkenskapsårets utgång (4 kap. 18 § första stycket 1 LIF),
- halvårsredogörelse (4 kap. 18 § första stycket 2 LIF),
- information om riskhantering (4 kap. 17 § LIF),
- löpande information om avgifter och kostnader (4 kap. 22 § LIF), och
- att fonden ska vara öppen för inlösen minst en gång om året (6 kap. 1 § andra meningen LIF).

För sådana fonder bör kraven på riskspridning ställas lägre och mer omfattande undantag från placeringsbestämmelserna i 5 kap. LIF tillåtas.

Undantagsregeln i artikel 3.2 i AIFM-direktivet ska inte tillämpas på förvaltare av specialfonder oavsett vilken investerarkategori fonderna marknadsförs till.

Att behålla den befintliga regleringen av specialfonder är som framgått ovan motiverat främst av konsumentskyddsskäl. I utredningen har diskuterats om man inte borde införa särskilda regler för specialfonder som endast riktar sig till professionella investerare. Förslag i den riktningen har tidigare lagts fram men inte genomförts, se prop. 2010/11:135 s. 134 och 135 och där gjorda hänvisningar. De tidigare förslagen har handlat om undantag från delar av kraven i LIF, t.ex. placeringsreglerna (SOU 2002:56 s. 473 ff.) och kraven på tillstånd för gränsöverskridande marknadsföring (prop. 2010/11:135 s. 134). Som konstaterats tidigare finns det skäl både för och emot en särskild reglering i förhållande till professionella

investerare inom ramen för den befintliga fondlagstiftningen, men frågan är komplex.

Genomförandet av AIFM-direktivet kommer dock att innebära att kraven för att utländska AIF-fonder ska få marknadsföras i Sverige sänks, åtminstone vad gäller fonder som enligt gällande rätt faller under LIF:s tillämpningsområde. För en utländsk motsvarighet till en specialfond gäller i dag ett tillståndskrav för marknadsföring i Sverige, och för att få tillstånd ska det bl.a. finnas skäl att anta att verksamheten kommer att bedrivas i enlighet med LIF (1 kap. 9 § LIF). Förutsättningarna för en utländsk motsvarighet till en specialfond är således likvärdiga med förutsättningarna för en svensk specialfond. Efter genomförandet av AIFM-direktivet kommer det dock att vara tillräckligt att AIF-förvaltaren har tillstånd i Sverige eller i sitt hemland och att förvaltaren har underrättat sin behöriga myndighet om att fonden ska marknadsföras i Sverige. För marknadsföring till professionella investerare kommer inga ytterligare krav att kunna ställas upp. Detta kan komma att innebära en konkurrensnackdel för svenska specialfonder som är underkastade en rad krav på information m.m. som till stor del tillkommit av konsumentskyddsskäl. För att fullt ut åtgärda detta skulle krävas en djupare analys än vad denna utrednings tidsram ger utrymme för. Detta gäller särskilt frågan om reglerna om vilka typer av tillgångar en specialfond får placera medlen i. Förändringar på det området kan komma att påverka t.ex. skatteregler och civilrättsliga regler. Dock kan utredningen konstatera att vissa av informationsreglerna i LIF bör kunna förändras utan att det får konsekvenser för annan lagstiftning. Kraven på faktablad i 4 kap. 16 a § LIF och löpande information om avgifter i 4 kap. 22 § LIF är sådana regler som i första hand är till för icke-professionella kunder. Och detsamma kan sägas om kraven på kompletterande information om riskhantering i 4 kap. 17 § LIF samt tidsgränsen för att tillhandahålla årsberättelse och kravet på halvårsredogörelse i 4 kap. 18 § första stycket LIF. En specialfond som enligt sina fondbestämmelser endast riktar sig till professionella investerare bör undantas från dessa krav. Att en sådan begränsning av vilka som kan investera i fonden kan göras i fondbestämmelserna, förutsatt att Finansinspektionen godkänner det, följer av 6 kap. 1 § LIF (se prop. 2002/03:150 s. 251–255). Likaså kan specialfonder som endast är öppna för professionella investerare kunna undantas från kravet på att vara öppna för inlösen minst en gång per år, se 6 kap. 1 § LIF. Regeln får betraktas som ett likviditetskrav för att skydda icke-professio-

nella investerare. När det sedan gäller placeringsbestämmelserna kan Finansinspektionen redan i dag enligt 6 kap. 2 § andra stycket LIF, tillåta undantag från huvudregeln om att bestämmelserna i 5 kap. ska tillämpas för förvaltningen av medlen i en specialfond. I de fall då fonden enligt sina fondbestämmelser enbart riktar sig till professionella investerare bör detta inverka på bedömningen av vilka undantag som kan tillåtas. Detsamma gäller bedömningen av vad som enligt 6 kap. 2 § första stycket LIF, är en lämplig fördelning av placeringar med hänsyn till de krav som bör uppställas på riskspridning. För en specialfond för enbart professionella investerare bör kraven på riskspridning kunna ställas lägre och mer omfattande undantag från placeringsbestämmelserna i 5 kap. bör kunna tillåtas än för andra specialfonder.

När det gäller specialreglerna för AIF-fonder under vissa tröskelvärdena bör samma regel gälla för samtliga specialfonder, dvs. att en AIF-förvaltare inte får förvalta en specialfond om förvaltaren enbart är registrerad och saknar tillstånd. Vissa av de regler som en AIF-förvaltare som förvaltar fonder under vissa tröskelvärden undantas från har att göra med den juridiska konstruktionen av en specialfond, t.ex. att fondens tillgångar ska hållas åtskilda från förvaltarens och förvaras av ett förvaringsinstitut. Vidare förutsätter förfarandet med att Finansinspektionen ska medge undantag från placeringsregler m.m. ett tillståndsförfarande. Om en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond skulle undantas från dessa regler måste helt nya regler om fondens konstruktion och ytterligare en variant av tillståndsförfarandet utarbetas. Det har inte funnits utrymme att inom utredningens tidsram ta fram något sådant förslag.

8 Verksamhetsregler

8.1 Allmänna principer

Artikel 12 i AIFM-direktivet innehåller rörelse regler och principer för hur en AIF-förvaltare ska bedriva sin verksamhet. Enligt artikel 12.1 ska förvaltaren handla hederligt, rättvist samt med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg. Förvaltaren ska vidare följa de regler som finns för verksamheten och i övrigt handla på ett sådant sätt att det bäst gagnar förvaltade fonder, investerare samt marknads integritet. En förvaltare ska också ha och hushålla med de resurser som krävs för en välfungerande verksamhet. Artikel 12.1 innehåller även en bestämmelse om att verksamheten ska bedrivas så att intressekonflikter undviks. Mer detaljerade bestämmelser om intressekonflikter finns i artikel 14. Förvaltaren ska slutligen, enligt artikel 12.1, behandla alla investerare i AIF-fonderna rättvist. Ingen investerare får behandlas mer förmånligt än någon annan, såvida detta inte följer av fondbestämmelserna eller bolagsordningen.

De kriterier som behöriga myndigheter ska tillämpa vid bedömningen av huruvida en förvaltare bedriver sin verksamhet i enlighet med principerna i artikel 12.1 preciseras närmare i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Där finns bl.a. riktlinjer för hur en AIF-förvaltare ska agera för att verka i investerarnas bästa intresse, bestämmelser om de rutiner och policier som en AIF-förvaltares förvaltningsfunktion ska använda sig av, riktlinjer för hur en AIF-förvaltare ska agera vid val av motpart, kompetenskrav avseende ledande befattningshavare samt riktlinjer för ersättningar och andra förmåner. Där finns också detaljerade bestämmelser om effektivt resursutnyttjande och orderhantering. Bestämmelserna överensstämmer i stora delar med motsvarande bestämmelser för förvaltningsbolag och värdepappersföretag, men har anpassats till det specifika tillämpningsområdet och den mångfald av organisationsformer och investeringsstrategier som det rymmer.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska driva sin verksamhet på ett hederligt, rättvist och professionellt sätt och även i övrigt så att allmänhetens förtroende för marknaden upprätthålls.

En AIF-förvaltare ska ha och använda de resurser och rutiner som krävs för att verksamheten ska fungera väl.

Enskildas förhållanden till en AIF-fond, en AIF-förvaltare eller ett förvaringsinstitut får inte obehörigen röjas.

I gällande rätt finns en allmän uppföranderegul i 2 kap. 17 b § LIF som kortfattat innebär att fondverksamhet ska bedrivas hederligt, rättvist och professionellt och på ett sådant sätt att allmänhetens förtroende för fondmarknaden upprätthålls. För värdepappersinstitut finns liknande rörelser regler i 8 kap. lagen om värdepappersmarknaden. På motsvarande sätt bör det i den nya lagen införas en generell rörelser regel om en AIF-förvaltares verksamhet som motsvarar de allmänna principerna för verksamheten i artikel 12.1 i AIFM-direktivet.

Som konstaterades i samband med genomförandet av motsvarande rörelser regel för fondbolag i svensk rätt, är det en fördel om verksamhetsbestämmelserna utformas i nära anslutning till direktivets regler, då detta underlättar den framtida tillämpningen samt kommunikation med gränsöverskridande AIF-förvaltare och tillsynsmyndigheter i andra medlemsstater.¹ Samtidigt bör bestämmelsen vara konsekvent med det gällande svenska regelverket för fondbolag och värdepappersinstitut. Bestämmelsen bör därför utformas på ett sådant sätt att den dels överensstämmer med direktivet, dels efterliknar befintliga svenska rörelser regler för fondbolag respektive värdepappersinstitut i så stor utsträckning som möjligt. Rörelser regeln bör därför utformas som ett generellt krav på att en AIF-förvaltare ska driva verksamheten hederligt, rättvist och professionellt och på ett sätt som upprätthåller allmänhetens förtroende för marknaden, motsvarande bestämmelserna i artikel 12.1.a, b, e och f i AIFM-direktivet. Bestämmelsen bör även innehålla ett krav på att en AIF-förvaltare har och utnyttjar de resurser och rutiner som krävs för att bedriva sin verksamhet, motsvarande artikel 12.1.c. Bestämmelsen om intressekonflikter i artikel 12.1.d samt kravet på att ingen investerare får ges förmånligare villkor än andra investerare

¹ Prop. 2010/11: 135 s. 123.

såvida detta inte framgår av de bestämmelser som styr verksamheten bör dock genomföras genom en särskild paragraf om intressekonflikter i den nya lagen. Direktivets bestämmelser om intressekonflikter behandlas i det följande avsnittet.

Verksamhetsregler och bestämmelser om tillämpningen av artikel 12.1 i AIFM-direktivet finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Något bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om en AIF-förvaltares verksamhet föreslås därför inte.

I den svenska fondlagstiftningen har det sedan länge funnits bestämmelser om sekretess som är utformade med reglerna om banksekretess som förebild.² Sekretessbestämmelsen för fonder, fondbolag och förvaringsinstitut finns i 2 kap. 19 § LIF. Utredningen har i avsnitt 7.3 föreslagit att nuvarande bestämmelser avseende specialfonder bör behållas i sak. I konsekvens med detta bör således motsvarande sekretessbestämmelser tas in i den nya lagen och gälla åtminstone beträffande specialfonder. Den verksamhet som en AIF-förvaltare bedriver, både kärnverksamheten och den verksamhet som kan bedrivas som sidoverksamheter, t.ex. portföljförvaltning, är dock generellt sådan verksamhet som brukar omfattas av tystnadsplikt om kundernas förhållanden. Så är fallet, för förutom fondverksamhet, för värdepappersrörelse enligt 1 kap. 11 § lagen om värdepappersmarknaden och för bankverksamhet enligt 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Tystnadsplikten kan ses som ett moment i kraven på att iaktta investerarnas intressen och bedriva verksamheten hederligt och professionellt och bör därför gälla generellt och inte enbart beträffande specialfonder. En bestämmelse motsvarande 2 kap. 19 § LIF bör därför tas in i den nya lagen.

8.2 Intressekonflikter

8.2.1 Identifiering och hantering av intressekonflikter

Artikel 12.1.d och artikel 14.1 i AIFM-direktivet innehåller bestämmelser om identifiering och hantering av intressekonflikter. En AIF-förvaltares verksamhet kan bl.a. ge upphov till intressekonflikter mellan förvaltaren själv (eller någon till förvaltaren närstående person) och en fond som denne förvaltar (eller andelsägare i den fonden) och mellan två fonder som AIF-förvaltaren förvaltar

² Se prop. 1989/90:153 s. 52.

eller investerare i de fonderna. Intressekonflikter kan också uppstå om AIF-förvaltarens verksamhet omfattar diskretionär portföljförvaltning. Artikel 14.1 i AIFM-direktivet innehåller en uppräkningslista av konstellationer där intressekonflikter kan uppstå, samt ett krav på att en AIF-förvaltare ska ha organisatoriska och administrativa system för att bland annat identifiera och hantera intressekonflikter. Artikel 14.1 innehåller också ett krav på att det i förvaltarens driftsmiljö ska finnas skiljelinjer mellan ansvarsområden och uppgifter som kan uppfattas som inbördes oförenliga eller ge upphov till systematiska intressekonflikter.

De intressekonflikter som kan uppstå enligt artikel 14.1 ska kategoriseras i genomförandebestämmelser från kommissionen. Kommissionen ska i genomförandebestämmelser även reglera vilka åtgärder som en AIF-förvaltare ska vidta i syfte att förhindra, hantera, övervaka och informera om intressekonflikter. Enligt kommissionens förslag till genomförandeförordning ska en AIF-förvaltare bl.a. anta en policy för intressekonflikter som är anpassad till förvaltarens storlek och verksamhet, och utvärdera i vilken utsträckning förvaltaren själv eller någon till förvaltaren närstående person kan göra finansiell vinning eller annan förtjänst på bekostnad av en förvaltd fond eller investerarna i en förvaltd fond. Exempel som nämns på situationer där en fond eller investerarna i en fond missgynnas av intressekonflikter är korsvis handel mellan fonder, motstående positioner i två fonder som förvaltaren kan påverka värdet av och tillhandahållande av tjänster från personer som är närstående till förvaltaren.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och för att identifiera, hantera och redovisa dem som trots detta uppkommer.

En AIF-förvaltare ska ha organisatoriska och administrativa system som förhindrar att AIF-fondens intressen eller dess investerares gemensamma intressen påverkas negativt av intressekonflikter.

En investerare i en AIF-fond får inte ges förmånligare villkor än övriga investerare, om det inte framgår av fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

Bestämmelserna om intressekonflikter i artiklarna 12.1 och 14.1 i AIFM-direktivet är förhållandevis omfattande och överlappar varandra i viss mån. I den nya lagen bör dock en mer övergripande bestämmelse införas med innebörden att en AIF-förvaltare ska identifiera och vidta åtgärder mot intressekonflikter i syfte att undvika att investerarens intressen kommer till skada. I den mån intressekonflikter trots detta uppkommer, ska dessa identifieras, hanteras och vid behov redovisas för berörda investerare. Av lagen bör även framgå att en investerare i en AIF-fond inte får behandlas förmånligare än någon annan investerare, om det inte framgår av de bestämmelser som reglerar fondens verksamhet, i enlighet med artikel 12.1 sista stycket i AIFM-direktivet.

Artikel 14.1 i direktivet innehåller en uppräkningslista av partskonstellationer mellan vilka intressekonflikter ska identifieras. Vid genomförandet av direktivet i svensk rätt är det enligt utredningens bedömning inte nödvändigt att uttryckligen räkna upp dessa partskonstellationer i lagtext. Kravet på att undvika intressekonflikter bör inte tolkas som att det endast gäller intressekonflikter mellan de parter som omnämns i direktivet, utan omfattar samtliga intressekonflikter som kan komma att påverka en AIF-fonds intressen, eller investerarnas i en AIF-fonds gemensamma intressen, negativt.

De åtgärder som ska vidtas mot intressekonflikter omfattar direktivets krav på upprättande av organisatoriska och administrativa system och rutiner för att kunna identifiera, förhindra, hantera och övervaka intressekonflikter. AIF-förvaltaren ska exempelvis i sin verksamhet fördela ansvar och uppgifter på ett sådant sätt att intressekonflikter undviks och så att tydliga skiljelinjer mellan ansvarsområden och uppgifter upprätthålls.

Intressekonflikter kan inte identifieras och övervakas på individuell investerarnivå. Investerarnas intresse ska därför anses vara liktydigt med investerarna i en AIF-fonds gemensamma intresse eller, i fråga om fonder där fondbestämmelserna eller bolagsordningen ger olika investerargrupper olika rätt till exempelvis avkastning, det gemensamma intresset för en grupp av investerare vars rättigheter är identiska.

För fondbolag och värdepappersinstitut som förvaltar specialfonder infördes nyligen bestämmelser om identifiering och hantering av intressekonflikter i 2 kap. 17 och 17 b §§ LIF (se prop. 2010/11:135 s. 121 ff.). Sådana fondförvaltare ska dels ha en organisation som minskar risken för intressekonflikter (17 §), dels vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att fondandelsägares intressen

påverkas negativt av intressekonflikter (17 b §). Bestämmelserna bygger på artikel 14.1 i UCITS-direktivet. Kommissionen har genom direktiv 2010/43/EU antagit tillämpningsföreskrifter där de åtgärder som ett förvaltningsbolag förväntas vidta för att identifiera, förhindra, hantera eller avslöja intressekonflikter anges. Det direktivet har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter från Finansinspektionen. Bestämmelserna om intressekonflikter för förvaltningsbolag och värdepappersföretag i UCITS-direktivet och dess genomförandebestämmelser motsvarar i stor utsträckning de rörelseregler som gäller för värdepappersföretag enligt MiFID samt dess genomförandebestämmelser. Reglerna i MiFID om intressekonflikter finns införda i 8 kap. 21 § lagen om värdepappersmarknaden.

Enligt utredningens bedömning innebär bestämmelserna om intressekonflikter i AIFM-direktivet inte någon lättnad i jämförelse med gällande regler om intressekonflikter för fondbolag och värdepappersinstitut som förvaltar specialfonder. Någon reglering i övrigt avseende intressekonflikter för förvaltare av AIF-fonder som vänder sig till icke-professionella investerare, utöver den som föreslås gälla för andra AIF-förvaltare, bedöms inte vara motiverad.

Närmare bestämmelser om tillämpningen av artikel 14.1 i AIFM-direktivet finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Något bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om en AIF-förvaltares övervakning och hantering av intressekonflikter föreslås därför inte.

8.2.2 Information om intressekonflikter till investerare

Om de organisatoriska och administrativa system som en AIF-förvaltare upprätthåller för att förhindra att verksamheten ger upphov till intressekonflikter inte är tillräckliga för att med rimlig säkerhet se till att en investerares intressen påverkas negativt, ska förvaltaren enligt artikel 14.2 i AIFM-direktivet informera investeraren om detta innan förvaltaren åtar sig något uppdrag för dennes räkning.

Förvaltaren ska också enligt samma bestämmelse utarbeta lämpliga program och rutiner för att förebygga de problem som orsakar att verksamheten med tillräcklig säkerhet inte förmår förhindra att investerarnas intressen kommer till skada.

Kommissionens förslag till genomförandeförordning innehåller närmare bestämmelser om hur investerare ska informeras om en

AIF-förvaltare gör bedömningen att de åtgärder som vidtagits för att undvika intressekonflikter inte bedöms vara tillräckliga. Där framgår att informationen ska förmedlas på papper eller via en webbsida.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Om de åtgärder som en AIF-förvaltare har vidtagit för att identifiera och förhindra intressekonflikter inte räcker för att förhindra att en investerare påverkas negativt av intressekonflikter, ska AIF-förvaltaren informera investeraren om detta innan förvaltaren utför något uppdrag för investerarens räkning.

En AIF-förvaltare ska vidta åtgärder för att förebygga de problem som orsakar att investerarens intressen kan komma att påverkas negativt.

I gällande fondlagstiftning finns inte någon regel som direkt ställer krav på att ett fondbolag eller ett värdepappersinstitut som har tillstånd att förvalta specialfonder ska informera investerarna, om de åtgärder som vidtagits för att identifiera och hantera intressekonflikter inte bedöms vara tillräckliga. Enligt 12 kap. 7 § Finansinspektionens föreskrifter om investeringsfonder (FFFS 2008:11) gäller dock att investerarna ska informeras, om inte bolagets organisation eller administrativa åtgärder och rutiner förhindrar att fondandelsägares intressen påverkas negativt av en intressekonflikt. Enligt samma bestämmelse ska även styrelsen och den verkställande direktören informeras och fatta nödvändiga beslut för att komma till rätta med situationen.

Bestämmelser om att ett värdepappersinstitut ska informera en kund, om de åtgärder som vidtagits för att förebygga intressekonflikter inte är tillräckliga, liknande artikel 14.2 i AIFM-direktivet, finns i artikel 18.2 i MiFID. Den bestämmelsen har genomförts i svensk rätt i 8 kap. 21 § lagen om värdepappersmarknaden.

I den nya lagen bör det införas en bestämmelse som innebär att en AIF-förvaltare, innan denne tar på sig något uppdrag för en investerarens räkning, ska informera, om de åtgärder förvaltaren vidtagit inte bedöms vara tillräckliga för att förhindra att investerarens intressen kan komma till skada. Informationen ska omfatta arten av och källorna till intressekonflikter.

Det bör också införas en bestämmelse som säkerställer att en AIF-förvaltare vidtar åtgärder i det fall förvaltaren bedömer att de organisatoriska system som upprättats för att identifiera, förhindra, hantera och övervaka intressekonflikter inte med tillräcklig grad av säkerhet kan förhindra att investerarens intressen påverkas negativt. Bestämmelsen innebär att en AIF-förvaltare genom att lämna information till berörda investerare inte kan friskriva sig från ansvaret att vidta åtgärder för att komma till rätta med bristfälligheter i de organisatoriska och administrativa system som är etablerade för att hantera intressekonflikter.

Vissa aktiviteter inom ramen för en AIF-förvaltares verksamhet som kan hävdas stå i strid mot investerarens intressen är följden av en lagstadgad skyldighet eller av avtalet mellan förvaltaren och fondandelsägarna. Sådana intressekonflikter kan en AIF-förvaltare inte vidta åtgärder emot. Exempel på sådana intressekonflikter är skyldigheten att lämna kontrolluppgifter till skattemyndigheten eller att i enlighet med fondbestämmelser, bolagsordning eller liknande ta ut förvaltningsavgifter av investerarna. Intressekonflikter som en AIF-förvaltare inte kan vidta åtgärder emot utgör sådan information som AIF-förvaltaren ska lämna till en investerare innan förvaltaren utför något uppdrag för dennes räkning.

8.2.3 Tjänster som utförs av en primärmäklare (prime broker)

Enligt artikel 14.3 i AIFM-direktivet ska en AIF-förvaltare som för en AIF-fonds räkning använder sig av en s.k. prime broker upprätta ett avtal med villkoren för detta. I avtalet ska särskilt möjligheterna till överföring och förfogande över AIF-fondens tillgångar specificeras. Villkoren ska överensstämma med AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning. Avtalet ska också innehålla en bestämmelse om att förvaringsinstitutet ska informeras om avtalet. En AIF-förvaltare ska dessutom enligt artikel 14.3 visa vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg när den väljer och utser en prime broker med vilken avtal ska ingås.

Begreppet prime broker är definierat i artikel 4.1.af i AIFM-direktivet som ett kreditinstitut, reglerat värdepappersföretag eller annan enhet som är föremål för reglering och fortlöpande tillsyn, som, såsom motpart, erbjuder professionella investerare tjänster för att primärt finansiera eller utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, t.ex.

clearing och avveckling, depåttjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster.

Enligt artikel 21.4 får en prime broker som fungerar som motpart till en AIF-fond inte vara förvaringsinstitut för den fonden, såvida den inte håller utförandet av sina funktioner som förvaringsinstitut funktionellt och hierarkiskt åtskilda från sina uppgifter som prime broker, och eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare. Den bestämmelsen behandlas i avsnitt 10.1 om förvaringsinstitut.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare som för en AIF-fonds räkning använder sig av en primärmäklare (prime broker) ska upprätta ett skriftligt avtal med villkoren för samarbetet. I avtalet ska möjligheten till överföring av och förfogande över fondens tillgångar specificeras.

Avtalet ska överensstämma med fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande och ska innehålla en bestämmelse om att förvaringsinstitutet ska få del av innehållet i avtalet.

Prime broker-tjänster är ett samlingsnamn på en kombination av tjänster som tillhandahålls av många banker och värdepappersföretag, och som utnyttjas av hedgefonder och andra professionella investerare vars verksamhet ger upphov till ett behov av specialiserade investerings- och finansieringstjänster. De tjänster som en prime broker tillhandahåller omfattar i regel handel, clearing, avveckling, värdepappersförvaring, finansiering, värdepapperslån, återköpsavtal och derivattransaktioner. Genom att affärerna tillhandahålls av en motpart kan förvaltningen effektiviseras, exempelvis genom att beräkningen av värdet på de säkerheter som investeraren behöver ställa till förfogande kan ske på nettobasis. Med hänsyn till de tjänster som tillhandahålls så blir en prime broker i regel en betydelsefull motpart till den investerare som använder sig av tjänsterna.

Enligt utredningens bedömning förekommer det knappast i praktiken att förhållandet mellan en investerare och en bank eller ett värdepappersföretag som tillhandahåller prime broker-tjänster inte regleras i ett skriftligt avtal. De transaktionsavtal som ligger till grund för de tjänster som tillhandahålls av en prime broker är ofta

internationellt standardiserade och en investerare eller förvaltare kan ha ingått sådana avtal med fler än en motpart.³ De avtalsreglerade rättigheter vad avser exempelvis överföring och förfogande över de förvaltade tillgångarna mellan en prime broker och en investerare kan dock skilja sig åt mellan olika länder. I Sverige ger avtalen inte en prime broker fri förfoganderätt över en fonds samtliga tillgångar. Sådana prime broker-avtal förekommer dock i andra jurisdiktioner.

Det saknas bestämmelser om fondbolags eller värdepappersinstituts förhållanden till leverantörer av prime broker-tjänster i gällande rätt. I det fall ett förvaringsinstitut för en investeringsfond även fungerar som prime broker för den fonden gäller dock bestämmelserna om oberoende, intressekonflikter, skriftligt avtal samt begränsningarna av möjligheten för ett förvaringsinstitut att ta upp eller bevilja lån för en investeringsfonds räkning i 3 kap. LIF.

I den nya lagen bör införas en bestämmelse som innebär att en AIF-förvaltare som använder sig av en prime broker ska upprätta ett skriftligt avtal för detta där möjligheten till förfogande över och överföring av fondens tillgångar framgår. Avtalet ska överensstämma med fondbestämmelserna eller bolagsordningen och förvaringsinstitutet ska få del av innehållet i avtalet.

Engelska termer som prime broker bör undvikas i svensk lagtext. Utredningen föreslår i stället att den svenska översättningen primärmäklare används i den nya lagen. Med hänsyn till att begreppet prime broker används i den svenska översättningen av AIFM-direktivet och dessutom enligt utredningens bedömning har en etablerad betydelse på den svenska marknaden, bör dock den engelska termen anges i parentes i den definition som införs i den nya lagen. Definitioner har behandlats i avsnitt 3.2.

Enligt andra ledet i artikel 14.3 i AIFM-direktivet ska en AIF-förvaltare visa vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg när den väljer och utser en primärmäklare. Enligt utredningens bedömning behövs inte någon särskild bestämmelse i den nya lagen som siktar in sig på valet av primärmäklare. Kravet på att en AIF-förvaltare i sin verksamhet ska handla med skicklighet, aktsamhet och omsorg följer redan av den generella uppföranderegeln som behandlats ovan i avsnitt 8.1.

³ Exempel på globala standardavtal som ligger till grund för de tjänster som en prime broker tillhandahåller är avtal som är framtagna av ISDA, International Swaps and Derivatives Association, som reglerar handel med OTC-derivat, samt GMSLA-avtal (Global Master Securities Lending Agreement) framtagna av ISLA, International Securities Lending Association, som reglerar värdepapperslån.

Enligt artikel 21.8 i AIFM-direktivet ska tillgångarna i en AIF-fond anförtros ett förvaringsinstitut. Finansiella instrument som kan depåförvaras ska depåförvaras genom registrering på ett konto hos förvaringsinstitutet. Ett förvaringsinstitut kan enligt artikel 21.4 agera primärmäklare under förutsättning att dessa funktioner kan hållas funktionellt och hierarkiskt åtskilda, och att potentiella intressekonflikter kan identifieras och hanteras. Om en AIF-förvaltare ingår avtal med en primärmäklare som även innefattar depåtjänster, måste den uppgiften ha delegerats av förvaringsinstitutet. Delegering av depåtjänster kan ske under de förutsättningar som framgår av artikel 21.11 i AIFM-direktivet, se vidare avsnitt 9.3. De övriga tjänster som en primärmäklare tillhandahåller behöver inte omfattas av delegeringsarrangemang (se skäl 43 i AIFM-direktivet).

8.3 Ersättningsystem

Enligt artikel 13.1 ska en AIF-förvaltare ha en ersättningspolicy och en ersättningspraxis som är förenlig med och främjar en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntrar till risktagande i strid mot den förvaltade fondens riskprofil eller fondbestämmelser. Policyn ska omfatta alla anställda som i tjänsten utövar ett väsentligt inflytande på AIF-förvaltarens eller AIF-fondernas riskprofil. Detta inbegriper enligt direktivet den verkställande ledningen, risktagare, kontrollfunktioner och alla anställda vars totala ersättning gör att de hamnar i samma ersättningsklass som den verkställande ledningen och risktagare. I bilaga II till AIFM-direktivet anges 18 principer som ska tas i beaktande av en AIF-förvaltare vid utformningen av ersättningspolicyn. Principerna innebär bl.a. krav på att ersättningspolicyn ska överensstämma med AIF-förvaltarens, AIF-fondernas och investerarnas i dessa fonders intressen, krav på regelbunden översyn och intern granskning av ersättningspolicyn, krav på att det ska finnas en ersättningskommitté, att rörliga ersättningar ska skjutas upp och baseras på långsiktig resultatutvärdering, att rörlig ersättning i vissa fall delvis ska utgöras av andelar i den förvaltade AIF-fonden eller motsvarande ägarintressen samt krav på en pensionspolicy som överensstämmer med AIF-förvaltarens och den förvaltade AIF-fondens intressen. Ersättningspolicyn ska även innehålla åtgärder för att undvika intressekonflikter. Principerna ska beaktas i den omfattning som är lämpligt med hänsyn till förvaltarens storlek, organisation samt verksamhetens art, omfatt-

ning och komplexitetsgrad. Principerna i bilaga II är baserade på kommissionens rekommendation 2009/384/EG om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn.

Artikel 13.2 ger Esma i uppdrag att utforma riktlinjer för ersättningspolicy som är förenliga med bilaga II till AIFM-direktivet samt kommissionens ovan nämnda rekommendation. Några sådana riktlinjer har ännu inte utfärdats av Esma.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska ha ett ersättningssystem som främjar sund och effektiv riskhantering.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om hur en AIF-förvaltares ersättningssystem ska utformas för att främja sund och effektiv riskhantering.

Bestämmelserna om ersättningspolicy och ersättningspraxis i AIFM-direktivet är förhållandevis detaljerade och saknar motsvarighet i UCITS-direktivet. Bestämmelser motsvarande kommissionens rekommendation om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn 2009/384/EG har dock implementerats i Sverige genom föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen. För fondbolag utan tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (bland andra) gäller Finansinspektionens allmänna råd FFFS 2011:2 om ersättningspolicy i försäkringsföretag, fondbolag, börser, clearingorganisationer och institut för utgivning av elektroniska pengar. Genom det kommande s.k. UCITS V-direktivet förväntas kommissionen föreslå att även förvaltare av UCITS-fonder ska omfattas av direktivbestämmelser om ersättningspolicy och ersättningspraxis. Det finns även skäl att tro att direktivkrav motsvarande kommissionens rekommendation om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn kommer att genomföras även för andra tillståndspliktiga företag som står under Finansinspektionens tillsyn.

Krav på ersättningssystem i kreditinstitut, värdepappersbolag samt fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning har nyligen genomförts genom det s.k. CRD III-direktivet.⁴ Bestämmelserna innebär att de grundläggande regler om riskhantering som

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslager, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik.

gäller för kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning även omfattar en skyldighet att upprätthålla en ersättningspolicy och ersättningspraxis som är förenlig med en effektiv riskhantering. Kravet specificeras genom ett tillägg i bilaga V till kreditinstitutsdirektivet med bl.a. principer för ersättningspolicyns utformning och tillämpning. Vid genomförandet av dessa direktivförändringar i svensk rätt gjorde regeringen bedömningen att bestämmelserna i kapitaltäckningslagen och lagen om värdepappersmarknaden avseende riskhantering även omfattar de risker som kan ligga i system för rörlig ersättning. Vidare gjorde regeringen bedömningen att de åtgärder som ska vidtas för att uppfylla kraven på riskhantering bör regleras i föreskrifter.⁵ Finansinspektionen fick därigenom i uppdrag att genomföra förändringarna inom ramen för befintliga bemyndiganden att meddela föreskrifter om riskhantering för kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag.

I linje med detta kan det hävdas att det följer av bestämmelserna om riskhantering i artikel 15 i AIFM-direktivet att en AIF-förvaltare ska ha en ersättningspolicy och en ersättningspraxis som överensstämmer med kravet på sund och effektiv riskhantering. (Se avsnitt 8.4 för förslag på genomförande av dessa bestämmelser.) Det finns dock strukturella skillnader mellan bestämmelsen om ersättningspolicy och ersättningspraxis i kreditinstitutsdirektivet och AIFM-direktivet. Artikel 22.1 i kreditinstitutsdirektivet är utformad som en precisering av det allmänna kravet på riskhantering och intern kontroll medan artikel 13.1 i AIFM-direktivet är en fristående bestämmelse med detaljerade krav på ersättningspolicy och ersättningspraxis som inte uppmuntrar till risktagande och som inte strider mot riskprofil, fondbestämmelser eller bolagsordningar för de förvaltade AIF-fonderna. Utredningen föreslår därför att ett generellt krav på att en AIF-förvaltare ska ha en ersättningspolicy och en ersättningspraxis som är förenligt med sund och effektiv riskhantering införs som en särskild bestämmelse i den nya lagen. De detaljerade principerna om ersättningspolicyns utformning i bilaga II till AIFM-direktivet är dock enligt utredningens bedömning inte lämpade att direkt överföras till lag. Bestämmelserna i bilagan ska dessutom preciseras genom riktlinjer från Esmå. På motsvarande sätt som skett för kreditinstitut och värdepappersbolag föreslås därför att Finansinspektionen ges ett bemyndigande att ut-

⁵ Prop. 2010/11:110 s. 100 ff.

färda föreskrifter om utformningen av en AIF-förvaltares ersättningsystem.

Begreppet ersättningsystem omfattar dels skriftlig ersättningspolicy, dels den praktiska tillämpningen av densamma (ersättningspraxis). Termen används i motsvarande betydelse i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2011:1 om ersättningsystem i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning.

I direktivet anges vilka personalkategorier som ska omfattas av en AIF-förvaltares ersättningspolicy. Det är emellertid enligt utredningens bedömning inte nödvändigt att i lag ange detta. Av kopplingen mellan ersättningsystem och sund och effektiv riskhantering följer att kravet endast omfattar sådana medarbetare som i tjänsten utövar ett väsentligt inflytande på AIF-förvaltarens eller de förvaltade AIF-fondernas riskprofiler.

8.4 Riskhanteringsfunktion och riskhanteringsystem

Att en AIF-förvaltare som ett led i sin verksamhet måste ägna sig åt riskhantering följer av artikel 6.5 i AIFM-direktivet (se avsnitt 5.1.1). Artikel 15 i direktivet innehåller bestämmelser om hur en AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska organiseras och hur riskhanteringsystemen ska vara utformade.

Enligt artikel 15.1 ska riskhanteringsfunktionen hållas åtskild från operativa enheter, inbegripet portföljförvaltningsfunktionerna. Artikel 15.1 innehåller också ett krav på att den behöriga myndigheten i förvaltarens hemmedlemsstat ska se över hur riskhanteringsfunktionen är organiserad.

En AIF-förvaltare ska enligt artikel 15.2 ha lämpliga riskhanteringsystem som är relevanta för de förvaltade fondernas investeringsstrategier och för de risker som fonderna är exponerade för eller kan komma att exponeras för. Systemen ska regelbundet ses över och vid behov anpassas.

Artikel 15.3 innehåller bestämmelser som kopplar riskhanteringen till förvaltningen av fonden genom krav på att investeringar för en AIF-fonds räkning ska vara i linje med fondens investeringsstrategi, mål och riskprofil, att riskerna i varje enskild placering ska kunna identifieras, övervakas och mätas korrekt samt att AIF-fondens

riskprofil motsvarar den storlek och portföljstruktur som fastställts för fonden.

Enligt artikel 15.5 ska kommissionen utfärda genomförandebestämmelser avseende en AIF-förvaltares riskhanteringssystem och riskhanteringsfunktion. Sådana genomförandebestämmelser finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning, som innehåller närmare riktlinjer och regler för riskhanteringsfunktionens organisation, ansvar och uppgifter, riskhanteringspolicy, riskmätning och limiter, översyn av riskhanteringssystem m.m.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska vara åtskild från förvaltarens operativa enheter.

En AIF-förvaltare ska ha lämpliga riskhanteringssystem för att identifiera, mäta, hantera och övervaka de risker som är relevanta för AIF-fonden. Riskhanteringssystemen ska ses över regelbundet och minst en gång per år.

En AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska

1. tillämpa ett lämpligt förfarande vid investeringar för AIF-fondens räkning som överensstämmer med fondens investeringsstrategi, mål och riskprofil,
2. säkerställa att riskerna i varje enskild placering och deras samlade effekt på AIF-fonden fortlöpande kan identifieras, mätas, hanteras och övervakas, samt
3. säkerställa att AIF-fondens riskprofil motsvarar dess investeringsstrategi och mål så som de kommer till uttryck i fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

Som framgår av avsnitt 5.1 måste en AIF-förvaltare ägna sig åt både riskhantering och portföljförvaltning för att få tillstånd. Utöver det krav på riskhantering som ingår som ett led i själva definitionen av en AIF-förvaltares verksamhet är det enligt utredningens bedömning inte nödvändigt att införa något ytterligare lagkrav på att en AIF-förvaltare ska ha en riskhanteringsfunktion. En bestämmelse om att en AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion i enlighet med första ledet i artikel 15.1 ska vara funktionellt och hierarkiskt åtskild AIF-förvaltarens operativa verksamhet bör införas i den nya

lagen. Att riskhanteringsfunktionen ska övervakas av den behöriga myndigheten i enlighet med andra ledet i artikel 15.1 bedöms inte behöva någon särskild lagregel utan bör ingå som ett led i Finansinspektionens uppdrag som tillsynsmyndighet.

I den nya lagen bör också införas ett krav på att en AIF-förvaltare ska ha riskhanteringssystem motsvarande artikel 15.2. Av lämplighetskravet framgår att bestämmelsen om riskhanteringssystemets funktion gäller fortlöpande. Det bör dock uttryckligen framgå av bestämmelsen att riskhanteringssystemen ska ses över regelbundet och minst årligen.

De minimikrav avseende det ansvar och de uppgifter som en AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska ha enligt artikel 15.3.a–c bör också framgå av den nya lagen.

Enligt gällande rätt ska ett fondbolag ha sunda rutiner för bl.a. förvaltning av verksamheten, redovisning och intern kontroll (2 kap. 17 § LIF). Bestämmelsen omfattar även värdepappersbolag som har tillstånd för fondverksamhet som avser specialfonder. Verksamhetskraven i LIF bygger på artikel 12 i UCITS-direktivet. Mer specifika krav på ett förvaltnings- och investeringsbolags riskhanteringsförfarande finns i artikel 51.1 i UCITS-direktivet. Motsvarande bestämmelse i svensk rätt finns i 5 kap. 2 § LIF enligt vilken ett fondbolag ska ha ett system för riskhantering som vid varje tidpunkt gör det möjligt att kontrollera och bedöma den risk som är knuten till varje position i en värdepappersfond och hur varje position påverkar fondens riskprofil. Bestämmelsen omfattar även förvaltning av specialfonder. Fondbolaget ska regelbundet informera Finansinspektionen om riskhanteringen. För specialfonder ska dessutom risknivån beräknas och redovisas till Finansinspektionen i enlighet med 6 kap. 4 § LIF.

I 6 kap. 11-12 §§ FFFS 2008:11 finns mer detaljerade bestämmelser om riskhantering i ett bolag som bedriver fondverksamhet. Enligt dessa bestämmelser ska bl.a. riskhanteringsfunktionen vara organisatoriskt och funktionellt oberoende av de operativa enheterna i bolaget. Bestämmelser om riskhanteringssystem finns i 6 a kap. samma föreskrifter.

Kravet på riskhanteringssystem i artikel 15.2 i AIFM-direktivet skiljer sig något från motsvarande krav i 5 kap. 2 § LIF på så sätt att en investeringsfonds riskhanteringssystem ska kunna mäta risk vid varje tidpunkt. Vissa AIF-fonder som kan komma att omfattas av den nya lagen investerar i illikvida tillgångar för vilka en tillförlitlig värdering vid varje tidpunkt inte finns att tillgå. För dessa fonder är

det därför inte heller lämpligt att ställa något sådant krav. För fonder som enbart placerar i likvida tillgångar som kan förväntas värderas tillförlitligt vid varje tidpunkt är det dock rimligt att riskhanteringssystemet ska kunna mäta risk vid varje tidpunkt. Av kravet på att riskhanteringssystemet ska vara lämpligt följer dock att systemet ska vara anpassat till fondens investerings- och riskprofil och därmed att risk ska kunna mätas och övervakas med den regelbundenhet som följer av dessa förutsättningar. För förvaltningen av medlen i en specialfond föreslås att nuvarande bestämmelser i 5 kap. LIF ska gälla även fortsättningsvis om inte Finansinspektionen har tillåtit undantag, se vidare avsnitt 7.3.

Enligt utredningens bedömning bör inte några ytterligare krav ställas på förvaltare av AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare vad avser riskhanteringsfunktion och riskhanteringssystem, än vad som föreslås gälla för andra AIF-förvaltare.

Närmare bestämmelser om tillämpningen av artikel 15 i AIFM-direktivet finns i kommissionens genomförandeförordning. Något bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om en AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion och riskhanteringssystem föreslås därför inte.

8.4.1 Finansiell hävstång

Till skillnad från regleringen av investeringsfonder innehåller inte AIFM-direktivet placeringsregler eller några andra kvalitativa begränsningar i de risker som en AIF-fond får ta på sig. Ett undantag är kravet i artikel 15.4 på att en AIF-förvaltare ska fastställa den högsta nivå av finansiell hävstång som ska användas för varje förvaltd AIF-fond. Begreppet finansiell hävstång definieras i artikel 4.1.v i AIFM-direktivet som en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en AIF-fond som den förvaltar genom lån av kontanter eller värdepapper, eller genom finansiell hävstång som härrör från derivatinstrument eller på annat sätt.

Nivån på den finansiella hävstången ska bl.a. utformas med hänsyn till kopplingar till andra institut i finanstjänstesektorn som skulle kunna utgöra en systemrisk, och storleken, arten samt omfattningen av förvaltarens verksamhet på de berörda marknaderna. Att AIF-förvaltare som använder sig av finansiell hävstång har en potentiell förmåga att genom sin verksamhet sprida och förstärka risker i det finansiella systemet framhålls även i flera av skälen i direktivet (se

skäl 49–51). Syftet med bestämmelsen i artikel 15.4 är således främst att begränsa riskerna i det finansiella systemet.

En AIF-förvaltare ska vidare enligt artikel 15.4 ange i vilken utsträckning det finns förfoganderätt över säkerheter eller garantier kan lämnas enligt arrangemanget för finansiell hävstång. Det kan exempelvis röra sig om säkerheter som lämnats inom ramen för clearingsystem för derivathandel, för värdepapperslån eller för annan finansiering. Positionerna i en AIF-fond kan också skyddas av garantier som lämnats av antingen AIF-förvaltaren eller någon extern part. Förfoganderätten över lämnade säkerheter och villkoren för garantier får framför allt betydelse vid eventuellt fallissemang hos fondens motpart.

Hur den finansiella hävstången ska beräknas specificeras i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Där framgår att den finansiella hävstången ska mätas som förhållandet mellan fondens riskexponering och nettovärdet på tillgångarna i fonden (NAV). Riskexponeringen ska i sin tur beräknas på två sätt, en bruttometod och en nettoberäkning som tar hänsyn till motstående positioner och netting-arrangemang.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska för varje förvaltd AIF-fond fastställa

1. den högsta nivå av finansiell hävstång som får användas,
2. i vilken utsträckning det finns förfoganderätt över säkerheter, och
3. i vilken utsträckning garantier kan lämnas.

De gränser som har fastställs ska vara rimliga och ska följas av AIF-förvaltaren vid varje tidpunkt.

Finansiell hävstång innebär att känsligheten för värdeförändringar i en specifik underliggande marknadsvariabel höjs. Genom investeringar i derivatinstrument kan exempelvis exponeringen för förändringar i priset på aktier, valutor, räntor etc. höjas i en investeringsportfölj utan att positionen i de underliggande tillgångarna har ändrats. Små förändringar i underliggande marknadsvariabler kan

på detta sätt skapa stora förändringar i marknadsvärdet på investeringsportföljen. Inbördes hävstångseffekter som skapas med derivat-instrument kan dock motverkas av andra positioner i en portfölj. Den totala risken i en portfölj kan därför vara lägre än de individuella riskerna i portföljens enskilda positioner.

Finansiell hävstång kan också skapas genom belåning av det investerade kapitalet i en investeringsportfölj. Överstiger den totala avkastningen på portföljen låneräntan ökar avkastningen på det investerade kapitalet. Om avkastningen sjunker blir effekten den motsatta. På så sätt ökar känsligheten vid förändringar i ränta och andra marknadsvariabler. Om tillgångarna i portföljen lämnats som säkerheter för lånet så kan investeraren dessutom bli tvungen att snabbt realisera säkerheter i det fall marknadsvärdet skulle sjunka under en viss nivå. Försäljningen kan försvåras av bristande likviditet i tillgångarna. Belåningen ökar på så sätt känsligheten för både marknadsrisk och likviditetsrisk.

Finansiell hävstång kan mätas på olika sätt. Vid företagsfinansiering uttrycks exempelvis ofta hävstången som förhållandet mellan eget och lånat kapital. Hävstången kan också uttryckas som den procentuella värdeförändringen i det investerade kapitalet för varje procents förändring i en underliggande marknadsvariabel. Beräkningen blir mer komplicerad när den finansiella hävstången ska beräknas för en portfölj av finansiella instrument som kan innehålla inbördes motverkande positioner. Som nämnts ovan innehåller kommissionens förslag till genomförandeförordning principer och beräkningsmetoder för den totala finansiella hävstången i en AIF-fond.

För att genomföra artikel 15.4 i svensk rätt bör det i den nya lagen införas ett generellt krav på att en AIF-förvaltare ska fastställa en högsta nivå av finansiell hävstång för varje AIF-fond som förvaltaren förvaltar. Det bör också införas ett krav på att det för varje fond ska fastställas i vilken utsträckning det finns förfoganderätt över säkerheter och garantier.

Den högsta nivån av finansiell hävstång bör fastställas med hänsyn till fondens karaktär och investeringsstrategi, källorna till den finansiella hävstången, motparter, omfattningen av AIF-förvaltarens verksamhet, säkerheter samt omständigheterna i övrigt. En hedgefond kan exempelvis ha en investeringsstrategi som kräver att nivån för finansiell hävstång fastställs med hänsyn till en rad olika derivat-, säkerhets- och clearing-arrangemang. För en fastighetsfond är i stället fastigheternas belåningsgrad en central faktor för beräkningen

av hävstång. För riskkapitalfonder som investerar i onoterade företag uppstår frågan om belåningsgraden i portföljföretagen ska tas i beaktande vid bestämningen av den högsta nivån för finansiell hävstång. Av skäl 78 i AIFM-direktivet framgår emellertid att belåning på portföljbolagsnivå inte ska inkluderas som en sådan indirekt belåning som ska ingå vid beräkning av finansiell hävstång för en AIF-fond. Detta regleras även i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Den högsta nivån av finansiell hävstång bör framgå av fondbestämmelser, bolagsordning eller liknande. Information om begränsningar för användande av finansiell hävstång ska även framgå av den information en AIF-förvaltare ska tillhandahålla i enlighet med artikel 23 i AIFM-direktivet (se vidare avsnitt 11.3 om informationsbroschyr).

Med hänsyn till att beräkningen av finansiell hävstång ska regleras i kommissionens genomförandeförordning föreslås inte något bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om en AIF-förvaltares användande av finansiell hävstång.

8.5 Likviditetshantering

Artikel 16 i AIFM-direktivet innehåller bestämmelser om likviditetshantering. Enligt artikel 16.1 ska AIF-förvaltare ha ett lämpligt system för likviditetshantering för varje förvaltd AIF-fond som gör det möjligt att övervaka likviditetsrisker och säkerställa att fondens likviditetsprofil överensstämmer med dess skyldigheter. Slutna fonder (dvs. fonder med begränsat kapital vars andelar inte kan lösas in på begäran) utan finansiell hävstång är undantagna från regeln. För att övervaka likviditetssituationen i de förvaltda AIF-fonderna ska en AIF-förvaltare enligt artikel 16.1 andra stycket genomföra regelbundna stresstester.

Likviditetsprofilen i en AIF-fond ska enligt artikel 16.2 vara konsekvent med fondens investeringsstrategi och inlösenpolicy.

Kommissionen ska i enlighet med artikel 16.3 i AIFM-direktivet anta genomförandebestämmelser som närmare preciserar hur system och förfaranden för likviditetshantering ska vara utformade och hur en AIF-förvaltares investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy ska vara inbördes överensstämmande. Sådana genomförandebestämmelser finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Bestämmelserna är anpassade till de varierande

investeringsstrategier som kännetecknar den heterogena grupp fonder som omfattas av direktivets definition av AIF-fond. Likviditetsprofilen i en AIF-fond ska således inte bara övervakas med avseende på den relativa likviditeten i fondens tillgångar och villkor för inlösen, utan även med avseende på vilken typ av investerare som innehar andelar i fonden och storleken på deras innehav. Det innebär att likviditetsprofilen i en specifik AIF-fond även kan anpassas till placeringshorisonten hos fondens investerare.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska ha lämpliga system för likviditetshantering och förfaranden för övervakning av likviditetsrisk som gör det möjligt att säkerställa att AIF-fondens likviditetsprofil överensstämmer med dess underliggande skyldigheter. En AIF-förvaltare ska genomföra regelbundna stresstester av likviditeten i en AIF-fond. Slutna AIF-fonder utan finansiell hävstång ska undantas från dessa krav.

Likviditetsprofil, inlösenpolicy och investeringsstrategi i en AIF-fond ska vara inbördes överensstämmande.

Det finns ingenting som tyder på att det generella kravet i artikel 15.2, att en AIF-förvaltare ska ha lämpliga riskhanteringssystem för att kunna mäta, hantera, och övervaka alla relevanta risker inte även omfattar likviditetsrisk. Det kan i detta perspektiv anses onödigt att likviditetshanteringen därutöver anges i en särskild bestämmelse i AIFM-direktivet. Bestämmelsen i artikel 16 kopplar dock kravet på system på likviditetshantering till förhållandena i varje enskild fond som en AIF-förvaltare förvaltar. Systemet för likviditetshantering ska för varje fond anpassas till de specifika krav som fondens placeringsstrategi och inlösenpolicy ställer. Slutna fonder utan finansiell hävstång är dessutom undantagna från kravet med hänsyn till att behovet av likviditet för exempelvis inlösen av andelar får anses vara mindre för dessa fonder. Likviditetshanteringen och de förfaranden som inrättats inom ramen för denna kan därmed i direktivets mening betraktas som en från den övriga riskhanteringen fristående verksamhet. Med hänsyn till att AIF-fonder (med undantag för specialfonder) inte omfattas av några placeringsbestämmelser eller generella likviditetskrav på de tillgångar som medel i fonden får

placeras i kan det vidare anses befogat med en generell regel som säkerställer att likviditeten i fonden motsvarar fondens åtaganden mot dess investerare. Vid genomförandet av artikel 16 i AIFM-direktivet i svensk rätt talar detta för att införa en särskild bestämmelse om likviditetshantering i den nya lagen.

I gällande rätt innebär placeringsreglerna i 5 kap. LIF att möjligheterna för en värdepappersfond att investera i illikvida tillgångar, exempelvis onoterade värdepapper, är kraftigt beskuren. Placeringsreglerna utgör därmed inte bara en begränsning av de risker som en värdepappersfond kan ta på sig utan säkerställer även att fonden har en likviditetsprofil som möjliggör att fondandelsägarna kan få sina andelar inlösta på begäran i enlighet med 4 kap. 13 § LIF. Placeringsreglerna omfattar även specialfonder såvida inte Finansinspektionen medgett undantag. För en specialfond är det tillräckligt att, om Finansinspektionen medgett undantag, inlösen av fondandelar kan ske minst en gång per år (6 kap. 1 § LIF). Utöver placeringsreglerna och det generella kravet på riskhantering i 5 kap. 2 § LIF finns inte några särskilda regler om likviditetshantering införda i LIF.

Finansinspektionen har emellertid i enlighet med genomförandebestämmelser till UCITS-direktivet⁶ i föreskrifter preciserat vad som gäller för de riskhanteringsprocesser som ett bolag som driver fondverksamhet ska ha. Bl.a. ska det enligt 6 a kap. FFFS 2008:11 finnas en lämplig process för hantering av likviditetsrisker som säkerställer att kravet på att fondandelsägarna ska kunna få sina andelar inlösta kan uppfyllas. Enligt samma bestämmelse ska bolaget genomföra regelbundna stresstester som gör det möjligt att bedöma varje fonds likviditetsrisk under extraordinära omständigheter. Bolaget ska också säkerställa att likviditetsprofilen för tillgångarna i en investeringsfond är förenlig med de villkor för inlösen av fondandelar som gäller för fonden.

De föreslagna bestämmelserna om likviditetshantering i den nya lagen bedöms motsvara gällande regler för specialfonder och bör därför omfatta alla AIF-förvaltare, med undantag för förvaltare av slutna fonder utan finansiell hävstång. I enlighet med förslagen i avsnitt 7.3 föreslås dessutom dagens placeringsregler och krav på inlösen gälla även fortsättningsvis för specialfonder, i den mån Finansinspektionen inte beviljat undantag.

Detaljerade bestämmelser om en AIF-förvaltares likviditetshantering finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

⁶ Bestämmelserna bygger på artikel 40.3 och 40.4 i Kommissionens direktiv 2010/43/EU.

Något bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om en AIF-förvaltares likviditetshantering förslås därför inte införas i den nya lagen.

8.6 Värdepapperiseringstransaktioner

Artikel 17 i AIFM-direktivet ger kommissionen i uppdrag att anta genomförandebestämmelser avseende en AIF-förvaltares investeringar i värdepapperiseringstransaktioner för en AIF-fonds räkning. En AIF-förvaltare ska bl.a. kunna investera i värdepapperiserade tillgångar emitterade den 1 januari 2011 eller senare endast om originatorn, det medverkande kreditinstitutet eller den ursprungliga långivaren behållit ett ekonomiskt nettointresse på minst fem procent.

Genom artikel 63 i AIFM-direktivet införs motsvarande bestämmelser för UCITS-fonder genom införande av en ny artikel 50a i UCITS-direktivet.

I kommissionens förslag till genomförandeförordning specificeras närmare hur andelen ekonomiskt nettointresse ska beräknas samt vilka kvalitativa krav som ska gälla för originatorn och det medverkande kreditinstitutet respektive den AIF-förvaltare som för en AIF-fonds räkning investerar i värdepapperiserade tillgångar. Enligt förslaget gäller kraven endast värdepapperiserade tillgångar som emitterats den 1 januari 2011 eller senare. Efter den 31 december 2014 ska bestämmelserna omfatta alla värdepapperiserade tillgångar för vilka förändringar gjorts i de underliggande exponeringarna från det datumet.

Genomförande i svensk rätt

Bedömning: Genomförandet av artikel 17 och artikel 63 i AIFM-direktivet i svensk rätt om de krav som ska vara uppfyllda för att medel i en AIF-fond respektive en investeringsfond ska få investeras i värdepapperiserade tillgångar som emitterats efter den 1 januari 2011 föranleder inte någon lagändring.

Värdepapperiserade tillgångar är värdepapper som tillkommit genom en värdepapperiseringstransaktion. Värdepapperisering innebär för enkelt att ett företag (originatorn) skiljer av en grupp av tillgångar och de intäkter som flyter in från dessa från företagets övriga till-

gångar, exempelvis en låneportfölj med tillhörande ränteintäkter. Tillgångarna överläts till ett specialföretag som i sin tur emitterar obligationer för att finansiera förvärvet. De betalningsflöden som tillgångarna genererar förmedlas sedan helt eller delvis vidare till obligationsinnehavarna, som samtidigt tar på sig en risk för variationer i dessa betalningsflöden.

En regel liknande artikel 17 i AIFM-direktivet infördes nyligen i kreditinstitutsdirektivet och har genomförts i svensk rätt genom ändringar i bl.a. lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar.⁷ Syftet med bestämmelsen i artikel 17 i AIFM-direktivet är att åstadkomma en enhetlig behandling inom olika sektorer. Genom att ha likformiga regler för de värdepapperiserade tillgångar som olika finansiella företag får investera i säkerställs att exempelvis ett kreditinstitut, via en AIF-fond som förvaltas av en till kreditinstitutet närstående AIF-förvaltare, inte gör indirekta investeringar i sådana tillgångar som institutet inte tillåts att investera i direkt.

Genomförandet av artikel 17 i AIFM-direktivet föranleder enligt utredningens bedömning inte någon särskild bestämmelse i den nya lagen. Delegerade akter från kommissionen kommer med största sannolikhet att genomföras i förordningsform vilket innebär att de blir direkt tillämpliga i svensk rätt. Något bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om de krav som ska vara uppfyllda för att en AIF-förvaltare för en AIF-fonds räkning ska få investera i värdepapperiserade tillgångar emitterade efter den 1 januari 2011 föreslås därför inte.

Vad avser investeringsfonder finns, utöver placeringsreglerna i 5 kap. LIF, inte någon specifik bestämmelse som reglerar möjligheten för ett fondbolag att investera i värdepapperiserade tillgångar för fondens räkning. Något förslag till delegerade akter avseende artikel 63 i AIFM-direktivet har ännu inte lämnats av kommissionen. Finansinspektionen kan dock, enligt utredningens bedömning, inom ramen för nuvarande bemyndiganden i LIF meddela föreskrifter om vilka kriterier som ska gälla för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får investera i. Någon lagändring bedöms därför inte vara nödvändig för att genomföra artikel 63 i AIFM-direktivet i svensk rätt.

⁷ Prop. 2010/11:110 s. 69 ff.

8.7 Särskilda verksamhetskrav avseende AIF-förvaltare som bedriver diskretionär förvaltning av investeringsportföljer

8.7.1 Investeringar i egenförvaltade fonder

För AIF-förvaltare som har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer innehåller artikel 12.2 i AIFM-direktivet vissa särskilda krav på verksamheten utöver de allmänna principerna i artikel 12.1 som redogjorts för ovan. En sådan förvaltare får inte placera kunders kapital i de AIF-fonder som den förvaltar såvida inte kunden gett medgivande till detta på förhand.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare får inte placera en investerares tillgångar i en AIF-fond som AIF-förvaltaren direkt, eller på uppdrag av någon annan, förvaltar, om inte investeraren har godkänt detta på förhand.

Enligt 7 kap. 2 § LIF får ett fondbolag som bedriver portföljförvaltning avseende finansiella instrument inte placera en investerares tillgångar i andelar i en investeringsfond eller ett fondföretag som fondbolaget förvaltar (direkt eller på uppdrag av en annan förvaltare), om inte investeraren har godkänt detta på förhand. Regeln bygger på artikel 12.2 i UCITS-direktivet. I gällande rätt finns således såvitt avser fondbolags placeringar i egenförvaltade specialfonder en regel som motsvarar artikel 12.2 i AIFM-direktivet. Någon motsvarande bestämmelse om att ett värdepappersinstitut som bedriver diskretionär portföljförvaltning inte får investera kunders kapital i en specialfond som institutet förvaltar utan kundens medgivande finns dock inte i svensk rätt.

Bestämmelser som förhindrar en fondförvaltare som bedriver diskretionär portföljförvaltning att, utan medgivande från kunden, placera kundens tillgångar i en fond som den själv förvaltar adresserar den särskilda situation där intressekonflikter kan uppstå mellan å ena sidan förvaltaren som mottagare av förvaltningsavgifter för de fonder som förvaltas, å andra sidan investerarens behov av kostnadseffektiv portföljförvaltning. Det kan visserligen hävdas att detta följer av det allmänna kravet på att en AIF-förvaltare ska bedriva

verksamheten på ett sådant sätt att intressekonflikter undviks. För att genomföra direktivet i svensk rätt bör dock, på motsvarande sätt som gäller för fondbolag, den nya lagen innehålla en särskild bestämmelse som hindrar en AIF-förvaltare från att placera kunders tillgångar i en fond som den förvaltar utan att kunden godkänt detta på förhand. Bestämmelsen bör avse både sådana fonder som förvaltaren är registrerad som förvaltare för och sådana fonder som förvaltas på uppdrag av en annan AIF-förvaltare.

8.7.2 Investerarskydd

AIF-förvaltare med tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer ska enligt artikel 12.2 i AIFM-direktivet även omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare⁸ såvitt avser portföljförvaltningsverksamheten.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare som har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer ska omfattas av lagen (1999:158) om investerarskydd såvitt avser den verksamheten.

Investerarskyddet gäller bara de tjänster som AIF-förvaltaren utför inom ramen för sin verksamhet som diskretionär förvaltare av investeringsportföljer.

Investerarskyddet enligt lagen om investerarskydd ger ett visst grundskydd för investerare i det fall de skulle gå miste om sina tillgångar på grund av att ett värdepappersinstitut, fondbolag eller förvaltningsbolag med filial i Sverige går i konkurs och investerarna inte kan få ut sin egendom. Skyddet omfattar finansiella instrument och medel till ett värde upp till 250 000 kronor som ett värdepappersinstitut förfogar över i samband med att en investeringstjänst utförs. Skyddet omfattar emellertid inte andelsägare i en investeringsfond såvitt avser rätt till ersättning för tillgångar som ingår i fonden. Syftet med investerarskyddet är att upprätthålla förtroendet för det finansiella systemet och därmed marknadens funktionssätt.

⁸ EGT L 84, 26.3.1997, s. 22.

Bestämmelser om investerarskydd för värdepappersinstitut samt fondbolag med tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster motsvarande Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare finns i lagen (1999:158) om investerarskydd. Kravet på att AIF-förvaltare med tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer ska omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare bör genomföras genom förändringar i lagen om investerarskydd. Investerarskyddet bör endast omfatta portföljförvaltningsverksamheten och de tjänster som förvaltaren utför i anslutning till den verksamheten.

Investerarskyddet liksom insättningsgarantin är sedan den 1 januari 2008 inordnade under Riksgälden som är garantimyndighet. Investerarskyddet finansieras genom avgifter till garantimyndigheten. Utredningens förslag innebär att AIF-förvaltare som har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer kommer att omfattas av sådana avgifter.

9 Organisation, värdering och delegering

9.1 Allmänna principer för AIF-förvaltarens organisation

Enligt artikel 18.1 i AIFM-direktivet ska en AIF-förvaltare ha de lämpliga mänskliga och tekniska resurser som krävs för att kunna förvalta AIF-fonderna på ett korrekt sätt. I andra stycket i samma artikel ställs sedan en rad krav på förvaltaren. Det gäller

- sunda administrativa förfaranden och redovisningsrutiner,
- kontroll- och säkerhetsarrangemang för elektronisk databehandling,
- tillfredsställande interna kontrollmekanismer (särskilt regler för de anställdas personliga transaktioner eller för innehav eller förvaltning av investeringar i syfte att investera för egen räkning) för att säkerställa att varje transaktion i vilken AIF-förvaltaren medverkar avseende AIF-fonderna är möjlig att rekonstruera med avseende på dess ursprung, de deltagande parterna, dess art samt tiden och platsen då den ägde rum, och
- kontrollmekanismer för att tillgångarna i de AIF-fonder som förvaltas investeras i enlighet med fondbestämmelserna eller bolagsordningen samt gällande lagstiftning.

I kommissionens förslag till genomförandeförordning preciseras dessa allmänt hållna krav. I förslaget finns krav på tillräckligt mycket personal med erforderlig kompetens, metoder och riktlinjer för redovisning, företagsledningens övervakande funktion, compliance- och internrevisionsfunktioner, rutiner för anställdas egna affärer och dokumentation av transaktioner i portföljer, av köp och inlösen av andelar samt hur dokumentationen ska bevaras.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska alltid använda de tillfredsställande och lämpliga mänskliga och tekniska resurser som krävs för att kunna förvalta AIF-fonderna på ett korrekt sätt.

En AIF-förvaltare ska ha

- ha sunda administrativa förfaranden och redovisningsrutiner samt kontroll- och säkerhetsarrangemang för elektronisk databehandling,
- ha tillfredsställande interna kontrollmekanismer, särskilt regler för de anställdas personliga transaktioner,
- säkerställa att varje transaktion i vilken förvaltaren medverkar avseende AIF-fonderna är möjlig att rekonstruera med avseende på dess ursprung, de deltagande parterna, dess art samt tiden och platsen då den ägde rum, och
- säkerställa att tillgångarna i de AIF-fonder som förvaltas av förvaltaren investeras i enlighet med fondbestämmelserna eller bolagsordningen samt gällande lagstiftning.

Artikel 18 i AIFM-direktivet innehåller de grundläggande kraven på AIF-förvaltarens organisation. Motsvarande bestämmelser finns t.ex. i artikel 12 i UCITS-direktivet och artikel 13 i MiFID. Tidigare har vi i svensk rätt haft mer allmänt hållna ”sundhetsparagrafer”¹ som gällt både företagets organisation och uppförande mot kunder. I EU-direktiven på det finansiella området görs numera en tydlig uppdelning mellan organisatoriska krav och uppföranderegler. Motsvarande uppdelning har gjorts i svensk rätt, se t.ex. 2 kap. 17 § LIF och 8 kap. 11 § lagen om värdepappersmarknaden. Uppdelningen har främst betydelse vid gränsöverskridande verksamhet. Den behöriga myndigheten i hemlandet utövar tillsyn över vissa delar av direktivens krav, oftast organisationskraven, och myndigheten i värdlandet utövar tillsyn över andra delar, oftast uppförandereglerna. På samma sätt förhåller det sig i AIFM-direktivet; vid en filialsituation utövar värdlandets behöriga myndighet tillsyn i förhållande till kraven i artiklarna 12 och 14 i direktivet, medan den behöriga myndigheten i hemlandet utövar tillsyn i förhållande

¹ Se t.ex. 1 kap. 7 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse och 2 kap. 17 § LIF i dess lydelse före den 1 augusti 2011.

till andra krav (artikel 45.2). Liksom vid genomförandet av övriga direktiv bör bestämmelserna om de grundläggande kraven på AIF-förvaltarens organisation i artikel 18 i AIFM-direktivet genomföras i svensk rätt på så sätt att en bestämmelse som motsvarar artikeln tas in i den nya lagen. Bestämmelsen kompletteras med detaljregler i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

9.2 Värdering

9.2.1 Värderingsförfaranden och värderingsintervall

En AIF-förvaltare ska se till att det för varje fond som förvaltas finns lämpliga och konsekventa förfaranden så att en korrekt och oberoende värdering av fondens tillgångar kan genomföras (artikel 19.1 i AIFM-direktivet). För varje fond gäller de regler om värdering av fondens tillgångar och fondandelarna som följer av lagen i det land där fonden är etablerad och av reglerna i fondens fondbestämmelser eller bolagsordning (artikel 19.2).

Förvaltaren ska, enligt artikel 19.3, se till att andelarnas värde (NAV) beräknas och offentliggörs för investerarna minst en gång per år. Om det är fråga om en öppen fond, dvs. en fond som inte har ett begränsat kapital,² ska värderingen ske i överensstämmelse med fondens inlösen- och emissionsintervall. Om det i stället är fråga om en sluten fond ska värderingen även ske vid ökning och minskningar av fondens kapital. Slutligen ska investerarna informeras om värderingen i enlighet med fondbestämmelserna/bolagsordningen.

² Begreppet "öppen" måste i detta sammanhang anses avse fondens kapital. Dvs. en "öppen" fond har inga begränsningar utan varje köp av andelar ökar den totala förmögenhetsmassan och varje inlösen minskar den. En "sluten" fond kräver en formell ändring av kapitalet, t.ex. ett beslut om nyemission, för att nya andelar/aktier ska ges ut. Begränsningar i fondens "öppenhet" som innebär att det för köp av fondandelar krävs att investeraren uppfyller vissa krav, t.ex. är en professionell investerare, har i sig ingen betydelse i detta sammanhang. Även en sådan fond kan ha inlösen- och emissionsintervall som kräver en viss frekvens på värderingen.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond som förvaltas se till att lämpliga och konsekventa förfaranden fastställs så att en korrekt och oberoende värdering av AIF-fondens tillgångar kan genomföras.

Värderingen av tillgångarna och beräkningen av nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie ska ske i enlighet med lagen i det land där AIF-fonden har sitt stadgeenliga säte och AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning.

De värderingsförfaranden som används ska säkerställa att tillgångarna värderas och att NAV per andel eller aktie beräknas minst en gång om året.

Om AIF-fonden är öppen, ska värderingar och beräkning av NAV även genomföras med intervaller som är lämpliga vad avser både de tillgångar som innehas av fonden och AIF-fondens inlösen- och emissionsintervaller.

Om AIF-fonden är sluten, ska värderingar och beräkning av NAV även genomföras i fall av en ökning eller minskning av kapitalet i den berörda AIF-fonden.

Investerarna ska informeras om värderingarna och beräkningarna på det sätt som föreskrivs i relevanta fondbestämmelser eller bolagsordningar.

Värdering av tillgångarna och beräkning av NAV i specialfonder ska ske fortlöpande och minst en gång varje vecka om inte Finansinspektionen har medgett undantag. Grunderna för värdering av tillgångarna och beräkning av NAV ska framgå av specialfondens fondbestämmelser.

Reglerna i artikel 19.1–19.3 i AIFM-direktivet är relativt allmänt hållna och innebär att det ska finnas värderingsrutiner och att värdering ska ske minst en gång per år samt i övrigt beroende på fondens inlösen- och emissionsintervall eller kapitalförändringar. Regler som motsvarar artikel 19.1–3 bör föras in i den svenska lagen. Reglerna kompletteras med mer preciserade bestämmelser i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

För förvaltare av specialfonder finns i dag regler om värdering m.m. i LIF. En specialfond kan vara ”sluten” på så sätt att den vänder sig till en särskild eller avgränsad krets investerare.³ En sådan fond

³ 1 kap. 1 § 23 LIF.

kan också, efter Finansinspektionens godkännande, ha begränsningar i möjligheten att förvärva andelar men ska vara öppen för inlösen minst en gång per år.⁴ Detta innebär att sådana fonder kan vara undantagna från det generella kravet i 4 kap. 13 § LIF på att en andelsägare enligt huvudregeln när som helst ska kunna lösa in sina andelar men också, enligt förarbetena,⁵ från kravet enligt 4 kap. 10 § LIF på att beräkna och offentliggöra andelsvärdet minst en gång per vecka. Det ska därutöver framgå av fondbestämmelserna för en specialfond hur värderingen sker, 4 kap. 8 § LIF. Dagens regler för specialfonder liknar i grunden reglerna i artikel 19.1 och artikel 19.3 i AIFM-direktivet. Dock förutsätter det uttryckligt tillstånd från inspektionen om värdering ska få ske mindre ofta än en gång per vecka, och dessutom ska värderingsmetoder m.m. framgå av fondbestämmelserna. För att bibehålla det kundskydd som dessa regler innebär bör de (dvs. 4 kap. 8, 10 och 13 §§ samt 6 kap. 1 §) behållas oförändrade. Se dock om undantag från kravet på visst inlösenintervall för specialfonder som är öppna enbart för professionella investerare i avsnitt 7.6.

9.2.2 Oberoende värdering

Värderingen av tillgångarna och andelarna i en AIF-fond ska ske av någon som är oberoende i förhållande till AIF-förvaltarens portföljförvaltning. Detta kan åstadkommas antingen genom att värderingen sköts av en extern värderare, dvs. en juridisk eller fysisk person som är oberoende i förhållande till fonden, förvaltaren och dem närstående personer (artikel 19.4.a) eller genom att värderingen sköts av förvaltaren själv men av en enhet eller avdelning som är funktionellt oberoende i förhållande till portföljförvaltningen (artikel 19.4.b). Även om förvaltaren anlitar en extern värderare kan det dock bara bli fråga om ett ”oberoende” till viss del. Värderaren kommer i många fall att anlitas och få betalt av förvaltaren och det är alltid förvaltaren som ansvarar för värderingen gentemot investerarna. Begreppet ”oberoende” måste alltså förstås i ljuset av detta.

⁴ 6 kap. 1 § LIF.

⁵ Prop. 2002/03:150 s. 311.

På en extern värderare ställs en rad ytterligare krav i artikel 19.5. Den externe värderaren ska

- omfattas av registreringsskyldighet enligt lag eller andra författningar eller av yrkesetiska regler,
- kunna lämna tillräckliga yrkesmässiga garantier för att effektivt kunna utföra värderingsfunktionen, och
- ha utsetts i överensstämmelse med bestämmelserna om delegation (artikel 20.1 och artikel 20.2).

En extern värderare får inte i sin tur delegera värderingen till någon annan och värderaren ska utföra sitt uppdrag opartiskt och med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg (artikel 19.6 och artikel 19.8). För att fondens förvaringsinstitut ska få utses till extern värderare måste värderingsfunktionen vara funktionellt och hierarkiskt åtskild från den enhet som fullgör förvaringsinstitutets uppgifter. Potentiella intressekonflikter måste i så fall identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för andelsägarna. Förvaltaren ska underrätta den behöriga myndigheten om vem som har utsetts till extern värderare, och om denne inte uppfyller kraven i artikel 19.5 kan myndigheten kräva att en annan värderare utses (artikel 19.7).

Vid intern värdering ska AIF-förvaltaren se till att hantera de intressekonflikter som kan uppstå mellan värderingsfunktionen och andra delar av verksamheten. Förvaltarens ersättningspolicy ska vara utformad så att otillbörlig påverkan på de anställda i värderingsfunktionen undviks. Även andra åtgärder som förvaltaren vidtar för att hantera intressekonflikter, t.ex. åtskillnad mellan olika funktioner, ska utformas så att de anställda i värderingsfunktionen inte påverkas otillbörligt. Den behöriga myndigheten kan också kräva att en extern värderare eller en revisor ska verifiera de metoder som används och/eller resultatet, dvs. värderingen (artikel 19.9).

Oavsett om förvaltaren har anlitat en extern värderare eller sköter värderingen internt är det alltid förvaltaren som ansvarar för att värderingen är korrekt i förhållande till fonden och andelsägarna. En extern värderare ansvarar dock i förhållande till förvaltaren för fel på grund av oaktsamhet eller uppsåtligt agerande, och detta oavsett hur avtalet mellan förvaltaren och värderaren har utformats (artikel 19.10).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska se till att värderingen utförs av antingen

1. en extern värderare, som är en juridisk eller fysisk person som är oberoende av AIF-fonden, AIF-förvaltaren och andra personer med nära koppling till AIF-fonden eller AIF-förvaltaren, eller
2. AIF-förvaltaren själv, under förutsättning att värderingsfunktionen är funktionellt oberoende av portföljförvaltningen och att förvaltarens ersättningspolicy och andra åtgärder som vidtas för att hantera intressekonflikter säkerställer att otillbörlig påverkan på de anställda undviks.

Det förvaringsinstitut som utsetts för en AIF-fond ska inte utses till extern värderare för denna AIF-fond, såvida det inte håller utförandet av sina förvaringsinstitutsfunktioner funktionellt och hierarkiskt åtskilt från sina uppgifter som extern värderare och eventuella intressekonflikter identifieras, hanteras, övervakas och redovisas korrekt för AIF-fondens investerare.

När en extern värderare utför värderingsfunktionen ska AIF-förvaltaren visa att

1. den externa värderaren omfattas av registreringskyldighet enligt lag eller andra författningar eller av yrkesetiska regler,
2. den externa värderaren kan lämna tillräckliga yrkesmässiga garantier för att effektivt kunna utföra den relevanta värderingsfunktionen, och
3. den externa värderaren har utsetts i överensstämmelse med reglerna om delegering.

En extern värderare får inte vidaredelegera värderingsfunktionen till tredje part.

AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om att en extern värderare har utsetts och inspektionen får kräva att en annan extern värderare utses i stället, om villkoren ovan inte är uppfyllda.

Värderingen ska utföras opartiskt och med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg.

Om värderingsfunktionen inte utförs av en oberoende extern värderare, får Finansinspektionen kräva att AIF-förvaltaren låter sina värderingsförfaranden och/eller värderingar kontrolleras av en extern värderare eller, när så är lämpligt, av en revisor.

AIF-förvaltaren är ansvarig för en korrekt värdering av AIF-fondens tillgångar, beräkningen av fondens nettotillgångsvärde (NAV) och redovisningen av detta värde.

En extern värderare ansvarar gentemot AIF-förvaltaren för förluster som förvaltaren åsamkas till följd av att den externa värderaren genom försumlighet eller uppsåt brutit i utförandet av sina uppgifter.

Förvaltaren av en specialfond ansvarar för skador som investerare tillfogats genom förvaltarens överträdelse av lagen eller fondbestämmelserna.

Bestämmelser motsvarande artikel 19.4–19.10 bör föras in i den nya lagen. När det gäller kraven på en extern värderare är det inte helt tydligt vad som avses med att någon omfattas av registrerings-skyldighet eller yrkesetiska regler. Tolkningen bör dock vara relativt extensiv. Enligt artikel 19.4 sista stycket kan under vissa förutsättningar ett förvaringsinstitut utses till extern värderare. Ett förvaringsinstitut kan vara t.ex. ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag, se artikel 20.3. Sådana företag har normalt inte någon särskild registrering som "värderingsinstitut" eller dylikt. De står dock under tillsyn och ägnar sig åt verksamhet som många gånger kan göra att de kan anses lämpliga att värdera tillgångarna i en fond. Med motsvarande resonemang bör t.ex. även revisionsbyråer, försäkringsbolag och fondbolag kunna komma i fråga som externa värderare. Huvudsaken är att de står under någon form av tillsyn eller omfattas av yrkesetiska regler och att den verksamhet de bedriver gör att de har förutsättningar att kunna utföra sina uppgifter som värderare. I det enskilda fallet är det Finansinspektionen som avgör om en viss värderare uppfyller kraven. I kommissionens förslag till genomförandeförordning preciseras vad som avses med "tillräckliga yrkesmässiga garantier".

Några särskilda regler om hur värderingsfunktionen ska organiseras för specialfonder finns inte i LIF. De regler som ska gälla för AIF-fonder generellt på detta område bör också gälla för specialfonder. Däremot finns i 2 kap. 21 § LIF uttryckliga regler om fondbolagets skadeståndsskyldighet gentemot investerarna som avviker

från vad som anges i artikel 19.10 första stycket i AIFM-direktivet. Enligt 2 kap. 21 § LIF ansvarar fondbolaget gentemot investerarna för skador på grund av överträdelse av lagen eller fondbestämmelserna. Bestämmelsen i LIF är dels vidare; den täcker skador även på grund av andra fel än just värderingen, dels åtminstone språkligt snävare för den täcker inte fondbolagets ansvar gentemot fonden. Att fondbolagets ansvar enligt 2 kap. 21 § LIF täcker mer än artikel 19.10 första stycket i AIFM-direktivet är i sig inget hinder för att behålla paragrafen som den är. Genom bestämmelsen är kraven i artikel 19.10 första stycket genomförda. Lagtekniskt bör dock bestämmelsen, såvitt avser specialfonder, föras över till den nya lagen om AIF-förvaltare (se avsnitt 3.3). När det sedan gäller ansvaret i förhållande till fonden finns det i sak ingen skillnad mellan att ansvara i förhållande till investerarna eller att ansvara i förhållande till fonden. Det finns inga skador som kan drabba fonden som inte samtidigt drabbar någon investerare. Om en felaktig värdering t.ex. leder till en för hög andelsvärdering kommer det att innebära att investerare som löser in andelar får ut för mycket pengar, till skada för kvarvarande investerare. Om felvärderingen leder till ett för lågt andelsvärde sker det omvända; investerare som löser in andelar får för lite pengar och drabbas själva av skada. Exempelen kan varieras men leder alltid till samma resultat, nämligen att en skada för fonden alltid är en skada för någon investerare. Dagens utformning av 2 kap. 21 § LIF får därför anses vara ett direktivkonformt genomförande av artikel 19.10 första stycket. Mer problematisk är artikel 19.10 andra stycket, som reglerar ansvaret mellan förvaltaren och en anlita värderare. Bestämmelsen griper in i avtalsfriheten mellan dessa parter och innebär att, oavsett hur de har avtalat, värderaren alltid svarar för fel i värderingen på grund av värderarens vårdslöshet eller uppsåt.⁶ För att genomföra detta, för både specialfonder och andra AIF-fonder, bör en bestämmelse som motsvarar artikel 19.10 andra stycket föras in i lagen.

För AIF-fonder som inte är specialfonder bör endast ansvarsregeln från direktivet gälla, dvs. i förhållande till investerarna är det förvaltaren som ansvarar för värderingen. Till skillnad från vad som gäller förvaltare av specialfonder kommer ansvaret i övrigt inte att regleras i den nya lagen. För sådana frågor gäller, liksom tidigare, de ansvarsregler som kan följa av tillämplig bolagsrätt eller avtal.

⁶ Man kan fråga sig om en sådan fråga kan regleras i ett direktiv av AIFM-direktivets karaktär, men utredningen förutsätter att detta ställningstagande redan har gjorts innan direktivet antogs.

9.3 Delegering

Artikel 20 i AIFM-direktivet rör delegering av arbetsuppgifter från förvaltaren till en tredje part. Begreppet ”delegering” används i både AIFM-direktivet (artikel 20) och UCITS-direktivet (artikel 13). I MiFID används istället ”utläggande på entreprenad” (artikel 13.5). När dessa direktiv har genomförts i svensk rätt har hittills begreppet ”uppdragsavtal” använts (8 kap. 14 § lagen om värdepappersmarknaden och 4 kap. 4 § LIF). Det rör sig dock om samma sak; att det tillståndspliktiga företaget uppdrar åt någon annan att utföra några mer eller mindre centrala delar av den tillståndspliktiga verksamheten. I dessa fall ställs krav på förutsättningarna för att sådana uppdrag ska få lämnas, vem det får lämnas till, vad avtalet ska innehålla, att den behöriga myndigheten ska underrättas osv.

Liksom vid delegering enligt MiFID är det inte alla delegeringar/uppdragsavtal som omfattas av AIFM-direktivets regler. Enligt skäl 31 i direktivet ska delegering av supportuppgifter, såsom administrativa och tekniska funktioner, inte omfattas av kraven. I kommissionens förslag till genomförandeförordning finns ytterligare klargöranden om att det är en delegering av de uppgifter som anges i bilaga 1 till AIFM-direktivet som omfattas av direktivets krav.

9.3.1 Förutsättningar för delegering

En AIF-förvaltare som avser att uppdra åt någon annan att utföra uppgifter för förvaltarens räkning måste anmäla detta till den behöriga myndigheten innan delegeringen sker. För att delegeringen ska vara tillåten ska en rad villkor vara uppfyllda enligt artikel 20.1.a–f.

Förvaltaren måste kunna motivera delegeringen på objektiva grunder (artikel 20.1.a). Ett skäl för att lägga ut viss verksamhet på någon annan är att det innebär en effektivisering, se skäl 30 i AIFM-direktivet.

Uppdragstagaren måste förfoga över tillräckliga resurser för att utföra uppgifterna, och de personer som i praktiken bedriver verksamheten ska ha erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet. Detta innebär att förvaltaren måste kunna bedöma att uppdragstagaren kan hantera det denne åtar sig och även förvissa sig om att de som faktiskt utför uppgifterna är lämpliga och har tillräckliga kunskaper och erfarenhet. En förvaltare kommer i praktiken inte att kunna vara så involverad i en uppdragstagares verk-

samhet att förvaltaren kan bedöma enskilda anställda. Förvaltaren bör därför rimligen avtalsvägen kunna ålägga uppdragstagaren att se till att tillräckligt lämpliga och kunniga personer utför uppgifterna.

Om delegeringen avser portföljförvaltning eller riskhantering, får den ske endast till företag som har tillstånd för detta och är föremål för tillsyn, t.ex. fondbolag, värdepappersbolag och banker med tillstånd för portföljförvaltning. Från detta krav kan undantag tillåtas om den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemland i förväg har godkänt delegeringen.

Om delegeringen avser portföljförvaltning eller riskhantering och sker till ett företag i tredjeland, ska det, utöver kraven på tillstånd m.m., finnas ett säkerställt samarbete mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och uppdragstagarens tillsynsmyndighet.

Delegeringen får inte hindra en effektiv tillsyn över AIF-förvaltaren och i synnerhet inte hindra AIF-förvaltaren från att handla, eller AIF-fonden från att förvaltas, i investerarnas bästa intresse. Detta krav innebär att förvaltaren avtalsvägen måste säkerställa att den behöriga myndigheten kan få tillgång till uppdragstagarens dokumentation av de uppgifter som utförs för förvaltaren och även tillträde till uppdragstagarens lokaler, om det krävs för att utöva tillsyn. I kravet på att delegationen inte får hindra förvaltaren att handla i investerarnas intresse får anses ligga ett krav på att avtalet innehåller rimliga uppsägningstider och rutiner vid uppdragstagarens konkurs och dylikt.

AIF-förvaltaren ska kunna visa att den som delegerats uppgifter är kvalificerad och i stånd att utföra uppgifterna i fråga, att den valts med all tillbörlig omsorg och att AIF-förvaltaren själv alltid effektivt kan övervaka de delegerade funktionerna i fråga samt när som helst ge ytterligare instruktioner till den som delegerats uppgifter och med omedelbar verkan återkalla delegeringen, om investerarnas intressen så kräver. Utöver kravet på att förvaltaren ska säkerställa att denne kan övervaka de delegerade funktionerna ska förvaltaren enligt artikel 20.1 sista stycket också regelbundet faktiskt övervaka uppdragets utförande

Kraven i artikel 20 preciseras i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare som avser att till en tredje part delegera uppgiften att för förvaltarens räkning utföra funktioner ska innan delegeringen sker underrätta Finansinspektionen. Följande villkor ska vara uppfyllda:

1. AIF-förvaltaren måste på objektiva grunder kunna motivera hela sin delegeringsstruktur.
2. Den som delegerats uppgifter måste förfoga över tillräckliga resurser för att utföra respektive uppgifter, och de personer som i praktiken bedriver verksamheten ska ha erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet.
3. Om delegeringen avser portföljförvaltning eller riskhantering, får delegeringen ske endast till företag som är auktoriserade eller registrerade som förvaltare av tillgångar och är föremål för tillsyn eller, om det villkoret inte kan uppfyllas, endast på villkor att Finansinspektionen i förväg har godkänt delegeringen.
4. Om delegeringen avser portföljförvaltning eller riskhantering och sker till ett företag i tredjeland, ska utöver kraven under 3 samarbete mellan Finansinspektionen och företagets tillsynsmyndigheter säkerställas.
5. Delegeringen får inte hindra en effektiv tillsyn av AIF-förvaltaren och i synnerhet inte hindra AIF-förvaltaren från att handla, eller AIF-fonden från att förvaltas, i investerarnas bästa intresse.
6. AIF-förvaltaren ska kunna visa att den som delegerats uppgifter är kvalificerad och i stånd att utföra uppgifterna i fråga, att den valts med all tillbörlig omsorg och att AIF-förvaltaren själv alltid effektivt kan övervaka de delegerade funktionerna i fråga, när som helst ge ytterligare instruktioner till den som delegerats uppgifter och med omedelbar verkan återkalla delegeringen, om investerarnas intressen så kräver.

AIF-förvaltaren ska fortlöpande övervaka de tjänster som tillhandahålls av tredje part till vilken uppgifter delegerats.

En bestämmelse motsvarande artikel 20.1 med krav på anmälan till Finansinspektionen och förutsättningarna för delegation av arbetsuppgifter bör tas in i den nya lagen. Kravet på tillstånd hos uppdragstagaren när portföljförvaltning och riskhantering delegeras är inget problem vad gäller portföljförvaltning. Detta är en tillståndspliktig verksamhet som bara kan utövas av vissa företag under tillsyn, t.ex. värdepappersinstitut, AIF-förvaltare och fondbolag.⁷ Vad gäller specialfonder är redan i dag erforderliga tillstånd hos uppdragstagaren en förutsättning för att delegering ska få ske. Riskhantering i sig är dock ingen tillståndspliktig verksamhet. Verksamheten kan i och för sig utföras av någon med tillstånd, men det är inget krav enligt dagens svenska regler. Sådan verksamhet bör även i fortsättningen kunna delegeras till en uppdragstagare utan tillstånd, förutsatt att uppdragstagaren uppfyller övriga krav. Det kräver dock ett uttryckligt godkännande från Finansinspektionen.

För specialfonder finns bestämmelser om delegation av arbetsuppgifter i 4 kap. 4–7 §§ LIF. Bestämmelserna är genomförandet i svensk rätt av UCITS-direktivets regler om delegering. Reglerna i LIF hänvisar också uttryckligen till bestämmelser i UCITS-direktivet. Även om bestämmelserna i sak till stora delar överensstämmer med kraven i AIFM-direktivet bör inga andra regler än de nya reglerna baserade på direktivet gälla för förvaltare av specialfonder, främst eftersom förvaltare av specialfonder kommer att behöva följa reglerna i kommissionens förslag till genomförandeförordning på detta område.

9.3.2 Förbud mot delegering i vissa fall

Verksamheterna portföljförvaltning eller riskhantering får inte delegeras till den som är förvaringsinstitut för någon av de fonder som AIF-förvaltaren förvaltar, artikel 20.2.a.

Dessa verksamheter får som huvudregel inte heller delegeras till någon annan vars intressen kan komma i konflikt med förvaltarens eller investerarnas. Dock kan en sådan uppdragstagare komma i fråga om denne har separerat (funktionellt och hierarkiskt) sin portföljförvaltning, alternativt riskhantering, från de verksamheter där in-

⁷ Av kommissionens förslag till genomförandeförordning framgår att för att ett värdepappersinstitut ska kunna komma ifråga ska institutet ha tillstånd till just diskretionär förvaltning av investeringsportföljer. Fondbolag och AIF-förvaltare behöver enligt förslaget dock inte ha tillstånd till sidoverksamheten portföljförvaltning utan det är tillräckligt att de har tillstånd att förvalta investeringsfonder respektive AIF-fonder.

tressekonflikter gentemot förvaltaren eller investerarna kan förekomma. Det krävs också att de potentiella konflikterna är identifierade, hanterade och övervakade samt att de redovisas för investerarna, artikel 20.2.b.

Även reglerna i artikel 20.2 kommer enligt artikel 20.7.a att specificeras av kommissionen i delegerade akter.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Delegering av portföljförvaltningen eller riskhanteringen får inte göras till

1. förvaringsinstitutet eller den som förvaringsinstitutet delegerat uppgifter, eller
2. någon annan enhet vars intressen kan vara i konflikt med AIF-förvaltarens eller dess investerares intressen, såvida inte en sådan enhet håller utförandet av sina portföljförvaltnings- respektive riskhanteringsuppgifter funktionellt och hierarkiskt åtskilda från övriga eventuellt oförenliga uppgifter samtidigt som eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

En bestämmelse motsvarande artikel 20.2 i AIFM-direktivet bör föras in i den nya lagen. Artikel 20.2 motsvarar den befintliga regeln för specialfonder i 4 kap. 6 § LIF. Några särskilda regler för förvaltare av specialfonder behövs därför inte.

9.3.3 Förvaltarens ansvar och förbud mot "brevlådeföretag"

Enligt artikel 20.3 ska AIF-förvaltarens ansvar mot fonden och investerarna inte påverkas av delegeringen och denna får inte ske "i så stor utsträckning" att AIF-förvaltaren blir ett "brevlådeföretag". Det finns ingen självklar gräns för när en förvaltare ska anses ha lämnat ifrån sig alltför mycket av sin verksamhet. Motsvarande regel finns i artikel 13.2 i UCITS-direktivet, och liksom den regeln måste avsikten ha varit att betona att det ska vara fråga om uppdragsavtal för att effektivisera verksamheten. Meningen är att det inte ska uppstå fondbolag/förvaltare som finns på papperet men som i själva verket inte har någon reell verksamhet. För UCITS-fonder har i

förarbetena uttalats att det får överlämnas till rättstillämpningen att avgöra var gränsen går för hur omfattande delegation som kan accepteras.⁸ Detta kan i viss mån gälla även AIF-förvaltare, men i första hand bör tolkningen ske med hjälp av kommissionens delegerade akter på området. Av kommissionens förslag till genomförandeförordning framgår att delegationen är för omfattande om AIF-förvaltaren inte längre har kvar den kompetens som krävs för att övervaka det som har delegerats, dvs. förhållandet mellan delegerade uppgifter och resurser/personal hos förvaltaren är sådant att någon effektiv övervakning inte är möjlig. Likaså har delegationen gått för långt om förvaltaren inte längre har förmåga att fatta beslut på nyckelområden, som t.ex. fondernas investeringsstrategier.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltares ansvar gentemot AIF-fonden och dess investerare ska inte påverkas av att förvaltaren har delegerat funktioner till tredje part, eller av en vidaredelegering, och en förvaltare ska inte heller delegera funktioner i en sådan omfattning att förvaltaren i praktiken inte längre kan anses fungera som förvaltare av AIF-fonder eller i så stor utsträckning att förvaltaren blir ett brevlådeföretag.

En bestämmelse motsvarande artikel 20.3 i AIFM-direktivet bör föras in i den nya lagen. Artikel 20.3 motsvarar den befintliga regeln för specialfonder i 4 kap. 4 § LIF. Några särskilda bestämmelser för förvaltare av sådana fonder behövs därför inte.

9.3.4 Vidaredelegering

Om en AIF-förvaltare har delegerat vissa funktioner till en tredje part får denne vidaredelegera funktionerna endast under vissa förutsättningar (artikel 20.4). AIF-förvaltaren måste ha godkänt en sådan vidaredelegering i förväg. Den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska ha underrättas, och samtliga villkor enligt artikel 20.1 ska vara uppfyllda även beträffande vidaredelegationen. Uppdragstagaren ska också regelbundet övervaka hur hans

⁸ Se prop. 2002/03:150 s. 170.

uppdragstagare utför uppdraget (artikel 20.5 sista stycket). Det samma gäller om en uppdragstagares uppdragstagare i sin tur delegerar uppgifterna vidare (artikel 20.6).

När det gäller vidaredelegering av portföljförvaltning och riskhantering får detta inte ske på sådant sätt att reglerna i artikel 20.2 kringgås. En tredje part som hanterar portföljförvaltning eller riskhantering på uppdrag av en AIF-förvaltare får alltså inte vidaredelegera dessa uppgifter till fondens förvaringsinstitut eller någon annan vars intressen kan komma i konflikt med förvaltarens eller investerarnas. I det senare fallet kan delegation få förekomma under samma förutsättningar som i artikel 20.2.b, dvs. de verksamheter där intressekonflikter kan förekomma ska hållas separerade från portföljförvaltningen/riskhanteringen, se avsnitt 9.3.2.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En tredje part som har delegerats uppgifter från en AIF-förvaltare får vidaredelegera funktioner som delegerats under förutsättning att

1. AIF-förvaltaren på förhand har godkänt vidaredelegeringen,
2. AIF-förvaltaren har underrättat Finansinspektionen innan vidaredelegeringen sker, och
3. villkoren för delegering från AIF-förvaltaren gäller även vidaredelegering.

Ingen vidaredelegering av portföljförvaltning eller riskhantering får göras till

1. förvaringsinstitutet eller den som förvaringsinstitutet delegerat uppgifter, eller
2. någon annan enhet vars intressen kan komma i konflikt med AIF-förvaltarens eller AIF-fondens investerares intressen, såvida inte en sådan enhet håller utförandet av sina portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter funktionellt och hierarkiskt åtskilda från övriga eventuellt oförenliga uppgifter samtidigt som eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

Den uppdragstagare som har delegerats uppgifter ska fortlöpande övervaka de tjänster som tillhandahålls av den som har vidaredelegerats uppgifter.

Om den som vidaredelegerats funktioner i sin tur delegerar någon av dessa funktioner ska villkoren för vidaredelegation gälla i tillämpliga delar.

Bestämmelser motsvarande artikel 20.4–20.6 i AIFM-direktivet bör föras in i den nya lagen.

10 Förvaringsinstitut

10.1 Krav på att ha ett förvaringsinstitut och vem som kan vara förvaringsinstitut

Liksom för UCITS-fonder ska det för varje AIF-fond finnas ett förvaringsinstitut (artikel 21.1 i AIFM-direktivet). Men medan ett förvaringsinstitut för en UCITS-fond har som uppdrag endast att förvara fondens tillgångar, artikel 22.1 i UCITS-direktivet, har förvaringsinstitutet för en AIF-fond i uppdrag att antingen förvara tillgångarna eller kontrollera att fonden verkligen äger tillgångarna, se avsnitt 10.5.

När ett förvaringsinstitut utses ska detta dokumenteras i ett skriftligt avtal. Avtalet ska bl.a. reglera det informationsutbyte som behövs för att förvaringsinstitutet ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med AIFM-direktivet samt lagar och författningar, se artikel 21.2.

Ett förvaringsinstitut ska enligt huvudregeln vara etablerat i samma land som AIF-fonden och vara

- a) en bank eller ett annat kreditinstitut med säte inom EES,
- b) ett värdepappersbolag med säte inom EES och som omfattas av kapitalkraven i artikel 20.1 i direktiv 2006/49/EG, inklusive kapitalkrav för operativa risker. Värdepappersbolaget ska även ha tillstånd enligt MiFID för sidotjänsten förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning (i Sverige tillstånd enligt 2 kap. 2 § 1 lagen om värdepappersmarknaden). Under alla förhållanden ska bolaget ha egna medel motsvarande minst det startkapital som anges i artikel 9 i direktiv 2006/49/EG, eller

- c) andra kategorier av institut som medlemsstaterna enligt artikel 23.3 i UCITS-direktivet har bestämt kan vara förvaringsinstitut.¹

För icke EES-baserade AIF-fonder² kan även motsvarigheterna till kreditinstitut eller värdepappersbolag i ett tredjeland vara förvaringsinstitut, förutsatt att de är etablerade i samma land som fonden och står under tillsyn och reglering som motsvarar den europeiska (artikel 21.3.c andra stycket och artikel 21.5.b).

Det finns även en särskild typ av AIF-fonder för vilka det räcker att förvaringsinstitutet utför sina uppgifter som en del av sin yrkes- eller affärsverksamhet för vilken det föreligger registreringsskyldighet enligt bestämmelser i lag eller annan författning eller det finns yrkesetiska regler. Några specifika kapitalkrav behöver inte gälla för dessa förvaringsinstitut utan det är tillräckligt att de kan tillhandahålla erforderliga finansiella och yrkesmässiga garantier för förvaringsinstitutsverksamheten (artikel 21.3.c tredje stycket). Det kan t.ex. vara fråga om notariatfunktioner, advokater och registratorer, se skäl 34. Denna typ av förvaringsinstitut är dock aktuella endast för fonder där investerarna inte har rätt att lösa in sina andelar förrän fem år efter investeringen och som investerar i tillgångar som inte ska förvaras i depå enligt artikel 21.8, dvs. det rör sig huvudsakligen om andra tillgångar än finansiella instrument.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond som förvaltas se till att ett enda förvaringsinstitut utses.

När ett förvaringsinstitut utses ska detta dokumenteras i ett skriftligt avtal. Avtalet ska bl.a. reglera det informationsutbyte som anses vara nödvändigt för att förvaringsinstitutet ska kunna utföra sina uppgifter enligt lag och andra författningar för den AIF-fonds räkning för vilken det utsetts som förvaringsinstitut.

¹ Enligt artikel 23 i UCITS-direktivet kan medlemsländerna tillåta andra förvaringsinstitut än de nämnda om förvaringsinstitutet står under tillsyn och har sitt säte i samma medlemsstat som fonden.

² En EES-baserad fond är en fond som antingen är auktoriserad eller registrerad i ett land inom EES enligt det landets nationella lagstiftning, eller, om fonden inte är formellt auktoriserad eller registrerad, har sitt säte eller huvudkontor i ett land inom EES. En icke EU-baserad fond är således en fond som varken har tillstånd, är registrerad, har sitt säte eller huvudkontor i något EES-land, jfr definitionerna i artiklarna 4.1.aa och 4.1.k i AIFM-direktivet.

Förvaringsinstitutet ska vara

1. ett kreditinstitut med stadgeenligt säte inom EES och som auktoriserats i enlighet med direktiv 2006/48/EG,
2. ett värdepappersföretag med stadgeenligt säte inom EES, vilket omfattas av kapitalkraven enligt artikel 20.1 i direktiv 2006/49/EG, inklusive kapitalkrav för operativa risker, och som har auktoriserats enligt direktiv 2004/39/EG och som även tillhandahåller sidotjänster för förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning i enlighet med avsnitt B.1 i bilaga I till direktiv 2004/39/EG; sådana värdepappersföretag ska under alla förhållanden ha egna medel motsvarande minst det startkapital som anges i artikel 9 i direktiv 2006/49/EG, eller
3. andra kategorier av institut som omfattas av tillsynsregler och står under fortlöpande tillsyn, och som den 21 juli 2011 hör till de kategorier av institut som av medlemsstaterna bestämts kunna utses till förvaringsinstitut enligt artikel 23.3 i direktiv 2009/65/EG.

För icke EES-baserade AIF-fonder får förvaringsinstitutet också vara ett kreditinstitut eller någon annan enhet av samma slag som de enheter som beskrivs under 1 och 2 ovan.

För en AIF-fond som inte har någon rätt till inlösen som kan utövas under en period på fem år från dagen för den första investeringen, och som i enlighet med fondens egen investeringspolicy generellt inte investerar i tillgångar som måste depåförvaras eller generellt investerar i emittenter eller onoterade företag i syfte att potentiellt förvärva kontroll över sådana företag, får förvaringsinstitutet vara en enhet som utför förvaringsinstitutsuppgifter som en del av sin yrkes- eller affärsverksamhet för vilken denna enhet är registreringsskyldig enligt bestämmelser i lag eller annan författning eller enligt yrkesetiska regler, och som kan tillhandahålla erforderliga finansiella och yrkesmässiga garantier för att göra det möjligt för enheten att effektivt utföra relevanta förvaringsinstitutsuppgifter och uppfylla därmed förenade åtaganden.

Förvaringsinstitutet ska vara etablerat på en av följande platser:

1. För EES-baserade AIF-fonder, i AIF-fondens hemland.

2. För icke EES-baserade AIF-fonder, i det land där AIF-fonden har sitt hemland eller i hemlandet för den AIF-förvaltare som förvaltar fonden.

Bestämmelser motsvarande artikel 21.1–21.3 och artikel 21.5 bör tas in i den nya lagen.

Banker och kreditinstitut (artikel 21.3.a) kan i dag vara förvaringsinstitut för investeringsfonder, se 1 kap. 1 § 14 LIF. Värdepappersbolag som uppfyller kraven i artikel 21.3.b kan dock inte vara förvaringsinstitut enligt LIF om de inte också är kreditinstitut.³ Det innebär för specialfonderna att kretsen företag som kan vara förvaringsinstitut i dag är något snävare än enligt AIFM-direktivet. För att avgöra om ett företag ska kunna vara förvaringsinstitut bör inte frågan om företaget är ett kreditinstitut eller inte vara ensamt avgörande. Ett värdepappersbolag kan betraktas som ett kreditinstitut om bolaget har tillstånd att ta emot inlåning, vilket knappast är mer relevant för om bolaget ska få vara förvaringsinstitut än att bolaget har tillstånd att förvara finansiella instrument.⁴ Det är viktigt att bolaget är finansiellt stabilt, dvs. omfattas av tillräckliga kapitalkrav. Dessa frågor är omhändertagna genom artikel 21.3.b, där kapitalkrav och krav på erforderliga tillstånd ställs. Några särskilda regler på detta område behövs därför inte för specialfonder utan samma kategorier företag bör kunna vara förvaringsinstitut för specialfonder och för andra AIF-fonder.

När det gäller artikel 21.3.c ”andra institut...som medlemsstaterna har bestämt” hänger denna ihop med genomförandet av UCITS-direktivet. I Sverige har detta genomförts så att endast banker och andra kreditinstitut kan vara förvaringsinstitut. Sådana företag omfattas redan av artikel 21.3.a och b. Någon särskild regel för att genomföra artikel 21.3.c i förhållande till svenska förvaringsinstitut behövs därför inte. En svensk AIF-förvaltare kan dock förvalta en utländsk fond och i fondens hemland kan det finnas regler om att andra enheter kan vara förvaringsinstitut för UCITS-fonder. Därför bör en bestämmelse som motsvarar även artikel 21.3.c tas in i den svenska lagen.

Sista stycket i artikel 21.3.c är fakultativ, dvs. medlemsstaterna kan välja om man vill tillåta sådana förvaringsinstitut. Det är för AIF-fonder som normalt investerar i andra tillgångar än finansiella

³ Ett värdepappersbolag med tillstånd att ta emot medel på konto (inlåning) är EG-rättsligt att betrakta som kreditinstitut, se prop. 2006/07:115 s. 326 och prop. 1994/95:50 s. 97 ff.

⁴ 2 kap. 2 § 1 lagen om värdepappersmarknaden.

instrument som kan depåförvaras och med begränsad rätt till inlösen som sådana förvaringsinstitut kan komma i fråga. Vi bör i Sverige utnyttja möjligheten att tillåta fler kategorier av förvaringsinstitut för denna typ av fonder. AIF-fonder som investerar i fastigheter, onoterade bolag m.m. har tidigare normalt inte behövt anlita ett förvaringsinstitut. Någon utbredd marknad för förvaringsinstitutstjänster för denna typ av tillgångar existerar knappast i dag, och för att underlätta utvecklingen av en sådan marknad bör olika typer av aktörer tillåtas.

10.2 Begränsningar på grund av intressekonflikter

En AIF-förvaltare kan inte vara förvaringsinstitut. Inte heller en primärmäklare⁵ som agerar motpart till en AIF-fond kan vara förvaringsinstitut för den fonden, om inte förvaringsinstitutsverksamheten är funktionellt och hierarkiskt åtskild från verksamheten som primärmäklare. Det krävs också att de potentiella konflikterna är identifierade, hanterade och övervakade samt att de redovisas för investerarna, se artikel 21.4.b.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare får inte vara förvaringsinstitut. En primärmäklare som verkar som motpart till en AIF-fond får inte vara förvaringsinstitut för denna AIF-fond, såvida den inte håller utförandet av sina förvaringsinstitutsfunktioner funktionellt och hierarkiskt åtskilda från sina uppgifter som primärmäklare, och eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

⁵ En primärmäklare, prime broker, är ett kredit- eller värdepappersinstitut som går in som motpart i de värdepapperstransaktioner som fonden genomför. Dvs. när fonden gör en transaktion går prime brokern in och övertar transaktionen gentemot de ursprungliga motparterna. Fonderna har därefter samtliga sina leverans- och betalningskrav samt förpliktelser gentemot en och samma motpart, se även definitionen i artikel 4.1.af.

Att en AIF-förvaltare inte kan vara förvaringsinstitut, vare sig för egna eller andras fonder, följer redan av reglerna om vem som får vara AIF-förvaltare och vad en sådan får ägna sig åt, se t.ex. avsnitt 5.5 om att värdepappersinstitut inte kan vara AIF-förvaltare. Oavsett det bör en regel som motsvarar artikel 21.4 tas in i den svenska lagen.

10.3 Särskilda krav på förvaringsinstitut i tredjeland

I de fall då det kan förekomma förvaringsinstitut i tredjeland, dvs. när det är fråga om fonder etablerade utanför EES (artikel 21.3.c andra stycket) ställs i artikel 21.6 ytterligare krav för att ett sådant förvaringsinstitut ska få utses.

Den behöriga myndigheten i det land där fondandelarna ska marknadsföras och den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland ska ha ingått avtal med tillsynsmyndigheten för förvaringsinstitutet. Det ska dels vara ett avtal om samarbete och utbyte av information (artikel 21.6.a), dels en överenskommelse som uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal.

Därutöver ställs vissa krav på reglering och tillsyn i förvaringsinstitutets hemland. Förvaringsinstitutet ska stå under reglering (innefattande kapitalkrav) och tillsyn som motsvarar EU-rättens krav (artikel 21.6.b).⁶ Det land där förvaringsinstitutet är etablerat får inte vara uppfört på förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier, som upprättas av den internationella arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt, Financial Action Task Force (FATF).

Slutligen ska förvaringsinstitutet vara ansvarigt för förluster (artikel 21.12 och artikel 21.13) enligt avtal samt uttryckligen samtycka till att följa reglerna om delegering i artikel 21.11.

För det fall någon medlemsstat har en avvikande åsikt i fråga om förekomsten av tillräckliga samarbetsavtal (artikel 21.6.a), i fråga om förvaringsinstitutets hemland finns med på FATF:s lista (artikel 21.6.c) eller i fråga om förvaringsinstitutets åtaganden enligt avtal (artikel 21.6.e) kan medlemsstaten hänskjuta frågan till Esma

⁶ Enligt artikel 21.6 tredje stycket ska kommissionen i genomförandeåtgärder ange vilka regleringar m.m. som ska anses motsvara EU-rättens.

(artikel 21.6 andra stycket). Esma kan då, efter att ha försökt få myndigheterna att komma överens, fatta beslut i frågan som är bindande för myndigheterna och marknadsaktörerna.⁷

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Följande villkor ska vid varje tidpunkt vara uppfyllda när ett förvaringsinstitut som är etablerat i ett tredjeland utses:

1. De behöriga myndigheterna i de länder där andelar eller aktier i den icke EES-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras och de behöriga myndigheterna (om dessa inte finns bland de förstnämnda) i AIF-förvaltarens hemland, har undertecknat arrangemang för samarbete och informationsutbyte med förvaringsinstitutets behöriga myndigheter.
2. Förvaringsinstitutet omfattas av effektiv reglering, inklusive minimikapitalkrav, och tillsyn av verksamheten som har samma verkan som unionsrätten och som tillämpas effektivt.
3. Det tredjeland där förvaringsinstitutet är etablerat har inte förts upp på förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier av FATF.
4. De länder inom EES där andelar eller aktier i den icke EES-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras och AIF-förvaltarens hemland (om denna inte finns bland de förstnämnda), har undertecknat en överenskommelse med det tredjeland där förvaringsinstitutet är etablerat vilken till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal.
5. Förvaringsinstitutet är enligt avtal ansvarigt gentemot AIF-fonden eller AIF-fondens investerare.

Bestämmelser motsvarande artikel 21.6.a–e bör tas in i den nya lagen.

⁷ Se artikel 19 i Esma-förordningen, 1095/2010.

10.4 Förvaringsinstitutets uppgifter beträffande fondernas penningflöden

Enligt artikel 21.7 har förvaringsinstitutet två huvuduppgifter avseende fondernas pengar och penningflöden. Förvaringsinstitutet ska se till att fondens penningflöden övervakas på ett lämpligt sätt, särskilt att betalningar för fondandelar har mottagits. Förvaringsinstitutet ska också se till att alla pengar bokas på konton som tillhör fonden eller på konton öppnade i förvaringsinstitutets namn för fondens räkning. Om kontot öppnas i förvaringsinstitutets namn får förvaringsinstitutets eller kontohållarens pengar inte finnas på samma konto (artikel 21.7 andra stycket).

Konton för fonder får bara öppnas hos en centralbank, ett europeiskt kreditinstitut, en bank i tredjeland eller en annan enhet i det land där kontot behövs, förutsatt att den enheten är underkastad en reglering och tillsyn som motsvarar den europeiska. Den reglering som avses ska motsvara principerna i artikel 16 i kommissionens genomförandedirektiv till MiFID 2006/73/EG, dvs. kunders pengar ska hållas åtskilda från varandras och från enhetens pengar m.m.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Förvaringsinstitutet ska se till att AIF-fondens penningflöden övervakas korrekt. Institutet ska särskilt se till att

- betalningar från investerare eller för investerares räkning i samband med teckning av andelar eller aktier i en AIF-fond har mottagits, och
- likvida medel i AIF-fonden har bokförts på likvidkonton som öppnats i AIF-fondens namn, eller i AIF-förvaltarens namn för AIF-fondens räkning, eller i förvaringsinstitutets namn för AIF-fondens räkning.

Sådana likvidkonton ska öppnas hos

1. en av de enheter som avses i artikel 18.1 a–c i direktiv 2006/73/EG, eller
2. någon annan enhet av samma slag, på relevanta marknader där likvidkonton krävs, förutsatt att enheten är föremål för

effektiv reglering av och tillsyn över verksamheten som har samma verkan som unionsrätten och som genomdrivs effektivt och i enlighet med principerna i artikel 16 i direktiv 2006/73/EG.

Om likvidkonton öppnas i förvaringsinstitutets namn för AIF-fondens räkning, ska inga likvida medel från en sådan enhet som avses i 1 och 2 (kontoföraren) och inga av förvaringsinstitutets egna likvida medel bokföras på sådana konton.

Förvaringsinstitutets uppgifter avseende fondernas penningflöden är en del av institutens skyldigheter när det gäller att förvara eller säkerställa äganderätten till fondernas tillgångar och övervaka verksamheten i fonderna (se artikel 21.8 och artikel 21.9). I många fall kommer fondens konto att öppnas hos förvaringsinstitutet, och institutet kan då självt övervaka att betalningar för fondandelar kommer in. När fondens konto finns hos någon annan måste förvaringsinstitutet känna till det och åtminstone säkerställa att det finns tillräckliga rutiner och processer hos AIF-förvaltaren för t.ex. hanteringen av köp och inlösen av andelar.

Även för svenska fonder kan det förekomma att det behövs konton i tredjeland för handel med finansiella instrument i det landet. Det kan t.ex. behövas ett konto för att ställa marginalsäkerheter vid handel med derivatinstrument. Ett sådant konto kan öppnas direkt i fondens namn. För att kunna fullgöra sina skyldigheter att övervaka att fonden får betalt i tid (artikel 21.9.d) och att fondens tillgångar används på rätt sätt (artikel 21.9.e) måste förvaringsinstitutet säkerställa att institutet har tillgång till regelbunden redovisning av vad som har hänt på kontot.

Bestämmelser motsvarande artikel 21.7 bör föras in i den nya lagen. Någon definition av vad som avses med "kreditinstitut" i artikeln finns inte i AIFM-direktivet. När motsvarande regler avseende värdepappersfonder genomfördes i svensk rätt infördes ingen särskild definition av kreditinstitut.⁸ I förarbetena hänvisades i stället till reglerna om kapitaltäckning (då lagen [1994:2004] om kapitaltäckning och stora exponeringar). Detsamma bör gälla för AIF-fonder, dvs. med kreditinstitut avses detsamma som i 1 kap. 3 § 12 lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar: bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan.

⁸ Se prop. 2002/03:150 s. 206–207.

10.5 Förvaring av fondens tillgångar

De finansiella instrument som kan förvaras i depå ska förvaras i depå hos förvaringsinstitutet. Det rör sig främst om sådana finansiella instrument som kan registreras på ett konto för finansiella instrument, t.ex. värdepapper som kontoförs i avstämningsregister hos en central värdepappersförvarare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument. Det kan också vara fråga om sådana instrument som fysiskt kan levereras till förvaringsinstitutet, se artikel 21.8.a(i). Vilka finansiella instrument som ska förvaras i depå preciseras i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Sådana finansiella instrument ska förvaras i en separat depå för fondens räkning, antingen en depå öppnad i fondens namn eller en depå öppnad i förvaltarens namn för fondens räkning. För depån ska principerna i artikel 16 i kommissionens genomföranddirektiv till MiFID 2006/73/EG gälla, innebärande bl.a. att fondens tillgångar ska hållas åtskilda från andras och att det måste finnas en tillförlitlig redovisning.

När det gäller andra tillgångar än sådana som ska förvaras i depå ska förvaringsinstitutet kontrollera att fonden, eller förvaltaren för fondens räkning, äger tillgångarna. Förvaringsinstitutet ska föra ett register över dessa tillgångar. Bedömningen av äganderätten ska göras med utgångspunkt i information eller dokumentation som förvaringsinstitutet har fått från fonden eller förvaltaren eller ”externa bevis”, om det finns sådana. Förvaringsinstitutet ska hålla registret uppdaterat.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: AIF-fondens tillgångar, eller tillgångarna hos den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, ska anförtros förvaringsinstitutet för förvaring enligt följande.

1. Finansiella instrument som kan depåförvaras:
 - a) Förvaringsinstitutet ska depåförvara alla finansiella instrument som kan registreras på ett konto för finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet och alla finansiella instrument som kan levereras fysiskt till förvaringsinstitutet.
 - b) Förvaringsinstitutet ska för detta ändamål se till att alla de finansiella instrument, som kan registreras på konton för

finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet, registreras på separata konton i enlighet med principerna i artikel 16 i direktiv 2006/73/EG, och öppnas i AIF-fondens namn eller i AIF-förvaltarens namn för AIF-fondens räkning, så att de vid varje tidpunkt tydligt kan identifieras som tillhörande AIF-fonden i enlighet med tillämplig lagstiftning.

2. Övriga tillgångar:

- a) Förvaringsinstitutet ska kontrollera att AIF-fonden, eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, äger dessa tillgångar och ska föra ett register över de tillgångar i fråga om vilka det förvissat sig om att AIF-fonden, eller AIF-förvaltaren för AIF-fondens räkning, innehar äganderätten till sådana tillgångar.
- b) Bedömningen av huruvida AIF-fonden, eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, innehar äganderätten ska bygga på uppgifter eller handlingar från AIF-fonden eller AIF-förvaltaren och "externa bevis", om sådana finns.
- c) Förvaringsinstitutet ska hålla sitt register uppdaterat.

Bestämmelser motsvarande artikel 21.8 bör föras in i den nya lagen. Kraven på att ha ett förvaringsinstitut gäller samtliga AIF-fonder, även de som investerar i andra tillgångar än finansiella instrument. I de fallen blir det i första hand förvaringsinstitutets uppgift att kontrollera äganderätten, se skäl 33 i AIFM-direktivet. Bestämmelsen kommer att kompletteras av kommissionens genomförandeförordning. Det kommer därför i lagen närmast att vara fråga om en portalparagraf som anger de yttre ramarna för förvaringsinstitutets uppgifter att förvara tillgångar eller kontrollera äganderätten. Detaljreglerna för vilka tillgångar som ska förvaras och vad förvaringsinstitutet mer konkret ska göra kommer att följa av genomförandeförordningen.

För specialfonder gäller i dag att förvaringsinstitutet ska ta emot och förvara fondens tillgångar, 3 kap. 2 § andra stycket LIF. Till skillnad från i AIFM-direktivet saknas reglering av förvaringsinstitutets uppgifter i de fall där tillgångar i fonden rent faktiskt inte kan förvaras av förvaringsinstitutet. En fond som med stöd av 5 kap. 12 § andra stycket LIF placerar i OTC-derivat kan knappast förvara den egendomen hos sitt förvaringsinstitut. OTC-kontraktet

är ett avtal mellan två parter som ger parterna (inte innehavaren av det papper kontraktet eventuellt är skrivet på) vissa rättigheter och skyldigheter. Mer relevant vore att förvaringsinstitutet i dessa fall kontrollerade att rättigheterna och skyldigheterna verkligen tillkom fonden, dvs. det som följer av artikel 21.8.b i AIFM-direktivet. Regleringen i direktivet är således bättre anpassad till de verkliga förhållandena och även specialfonderna bör omfattas av dessa regler. Någon särreglering i förhållande till specialfonderna behövs därför inte.

10.6 Förvaringsinstitutets kontrollerande funktion

Utöver att förvara eller kontrollera äganderätten till fondens tillgångar har förvaringsinstitutet en kontrollerande funktion enligt artikel 21.9.

Förvaringsinstitutet ska se till att köp och inlösen av fondandelar sker i enlighet med lag och fondbestämmelser/bolagsordning. Detta innebär att förvaringsinstitutet ska kontrollera att det finns fungerande processer för hanteringen hos fonden eller förvaltaren, inte att förvaringsinstitutet självt ska hantera köp och inlösen.

Förvaringsinstitutet ska också säkerställa att värderingen av fondandelarna sker i enlighet med lag och fondbestämmelser/bolagsordning. Även här är det i första hand fråga om att kontrollera att de arrangemang och rutiner som finns hos förvaltaren är tillräckliga, inte att förvaringsinstitutet självt ska värdera andelarna.

Förvaringsinstitutet har enligt artikel 21.9.c också en skyldighet att genomföra instruktioner från förvaltaren såvida inte dessa strider mot lag eller fondbestämmelser/bolagsordning. Av kommissionens förslag till genomförandeförordning framgår att bestämmelsen är något bakvänt formulerad i förhållande till syftet. Vad det handlar om är att kontrollera att de åtgärder som vidtas på förvaltarens uppdrag inte strider mot lag och fondbestämmelser/bolagsordning, t.ex. att en investering inte strider mot fondens placeringsrestriktioner.

Enligt artikel 21.9.d ska förvaringsinstitutet säkerställa att ersättningar till fonden vid transaktioner betalas i tid och enligt artikel 21.9.e säkerställa att fondens avkastning är rätt beräknad och används i enlighet med lag och fondbestämmelser/bolagsordning.

*Genomförande i svensk rätt***Förslag:** Förvaringsinstitutet ska

1. se till att försäljning, emission, återköp, inlösen och makulering av andelar eller aktier i AIF-fonder genomförs i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning och AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning,
2. se till att värdet av andelarna eller aktierna i AIF-fonden beräknas i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning och AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning,
3. genomföra AIF-förvaltarens instruktioner, såvida inte dessa strider mot tillämplig nationell lagstiftning eller AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning,
4. se till att ersättningar för transaktioner som berör en AIF-fonds tillgångar inbetalas till AIF-fonden inom sedvanliga tidsfrister, och
5. se till att en AIF-fonds intäkter används i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning och AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning.

Bestämmelser motsvarande artikel 21.9 bör föras in i den nya lagen. Liksom andra bestämmelser beträffande förvaringsinstitutets uppgifter kommer det i lagen närmast att vara fråga om en portalparagraf som anger de yttre ramarna. Detaljreglerna för hur olika uppgifter ska utföras mer konkret följer av kommissionens kommande genomförandeförordning.

För specialfonder finns bestämmelser om förvaringsinstitutets uppgifter i dag i 3 kap. 2 § andra stycket LIF. Bestämmelserna i LIF motsvarar i stort sett artikel 21.9 i AIFM-direktivet. Några särregler för specialfonderna behövs därför inte.

10.7 Skyldigheten att agera i fondens och andelsägarnas intresse

Både AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet ska agera hederligt, rättvist, professionellt, oberoende och i fondens och investerarnas intresse, artikel 21.10 första stycket i AIFM-direktivet. Enligt andra

stycket i samma artikel ska förvaringsinstitutet inte utföra verksamhet för fondens eller förvaltarens räkning som kan innebära intressekonflikter mellan investerarna, fonden eller förvaltaren å den ena sidan och förvaringsinstitutet å den andra sidan, om inte förvaringsinstitutsverksamheten är separerad från annan verksamhet där intressekonflikter kan uppstå. Potentiella intressekonflikter ska också identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för investerarna. Enligt tredje stycket i artikel 21.10 får förvaringsinstitutet inte använda fondens tillgångar utan samtycke från fonden eller förvaltaren för fondens räkning.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet ska utföra sina respektive uppgifter hederligt, rättvist, professionellt, oberoende och i AIF-fondens och dess investerares intresse.

Ett förvaringsinstitut får inte utföra verksamhet avseende AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, som kan skapa intressekonflikter mellan AIF-fonden, AIF-fondens investerare, AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet, såvida inte förvaringsinstitutet håller utförandet av sina förvaringsinstitutsuppgifter funktionellt och hierarkiskt åtskilda från oförenliga uppgifter, samtidigt som eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

Förvaringsinstitutet får inte utan förhandsgodkännande av AIF-fonden, eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, förfoga över fondens tillgångar.

Sundhetsregler motsvarande artikel 21.10 första stycket i AIFM-direktivet om att agera hederligt, rättvist och professionellt och i kundernas/investerarnas intressen finns även i annan lagstiftning på värdepappersområdet, se t.ex. artikel 14.1.a i UCITS-direktivet och artikel 19.1 i MiFID, som har genomförts i svensk rätt genom paragrafer med motsvarande lydelse i LIF (4 kap. 2 § tredje stycket) respektive lagen om värdepappersmarknaden (8 kap. 1 §).

På samma sätt bör artikel 21.10 första stycket i AIFM-direktivet genomföras, dvs. genom en paragraf i den nya lagen med motsvarande lydelse.

Andra stycket i artikel 21.10 preciserar förvaringsinstitutets generella skyldighet att agera i investerarnas intresse på så sätt att verksamheten som förvaringsinstitut ska hållas åtskild från annan verksamhet som kan innebära intressekonflikter. Om förvaringsinstitutet är ett värdepappersinstitut skulle det kunna vara fråga om handel med värdepapper för egen och kunders räkning, rådgivning och kapitalförvaltning. I dessa verksamheter skulle information om fondernas innehav och affärer kunna användas för att otillbörligt gynna andra kunder eller institutet självt. Att fullgöra funktionen som extern värderare enligt artikel 19.4.a kan innebära en intressekonflikt, främst i förhållande till förvaringsinstitutets kontrollerande funktioner. Sådan verksamhet ska därför enligt artikel 19.4 andra stycket hållas åtskild från verksamhet som förvaringsinstitut. Artikel 20.1 andra stycket bör genomföras genom att en bestämmelse med motsvarande lydelse tas in i den nya lagen. I samma bestämmelse bör kravet på åtskillnad mellan värderingsfunktion och förvaringsinstitutsfunktion finnas.

Reglerna i AIFM-direktivet på detta område motsvarar, och går längre, än dagens regler för specialfonder. Någon särskild reglering för dessa behövs därför inte.

10.8 Delegering av förvaringsinstitutsfunktioner

Förvaringsinstitutet får delegera själva förvaringen och kontrollen av äganderätten samt förandet av register, dvs. uppgifterna enligt artikel 21.8 i AIFM-direktivet, till en tredje part under vissa villkor. Uppgifterna att kontrollera pennigflöden, köp och inlösen, värdering m.m. enligt artikel 21.7 och artikel 21.9 får dock inte delegeras vidare, se artikel 21.11 första stycket. Supportuppgifter som är kopplade till kontrollen, såsom administrativa och tekniska funktioner, omfattas dock inte av begränsningarna och kraven i direktivet, se skäl 42. Likaså framgår av artikel 21.11 sista stycket att det inte innebär delegering att utnyttja clearing- och settlementtjänster.

För att delegering ska vara tillåten får för det första delegeringen inte ske i syfte att kringgå kraven i AIFM-direktivet (artikel 21.11.a). Förvaringsinstitutet ska också kunna visa att det finns objektiva skäl för delegeringen (artikel 21.11.b). Vidare krävs att förvaringsinstitutet handlar med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg både vid valet av uppdragstagare och i den efterföljande översynen och kontrollen av uppdragstagaren (artikel 21.11.c).

Förvaringsinstitutet måste också se till att uppdragstagaren uppfyller vissa krav enligt artikel 21.11.d (i)–(v). Uppdragstagaren ska ha de strukturer och den sakkunskap som krävs för att kunna hantera de tillgångar som uppdragstagaren ska förvara. När det är fråga om förvaring av finansiella instrument enligt artikel 21.8, ska uppdragstagaren stå under effektiv reglering, inklusive minimikapitalkrav, och tillsyn samt omfattas av regelbunden extern granskning för att säkerställa att denne har de finansiella instrumenten i sin besittning. Uppdragstagaren ska också hålla de tillgångar som innehas av förvaringsinstitutets kunder åtskilda från sina egna tillgångar och från förvaringsinstitutets tillgångar så att de vid varje tidpunkt tydligt kan identifieras som tillgångar som tillhör ett visst förvaringsinstituts kunder. Uppdragstagaren får, liksom förvaringsinstitutet självt, inte använda tillgångarna utan fondens, eller förvaltarens för fondens räkning, förhandsgodkännande och efter anmälan till förvaringsinstitutet. Uppdragstagaren ska också uppfylla de allmänna skyldigheterna enligt artikel 21.8 och artikel 21.10, bl.a. att agera hederligt, rättvist och professionellt och hantera intressekonflikter.

Från kravet på att uppdragstagaren ska stå under viss reglering och tillsyn finns en undantagsregel, om det i en viss jurisdiktion krävs att finansiella instrument förvaras inom jurisdiktionen och det inte finns någon som uppfyller dessa krav. I sådana fall får förvaringsinstitutet använda en sådan uppdragstagare, om fondens investerare informeras om förhållandet och förvaringsinstitutet har instruerats av fonden eller förvaltaren för fondens räkning om att delegation ska ske, se artikel 21.11 tredje stycket.

En uppdragstagare som har fått uppgifter delegerade till sig får i sin tur delegera vidare på samma villkor som gäller för förvaringsinstitutets delegation.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Förvaringsinstitutet får inte delegera andra funktioner än förvaring och kontroll av äganderätten till tredje part.

Förvaringsinstitutet får delegera funktioner till tredje part, endast om vissa i lagen angivna villkor är uppfyllda, t.ex. att delegeringen inte får ske i avsikt att kringgå lagkraven och att det finns ett objektiva skäl till delegeringen.

En tredje part får i sin tur vidaredelegera dessa funktioner, förutsatt att samma krav är uppfyllda.

Tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i direktiv 98/26/EG genom värdepappersavvecklingssystem enligt det direktivet, eller tillhandahållande av liknande tjänster från värdepappersavvecklingssystem i tredjeland, ska inte anses vara en delegering av depåförvaringsfunktioner.

Bestämmelser som motsvarar artikel 21.11 bör tas in i den nya lagen. De uppgifter som får delegeras är förvaringen och kontrollen av äganderätten, samt de uppgifter som är förknippade med denna verksamhet, t.ex. kontrollen av ”externa bevis” för äganderätten och registerföring.

För specialfonder finns i dag en begränsad reglering av möjligheterna att delegera uppgifter. Enligt 3 kap. 2 § sista stycket LIF får ett förvaringsinstitut låta ett utländskt förvaringsinstitut förvara utländska finansiella instrument. Bestämmelsen har tidigare tolkats så att det inte var möjligt att delegera förvaringsinstitutets uppgifter till ett annat svenskt institut.⁹ Av artikel 22.2 i UCITS-direktivet framgår indirekt att åtminstone själva förvaringsverksamheten kan delegeras till tredje part.¹⁰ Detta måste numera anses gälla även svenska förvaringsinstitut, åtminstone avseende UCITS-fonder. Den svenska regleringen är således behäftad med en viss osäkerhet beträffande specialfonder. Även vid en restriktiv tolkning, dvs. att delegering endast är tillåten beträffande utländska finansiella instrument, saknas det bestämmelser om de villkor som enligt AIFM-direktivet ska ställas på uppdragstagaren. De regler som ska gälla för AIF-fonder i allmänhet bör därför gälla även för specialfonder.

10.9 Förvaringsinstitutets ansvar

Förvaringsinstitutet ska enligt artikel 21.12 i AIFM-direktivet vara ansvarigt för förluster av finansiella instrument som förvaras av förvaringsinstitutet eller en tredje part som förvaringen har delegerats till. Om finansiella instrument har gått förlorade ska förvaringsinstitutet, utan onödigt dröjsmål, återlämna finansiella instrument av identisk typ eller motsvarande belopp i pengar till fonden

⁹ Se SOU 2002:104 s. 47.

¹⁰ Av artikeln framgår att förvaringsinstitutets ansvar gäller oberoende av om förvaringen har delegerats till en tredje part.

eller förvaltaren för fondens räkning. Vad som avses med ”förlorade” specificeras i förslag till kommissionens förslag till genomförandeförordning. Med ”förlorade” avses i förslaget t.ex. att fonden har förlorat äganderätten till instrumenten, antingen för att instrumenten aldrig har existerat eller har upphört att existera. Det kan också vara fråga om att fonden permanent inte kan sälja instrumenten. Om ett finansiellt instrument har upphört att existera för att det har ersatts av ett annat, t.ex. genom en bolagshändelse, är det dock inte fråga om en förlust av instrumentet.

Förvaringsinstitutet undgår ansvar om institutet kan visa att förlusten har berott på ”en yttre händelse utanför dess rimliga kontroll och vilkas konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla rimliga ansträngningar att göra så”, se artikel 21.12 andra stycket. Vad som ska förstås med sådana ”yttre händelser” preciseras i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Där framgår att det inte får vara fråga om handlingar eller underlåtenhet från förvaringsinstitutets sida utan t.ex. en myndighets beslut, och det ska vara fråga om händelser som inte hade kunnat förhindras med rimliga ansträngningar.

När det gäller andra skador än förluster av finansiella instrument ska förvaringsinstitutet enligt artikel 21.12 tredje stycket i AIFM-direktivet, vara ansvarigt för skador orsakade av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller till följd av oaktsamhet inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt direktivet.

Förvaringsinstitutets ansvar ska enligt huvudregeln i artikel 21.13 första stycket, inte påverkas av eventuell delegation av uppdraget. Förvaringsinstitutet kan dock enligt artikel 21.13 andra stycket befrias från ansvar för tredje parts handlande om institutet kan visa

- att kraven för delegering enligt artikel 21.11 andra stycket har uppfyllts,
- att det finns ett skriftligt avtal enligt vilket förvaringsinstitutets ansvar har överförts till uppdragstagaren på så sätt att fonden kan rikta sina ersättningskrav direkt mot den tredje parten (själv, genom förvaltaren eller genom förvaringsinstitutet), och
- att det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och fonden, eller förvaltaren för fondens räkning, som uttryckligen tillåter ansvarsbefrielse och fastställer objektiva skäl för det.

Beträffande den sista punkten så preciseras i kommissionens förslag till genomförandeförordning vad som avses med ”objektiva skäl” för ansvarsbefrielse. Det kan t.ex. vara fråga om att det av legala skäl krävs att en uppdragstagare anlitas för förvaring av finansiella instrument i en viss jurisdiktion.

När det är fråga om en uppdragstagare i ett tredjeland och de enda möjliga uppdragstagarna är enheter som inte uppfyller kraven på att stå under effektiv tillsyn m.m., se artikel 21.11.d (ii), krävs för förvaringsinstitutets ansvarsbefrielse att

- fondens fondbestämmelser eller bolagsordning uttryckligen tillåter en sådan ansvarsbefrielse,
- investerarna, innan de har investerat i fonden, har informerats om ansvarsbefrielsen och skälen för den,
- fonden, eller förvaltaren för fondens räkning, har instruerat förvaringsinstitutet att anlita en sådan uppdragstagare i tredjeland,
- det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och fonden/förvaltaren för fondens räkning som uttryckligen tillåter ansvarsbefrielse, och
- det finns ett skriftligt avtal enligt vilket förvaringsinstitutets ansvar har överförts till uppdragstagaren på så sätt att fonden kan rikta sina ersättningskrav direkt mot den tredje parten (själv, genom förvaltaren eller genom förvaringsinstitutet).

När det i artikel 21.12–21.14 talas om förvaringsinstitutets ansvar mot fonden/investerarna kan detta åberopas antingen av fonden eller av förvaltaren för fondens räkning beroende på rättsförhållandet mellan förvaringsinstitut, förvaltare och fond, se artikel 21.15.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Förvaringsinstitutet är ansvarigt gentemot AIF-fonden eller AIF-fondens investerare, om förvaringsinstitutet, eller en tredje part till vilken depåförvaringen delegerats, förlorat finansiella instrument som depåförvaras.

Vid förlust av ett finansiellt instrument som depåförvaras ska förvaringsinstitutet utan onödigt dröjsmål återlämna ett finansiellt instrument av identisk typ eller motsvarande belopp till AIF-fonden eller till den AIF-förvaltare som agerar för AIF-

fondens räkning. Förvaringsinstitutet ska inte hållas ansvarigt om det kan visa att förlusten är följd av en yttre händelse utanför institutets rimliga kontroll och vilkas konsekvenser det hade varit omöjligt att avvärja trots alla rimliga ansträngningar att göra så.

Förvaringsinstitutet ska gentemot AIF-fonden eller dess investerare vara ansvarigt för övriga förluster som dessa åsamkas till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller till följd av oaktsamhet brutit i fullgörandet av sina skyldigheter enligt den nya lagen.

En delegering ska inte påverka förvaringsinstitutets ansvar.

Förvaringsinstitutet kan, när det gäller förlust av finansiella instrument som depåförvaras av en tredje part, befrias från ansvar under vissa i lagen angivna förutsättningar.

Om lagstiftningen i ett tredjeland kräver att vissa finansiella instrument depåförvaras av en lokal enhet och det inte finns någon lokal enhet som uppfyller kraven på att stå under effektiv tillsyn och regelbunden granskning, kan förvaringsinstitutet befrias från ansvar förutsatt att ett antal i den nya lagen angivna krav är uppfyllda, t.ex. att den berörda AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning uttryckligen tillåter en sådan ansvarsbefrielse och att investerarna har informerats om ansvarsbefrielsen och skälen för den.

Förvaringsinstitutets ansvar kan åberopas antingen direkt av AIF-fonden eller indirekt via AIF-förvaltaren, beroende på hur rättsförhållandet mellan förvaringsinstitutet, AIF-förvaltaren och investerarna är utformat.

För specialfonder ska dagens regler behållas oförändrade, dvs. förvaringsinstitutet är ansvarigt oberoende av fel eller försummelse för skador som andelsägare tillfogats genom förvaringsinstitutets överträdelser av lagen eller fondbestämmelserna.

Bestämmelser motsvarande artikel 21.12–21.15 bör tas in i den nya lagen.

För specialfonder finns i dag en bestämmelse om förvaringsinstitutets skadeståndsansvar i 2 kap. 21 § andra stycket LIF. Enligt bestämmelsen ska förvaringsinstitutet ersätta fondandelsägare och fondbolag för skador som de har tillfogats genom att förvaringsinstitutet har överträtt LIF eller fondbestämmelserna. Enligt förarbetena är förvaringsinstitutet skadeståndsskyldigt oberoende av fel eller försummelse om det överträder lagen eller fondbestäm-

melser.¹¹ Den svenska bestämmelsen går längre än AIFM-direktivet, särskilt vad gäller ansvaret för annat än just förvaringen av finansiella instrument, där förvaringsinstitutet enligt artikel 21.12 tredje stycket i AIFM-direktivet ansvarar för skada på grund av vårdslöshet och uppsåt. Att införa motsvarande regel för förvaringsinstitut för specialfonder skulle innebära en viss försämring av kundskyddet. En andelsägare har hittills kunnat grunda ett skadeståndsanspråk på överträdelse av LIF eller fondbestämmelser. Med en ändring till ett culpaansvar skulle andelsägare därutöver få åberops- och bevisbördan för förvaringsinstitutets uppsåt eller oaktsamhet.

Förvaringsinstitutets uppgifter enligt AIFM-direktivet kommer dock att preciseras i förhållande till förvaringsinstitutets skyldigheter enligt gällande svensk rätt. Ett förvaringsinstitut ska t.ex. kontrollera äganderätten avseende vissa tillgångar, se artikel 21.8.b. Man skulle kunna hävda att en lösning som innebär att vi behåller dagens ansvarsbestämmelse i praktiken skulle innebära en skärpning på så sätt att förvaringsinstitutet fortfarande skulle ha samma ansvar men för fler och annorlunda skyldigheter än i dag. I sak innebär dock AIFM-direktivets beskrivningar av förvaringsinstitutens uppgifter en verklighetsanpassning och precisering snarare än en utvidgning och skärpning av skyldigheterna. Direktivet anger t.ex. vad institutet ska göra avseende tillgångar som faktiskt inte kan förvaras. Enligt gällande rätt ska tillgångarna helt enkelt förvaras, oavsett om det faktiskt går. Begreppet ”förvara” har således hittills behövt förstås som att faktiskt förvara tillgångarna i vissa fall och vidta vissa, icke närmare angivna, åtgärder för att kontrollera tillgångarna i andra fall. Med utgångspunkten att förvaringsinstitutets uppgifter snarare preciseras än utvidgas innebär det inte en skärpning av förvaringsinstitutets ansvar att behålla dagens skadeståndsregler.

För förvaringsfrågorna är ansvaret enligt AIFM-direktivet närmast att betrakta som ett kontrollansvar, dvs. förvaringsinstitutet ansvarar om institutet inte kan visa att förlusten har berott på en ”yttre händelse” utanför institutets kontroll. Vad som avses med yttre händelser och vad som krävs för att händelsen ska anses ligga utanför institutets kontroll preciseras i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Kontrollansvaret enligt AIFM-direktivet och ansvaret för överträdelser av LIF eller fondbestämmelserna en-

¹¹ Se prop. 1989/90:153 s. 76.

ligt svensk rätt behöver dock i praktiken i många fall inte innebära någon större skillnad. Att finansiella instrument gått förlorade på grund av naturkatastrof, upplopp eller en statlig myndighets beslut tas upp i förslaget till genomförandeförordning, som exempel på yttre händelser som faller utanför kontrollansvaret. Motsvarande händelser kan knappast betraktas som förvaringsinstitutets överträdelser av LIF vid bedömningen av skadeståndsansvaret enligt 1 kap. 21 § LIF.

Vidare kan förvaringsinstitutet enligt AIFM-direktivet överföra ansvaret till en tredje part under vissa förutsättningar, se artikel 21.13 andra stycket och artikel 21.14. Om det skulle innebära en försämring eller inte av kundskyddet att införa en sådan möjlighet för förvaringsinstitut för specialfonder kan diskuteras. Mot bakgrund av förarbetsuttalandena om att ansvaret är oberoende av fel eller försummelse,¹² kan man hävda att det skulle bli en försämring. En andelsägare i en svensk specialfond som i dag kan rikta sina skadeståndsanspråk mot en svensk bank skulle med en sådan lösning kunna bli tvungen att rikta sina anspråk mot ett utländskt institut. Det har dock i andra sammanhang uttalats att förvaringsinstitutets ansvar i förhållande till uppdragstagare kan begränsas till ett akt-samhetskrav, dvs. förvaringsinstitutets ansvar är att iaktta normal aktsamhet vid valet av uppdragstagare.¹³ Bestämmelserna om förvaringsinstitut kommer i och med genomförandet av AIFM-direktivet att vara en del av genomförandet av direktivet. Även om ansvarsreglerna, som utredningen föreslår, behålls oförändrade ska de tolkas direktivkonformt och lägre krav än de som ställs i direktivet är inte tillåtna. Det blir slutligen en fråga för rättstillämpningen, men enligt utredningens uppfattning innebär det i sämsta fall, från investerarens synvinkel, att förvaringsinstitutets ansvar måste ligga på samma nivå som AIFM-direktivet.

10.10 Förvaringsinstitutets skyldighet att lämna information till tillsynsmyndigheten

Enligt artikel 21.16 ska förvaringsinstitutet till sin behöriga myndighet lämna information som förvaringsinstitutet har fått i sin egen-skap av förvaringsinstitut, dvs. information om fonden och förvaltare, som myndigheten behöver i tillsynen över fonden eller

¹² Prop. 1989/90:153 s. 76.

¹³ Se t.ex. SOU 2002:105 s. 72.

förvaltaren. Om den behöriga myndigheten för förvaringsinstitutet är en annan än för fonden/förvaltaren (t.ex. om förvaltaren och förvaringsinstitutet finns i olika länder) ska förvaringsinstitutets myndighet lämna informationen vidare till den behöriga myndigheten för fonden eller förvaltaren.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Förvaringsinstitut som står under Finansinspektionens tillsyn ska på begäran av Finansinspektionen lämna inspektionen all information som institutet har fått vid utförandet av sina uppgifter och som AIF-fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva. Finansinspektionen ska utan dröjsmål dela den mottagna informationen med AIF-fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter.

Den som utövar tillsyn över ett förvaringsinstitut ska till Finansinspektionen lämna den information som behövs för att inspektionen ska kunna utöva tillsyn över AIF-förvaltare och AIF-fonder.

Ett svenskt förvaringsinstitut kommer i de flesta fall att vara ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag, men i vissa fall kan det förekomma helt andra typer av förvaringsinstitut (se avsnitt 10.1).

Kreditinstitut och värdepappersbolag står under Finansinspektionens tillsyn och är skyldiga att lämna inspektionen de upplysningar som inspektionen begär, se 13 kap. 3 § lagen om bank och finansieringsrörelse och 23 kap. 2 § andra stycket lagen om värdepappersmarknaden. Några ytterligare bestämmelser för att genomföra just denna del av AIFM-direktivet skulle därför inte behövas.

Enligt 13 kap. 6 a § lagen om bank och finansieringsrörelse ska Finansinspektionen ”samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen”. För förvaringsinstitut som är kreditinstitut kan man därför säga att det inte behövs några ytterligare regler för att genomföra artikel 21.12 i AIFM-direktivet. För förvaringsinstitut som är värdepappersbolag men inte kreditinstitut är dock rättsläget något annorlunda. I 23 kap. 5 och 6 §§ lagen om värdepappersmarknaden är bestämmelserna om informationsutbyte och samarbete med andra behöriga myndigheter begrän-

sade till vissa direktiv. Inspektionen ska t.ex. enligt 23 kap. 5 § lagen om värdepappersmarknaden utbyta information i den utsträckning som följer av MiFID och öppenhetsdirektivet.

Det skulle således vara möjligt att genomföra artikel 21.16 i AIFM-direktivet genom att endast införa en bestämmelse om att Finansinspektionen ska utbyta information enligt AIFM-direktivet med andra tillsynsmyndigheter om värdepappersbolag som är förvaringsinstitut. Nackdelen är dock att bestämmelserna om informationsutbyte avseende AIF-fonder mellan företag och Finansinspektionen och mellan inspektionen och utländska tillsynsmyndigheter då skulle finnas i flera olika lagar. På grund av artiklarna 50–55 i AIFM-direktivet kommer det ändå att finnas en hel del bestämmelser om informationsutbyte m.m. i den nya lagen, se avsnitt 12.4. Det skulle underlätta för både Finansinspektionen och berörda företag om flertalet av de frågor som regleras i AIFM-direktivet fanns på ett och samma ställe. Därför bör artikel 21.16 genomföras så att bestämmelserna om förvaringsinstituts upplysningskyldighet och Finansinspektionens samarbete med andra behöriga myndigheter uttryckligen framgår av den nya lagen.

För vissa AIF-fonder kan det förekomma förvaringsinstitut som inte står under Finansinspektionens tillsyn. Detta gäller enligt artikel 21.3.c tredje stycket för fonder där andelsägarna inte har rätt att lösa in sina andelar förrän fem år efter investeringen och som investerar i tillgångar som inte ska förvaras i depå (dvs. andra tillgångar än finansiella instrument). För sådana fonder kan t.ex. notariatfunktioner, advokater, registratorer, m.fl. vara förvaringsinstitut, se skäl 34. Även denna typ av förvaringsinstitut måste dock lämna information som de har fått i sin egenskap av förvaringsinstitut.

En första fråga är vem som är ”den behöriga myndigheten” för dessa förvaringsinstitut. Enligt artikel 4.1.g (iv) är den behöriga myndigheten i dessa fall den myndighet eller det officiella organ som har rätt att registrera eller utöva tillsyn över förvaringsinstitutet i fråga. Det innebär att t.ex. revisorsnämnden eller advokatsamfundet kan vara ”behörig myndighet”. Bestämmelsen om vilka som kan vara förvaringsinstitut enligt artikel 21.3.c i AIFM-direktivet bör enligt utredningens förslag genomföras med en öppen definition på samma sätt som bestämmelsen i direktivet är utformad, se avsnitt 10.1. Det innebär att det inte i förväg går att säga vilka som kan komma att utses till förvaringsinstitut. Det går därför inte heller att i förväg lägga fast vilka som är behöriga myndigheter för

dessa förvaringsinstitut, jfr artikel 44 första stycket i AIFM-direktivet. Om t.ex. en advokat utses till förvaringsinstitut får advokatsamfundet anses vara den behöriga myndigheten, vilket följer av 8 kap. 1 § rättegångsbalken. Några uttryckliga bestämmelser om vilka som är behöriga myndigheter för denna typ av förvaringsinstitut bör således inte tas in i den nya lagen. Däremot bör det tas in en bestämmelse som innebär att den som utövar tillsyn över ett förvaringsinstitut ska till Finansinspektionen lämna den information som behövs för att inspektionen ska kunna utöva tillsyn över AIF-förvaltare och AIF-fonder. Inspektionens rätt till information kan visserligen anses följa redan av den allmänna bestämmelsen i artikel 46.2.b. Den behöriga myndigheten har enligt den artikeln rätt att begära upplysningar från vilken person som helst med anknytning till AIF-förvaltarens verksamhet eller AIF-fonden. Det kan dock vara lämpligt att för tydlighets skull samla bestämmelserna om informationsutbytet avseende förvaringsinstituten på ett och samma ställe i lagen. Någon bestämmelse om att denna typ av förvaringsinstitut ska lämna information till ”sin” behöriga myndighet behöver inte tas in i lagen. Det är en förutsättning för att någon ska kunna godkännas som förvaringsinstitut att regler om informationsutbyte mellan förvaringsinstitutet och institutets tillsynsmyndighet eller motsvarande är utformade så att inspektionen kan få den information som behövs.

En annan fråga är om informationsutbytet kan hindras av sekretessregler och tystnadsplikt enligt andra regelverk. En advokat har t.ex. ”tystnadsplikt avseende det som anförtrotts advokaten inom ramen för advokatverksamheten eller som advokaten i samband därmed fått kännedom om” (2.2.1 Vägledande regler om god advokatsed). Och en revisor får inte ”obehörigen röja” uppgifter som revisorn har fått i sin yrkesutövning (26 § revisorslagen [2001:883]). När det gäller revisorer och andra som har ett obehörighetsrekvisit i sina sekretessregler är det relativt oproblematiskt. Det kan knappast anses obehörigt att lämna uppgifter, direkt eller indirekt, till en myndighet som myndigheten har rätt till enligt bestämmelser i lag.¹⁴ Möjligen är det mer komplicerat i förhållande till advokater. Uppdraget att vara förvaringsinstitut kan dock knappast anses vara ett förhållande mellan advokaten och en klient i advokatverksamheten. Skyldigheten att agera i AIF-fondens och investerarnas intressen enligt artikel 21.10 gäller även förvaringsinstitut

¹⁴ Se t.ex. beträffande obehörighetsrekvisitet i bestämmelsen om banksekretess i Per-Ola Jansson, Banksekretess och annan finansiell sekretess, 2010, s. 110 ff.

som är advokater. Advokatens förvaringsinstitutsuppdrag är således inte ett uppdrag enbart mellan advokaten och klienten, utan en advokat som tar på sig ett sådant uppdrag kommer också enligt lag att ha vissa skyldigheter mot investerarna. Tystnadsplikten enligt advokatsamfundets regler borde därför inte hindra att advokaten lämnar uppgifter om fonden och förvaltaren till advokatsamfundet som sedan lämnar uppgifterna vidare till Finansinspektionen. Om det skulle finnas problem med informationslämnandet till inspektionen för något potentiellt förvaringsinstitut bör detta anses vara ett hinder mot att utse vederbörande till förvaringsinstitut.

11 Informationskrav och rapportering till behörig myndighet

11.1 Allmänt om informationskraven

Ett syfte med AIFM-direktivet är att öka transparensen för investerare och behöriga myndigheter genom att ställa enhetliga krav på årsredovisning och annan information om AIF-fonder. Artiklarna 22 och 23 i AIFM-direktivet innehåller därför bestämmelser om att AIF-förvaltare ska tillhandahålla årsredovisning och annan information till investerare för de AIF-fonder som de förvaltar. Artikel 24 reglerar den information som en AIF-förvaltare ska rapportera till den behöriga myndigheten.

Kraven i AIFM-direktivet är utformade för att kunna tillämpas på den heterogena grupp fonder som omfattas av direktivets definition av AIF-fond och skiljer sig på ett flertal punkter från befintliga krav på rapportering och informationsgivning för investeringsfonder i gällande rätt. Informationskraven i LIF och tillhörande föreskrifter är utformade efter mönster i UCITS-direktivet och är därmed präglade av det direktivets placeringsregler samt behovet av konsumentskydd. Investerarskydd är som nämnts visserligen ett viktigt skäl även till informationskraven i AIFM-direktivet. Bestämmelserna i AIFM-direktivet är dock utformade med särskilt fokus på behovet av information om risk- och likviditetshandling samt, vad avser rapporteringskraven till behöriga myndigheter, behovet av att övervaka risker i det finansiella systemet.

I kapitel 7 har övergripande förslag lämnats på vad som bör gälla för AIF-fonder som marknadsförs till olika typer av investerare. Enligt förslagen bör AIF-fonder som vänder sig till icke-professionella investerare omfattas av särskilda informationskrav. Vad avser specialfonder föreslås att vissa av de gällande informationskraven i

LIF behålls för sådana specialfonder som enligt fondbestämmelserna är öppna för investeringar från icke-professionella investerare. För övriga specialfonder föreslås att enbart informationsreglerna i den nya lagen ska gälla.

11.2 Regelbunden information

Bestämmelser om årsredovisning finns i artikel 22 i AIFM-direktivet. I artikel 23.4 och 23.5 finns krav på viss annan information som en AIF-förvaltare regelbundet ska lämna om EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren förvaltar och sådana AIF-fonder som marknadsförs inom EES. Bestämmelser om halvårsredogörelse, liknande dem som finns i UCITS-direktivet, saknas i AIFM-direktivet.

11.2.1 Årsberättelse

Artikel 22.1 i AIFM-direktivet innehåller krav på att AIF-förvaltare ska tillhandahålla en årsredovisning för varje EES-baserad AIF-fond som den förvaltar och för varje AIF-fond som den marknadsför inom EES. AIF-fonder som är baserade i tredjeland och som inte marknadsförs inom EES omfattas därmed inte av kravet. Årsredovisningen ska på begäran tillhandahållas investerarna senast sex månader efter räkenskapsårets utgång och göras tillgänglig för de behöriga myndigheterna i förvaltarens och AIF-fondens hemsstat.

Av artikel 22.2 framgår att årsredovisningen ska innehålla minst resultat- och balansräkningar, verksamhetsberättelse, information om ersättningar till AIF-förvaltarens personal, fördelat dels på fasta och rörliga ersättningar, dels på olika personalkategorier, samt information om den särskilda vinstandel (carried interest)¹ som fonden betalar ut. Årsredovisningen ska även innehålla information om väsentliga förändringar i sådana förhållanden som är av betydelse för fonden och dess investerare, (och som förvaltaren är skyldig att informera om i enlighet med artikel 23 i AIFM-direktivet, se vidare avsnitt 11.3 om informationsbroschyr), däribland fondens

¹ Begreppet carried interest definieras i artikel 4.1.d som en andel av AIF-fondens vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen av AIF-fonden, exklusive eventuell andel av AIF-fondens vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som avkastning på investering som AIF-förvaltaren har gjort i AIF-fonden.

investeringsstrategi, fondbestämmelser eller bolagsordning och avtal som är centrala för fonden.

Om aktierna eller andelarna i fonden är upptagna till handel på en reglerad marknad och därför omfattas av kravet på att offentliggöra en årsredovisning senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång i enlighet med det s.k. öppenhetsdirektivet², följer det av artikel 22.1 i AIFM-direktivet att endast viss kompletterande information om fonden behöver tillhandahållas separat till investerarna senast sex månader efter räkenskapsårets utgång. Om denna information i stället offentliggörs som en del av årsredovisningen ska den kompletterande informationen offentliggöras senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång.

Årsredovisningen ska upprättas i enlighet med de redovisningsstandarder som är tillämpliga för fonden i fondens hemmedlemsstat eller i det tredjeland där fonden är etablerad och i enlighet med de redovisningsprinciper som följer av fondbestämmelserna eller bolagsordningen.

Kommissionen har i enlighet med artikel 22.4 i AIFM-direktivet i förslaget till genomförandeförordning givit närmare bestämmelser om årsredovisningens innehåll och form. I förslaget finns övergripande principer för hur årsredovisningen ska vara upprättad, minimikrav avseende balans- och resultaträkningarnas innehåll, bestämmelser om verksamhetsberättelsen, samt definitioner av centrala begrepp såsom tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Förslaget innehåller en definition av vad som ska anses vara en väsentlig ändring i enlighet med artikel 22.2.d i AIFM-direktivet och som därmed ska framgå av årsredovisningen. Vidare regleras den information om ersättningar som ska ingå i årsredovisningen i enlighet med artikel 22.2.e i AIFM-direktivet i genomförandeförordningen.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG (EUT L 390, 31.12.2004 s. 38 Celex 32004L0109).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår tillhandahålla en årsberättelse för varje EES-baserad AIF-fond som förvaltaren förvaltar och för varje AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES.

Årsberättelsen ska på begäran lämnas till fondens investerare. Årsberättelsen ska göras tillgänglig för Finansinspektionen och den behöriga myndigheten i AIF-fondens hemland.

Årsberättelsen ska innehålla

1. en balansräkning eller motsvarande,
2. en resultaträkning eller motsvarande,
3. en verksamhetsberättelse,
4. information om väsentliga ändringar i den information som ska lämnas i informationsbroschyren, samt
5. information om ersättningar.

Räkenskaperna i årsberättelsen ska vara upprättade i enlighet med bestämmelserna om redovisning i det land där AIF-fonden är etablerad samt gällande fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om årsberättelse för en specialfond.

AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder som enligt fondbestämmelserna är öppna för investeringar av icke-professionella investerare ska i fråga om sådana fonder tillhandahålla

1. årsberättelsen senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång, och
2. en halvårsredogörelse senast två månader från halvårets utgång.

Kraven på information till investerare är en betydelsefull del av investerarskyddet i allmänhet och konsumentskyddet i synnerhet. Transparens och tillgång till information är dessutom i praktiken en förutsättning för att upprätthålla investerarnas förtroende. Det får till följd att de fonder som ryms inom direktivets definition av

AIF-fond redan i dag som regel omfattas av krav på att någon form av årlig redovisning ska upprättas.

AIF-fonder som omfattas av 6 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078), bl.a. aktiebolag och handelsbolag i vilka en eller flera juridiska personer är delägare, ska upprätta och offentliggöra årsredovisning i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554)³. Aktiebolag som upprättar årsredovisning ska i enlighet med 7 kap. 25 § aktiebolagslagen (2005:551) tillhandahålla redovisningshandlingar och revisionsberättelse senast två veckor innan den ordinarie bolagsstämma där årsredovisningen ska behandlas. Bolagsstämman ska hållas inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår (7 kap. 10 § samma lag). Handelsbolag där någon av delägarna är en juridisk person ska offentliggöra årsredovisningen och revisionsberättelsen genom att ge in handlingarna till registreringsmyndigheten inom sex månader efter räkenskapsårets utgång (8 kap. 3 § årsredovisningslagen). Bestämmelserna i årsredovisningslagen bygger bl.a. på det fjärde bolagsrättsliga direktivet (78/660/EEG)⁴ som är tillämpligt på aktiebolag och motsvarande bolag med säte inom EES.

AIF-fonder som är emittenter av värdepapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES ska offentliggöra en årsredovisning senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång i enlighet med kraven i artiklarna 4.1 och 23.1 i det s.k. öppenhetsdirektivet (2004/109/EG)⁵. Sådana AIF-fonder omfattas även av kravet på att offentliggöra en halvårsrapport för räkenskapsårets första sex månader senast två månader efter den berörda periodens utgång (artikel 5.1 i öppenhetsdirektivet). För svenska emittenter är dessa bestämmelser införda i 16 kap. 4 och 5 §§ lagen om värdepappersmarknaden.

En bestämmelse motsvarande artikel 22.1 i AIFM-direktivet bör införas i den nya lagen. Informationen i den årliga redovisning som en AIF-förvaltare ska tillhandahålla kan, men behöver inte, vara upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. För att undvika sammanblandning av begreppen bör därför den i fondlagstiftningen

³ Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag upprättas i enlighet med lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Försäkringsföretag upprättar årsredovisning i enlighet med lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Dessa företag torde dock aldrig kunna omfattas av definitionen av en AIF.

⁴ Rådets fjärde direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag (EGT L 222, 14.8.1978 s. 1, Celex 31978L0660).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG (EUT L 390, 31.12.2004 s. 38 Celex 32004L0109).

sedan tidigare etablerade termen årsberättelse användas i den nya lagen för den rapport som ska tillhandahållas årligen avseende AIF-fonder (jfr 4 kap. 18 § LIF). Kravet på årsredovisning i artikel 22.1 i AIFM-direktivet bör således genomföras genom en allmän bestämmelse om att en AIF-förvaltare, för varje EES-baserad AIF-fond som förvaltaren förvaltar och för varje AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES, ska tillhandahålla en årsberättelse inom sex månader från räkenskapsårets utgång. Årsberättelsen ska tillhandahållas av AIF-förvaltaren men behöver inte upprättas av förvaltaren, i den mån AIF-fonden själv gör detta. Årsberättelsen ska lämnas till investerarna i AIF-fonden på begäran och göras tillgänglig för Finansinspektionen och den behöriga myndigheten i AIF-fondens hemland (om det är ett annat än Sverige). Direktivet föreskriver inte hur informationen ska lämnas till investerare eller göras tillgänglig för behöriga myndigheter. Detta är inte heller föremål för reglering i genomförandebestämmelser. Utredningens bedömning är att detta bör tolkas som att det är möjligt för en AIF-förvaltare att lämna informationen till investerare på elektronisk väg och att göra den tillgänglig för behöriga myndigheter på förvaltarens webbplats. Informationen behöver inte ges in till den behöriga myndigheten, såvida den behöriga myndigheten inte särskilt begär det (se avsnitt 11.4.1). Nuvarande bestämmelser om ingivande av bl.a. årsberättelsen för en specialfond föreslås dock behållas, se vidare avsnitt 11.4.2.

Även om de fonder som träffas av direktivets definition av AIF-fond omfattas av ett befintligt krav på årlig rapportering, varierar kraven på rapportens innehåll beroende på bl.a. fondens rättsliga ställning, var fonden har sitt säte och huruvida aktierna eller andelarna i fonden är upptagna till handel på en reglerad marknad. För att möjliggöra flexibilitet i fråga om den information som ska tillhandahållas för en AIF-fond är artikel 22.2 i AIFM-direktivet, som reglerar årsredovisningens innehåll, allmänt utformad. En motsvarande allmän bestämmelse bör införas i den nya lagen. Bestämmelsen kommer att kompletteras av kommissionens genomförandeförordning. Av den nya lagen bör även framgå förtydligandet i artikel 23 första stycket i AIFM-direktivet, att det är de redovisningsregler som är tillämpliga i det land där fonden har sitt säte samt gällande fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande bestämmelser som reglerar fondens verksamhet som ska tillämpas vid upprättandet av årsberättelsen för en AIF-fond.

Årsberättelse och halvårsredogörelse för specialfonder och AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare

Enligt 4 kap. 18 § LIF ska fondbolag och värdepappersbolag, med tillstånd för fondverksamhet avseende specialfonder, för varje fond som de förvaltar upprätta en årsberättelse inom fyra månader från utgången av varje räkenskapsår samt en halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader inom två månader från halvårets utgång. Årsberättelse och halvårsredogörelse ska innehålla den information som behövs för en bedömning av fondens utveckling och ställning. Handlingarna ska på begäran skickas till andelsägarna i fonden. Bestämmelsen bygger på artiklarna 68.1, 68.2, 75.1 och 75.3 i UCITS-direktivet.

I artikel 69.3 och 69.4 samt bilaga B till UCITS-direktivet finns bestämmelser om den information som ska ingå i de periodiska rapporterna. Bestämmelserna har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter från Finansinspektionen. Av 19 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om investeringsfonder (FFFS 2008:11) framgår bl.a. att en årsberättelse ska bestå av resultat- och balansräkning, uppgifter om investeringsfondens innehav och positioner i finansiella instrument, tilläggsupplysningar samt förvaltningsberättelse. Föreskrifterna innehåller även grundläggande redovisningsprinciper och definitioner av centrala begrepp, krav på resultat- och balansräkningens form och innehåll, värderingsregler, m.m. I halvårsredogörelsen ska en mer översiktlig redogörelse för investeringsfondens ställning och utveckling under perioden lämnas.

De föreslagna bestämmelserna om årsberättelse i den nya lagen bör i enlighet med förslagen i avsnitt 11.2.1 även omfatta specialfonder. Dagens krav i 4 kap. 18 § LIF på att en förvaltare av specialfonder för varje specialfond ska upprätta årsberättelse senast fyra månader från räkenskapsårets utgång bör av konsumentskyddsskäl kvarstå i svensk rätt avseende sådana specialfonder som enligt fondbestämmelserna är öppna för investeringar av icke-professionella investerare. Av samma skäl bör även kravet på att en halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader ska lämnas inom två månader från halvårets utgång i enlighet med samma paragraf kvarstå för sådana specialfonder.

Innehållet i årsberättelsen för investeringsfonder regleras enligt gällande rätt i föreskrifter från Finansinspektionen. Utöver dessa bestämmelser saknas gällande redovisningsregler eller redovisningslagstiftning som är tillämplig för specialfonder. Enligt utredningens

bedömning bör redovisningsreglerna för investeringsfonder (nuvarande värdepappersfonder) och specialfonder även i fortsättningen i så stor utsträckning som möjligt överensstämma. Vad gäller specialfonder bör därför de övergripande bestämmelserna om årsredovisningens form och innehåll i kommissionens förslag till genomförandeförordning kompletteras med föreskrifter från Finansinspektionen. Ett bemyndigande att meddela föreskrifter om upprättande av årsberättelse och halvårsredogörelse för specialfonder föreslås därför införas i den nya lagen.

I kapitel 7 föreslås att AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare och som inte är specialfonder, ska omfattas av ett krav på att andelarna ska vara upptagna till handel på en reglerad marknad. Sådana fonder kommer därmed att omfattas av öppenhetsdirektivets krav på att en emittent ska offentliggöra årsredovisning och halvårsrapport. Några kompletterande bestämmelser avseende årsredovisning och halvårsrapport utöver detta för sådana AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare bedöms inte vara motiverade.

11.2.2 Revision

Räkenskaperna i årsredovisningen ska enligt andra och tredje styckena i artikel 22.3 i AIFM-direktivet granskas av revisor i enlighet med det åttonde bolagsrättsliga direktivet (2006/43/EG), revisorsdirektivet⁶. Revisionsberättelsen ska återges i årsredovisningen i sin helhet. Medlemsstaterna får tillåta att AIF-förvaltare som marknadsför icke EES-baserade AIF-fonder låter räkenskaperna i en sådan fond granskas av revisor i enlighet med de internationella revisionsstandarder⁷ som är tillämpliga i det land där AIF-fonden har sitt säte.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG (EUT L 157, 9.6.2006, s. 87 Celex 32006L0043).

⁷ I artikel 23.3 tredje ledet i den svenska versionen av AIFM-direktivet används termen redovisningsstandarder, vilket är någonting annat än revisionsstandarder. Med hänsyn till att det inte är möjligt att genomföra revision i enlighet med redovisningsstandarder är utredningens bedömning att det rör sig om en felaktig översättning. I den engelska versionen av motsvarande bestämmelse används begreppet auditing standards.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Räkenskaperna i årsberättelsen ska vara granskade av AIF-förvaltarens eller, om annan än AIF-förvaltarens, AIF-fondens revisor. Granskningen ska utföras av en person med behörighet att utföra revision i enlighet med revisorsdirektivet. Revisionsberättelsen, med eventuella anmärkningar, ska i sin helhet återges i årsberättelsen.

Revisionen av räkenskaperna i årsberättelsen för en AIF-fond som har sitt säte utanför EES får utföras i enlighet med internationella revisionsstandarder som är tillämpliga i det land där AIF-fonden har sitt säte.

Revisorerna i ett fondbolag ska enligt 4 kap. 19 § LIF granska de räkenskaper som ligger till grund för årsberättelsen för de investeringsfonder som fondbolaget förvaltar. Revisionsberättelsen ska återges i sin helhet i årsberättelsen för fonden. Bestämmelsen bygger på artikel 73 i UCITS-direktivet. I likhet med motsvarande bestämmelse i AIFM-direktivet framgår av artikel 73 i UCITS-direktivet att revisionen av räkenskaperna i årsberättelsen ska utföras av en person som bemyndigats att granska redovisningar i enlighet med revisorsdirektivet. Någon närmare precisering av vem som är behörig att utföra revision i ett fondbolag framgår emellertid inte av LIF utan följer av bestämmelserna om revision i 9 kap. aktiebolagslagen.

Av 9 kap. 12 § aktiebolagslagen framgår att endast den som är auktoriserad eller godkänd revisor i enlighet med bestämmelserna i revisorslagen (2001:883) kan vara revisor i ett aktiebolag. Revisorslagen genomför revisorsdirektivets behörighetsbestämmelser i svensk rätt. Någon ytterligare precisering av vem som är behörig att utföra revision i ett fondbolag är därmed inte nödvändig.

En AIF-förvaltare och en AIF-fond som förvaltaren förvaltar behöver dock inte per automatik granskas av samma revisor. En uttrycklig bestämmelse om vem som är behörig att granska räkenskaperna i en AIF-fond bör därför införas i den nya lagen. Kravet i AIFM-direktivet på att en AIF-förvaltare ska tillhandahålla en revisorsgranskad årsberättelse omfattar dessutom även AIF-fonder baserade i andra länder och som granskas av revisor i enlighet med lagstiftningen i det land där fonden är baserad. Bestämmelsen i den nya lagen bör därför preciseras på så sätt att det framgår att revisionen

av räkenskaperna i årsberättelsen för en AIF-fond som har sitt säte inom EES och som förvaltas av en svensk AIF-förvaltare ska vara utförd av en person med behörighet att utföra revision i enlighet med revisorsdirektivet.

Den möjlighet för medlemsstaterna att tillåta undantag från kravet på att revisionen ska vara utförd av en revisor med behörighet i enlighet med revisorsdirektivet för sådana AIF-fonder som är baserade utanför EES, bör utnyttjas. Den nya lagen bör därför innehålla en bestämmelse om att revisionen av räkenskaperna i årsberättelsen för en AIF-fond som har sitt säte utanför EES ska vara utförd i enlighet med internationella revisionsstandarder som är tillämpliga i det land där AIF-fonden har sitt säte. De internationella revisionsstandarder som åsyftas är de som antagits av International Federation of Accountants (IFAC:s) organ IAASB (International Auditing and Assurance Standards Board). Standarderna gäller även för revision inom EU i enlighet med ett i revisorsdirektivet reglerat särskilt antagningsförfarande.

11.2.3 Övrig information som ska lämnas regelbundet

Artikel 23.4 och 23.5 i AIFM-direktivet innehåller bestämmelser om regelbunden information som en AIF-förvaltare ska lämna avseende EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren förvaltar och AIF-fonder som förvaltaren marknadsför. Enligt artikel 23.4 ska en AIF-förvaltare lämna information om den procentuella andelen illikvida tillgångar i fonden för vilka särskilda ordningar gäller samt eventuella nya ordningar för fondens likviditetshantering. Förvaltaren ska också informera om en AIF-fonds aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas.

Artikel 23.5 innehåller bestämmelser om regelbunden information avseende AIF-fonder som använder finansiell hävstång. För sådana fonder ska AIF-förvaltaren informera om ändringar i den högsta nivån av finansiell hävstång samt eventuell rätt att förfoga över säkerheter eller andra garantier som lämnas enligt ordningen för finansiell hävstång.

Närmare bestämmelser om den information som ska lämnas i enlighet med artikel 23.4 och 23.5 samt hur och när den informationen ska lämnas finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Där framgår att information ska lämnas om bl.a. illikvida tillgångar, förändringar i likviditetshanteringen, aktuell

riskprofil samt information om riskhantering och riskhanterings-system. Av förslaget till genomförordning framgår även vilken information som ska lämnas om hävstång, förfoganderätt över säkerheter samt lämnade garantier i enlighet med artikel 23.5 i AIFM-direktivet.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska för varje EES-baserad AIF-fond som förvaltaren förvaltar och för varje AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES regelbundet tillhandahålla information om:

- 1) andelen illikvida tillgångar,
- 2) förändringar i AIF-fondens likviditetshantering,
- 3) AIF-fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas, samt
- 4) för AIF-fonder som använder finansiell hävstång, det totala beloppet för finansiell hävstång, eventuella förändringar i den högsta nivån av finansiell hävstång som förvaltaren får använda samt förändringar i rätten att förfoga över säkerheter eller andra garantier enligt ordningen för finansiell hävstång.

Bestämmelser om sådan regelbunden information som, utöver informationen i årsberättelsen, ska tillhandahållas av en AIF-förvaltare enligt artikel 23.4 och 23.5 i AIFM-direktivet bör införas i den nya lagen. Med hänsyn till att dessa artiklar kommer att preciseras i kommissionens förslag till genomförandeförordning bedöms att det inte behövs något bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter avseende den regelbundna information en AIF-förvaltare ska lämna om de AIF-fonder som förvaltas.

Regelbunden information om specialfonder och andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare

Någon bestämmelse om regelbunden information motsvarande artikel 23.4 och 23.5 finns inte i den svenska fondlagstiftningen. I 4 kap. 17 § LIF finns emellertid ett krav på att fondbolag på be-

gäran från andelsägare eller någon som avser att köpa andelar i en investeringsfond ska lämna kompletterande information om risker och riskhantering för fonden. Den regelbundna information om risker m.m. som ovan föreslås att AIF-förvaltare ska lämna överlappar i viss mån den information som ett fondbolag är skyldigt att lämna enligt 4 kap. 17 § LIF. Kravet i den bestämmelsen skiljer sig dock i vissa avseenden från de regler som här föreslås införas i den nya lagen. Bestämmelsen i LIF innebär bl.a. att information ska lämnas på begäran, vilket kan anses vara ett striktare krav på att den informationen ska vara aktuell vid den tidpunkt den lämnas. Bestämmelsen i 4 kap. 17 § LIF bör därför, genom en hänvisning i den nya lagen, av konsumentskyddsskäl även i fortsättningen gälla för specialfonder som enligt fondbestämmelserna är öppna för investeringar av icke-professionella investerare.

Som beskrivits i avsnitt 7.4.3 ska ett fondbolag varje år lämna skriftlig information till andelsägarna i en investeringsfond om de kostnader för bl.a. förvaltning som hänför sig till andelsinnehavet, se 4 kap. 22 och 23 §§ LIF. Bestämmelsen saknar motsvarighet i UCITS-direktivet. Syftet med bestämmelsen är att underlätta för fondsparare att göra jämförelser av kostnader, bedöma värdet av förvaltningstjänsten, öka kostnadseffektiviteten m.m.⁸ Även kravet på att lämna regelbunden information om kostnader bör gälla fortsättningsvis vad avser specialfonder som enligt fondbestämmelserna är öppna för investeringar av icke-professionella investerare.

Bestämmelserna om information om kostnader är utformade för investeringsfonder och den särskilda ställning en investeringsfond har i förhållande till fondbolaget. Bestämmelserna är inte anpassade för fonder med en annan rättslig ställning än en investeringsfond. Ett krav på kostnadsinformation liknande det som gäller enligt LIF för övriga AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare skulle enligt utredningens bedömning vara svårt att utforma så att informationen blir jämförbar mellan olika fonder. Något krav på att lämna information om kostnader bör därför inte ställas på övriga AIF-fonder som i Sverige marknadsförs till icke-professionella investerare. Dessa fonder föreslås dock omfattas av ett krav på att andelarna ska vara upptagna till handel på en reglerad marknad. Som en följd av detta kommer dessa fonder att omfattas av de betydande informationskrav och redovisningsregler som gäller

⁸ Se prop. 1997/98:160 s. 153 ff.

för noterade företag, inklusive detaljerade bestämmelser om redovisning av AIF-fondens intäkter, kostnader och resultat.

11.3 Informationsbroschyr

11.3.1 Informationsbroschyrens innehåll

Artikel 23 i AIFM-direktivet innehåller bestämmelser om den information som en AIF-förvaltare ska tillhandahålla om EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren förvaltar samt om AIF-fonder som förvaltaren marknadsför inom EES. Artikel 23.1 innehåller krav på sådan information som ska göras tillgänglig innan en investerare investerar i en AIF-fond. Det rör sig bl.a. om information om fondens investeringsstrategi, riskprofil, förvaringsinstitut, eventuell delegering, värderingsprinciper, rätt till inlösen och senaste nettotillgångsvärde.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska tillhandahålla en informationsbroschyr för varje AIF-fond som har sitt säte inom EES som förvaltaren förvaltar och för varje AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES.

Informationen ska omfatta följande:

- 1) En beskrivning av fondens investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa kan ändras.
- 2) Var mottagar-AIF-fonden är etablerad, om AIF-fonden är en matar-AIF-fond, samt information om var de underliggande fonderna är etablerade om AIF-fonden är en fond-i-fond.
- 3) En beskrivning av de tillgångsslag som fonden får placera i, fondens riskprofil, inklusive information om användande av finansiell hävstång.
- 4) En beskrivning av de viktigaste rättsliga följderna av en investering i fonden.
- 5) Uppgifter om AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, revisorer och andra tjänsteleverantörer.

- 6) Uppgifter om ansvarsförsäkring eller tillgängliga medel för att täcka vissa skadeståndsanspråk.
- 7) Uppgifter om delegering av förvaltnings- och förvaringsfunktioner.
- 8) Principer och rutiner för värdering av tillgångarna i fonden.
- 9) Likviditetshantering och rätt till inlösen samt förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier.
- 10) Uppgifter om och maximibelopp för direkta och indirekta avgifter.
- 11) En beskrivning av förvaltarens principer för likabehandling av investerare och rätt till förmånsbehandling för någon investerare.
- 12) Uppgifter om primärmäklare.
- 13) Hur och när viss regelbunden information om fonden lämnas.
- 14) Den senaste årsberättelsen och det senast beräknade nettotillgångsvärdet eller marknadsvärdet för fondens andelar eller aktier.
- 15) Uppgift om historisk avkastning.

För en AIF-fond som omfattas av en skyldighet att offentliggöra ett prospekt behöver en AIF-förvaltare endast lämna sådan information som inte redan framgår av prospektet.

Informationsbroschyren för en specialfond ska innehålla fondbestämmelserna för fonden.

För en specialfond som enligt fondbestämmelserna är öppen för placeringar av icke-professionella investerare ska information lämnas på särskilt framträdande plats i informationsbroschyren om fondens värde kan variera kraftigt på grund av fondens sammansättning och de förvaltningsmetoder AIF-förvaltaren använder sig av.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter med närmare bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll.

En bestämmelse baserad på artikel 23.1 i AIFM-direktivet bör införas i den nya lagen. Direktivet anger inte något samlingsbegrepp för det dokument där informationen ska ingå. Utredningen anser dock att det är lämpligt att använda den i fondlagstiftningen redan etablerade termen informationsbroschyr även i fråga om det dokument där information om AIF-fonder ska lämnas.

Kraven på informationsbroschyrens innehåll i artikel 23.1 är relativt detaljerade och åtföljs inte av någon bestämmelse som ger kommissionen i uppgift att ta fram delegerade akter om informationens närmare innehåll. Direktivtexten lämpar sig dock inte att genomföras i lag i sin helhet. Bestämmelsen bör därför kombineras med ett bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om informationsbroschyrens närmare innehåll.

Vissa uppgifter som ska ingå i informationsbroschyren behöver uppdateras mer regelbundet än andra. Det gäller i synnerhet information om det senast beräknade nettotillgångsvärdet eller marknadsvärdet på fondens andelar eller aktier. Sådan information som uppdateras ofta kan lämnas i en bilaga till informationsbroschyren.

I enlighet med artikel 23.3 i AIFM-direktivet bör det framgå av den nya lagen att sådana AIF-förvaltare som offentliggör prospekt i enlighet med prospektdirektivet⁹ endast behöver tillhandahålla sådan information som inte framgår av prospektet. Informationen ska antingen lämnas separat i en informationsbroschyr eller som kompletterande information i prospektet. Prospektdirektivets bestämmelser om upprättande av prospekt är genomförda i svensk rätt huvudsakligen genom 2 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Prospekt som godkänts av en behörig myndighet i en annan medlemsstat är giltiga i Sverige, om Finansinspektionen erhållit ett intyg från den behöriga myndigheten i den medlemsstat där prospektet godkänts att prospektet är upprättat i enlighet med prospektdirektivet (2 kap. 36 §).

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG (EUT L 345, 31.12.2003, s. 64 Celex 32003L0071).

Informationsbroschyr för specialfonder och andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare

I enlighet med vad som föreslagits i kapitel 7 bör specialfonder omfattas av informationsbestämmelserna i den nya lagen. Enligt den nuvarande bestämmelsen om informationsbroschyrens innehåll i 4 kap. 15 § LIF ska broschyren innehålla fondbestämmelserna för fonden, de uppgifter som behövs för att man ska kunna göra en bedömning av fonden och fondens riskprofil, information om uppdragsavtal, tillåtna tillgångsslag samt, för det fall fondmedel får placeras i derivatinstrument, en beskrivning av användningen av derivatinstrument och hur det påverkar fondens riskprofil. Mer detaljerade bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll finns i Finansinspektionens föreskrifter (se 18 kap. FFFS 2008:11). Bestämmelserna bygger på artiklarna 69.1, 69.2, 70.1, 71 och 72 samt modul A bilaga I till UCITS-direktivet (se prop. 2002/03:150 s.177–179). Enligt utredningens bedömning motsvaras de nuvarande kraven på informationsbroschyrens innehåll i 4 kap. 15 § LIF av den föreslagna bestämmelsen om informationsbroschyr för en AIF-fond. Det bör dock uttryckligen framgå av den nya lagen att informationsbroschyren för en specialfond ska innehålla fondbestämmelserna för fonden. I övrigt saknas skäl att ställa högre innehållsmässiga krav på en informationsbroschyr för en specialfond, än vad som förslås gälla för övriga AIF-fonder.

Av 4 kap. 16 § LIF framgår att viss information om en investeringsfond ska anges på en framträdande plats i informationsbroschyren och i allt övrigt marknadsföringsmaterial avseende fonden. Sådan framträdande information ska bl.a. lämnas om fonden kan variera kraftigt i värde på grund av fondens sammansättning eller de förvaltningsmetoder fondbolaget använder. I samma paragraf finns även krav på särskilt framträdande information i vissa andra fall som inte är tillämpliga i fråga om specialfonder. Det gäller information om fondens placeringsinriktning i det fall fonden placeras i andra tillgångar än överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument eller om fonden är en indexfond samt om fonden är en sådan fond som har tillstånd enligt 5 kap. 8 § LIF att frångå reglerna om riskspridning avseende placeringar i bl.a. statskuldförbindelser. Bestämmelsen i 4 kap. 16 § LIF bygger på artikel 70.2 och 70.3 i UCITS-direktivet och infördes i svensk rätt i samband med genomförandet av förändringarna i 1985 års UCITS-

direktiv då möjligheterna för investeringar i olika finansiella tillgångar utökades (prop. 2002/03:150 s. 218–219).

Enligt utredningens uppfattning är det av konsumentskyddsskäl motiverat att tydliggöra viss riskinformation i fråga om specialfonder som enligt fondbestämmelserna är öppna för placeringar av icke-professionella investerare. För sådana fonder bör därför bestämmelsen i 4 kap. 16 § 2 LIF gälla även fortsättningsvis.

Utredningen anser emellertid inte att det finns skäl att ställa några ytterligare krav på den information som ska lämnas i informationsbroschyren avseende andra AIF-fonder som marknadsförs i Sverige till icke-professionella investerare. Som framgår av avsnitt 11.3.3 föreslås att förvaltare av AIF-fonder som vänder sig till icke-professionella investerare ska tillhandahålla ett faktablad för fonden. Faktabladet ska bl.a. innehålla den grundläggande information som behövs för en investering i fonden och den risk som är förenad med en sådan investering och möjliggör för icke-professionella investerare att få tydlig information.

11.3.2 Information om förvaringsinstitutets ansvar

Ett förvaringsinstitut kan i vissa fall friskriva sig från ansvar för förlust av sådana instrument som depåförvaras av tredje part. Bestämmelser om sådan friskrivning finns i artikel 21.13 i AIFM-direktivet och har behandlats i avsnitt 10.9. I det fall ett förvaringsinstitut har ingått ett sådant arrangemang ska AIF-förvaltaren enligt artikel 23.2 i AIFM-direktivet informera potentiella investerare om detta innan de investerar i AIF-fonden. AIF-förvaltaren ska också utan dröjsmål informera investerare i en AIF-fond om alla förändringar som rör förvaringsinstitutets ansvar.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska informera investerare innan de investerar i en AIF-fond om de arrangemang som förvaringsinstitutet gjort för att avtalsrättsligt friskriva sig från ansvar för förlust av finansiella instrument som depåförvaras av tredje part.

En AIF-förvaltare ska utan dröjsmål informera investerare om ändringar som rör förvaringsinstitutets ansvar.

En bestämmelse motsvarande artikel 23.2 bör införas i den nya lagen. I enlighet med bestämmelserna om förvaringsinstitut i artikel 13 (men till skillnad mot bl.a. informationsbestämmelsen i artikel 23.1) omfattar informationskravet i artikel 23.2 alla AIF-fonder som en AIF-förvaltare förvaltar, även sådana fonder som har sitt säte utanför EES och som inte marknadsförs inom EES. Inför en investering i en AIF-fond kan information om förvaringsinstitutets ansvar lämnas i den informationsbroschyr som avser fonden, under förutsättning att investeraren får del av informationsbroschyren. I det fall AIF-förvaltaren offentliggör ett prospekt i enlighet med lagen om handel med finansiella instrument kan informationen lämnas där.

Det framgår inte av direktivet eller förslaget till genomförandeförordning hur AIF-förvaltaren ska informera investerare om förändringar i förvaringsinstitutets ansvar. Bestämmelsen bör dock inte tolkas som att en AIF-förvaltare måste skicka information eller på annat sätt söka upp investerare för att informera om en förändring. Enligt utredningens uppfattning bör det vara tillräckligt att informationen görs tillgänglig elektroniskt och på begäran överlämnas till investerarna.

11.3.3 Faktablad

Förslag: För AIF-fonder som en AIF-förvaltare marknadsför i Sverige till icke-professionella investerare ska det finnas ett aktuellt faktablad.

Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma AIF-fonden och den risk som är förenad med att investera i den.

Innehållet i faktabladet ska vara rättvisande och tydligt och får inte vara vilseledande. Det ska stämma överens med relevanta delar i informationsbroschyren.

Av faktabladet ska AIF-fondens rättsliga ställning framgå. Det ska också framgå om AIF-fonden är en specialfond.

Närmare bestämmelser om faktabladets innehåll ska regleras i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Enligt 4 kap. 16 a § LIF ska det för varje investeringsfond finnas ett aktuellt faktablad med övergripande information om fonden. Bestämmelsen om faktablad bygger på artiklarna 78–82 i UCITS-direktivet. Informationens innehåll framgår av en genomförandeförordning från kommissionen.¹⁰ Kravet på faktablad omfattar i svensk rätt även specialfonder. Ett syfte med faktabladet är att på ett tydligt och enkelt sätt sammanfatta den mest väsentliga informationen om en investeringsfond. Genom harmoniserade regler skapas möjlighet till jämförelse mellan olika investeringsalternativ.

I enlighet med vad som föreslagits i avsnitt 7.4.5 bör AIF-fonder som i Sverige marknadsförs till icke-professionella investerare omfattas av ett krav på att det ska finnas ett faktablad om fonden. Liksom för investeringsfonder (nuvarande värdepappersfonder) bör faktabladet på ett lättbegripligt sätt sammanfatta den grundläggande information som behövs för att en investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den. Vad detta innebär i detalj bör överlämnas åt Finansinspektionen att föreskriva om. I flera avseenden bör de krav som följer av kommissionens genomförandeförordning 583/2010 kunna uppställas, t.ex. beskrivningen av mål och placeringsinriktning i artikel 7 i förordningen och kraven i artikel 8 på hur fondens risk/avkastningsprofil ska presenteras. I andra delar kan förordningens bestämmelser i stället användas som utgångspunkt men anpassas. Det gäller t.ex. beskrivningen av avgifter i artiklarna 11 och 12. Därutöver bör av faktabladet uttryckligen framgå att fonden inte är någon investeringsfond och inte omfattas av de krav på riskspridning som gäller för sådana fonder. Om fonden är en specialfond ska det framgå av faktabladet. En AIF-fond kan som nämnts vara konstruerad på många olika sätt, t.ex. som ett aktiebolag, som ett kommanditbolag eller någon utländsk motsvarighet till dessa. I faktabladet bör den juridiska konstruktionen beskrivas på ett lättbegripligt sätt. Beskrivningen bör också innefatta vilka risker som är förknippade med konstruktionen, t.ex. om investeraren kan förlora mer än det investerade kapitalet och vad som sker vid en eventuell konkurs.

Den som avser att investera i en AIF-fond bör, liksom fallet är för den som avser att investera i en investeringsfond, utan begäran tillhandahållas faktabladet i god tid innan avtal ingås. Skyldigheten att tillhandahålla faktabladet bör åvila AIF-förvaltaren utom i de

¹⁰ Kommissionens förordning (EU) nr 583/2010.

fall investerarens order hanteras av ett värdepappersinstitut. Då bör skyldigheten åvila värdepappersinstitutet.¹¹

För specialfonder som enligt fondbestämmelserna enbart är öppna för investeringar av professionella investerare föreslås nuvarande krav på faktablad slopas, se vidare förslagen i avsnitt 7.6.

11.4 Rapportering till behöriga myndigheter

11.4.1 Rapporteringskrav för AIF-förvaltare

Artikel 24 i AIFM-direktivet innehåller bestämmelser om en AIF-förvaltares skyldighet att rapportera till behöriga myndigheter i hemmedlemsstaten. Enligt artikel 24.1 ska AIF-förvaltaren bl.a. rapportera på vilka marknader och i vilka tillgångar förvaltaren huvudsakligen bedriver handel, samt huvudsakliga exponeringar och riskkoncentrationer. Kravet på att regelbundet lämna information om de huvudsakliga tillgångar AIF-förvaltaren bedriver handel med samt exponeringar och riskkoncentrationer omfattar enligt artikel 3.3.d i AIFM-direktivet även AIF-förvaltare som inte når upp till tröskelvärdena i artikel 3.2.

Enligt artikel 24.2 ska behöriga myndigheter för varje AIF-fond få information om bl.a. andelen illikvida tillgångar, förändringar av likviditetshanteringen, aktuell riskprofil och riskhanteringssystem, tillgångar som fonden har investerat i och resultatet av stresstester. Artikel 24.3 innehåller bestämmelser om att en AIF-förvaltare på begäran av de behöriga myndigheterna ska överlämna en förteckning över samt årsredovisningar för de AIF-fonder som förvaltaren förvaltar.

AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång ska enligt artikel 24.4 göra viss information om den finansiella hävstången och betydelsefulla motparter tillgänglig för behöriga myndigheter i hemmedlemsstaten. När en finansiell hävstång ska anses användas i betydande grad ska anges i genomförandebestämmelser från kommissionen (artikel 24.6).

I artikel 24.5 finns en bestämmelse om att den behöriga myndigheten ska ha befogenhet att begära in information regelbundet och på ad-hoc basis om det behövs för en effektiv övervakning av riskerna i det finansiella systemet. Enligt andra stycket i artikel 24.5

¹¹ I 4 kap. 20 § LIF och 8 kap. 22 a § lagen om värdepappersmarknaden finns motsvarande fördelning av ansvaret för att tillhandahålla faktablad avseende investeringsfonder.

får Esma under exceptionella omständigheter begära att de behöriga myndigheterna inför ytterligare rapporteringskrav när det krävs av stabilitetsskäl, för att främja det ekonomiska systemets integritet eller långsiktig ekonomisk tillväxt.

I kommissionens förslag till genomförandeförordning finns närmare bestämmelser om den information som regelbundet ska rapporteras till behöriga myndigheter. Där regleras även hur ofta rapportering ska ske, vilket bl.a. styrs av AIF-fondens storlek. I ett appendix finns därutöver en omfattande förteckning över uppgifter som regelbundet ska rapporteras till behöriga myndigheter. I förslaget till genomförordningen regleras också när finansiell hävstång ska anses användas i betydande grad. Detta är fallet när en AIF-fonds exponeringar beräknade enligt bruttometoden är mer än tre gånger större än fondens nettotillgångsvärde (NAV).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska avseende de AIF-fonder som förvaltaren förvaltar regelbundet rapportera information till Finansinspektionen om

- 1) de marknader där förvaltaren är medlem eller bedriver aktiv handel,
- 2) de instrument som förvaltaren huvudsakligen handlar med, samt
- 3) huvudsakliga exponeringar och riskkoncentrationer.

En AIF-förvaltare ska avseende de EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren förvaltar samt de AIF-fonder som förvaltaren marknadsför inom EES lämna information till Finansinspektionen om

- 1) illikvida tillgångar,
- 2) förändringar i AIF-fondens likviditetshantering,
- 3) AIF-fondens riskprofil och riskhanteringssystem,
- 4) huvudsakliga kategorier av tillgångar som AIF-fonden har investeringar i, samt
- 5) resultatet av genomförda stresstester.

En AIF-förvaltare ska på begäran av Finansinspektionen överlämna årsberättelsen för de EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren förvaltar och de AIF-fonder som förvaltaren marknadsför inom EES, samt en förteckning över de AIF-fonder som förvaltaren förvaltar till Finansinspektionen.

AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång ska regelbundet informera Finansinspektionen om den finansiella hävstångens nivå och sammansättning samt uppgifter om de för fonden fem mest betydande exponeringarna.

Icke EES-baserade AIF-förvaltare som i Sverige marknadsför AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång, ska regelbundet informera Finansinspektionen om den finansiella hävstångens nivå och sammansättning samt uppgifter om de för fonden fem mest betydande exponeringarna.

Om det behövs för att övervaka risker i det finansiella systemet får Finansinspektionen begära att en AIF-förvaltare lämnar ytterligare information till Finansinspektionen. Finansinspektionen ska i så fall informera Esma.

Bestämmelser motsvarande artikel 24 i AIFM-direktivet bör införas i den nya lagen. I enlighet med vad som föreslagits i fråga om informationskraven i artikel 23 bör lagen ange ramarna för den information som en AIF-förvaltare är skyldig att rapportera till och hålla tillgänglig för Finansinspektionen samt vilka AIF-fonder som rapporteringsskyldigheten omfattar. Mer detaljerade rapporteringskrav framgår av kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Kraven i artikel 24.3 och 24.4 på att årsberättelse, lista på förvaltade fonder samt information om finansiell hävstång är utformade så att informationen på begäran ska överlämnas alternativt göras tillgänglig för den behöriga myndigheten. Det kan hävdas att sådan information som en AIF-förvaltare är skyldig att på begäran tillhandahålla inte behöver preciseras i lagtext med hänsyn till att Finansinspektionen inom ramen för sin befogenhet som tillsynsmyndighet bör ges möjlighet att begära in den information och de handlingar som behövs för att utöva tillsynen. Mot detta kan invändas att bestämmelsen kan förstås som en maximireglering vars syfte är att skydda AIF-förvaltare från alltför betungande administrativa krav. Begränsningen till kvartalsvis inrapportering i artikel 24.3.b bör förstås på detta sätt. Bestämmelsen i artikel 24.5 som

ger de behöriga myndigheterna möjlighet att begära in ytterligare information, i den mån det behövs för att övervaka risker i det finansiella systemet, tyder också på en restriktiv hållning i fråga om den information som en AIF-förvaltare ska vara skyldig att tillhandahålla. I fråga om den information som ska tillhandahållas om finansiell hävstång kan dessutom ett specifikt lagkrav tydliggöra skyldigheten för en AIF-förvaltare att upprätthålla rutiner och processer som möjliggör att informationen kan göras tillgänglig utan dröjsmål. Utredningen anser därför inte att kraven i artikel 24.3 och 24.4 kan ersättas med en allmän skyldighet för AIF-förvaltare att lämna in den information och de handlingar som Finansinspektionen begär. Kraven i artikel 24.3 och 24.4 bör därför framgå av den svenska lagen. Finansinspektionen bör dock ges en befogenhet att införa ytterligare krav på regelbunden rapportering i den mån det är nödvändigt för att övervaka riskerna i det finansiella systemet. Finansinspektionen ska i så fall informera Esma om att sådana krav införts.

Tredje stycket i artikel 24.4 tar sikte på AIF-förvaltare baserade utanför EES. I fråga om sådana förvaltare omfattar rapporterings-skyldigheten i artikel 24.4 EU-baserade AIF-fonder samt icke EES-baserade AIF-fonder som marknadsförs i unionen. Som framgår av förslagen i avsnitt 13.3 föreslår utredningen att AIF-förvaltare utanför EES ska tillåtas att marknadsföra AIF-fonder i Sverige. Av förslagen i samma avsnitt följer dock att en svensk AIF-fond inte kan förvaltas av en AIF-förvaltare etablerad utanför EES. Utredningen föreslår därför att det tredje stycket i artikel 24.4 genomförs genom en bestämmelse i den nya lagen som innebär att AIF-förvaltare som marknadsför icke EES-baserade AIF-fonder i Sverige och som i betydande grad använder sig av finansiell hävstång, regelbundet ska rapportera den finansiella hävstångens nivå och sammansättning till Finansinspektionen samt lämna uppgifter om de för fonden fem mest betydande exponeringarna.

11.4.2 Rapporteringskrav för förvaltare av specialfonder och för förvaltare av andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den information som AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder eller AIF-fonder som mark-

nadsförs till icke-professionella investerare ska lämna till Finansinspektionen.

AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ge in informationsbroschyr och årsberättelse samt i förekommande fall halvårsredogörelse och faktablad till Finansinspektionen så snart de färdigställts.

Nuvarande rapporteringskrav för specialfonder följer av bestämmelsen i 10 kap. 2 § LIF enligt vilken fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag vars andelar marknadsförs i Sverige samt förvaringsinstitut är skyldiga att lämna Finansinspektionen upplysningar om sin verksamhet. Vilken information som ska rapporteras till Finansinspektionen och hur ofta rapportering ska ske framgår av 20 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:11) om investeringsfonder. Föreskrifterna innehåller bl.a. bestämmelser om kvartalsvis rapportering för fondbolag och investeringsfonder, rapportering av en investeringsfonds innehav, om användningen av derivatinstrument, samt om månadsvis riskrapportering för specialfonder.

I enlighet med vad som föreslagits ovan ska rapporteringsreglerna i den nya lagen tillämpas för specialfonder. För att göra det möjligt för Finansinspektionen att i föreskrifter behålla de delar av nuvarande rapporteringskrav för specialfonder som inspektionen anser lämpligt, och samtidigt anpassa det nuvarande regelverket till de genomförandebestämmelser som följer av AIFM-direktivet, bör ett bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om rapporteringskrav för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder införas i den nya lagen. Bemyndigandet bör även omfatta AIF-förvaltare som förvaltar andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare.

För specialfonder gäller enligt 4 kap. 21 § LIF att informationsbroschyrer, faktablad, årsberättelser och halvårsredogörelser ska ges in till Finansinspektionen så snart de färdigställts. Bestämmelsen bygger på artiklarna 74 och 82.1 i UCITS-direktivet. Någon motsvarande regel finns inte i AIFM-direktivet, bortsett från bestämmelsen i artikel 24.3.a, att en AIF-förvaltare på begäran ska ge in årsberättelsen till den behöriga myndigheten. Utredningen föreslår att den befintliga bestämmelsen i LIF ska gälla även fortsättningsvis för specialfonder. I den nya lagen bör därför en bestämmelse som innebär att AIF-förvaltare i fråga om specialfonder ska

ge in informationsbroschyr och årsberättelse samt, i fråga om specialfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare, halvårsredogörelse och faktablad till Finansinspektionen så snart det färdigställts.

11.5 Rapporteringskrav för förvaltare av AIF-fonder som inte överstiger tröskelvärdena

Förslag: Förvaltare av AIF-fonder som inte överstiger tröskelvärdena ska regelbundet rapportera information om de huvudsakliga instrument som förvaltaren handlar med, viktiga exponeringar samt större riskkoncentrationer till Finansinspektionen.

Enligt artikel 3.3.d i AIFM-direktivet ska sådana AIF-förvaltare som inte överskrider direktivets tröskelvärden regelbundet rapportera viss information till den behöriga myndigheten. Informationen ska omfatta de huvudsakliga instrument som förvaltaren bedriver handel med, viktiga exponeringar samt större koncentrationer i syfte att möjliggöra för den behöriga myndigheten att övervaka systemrisk. Enligt artikel 3.6 ska kommissionen anta genomförandebestämmelser med bl.a. bestämmelser om den information som sådana AIF-förvaltare ska tillhandahålla. I kommissionens förslag till genomförandeförordning finns närmare bestämmelser om vad informationen ska innehålla och hur ofta rapportering ska ske. För AIF-fonder som inte överskrider tröskelvärdena ska rapporteringen ske årligen.

En bestämmelse motsvarande artikel 3.3.d bör införas i den nya lagen. Bestämmelsen bör endast omfatta sådana förvaltare som inte erhållit tillstånd enligt AIFM-direktivet. Förvaltare av specialfonder och AIF-fonder som vänder sig till icke-professionella investerare samt AIF-förvaltare som frivilligt väljer att söka tillstånd ska följa de rapporteringskrav som föreslås i avsnitten 11.4.1 och 11.4.2.

12 Kontroll över onoterade företag och emittenter

12.1 Inledning

Artiklarna 26–30 i AIFM-direktivet rör AIF-förvaltare som förvaltar fonder som kontrollerar onoterade företag och emittenter. Artiklarna reglerar dels förvaltarens skyldighet att informera om förvärv och överlåtelser över vissa tröskelvärden, dels förvaltarens skyldighet att under en viss period avstå från vissa åtgärder som innebär att företaget töms på tillgångar.

Enligt artikel 26.7 kan medlemsstaterna ha mer långtgående bestämmelser avseende innehav i onoterade företag och emittenter.

12.2 Tillämpningsområdet

AIF-fonder som har mer än 50 procent av rösträtten i ett onoterat företag anses ha kontroll över det företaget och den AIF-förvaltare som förvaltar fonderna omfattas av reglerna i artiklarna 27–30. Vid beräkningen av procentandelen ska innehaven i AIF-fonder som förvaltaren förvaltar läggas samman, om det finns en överenskommelse mellan fonderna avseende kontrollen, dvs. utövandet av rösträtten. Även aktieinnehav i fonder som förvaltas av andra AIF-förvaltare ska räknas med, om det finns en överenskommelse mellan dem avseende kontrollen av företaget (artikel 26.1). Rösträtter som innehas av företag som kontrolleras av fonden ska också räknas med, dvs. om en AIF-fond äger mer än 50 procent av rösträtterna i ett bolag ska det bolagets aktieinnehav räknas som AIF-fondens innehav. Även innehav av andra, både fysiska och juridiska personer, som innehar aktier i eget namn men som agerar för fonden eller för ett företag kontrollerat av fonden, ska räknas som fondens innehav (artikel 26.5 andra stycket).

Beräkningen av rösträttsandelen ska ske med utgångspunkt i alla aktier som bolaget har gett ut, även om rösträtten för vissa aktier inte kan utövas, jfr 4 kap. 45 § aktiebolagslagen.

Reglerna i artiklarna 27–30 ska, enligt artikel 26.2, inte tillämpas på innehav i bolag som är

- a) små och medelstora företag i den mening som avses i artikel 2.1 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 avseende definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag, dvs. företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro eller vars balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år, eller
- b) specialföretag vars syfte är att förvärva, inneha eller administrera fastigheter.

Artiklarna 28.1–28.3 och 30 i AIFM-direktivet ska tillämpas även på AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som förvärvar kontroll över emittenter. Med emittenter avses detsamma som i artikel 2.1.d i öppenhetsdirektivet,¹ dvs. utgivare av värdepapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad. För tillämpningen av de aktuella reglerna i AIFM-direktivet ska emittenten också ha sitt säte inom EES (artikel 4.1.t). När det gäller frågan om vilka aktier som ska räknas med ska artikel 26.1 och artikel 26.2 tillämpas som om de gällde sådana aktier (artikel 26.4). Begreppet ”kontroll” ska dock i dessa fall bestämmas i enlighet med artikel 5.3 i takeoverdirektivet.² Den artikeln säger att ”den andel av röstetalet som ger kontroll över bolaget ... samt sättet att beräkna denna andel skall bestämmas i enlighet med reglerna i den medlemsstat där bolaget har sitt säte”. För svenska bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad innebär det att med ”kontroll” avses 30 procent av röstetalet av samtliga aktier i bolaget, se 3 kap. 1 § lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden. För bolag med säte i andra medlemsstater gäller definitionen av ”kontroll” i lagen i den medlemsstat där bolaget har sitt säte.

Bestämmelserna i artikel 6 i direktivet 2002/14/EG (information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen) ska

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden.

gälla vid tillämpningen av artiklarna 26–30 i AIFM-direktivet (artikel 26.6). Artikel 6 i direktivet 2002/14/EG handlar om tystnadsplikt för arbetstagarrepresentanter som har fått konfidentiell information vid ett samråd med arbetsgivaren/företaget. Direktivet har genomförts genom ändringar i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (MBL).³ Bestämmelserna om tystnadsplikt m.m. finns i 21–22 §§ MBL.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: För onoterade företag ska kontroll betyda mer än 50 procent av rösträtterna i företagen.

Vid beräkningen ska räknas med aktieinnehav

1. i AIF-fonder som förvaltaren förvaltar, om det finns en överenskommelse mellan fonderna avseende kontrollen,
2. i fonder som förvaltas av andra AIF-förvaltare, om det finns en överenskommelse mellan dem avseende kontrollen av företaget,
3. i företag som kontrolleras av en fond som AIF-förvaltaren förvaltar, och
4. av andra, fysiska eller juridiska personer, som innehar aktierna i eget namn men som agerar för fonden eller ett företag kontrollerat av fonden.

Beräkningen av rösträttsandelen ska ske med utgångspunkt i alla aktier som bolaget har gett ut, även om rösträtten för vissa aktier inte kan utövas.

Bestämmelserna om kontroll över onoterade företag ska inte tillämpas på innehav i företag som är

1. små och medelstora företag i den mening som avses i artikel 2.1 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 avseende definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag, eller
2. specialföretag vars syfte är att förvärva, inneha eller administrera fastigheter.

³ Se prop. 2004/05:148.

För emittenter med säte i Sverige och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad ska kontroll betyda 30 procent av röstetalet för samtliga aktier. För emittenter med säte i en annan medlemsstat och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad ska definitionen av kontroll i hemlandets lag gälla.

Definitioner, motsvarande AIFM-direktivets, av ”kontroll” över onoterade företag och emittenter bör tas in i den nya lagen.

Bestämmelserna i MBL är tillämpliga även för AIF-förvaltare och företag som ägs av AIF-fonder. Några nya regler för att genomföra artikel 26.6 behövs därför inte.

12.3 Anmälan om förvärv

En AIF-förvaltare ska underrätta den behöriga myndigheten om en AIF-fond förvärvar eller överlåter aktier i ett onoterat företag i sådan omfattning att innehavet når upp till eller passerar (uppåt eller neråt) någon av gränserna 10, 20, 30, 50 eller 75 procent av röstetalet (artikel 27.1).

När en AIF-fond, ensam eller tillsammans med andra i enlighet med artikel 26.1, förvärvar kontroll över ett onoterat bolag ska förvaltaren underrätta företaget, kända aktieägare (dvs. aktieägare vilkas identitet är tillgänglig för förvaltaren eller som förvaltaren kan få tillgång till genom företaget eller ett register) och den behöriga myndigheten i förvaltarens hemmedlemsstat (artikel 27.2). En sådan underrättelse ska innehålla information om andelen rösträtter som förvaltaren kontrollerar, information om hur rösträtterna förvärvades, vilka tidigare aktieägare som varit involverade, eventuella överlåtelsekedjor etc. samt datum för när kontrollen förvärvades (artikel 27.3). I underrättelsen till företaget ska förvaltaren begära att styrelsen informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda om förvärvet inklusive detaljerna som anges i artikel 27.3. Underrättelserna ska skickas så snart som möjligt, dock senast tio arbetsdagar efter det att något tröskelvärde har passerats eller kontrollen har uppnåtts (artikel 27.5).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare ska underrätta Finansinspektionen, om förvärv eller överlåtelser av aktier i ett onoterat företag leder till att andelen rösträtter som innehas av en fond som förvaltaren förvaltar överskrider eller underskrider tröskelvärdena 10, 20, 30, 50 och 75 procent.

En AIF-förvaltare ska underrätta Finansinspektionen, företaget och företagets kända aktieägare, om förvärv eller överlåtelser i en fond som förvaltaren förvaltar leder till att fonden ensam eller tillsammans med andra (enligt artikel 26.1) fått kontroll över ett onoterat företag. En sådan underrättelse ska innehålla information om andelen rösträtter som förvaltaren kontrollerar, information om hur rösträtterna förvärvades, vilka tidigare aktieägare som varit involverade i transaktionen, vilka fysiska eller juridiska personer som utövat rösträtten samt eventuella överlåtelsekedjor. Underrättelsen ska även ange datum för när kontrollen förvärvades.

Underrättelserna ska skickas så snart som möjligt, dock senast tio arbetsdagar efter det att något tröskelvärde har passerats eller kontrollen har uppnåtts.

Bestämmelser om underrättelser till den behöriga myndigheten, företaget och kända aktieägare motsvarande artikel 27 bör tas in i den nya lagen.

12.4 Ytterligare informationskrav vid förvärv av kontroll

En AIF-förvaltare vars fonder får kontroll över ett onoterat företag eller en emittent ska också underrätta företaget, kända aktieägare och den behöriga myndigheten om

- a) vilka fonder som har förvärvat kontroll,
- b) den policy som tillämpas för att förebygga och hantera intressekonflikter, särskilt mellan förvaltaren, fonden och företaget, inbegripet uppgifter om de särskilda skyddsmekanismer som inrättats för att se till att alla avtal mellan förvaltaren och/eller

- fonden och företaget ingås enligt normala marknadsmässiga villkor (armlängdsprincipen), och
- c) den policy som tillämpas för företagets externa och interna kommunikation, särskilt till de anställda.

I underrättelsen till företaget ska förvaltaren begära att styrelsen informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda om ovanstående omständigheter (artikel 28.1–28.3). Medlemsstaterna kan också kräva att informationen ska göras tillgänglig för den behöriga myndigheten i det onoterade företagets hemmedlemsstat (artikel 28.1 sista stycket).

AIF-förvaltare ska, vid förvärv av kontroll i ett onoterat företag, underrätta företaget och kända aktieägare om sina avsikter i fråga om det onoterade företagets framtida verksamhet och förväntade effekter på sysselsättningen, inbegripet väsentliga ändringar i anställningsvillkoren. Förvaltaren ska begära att styrelsen informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda om detta (artikel 28.4).

Slutligen ska AIF-förvaltaren, vid förvärv av kontroll i ett onoterat företag, informera den behöriga myndigheten och investerarna i fonden om hur förvärvet har finansierats (artikel 28.5).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare, vars fonder har förvärvat kontroll över ett onoterat företag eller en emittent ska underrätta Finansinspektionen, företaget och företagets kända aktieägare om

1. vilka fonder som har förvärvat kontroll,
2. den policy som tillämpas för att förebygga och hantera intressekonflikter, särskilt mellan förvaltaren, fonden och företaget, inbegripet uppgifter om de särskilda skyddsmekanismer som inrättats för att se till att alla avtal mellan förvaltaren och/eller fonden och företaget ingås enligt normala marknadsmässiga villkor (armlängdsprincipen), och
3. den policy som tillämpas för företagets externa och interna kommunikation, särskilt till de anställda.

En AIF-förvaltare ska, vid förvärv av kontroll i ett onoterat företag, underrätta företaget och kända aktieägare om sina avsikter i fråga om det onoterade företagens framtida verksamhet och förväntade effekter på sysselsättningen, inbegripet väsentliga ändringar i anställningsvillkoren. Förvaltaren ska begära att styrelsen informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda om detta.

En AIF-förvaltare ska, vid förvärv av kontroll i ett onoterat företag, informera Finansinspektionen och investerarna i fonden om hur förvärvet har finansierats.

Bestämmelser om AIF-förvaltarens informationsskyldigheter motsvarande artikel 28 bör tas in i den nya lagen.

I artikel 28.1 sista stycket ges medlemsstaterna möjlighet att ställa ytterligare krav på information (information till den behöriga myndigheten i det förvärvade bolagets hemmedlemsstat). Syftet med bestämmelsen är antagligen att medlemsstater som i dag har krav på sådan information ska kunna behålla dessa. Några sådana krav finns inte i Sverige och några starka skäl att införa sådana finns inte. Denna möjlighet att gå utöver direktivets minimikrav bör därför inte utnyttjas.

12.5 Särskilda krav på årsredovisning när fonder har kontroll över onoterade företag

Årsredovisningen i ett onoterat företag som kontrolleras av en AIF-fond (eller AIF-fondens egen årsredovisning) ska minst innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av företagens verksamhet som återspeglar situationen i slutet av den period som omfattas av årsredovisningen. Årsredovisningen ska även innehålla uppgifter om

- a) viktiga händelser som har inträffat efter räkenskapsårets slut,
- b) bolagets förväntade framtida utveckling, och
- c) den information om förvärv av egna aktier som föreskrivs i artikel 22.2 i rådets direktiv 77/91/EEG.

AIF-förvaltaren ska begära och ”göra sitt yttersta” för att styrelsen i det onoterade företaget informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda, om årsredovisningen för det

onoterade företaget eller så ska förvaltaren ta in årsredovisningsinformationen för varje onoterat företag i sin egen redovisning enligt artikel 22.

Vad gäller tidsramar så ska AIF-förvaltaren se till antingen

- att styrelsen lämnar information om punkt b ovan till arbetstagarrepresentanter eller till de anställda senast fyra månader efter utgången av företagets bokföringsår, eller
- att förvaltaren gör information enligt punkt a ovan tillgänglig för fondens investerare senast fyra månader efter utgången av företagets bokföringsår, förutsatt att informationen finns tillgänglig. I vart fall ska informationen göras tillgänglig samtidigt med företagets årsredovisning.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Årsredovisningen i ett onoterat företag som kontrolleras av en AIF-fond, eller AIF-fondens egen årsredovisning, ska minst innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets verksamhet som återspeglar situationen i slutet av den period som omfattas av årsredovisningen. Årsredovisningen ska även innehålla uppgifter om

1. viktiga händelser som har inträffat efter räkenskapsårets slut,
2. bolagets förväntade framtida utveckling, och
3. den information om förvärv av egna aktier som föreskrivs i artikel 22.2 i rådets direktiv 77/91/EEG.

AIF-förvaltaren ska begära och göra sitt yttersta för att styrelsen i det onoterade företaget informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda, om årsredovisningen för det onoterade företaget eller ta in årsredovisningsinformationen för varje onoterat företag i sin egen redovisning.

En AIF-förvaltare ska se till att

- styrelsen lämnar information enligt punkt 2 ovan till arbetstagarrepresentanter eller de anställda senast fyra månader efter utgången av företagets bokföringsår, eller

- information enligt punkt 1 ovan görs tillgänglig för fondens investerare senast fyra månader efter utgången av företagets bokföringsår, förutsatt att informationen finns tillgänglig. I vart fall ska informationen göras tillgänglig samtidigt med företagets årsredovisning.

Bestämmelser motsvarande artikel 29 bör tas in i den nya lagen.

Bland den information som ska göras tillgänglig finns information enligt artikel 22.2 i rådets direktiv 77/91/EEG, om bolagets förvärv av egna aktier. Den information som avses är skälen för de förvärv som har skett, antal och nominellt värde eller, i avsaknad av sådant värde, bokfört parivärde beträffande de aktier som har förvärvats och avyttrats under räkenskapsåret samt den andel av det tecknade kapitalet som dessa aktier utgör och uppgift om vederlaget för aktierna. För svenska bolag finns de bestämmelserna i t.ex. 6 kap. 1 § årsredovisningslagen (1995:1554). En svensk AIF-förvaltare kan dock förvalta fonder som äger aktier i utländska bolag, varför hänvisningen i den svenska lagen bör ske till direktivet.

12.6 Tömning av företag på tillgångar

En AIF-förvaltare vars fonder får kontroll över ett onoterat företag, eller en emittent, är under 24 månader efter förvärvet förhindrad att vidta vissa i artikel 30.2 utpekade åtgärder för att tömma företaget på tillgångar. Åtgärderna är

- a) utdelningar (och ränta på aktier) till aktieägarna som görs när nettotillgångarna enligt företagets årsredovisning på bokslutsdagen för det senaste räkenskapsåret understiger eller, till följd av en sådan utdelning, skulle understiga det tecknade kapitalet plus de reserver som inte får utdelas enligt lag eller bolagsordning, varvid ska gälla att när den icke inbetalade delen av det tecknade kapitalet inte ingår i tillgångarna enligt balansräkningen ska detta belopp dras av från det tecknade kapitalet,
- b) utdelningar (och ränta på aktier) till aktieägarna som skulle överstiga vinsten för det senast avslutade räkenskapsåret jämte balanserad vinst och belopp från reserver som får användas för detta med avdrag för balanserad förlust och belopp som enligt lag eller bolagsordning har avsatts till reserver, och

- c) i den mån förvärv av egna aktier är tillåtna, de förvärv som företaget gör, inbegripet aktier som tidigare förvärvats av företaget och innehas av det och aktier som förvärvats av personer som agerar i eget namn men för företagets räkning, och som skulle leda till att nettotillgångarna understiger det belopp som anges i a). För förvärv av egna aktier gäller därutöver punkterna b–h i artikel 20.1 i direktiv 77/91/EEG, dvs. för att sådana förvärv av egna aktier ska vara tillåtna måste någon av undantagsreglerna i den artikeln vara tillämplig.

Hindren mot kapitalminskning ovan ska inte gälla en minskning av det tecknade kapitalet där syftet är att uppväga gjorda förluster eller att inkludera penningssummor i en icke utdelningsbar reserv, under förutsättning att beloppet i en sådan reserv efter denna åtgärd inte överstiger tio procent av det minskade tecknade kapitalet (artikel 30.3.b).

Att AIF-förvaltaren är förhindrad att vidta dessa åtgärder innebär att förvaltaren, enligt artikel 30.1,

- a) inte får underlätta, stödja eller ge instruktioner om utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företagets sida,
- b) i den mån AIF-förvaltaren har rätt att rösta för AIF-fondens räkning vid möten i företagets ledningsorgan, inte röstar för en utdelning, kapitalminskning, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företagets sida, och
- c) under alla omständigheter gör sitt yttersta för att förhindra utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företagets sida.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare, vars fonder får kontroll över ett onoterat företag eller en emittent, ska under 24 månader efter förvärvet inte underlätta, stödja, rösta för eller ge instruktioner om utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företagets sida.

En AIF-förvaltare ska under alla omständigheter göra sitt yttersta för att förhindra sådana utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företags sida.

I svensk rätt finns redan regler om vinstutdelning och användning av företags medel i t.ex. 17 och 18 kap. aktiebolagslagen. Dessa regler träffar dock inte AIF-förvaltare i alla situationer, t.ex. inte en svensk AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som äger utländska företag. Bestämmelser motsvarande artikel 30 bör därför tas in i den nya lagen. Artikel 30.3.c är närmast att betrakta som en erinran om att förvärv av egna aktier endast är tillåtna under vissa förutsättningar.

13 Verksamhet över gränserna

13.1 Inledning

Bestämmelserna i AIFM-direktivet om verksamhet över gränserna är i stora drag utformade som motsvarande regler i andra direktiv på värdepappersmarknadsområdet (t.ex. UCITS-direktivet och MiFID). Den som vill bedriva verksamhet över gränserna ska underätta behöriga myndigheter i sitt hemland vilka, i sin tur, ska överlämna underrättelsen till behöriga myndigheter i det land inom EES där verksamheten ska bedrivas.

I likhet med UCITS-direktivet kompliceras reglerna i AIFM-direktivet av att förvaltaren och fonden kan ha olika hemland. AIFM-direktivet tillåter dessutom att medlemsstaterna inför eller behåller särskilda bestämmelser avseende marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare på det egna territoriet (artikel 43). Regleringen för AIF-fonder och AIF-förvaltare hemmahörande utanför EES (tredjeland) komplicerar saken ytterligare.

Artiklarna 32–33 i AIFM-direktivet, som möjliggör marknadsföring och förvaltning över gränserna när både AIF-förvaltaren och AIF-fonden är EES-baserad, behandlas i avsnitt 13.2.

Artiklarna 34–42 i direktivet rör situationer när varken AIF-förvaltaren eller AIF-fonden eller bara någon av dem har sitt hemland inom EES.

Artiklarna 36 och 42 innehåller minimiregler som ska tillämpas om medlemsstaterna väljer att i sin nationella lagstiftning tillåta viss marknadsföring enligt reglerna i dessa artiklar. Artiklarna 34, 36 och 42 som, i likhet med merparten av AIFM-direktivet, ska genomföras senast den 22 juli 2013, behandlas i avsnitt 13.3.

Artiklarna 35 och 37–41 innehåller regler för tredjelandssituationer, bl.a. avseende förvaltnings- och marknadsföringspassen för icke EES-baserade AIF-förvaltare. Denna reglering har ett fördröjt och villkorat genomförande. Enligt artikel 67 ska kommissionen

först under 2015 anta delegerade akter som närmare anger när reglerna om förvaltnings- och marknadsföringspassen (Europa-pass) ska börja tillämpas för icke EES-baserade AIF-förvaltare och icke EES-baserade AIF-fonder. Det innebär enligt artikel 66.3 att svenska bestämmelser på detta område ska börja gälla först om och när kommissionen under 2015, enligt artikel 67.6 har bestämt ett datum för när reglerna i artiklarna 35 och 37–41 ska börja tillämpas. Dessa artiklar behandlas i avsnitt 13.4.

13.2 AIF-förvaltare och AIF-fonder inom EES

I detta avsnitt avses med AIF-förvaltare och AIF-fonder sådana förvaltare och fonder som har ett land inom EES som sitt hemland.

13.2.1 Marknadsföring av AIF-fonder över gränserna

En AIF-förvaltare med tillstånd i ett land inom EES ska få marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonder även i andra EES-länder än förvaltarens hemland, om villkoren i artikel 32 är uppfyllda. (Definitioner av en AIF-förvaltarens hemland och värdland finns i 1 kap. 6 och 7 §§.) I de fall då AIF-fonden är en matar-AIF-fond krävs det dessutom att även mottagar-AIF-fonden och dess förvaltare är EES-baserad. (artikel 32.1).

En AIF-förvaltare ska, för varje AIF-fond som förvaltaren avser att marknadsföra i värdlandet, skriftligen underrätta behöriga myndigheter i sitt hemland. Underrättelsen ska innehålla den information som anges i bilaga IV till AIFM-direktivet, bl.a. information om AIF-fondens namn, en verksamhetsplan, var fonden har sitt hemland, fondens fondbestämmelser och vilket som är fondens förvaringsinstitut (artikel 32.2). Formkraven för sådana underrättelser får specificeras av Esmå genom tekniska standarder (artikel 32.8.a).

AIF-förvaltarens behöriga myndigheter ska inom 20 arbetsdagar från mottagandet av en komplett underrättelse vidarebefordra den i dess helhet till behöriga myndigheter i det land inom EES, där marknadsföringen planeras. Underrättelsen ska vidarebefordras om AIF-förvaltarens förvaltning är förenlig med reglerna i AIFM-direktivet. AIF-förvaltarens behöriga myndigheter ska också bifoga ett intyg om att AIF-förvaltaren har tillstånd att förvalta AIF-fonder med en viss investeringsstrategi (artikel 32.3). Formkraven för vidare-

befordran av underrättelser och intyg om tillstånd får specificeras av Esmas genom tekniska standarder (artikel 32.8.b och 32.8.c).

AIF-förvaltarens behöriga myndigheter ska utan dröjsmål meddela AIF-förvaltaren om att underrättelsen har vidarebefordrats. AIF-förvaltaren kan då börja marknadsföra AIF-fonden i värdlandet. AIF-fondens behöriga myndigheter ska också underrättas, om fonden har ett annat hemland än AIF-förvaltaren eller förvaltarens värdland (artikel 32.4).

De uppgifter och handlingar som en underrättelse om verksamhet över gränserna ska innehålla är bl.a. information om vilka åtgärder AIF-förvaltaren har vidtagit för att förhindra att marknadsföring sker till icke-professionella investerare, när detta inte är tillåtet, och hur sådan marknadsföring förhindras i fall då AIF-förvaltaren förlitar sig på oberoende företag som tillhandahåller investeringstjänster avseende AIF-fonder, t.ex. värdepappersinstitut som genomför order avseende andelar i AIF-fonden. (bilaga IV h till AIFM-direktivet). För de åtgärder som AIF-förvaltaren vidtar på detta område gäller lagen i värdlandet, dvs. där andelarna eller aktierna marknadsförs, och även tillsynen i detta hänseende faller på värdlandets behöriga myndigheter (artikel 32.5).

AIF-förvaltarens underrättelse och den behöriga myndighetens intyg om tillståndet ska vara tillgängliga på "ett språk som är brukligt i internationella finansmarknader", t.ex. engelska. Underrättelser mellan de behöriga myndigheterna ska kunna överföras elektroniskt (artikel 32.6).

Om AIF-förvaltaren planerar eller har genomfört väsentliga ändringar i förhållande till den information som har lämnats i underrättelsen, ska förvaltaren skriftligen anmäla detta till behöriga myndigheter i sitt hemland senast en månad innan ändringen genomförs eller omedelbart efter att ändringen har gjorts. Om ändringen skulle innebära att verksamheten strider mot AIFM-direktivet ska den behöriga myndigheten, utan onödigt dröjsmål, underrätta AIF-förvaltaren om att ändringen inte får genomföras. Om en ändring (planerad eller oplanerad) leder till att reglerna i AIFM-direktivet inte efterlevs ska behöriga myndigheter i AIF-förvaltarens hemland vidta de åtgärder som krävs, inklusive förbjuda marknadsföring av fonden, för att rättelse ska ske. Om ändringen är godtagbar ska AIF-förvaltarens behöriga myndighet utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i förvaltarens värdland (artikel 32.7). Formkraven för AIF-förvaltarens anmälan om ändringar får specificeras av Esmas genom tekniska standarder (artikel 32.8.d).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En svensk AIF-förvaltare som förvaltar EES-baserade AIF-fonder och som avser att marknadsföra andelar eller aktier i en sådan fond till professionella investerare i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten inleds. Underrättelsen ska innehålla de uppgifter och handlingar som föreskrivs i bilaga IV till AIFM-direktivet. Finansinspektionen ska inom vissa i den nya lagen angivna tidsfrister överlämna underrättelsen till behöriga myndigheter i det land där verksamheten ska bedrivas samt till underrättelsen foga ett intyg där tillståndets omfattning ska framgå. Inspektionen ska också meddela förvaltaren när underrättelsen har överlämnats.

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i AIFM-direktivet får till professionella investerare i Sverige, utan tillstånd enligt den nya lagen, marknadsföra andelar eller aktier i EES-baserade AIF-fonder som förvaltas av förvaltaren.

En svensk eller utländsk, EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en EES-baserad AIF-fond till icke-professionella investerare i Sverige. Tillstånd ska ges under förutsättning att förvaltaren uppfyller samtliga krav som uppställs i AIFM-direktivet och har vidtagit nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna lösa in andelar eller aktier i fonden och göra utbetalningar till investerarna. Om AIF-fonden har Sverige som hemland krävs att fonden är upptagen till handel på en reglerad marknad och att det för fonden finns ett upprättat faktablad. Om fonden har ett annat land inom EES som hemland ska fonden omfattas av en reglering som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, ändå motsvarar en specialfond, eller åtminstone är upptagen till handel på en reglerad marknad samt ha ett upprättat faktablad. Om det är fråga om vissa slutna AIF-fonder (riskkapitalfonder) får tillstånd för marknadsföring till investerare som inte är att anse som professionella ges även om angivna villkor inte är uppfyllda.

Marknadsföringen av AIF-fonder över gränserna får inte inledas förrän underrättelseförfarandet fullföljts enligt reglerna i AIFM-direktivet eller, såvitt gäller marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige, Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Väsentliga ändringar av något som angetts i en underrättelse om marknadsföring över gränserna ska anmälas av AIF-förvaltaren till behöriga myndigheter i förvaltarens hemland eller, såvitt avser tillstånd för marknadsföring till icke-professionella investerare här i landet, till Finansinspektionen.

Vid marknadsföring av specialfonder ska även utländska EES-baserade AIF-förvaltare tillämpa svenska bestämmelser som gäller för sådana fonder.

Artikel 32 i AIFM-direktivet reglerar dels svenska AIF-förvaltares marknadsföring av egenförvaltade EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i andra länder inom EES, dels utländska EES-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av egenförvaltade EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige.

Principen i AIFM-direktivet är densamma som i UCITS-direktivet, dvs. ett företag med tillstånd i ett land inom EES kan marknadsföra sina fonder i ett annat EES-land efter ett relativt enkelt underrättelseförfarande. I både AIFM-direktivet och UCITS-direktivet är det AIF-förvaltarens hemlandsmyndighet som ska underlättas och som ska överlämna underrättelsen till den behöriga myndigheten i förvaltarens värdland, dvs. där marknadsföringen ska ske. I artikel 32 i AIFM-direktivet anges att överlämnandet av underrättelsen ska ske endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden är och kommer att vara förenlig med direktivet och förvaltaren i övrigt efterlever det. Det är emellertid inte fråga om någon ny tillståndsprövning. Det får snarare anses föreligga en presumption för att marknadsföringen kan inledas så snart underrättelseförfarandet har fullföljts.

Även om det finns vissa skillnader mellan AIFM-direktivet och UCITS-direktivet, bl.a. när det gäller vilken information som ska finnas med i en underrättelse och till vilken behörig myndighet väsentliga ändringar ska anmälas, kan de bestämmelser som ska genomföra artikel 32 i AIFM-direktivet utformas med bestämmelserna i LIF som förebild. Dessa bestämmelser gäller AIF-förvaltare som är etablerade i Sverige eller i ett annat land inom EES och som avser att marknadsföra AIF-fonder till professionella investerare.

För svenska eller andra EES-baserade AIF-förvaltare som avser att marknadsföra andra AIF-fonder än specialfonder till icke-professionella investerare i Sverige bör dock särskilda regler gälla (se även avsnitt 7.4). Som påpekats får medlemsstaterna behålla eller

införa striktare krav på AIF-förvaltare och AIF-fonder än de krav som gäller för sådana AIF-fonder som marknadsförs till professionella investerare. Det är dock inte tillåtet att uppställa striktare eller ytterligare krav på EES-baserade AIF-fonder hemmahörande i ett annat land inom EES än Sverige, än på de AIF-fonder som hör hemma och marknadsförs här. Detta följer av artikel 43.1, se även avsnitt 7.1.

I fråga om marknadsföring av utländska motsvarigheter till specialfonder finns enligt gällande rätt en bestämmelse som möjliggör detta i 1 kap. 9 § LIF. Bestämmelsen innebär att företag som förvaltar fonder som inte faller in under tillämpningsområdet för UCITS-direktivet kan få tillstånd för marknadsföring av sådana fondandelar under vissa förutsättningar, bl.a. om det finns skäl att anta att verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i LIF och andra författningar som reglerar företagets verksamhet. Motsvarande bör gälla även efter genomförandet av AIFM-direktivet.

En grundläggande förutsättning för att AIF-förvaltare som är etablerade inom EES ska få tillstånd för marknadsföring av en EES-baserad AIF-fond till icke-professionella investerare i Sverige är att förvaltaren ska uppfylla samtliga krav som uppställs i AIFM-direktivet. Detta innebär att en svensk eller annan EES-baserad förvaltare som enbart har låtit sig registreras med stöd av reglerna i artiklarna 3.2 och 3.3 i AIFM-direktivet, inte uppfyller villkoren för sådant tillstånd. Förvaltaren måste därför först frivilligt låta sig omfattas av direktivets krav ("opt-in"), genom att söka tillstånd som AIF-förvaltare, se avsnitt 4.4.3. I likhet med vad som tidigare har gällt krävs också att förvaltaren – oavsett var inom EES som fonden har sitt hemland eller förvaltaren är etablerad – har vidtagit nödvändiga åtgärder för att kunna lösa in andelar eller aktier i fonden samt att göra utbetalningar till investerarna här i landet, se avsnitt 7.2.4.

Kravet i 1 kap. 9 § LIF, att det ska finnas skäl att anta att verksamheten är förenlig med det svenska regelverket kan sägas innebära att AIF-fonden antingen måste omfattas av en reglering i hemlandet som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, att fonden ändå motsvarar vad som gäller för en specialfond. Detta bör gälla även fortsättningsvis och komma till uttryck i författningstexten.

För att andra AIF-fonder än specialfonder eller utländska motsvarigheter till sådana fonder ska få marknadsföras till icke-professio-

nella investerare i Sverige krävs dels att de är upptagna till handel på en reglerad marknad, dels att det finnas ett upprättat faktablad som motsvarar kraven som gäller för specialfonder.

Med den föreslagna ordningen blir kraven desamma för marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare oavsett om AIF-fonden hör hemma i Sverige eller i ett annat land inom EES och oavsett var en EES-baserad AIF-förvaltare hör hemma, vilket är förenligt med artikel 43.1 andra stycket.

I fråga om vissa slutna fonder får tillstånd ges till marknadsföring till investerare som inte är att anse som professionella även om angivna villkor inte är uppfyllda, se avsnitt 7.4.

13.2.2 Förvaltning av AIF-fonder över gränserna

Artikel 33 i AIFM-direktivet reglerar förvaltning av AIF-fonder över gränserna. En EES-baserad AIF-förvaltare får förvalta en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES antingen genom att AIF-förvaltaren förvaltar en fond genom en filial i värdlandet (filialverksamhet) eller direkt från förvaltarens hemland (gränsöverskridande verksamhet).

Innan förvaltningen av en AIF-fond över gränserna får påbörjas ska förvaltaren underrätta de behöriga myndigheterna i sitt hemland om i vilket land fonden ska förvaltas och om förvaltningen ska ske genom filialverksamhet eller gränsöverskridande verksamhet. Förvaltaren ska också presentera en verksamhetsplan där det framgår vilken verksamhet som ska bedrivas i värdlandet och vilka AIF-fonder som ska förvaltas där (artikel 33.2). Om AIF-förvaltaren avser att etablera en filial ska förvaltaren därutöver informera om filialens organisatoriska struktur och adress samt namn och kontaktuppgifter för de personer som ansvarar för ledningen av filialen. Esmas får enligt artikel 33.7 och artikel 33.8 i AIFM-direktivet i tekniska standarder specificera vilken information som ska lämnas och även utforma formulär för dessa underrättelser.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemland ska därefter – inom en eller två månader, beroende på om det är fråga om gränsöverskridande verksamhet eller filialverksamhet, från det att myndigheten har fått en komplett underrättelse – överlämna underrättelsen till behöriga myndigheter i förvaltarens värdland tillsammans med ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i AIFM-direktivet. En förutsättning för att överlämna underrätt-

elsen är att AIF-förvaltarens hemlandsmyndighet anser att förvaltningen är och kommer att fortsätta att vara förenlig med reglerna i AIFM-direktivet. Därutöver krävs att förvaltarens verksamhetstillstånd omfattar förvaltning av en AIF-fond av motsvarande slag som ska förvaltas i värdlandet. När underrättelsen har överlämnats ska AIF-förvaltarens hemlandsmyndighet informera förvaltaren om detta och förvaltaren kan då inleda verksamheten i värdlandet (artikel 33.4).

Liksom vid verksamhet över gränserna enligt andra EU-direktiv på värdepappersmarknadsområdet får värdlandet inte ställa några ytterligare krav på verksamheten inom de områden som täcks av AIFM-direktivet (artikel 33.5).

Även vid förvaltning över gränserna har AIF-förvaltaren en anmälningskyldighet gentemot sin hemlandsmyndighet avseende ändringar i förhållande till den information som har lämnats i underrättelsen. Reglerna i artiklarna 32.7 och 33.6 har i huvudsak samma innebörd.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En svensk AIF-förvaltare som avser att förvalta en EES-baserad AIF-fond hemmahörande i ett annat land inom EES, ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om den avsedda verksamheten.

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i AIFM-direktivet får, utan tillstånd enligt den nya lagen, förvalta en AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond. Efter tillstånd av Finansinspektionen får en sådan förvaltare förvalta en specialfond.

Förvaltning av en AIF-fond över gränserna får inte inledas förrän underrättelseförfarandet fullföljts enligt reglerna i AIFM-direktivet eller, såvitt gäller förvaltning av en specialfond i Sverige, Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Väsentliga ändringar av något som angetts i en underrättelse om förvaltning över gränserna ska anmälas av AIF-förvaltaren till behöriga myndigheter i förvaltarens hemland eller, i en ansökan om tillstånd för förvaltning av en specialfond, till Finansinspektionen.

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder från en filial i Sverige ska tillämpa bestämmelserna i AIF-förvaltarlagen som genomför artiklarna 12 och 14 och i före-

kommande fall, de särskilda bestämmelserna om specialfonder. För förvaringsinstitut för sådana AIF-fonder gäller bestämmelserna i AIF-förvaltarlagen som genomför artikel 21 i AIFM-direktivet.

Artikel 33 i AIFM-direktivet reglerar dels svenska AIF-förvaltares förvaltning av AIF-fonder i andra länder inom EES, dels utländska EES-baserade AIF-förvaltares förvaltning av AIF-fonder i Sverige. Principen för sådan förvaltning är densamma som för marknadsföring enligt artikel 32, dvs. en AIF-förvaltare med tillstånd i ett land inom EES får förvalta AIF-fonder i ett annat land än förvaltarens hemland efter ett relativt enkelt underrättelseförfarande. Det är behöriga myndigheter i förvaltarens hemland som ska underrettas om verksamheten och överlämna underrättelsen till behöriga myndigheter i förvaltarens värdland. Det är alltså inte fråga om något nytt tillståndsförfarande. Bestämmelser motsvarande artikel 33 i AIFM-direktivet bör införas i den nya lagen och kan utformas med motsvarande bestämmelser i LIF, om förvaltning över gränserna, som förebild. Bestämmelserna gäller för såväl svenska som övriga EES-baserade AIF-förvaltare.

Såvitt avser förvaltning av en specialfond bör dock särskilda regler gälla. Som påpekats i avsnitt 7.3 omfattas specialfonder av AIFM-direktivets definition av en AIF-fond. De detaljerade bestämmelser om specialfonder som finns i LIF tar dock främst sikte på *fonden* och gäller bl.a. riskspridning och tillåtna tillgångar. AIFM-direktivet, som i huvudsak innehåller reglering av AIF-förvaltare, tillåter att medlemsstaterna behåller eller inför nationella bestämmelser för AIF-fonder som sådana. Utredningen har bedömt att framför allt konsumentskyddsskäl talar för att behålla regelverket för specialfonder i princip oförändrat, däribland tillståndskravet. Liksom för svenska AIF-förvaltare uppställs därför ett krav på tillstånd också för utländska EES-baserade AIF-förvaltare som avser att förvalta en sådan fond. Tillstånd ges i form av att fondens fondbestämmelser godkänns av Finansinspektionen.

Det bör av den nya lagen framgå vilka bestämmelser i lagen som ska gälla för en AIF-förvaltare som är etablerad i ett annat EES-land än Sverige och bedriver filialverksamhet här i landet. Av artikel 45.2 i AIFM-direktivet följer att det är fråga om genomförda regler enligt artiklarna 12 och 14. Regeln i artikel 21.5.a om att förvaringsinstitutet ska vara etablerat i samma land som AIF-fonden

innebär att också de svenska bestämmelserna om förvaringsinstitut blir tillämpliga. Ett förvaringsinstitut för en svensk AIF-fond ska således följa svenska bestämmelser, oavsett i vilket land AIF-förvaltaren är etablerad.

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond eller en annan AIF-fond som hör hemma i Sverige får marknadsföra andelar eller aktier i dessa fonder i Sverige. Då gäller de bestämmelser för marknadsföring som har beskrivits i avsnitt 13.2.1, se även avsnitt 7.4. Marknadsföring i strid mot dessa bestämmelser får förbjudas av Finansinspektionen, se avsnitt 14.2.

13.3 AIF-förvaltare och AIF-fonder från tredjeland

Artikel 34 i AIFM-direktivet reglerar EES-baserade AIF-förvaltares förvaltning av icke EES-baserade AIF-fonder, som inte marknadsförs inom EES, och artiklarna 36 och 42 i direktivet medför en möjlighet för medlemsstaterna att införa nationella bestämmelser om marknadsföring på det egna territoriet av en AIF-fond, om fonden, AIF-förvaltaren eller båda har sitt hemland utanför EES (tredjeland).

13.3.1 AIF-förvaltares förvaltning av AIF-fonder från tredjeland

Enligt artikel 34 får en AIF-förvaltare förvalta en icke EES-baserad AIF-fond om förvaltaren uppfyller samtliga krav i AIFM-direktivet, utom kraven avseende förvaringsinstitut (artikel 21) och årsredovisning (artikel 22). Det ska också finnas lämpliga arrangemang för samarbete mellan behöriga myndigheter i AIF-förvaltarens hemland och tillsynsmyndigheten i det land där den icke EES-baserade AIF-fonden har sitt hemland, för att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemland att utföra sina uppgifter (artikel 34.1). Kommissionen ska i delegerade akter specificera en gemensam ram för att underlätta inrättandet av sådana samarbetsarrangemang med tredjeländer och Esma ska utarbeta riktlinjer på samma tema (artikel 34.2 och artikel 34.3)

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En svensk AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, förvalta en icke EES-baserad AIF-fond som inte marknadsförs inom EES.

Tillstånd för sådan förvaltning ska ges om

- AIF-förvaltaren uppfyller samtliga villkor som gäller enligt den nya lagen med undantag för bestämmelserna avseende förvaringsinstitut, kraven att tillhandahålla årsredovisning samt behörighetsvillkoren för AIF-fondens revisorer, och
- det finns lämpliga samarbetsarrangemang mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i AIF-fondens hemland.

En bestämmelse motsvarande artikel 34.1 bör införas i den nya lagen.

Det framgår inte uttryckligen av artikel 34 i AIMD-direktivet att det ska vara fråga om ett tillståndsförfarande. För att kunna avgöra om förutsättningarna i artikel 34.1 är uppfyllda krävs dock att AIF-förvaltaren lämnar information om ifrågavarande AIF-fond och i vilket land den hör hemma, och att Finansinspektionen på grundval av dessa uppgifter gör en bedömning av om förvaltningen ska tillåtas eller inte. Motsvarande möjlighet har fondbolag enligt bestämmelsen i 2 kap. 16 § LIF, där det uppställs krav på tillstånd.

En svensk AIF-förvaltare med tillstånd att förvalta en icke EES-baserad AIF-fond får, som framgår av nästa avsnitt, ges tillstånd av Finansinspektionen att också marknadsföra andelar eller aktier i dessa fonder, om vissa ytterligare villkor är uppfyllda.

13.3.2 Marknadsföring i Sverige av icke EES-baserade AIF-fonder som förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare

I artikel 36 i AIFM-direktivet finns regler som ger medlemsstaterna möjlighet att, på sitt eget territorium och under förutsättning att vissa minimikrav är uppfyllda, tillåta marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder som förvaltas av EES-baserade AIF-förvaltare. Att en medlemsstat använder sig av denna möjlighet innebär emellertid inte att AIF-förvaltaren får marknadsföra den förvaltade fonden i andra länder inom EES. Tillståndet medför alltså inte något marknadsföringspass.

De minimikrav som uppställs enligt artikel 36 i AIFM-direktivet är, för det första, att AIF-förvaltaren ska uppfylla samtliga krav enligt direktivet, med undantag för dem i artikel 21 (om förvaringsinstitut), om det finns en motsvarighet till förvaringsinstitut som kan utföra uppgifterna enligt artikel 21.7–21.9. Det får dock inte vara AIF-förvaltaren som utför dessa uppgifter. Det ska, för det andra, finnas lämpliga arrangemang för samarbete mellan behöriga myndigheter i AIF-förvaltarens hemland och tillsynsmyndigheten i den icke EES-baserade AIF-fondens hemland, för att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för förvaltarens hemlandsmyndighet att utföra sina uppgifter (artikel 36.1.b). För det tredje får den icke EES-baserade AIF-fondens hemland inte vara uppförd på förteckningen över icke-samarbetsvilliga länder och territorier, vilken upprättas av den internationella arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt, Financial Action Task Force, FATF (artikel 36.1.c).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En svensk eller annan EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd från Finansinspektionen, marknadsföra en icke EES-baserad AIF-fond som förvaltas av förvaltaren till professionella investerare i Sverige. Tillstånd ska ges om vissa i den nya lagen angivna villkor är uppfyllda (artikel 36 i AIFM-direktivet).

Tillstånd för sådan marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige förutsätter dessutom

1. att AIF-förvaltaren har vidtagit nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna göra utbetalningar till andelsägarna, lösa in andelar, och
2. att fonden omfattas av en reglering som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, ändå motsvarar en specialfond, eller åtminstone är upptagen till handel på en reglerad marknad och har ett upprättat faktablad som motsvarar kraven för faktablad som ska finnas för specialfonder.

Om det är fråga om vissa slutna AIF-fonder (riskkapitalfonder) får tillstånd för marknadsföring till investerare som inte är att anse som professionella ges även om villkoren enligt andra stycket 1 och 2 inte är uppfyllda.

Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Väsentliga ändringar av något som angetts i en tillståndsansökan ska anmälas till Finansinspektionen.

Som tidigare nämnts är definitionerna av en AIF-fond och en AIF-förvaltare relativt vida och träffar en rad olika företeelser. Det innebär att det sannolikt redan finns företag från tredjeland som faller in under kategorin AIF-fond. Huruvida ett sådant företag har ett förvaringsinstitut som uppfyller kraven i artikel 21 i AIFM-direktivet beror bl.a. på lagstiftningen i hemlandet och företagets juridiska form. Med andra ord, det skulle antagligen vara fråga om en ren tillfällighet om en sådan AIF-fond råkar ha ett förvaringsinstitut som uppfyller kraven i nämnda artikel. Om marknadsföring av sådana AIF-fonder inte skulle tillåtas i Sverige, finns risk för att detta medför begränsningar av viss verksamhet, t.ex. riskkapitalfonder från tredjeland. Det är i sådant fall inte fondernas eller företagens verksamhet i Sverige som skulle begränsas utan svenska rättssubjekts möjligheter att investera i dessa. För att undvika effekter av detta slag bör Sverige nyttja möjligheten i artikel 36 att tillåta marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder i Sverige, om förutsättningarna i nämnda artikel är uppfyllda. Det innebär att AIF-förvaltaren ska uppfylla samtliga krav som uppställs i den nya lagen eller den nationella lagstiftningen i förvaltarens hemland, vilken genomför AIFM-direktivet. Bestämmelserna om förvaringsinstitut (artikel 21 i AIFM-direktivet) behöver dock inte tillämpas under förutsättning att förvaltaren ser till att en eller flera enheter utses för att utföra ett sådant instituts uppgifter avseende övervakning av penningflöden i AIF-fonden, förvaring av fondens tillgångar samt vissa övriga uppgifter, såsom att se till att bl.a. försäljning och inlösen av andelar går rätt till. Förvaltaren får inte sköta dessa uppgifter. Det ska dessutom finnas samarbetsarrangemang mellan Finansinspektionen och berörda tillsynsmyndigheter och behöriga myndigheter. Slutligen ska förvaltarens hemland ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, vilket i praktiken innebär att landet inte får

vara uppfört på FATF:s förteckning över icke samarbetsvilliga länder och territorier.

Reglerna i artikel 36 behandlar enbart marknadsföring till professionella investerare. För marknadsföring till icke-professionella investerare får medlemsstaterna uppställa särskilda krav. Bestämmelser om marknadsföring av bl.a. fonder från tredjeland som motsvarar specialfonder finns i 1 kap. 9 § LIF. Marknadsföringen får tillåtas under vissa förutsättningar, bl.a. om det finns skäl att anta att verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i LIF och andra författningar som reglerar verksamheten. Som angetts i avsnitt 13.2.1 bör motsvarande gälla vid marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige även efter genomförandet av AIFM-direktivet. Villkoren för tillstånd bör anges i den nya lagen.

I likhet med vad som föreslås såvitt avser marknadsföring här i landet av vissa slutna, EES-baserade AIF-fonder (rikskapitalfonder) till investerare som inte är att anse som professionella, får tillstånd ges också avseende sådan marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder, utan att de särskilda villkoren är uppfyllda.

Bestämmelser om när verksamheten får inledas, hur den får bedrivas och anmälningsskyldighet vid väsentliga ändringar bör också införas i den nya lagen. Dessa motsvarar i sak vad som gäller vid marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder.

13.3.3 Marknadsföring i Sverige av AIF-fonder som förvaltas av en icke EES-baserad AIF-förvaltare

I artikel 42 finns regler för marknadsföring av AIF-fonder som förvaltas av icke EES-baserade AIF-förvaltare. En medlemsstat kan tillåta marknadsföring av sådana fonder på sitt eget territorium, förutsatt att vissa av direktivets krav (artiklarna 22–24 och 26–30) är uppfyllda. En icke EES-baserad AIF-förvaltare kan alltså inte med stöd av ett tillstånd som avses i artikel 42 marknadsföra förvaltade AIF-fonder i ett annat land inom EES än det där tillståndet har beviljats. Förutsättningarna i övrigt för att tillåta sådan marknadsföring är i stora delar desamma som enligt artikel 36, dvs. AIF-fondens hemland ska inte vara upptaget på FATF:s förteckning och det ska finnas tillsynssamarbete mellan behöriga myndigheter i värdlandet och tillsynsmyndigheten i AIF-förvaltarens hemland samt behöriga myndigheter eller tillsynsmyndigheter i berörda AIF-fonders hemland.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra AIF-fonder till professionella investerare i Sverige. Tillstånd ska ges om de minimikrav som följer av artikel 42 i AIFM-direktivet är uppfyllda.

Tillstånd för marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige får ges om vissa ytterligare villkor är uppfyllda. Dessa villkor motsvarar dem som gäller för EES-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av EES-baserade respektive icke EES-baserade AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige. Tillstånd får dock ges även om dessa villkor inte är uppfyllda, om det är fråga om marknadsföring av vissa slutna AIF-fonder (riskkapitalfonder).

Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd

Väsentliga ändringar av något som angetts i en tillståndsansökan ska anmälas till Finansinspektionen.

Definitionerna av en AIF-fond och en AIF-förvaltare omfattar, som tidigare nämnts, en rad olika företeelser och det finns redan verksamma företag från tredjeland som faller in under kategorin AIF-fond eller AIF-förvaltare. Det är troligt att ett sådant företag inte uppfyller alla krav i AIFM-direktivet. Detta innebär att om marknadsföring av AIF-fonder, förvaltade av sådana AIF-förvaltare, inte skulle tillåtas i Sverige så kan detta komma att medföra vissa begränsningar av verksamheten. Begränsningarna avser dock inte AIF-fondens eller AIF-förvaltarens verksamhet i Sverige utan svenska rättssubjekts möjligheter att investera i dessa. För att förhindra dessa effekter bör möjligheten i artikel 42 nyttjas, dvs. att tillåta marknadsföring i Sverige av AIF-fonder förvaltade av icke EES-baserade AIF-förvaltare.

Tillstånd för marknadsföring till professionella investerare i Sverige förutsätter att minimikraven i artikel 42 är uppfyllda. AIF-förvaltaren måste alltså uppfylla krav på bl.a. att förse investerarna med viss information och att regelbundet rapportera vissa uppgifter till behöriga myndigheter (artiklarna 22–24 i AIFM-direktivet). AIF-förvaltaren ska också, i förekommande fall, uppfylla de krav som gäller vid förvärv av onoterade företag och emittenter (artiklarna 26–30 i AIFM-direktivet). Dessutom ska det finnas samarbets-

arrangemang mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan berörda tillsynsmyndigheter och behöriga myndigheter i de länder där förvaltaren och de icke EES-baserade AIF-fonderna är etablerade och de EES-länder där EES-baserade AIF-fonder hör hemma eller ska marknadsföras. Slutligen ska förvaltarens hemland ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, vilket i praktiken innebär att landet inte får vara uppfört på FATF:s förteckning över icke samarbetsvilliga länder och territorier.

När det gäller marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige krävs för tillstånd dels att det finns lämpliga samarbetsarrangemang och att förvaltarens hemland har vidtagit nödvändiga åtgärder för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, dels att de villkor som uppställs för EES-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av EES- respektive icke EES-baserade AIF-fonder till icke-professionella investerare är uppfyllda.

Bestämmelser som motsvarar vad som gäller för svenska och övriga EES-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av vissa slutna AIF-fonder (riskkapitalfonder) till investerare som inte är att anse som professionella, bör införas i den nya lagen även för icke EES-baserade AIF-fonder. Detsamma gäller bestämmelser avseende när verksamheten får inledas, hur den får bedrivas och anmälningsskyldighet vid väsentliga ändringar av något som angetts i en tillståndsansökan.

13.4 Harmoniserade regler för tredjelandssituationer med fördröjt genomförande

Artiklarna 35 och 37–41 i AIFM-direktivet innehåller regler om förvaltning och marknadsföring av AIF-fonder i de fall fonden, AIF-förvaltaren eller båda har sitt hemland utanför EES. Regleringen är omfattande, relativt komplicerad och ställer en rad krav på samarbete mellan olika behöriga myndigheter, tillsynsmyndigheter och Esmå.

I förhållande till resten av AIFM-direktivet är tillämpningen av denna reglering villkorad och fördröjd. Förslaget till den nya AIF-förvaltarlagen innehåller därför inte några bestämmelser avseende angivna artiklar, se avsnitt 16.2. Utredningen har dock utarbetat ett underlag för hur reglerna i dessa artiklar kan genomföras i svensk

rätt, om och när kommissionen antar de delegerade akter som närmare ska ange tidpunkten för när dessa regler ska börja tillämpas.

I detta sammanhang kan nämnas att kommissionen har, i enlighet med artikel 37.14, utarbetat ett utkast till förordning med närmare precisering av de förfaranden som möjliga referensländer ska följa när de gemensamt avgör vilket land som ska vara referensland.

Utredningens överväganden såvitt avser genomförandet av artiklarna 35 och 37–41 framgår av avsnitt 13.4.1–13.4.7, och ett utkast till författningstext med kommentar är fogat till betänkandet som bilaga 3.

13.4.1 Marknadsföring inom EES av icke EES-baserade AIF-fonder som förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare

Enligt artikel 35 i AIFM-direktivet får en EES-baserad AIF-förvaltare marknadsföra andelar eller aktier i en icke EES-baserad AIF-fond om angivna förutsättningar föreligger. Detsamma gäller marknadsföring av en matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond inte är EES-baserad eller vars AIF-förvaltare inte är etablerad inom EES, jfr artikel 31.1 andra stycket.

AIF-förvaltaren ska för det första uppfylla samtliga krav i AIFM-direktivet. Därutöver krävs

- att det ska finnas lämpliga samarbetsarrangemang mellan behöriga myndigheter i AIF-förvaltarens hemland och tillsynsmyndigheter i berörda icke EES-baserade AIF-fonders hemland, för att åtminstone säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för den behöriga myndigheten att utföra sina uppgifter (artikel 35.2.a),
- att den icke EES-baserade AIF-fondens hemland inte får vara uppförd på förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier som sammanställs av FATF (artikel 35.2.b), och
- att det, mellan den icke EES-baserade AIF-fondens hemland, AIF-förvaltarens hemland och varje land inom EES där en sådan fond ska marknadsföras, finnas en skriftlig överenskommelse som till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal (artikel 35.2.c).

Att dessa förutsättningar föreligger ska kontrolleras av den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemland. Om en behörig myndighet i en annan medlemsstat har en avvikande åsikt om den bedömning som förvaltarens hemlandsmyndighet har gjort beträffande de förstnämnda villkoren får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som denna myndighet har tilldelats genom artikel 19 i Esma-förordningen.

Innan marknadsföring av en icke EES-baserad AIF-fond i AIF-förvaltarens hemland inleds, ska förvaltaren underrätta sin behöriga myndighet om varje fond som förvaltaren ska marknadsföra. En sådan underrättelse ska innehålla de uppgifter och handlingar som anges i bilaga III till AIFM-direktivet, bl.a. fondens namn, hemland och förvaringsinstitut, en verksamhetsplan och fondens fondbestämmelser eller bolagsordning (artikel 35.3). Formkraven för sådana underrättelser får specificeras av Esma genom tekniska standarder (artikel 35.16.a). Underrättelseförfarandet överensstämmer även i övrigt med vad som gäller för marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder i förvaltarens hemland, se avsnitt 6.2. Den behöriga myndigheten ska dock även informera Esma om beslutet (artikel 35.4).

Innan marknadsföring av en icke EES-baserad AIF-fond inleds i ett annat land inom EES än AIF-förvaltarens hemland ska förvaltaren underrätta sin behöriga myndighet om varje fond som förvaltaren ska marknadsföra. Underrättelsen ska innehålla de uppgifter och handlingar som anges i bilaga IV till AIFM-direktivet, bl.a. fondens namn, hemland och förvaringsinstitut, en verksamhetsplan och fondens fondbestämmelser eller bolagsordning (artikel 35.5). Formkraven för sådana underrättelser får specificeras av Esma genom tekniska standarder (artikel 35.16.b). Underrättelseförfarandet överensstämmer även i övrigt med vad som gäller för marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder över gränserna, se avsnitt 13.2.1. AIF-förvaltarens behöriga myndighet ska dock även underrätta Esma (artikel 35.7).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En svensk AIF-förvaltare som förvaltar en icke EES-baserad AIF-fond eller en matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-

fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad, ska underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren får marknadsföra andelar eller aktier i en sådan fond till professionella investerare i Sverige eller i ett annat land inom EES. Marknadsföringen förutsätter också att vissa i lagen angivna villkor är uppfyllda, t.ex. att det finns lämpliga samarbetsarrangemang mellan Finansinspektionen och berörda tillsynsmyndigheter och behöriga myndigheter.

Såvitt avser marknadsföring utomlands ska Finansinspektionen inom vissa tidsfrister överlämna underrättelsen till behöriga myndigheter i det land eller de länder inom EES där verksamheten ska bedrivas samt till underrättelsen föga ett intyg med uppgifter om förvaltarens verksamhetsstillstånd. Inspektionen ska meddela förvaltaren när underrättelsen har överlämnats samt underrätta Esma om verksamheten.

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i AIFM-direktivet får, utan tillstånd enligt den nya lagen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av denne förvaltrad icke EES-baserad AIF-fond eller en matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Verksamheten i Sverige eller utomlands får inte inledas förrän underrättelseförfarandet fullföljts enligt bestämmelserna i lagen eller lagstiftningen i den utländske EES-baserade AIF-förvaltarens hemland, vilken genomfört reglerna i AIFM-direktivet.

En svensk AIF-förvaltare ska till Finansinspektionen anmäla väsentliga ändringar av något som angetts i en underrättelse.

Bestämmelserna i AIF-förvaltarlagen, om tillstånd för marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige, ska tillämpas under en övergångsperiod, som pågår till dess att kommissionen har antagit en delegerad akt genom vilken de nationella bestämmelser som genomfört artikel 36 ska upphöra att gälla.

Tillståndskravet för marknadsföring till icke-professionella investerare av andelar eller aktier i en icke EES-baserad AIF-fond eller en matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad, ska gälla oförändrat.

När kommissionen har antagit en delegerad akt i enlighet med artikel 67.6 ska bestämmelser som genomför artikel 35 införas i AIF-förvaltarlagen. Dessa bestämmelser, som innebär att ett mark-

nadsföringspass införs även för icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder, kan utformas på motsvarande sätt som bestämmelserna om marknadsföring av andra EES-baserade AIF-fonder än specialfonder såvitt avser svenska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige och utomlands samt utländska EES-baserade AIF-förvaltares verksamhet i Sverige, se vidare avsnitten 6.2 och 13.2.1.

Under en övergångsperiod som pågår till dess att kommissionen, enligt artiklarna 66.4 och 68.6, har antagit en delegerad akt genom vilken de nationella bestämmelser som genomfört artiklarna 36 och 42 ska upphöra att gälla, får dock bestämmelserna i den svenska lagen om tillståndskrav vid marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder tillämpas parallellt med de nya, föreslagna bestämmelserna om marknadsföringspass.

Bestämmelserna om marknadsföringspass avseende icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder bör emellertid inte föranleda någon ändring av bestämmelserna om tillståndskrav avseende marknadsföring av andelar eller aktier i sådana fonder till icke-professionella investerare i Sverige.

13.4.2 Referensland för icke EES-baserade AIF-förvaltare

Enligt artikel 37 krävs att en icke EES-baserad AIF-förvaltare har tillstånd som avses i AIFM-direktivet för att förvalta EES-baserade AIF-fonder, marknadsföra dessa eller icke EES-baserade AIF-fonder inom EES. Artikel 37 innehåller en omfattande reglering av tillståndsförfarandet.

Tillstånd som AIF-förvaltare ska sökas hos den behöriga myndigheten i förvaltarens referensland. Begreppets innebörd framgår av artikel 37.4 och förfarandet att fastställa referenslandet kommer, som nämnts, att ytterligare preciseras genom en förordning från kommissionen. I artikeln anges följande.

1. Om AIF-förvaltaren avser att enbart förvalta EES-baserade AIF-fonder och inte marknadsföra andelarna eller aktierna inom EES eller i referenslandet, är landet där fonderna är etablerade förvaltarens referensland (artikel 37.4.a).
2. Om AIF-förvaltaren avser att förvalta EES-baserade AIF-fonder, som är etablerade i olika länder, men inte marknadsföra andelar eller aktier i fonderna, är antingen det land där flest fonder är

etablerade eller det land där den största andelen av tillgångarna förvaltas förvaltarens referensland (artikel 37.4.b).

3. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra endast en EES-baserad AIF-fond i endast ett land inom EES, är det landet där fonden har tillstånd eller är registrerad förvaltarens referensland. Om fonden varken har tillstånd eller är registrerad i något land är det land där marknadsföringen ska ske förvaltarens referensland (artikel 37.4.c).
4. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra endast en icke EES-baserad AIF-fond i endast ett land inom EES, är det landet förvaltarens referensland (artikel 37.4.d).
5. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra endast en EES-baserad AIF-fond i flera länder inom EES, är det land där fonden har tillstånd eller är registrerad eller en av de länder där förvaltaren avser att marknadsföra fonden, förvaltarens referensland. Om fonden varken har tillstånd eller är registrerad i något land inom EES, är en av de länder där förvaltaren avser att aktivt marknadsföra fonden förvaltarens referensland (artikel 37.4.e).
6. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra en icke EES-baserad AIF-fond i olika länder inom EES, är ett av dessa länder förvaltarens referensland (artikel 37.4.f).
7. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra flera icke EES-baserade AIF-fonder inom EES, är förvaltarens referensland det land där samtliga fonder har tillstånd eller är registrerade, eller det land där förvaltaren avser att aktivt marknadsföra de flesta fonderna (artikel 37.4.g).
8. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra flera EES-baserade och icke EES-baserade AIF-fonder är förvaltarens referensland det land där förvaltaren avser att aktivt marknadsföra de flesta fonderna (artikel 34.h).

I flera av ovanstående situationer (b, c, e, f, och g) kan definitionerna peka på mer än ett land inom EES. I dessa fall ska AIF-förvaltaren hos de behöriga myndigheterna i alla dessa medlemsstater begära beslut om vilken stat som ska vara referensland. De behöriga myndigheterna ska, inom en månad från att de tog emot begäran, gemensamt besluta vilket land som ska vara förvaltarens referensland. Den behöriga myndigheten i referenslandet ska därefter utan

dröjsmål underrätta AIF-förvaltaren. Om de behöriga myndigheterna inte kan enas om ett beslut kan de hänskjuta frågan till Esma, som då kan agera i enlighet med artikel 19 i Esma-förordningen, dvs. medla mellan myndigheterna och även fatta beslut i frågan (artikel 37.6).

Om AIF-förvaltaren inte har fått besked inom sju dagar från beslutet, eller om det inte har fattats något beslut inom en-månadsfristen, kan AIF-förvaltaren själv välja referensland.

När ett referensland är utsett eller, i tillämpliga fall valts av förvaltaren, ska denne lämna in en ansökan om tillstånd som avses i AIFM-direktivet till den behöriga myndigheten i referenslandet.

I sin tillståndsprövning ska den behöriga myndigheten först ta ställning till om det är fråga om rätt referensland utifrån kriterierna i artikel 37.4. Om så inte är fallet ska myndigheten inte ge något tillstånd och i beslutet ange skälen för detta. Om den behöriga myndigheten kommer fram till att rätt stat är utsedd till referensland ska den behöriga myndigheten begära Esmas råd i fråga om bedömningen. I begäran till Esma ska den behöriga myndigheten förklara hur myndigheten har kommit fram till sin bedömning. Esma ska inom en månad lämna råd. Om en behörig myndighet avser att ge tillstånd till en AIF-förvaltare i strid mot Esmas råd ska myndigheten informeras. Esma ska då offentliggöra att den behöriga myndigheten inte har följt Esmas råd. Om den aktuella AIF-förvaltaren avser att marknadsföra AIF-fonder i flera länder inom EES ska den behöriga myndigheten (som inte har följt Esmas råd) informera de behöriga myndigheterna i dessa länder samt, i förekommande fall, AIF-fondens behöriga myndighet (artikel 37.5).

Ändringar av AIF-förvaltarens marknadsföring eller marknadsföringsstrategi kan också ändra förutsättningarna för vilket land som kan vara referensland. En AIF-förvaltare som ändrar sin marknadsföringsstrategi ska underrätta den behöriga myndigheten i referenslandet. Den behöriga myndigheten ska kommunicera med övriga berörda EES-länder och Esma i enlighet med artikel 37.11 och 37.12.

I ett förslag till genomförandeförordning (enligt artikel 37.14) finns regler för hur medlemsstaterna ska förfara när de gemensamt ska avgöra en icke EES-baserad AIF-förvaltares referensland.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En definition av AIF-förvaltares referensland, som motsvarar artikel 37.4 i AIFM-direktivet, införs i AIF-förvaltarlagen.

Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med behöriga myndigheter och Esma i den utsträckning som följer av AIFM-direktivet.

När kommissionen har antagit en delegerad akt i enlighet med artikel 67.6 ska en bestämmelse, innehållande en definition av ett referensland, vilken genomför artikel 37.3 införas i AIF-förvaltarlagen.

Krav på kommunikation mellan Finansinspektionen, andra behöriga myndigheter och Esma och möjlighet för en behörig myndighet att, vid oenighet mellan behöriga myndigheter i olika EES-länder, hänskjuta ärendet till Esma, återkommer i en mängd olika artiklar i AIFM-direktivet. Sådana bestämmelser behandlas i kapitel 16. I de fall där de behöriga myndigheterna ska komma överens om vilket land inom EES som ska vara referensland innebär detta en sådan internationell överenskommelse som enligt 10 kap. 2 § regeringsformen kräver ett uttryckligt bemyndigande från regeringen.

13.4.3 Krav på tillstånd och tillståndsförfarandet för icke EES-baserade AIF-förvaltare

När väl frågan om referensland är utredd ska den behöriga myndigheten i referenslandet ge AIF-förvaltaren tillstånd under vissa förutsättningar. AIF-förvaltaren ska t.ex. ha utsett en rättslig representant som är etablerad i referenslandet. Den rättsliga representanten ska, tillsammans med AIF-förvaltaren, vara förvaltarens kontaktperson för investerare, för Esma och för de behöriga myndigheterna vad gäller den verksamhet för vilken AIF-förvaltaren har tillstånd. Den rättsliga representanten ska vara tillräckligt rustad för att sköta regelefterlevnadsfunktionen i enlighet med AIFM-direktivet.

Det ska också finnas lämpliga arrangemang för samarbete mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensland, de behöriga myndigheterna i hemlandet för de berörda EES-baserade AIF-fonderna och tillsynsmyndigheten i det land där den icke

EES-baserade AIF-fonden hör hemma. Syftet med detta krav är att säkerställa åtminstone ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att utföra sina uppgifter i enlighet med AIFM-direktivet. Därutöver krävs dels att det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren är etablerad inte är uppförd på den av FATF sammanställda förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier, dels att det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren är etablerad har undertecknat en överenskommelse med referenslandet, vilken fullt ut uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal. AIF-förvaltaren kan inte få tillstånd om lagstiftningen eller begränsningar i tillsynsmyndigheternas behörigheter skulle hindra att de behöriga myndigheterna effektivt kan utöva tillsyn (artikel 37.7.a–g).

Även en icke EES-baserad AIF-förvaltare ska som huvudregel efterleva AIFM-direktivet. Om emellertid efterlevnaden av en viss regel skulle vara omöjlig på grund av lagstiftning i AIF-förvaltarens eller AIF-fondens hemland behöver regeln i AIFM-direktivet inte följas, om det finns en likvärdig regel i förvaltarens eller fondens hemland (artikel 37.2).

Om en behörig myndighet i ett annat land inom EES, som berörs av tillståndet har en avvikande åsikt om huruvida kriterierna för tillstånd är uppfyllda får den myndigheten hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet artikel 19 i Esma-förordningen. Om en behörig myndighet för en EES-baserad AIF-fond inte inom en rimlig tidsperiod medverkar i de samarbetsarrangemang som krävs, får de behöriga myndigheterna i referenslandet hänskjuta ärendet till Esma som även i det fallet får agera i enlighet med artikel 19 i Esma-förordningen.

Tillståndsförfarandet för icke EES-baserade AIF-förvaltare ska ske på samma sätt och innehålla detsamma som en ansökan för en EES-baserad AIF-förvaltare, med vissa justeringar. Utöver information enligt artikel 7.2 i AIFM-direktivet ska ansökan enligt artikel 37.8 innehålla följande.

1. Förvaltarens motivering av sitt val av referensmedlemsstat.
2. En förteckning över de bestämmelser i direktivet som det är omöjligt för förvaltaren att följa på grund av tvingande bestämmelser i den lagstiftning som gäller för förvaltaren eller den icke EES-baserade AIF-fonden.

3. Skriftliga intyg (baserade på Esmas tekniska standarder för tillsyn) med uppgifter om
 - att den relevanta lagstiftningen i tredjelandet innehåller en regel som är likvärdig med de bestämmelser som det är omöjligt att följa, med samma regleringssyfte och skyddsnivå för investerarna i AIF-fonden i fråga, och
 - att förvaltaren följer denna likvärdiga regel.
4. Namn på AIF-förvaltarens rättsliga representant och plats där denne är etablerad.

Skriftliga intyg enligt 3 ska styrkas av ett rättsligt utlåtande om att det föreligger en oförenlig tvingande bestämmelse i tredjelandets lagstiftning, inklusive en beskrivning av regleringssyftet och den typ av investerarskydd som eftersträvas.

Därutöver ges i artikel 37.8.b–e tolkningshjälp till hur informationskraven i artiklarna 7 och 8 ska förstås för en icke EES-baserad AIF-förvaltare. Information om investeringsstrategier m.m. enligt artikel 7.3 behöver t.ex. bara avse de EES-baserade AIF-fonder som ska förvaltas och de AIF-fonder som ska marknadsföras inom EES.

Om en behörig myndighet i ett tillståndsärende avser att tillämpa undantaget avseende regelefterlevnad i artikel 37.2 ska den behöriga myndigheten underrätta Esma om detta. Esma ska lämna råd om tillämpningen inom en månad från underrättelsen. Om den behöriga myndigheten ger tillstånd i strid mot Esmas råd ska Esma underrättas om det och offentliggöra det. I den mån tillståndsgivningen påverkar andra medlemsstater kan de behöriga myndigheterna där hänskjuta frågan till Esma som kan agera i enlighet med artikel 19 i Esma-förordningen (artikel 37.9).

De behöriga myndigheterna ska även i andra tillståndsärenden avseende icke EES-baserade AIF-förvaltare underrätta Esma, som ska föra ett register över tillstånd och avslag på tillståndsansökningar (artikel 37.10).

Genomförande i svensk rätt

<p>Förslag: En icke EES-baserad AIF-förvaltare får av Finansinspektionen ges tillstånd som AIF-förvaltare, om Sverige är förvaltarens referensland.</p>
--

Bestämmelser om ansökan, tillståndsförfarandet och ändringar i lämnade uppgifter införs i AIF-förvaltarlagen och utformas på motsvarande sätt som dem som gäller för svenska AIF-förvaltare.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med Sverige som referensland och tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen får, efter tillstånd av Finansinspektionen, förvalta en specialfond.

När kommissionen har antagit en delegerad akt i enlighet med artikel 67.6 ska bestämmelser som genomför artikel 37.2, 37.5, 37.7–9, 37.11 och 37.12 införas i AIF-förvaltarlagen.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med Sverige som referensland och med tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen kan då ges tillstånd att förvalta en specialfond på motsvarande sätt som gäller för EES-baserade AIF-fonder, se avsnitten 7.3 och 13.2.2. Som framgår av avsnitt 13.4.7 får även en icke EES-baserad AIF-förvaltare med ett annat referensland än Sverige och med ett tillstånd som avses i AIFM-direktivet, förvalta en specialfond efter tillstånd av Finansinspektionen.

13.4.4 Utvärdering av tillstånd och tillsyn avseende icke EES-baserade AIF-förvaltare

Bedömning: Några bestämmelser vid sidan av den allmänna bestämmelsen om Finansinspektionens samarbete med bl.a. Esma behövs inte för att genomföra direktivets regler avseende Esmas utvärdering.

I artikel 38 beskrivs Esmas utvärdering av de behöriga myndigheterna tillståndsgivning och tillsyn i förhållande till icke EES-baserade AIF-förvaltare. Syftet är att ytterligare harmonisera detta område genom rekommendationer, som de behöriga myndigheterna ska följa. Artikelns föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

13.4.5 Marknadsföring över gränserna av EES-baserade AIF-fonder som förvaltas av icke EES-baserade AIF-förvaltare

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd i ett EES-land får enligt artikel 39 i AIFM-direktivet efter ett underrättelseförfarande marknadsföra EES-baserade AIF-fonder i referenslandet och i andra EES-länder.

Om fonderna ska marknadsföras i referenslandet ska AIF-förvaltaren anmäla detta till den behöriga myndigheten där. Underrättelseförfarandet är detsamma som för en svensk AIF-förvaltares marknadsföring här i landet, se avsnitt 6.2. Den behöriga myndigheten i referenslandet ska informera även Esma om att verksamheten får inledas i landet (artikel 39.3).

En AIF-förvaltare som avser att marknadsföra EES-baserade AIF-fonder i ett annat land inom EES än referenslandet ska, för varje AIF-fond som förvaltaren avser att marknadsföra, underrätta den behöriga myndigheten i referenslandet. Underrättelseförfarandet är detsamma som för en svensk AIF-förvaltares marknadsföring över gränserna, se avsnitt 13.2.1. Den behöriga myndigheten i referenslandet ska underrätta även Esma om förvaltarens verksamhet i andra länder än referenslandet (artikel 39.6).

Om AIF-förvaltaren planerar väsentliga förändringar i förhållande till de uppgifter och de handlingar som har lämnats i en underrättelse, ska AIF-förvaltaren skriftligen anmäla detta till den behöriga myndigheten i referenslandet. Denna anmälningsskyldighet motsvarar vad som gäller för svenska AIF-förvaltare vid marknadsföring över gränserna, se avsnitt 13.2.1. Om förändringen är godtagbar ska den behöriga myndigheten i referenslandet, utan dröjsmål, informera den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten. Om förändringen innebär att ytterligare AIF-fonder marknadsförs eller att vissa AIF-fonder inte längre marknadsförs ska även Esma underrättas (artikel 39.9).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En icke EES-baserad AIF-förvaltare som har Sverige som referensland, tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen och förvaltar en EES-baserad AIF-fond ska underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren börjar marknadsföra andelar eller aktier

i fonden till professionella investerare i Sverige eller ett annat land inom EES. Underrättelsens innehåll ska framgå av AIF-förvaltarlagen.

Såvitt avser en sådan förvaltares marknadsföring i andra länder inom EES, ska Finansinspektionen inom vissa i lagen angivna tidsfrister överlämna underrättelsen till behöriga myndigheter i det land där verksamheten ska bedrivas samt till underrättelsen föga ett intyg med uppgifter om förvaltarens verksamhetstillstånd. Inspektionen ska meddela förvaltaren när underrättelsen har överlämnats, samt underrätta Esma om verksamheten.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med annat referensland än Sverige och tillstånd som avses i AIFM-direktivet får, utan tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av denne förvaltd EES-baserad AIF-fond.

Marknadsföring i Sverige eller andra länder inom EES får inte inledas förrän underrättelseförfarandet fullföljts enligt bestämmelserna i AIF-förvaltarlagen (eller AIFM-direktivet).

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med Sverige som referensland ska till Finansinspektionen anmäla planerade eller genomförda väsentliga ändringar av något som angetts i en underrättelse.

Bestämmelserna i AIF-förvaltarlagen om tillstånd för icke EES-baserade AIF-förvaltarens marknadsföring av AIF-fonder till professionella investerare i Sverige, tillämpas under en övergångsperiod, som pågår till dess att kommissionen har antagit en delegerad akt genom vilken de nationella bestämmelser som genomför artikel 42 ska upphöra att gälla.

Vid marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige av andelar eller aktier en EES-baserad AIF-fond, som den icke EES-baserade AIF-förvaltaren förvaltar, gäller alltså ett tillståndskrav.

När kommissionen har antagit en delegerad akt i enlighet med artikel 67.6 ska bestämmelser som genomför artikel 39 införas i AIF-förvaltarlagen. Dessa bestämmelser ger en icke EES-baserad förvaltare, med Sverige som referensland och tillstånd som AIF-förvaltare, rätt att efter ett underrättelseförfarande marknadsföra en förvaltd EES-baserad AIF-fond till professionella investerare i Sverige och i andra länder inom EES. Motsvarande rätt har icke

EES-baserade AIF-förvaltare med tillstånd som avses i AIFM-direktivet från ett annat referensland än Sverige.

Genomförandet av artikel 39 innebär alltså att en icke EES-baserad AIF-förvaltare då kan vara verksam inom EES med ett marknadsföringspass. De nya bestämmelserna kan utformas med AIF-förvaltarlagens bestämmelser avseende svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige och utomlands som förebild, se vidare avsnitten 6.2 och 13.2.1.

Bestämmelser i AIF-förvaltarlagen om tillstånd för icke EES-baserade AIF-förvaltare att enbart i Sverige marknadsföra EES-baserade AIF-fonder får tillämpas parallellt med de nya, föreslagna bestämmelserna till dess att kommissionen, i enlighet med artiklarna 66.4 och 68.6, antar en delegerad akt genom vilken de nationella bestämmelser som genomför artikel 42 ska upphöra att gälla.

Genomförandet av reglerna om marknadsföringspass för icke EES-baserade AIF-förvaltare bör dock inte föranleda någon ändring av bestämmelserna om sådana förvaltares marknadsföring till icke-professionella investerare. Tillståndskravet bör alltså gälla oförändrat.

13.4.6 Marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder som förvaltas av icke EES-baserade AIF-förvaltare

För att en icke EES-baserad AIF förvaltare ska få marknadsföra en icke EES-baserad AIF-fond eller en matar-AIF-fond, vars mottagar-AIF-fond eller förvaltare inte är EES-baserad, till professionella investerare inom EES måste, utöver vad som gäller för marknadsföring av EES-baserade fonder, följande villkor vara uppfyllda.

1. Det ska finnas lämpliga arrangemang för samarbete mellan behöriga myndigheter i AIF-förvaltarens referensland och tillsynsmyndigheten i den icke EES-baserade AIF-fondens hemland, för att åtminstone säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för den behöriga myndigheten att utföra sina uppgifter (artikel 40.2.a).
2. Den icke EES-baserade AIF-fondens hemland får inte var uppförd på förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier som sammanställs av FATF (artikel 40.2.b).

3. Den ska finnas en skriftlig överenskommelse mellan dels den icke EES-baserade AIF-fondens hemland, dels AIF-förvaltarens referensland, dels med varje annat EES-land där andelar eller aktier i den icke EES-baserade AIF-fonden ska marknadsföras. Överenskommelsen ska till fullo uppfylla normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställa ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal (artikel 40.2. c).

Att dessa förutsättningar föreligger ska kontrolleras av behöriga myndigheter i AIF-förvaltarens hemland. Om behöriga myndigheter i ett annat land inom EES har en avvikande åsikt om den bedömning som förvaltarens hemlandsmyndighet har gjort beträffande villkoren i 1 och 2, får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som denna myndighet har tilldelats genom artikel 19 i Esma-förordningen.

Innan marknadsföring av en icke EES-baserad AIF-fond inleds i AIF-förvaltarens referensland, ska förvaltaren underrätta sin behöriga myndighet om varje fond som förvaltaren ska marknadsföra. En sådan underrättelse ska innehålla de uppgifter och handlingar som anges i bilaga III till AIFM-direktivet, bl.a. fondens namn, hemland och förvaringsinstitut, en verksamhetsplan och fondens fondbestämmelser eller bolagsordning (artikel 40.3). Formkraven för sådana underrättelser får specificeras av Esma genom tekniska standarder (artikel 40.16.a). Underrättelseförfarandet överensstämmer även i övrigt med vad som gäller för marknadsföring av en EES-baserad AIF-fond i förvaltarens hemland, se avsnitt 6.2. Som tidigare påpekats innebär inte underrättelseförfarandet någon ny eller ytterligare tillståndsprövning. Det föreligger snarare en presumtion för att verksamheten ska tillåtas. Den behöriga myndigheten får hindra marknadsföringen endast om förvaltningen av AIF-fonden skulle strida mot bestämmelser antagna enligt direktivet eller om AIF-förvaltaren i övrigt inte efterlever eller kommer att efterleva direktivets regler. Underrättelseförfarandet överensstämmer även i övrigt med vad som gäller vid marknadsföring av en EES-baserad AIF-fond över gränserna, se avsnitt 13.2.1. Den behöriga myndigheten ska dock informera också Esma om den avsedda verksamheten (artikel 35.4).

Innan marknadsföring av en icke EES-baserad AIF-fond inleds i ett annat land inom EES än AIF-förvaltarens referensland, ska

förvaltaren underrätta sin behöriga myndighet om varje fond som förvaltaren ska marknadsföra. Underrättelsen ska innehålla de uppgifter och handlingar som anges i bilaga IV till AIFM-direktivet, bl.a. fondens namn, hemland och förvaringsinstitut, en verksamhetsplan och fondens fondbestämmelser eller bolagsordning (artikel 40.5). Formkraven för sådana underrättelser får specificeras av Esma genom tekniska standarder (artikel 40.16.a). Underrättelseförfarandet överensstämmer även i övrigt med vad som gäller för marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder över gränserna, se avsnitt 13.2.1. AIF-förvaltaren behöriga myndighet ska dock även underrätta Esma (artikel 40.7).

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En icke EES-baserad AIF-förvaltare som har Sverige som referensland och tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen, och som förvaltar en icke EES-baserad AIF-fond eller en EES-baserad matar-AIF-fond, vars mottagar-AIF-fond eller dess förvaltare inte är EES-baserad, ska underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren påbörjar marknadsföring till professionella investerare i Sverige eller i ett annat land inom EES. Underrättelsens innehåll anges i AIF-förvaltarlagen.

Såvitt avser en sådan förvaltares marknadsföring i andra länder inom EES, ska Finansinspektionen inom vissa i lagen angivna tidsfrister överlämna underrättelsen till behöriga myndigheter i det land där verksamheten ska bedrivas samt till underrättelsen foga ett intyg, i vilket omfattningen av förvaltarens verksamhetstillstånd ska framgå. Inspektionen ska meddela förvaltaren när underrättelsen har överlämnats samt underrätta Esma om verksamheten.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med annat referensland än Sverige och tillstånd som avses i AIFM-direktivet får, utan tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av denne förvaltd EES-baserad AIF-fond.

Marknadsföring i Sverige eller andra länder inom EES får inte inledas förrän underrättelseförfarandet fullföljts enligt bestämmelserna i AIF-förvaltarlagen (eller AIFM-direktivet).

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med Sverige som referensland ska till Finansinspektionen anmäla planerade eller genomförda väsentliga ändringar av något som angetts i en underrättelse.

Bestämmelser i AIF-förvaltarlagen om tillstånd för icke EES-baserade AIF-förvaltares marknadsföring till professionella investerare i Sverige av icke EES-baserade och matar-AIF-fonder vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, får tillämpas under en övergångsperiod, som pågår till dess att kommissionen har antagit en delegerad akt genom vilken de nationella bestämmelser som genomfört artikel 42 ska upphöra att gälla. För marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige av andelar eller aktier i sådana fonder ska dock alljämt tillstånd krävas.

När kommissionen har antagit en delegerad akt i enlighet med artikel 67.6 bör bestämmelser som genomför artikel 40 införas i AIF-förvaltarlagen. Dessa bestämmelser ger en icke EES-baserad AIF-förvaltare med Sverige som referensland och tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen rätt att, efter ett underrättelseförfarande, marknadsföra en förvaltrad icke EES-baserad AIF-fond till professionella investerare i Sverige och i andra länder inom EES. Detsamma gäller för en egenförvaltrad EES-baserad matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad. Motsvarande rätt till marknadsföring i referenslandet och över gränserna har icke EES-baserade AIF-förvaltare med tillstånd som avses i AIFM-direktivet från ett annat referensland än Sverige. Genomförandet av artikel 40 innebär alltså att också icke EES-baserade AIF-förvaltare får marknadsföra AIF-fonder, oavsett var de hör hemma, med ett marknadsföringspass på motsvarande sätt som för EES-baserade AIF-förvaltare.

De nya bestämmelserna kan utformas med AIF-förvaltarlagens bestämmelser avseende svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige och övriga länder inom EES som förebild, se vidare avsnitten 6.2 och 13.2.1. Bestämmelser i AIF-förvaltarlagen om tillstånd för icke EES-baserade AIF-förvaltare att enbart i Sverige marknadsföra icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder får tillämpas parallellt med de nya, föreslagna bestämmelserna till dess att kommissionen, i enlighet med artiklarna 66.4 och 68.6, antar en delegerad akt genom vilken de nationella bestämmelser som genomfört artiklarna 36 och 42 ska upphöra att gälla.

Genomförandet av reglerna om marknadsföringspass för icke EES-baserade AIF-förvaltare av AIF-fonder, oavsett var de hör hemma, bör dock inte föranleda någon ändring av bestämmelserna om sådan marknadsföring till icke-professionella investerare. All marknadsföring som riktas till icke-professionella investerare bör även fortsättningsvis vara förenad med tillståndskrav.

13.4.7 Icke EES-baserade AIF-förvaltares förvaltning av AIF-fonder över gränserna

Av artikel 41 i AIFM-direktivet följer att en icke EES-baserad AIF-förvaltare, efter ett underrättelseförfarande, får förvalta en AIF-fond i annat land än förvaltarens referensland. En ytterligare förutsättning är att förvaltarens tillstånd i referenslandet omfattar förvaltning av AIF-fonder av motsvarande slag som den eller de som ska förvaltas i värdlandet.

Reglerna motsvarar vad som gäller för EES-baserade AIF-förvaltare enligt artikel 33. Verksamheten kan bedrivas antingen genom en filial i värdlandet (filialverksamhet) eller genom att AIF-fonden förvaltas från förvaltarens referensland (gränsöverskridande verksamhet). Detta följer av artikel 41.1 i AIFM-direktivet och, i likhet med EES-baserade AIF-förvaltares förvaltning av EES-baserade AIF-fonder över gränserna med stöd av förvaltningspasset, får en icke EES-baserad inte inleda verksamheten förrän underrättelseförfarandet är fullföljt, se avsnitt 13.2.2.

I likhet med andra direktiv på värdepappersmarknadsområdet får AIF-förvaltarens värdland inte uppställa några ytterligare krav på verksamheten inom de områden som täcks av AIFM-direktivet (artikel 41.5).

Som tidigare har redogjorts för, gäller en skyldighet för samtliga AIF-förvaltare att till sin behöriga myndighet, anmäla ändringar i förhållande till den information som har lämnats i underrättelsen. Reglerna i artiklarna 32.7, 33.6, 39.9, 40.10 och 41.6 har i huvudsak samma innebörd.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En icke EES-baserad AIF-förvaltare, som har Sverige som referensland och tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen, och som avser att förvalta en EES-baserad AIF-fond som har sitt hemland i ett annat land inom EES, ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om den avsedda verksamheten.

En utländsk icke EES-baserad AIF-förvaltare med ett annat referensland än Sverige och tillstånd som avses i AIFM-direktivet får, utan tillstånd enligt AIF-förvaltarlagen, förvalta en AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond. Efter tillstånd av Finansinspektionen får en sådan förvaltare förvalta en specialfond i Sverige. Förutsättningarna för tillstånd ska vara desamma som för EES-baserade AIF-förvaltare.

Förvaltning av en AIF-fond över gränserna får inte inledas förrän underrättelseförfarandet fullföljts enligt reglerna i AIFM-direktivet eller, såvitt gäller förvaltning av en specialfond i Sverige, Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Väsentliga ändringar av något som angetts i en underrättelse om förvaltning över gränserna ska anmälas av den icke EES-baserade AIF-förvaltaren till behöriga myndigheter i förvaltarens hemland eller, i en ansökan om tillstånd för förvaltning av en specialfond, till Finansinspektionen.

En utländsk icke EES-baserad AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder från en filial i Sverige ska tillämpa bestämmelserna i AIF-förvaltarlagen som genomfört artiklarna 12 och 14. Vid förvaltning av en specialfond ska även de särskilda bestämmelserna avseende sådana fonder tillämpas av förvaltaren. För förvaringsinstitut för AIF-fonder hemmahörande i Sverige ska AIF-förvaltarlagens bestämmelser om sådana institut gälla.

När kommissionen har antagit en delegerad akt i enlighet med artikel 67.6 bör bestämmelser som genomför artikel 41 införas i AIF-förvaltarlagen och utformas på motsvarande sätt som bestämmelserna för svenska och övriga EES-baserade AIF-förvaltares förvaltning med stöd av förvaltningspasset i Sverige och andra länder inom EES.

14 Tillsyn och sanktioner m.m.

14.1 De behöriga myndigheternas ansvarsområden

Huvudregeln i AIFM-direktivet är att en AIF-förvaltare står under tillsyn av den behöriga myndigheten i sitt hemland (artikel 45.1). Om en AIF-förvaltare agerar genom en filial är det dock den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten som utövar tillsyn över förvaltarens efterlevnad av artiklarna 12 (de generella sundhetsreglerna) och 14 (reglerna om intressekonflikter). Om en AIF-förvaltare förvaltar eller marknadsför AIF-fonder i en annan medlemsstat kan den behöriga myndigheten i den medlemsstaten begära att förvaltaren tillhandahåller den information som behövs för att övervaka verksamheten. Om en annan behörig myndighet än myndigheten i AIF-förvaltarens hemland anser att en förvaltares verksamhet, t.ex. avseende förvaltning eller marknadsföring, strider mot regler inom myndighetens ansvarsområde ska myndigheten begära att förvaltaren upphör med regelbrotten och informera den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland (artikel 45.4). Om en AIF-förvaltare inte tillhandahåller information (artikel 45.3) eller fortsätter med regelbrott (artikel 45.4) ska den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland vidta de åtgärder som krävs för att förvaltaren ska tillhandahålla begärd information eller upphöra med regelbrotten. Vilka åtgärder som vidtagits ska kommuniceras med den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten (artikel 45.5). Om AIF-förvaltaren inte vidtar rättelse trots att den behöriga myndigheten i hemlandet har vidtagit åtgärder får den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten själv vidta de åtgärder som krävs för att förhindra och bestraffa ytterligare regelbrott. Myndigheten i fråga kan även hindra AIF-förvaltaren från att genomföra transaktioner i medlemsstaten och från att förvalta fonder i medlemsstaten (artikel 45.6). I de fall där AIF-förvaltarens agerande tydligt skadar den berörda AIF-fondens investerares intressen eller marknads finansiella stabilitet

eller integritet i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat kan myndigheten, efter att ha informerat den behöriga myndigheten i hemlandet, vidta de åtgärder som krävs för att skydda den berörda AIF-fondens investerare samt marknads finansiella stabilitet och integritet i värdmedlemsstaten (artikel 45.8). Den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ska i vissa fall också agera på områden som ligger utanför dess tillsyn. Enligt artikel 45.7 ska en behörig myndighet i en värdmedlemsstat som har ”klara och verifierbara skäl att anta” att AIF-förvaltaren inte fullgör sina skyldigheter, underrätta den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemland. En behörig myndighet i en värdmedlemsstat kan agera på samma sätt som enligt artikel 45.7 och artikel 45.8 om myndigheten har klara och verifierbara skäl att inte samtycka till referensmedlemsstatens auktorisering av en icke EES-baserad AIF-förvaltare (artikel 45.9). Vid oenighet mellan behöriga myndigheter om tillämpningen av artikel 45.4–45.9 kan frågan hänskjutas till Esma som kan hantera den enligt artikel 19 i Esma-förordningen.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Finansinspektionen ska ha tillsyn över AIF-förvaltare och förvaringsinstitut.

För svenska AIF-förvaltare och svenska förvaringsinstitut som står under inspektionens tillsyn ska tillsynen omfatta att verksamheten drivs enligt lagen om AIF-förvaltare, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, fondbestämmelserna, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet.

För AIF-förvaltare som driver verksamhet från filial i Sverige eller marknadsför eller förvaltar fonder i Sverige ska tillsynen omfatta att företaget följer de lagar och andra författningar som gäller för företagets verksamhet i Sverige.

Utredningen har i avsnitt 3.4 föreslagit att Finansinspektionen ska vara den behöriga myndigheten i de frågor som följer av AIFM-direktivet. Bestämmelserna i artikel 45 innebär att inspektionen ska ha ett visst tillsynsansvar över utländska AIF-förvaltare, dels sådana som bedriver verksamhet från filialer här i landet, dels sådana som

förvaltar eller marknadsför fonder här. Detta bör genomföras på samma sätt som motsvarande regler i UCITS-direktivet har genomförts, dvs. genom en bestämmelse som ger inspektionen denna tillsynsbefogenhet, se 10 kap. 1 § tredje stycket LIF. Vad gäller reglerna i artikel 45 i AIFM-direktivet om kontakter med andra behöriga myndigheter och Esma ryms dessa inom ramen för den generella bestämmelse om informationsutbyte som utredningen föreslår i avsnitt 14.5.

14.2 Kontroll och ingripandemöjligheter

I artikel 46 i AIFM-direktivet listas en rad befogenheter som de behöriga myndigheterna ska ha för att kunna utöva sin tillsyn. Befogenheterna innefattar bl.a. rätten att få tillgång till handlingar, begära upplysningar och utföra kontroller på plats. Den behöriga myndigheten ska även ha rätt att återkalla tillstånd, begära tillfälligt näringsförbud samt överlämna ärenden för lagföring. Den behöriga myndigheten ska utöva dessa befogenheter direkt, i samarbete med andra myndigheter, på eget ansvar genom delegering till andra organ eller efter begäran av de behöriga rättsliga myndigheterna.

Artikel 48 i direktivet behandlar sanktioner för överträdelse. Enligt artikeln ska medlemsstaterna fastställa tillämpliga åtgärder och sanktioner för överträdelse av de nationella bestämmelser som antagits enligt direktivet och vidta alla åtgärder som krävs för att se till att bestämmelserna efterlevs. Medlemsstaterna ska sörja för att lämpliga administrativa åtgärder kan vidtas mot, eller administrativa sanktioner beslutas för, ansvariga personer när bestämmelser som antagits vid genomförandet av direktivet inte har följts. Medlemsstaterna ska se till att åtgärderna är effektiva, proportionella och avskräckande.

14.2.1 Verktyg för tillsynen

Genomförande i svensk rätt

Förslag: För övervakningen av att bestämmelserna i lagen om AIF-förvaltare och föreskrifter meddelade med stöd av lagen följs, får Finansinspektionen begära att

1. en fysisk eller juridisk person tillhandahåller uppgifter, handlingar eller annat, och
2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken kommer till förhör på tid och plats som inspektionen bestämmer.

Finansinspektionen får, när det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige och hos ett förvaringsinstitut. Finansinspektionen får även genomföra en undersökning hos ett företag som har fått i uppdrag av en AIF-förvaltare, som driver verksamhet i Sverige, att utföra visst arbete eller vissa funktioner, om det behövs för tillsynen av förvaltaren.

Bestämmelserna om kontroll- och ingripandemöjligheter i AIFM-direktivet är i det närmaste identiska med motsvarande bestämmelser i UCITS-direktivet (artiklarna 98 och 99) och MiFID (artiklarna 50 och 51). När det gäller tillsynsverktygen har reglerna för fondbolagens del genomförts främst genom bestämmelserna i 10 kap. 3 och 4 §§ LIF och för värdepappersinstitutens del genom bestämmelserna i 23 kap. 3 och 4 §§ lagen om värdepappersmarknaden. Katalogen i dessa lagar över de verktyg som inspektionen har till sitt förfogande stämmer visserligen inte ordagrant överens med katalogen enligt de aktuella direktiven. Både vid genomförandet av MiFID och vid genomförandet av UCITS-IV konstaterades dock att direktiven gav utrymme för att verktygen skulle vara tillgängliga genom "samarbete" med andra myndigheter, varför en ordning där t.ex. kvarstad (motsvarande direktivets "frysning av tillgångar") och näringsförbud beslutas av andra än Finansinspektionen var förenlig med direktiven.¹ En "verktygskatalog" motsvarande 10 kap. 3 och 4 §§ LIF bör därför införas i den nya lagen.

¹ Se SOU 2010:78 s. 309–318 och prop. 2006/07:115 s. 491–497.

14.2.2 Ingripanden mot svenska AIF-förvaltare och mot en förvaltare som saknar tillstånd

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Om en AIF-förvaltare har åsidosatt sina skyldigheter enligt den nya lagen om AIF-förvaltare, andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet, fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande handlingar, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltarens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om förvaltaren gör rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot förvaltaren som bedöms tillräckliga.

Finansinspektionens ingripanden får riktas också mot dem som ingår i AIF-förvaltares styrelse eller som är verkställande direktör eller ledningsperson och inte uppfyller de krav som anges i artikel 8.1.c i AIFM-direktivet. Finansinspektionen ska återkalla förvaltarens tillstånd eller besluta att en sådan person inte längre får ha kvar sin ställning i AIF-förvaltaren.

Finansinspektionen ska omedelbart underrätta behöriga myndigheter i de andra länder inom EES där en AIF-förvaltare marknadsför andelar i en AIF-fond som förvaltas, när någon åtgärd enligt ovan har vidtagits mot förvaltaren. Innan Finansinspektionen återkallar tillståndet för en AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i ett annat land inom EES, ska inspektionen samråda med behörig myndighet i fondens hemland.

Efter underrättelse från en behörig myndighet i en svensk AIF-förvaltarens värdland om överträdelse av föreskrifter som gäller i det landet för förvaltaren, får Finansinspektionen vidta de åtgärder som anges ovan, om det föreligger någon omständighet som avses där. Inspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten om vilka åtgärder som vidtas.

Om en AIF-förvaltare har fått anmärkning eller varning får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en straffavgift om lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Om en AIF-förvaltare inte i tid lämnar de upplysningar som förvaltaren är skyldig att lämna får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av lagen om AIF-förvaltare utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att upphöra med den.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på en viss verksamhet, får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Ett sådant föreläggande som avser en utländsk AIF-förvaltare får riktas mot såväl förvaltaren som den som i Sverige är verksam för förvaltarens räkning.

När det gäller sanktioner har det sedan många år funnits en strävan att likforma ingripandemöjligheterna på det finansiella området. Utgångspunkten har varit systematiken på bankområdet, där Finansinspektionen genom lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse fick fler sanktionsmöjligheter än tidigare för att öka flexibiliteten. Samma system där inspektionen beroende på allvarligheten i överträdelsen, konsekvenserna för marknaden och kunder m.m. kan välja mellan olika former av ingripanden och där sanktionerna varning och anmärkning kan förenas med straffavgifter, har redan införts i t.ex. LIF och lagen om värdepappersmarknaden. Sanktionssystemet bör vara detsamma även för AIF-förvaltare. Bestämmelserna om sanktioner i LIF har relativt nyligen bedömts uppfylla kraven i artikel 99 i UCITS-direktivet² (som i sak motsvarar artikel 48 i AIFM-direktivet) och bestämmelserna i den nya lagen bör därför utformas med 12 kap. LIF som förebild.

När en överträdelse har skett bör Finansinspektionen således ha möjlighet att på ett nyanserat sätt välja vilken åtgärd som är lämplig i det enskilda fallet. Den allvarligaste formen av ingripande är återkallelse av tillståndet. Eftersom ett sådant ingripande får stora konsekvenser bör det inte ske utan starka skäl, om det inte är fråga

² Prop. 2010/11:135 s. 229.

om sådana fall där återkallelsegrunden är av mer teknisk art, såsom att förvaltaren har förklarat sig avstå från tillståndet³ Återkallelse av ett tillstånd får också ske om förvaltaren

- har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,
- inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser, eller
- under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser.

Återkallelse av tillstånd kan också bli aktuellt om någon som ingår i AIF-förvaltares styrelse eller som är verkställande direktör eller ledningsperson inte uppfyller de krav som anges i artikel 8.1.c i AIFM-direktivet, dvs. har erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet. Detta får dock ske bara om inspektionen först har beslutat att påtala för förvaltaren att personen inte uppfyller kraven och han eller hon ändå finns kvar i styrelsen eller som verkställande direktör efter det att en av inspektionen bestämd tid på högst tre månader har gått ut.

I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får ha den ställningen. Inspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess AIF-förvaltaren har utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

Det som sägs om verkställande direktör ska tillämpas även på en ersättare för verkställande direktör.

Varning är ett alternativ till återkallelse och kan tillgripas när förutsättningarna för återkallelse i och för sig föreligger men varning i det enskilda fallet framstår som en tillräcklig åtgärd. Vid mindre allvarliga överträdelser kan Finansinspektionen utfärda en anmärkning, förbjuda verkställighet av beslut eller förelägga förvaltaren att inom viss tid vidta vissa åtgärder.

En, i samband med anmärkning eller varning, ålagd straffavgift får inte överstiga tio procent av förvaltarens omsättning under närmast föregående räkenskapsår.

Om överträdelsen har skett under förvaltarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas. När straffavgiftens storlek

³ Se prop. 2006/07:115, s. 498.

beslutas, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

I likhet med vad som i övrigt gäller inom finansmarknadsområdet bör Finansinspektionen ha en uttrycklig rätt att underlåta att ingripa i vissa situationer, och att, i förekommande fall, ingripa mot företag som är verksamma utan erforderligt tillstånd.

14.2.3 Ingripanden mot utländska AIF-förvaltare

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Om en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige med stöd av förvaltar- eller marknadsföringspass eller efter tillstånd av Finansinspektionen, åsidosätter sina skyldigheter enligt lagen om AIF-förvaltare eller andra författningar, som reglerar bolagets verksamhet i Sverige, eller fondbestämmelserna för en specialfond får Finansinspektionen förelägga förvaltaren att göra rättelse. Om AIF-förvaltaren inte följer föreläggandet, ska Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Om en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige efter anmälan enligt artikel 32 eller artikel 33 i AIFM-direktivet har fått sitt verksamhetstillstånd återkallat i hemlandet, ska Finansinspektionen genast förbjuda förvaltaren att påbörja nya transaktioner i Sverige.

Om Finansinspektionen har skäl att anta att en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige åsidosätter sina skyldigheter enligt AIFM-direktivet i annat fall än som avses i artiklarna 12 och 14, ska Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Om rättelse inte sker och detta innebär att investerares intressen i Sverige skadas eller att den finansiella stabiliteten hotas, får Finansinspektionen förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning, eller förbjuda förvaltaren att påbörja nya transaktioner i Sverige. Inspektionen får också besluta att förvaltaren inte längre får förvalta en AIF-fond. Innan någon åtgärd som nu

nämnts vidtas ska inspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Om en utländsk AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige med stöd av tillstånd åsidosätter sina skyldigheter enligt den nya lagen om AIF-förvaltare eller andra författningar, som reglerar bolagets eller företagets verksamhet i Sverige, ska Finansinspektionen kunna vidta samma åtgärder som mot en svensk AIF-förvaltare.

Som nämnts i avsnitt 14.1 är det den behöriga myndigheten i en AIF-förvaltares värdland som utövar tillsyn över förvaltarens efterlevnad av artiklarna 12 och 14 i AIFM-direktivet vad gäller förvaltarens förvaltning och marknadsföring där.

Enligt artikel 45.4–45.8 ska den behöriga myndigheten i värdlandet ha möjlighet att vidta sanktioner och underrätta den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland om regelbrott. Bestämmelser motsvarande artikel 45.4–45.8 bör, med 12 kap. 15–18 §§ LIF som förebild, införas i den nya lagen.

14.2.4 Ingripanden mot AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder vars samlade tillgångar inte överstiger angivna tröskelvärden

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Om en AIF-förvaltare, som bara låtit sig registreras med stöd av bestämmelserna om registreringsförfarandet, har åsidosatt sina skyldigheter enligt lagen om AIF-förvaltare ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då förelägga förvaltaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltaren avregistreras eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om förvaltaren gör rättelse.

En AIF-förvaltare som förvaltar fonder som understiger vissa tröskelvärden, se avsnitt 4.4, behöver inget tillstånd enligt AIFM-direktivet men ska registreras hos den behöriga myndigheten och regelbundet lämna viss information. En sådan förvaltare är också skyldig att söka tillstånd om värdet av fonderna kommit att överstiga tröskelvärdena. Den sanktion som i första hand kommer i fråga för denna typ av förvaltare är förseningsavgifter, se avsnitt 14.2.2. Men om förvaltaren trots förseningsavgifter inte lämnar den information han ska eller om förvaltaren inte söker tillstånd när tröskelvärdena har passerats måste ytterligare sanktionsmöjligheter vara tillgängliga. Ytterst bör avregistrering kunna ske. Efter avregistrering uppfyller förvaltaren inte längre villkoren för undantaget, dvs. förvaltaren bedriver verksamhet som omfattas av lagen utan att vara berättigad till det, och Finansinspektionen kan då förelägga förvaltaren att upphöra med verksamheten, se förslagsrutan under avsnitt 14.2.2.

14.3 Överklagande m.m.

Enligt artikel 49 i AIFM-direktivet ska en behörig myndighet skriftligen motivera beslut att återkalla tillstånd och beslut att inte bevilja tillstånd. Detsamma gäller andra beslut enligt AIFM-direktivet, t.ex. beslut om sanktioner. Den behöriga myndighetens beslut ska enligt samma artikel också kunna överklagas. Även det faktum att en behörig myndighet inte har fattat något beslut avseende en tillståndsansökan inom sex månader från ansökan ska kunna överklagas.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Beslut av Finansinspektionen enligt lagen om AIF-förvaltare får som regel överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Om Finansinspektionen i ett ärende om tillstånd inte meddelar beslut inom sex månader från det att ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Har inspektionen inte meddelat beslut inom sex månader från det att en sådan förklaring har lämnats, ska det anses som att ansökan har avslagits.

Om Finansinspektionen inte lämnar över en underrättelse som avses artikel 32.3, 32.7 eller 33.6 i AIFM-direktivet till behörig myndighet i utlandet inom 20 arbetsdagar från det att underrättelsen togs emot och inte heller inom samma tid meddelar beslut om att något överlämnande inte ska ske, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls.

Om Finansinspektionen inte lämnar över en underrättelse som avses artikel 33.4 i AIFM-direktivet till behörig myndighet i utlandet inom två månader från det att underrättelsen togs emot och inte heller inom samma tid meddelar beslut om att något överlämnande inte ska ske, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls.

Om underrättelsen inte har lämnats över inom två månader från det att en sådan förklaring har meddelats av domstol, ska det anses som att beslut om att något överlämnande inte ska ske.

Bestämmelser om att myndigheter ska motivera sina beslut finns i 20 § förvaltningslagen (1986:223). Inom det finansiella området får Finansinspektionens beslut som regel överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (Förvaltningsrätten i Stockholm). Så är fallet t.ex. avseende beslut enligt LIF (14 kap. 1 §) och beslut enligt lagen om värdepappersmarknaden (26 kap. 1 §). Detsamma bör gälla för beslut enligt lagen om AIF-förvaltare. Liksom i LIF bör dock beslut om att kalla till styrelsesammanträde och att förelägga någon som utan tillstånd bedriver verksamhet att lämna de upplysningar som krävs för att bedöma om lagen är tillämplig på verksamheten, inte få överklagas.⁴ Likaså bör inte Finansinspektionens beslut i ärenden om meddelande av föreskrifter få överklagas hos domstol. I stället får, i den mån regeringen föreskriver det, sådana beslut överklagas hos regeringen.

Även uteblivna beslut om tillstånd ska enligt artikel 49.2 andra stycket i AIFM-direktivet kunna överklagas. Detta gäller framför allt tillstånd att vara AIF-förvaltare. Inspektionens beslut att inte överlämna underrättelser till andra behöriga myndigheter i situationer som avser gränsöverskridande verksamhet får även karaktären av tillståndsbeslut. Det är t.ex. först sedan den behöriga myndig-

⁴ Se prop. 2002/03.150 s. 281.

heten i värdepappersstaten har tagit emot den av Finansinspektionen vidarebefordrade filialanmälan som en svensk AIF-förvaltare kan börja bedriva verksamhet i en filial. Även uteblivna beslut i sådana fall bör kunna prövas i domstol. Bestämmelser om rätten till domstolsprövning i motsvarande situationer finns redan i 14 kap. 2 § LIF⁵ och 26 kap. 2 § lagen om värdepappersmarknaden. Bestämmelserna i lagen om AIF-förvaltare bör utformas med de angivna bestämmelserna som förebild.

14.4 Myndighetssamarbete

I AIFM-direktivet finns en rad bestämmelser om informationsutbyte dels mellan behöriga myndigheter i olika medlemsstater och dels mellan behöriga myndigheter, Esmå och ESRB. Dessa bestämmelser rör huvudsakligen situationer när en AIF-förvaltare ägnar sig åt gränsöverskridande verksamhet, t.ex. när AIF-fonder marknadsförs i en annan medlemsstat eller när en AIF-förvaltare förvaltar fonder i en annan medlemsstat. Men krav på informationsutbyte mellan en behörig myndighet å den ena sidan och Esmå och/eller ESRB å den andra sidan finns också i rent nationella förhållanden, t.ex. avseende limiter för finansiell hävstång och information om specialregler för marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare. Utöver detta ställs i artiklarna 50–55 i AIFM-direktivet generella krav på informationsutbyte och samarbete för att de olika myndigheterna ska kunna utöva sina befogenheter. I flera artiklar finns också regler om att en behörig myndighet kan hänskjuta en fråga till Esmå, t.ex. när behöriga myndigheter i olika medlemsstater inte kan komma överens om ett gemensamt beslut (artikel 37.6) eller när en behörig myndighet ifrågasätter en annan behörig myndighets beslut, agerande eller brist på agerande (artiklarna 21.6, 35.2, 35.15, 37.7, 37.8, 37.9, 37.12, 37.19, 40.2, 40.15, 42.1, 45.10, 50.4 och 55).

⁵ Se prop. 2002/03.150 s.183–185.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter, Esma och ESRB, i den utsträckning som följer av AIFM-direktivet.

Finansinspektionen ska inom ramen för sin befogenhet, efter begäran från en behörig myndighet i ett annat land inom EES, lämna eller kontrollera information som behövs för att den utländska myndigheten ska kunna utöva sin tillsyn enligt AIFM-direktivet. Den utländska myndigheten får närvara vid kontroll som utförs av inspektionen.

Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Esma för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna 21.6, 35.2, 35.15, 37.6, 37.7, 37.8, 37.9, 37.12, 37.19, 40.2, 40.15, 42.1, 45.10, 50.4 och 55 i AIFM-direktivet.

Bestämmelser motsvarande dem i AIFM-direktivet om informationsutbyte och samarbete mellan myndigheter finns bl.a. i UCITS-direktivet (se t.ex. artiklarna 101, 102, 108 och 109) och i MiFID (se t.ex. artiklarna 56–58). I dessa fall har direktivens krav genomförts genom generella bestämmelser om samarbete och informationsutbyte, se t.ex. 10 kap. 5–6 §§ LIF⁶ och 23 kap. 5–6 §§ lagen om värdepappersmarknaden⁷. Bestämmelserna om samarbete bör utformas på motsvarande sätt i lagen om AIF-förvaltare.

I annan lagstiftning på det finansiella området har lagbestämmelser införts som anger i vilken utsträckning Finansinspektionen får hänskjuta frågor till Esma, se t.ex. 23 kap. 5 a § lagen om värdepappersmarknaden.⁸ Frågan om hänskjutande bör regleras på motsvarande sätt i lagen om AIF-förvaltare. Hänvisningar till de artiklar som eventuellt ska genomföras först efter 2015, artiklarna 35, 37 och 40 (se avsnitt 16.2) bör dock inte nu införas i lagen om AIF-förvaltare.

⁶ Prop. 2010/11:135 s. 230–232.

⁷ Prop. 2006/07:115 s. 515–517.

⁸ Se prop. 2011/12:70 s. 59.

15 Förslagens inverkan på skattekontrollen

Utredningen har i sina direktiv getts i uppdrag att belysa i vilken utsträckning förslagen inverkar på skattekontrollen och, om behov finns, utarbeta de lagförslag som krävs för att upprätthålla den.

Som tidigare beskrivits finns det inte några enhetliga regler avseende beskattning av AIF-fonder eller andelar i AIF-fonder i gällande rätt. Beskattningen av AIF-fonder och deras andelsägare bestäms av de skatteregler som gäller för den ifrågavarande fondens struktur och rättsliga ställning. Det innebär exempelvis att beskattningen av AIF-fonder och andelar eller aktier i AIF-fonder som är upprättade som kommanditbolag eller aktiebolag beskattas i enlighet med gällande skatteregler för dessa associationsformer. Specialfonder och andelar i specialfonder beskattas i enlighet med de skatterättsliga reglerna för investeringsfonder.

Utredningens förslag innebär inte att de fonder som omfattas av den nya lagens definition av AIF-fond får någon annan rättslig ställning i skattemässigt hänseende än den befintliga. Enligt utredningens förslag ändras dock samlingsbegreppet investeringsfond i LIF till att enbart omfatta de fonder som i dag definieras som värdepappersfonder. För dessa fonder och utländska motsvarigheter (dvs. fonder som omfattas av UCITS-direktivet) behålls nuvarande reglering i LIF. Övriga fonder som i dag omfattas av LIF, specialfonder och utländska motsvarigheter, kommer i stället att regleras separat i den nya lagen om AIF-förvaltare. Förslagen innebär dock inte någon övergripande förändring av gällande bestämmelser för dessa fonder. Det innebär att regleringen för specialfonder vad avser fondens rättsliga ställning, krav på riskspridning, tillåtna tillgångar m.m. behålls. Kravet på att en specialfond ska vara öppen för inlösen minst en gång per år begränsas dock till att endast omfatta sådana specialfonder som enligt fondbestämmelserna är öppna för investeringar av icke-professionella investerare. Utredningen föreslår även vissa

lätnader i informationskraven för specialfonder som endast marknadsförs till professionella investerare.

Utredningen har därför gjort den övergripande bedömningen att förslagen inte har någon inverkan på den befintliga skattesituationen för vare sig investeringsfonder (tidigare värdepappersfonder), specialfonder eller någon annan av de legala konstruktioner genom vilka en AIF-fond kan organiseras. Med hänsyn till den ändrade definitionen av begreppet investeringsfonder i fondlagstiftningen föreslås dock följändringar i inkomstskattelagen (1999:1229), kupongskattelagen (1970:624), lagen om investeringssparkonto, (2011:1268) lagen om mervärdesskatt (1994:200) och skatteförfarandelagen (2011:1244), allt i syfte att behålla tillämpningsområdet för dessa lagar.

Vad avser skatteförfarandet i övrigt är utredningens bedömning att förslagen inte får några direkta konsekvenser för skattekontrollen. Utredningens förslag innebär dock förändringar av de bestämmelser i fondlagstiftningen som gäller marknadsföring i Sverige av fonder som är etablerade i utlandet. Utredningen föreslår därför ändringar i skatteförfarandelagen i syfte att behålla ett likvärdigt förfarande för sådana utländska fonder som inte omfattas av UCITS-direktivet men som enligt gällande regler, efter Finansinspektionens godkännande, får marknadsföras i Sverige (utländska motsvarigheter till svenska specialfonder). Utredningens förslag innebär även att andra utländska AIF-fonder kommer att tillåtas marknadsföras i Sverige. Utredningen föreslår att AIF-förvaltare som förvaltar sådana AIF-fonder ska omfattas av kravet i skatteförfarandelagen på att lämna en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen. Skälen till förslagen och den analys som föranleder utredningens bedömning framgår nedan.

15.1 Inkomstskatt

Bedömning: Tillämpningsområdet för bestämmelserna om beskattning av investeringsfonder eller andelar i investeringsfonder i inkomstskattelagen påverkas inte av utredningens förslag.

I inkomstskattelagen finns särskilda skatteregler för investeringsfonder och utländska investeringsfonder. Investeringsfonder är inte juridiska personer men behandlas som sådana i skattelagstiftningen

(2 kap. 3 § andra stycket inkomstskattelagen). En investeringsfond är således ett eget skattesubjekt. Investeringsfonder är dock genom en nyligen genomförd lagändring inte skattskyldiga för inkomst av de tillgångar som ingår i fonden (6 kap. 5 § inkomstskattelagen).¹ Motsvarande gäller utländska investeringsfonder enligt 6 kap. 13 § inkomstskattelagen. I stället har skattskyldigheten överförts till fondandelsägarna genom att dessa vid inkomstbeskattningen påförs en schablonintäkt på 0,4 procent av kapitalunderlaget (42 kap. 43 och 44 §§ inkomstskattelagen). Schablonbeskattningen är densamma för andelar i såväl svenska som utländska investeringsfonder.

Utöver schablonbeskattningen är svenska fysiska och juridiska personer skattskyldiga för utdelning från en investeringsfond och för kapitalvinster som uppstår när fondandelar avyttras. För kapitalförluster ges skatteavdrag. Skattereglerna gäller oavsett om investeringsfonden är svensk eller utländsk. Fysiska personer ska ta upp utdelningar och kapitalvinster i investeringsfonder som inkomst av kapital. Juridiska personer beskattas för utdelningar och kapitalvinster från innehav i investeringsfonder som inkomst av näringsverksamhet. Om fondandelen ingår i ett lager av finansiella instrument enligt 17 kap. 20 § inkomstskattelagen gäller särskilda skatteregler.

Som en konsekvens av den nya schablonskatten på andelar i investeringsfonder upphör de tidigare skattemässiga skälen för investeringsfonder att lämna utdelning. Utdelningarna i svenska investeringsfonder kommer därmed sannolikt att minska. För sådan utdelning som ändå lämnas av svenska investeringsfonder ska enligt 1 § kupongskattelagen kupongskatt betalas av utländska andelsägare som är begränsat skattskyldiga i Sverige. Begränsat skattskyldiga beskattas dock inte för kapitalvinster som uppstår vid avyttring av andelar i svenska investeringsfonder.

Vad som utgör en investeringsfond framgår inte av inkomstskattelagen. Av förarbetena framgår att någon definition inte ansetts nödvändig eftersom termen inte har någon annan innebörd än den som framgår av LIF (se prop. 1999/2000:2 Del 2 s. 453 samt prop. 2002/03:150 s. 261). Av 2 kap. 2 § inkomstskattelagen framgår att lagens termer och uttryck omfattar även utländska företeelser, om inte annat anges eller framgår av sammanhanget. Frågan om vilka utländska företeelser som i inkomstskattelagen motsvarar svenska investeringsfonder har överlämnats till rättstillämpningen (se bl.a. prop. 2011/12:1 s. 404). I LIF används begreppet fondföre-

¹ Prop. 2011/12:1, s. 393 f.

tag för utländska fonder.² Det går dock inte att automatiskt sätta ett likhetstecken mellan begreppet utländsk investeringsfond i inkomstskattelagen och definitionen av fondföretag i LIF. Enligt Skatteverket ska en utländsk fond utöver definitionen av fondföretag i LIF uppfylla vissa ytterligare villkor för att fonden skattemässigt ska anses motsvara en svensk investeringsfond.³ En utländsk fond kan dock ha en annorlunda rättslig ställning än en svensk investeringsfond, och exempelvis vara upprättad på associationsrättslig grund, och ändå skattemässigt anses motsvara en svensk investeringsfond.

Enligt utredningens förslag ändras definitionen av investeringsfond i LIF till att enbart omfatta de fonder som i dag definieras som värdepappersfonder i samma lag. Utredningen föreslår dock inte någon förändring av den befintliga rättsliga ställningen för vare sig de fonder som i dag omfattas av begreppet värdepappersfonder eller för specialfonder. Utredningen föreslår inte heller några förändringar avseende de tillgångar som dessa fonder tillåts att placera fondmedel i. Enligt utredningens bedömning påverkas därför inte tillämpningsområdet för inkomstskattelagen av utredningens förslag. För att behålla gemensamma definitioner i fond- och skattelagstiftningen bör dock inkomstskattelagens bestämmelser om investeringsfonder anpassas till den föreslagna nya terminologin i fondlagstiftningen. Begreppet investeringsfond i inkomstskattelagen bör därför ersättas med begreppsparet investeringsfond och specialfond. Att även utländska motsvarigheter till dessa fonder omfattas av inkomstskattelagens bestämmelser behöver inte särskilt framgå då detta liksom tidigare följer av den allmänna bestämmelsen i 2 kap. 2 § inkomstskattelagen som innebär att utländska företeelser omfattas av lagens termer och uttryck. Vilka utländska företeelser som ska omfattas av begreppen investeringsfond respektive specialfond i inkomstskattelagens mening bör även i fortsättningen avgöras i rättstillämpningen.

Beskattningen av AIF-fonder som inte omfattas av tillämpningsområdet för inkomstskattelagens bestämmelser om investerings- och specialfonder beror av fondens struktur och rättsliga ställning.

² Fondföretag definieras i 1 kap. 1 § 8 LIF.

³ Tillgångarna ska förvaras av ett förvaringsinstitut, det ska finnas fondbestämmelser som reglerar förhållandet mellan andelsägarna, fonden och förvaltaren, om fonden inte är en associationsrättslig fond ska tillgångarna i fonden dessutom förvaltas av ett förvaltningsbolag. Vidare ska det offentliggöras ett prospekt eller en informationsbroschyr, en årsrapport eller årsberättelse för varje räkenskapsår samt en halvårsrapport eller halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader. Se Skatteverkets ställningstagande Vad avses med utländska investeringsfonder vid tillämpning av inkomstskattelagen, lagen om investerings-sparkonto och kupongskattelagen? 2012-05-23. Dnr 131 128777-12/111.

Exempel på sådana fonder är slutna fonder, fonder som inte med tillräcklig regelbundenhet är öppna för inlösen eller återköper fondandelar, fonder som inte tillämpar principen om riskspridning eller investerar i andra tillgångar än vad en investerings- eller specialfond tillåts att investera i.

15.2 Kupongskatt

Förslag: För att behålla tillämpningsområdet i fråga om undantaget för kupongskatt för utländska fondföretag ändras begreppet fondföretag i kupongskattelagen till *utländsk investeringsfond* eller *utländsk specialfond*.

Definitionen av förvaringsinstitut i kupongskattelagen anpassas så att den omfattar förvaringsinstitut för specialfonder som förvaltas av AIF-förvaltare hemmahörande i en annan medlemsstat.

Bedömning: Tillämpningsområdet för bestämmelserna om kupongskatt i kupongskattelagen påverkas inte av utredningens förslag.

Utländska fysiska personer och utländska juridiska personer som saknar fast driftställe i Sverige är skyldiga att betala kupongskatt på utdelning från svenska aktiebolag och investeringsfonder enligt bestämmelserna i kupongskattelagen. Kupongskatten ska innehållas av det utdelande bolaget eller, om bolaget är ett avstämningsbolag, av den centrala värdepappersförvararen. För investeringsfonder som förvaltas av fondbolag ska kupongskatt innehållas av fondbolaget. För investeringsfonder som förvaltas av förvaltningsbolag ansvarar förvaringsinstitutet för innehållande av kupongskatt (11 c § kupongskattelagen).

Utredningens förslag bedöms inte få några konsekvenser för möjligheten att innehålla, redovisa och betala kupongskatt på utdelning från svenska investeringsfonder, specialfonder eller aktiebolag. Med hänsyn till den ändrade betydelsen av begreppet investeringsfond i den svenska fondlagstiftningen bör dock, på motsvarande sätt som i inkomstskattelagen, begreppet investeringsfond i kupongskattelagen ersättas med investeringsfond och specialfond. Med hänsyn till att specialfonder kommer att omfattas av bestämmelserna om förvaringsinstitut i den nya lagen bör därutöver defini-

tionen av förvaringsinstitut i 2 § kupongskattelagen anpassas så att den även omfattar förvaringsinstitut som förvarar tillgångarna i en specialfond.

Enligt 4 § nionde stycket kupongskattelagen är fondföretag hemmahörande inom EES, eller i en stat med vilken Sverige ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte, eller ett avtal om informationsutbyte i skatteärenden, undantagna från skattskyldighet för kupongskatt. Undantaget infördes med hänvisning till principen om den fria rörligheten för kapital i samband med att schablonskatten på andelar i investeringsfonder infördes, se prop. 2011/12:1 s. 408 f. Begreppet fondföretag har i kupongskattelagen getts samma innebörd som i 1 kap. 1 § 8 LIF och omfattar därmed både utländska UCITS-fonder och andra utländska fonder. Utredningens förslag innebär dock att begreppet fondföretag i LIF begränsas till att endast omfatta utländska UCITS-fonder. Marknadsföring i Sverige av övriga utländska fonder som omfattas av den nuvarande definitionen i 1 kap. 1 § 8 LIF föreslås i stället regleras i den nya lagen om AIF-förvaltare. För att inte ändra tillämpningsområdet för bestämmelsen om undantag för kupongskatt i kupongskattelagen bör därför den nuvarande hänvisningen till 1 kap. 1 § 8 LIF tas bort och ersättas med en ny definition som motsvarar den gällande. Någon definition som får samma träffyta som nuvarande 1 kap. 1 § 8 LIF föreslås emellertid inte införas i LIF eller i den nya lagen. Begreppet AIF-fond är inte heller lämpligt att använda då det exempelvis även omfattar slutna fonder, fonder som investerar i andra typer av tillgångar än finansiella instrument och fonder som inte tillämpar principen om riskspridning. Att hänvisa till utländska AIF-fonder skulle därför utöka tillämpningsområdet för undantaget för kupongskatt. Utredningen föreslår därför att begreppet fondföretag ersätts med begreppsparet utländsk investeringsfond och utländsk specialfond. Detta överensstämmer även med Skatteverkets ställningstagande enligt vilket det är samma bedömning som ska göras oavsett om det är fråga om begreppet investeringsfonder (i dess nuvarande betydelse) i inkomstskattelagen och lagen om investeringssparkonto, eller undantaget från skattskyldighet i 4 § nionde stycket kupongskattelagen.⁴

⁴ Skatteverkets ställningstagande Vad avses med utländska investeringsfonder vid tillämpning av inkomstskattelagen, lagen om investeringssparkonto och kupongskattelagen? 2012-05-23. Dnr 131 128777-12/11.

15.3 Mervärdesskatt

Bedömning: Tillämpningsområdet för bestämmelserna om mervärdesskatt i lagen om mervärdesskatt påverkas inte av utredningens förslag.

Värdepappershandel är enligt 3 kap. 9 § lagen om mervärdesskatt undantaget från den generella skatteplikten för omsättning av varor och tjänster. Förvaltning av investeringsfonder enligt LIF innefattas i verksamheten värdepappershandel. Med anledning av att förvaltning av specialfonder inte längre föreslås regleras i LIF, bör även förvaltning av specialfonder enligt lagen om AIF-förvaltare omfattas av undantaget från mervärdesskatt. I övrigt bedöms inte utredningens förslag påverka tillämpningsområdet för mervärdesskattelagen.

15.4 Skatteförfarandet och skattekontrollen

Förslag: AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska omfattas av en skyldighet att lämna kontrolluppgift om schablonintäkt samt avyttring av andelar i specialfonder genom inlösen eller avyttring som avses i 44 kap. 8 a § inkomstskattelagen

Utländska AIF-förvaltare som bedriver verksamhet i Sverige ska vara skyldiga att ge in en skriftlig förbindelse om att lämna kontrolluppgift till Finansinspektionen.

Förutsättningarna för skattekontrollen, deklarationsskyldighet och skyldighet att lämna kontrolluppgift regleras i skatteförfarandelagen. I samband med att de nya reglerna om schablonskatt på andelar i investeringsfonder infördes befriades fondbolag, förvaltningsbolag och förvaringsinstitut från deklarationsskyldighet avseende investeringsfonder (se 30 kap. skatteförfarandelagen).

Enligt 20 kap. 1 § samt 22 kap. 17 § skatteförfarandelagen ska kontrolluppgift till Skatteverket lämnas om schablonintäkt samt om avyttring av andelar i investeringsfonder eller fondföretag som driver verksamhet i Sverige enligt 1 kap. 7 eller 9 § LIF. Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon samt för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga. Vem som ska lämna kontrolluppgift regleras i 20 kap. 3 § och 22 kap. 19 § skatteförfarandelagen. Enligt huvudprincipen ska uppgiften lämnas av det förvaltande

fondbolaget, förvaltningsbolaget, fondföretaget, kreditinstitutet eller värdepappersbolaget. Om förvaltningen av investeringsfonden eller fondföretaget har övergått till ett förvaringsinstitut ska kontrolluppgiften lämnas av förvaringsinstitutet. Om ett förvaltningsbolag eller ett fondföretag har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om att ombesörja försäljning och inlösen av andelar i en investeringsfond, ska kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet. För förvaltarregistrerade andelar i investeringsfonder ska förvaltaren lämna kontrolluppgiften.

Kontrolluppgift om ränta och utdelning på delägarätter (däribland utdelning på investeringsfonder) ska lämnas av den som tillgodoräknat eller betalt ut ränta, utdelning eller annan avkastning (19 kap. 1 och 3 §§ skatteförfarandelagen).

Kontrolluppgiftsskyldigheten omfattar även situationen när förvaltaren och investeringsfonden alternativt fondföretaget finns i olika länder. För utländska företag som bedriver fondverksamhet i Sverige utan att inrätta en filial eller motsvarande finns en särskild skyldighet att till Finansinspektionen ge in en skriftlig förbindelse om att lämna kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelserna i skatteförfarandelagen (23 kap. 5 §). Skyldigheten omfattar dock inte utländska företag hemmahörande inom EES som på grund av nationella bestämmelser är förhindrade att lämna kontrolluppgifter.

Det nuvarande tillämpningsområdet för bestämmelsen omfattar fondföretag som marknadsför utländska fonder i Sverige med stöd av 1 kap. 7 eller 9 § LIF. Någon skyldighet att lämna kontrolluppgift avseende innehav i andra utländska fonder än de som marknadsförs i Sverige i enlighet med 1 kap. 7 eller 9 § LIF finns inte. Skattekontrollen avseende innehav i sådana fonder bygger på deklARATIONSSKYLDIGHETEN samt på informationsutbyte enligt bilaterala skatteavtal eller avtal om informationsutbyte i skatteärenden som ingåtts mellan Sverige och det land där fonden är etablerad.

Kontrolluppgift ska även lämnas om avyttring samt tillgodoräkning av ränta, utdelning eller annan avkastning avseende andra delägarätter än andelar i investeringsfonder och fondföretag (19 och 21 kap. skatteförfarandelagen). Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon och skyldigheten omfattar den som har tillgodoräknat eller betalat ut ränta, utdelning eller annan avkastning (19 kap. 3 § samma lag). Vid avyttring av sådan delägar rätt eller fordringsrätt genom inlösen ska kontrolluppgiften lämnas av den som betalat ut ersättningen. Vid annan avyttring än inlösen av delägar rätt eller fordringsrätt ska enligt 21 kap. 3 § samma lag, med

vissa i paragrafen nämnda undantag, kontrolluppgift lämnas av sådana värdepappersinstitut som medverkar vid avyttringen (21 kap. 3 §).

Med anledning av de föreslagna förändringarna i fondlagstiftningen bör bestämmelserna i skatteförfarandelagen anpassas. Svenska och utländska AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder och utländska motsvarigheter till specialfonder bör även fortsättningsvis omfattas av skyldigheten att lämna kontrolluppgift om schablonintäkt samt avyttring och inlösen av fondandelar. AIF-förvaltare bör även omfattas av skyldigheten att ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgift i enlighet med 23 kap. 5 § skatteförfarandelagen.

Som en konsekvens av den ändrade definitionen i LIF bör begreppet investeringsfond i skatteförfarandelagen ersättas med begreppsparat investeringsfond och specialfond. Vidare bör begreppet fondföretag, som enligt utredningens förslag snävas in till att enbart omfatta utländska UCITS-fonder, tas bort ur skatteförfarandelagen. I stället bör även utländska motsvarigheter till investeringsfonder respektive specialfonder omfattas av begreppens betydelse i skatteförfarandelagen. Dessa termer får därmed samma innebörd som i inkomstskattelagen och kupongskattelagen. Detta överensstämmer med den generella bestämmelsen i 2 kap. 2 § skatteförfarandeskattelagen enligt vilken termer och uttryck som används i lagen ska ha samma betydelse och tillämpningsområde som i de lagar enligt vilka en skatt bestäms.

Med hänsyn till att någon motsvarighet till 1 kap. 9 § LIF inte föreslås införas i den nya lagen om AIF-förvaltare kan metodiken för att definiera tillämpningsområdet för bestämmelserna om vilka utländska aktörer som ska lämna kontrolluppgift vid avyttring samt om schablonintäkt avseende andelar i investeringsfonder och fondföretag i 20 kap. 3 och 4 §§ samt 22 kap. 17 § skatteförfarandelagen inte behållas. En konsekvens av utredningens förslag är att det för en utländsk AIF-fond som marknadsförs i Sverige inte med hänvisning till hur fonden är registrerad hos Finansinspektionen kommer att vara möjligt att avgöra om det är bestämmelserna om kontrolluppgift i 21 och 22 kap., eller om det är bestämmelserna i 23 kap. skatteförfarandelagen som är tillämpliga för delägarätter i fonden. En bedömning får istället göras med hänsyn till typen av fond, mot bakgrund av bestämmelserna om specialfonder i den nya lagen om AIF-förvaltare.

16 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

16.1 Inledning

I AIFM-direktivet finns bestämmelser om genomförandet i medlemsstaterna som innebär att olika delar av direktivet ska genomföras vid olika tidpunkter. Detta behandlas i avsnitt 16.2. I direktivet finns även övergångsregler för att hantera några av de situationer som kan komma att uppstå när företag som tidigare inte stått under tillsyn kommer att vara tillståndspliktiga och omfattas av en relativt omfattande reglering samt när företag som har tillstånd och omfattas av en reglering (LIF och lagen om värdepappersmarknaden) måste ”byta” tillstånd och reglering. Dessa regler behandlas i avsnitt 16.3.

16.2 Ikraftträdande

Enligt artikel 66.1 ska medlemsstaterna den 22 juli 2013 ha antagit och publicerat de lagar och föreskrifter som behövs för att genomföra AIFM-direktivet. De nationella reglerna ska enligt artikel 66.2 börja tillämpas samma datum.

Detta gäller dock inte beträffande genomförandet av artiklarna 35 och 37–41 (artiklarna om verksamhet över gränserna avseende icke EES-baserade AIF-förvaltare och icke EES-baserade AIF-fonder, se avsnitt 13.4). Det innebär att dessa artiklar eventuellt ska genomföras i medlemsstaterna någon gång efter 2015. Enligt artikel 67 ska Esma utvärdera hur reglerna om gränsöverskridande verksamhet avseende både EES-baserade AIF-förvaltare och AIF-fonder och icke EES-baserade sådana har fungerat. När det gäller icke EES-baserade förvaltare och fonder är det fråga om en utvärdering av medlemsstaternas nationella regler. Baserat på denna utvärdering

ska Esma den 22 juli 2015 lämna ett yttrande och råd till kommissionen. Om Esmas råd är positivt, dvs. om Esma kommer fram till att det inte finns några väsentliga hinder vad avser investerarskydd, marknadsstörningar, konkurrens och övervakning av systemrisker som hindrar tillämpningen av marknadsföringspasset avseende icke EES-baserade förvaltare och fonder, ska kommissionen besluta när de aktuella artiklarna ska genomföras. Detta ska ske genom delegerade akter. Genomförandet av artiklarna 35 och 37–41 påverkar också genomförandet av artiklarna 36 och 42 (som rör nationella regler om gränsöverskridande för icke EES-baserade förvaltare och fonder, se avsnitt 13.3). Om kommissionen beslutar att artiklarna 35 och 37–41 ska genomföras ska nämligen de nationella reglerna som genomfört artiklarna 36 och 42 upphöra att gälla. Proceduren för detta är densamma. Esma ska i detta fall, tre år efter det att kommissionens delegerade akter avseende artiklarna 35 och 37–41 trädde ikraft, utvärdera och komma med ett yttrande och råd. Kommissionen ska därefter enligt artikel 68.6 besluta om och när de nationella reglerna ska upphöra att gälla.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Lagen om AIF-förvaltare ska träda i kraft den 22 juli 2013.

Utredningen lämnar ett beredningsunderlag för hur artiklarna 35 och 37–41 i AIFM-direktivet bör genomföras i svensk rätt, om och när kommissionen har fattat beslut i enlighet med artikel 67 i direktivet.

Lagen om AIF-förvaltare bör, i enlighet med artikel 61.1 i AIFM-direktivet, träda i kraft den 22 juli 2013.

Genomförandereglerna för artiklarna 35–42 i direktivet är utformade så att det inte går att fastställa någon viss tidpunkt varken för när artiklarna 35 och 37–41 ska genomföras (eller om de ska genomföras) eller för när de bestämmelser som genomför artiklarna 36 och 42 ska upphöra att gälla. De förslag som lämnas avseende dessa regler bör endast behandlas som ett underlag för ett nytt lagstiftningsärende om och när kommissionen har fattat beslut enligt artikel 67.6 i AIFM-direktivet.

16.3 Övergångsbestämmelser

16.3.1 Förvaltare som redan före direktivets genomförandedatum bedriver tillståndspliktig verksamhet

Enligt artikel 61.1 i AIFM-direktivet ska AIF-förvaltare som före den 22 juli 2013 driver verksamhet som omfattas av direktivet vidta alla åtgärder som krävs för att följa den nationella lagstiftning som följer av direktivet, och ansöka om tillstånd inom ett år från ikraftträdandet.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare som driver verksamhet som vid ikraftträdandet av den nya lagen om AIF-förvaltare är tillståndspliktig enligt den lagen ska anpassa verksamheten så att den uppfyller kraven i lagen samt senast den 22 juli 2014 ansöka om tillstånd och underrätta Finansinspektionen om vilka AIF-fonder förvaltaren avser att marknadsföra i Sverige.

En svensk AIF-förvaltare som bedriver gränsöverskridande verksamhet ska därutöver underrätta Finansinspektionen om detta senast den 22 juli 2014.

En AIF-förvaltare som förvaltar fonder under tröskelvärdena ska registrera sig hos Finansinspektionen senast den 22 juli 2014.

Ett fondbolag som före den 22 juli 2013 förvaltade specialfonder ska anpassa verksamheten så att den uppfyller kraven i lagen om AIF-förvaltare och ansöka om tillstånd senast den 22 juli 2014. Fram till dess bolaget har erhållit tillstånd ska nuvarande bestämmelser i LIF om specialfonder tillämpas.

Ett värdepappersinstitut med tillstånd enligt 1 kap. 5 § LIF ska anpassa verksamheten så att den uppfyller kraven i lagen om AIF-förvaltare och ansöka om omvandling av sitt tillstånd senast den 22 juli 2014. Fram till dess bolaget har erhållit tillstånd ska de nuvarande bestämmelserna i LIF om specialfonder tillämpas.

Ett värdepappersinstitut kan överlåta förvaltningen av en specialfond till en AIF-förvaltare, om överlåtelsen sker och AIF-förvaltaren har sökt tillstånd senast den 22 juli 2014. 9 kap. LIF ska tillämpas på en sådan överlåtelse.

Övergångsregeln i artikel 61.1 blir tillämplig dels på AIF-förvaltare som i dag inte står under tillsyn (t.ex. förvaltare av riskkapitalfonder) dels på AIF-förvaltare som i dag bedriver verksamhet, men under andra tillstånd (t.ex. förvaltare av specialfonder).

För förvaltare som i dag inte står under tillsyn är en regel utformad som artikel 61.1 tillräcklig. Det innebär att en sådan förvaltare senast den 22 juli 2013 måste anpassa sin verksamhet så att den uppfyller direktivets krav.

Rätten för icke EES-baserade AIF-förvaltare att förvalta AIF-fonder i Sverige och rätten för utländska AIF-förvaltare (EES-baserade såväl som icke EES-baserade) att marknadsföra icke EES-baserade AIF-fonder följer av de föreslagna reglerna som genomför artiklarna 36 och 42. Detta är nationella regler som inte medför något förvaltar- eller marknadsföringspass, se avsnitt 13.3. Dessa förvaltares verksamhet ska enligt utredningens förslag kräva tillstånd, och de omfattas av den föreslagna regeln om att anpassa verksamheten och söka tillstånd senast den 22 juli 2014.

Fondbolag som förvaltar både värdepappersfonder och specialfonder kommer efter den 22 juli 2013 att, vad gäller specialfonderna, vara AIF-förvaltare. Fondbolagen kommer till stor del redan att uppfylla kraven i AIFM-direktivet genom att de uppfyller kraven i LIF och andra regler (t.ex. vad gäller kapitalkrav, organisation och förvaringsinstitut). I några särskilda avseenden krävs dock en viss anpassning. Det gäller t.ex. kraven på oberoende värdering (artikel 19), hanteringen av exponeringar med finansiell hävstång (artikel 15.4 och artikel 25) och innehav i onoterade bolag (artiklarna 26–30). Fondbolag kommer även att behöva ansöka om tillstånd som AIF-förvaltare för förvaltningen av sina specialfonder. De kommer dock att omfattas av lättnadsregeln i artikel 7.4, som innebär att de inte behöver informera inspektionen om sådant som redan framgår av bolagets tidigare ansökan om tillstånd och ändringar i verksamheten. Fram till dess bolaget har fått tillstånd enligt den nya lagen bör reglerna i LIF om specialfonder tillämpas.

Ett särskilt problem är de värdepappersinstitut (värdepappersbolag och kreditinstitut med tillstånd till portföljförvaltning enligt lagen om värdepappersmarknaden) som förvaltar specialfonder med stöd av 1 kap. 5 § LIF. Värdepappersinstitut kan inte vara AIF-förvaltare, se avsnitt 5.1.3. Ett värdepappersinstitut som förvaltar specialfonder måste därför om auktoriseras till AIF-förvaltare. Ett sådant värdepappersinstitut har i sin ursprungliga tillståndsansökan lämnat information om bolaget, dess ägare m.m. (3 och 24 kap.

lagen om värdepappersmarknaden, samt 3 och 5 kap. FFFS 2007:16) och om fonderna (4 kap. 9 § LIF). I den mån den informationen fortfarande är aktuell behöver den inte lämnas på nytt vid ansökan om ändring till AIF-förvaltare. I sak innebär dessa värdepappersinstituts ansökan att företaget förklarar sig avstå från tillståndet enligt lagen om värdepappersmarknaden (25 kap. 5 § första stycket 3) och ansöker om tillstånd som AIF-förvaltare. Om värdepappersinstitutet bedriver någon annan verksamhet än den som är möjlig att bedriva för en AIF-förvaltare som sidoverksamhet till fondförvaltningen måste bolaget antingen upphöra med detta innan ändringen eller så måste ett nytt bolag bildas för förvaltningen av specialfonderna. Fram till dess att företaget fått tillstånd enligt den nya lagen bör reglerna i LIF om specialfonder tillämpas. Ett värdepappersinstitut som bildar ett nytt bolag för att förvalta AIF-fonderna måste överlåta förvaltningen av fonderna till det bolaget. Reglerna om att överlåta förvaltningen i 9 kap. 1 § LIF gäller dock bara överlåtelser till fondbolag. En särskild övergångsregel om att ett värdepappersinstitut får överlåta förvaltningen av en AIF-fond till en AIF-förvaltare bör därför införas. Överlåtelserna bör kräva tillstånd från inspektionen vilket bör kunna ges i samband med att det nya bolaget får tillstånd som AIF-förvaltare. Reglerna om information i 9 kap. 4 § och förvaltarens skyldigheter i 9 kap. 5 § bör tillämpas på sådana överlåtelser.

Vad som gäller för AIF-förvaltare som förvaltar fonder under tröskelvärdena (se avsnitt 4.4) framgår inte uttryckligen av direktivets övergångsbestämmelser. Det skulle kunna tolkas så att de ska registrera sig omedelbart den 22 juli 2013. En rimligare tolkning är dock att de, liksom andra AIF-förvaltare som bedriver verksamhet som omfattas av AIFM-direktivet, från det datumet ska vidta alla åtgärder som krävs för att följa den nationella lagstiftning som följer av AIFM-direktivet, och ansöka om registrering inom ett år från ikraftträdandet.

Det är inte heller tydligt vad som ska gälla vid gränsöverskridande verksamhet. Att AIF-förvaltaren måste anpassa verksamheten och söka tillstånd inom ett år från genomförandet gäller givetvis även i dessa fall. Men det framgår inte av direktivet vad som ska gälla underrättelser om gränsöverskridande verksamhet. En rimlig tolkning är dock att den som bedriver gränsöverskridande verksamhet måste lämna in en underrättelse om detta till den behöriga myndigheten i sitt hemland senast den 22 juli 2014.

De övergångsregler som föreslås ska förstås så att ansökningar om tillstånd och underrättelser måste vara inlämnade den 22 juli 2014 och att ett företag som har ansökt om tillstånd kan fortsätta att bedriva verksamheten tills ärendet är färdigbehandlat. I den situationen att t.ex. ett värdepappersinstitut bildar ett nytt bolag för förvaltningen av befintliga AIF-fonder och ansöker om tillstånd för detta kan värdepappersinstitutet fortsätta att förvalta fonderna till dess att det nya bolaget har fått sitt tillstånd.

Fondbolag med tillstånd enligt LIF men som inte förvaltar specialfonder kan sägs ha ett tillstånd som när det gavs även omfattade förvaltning av specialfonder. Med utredningens förslag ändras dock begreppet ”fondverksamhet” så att det enbart avser sådana fonder som i dag benämns värdepappersfonder. I och med lagändringen ändras också innebörden av vad ett befintligt fondbolag har tillstånd för. Någon särskild övergångsregel behövs inte för detta. Fondbolag som förvaltar värdepappersfonder kommer dock att beröras av begreppsändringen på så sätt att begreppet ”värdepappersfond” finns i fondbestämmelser och informationsmaterial om fonderna. Något krav på att uppdatera materialet enbart på grund av begreppens ändrade innebörd i lagen bör inte ställas. När fondbestämmelser och informationsmaterial uppdateras av andra skäl bör dock även begreppet värdepappersfonder korrigeras.

16.3.2 Utländska EES-baserade AIF-förvaltare

Som tidigare har nämnts framgår det inte av AIFM-direktivet vad som gäller vid gränsöverskridande verksamhet, men utredningens tolkning är att underrättelsen till den behöriga myndigheten i hemlandet ska vara inlämnad senast den 22 juli 2014, inte att underrättelsen ska ha kommit fram till värdlandet det datumet. En övergångsregel med sådant innehåll för svenska AIF-förvaltare som förvaltar eller marknadsför EES-baserade AIF-fonder bör, som nämnts, därför införas i den svenska lagen. Tillämpningen bör vara densamma i förhållande till AIF-förvaltare som hör hemma i något annat land inom EES. Någon övergångsregel för dessa kan inte införas i svensk lag eftersom de ska underrätta den behöriga myndigheten i sitt hemland. AIF-förvaltare som inte hör hemma inom EES omfattas av den generella övergångsregeln om att anpassa verksamheten och söka tillstånd senast den 22 juli 2014.

16.3.3 AIF-fonder för vilka ett prospekt upprättats före den 22 juli 2013

Enligt artikel 61.2 i AIFM-direktivet ska reglerna om gränsöverskridande marknadsföring inte tillämpas på EES-baserade AIF-fonder som omfattas av ett aktuellt erbjudande till allmänheten i enlighet med ett prospekt som har upprättats och offentliggjorts i enlighet med prospektdirektivet före den 22 juli 2013. Undantaget gäller under den tid som prospektet är giltigt.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: Bestämmelserna som genomför artiklarna 31–33 i AIFM-direktivet ska, under prospektets giltighetstid, inte tillämpas på AIF-fonder som omfattas av ett aktuellt erbjudande till allmänheten i enlighet med ett prospekt som har upprättats och offentliggjorts i enlighet med prospektdirektivet före den 22 juli 2013.

En bestämmelse motsvarande artikel 61.2 bör tas in i den svenska lagen.

16.3.4 Slutna AIF-fonder

En förvaltare som före den 22 juli 2013 förvaltar en sluten AIF-fond får fortsätta att förvalta den fonden utan tillstånd förutsatt att fonden inte gör några ytterligare investeringar efter det datumet (artikel 61.3).

Det finns också en övergångsregel för förvaltare av en sluten AIF-fond där teckningstiden för investerarna har löpt ut innan direktivet trädde i kraft och som upprättas för en tidsperiod som löper ut senast tre år efter den 22 juli 2013. Förvaltaren får enligt artikel 61.4 fortsätta att förvalta sådana AIF-fonder utan tillstånd och utan att följa direktivet, med undantag för artikel 22 och, i tillämpliga fall, artiklarna 26–30.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: En AIF-förvaltare som före den 22 juli 2013 förvaltade en sluten AIF-fond får fortsätta att förvalta den fonden utan tillstånd förutsatt att fonden inte gör några ytterligare investeringar efter det datumet.

En AIF-förvaltare som förvaltar en sluten AIF-fond där teckningstiden för investerarna löper ut innan AIFM-direktivet trädde i kraft och som upprättats för en tidsperiod som löper ut senast tre år efter den 22 juli 2013 behöver inte ansöka om tillstånd men ska följa bestämmelserna i artikel 22 och, i förekommande fall, artiklarna 26–30 i AIFM-direktivet.

En bestämmelse motsvarande artikel 61.3 om slutna fonder bör tas in i den svenska lagen. Det ska förstås så, att om tillgångar i fonden säljs efter den 22 juli 2013 och pengarna sätts in på konto i fondens namn, ska insättningen inte betraktas som en investering.

Förvaltare av en sluten fond för vilken teckningstiden löpt ut före direktivets ikraftträdande behöver inte ansöka om tillstånd men ska ändå följa reglerna om årsredovisningar, t.ex. lämna årsredovisning till Finansinspektionen. I den mån fonden investerar i onoterade bolag ska även reglerna i artiklarna 26–30 om underrättelser m.m. avseende sådana förvärv följas. Det innebär att förvaltaren utan att ha något tillstånd ska lämna viss information till Finansinspektionen och står i dessa avseenden under inspektionens tillsyn.

16.3.5 Förvaringsinstitut i andra medlemsstater

Enligt artikel 61.5 kan medlemsstaterna tillåta att ett kreditinstitut med säte i en annan medlemsstat än en AIF-fond utses till förvaringsinstitut för den fonden. Om fonden i sig inte är reglerad är det den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat som får tillåta detta, men om fonden i sig står under tillsyn är det den behöriga myndigheten för fonden som får tillåta det. Ett sådant tillstånd gäller dock bara fram till den 22 juli 2017.

Genomförande i svensk rätt

Förslag: För AIF-fonder som inte är specialfonder får fram till den 22 juli 2017 ett kreditinstitut med säte inom EES utses som förvaringsinstitut för fonder etablerade i en annan medlemsstat än den där förvaringsinstitutet har sitt säte.

För specialfonder gäller i dag att förvaringsinstituten antingen ska ha sitt säte i Sverige eller vara en filial till ett institut med säte inom EES. Någon övergångsregel för specialfondernas del behövs därför inte.

Som tidigare har konstaterats är definitionen av AIF-fonder bred och träffar en mängd olika befintliga företeelser. För andra AIF-fonder än specialfonder är det således inte uteslutet att det i dag existerar konstruktioner där fonden anses etablerad i en medlemsstat och förvaringsinstitutet i en annan. För att inte i onödan skapa problem för förvaltare av sådana fonder bör vi i Sverige utnyttja möjligheten att tillåta detta.

17 Förslagets konsekvenser

Utredningen har i betänkandet lämnat förslag till genomförande i svensk rätt av AIFM-direktivet. Genomförandet av direktivet lämnar endast ett begränsat utrymme för nationella särregler. En central utgångspunkt för utformningen av utredningens förslag har varit att inte ställa högre krav på AIF-förvaltare än de minimiregler som AIFM-direktivet anger, om detta inte har ansetts motiverat av investerar- eller konsumentskyddsskäl. Utredningen har inte ansett det vara nödvändigt att införa nationella särregler i syfte att begränsa systemriskerna. De särregler som utredningen föreslår omfattar därmed i princip enbart förvaltare av sådana AIF-fonder som vänder sig till icke-professionella investerare samt specialfonder.

17.1 Konsekvenser för fondförvaltare

Utredningen föreslår att en ny lag införs där förvaltning av AIF-fonder i vissa fall blir förenat med tillståndsplikt, medan övriga AIF-förvaltare blir föremål för registrering hos Finansinspektionen. Det innebär att förvaltare av AIF-fonder som inte står under tillsyn i dag måste ansöka om tillstånd eller registrera verksamheten hos Finansinspektionen. Det gäller exempelvis riskkapitalbolag, eller motsvarande aktörer på riskkapitalmarknaden, samt förvaltare av fastighets- och infrastrukturfonder. Tillstånd kommer enligt förslagen att krävas om de förvaltade AIF-fonderna överstiger de gränsvärden som framgår av artikel 3 i AIFM-direktivet, om förvaltaren förvaltar specialfonder eller AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare eller om förvaltaren vill erhålla ett marknadsföringspass enligt AIFM-direktivet och fritt kunna marknadsföra aktier eller andelar i de AIF-fonder förvaltaren förvaltar till professionella investerare utanför Sverige. För övriga AIF-förvaltare kommer registrering att krävas.

De AIF-förvaltare som enligt de föreslagna reglerna blir tillståndspliktiga, eller frivilligt väljer att ansöka om tillstånd, kommer att omfattas av de kapitalkrav och de verksamhets-, informations- och rapporteringsregler som föreslås införas i den nya lagen. De merkostnader som detta kommer att medföra varierar beroende på i vilken utsträckning verksamheten redan i dag motsvarar kraven. För de AIF-förvaltare som blir tillståndspliktiga, eller frivilligt väljer att ansöka om tillstånd, är det rimligt att anta att de nya reglerna kommer att medföra både initiala kostnader för tillståndsansökan och anpassning av verksamheten till de nya kraven samt löpande kostnader för att uppfylla de krav som ställs i den föreslagna nya lagen. Dessa AIF-förvaltare kommer även att påföras avgifter från Finansinspektionen för tillståndsprövning och löpande tillsyn.

För AIF-förvaltare som enbart blir föremål för registrering hos Finansinspektionen bedöms kostnaderna för implementering av de föreslagna nya reglerna att bli begränsade.

För förvaltning av sådana AIF-fonder som är specialfonder krävs redan i dag tillstånd för fondverksamhet enligt LIF. Fondbolag som förvaltar specialfonder kommer dock att behöva omvandla detta tillstånd i enlighet med den nya lagen.

För fondbolag som enbart förvaltar värdepappersfonder bedöms konsekvenserna av utredningens förslag att bli begränsade, då det nuvarande tillståndet kommer att omvandlas automatiskt i och med den nya innebörden av begreppet fondverksamhet i LIF, se avsnitt 16.3.1. Sådana fondbolag kommer dock att behöva anpassa fondbestämmelser, informationsbroschyr och annat material avseende de förvaltade fonderna till den föreslagna nya terminologin i LIF. En sådan anpassning torde dock kunna ske successivt i takt med att andra ändringar och justeringar görs i dessa handlingar, och därför inte medföra några större merkostnader för de berörda bolagen.

Enligt gällande rätt kan värdepappersbolag och svenska kreditinstitut erhålla tillstånd från Finansinspektionen för fondverksamhet som avser specialfonder. AIFM-direktivet medger emellertid inte att en AIF-förvaltare ägnar sig åt annan verksamhet än förvaltning av AIF-fonder, förvaltning av UCITS-fonder samt vissa sidoverksamheter (se avsnitt 5.1.3). Förslagen innebär därför att värdepappersbolag som har erhållit tillstånd från Finansinspektionen för fondverksamhet avseende specialfonder, och vars verksamhet i övrigt överensstämmer med villkoren för att få auktorisation som AIF-förvaltare, behöver ansöka om om auktorisation hos Finansinspektionen för att fortsätta verksamheten. Enligt uppgift från

Finansinspektionen bedrev dock samtliga 21 värdepappersbolag som den 31 december 2011 hade tillstånd för fondverksamhet avseende specialfonder även annan tillståndspliktig verksamhet som inte är förenlig med den verksamhet en AIF-förvaltare får bedriva.¹ Dessa värdepappersbolag måste därför omorganisera verksamheten t.ex. genom att fondförvaltningen förs över till ett bolag som uppfyller villkoren för att erhålla tillstånd som AIF-förvaltare. En sådan omorganisation medför konsekvenser i form av bl.a. administrativa kostnader och kostnader till följd av kapitalkrav.

Även fondbolag som förvaltar specialfonder kommer att behöva söka tillstånd som AIF-förvaltare under de föreslagna nya reglerna. Fondbolag kan dock kombinera verksamhet som AIF-förvaltare med övrig fondverksamhet i ett och samma bolag. Av de 81 fondbolag som den 31 december 2011 hade tillstånd från Finansinspektionen för fondverksamhet förvaltade 65 fondbolag specialfonder, varav 40 enbart förvaltade specialfonder. För dessa bolag förväntas utredningens förslag att medföra kostnader i samband med övergången till de föreslagna reglerna och hanteringen av tillstånd. Kostnader för förvaltare av specialfonder uppstår även till följd av kravet på ansvarsförsäkring alternativt utökat kapitalkrav på grund av att ansvarsförsäkring inte går att teckna. Vad avser verksamhets- och informationskraven i övrigt bedöms utredningens förslag i allt väsentligt motsvara gällande regelverk. Bestämmelserna i AIFM-direktivet om högsta nivå på finansiell hävstång samt utredningens förslag om lättnader i kraven vad avser specialfonder som vänder sig till professionella investerare, förväntas dock ge konsekvenser i fråga om begränsningar för vilka investeringsstrategier som är möjliga att tillämpa för en specialfond, se vidare avsnitt 17.4.

Gränsöverskridande förvaltning och marknadsföring av AIF-fonder underlättas av gemensamma europeiska regler. Förslagen innebär därför också positiva konsekvenser för förvaltare av AIF-fonder genom möjligheten att erhålla marknadsföringspass för marknadsföring av fondandelar till professionella investerare inom EES. Tidigare har sådan marknadsföring varit avhängig av nationell lagstiftning i respektive medlemsstat. Förfarandet för svenska AIF-förvaltare som marknadsför andelar i AIF-fonder till professionella

¹ Bedömningen är gjord mot bakgrund av de tillstånd som beviljats. I vilken utsträckning de ifrågavarande bolagen i praktiken utnyttjar samtliga tillstånd har inte undersökts. Inget kreditinstitut hade vid den nämnda tidpunkten erhållit tillstånd för förvaltning av specialfonder.

investerare utanför Sverige kommer med de föreslagna reglerna därmed att bli enklare och mindre kostsamt.

Några tillförlitliga uppgifter om hur många övriga svenska företag som antingen blir tillståndspliktiga AIF-förvaltare eller själva frivilligt ansöker om tillstånd som AIF-förvaltare under den föreslagna nya lagen finns inte att tillgå. Hur många svenska företag som träffas av tillämpningsområdet för den nya lagen avgörs av vilka företag som träffas av definitionen av AIF-fond respektive AIF-förvaltare och i vilket land dessa företag är baserade. Som tidigare nämnts omfattas exempelvis många riskkapitalbolag och riskkapitalfonder av den föreslagna nya lagen. Förvaltningen av riskkapitalfonder är emellertid ofta organiserad genom gränsöverskridande avtal, vilket gör att frågan om var förvaltaren ska anses vara etablerad måste avgöras med hänsyn till omständigheterna i varje enskilt fall. Antalet AIF-förvaltare som kommer att ansöka om tillstånd under den föreslagna nya lagen beror även på beräkningen av direktivets tröskelvärden samt på hur många som väljer att frivilligt ansöka om tillstånd.

För att få en uppfattning om konsekvenserna av AIFM-direktivet för Finansinspektionen genomförde inspektionen under hösten 2011 en förstudie. I samband med denna gjordes en grov uppskattning av antalet AIF-förvaltare som kan komma att stå under Finansinspektionens tillsyn under det nya regelverket. Uppskattningen baserades på intervjuer med större institutionella investerare, information från branschorganisationer och aktörer på riskkapitalmarknaden, Finansinspektionens egna register m.m. Resultaten redovisas i följande tabell.

Tabell 1 Företag som kan komma att stå under Finansinspektionens tillsyn

	Överstiger tröskelvärden	Möjliga AIF-förvaltare	Självvalt tillstånd	Ej klassificerade	Totalt
Riskkapitalfonder	7	18	51	46	122
Hedge- & specialfonder	30	1	40	28	99
Fastighetsfonder	5	7	10	9	31
Övriga	2	4	11	14	31
Totalt	44	30	112	97	283

Av tabellen framgår en uppskattning av antalet företag som kan komma att ansöka om tillstånd som AIF-förvaltare hos Finansinspektionen till följd av det nya regelverket. I kolumnen "Överstiger tröskelvärden" anges svenska förvaltare som förvaltar fonder som överstiger direktivets tröskelvärden. I kolumnen "Möjliga AIF-förvaltare" redovisas förvaltare som på grund av legal struktur eller gränsöverskridande avtal kan komma att bli tillståndspliktiga i ett annat land än Sverige. I kolumnen "Självvalt tillstånd" anges förvaltare som understiger tröskelvärdena, men som ändå kan komma att välja att ansöka om tillstånd och på så sätt få möjlighet att erhålla s.k. marknadsföringspass. I kolumnen "Ej definierade" anges övriga förvaltare som inte kunnat indelas i någon av de övriga kategorierna. Uppgifterna skall betraktas med stor försiktighet. Det antal företag som i slutändan kommer att bli tillståndspliktiga i Sverige eller frivilligt ansöka om tillstånd kan skilja sig väsentligt från de uppgifter som redovisas här. Antalet förvaltare med säte i tredjeland som kan komma att ansöka om tillstånd i Sverige i enlighet med artikel 37 i AIFM-direktivet har inte uppskattats.

17.2 Konsekvenser för förvaringsinstitut

Enligt utredningens förslag kommer förvaringsinstitut för specialfonder, som enligt gällande lagstiftning regleras i LIF, i stället att omfattas av bestämmelserna om förvaringsinstitut i den nya lagen om AIF-förvaltare. Det innebär bl.a. att den krets företag som kan vara förvaringsinstitut för en specialfond utökas till att även omfatta värdepappersbolag med tillstånd för sidotjänsten förvaring av finansiella instrument för kunders räkning (se avsnitt 10.1.1).

Vad avser de uppgifter som ett förvaringsinstitut för en specialfond ska sköta, motsvarar de föreslagna bestämmelserna i stort sett de befintliga bestämmelserna i LIF. De föreslagna bestämmelserna är dock, som framgår av avsnitt 10.5.1, bättre anpassade till förvaringsinstitutens faktiska verksamhet, eftersom de bl.a. även omfattar den situation då fondens tillgångar i praktiken inte kan förvaras av förvaringsinstitutet.

De bestämmelser i AIFM-direktivet som rör intressekonflikter och att förvaringsinstitut ska agera i fondens och investerarnas bästa intresse innebär ett visst förtydligande för svenska förvaringsinstitut. Dessa är i dag banker eller kreditinstitut, vilket innebär att be-

stämmelserna om intressekonflikter i lagen om värdepappersmarknaden är tillämpliga på verksamheten.

Genom AIFM-direktivet införs en reglering som innebär ett stort ansvar för förvaringsinstitut. Ansvaret omfattar skador som i vissa fall ligger utanför förvaringsinstitutets kontroll och möjlighet att undvika. Detta gäller i synnerhet situationen när ett förvaringsinstitut måste anlita en utländsk aktör för förvaringstjänster. Det är inte säkert att ett förvaringsinstitut vill acceptera ett sådant ansvar för investeringar på vissa marknader eller i vissa typer av tillgångar. Det skulle få konsekvenser i form av att vissa marknader och tillgångstyper i praktiken inte blir tillgängliga för AIF-fonder. Ett utökat ansvar innebär också en ökad ekonomisk risk vilket kan få effekter på prissättningen av förvaringsinstitutstjänster och därmed i förlängningen ökade kostnader för AIF-fonder och dess investerare.

För de AIF-fonder där det nu inte finns något krav på att anlita ett externt förvaringsinstitut, bl.a. riskkapitalfonder och fastighetsfonder, ansvarar i praktiken AIF-förvaltaren för en stor del av de uppgifter som förvaringsinstitutet enligt AIFM-direktivet ska svara för. Under det nya regelverket kommer dessa AIF-förvaltare att behöva se över sin organisation och identifiera de verksamheter som ska handhas av ett förvaringsinstitut samt anlita ett förvaringsinstitut för dessa uppgifter. Med hänsyn till att tillgångarna i bl.a. riskkapitalfonder som regel inte kan depåförvaras, blir den främsta uppgiften för ett förvaringsinstitut till en sådan AIF-fond att kontrollera äganderätten till tillgångarna samt att föra ett tillgångsregister. För närvarande finns det inte någon aktör på den svenska marknaden som utför dessa tjänster. Avsaknad av svenska förvaringsinstitut för riskkapitalfonder kan innebära att det blir svårare att etablera sådana fonder här i landet.

17.3 Konsekvenser på riskkapitalområdet

De konsekvenser som uppstår för andra företag än fondförvaltare och förvaringsinstitut av utredningens förslag bedöms som begränsade. Förslagen innebär dock nya förutsättningar för investeringar på riskkapitalområdet, som inte tidigare omfattats av någon reglering. Tillståndsplikt, administrativa krav och utökade kapitalkostnader för riskkapitalverksamhet kan indirekt komma att påverka möjligheterna till finansiering, tillväxt och utveckling för små och

medelstora företag, vilket i sin tur medför konsekvenser för samhällsekonomin i stort.

Som tidigare beskrivits skiljer sig riskkapitalverksamhet på många sätt från den fondverksamhet som bedrivs enligt bestämmelserna i LIF, se avsnitt 2.5.3. Riskkapitalfonder vänder sig i princip enbart till professionella investerare, fonderna är stängda och illikvida, och investeringarna utgörs av tillgångar som inte är föremål för allmän handel och därför är svåra att värdera. Trots olikheterna skapas genom AIFM-direktivet en gemensam reglering för riskkapitalfonder och andra fonder. I de avseenden som det bedömts vara nödvändigt har utredningen tagit riskkapitalfondernas särskilda investeringsstruktur i beaktande och understrukit vikten av flexibilitet vid exempelvis bedömningar av när tillståndsplikten inträder för en sådan fond. Av särskild vikt i det sammanhanget är att inte försvåra gränsöverskridande verksamhet genom olikheter i tillsynsmyndigheternas praxis.

En ytterligare omständighet att beakta är, som nämnts ovan, tillgången till förvaringsinstitut för riskkapitalfonder. I AIFM-direktivet nämns revisorer och advokater som möjliga aktörer vilka skulle kunna tillhandahålla denna tjänst till riskkapitalfonder. Det är dock inte säkert att dessa aktörer är villiga att ta på sig denna uppgift. Med hänsyn till kravet på att ett förvaringsinstitut ska vara etablerat i samma land som AIF-fonden kan tillgången på förvaringsinstitut i praktiken bli avgörande för var riskkapitalfonder kan etableras efter ikraftträdandet av AIFM-direktivet.

17.4 Konsekvenser för investerare

Som en följd av de föreslagna reglerna kommer tillståndspliktiga AIF-förvaltare att omfattas av krav på att agera i investerarnas bästa intresse samt att i övrigt övervaka, hantera och undvika intressekonflikter. För exempelvis riskkapitalbolag och fastighetsfonder har några motsvarande bestämmelser inte funnits tidigare. Investerarna ges därmed ett visst stärkt skydd med de föreslagna reglerna. Bestämmelserna om kapitalkrav och riskhantering ökar också investerarskyddet i fråga om sådana fonder som tidigare varit oreglerade. Informationskraven säkerställer dessutom en miniminivå för den information om en AIF-fond som ska tillhandahållas och ökar på så sätt jämförbarheten mellan olika investeringsalternativ. En konsekvens av utredningens förslag blir därmed att investerar-

skyddet generellt sett ökar. Med hänsyn till att bestämmelserna i AIFM-direktivet främst tar sikte på sådana fonder som vänder sig till professionella investerare är emellertid inslaget av rena konsument-skyddsregler begränsat. Utredningen föreslår därför att AIF-fonder som är tillgängliga för icke-professionella investerare ska omfattas av mer omfattande informationskrav än sådana som vänder sig till professionella investerare. Samtidigt föreslås att det befintliga regelverket för specialfonder differentieras och att vissa lättnader genomförs vad avser specialfonder som vänder sig till professionella investerare, bl.a. en möjlighet att få undantag från kravet på att fonden ska vara öppen för inlösen minst en gång per år. Detta ger vissa möjligheter att anpassa investeringsstrategier och fonder utifrån investerarnas behov. Samtidigt införs begränsningar för de investeringsstrategier som en AIF-fond får använda sig av genom bestämmelserna om en högsta nivå för finansiell hävstång. Vissa investeringsstrategier kan därmed i praktiken komma att bli svårare att tillämpa.

Ett ökat utbud och konkurrens på marknaden för AIF-fonder till följd av ökade möjligheter till gränsöverskridande marknadsföring och förvaltning av AIF-fonder torde öka förutsättningarna för fler och bättre investeringsalternativ och därmed gynna investerarnas intressen. Kapitalkrav och ökade administrativa kostnader för AIF-förvaltare och AIF-fonder till följd av den nya regleringen riskerar å andra sidan att negativt påverka både antalet investeringsalternativ och investerarnas möjlighet till avkastning.

17.5 Konsekvenser för fondmarknaden

Som nämnts tidigare förenklar AIFM-direktivet och utredningens förslag förutsättningarna för gränsöverskridande verksamhet för AIF-förvaltare. Enligt de föreslagna bestämmelserna ska AIF-förvaltare med tillstånd få ett s.k. marknadsföringspass som efter ett enkelt underrättelseförfarande ger rätt till marknadsföring av andelar i AIF-fonder till professionella investerare inom EES. På europeisk nivå skapar genomförandet av AIFM-direktivet således förutsättningar för en gemensam marknad för marknadsföring av andelar i AIF-fonder till professionella investerare. Någon sådan marknad har inte funnits tidigare utan gränsöverskridande regler har varit helt avhängigt nationell rätt i berörda länder. En gemensam mark-

nad borde rent allmänt ha en positiv effekt på den fria rörligheten för kapital och investeringar i Europa.

Samtidigt innebär de nya bestämmelserna krav på bl.a. tillstånd, kapital, organisation och verksamhet m.m. vilka krav tidigare inte omfattat alla AIF-förvaltare. Sådana etableringshinder kan i viss mån sägas hämma konkurrensen på fondmarknaden och leda till att antalet aktörer begränsas. AIF-förvaltare vars förvaltade fonders sammanlagda tillgångsvärden inte överstiger tröskelvärdena för tillståndskrav kan visserligen välja att avstå från att underkasta sig regelverket med tanke på de ökade kostnader och den ökade administrativa börda som detta medför. Det innebär emellertid också att möjligheten till gränsöverskridande marknadsföring av fondandelar försvinner.

På nationell nivå kommer det genom de föreslagna reglerna att bli lättare att marknadsföra andelar i utländska AIF-fonder till professionella investerare i Sverige. Enligt gällande regelverk får sådana fonder marknadsföras i Sverige efter tillstånd från Finansinspektionen, vilket medges om fonderna i huvudsak uppfyller de krav som ställs på en svensk specialfond (jfr 1 kap. 9 och 10 §§ LIF).² Det innebär att villkoren för att marknadsföra svenska och utländska fonder på den svenska marknaden i princip är likvärdiga. Det harmoniserade regelverket innebär emellertid att en medlemsstat inte får ställa högre krav på en AIF-fond som marknadsförs till professionella investerare i den medlemsstaten under marknadsföringspass än vad som framgår av AIFM-direktivet. Utländska AIF-fonder kommer därmed inte att behöva uppfylla de krav som ställs på svenska specialfonder för att marknadsföra sig till professionella investerare i Sverige. Som nämnts ovan föreslås därför lättnader vad avser informationskrav och krav på inlösen i det befintliga regelverket för specialfonder som vänder sig till professionella investerare. Utredningen har med den begränsade tid som stått till förfogande emellertid inte haft möjlighet att ta fram förslag till en helt igenom konkurrensneutral reglering för specialfonder.

² Fonder som inte uppfyller kraven i LIF kan, som alternativ, marknadsföras under regelverket om prospekt, om förutsättningarna i det regelverket är uppfyllda.

17.6 Konsekvenser för Finansinspektionen

Förslagen innebär att Finansinspektionen får utökade uppgifter som tillsynsmyndighet för AIF-förvaltare. Finansinspektionen ska, utöver handläggning av tillstånd för AIF-förvaltare, utöva tillsyn över AIF-förvaltare i enlighet med den föreslagna nya lagen. Det innebär bl.a. övervakning av rörelse regler såsom uppföranderegler, bestämmelser om intressekonflikter, riskhantering och värdering samt efterlevande av informations- och rapporteringskrav. Det innebär även ansvar för övervakning av systemriskerna samt internationellt samarbete i tillsynsfrågor. De nya uppgifterna kan förväntas ge upphov till ett ökat resursbehov för Finansinspektionen.

Inför ikraftträdandet av den föreslagna nya lagen och under en övergångsperiod därefter kommer Finansinspektionen att få en ökad arbetsbörda till följd av hantering av omauktoriseringar av fondbolag och värdepappersbolag samt nya auktoriseringar eller registrering av nya AIF-förvaltare. För att möjliggöra för berörda företag att på rätt sätt förbereda sig på det nya regelverket krävs vidare särskilda informationsinsatser från Finansinspektionens sida. Det gäller inte minst att nå ut till och hitta de befintliga aktörer som inte för närvarande står under tillsyn.

Vad avser de tillståndsärenden som rör bolag som redan i dag har tillstånd för fondverksamhet har Finansinspektionen tillgång till väsentliga delar av den information och de handlingar som krävs för att ärendet ska kunna prövas. Förfarandet för fondbolag och värdepappersbolag som behöver nya eller omvandlade tillstånd torde därmed kunna förenklas och göras mindre resurskrävande i jämförelse med hanteringen av tillståndsprövning för sådana AIF-förvaltare som inte redan står under tillsyn. De sistnämnda förvaltarna bedöms dock vara färre till antalet än de tillståndspliktiga företag för vilka omauktorisering eller tillståndsomvandling krävs.

Utredningens förslag innebär även konsekvenser för Finansinspektionens löpande ärendehantering under de föreslagna nya reglerna. Ett större antal tillståndspliktiga företag innebär en ökad arbetsbelastning eftersom den ordinarie ärendehantering blir mer omfattande. Ärendehantering till följd av AIFM-direktivet förväntas särskilt utökas inom områdena gränsöverskridande verksamhet, uppdragsavtal och ägar- och ledningsprövningar samt med anledning av anmälningsförfarandet vid väsentliga ändringar av lämnade uppgifter.

Även inom området fondtillsyn får Finansinspektionen ett utökat ansvarsområde i jämförelse med det nuvarande. Fondtillsynen har inte heller tidigare varit inriktad på övervakning av systemrisk, vilket är ett uttalat syfte med AIFM-direktivet. Genom de föreslagna nya bestämmelserna kommer inspektionen även att få tillsyn över nya typer av företag, främst riskkapitalbolag och företag som förvaltar fastighetsfonder. Kompetens och resurser behöver anpassas till de nya uppgifterna. Vidare behöver Finansinspektionen systemstöd och analysresurser för att kunna hantera den rapportering från tillståndspliktiga AIF-förvaltare som direktivet innebär. Finansinspektionen kommer därutöver att behöva delta i det internationella samarbete som AIFM-direktivet förutsätter. Detta samarbete gäller dels hantering av gränsöverskridande tillståndsärenden, dels övervakning av systemrisk på överstatlig nivå.

Enligt Finansinspektionens egen bedömning kommer de nya löpande tillsynsuppgifter som AIFM-direktivet medför, utöver befintliga resurser, att ta cirka 5–6 ytterligare årsarbetskrafter i anspråk. Därutöver kommer den utökade ärendehantering på rättsavdelningen enligt Finansinspektionens uppskattning att innebära att befintliga resurser behöver utökas med motsvarande ca 5–6 årsarbetskrafter.

Finansinspektionens verksamhet finansieras via anslag från statsbudgeten och genom de avgifter som tas ut för prövning av tillståndsansökningar och anmälningar från tillståndspliktiga företag. Finansinspektionen tar därutöver ut årliga avgifter av de företag som står under inspektionens tillsyn. Avgifterna är i princip proportionella mot inspektionens kostnader för tillsynen av företagen. Dessa avgifter levereras dock direkt in till statsbudgeten. Även om det därmed i praktiken är de tillståndspliktiga företagen som bekostar Finansinspektionens verksamhet, så kommer Finansinspektionens behov av anslag inom ramen för statsbudgeten att öka som en konsekvens av förslagen.

De ökade kostnader som Finansinspektionen kommer att få för hantering av tillståndsärenden kan, enligt Finansinspektionens bedömning, till ca nittio % finansieras direkt genom de avgifter som tas ut för prövning av tillståndsansökningar. Avgifternas storlek bestäms i förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen och ska täcka inspektionens kostnader för prövning av ansökningar och anmälningar enligt principen om full kostnadstäckning. Finansinspektionen tar exempelvis i dag ut en avgift på 270 000 kronor för ett svenskt aktiebolag som ansöker om

tillstånd för att bedriva fondverksamhet. Motsvarande avgift för värdepappersbolag och svenska kreditinstitut är 180 000 kronor.

De avgifter som tillståndspliktiga AIF-förvaltare kommer att påföras för Finansinspektionens löpande tillsyn tillfaller inte inspektionen direkt utan betalas in till statsbudgeten. En prövning av Finansinspektionens behov av ökade resurser för de merkostnader som kan uppstå till följd av den löpande tillsynen i enlighet med de nya bestämmelserna kommer därmed att göras inom ramen för den normala budgetprocessen och falla under statens generella utgiftstak.

18 Författningskommentar

18.1 Förslag till lag (2013:000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

1 kap. Lagens innehåll, definitioner och tillämpningsområde

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om tillstånd för och tillsyn över förvaltare av alternativa investeringsfonder samt hur deras verksamhet ska bedrivas.

Lagen är indelad i 17 kap. Dessa är

- lagens innehåll, definitioner och tillämpningsområde (1 kap.),
- registrering vid förvaltning av AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden (2 kap.),
- tillstånd för svenska AIF-förvaltare (3 kap.),
- svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige (4 kap.),
- utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige (5 kap.),
- svenska AIF-förvaltares verksamhet utomlands (6 kap.),
- startkapital och kapitalbas (7 kap.),
- skydd för investerare och andra rörelse regler (8 kap.),
- förvaringsinstitut (9 kap.),
- informationskrav (10 kap.),
- särskilt om förvärv av onoterade företag och emittenter (11 kap.),
- särskilt om specialfonder (12 kap.),
- särskilt om prövningen av ägares lämplighet (13 kap.),
- tillsyn och myndighetssamarbete (14 kap.),
- ingripanden (15 kap.),
- bemyndiganden (16 kap.), och
- överklagande (17 kap.)

Av paragrafen framgår lagens disposition. Genom lagen genomförs AIFM-direktivet. Bakgrunden till och syftena med direktivet behandlas i avsnitt 2.3.

Definitioner

2 § Med *alternativ investeringsfond (AIF-fond)* avses ett företag som har bildats för kollektiva investeringar och som

1. tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringsstrategi till förmån för dessa investerare, och

2. inte kräver auktorisation enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)¹.

Med *EES-baserad AIF-fond* avses en AIF-fond som

1. har beviljats tillstånd eller registrerats i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) enligt tillämplig nationell lagstiftning, eller

2. har sitt stadgeenliga säte eller huvudkontor i ett land inom EES.

En AIF-fond som inte uppfyller villkoren i andra stycket är en *icke EES-baserad AIF-fond*.

En AIF-fond ska ha endast en förvaltare.

I *första stycket* finns definitionen av en AIF-fond. Angående termens förkortning se avsnitt 3.2. En AIF-fond är alltså ett företag, inbegripet dess delfonder, som har bildats för kollektiva investeringar och som, för det första, tar emot kapital från ett antal investerare för att placera det i enlighet med en fastslagen investeringsstrategi och, för det andra, inte utgör ett fondföretag som avses i artikel 5 i UCITS-direktivet (dvs. svenska investeringsfonder som förvaltas med tillstånd enligt LIF eller utländska motsvarigheter). Rekvisiten i första stycket behandlas i avsnitt 4.1.1–4.1.3.

¹ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, (EUT L 174, 1.7.2011, s. 1, Celex 32011L0061).

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna lag saknar det betydelse om AIF-fonden är öppen eller slutet till sin karaktär. Skillnaden mellan öppna och slutna fonder är att för den förstnämnda kategorin är andelskapitalet inte bestämt på förhand utan nya andelar kan ges ut när sådana efterfrågas, och utelöpande andelar kan således återlösas när helst andelsägaren önskar avsluta sitt sparande i fonden (se prop. 2002/03:150 s. 103 och 116).

Det saknar också betydelse om AIF-fonden är noterad eller inte (se skäl 6 i AIFM-direktivet). Inte heller spelar den legala formen för AIF-fonden någon roll. Fonden kan ha bildats på kontraktsrättslig eller associationsrättslig grund, enligt trustlagstiftning, eller ha någon annan rättslig form. Detta framgår direkt av AIFM-direktivet (artikel 2.2). Med undantag för specialfonderna (se 12 kap. 1 och 2 §§) regleras inte AIF-fondernas rättsliga ställning i denna lag, och inte heller i AIFM-direktivet, se avsnitten 3.1.2 och 7.3.

Definitionen omfattar alltså ett flertal olika företeelser, såsom specialfonder och s.k. hedgefonder, men också bolagskonstruktioner, såsom en riskkapitalfond i form av ett aktie- eller kommanditbolag. Huruvida ett bolag är att bedöma som en AIF-fond får avgöras med ledning av framför allt dess syfte, vilket ska framgå av bolagsordningen. Det torde inte vara fråga om en AIF-fond om syftet är att använda investerarnas kapital till att utifrån affärsplanen enbart bedriva vinstdrivande verksamhet, och från den återbära avkastning till aktie- eller andelsägarna. Om huvudsyftet däremot är att investera mottaget kapital i enlighet med en fastslagen investeringsstrategi till förmån för investerarna utgör bolaget en AIF-fond. En bolagskonstruktion i form av exempelvis ett kommanditbolag bör alltså bedömas utgöra en AIF-fond även om man under förvaltningens gång utvecklar verksamheten och genomför omstruktureringar i portfölj företaget. Huvudsyftet är ju att skapa avkastning för investerarna genom att inom en fastslagen tidsplan avyttra portfölj företaget; inte genom att företagets verksamhet ska generera vinster. Vid sidan av hur syftet i bolagsordningen har formulerats är bolagets faktiska agerande, vilket i regel framgår av årsredovisningar, också av betydelse. Gränsdragningsfrågor av detta slag berörs i avsnitt 4.1.4, se också kommentaren till 11 § 10 som rör definitionen av holdingbolag, vilka är undantagna från lagens tillämpningsområde enligt 13 § andra stycket.

Är rekvisiten för en AIF-fond uppfyllda och fondens samlade tillgångar överstiger de tröskelvärden som anges i 2 kap. 2 §, krävs att den som är ansvarig för förvaltningen har tillstånd enligt denna

lag eller, om det är fråga om en utländsk EES-baserad förvaltare, enligt den nationella lagstiftningen i förvaltarens hemland. Frågan om när tillståndsplikt respektive registreringskyldighet inträder behandlas närmare i avsnitt 5.1.1.

Av *andra och tredje styckena* framgår att en AIF-fond måste ha beviljats tillstånd eller registrerats, alternativt ha stadgeenligt säte eller huvudkontor i ett land inom EES för att anses vara EES-baserad. En AIF-fond som hör hemma i ett land utanför EES, och som alltså inte uppfyller kriterierna i punkterna 1 och 2, utgör en icke EES-baserad AIF-fond. Distinktionen har betydelse för lagens tillämpning vid marknadsföring eller förvaltning av AIF-fonder i ett annat land än AIF-förvaltarens och AIF-fondens hemland.

För varje AIF-fond ska det, enligt *fjärde stycket*, finnas endast en AIF-förvaltare. Beroende av sin rättsliga form kan en AIF-fond förvaltas externt eller internt, se 3 §.

Paragrafen genomför artikel 4.1.a, 4.1.k och 4.1.aa samt artikel 5.1, delvis.

3 § Med *förvaltare av AIF-fonder (AIF-förvaltare)* avses juridiska personer, vars verksamhet består i förvaltning av en eller flera AIF-fonder.

En *intern AIF-förvaltare* är en internt förvaltd AIF-fond, som har tillstånd som AIF-förvaltare.

En *extern AIF-förvaltare* är en från AIF-fonden fristående juridisk person, som förvaltar fonden och som har tillstånd som AIF-förvaltare.

Med *EES-baserad AIF-förvaltare* avses en AIF-förvaltare som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES. Andra AIF-förvaltare utgör *icke EES-baserade AIF-förvaltare*.

Av *första stycket* framgår att en AIF-förvaltare ska vara en juridisk person. Förvaltarens legala struktur är emellertid utan betydelse, vilket uttryckligen framgår av artikel 2.2.c i AIFM-direktivet². På så vis omfattas alla former av företagskonstruktioner, exempelvis aktie-, handels- och kommanditbolag, förutsatt att deras verksamhet består i förvaltning av en AIF-fond. Vad som avses med förvaltning av en AIF-fond framgår av definitionen i 4 §. I 13 § andra stycket

² Den svenska översättningen av artikel 2.2.c överensstämmer inte med den engelska versionen, som ska ges företräde.

anges ett antal enheter som inte anses vara AIF-förvaltare och som därmed faller utanför lagens tillämpningsområde, se vidare kommentaren till den bestämmelsen.

Av *andra och tredje styckena* följer att en AIF-fond, beroende av dess rättsliga form, kan förvaltas internt eller av en extern förvaltare. I de fall den rättsliga formen hos AIF-fonden tillåter att förvaltningsfunktionerna utförs av fondens ledningsorgan eller någon annan intern resurs, och ingen extern förvaltare är utsedd, är fonden internt förvaltd. AIF-fonden är då att anse som en AIF-förvaltare och ska uppfylla alla krav som gäller för sådana förvaltare, och är därmed också skyldigt att inneha tillstånd enligt denna lag eller tillstånd som avses i AIFM-direktivet. En internt förvaltd AIF-fond (intern AIF-förvaltare) får i sin tur inte ges tillstånd som extern AIF-förvaltare för andra AIF-fonder.

En AIF-fond som inte förvaltas internt ska ha en extern förvaltare. I artikel 5.1.a i AIFM-direktivet anges att en extern förvaltare är den juridiska person som har utsetts till förvaltare av fonden eller för fondens räkning och som därigenom är ansvarig för fondens förvaltning. För en AIF-fond i form av exempelvis ett aktieföretag, som utgör ett rättssubjekt, kan fondens förvaltare utses av bolagets besluts- eller ledningsorgan. Direktivets formulering lämpar sig mindre väl för AIF-fonder som har bildats på kontraktsrättslig grund, såsom specialfonder. Dessa fonder saknar rättskapacitet och beslutsorgan och kan därmed inte i egentlig mening utse en förvaltare. Formuleringen får dock anses inbegripa även att en förvaltare i sådana fall utses genom att det av fondbestämmelserna framgår vilken juridisk person som är ansvarig för fondens förvaltning.

I skäl 20 i AIFM-direktivet anges att, om en extern AIF-förvaltare har utsetts att förvalta en viss AIF-fond, bör förvaltaren inte anses tillhandahålla investeringstjänsten portföljförvaltning enligt definitionen i artikel 4.1.9 i MiFID, utan snarare anses tillhandahålla kollektiv portföljförvaltning som avses i AIFM-direktivet.

Oavsett hur AIF-fonden förvaltas får den, enligt 2 §, bara ha en förvaltare, dvs. det ska framgå vem som är ansvarig för att förvaltningen utförs i enlighet med de krav som gäller enligt lag eller andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet. En AIF-förvaltare är enligt flera bestämmelser i AIFM-direktivet skyldig att se till att krav, för vilka förvaltaren enligt vissa fondstrukturer inte är ansvarig, är uppfyllda. Ett exempel är fondstrukturer där ansvaret för att utse ett förvaringsinstitut ligger hos AIF-fonden eller en

annan enhet som agerar för fondens räkning. Förvaltaren har i sådana fall inte egen kontroll över att kravet uppfylls, såvida inte fonden förvaltas internt. Om en svensk extern förvaltare inte kan säkerställa efterlevnaden av kraven enligt denna lag, för vilka en AIF-fond eller annan enhet för dess räkning är ansvarig, ska förvaltaren omedelbart underrätta Finansinspektionen och, i tillämpliga fall, de behöriga myndigheterna i den berörda EES-baserade fondens hemland (definitionen av hemland finns i 5 §). Finansinspektionen ska då kräva att förvaltaren vidtar åtgärder för att råda bot på situationen. Förvaltaren bör avsäga sig uppdraget om kraven, trots vidtagna åtgärder, inte uppfylls. Om så inte sker ska Finansinspektionen kräva att förvaltaren frånträder sitt uppdrag och, såvitt gäller en EES-baserad fond, förbjuda fortsatt marknadsföring inom EES. På motsvarande sätt ska, i fråga om icke EES-baserade AIF-förvaltare, marknadsföringsförbud inom EES beslutas för förvaltrade icke EES-baserade AIF-fonder. Detta följer av artikel 5.2 och artikel 5.3 (se även skäl 11 i direktivet). Skyldigheten att underrätta Finansinspektionen ryms inom anmälningsplikten i 3 kap. 10 §, och i 15 kap. finns bestämmelser om Finansinspektionens befogenheter att vidta åtgärder av förevarande slag.

I *fjärde stycket* görs, i likhet med definitionen av AIF-fonder i 2 §, en distinktion mellan en EES-baserad och en icke EES-baserad AIF-förvaltare. En AIF-förvaltare som är etablerad i ett land utanför EES är således en icke EES-baserad AIF-förvaltare.

Paragrafen genomför artikel 4.1.b, 4.1.l, och 4.1.ab samt artikel 5.1.a och b.

4 § Med *förvaltning av en AIF-fond* avses att, i förhållande till fonden, utföra åtminstone portföljförvaltning och riskhantering.

Av paragrafen följer att förvaltning av en AIF-fond *ska* omfatta minst portföljförvaltning och riskhantering. Utöver dessa obligatoriska funktioner *får* en AIF-förvaltare också utföra eller tillhandahålla sådan verksamhet eller sådana tjänster som anges i 3 kap. 1 § andra stycket, dvs. administrativa uppgifter och tjänster, verksamhet med anknytning till en AIF-fonds tillgångar och dess förvaltning samt marknadsföring av fondens aktier eller andelar. Den som har beviljats tillstånd som AIF-förvaltare får inte ägna sig åt någon annan verksamhet än just förvaltning av AIF-fonder. Detta framgår av tredje stycket i ovan nämnda paragraf. Enda undantaget görs för

vissa sidotjänster enligt 3 kap. 2 §. En förvaltare med tillstånd att förvalta AIF-fonder kan alltså beviljas särskilt tillstånd att tillhandahålla sådana sidotjänster. Vad som närmare avses med förvaltning av AIF-fonder och sidotjänster redovisas i avsnitten 5.1.1 och 5.1.2, se även kommentaren till ovan nämnda paragrafer.

Paragrafen genomför artikel 4.1.w och bilaga 1 (första punkten) till AIFM-direktivet.

5 § Med en *AIF-fonds hemland* avses

1. det land inom EES i vilket fonden, i enlighet med det landets lagstiftning, först fick sitt tillstånd eller blev registrerad, eller
2. om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, det land inom EES där fonden har sitt stadgeenliga säte eller sitt huvudkontor.

I paragrafen definieras en AIF-fonds hemland.

AIFM-direktivets krav på tillstånd eller registrering gäller den som avser att förvalta en AIF-fond, se 3 kap. 1 § (tillstånd för svenska AIF-förvaltare) och 2 kap. (registreringsförfarande). I direktivet uppställs däremot inte något krav på att en AIF-fond ska ha getts tillstånd eller vara föremål för registrering.

Enligt LIF etableras en investeringsfond genom att dess fondbestämmelser godkänns av Finansinspektionen och en specialfond, som etableras på samma sätt, får genom detta beslut anses ha tillstånd som avses i AIFM-direktivet. En AIF-fond kan emellertid vara konstituerad även på andra sätt, exempelvis som ett aktiebolag som då är registrerat hos Bolagsverket. Fondens rättsliga form är alltså av betydelse för tillämpningen av denna paragraf.

Liksom för fondverksamhet enligt LIF (eller som avses enligt UCITS-direktivet) finns det inte någon koppling mellan AIF-fondens och AIF-förvaltarens hemland. På så vis kan verksamhet över gränserna genomföras med stöd av förvaltnings- och marknadsföringspassen, se avsnitt 13.1.

Paragrafen genomför artikel 4.1.p.

6 § Med en *AIF-förvaltares hemland* avses det land inom EES där förvaltaren har sitt stadgeenliga säte.

I paragrafen definieras en AIF-förvaltares hemland. Definitionen överensstämmer med vad som avses med benämningen *etablerad*, se 11 § 5.

Paragrafen genomför artikel 4.1.q.

7 § Med en *EES-baserad AIF-förvaltares värdland* avses det land, annat än hemlandet, i vilket förvaltaren

1. förvaltar en AIF-fond som har sitt hemland där, eller
2. marknadsför andelar eller aktier i en AIF-fond, oberoende av vilket land som utgör fondens hemland.

8 § Med en *icke EES-baserad AIF-förvaltares värdland* avses det land, i vilket förvaltaren

1. förvaltar en AIF-fond som har sitt hemland där, eller
2. marknadsför andelar eller aktier i en AIF-fond, oberoende av vilket land som utgör fondens hemland.

I paragraferna definieras vilka som är en AIF-förvaltares värdländer beroende på om det är en förvaltare som är etablerad inom respektive utanför EES.

Genom att definitionerna finns i varsin paragraf kan 8 § enkelt ändras för att fullt ut genomföra artikel 4.1.r (iv–vi) i samband med genomförandet av artiklarna 37–41, dvs. de harmoniserade reglerna för icke EES-baserade AIF-förvaltares verksamhet inom EES.

Paragraferna genomför artikel 4.1.r, delvis.

9 § Med *behörig myndighet* avses, i Sverige, Finansinspektionen och, i övrigt, en utländsk myndighet i ett land inom EES som har behörighet att utöva tillsyn över AIF-förvaltare och AIF-fonder.

Med *tillsynsmyndighet* avses en utländsk myndighet i ett land utanför EES som har behörighet att utöva tillsyn över AIF-förvaltare och AIF-fonder.

I *första stycket* finns definitionen av behörig myndighet. Enligt artikel 44 i AIFM-direktivet ska varje medlemsstat utse en eller flera behöriga myndigheter att utföra det som ankommer på dem enligt direktivet, bl.a. tillståndsgivning, tillsyn över AIF-förvaltare och AIF-fonder samt informationshantering. I avsnitt 3.4 redovisas skälen för att utse Finansinspektionen till behörig myndighet i Sverige.

I *andra stycket* definieras tillsynsmyndighet, vilket är benämningen för icke EES-baserade AIF-förvaltares motsvarighet till behörig myndighet.

Paragrafen genomför artikel 4.1.f, artikel 4.1.h, artikel 4.1.al, artikel 4.1.am och artikel 44 första stycket.

10 § Med ett förvaringsinstituts behöriga myndigheter avses följande. Om institutet

1. är ett kreditinstitut med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning)³: de myndigheter som anges i 1 kap. 3 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,

2. är ett värdepappersbolag med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG⁴: de myndigheter som anges i 1 kap. 5 § 2 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

3. ingår i den kategori av institut som avses i 9 kap. 4 § första stycket 3: de myndigheter i deras hemland som enligt nationell lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över sådana kategorier av institut,

4. är en sådan enhet som avses i 9 kap. 7 §: de myndigheter i det land inom EES där denna enhet är etablerad och vilka, enligt nationell lag eller annan författning, har behörighet att utöva tillsyn över en sådan enhet, alternativt det officiella organ som har behörighet att registrera eller utöva tillsyn över en sådan enhet i enlighet med yrkesetiska regler, eller

³ EUT L 177, 30.6.2006, s. 1 (Celex 32006L0048), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/89/EU av den 16 november 2011 om ändring av direktiven 98/78/EG, 2002/87/EG, 2006/48/EG och 2009/138/EG vad gäller extra tillsyn över finansiella enheter i ett finansiellt konglomerat, EUT L 326, 8.12.2011, s. 113 (Celex 32011L0089).

⁴ EUT L 145, 30.4.2004, s. 1, (Celex 32004L0039), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiven 98/26/EG, 2002/87/EG, 2003/6/EG, 2003/41/EG, 2003/71/EG, 2004/39/EG, 2004/109/EG, 2005/60/EG, 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2009/65/EG, vad gäller befogenheterna för Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten), Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, EUT L 331, 15.12.2010, s. 120 (Celex 32010L0078)).

5. är utsett som förvaringsinstitut för en icke EES baserad AIF-fond enligt 9 kap. 5 § och inte omfattas av 1–4: de berörda nationella myndigheterna i det land där förvaringsinstitutet har sitt stadgenliga säte.

I paragrafen definieras ett förvaringsinstituts behöriga myndigheter.

För varje AIF-fond ska det utses ett förvaringsinstitut och i 9 kap. 4 och 5 §§ anges vilka som kan vara ett sådant institut för EES-baserade respektive icke EES-baserade AIF-fonder. Enligt huvudregeln ska en AIF-fond och dess utsedda förvaringsinstitut vara etablerade i samma land.

Beroende av vilket förvaringsinstitut som har utsetts framgår det alltså av förevarande paragraf vilken som är institutets behöriga myndighet, som har till uppgift att utöva tillsyn. Till skillnad från AIF-förvaltares och AIF-fonders behöriga myndighet, är det inte ett krav att de organ som enligt definitionen ska utgöra ett förvaringsinstituts behöriga myndighet också är en offentlig myndighet (artikel 44 första stycket e contrario).

För kreditinstitut som har utsetts till förvaringsinstitut är den behöriga myndigheten, enligt *punkten 1*, Finansinspektionen (i Sverige) eller en annan myndighet inom EES som utövar tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag. Om ett värdepappersbolag är utsett till förvaringsinstitut är dess behöriga myndighet, enligt *punkten 2*, Finansinspektionen (i Sverige), och i övrigt en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över bland andra utländska värdepappersföretag. De förvaringsinstitut som avses i *punkten 3* kan i Sverige endast vara banker eller andra kreditinstitut, se avsnitt 10.1. Behörig myndighet för dessa är således Finansinspektionen. *Punkten 4* avser förvaringsinstitut för vissa typer av slutna AIF-fonder. För sådana fonder räcker det att förvaringsinstitutet utför sina uppgifter som en del av sin yrkes- eller affärsverksamhet för vilken det föreligger registreringskyldighet enligt bestämmelser i lag eller annan författning eller enligt yrkesetiska regler. Det kan exempelvis vara fråga om revisorer och advokater, se skäl 34 i AIFM-direktivet. Advokatsamfundet, som utövar tillsyn över advokater, torde därmed kunna vara behörig myndighet i de fall en advokatbyrå är utsedd som förvaringsinstitut för en sådan AIF-fond som avses enligt *punkten 4*.

Paragrafen genomför artikel 4.1.g.

11 § I denna lag betyder

1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som avses med arbetstagarrepresentanter enligt definitionen i artikel 2.e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen⁵,

2. *särskild vinstandel (carried interest)*: en andel av AIF-fondens vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: detsamma som i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om finansiella instrument, om emittenten har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och dess aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*

a) för en AIF-fond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte finns,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte finns,

6. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en utländsk AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i Sverige ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltd AIF-fond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiellt instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § 8 lagen (2004:46) om investeringsfonder,

10. *holdingbolag*: ett bolag med aktieinnehav i ett eller flera andra bolag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom

⁵ EGT L 80, 23.3.2002, s. 29, (Celex 32002L0014).

sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett bolag vilket antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av bolagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. *investeringsfond*: detsamma som i 1 kap. 1 § 25 lagen om investeringsfonder,

12. *kapitalbas*: detsamma som i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,

13. *kontroll*: utöver vad som anges i 11 kap., det som avses med ägarkontroll enligt artikel 1 rådets i sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning⁶,

14. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om investeringsfonder representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

15. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en AIF-fond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte i unionen,

16. *matar-AIF-fond*: en AIF-fond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan AIF-fond (mottagar-AIF-fond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagar-AIF-fond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagar-AIF-fond,

17. *mottagar-AIF-fond*: en AIF-fond i vilken en annan AIF-fond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med punkt 16,

18. *moderföretag* och *dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1594),

⁶ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1 (Celex 31983L0349).

19. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om investeringsfonder, varvid det som där föreskrivs om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

20. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

21. *primärmäklare* (prime broker): kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller utföra transaktioner med finansiella instrument som motpart, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåttjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

22. *professionell investerare*: en sådan investerare som avses i 8 kap. 16 eller 17 § lagen om värdepappersmarknaden,

23. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 5 § 20 lagen om värdepappersmarknaden,

24. *specialfond*: en AIF-fond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 24/2009 av den 19 december 2008 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella företag som deltar i värdepapperiseringstransaktioner och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål, och

26. *startkapital*: det kapital som i artikel 57 första stycket a och b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG.

Paragrafen innehåller vissa definitioner som är av betydelse för bestämmelserna i lagen.

Enligt hänvisningen i *punkten 1* avses med arbetstagarrepresentant en företrädare för arbetstagare enligt definitionen i nationell lagstiftning och praxis. Den modell som gäller i Sverige innebär att den kollektivavtalsbärande arbetstagarorganisationen är den huvudsakliga arbetstagarrepresentanten. I tidigare lagstiftningsärenden har uttalats att det är tillräckligt och lämpligt att den kollektivavtalsbärande organisationen representerar samtliga arbetstagare, se prop. 2004/05:148 s. 12.

Punkten 2 innehåller definitionen av särskild vinstandel (carried interest). Benämningen förekommer i riskkapitalsammanhang. Den syftar på en särskild form av fördelningsmodell avseende avkastningen mellan investerarna och förvaltningsteamet (se till exempel Finansdepartementets promemoria Beskattning av vissa delägare i Riskkapitalfonder [Mars 2012] s. 40).

Med emittent i *punkten 4* avses detsamma som i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, dvs. i fråga om aktier är det aktiebolaget och i fråga om andra finansiella instrument är det utgivaren eller utfärdaren av instrumentet. Emittent används när det är fråga om instrument eller överlåtbara värdepapper, då dessa begrepp omfattar såväl sådana instrument som ges ut som sådana som utfärdas. Beträffande sådana instrument som enbart omfattas av begreppet överlåtbara värdepapper används dock begreppet utgivare eftersom samtliga dessa instrument ges ut.

I *punkten 5* definieras innebörden av uttrycket etablerad i förhållande till AIF-fonder, AIF-förvaltare och förvaringsinstitut. När det gäller AIF-förvaltare kan uttrycket etablerad användas synonymt med uttrycket *förvaltarens hemland*. Definitionerna av en AIF-fonds hemland och etablerad överensstämmer dock inte till fullo (jfr 5 §).

Definitionen av filial i *punkten 6* är densamma som i 1 kap. 5 § 10 LIF. En filial utgör alltså en del av AIF-förvaltaren som saknar rättskapacitet och som tillhandahåller de tjänster som förvaltaren har tillstånd för.

I *punkten 7* definieras finansiell hävstång. Det är framför allt i samband med beräkning av tröskelvärden enligt 2 kap. samt i fråga om informationskraven för AIF-förvaltare som denna term är av betydelse. Definitionen av finansiellt instrument i *punkten 8* är densamma som i 1 kap. 4 § 1 lagen om värdepappersmarknaden. I begreppet innefattas de instrument som anges i avsnitt C i bilaga I till MiFID, och inbegriper alltså överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument, fondandelar och finansiella derivatinstrument. Dessa termer är i sin tur definierade i angivet lagrum punkterna 2–5.

I *punkten 9* finns definitionen av fondföretag, jfr punkten 11.

Holdingsbolag, såsom det definieras i *punkten 10*, utgör en enhet som inte är att anse som en AIF-förvaltare, se 13 § andra stycket och kommentaren till den bestämmelsen. Innehållet i definitionen avser att uppnå en skillnad mellan holdingsbolag och AIF-förvaltare som förvaltar riskkapitalfonder, se även avsnitt 4.3.1.

Punkten 11 innehåller definitionen av investeringsfond (tidigare värdepappersfond) som är den svenska benämningen av ett fondföretag, se punkten 9.

I *punkten 12* finns definitionen av kapitalbas, som i AIFM-direktivet utgör en hänvisning till artiklarna 56–67 i direktiv 2006/48/EG (kreditinstitutsdirektivet). Vidare anges att vid tillämpningen av vad som avses med kapitalbasen, ska artiklarna 13–16 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG, gälla i tillämpliga delar (se artikel 4.2). Dessa direktiv är införlivade i svensk rätt i lagen (2006:1371) om kapitalkrav och stora exponeringar, i förordningen (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar samt genom ett flertal myndighetsföreskrifter (se prop. 2006/07:5 och prop. 2010/11:110), och en hänvisning görs därför till nämnda lag. I 2 och 3 kap. lagen om kapitalkrav och stora exponeringar finns bestämmelser om hur kapitalbasen definieras och sammansätts samt vilka krav som ska täckas av kapitalbasen. Villkoren för att räkna in poster i kapitalbasen och räkna av poster från densamma enligt 3 kap., omfattningen av dessa poster och hur kapitalbasen i övrigt ska beräknas enligt samma kapitel finns i Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2007:1 (6–10 kap.). Kapitalkraven behandlas närmare i avsnitt 5.4.

I *punkten 13* finns definitionen av kontroll. Som framgår av exempelvis 3 kap. 6 § och bestämmelserna i 11 kap. används begreppet med två olika betydelser. Utöver den särskilda innebörden i 11 kap. 1 §, används begreppet i bemärkelsen ägarkontroll i enlighet med det angivna direktivet, se även punkten 19.

Definitionen i *punkten 14* av kvalificerat innehav överensstämmer med motsvarande definition i 1 kap. 1 § 16 LIF och 1 kap. 5 § 18 lagen om värdepappersmarknaden. Bedömningen av om ett innehav är ett kvalificerat innehav ska göras med tillämpning av vissa bestämmelser om s.k. flaggning i 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument och i föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller lagen om värdepappersmarknaden. För en närmare redogörelse för de aktuella bestämmelserna, se prop. 2006/07:65 (avsnitt 7.4.2, 7.4.4, 7.4.5, 7.5, och 7.6 samt författningskommentaren till ovan nämnda paragrafer).

I *punkten 15* finns definitionen av marknadsföring, som behandlas närmare i avsnitt 6.1. En AIF-förvaltare som avser att marknadsföra andelar eller aktier i en AIF-fond kan antingen i samband med tillståndsansökan eller, sedan tillstånd har beviljats, efter en underrättelse till hemlandsmyndigheten påbörja marknadsföringen

förutsatt att villkoren för marknadsföringen är uppfyllda. Olika bestämmelser gäller beroende på om det är fråga om marknadsföring i AIF-förvaltarens hemland eller i annat land inom EES. Särskilda villkor gäller vidare om det är fråga om marknadsföring till icke-professionella investerare, se avsnitten 7.2–7.4.

I *punkterna 16 och 17* definieras matar-AIF-fond respektive mottagar-AIF-fond. Liksom vid förvaltning av investeringsfonder, och fondföretag som avses i UCITS-direktivet, är det tillåtet för en AIF-fond (matar-AIF-fond) att placera sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan AIF-fond (mottagar-AIF-fond) under angivna villkor i definitionen. Se även 4 kap. 2 §, 5 kap. 4 § och 6 kap. 3 § andra stycket, där det framgår att marknadsföring av en matar-AIF-fond med stöd av marknadsföringspasset förutsätter att även mottagar-AIF-fonden och dess förvaltare är EES-baserad.

Av *punkten 18* följer att med moder- och dotterföretag avses detsamma som i koncerndefinitionen som, utöver i årsredovisningslagen, finns bl.a. i aktiebolagslagen och lagen om ekonomiska föreningar. Definitionen går tillbaka till föreskrifterna i artiklarna 1.1 och 2.1 i direktiv 83/349/EEG. En koncern består av ett moderbolag och ett eller flera dotterföretag. Koncerndefinitionen träffar endast sådana företagsgrupper i vilka moderbolaget är ett ”bolag”, dvs. ett svenskt aktiebolag eller ett svenskt handelsbolag. För dotterföretaget gäller bara den begränsningen att det måste vara en juridisk person. Såväl bolag som andra juridiska personer, t.ex. ekonomiska föreningar, kan alltså vara dotterföretag. Den juridiska personen kan vara såväl svensk som utländsk. Med begreppet koncernföretag avses samtliga företag som ingår i en och samma koncern, dvs. inte enbart moderbolag och dotterföretag utan även exempelvis ”systerföretag”.

Av *punkten 19* följer att med begreppet nära förbindelser avses detsamma som i 1 kap. 2 § LIF. Beskrivningen av nära förbindelser motsvarar den som finns i annan finansiell lagstiftning och avser situationer där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom ägarintresse, ägarkontroll eller upprätthållande av en varaktig förbindelse genom ett kontrollförhållande (se *punkten 13* för definitionen av ägarkontroll.) Begreppet och innebörden av nära förbindelser har främst betydelse för Finansinspektionens möjligheter att bedriva en effektiv tillsyn.

I *punkten 20* definieras onoterat företag i enlighet med artikel 4.1.14 i MiFID, och vad som avses med reglerad marknad definieras i *punkten 23*. I 11 kap. finns bestämmelser med särskilda vill-

kor för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder vilka förvärvar kontroll över onoterade företag.

I *punkten 21* finns definitionen av en primärmäklare (prime broker). En primärmäklares tjänster får tas i anspråk av en AIF-fond. På grund av risk för intressekonflikter uppställs dock särskilda villkor för att en sådan mäklare ska kunna utses till förvaringsinstitut, se 9 kap. 8 § andra stycket.

I *punkten 22* definieras professionell investerare och motsatsvis följer att den som inte omfattas av definitionen utgör en icke-professionell investerare, se avsnitt 7.2.

Av hänvisningen i *punkten 23* följer att med reglerad marknad avses ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje man – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att detta leder till avslut.

Definitionen av specialfond i *punkten 24* är i sak densamma som i den tidigare bestämmelsen i 1 kap. 1 § 23 LIF, se avsnitt 3.3.

Specialföretag för värdepapperisering, som definieras i *punkten 25*, utgör en sådan enhet vilken inte omfattas av lagens tillämpningsområde, se 13 § andra stycket. Värdepapperisering innebär i den enklaste formen att ett företag (originatorn) skiljer av en grupp av tillgångar och de intäkter som flyter in från dessa från företagets övriga tillgångar. Originatorn överlåter därefter tillgångarna till ett specialföretag som enbart äger dessa tillgångar och emitterar obligationer för att finansiera förvärvet. Specialföretaget förmedlar också till investerarna de betalningsflöden som tillgångarna genererar. Motiv för att genomföra värdepapperisering och processen beskrivs närmare i prop. 2000/01:19.

I *punkten 26* finns definitionen av startkapital och i 7 kap. 1 § regleras startkapital för AIF-förvaltare. Frågor om startkapital behandlas i avsnitt 5.4.1.

Paragrafen genomför artikel 4 (delvis).

Lagens tillämpningsområde

12 § Denna lag gäller för AIF-förvaltare som är etablerade i Sverige och som har tillstånd att förvalta en eller flera AIF-fonder, oberoende av om dessa fonder är EES-baserade eller icke EES-baserade.

För utländska AIF-förvaltare gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar.

I 2 kap. finns särskilda bestämmelser för AIF-förvaltare som förvaltar portföljer av AIF-fonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger vissa tröskelvärden.

Av paragrafen framgår lagens tillämpningsområde, som behandlas närmare i avsnitten 4.1 och 4.2. Ett mål med den harmoniserade regleringen är att skapa en inre marknad med en gemensam reglering för AIF-förvaltare och all deras verksamhet inom EES, inklusive AIF-förvaltare med säte i ett land utanför EES. Till dess att det harmoniserade regelverket med förvaltar- och marknadsföringspassen för icke EES-baserade AIF-förvaltare som bedriver verksamhet inom EES, och för EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar icke EES-baserade AIF-fonder, har trätt i kraft gäller i stället varje lands nationella lagstiftning i detta avseende. Med stöd av artikel 36 och artikel 42 i AIFM-direktivet ges medlemsstaterna möjlighet att under en övergångsperiod tillåta sådan verksamhet på sitt eget territorium, vilket föreslås ska gälla för svensk del, se avsnitten 13.3.2 och 13.3.3.

Enligt *första stycket* gäller lagen för svenska AIF-förvaltare som har getts tillstånd att förvalta en eller flera AIF-fonder och av stycket följer att sådana förvaltare också får ges tillstånd till förvaltning av icke EES-baserade AIF-fonder och till marknadsföring av dessa fonder i Sverige.

Av *andra stycket* framgår att lagen, i tillämpliga delar, gäller även för utländska AIF-förvaltare. I 5 kap. finns bestämmelser som tar sikte på dessa förvaltares verksamhet i Sverige och av dem följer att EES-baserade AIF-förvaltare, med stöd av sitt verksamhetstillstånd i hemlandet, får förvalta andra svenska AIF-fonder än specialfonder samt marknadsföra egenförvaltade EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare. Sådana förvaltare får dessutom, efter tillstånd av Finansinspektionen, förvalta en specialfond samt marknadsföra icke EES-baserade AIF-fonder här i landet. Efter tillstånd får marknadsföring av AIF-fonder även riktas till icke-professionella investerare. Vid förvaltning av specialfonder ska även bestämmelserna i 12 kap. samt vissa bestämmelser i LIF tillämpas (se 12 kap. 5, 7, 10, 12–14, 16 och 18 §§). Vid marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare uppställs särskilda villkor avseende förvaltaren och dess förvaltning (se 4 kap. 4 § samt 5 kap. 6 §). Efter tillstånd av Finansinspektionen får även icke EES-baserade AIF-förvaltare marknadsföra AIF-fonder i Sverige (5 kap. 9 §).

I *tredje stycket* finns en hänvisning till bestämmelserna i 2 kap. som ska tillämpas för AIF-förvaltare med portföljer av AIF-fonder vars samlade tillgångsvärde understiger vissa angivna tröskelvärden. Sådana förvaltare har en registrerings- och underrättelseskyldighet och saknar möjlighet att marknadsföra sina AIF-fonder med marknadsföringspasset, men kan välja att låta sig omfattas av lagen i dess helhet genom att i stället ansöka om tillstånd. Som framgår av 2 kap. 1 § gäller bestämmelserna om registreringsförfarande inte för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder eller som avser att marknadsföra specialfonder eller andra AIF-fonder till icke-professionella investerare

Paragrafen genomför artikel 2.1.

Undantag

13 § Denna lag ska inte tillämpas på AIF-förvaltare i den mån de förvaltar en eller flera AIF-fonder vars enda investerare är AIF-förvaltaren, dess moderföretag eller dotterföretag eller andra dotterföretag till dessa moderföretag, under förutsättning att inget av dem är en AIF-fond.

Lagen ska inte heller tillämpas på

1. holdingbolag,
2. tjänstepensionsinstitut, som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut⁷, i den mån de inte förvaltar AIF-fonder,
3. överstatliga institutioner och internationella organisationer, i de fall då dessa förvaltar AIF-fonder och i den mån sådana fonder agerar i allmänhetens intresse,
4. nationella centralbanker, nationella, regionala eller lokala myndigheter och organ eller andra institut som förvaltar fonder som är anknutna till system för social trygghet och pensionssystem,
5. program för anställdas andelsägande eller sparande, eller
6. specialföretag för värdepapperisering.

⁷ EUT L 235, 23.9.2003, s. 10 (Celex 32003L0041), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, EUT L 174, 1.7.2011, s. 1 (Celex 32011L0061).

I paragrafen anges förvaltare och enheter för vilka lagen inte är tillämplig. I skäl 6–8 i AIFM-direktivet ges vissa anvisningar angående direktivets tillämpningsområde. Det anges att tillämpningsområdet bör begränsas till enheter som i sin normala verksamhet förvaltar AIF-fonder, såsom sådana fonder är definierade (se 2 §). Investeringsföretag, exempelvis family office vehicles, som investerar enbart investerarens privata förmögenhet, bör inte anses vara en AIF-fond, eftersom något externt kapital inte tas emot i fonden.

Vidare förtydligas att enheter som inte anses vara AIF-förvaltare enligt artikel 2.3 i direktivet faller utanför dess tillämpningsområde. Andra stycket i förevarande paragraf innehåller motsvarande uppräkningslista. Holdingbolag och specialföretag för värdepapperisering, *punkterna 1 och 6*, definieras i 11 § 10 och 25, se dock avsnitt 4.3.1 om vissa gränsdragningsproblem, samt avsnitt 4.3.4 för innebörden av specialföretag för värdepapperisering. Med överstatliga institutioner i *punkten 3* avses exempelvis Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken, Europeiska investeringsfonden, europeiska finansiella institut för utveckling och bilaterala utvecklingsbanker, Världsbanken och Internationella valutafonden. Sådana institutioner omfattas alltså inte och inte heller liknande internationella organisationer om de förvaltar AIF-fonder i den mån dessa fonder agerar i allmänhetens intresse.

Paragrafen genomför artiklarna 2.3 och 3.1.

2 kap. Registrering vid förvaltning av AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden

1 § För förvaltare som förvaltar portföljer av AIF-fonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger de tröskelvärden som anges i 2 § tillämpas bara bestämmelserna i detta kapitel, om inte förvaltaren väljer att söka tillstånd som AIF-förvaltare enligt denna lag.

Första stycket gäller inte AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder eller som avser att marknadsföra AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige.

Paragrafen innebär att lagens bestämmelser, förutom 2 kap., inte ska tillämpas på förvaltare vars AIF-fonders sammanlagda tillgångar inte överstiger de tröskelvärden som anges i 2 §. Paragrafen tar sikte på förvaltare som kan söka tillstånd som AIF-förvaltare i Sverige.

Det innebär att, till dess att AIFM-direktivets regler om förvaltar- och marknadsföringspass börjar tillämpas för icke EES-baserade AIF-förvaltare, gäller bestämmelserna i detta kapitel enbart för AIF-förvaltare som är etablerade i Sverige.

En förvaltare, på vilken bestämmelserna i detta kapitel är tillämpliga, får, med stöd av sitt verksamhetstillstånd förvalta AIF-fonder med Sverige som hemland och marknadsföra andelar eller aktier i dessa endast till professionella investerare i Sverige. Vid övrig verksamhet som regleras i lagen krävs att förvaltaren har ett tillstånd som AIF-förvaltare, se dock avsnitt 7.4.2. Att lagens övriga bestämmelser inte ska tillämpas innebär alltså att de rättigheter som följer av lagen och AIFM-direktivet, t.ex. rätten att bedriva verksamhet över gränserna, inte gäller en AIF-förvaltare som väljer att enbart låta registrera sig. Motsvarande begränsning gäller också för övriga EES-baserade AIF-förvaltare. En sådan förvaltare, som är registrerad i sitt hemland i enlighet med det förenklade registreringsförfarandet, uppfyller inte kravet om tillstånd som avses i AIFM-direktivet, och har därmed inte någon rätt att vara verksam i här i landet, se 5 kap. 1–6 §§.

I *andra stycket* anges uttryckligen att förvaltning av en specialfond eller marknadsföring till icke-professionella investerare av andelar eller aktier i alla slags AIF-fonder förutsätter att förvaltaren uppfyller samtliga villkor i lagen. En sådan AIF-förvaltare kan således, oavsett det samlade värdet av förvaltade tillgångar, inte tillämpa bestämmelserna om registrering enligt detta kapitel, se avsnitten 7.5 och 7.6.

Paragrafen genomför artikel 3.2 och artikel 3.4.

Tröskelvärden

2 § Bestämmelserna i 3–5 §§ gäller för AIF-förvaltare med portföljer av AIF-fonder

1. vars tillgångar, inklusive sådana som förvärvats genom finansiell hävstång, inte överstiger 100 miljoner euro, eller

2. vars tillgångar inte överstiger 500 miljoner euro, om AIF-fondportföljerna består av AIF-fonder utan finansiell hävstång och utan rätt till inlösen under en period på fem år från dagen för den första placeringen i AIF-fonden.

Paragrafen genomför artikel 3.2 i AIFM-direktivet och anger de tröskelvärden som gäller för att registreringsförfarandet ska få tillämpas. Paragrafen kompletteras av bestämmelser i kommissionens förslag till genomförandeförordning, vilka närmare anger hur beräkningen ska ske.

Registrering

3 § En AIF-förvaltare som avses i 2 § ska anmäla sig för registrering hos Finansinspektionen. Vid registreringsstillfället ska uppgifter om AIF-förvaltaren samt tilltänkta AIF-fonder och dess investeringsstrategier lämnas till inspektionen.

Paragrafen reglerar skyldigheten att registrera sig samt vilken information AIF-förvaltaren ska lämna till Finansinspektionen vid registreringsstillfället. Kommissionens förslag till genomförandeförordning innehåller ytterligare regler om informationslämnandet. Det framgår bl.a. att AIF-förvaltaren, när det gäller information om investeringsstrategier, ska lämna information om vilka tillgångsslag AIF-fonden investerar i, om fonden fokuserar på vissa sektorer samt beskriva fondens policy för användning av finansiell hävstång och belåning.

Paragrafen genomför artikel 3.3.a–c.

Underrättelseskyldighet

4 § En AIF-förvaltare ska regelbundet informera Finansinspektionen om de huvudsakliga instrument som AIF-fonderna handlar med samt om AIF-fondernas viktigare exponeringar och största koncentrationer.

Finansinspektionen ska underrättas om AIF-förvaltaren inte längre uppfyller villkoren enligt 2 §.

Paragrafen reglerar AIF-förvaltarens skyldighet att regelbundet informera Finansinspektionen. Syftet med rapporteringen är att Finansinspektionen ska kunna övervaka systemrisk. Närmare bestämmelser om vad som ska rapporteras regelbundet finns i kom-

missionens förslag till genomförandeförordning. Där anges även rapporteringsfrekvensen för denna typ av AIF-förvaltare.

Paragrafen genomför artikel 3.3.d och 3.3.e.

Tillståndsplikt

5 § En AIF-förvaltare som inte längre uppfyller villkoren i 2 § ska ansöka om tillstånd enligt 3 kap. 1 §. En sådan ansökan ska göras inom 30 kalenderdagar från den dag då tröskelvärdet överskrids, om inte överskridandet är tillfälligt.

Paragrafen, som genomför artikel 3.3 tredje stycket i AIFM-direktivet, erinrar om att undantagsreglerna i kapitlet endast gäller så länge AIF-förvaltarens AIF-fonder inte överstiger tröskelvärdena i 2 §. I kommissionens förslag till genomförandeförordning finns bestämmelser som innebär att en AIF-förvaltare inte behöver ansöka om tillstånd om överskridandet är tillfälligt. Enligt förslaget ska ett överskridande inte anses vara tillfälligt om det är sannolikt att det kommer att bestå en längre tid än tre månader. Det är AIF-förvaltaren som ska bedöma om överskridandet är tillfälligt. Vid ett tillfälligt överskridande ska AIF-förvaltaren enligt förslaget till förordning underrätta den behöriga myndigheten utan dröjsmål och i underrättelsen beskriva varför överskridandet har bedömts som tillfälligt. 30-dagarsfristen i paragrafen börjar således löpa från den dag då AIF-förvaltaren har bedömt att överskridandet inte är tillfälligt.

3 kap. Tillstånd för svenska AIF-förvaltare

Tillståndsplikt och tillståndets innebörd

1 § För att förvalta en AIF-fond krävs tillstånd av Finansinspektionen, om inte något annat framgår av denna lag.

Tillstånd att förvalta en AIF-fond ska omfatta portföljförvaltning och riskhantering. I samband med förvaltning av en AIF-fond får AIF-förvaltaren

1. erbjuda och utföra administrativa funktioner och tjänster,
2. utföra verksamhet med anknytning till fondens tillgångar och förvaltning, samt

3. marknadsföra andelar eller aktier i fonden.

En AIF-förvaltare får inte ägna sig åt någon annan verksamhet än vad som anges i andra stycket. En extern AIF-förvaltare får dock utföra sidotjänster enligt 2 § samt förvalta en investeringsfond, om tillstånd för sådan förvaltning har getts enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Av första stycket följer att förvaltning av en AIF-fond är tillståndspliktig verksamhet. Ansökan om tillstånd ska, enligt artikel 7.1 i AIFM-direktivet, göras hos den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland, om inte förutsättningar för det förenklade registreringsförfarandet i 2 kap. föreligger. I Sverige är Finansinspektionen behörig myndighet (1 kap. 9 §) och prövar alltså tillståndsansökningar från AIF-förvaltare med stadgeenligt säte här i landet (se 3 och 4 §§ beträffande övriga förutsättningar för tillstånd).

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får med stöd av sitt tillstånd i hemlandet och efter ett underrättelseförfarande förvalta en AIF-fond som hör hemma i Sverige och som inte är en specialfond, samt till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i dessa fonder, liksom i fonder som förvaltaren förvaltar i övriga länder inom EES. Sådan verksamhet kräver, till skillnad från förvaltning av en specialfond, inte tillstånd av Finansinspektionen utan är en följd av förvaltar- och marknadsföringspassen, se 5 kap. 1–3 §§ samt avsnitt 13.2. Motsvarande rätt, att vara verksam inom hela EES, har även svenska AIF-förvaltare som, efter tillstånd, får förvalta även en AIF-fond som hör hemma i ett tredjeland, se 6 kap. 6 § och avsnitt 13.3.1.

Marknadsföring till icke-professionella investerare av EES-baserade AIF-fonder som inte utgör specialfonder får ske under särskilda förutsättningar och kräver tillstånd av Finansinspektionen, se 4 kap. 4 §, 5 kap. 6 § samt avsnitt 7.4.

Till dess att regelverket med förvaltar- och marknadsföringspassen för icke EES-baserade AIF-fonder och icke EES-baserade AIF-förvaltare har trätt i kraft, krävs tillstånd av Finansinspektionen även vid marknadsföring till professionella investerare i Sverige av sådana fonder. Tillståndskravet gäller både för svenska och utländska AIF-förvaltare, se 4 kap. 3 § och 5 kap.5 §.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder hemmahörande inom EES får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra dessa fonder här i landet. Utöver tillståndskravet gäller

särskilda villkor vid marknadsföring till icke-professionella investerare av icke EES-baserade AIF-fonder liksom vid marknadsföring av alla slags AIF-fonder som förvaltas av icke EES-baserade AIF-förvaltare (se 4 kap. 4 § fjärde stycket och 5 kap. 6 § tredje stycket). Det avsedda regelverket med förvaltar- och marknadsföringspassen för icke EES-baserade AIF-fonder och icke EES-baserade AIF-förvaltare behandlas i avsnitt 13.4.

Verksamhet som drivs med stöd av denna lag är alltså sådan som antingen fordrar tillstånd av Finansinspektionen eller är undantagen från tillståndsplikten men får påbörjas först efter ett underrättelseförfarande och informationsutbyte mellan Finansinspektionen och behöriga myndigheter i andra länder inom EES (förvaltar- och marknadsföringspassen) respektive tillsynsmyndigheter i ett land utanför EES (särskilt tillståndskrav).

Ett tillstånd enligt denna lag innebär alltså en rätt att *förvalta* en eller flera AIF-fonder. Enligt definitionen innebär förvaltning av AIF-fonder tillhandahållande och utförande av investeringsförvaltningsfunktioner, dvs. portföljförvaltning och riskhantering (1 kap. 4 §). En AIF-förvaltare får dock inte ges tillstånd att utföra portföljförvaltning utan att även utföra riskhantering och vice versa. Detta framgår av *andra stycket* i förevarande paragraf, och det anges också uttryckligen i skäl 21 i AIFM-direktivet.

Det ligger i sakens natur att en AIF-förvaltare, i samband med den kollektiva förvaltningen av en AIF-fond, har anledning att erbjuda och utföra vissa andra funktioner och tjänster som är relaterade till fondförvaltningen eller fondens tillgångar. I andra stycket anges vilka tjänster eller verksamheter som en AIF-förvaltare får erbjuda och utföra i samband med förvaltningen av en AIF-fond. Det är för det första fråga om administrativa funktioner eller tjänster (*punkten 1*). Sådan administration inbegriper exempelvis juridiska tjänster, redovisningstjänster avseende fondförvaltningen, hantering av förfrågningar från kunder, värderings- och prissättningsuppgifter, inklusive kontrolluppgifter avseende skatter, övervakning av regelefterlevnad, upprätthållande av andels- eller aktieägarregister, fördelning av intäkter, emission och inlösen av andelar eller aktier, affärsavveckling, inklusive utskick av certifikat och registerföring. Därutöver får en AIF-förvaltare ägna sig åt sådan verksamhet som har anknytning till en AIF-fonds tillgångar eller förvaltning (*punkten 2*). Härmed avses tjänster som är nödvändiga för att AIF-förvaltaren ska uppfylla sina skyldigheter som förvaltare, resursförvaltning, fastighetsförvaltning, rådgivning till företag om kapital-

struktur, industriell strategi och därtill hörande frågor, rådgivning och tjänster som rör fusioner och företagsförvärv samt andra tjänster med anknytning till förvaltningen av AIF-fonden och de företag eller andra tillgångar som den har investerat i. En förvaltare får alltså utföra all sådan verksamhet som behövs och är nödvändig för själva förvaltningen av fonden och dess tillgångar.

I tillståndet ligger också en rätt att marknadsföra andelar eller aktier i de AIF-fonder som förvaltas (*punkten 3*). Definitionen av marknadsföring finns i 1 kap. 11 § 15. Av 4 kap. 1 § och 6 kap. 1 § framgår dock att AIF-förvaltaren först efter fullföljt underrättelseförfarande får marknadsföra AIF-fonden till professionella investerare i förvaltarens hemland eller i andra EES-länder, se avsnitten 6.2 och 13.2.1.

Rätten att erbjuda och utföra dessa funktioner och tjänster samt att marknadsföra AIF-fonder förutsätter att AIF-förvaltaren har getts tillstånd att förvalta en AIF-fond. Det är alltså inte möjligt att få tillstånd som AIF-förvaltare enbart för att erbjuda eller utföra de i andra stycket angivna funktionerna eller tjänsterna utan att samtidigt tillhandahålla portföljförvaltning och riskhantering. Tillståndets innebörd och omfattning beskrivs i avsnitten 5.1.1 och 5.1.2.

Enligt *tredje stycket* är en AIF-förvaltare förhindrad att ägna sig åt någon annan verksamhet än förvaltningen av AIF-fonden och de funktioner och tjänster som anges i andra stycket. Härifrån görs endast undantag för sådan sidoverksamhet för vilken en extern förvaltare kan ges tillstånd enligt 2 §. Ett tillstånd som AIF-förvaltare utgör inte heller något hinder för en extern AIF-förvaltare att förvalta investeringsfonder, förutsatt att förvaltaren har getts tillstånd till detta enligt LIF. Detta framgår uttryckligen av tredje stycket.

En följd av bestämmelsen i tredje stycket är att värdepappersbolag och svenska kreditinstitut inte längre kan ges tillstånd att förvalta specialfonder. Sådana bolag och institut kan däremot på uppdrag av en AIF-förvaltare utföra uppgifter avseende förvaltningen av en AIF-fond utan något särskilt tillstånd enligt denna lag, se vidare i avsnitt 5.1.3.

Paragrafen genomför artikel 6.1 första stycket, 6.2, 6.3, 6.5.c, 6.5.d och artikel 7.1 samt bilaga I till AIFM-direktivet.

Sidoverksamhet

2 § En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 §, får av Finansinspektionen ges tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer.

En förvaltare med tillstånd till diskretionär förvaltning av investeringsportföljer får, efter tillstånd av Finansinspektionen

1. förvara och administrera andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar,
2. ta emot medel med redovisningsskyldighet,
3. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument, och
4. lämna investeringsråd.

Vid erbjudande och tillhandahållande av tjänster enligt första och andra styckena ska 8 kap. 1, 9–12, 14, 19–23, 26, 27, 34 §§ och 35 § första stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden tillämpas. Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt andra stycket 2 ska omedelbart avskiljas från förvaltarens egna tillgångar.

Av *första stycket* framgår att en extern AIF-förvaltare (se definition i 1 kap. 3 §) inte är förhindrad att, efter tillstånd av Finansinspektionen, bedriva förvaltning av investeringsportföljer med fullmakt från enskilda investerare på diskretionär grund, inbegripet portföljer som ägs av pensionsfonder och tjänstepensionsinstitut som omfattas av direktiv 2003/41/EG (individuell portföljförvaltning). Beträffande innebörden av sådan verksamhet, se avsnitt 5.1.2.

I 1 kap. 4 § LIF finns en motsvarande möjlighet för fondbolag att, efter tillstånd, utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument. Bakgrunden till den bestämmelsen beskrivs närmare i prop. 2002/03:150 s. 145 ff.

Av *andra stycket* följer att en AIF-förvaltare som har ett tillstånd för individuell portföljförvaltning också får beviljas tillstånd att ta emot andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar för förvaring och administration, ta emot medel med redovisningsskyldighet, ta emot och utföra order avseende finansiella instrument, samt lämna investeringsråd. Bestämmelsen har utformats med 7 kap. 1 § LIF som förebild, och i likhet med den paragrafen får förvaltaren också ges tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet (jfr även 2 kap. 2 § lagen om värdepappersmarknaden).

Att ta emot medel med redovisningsskyldighet har ansetts utgöra ett naturligt inslag i verksamhet avseende förvaltning av investeringsportföljer på diskretionär grund och underlättar denna verksamhet, se prop. 1990/91:142 s. 118.

Beträffande uppgiften förvaring och administration får sådan förvaring inte avse andelar eller aktier som ingår i en AIF-fond som förvaltaren förvaltar med stöd av sitt tillstånd enligt 1 §, utan enbart sådana aktier eller andelar i företag för kollektiva investeringar som ingår i förvaltning som AIF-förvaltaren utför enligt sitt tillstånd till individuell portföljförvaltning. Detta följer av att ett tillstånd för sidotjänsterna i andra stycket förutsätter att förvaltaren har tillstånd för individuell förvaltning av investeringsportföljer (se artikel 6.5.b). Det är också en följd av bestämmelsen i 9 kap. 8 § (mot svarar artikel 21.4.a), där det anges att en AIF-förvaltare inte får utses som förvaringsinstitut.

Ett tillstånd får alltså inte ges för dessa sidotjänster om AIF-förvaltaren tillstånd omfattar enbart förvaltning av en AIF-fond (dvs. tillstånd enligt 1 §). Vidare gäller att individuell portföljförvaltning och eventuella sidotjänster får tillhandahållas bara vid sidan av fondförvaltningen. Förutsättningar för tillstånd för sidoverksamhet redovisas i avsnitt 5.1.2.

I *tredje stycket* anges vilka bestämmelser i lagen om värdepappersmarknaden som ska tillämpas på sidoverksamhet enligt denna paragraf. Det är framför allt regler om skydd för investerare och andra rörelserregler i 8 kap. lagen om värdepappersmarknaden. Av detta stycke framgår också att om AIF-förvaltaren har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet ska, på motsvarande sätt som enligt 7 kap. 1 § LIF, sådana medel genast avskiljas och sättas in på bank för investerarens räkning.

Paragrafen genomför artikel 6.4, 6.5.a och 6.5.b.

Förutsättningar för tillstånd

3 § Finansinspektionen ska ge en AIF-förvaltare med stadgeenligt säte i Sverige tillstånd enligt 1 § om

1. förvaltaren har sitt huvudkontor i Sverige,
2. förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap.,

3. förvaltarens aktieägare eller medlemmar, som har eller kan förväntas få kvalificerat innehav, bedöms lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över AIF-förvaltarens ledning,

4. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift, och

5. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

Om tillståndet avser förvaltning av en specialfond ska, utöver vad som anges i första stycket, de villkor som följer av 12 kap. 5 och 13 §§ vara uppfyllda.

Paragrafen innehåller regler för tillståndsprövningen och anger vad som krävs för att en svensk AIF-förvaltare ska beviljas tillstånd enligt 1 §. Motsvarande bestämmelse i LIF finns i 2 kap. 1 § som enligt förslaget inte längre kommer att omfatta specialfonder, utan bara ange tillståndsförutsättningarna för förvaltning av investeringsfonder (enligt begreppets nya, begränsade innebörd).

Av förevarande paragraf framgår att den sökande AIF-förvaltaren, utöver att ha sitt stadgeenliga säte i Sverige, måste ha sitt huvudkontor här. Därtill måste kraven på startkapital och kapitalbas enligt 7 kap. vara uppfyllda.

Vid sidan av dessa grundläggande förutsättningar för tillstånd ska Finansinspektionen också göra en lämplighetsprövning av både dem som faktiskt leder verksamheten och av dem som, genom ett kvalificerat innehav, utövar väsentligt inflytande över AIF-förvaltaren. (Se definitionen av kvalificerat innehav i 1 kap. 11 § 14.)

Lämplighetsprövningen av dem som innehar ett kvalificerat innehav i en AIF-förvaltare ska göras utifrån behovet av att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning av förvaltaren. De ledningsansvariga ska ha erforderligt gott anseende och tillräcklig insikt och erfarenhet. Detta utgör kriterier också enligt t.ex. UCITS-direktivets regler om ägar- och ledningsprövning.

Vägledning för vad som avses med formuleringen ”gott anseende” kan hämtas i förarbetsuttalandena i samband med genomförandet av nya och ändrade bestämmelser i förvärvsdirektivet, där samma formulering används. Vid bedömningen ska bl.a. tidigare affärsbeteenden beaktas men även sådana omständigheter som är

direkt diskvalificerande enligt befintliga regler på området. Som exempel på det sistnämnda anges väsentligt åsidosättande av ålagda skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter, allvarlig (ekonomisk) brottslighet, eller att personen har varit föremål för konkursförfarande. Det påpekas dessutom att begreppet anseende bör kunna tolkas vidare än så, och t.ex. avse en bedömning av förvärvarens laglydighet, erfarenhet och omdöme i övrigt, se prop. 2008/09:155, s. 133 f. Att en person som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet eller på annat sätt åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet inte kan anses lämplig som ledningsansvarig och inte heller bör få inneha ett kvalificerat innehav kan motiveras av att tilltron till fondförvaltare och hela fondmarknaden riskerar att påverkas om personer som i sin tidigare verksamhet har försummat grundläggande skyldigheter eller begått andra överträdelser av väsentliga bestämmelser tillåts utöva väsentligt inflytande över verksamheten (jfr prop. 1995/96:173 s. 69 f.). Kravet på tillräcklig erfarenhet gäller även i fråga om de investeringsstrategier som avses tillämpas för AIF-fonderna.

Finansinspektionen måste också göra en bedömning av om den sökande AIF-förvaltaren kommer att kunna uppfylla lagens övriga krav. Det är en förutsättning att en förvaltare som getts tillstånd enligt denna lag fortlöpande uppfyller tillståndsvillkoren. Detta anges uttryckligen i artikel 6.1 andra stycket i AIFM-direktivet. Om en AIF-förvaltare under verksamhetens gång inte uppfyller förutsättningarna för tillstånd ska Finansinspektionen ingripa. I enlighet med vad som gäller enligt bl.a. LIF och lagen om värdepappersmarknaden, ska prövningen beträffande juridiska personer avse dessas ställföreträdare. För aktiebolag bör prövningen omfatta dem som ingår i styrelsen samt verkställande direktören. I fråga om andra juridiska personer bör personer i motsvarande ställning omfattas av prövningen, jfr prop. 1995/96:173 s. 72.

Genom *andra styckets* hänvisning följer att vissa ytterligare villkor ska vara uppfyllda för tillstånd som avser förvaltning av en specialfond. I 12 kap. 5 § görs en hänvisning till 4 kap. 8–9 b §§ LIF, vilket innebär att vid tillståndsprövningen ska specialfondens fondbestämmelser godkännas av Finansinspektionen. Enligt LIF är det först då som fonden är etablerad och kan börja förvaltas samt marknadsföras (jfr 4 kap. 1 § och kommentaren till den paragrafen). Bestämmelsen i 12 kap. 13 § har överförs från 6 kap. 2 § LIF, som genom förslaget till ändring av LIF har upphävts.

I 12 kap. finns också särskilda bestämmelser om hur fondverksamhet som avser specialfonder ska bedrivas och som gäller utöver övriga krav som uppställs i denna lag. Som en följd av att regleringen av specialfonder ska gälla oförändrad vid marknadsföring till icke-professionella investerare ser informationskraven olika ut beroende på AIF-förvaltarens avsedda kundkrets, se 12 kap. 9–12 §§ samt avsnitt 7.6 och kapitel 11. Om det i fondbestämmelserna inte särskilt anges för vilken eller vilka investerarkategorier som fonden är öppen, får det anses innebära att icke-professionella investerare inte är uteslutna för marknadsföring.

Paragrafen genomför artikel 8.1.

4 § En AIF-förvaltare som är ett aktiebolag ska ha en styrelse med minst tre ledamöter samt en verkställande direktör. Andra AIF-förvaltare ska ha en ledning som består av minst tre personer.

Enligt AIFM-direktivet ska ledningen av AIF-förvaltares verksamhet bestå av minst två personer som uppfyller de villkor som anges i 3 §. Enligt annan svensk, finansiell lagstiftning fordras dock en styrelse med minst tre ledamöter. Exempel på detta finns i 2 kap. 3 § andra stycket LIF och 3 kap. 5 § lagen om värdepappersmarknaden. Enligt dessa bestämmelser ska styrelsen i ett fondbolag respektive ett värdepappersbolag bestå av minst tre styrelseledamöter. Både i UCITS-direktivet och i MiFID föreskrivs emellertid att styrelsen i ett företag av det aktuella slaget, t.ex. ett fondbolag eller ett värdepappersbolag, ska bestå av minst två personer. Ändå har det i den svenska lagstiftningen föreskrivits krav på fler styrelseledamöter. Mot denna bakgrund uppställs även för en AIF-förvaltare ett krav på att styrelsen, i de fall förvaltaren är ett aktiebolag, ska bestå av minst tre styrelseledamöter och en verkställande direktör, och, i övriga fall, att ledningen ska bestå av minst tre (fysiska) personer (jfr prop. 2002/03/150 s. 158).

Paragrafen genomför artikel 8.1.c, delvis.

Ansökan om tillstånd och tillståndsprövning

5 § En ansökan om tillstånd enligt 1 § ska innehålla

1. uppgifter om vilka som ingår i ledningen för AIF-förvaltaren,
2. en ägarförteckning, där kvalificerade innehav och storleken av dessa framgår,
3. en verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur,
4. information om AIF-förvaltarens
 - a) ersättningssystem enligt 8 kap. 23 §, och
 - b) rutiner för att delegera eller vidaredelegera funktioner enligt 8 kap. 15–18 §§,
5. information om vilken eller vilka investeringsstrategier som ska användas,
6. uppgift om var mottagar-AIF-fonden är etablerad, i de fall den förvaltade fonden är en matar-AIF-fond,
7. fondbestämmelser eller bolagsordning eller motsvarande handlingar,
8. rutiner för hur förvaringsinstitut ska utses, samt
9. en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §.

Om verksamheten avser förvaltning av specialfonder ska ansökan också innehålla ett faktablad enligt 10 kap. 2 §.

Om AIF-förvaltaren har getts tillstånd att förvalta en investeringsfond enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder, behöver en ansökan enligt första stycket inte innehålla sådan information som har lämnats in i det tidigare ansökningsärendet, om dessa uppgifter fortfarande är aktuella.

Första stycket innehåller en uppräkningslista av vilken information som ska finnas med i en tillståndsansökan.

Genom uppgifterna i *punkterna 1* och *2* ska det, för det första, stå klart vilka personer som utgör den faktiska ledningen av AIF-förvaltarens verksamhet och, för det andra, vara möjligt att identifiera de fysiska eller juridiska personer som direkt eller indirekt är aktieägare eller medlemmar i AIF-förvaltaren och innehar kvalificerade innehav (kvalificerat innehav definieras i 1 kap. 11 § 14). Även storleken av sådana innehav ska framgå. Förvaltarens ledning ska, enligt 4 §, bestå av minst tre personer. I artikel 8.1.c anges att namnen på de personer som ingår i ledningen samt namnen på var och en som efterträder dem, utan dröjsmål ska meddelas den be-

höriga myndigheten i förvaltarens hemmedlemsstat, jfr bestämmelsen om väsentliga ändringar i 10 §.

Punkten 3 innebär ett krav på att det till ansökan ska fogas en verksamhetsplan, av vilken den sökande AIF-förvaltarens organisationsstruktur ska framgå. Av planen ska vidare kunna utläsas hur förvaltaren avser att uppfylla kraven i lagen.

Punkterna 5–9 tar sikte på de AIF-fonder som AIF-förvaltaren avser att förvalta, och uppgiftskraven gäller för varje AIF-fond. Med uppgifter om investeringsstrategier avses bl.a avsedd typ av underliggande fonder för en s.k. fond-i-fond, riktlinjer för användning av finansiell hävstång samt riskprofiler och andra uppgifter om de AIF-fonder som sökanden förvaltar eller avser att förvalta. Enligt *punkten 6* ska ansökan innehålla uppgifter om mottagar-AIF-fondens hemland i de fall den förvaltade fonden är en matar-AIF-fond. Förvaltaren ska enligt artikel 7.3.e i AIFM-direktivet överlämna eventuell ytterligare information enligt artikel 23.1 för varje AIF-fond. I sistnämnda artikel anges vilken information som en AIF-förvaltare ska tillhandahålla vid marknadsföring av förvaltade AIF-fonder innan investerare investerar i fonden. Denna artikel genomförs i 10 kap. 1 §. Villkoret i artikel 7.3.e får därmed anses innebära att en förvaltare till sin ansökan om tillstånd ska foga sådan information som ska ingå i AIF-fondens informationsbroschyr. Detta följer av *punkten 9*.

Av *andra stycket* framgår att för specialfonder ska ansökan därutöver innehålla ett faktablad för den förvaltade fonden. Motsvarande krav gäller om det är fråga om marknadsföring till icke-professionella investerare av övriga AIF-fonder, se 4 kap. 2 och 5 §§ samt 5 kap. 5 och 6 §§.

För att förenkla och effektivisera ansökningsförfarandet är det möjligt att utesluta viss information, om de angivna förutsättningarna i *tredje stycket* är uppfyllda.

Mer detaljerade bestämmelser om tillståndsansökans innehåll kan förväntas när kommissionen har antagit en delegerad akt enligt artikel 7.6. och genom eventuella, ytterligare verkställighetsföreskrifter, se avsnitt 5.2.1 och 16 kap. 1 §. Såvitt avser specialfonder finns redan föreskrifter meddelade med stöd av bemyndigande i LIF.

Paragrafen genomför artikel 7.2–4 och artikel 8.1.c, delvis.

6 § Finansinspektionen ska, innan inspektionen beslutar om tillstånd, samråda med behörig myndighet i ett annat land inom EES, om AIF-förvaltaren

1. är eller kan förväntas bli dotterföretag till en AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut eller ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet,

2. är eller kan förväntas bli dotterföretag till moderföretaget till en AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut, eller ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet, eller

3. kontrolleras eller kan förväntas komma att kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som har kontroll över en annan AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut, eller ett försäkringsföretag med tillstånd i det landet.

Motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 5 § LIF och 3 kap. 9 § lagen om värdepappersmarknaden. Definitionen av moder- och dotterföretag finns i 1 kap. 11 § 18.

Paragrafen genomför artikel 8.2.

7 § Om AIF-förvaltaren har eller kan förväntas få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av förvaltarens verksamhet.

Definitionen av nära förbindelser finns i 1 kap. 11 § 19. Sådana nära förbindelser mellan AIF-förvaltaren och någon annan som hindrar en effektiv tillsyn och som avses i denna bestämmelse omfattar också de situationer som regleras i artikel 8.3.b och 8.3.c i AIFM-direktivet. Där anges att tillstånd inte får beviljas om en effektiv tillsyn förhindras genom lagar och andra författningar i ett tredjeland, som gäller för en eller flera fysiska eller juridiska personer med vilka förvaltaren har nära förbindelser, eller på grund av svårigheter vid tillämpningen av dessa lagar och andra författningar. Motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 2 § tredje stycket LIF (se även prop. 2002/03:150 s. 160).

Paragrafen genomför artikel 8.3.

8 § Finansinspektionen ska inom tre månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in skriftligen underrätta AIF-förvaltaren om sitt beslut i tillståndsfrågan. Om det finns särskilda skäl

får tiden för tillståndsprövningen förlängas med högst tre månader. AIF-förvaltaren ska underrättas om förlängningen.

Vid tillämpningen av första stycket ska ansökan anses fullständig när AIF-förvaltaren har lämnat in det som anges i 5 § första stycket 1–3, 4 a, 5 och 6. I de fall tillståndsansökan gäller förvaltning av en specialfond anses ansökan fullständig först när även fondbestämmelserna för AIF-fonden har lämnats in.

En AIF-förvaltare får inleda sin verksamhet så snart tillstånd enligt 1 § har getts. Om ansökan behöver kompletteras med det som anges i 6 § första stycket 4 b eller 7–9, får verksamheten inledas tidigast en månad efter det att de saknade uppgifterna har lämnats in.

I *första stycket* anges tidsfristen för Finansinspektionens tillståndsprövning. Fristen är densamma för alla AIF-fonder. Vid prövning av en ansökan som avser förvaltning av specialfonder torde i regel finnas särskilda skäl att förlänga tidsfristen.

Av *andra och tredje styckena* följer att en ansökan är fullständig även om vissa uppgifter ännu inte har lämnats in till inspektionen. Från den tidpunkt, då ansökan enligt andra stycket anses fullständig, har inspektionen enligt huvudregeln tre månader för sin tillståndsprövning. Som påpekas i avsnitt 5.2.4 innebär detta dock inte att AIF-förvaltaren kan inleda verksamheten utan att komplettera sin ansökan. Av tredje stycket framgår att förvaltaren i sådant fall får påbörja sin verksamhet tidigast en månad efter gjord komplettering.

Paragrafen genomför artikel 8.5.

Tillståndets omfattning

9 § Av tillståndet ska omfattningen av AIF-förvaltarens rätt att förvalta AIF-fonder framgå. Tillståndet får ges en begränsad omfattning i fråga om investeringsstrategier.

Av tillståndet ska framgå om AIF-förvaltaren har getts tillstånd för sidoverksamhet enligt 2 §.

Första stycket innebär att omfattningen av tillståndet ska beskrivas och att det ska framgå om rätten att förvalta en AIF-fond är begränsad avseende vissa investeringsstrategier, såsom exempelvis användning av finansiell hävstång och investeringar i särskilda tillgångsslag eller i noterade respektive icke noterade bolag. Vidare bör det av tillståndet framgå om det är fråga om förvaltning av öppna eller slutna AIF-fonder och om fonden är öppen för investeringar för icke-professionella investerare (se kommentaren till 3 §).

Det ska alltså av tillståndet framgå att förvaltaren är behörig att bedriva viss fondförvaltning och bedömningen ska göras i belysning av vad som vid tillståndsprövningen har framkommit om förvaltarens faktiska möjligheter, dvs. kompetens och resurser, att hantera de investeringsstrategier eller tekniker som angivits i tillståndsansökan. Att begränsa tillståndet utifrån att vissa strategier inte skulle anses vara lämpliga eller godtagbara som sådana är inte möjligt. Att tillståndets omfattning är tydligt beskrivet har betydelse inte minst vid verksamhet över gränserna. Med stöd av sitt tillstånd kan en svensk AIF-förvaltare, efter ett underrättelseförfarande, förvalta AIF-fonder som har sitt hemland i andra länder inom EES samt marknadsföra dem, liksom förvaltade AIF-fonder hemmahörande i Sverige till professionella investerare inom hela EES. Att ett tillstånd som AIF-förvaltare ska gälla i alla medlemsstater (samt länderna inom EES) följer direkt av artikel 8.1 andra stycket i AIFM-direktivet.

Av *andra stycket* följer att det av tillståndet även ska framgå om AIF-förvaltaren har tillstånd för sidoverksamhet enligt 2 §.

Paragrafen genomför artikel 8.4.

Väsentliga ändringar

10 § En AIF-förvaltare som avser att genomföra väsentliga ändringar avseende sin verksamhet eller organisation ska anmäla detta till Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska inom en månad från mottagandet av anmälan lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringarna inte godtas eller föranleder en begränsning av tillståndets omfattning. Om det finns särskilda skäl får tiden förlängas med en månad. Förvaltaren ska underrättas om förlängningen.

Ändringarna får genomföras om Finansinspektionen inte motsätter sig dessa inom den tid som anges i andra stycket.

I *första stycket* fastslås en underrättelseplikt vid väsentliga ändringar av AIF-förvaltaren eller dess verksamhet. Det ska vara fråga om väsentliga ändringar av sådana förhållanden som utgör förutsättningar för tillstånd (3 och 4 §§) och, i synnerhet, ändringar i förhållande till de uppgifter som har lämnats i tillståndsansökan (5 §), se även kommentaren till 6 kap. 5 §. Ändringar av ägarkretsen eller i AIF-förvaltarens ledning måste alltså Finansinspektionen alltid underrättas om, liksom ändrade investeringsstrategier. Ett annat exempel är om förvaltaren avser att förvalta ytterligare AIF-fonder, oavsett om dessa ska marknadsföras eller inte, se vidare avsnitt 5.2.5 och 5.3 samt bestämmelserna i 13 kap. Anmälningsskyldigheten omfattar också sådana omständigheter som anges i artikel 5.2 i AIFM-direktivet. Artikeln rör situationer då fondstrukturen är sådan att AIF-fonden hanterar och ansvarar för vissa frågor, t.ex. en AIF-fond som är en juridisk person. Trots att det ligger hos en sådan fond att exempelvis utse förvaringsinstitut är det fondens förvaltare som, i förhållande till Finansinspektionen, är skyldig att se till att detta krav är uppfyllt och, om så inte är fallet, underrätta inspektionen. Även ändrade förhållanden av motsvarande slag, under pågående verksamhet, som innebär att förvaltaren inte längre kan säkra efterlevnaden av lagens bestämmelser, ska anmälas till Finansinspektionen, se vidare kommentaren till 1 kap. 3 §.

Finansinspektionen ska inom en månad eller, om det finns särskilda skäl, två månader, underrätta förvaltaren om anmälda förändringar inte godtas eller föranleder begränsningar av tillståndet. Vägledning om vilka ändringar som inte kan godtas torde kunna hämtas i artiklarna 31.4, 32.7 och 33.6 i AIFM-direktivet, som också innehåller regler om anmälningsplikt vid väsentliga ändringar. I dessa artiklar anges att de behöriga myndigheterna inte ska godta ändringar som innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med direktivet eller att förvaltaren i övrigt inte efterlever direktivets regler.

Av *tredje stycket* följer att om Finansinspektionen inte har lämnat besked inom tidsfristerna i andra stycket kan förvaltaren genomföra ändringarna.

Om det är fråga om ändringar i fondbestämmelser för specialfonder ska Finansinspektionen lämna besked inom två månader.

Det följer av 4 kap. 9 § första stycket LIF, som är tillämplig vid godkännande och ändring av fondbestämmelser för specialfonder, se hänvisningen i 12 kap. 5 §.

Paragrafen genomför artikel 5.2 och artikel 10.

4 kap. Svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige

Marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige

1 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § ska underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren påbörjar marknadsföring till professionella investerare i Sverige av andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltat

1. AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond, eller

2. AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES.

AIF-förvaltaren ska se till att andelar eller aktier i AIF-fonden inte marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige samt fastställa och vidta åtgärder som förhindrar sådan marknadsföring.

En svensk AIF-förvaltare som har getts tillstånd att förvalta en AIF-fond får också marknadsföra andelar eller aktier i den förvaltade fonden. Detta följer av 3 kap. 1 § andra stycket.

Enligt *första stycket* i förevarande paragraf måste dock förvaltaren underrätta Finansinspektionen om avsedd marknadsföring innan den påbörjas. Innehållet i en underrättelse framgår av 5 §. Marknadsföringen får efter fullföljt underrättelseförfarande enligt 6 § riktas till professionella investerare i Sverige. Särskilt tillstånd krävs om en AIF-fond ska marknadsföras till icke-professionella investerare, se 4 §. Är det fråga om en matar-AIF-fond ska, enligt 2 §, också mottagar-AIF-fonden, och dess förvaltare, vara EES-baserad, annars får marknadsföring ske bara efter tillstånd, se 3 §.

Kravet på en underrättelse gäller däremot inte för AIF-förvaltare som ska marknadsföra andelar i en specialfond. Tillstånd att förvalta en sådan fond förutsätter att dess fondbestämmelser godkänns och godkännandet innebär i sin tur att fonden får marknadsföras (se 12 kap. 5 § med hänvisning till 4 kap. 9 § LIF). Underrättelse om marknadsföring av en specialfond får anses inbegripen i tillstånds-

prövningen, och någon ytterligare underrättelse krävs därför inte. Även vid marknadsföring av andra AIF-fonder än specialfonder kan det dock antas att en AIF-förvaltare redan i samband med tillståndsansökan underrättar myndigheten om avsedd marknadsföring.

Som redovisas i avsnitt 6.2 innebär kravet på underrättelse inte att det görs någon ytterligare prövning av AIF-förvaltaren och dess verksamhet. Utgångspunkten enligt AIFM-direktivet är att en AIF-förvaltare med ett tillstånd som avses i direktivet har rätt att marknadsföra förvaltade AIF-fonder. Endast om förvaltaren eller fondverksamheten inte uppfyller uppställda villkor, ska Finansinspektionen hindra marknadsföringen, se 6 § första stycket.

Den marknadsföring som avses i förevarande paragraf får alltså riktas enbart till professionella investerare och det ska vara fråga om en AIF-fond som den svenske AIF-förvaltaren förvaltar, oavsett var någonstans inom EES som den hör hemma. Av *andra stycket* följer att förvaltare har en skyldighet att fastställa och vidta åtgärder för att förhindra att marknadsföring som sker med stöd av paragrafen inte riktas till icke-professionella investerare, se avsnitt 6.1.

Bestämmelser avseende svenska AIF-förvaltares marknadsföring av andelar eller aktier i egenförvaltade AIF-fonder till icke-professionella investerare finns i 4 §. I 3 § regleras marknadsföring, till professionella investerare i Sverige av AIF-fonder som hör hemma i ett land utanför EES (ett tredjeland) och vissa matar-AIF-fonder. Utländska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige finns i 5 kap.

Paragrafen genomför artikel 31.1 första stycket och 31.2 första stycket.

2 § Om marknadsföringen enligt 1 § avser en matar-AIF-fond ska också mottagar-AIF-fonden höra hemma inom EES och förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare.

Av paragrafen framgår att marknadsföring av andelar eller aktier i en matar-AIF-fond förutsätter att också mottagar-AIF-fonden ska ha sitt hemland inom EES samt förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare. Om dessa villkor inte är uppfyllda, krävs tillstånd av Finansinspektionen innan marknadsföring av sådana fonder får påbörjas (se 3 §).

Paragrafen genomför artikel 31.1 andra stycket.

Marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder samt vissa matar-AIF-fonder till professionella investerare

3 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd

1. icke EES-baserad AIF-fond, eller
2. matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Tillstånd ska ges om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisk, och

3. det land, där AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillstånd ska ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

En svensk AIF-förvaltare får, med stöd av sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 § och efter en underrättelse enligt 6 kap. 4 §, förvalta också en AIF-fond som hör hemma utanför EES (ett tredjeland). Fonden får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföras i Sverige till professionella investerare. Detsamma gäller för EES-baserade matar-AIF-fonder som inte uppfyller kravet i 2 §.

I *andra stycket* anges villkoren för tillstånd. Av *punkten 1* följer att verksamheten ska kunna antas vara förenlig med samtliga villkor som uppställs i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten. Härifrån undantas dock bestämmelserna om förvaringsinstitut i 9 kap., se *andra stycket*.

Syftet med villkoret i *punkten 2* är att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för Finansinspektionen att utföra sina uppgifter i enlighet med denna lag. Samarbetsarrange-

mangen ska därför vara i linje med internationella standarder, men bör inte användas som ett hinder mot marknadsföring av dessa fonder (se skäl 63 i AIFM-direktivet.)

Kravet i *punkten 3* innebär i praktiken att AIF-fondens hemland inte får vara upptaget i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier, vilken sammanställs av Financial Action Task Force (FATF). Detta framgår också direkt av artikel 36 i AIFM-direktivet. FATF bildades 1989 och är ett mellanstatligt organ som arbetar för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Förteckningen finns publicerad bl.a. på organisationens webbplats: www.fatf-gafi.org.

Genom *tredje stycket* modifieras villkoret i punkten 1 på så sätt bestämmelserna om förvaringsinstitut enligt 9 kap. inte behöver efterlevas. Förvaltaren måste dock säkerställa att en eller flera enheter utses för att utföra de uppgifter som ett förvaringsinstitut har, dvs. övervakning av penningflöden (9 §), förvaring av AIF-fondens tillgångar (10 §) och övriga uppgifter, såsom att se till att försäljning, emission, återköp och makulering av andelar eller aktier i fonden samt att beräkning av värdet av dessa sker på ett korrekt sätt (12 §). AIF-förvaltaren får alltså inte på egen hand utföra dessa uppgifter.

Motsvarande bestämmelse för utländska EES-baserade AIF-förvaltare finns i 5 kap. 5 §.

Eftersom det är fråga om nationell lagstiftning, som inte har någon direkt motsvarighet i AIFM-direktivet regleras innehållet i en tillståndsansökan enligt denna paragraf genom föreskrifter. Bemyndigande om att meddela sådana föreskrifter finns i 16 kap.

Paragrafen genomför artikel 36.1.

Marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige

4 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får marknadsföra andelar i en av förvaltaren förvaltd specialfond till icke-professionella investerare i Sverige.

Efter tillstånd av Finansinspektionen får en förvaltare som avses i första stycket marknadsföra andelar eller aktier också i andra av förvaltaren förvaltdade AIF-fonder till icke-professionella investerare här i landet.

Tillstånd för marknadsföring ska ges om förvaltaren har vidtagit nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna lösa in andelar eller aktier i fonden samt göra utbetalningar till investerarna, och

1. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i Sverige: om fonden är upptagen till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad enligt 10 kap. 2 §, eller

2. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES: om

a) fonden i sitt hemland omfattas av en reglering som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, fonden ändå motsvarar en specialfond, eller

b) fondens andelar eller aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad och det finns ett upprättat faktablad för fonden som motsvarar kraven i 10 kap. 2 §.

Om marknadsföringen avser andelar eller aktier i en AIF-fond som hör hemma i ett land utanför EES, eller i en EES-baserad AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserade, ska dessutom 3 § andra och tredje styckena tillämpas.

Tillstånd för marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige får ges även om villkoren i andra–fjärde styckena inte är uppfyllda, om det är fråga om andelar eller aktier i en AIF-fond

1. som saknar rätt till inlösen under minst fem år från den första investeringen, och

2. som enligt sin investeringsstrategi generellt inte investerar i finansiella instrument som kräver depåförvaring eller generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

I paragrafen anges vad som gäller vid marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige av andelar eller aktier i AIF-fonder. I avsnitten 7.2–7.4 redogörs för förutsättningarna att uppställa särskilda villkor när det gäller marknadsföring till denna investerarkategori (jfr artikel 43 i AIFM-direktivet). En grundförutsättning är att AIF-förvaltaren har tillstånd enligt denna lag. Som framgår av 2 kap. 1 § andra stycket gäller inte bestämmelserna avseende det förenklade registreringsförfarandet om fondverksamheten avser specialfonder eller vid marknadsföring av övriga AIF-fonder till icke-professionella investerare. Detta innebär alltså att en förvaltare med portföljer av AIF-fonder vars samlade tillgångar inte överstiger fastställda tröskelvärden måste låta sig omfattas av lagens bestäm-

melser i dess helhet för att få marknadsföra sina förvaltade fonder till icke-professionella investerare ("opt in", se kommentaren till 2 kap. 1 § och avsnitten 4.4.1 och 4.4.2). Vid marknadsföring av vissa slutna AIF-fonder är dock detta krav undantaget, se nedan.

Av *första stycket* framgår att marknadsföring till icke-professionella investerare är tillåten avseende specialfonder som förvaltaren förvaltar. Sådan marknadsföring kräver inte någon underrättelse enligt 5 § utan kan påbörjas så snart förvaltaren har getts tillstånd att förvalta en specialfond, se kommentaren till 1 §.

I *andra stycket* uppställs ett tillståndskrav för marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige av andelar eller aktier i andra AIF-fonder än specialfonder. I *tredje stycket* anges de villkor som uppställs beroende på om fonden hör hemma i Sverige (*punkten 1*) eller i ett annat land inom EES (*punkten 2*). Villkoren för marknadsföring av icke EES-baserade och vissa matar-AIF-fonder följer av fjärde stycket. (Förutsättningarna för svenska AIF-förvaltare att förvalta EES-baserade AIF-fonder framgår av 6 kap.)

Förvaltaren ska alltså se till att utbetalningar till investerarna kan ske i Sverige och att aktier och andelar i fonden kan lösas in här i landet, se vidare kommentaren till 5 kap. 6 §; jfr 1 kap. 7 § LIF. Även om förvaltaren är etablerad här i landet finns det skäl att tydliggöra att det är en förutsättning att förvaltaren tillhandahåller viss finansiell service vid marknadsföring till icke-professionella investerare.

Genom uppställda villkor i tredje stycket blir förutsättningarna desamma oavsett var inom EES fonden har sitt hemland, se avsnitt 13.2.1. Av *fjärde stycket* och hänvisningen där följer att tillståndskraven avseende marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder är desamma som för EES-baserade AIF-fonder. Därutöver ska de villkor som anges i 3 § andra stycket vara uppfyllda, bl.a. att det finns lämpliga samarbetsarrangemang mellan Finansinspektionen och fondens tillsynsmyndighet. Genom att också bestämmelsen i 3 § tredje stycket ska tillämpas får tillstånd ges även om bestämmelserna om förvaringsinstitut i 9 kap. inte efterlevs av förvaltaren. Detta undantag gäller dock enbart för icke EES-baserade AIF-fonder eller matar-AIF-fonder som inte uppfyller villkoret i 2 §.

Av *femte stycket* framgår att marknadsföring av vissa slutna AIF-fonder, dvs. riskkapitalfonder, kan tillåtas i förhållande till investerare som inte är att anse som professionella investerare i AIFM-direktivets mening (se definition i 1 kap. 11 § 22), trots att villkoren i andra-fjärde styckena inte är uppfyllda. Förvaltaren behöver alltså,

i sådana fall, inte heller ha tillstånd som AIF-förvaltare, om förutsättningar för registreringsförfarande enligt 2 kap. föreligger. Skälen till denna särskilda reglering redovisas i avsnitt 7.4.2.

Eftersom marknadsföring till icke-professionella investerare utgör nationell lagstiftning, som inte har någon direkt motsvarighet i AIFM-direktivet, regleras innehållet i en tillståndsansökan enligt denna paragraf genom föreskrifter. Bemyndigande om att meddela sådana föreskrifter finns i 16 kap.

För utländska EES-baserade AIF-förvaltare finns motsvarande bestämmelse i 5 kap. 6 §. Bestämmelserna i förevarande paragraf saknar delvis motsvarighet i AIFM-direktivet, men är förenliga med artikel 43 och uppfyller kraven i artiklarna 31.1, 36.1 och 36.2.

Underrättelse om marknadsföring

5 § En underrättelse om marknadsföring till professionella investerare av andelar eller aktier i en AIF-fond ska innehålla

1. en verksamhetsplan med uppgifter om vilken fond som ska marknadsföras och var den är etablerad,
2. fondens fondbestämmelser eller bolagsordning eller motsvarande handlingar,
3. uppgift om vilket som är fondens förvaringsinstitut,
4. uppgift om var mottagar-AIF-fonden hör hemma, om det är fråga om att marknadsföra en matar-AIF-fond,
5. informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §, och
6. vilka åtgärder som har fastställts för att förhindra att marknadsföring sker till icke-professionella investerare.

I paragrafen anges innehållet i den underrättelse som en AIF-förvaltare enligt 1 § ska lämna till Finansinspektionen innan marknadsföring av förvaltade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige får påbörjas.

I flertalet fall kan antas att förvaltaren redan i samband med ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 1 § också underrättar Finansinspektionen om avsikten att låta marknadsföra förvaltade AIF-fonder. Uppgifter och dokumentation får således avpassas utifrån vilken information som en AIF-förvaltare redan har lämnat i anledning av gjord tillståndsansökan. Gemensamt för tillståndsansökan (se 3 kap. 5 §) och underrättelsen är att en verksamhetsplan och varje AIF-fonds

fondbestämmelser eller bolagsordning ska lämnas till Finansinspektionen. Uppgifter och dokumentation som anges i *punkterna 3–5* ska lämnas för varje AIF-fond som ska marknadsföras. Krav på information enligt *punkten 6* gäller när det är fråga om AIF-fonder som ska marknadsföras enbart till professionella investerare, och har sin grund i skyldigheten enligt 1 § andra stycket. Exempel på sådana åtgärder anges i avsnitt 6.1. Kravet i punkten 6 omfattar också de fall då förvaltaren använder sig av oberoende enheter för att tillhandahålla investeringstjänster avseende AIF-fonden.

Med stöd av sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 § får AIF-förvaltaren även förvalta AIF-fonder som hör hemma i andra länder än Sverige, se 6 kap. Om förvaltaren avser att marknadsföra andelar eller aktier i sådana fonder till professionella investerare i Sverige förutsätter också detta att en underrättelse först lämnas till Finansinspektionen.

Vid marknadsföring av specialfonder krävs inte någon underrättelse eftersom andelar i sådana fonder får marknadsföras genom att dess fondbestämmelser godkänns vid tillståndsansökan, se kommentaren till 1 §.

Paragrafen genomför artikel 31.2 samt bilaga III till AIFM-direktivet.

6 § Finansinspektionen ska senast 20 dagar efter mottagandet av en fullständig underrättelse enligt 5 § meddela AIF-förvaltaren om marknadsföringen får påbörjas eller inte. Marknadsföringen får hindras bara om förvaltaren eller dess förvaltning av AIF-fonden inte uppfyller villkoren i denna lag eller andra författningar som reglerar verksamheten.

Marknadsföringen får påbörjas från och med dagen för Finansinspektionens meddelande enligt första stycket att så får ske.

Om AIF-fonden har ett annat land inom EES än Sverige som hemland, ska Finansinspektionen lämna information till de behöriga myndigheterna i det landet om att marknadsföring av fondens andelar eller aktier får påbörjas här i landet.

En underrättelse till Finansinspektionen om att AIF-förvaltaren avser att påbörja marknadsföring av förvaltade AIF-fonder innebär, som tidigare påpekats, inte någon tillståndsprövning. Marknadsföring av andelar eller aktier i en AIF-fond utgör, enligt 3 kap. 1 § andra stycket 3, en sådan verksamhet som kan sägas omfattas av AIF-förvaltarens tillstånd.

Av *första stycket* i förevarande paragraf följer dock att Finansinspektionen får hindra marknadsföringen om förvaltaren eller dess verksamhet bedöms strida mot bestämmelserna i denna lag eller annan författning som reglerar verksamheten.

Finansinspektionen ska inom 20 dagar från mottagen under rättelse meddela AIF-förvaltaren huruvida marknadsföringen får påbörjas. Enligt *andra stycket* får den påbörjas från och med dagen för ett positivt besked.

Paragrafen genomför artikel 31.3.

Väsentliga ändringar

7 § En AIF-förvaltare som avser att göra väsentliga ändringar av något som har angetts i en underrättelse eller i en ansökan om tillstånd för marknadsföring efter det att verksamheten har inletts, ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast en månad innan ändringen genomförs. Om det är fråga om en redan genomförd, oplanerad ändring ska dock en anmälan göras omedelbart efter en sådan ändring.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltaren eller dess förvaltning av en AIF-fond inte längre uppfyller kraven enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, ska Finansinspektionen utan onödigt dröjsmål meddela förvaltaren om att ändringen inte får genomföras.

I 15 kap. finns bestämmelser om åtgärder som ska vidtas mot en AIF-förvaltare som genomfört väsentliga ändringar i strid mot denna bestämmelse.

Även i samband med marknadsföring föreligger en skyldighet för AIF-förvaltaren att anmäla väsentliga ändringar i förhållande till de uppgifter som har lämnats i en underrättelse om marknadsföring eller en tillståndsansökan enligt detta kapitel, jfr 3 kap. 10 § och kommentaren till den paragrafen. Detaljerade uppgifter om anmälnans form kan förväntas när kommissionen antar tekniska standarder i enlighet med artikel 31.5 samt, såvitt avser innehåll, efter eventuella ytterligare föreskrifter meddelande med stöd av bemyndigande enligt 16 kap. 1 §. Som följer av *första stycket* gäller skyldigheten både vid planerade och oplanerade ändringar. Med en oplanerad ändring avses sådana ändringar som inte kunnat förutses. Av *andra* och *tredje*

styckena följer att lagstridiga ändringar ska bli föremål för ingripanden av Finansinspektionen.

Paragrafen genomför artikel 31.4.

5 kap. Utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige

EES-baserade AIF-förvaltare

Förvaltning av en AIF-fond som hör hemma i Sverige

1 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får, utan tillstånd enligt denna lag, förvalta en AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EU) nr 1060/2009 och (EU) 1095/2010⁸ och omfattar förvaltning av en AIF-fond av motsvarande slag som den som ska förvaltas här i landet.

Verksamheten får inledas den dag då den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU har lämnats till Finansinspektionen

Av *första stycket* följer att en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får, med stöd av sitt tillstånd i hemlandet, förvalta en AIF-fond som hör hemma i Sverige (se definition av en AIF-fonds hemland, 1 kap. 5 §). Om förvaltningen avser en specialfond tillämpas dock 2 §.

En ytterligare förutsättning är att förvaltarens verksamhetstillstånd i hemlandet omfattar den kategori av AIF-fond som ska förvaltas här i landet. Det avgörande i detta avseende är vilken kapacitet och vilka resurser som AIF-förvaltaren har snarare än vilka AIF-fonder som förvaltaren faktiskt förvaltar (se även kommentaren till 6 kap. 2 §). Denna bedömning görs av AIF-förvaltarens hemlandsmyndighet i samband med det underrättelseförfarande som ska föregå den planerade verksamheten. Underrättelseförfar-

⁸ EUT L 174, 1.7.2011, s.1 (Celex 32011L0061).

andet innebär inte någon ny tillståndsprövning. Presumtionen är att verksamheten ska få inledas. Verksamheten får hindras bara om AIF-förvaltarens tillstånd i hemlandet inte omfattar den kategori av AIF-fond som ska förvaltas i Sverige eller om förvaltaren eller dess förvaltning inte kan antas uppfylla samtliga krav som uppställs i AIFM-direktivet. I sådana fall ska hemlandsmyndigheten inte överlämna förvaltarens underrättelse till Finansinspektionen och verksamheten här i landet får inte inledas. Det kan förutsättas att berörda myndigheter kommer att ha underhandskontakter vid underrättelseförfarandet i tveksamma fall. Om det däremot inte föreligger något hinder mot verksamheten ska hemlandsmyndigheten överlämna underrättelsen tillsammans med ett skriftligt intyg om att förvaltaren har ett tillstånd som avses i AIFM-direktivet. Underrättelseförfarandet för den utländska AIF-förvaltaren, liksom den information och dokumentation som ska ingå i den överlämnade underrättelsen, regleras i lagstiftningen i förvaltarens hemland; den ska dock motsvara innehållet i bilaga IV till AIFM-direktivet (genomförd för svenska AIF-förvaltares verksamhet genom 6 kap. 2 §).

Av *andra stycket* framgår tidpunkten då verksamheten i Sverige får inledas. Enligt AIFM-direktivet är hemlandsmyndigheten skyldig att meddela förvaltaren om att en underrättelse har överlämnats till värdlandsmyndigheten (artikel 33.4 tredje stycket, genomförs för svenska AIF-förvaltares verksamhet genom 6 kap. 4 §).

Paragrafen genomför artikel 33.1 och artikel 33.4 andra och tredje styckena.

Särskilt om förvaltning av en specialfond

2 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, som i sitt hemland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, får förvalta en specialfond efter tillstånd av Finansinspektionen.

Tillstånd ges i form av godkännande av fondens fondbestämmelser. Tillstånd ska ges om

1. Finansinspektionen från den behöriga myndigheten i förvaltarens hemland har mottagit en underrättelse om den planerade verksamheten samt ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, och

2. förvaltarens verksamhetstillstånd omfattar förvaltning av en AIF-fond av motsvarande slag som den specialfond som ska förvaltas här i landet.

Vid prövningen enligt andra stycket ska 4 kap. 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Det som där anges om fondbolag ska i stället avse AIF-förvaltare. Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Specialfonder, som inte omfattas av UCITS-direktivets förvaltarpass eftersom de inte uppfyller samtliga krav som uppställs i direktivet, har tidigare fått förvaltas bara av svenska fondbolag (samt värdepappersbolag och svenska kreditinstitut, se dock avsnitt 5.1.3). Genom paragrafen får nu en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, efter tillstånd av Finansinspektionen, förvalta en specialfond. Icke EES-baserade AIF-förvaltare har dock inte någon möjlighet att förvalta AIF-fonder hemmahörande i Sverige. Däremot kan en sådan förvaltare ta emot uppdrag att förvalta en specialfond.

Specialfonder utgör ett sådant företag för kollektiva investeringar som omfattas av AIFM-direktivet. Det som skiljer dessa fonder från andra AIF-fonder är att specialfonderna omgärdas av en tämligen omfattande nationell reglering som tar sikte bl.a. på fondstrukturen men också på själva förvaltningen, såsom riskspridning, tillåtna tillgångar, inlösen och förvärv av andelar. Reglerna är motiverade av kundskyddsskäl och saknar motsvarighet i AIFM-direktivet, som i huvudsak reglerar *förvaltare* av AIF-fonder och inte *fonderna* som sådana. AIFM-direktivet tillåter dock att medlemsstaterna inför eller behåller bestämmelser som rör fonder (se skäl 10 i AIFM-direktivet). Eftersom specialfonder marknadsförs, och föreslås få fortsätta att marknadsföras, till icke-professionella investerare talar kundskyddsskäl för att regleringen av dessa fonder behålls oförändrade (se avsnitt 7.3). Det är alltså fråga om en nationellt reglerad fond med vissa särskilda villkor avseende fonden som sådan och informationskrav motiverade av konsumentskyddsskäl. För att förvalta en specialfond krävs att de villkor som gäller för denna specifika fondverksamhet är uppfyllda. Detta innebär inte att det uppställs sådana ytterligare krav på en AIF-förvaltare som enligt artikel 33.5 i AIFM-direktivet är otillåtna. Oavsett om det är fråga om en förvaltare som är etablerad i Sverige eller i något annat land inom EES är villkoren för tillstånd att förvalta en specialfond desamma.

En förutsättning för att Finansinspektionen ska ge tillstånd för förvaltning av en specialfond är, som följer av *första* och *andra styckena*, att AIF-förvaltaren har ett tillstånd som avses i AIFM-direktivet och att detta tillstånd omfattar förvaltning av en AIF-fond av motsvarande slag som den fond som ska förvaltas här i landet (se kommentaren till 1 §). Bestämmelserna om registreringsförfarande enligt 2 kap. är alltså inte tillämpliga vid förvaltning av specialfonder (2 kap. 1 § andra stycket). Därutöver ska förvaltning av en specialfond föregås av ett underrättelseförfarande som avses i AIFM-direktivet.

Tillstånd för förvaltning av en specialfond ges genom att Finansinspektionen godkänner fondbestämmelserna, dvs. på samma sätt som gäller för förvaltare etablerade här i landet. Denna prövning ska enligt hänvisningen i *tredje stycket* göras enligt 4 kap. 9 § LIF. Något ytterligare beslut om godkännande av AIF-förvaltaren behöver därmed inte fattas enligt förevarande lag (jfr prop. 2010/11:135 s. 286). Ett tillstånd att förvalta specialfonder medför också en omedelbar rätt att marknadsföra andelar i fonden. Något särskilt underrättelseförfarande avseende marknadsföring krävs alltså inte (se kommentaren till 4 kap. 1 §).

Av tredje stycket framgår också att verksamheten får inledas först när Finansinspektionen har godkänt fondbestämmelserna för fonden och underrättat förvaltaren om sitt beslut. Av 4 kap. 9 § LIF följer att inspektionen ska meddela sitt beslut inom två månader efter att en ansökan om tillstånd har lämnats in.

Att Finansinspektionen ska godkänna fondbestämmelserna påverkar, som nämnts, inte det föreskrivna underrättelseförfarandet. Finansinspektionens godkännande av fondbestämmelserna innebär att andelar i specialfonden därefter också får marknadsföras i Sverige utan ytterligare underrättelse, se kommentaren till 4 kap. 5 §.

Verksamhetstillståndet i hemlandet innebär att AIF-förvaltaren är skyldig att uppfylla samtliga skyldigheter som följer av AIFM-direktivet. Enligt 7 § andra stycket ska förvaltaren efterleva de i den paragrafen angivna bestämmelserna, bl.a. bestämmelserna i 12 kap.

Bestämmelser om tillståndsansökans form och innehåll bör regleras genom föreskrifter. Bemyndigande att meddela sådana föreskrifter finns i 16 kap. 1 §.

Paragrafen saknar motsvarighet i AIFM-direktivet.

Marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige

3 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har ett tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU får, utan tillstånd enligt denna lag, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltat EES-baserad AIF-fond.

Marknadsföring av andelar eller aktier i andra AIF-fonder än specialfonder får inledas den dag då den behöriga myndigheten i förvaltaren hemland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har ett tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU har lämnats till Finansinspektionen.

Av paragrafen följer att en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får marknadsföra andelar eller aktier i EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige utan tillstånd enligt denna lag, förutsatt att förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i AIFM-direktivet. I 4 § uppställs dessutom ett särskilt krav såvitt avser vissa matar-AIF-fonder.

Bestämmelsen gäller marknadsföring av AIF-fonder som förvaltaren förvaltar i Sverige enligt 1 § och i övriga EES-länder. För marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder tillämpas i stället 5 § och såvitt avser specialfonder får marknadsföring av andelar i sådana fonder ske så snart Finansinspektionen har meddelat tillstånd, se kommentaren till 2 §.

Till skillnad från marknadsföring till icke-professionella investerare (6 §) krävs alltså inte något tillstånd enligt denna lag beträffande marknadsföring av andra EES-baserade AIF-fonder än specialfonder till professionella investerare i Sverige. Marknadsföringen får enligt *andra stycket* inledas från den dag då förvaltaren hemlandsmyndighet har överlämnat en underrättelse om verksamheten till Finansinspektionen och meddelat förvaltaren om detta.

Paragrafen genomför artikel 32.1 första stycket och artikel 32.4 första stycket.

4 § Om marknadsföringen enligt 3 § avser en matar-AIF-fond ska också mottagar-AIF-fonden höra hemma inom EES och förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare.

Av paragrafen framgår det särskilda villkor som uppställs vid marknadsföring av en matar-AIF-fond. Om villkoret inte är uppfyllt får en sådan fond marknadsföras bara efter tillstånd enligt 5 §.

Marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder till professionella investerare i Sverige

5 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU får, efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd

1. icke EES-baserad AIF-fond, eller
2. matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Tillstånd ska ges om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,
2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker, och
3. det land där AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillstånd får ges även om kraven enligt bestämmelserna om förvaringsinstitut i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Av *första stycket* framgår att det krävs tillstånd för att marknadsföra icke EES-baserade AIF-fonder eller matar-AIF-fonder vars mottagar-AIF-fond inte hör hemma i ett land inom EES. I *andra stycket* anges förutsättningarna för tillstånd. *Punkten 1* tillsammans med *tredje stycket* innebär att förvaltaren är skyldig att följa samtliga

krav som uppställs i AIFM-direktivet med undantag för artikel 21, dvs. reglerna om förvaringsinstitut (genomförda genom bestämmelserna i 9 kap.). Av tredje stycket framgår dock att förvaltaren ska utse en eller flera enheter att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Motsvarande villkor gäller även svenska AIF-förvaltare, se 4 kap. 3 § och kommentaren till den bestämmelsen.

Vad som ska ingå i tillståndsansökan regleras genom föreskrifter. Bemyndigande att meddela sådana föreskrifter finns i 16 kap. 1 §.

I fjärde stycket anges tidpunkten för när verksamheten får inledas. Paragrafen genomför artikel 36.1.

Marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige

6 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, som i sitt hemland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, får marknadsföra andelar i en av förvaltaren förvaltd specialfond till icke-professionella investerare i Sverige.

Efter tillstånd av Finansinspektionen får förvaltaren marknadsföra andelar eller aktier också i andra av förvaltaren förvaltd AIF-fonder till icke-professionella investerare här i landet. Tillstånd ska ges om förvaltaren har vidtagit nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna lösa in andelar eller aktier i fonden samt göra utbetalningar till investerarna och

1. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i Sverige: om fonden är upptagen till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad enligt 10 kap. 2 §, eller

2. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES: om

a) fonden i sitt hemland omfattas av en reglering som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, fonden ändå motsvarar en specialfond, eller

b) fonden är upptagen till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad som motsvarar kraven i 10 kap. 2 §.

För tillstånd för marknadsföring till icke-professionella investerare här i landet av andelar eller aktier i en icke EES-baserad AIF-fond eller en matar-AIF-fond vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad ska, utöver vad som anges i andra stycket, även villkoren i 4 § andra och tredje styckena vara uppfyllda.

Tillstånd för marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige får ges även om villkoren i första–tredje styckena inte är uppfyllda, om det är fråga om andelar eller aktier i en AIF-fond

1. som saknar rätt till inlösen under minst fem år från den första investeringen, och

2. som enligt sin investeringsstrategi generellt inte investerar i finansiella instrument som kräver depåförvaring eller generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Som redogörs för i avsnitt 7.4 och avsnitt 13.2.1 är det av konsumentskyddsskäl motiverat att uppställa striktare krav vid marknadsföring som riktar sig till icke-professionella investerare. Sådan marknadsföring får i Sverige ske avseende andelar i specialfonder. För andra AIF-fonder än specialfonder är marknadsföringen tillåten bara efter tillstånd av Finansinspektionen. För AIF-förvaltare etablerade i Sverige regleras detta i 4 kap. 4 § och genom villkoren i *första stycket* i förevarande paragraf gäller detsamma även för en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare.

Ett tillstånd att förvalta en specialfond medför en skyldighet att bedriva verksamheten i enlighet med det svenska regelverket för denna fondkategori. Genom tillståndet, vilket ges genom att fondbestämmelserna godkänns, kan förvaltaren genast inleda marknadsföringen och behöver således varken söka tillstånd eller lämna någon underrättelse om marknadsföringen (se även 4 kap. 1 § och kommentaren till den paragrafen).

För marknadsföring till icke professionella investerare i Sverige av andra AIF-fonder än specialfonder krävs däremot tillstånd av Finansinspektionen. En grundläggande förutsättning är att samtliga krav som ställs på en AIF-förvaltare enligt direktivet ska uppfyllas av förvaltaren. Det följer redan av första stycket genom att förvaltaren ska ha tillstånd som avses i AIFM-direktivet. I likhet med svenska AIF-förvaltare ska tillstånd inte ges om den utländske EES-baserade AIF-förvaltaren enbart har låtit sig registreras i enlighet med reglerna i artikel 3.2 i AIFM-direktivet. Från detta krav kan dock förvaltare av vissa slutna AIF-fonder undantas, se nedan.

I *andra stycket* anges övriga förutsättningar för tillstånd beroende på om fonden hör hemma i Sverige eller i ett annat EES-land. Som

följer av hänvisningen i *punkten 1* får marknadsföring av en AIF-fond som inte utgör en specialfond ske till icke-professionella investerare bara om dess aktier eller andelar är upptagna till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad som motsvarar kraven i 10 kap. 2 §. Villkoren i *punkten 2* gäller för AIF-fonder som hör hemma i ett annat land inom EES än Sverige men gäller, genom hänvisningen i tredje stycket, även i fråga om marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder.

Det generella kravet på förvaltaren att tillhandahålla viss finansiell service kan ställas lägre om det är fråga om andelar eller aktier i en AIF-fond som är upptagen till handel på en reglerad marknad, där den icke-professionella investeraren, t.ex. genom sin bank, på ett enkelt sätt kan lösa in aktierna eller andelarna och ta emot utbetalningar.

Av *tredje stycket* följer genom hänvisningen till andra stycket att villkoren avseende AIF-fonderna som sådana är desamma oavsett var de hör hemma. För tillstånd till marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder gäller dessutom kraven i 4 § andra och tredje styckena om bl.a. samarbetsarrangemang mellan Finansinspektionen och fondens tillsynsmyndighet. Vid marknadsföring till icke-professionella investerare av sådana fonder krävs därmed att förvaltaren uppfyller samtliga krav som uppställs i AIFM-direktivet utom såvitt avser vissa regler om förvaringsinstitut enligt vad som föreskrivs i 4 § tredje stycket.

Vid tillståndsprövningen ska Finansinspektionen göra en kvalitativ bedömning av förvaltaren och dess planerade verksamhet. Grundtanken är att det ska ställas krav som är likvärdiga oberoende av var förvaltaren eller fonden hör hemma (se även 9 § tredje stycket).

Detaljerade bestämmelser om tillståndsansökans form och innehåll i övrigt bör framgå av föreskrifter. Bemyndigande att meddela sådana föreskrifter finns i 16 kap. 1 §.

I *fjärde stycket* finns undantagsbestämmelsen som gäller för vissa slutna AIF-fonder, se 4 kap. 4 § och kommentaren till den bestämmelsen.

Av *femte stycket* framgår tidpunkten för när verksamheten får inledas.

Paragrafen saknar motsvarighet i AIFM-direktivet men är förenlig med artikel 43.

7 § Verksamhet enligt 1–3, 5 och 6 §§ får drivas genom att AIF-förvaltaren inrättar en filial i Sverige eller erbjuder och utför tjänster i Sverige från sitt hemland.

För AIF-förvaltarens verksamhet i Sverige tillämpas 4 kap. 1 § andra stycket och, vid förvaltning av en specialfond, 12 kap. I fråga om verksamhet som bedrivs genom filial här i landet ska även 8 kap. 1, 20–22 och 24 §§ tillämpas. För förvaringsinstitut till AIF-fonder som förvaltas enligt denna paragraf tillämpas 9 kap.

Av paragrafen framgår att utländska EES-baserade AIF-förvaltare får driva verksamhet i Sverige, inbegripet förvaltning av AIF-fonder som har sitt hemland här i landet och marknadsföring av förvaltade AIF-fonder, genom att inrätta en filial i Sverige eller genom att erbjuda och utföra sina tjänster från sitt hemland. Direktivet får tolkas så att det tar fasta på ”fortlöpande, egentlig verksamhet i respektive värdland”; enstaka eller tillfälliga engagemang i Sverige av en utländsk AIF-förvaltare ska inte självklart anses innebära att verksamheten bedrivs i Sverige, jfr prop. 1994/95:50 s. 105 och prop. 1992/93:89 s. 116.

Förutsättningarna för verksamheten i Sverige framgår av de angivna paragraferna, och i dessa anges också när verksamheten får inledas. Motsvarande bestämmelser för svenska AIF-förvaltare som avser att driva verksamhet utomlands finns i 6 kap. 1–3 §§.

I *andra stycket* anges de bestämmelser i denna lag som ska tillämpas på verksamhet som AIF-förvaltaren bedriver i Sverige. För det första är en AIF-förvaltare med tillstånd att förvalta en specialfond skyldig att följa bestämmelserna i 12 kap., oavsett om förvaltningen utförs från en filial här i landet eller om det är fråga om gränsöverskridande verksamhet. För marknadsföring till professionella investerare med stöd av marknadsföringspass (3 §) är bestämmelsen i 4 kap. 1 § andra stycket tillämplig, och vid filialverksamhet (både förvaltning och marknadsföring) i Sverige ska därutöver bestämmelserna som genomför artiklarna 12 och 14 i AIFM-direktivet (dvs. 8 kap. 1, 20–22 och 24 §§ i denna lag) efterlevas. I dessa avseenden står förvaltaren alltså under Finansinspektionens tillsyn, se avsnitt 14.1. Vidare framgår att bestämmelser i 9 kap. ska tillämpas för de förvaringsinstitut som har utsetts för AIF-fonder som förvaltas enligt 1 och 2 §§.

Paragrafen, som är förenlig med artikel 45, genomför artikel 33.1.

Väsentliga ändringar

8 § En AIF-förvaltare som avser att göra en väsentlig ändring av något som har angetts i en ansökan om tillstånd efter det att verksamheten har inletts, ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast en månad innan ändringen genomförs. Om det är fråga om en redan genomförd, oplanerad ändring ska dock en anmälan göras omedelbart efter en sådan ändring.

Om Finansinspektionen finner att en ändring är godtagbar ska inspektionen utan dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens världland om ändringen.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltaren eller dess förvaltning av en AIF-fond inte längre uppfyller kraven enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, ska Finansinspektionen utan onödigt dröjsmål meddela förvaltaren att ändringen inte får genomföras.

I 15 kap. finns bestämmelser om åtgärder som ska vidtas mot en AIF-förvaltare som genomfört väsentliga ändringar i strid mot denna bestämmelse.

Av *första stycket* följer att det föreligger en skyldighet för förvaltaren att till Finansinspektionen anmäla både planerade och oplanerade väsentliga ändringar av sådant som har angetts i en tillståndsansökan enligt detta kapitel.

Finansinspektionen ska enligt *andra stycket* informera AIF-fondens hemlandsmyndighet om godtagbara ändringar. Detta gäller bara om det för tillstånd har uppställts som villkor att underrättelseförfarandet ska vara fullföljt. När det gäller tidpunkten för att lämna sådan information skiljer sig ordalydelsen åt i artikel 32.7 fjärde stycket och artikel 33.6 fjärde stycket. Beträffande marknadsföring (artikel 32) ska världlandsmyndigheten informeras *utan dröjsmål*, medan vid förvaltning (artikel 33) informationen ska lämnas *utan onödigt dröjsmål*. Det torde inte finnas sakliga skäl för att göra någon sådan åtskillnad och besked om överlämnande ska därför, i båda fallen, lämnas av Finansinspektionen utan dröjsmål. Av *tredje och fjärde styckena* följer att lagstridiga ändringar ska bli föremål för ingripanden av Finansinspektionen. Denna anmälningsplikt påverkar inte förvaltarens skyldighet att anmäla ändrade förhållanden till sin hemlandsmyndighet i enlighet med lagstiftningen där.

Bestämmelser om anmälan av väsentliga ändringar finns även i 3 kap. 10 §, 4 kap. 7 §, och 6 kap. 5 §, se även kommentarer till dessa paragrafer.

Paragrafen, som saknar motsvarighet i AIFM-direktivet, har sin förebild i artikel 31.4.

Icke EES-baserade AIF-förvaltare

Marknadsföring av AIF-fonder i Sverige

9 § En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd AIF-fond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd ska ges om

1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 14 kap. 2, 3, 5 och 6 §§ samt 11 kap.,

2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemriskerna mellan å ena sidan Finansinspektionen och, å andra sidan, tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad AIF-fond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad AIF-fond, och

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade AIF-fonden hör hemma har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Marknadsföring av andelar eller aktier i en AIF-fond får, efter tillstånd av Finansinspektionen, riktas även till icke-professionella investerare i Sverige. För tillstånd krävs, utöver vad som anges i första stycket 2 och 3, att

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. förvaltaren i sitt hemland driver motsvarande verksamhet och står under betryggande tillsyn,

3. förvaltaren vidtar nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna lösa in aktier eller andelar i fonden och göra utbetalningar till investerarna, och

4. AIF-fonden

a) omfattas av en reglering i sitt hemland som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, fonden ändå motsvarar en specialfond, eller

b) är upptagen till handel på en reglerad marknad och det finns ett upprättat faktablad för fonden som motsvarar kraven i 10 kap. 2 §.

Avser marknadsföringen andelar eller aktier i en icke EES-baserad AIF-fond får tillstånd enligt andra stycket ges även om kraven enligt bestämmelserna om förvaringsinstitut i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Tillstånd enligt andra stycket får ges utan att villkoren i 1–4 är uppfyllda om det är fråga om marknadsföring av andelar eller aktier i en AIF-fond som avses i 6 § fjärde stycket.

Verksamheten i Sverige får drivas genom att förvaltaren inrättar en filial i Sverige eller erbjuder och utför tjänster i Sverige från sitt hemland. Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat beslut om tillstånd.

Vid en planerad eller en redan genomförd, oplanerad väsentlig ändring av något som har angetts i en ansökan om tillstånd ska 8 § tillämpas.

Av *första stycket* framgår att en icke EES-baserad AIF-förvaltare får ges tillstånd att till professionella investerare i Sverige marknadsföra förvaltade AIF-fonder. Det kan vara fråga om AIF-fonder hemmahörande såväl inom som utanför EES. Till skillnad från EES-baserade AIF-förvaltare kan en icke EES-baserad AIF-förvaltare inte ges tillstånd att förvalta AIF-fonder som hör hemma i Sverige. Denna begränsning gäller även för investeringsfonder enligt LIF. AIFM-direktivet hindrar dock inte att medlemsstaterna tillåter icke EES-baserade AIF-förvaltare att förvalta AIF-fonder som hör hemma på deras eget territorium (se artikel 2.1.b). Det kan därför finnas andra länder inom EES, i vilka icke EES-baserade AIF-förvaltare får förvalta AIF-fonder, vilka alltså får marknadsföras även i Sverige, om förutsättningarna för tillstånd i förevarande paragraf är uppfyllda.

Av *första stycket* framgår också förutsättningarna för tillstånd. *Punkten 1* motsvarar delvis den nuvarande bestämmelsen i 1 kap. 9 § 4 LIF. Enligt artikel 42 i AIFM-direktivet ska åtminstone informationskraven som uppställs i artiklarna 22–24 och, i tillämpliga

fall, artiklarna 26–30, uppfyllas av den icke EES-baserade AIF-förvaltaren. En sådan förvaltare ska därmed, för varje AIF-fond som marknadsförs, lämna information om verksamheten till investerare och Finansinspektionen, motsvarande vad som gäller enligt bestämmelserna i 10 kap. 1, 4–10 §§ samt 14 kap. 2, 3, 5 och 6 §§ (genom vilka artiklarna 22–24 genomförs). Om marknadsföringen avser vissa AIF-fonder som förvärvar kontroll över onoterade företag och emittenter eller vars syfte är att förvärva sådan kontroll, ska förvaltaren, på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i 11 kap. , informera om förvärv och överlåtelser över vissa tröskelvärden samt, under en viss tidsperiod, avstå från vissa åtgärder som innebär att företaget töms på tillgångar (artiklarna 26–30). *Punkterna 2 och 3* överensstämmer med kraven i 5 § andra stycket 2 och 3 samt 4 kap. 3 § andra stycket 2 och 3 (se kommentaren till dessa bestämmelser). Om en behörig myndighet för en EES-baserad AIF-fond inte medverkar i föreskrivna samarbetsarrangemang får Finansinspektionen hänskjuta ärendet till Esmā, se 14 kap. 14 §.

I *andra-fjärde styckena* anges förutsättningarna för tillstånd för marknadsföring till icke-professionella investerare. Villkoren överensstämmer med vad som tidigare gällt enligt 1 kap. 9 § LIF och med vad som enligt förevarande lag gäller för utländska EES-baserade AIF-förvaltare och svenska AIF-förvaltare enligt 6 § och 4 kap. 4 §, se avsnitt 13.3.3.

I likhet med utländska EES-baserade AIF-förvaltare får en icke EES-baserad AIF-förvaltare driva verksamheten direkt från sitt hemland eller genom en filial här i landet. Detta framgår av *femte stycket* som också innehåller uppgift om när verksamheten får inledas.

Genom hänvisningen i *sjätte stycket* ska bestämmelsen om väsentliga ändringar i 8 § tillämpas för icke EES-baserade AIF-förvaltare.

Paragrafen genomför artikel 42.1 första stycket och saknar i övrigt motsvarighet i AIFM-direktivet men är i dessa delar förenlig med artikel 43.

6 kap. Svenska AIF-förvaltares verksamhet utomlands

Förvaltning av en AIF-fond i ett land inom EES

1 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 §, som avser att förvalta en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan sådan verksamhet inleds första gången.

Om förvaltaren ska erbjuda och utföra sina tjänster från Sverige (gränsöverskridande verksamhet), ska underrättelsen innehålla en verksamhetsplan med uppgifter om vilka tjänster som avses och i vilket land eller vilka länder de ska tillhandahållas.

Om förvaltaren ska erbjuda och utföra sina tjänster genom en filial i värdlandet (filialverksamhet) ska underrättelsen, utöver vad som anges i andra stycket, innehålla uppgifter om filialens organisation, adress och ansvariga ledning.

Av verksamhetsplanen ska, utöver vad som anges i andra stycket, framgå vilka fonder som förvaltaren avser att förvalta och på vilken adress i fondens hemland handlingar kan erhållas.

Genom *första stycket* klargörs att svenska AIF-förvaltare som, med stöd av sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 §, för första gången avser att förvalta en AIF-fond som hör hemma i andra länder inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten inleds. I artikel 33.2 i AIFM-direktivet anges att en sådan underrättelse ska göras "första gången" förvaltaren avser att förvalta en AIF-fond utomlands. Om förvaltaren därefter avser att förvalta ytterligare AIF-fonder utomlands får detta krav tolkas på så sätt att förvaltaren ska anmäla sina planer till Finansinspektionen i form av en anmälan om väsentlig ändring enligt 5 §. Övriga villkor som gäller vid verksamhet som bedrivs med stöd av förvaltnings- och marknadsföringspassen framgår av 3 §.

Av *andra och tredje styckena* framgår att verksamheten kan bedrivas genom att förvaltaren erbjuder och utför sina tjänster från Sverige eller genom en filial i värdlandet (se definition i 1 kap. 7 §). I dessa stycken, liksom i *fjärde stycket*, anges innehållet i förvaltarens underrättelse till Finansinspektionen. Uppgifter och information som ska bifogas underrättelsen styrs av om förvaltaren inrättar en filial eller bedriver verksamheten direkt från Sverige, men gäller generellt oavsett vilka tjänster som ska tillhandahållas.

Med förvaltning avses sådan verksamhet som förvaltaren är primärt ansvarig för och inte sådan som utförs på uppdrag av annan förvaltare. Att det är fråga om EES-baserade AIF-fonder följer av att förvaltningspasset enbart omfattar EES-baserade AIF-fonder. Detaljerade regler om underrättelsens form och innehåll kan förväntas när kommissionen antar tekniska standarder i enlighet med artikel 33.7 och 33.8. Därutöver finns bemyndigande att meddela föreskrifter i 16 kap. 1 §.

Paragrafen genomför artikel 33.1–33.3.

Marknadsföring av en AIF-fond i ett annat land inom EES

2 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 §, som avser att marknadsföra andelar eller aktier i en AIF-fond i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten inleds.

En underrättelse om marknadsföring av förvaltade AIF-fonder ska innehålla

1. en verksamhetsplan med uppgifter om vilka AIF-fonder som ska marknadsföras, var de hör hemma och i vilka länder marknadsföringen ska ske,
2. AIF-fondernas fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar,
3. uppgift om varje AIF-fonds förvaringsinstitut,
4. uppgift om var mottagar-AIF-fonden hör hemma, om den marknadsförda fonden är en matar-AIF-fond,
5. en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §, och
6. information om de arrangemang som har fastställts för marknadsföringen och, i tillämpliga fall, vilka åtgärder som har fastställts för att förhindra att andelar eller aktier i en AIF-fond marknadsförs till icke professionella investerare.

Om verksamheten ska bedrivas genom en filial i värdlandet ska underrättelsen också innehålla de uppgifter som anges i 1 § tredje stycket.

Av första och andra styckena framgår att också marknadsföring av en AIF-fond över gränserna ska föregås av en underrättelse till Finansinspektionen samt vilka uppgifter och vilken dokumentation som i sådant fall ska lämnas till inspektionen. Övriga villkor som

gäller vid verksamhet som bedrivs med stöd av förvaltnings- och marknadsföringspassen framgår av 3 §.

I likhet med förvaltning som sker med stöd av 1 § avser marknadsföring enligt förevarande paragraf bara EES-baserade AIF-fonder som ska riktas enbart till professionella investerare. AIFM-direktivet hindrar dock inte att ett land inom EES tillåter marknadsföring av även icke EES-baserade AIF-fonder och att den får riktas även till icke-professionella investerare på sitt eget territorium (artikel 43). Det är alltså den nationella lagstiftningen i värdlandet som avgör till vilken kundkrets som marknadsföringen får riktas samt om också förvaldade, icke EES-baserade AIF-fonder får marknadsföras där. Av underrättelsen till Finansinspektionen ska kundkretsen för den avsedda marknadsföringen framgå, se *punkten 6*. De AIF-fonder som AIF-förvaltaren förvaltar, och vars andelar eller aktier ska marknadsföras i andra länder inom EES, kan alltså ha sitt hemland i Sverige, i det land där marknadsföringen är planerad eller i något annat land inom EES. Uppgifterna som ska lämnas motsvarar i huvudsak vad som gäller för svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige, se 4 kap. 5 § och kommentaren till den paragrafen beträffande vissa av uppgiftskravens innebörd.

Om verksamheten ska bedrivas genom en filial i värdlandet ska, enligt *tredje stycket*, även uppgifter om filialen som framgår av 1 § tredje stycket lämnas.

Paragrafen genomför artikel 32.1 första stycket, artikel 32.2 samt bilaga IV till AIFM-direktivet.

Särskilda villkor vid verksamhet över gränserna

3 § Vid förvaltning av en AIF-fond som har sitt hemland i ett annat land inom EES än Sverige krävs att AIF-förvaltaren enligt sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 § har rätt att förvalta AIF-fonder av motsvarande slag som dem som ska förvaltas i värdlandet.

Vid marknadsföring av en av förvaltaren förvaltad EES-baserad matar-AIF-fond krävs att mottagar-AIF-fonden, och dess förvaltare, är EES-baserade.

I *första stycket* anges en av grundförutsättningarna för förvaltning av AIF-fonder med stöd av förvaltningspasset, nämligen att AIF-förvaltarens verksamhetstillstånd ska omfatta den kategori av fond som förvaltaren avser att förvalta i värdlandet.

Av *andra stycket* framgår det särskilda villkor som gäller för marknadsföring med stöd av marknadsföringspasset avseende andelar eller aktier i en matar-AIF-fond, nämligen att också mottagar-AIF-fonden ska höra hemma i ett land inom EES och förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare.

Paragrafen genomför artikel 32.1 andra stycket och artikel 33.1.

4 § Om Finansinspektionen bedömer att det inte finns skäl att ifrågasätta att AIF-förvaltaren och dess verksamhet kommer att uppfylla villkoren enligt denna lag eller andra författningar som reglerar verksamheten, ska inspektionen lämna över underrättelsen med tillhörande handlingar till behörig myndighet i AIF-förvaltarens värdland

1. inom en månad från mottagandet av en underrättelse om gränsöverskridande verksamhet enligt 1 § andra stycket,
2. inom två månader från mottagandet av en underrättelse om filialverksamhet enligt 1 § tredje stycket, eller
3. inom 20 arbetsdagar från mottagandet av en underrättelse enligt 2 § andra stycket.

Finansinspektionen ska tillsammans med underrättelsen och tillhörande handlingar även lämna över ett skriftligt intyg om att AIF-förvaltaren har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU. I intyget ska omfattningen av förvaltarens tillstånd framgå med uppgift om det finns några begränsningar av vilka investeringsstrategier som får användas.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta AIF-förvaltaren när inspektionen lämnar över underrättelsen. Förvaltaren får inleda verksamheten från dagen för inspektionens underrättelse.

Om den AIF-fond som ska marknadsföras hör hemma i ett annat land inom EES än Sverige eller AIF-förvaltarens värdland, ska Finansinspektionen även underrätta de behöriga myndigheterna i fondens hemland om den avsedda marknadsföringen.

Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för att lämna över underrättelsen och tillhörande handlingar, ska inspektionen meddela beslut om det

1. inom två månader från mottagandet av en underrättelse som avses i första stycket 1, eller
2. inom en månad från mottagandet av en underrättelse som avses i första stycket 2 och 3.

I *första stycket* regleras Finansinspektionens handläggning av ett ärende med anledning av en underrättelse från en svensk AIF-förvaltare om att inleda verksamhet i ett annat land inom EES. Tidsfristen är beroende av vilken verksamhet som ska bedrivas. Motsvarande regler om ett underrättelseförfarande gäller även för svenska fondbolag som avser att bedriva verksamhet genom filial i andra länder inom EES, se 2 kap. 13 och 15 a §§ LIF.

Av *andra stycket* framgår att Finansinspektionen ska utfärda ett intyg som ska överlämnas till den behöriga myndigheten i det land i vilket filialen ska inrättas eller, om det är fråga om gränsöverskridande verksamhet, AIF-fondens hemland. Detta land utgör därmed AIF-förvaltarens värdland (se definitionen i 1 kap. 7 §). Lydelser avseende intygets innehåll är inte helt överensstämmande i artikel 32.3 andra stycket och artikel 33.4 andra stycket. Närmare uppgifter om hur intyget ska utformas kan dock förväntas när kommissionen antar tekniska standarder i enlighet med artikel 32.8.

Av *tredje stycket* följer att Finansinspektionen ska meddela AIF-förvaltaren om att underrättelsen med tillhörande handlingar har överlämnats till värdlandets behöriga myndighet. Också i detta avseende skiljer sig ordalydelsen åt i artikel 32.4 första stycket och artikel 33.4 första stycket. Beträffande marknadsföring ska besked om att underrättelsen har överlämnats till värdlandsmyndigheten ges till förvaltaren *utan dröjsmål*, medan vid förvaltning samma besked ska lämnas till förvaltaren *omedelbart*. Det förefaller inte finnas sakliga skäl för att göra någon sådan åtskillnad och besked om överlämnande ska därför, i båda fallen, lämnas av Finansinspektionen utan dröjsmål. Av artiklarna 32.4 och 33.5 i AIFM-direktivet följer att AIF-förvaltaren får inleda verksamheten i värdlandet från och med den dagen som hemlandsmyndigheten har meddelat att underrättelsen med tillhörande handlingar har överlämnats till de behöriga myndigheterna i värdlandet.

Om verksamheten avser marknadsföring av en AIF-fond vars hemland är ett annat än Sverige eller förvaltarens värdland, ska Finansinspektionen, enligt *fyjärde stycket*, även underrätta den behöriga myndigheten i fondens hemland (se definitioner i 1 kap. 5–7 §§).

Bestämmelserna i *femte stycket* saknar motsvarighet i AIFM-direktivet, men bedöms motiverade och har utformats med 2 kap. 13 § fjärde stycket LIF som förebild.

Paragrafen genomför artiklarna 32.3, 32.4 och 33.4.

Väsentliga ändringar

5 § En AIF-förvaltare som avser att göra en väsentlig ändring av något som har angetts i en underrättelse enligt 1 eller 2 § efter det att verksamheten har inletts, ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast en månad innan ändringen genomförs. Om det är fråga om en redan genomförd, oplanerad ändring ska dock en anmälan göras omedelbart efter sådan ändring.

Om Finansinspektionen finner att en ändring är godtagbar ska inspektionen utan dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värmedlemsstat om ändringen.

Om Finansinspektionen finner att ändringen inte får göras, ska Finansinspektionen utan dröjsmål underrätta förvaltaren om detta.

I 15 kap. finns bestämmelser om åtgärder som ska vidtas mot en AIF-förvaltare som genomfört väsentliga ändringar i strid mot denna bestämmelse.

Av paragrafen framgår att en AIF-förvaltare är skyldig att göra en skriftlig anmälan till Finansinspektionen av varje väsentlig ändring av något som angetts i en underrättelse om verksamhet som förvaltaren ska bedriva utomlands. Anmälningsplikten gäller dels planerade ändringar, dels genomförda ändringar som inte har kunnat förutses (oplanerade ändringar)

Som framgår av *första stycket* är skyldigheten begränsad till att avse ändringar av något förhållande eller någon omständighet som har angetts i en underrättelse (eller tillståndsansökan enligt detta kapitel) rörande avsedd verksamhet utomlands. I artikel 32.7 och artikel 33.6 skiljer sig ordalydelsen åt. Beträffande förvaltning (artikel 33) anges att varje *ändring* ska anmälas, medan vid marknadsföring (artikel 32) varje *väsentlig ändring* ska anmälas. Anmälningsplikten är kopplad till de uppgifter som har angetts i en underrättelse om verksamhet som ska bedrivas med stöd av förvaltnings- eller marknadsföringspassen. Kraven på vad som ska ingå i sådana underrättelser skiljer sig åt genom att det krävs mer detaljerade uppgifter

såvitt avser marknadsföring (jfr 1 och 2 §§), där alla uppgifter inte kan sägas ha samma betydelse och tyngd. Av denna anledning torde det finnas skäl att göra viss åtskillnad beroende på vilken verksamhet som bedrivs. I lagtexten anges dock att ändringarna ska vara väsentliga för att tydliggöra att det inte är fråga om att anmäla ändringar av mindre betydelse. Det bör dock framhållas att anmälningskravet vid förvaltning ställs högre än vid marknadsföring.

Finansinspektionen ska enligt *andra stycket* informera AIF-fondens hemlandsmyndighet om godtagbara ändringar. När det gäller tidpunkten för att lämna sådan information skiljer sig ordalydelsen åt i artikel 32.7 fjärde stycket och artikel 33.6 fjärde stycket. Beträffande marknadsföring (artikel 32) ska världlandsmyndigheten informeras *utan dröjsmål*, medan vid förvaltning (artikel 33) informationen ska lämnas *utan onödigt dröjsmål*. Det torde inte finnas sakliga skäl för att göra någon sådan åtskillnad och besked om överlämnande ska därför, i båda fallen, lämnas av Finansinspektionen utan dröjsmål.

Ändringar som inte ska godtas enligt *tredje stycket* är sådana som medför att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre är förenlig med denna lag eller att förvaltaren i övrigt inte kan uppfylla de krav som uppställs i lagen eller andra författningar som reglerar verksamheten.

Av *fjärde stycket* följer att Finansinspektionen är skyldig att vidta åtgärder enligt 15 kap., inklusive förbud mot fortsatt marknadsföring om det bedöms nödvändigt, om planerade ändringar har genomförts trots att inspektionen inte godtagit dem eller att en redan genomförd ändring medför att förvaltaren eller dess verksamhet inte längre uppfyller kraven enligt denna lag.

Liknande bestämmelser finns för fondbolag i 2 kap. 14 och 15 b §§ LIF och för värdepappersbolag i 5 kap. 3 och 5 §§ lagen om värdepappersmarknaden. Se även bestämmelsen i 4 kap. 7 § om anmälningsplikt för svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige.

Paragrafen genomför artiklarna 32.7 och 33.6.

Verksamhet i ett land utanför EES

6 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, förvalta en AIF-fond som hör hemma i ett land utanför EES men som inte marknadsförs inom EES om

1. det finns skäl att anta att förvaltaren uppfyller samtliga krav och driver verksamheten enligt bestämmelserna i denna lag utom såvitt avser 9 kap. och 10 kap. 4–7 §§, och

2. det finns lämpliga arrangemang för samarbete mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där AIF-fonden hör hemma.

Om förvaltaren avser att göra en väsentlig ändring av något som angetts i ansökan om tillstånd, ska förvaltaren skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs. Förvaltaren ska även underrätta Finansinspektionen om väsentliga ändringar i handlingar som har lämnats in tillsammans med underrättelsen.

I paragrafen regleras förutsättningarna för svenska AIF-förvaltare att driva verksamhet utanför EES. Av *punkten 1* framgår att bestämmelserna om förvaringsinstitut i 9 kap. inte behöver tillämpas och att AIF-förvaltaren inte är skyldig att uppfylla vissa informationskrav i 10 kap. Kravet i *punkten 2* är avsett att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för Finansinspektionen att utföra sina uppgifter enligt lagen.

I paragrafen anges enbart vad som gäller enligt svensk rätt. Lagstiftningen i AIF-fondens hemland kan ställa upp ytterligare krav. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 13.3. Marknadsföring av sådana fonder får ske efter tillstånd av Finansinspektionen, se 4 kap. 3 och 4 §§.

Form och innehåll i en tillståndsansökan regleras genom föreskrifter. Bemyndigande finns i 16 kap. 1 §.

Paragrafen genomför artikel 34.

7 kap. Startkapital och kapitalbas

Startkapital

1 § En intern AIF-förvaltare ska ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 300 000 euro.

En extern AIF-förvaltare ska ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 125 000 euro.

Paragrafen reglerar hur stort startkapital en intern respektive en extern AIF-förvaltare ska ha. Begreppen intern och extern AIF-förvaltare definieras i 1 kap. 3 §. Vad som avses med startkapital anges i 1 kap. 11 § 26.

En AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond är en extern AIF-förvaltare och *andra stycket* är således tillämpligt.

Paragrafen, som har behandlats i avsnitt 5.4, genomför artikel 9.1 och 9.2 i AIFM-direktivet.

Kapitalkrav under pågående verksamhet

2 § En AIF-förvaltares kapitalbas får under pågående verksamhet inte understiga det minsta startkapital som förvaltaren ska ha enligt 1 §.

Med kapitalbas i AIFM-direktivet avses detsamma som kapitalbas för kreditinstitut och värdepappersbolag, se definitionen i 1 kap. 11 § 12 jämförd med definitionerna i 1 kap. 5 § 9 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt 1 kap. 5 § 15 lagen om värdepappersmarknaden. Kapitalbasen består enligt 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar av summan av primärt kapital (i korthet eget kapital) och supplementärt kapital (efterställda skuldförbindelser med en ursprunglig löptid på minst fem år).

3 § En AIF-förvaltare som förvaltar en fondförmögenhet som överstiger ett belopp motsvarande 250 miljoner euro ska, utöver det startkapital som anges i 1 §, ha ytterligare medel i kapitalbasen.

De ytterligare medel som avses i första stycket ska motsvara minst 0,02 procent av det belopp med vilket fondförmögenheten överstiger ett belopp motsvarande 250 miljoner euro. I fondförmögenheten inräknas tillgångar som AIF-förvaltaren har uppdragit åt någon annan att förvalta men inte tillgångar som AIF-förvaltaren förvaltar på uppdrag från någon annan. AIF-förvaltarens kapitalbas, startkapitalet inräknat, behöver dock inte vara högre än 10 miljoner euro.

En AIF-förvaltare får ersätta hälften av de ytterligare medel som avses i första stycket med en garanti för motsvarande belopp, om garantin lämnats av

1. ett kreditinstitut eller försäkringsföretag med säte i ett land inom EES, eller
2. ett kreditinstitut eller försäkringsföretag med säte i ett tredjeland, som står under tillsyn som är likvärdig med den som gäller inom EES.

Paragrafen innebär att AIF-förvaltare, utöver vad som följer av 1 och 2 §§, ska ha ytterligare medel i kapitalbasen beräknat på förvalttad fondförmögenhet. Enligt *andra stycket* ska värdet av samtliga förvaltarens AIF-fonder räknas in i fondförmögenheten, oavsett om AIF-förvaltaren själv förvaltar fonderna eller om förvaltningen har delegerats till någon annan. Värdet av tillgångar, t.ex. i AIF-fonder eller diskretionära portföljer, som förvaltaren förvaltar på uppdrag av andra ska dock inte räknas med. Paragrafen genomför artikel 9.3, 9.4 och 9.6 och har behandlats i avsnitt 5.4.

4 § En AIF-förvaltares kapitalbas får, trots vad som anges i 2 och 3 §§, inte understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av dess fasta omkostnader för det föregående året eller, om AIF-förvaltarens verksamhet har pågått kortare tid än ett år, 25 procent av de fasta omkostnader som angetts i AIF-förvaltarens verksamhetsplan.

Om omfattningen av AIF-förvaltarens verksamhet har ändrats väsentligt sedan det föregående året eller om Finansinspektionen anser att verksamhetsplanen behöver korrigeras, får inspektionen besluta om ändring av kapitalkravet enligt första stycket.

Ett belopp motsvarande kapitalbasen ska investeras i likvida tillgångar och får inte innehålla spekulativa positioner.

Första och andra styckena sätter en nedre gräns för AIF-förvaltarens egna medel – 25 procent av de fasta omkostnaderna – oberoende av vad en beräkning enligt denna paragraf samt 2 och 3 §§ leder till. *Tredje stycket* reglerar hur kapitalbasen ska investeras, eller rättare sagt hur ett belopp motsvarande kapitalbasen ska investeras. Det ska röra sig om likvida tillgångar och med detta avses även tillgångar som på kort sikt kan omvandlas till likvida medel, t.ex. noterade likvida värdepapper.

Paragrafen genomför artikel 9.5 och 9.8.

5 § För att täcka risker för skadeståndsansvar på grund av fel eller försumlighet i verksamheten ska en AIF-förvaltare ha antingen tillräckligt med extra medel i kapitalbasen, eller en ansvarsförsäkring mot skadeståndsansvar som är lämplig i förhållande till de risker som ska täckas.

Paragrafen innebär krav på ytterligare eget kapital, eller en ansvarsförsäkring, för att täcka operativa risker i form av skadeståndsansvar på grund av fel eller försumlighet. En närmare beskrivning av vilka risker som ska täckas finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Det rör sig bl.a. om vilseledande information om AIF-fonden, brott på grund av vårdslöshet mot legala skyldigheter, omsorgsplikt, tystnadsplikt, och felaktig värdering av fondens tillgångar. I förslaget till förordning finns också regler om hur tillägget i form av extra medel i kapitalbasen ska beräknas samt hur en ansvarsförsäkring ska vara utformad.

Paragrafen genomför artikel 9.7 i AIFM-direktivet.

6 § Med undantag för 4 § tredje stycket och 5 § gäller bestämmelserna i detta kapitel inte för AIF-förvaltare som är fondbolag med tillstånd enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Genom paragrafen klargörs att bestämmelserna om kapitalkrav i detta kapitel, förutom 4 § tredje stycket och 5 §, inte gäller för sådana fondbolag enligt LIF som också har fått tillstånd att vara AIF-förvaltare. För dessa företag gäller i stället bestämmelserna om kapitalkrav i LIF. Bestämmelserna om extra kapital, alternativt ansvarsförsäkring, i 5 § och kravet i 4 § tredje stycket på att investera kapitalbasen i likvida medel gäller dock även dessa företag.

Paragrafen genomför artikel 9.10.

8 kap. Skydd för investerare och andra rörelser regler

Allmänna krav och principer

1 § Vid utövandet av sin verksamhet ska en AIF-förvaltare, i enlighet med denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

1. handla hederligt, rättvist, professionellt och på ett sätt som bäst gagnar AIF-fonden och dess investerares intressen och upprätthåller allmänhetens förtroende för marknaden, samt
2. förfoga över och effektivt använda sig av resurser och rutiner som är nödvändiga för att den egna verksamheten ska fungera väl.

Paragrafen har sin motsvarighet i 2 kap. 17 b § LIF och utgör en allmän uppföranderegulering för AIF-förvaltare. Detaljerade bestämmelser om hur en AIF-förvaltare ska agera för att handla i enlighet med bestämmelsen finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Där finns bl.a. bestämmelser om åtgärder som en AIF-förvaltare ska vidta för att säkerställa att förvaltaren agerar i enlighet med investerarnas bästa intresse och att de investeringsbeslut som fattas överensstämmer med fondens investeringsstrategi. Där finns också kriterier som den behöriga myndigheten ska ta i beaktande vid en bedömning om en AIF-förvaltare bedriver sin verksamhet hederligt, rättvist och professionellt. Vidare finns bestämmelser om primärmäklare, om provision, ersättningar och annan kompensation som AIF-förvaltaren betalar eller tar emot samt bestämmelser om orderhantering motsvarande dem som gäller för värdepappersinstitut enligt MiFID och tillhörande genomförandeåtgärder.

Enligt punkten 1 ska en AIF-förvaltare bl.a. handla på ett sätt som upprätthåller allmänhetens förtroende för marknaden. Den marknad som avses är den marknad eller de marknader på vilka den specifika AIF-förvaltaren agerar, exempelvis aktiemarknaden.

Paragrafen genomför artikel 12.1, delvis, och har behandlats i avsnitt 8.1.

Organisatoriska krav

2 § En AIF-förvaltare ska ha tillräckliga resurser för att verksamheten ska fungera väl.

En AIF-förvaltare ska ha sunda rutiner för

1. förvaltning av verksamheten och redovisning,
2. drift och förvaltning av sina informationssystem, och
3. intern kontroll.

AIF-förvaltaren ska särskilt

- upprätta och tillämpa regler för anställdas personliga transaktioner,
- upprätta och tillämpa regler för investeringar som görs för förvaltarens egen räkning,
- ha rutiner för att kunna säkerställa att varje transaktion som genomförs för en AIF-fonds räkning är möjlig att rekonstruera i efterhand med avseende på ursprung, art, motpart, tidpunkt och plats, samt
- ha rutiner för att säkerställa att tillgångarna i de AIF-fonder som förvaltaren förvaltar investeras i enlighet med gällande fondbestämmelser, bolagsordning och lagstiftning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en AIF-förvaltarens organisation, resurser, interna rutiner och regler.

Enligt *första stycket* ska en AIF-förvaltare ha de resurser som krävs för att verksamheten ska fungera väl. En motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 17 b § andra stycket LIF.

Andra och *tredje* styckena har sin förebild i 2 kap. 17 § LIF. En liknande bestämmelse finns i 8 kap. 11 § lagen om värdepappersmarknaden.

Paragrafen genomför artikel 18.1 och har behandlats i avsnitt 9.1.

Likviditetshandtering

3 § En AIF-förvaltare ska ha lämpliga system för likviditetshandtering och förfaranden för övervakning av likviditetsrisk som gör det möjligt att säkerställa att AIF-fondens likviditetsprofil överensstämmer med dess underliggande skyldigheter. En AIF-förvaltare ska göra regelbundna stresstester av likviditeten i en AIF-fond.

Första stycket gäller inte slutna AIF-fonder utan finansiell hävstång.

En AIF-fonds likviditetsprofil, inlösenpolicy och investeringsstrategi ska vara inbördes överensstämmande.

Första stycket innehåller bestämmelser om likviditetshandtering och övervakning av likviditeten i en AIF-fond. Bestämmelser som preciserar hur en AIF-förvaltare ska övervaka, hantera och testa likvi-

diteten i en AIF-fond finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Andra stycket innebär att slutna AIF-fonder utan finansiell hävstång undantas från bestämmelserna i första stycket. En sluten fond är en fond där investerarna saknar möjlighet att lösa in egna andelar under fondens livslängd, se avsnitt 2.5.3. Begreppet finansiell hävstång definieras i 1 kap. 11 § 7.

Enligt *tredje stycket* måste en AIF-fonds likviditetsprofil överensstämma med dess inlösenpolicy och investeringsstrategi. Om en AIF-fond har en inlösenpolicy som innebär att fondandelar kan lösas in fortlöpande måste exempelvis fondens investeringspolicy och likviditetsprofilen hos fondens tillgångar vara anpassade till detta. Bestämmelsen preciseras i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Där anges bl.a. att inlösenpolicy, investeringsstrategi och likviditetsprofil inte ska åsidosätta kravet på rättvis behandling av investerare. Vid bedömningen av om inlösenpolicy, investeringsstrategi och likviditetsprofil är inbördes överensstämmande ska en AIF-förvaltare även ta i beaktande vilken påverkan inlösen kan ha på marknadspriserna för tillgångarna i fonden.

Paragrafen genomför artikel 16.1 och 16.2 och har behandlats i avsnitt 8.5.

Riskhanteringsfunktion och riskhanteringssystem

4 § En AIF-förvaltare ska ha en riskhanteringsfunktion som är åtskild från förvaltarens operativa enheter.

En AIF-förvaltare ska ha lämpliga riskhanteringssystem som kan identifiera, mäta, hantera och övervaka de risker som är relevanta för AIF-fonden. Riskhanteringssystemen ska ses över regelbundet och minst en gång per år.

En AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska särskilt

- tillämpa ett lämpligt dokumenterat förfarande vid investeringar för AIF-fondens räkning som överensstämmer med fondens investeringsstrategi, mål och riskprofil,

- säkerställa att riskerna i varje enskild placering och deras samlade effekt på AIF-fonden fortlöpande kan identifieras, mätas, hanteras och övervakas korrekt, samt

- säkerställa att AIF-fondens riskprofil motsvarar dess investeringsstrategi och mål så som de kommer till uttryck i fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

Enligt paragrafens *första stycke* ska en AIF-förvaltare ha en riskhanteringsfunktion som ska vara åtskild från förvaltarens operativa enheter. Med AIF-förvaltarens operativa enheter avses framför allt förvaltningsfunktionen och de delar av organisationen som fattar beslut om investeringar och hanterar förvaltningen av fondens tillgångar. Närmare bestämmelser om riskhanteringsfunktionen och dess uppgifter finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. I förslaget regleras även hur riskhanteringsfunktionen ska vara organiserad för att vara funktionellt och hierarkiskt åtskild från operativa enheter. Där framgår bl.a. att de som ansvarar för riskhanteringen inte ska vara underställda de som ansvarar för de operativa enheternas resultat och aktiviteter. Där finns också bestämmelser om att kompensationen till den personal som är kopplad till riskhanteringsfunktionen ska vara oberoende av resultatuppfyllelsen inom andra affärsområden och att ersättningen till ledande befattningshavare inom riskhanteringsfunktionen ska övervakas av AIF-förvaltarens ersättningskommitté i den mån en sådan är etablerad. Enligt förslaget till förordning ska AIF-förvaltarens styrelse vidta åtgärder för att säkerställa att inte intressekonflikter uppstår som är till nackdel för riskhanteringsfunktionens oberoende. Vidare ska en AIF-förvaltare anta en riskhanteringspolicy. Policyn ska bl.a. innehålla en beskrivning av de åtgärder som vidtagits av AIF-förvaltaren för att säkerställa riskhanteringsfunktionens oberoende.

Paragrafens *andra stycke* innebär att det ska finnas ett lämpligt riskhanteringssystem för att identifiera, mäta, hantera och övervaka de risker som är relevanta för den förvaltade AIF-fonden. De risker som avses är sådana som är relevanta för fondernas investeringsstrategier och för vilka fonderna är exponerade eller kan komma att exponeras. Begreppet riskhanteringssystem definieras i kommissionens förslag till genomförandeförordning som system som består av sådana relevanta delar i en AIF-förvaltarens organisation som är av särskild betydelse för riskhanteringsfunktionen. Detta inbegriper interna riktlinjer och förfaranden för riskhantering samt arrangemang, processer och tekniker för riskmätning, riskhantering och riskövervakning. Riskhanteringssystemen ska ses över regelbundet med lämpliga intervaller. Översynen ska ske minst årligen, och oftare om det är lämpligt med hänsyn till fondens investeringsinriktning och omständigheterna i övrigt. Av kravet på att riskhanteringssystemen ska vara lämpliga följer att riskhanteringssystemen vid behov ska anpassas. I kommissionens förslag till

genomförandeförordning finns också bestämmelser om regelbunden bedömning, styrning och anpassning av riskhanteringssystemen.

I *tredje stycket* anges tre uppgifter som en AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion minst ska ansvara för. Med hänsyn till att riskhanteringsfunktionen och riskhanteringssystemen ska vara anpassade till omfattningen av AIF-förvaltarens verksamhet och de förvaltade AIF-fondernas riskprofil, kan även andra aktiviteter vara lämpliga.

Paragrafen genomför artikel 15.1–15.3 och har behandlats i avsnitt 8.4.

Fastställande av en högsta tillåten nivå för finansiell hävstång

5 § En AIF-förvaltare som använder sig av finansiell hävstång ska för varje AIF-fond som förvaltaren förvaltar fastställa

1. en högsta tillåtna nivå för sådan hävstång,
2. i vilken utsträckning det finns förfoganderätt över säkerheter, och
3. i vilken utsträckning garantier kan lämnas.

De gränser som har fastställts enligt första stycket ska vara rimliga och ska följas av AIF-förvaltaren vid varje tidpunkt.

Enligt *första stycket* ska en AIF-förvaltare fastställa en högsta nivå för finansiell hävstång för varje AIF-fond som förvaltas (*punkten 1*). Begreppet finansiell hävstång definieras i 1 kap. 11 § 7 och innebär användning av tekniker eller instrument för att förstärka effekten av kursrörelser eller prisförändringar. Detta kan åstadkommas t.ex. med hjälp av derivatinstrument som optioner, swappar och terminer eller genom belåning av tillgångarna i AIF-fonden. I kommissionens förslag till genomförandeförordning finns närmare bestämmelser om hur den finansiella hävstången ska mätas och beräknas. Finansiell hävstång ska uttryckas som ett förhållande mellan en AIF-fonds riskexponering och dess nettotillgångsvärde (NAV). Enligt förslaget till förordning ska riskexponeringen beräknas genom en bruttometod (gross method) och en förpliktelsemetod (commitment method). Vid fastställande av om den högsta tillåtna nivån på finansiell hävstång är lämplig ska hänsyn tas till kategori av AIF-fond, investeringsstrategi, källorna till den finansiella hävstången, kopplingar till andra finansiella institut som skulle kunna utgöra en systemrisk, behovet av att begränsa exponeringen mot en enskild

motpart, säkerheter, AIF-fondens finansiella ställning samt storlek, art och omfattning av AIF-förvaltarens verksamhet på de berörda marknaderna.

Enligt första stycket ska en AIF-förvaltare även fastställa i vilken utsträckning det finns förfoganderätt över säkerheter eller möjlighet att lämna garantier inom ramen för arrangemanget för finansiell hävstång (*punkterna 2 och 3*). Det kan exempelvis röra sig om säkerheter och garantier som lämnats för lån och säkerheter och garantier som lämnats för att trygga AIF-fondens eller dess motparts åtaganden till följd av derivatkontrakt eller avtal om värdepapperslån. En AIF-förvaltares åtgärder för att uppfylla kraven i bestämmelsen liksom de avtalsförhållanden som reglerar förfoganderätt över säkerheter och möjlighet att lämna garantier ska dokumenteras på ett lämpligt sätt och hållas tillgängliga för Finansinspektionen.

Enligt *andra stycket* ska den högsta nivå av finansiell hävstång som AIF-förvaltaren fastställer vara rimlig med hänsyn till fondens investeringsstrategi, mål och omständigheterna i övrigt. De gränser som uppställts ska följas vid varje tidpunkt. En AIF-förvaltare ska kunna visa att kraven i andra stycket är uppfyllda.

Paragrafen genomför artikel 15.4 samt artikel 25.3, delvis, och har behandlats i avsnitt 8.4.1.

6 § För att minska systemriskerna i det finansiella systemet och för att minska riskerna för störningar på marknaden får Finansinspektionen besluta om

1. begränsningar i den nivå för en AIF-förvaltares användning av finansiell hävstång som har fastställts enligt 5 §, samt

2. andra begränsningar för AIF-fondernas förvaltning.

Finansinspektionen, ska innan beslut enligt första stycket meddelas, utbyta information med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska systemrisknämnden och berörda behöriga myndigheter, i enlighet med artikel 25 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

Att en AIF-förvaltare ska informera Finansinspektionen om sina positioner och exponeringar framgår av 14 kap. 2 §. Närmare bestämmelser om vad som ska rapporteras och hur ofta finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Med utgångspunkt i den informationen och den kompletterande information, som Finans-

inspektionen kan begära enligt 14 kap. 6 §, ska inspektionen bedöma om fondens positioner/exponeringar kan innebära risker för det finansiella systemets stabilitet eller risker för störningar på den marknad där den specifika AIF-förvaltaren agerar. Om så är fallet kan Finansinspektionen begränsa en AIF-förvaltares rätt att använda finansiell hävstång. Finansinspektionen kan även besluta om andra begränsningar för AIF-fondernas förvaltning.

Enligt *andra stycket* ska beslut av Finansinspektionen i dessa frågor föregås av ett informationsutbyte med Esma och ESRB. Förfarandet har beskrivits i avsnitt 14.4.

Paragrafen genomför artikel 25.3, 25.4 och 25.7.

Värdering

7 § En AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond som förvaltaren förvaltar säkerställa att det finns lämpliga och konsekventa förfaranden för en korrekt och oberoende värdering av AIF-fondens tillgångar.

Värdering av tillgångarna i en AIF-fond och beräkningen av nettotillgångsvärdet (NAV) ska göras i enlighet med lagstiftningen i det land där fonden är etablerad och enligt fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

Enligt paragrafens *första stycke* ska en AIF-förvaltare fastställa förfaranden som säkerställer att en korrekt och oberoende värdering av fondens tillgångar kan göras. Närmare bestämmelser om de riktlinjer och förfaranden för värdering som en AIF-förvaltare ska fastställa finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

I paragrafens *andra stycke* fastställs vilket regelverk som ska tillämpas vid värdering av tillgångarna i en AIF-fond. De värderingsregler som ska gälla för fonden kan framgå av lagstiftningen i det land där fonden har sitt säte, i fondbestämmelser/bolagsordning eller både och. Exempelvis kan de generella principerna för värdering framgå av nationell lagstiftning och detaljbestämmelser i fråga om de tillgångsslag fonden placerar i framgå av fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande bestämmelser som reglerar fondens verksamhet.

Paragrafen genomför artikel 19.1 och 2 och har behandlats i avsnitt 9.2.

8 § En AIF-förvaltare ska värdera tillgångarna i en AIF-fond och beräkna nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie. Värderingen ska ske med den regelbundenhet som framgår av andra och tredje styckena och minst en gång per år.

För en öppen AIF-fond ska en värdering och beräkning enligt första stycket genomföras fortlöpande utifrån vad som är lämpligt med beaktande av fondens tillgångar och dess emissions- och inlösenintervaller.

För en sluten AIF-fond ska en värdering och beräkning enligt första stycket genomföras i samband med en ökning eller minskning av kapitalet i fonden.

Resultaten av en värdering och beräkning enligt första stycket ska delges AIF-fondens investerare i enlighet med vad som följer av fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande.

I paragrafen finns bestämmelser om när en AIF-förvaltare ska värdera tillgångarna i en AIF-fond, beräkna fondens nettotillgångsvärde och informera fondens investerare om resultatet av en sådan värdering och beräkning.

Enligt *första stycket* ska en värdering och beräkning ske minst en gång per år oavsett typen av AIF-fond.

Förvaltare av en öppen AIF-fond ska enligt *andra stycket* genomföra värderingar och beräkningar av fondens nettotillgångsvärde med en regelbundenhet som är lämplig med hänsyn till fondens emissions- och inlösenpolicy. En öppen AIF-fond är en fond där fondandelarna kan lösas in på begäran kontinuerligt eller i bestämda inlösenintervall i enlighet med det som anges i fondbestämmelser eller bolagsordning.

Enligt *tredje stycket* ska en AIF-förvaltare som förvaltar en sluten AIF-fond dessutom göra en värdering och beräkning av nettotillgångsvärdet i samband med ökning och minskningar av fondens kapital, t.ex. vid ett beslut om nyemission. Vad som är en sluten AIF-fond beskrivs i kommentaren till 3 §.

Ytterligare bestämmelser om hur ofta tillgångarna i en AIF-fond ska värderas och nettotillgångsvärdet beräknas finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

I *fjärde stycket* anges att AIF-fondens investerare ska informeras om en värdering och beräkning av fondens nettotillgångsvärde i enlighet med vad som föreskrivs i fondbestämmelser eller bolagsordning. Det innebär att fondens investerare inte behöver infor-

meras om samtliga värderingar och beräkningar av nettotillgångsvärdet för fonden i den mån inte fondbestämmelser eller bolagsordning föreskriver att så ska ske.

Paragrafen genomför artikel 19.3 och har behandlats i avsnitt 9.2.1.

9 § För fondverksamhet som avser specialfonder gäller, i stället för 8 §, enligt hänvisningen i 12 kap. 7 § vad som följer av 4 kap. 10 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

För specialfonder finns bestämmelser om värdering av tillgångar och beräkning av nettotillgångsvärde i LIF. Enligt 4 kap. 10 § femte stycket den lagen gäller bl.a. att ett fondbolag som förvaltar en specialfond fortlöpande och minst en gång varje vecka ska beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet. I enlighet med 6 kap. 1 § LIF kan Finansinspektionen tillåta undantag från kravet i 4 kap. 10 § LIF för att exempelvis i stället beräkna nettotillgångsvärdet med samma regelbundenhet som fonden är öppen för inlösen. I enlighet med vad som föreslås i avsnitt 7.3 ska dessa bestämmelser gälla för specialfonder även fortsättningsvis.

Paragrafen saknar motsvarighet i AIFM-direktivet och har behandlats i avsnitt 9.2.1.

Värderingsfunktion

10 § En AIF-förvaltares värderingsfunktion får vara internt eller externt organiserad i enlighet med vad som anges i 11 och 12 §§.

Värderingen ska utföras opartiskt och professionellt.

I paragrafens *första stycke* anges att en AIF-förvaltares värderingsfunktion får vara intern eller extern i enlighet med de närmare krav som anges för intern respektive extern värdering i 11 och 12 §§.

Enligt *andra stycket* ska värderingen skötas opartiskt och professionellt (med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg), oavsett om värderingen görs internt eller externt.

Paragrafen genomför artikel 19.4, delvis, och artikel 19.8 och har behandlats i avsnitt 9.2.2.

Krav vid intern värdering

11 § Vid intern värdering ska AIF-förvaltarens ersättningssystem och andra åtgärder säkerställa att intressekonflikter motverkas och att otillbörlig påverkan på de anställda undviks. Den interna värderingen ska organiseras så att den är funktionellt oberoende av portföljförvaltningen.

I paragrafen anges vilka krav som gäller om AIF-förvaltarens värderingsfunktion är internt organiserad, för att säkerställa att intressekonflikter mellan portföljförvaltningen och den oberoende värderingen undviks.

Paragrafen genomför artikel 19.4 och har behandlats i avsnitt 9.2.2.

Krav vid extern värdering

12 § Extern värdering får utföras av en fysisk eller juridisk person som är oberoende av AIF-fonden, AIF-förvaltaren och andra personer med nära anknytning till fonden eller förvaltaren.

AIF-förvaltaren ska kunna visa att den externa värderaren

1. omfattas av registreringskyldighet enligt lag, andra författningar eller yrkesetiska regler,
2. kan lämna yrkesmässiga garantier för att värderingen kan utföras effektivt, och
3. har utsetts i enlighet med 15 §.

En AIF-fonds förvaringsinstitut får vara extern värderare, om utförandet av dess funktion som förvaringsinstitut hålls åtskild från uppgifterna som värderare och intressekonflikter kan identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

En extern värderare får inte uppdra åt någon annan att utföra värderingen.

I paragrafen anges vilka krav som gäller om en AIF-förvaltares värderingsfunktion är externt organiserad. I *första stycket* anges att en extern värderingsfunktion ska vara oberoende av AIF-fonden, AIF-förvaltaren och andra personer med nära anknytning till dessa.

Enligt *andra stycket 1* ska en extern värderare omfattas av registreringskyldighet enligt lag, andra författningar eller yrkesetiska

regler. I enlighet med det som angetts i avsnitt 9.2.2 bör tolkningen av vilka personer som omfattas av registreringskyldighet vara relativt extensiv. Exempelvis bör sådana företag som står under tillsyn omfattas, under förutsättning att företagets verksamhet är av en sådan karaktär att det kan förväntas förfoga över den kunskap som krävs för att utföra de värderingar som är relevanta för de tillgångar som AIF-fonden investerar i. I det enskilda fallet är det Finansinspektionen som avgör om en viss värderare uppfyller kraven.

Enligt *andra stycket 2* ska AIF-förvaltaren kunna visa att den externa värderaren kan lämna yrkesmässiga garantier för att uppgiften kan utföras effektivt. Närmare bestämmelser om de professionella garantier som ska kunna lämnas finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Garantierna ska bestå bl.a. av skriftliga dokument som visar att den externa värderaren har de resurser samt den erfarenhet och kompetens som krävs för att utföra de värderingar som är relevanta med avseende på AIF-fondens investeringsstrategi.

Enligt *andra stycket 3* ska en extern värderare utses i enlighet med de bestämmelser om uppdragsavtal som framgår av 15 §.

I *tredje stycket* anges vilka krav som gäller om ett förvaringsinstitut utses till extern värderare. Uppdraget som värderare ska i så fall hållas funktionellt och hierarkiskt åtskilt från förvaringsinstitutets uppdrag som förvaringsinstitut för tillgångarna i fonden och så att intressekonflikter mellan dessa båda funktioner undviks.

Enligt *fjärde stycket* får en extern värderare inte vidaredelegera värderingsuppdraget till en tredje part.

Paragrafen genomför artikel 19.4, delvis, samt artikel 19.5 och 19.6 och har behandlats i avsnitt 9.2.2.

13 § Bestämmelser om myndighetskontroll av värderingsfunktionen finns i 14 kap. 7 §.

Paragrafen hänvisar till de särskilda bestämmelser som gäller för Finansinspektionens tillsyn över värderingsfunktionen. Alla bestämmelser om tillsyn över AIF-förvaltare är införda i 14 kap.

Ansvar

14 § En AIF-förvaltare ansvarar för att AIF-fondens tillgångar värderas korrekt, för beräkningen av fondens nettotillgångsvärde samt för redovisningen av detta värde.

Oberoende av eventuella överenskommelser i avtal, ska en extern värderare vara ansvarig gentemot AIF-förvaltaren för förluster som förvaltaren åsamkas till följd av att den externa värderaren uppsåtligen eller av oaktsamhet brustit i utförandet av sina uppgifter.

Enligt paragrafens *första stycke* är en AIF-förvaltare alltid ansvarig för värderingen av en AIF-fonds tillgångar, beräkningen av nettotillgångsvärde och för att informera om detta värde. Ansvaret gäller gentemot fondens investerare och oavsett om värderingsfunktionen sköts internt eller externt.

Om värderingen är externt organiserad och värderaren uppsåtligen eller av oaktsamhet brustit i utförandet av sina uppgifter är paragrafens *andra stycke* tillämpligt. Den externa värderaren ska då vara ansvarig för en skada som åsamkats AIF-förvaltaren till följd av att värderaren brustit i sitt utförande.

Paragrafen genomför artikel 19.10 och har behandlats i avsnitt 9.2.2.

Uppdragsavtal

15 § En AIF-förvaltare får uppdra åt någon annan att utföra visst arbete eller vissa funktioner om

1. uppdragsavtalet kan motiveras på objektiva grunder,
2. uppdragstagaren är kvalificerad för uppgiften och förfogar över tillräckliga resurser för att utföra den,
3. uppdraget inte hindrar
 - a) förvaltaren från att handla i investerarnas intresse, eller
 - b) Finansinspektionens tillsyn över förvaltaren, och
4. AIF-förvaltaren kan övervaka den anförtrodda verksamheten och ge de anvisningar som behövs för en sund förvaltning samt med omedelbar verkan säga upp avtalet, om det är i investerarnas gemensamma intresse.

AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan det träder i kraft.

Delegering av uppgifter får inte ske i sådan omfattning att AIF-förvaltaren inte längre kan anses utgöra AIF-fondens faktiska förvaltare.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en AIF-förvaltares delegering av uppgifter och funktioner och de omständigheter under vilka delegering är tillåten. En liknande bestämmelse finns i 4 kap. 4 § LIF. Restriktionerna för delegering omfattar inte alla typer av enklare tjänster som en AIF-förvaltare anlitar någon annan för att utföra. Enligt skäl 31 i AIFM-direktivet omfattas exempelvis inte delegering av supportuppgifter, såsom administrativa och tekniska funktioner, av de begränsningar och restriktioner som följer av direktivet.

Generella principer för vad som gäller vid uppdragsavtal utöver det som anges i paragrafen finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Uppdragsavtalet ska bl.a. vara i skriftlig form och innehålla en tydlig beskrivning av uppdragstagarens och AIF-förvaltarens rättigheter och skyldigheter.

Enligt *första stycket 1* får delegering endast ske om hela uppdragsavtalet kan motiveras på objektiva grunder. Vid en prövning av om så är fallet bör samtliga uppdragsavtal som AIF-förvaltaren ingått tas i beaktande. I kommissionens förslag till genomförandeförordning finns närmare bestämmelser om vilka grunder som ska anses vara objektiva. Där anges bl.a. kostnadsbesparingar, optimering av organisatoriska funktioner och processer samt access till internationella handelsmöjligheter som exempel på motiv för delegering.

Enligt *första stycket 2* får delegering endast ske till kvalificerade uppdragstagare som förfogar över de resurser som krävs för att kunna utföra uppgiften. Att uppdragstagaren är kvalificerad inkluderar att de personer som i praktiken bedriver verksamheten har det goda anseende och den erfarenhet som krävs för detta. I förslaget till genomförandeförordning finns närmare bestämmelser om vilka krav som en uppdragstagare ska uppfylla.

Enligt *första stycket 3* får delegeringen inte hindra vare sig att förvaltaren handlar i investerarnas bästa intresse eller tillsynen över förvaltaren. Att delegeringen inte får hindra att förvaltaren handlar i investerarna bästa intresse innebär även att delegeringen inte får innebära ett hinder för att AIF-fonden förvaltas i enlighet med investerarnas bästa intresse. I förslaget till genomförandeförord-

ning finns närmare bestämmelser om när en delegering ska anses hindra effektiv tillsyn över en AIF-förvaltare.

Enligt *första stycket 4* ska AIF-förvaltaren kunna övervaka de delegerade funktionerna. AIF-förvaltaren måste också kunna lämna instruktioner för arbetet eller funktionen. Dessutom ska avtalet kunna sägas upp av AIF-förvaltaren med omedelbar verkan, om förvaltaren bedömer att detta är i investerarnas intresse. AIF-förvaltarens möjlighet att säga upp uppdragsavtalet samt att övervaka hur uppdraget sköts och ge instruktioner till uppdragstagaren ska framgå av uppdragsavtalet.

Enligt *andra stycket* ska Finansinspektionen underrättas om de uppdragsavtal som ingåtts. Underrättelsen ska ske innan uppdragsavtalet träder i kraft.

Enligt *tredje stycket* får delegering inte ske i sådan utsträckning att AIF-förvaltaren inte längre kan anses vara AIF-fondens faktiska förvaltare. Bestämmelsen innebär en bortre gräns för möjligheten till delegering. Delegering får inte ske i en sådan utsträckning att AIF-förvaltaren i praktiken är att betrakta som ett brevlådeföretag. Närmare bestämmelser om vad som avses med ett brevlådeföretag finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 20.1, delvis, och artikel 20.3 och har behandlats i avsnitt 9.3.

Uppdragsavtal avseende portföljförvaltning eller riskhantering

16 § Uppdragsavtal som omfattar portföljförvaltning eller riskhantering får endast ingås

1. med uppdragstagare som har beviljats tillstånd för diskretionär portföljförvaltning eller registrerats som förvaltare av tillgångar och är föremål för tillsyn, eller

2. om Finansinspektionen i förväg har godkänt uppdragstagaren.

Om uppdragstagaren inte är etablerad inom EES krävs, utöver villkoren i första stycket, att det finns ett samarbete mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i uppdragstagarens hemland.

Om uppdragsavtalet gäller portföljförvaltning eller riskhantering ska uppdragstagaren stå under tillsyn eller i förväg vara godkänd av Finansinspektionen. Riskhantering utgör i sig inte tillståndspliktig verksamhet. Paragrafen gäller dock även om uppdragsavtalet endast

avser riskhantering. En liknande bestämmelse avseende förvaltningsuppdrag som omfattar tillgångarna i en investeringsfond finns i 4 kap. 5 § andra stycket LIF.

Enligt *första stycket 1* ska uppdragstagaren ha tillstånd för diskretionär portföljförvaltning av finansiella instrument, eller vara föremål för registrering och stå under tillsyn. Av kommissionens förslag till genomförandeförordning framgår att värdepappersföretag och kreditinstitut med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning av finansiella instrument i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument (2004/39/EG), förvaltningsbolag med tillstånd enligt UCITS-direktivet samt AIF-förvaltare med tillstånd enligt AIFM-direktivet ska anses omfattas av den första punkten. För sådana förvaltningsbolag och AIF-förvaltare som tar emot uppdrag att utföra portföljförvaltning eller riskhantering behövs inte något särskilt tillstånd som avser sidoverksamheten diskretionär portföljförvaltning.

Som huvudregel gäller att uppdragsavtal som omfattar portföljförvaltning och riskhantering endast ska ingås med sådana företag som omfattas av första punkten. Om uppdragstagaren inte kan vara ett sådant företag som omfattas av den första punkten gäller enligt *första stycket 2* att Finansinspektionen i förväg ska ha godkänt att funktionen uppdras åt uppdragstagaren.

Om uppdragstagaren inte är etablerad inom EES gäller dessutom enligt *andra stycket* att det ska finnas ett samarbete mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i uppdragstagarens hemland för att delegering ska kunna ske. Ytterligare villkor som ska vara uppfyllda för att en uppgift eller funktion ska kunna delegeras till en uppdragstagare från tredjeland framgår av kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 20.1.c och 20.1.d och har behandlats i avsnitt 9.3.

17 § Ett sådant uppdrag som avses i 16 § får inte ges till AIF-fondens förvaringsinstitut eller till någon som institutet delegerat uppgifter.

Om ett sådant uppdrag som avses i 16 § ges till någon vars intressen kan komma i konflikt med AIF-förvaltarens intressen eller med investerarnas gemensamma intresse måste uppdragstagaren

1. hålla portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifterna åtskilda från övriga oförenliga uppgifter, och

2. identifiera, hantera och övervaka intressekonflikterna och redovisa dessa för AIF-fondens investerare.

Paragrafen innehåller närmare bestämmelser om vem som får vara uppdragstagare om uppdragsavtalet avser portföljförvaltning eller riskhantering.

Enligt *första stycket* får ett sådant uppdragsavtal inte ingås med AIF-fondens förvaringsinstitut eller någon till vilket det förvaringsinstitutet delegerat uppgifter.

I *andra stycket* anges vad som ska gälla om ett uppdragsavtal som avser portföljförvaltning eller riskhantering ingås med någon vars intressen kan komma i konflikt med AIF-förvaltarens intressen eller med investerarnas i den förvaltade AIF-fondens gemensamma intresse. Exempel på kriterier som ska tas i beaktande vid bedömningen av om ett uppdragsavtal innebär sådana intressekonflikter finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Exempelvis ska möjligheten och sannolikheten för att det företag till vilket uppgifter delegerats kan göra en ekonomisk vinning på AIF-förvaltarens eller dess investerares bekostnad vägas in i bedömningen. Andra kriterier som ska vägas in är om det företag till vilket uppgifter delegerats är moderbolag till AIF-förvaltaren eller på något annat sätt kan påverka AIF-förvaltaren, eller om en investerare i AIF-fonden är moderföretag till eller på annat sätt kontrollerar det företag till vilket uppgifter delegerats.

Enligt *andra stycket 1* ska portföljförvaltningsuppdraget eller uppdraget att utföra riskhantering hållas åtskilda från de oförenliga uppgifter där intressekonflikter annars kan uppstå. Åtskillnaden ska vara såväl funktionell som hierarkisk. Vad som avses med funktionell och hierarkisk åtskillnad framgår av kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Enligt *andra stycket 2* ska uppdragstagaren kunna identifiera, hantera och övervaka intressekonflikterna och redovisa dessa för AIF-fondens investerare. Vad som avses med att identifiera, hantera och övervaka intressekonflikter regleras i kommissionens förslag till genomförandeförordning. De krav på identifiering, hantering och övervakning av intressekonflikter samt information till investerare som ställs i punkten 2 skiljer sig inte från de krav som ställs på en AIF-förvaltare enligt 20 och 21 §§.

Om villkoren i punkterna 1 och 2 inte kan uppfyllas får uppgiften inte delegeras till uppdragstagaren.

Paragrafen genomför artikel 20.2 och har behandlats i avsnitt 9.3.

Vidaredelegering

18 § En uppdragstagare får vidaredelegera ett visst arbete och vissa funktioner till någon annan under förutsättning att

1. AIF-förvaltaren på förhand har godkänt en sådan delegering,
2. Finansinspektionen har underrättats innan avtal om vidaredelegering träder i kraft, och
3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar de tjänster som tillhandahålls av den som vidaredelegerats uppgifterna.

Vid vidaredelegering gäller 15–17 §§ i fråga om dem som har delegerats respektive vidaredelegerats uppgifter.

Om den som har vidaredelegerats visst arbete eller vissa funktioner i sin tur uppdrar åt någon annan att utföra sådana uppgifter gäller villkoren i första och andra styckena i tillämpliga delar.

I paragrafen anges vad som ska gälla då en uppdragstagare i sin tur vidaredelegerar uppgifter till någon annan och de villkor som ska gälla för sådan vidaredelegering.

Enligt *första stycket* ska AIF-förvaltaren ha godkänt vidaredelegeringen på förhand och Finansinspektionen underrättats innan avtalet om vidaredelegering träder i kraft. Närmare bestämmelser om formerna för AIF-förvaltarens godkännande framgår av kommissionens förslag till genomförandeförordning. Där anges bl.a. att godkännandet ska vara i skriftlig form och innehålla specifika detaljer om uppdragstagaren och de uppgifter som vidaredelegerats.

Enligt *andra stycket* ska 15–17 §§ gälla vid vidaredelegering. Det innebär att de krav som avser själva uppdragsavtalet i 15 § även gäller i fråga om ett avtal om vidaredelegering av uppgifter. Det innebär också att den uppdragstagare till vilken uppgifter vidaredelegerats ska uppfylla de krav som anges i 15–17 §§.

Tredje stycket innebär att första och andra styckena även gäller vid ytterligare vidaredelegering.

Paragrafen genomför artikel 20.4–20.6 och har behandlats i avsnitt 9.3.

Ansvar

19 § Ett uppdragsavtal enligt 15–18 §§ frångår inte AIF-förvaltaren dess ansvar enligt denna lag.

Oavsett uppdragsavtalets utformning kan en AIF-förvaltare inte genom avtalet undgå det ansvar som följer av denna lag.

Paragrafen genomför artikel 20.3 och har behandlats i avsnitt 9.3.

Uppföranderegler m.m.

Intressekonflikter

20 § En AIF-förvaltare ska vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och för att identifiera, hantera och redovisa dem som trots detta uppkommer.

En AIF-förvaltare ska ha organisatoriska och administrativa system som förhindrar att AIF-fondens intressen eller dess investerares gemensamma intressen påverkas negativt av intressekonflikter.

En investerare i en AIF-fond får inte ges förmånligare villkor än övriga investerare, om det inte framgår av fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hanteringen av de intressekonflikter som kan uppkomma vid utövandet av en AIF-förvaltares verksamhet. Enligt *första stycket* ska en AIF-förvaltare vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter. Om intressekonflikter trots detta uppkommer, ska dessa intressekonflikter identifieras, hanteras och vid behov redovisas för berörda investerare. En AIF-förvaltares verksamhet kan ge upphov till intressekonflikter mellan exempelvis AIF-förvaltaren och den AIF-fond som förvaltas, två eller flera AIF-fonder eller investerare i de fonderna, värdepappersfonder eller fondföretag som förvaltas av samma förvaltare, två av AIF-förvaltarens kunder inom förvaltarens sidoverksamhet som rådgivare eller diskretionär portföljförvaltare eller mellan en sådan kund och en AIF-fond som förvaltaren förvaltar. De parter mellan vilka intressekonflikter ska identifieras anges i artikel 14.1 i AIFM-direktivet. Vid genomförandet av direktivet är det inte nödvändigt att i lagtext uttryckligen ange dessa parter, då kravet på att

identifiera, hantera och, om så är nödvändigt, redovisa uppkomna intressekonflikter omfattar samtliga intressekonflikter som kan komma att påverka en AIF-fonds intressen, eller investerarna i en AIF-fonds gemensamma intressen, negativt. Den uppräknings som görs i direktivet är därför inte uttömmande.

Andra stycket anger att en AIF-förvaltare ska ha organisatoriska och administrativa system för att förhindra intressekonflikter. Syftet med systemen ska vara att undvika intressekonflikter. Systemen ska därför bestå av riktlinjer, rutiner, verktyg och tekniska hjälpmedel för att kunna identifiera och hantera potentiella intressekonflikter för att på så sätt hindra dem från att uppstå. En AIF-förvaltarens organisation ska också vara uppbyggd på ett sådant sätt att systematiska intressekonflikter mellan olika ansvarsområden och uppgifter som kan vara svårförenliga undviks. Närmare bestämmelser om de organisatoriska och administrativa systemen för hantering av intressekonflikter finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Där framgår bl.a. kriterier som ska tas i beaktande vid identifiering av intressekonflikter och att en AIF-förvaltare ska ha en skriftlig policy för hantering och övervakning av intressekonflikter.

Bestämmelsen i *tredje stycket* innebär att en investerare inte får ges förmånligare villkor än övriga investerare, om detta inte framgår av fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande bestämmelser som reglerar fondens verksamhet. Bestämmelsen saknar motsvarighet i LIF. Enligt kommissionens förslag till genomförandeförordning får de förmånligare villkor som ges till en eller flera investerare inte medföra en väsentlig nackdel för fondens övriga investerare. Information om eventuella rättigheter till förmånligare villkor ska enligt 10 kap. 1 § 11 ingå i informationsbroschyren för AIF-fonden.

Paragrafen genomför artikel 12.1, delvis, och artikel 14.1 och har behandlats i avsnitt 8.2.1.

21 § Om de åtgärder som AIF-förvaltaren har vidtagit enligt 20 § inte är tillräckliga för att förhindra att investerarnas intressen kan komma att påverkas negativt, ska förvaltaren tydligt informera investerarna om arten av eller orsaken till intressekonflikterna innan förvaltaren utför något uppdrag för deras räkning.

En AIF-förvaltare ska vidta åtgärder för att förebygga de problem som orsakar att investerarens intressen kan komma att påverkas negativt.

Om det trots de åtgärder som AIF-förvaltaren vidtagit för att förhindra intressekonflikter är rimligt att anta att sådana ändå kan komma att uppstå, ska en AIF-förvaltare enligt *första stycket* informera investerarna om detta innan förvaltaren utför något uppdrag för investerarnas räkning. Hur investerarna ska informeras regleras i kommissionens förslag till genomförandeförordning. En bestämmelse motsvarande det första stycket finns i 8 kap. 21 § andra stycket lagen om värdepappersmarknaden.

Enligt *andra stycket* ska en AIF-förvaltare vidta åtgärder för att förebygga de problem som orsakar att investerares intressen kan komma att påverkas negativt. En AIF-förvaltare ska således inte anses uppfylla kraven på hantering av intressekonflikter i 20 § endast genom att lämna information till investerare enligt det första stycket, utan måste också visa att förvaltaren vidtar åtgärder för att förhindra de intressekonflikter som identifierats.

Paragrafen genomför artikel 14.2 och har behandlats i avsnitt 8.2.2.

Primärmäklare

22 § Om en AIF-förvaltare använder sig av en primärmäklares tjänster ska villkoren för samarbetet anges i ett skriftligt avtal. I avtalet ska särskilt anges om det finns möjligheter till överföring av och förfoganderätt över AIF-fondens tillgångar. Avtalet får inte stå i strid mot AIF-fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande och ska innehålla en bestämmelse om att AIF-fondens förvaringsinstitut ska få del av innehållet i avtalet.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att ett skriftligt avtal ska upprättas om en AIF-förvaltare använder sig av en primärmäklares tjänster och anger vad som ska framgå av avtalet. En primärmäklare (prime broker) är ett kreditinstitut, ett reglerat värdepappersföretag eller motsvarande reglerat företag under tillsyn som tillhandahåller en kombination av specialiserade investerings- och finansieringstjänster till företrädesvis professionella investerare. Begreppet definieras i 1 kap. 11 § 21.

I avtalet ska särskilt anges om det finns möjlighet till överföring av och förfoganderätt över fondens tillgångar. Förfoganderätt över tillgångar kan exempelvis överföras enligt avtal om lån och återköp av värdepapper eller då värdepapper på annat sätt lämnas i pant.

Avtalet får inte stå i strid mot fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande bestämmelser. AIF-fondens förvaringsinstitut ska informeras om avtalet.

Paragrafen genomför artikel 14.3 och har behandlats i avsnitt 8.2.3.

Ersättningssystem

23 § En AIF-förvaltare ska ha ett ersättningssystem som främjar en sund och effektiv riskhantering.

Enligt paragrafen ska en AIF-förvaltare ha ett ersättningssystem som uppfyller de krav som anges där. Begreppet ersättningssystem omfattar AIF-förvaltarens dokumenterade ersättningspolicy samt den praktiska tillämpningen av den (jfr Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2011:1) om ersättningssystem i kreditinstitut och värdepappersbolag). Att ersättningssystemet ska främja sund och effektiv riskhantering innebär bl.a. att ersättningssystemet inte ska stå i strid mot de förvaltade AIF-fondernas riskprofiler, fondbestämmelser, bolagsordningar eller motsvarande bestämmelser som reglerar fondernas verksamhet. Kopplingen mellan ersättningssystem och riskhantering innebär också att bestämmelsen har betydelse för utformningen av principerna för ersättningar till de medarbetare som i tjänsten utövar ett väsentligt inflytande på AIF-förvaltarens eller de förvaltade AIF-fondernas riskprofiler, exempelvis den verkställande ledningen, risktagare och kontrollfunktioner.

Närmare bestämmelser om en AIF-förvaltares ersättningspolicy finns i bilaga II till AIFM-direktivet och i riktlinjer från Esma. Principerna i bilagan är baserade på kommissionens rekommendation 2009/384/EG om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn.

Bilaga II till AIFM-direktivet genomförs i svensk rätt genom föreskrifter. Bestämmelsen kombineras därför med ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om en AIF-förvaltares ersättningssystem, se 16 kap. 2 §.

Paragrafen genomför artikel 13.1 och har behandlats i avsnitt 8.3.

Särskilda krav för AIF-förvaltare med tillstånd för diskretionär förvaltning investeringsportföljer

24 § En AIF-förvaltare med tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer får inte placera en sådan investerares tillgångar i en AIF-fond som förvaltaren direkt eller på någon annans uppdrag förvaltar, om inte investeraren har godkänt detta på förhand.

Om en AIF-förvaltare har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer krävs enligt denna paragraf investerarens förhandsgodkännande. Syftet är att intressekonflikter inte ska uppkomma mellan å ena sidan förvaltarens roll som fondförvaltare och mottagare av ersättning för fondförvaltning, och å andra sidan investerarens behov av kostnadseffektiv portföljförvaltning. En motsvarande bestämmelse för fondbolag finns i 7 kap. 2 § LIF.

Paragrafen genomför artikel 12.2.a och har behandlats i avsnitt 8.7.1.

Tystnadsplikt

25 § Enskildas förhållanden till en AIF-fond, en AIF-förvaltare eller ett förvaringsinstitut får inte obehörigen röjas.

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bestämmelsen har utformats med 2 kap. 19 § LIF som förebild. Liksom reglerna i LIF bör ledning för tolkning och tillämpning av bestämmelsen hämtas från vad som gäller om banksekretess enligt 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. bestämmelsen har behandlats i avsnitt 8.1.

Uppgiftsskyldighet

26 § En AIF-förvaltare och ett förvaringsinstitut är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till förvaltaren och institutet, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om

det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Om skyldighet för AIF-förvaltare och förvaringsinstitut att lämna uppgifter till överförmyndaren finns bestämmelser i 16 kap. 10 a § föräldrabalken.

Bestämmelsen har utformats med 2 kap. 20 § LIF som förebild, se prop. 2002/03:150 s. 306.

9 kap. Förvaringsinstitut

Allmänna bestämmelser om förvaringsinstitut

1 § En AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond som förvaltaren förvaltar se till att ett förvaringsinstitut utses.

Förvaringsinstitutet ska handla hederligt, rättvist, oberoende och professionellt samt uteslutande i AIF-fondens och investerarnas intresse.

Det åligger AIF-förvaltaren att se till att det för var och en av de förvaltade AIF-fonderna finns ett enda förvaringsinstitut som uppfyller kraven i kapitlet.

Även om det är förvaltaren som ska se till att ett lämpligt förvaringsinstitut utses åligger skyldigheterna enligt andra stycket, att agera hederligt, rättvist, oberoende och professionellt samt i fondens och investerarnas intresse, förvaringsinstitutet självt. Vad förvaringsinstitutet rent konkret ska göra följer av bestämmelserna om förvaring och kontroll i detta kapitel och i kommissionens genomförandeförordning.

Skyldigheten att agera hederligt, rättvist och professionellt innebär också att förvaringsinstitutet måste agera med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg, om institutet delegerar förvaringsinstitutsuppgifter, dels i valet av uppdragstagare, dels i övervakningen av denne, se 13 § och artikel 21.11. c.

Bestämmelserna i detta kapitel om förvaringsinstitut gäller samtliga AIF-fonder, dvs. även specialfonder. Dessa omfattas således inte längre av 3 kap. LIF.

Paragrafen genomför artikel 21.1 och artikel 21.10 första stycket.

2 § Ett förvaringsinstitut ska hålla verksamhet som förvaringsinstitut åtskild från verksamheter som kan komma i konflikt med AIF-förvaltarens, AIF-fondens eller investerarnas intressen.

Förvaringsinstitutet ska identifiera, hantera och övervaka eventuella intressekonflikter. Sådana konflikter ska redovisas för fondens investerare.

En korrekt hantering av intressekonflikter är en förutsättning för att någon ska kunna utses till förvaringsinstitut. Det åligger således AIF-förvaltaren att kontrollera att det förvaringsinstitut som utses hanterar sina intressekonflikter på rätt sätt. I flertalet fall kommer förvaringsinstitutet att vara ett kreditinstitut med tillstånd att bedriva värdepappersrörelse. För ett svenskt förvaringsinstitut innebär det att institutet ska tillämpa reglerna i 8 kap. 21 § lagen om värdepappersmarknaden och 11 kap. FFFS 2007:16. AIF-förvaltaren bör kunna utgå från att ett förvaringsinstitut som hanterar sina intressekonflikter enligt dessa regler uppfyller kraven på förvaringsinstitut i denna del. Kravet på att hålla verksamheterna åtskilda och att övervaka och hantera intressekonflikter åvilar dock förvaringsinstitutet självt. Institutet måste således identifiera de verksamheter där andra kunder eller förvaringsinstitutet självt kan ha intressen som står i konflikt med förvaringsinstitutsverksamheten. Det gäller t.ex. verksamheter som handel med värdepapper för egen och kunders räkning samt investeringsrådgivning. Information om en AIF-fonds affärer eller positioner skulle kunna missbrukas och förvaringsinstitutsverksamheten måste därför hållas åtskild från sådan verksamhet, både funktionellt och hierarkiskt. Även kund/leverantörsförhållandet mellan AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet kan i viss mån innebära en intressekonflikt. Förvaringsinstitutets kontrollerande funktion, t.ex. avseende värdering och rutiner för inlösen av andelar, ska utföras för att värna andelsägarnas intressen och behöver inte alltid sammanfalla med AIF-förvaltarens intressen. Särskilt inte om förvaringsinstitutet upptäcker fel och brister och kräver kostsamma åtgärder från AIF-förvaltarens sida. För att hantera detta måste förvaringsinstitutet organisera sin verksamhet så att den kontrollerande funktionen inte påverkas av kundrelationen till AIF-förvaltaren. Förvaringsinstitutet måste t.ex. se till att ha en tydlig och robust eskaleringsprocess för att hantera brister som upptäcks i den kontrollerande verksam-

heten. Mer detaljerad reglering finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

När det gäller kravet i *andra stycket* på att redovisa intressekonflikterna för investerarna bör detta inte ses som ett krav på att redovisningen måste komma direkt från förvaringsinstitutet. Redovisningen kan ske t.ex. i AIF-fondens informationsbroschyr och avse de olika eventuella intressekonflikter som kan föreligga hos förvaringsinstitutet. Om redovisningen ska ske i informationsbroschyren bör detta regleras i avtalet mellan AIF-förvaltaren, eller AIF-fonden, och förvaringsinstitutet, se 3 §.

Paragrafen genomför artikel 21.10 *andra stycket*.

Skriftligt avtal

3 § AIF-förvaltaren eller AIF-fonden och förvaringsinstitutet ska ingå ett skriftligt avtal som reglerar förhållandet mellan parterna. I avtalet ska bland annat anges det informationsutbyte och den samordning som krävs för att institutet ska kunna utföra sina uppgifter för fondens räkning i enlighet med kraven i denna lag och andra författningar.

Detaljerade bestämmelser om vad avtalet ska innehålla finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 21.2.

Förvaringsinstitut för EES-baserade AIF-fonder

4 § Ett förvaringsinstitut för en EES-baserad AIF-fond ska vara

1. ett kreditinstitut som
 - a) har stadgeenligt säte inom EES, och
 - b) har beviljats tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG,
2. ett värdepappersföretag som
 - a) har stadgeenligt säte inom EES,
 - b) omfattas av kapitalkraven i enlighet med artikel 20.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006

om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning)⁹, och

c) har beviljats tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, inbegripet sidotjänster för förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning och som har egna medel motsvarande det startkapital som anges i artikel 9 i det direktivet, eller

3. andra institut som står under fortlöpande tillsyn och som den 21 juli 2011 hör till de kategorier som har godtagits såsom förvaringsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG.

Förvaringsinstitutet ska vara etablerat i AIF-fondens hemland.

Paragrafen anger vilka olika företag som kan utses som förvaringsinstitut. Det rör sig enligt *första stycket 1 och 2* i första hand om kreditinstitut (t.ex. banker) och värdepappersinstitut med tillstånd att förvara finansiella instrument för kunders räkning, dvs. verksamhet enligt 2 kap. 2 § 1 lagen om värdepappersmarknaden. Hänvisningarna i lagtexten har gjorts till kreditinstitutsdirektivet, MiFID och UCITS-direktivet i stället för de svenska lagar som genomfört de direktiven, eftersom en svensk AIF-förvaltare kan förvalta AIF-fonder etablerade i andra medlemsstater. Bestämmelsen i *första stycket 3* följer av att en medlemsstat enligt UCITS-direktivet kan tillåta att även andra än sådana institut som angetts i första stycket 1 eller 2 får vara förvaringsinstitut.

Paragrafen genomför artikel 21.3.a–c första stycket och artikel 21.5.a och har behandlats i avsnitt 10.1.

Förvaringsinstitut för icke EES-baserade AIF-fonder

5 § Som förvaringsinstitut för icke EES-baserade AIF-fonder kan utses kreditinstitut eller annan enhet av samma slag som anges i 4 § första stycket 1 och 2 utan att villkoren däri är uppfyllda, under förutsättning att förvaringsinstitutet uppfyller kraven i 6 §.

⁹ EUT L 177, 30.6.2006, s. 201 (Celex 32006L0049), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU (EUT L 331, 15.12.2010, s. 120, Celex32010L0078).

Ett förvaringsinstitut enligt första stycket ska vara etablerat i det tredjeland där AIF-fonden är etablerad eller i hemlandet för den AIF-förvaltare som förvaltar fonden.

Bestämmelsen i paragrafens *första stycke* ger, för icke EES-baserade AIF-fonder, utrymme att som förvaringsinstitut utse även andra företag än sådana som anges i 4 §. Motsvarigheterna till kreditinstitut m.fl. i tredjeland kommer formellt inte att ha tillstånd enligt de direktiv som anges i 4 §. De kan enligt 5 § ändå vara förvaringsinstitut för AIF-fonder, etablerade i samma land. Det förutsätter dock att institutet står under en reglering som anses likvärdig med regleringen inom EES, se 6 §.

Enligt *andra stycket* ska förvaringsinstitutet vara etablerat i samma land som fonden eller i det land som AIF-förvaltaren är etablerad. Normalt torde förvaringsinstitutet och fonden finnas i samma land. Men det kan inte uteslutas att det kan finnas konstruktioner där fond och förvaringsinstitut är etablerade i olika länder. För icke EES-baserade AIF-fonder, förvaltade av svenska AIF-förvaltare, innebär bestämmelsen i sådana situationer att förvaringsinstitutet ska vara etablerat i Sverige. Se dock övergångsbestämmelserna, där möjligheten i artikel 61.5 i AIFM-direktivet, att tillåta att förvaringsinstitut i andra länder än fondens eller förvaltarens hemland utnyttjas av förvaltare av vissa fonder.

Paragrafen genomför artikel 21.3.c andra stycket och 21.5.b.

Särskilda krav på förvaringsinstitut utanför EES

6 § Ett utsett förvaringsinstitut som är etablerat utanför EES ska vid varje tidpunkt

1. omfattas av effektiv reglering, inbegripet minimikapitalkrav, och effektiv tillsyn av verksamheten med samma verkan som unionsrätten, och

2. enligt avtal vara ansvarigt gentemot AIF-fonden eller dess investerare i enlighet med 17–20 §§ samt uttryckligen utfästa sig att uppfylla villkoren i 13–16 §§.

Mellan det land där förvaringsinstitutet är etablerat och de länder inom EES där den icke EES-baserade AIF-fondens aktier eller andelar avses att marknadsföras samt, i förekommande fall, AIF-förvaltarens hemland ska det fortlöpande finnas

1. en skriftlig överenskommelse som uppfyller bestämmelserna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, och

2. en skriftlig överenskommelse mellan ländernas behöriga myndigheter om samarbete och informationsutbyte.

Landet där förvaringsinstitutet är etablerat ska också ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Paragrafen anger de ytterligare krav som gäller för förvaringsinstitut i tredjeland.

För det första ska institutet stå under en effektiv reglering och tillsyn. Vad detta närmare innebär anges i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Förvaringsinstitutet ska även enligt avtal vara ansvarigt gentemot AIF-fonden eller investerarna för skador på samma sätt som ett svenskt förvaringsinstitut är enligt 17 och 18 §§. Beroende på AIF-fondens juridiska konstruktion kan ett sådant avtal slutas direkt mellan fonden och förvaringsinstitutet (vilket förutsätter att fonden har kapacitet att ingå ett sådant avtal) eller mellan AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet till förmån för investerarna (ett s.k. tredjemansavtal, se Adlercreutz, Avtalsrätt I, 12.e uppl., s 142 ff.). I båda fallen är det dock en förutsättning att den rättsordning som ska tillämpas på avtalet fungerar så att avtalet faktiskt kommer att innebära en rätt till ersättning enligt de villkor som anges i 17 och 18 §§ för fonden eller investerarna. En svensk AIF-förvaltare som avser att förvalta en AIF-fond i tredjeland bör därför till sin tillståndsansökan enligt 6 kap. foga ett rättsutlåtande eller motsvarande som klargör detta.

Därutöver krävs enligt *andra stycket* skatteavtal och överenskommelser om tillsynssamarbete mellan de berörda länderna. Kravet i *sista stycket*, att landet ifråga ska ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism, innebär i praktiken att landet inte får vara uppfört på förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier som sammanställs av FATF.

Om en behörig myndighet i ett land inom EES har en avvikande åsikt om bedömningar som de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemland har gjort beträffande första stycket 2, andra

stycket 2 och tredje stycket, får myndigheterna hänskjuta frågan till Esma, se 14 kap. 14 §. Detta blir dock knappast aktuellt förrän efter 2015 eftersom det först då kan komma att finnas gemensamma regler för gränsöverskridande verksamhet avseende icke EES-baserade AIF-fonder, se avsnitt 14.4.

Paragrafen genomför artikel 21.6 första stycket.

Förvaringsinstitut för vissa typer av slutna AIF-fonder

7 § För en AIF-fond får till förvaringsinstitut utses andra än sådana som anges i 4 och 5 §§, om

1. investerarna saknar rätt till inlösen under fem år från den första investeringen, och

2. fonden enligt sin investeringsstrategi

a) generellt inte investerar i finansiella instrument som kräver depåförvaring, eller

b) generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

En fysisk eller juridisk person får utses till förvaringsinstitut för sådana AIF-fonder som avses i första stycket om

1. funktionen som förvaringsinstitut utgör en del av den fysiska eller juridiska personens yrkes- eller affärsverksamhet för vilken gäller registreringsskyldighet enligt lag, andra författningar eller yrkesetiska regler, och

2. det finns finansiella och yrkesmässiga garantier för att relevanta förvaringsinstitutsuppgifter och därmed förenade åtaganden kan utföras på ett effektivt sätt.

Paragrafen är en specialreglering för vissa typer av fonder som generellt inte investerar i finansiella tillgångar som kan depåförvaras. Huvudregeln i 4 och 5 §§ om att förvaringsinstitutet ska vara ett finansiellt institut av visst slag är utformad för att passa AIF-fonder som placerar i finansiella tillgångar, t.ex. finansiella instrument som kan depåförvaras. I de fallen utgör förvaringen av de finansiella instrumenten förvaringsinstitutets huvuduppgift. Det är då relevant att ställa krav på specifika tillstånd och kapitalstyrka. För fonder som investerar i andra tillgångar, t.ex. fastigheter eller ägarandelar som inte är finansiella instrument eller i aktier i onoterade företag, är

dock förvaringsinstitutets kontroll av äganderätten oftast viktigare än själva förvaringen av tillgångarna.

För att vara lämpligt som förvaringsinstitut måste det dock finnas en tydlig koppling mellan den verksamhet som den fysiska eller juridiska personen normalt bedriver och de förvaringsinstitutsuppgifter som ska fullgöras. För en AIF-fond som investerar i onoterade aktier eller fastigheter kan t.ex. en advokat eller en revisor vara lämpliga som förvaringsinstitut, jfr skäl 34 i AIFM-direktivet. Ett krav är dock att personen ifråga antingen står under tillsyn enligt lag eller enligt yrkesetiska regler.

Paragrafen genomför artikel 21.3. tredje stycket.

Begränsningar på grund av intressekonflikter

8 § En AIF-förvaltare får inte utses som förvaringsinstitut.

Första stycket gäller även för en primärmäklare som verkar som motpart till en AIF-fond för vilken den är primärmäklare, om inte verksamheten som förvaringsinstitut hålls åtskild från tillhandahållandet av tjänster i egenskap av primärmäklare. En sådan mäklare ska dessutom ha rutiner för att kunna identifiera, hantera, övervaka och redovisa intressekonflikter för AIF-fondens investerare.

Utöver de generella bestämmelserna om förvaringsinstitutets hantering av intressekonflikter ställer paragrafen upp vissa ytterligare krav. Enligt *första stycket* kan en AIF-förvaltare aldrig utses som förvaringsinstitut, varken för egna eller andras fonder. Det har ingen betydelse hur AIF-förvaltaren har organiserat sig eller hur väl olika verksamheter hålls åtskilda; samma juridiska person kan inte vara både AIF-förvaltare och förvaringsinstitut. Detta torde även följa av att en AIF-förvaltare inte får ägna sig åt någon annan verksamhet än förvaltning av AIF-fonder, se 3 kap. 1 § sista stycket och artikel 6.2.

Detsamma gäller enligt *andra stycket* som huvudregel även i förhållande till primärmäklare. I det fallet kan dock en primärmäklare, liksom andra förvaringsinstitut, se till att hålla verksamheten som förvaringsinstitut åtskild från verksamheten som primärmäklare (och andra verksamheter som kan ge upphov till intressekonflikter). Under förutsättning att primärmäklaren håller verksamheten tillräckligt avskild, och identifierar, övervakar och redovisar intressekonflikterna

kan även en primärmäklare utses till förvaringsinstitut, se kommentaren till 2 §.

Paragrafen genomför artikel 21.4.

Förvaringsinstitutets uppgifter

Övervakning av penningflöden

9 § Förvaringsinstitutet har till uppgift att övervaka AIF-fondens penningflöden.

Förvaringsinstitutet ska särskilt se till att betalningar som mottagits från investerare och alla likvida medel i AIF-fonden bokförs på likvidkonton som har öppnats i AIF-fondens namn eller i AIF-förvaltarens eller förvaringsinstitutets namn för fondens räkning.

Likvidkonton enligt första stycket ska öppnas hos sådana enheter som avses i artikel 18.1.a–c i kommissionens direktiv 2006/73/EG av den 10 augusti 2006 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet¹⁰. Likvidkonton får även öppnas hos någon annan enhet av samma slag, på relevanta marknader där sådana konton krävs, om enheten är föremål för effektiv reglering av och tillsyn över verksamheten, som har samma verkan som unionsrätten och som genomdrivs effektivt och i enlighet med principerna i artikel 16 i nämnda direktiv.

Om likvidkontot har öppnats i förvaringsinstitutets namn för AIF-fondens räkning får medel som tillhör förvaringsinstitutet eller sådana enheter som avses i andra stycket inte finnas på samma konto.

Paragrafen reglerar förvaringsinstitutets uppgifter avseende fondernas penningflöden. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 10.4. Enligt *första och andra styckena* har förvaringsinstitutet vissa övervakande uppgifter avseende penningflödena som innebär att institutet ska bevaka att gjorda betalningar från investerare ska bokföras på likvidkonton i fondens namn, eller i AIF-förvaltarens eller förvaringsinstitutets namn för fondens räkning. De senare alternativen blir aktuella om AIF-fondernas juridiska konstruktion är sådan att

¹⁰ EUT L 241, 2.9.2006, s. 26 (Celex 32006L0073).

fonderna inte själva kan stå som kontohållare. I de senare fallen måste enligt *sista stycket* kontot som öppnats för fondens räkning vara åtskilt så att medel från förvaringsinstitutet eller AIF-förvaltaren inte finns på samma konto.

I *tredje stycket* anges var ett konto för en AIF-fond får öppnas. Oftast torde det vara fråga om konto hos ett kreditinstitut, t.ex. en bank. Många gånger kommer likvidkontot att öppnas hos förvaringsinstitutet vilket underlättar förvaringsinstitutets skyldighet att bevaka fondens penningflöden. Om kontot öppnas hos någon annan måste förvaringsinstitutet informeras om vilka konton som finns och från kontohållaren få information om kontorörelser, t.ex. insättningar och uttag. I kommissionens förslag till genomförandeförordning specificeras uppgifter enligt denna paragraf.

Paragrafen genomför artikel 21.7.

Förvaring av AIF-fondens tillgångar

10 § Förvaringsinstitutet ska

1. depåförvara

a) alla finansiella instrument som kan registreras på ett konto för finansiella instrument som har öppnats hos förvaringsinstitutet, och

b) alla finansiella instrument som fysiskt kan levereras till förvaringsinstitutet, samt

2. kontrollera AIF-förvaltarens, för AIF-fondens räkning, eller AIF-fondens äganderätt till övriga tillgångar samt föra och hålla ett uppdaterat register över dem.

Förvaringsinstitutet får inte utan godkännande av AIF-förvaltaren eller AIF-fonden förfoga över de tillgångar som avses i första stycket.

I bestämmelsen klargörs förvaringsinstitutets huvuduppgifter avseende AIF-fondernas tillgångar; att antingen förvara dem eller kontrollera äganderätten. Finansiella instrument ska som huvudregel förvaras av förvaringsinstitutet. För sådana värdepapper som kontoförs av en central värdepappersförvarare, t.ex. Euroclear, innebär det att de ska förvaras i depå hos förvaringsinstitutet. Innehavet i depån kontoförs i sin tur på ett förvaltarkonto hos en central värdepappersförvarare, öppnat av förvaringsinstitutet för kunders

räkning. För tillgångar som inte kan depåförvaras, varken elektroniskt eller fysiskt, ska förvaringsinstitutet enligt *första stycket 2*, kontrollera att AIF-fonden har äganderätt till tillgångarna och föra ett register över dem. Det bör observeras att registret inte i sig har någon sakrättslig verkan på samma sätt som förvaringsinstitutets registrering av finansiella instrument i en depå. I det senare fallet följer den sakrättsliga verkan av 3 kap. 10 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument. Närmare bestämmelser om vilka tillgångar som ska depåförvaras enligt *första stycket 1* finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 21.8.a (i), 21.8.b (i) och (iii) samt 21.10 tredje stycket.

11 § För att fullgöra sina uppgifter enligt 10 § första stycket 1 ska förvaringsinstitutet se till att alla finansiella instrument registreras på ett separat konto hos institutet i AIF-fondens namn, eller i AIF-förvaltarens namn för fondens räkning, och i enlighet med principerna i artikel 16 i kommissionens direktiv 2006/73/EG.

För att fullgöra sina uppgifter enligt 10 § första stycket 2 ska förvaringsinstitutet lägga uppgifter eller handlingar från AIF-förvaltaren eller AIF-fonden samt andra tillgängliga handlingar till grund för sin bedömning av äganderätten till tillgångarna.

Enligt paragrafens *första stycke* ska AIF-fondens finansiella instrument som ska depåförvaras hållas åtskilda från förvaringsinstitutets, AIF-förvaltarens och andras tillgångar. Om detta sker på ett eller flera konton spelar ingen roll, huvudsaken är att det konto eller de konton som används är separata i förhållande till AIF-förvaltarens, förvaringsinstitutets och andras konton. Syftet är att AIF-fondens tillgångar alltid ska kunna identifieras som tillhörande fonden och skyddas om någon annan än fonden, t.ex. AIF-förvaltaren eller förvaringsinstitutet, skulle gå i konkurs. Ytterligare bestämmelser om detta finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Andra stycket innehåller en hjälpregel för att närmare kunna avgöra vad förvaringsinstitutet ska göra för att kontrollera äganderätten enligt 10 § första stycket 2. Förvaringsinstitutet ska kontrollera de bevis som finns för AIF-fondens äganderätt. Det kan vara fråga om handlingar och dokumentation från AIF-förvaltaren

eller AIF-fonden men också andra externa bevis. Ytterligare bestämmelser om detta finns i förslaget till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 21.8.a (ii) och 21.8.b (ii).

Förvaringsinstitutets övriga uppgifter

12 § Förvaringsinstitutet ska, utöver vad som anges i 9 och 10 §§, verkställa AIF-förvaltarens instruktioner, om de inte strider mot bestämmelserna i denna lag eller annan författning, fondbestämmelserna eller bolagsordningen, samt se till att

1. försäljning, emission, återköp, inlösen och makulering av andelar eller aktier i AIF-fonden genomförs enligt bestämmelserna i denna lag, kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, fondbestämmelserna eller bolagsordningen,

2. värdet av andelarna eller aktierna i AIF-fonden beräknas enligt denna lag, kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, fondbestämmelserna eller bolagsordningen,

3. ersättningar för transaktioner som berör en AIF-fonds tillgångar betalas in till fonden utan dröjsmål, och

4. AIF-fondens intäkter används enligt bestämmelserna i denna lag, kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, fondbestämmelserna eller bolagsordningen.

Paragrafen reglerar förvaringsinstitutets kontrollerande uppgifter, utöver vad som gäller om penningflöden enligt 9 §. Uppgifterna motsvarar i stor utsträckning vad ett förvaringsinstitut för värdepappersfonder ska göra enligt 3 kap. 2 § LIF med den viktiga skillnaden att lagregeln avseende AIF-fonder kompletteras av bestämmelser i kommissionens förslag till genomförandeförordning. I förslaget anges vad som krävs av förvaringsinstitutet avseende var och en av uppgifterna i paragrafen. Där framgår bl.a. att vissa kontroller ska utföras ex-post, dvs. efter det att transaktioner m.m. har genomförts medan andra, t.ex. kontroll av processer och rutiner hos AIF-förvaltaren, ska ske på ett övergripande plan utan anknytning till enskilda transaktioner. Någon skyldighet för förvaringsinstitutet

att kontrollera att en viss investering inte strider mot fondens placeringsbegränsningar eller att en försäljning av andelar genomförs korrekt innan transaktionen genomförs eller leverans/betalning sker föreligger alltså inte.

Paragrafen genomför artikel 21.9.

Uppdragsavtal

13 § Förvaringsinstitutet får inte uppdra åt annan att utföra andra förvaringsinstitutsfunktioner än förvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 10 §.

Delegering enligt första stycket förutsätter att förvaringsinstitutet

1. kan visa att det finns ett objektiva skäl för delegering av uppgifterna och att avsikten inte är att kringgå kraven i denna lag eller annan författning,
2. har handlat professionellt vid valet av uppdragstagare, och
3. regelbundet övervakar uppdragstagaren och dennes rutiner avseende delegerade uppgifter.

Ett förvaringsinstitut kan enligt bestämmelsen inte delegera de kontrollerande uppgifterna enligt 9 och 12 §§. Uppgifterna att förvara eller kontrollera äganderätten kan dock delegeras, om förutsättningarna i denna och efterföljande paragrafer är uppfyllda. Ytterligare bestämmelser om delegering av förvaringsinstitutsfunktionerna finns i förslaget till genomförandeförordning. Där framgår bl.a. hur förvaringsinstitutet ska gå till väga för att anses ha handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg i valet av uppdragstagare och i övervakningen av denne.

Varje uppdrag som ett förvaringsinstitut lämnar åt andra att utföra innebär dock inte delegering i lagens mening. Enligt skäl 42 i AIFM-direktivet omfattas inte supportuppgifter som är kopplade till de kontrollerande uppgifterna, såsom administrativa och tekniska funktioner. Uppgifterna måste således nå upp till en viss grad av väsentlighet för att det ska vara fråga om delegering. Likaså framgår av artikel 21.11 sista stycket att det inte innebär delegering från förvaringsinstitutets sida att utnyttja clearing- och avvecklingstjänster.

AIFM-direktivet innehåller inga regler om att förvaringsinstitutets delegering ska anmälas till den behöriga myndigheten. Sådana regler finns dock för svenska värdepappersinstitut i 8 kap. 14 § lagen om värdepappersmarknaden och för banker i 6 kap. 7 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Svenska förvaringsinstitut kan därför på grund av dessa regler vara skyldiga att anmäla sina uppdragsavtal till Finansinspektionen.

Paragrafen genomför artikel 21.11 första stycket a–c och femte stycket.

Övriga villkor för uppdragsavtal

14 § Förvaringsinstitutet ska, utöver vad som anges i 13 § och om inget annat följer av 15 §, förvissa sig om att uppdragstagaren

1. har den struktur och den sakkunskap som krävs i förhållande till uppdraget,

2. omfattas av en effektiv reglering, inbegripet minimikapitalkrav, avseende depåförvaringsuppgifter, effektiv tillsyn över verksamheten i den berörda jurisdiktionen och regelbunden extern granskning för att säkerställa att de finansiella instrumenten finns i uppdragstagarens besittning,

3. håller de anförtrodda tillgångarna åtskilda från egna och andras tillgångar så att de alltid går att identifiera,

4. använder AIF-fondens tillgångar endast om AIF-förvaltaren eller AIF-fonden har gett sitt godkännande och efter anmälan till förvaringsinstitutet, samt

5. uppfyller de allmänna skyldigheter och respekterar de förbud som anges i 1, 2, 10 och 11 §§.

Enligt punkten 3 ska AIF-fondens tillgångar hållas åtskilda från uppdragstagarens egna och andras tillgångar. Detta hindrar dock inte att uppdragstagaren förvarar flera AIF-fonders tillgångar på ett s.k. ombnibuskonto, se skäl 40 i AIFM-direktivet. Detta konto måste dock hållas åtskilt från andra konton och det måste fortfarande gå att identifiera vilka tillgångar som hör till vilken fond.

Paragrafen genomför artikel 21.11 andra stycket d.

Särskilda bestämmelser vid uppdragsavtal avseende depåförvaringsuppgifter utanför EES

15 § Om lagstiftningen i ett land utanför EES kräver att vissa finansiella instrument depåförvaras av en lokal enhet och det inte finns någon sådan enhet som uppfyller kraven i 14 § 2, får förvaringsinstitutet ändå uppdra depåförvaringsfunktioner åt enheten. Detta får dock ske endast i den omfattning som är nödvändig enligt tredjelandets lagstiftning och endast så länge det inte finns lokala enheter som uppfyller dessa krav.

För delegering enligt första stycket krävs dessutom att

1. AIF-fondens investerare dessförinnan har informerats om att delegeringen är nödvändig enligt tredjelandets lagstiftning och om de omständigheter som motiverar delegeringen, och

2. AIF-förvaltaren eller fonden har gett instruktioner till förvaringsinstitutet att delegera depåförvaringen av de finansiella instrumenten till en lokal enhet.

Paragrafen reglerar det förhållandet att ett visst finansiellt instrument enligt lagstiftningen i ett tredjeland måste förvaras i det landet. Det kan t.ex. vara fråga om att kontoföringen av finansiella instrument enligt lag är uppbyggd så att endast inhemska institut kan vara kontoförande i förhållande till den centrala värdepappersförvararen. Om det samtidigt är så att dessa institut inte står under tillsyn eller inte omfattas av krav på att hålla kunders egendom åtskild skulle förvaringen strida mot kraven i 14 § 2. Det skulle i praktiken kunna innebära att ett förvaringsinstitut inte kan förvara sådana tillgångar i enlighet med lagen. Under förutsättning att fondens investerare har informerats och att instruktionen om att förvara instrumentet i fråga på detta sätt kommer från AIF-fonden eller AIF-förvaltaren är det dock tillåtet att delegera förvaringsuppgifter på detta sätt.

Paragrafen genomför artikel 21.11 tredje stycket.

Vidaredelegering

16 § En uppdragstagare får vidaredelegera uppgifter enligt 13 §, om samtliga villkor som uppställs för förvaringsinstitutets delegering är uppfyllda. I sådant fall ska även det som anges i 17–20 §§ gälla i

förhållande till dem som har delegerats respektive vidaredelegerats uppgifter.

Paragrafen genomför artikel 21.11 fjärde stycket och artikel 21.13 andra stycket i AIFM-direktivet och rör vidaredelegering från förvaringsinstitutets uppdragstagare. För uppdragstagarens vidaredelegering gäller samma krav som för förvaringsinstitutets egen delegering.

Ansvar vid förlust av finansiella instrument som depåförvaras

17 § Om förvaringsinstitutet eller dess uppdragstagare har förlorat finansiella instrument som depåförvarats enligt 10 § första stycket 1, ska institutet utan onödigt dröjsmål återlämna finansiella instrument av identisk typ eller ett belopp motsvarande värdet till AIF-fonden eller dess förvaltare för fondens räkning.

Förvaringsinstitutet är inte ansvarigt enligt första stycket om institutet kan visa att förlusten är orsakad av en yttre händelse utanför institutets rimliga kontroll, och vars konsekvenser var omöjliga att undvika trots vidtagande av alla rimliga ansträngningar. Förvaringsinstitutet är inte heller skadeståndsskyldigt om förutsättningarna enligt 20 eller 21 § är uppfyllda.

Förvaringsinstitutet har enligt paragrafen ett kontrollansvar för förluster av finansiella instrument som depåförvaras, dvs. förvaringsinstitutet ansvarar för sådana förluster, om institutet inte enligt andra stycket kan visa att förlusten var orsakad av en yttre händelse utanför institutets rimliga kontroll. Vad som närmare avses med en förlust av finansiella instrument samt rekvisiten i andra stycket anges i kommissionens förslag till genomförandeförordning. Förvaringsinstitutet kan också enligt sista meningen under vissa förutsättningar fritas från ansvar när förvaringen delegerats, se 20 och 21 §§.

Paragrafen genomför artikel 21.12 första och andra styckena.

Ansvar för övriga skador

18 § Om AIF-fonden eller dess investerare tillfogats annan skada än sådan som avses i 17 § genom att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller av oaktsamhet har överträtt denna lag eller andra författningar som reglerar verksamheten, ska institutet ersätta skadan.

Paragrafen reglerar förvaringsinstitutets ansvar i andra situationer än vid förlust av finansiella instrument. I sådana situationer, t.ex. när förvaringsinstitutet fullgör sina kontrollerande uppgifter enligt 12 §, gäller ett culpa-ansvar, dvs. förvaringsinstitutet ansvarar för skada som uppstår på grund av uppsåt eller oaktsamhet. De övriga författningar som ett förvaringsinstitut kan överträda är t.ex. kommissionens genomförandeförordning till AIFM-direktivet.

Paragrafen genomför artikel 21.12 tredje stycket.

19 § Ett uppdrag åt annan att utföra förvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 10 § fråntar inte förvaringsinstitutet dess ansvar enligt denna lag. Detta gäller även om uppdragstagaren har vidaredelegerat uppgiften.

Paragrafen genomför artikel 21.13 första stycket och erinrar om att en delegering av arbetsuppgifter inte fråntar förvaringsinstitutet dess ansvar.

Ansvarsbefrielse

20 § Trots vad som anges i 19 § får förvaringsinstitutet befrias från ansvar för förlust av finansiella instrument som depåförvarats av en uppdragstagare, om förvaringsinstitutet kan visa att

1. samtliga krav för delegering enligt 13 och 14 §§ är uppfyllda,
2. det finns ett skriftligt avtal mellan institutet och uppdragstagaren som uttryckligen överför ansvaret till uppdragstagaren och gör det möjligt för AIF-förvaltaren eller AIF-fonden, eller institutet för deras räkning, att framställa krav mot uppdragstagaren, och
3. det finns ett skriftligt avtal mellan institutet och AIF-förvaltaren eller AIF-fonden som uttryckligen tillåter, och fastställer ett objektivi skäl för, ansvarsbefrielse för institutet.

Paragrafen innebär att förvaringsinstitutet kan överföra ansvaret för förluster av finansiella instrument till en tredje part. Detta förutsätter dock, enligt *punkten 1*, att samtliga krav för delegering enligt 13 och 14 §§ är uppfyllda. Det innebär att bestämmelsen inte är tillämplig när delegeringen skett med stöd av undantagsregeln i 15 § för vissa tredjelandsituationer. I de fallen kan i stället 21 § vara tillämplig. Det ska därutöver, enligt *punkten 2*, finnas ett avtal mellan förvaringsinstitutet och uppdragstagaren som gör det möjligt för AIF-förvaltaren eller AIF-fonden (eller förvaringsinstitutet för förvaltarens eller fondens räkning) att framställa krav direkt mot uppdragstagaren. Det ska således vara fråga om ett tredjemansavtal som ger fonden eller förvaltaren en självständig rätt gentemot uppdragstagaren. Detta förutsätter i sin tur att den rättsordning som ska tillämpas på avtalet möjliggör anspråk grundande på detta sätt. Andra typer av avtal där förvaringsinstitutet berättigas till skadestånd regressvis innebär ingen befrielse från ansvar enligt denna paragraf. Det ska slutligen, enligt *punkten 3*, finnas ett avtal mellan AIF-förvaltaren eller AIF-fonden och förvaringsinstitutet där denna typ av ansvarsbefrielse tillåts. Av det avtalet ska också framgå skälen till varför ansvarsbefrielsen tillåts. Vilka skäl det kan vara fråga om regleras i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 21.13 andra stycket a–c.

21 § Om förvaringsinstitutet har delegerat depåförvaringsuppgifter enligt 15 § får institutet befrias från ansvar för förlust av finansiella instrument, om

1. AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning uttryckligen tillåter en sådan ansvarsbefrielse,

2. AIF-fondens investerare, innan de gjorde sin investering, har blivit korrekt informerade om möjligheten till och förutsättningarna för en sådan ansvarsbefrielse,

3. AIF-förvaltaren eller AIF-fonden har gett instruktioner till förvaringsinstitutet om att delegera depåförvaringen av de finansiella instrumenten till en lokal enhet i tredjelandet,

4. det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och AIF-förvaltaren eller AIF-fonden som uttryckligen tillåter en sådan befrielse, och

5. det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och uppdragstagaren som uttryckligen överför ansvaret till uppdragstagaren och gör det möjligt för AIF-förvaltaren eller AIF-fonden,

eller institutet för deras räkning, att framställa krav mot uppdragstagaren för förlust av finansiella instrument.

Paragrafen reglerar ansvarsbefrielse i tredjelandssituationer, dvs. när inte samtliga villkor för delegering enligt 13 och 14 §§ är uppfyllda. Det handlar således om när ett finansiellt instrument förvaras i tredjeland av någon i det landet som inte uppfyller kraven på att stå under tillsyn eller hålla egendom separerad, se 15 §. Förvaringsinstitutet kan då befrias från sitt ansvar för förluster av finansiella instrument om förutsättningarna i paragrafen är uppfyllda. När det gäller förutsättningen i 5 gäller, liksom enligt 20 §, att den rättsordning som ska tillämpas måste möjliggöra anspråk grundande på tredjemansavtal.

Paragrafen genomför artikel 21.14.

Ansvar för förvaringsinstitut för specialfonder

22 § För förvaringsinstitut för specialfonder gäller, i stället för vad som anges i 17–21 §§, att om en fondandelsägare eller en AIF-förvaltare tillfogats skada genom att förvaringsinstitutet överträtt denna lag eller fondbestämmelserna ska institutet ersätta skadan.

Ansvarsbestämmelserna i 17–21 §§ gäller inte förvaringsinstitut för specialfonder. För dessa gäller samma regel som för förvaringsinstitut för investeringsfonder (tidigare värdepappersfonder), dvs. att förvaringsinstitutet är skadeståndsskyldigt oberoende av fel eller försummelse, se prop. 1989/90:153 s. 76. Ansvar i förhållande till både värdepappersfonder och specialfonder reglerades tidigare i 2 kap. 21 § LIF. Den del som rör specialfonder återfinns numera i ovanstående paragraf och innebörden är densamma som enligt gällande rätt. Bestämmelsen innebär inga lättnader i förhållande till det ansvar som följer av AIFM-direktivets bestämmelser. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 10.9.

Förvaringsinstitutets informationskyldighet

23 § På begäran av sina behöriga myndigheter ska ett förvaringsinstitut lämna all information som institutet har fått vid utförandet av förvaringsuppgifter och som AIF-fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva. Förvaringsinstitutets behöriga myndigheter ska utan dröjsmål lämna den mottagna informationen till fondens och förvaltarens behöriga myndigheter.

Finansinspektionen är behörig myndighet för svenska förvaringsinstitut som är kreditinstitut och värdepappersinstitut. Sådana institut ska således lämna efterfrågad information direkt till inspektionen. Enligt 7 § kan det dock förekomma förvaringsinstitut som inte står under inspektionens tillsyn, t.ex. advokater och revisorer. I de fallen kan advokatsamfundet eller revisorsnämnden vara behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.1.g i AIFM-direktivet och ska då i sin tur lämna informationen vidare till Finansinspektionen. Det bör framhållas att en ”behörig myndighet i förhållande till ett förvaringsinstitut” enligt definitionen i artikel 4.1.g inte är samma sak som en ”behörig myndighet” enligt definitionen i artikel 4.1.f. En behörig myndighet enligt artikel 4.1.f ska vara en nationell myndighet som ska ges tillsynsbefogenheter m.m. enligt AIFM-direktivet. En ”behörig myndighet i förhållande till ett förvaringsinstitut” är den som enligt andra regler utövar tillsyn över olika kategorier av förvaringsinstitut. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 10.10.

Paragrafen genomför artikel 21.16.

10 kap. Informationskrav*Informationsbroschyr*

1 § För varje EES-baserad AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar och för varje AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES ska det finnas en aktuell informationsbroschyr. Informationsbroschyren ska innehålla uppgifter om

1. fondens investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa kan ändras,

2. var mottagar-AIF-fonden är etablerad om AIF-fonden är en matar-AIF-fond samt information om var de underliggande fonderna är etablerade om AIF-fonden är en fond-i-fond,
3. de tillgångsslag vilka fonden får placera i och fondens riskprofil, inklusive information om användande av finansiell hävstång,
4. de viktigaste rättsliga följderna av en investering i fonden,
5. AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, revisorer och andra tjänsteleverantörer,
6. ansvarsförsäkring eller tillgängliga medel för att täcka eventuella skadeståndsanspråk i enlighet med 7 kap. 5 §,
7. delegering av förvaltnings- och förvaringsfunktioner,
8. principer och rutiner för värdering av tillgångarna i fonden,
9. hantering av likviditetsrisker och rätt till inlösen samt förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier,
10. avgifter och andra kostnader samt maximibelopp för direkta och indirekta avgifter och kostnader som belastar fondens investerare,
11. förvaltarens principer för likabehandling av investerare och rätt till förmånligare villkor för någon investerare i fonden,
12. fondens primärmäklare samt relevanta arrangemang mellan sådan mäklare och fonden,
13. hur och när regelbunden information om fonden enligt 8 och 9 §§ lämnas,
14. den senaste årsberättelsen enligt 4 § och det senaste beräknade nettotillgångsvärdet eller marknadsvärdet för fondens andelar eller aktier, samt
15. historisk avkastning.

För en AIF-fond som omfattas av ett krav på att offentliggöra prospekt behöver AIF-förvaltaren endast lämna information enligt första stycket som inte redan framgår av prospektet.

Första stycket innehåller en uppräkningslista av den information som en informationsbroschyr för en AIF-fond ska innehålla. *Punkten 1* rör uppgifter om AIF-fondens investeringsstrategi och mål. Informationen ska även omfatta en beskrivning av de omständigheter under vilka investeringsstrategi och mål kan ändras. Som en del av fondens investeringsstrategi ingår en beskrivning av de tillgångar som fonden får placera i, liksom fondens riskprofil. Detta framgår även särskilt av *punkten 3*.

Enligt *punkten 2* ska det av informationsbroschyren framgå var en eventuell mottagar-AIF-fond respektive underliggande fonder

är etablerade. Begreppet mottagar-AIF-fond är definierat i 1 kap. 11 § 17.

Enligt *punkten 3* ska informationsbroschyren innehålla information om de tillgångar fonden får placera i och en beskrivning av fondens riskprofil. Beskrivningen av fondens riskprofil ska exempelvis innehålla en beskrivning av de risker som är förenade med investeringen och de investeringstekniker som fonden tillämpar. Om fonden använder finansiell hävstång ska metoder, restriktioner och arrangemang kring användandet av finansiell hävstång beskrivas. Av beskrivningen ska exempelvis källorna till och metoderna för att skapa finansiell hävstång framgå liksom en beskrivning av de risker som är förenade med användandet av finansiell hävstång. Den fastställda högsta nivån av finansiell hävstång samt förfoganderätten över säkerheter i enlighet med bestämmelsen i 8 kap. 5 § ska också framgå.

Av *punkten 4* framgår att de viktigaste rättsliga följderna av det avtalsförhållande som inleds vid en investering i fonden ska beskrivas i informationsbroschyren. Informationen ska exempelvis innehålla uppgifter om jurisdiktion och tillämplig lagstiftning samt förekomsten av eventuella rättsliga instrument som reglerar erkännande och verkställande av domar i det land där AIF-fonden är etablerad.

Punkten 5 rör uppgifter om AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, revisorer och andra tjänsteleverantörer. Beskrivningen ska exempelvis innefatta vilka som utför nämnda uppgifter, vad uppdraget omfattar och investerarnas rättigheter.

Punkten 6 rör information om huruvida AIF-förvaltaren har tecknat ansvarsförsäkring mot skadeståndsansvar eller om AIF-förvaltaren i stället har extra egna medel för att täcka risker för skadeståndsansvar i enlighet med 7 kap. 5 §.

Uppgift om delegering av förvaltnings- och förvaringsfunktioner enligt *punkten 7* rör det fall när förvaltningsfunktioner har delegerats av AIF-förvaltaren samt det fall när förvaringsfunktioner har delegerats av förvaringsinstitutet. Uppgifterna ska exempelvis innehålla identitetsuppgifter för den till vilken uppgifterna har delegerats samt en beskrivning av eventuella intressekonflikter som kan uppstå till följd av delegeringen.

Uppgifter om principer och rutiner för värdering av tillgångarna i fonden i enlighet med *punkten 8* ska innehålla en beskrivning av hur ofta tillgångarna värderas, de principer som tillämpas för värderingen och hur investerarna får information om fondens nettotill-

gångsvärde. Metoder och tekniker för värdering av tillgångar som är svåra att värdera, exempelvis tillgångar som saknar priser på aktiva marknader, ska också framgå.

Uppgifter om hantering av likviditetsrisker och rätt till inlösen enligt *punkten 9* ska innehålla en beskrivning av likviditetshantering under normala och exceptionella förhållanden samt de principer som gäller för investerarnas rätt till inlösen.

Beskrivning av kostnader och avgifter enligt *punkten 10* ska omfatta dels direkta avgifter som tas ut av fonden, dels andra kostnader som direkt eller indirekt belastar fonden.

Uppgifter om likabehandling av investerare enligt *punkten 11* ska innehålla en beskrivning av hur AIF-förvaltaren säkerställer en rättvis behandling av investerare. Om någon investerare ges eller har rätt till förmånligare villkor än övriga investerare ska uppgifter om detta lämnas. Informationen ska exempelvis omfatta en beskrivning av de förmånligare villkor som erbjuds, vilka investerare dessa villkor omfattar och dessa investerares juridiska eller ekonomiska koppling till AIF-fonden eller AIF-förvaltaren.

Punkten 12 rör uppgifter om primärmäklare och arrangemangen mellan primärmäklaren och AIF-fonden. Uppgifterna ska exempelvis innehålla information om vem som är primärmäklare, eventuell överföring av ansvar till primärmäklaren, i vilken utsträckning primärmäklaren har förfoganderätt över AIF-fondens tillgångar och information om eventuella intressekonflikter.

Enligt *punkten 13* ska informationsbroschyren innehålla uppgift om var och när investerare får tillgång till information om risk och likviditetshantering samt finansiell hävstång.

Av *punkten 14* framgår att informationsbroschyren ska omfatta den senaste årsberättelsen för AIF-fonden samt fondens senaste nettotillgångsvärde alternativt marknadspriset för fondens andelar eller aktier.

Punkten 15 anger att informationsbroschyren ska innehålla uppgifter om historisk avkastning. Kravet gäller bara om sådana uppgifter finns tillgängliga.

Enligt *andra stycket* behöver en AIF-förvaltare som förvaltar en AIF-fond som omfattas av ett krav på att offentliggöra ett prospekt, endast lämna sådan information i informationsbroschyren som inte redan framgår av prospektet. Sådan information får lämnas separat eller som en kompletterande del av prospektet. I den mån informationen lämnas som en del av prospektet kan AIF-förvaltaren hänvisa helt till prospektet i fråga om den information som ska lämnas

i informationsbroschyren. Bestämmelsen ska tillämpas av alla som omfattas av ett lagstadgat krav på att offentliggöra ett prospekt. Kravet kan följa av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG¹¹ (prospekt-direktivet), eller av nationell lagstiftning. Vilka som omfattas av krav på att offentliggöra prospekt i Sverige framgår av 2 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Ytterligare bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll för en specialfond finns i 12 kap. 9 §. Sådana uppgifter i informationsbroschyren som uppdateras mer regelbundet, exempelvis information om nettotillgångsvärde enligt punkt 14, kan lämnas i en bilaga till broschyren.

Paragrafen genomför artikel 23.1 och 23.3, och har behandlats i avsnitt 11.3.

Faktablad

2 § För AIF-fonder som en AIF-förvaltare marknadsför i Sverige till icke-professionella investerare ska det finnas ett aktuellt faktablad.

Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma AIF-fonden och den risk som är förenad med att investera i den.

Innehållet i faktabladet ska vara rättvisande och tydligt och får inte vara vilseledande. Det ska stämma överens med relevanta delar i informationsbroschyren.

Av faktabladet ska AIF-fondens rättsliga ställning framgå.

Om faktablad inte lämnas ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådant information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

¹¹ EUT L 345, 31.12.2003, s. 64 (Celex 32003L0071).

Paragrafen innehåller bestämmelser om faktablad. Bestämmelsen i *första stycket* innebär att AIF-förvaltare som i Sverige marknadsför andelar i AIF-fonder till icke-professionella investerare ska tillhandahålla ett aktuellt faktablad. Bestämmelsen gäller för alla AIF-fonder som marknadsförs i Sverige till icke-professionella investerare, både svenska AIF-fonder och AIF-fonder som är etablerade utomlands. Vem som är en professionell investerare framgår av 1 kap. 11 § 22.

Bestämmelserna i *andra och tredje styckena* motsvarar 4 kap. 16 a § andra och tredje styckena LIF och anger vilken information som faktabladet ska innehålla och hur informationen ska framställas.

I *fjärde stycket* anges att AIF-fondens rättsliga ställning ska framgå av faktabladet.

Femte stycket motsvarar vad som gäller i fråga om faktablad för en investeringsfond i enlighet med 4 kap. 20 § tredje stycket LIF.

Paragrafen saknar motsvarighet i AIFM-direktivet och har behandlats i avsnitt 7.4 samt avsnitt 11.3.3.

Tillhandahållande av information om AIF-fonder som marknadsförs i Sverige till icke-professionella investerare

3 § Informationsbroschyren och faktabladet ska på begäran kostnadsfritt tillhandahållas den som avser att köpa aktier eller andelar i en AIF-fond som marknadsförs i Sverige till icke-professionella investerare. Denne ska, med undantag för de fall som avses i 8 kap. 22 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, även utan begäran tillhandahållas faktabladet i god tid innan avtal ingås.

Om AIF-förvaltaren genom marknadsföring erbjuder allmänheten att köpa aktier eller andelar i en AIF-fond som avses i första stycket, ska det av erbjudandet framgå att det finns ett faktablad och en informationsbroschyr och var dessa finns att tillgå.

Paragrafen, som har sin förebild i 4 kap. 20 § första och andra styckena LIF, reglerar hur information om AIF-fonder som marknadsförs i Sverige till icke-professionella investerare ska tillhandahållas den som avser att investera i fonden. Av *första stycket* framgår att informationsbroschyren och faktabladet på begäran kostnadsfritt ska tillhandahållas den som avser att köpa andelar i en sådan AIF-fond. Informationen kan tillhandahållas elektroniskt eller på annat sätt.

Den som avser att investera i en sådan AIF-fond ska dessutom utan begäran tillhandahållas faktabladet i god tid innan avtal ingås. För de fall där fondandelar distribueras av mellanhänder, värdepappersinstitut eller försäkringsförmedlare, ansvarar dock mellanhanden för tillhandahållande av faktablad, på det sätt som framgår av 8 kap. 22 a § lagen om värdepappersmarknaden. Den bestämmelsen gäller även för försäkringsförmedlare på grund av hänvisningen i 5 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

Bestämmelsen i *andra stycket* innebär att det av marknadsföringsmaterial avseende fonden ska framgå att det finns ett faktablad och en informationsbroschyr och var dessa finns att tillgå.

Paragrafen saknar motsvarighet i AIFM-direktivet.

Årsberättelse

4 § En AIF-förvaltare ska inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår tillhandahålla en årsberättelse för varje

1. EES-baserad AIF-fond som förvaltaren förvaltar, och
2. AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES.

Årsberättelsen ska på begäran lämnas till AIF-fondens investerare. Årsberättelsen ska göras tillgänglig för Finansinspektionen och, om fondens hemland inte är Sverige, den behöriga myndigheten i AIF-fondens hemland.

En AIF-förvaltare som förvaltar en AIF-fond som omfattas av ett krav på att offentliggöra en årsredovisning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG¹², ska på begäran av AIF-fondens investerare lämna den kompletterande information som anges i 5 §, om den inte redan framgår av årsredovisningen.

Bestämmelsen i *första stycket* innebär att en AIF-förvaltare ska tillhandahålla en årsberättelse för EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren förvaltar och för AIF-fonder som förvaltaren marknadsför inom EES. En årsberättelse ska således tillhandahållas för alla EES-

¹² EUT L 390, 31.12.2004 s. 38 (Celex 32004L0109).

baserade fonder som en AIF-förvaltare förvaltar, oavsett om fonderna marknadsförs inom EES eller inte.

Att AIF-förvaltaren är skyldig att tillhandahålla en årsberättelse innebär att förvaltaren ska hålla årsberättelsen tillgänglig för den som önskar ta del av den. Årsberättelsen kan hållas tillgänglig elektroniskt eller på annat sätt. Att en årsberättelse ska tillhandahållas av förvaltaren innefattar även en skyldighet för AIF-förvaltaren att själv upprätta en årsberättelse, i det fall en årsberättelse inte upprättas av AIF-fonden.

Enligt bestämmelsen i *andra stycket* ska årsberättelsen lämnas till fondens investerare på begäran. Informationen kan lämnas elektroniskt eller på annat sätt. Årsberättelsen ska också göras tillgänglig för Finansinspektionen och den behöriga myndigheten i AIF-fondens hemland (om det är en annan behörig myndighet än Finansinspektionen). Årsberättelsen kan göras tillgänglig för behöriga myndigheter på olika sätt, exempelvis genom publicering på AIF-förvaltarens webbplats eller genom att årsberättelsen på begäran ges in till myndigheten.

Av paragrafens *tredje stycke* framgår att en förvaltare av en AIF-fond som är skyldig att offentliggöra en årsredovisning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG¹³ (öppenhetsdirektivet), endast behöver lämna sådan information som anges i 3 § som inte redan framgår av den offentliggjorda årsredovisningen. Informationen kan lämnas separat eller som en kompletterande del av årsredovisningen. Öppenhetsdirektivets bestämmelser om offentliggörande av årsredovisning är genomförda i svensk rätt genom bestämmelser i 16 och 17 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Av 16 kap. 1–3 §§ framgår vilka emittenter som omfattas av skyldigheten att offentliggöra en årsredovisning enligt den lagen. Sådana emittenter ska enligt 16 kap. 4 § offentliggöra sin årsredovisning så snart som möjligt och senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång. Bestämmelser om offentliggörande av årsredovisning finns även i 6 kap. 2 § bokföringslagen (1999:1078) samt 8 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554). Dessa bestämmelser avser inte offentliggörande i enlighet med öppenhetsdirektivet.

¹³ EUT L 390, 31.12.2004 s. 38 (Celex 32004L0109).

Ytterligare bestämmelser om årsberättelse och halvårsredogörelse för specialfonder finns i 12 kap. 11 § samt 14 kap. 4 §.

Paragrafen genomför artikel 22.1 och har behandlats i avsnitt 11.2.1.

5 § Årsberättelsen ska innehålla

1. en balansräkning eller motsvarande,
2. en resultaträkning eller motsvarande,
3. en verksamhetsberättelse,
4. information om väsentliga förändringar i den information som ska lämnas i informationsbroschyren enligt 1 §, och
5. information om ersättningar.

Uppgifterna om räkenskaper i årsberättelsen ska sammanställas i enlighet med

1. bestämmelserna om redovisning i AIF-fondens hemland eller, om det är fråga om en icke EES-baserad AIF-fond, i det land där fonden är etablerad, samt

2. AIF-fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande.

Bestämmelsen i *första stycket* anger vilka deluppgifter som årsberättelsen ska innehålla. Enligt *punkterna 1–3* ska AIF-fonden upprätta en resultat- och balansräkning eller motsvarande samt en verksamhetsberättelse. Närmare bestämmelser om principer för årsberättelsen, innehåll i resultat- och balansräkningar och verksamhetsberättelse finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning. AIF-fonder som omfattas av krav på att upprätta årsredovisning i enlighet med det fjärde bolagsrättsliga direktivet (78/660/EEG) ska även följa bestämmelserna i det direktivet som i svensk rätt är genomfört genom årsredovisningslagen (1995:1554). Enligt *punkten fyra* ska årsberättelsen innehålla information om väsentliga förändringar i den information som ska lämnas i informationsbroschyren för AIF-fonden i enlighet med 1 §. Vad som utgör en väsentlig förändring framgår av genomförandeförordningen. Enligt *punkten fem* ska årsberättelsen innehålla information om ersättningar. Innehållet i den information som ska lämnas om ersättningar regleras i 6 §.

Enligt *andra stycket 1* ska bestämmelser om redovisning i AIF-fondens hemland gälla för upprättandet av räkenskapsinformationen i årsberättelsen. För AIF-fonder som är baserade i Sverige

och tillämpar årsredovisningslagen gäller den lagen. För specialfonder som inte omfattas av krav på att upprätta årsredovisning enligt årsredovisningslagen, föreslås i 16 kap. 2 § att Finansinspektionen bemyndigas att meddela föreskrifter om principerna för hur resultat- och balansräkning ska upprättas samt om den information som verksamhetsberättelsen ska innehålla. För AIF-fonder baserade utanför Sverige gäller tillämpliga redovisningsregler i fondens hemland eller, om AIF-fonden är baserad i tredjeland, de redovisningsregler som är tillämpliga i det land där AIF-fonden är etablerad. Enligt *punkten två* ska en AIF-fond även tillämpa AIF-fondens bolagsordning, fondbestämmelser eller motsvarande vid upprättande av räkenskapsinformationen i årsberättelsen.

Paragrafen genomför artikel 22.2.a–d samt artikel 22.3 första stycket och har behandlats i avsnitt 11.2.1.

6 § Information om ersättningar i enlighet med 5 § första stycket 5 ska innehålla

1. det sammanlagda ersättningsbeloppet till anställda under året fördelat på fasta och rörliga ersättningar med uppgift om antal ersättningsmottagare, samt

2. totalt ersättningsbelopp till verkställande ledning och anställda som väsentligt påverkar AIF-fondens riskprofil.

Om AIF-fonden har betalat ut särskilda vinstandelar till AIF-förvaltaren ska information och beloppsuppgifter avseende de särskilda vinstandelarna lämnas.

Paragrafen innehåller närmare bestämmelser om den information om ersättningar som ska lämnas i årsberättelsen i enlighet med 5 § första stycket 5. Enligt *första stycket 1* ska det sammanlagda beloppet ersättningar under året till AIF-förvaltarens anställda lämnas, uppdelat på fasta och rörliga ersättningar. Uppgifter om antalet ersättningsmottagare i dessa båda kategorier ska också lämnas. Enligt *punkten 2* ska det sammanlagda ersättningsbeloppet till verkställande ledning respektive anställda som väsentligt påverkar AIF-fondens riskprofil lämnas. Krav på information om ersättningar motsvarande första stycket gäller även för andra finansiella företag genom föreskrifter från Finansinspektionen. För kreditinstitut och värdepappersbolag gäller exempelvis bestämmelserna om information om ersättningssystem i 11 kap. Finansinspektionens föreskrifter

(FFFS 2007:5) om offentliggörande av information om kapitaltäckning och riskhantering.

Enligt *andra stycket* ska information lämnas om AIF-fonden betalat ut särskilda vinstandelar under året. Begreppet särskild vinstandel definieras i 1 kap. 11 § 2.

Närmare bestämmelser om information om ersättningar finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 22.2.e-f och har behandlats i avsnitt 11.2.1.

7 § AIF-förvaltaren eller AIF-fondens revisorer ska granska de räkenskaper som ligger till grund för årsberättelsen. Granskningen ska utföras av någon med behörighet att utföra revision i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning¹⁴. Revisionsberättelsen, med eventuella anmärkningar, ska i sin helhet återges i årsberättelsen.

Revisionen av räkenskaperna i årsberättelsen för en icke EES-baserad AIF-fond får utföras i enlighet med internationella revisionsstandarder som är tillämpliga i det land där fonden är etablerad.

Enligt *första stycket* ska räkenskapsinformationen i årsberättelsen granskas av AIF-fondens revisorer. Om någon revisor inte är utsedd för AIF-fonden, vilket exempelvis är fallet för specialfonder, ska AIF-förvaltarens revisorer granska räkenskaperna. Granskningen ska utföras av någon som är behörig att utföra revision i enlighet med revisorsdirektivet. Detta direktiv är genomfört i svensk rätt genom bestämmelser i revisorslagen (2001:883). Revisionsberättelsen ska återges i sin helhet i årsberättelsen.

I *andra stycket* medges ett undantag för AIF-fonder som är etablerade i tredjeland och som marknadsförs inom EES. Årsberättelsen i sådana fonder får granskas i enlighet med de internationella revisionsstandarder som är tillämpliga i det land där AIF-fonden är etablerad. Med internationella revisionsstandarder avses de som antagits av International Federation of Accountants (IFAC:s) organ IAASB (International Auditing and Assurance Standards Board). Dessa standarder är även tillämpliga för revision inom EU.

¹⁴ EUT L 157, 9.6.2006, s. 87 (Celex 32006L0043).

Standarderna omfattar bl.a. en beskrivning av målet med den oberoende revisionen, dess omfattning, hur den ska utföras och de bedömningar som ska göras av revisorn.

Paragrafen genomför artikel 23.3 andra och tredje styckena och har behandlats i avsnitt 11.2.2.

Information om förvaringsinstitutets ansvar

8 § En AIF-förvaltare ska informera investerare innan de investerar i en AIF-fond, om det finns avtal genom vilket förvaringsinstitutet har friskrivit sig från ansvar för förlust av finansiella instrument som depåförvaras av tredje part.

En AIF-förvaltare ska utan dröjsmål informera investerare om ändringar som rör förvaringsinstitutets ansvar.

Ett förvaringsinstitut kan under de omständigheter som anges i 9 kap. 20 § genom avtal friskriva sig från ansvar vad gäller förlust av finansiella instrument som depåförvaras av en tredje part till vilken funktionen delegerats. Enligt bestämmelsen i *första stycket* är en AIF-förvaltare skyldig att informera investerare innan de investerar i en AIF-fond för vilken förvaringsinstitutet genom avtal friskrivit sig från sådant ansvar.

Andra stycket innebär att en AIF-förvaltare alltid är skyldig att informera investerarna i en AIF-fond som förvaltaren förvaltar så snart det skett en förändring vad avser förvaringsinstitutets ansvar avseende AIF-fonden. Informationen kan lämnas till investerarna på elektronisk väg.

Paragrafen genomför artikel 23.2 och har behandlats i avsnitt 11.3.2.

Information om risk och likviditetshantering

9 § En AIF-förvaltare ska för varje EES-baserad AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar och för varje AIF-fond som förvaltaren marknadsför inom EES regelbundet lämna information till investerarna om

1. andelen illikvida tillgångar i fonden,
2. förändringar i fondens likviditetshantering, och

3. fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas.

Bestämmelsen innebär att en AIF-förvaltare av EES-baserade AIF-fonder eller AIF-fonder som marknadsförs i EES är skyldig att regelbundet lämna den information som anges i punkterna 1–3 till investerarna. Innehållet i informationen specificeras närmare i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 23.4 och har behandlats i avsnitt 11.2.3.

Information om finansiell hävstång

10 § En AIF-förvaltare som förvaltar EES-baserade AIF-fonder som använder finansiell hävstång eller som inom EES marknadsför AIF-fonder som använder finansiell hävstång, ska för varje sådan AIF-fond regelbundet lämna information till investerarna om

1. det totala beloppet för den finansiella hävstång som fonden använt,
2. förändringar i den högsta nivå av finansiell hävstång som förvaltaren får använda för fondens räkning, samt
3. rätt att förfoga över säkerheter eller andra garantier som har lämnats enligt ordningen för finansiell hävstång.

För fonder som använder finansiell hävstång och som antingen är EES-baserade eller marknadsförs inom EES, ska AIF-förvaltaren regelbundet lämna den information som anges i punkterna 1–3 till investerarna. Innehållet i informationen specificeras i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 23.5 och har behandlats i avsnitt 11.2.3.

11 kap. Särskilt om förvärv av onoterade företag och emittenter

Kontroll över onoterade företag och emittenter

1 § En AIF-fond har kontroll över ett onoterat företag om AIF-fonden innehar mer än 50 procent av rösterna i företaget.

Vid beräkningen av AIF-fondens innehav ska, förutom innehav i fonden, räknas med aktieinnehav

1. i andra AIF-fonder som förvaltas av samma AIF-förvaltare, om det finns en överenskommelse mellan fonderna avseende kontrollen av företaget,

2. i AIF-fonder som förvaltas av andra AIF-förvaltare, om det finns en överenskommelse mellan dem och en eller flera av AIF-förvaltarens fonder avseende kontrollen av företaget,

3. i företag som kontrolleras av en AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar, och

4. av andra, fysiska eller juridiska personer, som innehar aktierna i eget namn men som agerar för AIF-fonden eller ett företag som kontrolleras av fonden.

Beräkningen av rösträttsandelen ska ske med utgångspunkt i alla aktier som det onoterade företaget har gett ut, även om rösträtten för vissa aktier inte kan utövas.

I paragrafen definieras vad som avses med kontroll över ett onoterat företag och hur beräkningen av aktieinnehav ska ske. Begreppet onoterat företag definieras i 1 kap. 11 § 20. Utgångspunkten är att innehavet i varje AIF-fond ska beräknas för sig. Om flera fonder har aktier ska dessa räknas ihop om det finns en överenskommelse avseende kontrollen av företaget, dvs. ett avtal eller annan överenskommelse om utövandet av rösträtten. Enligt *första stycket* gäller detta fonder som förvaltas av samma AIF-förvaltare (punkten 1) och, i vissa fall, även andra fonder (punkten 2). Om AIF-förvaltaren förvaltar fonder som har kontroll över ett företag ska aktier som ägs av det företaget också räknas med (punkten 3). Slutligen ska räknas med aktier som innehas av andra i eget namn men för AIF-förvaltarens eller en AIF-fonds räkning (punkten 4). Detta kan bli aktuellt om aktier i en viss jurisdiktion kontoförs så att t.ex. en depåhållare står som aktieägare i motsvarigheten till aktieägarregistret men enligt avtal med AIF-förvaltaren eller fonden gör det för förvaltarens eller fondens räkning.

Andra stycket innebär att om ett aktiebolag innehar egna aktier – för vilka bolaget då inte kan utöva någon rösträtt enligt 7 kap. 7 § aktiebolagslagen – ska även dessa aktier räknas med i det totala antalet aktier som bolaget har gett ut.

Paragrafen genomför artikel 26.1, 26.4 och 26.5 första–tredje styckena.

2 § En AIF-fond har kontroll över en emittent med säte i Sverige om AIF-fonden innehar tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier.

Vid beräkningen av innehavet ska 1 § andra och tredje styckena tillämpas.

För emittenter med säte i en annan medlemsstat ska definitionen av kontroll i den medlemsstatens lag gälla.

Paragrafen rör kontroll över företag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad. Vid förvärv av den typen av aktier i sådan omfattning att förvärvaren får kontroll över bolaget gäller reglerna i det s.k. takeoverdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG), om att förvärvaren måste göra ett offentligt erbjudande till övriga aktieägare om att förvärva deras aktier. I artikel 26.5 sista stycket i AIFM-direktivet hänvisas till artikel 5.3 i takeoverdirektivet som anger att vad som avses med kontroll ska bestämmas enligt reglerna där emittenten har sitt säte. I Sverige har den artikeln genomförts genom lagen (2006:451) om offentliga erbjudanden på aktiemarknaden. Enligt 3 kap. 1 § den lagen gäller reglerna om budplikt när någon förvärvar aktier i en sådan omfattning att han efter förvärvet innehar tre tiondelar av rösterna i bolaget. Vid förvärv av aktier i bolag med säte i Sverige är detta således gränsen för när kontroll har uppnåtts. Beträffande emittenter med säte i andra medlemsstater ska definitionen av kontroll i hemmedlemsstatens lag tillämpas. Den definitionen kan avvika från definitionen i svensk rätt.

Paragrafen genomför artikel 26.5 fjärde stycket.

3 § Bestämmelserna i detta kapitel om kontroll över onoterade företag ska inte tillämpas på innehav i företag som är

1. små eller medelstora företag i den mening som avses i artikel 2.1 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 avseende definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag, eller

2. specialföretag vars syfte är att förvärva, inneha eller administrera fastigheter.

Enligt paragrafen ska innehav i vissa företag undantas från bestämmelserna i kapitlet. Det första undantaget är mikroföretag, definierade i en rekommendation från kommissionen. Det andra undantaget avser företag vars enda syfte är att förvärva, inneha eller administrera fastigheter. Ett bolag med någon av dessa verksamheter som ändamål i sin bolagsordning är därför undantagna från bestämmelserna.

Paragrafen genomför artikel 26.2.

4 § En AIF-förvaltare ska underrätta Finansinspektionen, om förvärv eller överlåtelser av aktier i ett onoterat företag leder till att andelen rösträtter som innehas av en AIF-fond som förvaltaren förvaltar överskrider eller underskrider tröskelvärdena 10, 20, 30, 50 och 75 procent.

Paragrafen kan närmast liknas vid bestämmelserna om flaggning vid förvärv av aktier i börsnoterade bolag, se 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Något offentliggörande, som följer av flaggningsreglerna, ska dock inte ske, utan det är enbart fråga om anmälan till Finansinspektionen när någon av gränserna har passerats. Anmälningsskyldigheten för att ett tröskelvärde har passerats gäller både om ett tröskelvärde har underskridits eller överskridits. Till skillnad från definitionen av begreppet kontroll i 3 § gäller anmälningsskyldigheten, om en enskild AIF-fond förvärvar aktier i en sådan omfattning att någon av gränserna passerar. Om det sammanlagda innehavet i två AIF-fonder passerar någon av gränserna på grund av förvärv i en av fonderna ska någon anmälan inte ske, även om det skulle finnas en överenskommelse om utövandet av rösträtten.

Paragrafen genomför artiklarna 26.3 och 27.1.

5 § Om förvärv eller överlåtelser i en AIF-fond som förvaltaren förvaltar leder till att fonden ensam eller tillsammans med andra, enligt 1 § andra stycket, fått kontroll över ett onoterat företag, ska förvaltaren underrätta Finansinspektionen, företaget och företagets kända aktieägare.

En sådan underrättelse ska innehålla information om andelen rösträtter som förvaltaren kontrollerar och om hur rösträtterna förvärvades, vilka tidigare aktieägare som varit involverade i transaktionen, vilka fysiska eller juridiska personer som utövat rösträtten samt eventuella överlåtelsekedjor. Underrättelsen ska även ange datum för när kontrollen förvärvades.

Paragrafen reglerar underrättelseskyldigheten när kontroll enligt definitionen i 1 § uppnås. I sådana fall ska Finansinspektionen, företaget och företagets kända aktieägare underrättas. Med kända aktieägare avses enligt artikel 27.2.b i AIFM-direktivet sådana aktieägare vars namn och adresser är tillgängliga för AIF-förvaltaren eller kan göras tillgängliga av företaget, eller om AIF-förvaltaren kan få uppgifterna genom ett register. Uppgifter om aktieägare i svenska bolag kan normalt fås genom aktieboken, se 5 kap. 4 och 11 §§ aktiebolagslagen, vilket innebär att samtliga de aktieägare vars namn och adress framgår av aktieboken ska underrättas.

Av *andra stycket* framgår vad underrättelsen ska innehålla. Därutöver ställs ytterligare krav på underrättelsens innehåll i 6 och 8 §§.

Paragrafen genomför artikel 27.2 och 27.3.

6 § I en underrättelse enligt 5 § till företaget ska AIF-förvaltaren begära att företagets styrelse utan onödigt dröjsmål informerar arbetstagarrepresentanterna eller, om sådana inte finns, de anställda, om förvärvet av kontroll och den information som avses i 5 § andra stycket.

Paragrafen genomför artikel 27.4 i AIFM-direktivet. Vid förvärv av kontroll ska AIF-förvaltaren vidta åtgärder för att företagets anställda, i första hand genom arbetstagarrepresentanterna, får den information som avses i 5 § andra stycket. (Definitionen av arbetstagarrepresentanter finns i 1 kap. 11 § 1.) Detta kan ske genom att AIF-förvaltaren i underrättelsen till företaget ska begära att styrelsen ska informera de anställda. Enligt artikel 27.4 i AIFM-direktivet ska AIF-förvaltaren göra sitt yttersta för att sörja för att arbetstagarrepresentanterna eller, om sådana representanter inte finns, de anställda själva, i vederbörlig ordning informeras av styrelsen. Det finns ingen närmare förklaring i direktivet vad det innebär att förvaltaren faktiskt ska göra. Förvaltaren bör dock åtminstone

få en bekräftelse från styrelsen på att styrelsen åtar sig att föra informationen vidare.

7 § Underrättelser enligt 4 och 5 §§ ska skickas så snart som möjligt, dock senast tio arbetsdagar efter det att något tröskelvärde har passerats eller kontrollen har uppnåtts.

Paragrafen anger när underrättelser enligt 4 och 5 §§ ska skickas. Anmälningsskyldigheten för att ett tröskelvärde enligt 4 § har passerats gäller både om ett tröskelvärde har underskridits eller över-skridits. I båda situationerna gäller tidsfristen tio arbetsdagar från det att tröskelvärdet passerades.

Paragrafen genomför artikel 27.5.

8 § En AIF-förvaltare, vars fonder har förvärvat kontroll över ett onoterat företag eller en emittent, ska underrätta Finansinspek-tionen, företaget och företagets kända aktieägare om

1. vilka fonder som har förvärvat kontroll,
2. den policy som tillämpas för att förebygga och hantera intressekonflikter, särskilt mellan förvaltaren, fonden och företaget, inbegripet uppgifter om de särskilda skyddsmekanismer som inrättats för att se till att alla avtal mellan förvaltaren eller fonden och företaget ingås enligt normala marknadsmässiga villkor (armlängds-principen), och
3. den policy som tillämpas för företagets externa och interna kommunikation, särskilt till de anställda.

En AIF-förvaltare ska också, vid förvärv av kontroll i ett onoterat företag, underrätta företaget och kända aktieägare om sina avsikter i fråga om det onoterade företagets framtida verksamhet och förväntade effekter på sysselsättningen, inbegripet väsentliga ändringar i anställningsvillkoren. Förvaltaren ska begära att styrelsen informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda om detta.

En AIF-förvaltare ska, vid förvärv av kontroll i ett onoterat före-tag, informera Finansinspektionen och investerarna i fonden om hur förvärvet har finansierats.

Paragrafen reglerar AIF-förvaltarens underrättelseskyldighet vad avser både emittenter och onoterade företag vid förvärv av kontroll. Vad gäller onoterade företag får informationen i första stycket a–c samt andra och tredje styckena betraktas som tillägg till den information som ska lämnas enligt 5 och 6 §§.

Paragrafen genomför artiklarna 26.4 och 28.

9 § Årsredovisningen i ett onoterat företag som kontrolleras av en AIF-fond, eller AIF-fondens egen årsberättelse, ska innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets verksamhet som återspeglar situationen i slutet av den period som omfattas av årsredovisningen. Årsredovisningen ska även innehålla uppgifter om

1. bolagets förväntade framtida utveckling,
2. viktiga händelser som har inträffat efter räkenskapsårets slut, och
3. den information om förvärv av egna aktier som föreskrivs i artikel 22.2 i rådets direktiv 77/91/EEG.

AIF-förvaltaren ska begära att styrelsen i det onoterade företaget informerar arbetstagarrepresentanter eller, om sådana inte finns, de anställda, om årsredovisningen för det onoterade företaget eller ta in årsredovisningsinformationen för varje onoterat företag i sin egen redovisning.

AIF-förvaltaren ska se till att

1. styrelsen lämnar information enligt första stycket 1 till arbetstagarrepresentanter eller de anställda senast fyra månader efter utgången av företagets räkenskapsår, och
2. information enligt första stycket 2 görs tillgänglig för fondens investerare senast fyra månader efter utgången av företagets räkenskapsår, om informationen finns tillgänglig. I vart fall ska informationen göras tillgänglig samtidigt med företagets årsredovisning.

Paragrafens *första stycke* ställer krav på innehållet i årsredovisningen för företag som en AIF-fond har förvärvat kontroll över. En AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som har förvärvat kontroll över ett onoterat företag kan antagligen påverka hur företaget utformar sin årsredovisning. Om inte ska informationen framgå av den aktuella AIF-fondens årsberättelse.

Andra stycket ålägger AIF-förvaltaren att vidta åtgärder för att företagets anställda också ska få informationen enligt första stycket, se kommentaren till 6 §.

Tredje stycket anger när information ska lämnas till anställda respektive fondens investerare.

Paragrafen genomför artikel 29.

10 § En AIF-förvaltare, vars fonder får kontroll över ett onoterat företag eller en emittent, får under 24 månader efter förvärvet inte underlätta, stödja, rösta för eller ge instruktioner om följande.

1. Utdelningar till aktieägarna när nettotillgångarna enligt företagets årsredovisning på bokslutsdagen för det senaste räkenskapsåret understiger eller, till följd av en sådan utdelning skulle understiga, det tecknade kapitalet jämte de reserver som inte får utdelas enligt lag eller bolagsordning. Om den icke inbetalade delen av det tecknade kapitalet inte ingår i tillgångarna enligt balansräkningen, ska detta belopp dras av från det tecknade kapitalet.

2. Utdelningar till aktieägarna som skulle överstiga vinsten för det senast avslutade räkenskapsåret jämte balanserad vinst och belopp från reserver som får användas för detta och med avdrag för balanserad förlust och belopp som enligt lag eller bolagsordning har avsatts till reserver.

3. Förvärv av egna aktier som företaget gör, inbegripet aktier som tidigare förvärvats av företaget samt innehas av det och aktier som förvärvats av personer som agerar i eget namn men för företagets räkning, och som skulle leda till att nettotillgångarna understiger det belopp som anges i 1.

För förvärv av egna aktier ska, utöver vad som anges i första stycket 3, gälla punkterna b-h i artikel 20.1 i Rådets andra direktiv 77/91/EEG av den 13 december 1976 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga¹⁵.

En AIF-förvaltare ska göra sitt yttersta för att förhindra sådana utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen eller förvärv av egna aktier som avses i första och andra styckena.

¹⁵ EGT L 26, 31.1.1977, s. 1 (Celex 31977L0091), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar (EUT L 259, 2.10.2009, s. 14, Celex 32009L0109).

Paragrafen genomför artikel 30 i AIFM-direktivet och avser att förhindra tömning av företaget på tillgångar. I begreppet utdelningar till aktieägarna i punkterna 1 och 2 ingår betalning av både utdelning och ränta avseende aktier, se artikel 30.3.a. I fråga om kapitalminskningar som ska undvikas gäller detta inte en minskning av det tecknade kapitalet där syftet är att uppväga gjorda förluster eller att inkludera penningssummor i en icke utdelningsbar reserv, under förutsättning att beloppet i en sådan reserv efter denna åtgärd inte överstiger tio procent av det minskade tecknade kapitalet, se artikel 30.3.b. Bestämmelserna har behandlats i avsnitt 12.6.

12 kap. Särskilt om specialfonder

I kapitlet har de bestämmelser i LIF som rör specialfonder samlats. I några fall, t.ex. avseende fondernas rättsliga ställning och förvaltningen, har bestämmelserna tagits in i sin helhet, medan det i andra fall, t.ex. avseende fondbestämmelser och placeringsregler, hänvisas till vilka bestämmelser i LIF som ska tillämpas på specialfonderna. Bestämmelserna har behandlats i avsnitt 7.3.

Specialfondens rättsliga ställning

1 § En specialfond kan inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter. Fonden kan inte heller föra talan inför domstol eller någon annan myndighet.

Egendom som ingår i en specialfond får inte utmätas.

Fondandelsägarna svarar inte för förpliktelser som avser fonden.

Lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt ska inte tillämpas på delägarskap i en specialfond.

Paragrafen motsvarar i sak 4 kap. 1 § LIF men avser endast specialfonder.

Förvaltningen av en specialfond

2 § AIF-förvaltaren företräder andelsägarna i alla frågor som rör en specialfond. AIF-förvaltaren handlar vid förvaltningen av fonden i eget namn och ska därvid ange fondens beteckning.

AIF-förvaltaren får använda tillgångarna i en specialfond för att fullgöra förpliktelser som ingåtts som ett led i förvaltningen av fonden och för att ställa säkerhet för fullgörandet av sådana förpliktelser.

Vid förvaltningen av en specialfond ska AIF-förvaltaren handla uteslutande i fondandelsägarnas gemensamma intresse.

AIF-förvaltaren ska handla oberoende av förvaringsinstitutet.

Paragrafen motsvarar i sak 4 kap. 2 § LIF men avser endast specialfonder. Bestämmelsen i 4 kap. 2 § tredje stycket LIF, om att förvaltaren ska handla i andelsägarnas gemensamma intresse och oberoende av förvaringsinstitutet, motsvaras i sak av 9 kap. 1 § 1 som gäller samtliga AIF-fonder.

3 § En AIF-förvaltare får inte ha hand om egendom som ingår i en specialfond som AIF-förvaltaren förvaltar.

Paragrafen motsvarar 4 kap. 3 § LIF.

4 § Om en fondandelsägare tillfogats skada genom att AIF-förvaltaren överträtt denna lag eller fondbestämmelserna, ska AIF-förvaltaren ersätta skadan.

Paragrafen motsvarar 2 kap. 21 § första meningen LIF.

Fondbestämmelser

5 § För varje specialfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av AIF-förvaltaren. För fondbestämmelserna ska 4 kap. 8–9 b §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

Paragrafen innebär att dagens regler om fondbestämmelser för specialfonder gäller oförändrade. De bestämmelser i LIF som förevarande paragraf hänvisar till reglerar fondbestämmelsernas innehåll samt att dessa, och ändringar i dem, ska godkännas av Finansinspektionen.

6 § I fondbestämmelserna ska det anges om fonden riktar sig till allmänheten eller till en avgränsad krets investerare. I det senare fallet ska kretsen anges. Fondbestämmelserna ska även innehålla upplysning om

1. i vilka avseenden fonden avviker från vad som gäller för investeringsfonder,
2. vilken risknivå som eftersträvas, och
3. vilket riskmått som används.

Paragrafen motsvarar 4 kap. 8 § sista stycket LIF. En specialfond kan avgränsas så att den exempelvis endast är öppen för professionella investerare, se 8 § om tillstånd för en sådan avgränsning. Detta ska då anges i fondbestämmelserna och vissa av informationsreglerna i 10 kap., t.ex. kravet på att tillhandahålla faktablad, behöver inte tillämpas på sådana specialfonder.

Fondandelar och inlösen av fondandelar

7 § För andelar i en specialfond och inlösen av sådana andelar ska 4 kap. 10–14 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

Paragrafen innebär att dagens regler om fondandelar och inlösen av andelar gäller oförändrade för specialfonder.

8 § Fondbestämmelserna för en specialfond får, under förutsättning av Finansinspektionens godkännande, innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar. Specialfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare måste vara öppna för inlösen av andelar minst en gång om året.

Bestämmelserna om vad fondbestämmelserna ska innehålla vad gäller rätten till inlösen motsvarar 6 kap. 1 § LIF med den skillnaden att fonder som marknadsförs enbart mot professionella investerare kan vara öppna för inlösen mer sällan än en gång per år. Syftet är att svenska specialfonder inte ska ha en nackdel i förhållande till utländska kontraktuella AIF-fonder, som bara behöver uppfylla AIFM-direktivets minimikrav. Beträffande inlösen finns inga krav på viss frekvens i AIFM-direktivet. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 7.6.

Information om specialfonder

9 § Informationsbroschyren för en specialfond som ska marknadsföras i Sverige till icke-professionella investerare ska, utöver vad som anges i 11 kap. 1 §, innehålla fondbestämmelserna för fonden. Därutöver ska det på en framträdande plats i informationsbroschyren och allt övrigt marknadsföringsmaterial avseende fonden anges

1. om fondens värde kan variera kraftigt på grund av fondens sammansättning och de förvaltningsmetoder AIF-förvaltaren använder sig av, och

2. att fonden är en specialfond.

Paragrafen innehåller bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll för en specialfond som ska marknadsföras i Sverige till icke-professionella investerare. Kraven motsvarar 4 kap. 15 § 1 samt för specialfonder relevanta bestämmelser i 4 kap. 16 § 2 LIF. Bestämmelserna har behandlats i avsnitt 11.3.1.

10 § För specialfonder som ska marknadsföras i Sverige till icke-professionella investerare ska 4 kap. 17 § lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

Paragrafen motsvarar vad som gäller i fråga om investeringsfonder i 4 kap. 17 § LIF. För specialfonder begränsas bestämmelsen till att enbart omfatta fonder som är öppna för investeringar av icke-professionella investerare.

Årsberättelse och halvårsredogörelse

11 § En AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond som ska marknadsföras i Sverige till icke-professionella investerare ska för sådana fonder tillhandahålla

1. en halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader inom två månader från halvårets utgång, och

2. i stället för vad som anges i 10 kap. 4 § första meningen, en årsberättelse senast fyra månader efter utgången av varje räkenskapsår.

Den senaste årsberättelsen och, i förkommande fall, halvårsredogörelse som publicerats därefter ska på begäran kostnadsfritt tillhandahållas den som avser att köpa andelar i en sådan specialfond som avses i första stycket. AIF-förvaltaren ska i samband med att förvaltaren lämnar den information som avses i 9 § tillfråga andelsägarna om de vill ha årsberättelsen och halvårsredogörelsen.

Bestämmelsen innebär att kravet på att, utöver att tillhandahålla årsberättelse, också tillhandahålla en halvårsredogörelse fortsätter att gälla för specialfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare. Detsamma gäller kraven på att tillhandahålla årsberättelsen inom fyra månader från räkenskapsårets utgång samt att tillhandahållandet ska vara kostnadsfritt. Enligt bemyndigandet i 16 kap. 2 § får Finansinspektionen meddela föreskrifter i fråga om årsberättelsen och halvårsredogörelsen för en specialfond. Bestämmelserna har behandlats i avsnitt 11.2.1.

Information om kostnader

12 § För specialfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare ska 4 kap. 22–23 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse

specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

Paragrafen innebär att dagens regler om information om kostnader i 4 kap. 22–23 §§ LIF gäller oförändrade för specialfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare. För specialfonder som marknadsförs enbart till professionella investerare innebär regleringen en lättnad jämfört med tidigare, se avsnitt 7.6.

Placeringsbestämmelser

13 § Finansinspektionen ska vid godkännandet av fondbestämmelserna för en specialfond pröva om fonden har en lämplig fördelning av placeringar med hänsyn till de krav som bör uppställas på riskspridning.

För förvaltningen av medlen i en specialfond gäller bestämmelserna i 5 kap. lagen (2004:46) om investeringsfonder, om inte Finansinspektionen har tillåtit undantag. Derivatinstrument får dock ha andra underliggande tillgångar än dem som anges i 5 kap. 12 § lagen om investeringsfonder, om instrumenten är föremål för handel på någon finansiell marknad och inte medför en skyldighet att leverera den underliggande tillgången.

Paragrafen motsvarar 6 kap. 2 § LIF. När det gäller kraven på riskspridning bör detta krav kunna ställas lägre om fonden är öppen endast för professionella investerare. I sådana fall bör mer omfattande undantag från placeringsbestämmelserna i LIF kunna tillåtas, se avsnitt 7.6.

14 § Om medel i en specialfond till minst 85 procent av fondens värde ska placeras i andelar i en investeringsfond eller i en specialfond tillämpas 5 a kap. 5 § första stycket och andra stycket 1–6, 6 § första stycket, 8 §, 9 §, 11–16 §§, 18–20 §§, 22–25 §§, 27 § första och andra styckena, 29 §, 30 § 2, 31 §, 33–37 §§, 38 § första stycket 2 och andra stycket, 39 §, 41–46 §§, 49 § första stycket, 50 §, 51 §, 52 § 1, 53 § samt 54 § 1 och 2 lagen (2004:46) om investeringsfonder. Det som anges om en investeringsfond eller en matarfond ska avse specialfonden och det som anges om en mottagarfond ska avse den

fond som specialfondens medel placeras i. Hänvisningar till placering enligt 9 § ska avse en specialfonds placering enligt denna paragraf.

Paragrafen motsvarar 6 kap. 3 § LIF.

15 § En AIF-förvaltare ska för varje specialfond som marknadsförs till icke-professionella investerare beräkna och till Finansinspektionen redovisa fondens risknivå.

Paragrafen motsvarar 6 kap. 4 § LIF.

Fusion av specialfonder

16 § En AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, lägga samman specialfonder. Tillstånd får ges till en fusion mellan en eller flera överlåtande specialfonder och en övertagande investeringsfond.

Bestämmelserna om fusion av investeringsfonder i 8 kap. 1–16 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder gäller på motsvarande sätt för en fusion som avses i första stycket.

Paragrafen motsvarar 8 kap. 24 § LIF.

Delning av specialfonder

17 § En AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, dela en specialfond. Tillstånd till delning ska lämnas om åtgärden kan anses förenlig med investerarnas intressen.

En AIF-förvaltare som har fått tillstånd till en delning ska genast underrätta investerarna om den planerade åtgärden och Finansinspektionens beslut. Denna information ska också finnas att tillgå hos AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet. En delning får genomföras tidigast tre månader från dagen för Finansinspektionens beslut.

Paragrafen motsvarar 8 kap. 25 § LIF avseende specialfonder.

Upphörande och överlåtelse av förvaltningen av en specialfond

18 § För upphörande och överlåtelse av förvaltningen av en specialfond ska 9 kap. lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas. Vad som där anges om investeringsfond ska avse specialfond och vad som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare.

Paragrafen innebär att dagens regler om upphörande och överlåtelse av förvaltningen gäller oförändrade för specialfonder. De bestämmelser som paragrafen hänvisar till gäller både AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet för fonden.

13 kap. Särskilt om prövningen av ägares lämplighet

Specialfonder har tidigare kunnat förvaltas endast av fondbolag och värdepappersbolag, vilka är underkastade regler om ägarprövning enligt LIF och lagen om värdepappersmarknaden. För att bibehålla det investerarskydd som dessa regler innebär och utvidga detta till andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare har bestämmelser motsvarande 11 kap. LIF tagits in i den nya lagen, se avsnitt 5.3. Bestämmelserna saknar motsvarighet i AIFM-direktivet.

1 § Bestämmelserna i 2–12 §§ gäller för andra AIF-förvaltare än fondbolag som förvaltar AIF-fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare.

Syftet med bestämmelserna i 2–12 §§ är att bibehålla det investerarskydd som reglerna om ägarprövning innebär avseende specialfonder samt att detta även ska gälla andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare. Reglerna gäller således endast AIF-förvaltare som förvaltar sådana AIF-fonder. Fondbolag kan få tillstånd att vara AIF-förvaltare. När det gäller ägande av fondbolag ska dock reglerna i 11 kap. LIF tillämpas i stället.

2 § Om ett direkt eller indirekt förvärv av aktier eller ägarandelar i en AIF-förvaltare skulle medföra att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav, krävs tillstånd av Finansinspektionen för förvärvet. Detsamma gäller ett förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas

1. så att det uppgår till eller överstiger 20, 30 eller 50 procent av aktiekapitalet eller röstetalet för samtliga aktier eller motsvarande, eller

2. så att AIF-förvaltaren blir dotterbolag.

Tillstånd enligt första stycket ska inhämtas före förvärvet. Ansökan om tillstånd ska göras skriftligen. Om förvärvet har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren ska få behålla aktierna. Förvärvaren ska då ansöka om tillstånd inom sex månader efter förvärvet.

Finansinspektionen ska inom två arbetsdagar från det att en fullständig ansökan kom in till inspektionen skicka en bekräftelse till förvärvaren om att ansökan har tagits emot.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 1 § LIF med den skillnaden att även förvärv av andra ägarandelar än aktier omfattas. Till skillnad från vad som gäller för fondbolag behöver en AIF-förvaltare inte vara ett aktiebolag. Med begreppet ägarandel i paragrafen avses andelar i handelsbolag, ekonomiska föreningar och andra som också skulle kunna vara AIF-förvaltare.

3 § Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 2 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av en AIF-förvaltare och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i AIF-förvaltaren.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om

1. den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen eller ledningen för en AIF-förvaltare eller vara verkställande direktör eller motsvarande i detta företag eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

2. det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att AIF-förvaltarens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, och

3. det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om förvärvaren är ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan AIF-förvaltaren och någon annan, ska tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 3 § LIF.

4 § Finansinspektionens beslut i en fråga om tillstånd till förvärv som avses i 2 § ska meddelas inom 60 arbetsdagar från det att den bekräftelse som avses i 2 § tredje stycket skickades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till förvärvet, om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat beslut i fråga om ansökan.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd till ett förvärv, får inspektionen besluta en viss tid inom vilken förvärvet ska genomföras. Inspektionen får besluta att förlänga tiden.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 3 a § LIF.

5 § Den som har beslutat att avyttra ett kvalificerat innehav eller en så stor del av ett kvalificerat innehav att innehavet därigenom kommer att understiga någon av de i 2 § första stycket angivna gränserna, ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om detta.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 4 § LIF.

6 § När en AIF-förvaltare får kännedom om ett förvärv eller en avyttring av aktier eller ägarandelar i företaget som kräver tillstånd enligt 2 § eller underrättelse enligt 5 §, ska bolaget snarast anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

När en AIF-förvaltare i andra fall får kännedom om att det har nära förbindelser med någon annan, ska förvaltaren snarast anmäla det till Finansinspektionen.

En AIF-förvaltare ska årligen till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller ägarandelar i företaget samt storleken på innehaven.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 5 § LIF med den skillnaden att även andra ägarandelar än aktier omfattas, se kommentaren till 1 §.

7 § Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i en AIF-förvaltare, ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till Finansinspektionen.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 6 § LIF.

8 § Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier eller ägarandelar vid stämman eller motsvarande inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat om

1. ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att AIF-förvaltarens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet,

2. ägaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. ägaren är ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller ägarandelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 2 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid mot ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller ägarandelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman eller motsvarande till den del innehavet står i strid mot beslutet.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 7 § LIF med den skillnaden att även andelar i andra associationsformer än aktiebolag omfattas. Inskränkningarna när det gäller rätten att företräda aktier vid en stämma gäller på motsvarande sätt i andra beslutande organ för sådana företag.

9 § Finansinspektionen får förelägga en ägare som avses i 8 § första stycket att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i 8 § andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet inte står i strid mot inspektionens beslut.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 8 § LIF med den skillnaden att även andelar i andra företag än aktiebolag omfattas.

10 § Aktier eller andelar som omfattas av ett förbud enligt 8 § eller föreläggande enligt 9 § ska inte räknas med när det krävs samtycke av ägare till en viss del av aktierna eller andelarna i AIF-förvaltaren

för att ett beslut ska bli giltigt eller en befogenhet ska få utövas. Detta gäller dock inte om en förvaltare har förordnats enligt 11 §.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 9 § LIF med den skillnaden att även andra andelar än aktier omfattas.

11 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen ansöka om att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier eller andelar som enligt 8 § inte får företrädas av ägaren. En sådan ansökan prövas av tingsrätten i den ort där ägaren har sin hemvist. Om ägaren inte har hemvist i Sverige prövas ansökan av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skälig ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen ska betalas av ägaren till aktierna eller andelarna och ska på begäran förskottas av AIF-förvaltaren. Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, fastställs ersättningen av tingsrätten.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 10 § LIF.

12 § Om en AIF-förvaltare har nära förbindelser med någon annan och detta hindrar en effektiv tillsyn av AIF-förvaltaren, får Finansinspektionen förelägga innehavare av aktier eller andelar som medför att förbindelserna är nära att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att så inte längre är fallet.

Finansinspektionen får även besluta att den eller de som omfattas av ett föreläggande enligt första stycket inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman eller motsvarande. I så fall ska bestämmelserna i 11 § tillämpas.

Paragrafen motsvarar 11 kap. 11 § LIF med den skillnaden att även andra andelar än aktier omfattas och även beslutsforum som motsvarar aktiebolags stämma.

14 kap. Tillsyn och myndighetssamarbete

Bestämmelserna om tillsyn och den behöriga myndighetens befogenheter i AIFM-direktivet motsvarar i stor utsträckning tillsynsbestämmelserna i UCITS-direktivet och MiFID. Bestämmelserna i UCITS-direktivet har genomförts i svensk rätt, huvudsakligen genom 10 kap. LIF. I den föreslagna lagen om AIF-förvaltare har 14 kap. utformats med 10 kap. LIF som förebild och kommenteras endast översiktligt här och främst när bestämmelserna avviker från LIF. Bestämmelserna har behandlats i kapitel 14 (Tillsyn och sanktioner m.m.).

Tillsynen och dess omfattning

1 § Finansinspektionen har tillsyn över AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 eller 5 kap. och förvaringsinstitut som driver verksamhet efter tillstånd av Finansinspektionen eller motsvarande behörig myndighet utomlands.

För svenska AIF-förvaltare och svenska förvaringsinstitut omfattar tillsynen att verksamheten drivs enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, fondbestämmelserna, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet.

För AIF-förvaltare och förvaringsinstitut som driver verksamhet från filial i Sverige eller marknadsför eller förvaltar AIF-fonder i Sverige omfattar tillsynen att företaget följer de lagar och andra författningar som gäller för företagets verksamhet i Sverige samt, när en specialfond förvaltas enligt 5 kap. 2 §, det som anges i fondbestämmelserna.

Paragrafen har utformats med 10 kap. 1 § LIF som förebild. Inspektionen har enligt *första stycket* tillsyn över de företag som bedriver verksamhet med stöd av tillstånd av Finansinspektionen. Det kan förekomma förvaringsinstitut vars verksamhet inte bedrivs under något sådant tillstånd, se 9 kap. 7 §. Tillsynen över dessa förvaringsinstitut – t.ex. advokater och revisorer – regleras inte i denna lag.

I *andra och tredje styckena* anges vad tillsynen omfattar.

Paragrafen genomför artikel 45.1 och 45.2.

Information till Finansinspektionen

2 § En AIF-förvaltare ska regelbundet informera Finansinspektionen om

1. de marknader på vilka förvaltaren är medlem eller bedriver aktiv handel,
2. de instrument som förvaltaren huvudsakligen handlar med, och
3. varje AIF-fonds huvudsakliga exponeringar och riskkoncentrationer.

AIF-förvaltaren ska för varje EES-baserad AIF-fond som förvaltas och för varje AIF-fond som marknadsförs inom EES informera Finansinspektionen om

1. andelen illikvida tillgångar i fonden,
2. förändringar i fondens likviditetshantering,
3. fondens riskprofil och riskhanteringssystem,
4. de huvudsakliga kategorier av tillgångar som fonden har investeringar i, och
5. resultatet av genomförda stresstester.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilken information som en AIF-förvaltare regelbundet ska rapportera till Finansinspektionen. Bestämmelsen i *första stycket* omfattar en AIF-förvaltares hela verksamhet, oavsett var AIF-fonderna är etablerade och marknadsförs. I *punkterna 1 och 2* anges att generell information om de instrument som AIF-förvaltaren handlar med och de marknader på vilka AIF-förvaltaren agerar ska rapporteras till Finansinspektionen. Enligt *punkten 3* ska dessutom uppgifter om exponeringar och riskkoncentrationer lämnas på fondnivå.

Rapporteringskraven i *andra stycket* omfattar AIF-fonder som är etablerade eller marknadsförs inom EES. För varje sådan fond ska en AIF-förvaltare rapportera den information om risk och likviditet som anges *punkterna 1–5*.

Närmare bestämmelser om innehållet och frekvensen av rapporteringen finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Paragrafen genomför artikel 24.1 och 24.2.

3 § På begäran av Finansinspektionen ska en AIF-förvaltare till inspektionen lämna

1. en, vid utgången av varje kvartal, uppdaterad förteckning över de AIF-fonder som förvaltaren förvaltar, och
2. årsberättelser för dels de EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren förvaltar, dels de AIF-fonder som förvaltaren marknadsför inom EES.

AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska i stället för första stycket 2 tillämpa 4 §.

I *första stycket* anges vilken information som en AIF-förvaltare är skyldig att lämna till Finansinspektionen på begäran.

Enligt *andra stycket* ska AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder, i stället för att ge in årsberättelser på begäran från Finansinspektionen, i fråga om sådana fonder tillämpa bestämmelsen i 4 § som innebär att årsberättelser ska ges in till Finansinspektionen så snart den färdigställts.

Paragrafen genomför artikel 24.3.

4 § En AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond ska för en sådan fond ge in informationsbroschyr och årsberättelse samt, i förekommande fall, faktablad och halvårsredogörelse till Finansinspektionen så snart de färdigställts.

Bestämmelsen motsvarar 4 kap. 21 § LIF och har behandlats i avsnitt 11.4.2.

5 § En AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång ska för varje sådan AIF-fond regelbundet informera Finansinspektionen om den samlade nivån på finansiell hävstång och den finansiella hävstångens sammansättning. Informationen ska innehålla uppgift om AIF-fondens fem mest betydande långgivare och om de belopp som lånats från dessa.

Första stycket ska även tillämpas av icke EES-baserade AIF-förvaltare med tillstånd enligt 5 kap. 9 §, att i Sverige marknadsföra AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång.

I bestämmelsen anges vilken information som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen i fråga om AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång. Paragrafen genomför artikel 24.4, i AIFM-direktivet. Närmare bestämmelser om bedömningen av vad det innebär att i betydande grad använda finansiell hävstång finns i kommissionens förslag till genomförandeförordning.

Rapporteringskravet i *första stycket* omfattar svenska AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång, oavsett om dessa fonder marknadsförs i Sverige eller inte. Enligt *andra stycket* omfattas även icke EES-baserade AIF-förvaltare som med stöd av 5 kap. 8 § i Sverige marknadsför AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång.

Enligt 8 kap. 5 § ska det för varje AIF-fond fastställas en högsta nivå för finansiell hävstång. I kommissionens förslag till genomförandeförordning finns närmare bestämmelser om hur den finansiella hävstången ska mätas och beräknas, se vidare kommentaren till 8 kap. 5 §. Information om den finansiella hävstångens sammansättning innebär att information ska lämnas om källorna till hävstångseffekten, som exempelvis kan vara innehav av finansiella derivat eller lån av kontanter och värdepapper.

I artikel 24.4 i AIFM-direktivet anges att informationen ska ”göras tillgänglig”. Av kommissionens förslag till genomförandeförordning framgår dock att informationen ska lämnas med samma frekvens som viss övrig information (informationen enligt 2 § ovan). Det är således snarare fråga om att ”regelbundet lämna” viss information än att hålla den tillgänglig.

Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 11.4.1.

6 § Om det behövs för att övervaka risker i det finansiella systemet får Finansinspektionen begära att en AIF-förvaltare lämnar ytterligare information till Finansinspektionen. Finansinspektionen ska i så fall informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Bestämmelsen innebär att Finansinspektionen har rätt att begära in ytterligare information från en AIF-förvaltare, om det behövs för att övervaka risker i det finansiella systemet. Finansinspektionen ska i så fall informera Esma.

Paragrafen genomför artikel 24.5 första stycket.

Myndighetskontroll av värderingsfunktionen

7 § Om värderingen utförs av en extern värderare ska AIF-förvaltaren underrätta Finansinspektionen. Om förutsättningarna enligt 8 kap. 12 § andra stycket inte är uppfyllda får Finansinspektionen ålägga förvaltaren att utse en annan värderare.

Utförs värderingsfunktionen av AIF-förvaltaren internt får Finansinspektionen besluta att förvaltarens värderingar ska kontrolleras av en utomstående värderare eller, om det är lämpligt, en revisor.

Enligt paragrafens *första stycke* ska Finansinspektionen underrättas om AIF-förvaltaren utser en extern värderare. Finansinspektionen ska då pröva om den externa värderaren och uppdragsavtalet motsvarar de krav som anges i 8 kap. 12 § andra stycket. Om Finansinspektionen finner att så inte är fallet får inspektionen ålägga AIF-förvaltaren att utse en annan värderare.

Enligt *andra stycket* får Finansinspektionen besluta att en AIF-förvaltare ska låta de värderingar som gjorts internt granskas av annan utomstående värderare eller en revisor. Finansinspektionen får besluta att så ska ske tillsvidare, under en särskilt angiven period eller vid ett enstaka tillfälle.

Paragrafen genomför artikel 19.7 och 19.9.

8 § AIF-förvaltare ska lämna Finansinspektionen upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

AIF-förvaltare och förvaringsinstitut ska, utöver det som anges i första stycket, lämna Finansinspektionen de upplysningar som inspektionen begär.

Bestämmelsen, som har utformats med 10 kap. 2 § LIF som förebild, saknar motsvarighet i AIFM-direktivet. Merparten av den regelbundna rapportering som åvilar en AIF-förvaltare följer direkt av 2–5 §§ som genomför artikel 24 i direktivet. Frekvensen och omfattningen av denna rapportering regleras i kommissionens förslag till genomförandeförordning och Finansinspektionen har inte rätt att utfärda ytterligare föreskrifter på de områden som täcks av förordningen. När det gäller specialfonder har den som förvaltar sådana hittills omfattats av rapporteringskraven i 20 kap. FFFS 2008:11.

Dessa krav skiljer sig i flera avseenden från rapporteringskraven i 2–5 §§. För att Finansinspektionen även i fortsättningen ska kunna begära in samma uppgifter avseende specialfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare behövs regeln i *första stycket*. Det kan också bli aktuellt med ytterligare föreskrifter avseende andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare. I *andra stycket* regleras informationslämnande av mer tillfällig natur.

9 § För övervakningen av att bestämmelserna i denna lag, kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX och föreskrifter meddelade med stöd av lagen följs, får Finansinspektionen begära att

1. en fysisk eller juridisk person tillhandahåller uppgifter, handlingar eller annat, och
2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken kommer till förhör på tid och plats som inspektionen bestämmer.

Första stycket gäller inte i den utsträckning uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Finansinspektionen får förelägga den som inte följer en begäran enligt första stycket att fullgöra sin skyldighet.

Paragrafen genomför artikel 46.2.a, b, d och h och har utformats med 10 kap. 3 § LIF som förebild.

Platsundersökning

10 § Finansinspektionen får, när det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos

1. en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige, samt
2. ett förvaringsinstitut.

Finansinspektionen får även genomföra en undersökning hos ett företag som har fått i uppdrag av en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige att utföra visst arbete eller vissa funktioner, om det behövs för tillsynen av AIF-förvaltaren.

Paragrafen genomför artikel 46.2.c i AIFM-direktivet och har utformats med 10 kap. 4 § LIF som förebild.

Samarbete mellan behöriga myndigheter m.m.

11 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska systemrisknämnden, i den utsträckning som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

Paragrafen genomför de artiklar i AIFM-direktivet som anger att information ska utbytas mellan behöriga myndigheter, samt mellan en behörig myndighet och Esma samt ESRB och har utformats med 10 kap. 5 § LIF som förebild.

12 § Finansinspektionen ska inom ramen för sin befogenhet, efter begäran från en behörig myndighet i ett annat land inom EES, lämna eller kontrollera information som behövs för att den utländska myndigheten ska kunna utöva sin tillsyn enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU. Den utländska myndigheten får närvara vid kontroll som utförs av inspektionen.

Paragrafen genomför artiklarna 50 och 54 och har utformats med 10 kap. 6 § LIF som förebild.

13 § Finansinspektionen ska inom ramen för sin befogenhet, efter begäran från en tillsynsmyndighet i ett land utanför EES, lämna eller kontrollera information som behövs för att den utländska myndigheten ska kunna utöva sin tillsyn. Detta gäller dock bara i den utsträckning det följer av ett avtal om samarbete som Finansinspektionen, med stöd av regeringens bemyndigande, har ingått med den utländska myndigheten.

Om en begäran avser rättslig hjälp i brottmål, gäller i stället lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål.

Paragrafen motsvarar i sak 10 kap. 6 a § LIF.

14 § Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna 21.6, 42.1, 45.10, 50.4 och 55 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

AIFM-direktivet ger i flera fall de behöriga myndigheterna, vid oenighet mellan behöriga myndigheter i olika länder, en möjlighet att hänskjuta frågan till Esma. Detta gäller t.ex. vid oenighet om huruvida ett förvaringsinstitut från tredje land uppfyller kraven i direktivet (artikel 21.6 andra stycket) och när en behörig myndighet i ett land anser att åtgärder vidtagna mot en AIF-förvaltare varit felaktiga eller otillräckliga (artikel 45.10). Vid ett sådant hänskjutande ska Esma hantera frågan enligt artikel 19 i Esmaförordningen.¹⁶ Förfarandet enligt artikel 19 i Esmaförordningen innebär i korthet att Esma i första hand agerar som medlare och försöker få myndigheterna att enas om ett beslut inom en av Esma beslutad tidsfrist, artikel 19.2. Om myndigheterna inte kommer överens inom tidsfristen kan Esma fatta ett för de berörda myndigheterna bindande beslut i frågan, artikel 19.3. Om en behörig myndighet inte följer Esmas beslut kan Esma fatta beslut som är bindande även för berört företag, artikel 19.4. Ett sådant beslut gäller före en nationell behörig myndighets beslut i samma fråga, artikel 19.5.

15 § Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av anmälningar och ansökningar enligt denna lag.

För att bekosta Finansinspektionens övervakning enligt denna lag ska AIF-förvaltare som anges i 1 § betala årliga avgifter.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter enligt första och andra styckena.

Första stycket avser avgifter för anmälningar och ansökningar enligt lagen och har utformats med 14 § i förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning som förebild,

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG.

se lagrådsremissen Blankning 7 juni 2012 s. 27–28 och s. 42. *Andra stycket* motsvarar i sak 10 kap. 11 § LIF.

15 kap. Ingripanden

Bestämmelserna om sanktioner och ingripanden i artiklarna 45, 46 och 48 i AIFM-direktivet motsvarar i stor utsträckning bestämmelserna på samma område i UCITS-direktivet och MiFID. Bestämmelserna i UCITS-direktivet har genomförts i svensk rätt, huvudsakligen genom 12 kap. LIF som i sin tur har utformats med utgångspunkt i systematiken på bankområdet¹⁷ i syfte att likforma ingripandemöjligheterna på det finansiella området. Bestämmelserna i den nya lagen om AIF-förvaltare har utformats med 12 kap. LIF som förebild och kommenteras endast översiktligt här. Vad som uttalats i förarbetena till 12 kap. LIF bör kunna ge ledning för tillämpningen av motsvarande bestämmelser i denna lag. Bestämmelserna har behandlats i avsnitt 14.2 och 14.3.

Ingripanden mot svenska AIF-förvaltare

1 § Om en AIF-förvaltare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet, fondbestämmelserna, bolagsordningen eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar förvaltarens verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltarens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

¹⁷ Se 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Paragrafen genomför artikel 5.2 och 5.3, artikel 46.2. e, g, i, j och k samt artikel 11.c–f och har utformats med 12 kap. 1 § LIF som förebild. Bland de åtgärder som Finansinspektionen kan förelägga en AIF-förvaltare att vidta inryms bl.a. sådana åtgärder som anges i artiklarna 5.2 och 5.3 t.ex. att AIF-förvaltaren ska frånträda uppdraget som förvaltare för en viss fond samt att AIF-fonden inte längre ska få marknadsföras.

2 § Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 1 § om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om AIF-förvaltaren gör rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot förvaltaren som bedöms tillräckliga.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 2 § LIF som förebild.

3 § Om någon som ingår i en AIF-förvaltares ledning eller styrelse eller är verkställande direktör eller motsvarande inte uppfyller de krav som anges i 3 kap. 3 § 4 ska Finansinspektionen återkalla förvaltarens tillstånd. Detta får dock ske bara om inspektionen först har beslutat att påtala för förvaltaren att personen inte uppfyller kraven och han eller hon ändå finns kvar i ledningen, styrelsen eller som verkställande direktör efter det att en av inspektionen bestämd tid på högst tre månader har gått ut.

I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen besluta att en ledningsperson, styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får ha den ställningen. Inspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess förvaltaren har utsett en ny styrelseledamot, verkställande direktör eller ledningsperson.

Det som sägs i första och andra styckena om verkställande direktör ska tillämpas även på en ersättare för verkställande direktör.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 3 § LIF som förebild. I 12 kap. 3 § LIF talas enbart om styrelse och verkställande direktör, vilket hänger samman med att i Sverige endast aktiebolag kan få tillstånd enligt LIF. Andra juridiska personer än aktiebolag kan dock få tillstånd att vara AIF-förvaltare. För att bestämmelserna ska vara tillämpliga på motsvarigheterna till styrelseledamöter och verkställ-

ande direktör i t.ex. ett handelsbolag har begreppen ledning och ledningsperson lagts till i paragrafen.

Paragrafen genomför artikel 46.2.i och 46.2.k.

4 § Finansinspektionen ska återkalla en AIF-förvaltares tillstånd om förvaltaren

1. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

2. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,

3. har förklarat sig avstå från tillståndet, eller

4. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser.

I de fall som avses i första stycket 1, 2 och 4 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

Paragrafen genomför artikel 11.a och b och har utformats med 12 kap. 4 § LIF som förebild.

5 § Innan Finansinspektionen återkallar tillståndet för en AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i ett annat land inom EES, ska inspektionen samråda med den behöriga myndigheten i fondens hemland.

Paragrafen saknar direkt motsvarighet i AIFM-direktivet men skyldigheten att samråda med den berörda behöriga myndigheten i AIF-fondens hemland torde följa av det allmänna kravet på samarbete mellan behöriga myndigheter i artikel 50.1. Paragrafen har utformats med 12 kap. 4 a § LIF som förebild.

6 § Finansinspektionen ska omedelbart underrätta behöriga myndigheter i de andra länder inom EES där en AIF-förvaltare marknadsför andelar i en AIF-fond som förvaltaren förvaltar, när någon åtgärd enligt 1, 3 eller 4 § har vidtagits mot förvaltaren.

Paragrafen saknar direkt motsvarighet i AIFM-direktivet men skyldigheten att informera den berörda behöriga myndigheten i det land där AIF-fonden marknadsförs om t.ex. förvaltarens tillstånd åter-

kallas torde följa av det allmänna kravet på samarbete mellan behöriga myndigheter i artikel 50.1. Paragrafen har utformats med 12 kap. 5 § LIF som förebild.

7 § Om en behörig myndighet har underrättat Finansinspektionen om att en AIF-förvaltare överträtt föreskrifter som gäller i det landet för förvaltaren, får inspektionen vidta de åtgärder som anges i 1 § mot förvaltaren, om det föreligger någon omständighet som avses där. Inspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten om vilka åtgärder som vidtas.

Enligt artikel 45.4 i AIFM-direktivet får den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten vidta åtgärder mot en AIF-förvaltare som bryter mot de regler som värdmedlemsstatens behöriga myndighet har tillsynsansvaret för. I dessa fall ska den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemland informeras. Paragrafen har utformats med 12 kap. 6 § LIF som förebild och återspeglar mottagandet av informationen i Sverige när en utländsk myndighet agerar med stöd av artikel 45.4. För genomförandet av samma artikel avseende den situation då Sverige är värdmedlemsstat, se 17 §.

Ingripanden mot AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som inte överstiger vissa tröskelvärden

8 § Om en AIF-förvaltare som med stöd av bestämmelserna i 2 kap. endast är registrerad, har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då förelägga förvaltaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltaren avregistreras eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om förvaltaren gör rättelse.

Paragrafen genomför artikel 46.2.e, i, j, och k i förhållande till AIF-förvaltare som har undantagits från merparten av lagens bestämmelser med stöd av 2 kap. 1 §. Bestämmelserna i paragrafen innebär

att samma sanktioner ska kunna vidtas mot en AIF-förvaltare som har registrerats enligt 2 kap. som mot en AIF-förvaltare med tillstånd. För sådana AIF-förvaltare torde de åsidosättanden av skyldigheter som skulle kunna bli aktuella framför allt handla om underlåten rapportering. För sådana brister bör den sanktion som i första hand är aktuell vara förseningsavgift enligt 12 §.

Straffavgift

9 § Om en AIF-förvaltare har fått anmärkning eller varning får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en straffavgift. Detta gäller dock inte om varningen bara omfattar fall som avses i 4 § första stycket 2 eller 4.

Avgiften tillfaller staten.

Paragrafen genomför, tillsammans med 10–16 §§, artikel 48 och har utformats med 12 kap. 7 § LIF som förebild.

10 § Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av förvaltarens omsättning under närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under förvaltarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 8 § LIF som förebild.

11 § När straffavgiftens storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till hur allvarig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 9 § LIF som förebild.

Förseningsavgift

12 § Om en AIF-förvaltare inte i tid lämnar de upplysningar som förvaltaren är skyldig att lämna får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 10 § LIF som förebild. De upplysningar det i första hand är fråga om är den regelbundna rapportering som AIF-förvaltare är skyldiga att lämna enligt 14 kap. 2–6 §§.

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

13 § En straffavgift eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar från det att avgiftsbeslutet har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 11 § LIF som förebild.

14 § Finansinspektionens beslut om straffavgift eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 13 §.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 12 § LIF som förebild.

15 § Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 13 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 13 § LIF som förebild.

16 § En straffavgift eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 14 § LIF som förebild.

Ingripanden mot utländska AIF-förvaltare

17 § Om en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige efter tillstånd eller underrättelse enligt 5 kap. åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet i Sverige eller fondbestämmelserna för en specialfond som förvaltas enligt 5 kap. 2 §, får Finansinspektionen förelägga förvaltaren att göra rättelse.

Om AIF-förvaltaren inte följer föreläggandet, ska Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Om rättelse inte sker och detta innebär att investerarens intressen i Sverige skadas eller att den finansiella stabiliteten hotas, får Finansinspektionen förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning, eller förbjuda förvaltaren att påbörja nya transaktioner i Sverige. Inspektionen får också besluta att förvaltaren inte längre får förvalta en AIF-fond. Innan en åtgärd enligt detta stycke vidtas ska inspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Paragrafen genomför artikel 45.4–6 och har utformats med 12 kap. 15 § LIF som förebild.

18 § Om en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige med stöd av 5 kap. har fått sitt verksamhetstillstånd återkallat i hemlandet, får Finansinspektionen genast förbjuda förvaltaren att bedriva verksamhet i Sverige.

Paragrafen saknar direkt motsvarighet i AIFM-direktivet men bestämmelsen följer av direktivets regler om att verksamheten endast får bedrivas om AIF-förvaltaren har tillstånd. Paragrafen har utformats med 12 kap. 16 § LIF som förebild men justerats i förhållande till den paragrafen så att Finansinspektionen får, i stället för ska, förbjuda förvaltaren att bedriva verksamhet i Sverige. Det kan inte uteslutas att utländska behöriga myndigheter, liksom Finansinspektionen, i ett beslut om återkallelse av tillståndet för t.ex. ett värdepappersinstitut kan ge anvisningar om hur avvecklingen ska ske, jfr 25 kap. 6 § lagen om värdepappersmarknaden. Sådana anvisningar skulle t.ex. kunna innebära att olika delar av verksamheten ska avvecklas vid olika tidpunkter och Finansinspektionen bör uttryckligen ges utrymme för att kunna anpassa sitt beslut efter sådana anvisningar.

19 § Om Finansinspektionen har skäl att anta att en AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige åsidosätter sina skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU i annat fall än som avses i artikel 12 eller 14, ska Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Om rättelse inte sker och detta innebär att investerarens intressen i Sverige skadas eller att den finansiella stabiliteten hotas, får Finansinspektionen förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning, eller förbjuda förvaltaren att påbörja nya transaktioner i Sverige. Inspektionen får också besluta att förvaltaren inte längre får förvalta en AIF-fond. Innan en åtgärd enligt detta stycke vidtas ska inspektionen underrätta behörig myndighet i förvaltarens hemland.

Paragrafen motsvarar artikel 45.7 och har utformats med 12 kap. 17 a § LIF som förebild. I artikel 45.7 anges att den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ska kunna vidta "lämpliga åtgärder". Uppräkningen av olika åtgärder i *andra stycket* är en precisering av vilka åtgärder det kan bli fråga om.

20 § Om en utländsk AIF-förvaltare som driver verksamhet i Sverige med stöd av tillstånd enligt 5 kap. 9 § åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet i Sverige gäller 1 och 2 §§.

Finansinspektionen ska underrätta behörig tillsynsmyndighet i förvaltarens hemland om de åtgärder som enligt 1 § har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Paragrafen innebär att samma åtgärder som kan vidtas mot en svensk AIF-förvaltare kan vidtas mot en förvaltare från tredjeland som bedriver verksamhet med stöd av ett svenskt tillstånd. Paragrafen har utformats med 12 kap. 18 § LIF som förebild.

Ingripande mot den som saknar tillstånd m.m.

21 § Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att upphöra med den.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på en viss verksamhet, får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

Ett föreläggande enligt denna paragraf som avser ett utländskt företag får riktas mot såväl företaget som den som i Sverige är verksam för företagets räkning.

Paragrafen genomför kravet i artikel 6.1 på att endast den som har erforderligt tillstånd ska få driva verksamhet som omfattas av direktivet. Paragrafen har utformats med 12 kap. 19 § LIF som förebild. En AIF-förvaltare som enbart är registrerad enligt undantagsreglerna i 2 kap. saknar tillstånd och kan enbart bedriva verksamhet så länge värdet av de fonder som förvaltas inte överstiger tröskelvärdena i 2 kap. 2 §. Skulle värdet överstiga tröskelvärdena annat än tillfälligt och förvaltaren försitter tidsfristen att söka tillstånd enligt 2 kap. 5 § kan ett föreläggande enligt denna paragraf bli aktuellt.

Vite

22 § Ett föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

Paragrafen har utformats med 12 kap. 20 § LIF som förebild.

16 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som, utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU samt av kommissionens antagna tekniska standarder, ska ingå i

- en anmälan för registrering samt underrättelse som avses i 2 kap.,
- en ansökan om tillstånd som avses i 3–6 kap.,
- en underrättelse som avses i 4 och 6 kap.,
- en anmälan om väsentlig ändring som avses i 3–6 kap.,
- ett intyg enligt 6 kap. 4 §,
- en verksamhetsplan som avses i 3, 4 och 6 kap.,
- en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §, samt
- vilka handlingar och övrig information som ska lämnas till

Finansinspektionen tillsammans med en sådan anmälan för registrering, ansökan om tillstånd, underrättelse eller anmälan om väsentlig ändring och hur dessa handlingar, i tillämpliga fall, ska överlämnas till behöriga myndigheter inom EES och arkiveras samt på vilket språk de ska upprättas.

Genom paragrafen ges en möjlighet att i föreskrifter närmare reglera formen och innehållet i tillståndsansökningar, en anmälan om registrering enligt 2 kap., underrättelser om marknadsföring i Sverige och om sådan verksamhet som ska ske med stöd av förvaltnings- och marknadsföringspassen samt en anmälan om väsentliga ändringar.

Som framgått av avsnitten 1.1 och 2.2 har, under den pågående utredningstiden, ännu inte några genomförandeåtgärder antagits av kommissionen. I kommissionens förslag till genomförandeförord-

ning finns bestämmelser som närmare preciserar ett antal av AIFM-direktivets regler, bl.a. om vissa uppgifter som förvaltare ska tillhandahålla behöriga myndigheter i samband med registrering enligt artikel 3.3 i direktivet, se nedan. Eftersom förordningen inte är antagen kan dess slutliga benämning inte anges, och i författningstexten ersätts därför vissa uppgifter med X. Som också har påpekats kan förväntas att kommissionen antar ytterligare genomförandeförordningar vilka kommer att reglera bl.a. form och innehåll i underrättelser etc. Det kan dock inte uteslutas att det ändå kommer att behövas ytterligare reglering i form av föreskrifter, som naturligtvis måste vara förenliga med såväl direktivet som kommande förordningar.

När det gäller tillståndsansökningar avses *dels* svenska AIF-förvaltares ansökan om tillstånd att förvalta en AIF-fond och tillhandahållande av sidotjänster (3 kap. 1 och 2 §§), marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare (4 kap. 3 och 4 §§) samt förvaltning av icke EES-baserade AIF-fonder (6 kap. 6 §), *dels* utländska EES-baserade AIF-förvaltares ansökan om tillstånd att förvalta en specialfond (5 kap. 2 §) samt utländska AIF-förvaltares ansökan om tillstånd för marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och marknadsföring till icke-professionella investerare (5 kap. 5, 6 och 9 §§).

För tillstånd att förvalta en specialfond krävs att dess fondbestämmelser godkänns av Finansinspektionen. Vid tillståndsprövningen ska 4 kap. 8–9 b §§ LIF tillämpas (se 12 kap. 5 §). Form och innehåll i fondbestämmelser för en specialfond regleras även fortsättningsvis i 14 kap. i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:11) som meddelats med stöd av bemyndigande i LIF och förordningen (2004:75) om investeringsfonder.

Beträffande underrättelser avses svenska AIF-förvaltares underrättelser om att påbörja marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige (4 kap. 1 §) samt att inleda sådan verksamhet över gränserna som sker med stöd av förvaltnings- och marknadsföringspassen, dvs. att förvalta eller till professionella investerare marknadsföra EES-baserade AIF-fonder i ett annat land inom EES, oavsett om det sker genom en filial i värdlandet eller direkt från Sverige (6 kap. 1 och 2 §§).

När det gäller anmälan om registrering enligt 2 kap. finns till viss del bestämmelser om vilken information som ska tillhandahållas den behöriga myndigheten i kommissionens förslag till genom-

förandeförordning, men dessa kan behöva kompletteras ytterligare genom föreskrifter, exempelvis med uppgift om vilka åtgärder som har fastställts och vidtagits för att förhindra att marknadsföring sker till icke-professionella investerare, eftersom registreringsförfarandet inte är tillämpligt om marknadsföringen ska riktas till sådana investerare (se 2 kap. 1 § andra stycket). Kompletteringar i form av föreskrifter kan även behövas avseende bestämmelserna i 3 kap. 5 §, 4 kap. 5 §, och 6 kap. 1 och 2 §§ som reglerar svenska AIF-förvaltares tillståndsansökningar och underrättelser, samt AIF-förvaltares anmälningar om väsentliga ändringar enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 7 §, 5 kap. 8 § och 6 kap. 5 §.

Genom paragrafen ges också möjlighet att närmare förskriva om dels form och innehåll för en verksamhetsplan och en informationsbroschyr som ska bifogas tillståndsansökningar och underrättelser, dels vilka övriga uppgifter och handlingar som ska ges in till Finansinspektionen med anledning av en tillståndsansökan, en anmälan om registrering, en underrättelse, eller en anmälan om väsentlig ändring. Bemyndigande att meddela föreskrifter om form och innehåll m.m. avseende faktablad finns dock i 2 §.

Föreskrifterna får även avse hur dessa underrättelser med bifogade handlingar ska överlämnas mellan Finansinspektionen och behöriga myndigheter för EES-baserade AIF-förvaltare och AIF-fonder och på vilket språk de ska upprättas samt hur arkivering ska ske. Beträffande det intyg som Finansinspektionen ska överlämna till den behöriga myndigheten i den svenska AIF-förvaltarens värdland, anges i artikel 33 i AIFM-direktivet att det ska vara upprättat på ett språk som är brukligt i internationella finanskretsar.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 3 § tredje stycket, 5 kap. 5 § tredje stycket, 6 § andra stycket samt 9 § andra stycket 3 och tredje stycket,

2. vilka poster, som utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU samt av kommissionen antagna tekniska standarder, får räknas in i startkapitalet och egna medel enligt 7 kap. 1, 2 och 5 §§,

3. vilka uppgifter som, utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv

2011/61/EU samt av kommissionen antagna tekniska standarder, ska ingå i underrättelser enligt 8 kap. 15 och 18 §§ och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 § samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

4. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 23 §,

5. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 §, på vilket språk det ska upprättas och hur det ska tillhandahållas,

6. vilka uppgifter som, utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU samt av kommissionen antagna tekniska standarder, ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 8 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

7. innehållet i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 11 §,

8. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

9. handläggningen av tillståndsärenden enligt 13 kap. 2–4 §§,

10. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 14 kap. 7 §, samt

11. närmare bestämmelser om avgifter enligt 14 kap. 15 §.

I paragrafen ges ytterligare möjlighet att genom föreskrifter närmare reglera frågor som inte avses i 1 §. I bestämmelsen har beaktats att kommissionen har delegerats möjlighet att anta genomförandeåtgärder och att det kan förväntas att en eller flera genomförande-förordningar kommer att antas, se kommentaren till 1 §.

De i *punkten 1* angivna bestämmelserna avser dels svenska och övriga EES-baserade AIF-förvaltares skyldighet att, i förekommande fall vid marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder, se till att en eller flera enheter utses att utföra de uppgifter som ett förvaringsinstitut har, dels AIF-förvaltares skyldighet att, i förekommande fall vid marknadsföring som riktas till icke-professionella investerare, vidta nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna göra utbetalningar och lösa in andelar eller aktier i fonden. Innebörden av dessa skyldigheter och hur de ska uppfyllas bör finnas i föreskrifter.

Punkten 2 har sin motsvarighet i 13 kap. 1 och 2 §§ LIF. En förutsättning för ett verksamhetstillstånd är att kravet på startkapital är uppfyllt. Från den tidpunkt verksamheten har inletts får AIF-förvaltarens egna medel inte understiga startkapitalet. Efter som det i lagen inte anges vilka poster som får räknas in i startkapital och egna medel behövs föreskrifter där detta närmare anges.

För att en AIF-förvaltare ska få delegera uppgifter till någon annan krävs att vissa angivna förutsättningar föreligger. Närmare bestämmelser om innehåll i en till Finansinspektionen gjord under rättelse eller ansökan om godkännande av delegering bör finnas i föreskrifter. Ett bemyndigande att meddela sådana föreskrifter finns i *punkten 3*.

Av artikel 13.1 i AIFM-direktivet framgår att en AIF-förvaltare, i enlighet med bilaga I till direktivet, ska fastställa riktlinjer och praxis för ett sunt ersättningssystem. Innehållet i bilagan ska, genom bemyndigandet i *punkten 4*, genomföras genom bestämmelser i form av föreskrifter.

Punkten 5 har sin motsvarighet i 13 kap. 1 § 7 LIF och i 14 § 13, 16 och 17 i förordningen (2004:75) om investeringsfonder.

De underrättelser som avses i *punkten 6* gäller vissa förvärv eller överlåtelser av aktier i ett onoterat företag. Form, innehåll och vilka handlingar som ska bifogas bör regleras närmare genom föreskrifter.

Punkten 7 har sin motsvarighet i 14 § 15 förordningen om investeringsfonder och *punkten 8* motsvarar 13 kap. 1 § 17 LIF.

Genom *punkten 9* ges bemyndigande att meddela föreskrifter om handläggningen av tillståndsärenden enligt 13 kap. Paragrafen har utformats efter förebild i 13 kap. 2 § LIF. När det gäller andra AIF-förvaltare än dem som förvaltar specialfonder eller övriga AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare ska ändringar avseende ägare eller ledning anmälas till Finansinspektionen i enlighet med bestämmelserna i 3–6 kap. om anmälan av väsentlig ändring.

Punkten 10, som rör viss rapportering för förvaltare av AIF-fonder, har sin motsvarighet i 13 kap. 1 § 22 LIF.

Punkten 11 har sin motsvarighet i 13 kap. 1 § 23 LIF och avser avgifter för tillsyn.

17 kap. Överklagande

1 § Finansinspektionens beslut enligt 15 kap. 21 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Paragrafen reglerar möjligheterna till överklagande och har utformats med 14 kap. 1 § LIF som förebild. Beslut av Finansinspektionen att förelägga den som driver verksamhet som omfattas av denna lag att lämna de upplysningar som behövs för att bedöma om lagen är tillämplig får enligt *första stycket* inte överklagas. Annars skulle den som vill tredskas fördröja Finansinspektionens utredning i onödan. Beslut av Finansinspektionen i ärenden om meddelande av föreskrifter, dvs. sådana ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223), får inte heller överklagas hos domstol.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får enligt *andra stycket* överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, med förvaltningsrätten som första instans. Enligt *tredje stycket* krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Finansinspektionen får enligt *fjärde stycket* bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Bestämmelser om överklagande behandlas i avsnitt 14.4.

Paragrafen genomför artikel 49.

2 § Om Finansinspektionen i ett ärende om tillstånd enligt 3 kap. inte meddelar beslut inom sex månader från det att ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Har inspektionen inte meddelat beslut inom sex månader från det att en sådan förklaring har lämnats, ska det anses som att ansökan har avslagits.

Om Finansinspektionen inte lämnar över en underrättelse som avses i 6 kap. 4 § första stycket till behörig myndighet i utlandet inom den tid som anges i paragrafen från det att underrättelsen togs emot och inte heller inom samma tid meddelar beslut enligt fjärde

stycket samma paragraf, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls.

Om underrättelsen inte har lämnats över inom två månader från det att en sådan förklaring har meddelats av domstol, ska det anses som att Finansinspektionen fattat ett beslut om att inte överlämna sökandens underrättelse till en behörig myndighet i det avsedda värdlandet.

Bestämmelsen i *första stycket* motsvarar 14 kap. 2 § LIF. Den avser alla beslut rörande tillstånd enligt 3 kap. Denna konstruktion har införts i lagstiftningen för sådana fall där det i de EG-direktiv som reglerar verksamhet av det aktuella slaget ställs upp krav på att även uteblivet beslut i vissa fall ska kunna föranleda domstolsprövning (se vidare prop. 2002/03:150 s. 184). I fråga om möjligheten att begära förklaring i ett ärende om tillstånd att driva verksamhet är det till kammarrätten som den sökande ska vända sig om Finansinspektionen inte meddelar beslut inom sex månader från det att en fullständig ansökan gavs in. Som följer av 3 kap. 9 § ska ett beslut med anledning av tillståndsprövningen meddelas inom tre månader. Denna tidsfrist får förlängas med ytterligare tre månader. Vid prövning av en ansökan om tillstånd avseende förvaltning av en specialfond torde det som regel finnas skäl för förlängning. Om inspektionen inte har meddelat beslut inom sex månader från det att en förklaring har lämnats av kammarrätten, ska det anses som att ansökan har avslagits. Ett sådant avslagsbeslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt bestämmelserna i 1 § andra stycket.

Enligt *andra stycket* finns det möjlighet att begära förklaring av kammarrätten också i ärende om att driva verksamhet i ett annat land inom EES med stöd av förvaltnings- och marknadsföringspassen enligt 6 kap. 1 §. Tidsfristen inom vilken Finansinspektionen ska lämna över en underrättelse till behörig myndighet i utlandet eller meddela beslut i ärendet är en månad, 20 arbetsdagar eller två månader från det att underrättelsen togs emot, beroende på om det är fråga om gränsöverskridande förvaltning (en månad), gränsöverskridande marknadsföring (20 arbetsdagar) eller filialverksamhet (två månader). Om Finansinspektionen inte lämnar över underrättelsen inom två månader från det att en förklaring har lämnats av kammarrätten, ska det anses som inspektionen har meddelat beslut att inte lämna över underrättelsen. Även ett sådant avslagsbeslut får

överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt bestämmelserna i 1 § andra stycket. Bestämmelserna behandlas i avsnitt 14.4.

Paragrafen är förenlig med artikel 8.5, artikel 32.4 och artikel 33.4 och genomför artikel 49.

Ikraft- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 22 juli 2013.
2. En förvaltare som vid ikraftträdandet driver verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt denna lag eller som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, ska anpassa sin verksamhet så att den uppfyller uppställda krav samt, såvitt avser förvaltare som är etablerade i Sverige, underrätta Finansinspektionen om vilka AIF-fonder som ska marknadsföras i här i landet eller i andra länder inom EES och senast den 22 juli 2014 hos inspektionen antingen ansöka om tillstånd eller anmäla sig för registrering.
3. Bestämmelserna i 4 kap. 1 och 5–7 §§ och 6 kap. 1–5 §§ ska inte tillämpas vid marknadsföring av andelar eller aktier i AIF-fonder som omfattas av ett prospekt, under prospektets giltighetstid, under förutsättning att det har utarbetats och offentliggjorts före den 22 juli 2013 och i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG¹⁸.
4. En förvaltare som vid ikraftträdandet förvaltar en sådan AIF-fond som avses i 9 kap. 7 § första stycket, får fortsätta driva verksamheten utan tillstånd enligt denna lag, om fonden därefter inte gör ytterligare investeringar.
5. En förvaltare som förvaltar en sådan AIF-fond som avses i 9 kap. 7 § första stycket och vars teckningstid har löpt ut före den 21 juli 2011 och som upprättats för en tidsperiod som löper ut senast den 22 juli 2016, får fortsätta verksamheten utan tillstånd

¹⁸ EUT L 345, 31.12.2003, s. 64–89 (Celex 32003L0071), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiven 98/26/EG, 2002/87/EG, 2003/6/EG, 2003/41/EG, 2003/71/EG, 2004/39/EG, 2004/109/EG, 2005/60/EG, 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2009/65/EG, vad gäller befogenheterna för Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten), Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), EUT L 331, 15.12.2010, s. 120–161 (Celex 32010L0078).

enligt denna lag. Förvaltaren ska dock tillämpa bestämmelserna i 10 kap. 4–7 §§ och, i förekommande fall, 11 kap.

6. För en AIF-fond som inte är en specialfond får, fram till den 22 juli 2017, ett kreditinstitut med säte i ett land inom EES utses till fondens förvaringsinstitut även om fonden inte hör hemma i samma land inom EES där institutet har sitt säte.

Ikraft- och övergångsbestämmelser behandlas i kapitel 16.

De förvaltare som omfattas av *punkten 2* är dels svenska förvaltare som driver verksamhet här i landet vilken är tillståndspliktig enligt den nya lagen om AIF-förvaltare, dels utländska förvaltare vars verksamhet i Sverige faller in under AIFM-direktivets tillämpningsområde. Med tillståndspliktig verksamhet avses både tillstånd för förvaltning av en AIF-fond (dvs. verksamhet som AIF-förvaltare) och nationella bestämmelser vilka tillåter verksamhet som bara bedrivs inom landets gränser, såsom marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder och all slags marknadsföring till icke-professionella investerare.

Fondbolag, förvaltningsbolag och andra fondförvaltare som vid ikraftträdandet har tillstånd att driva verksamhet enligt LIF, dvs. inbegripet också förvaltning av en specialfond, ska upphöra med sin verksamhet den 22 juli 2014, om ingen ansökan har gjorts senast den dagen. Om en ansökan har gjorts dessförinnan och avslagits utan att överklagas, ska dock verksamheten upphöra dagen för avslagsbeslutet.

Bestämmelserna i *punkten 3* rör svenska AIF-förvaltares marknadsföring av AIF-fonder till professionella investerare i Sverige och förvaltning och marknadsföring som sker med stöd av pass i andra länder inom EES. Om angivna förutsättningar föreligger behöver sådana förvaltare inte tillämpa bestämmelserna om underretelseförfarande för AIF-fonder som omfattas av prospektet. Motsvarande gäller också för övriga EES-baserade AIF-förvaltare men detta är något som regleras i den nationella lagstiftningen i deras hemland.

Av hänvisningarna i *punkterna 4 och 5* följer att det ska vara fråga om en sluten fond (t.ex. en riskkapitalfond), som är stängd för nya investeringar vid ikraftträdandet av denna lag eller vars teckningstid för investerarna löpte ut före den 21 juli 2011. Tidsangivelserna är avhängiga AIFM-direktivets ikraftträdande (den 1 juli 2011, då det offentliggjordes i EUT) och tidpunkten för när

direktivet ska vara genomfört i medlemsstaterna (den 22 juli 2013, med tillägg för tre år). Sådana förvaltare är dock skyldiga att följa regler som genomför aritklarna 22 och 26–30 i AIFM-direktivet.

Ikraft- och övergångsbestämmelserna är förenliga med artikel 66.1 och 66.2 och genomför artikel 61.

18.2 Övriga författningsförslag

Den nya lagen om AIF-förvaltare och begreppsändringarna i LIF medför behov av följdändringar i ett relativt stort antal författningar. I de flesta fall är det fråga om okomplicerade ändringar som inte behöver kommenteras närmare. Exempelvis kommenteras inte sådana ändringar som innebär att begreppet värdepappersfond byts ut mot begreppet investeringsfond.

I andra fall finns det emellertid behov av kommentarer, t.ex. när det är fråga om materiella ändringar föranledda av bestämmelser i AIFM-direktivet.

18.2.1 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

1 §

Den nya snävare definitionen av begreppet investeringsfond i LIF omfattar inte längre specialfonder. Specialfonder regleras i stället i den nya lagen om AIF-förvaltare. Termen specialfond har lagts till för att behålla tillämpningsområdet för bestämmelsen. Ändringarna i kupongskattelagen har behandlats i avsnitt 15.2.

2 §

Ändringarna är en konsekvens av den nya lagen om AIF-förvaltare.

En ny definition av termen AIF-förvaltare har lagts till. En AIF-förvaltare är ett företag som har tillstånd att bedriva verksamhet som AIF-förvaltare enligt lagen om AIF-förvaltare. Definitionen omfattar både svenska AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § den lagen, och utländska AIF-förvaltare som bedriver verksamhet i Sverige enligt bestämmelserna i 5 kap. samma lag.

Vad avser den ändrade definitionen av förvaringsinstitut kan även andra företag än banker och kreditinstitut vara förvaringsinstitut för en AIF-fond (se 4–7 §§ lagen om AIF-förvaltare). I övrigt se författningskommentaren till 1 §.

4 §

Som en följd av införandet av den nya lagen om AIF-förvaltare kommer innebörden av begreppet fondföretag 1 kap. 1 § 8 i LIF begränsas till att endast omfatta sådana fonder som uppfyller villkoren i UCITS-direktivet. Den nuvarande svenska motsvarigheten till sådana fonder är värdepappersfonder. Begreppet fondföretag i sista stycket har ersatts med utländska investeringsfonder och utländska specialfonder. Begreppsparet investeringsfonder och specialfonder används även i inkomstskattelagen och skatteförfarandelagen. Den ändrade lydelsen innebär inte någon ändring i sak.

11 b och c §§

Angående ändringarna i *11 b § första och andra styckena*, se författningskommentaren till 1 §. Skyldighet att föra eller låta föra ett register över samtliga innehavare av andelar i fonden regleras i 4 kap. 11 § LIF. Av hänvisningen i 12 kap. 7 § lagen om AIF-förvaltare följer att sådan skyldighet alltjämt ska gälla för förvaltare av specialfonder.

11 b § tredje och fjärde styckena har strukits. Kreditinstitut och värdepappersbolag har inte längre möjlighet att få tillstånd för fondverksamhet som avser specialfonder enligt 1 kap. 5 § LIF. Vad avser det fjärde stycket behöver ett förvaringsinstitut enligt den nya lagen om AIF-förvaltare inte ansvara för in- och utbetalningar avseende en AIF-fond. Ett förvaringsinstitut för en AIF-fond ska dock se till att en AIF-fonds penningflöden övervakas och som ett led i detta se till att betalningar till och från investerare hanteras korrekt. För investeringsfonder (tidigare värdepappersfonder) är kravet på att förvaringsinstitutet ska sköta in- och utbetalningar avseende fonden oförändrat. Det strukna fjärde stycket innebär inte någon förändring i sak avseende ett förvaringsinstituts uppgifter enligt kupongskattelagen.

I 11 c § finns motsvarande bestämmelse för fonder som förvaltas av utländska förvaltare. Av 5 kap. 2 § lagen om AIF-förvaltare framgår att en specialfond hemmahörande i Sverige kan förvaltas enbart av en AIF-förvaltare som är etablerad i ett land inom EES.

18.2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

2 kap. 2 §

Paragrafens andra stycke innehåller undantag från kravet på prospekt. Undantaget i *första stycket 1* gäller för fonder som ”inte är av sluten typ”, se artikel 1.2.a i öppenhetsdirektivet. Att en fond inte är av sluten typ innebär enligt artikel 2.1.o i samma direktiv att det är fråga om en sådan fond vars ”andelar på innehavarens begäran återköps eller inlöses, direkt eller indirekt, med medel ur företagets tillgångar”. Investeringsfonder och utländska motsvarigheter till sådana fonder hör till denna kategori. AIF-fonder kan dock vara både öppna och slutna.

18.2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd

1–4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 20–24, 26–30 och 32 §§

Ändringarna i lagen om investerarskydd innebär att en AIF-förvaltare med tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer omfattas av investerarskyddet på samma sätt som ett fondbolag med tillstånd till diskretionär portföljförvaltning. Bestämmelserna har behandlats i avsnitt 8.7.2.

18.2.4 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

2 kap. 3 §, 3 kap. 19 §, 6 kap. 5, 10 a och 13 §§, 15 kap. 1 §, 42 kap. 8, 43 och 44 §§, 44 kap. 6 §, 48 kap. 2 och 21 §§

Den nya snävare definitionen av begreppet investeringsfond i LIF omfattar inte längre specialfonder. Specialfonder regleras istället i den nya lagen om AIF-förvaltare. Följändringar i inkomstskattelagen har genomförts för att behålla tillämpningsområdet för bestämmelserna om beskattning av specialfonder. Ändringarna i inkomstskattelagen har behandlats i avsnitt 15.1.

17 kap. 15 § och 48 kap. 18 §

Fusion och delning av specialfonder regleras i lagen om AIF-förvaltare. Någon förändring i sak av bestämmelserna om fusion och delning av specialfonder har dock inte genomförts. Enligt 12 kap. 12 § den lagen ska exempelvis bestämmelserna om fusion av investeringsfonder i 8 kap. 1–16 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder tillämpas vid fusion av specialfonder.

48 kap. 7 §

Bestämmelsen i 4 kap. 12 § lagen om investeringsfonder ska enligt 12 kap. 7 § den nya lagen om AIF-förvaltare även tillämpas för specialfonder som är förvaltarregistrerade.

18.2.5 Förslag till lag om ändring av lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter

3 a §

Liksom för t.ex. fondbolag och värdepappersinstitut finns regler för AIF-förvaltare om hur rådgivningen ska bedrivas i lagen om värdepappersmarknaden och i föreskrifter baserade på den lagen. 4 och 5 §§ ska därför inte tillämpas på den investeringsrådgivning som AIF-förvaltare ägnar sig åt.

18.2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder

Begreppet investeringsfonder ska enligt utredningens förslag enbart avse sådana fonder som i dag kallas värdepappersfonder. Begreppet ska således inte längre vara ett samlingsnamn för både värdepappersfonder och specialfonder. Begreppsförändringen medför i sig ett flertal ändringar i LIF som inte kommenteras närmare.

1 kap. 1 §

Ändringarna av definitionerna i punkterna 8, 15, 17, 19, 23 och 25¹⁹ är en konsekvens av att begreppet värdepappersfonder, *punkten 25*, utmönstras ur lagstiftningen och ersätts med begreppet investeringsfonder samt att verksamhet avseende specialfonder, liksom andra AIF-fonder, regleras i den nya lagen om AIF-förvaltare. Ett utländskt fondföretag vars fondverksamhet inte omfattas av UCITS-direktivet ska omfattas av reglerna i den föreslagna lagen om AIF-förvaltare vad gäller verksamhet över gränserna. Hänvisningen till 6 kap. 2 § LIF, som avser specialfonder, tas därför bort i *punkten 8*. Definitionen av begreppet specialfond i *punkten 23* finns numera i lagen om AIF-förvaltare.

1 kap. 5 §

Reglerna om förvaltning av AIF-fonder, t.ex. tillståndsgivning, finns i den föreslagna lagen om AIF-förvaltare. Ett värdepappersinstitut kan enligt artikel 6.8 i AIFM-direktivet inte få tillstånd att förvalta AIF-fonder, se avsnitt 5.1.3. Ett värdepappersinstitut kan således inte som tidigare få tillstånd för att förvalta specialfonder, som är en kategori AIF-fonder. Ett fondbolag däremot kan utöver att bedriva fondverksamhet också vara AIF-förvaltare, se artikel 6.2 i AIFM-direktivet. För att någon ska få förvalta både AIF-fonder och värdepappersfonder krävs dock tillstånd både som fondbolag och som AIF-förvaltare. Bestämmelsen om att ett fondbolag kan få tillstånd att vara AIF-förvaltare bör finnas i LIF eftersom det när-

¹⁹ Utredningstiden har inte möjliggjort en fullständig inventering av författningar i vilka det kan finnas hänvisningar till denna paragraf. Att det finns sådana hänvisningar kan dock antas, varför någon ändring av sifferleden inte bör ske (se Ds 1998:66, s. 38).

mast är att betrakta som en sidoverksamhet. Själva förfarandet, vilken information som ska lämnas vid en ansökan om tillstånd m.m., följer dock av den föreslagna lagen om AIF-förvaltare. Ett fondbolag med tillstånd att förvalta AIF-fonder ska för den verksamheten tillämpa lagen om AIF-förvaltare.

1 kap. 8 och 9 §§

Företag som hör hemma utanför EES och företag som hör hemma inom EES och driver fondverksamhet som inte omfattas av UCITS-direktivet omfattas av AIFM-direktivet. Frågan om tillstånd för sådana företag ska inte längre regleras i LIF utan i den föreslagna lagen om AIF-förvaltare.

4 kap. 8, 16 och 16 a §§

I konsekvens med att specialfonderna helt och hållet ska regleras i lagen om AIF-förvaltare har paragraferna ändrats så att reglerna om specialfondernas fondbestämmelser m.m. har flyttats till 12 kap. 4–5 §§ i den föreslagna lagen om AIF-förvaltare.

5 kap. 15 §

Specialfonder och utländska fonder som inte uppfyller kraven i UCITS-direktivet regleras i lagen om AIF-fonder, varför hänvisningarna i *första stycket 3* ska ske till den lagen.

6 kap.

Bestämmelserna i 6 kap. rör förvaltning av specialfonder och upphävs eftersom motsvarande bestämmelser i stället finns i lagen om AIF-förvaltare (12 kap).

7 kap. 1 §

Ändringen är en följd av den ändrade terminologin i LIF och att ett fondbolag ska kunna få tillstånd att förvalta AIF-fonder, se kommentaren till 1 kap. 5 §. Liksom tidigare bör förbudet för ett fondbolag att förvara tillgångar som ingår i de fonder bolaget förvaltar gälla samtliga fonder oavsett vilken typ av fonder det är.

7 kap. 2 §

Till följd av den ändrade terminologin i LIF har paragrafen justerats så att begränsningen enligt LIF avseende fondbolags möjligheter att inom ramen för ett uppdrag om diskretionär förvaltning placera investerarens tillgångar i fonder som fondbolaget självt förvaltar även i fortsättningen ska gälla både investeringsfonder och andra fonder, t.ex. specialfonder och andra AIF-fonder. Motsvarande begränsning vad gäller en AIF-förvaltare som inte är fondbolag följer av 9 kap. 23 § lagen om AIF-förvaltare.

8 kap. 24 §

I konsekvens med att specialfonderna helt och hållet ska regleras i lagen om AIF-förvaltare har bestämmelserna om fusion av fonder ändrats så att reglerna enbart gäller investeringsfonder. Reglerna för specialfonder på detta område finns i 12 kap. i den föreslagna lagen om AIF-förvaltare.

10 kap. 1 §

Ändringen är en följd av att bestämmelserna i 1 kap. 8 och 9 §§ upphävs eftersom de avser verksamhet som inte längre ryms under LIF:s tillämpningsområde.

13 kap. 1 §

Genom bestämmelsen i *punkten 17* genomförs artikel 63 i AIFM-direktivet. I den artikeln ges kommissionen rätt att genom delegerade akter ange kriterier för att medel i en UCITS-fond ska få

placeras i värdepapperiseringstransaktioner. I den mån kommissionen använder sig av ett direktiv på detta område behövs föreskriftsrätt för Finansinspektionen för att genomföra detta i svensk rätt. Möjligen kan en sådan rätt anses följa redan av p 9 i paragrafen. Nuvarande punkten 17 utgår från LIF eftersom reglerna om specialfonder har samlats i lagen om AIF-förvaltare. Motsvarande bemyndigande finns i 16 kap. 2 § 7 i den lagen.

Ikraft- och övergångsbestämmelser

Bestämmelserna behandlas i avsnitt 16.3.2.

18.2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

1 kap. 4 §

Ändringen av definitionen i *punkten 4* är en konsekvens av att begreppet investeringsfonder enbart ska avse de fonder som tidigare kallades värdepappersfonder. Definitionen är det svenska genomförandet av MiFID:s definition av finansiella instrument. I bilaga 1 avsnitt C till MiFID räknas de olika finansiella instrument upp som ingår i definitionen. Där ingår som punkt 3 ”andelar i företag för kollektiva investeringar”. Någon avgränsning till UCITS-fonder eller dylikt har inte varit avsedd, se prop. 2006/07:150 s. 296, varför AIF-fonder bör omfattas av definitionen.

2 kap. 4 §

Ett värdepappersinstitut kan enligt artikel 6.8 i AIFM-direktivet inte få tillstånd att förvalta AIF-fonder, se avsnitt 6.1.3. Paragrafens *andra stycke* utgår därför.

2 kap. 5 §

Undantaget i *punkten 10* genomförde artikel 2.1 h i MiFID. I artikeln anges att undantaget avser företag för kollektiva investeringar oavsett om dessa är samordnade på gemenskapsnivå eller ej. Definitionen bör således omfatta även AIF-förvaltare. I *punkten 15* finns ett undantag för försäkringsförmedlare som medlemsstaterna enligt artikel 3.1 i MiFID kan välja att genomföra. I Sverige har detta undantag historiskt avsett just investeringsfonder i betydelsen värdepappersfonder och specialfonder samt utländska motsvarigheter till dessa. Punkten bör därför i konsekvens med den förändrade betydelsen av begreppet investeringsfonder formuleras om. Undantaget kommer med denna ändring att avse förmedling av investeringsfonder, specialfonder och utländska motsvarigheter till dessa, men inte förmedling av andra AIF-fonder.

8 kap. 22 a §

Paragrafen har ändrats så att värdepappersinstitutens skyldighet att tillhandahålla faktablad gäller vid förmedling och rådgivning avseende investeringsfonder och sådana AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare. I det senare begreppet inryms både specialfonder och andra AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 7.4.

8 kap. 22 b §

Ett värdepappersinstitut som förvaltar fondandelar för kunders räkning ska till kunden vidarebefordra viss information som institutet har fått från fondbolaget. Det rör sig enligt 4 kap. 12 § första stycket fjärde meningen LIF om information om väsentliga ändringar av fondbestämmelserna, fusion av fonder m.m. Den aktuella bestämmelsen i LIF ska enligt förslaget till lag om AIF-förvaltare också tillämpas på AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Paragrafen har justerats för att återspegla detta.

8 kap. 22 c §

Paragrafen är ny och genomför artikel 6.8 andra ledet i AIFM-direktivet. Ett värdepappersinstitut får utföra investeringstjänster avseende AIF-fonder gentemot kunder eller marknadsföra sådana fonder endast i den mån fonderna enligt AIFM-direktivet får marknadsföras i det aktuella landet, och mot den aktuella kategorin investerare. För t.ex. icke-professionella investerare i Sverige innebär det att det måste vara fråga om en specialfond eller en AIF-fond som uppfyller kraven för marknadsföring mot icke-professionella investerare, se avsnitten 7.3 och 7.4. För att institutet ska kunna utföra tjänster avseende andelar i en AIF-fond gentemot professionella investerare måste AIF-förvaltaren ha lämnat en underrättelse om marknadsföring i det land där tjänsterna utförs (eller till den behöriga myndigheten i sitt hemland som sedan förmedlat den vidare). De tjänster det kan vara fråga om är t.ex. utförande av order, mottagande och vidarebefordran av order, diskretionär portföljförvaltning och rådgivning. Även ageranden som formellt sett inte är utförande av investeringstjänster men som innebär att andelarna marknadsförs eller erbjuds till investerare omfattas. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 5.1.3.

13 kap. 4 §

Paragrafens andra stycke innehåller undantag från kravet på vissa emittenter att välja hemmedlemsstat innan finansiella instrument utgivna av dem tas upp till handel på en reglerad marknad. Undantaget i *andra stycket första punkten* gäller för fonder som ”inte är av sluten typ”, se artikel 1.2 a i öppenhetsdirektivet. Att en fond inte är av sluten typ innebär enligt artikel 2.1 o i samma direktiv att det är fråga om en sådan fond vars ”andelar på innehavarens begäran återköps eller inlöses, direkt eller indirekt, med medel ur företagens tillgångar”. Investeringsfonder och utländska motsvarigheter till sådana fonder hör till denna kategori. AIF-fonder kan dock vara både öppna och slutna.

16 kap. 3 §

Paragrafens första punkt innehåller undantag från kravet på att lämna regelbunden finansiell information. Undantaget i *första punkten* gäller för fonder som ”inte är av sluten typ”, se artikel 1.2 a i öppenhetsdirektivet. Att en fond inte är av sluten typ innebär enligt artikel 2.1 o i samma direktiv att det är fråga om en sådan fond vars ”andelar på innehavarens begäran återköps eller inlöses, direkt eller indirekt, med medel ur företagets tillgångar”. Investeringsfonder och utländska motsvarigheter till sådana fonder hör till denna kategori. AIF-fonder kan dock vara både öppna och slutna.

18.2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

1 kap. 2 §

Ändringen innebär att AIF-förvaltare omfattas av samma regler om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som andra finansiella företag.

18.2.9 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)

64 kap. 21 §

Tillstånd m.m. för förvaltare och fonder med hemvist utanför EES regleras inte längre i LIF. Hänvisningen i paragrafen ska därför avse lagen om AIF-förvaltare. Fortfarande krävs dock att fonden/fondföretaget uppfyller krav som motsvarar de som ställs i UCITS-direktivet.

18.2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:751) om betaltjänster

1 kap. 7 §

Enligt artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG

och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG ska ”företag för kollektiva investeringar” vara undantagna från tillämpningsområdet. Någon begränsning till just företag som omfattas av UCITS-direktivet finns inte. Även AIF-förvaltare ska därför vara undantagna.

18.2.11 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

1 kap. 1 § och 20 kap. 1 och 4 §§, 22 kap. 1 och 17 §§

Den nya snävare definitionen av begreppet investeringsfond i LIF omfattar inte längre specialfonder. Specialfonder regleras istället i den nya lagen om AIF-förvaltare. Följändringar i skatteförfarandelagen behövs för att behålla tillämpningsområdet för de bestämmelser som omfattar specialfonder, förvaltare av specialfonder och deras utländska motsvarigheter. Av samma skäl ändras rubriken till 20 kap.

Med hänsyn till att nuvarande bestämmelse i 1 kap. 9 § LIF utgår blir det inte längre möjligt att särskilja de aktörer som ska lämna kontrolluppgift om avyttring av fondandelar med hänvisning till att tillstånd från Finansinspektionen erhållits enligt den paragrafen. De bestämmelser i lagen om AIF-förvaltare som rör marknadsföring i Sverige av fonder hemmahörande utomlands, gör inte någon skillnad mellan utländska motsvarigheter till specialfonder och andra AIF-fonder (se 4 kap. 1–4 §§ och 5 kap. 3–5 §§ lagen om AIF-förvaltare).

Betydelsen av begreppen investeringsfonder och specialfonder i den nya lydelsen av bestämmelsen ska i stället bestämmas i enlighet med huvudprincipen i 3 kap. 2 § dvs. i enlighet med de lagar enligt vilka en skatt eller avgift bestäms. Begreppsparet investeringsfonder och specialfonder införs även i inkomstskattelagen. Av 2 kap. 2 § inkomstskattelagen följer att även utländska motsvarigheter till dessa fonder omfattas.

Den ändrade lydelsen innebär inte någon förändring i sak av tillämpningsområdet för bestämmelsen. Avyttring av utländska motsvarigheter till specialfonder som marknadsförs till investerare i Sverige enligt bestämmelserna i 1 kap. 7 § LIF eller med stöd av 5 kap. 3–6 §§ lagen om AIF-förvaltare omfattas således även i fortsättningen av krav på kontrolluppgift.

Ändringarna i skatteförfarandelagen har behandlats i avsnitt 15.3.

20 kap. 3 § och 22 kap. 19 §

Begreppet investeringsfonder omfattar även utländska motsvarigheter, se författningskommentaren till 1§. Begreppet fondföretag i *första stycket 1* har därmed tagits bort i skattelagstiftningen, se nedan.

Första stycket 2 har anpassats till den nya lagen om AIF-förvaltare. Tillstånd för fondverksamhet som avser specialfonder kan inte längre ges till värdepappersbolag och kreditinstitut. Specialfonder omfattas av definitionen av AIF-fonder i den nya lagen om AIF-förvaltare. Begreppet specialfonder i den näringsrättsliga regleringen omfattar emellertid enbart fonder hemmahörande i Sverige. Vad som i skattelagstiftningen avses med begreppet specialfond framgår av kommentaren till 1 §. Tillstånd för förvaltning och marknadsföring av specialfonder ges enligt den nya lagen enbart till AIF-förvaltare. Tillstånd för förvaltning av EES-baserade AIF-fonder ges till svenska AIF-förvaltare enligt 3 kap. 1 § lagen om AIF-förvaltare. Ett sådant tillstånd kan särskilt avse specialfonder. Utländska AIF-förvaltare får enligt 5 kap. 2 § lagen om AIF-förvaltare förvalta en specialfond i Sverige. Svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige av utländska AIF-fonder regleras i 4 kap. 2 och 3 §§ lagen om AIF-förvaltare. Utländska AIF-förvaltares marknadsföring av utländska AIF-fonder till investerare i Sverige regleras i 5 kap. 3–6 §§ samma lag. Sådana utländska AIF-fonder kan motsvara svenska specialfonder.

Utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige regleras i den nya lagen om AIF-förvaltare. Den nuvarande bestämmelsen i 1 kap. 8 § LIF utgår därmed. Skyldigheten att lämna kontrolluppgift för de utländska förvaltare som omfattas av 1 kap. 8 § LIF och som avses i nuvarande *första stycket 3* omfattas i stället av den nya lydelsen av punkten 2.

I *första stycket 4* har hänvisningen till 1 kap. 9 § LIF tagits bort eftersom den bestämmelsen upphör att gälla. Skyldigheten att lämna kontrolluppgift för de utländska fonder som omfattas av den bestämmelsen i LIF omfattas i stället av den nya lydelsen av punkten 2. Som nämnts har begreppet fondföretag i *första stycket 1* tagits bort med hänsyn till att betydelsen av begreppet investeringsfonder i skattelagstiftningen även ska omfatta utländska motsvarigheter. Av

tydlighetsskäl har dock samma terminologi som används i LIF använts i hänvisningar till bestämmelser i den lagen.

Bestämmelsen i *andra stycket* har ändrats så att även utländska AIF-förvaltare omfattas. Utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige regleras i 5 kap. lagen om AIF-förvaltare.

Ingen av ändringarna innebär någon förändring i sak av tillämpningsområdet för bestämmelsen.

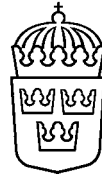
23 kap. 5 §

Ändringen är en följd av genomförandet av den nya lagen om AIF-förvaltare. Den nya lagen bygger på en gemensam reglering som ger utländska, EES-baserade AIF-förvaltare rätt att, efter ett underrettelseförfarande, i Sverige marknadsföra andelar i EES-baserade AIF-fonder som de förvaltar. Sådana AIF-förvaltare ska omfattas av kravet på att ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen.

34 kap. 9 §

Ändringen är en följd av genomförandet av den nya lagen om AIF-förvaltare. Bestämmelsen i 4 kap. 12 § lagen om värdepappersfonder gäller för förvaltare av specialfonder enligt 12 kap. 6 § lagen om AIF-förvaltare.

Kommittédirektiv

Förvaltare av alternativa investeringsfonder

**Dir.
2011:77**

Beslut vid regeringssammanträde den 8 september 2011.

Sammanfattning

En särskild utredare ska lämna förslag till hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010¹ ska genomföras i svensk rätt.

Utredaren ska dessutom ta fram underlag till och utarbeta lagförslag som bedöms lämpliga för en ändamålsenlig reglering i svensk rätt av alternativa investeringsfonder även i de avseenden som inte omfattas av direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2012.

Bakgrund

Förvaltare av alternativa investeringsfonder

Enligt definitionen i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIFM-direktivet) är dessa förvaltare juridiska personer vars normala verksamhet består i förvaltning av en eller flera alternativa investeringsfonder (artikel 4.1 b). Alternativ investeringsfond definieras i direktivet som företag för kollektiva investeringar, inbegripet företagets delfonder, som tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare, och som inte kräver

¹ EUT L 174, 01.07.2011, s. 1 (Celex 32011L0061).

auktorisering enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)² (det s.k. UCITS-direktivet) (artikel 4.1 a).

I AIFM-direktivet anges att direktivet är tillämpligt på förvaltare av alternativa investeringsfonder oavsett om de alternativa investeringsfonder som de förvaltar är öppna eller slutna, om fonderna har bildats på kontraktsrättslig grund, enligt trustlagstiftning, på associationsrättslig grund eller har någon annan rättslig form och oavsett vilken rättslig struktur som fonderna har (artikel 2.2). Det finns emellertid en uppräkningslista av flera olika slags enheter som direktivet inte ska tillämpas på (artikel 2.3). I uppräkningslistan anges bl.a. holdingbolag, tjänstepensionsinstitut, överstatliga institutioner såsom Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken, Världsbanken och Internationella valutafonden, om dessa institutioner förvaltar alternativa investeringsfonder som agerar i allmänhetens intresse, nationella centralbanker, nationella, regionala eller lokala myndigheter och organ eller andra institut som förvaltar fonder som är kopplade till system för social trygghet och pensionssystem, program för anställdas andelsägande och program för anställdas sparande samt specialföretag för värdepapperisering.

Gällande svensk reglering

Det finns i dagsläget inte någon svensk reglering som omfattar alla de olika slag av företag som anses som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt AIFM-direktivet. Den huvudsakliga lagregleringen av verksamhet som omfattas av direktivet finns i dag i reglerna om förvaltning av specialfonder i lagen (2004:46) om investeringsfonder. I den lagen finns regler både om specialfonder och förvaltare av sådana fonder (se prop. 2002/03:150 och prop. 2007/08:57 samt jfr även prop. 2010/11:135). Tillstånd för förvaltning av specialfonder får ges till fondbolag samt till värdepappersbolag och svenska kreditinstitut som har tillstånd till portföljförvaltning avseende finansiella instrument enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Specialfonder kan exempelvis vara hedgefonder medan s.k. riskkapitalfonder (*private equity*) däremot

² EUT L 302, 17.11.2009, s. 32 (Celex 32009L0065).

inte betraktas som fonder i den svenska fondlagstiftningen. Riskkapitalfonder är nämligen vanligtvis bildade som kommanditbolag. Det finns inte heller i övrigt någon särskild näringsrättslig reglering för riskkapitalbolag eller riskkapitalfonder eller för sådan verksamhet som ibland betecknas som fastighetsfonder, råvarufonder, infrastrukturfonder eller liknande trots att den inte omfattas av den svenska fondlagstiftningen. För sådan verksamhet gäller i stället de allmänna bolagsrättsliga regler som finns i aktiebolagslagen (2005:551) eller lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag.

Direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Genom AIFM-direktivet införs en harmoniserad reglering i EU av förvaltare av alternativa investeringsfonder. Sådana förvaltare och fonder har hittills varit föremål för eventuell reglering i den nationella rätten i medlemsstaterna. Som skäl för att införa en harmoniserad reglering inom EU av förvaltare av alternativa investeringsfonder anges i direktivet bl.a. dessa förvaltares betydelse för handeln på marknaderna för finansiella instrument och sårbarheten för betydande risker i de strategier som används av dem, vilket har inverkan på investerare, andra marknadsaktörer och marknader.

AIFM-direktivet omfattar förvaltare av fonder såsom hedgefonder, riskkapitalfonder och fastighetsfonder. Sådana fonder är i dag inte reglerade på EU-nivå och marknadsförs ofta främst till professionella investerare (t.ex. finansiella företag och institutionella investerare). Även om direktivet reglerar förvaltare av alternativa investeringsfonder och inte alternativa investeringsfonder innehåller det trots detta även vissa krav som tar sikte direkt på alternativa investeringsfonder, såsom att det för varje sådan fond ska finnas ett förvaringsinstitut och upprättas årsredovisning. Direktivet förhindrar emellertid inte att medlemsstaterna behåller nationell reglering av alternativa investeringsfonder eller inför sådan reglering.

Ett företag som driver verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder kommer att behöva tillstånd av den behöriga myndigheten i den medlemsstat där det hör hemma. Det är också den myndigheten som kommer att ha det huvudsakliga ansvaret för tillsynen över förvaltaren, även när den driver verksamhet i andra medlemsstater.

En förvaltare av alternativa investeringsfonder som har fått tillstånd i den medlemsstat där den hör hemma kommer att kunna

förvalta alternativa investeringsfonder också i andra medlemsstater. Vidare kommer förvaltaren även att genom ett anmälningsförfarande (s.k. EU-pass) kunna marknadsföra aktier eller andelar i de alternativa investeringsfonder som denne förvaltar till professionella investerare i andra medlemsstater. AIFM-direktivet ger däremot inte något EU-pass för marknadsföring av aktier eller andelar i alternativa investeringsfonder till investerare som inte är professionella investerare utan överlämnar till medlemsstaterna att reglera vad som ska gälla för sådan marknadsföring på det egna territoriet.

För förvaltare av alternativa investeringsfonder och alternativa investeringsfonder som hör hemma i tredjeland innehåller AIFM-direktivet en övergångsperiod på två år innan de kommer att kunna få EU-pass. Under dessa två år kommer möjligheten till marknadsföring utan EU-pass att regleras i den nationella regleringen i respektive medlemsstat. När övergångsperioden har löpt ut kommer möjligheten till marknadsföring utan EU-pass att finnas kvar parallellt med möjligheten till marknadsföring med EU-pass under åtminstone ytterligare tre år. I direktivet anges vissa minimikrav som måste ställas upp i medlemsstaternas nationella regleringar för sådana förvaltare och fonder.

AIFM-direktivet ger medlemsstaterna möjlighet att tillämpa enbart vissa minimikrav på förvaltare av alternativa investeringsfonder där de förvaltade tillgångarna inte överstiger ett tröskelvärde på antingen 100 miljoner euro, om tillgångarna i fonden eller fonderna inte har förvärvats med användning av finansiell hävstång (*leverage*) eller 500 miljoner euro, om fonden eller fonderna saknar finansiell hävstång och rätt till inlösen av aktierna eller andelarna under en period på fem år från den första investeringen i fonden respektive fonderna. Finansiell hävstång definieras i direktivet som en metod genom vilken en förvaltare ökar exponeringen för en fond som den förvaltar genom lån av kontanter eller värdepapper eller genom finansiell hävstång som härrör från derivatinstrument eller på något annat sätt (artikel 4.1 v). Förvaltare av alternativa investeringsfonder som förvaltar tillgångar som inte överstiger tillämpligt tröskelvärde kommer inte att kunna få något EU-pass för marknadsföring av aktier eller andelar i de alternativa investeringsfonder som de förvaltar, om de inte själva väljer att omfattas av hela direktivet och uppfylla samtliga tillämpliga krav i det.

Uppdraget

Genomförandet av direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Det finns behov av att analysera och överväga ett antal frågor som gäller lagstiftningen för förvaltare av alternativa investeringsfonder och sådana fonder med anledning av att av AIFM-direktivet ska genomföras. En särskild utredare bör få i uppdrag att göra detta.

AIFM-direktivet kommer att kräva både ändringar av befintliga bestämmelser och införande av nya bestämmelser i svensk rätt. Det som främst berörs är gällande reglering av förvaltare av specialfonder och av specialfonder i lagen om investeringsfonder samt verksamhet som omfattas av direktivet men som i dagsläget inte regleras i den svenska fondlagstiftningen.

AIFM-direktivet är bara i begränsad utsträckning tillämpligt på förvaltare av alternativa investeringsfonder där tillgångarnas sammanlagda värde inte överstiger de tröskelvärden som anges i direktivet (artikel 3.2). När det gäller sådana förvaltare krävs dock att medlemsstaterna säkerställer att det finns nationell reglering som uppfyller de minimikrav som anges i direktivet och som bl.a. innebär att förvaltarna åtminstone ska vara registrerade i hemmedlemsstaten (artikel 3.3). De regler som utredaren föreslår för förvaltare som inte överskrider tröskelvärdena bör inte gå utöver de minimikrav som anges i direktivet, om det inte bedöms vara motiverat av systemrisk- eller investerarskyddsskäl. Reglerna bör utformas med målsättningen att snedvridning av konkurrensen och administrativa bördor för företagen ska undvikas så långt det är möjligt.

AIFM-direktivet ger medlemsstaterna möjlighet att tillåta att förvaltare som hör hemma i EU på medlemsstatens eget territorium får marknadsföra aktier eller andelar i alternativa investeringsfonder som de förvaltar i tredjeland (artikel 36). Medlemsstaterna ges även möjlighet att tillåta att förvaltare i tredjeland på medlemsstatens eget territorium får marknadsföra aktier eller andelar i alternativa investeringsfonder som de förvaltar (artikel 42). Om medlemsstaterna väljer att tillåta sådan marknadsföring måste den nationella regleringen uppfylla åtminstone vissa minimikrav som anges i direktivet. De regler som utredaren föreslår bör göra det möjligt att ge förvaltare både i EU och i tredjeland tillstånd för marknadsföring till investerare i Sverige av aktier eller andelar i de fonder som de förvaltar i EU eller i tredjeland. Reglerna bör ut-

formas med målsättningen att konkurrensvillkoren för förvaltare och fonder så långt det är möjligt ska vara desamma oavsett om de hör hemma i EU eller i tredjeland.

AIFM-direktivet ger förvaltare av alternativa investeringsfonder rätt att marknadsföra aktier eller andelar i de fonder som de förvaltar till professionella investerare. Enligt direktivet får medlemsstaterna emellertid tillåta marknadsföring på det egna territoriet också till konsumenter och andra som inte är professionella investerare (artikel 43). Om medlemsstaterna väljer att tillåta det, får de även ställa upp högre krav på förvaltarna eller fonderna än de krav som gäller vid marknadsföring till professionella investerare. De regler som utredaren föreslår bör göra det möjligt att marknadsföra andelar i alternativa investeringsfonder såsom specialfonder också till dem som inte är professionella investerare. Reglerna bör ställa upp högre krav än de som föreslås gälla för marknadsföring till professionella investerare om det bedöms vara motiverat av investerarskydds- eller konsumentskyddsskäl.

AIFM-direktivet är främst en reglering av förvaltare av alternativa investeringsfonder och innehåller bara i begränsad utsträckning regler om sådana fonder (skäl 10). Direktivet ger därför utrymme för medlemsstaterna att behålla nationell reglering av alternativa investeringsfonder som hör hemma på det egna territoriet eller att införa sådan reglering i den utsträckning som regleringen är förenlig med det direktivet. Utgångspunkten är att det även framdeles bör finnas en svensk fondreglering som ska gälla för åtminstone de kontraktuella fonder som inte är sådana värdepappersfonder som avses i lagen om investeringsfonder, och att en sådan reglering ingår som en del i de förslag som utredaren lämnar när det gäller genomförandet av direktivet.

Utredaren ska därför

- ta fram underlag och utarbeta de lagförslag som behövs för att genomföra AIFM-direktivet i svensk rätt,
- ta fram underlag och utarbeta de lagförslag som bedöms som lämpliga och ändamålsenliga för den svenska regleringen av alternativa investeringsfonder i de avseenden som regleringen inte omfattas av direktivet.

Utredaren ska vidare belysa i vilken utsträckning förslagen inverkar på skattekontrollen och, om behov finns, utarbeta de lagförslag som krävs för att upprätthålla den.

Beaktande av genomförandeåtgärder

De genomförandeåtgärder till AIFM-direktivet som är under utarbetande av EU-kommissionen är av sådant slag att de kan komma att påverka hur det bör genomföras i svensk rätt. Åtgärderna kommer att vara mycket nära kopplade till, och i vissa fall dessutom nödvändiga för, funktionen av reglerna i direktivet. Det är därför viktigt att genomförandeåtgärderna kan beaktas i ett så tidigt skede som möjligt i lagstiftningsarbetet. Det kan förväntas att kommissionen offentliggör långt framskridna förslag innan åtgärderna antas.

Utredaren ska därför

- följa kommissionens arbete med framtagande av genomförandeåtgärder till AIFM-direktivet,
- belysa hur genomförandeåtgärderna påverkar eller bör påverka genomförandet av direktivet, och
- lämna lagförslag där genomförandeåtgärderna beaktas.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska utifrån de regler som föreslås lämna en redovisning av de konsekvenser och kostnader som uppstår för den enskilde, förvaltare av alternativa investeringsfonder, Finansinspektionen och staten i övrigt. Därvid ska 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474) tillämpas för att ange kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar. I uppdraget ingår att särskild hänsyn till dessa och övriga konsekvenser ska tas redan vid utformningen av förslagen.

Samråd och redovisning av uppdraget

Utredaren ska i sitt arbete samråda med berörda myndigheter och organisationer som har relevans för utredningsuppdraget.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2012.

(Finansdepartementet)

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/61/EU

av den 8 juni 2011

om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIVmed beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 53.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽²⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) ansvarar för förvaltningen av en väsentlig del av de investerade tillgångarna i unionen och står för en betydande del av handeln på marknaderna för finansiella instrument, och kan utöva ett betydande inflytande på de marknader och företag som är föremål för deras investeringar.
- (2) AIF-förvaltarna har i stort sett en positiv inverkan på de marknader där de är verksamma, men de finansiella svårigheterna nyligen har visat att de genom sin verksamhet också kan sprida eller förstärka risker i hela det finansiella systemet. Det är svårt att hantera dessa risker effektivt utan samordnade nationella svarsåtgärder. Detta direktiv syftar därför till att fastställa gemensamma krav för

auktorisering av och tillsyn över AIF-förvaltare för att på ett enhetligt sätt kunna bemöta riskerna i sammanhanget och deras effekter på investerare och marknader inom unionen.

- (3) Den senaste tidens svårigheter på de finansiella marknaderna har visat att många av de strategier som används av AIF-förvaltare är sårbara för vissa eller flera betydande risker med avseende på investerare, andra marknadsaktörer och marknader. För att skapa en övergripande gemensam ordning för tillsynen är det nödvändigt att upprätta ett ramverk som gör det möjligt att hantera dessa risker och samtidigt beakta hela skalan av investeringsstrategier och tekniker som AIF-förvaltarna använder. Detta direktiv bör därför vara tillämpligt på AIF-förvaltare som förvaltar alla slag av fonder som inte omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) ⁽⁴⁾, oberoende av hur AIF-förvaltarna rättsligt eller avtalsmässigt har anförtrots detta ansvar. En auktorisation enligt detta direktiv bör inte ge AIF-förvaltare rätt att förvalta sådana fondföretag som avses i direktiv 2009/65/EG.

- (4) Detta direktiv syftar till att skapa en inre marknad för AIF-förvaltare och ett harmoniserat konsekvent ramverk för reglering och tillsyn avseende alla AIF-förvaltares verksamheter inom unionen, inklusive de som har sitt säte i en medlemsstat (EU-baserade AIF-förvaltare) och de som har sitt säte i ett tredjeland (icke EU-baserade AIF-förvaltare). Eftersom de praktiska konsekvenser och de möjliga svårigheter som ett harmoniserat regelverk och en inre marknad kan ge upphov till för icke EU-baserade AIF-förvaltare som utför förvaltnings- och/eller marknadsföringsverksamhet inom unionen och för EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar icke EU-baserade alternativa investeringsfonder (AIF-fonder), är osäkra

⁽¹⁾ EUT C 272, 13.11.2009, s. 1.⁽²⁾ EUT C 18, 19.1.2011, s. 90.⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 november 2010 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 27 maj 2011.⁽⁴⁾ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32.

och svåra att förutse på grund av att det saknas tidigare erfarenheter på detta område, bör en översynmekanism inrättas. Avsikten är att ett harmoniserat system med marknadsföringspass, efter en övergångsperiod på två år, blir tillämpligt på icke EU-baserade AIF-förvaltare som bedriver förvaltnings- och/eller marknadsföringsverksamhet inom unionen och på EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar icke EU-baserade AIF-fonder, sedan en delegerad akt från kommissionen i detta avseende trätt i kraft. Avsikten är att det harmoniserade systemet under ytterligare en övergångsperiod på tre år existerar parallellt med medlemsstaternas nationella system, som dock underkastas vissa harmoniserade minimivillkor. Efter denna treårsperiod med parallella system är avsikten att de nationella systemen avvecklas efter det att en delegerad akt från kommissionen om detta trätt i kraft.

- (5) Fyra år efter tidsfristen för införlivande av detta direktiv bör kommissionen se över tillämpningen av, och tillämpningsområdet för, direktivet med beaktande av direktivets mål, och den bör bedöma huruvida unionens harmoniserade tillvägagångssätt har förorsakat någon större bestående marknadsstörning och huruvida detta direktiv fungerar effektivt mot bakgrund av den inre marknadens principer och principen om likvärdiga förutsättningar.
- (6) Tillämpningsområdet för detta direktiv bör begränsas till enheter som förvaltar AIF-fonder såsom normal verksamhet, oavsett om AIF-fonderna är av öppen eller slutet typ, vilken rättslig form de har och om de är noterade eller inte, och som tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det kapitalet till förmån för dessa investerare i enlighet med en fastställd investeringsstrategi.
- (7) Investeringsföretag, såsom *family office vehicles*, som investerar investerarens privata förmögenhet utan att ta emot externt kapital, bör inte anses vara AIF-fonder enligt detta direktiv.
- (8) De enheter som inte anses vara AIF-förvaltare enligt detta direktiv faller utanför dess tillämpningsområde. Således bör inte detta direktiv tillämpas på holdingbolag såsom de definieras i detta direktiv. Emellertid bör förvaltare av riskkapitalfonder, eller AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, inte uteslutas från dess tillämpningsområde. Detta direktiv bör heller inte tillämpas på förvaltning av pensionsfonder, program för anställdas andelsägande eller anställdas sparprogram, överstatliga institutioner, nationella centralbanker, sådana nationella, regionala och lokala myndigheter och organ eller institut som förvaltar fonder som är kopplade till socialförsäkrings- och pensionssystem, specialföretag (SPV) för värdepapperisering, eller försäkringskontrakt eller samriskbolag.
- (9) Värdepappersföretag som auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument ⁽¹⁾ och kreditinstitut som auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut ⁽²⁾, bör inte behöva auktoriseras enligt detta direktiv för att erbjuda investeringstjänster såsom individuell portföljförvaltning avseende AIF-fonder. Värdepappersföretag bör emellertid endast, direkt eller indirekt, kunna erbjuda andelar eller aktier i en AIF-fond till eller placera dessa andelar eller aktier hos investerare i unionen i den mån andelarna eller aktierna får marknadsföras enligt detta direktiv. När detta direktiv införlivas med nationell lagstiftning bör medlemsstaterna ta hänsyn till det kravets tillsynssyfte och se till att värdepappersföretag som är etablerade i ett tredjeland och som i enlighet med relevant nationell lagstiftning kan erbjuda investeringstjänster avseende AIF-fonder också omfattas av det kravet. Dessa enheters tillhandahållande av investeringstjänster avseende AIF-fonder bör aldrig innebära ett faktiskt kringgående av bestämmelserna i detta direktiv genom att AIF-förvaltaren omvandlas till ett brevlådeföretag, oavsett om AIF-förvaltaren är etablerad i unionen eller i ett tredjeland.
- (10) Detta direktiv reglerar inte AIF-fonder. AIF-fonder bör därför fortsättningsvis kunna omfattas av reglering och tillsyn på nationell nivå. Det skulle inte vara förenligt med proportionalitetsprincipen att på unionsnivå reglera strukturen för eller sammansättningen av de AIF-fondsportföljer som förvaltas av AIF-förvaltare, och det vore svårt att skapa en sådan omfattande harmonisering eftersom det finns ett stort antal inbördes mycket olika slag av AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltare. Detta direktiv hindrar därför inte medlemsstaterna från att anta eller fortsätta att tillämpa nationella krav för AIF-fonder som är etablerade inom deras territorier. Det förhållandet att en medlemsstat får införa krav utöver de som gäller i andra medlemsstater för AIF-fonder som är etablerade inom dess territorium bör inte hindra AIF-förvaltare som är auktoriserade i enlighet med detta direktiv i andra medlemsstater från att till professionella investerare i unionen marknadsföra vissa AIF-fonder som är etablerade utanför den medlemsstat som infört ytterligare krav, varvid de följaktligen inte omfattas av eller behöver följa dessa ytterligare krav.
- (11) AIF-förvaltare är enligt flera bestämmelser i detta direktiv skyldiga att säkerställa uppfyllande av krav för vilka AIF-förvaltare i vissa fondstrukturer inte är ansvariga. Ett exempel är fondstrukturer där ansvaret för att utse förvaringsinstitut ligger hos AIF-fonden eller en annan enhet som agerar för AIF-fondens räkning. I sådana fall kan AIF-förvaltaren inte slutligt kontrollera om ett förvaringsinstitut faktiskt har utsetts, såvida inte AIF-fonden förvaltas internt. Eftersom AIF-fonder inte regleras i detta

⁽¹⁾ EUT L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 177, 30.6.2006, s. 1.

- direktiv kan direktivet inte innehålla någon skyldighet för AIF-fonder att utse ett förvaringsinstitut. Om en AIF-förvaltare inte kan säkerställa efterlevnad av de krav som gäller för en AIF-fond eller någon annan enhet för dess räkning, bör de behöriga myndigheterna kräva att AIF-förvaltaren vidtar nödvändiga åtgärder för att råda bot på detta. Om kraven trots sådana åtgärder fortfarande inte uppfylls, och i den mån det gäller en EU-baserad AIF-förvaltare eller en auktoriserad icke EU-baserad AIF-förvaltare som förvaltar en EU-baserad AIF-fond, bör AIF-förvaltaren avsäga sig uppdraget som förvaltare av denna AIF-fond. Om AIF-förvaltaren inte gör detta ska de behöriga myndigheterna i dess hemmedlemsstat kräva att den faktiskt avsäger sig uppdraget, och den berörda AIF-fonden bör i sådana fall inte längre få marknadsföras i unionen. Samma förbud bör gälla en auktoriserad icke EU-baserad AIF-förvaltare som marknadsför en icke EU-baserad AIF-fond.
- (12) Om inget annat särskilt föreskrivs är avsikten, när detta direktiv hänvisar till AIF-fondens investerares intressen, att hänvisa till investerarnas intressen specifikt i deras egenskap av investerare i AIF-fonden och inte till investerarnas enskilda intressen.
- (13) Med förbehåll för de undantag och begränsningar som anges i direktivet bör det tillämpas på alla EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar EU-baserade eller icke EU-baserade AIF-fonder, oavsett om de marknadsförs i unionen eller inte, icke EU-baserade förvaltare som förvaltar EU-baserade AIF-fonder, oavsett om de marknadsförs i unionen eller inte, samt icke EU-baserade AIF-förvaltare som marknadsför EU-baserade eller icke EU-baserade AIF-fonder inom unionen.
- (14) Genom detta direktiv fastställs krav på hur AIF-förvaltarna bör förvalta AIF-fonder som de har ansvar för. För icke EU-baserade AIF-förvaltare begränsas detta till förvaltning av EU-baserade AIF-fonder och andra AIF-fonder vars andelar eller aktier också marknadsförs till professionella investerare i unionen.
- (15) Auktoriseringen av EU-baserade AIF-förvaltare enligt detta direktiv omfattar förvaltningen av EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat. Med förbehåll för ytterligare anmälningskrav gäller detta också marknadsföring till professionella investerare inom unionen av EU-baserade AIF-fonder som förvaltas av en EU-baserad AIF-förvaltare och förvaltning av EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat än AIF-förvaltarens hemmedlemsstat. I detta direktiv fastställs också de villkor enligt vilka auktoriserade EU-baserade AIF-förvaltare får marknadsföra icke EU-baserade AIF-fonder till professionella investerare i unionen, och de villkor enligt vilka en icke EU-baserad AIF-förvaltare kan få auktorisation att förvalta EU-baserade AIF-fonder och/eller marknadsföra AIF-fonder till professionella investerare i unionen med ett marknadsföringspass. Under en period som är avsedd att vara av övergångskaraktär bör medlemsstaterna också kunna tillåta EU-baserade AIF-förvaltare att marknadsföra icke EU-baserade AIF-fonder utslutande på det egna territoriet och/eller tillåta icke EU-baserade AIF-förvaltare att förvalta EU-baserade AIF-fonder och/eller att marknadsföra AIF-fonder till professionella investerare utslutande på det egna territoriet, enligt nationell lagstiftning, under förutsättning att vissa minimivillkor enligt detta direktiv är uppfyllda.
- (16) Detta direktiv bör inte tillämpas på AIF-förvaltare i den mån de förvaltar AIF-fonder vilkas enda investerare är AIF-förvaltarna själva eller deras moderföretag, dotterföretag eller andra dotterföretag till moderföretaget, om dessa investerare inte själva är AIF-fonder.
- (17) Detta direktiv skapar också ett förenklat system för AIF-förvaltare där de förvaltade AIF-fonderna sammantaget faller under ett tröskelvärde på 100 miljoner EUR och för AIF-förvaltare som endast förvaltar AIF-fonder utan finansiell hävstång och utan någon rätt för investerarna till inlösen under en period på fem år och där de förvaltade AIF-fonderna sammantaget faller under ett tröskelvärde på 500 miljoner EUR. Även om det är osannolikt att de berörda AIF-förvaltarnas verksamhet enskilt skulle kunna få betydande konsekvenser för den finansiella stabiliteten, är det möjligt att verksamheterna sammantaget kan ge upphov till systemrisker. Följaktligen bör dessa AIF-förvaltare inte omfattas av krav på full auktorisation utan på en registrering i sina hemmedlemsstater och de bör bland annat förse sina behöriga myndigheter med relevant information om de viktigaste instrument som de handlar med och om de förvaltade AIF-fondernas viktigaste exponeringar och koncentrationer. För att kunna åtnjuta de rättigheter som tillerkänns i detta direktiv bör dessa mindre AIF-förvaltare emellertid ha möjlighet att behandlas som AIF-förvaltare enligt förfarandet för frivilligt deltagande enligt detta direktiv. Detta undantag bör inte begränsa medlemsstaternas möjligheter att införa striktare krav på dessa AIF-förvaltare som inte har valt att låta sig omfattas av direktivet.
- (18) Ingen EU-baserad AIF-förvaltare bör kunna få förvalta och/eller marknadsföra EU-baserade AIF-fonder till professionella investerare i unionen såvida den inte är auktoriserad enligt detta direktiv. En AIF-förvaltare som är auktoriserad enligt detta direktiv bör vid varje tidpunkt uppfylla de villkor för auktorisering som fastställs i detta direktiv.
- (19) När detta är tillåtet enligt detta direktiv bör en icke EU-baserad AIF-förvaltare som avser att förvalta EU-baserade AIF-fonder och/eller marknadsföra AIF-fonder i unionen med ett marknadsföringspass, eller en EU-baserad AIF-förvaltare som avser att marknadsföra icke EU-baserade AIF-fonder i unionen med ett sådant marknadsföringspass, också auktoriseras i enlighet med detta direktiv. Åtminstone under en övergångsperiod bör en medlemsstat även kunna tillåta en icke EU-baserad AIF-förvaltare att marknadsföra AIF-fonder i den medlemsstaten och att auktorisera en EU-baserad AIF-förvaltare att marknadsföra icke EU-baserade AIF-fonder i den medlemsstaten i den mån minimivillkoren i detta direktiv är uppfyllda.

- (20) AIF-fonder bör beroende på sin rättsliga form kunna förvaltas externt eller internt. AIF-fonder bör anses vara internt förvaltade när förvaltningsfunktionerna utförs av deras ledningsorgan eller någon annan intern resurs hos AIF-fonden. När den rättsliga formen hos AIF-fonden tillåter en intern förvaltning och när AIF-fondens ledningsorgan väljer att inte utse en extern AIF-förvaltare, är AIF-fonden också AIF-förvaltare och bör därför uppfylla alla krav för AIF-förvaltare enligt detta direktiv och auktoriseras som sådan. En AIF-förvaltare som är en internt förvaltad AIF-fond bör emellertid inte auktoriseras som extern förvaltare av andra AIF-fonder. En AIF-fond bör anses vara externt förvaltad om en extern juridisk person har utsetts till förvaltare av AIF-fonden eller för AIF-fondens räkning, som genom att utses på detta sätt blir ansvarig för förvaltningen av denna AIF-fond. Om en extern AIF-förvaltare har utsetts att förvalta en viss AIF-fond, bör den AIF-förvaltaren inte anses tillhandahålla investeringstjänsten portföljförvaltning enligt definitionen i artikel 4.1.9 i direktiv 2004/39/EG utan snarare anses tillhandahålla kollektiv portföljförvaltning enligt detta direktiv.
- (21) Förvaltning av AIF-fonder bör innebära att åtminstone investeringsförvaltningstjänster tillhandahålls. Den enda AIF-förvaltare som ska utses enligt detta direktiv bör aldrig auktoriseras för att erbjuda portföljförvaltning utan att även tillhandahålla riskhantering och vice versa. En auktoriserad AIF-förvaltare bör dock inte, så länge villkoren i detta direktiv är uppfyllda, hindras från att också bedriva verksamhet som innebär administration och marknadsföring av AIF-fonder eller från verksamhet som har samband med AIF-fondens tillgångar. En extern AIF-förvaltare bör inte hindras att även tillhandahålla tjänsten att förvalta investeringsportföljer med fullmakt från enskilda investerare på diskretionär grund, inbegripet portföljer som ägs av pensionsfonder och tjänstepensionsinstitut som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut⁽¹⁾, eller att tillhandahålla sidotjänsterna investeringsrådgivning, förvaring och administration avseende andelar i företag för kollektiva investeringar samt mottagande och vidarebefordran av order. Efter en auktorisation med stöd av direktiv 2009/65/EG bör en extern AIF-förvaltare även tillåtas att förvalta fondföretag.
- (22) Det är nödvändigt att se till att AIF-förvaltarens verksamhet är underkastad grundliga bolagsstyrningskontroller. De bör förvaltas och organiseras så att risken för intressekonflikter minimeras. De organisatoriska krav som fastställts enligt detta direktiv bör inte påverka de system och kontroller som fastställts genom nationell lagstiftning för registrering av enskilda personer som arbetar inom eller för en AIF-förvaltare.
- (23) Det är nödvändigt att föreskriva minsta kapitalkrav för att säkerställa kontinuitet och regelbundenhet i den förvaltning av AIF-fonder som AIF-förvaltare tillhandahåller och täcka det yrkesansvar som kan komma att åberopas mot AIF-förvaltare i fråga om samtliga deras verksamheter, även förvaltning av AIF-fonder med ett delegerat mandat. AIF-förvaltare bör fritt få välja huruvida potentiella risker avseende yrkesansvar täcks med extra kapitalbasmedel eller med en lämplig ansvarsförsäkring.
- (24) För att hantera de potentiellt negativa effekterna av dåligt utformade ersättningsstrukturer på sund riskhantering och kontrollen av enskilda personers risktagande, bör det finnas en uttrycklig skyldighet för AIF-förvaltare att upprätta och vidmakthålla en ersättningspolicy och ersättningspraxis som är förenlig med en sund och effektiv riskhantering för sådana personalkategorier som i tjänsten utövar ett väsentligt inflytande på riskprofilen för de AIF-fonder som de förvaltar. Dessa personalkategorier bör omfatta åtminstone den verkställande ledningen, risktagare och kontrollfunktioner, och anställda vars totala ersättning är så hög att de hamnar i samma ersättningsklass som den verkställande ledningen och risktagare.
- (25) De principer som styr ersättningspolicyn bör ta hänsyn till att AIF-förvaltare kan tillämpa dessa policier på olika sätt beroende på sin storlek och storleken på de AIF-fonder som de förvaltar, sin interna organisation samt sin verksamhets art, omfattning och komplexitet.
- (26) De principer om en sund ersättningspolicy som anges i kommissionens rekommendation 2009/384/EG av den 30 april 2009 om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn⁽²⁾ är förenliga med och kompletterar principerna i detta direktiv.
- (27) För att främja tillsynskonvergens i bedömningen av ersättningspolicy och -praxis, bör den Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010⁽³⁾ (Esma), se till att det finns riktlinjer för en sund ersättningspolicy inom AIF-förvaltarsektorn. Den Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten) inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010⁽⁴⁾ bör bistå när dessa riktlinjer utformas.

⁽¹⁾ EUT L 235, 23.9.2003, s. 10.

⁽²⁾ EUT L 120, 15.5.2009, s. 22.

⁽³⁾ EUT L 331, 15.12.2010, s. 84.

⁽⁴⁾ EUT L 331, 15.12.2010, s. 12.

- (28) Bestämmelserna om ersättning bör inte påverka det fulla utövandet av grundläggande rättigheter som är garanterade i fördragen, särskilt artikel 153.5 i EUF-fördraget, allmänna principer i nationell avtalsrätt och arbetsrätt, tillämplig lagstiftning om aktieägarnas rättigheter och deltagande och allmänna skyldigheter hos det berörda institutets administrativa organ och kontrollorgan, samt i tillämpliga fall den rättighet som tillerkänts parter på arbetsmarknaden att ingå och tillämpa kollektivavtal i enlighet med nationella lagar och traditioner.
- (29) En tillförlitlig och objektiv värdering av tillgångarna är av avgörande betydelse för skyddet av investerarnas intressen. Olika AIF-förvaltare använder olika metoder och system för värderingen av tillgångarna beroende på vilka tillgångar och marknader deras investeringar huvudsakligen gäller. Det är lämpligt att medge att sådana skillnader föreligger men att ändå kräva att AIF-förvaltare under alla omständigheter tillämpar värderingsförfaranden som leder till en korrekt värdering av tillgångarna i AIF-fonder. Processen för att värdera tillgångar och beräkna nettotillgångsvärdet (NAV) bör vara funktionellt oberoende av AIF-förvaltarens portföljförvaltning och ersättningspolicy, och andra åtgärder bör säkerställa att intressekonflikter och otillbörlig påverkan av de anställda undviks. På vissa villkor bör AIF-förvaltare kunna utse en extern värderare för att fullgöra värderingsfunktionerna.
- (30) AIF-förvaltaren bör inom mycket begränsade ramar och om strikta krav är uppfyllda, bland annat att det finns objektiva skäl, kunna delegera utförandet på dess vägnar av vissa av dess funktioner enligt detta direktiv för att öka effektiviteten i dess verksamhet. På samma villkor bör också vidaredelegering vara tillåten. AIF-förvaltaren bör dock även i fortsättningen vid varje tidpunkt bära ansvaret för att dess delegerade funktioner utförs korrekt och i enlighet med detta direktiv.
- (31) De strikta begränsningarna och kraven för AIF-förvaltares delegering av uppgifter bör gälla delegering av de förvaltningsfunktioner som anges i bilaga I. Delegering av supportuppgifter, såsom administrativa och tekniska funktioner som AIF-förvaltaren utför som en del av sina förvaltningsuppgifter, bör inte underkastas de specifika begränsningar och krav som anges i detta direktiv.
- (32) Utvecklingen under senare tid har visat att det är av avgörande betydelse att särskilja förvarings- och förvaltningsfunktionerna och hålla investerarnas tillgångar åtskilda från förvaltarens. Även om AIF-förvaltare förvaltar AIF-fonder med olika affärsmodeller och arrangemang för bland annat förvaring av tillgångar, är det viktigt att ett förvaringsinstitut som är skilt från AIF-förvaltaren utses för att fullgöra förvaringsinstitutets funktioner avseende AIF-fonder.
- (33) Bestämmelserna i detta direktiv om hur ett förvaringsinstitut utses och vilka uppgifter det har bör gälla för alla AIF-fonder som förvaltas av en AIF-förvaltare som omfattas av detta direktiv och därmed för AIF-fonders alla affärsmodeller. Bestämmelserna bör dock anpassas till olika affärsmodellens specifika egenskaper. För vissa affärsmodeller är vissa förvaringsinstitutsuppgifter mer relevanta än för andra, beroende på typen av tillgångar som AIF-fonden investerar i och de uppgifter som är förknippade med dessa tillgångar.
- (34) För AIF-fonder som inte har rätt till inlösen som kan utövas under en period på fem år från dagen för den första investeringen och som enligt sin egen investeringspolicy generellt sett inte investerar i tillgångar som måste depåförvaras enligt detta direktiv eller generellt investerar i emittenter eller onoterade företag i syfte att potentiellt förvärva kontroll över sådana företag i enlighet med detta direktiv, såsom riskkapitalfonder och fastighetsfonder, bör medlemsstaterna kunna tillåta att en notarie, en jurist, en registerförvaltare eller en annan enhet fullgör förvaringsinstitutets funktioner. I sådana fall bör förvaringsinstitutets funktionerna vara en del av yrkesmässiga eller affärsverksamheter för vilka den utsedda enheten är registreringskyldig enligt lag eller andra författningar eller av yrkesetiska regler och kan lämna tillräckliga finansiella och yrkesmässiga garantier för att den effektivt ska kunna fullgöra förvaringsinstitutets funktionerna i fråga och uppfylla de åtaganden som dessa funktioner är förenade med. Detta tar hänsyn till den nuvarande praxisen för vissa typer av slutna fonder. För alla andra AIF-fonder bör förvaringsinstitutet emellertid vara ett kreditinstitut, ett värdepappersföretag eller någon annan enhet med tillstånd enligt direktiv 2009/65/EG, med tanke på vikten av depåförvaringsfunktionen. Enbart för icke EU-baserade AIF-fonder bör förvaringsinstitutet också kunna vara ett kreditinstitut eller någon annan enhet av samma slag som de enheter som avses i detta skäl under förutsättning att den är föremål för verkställig reglering och tillsyn som har samma verkan som unionsrätten och som genomdrivs effektivt.
- (35) Förvaringsinstitutet bör ha sitt stadgeenliga säte eller en filial i samma land som AIF-fonden. För en icke EU-baserad AIF-fond bör förvaringsinstitutet endast få vara etablerat i detta tredjeland om vissa ytterligare villkor är uppfyllda. På grundval av de kriterier som anges i delegerade akter bör kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeåtgärder som fastställer att reglering och tillsyn i ett tredjeland har samma verkan som unionsrätten och genomdrivs effektivt. Det medlingsförfarande som avses i artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010 bör tillämpas om de behöriga myndigheterna har olika åsikter om hur de andra ytterligare villkoren ska tillämpas på rätt sätt. Alternativt bör förvaringsinstitutet för icke EU-baserade AIF-fonder även kunna vara etablerat i hemmedlemsstaten eller i referensmedlemsstaten för den AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonden.

- (36) Kommissionen uppmanas undersöka möjligheterna att lägga fram ett lämpligt övergripande lagförslag som klargör förvaringsinstitutens ansvarsområden och rättsliga ansvar och som fastställer den rätt som ett förvaringsinstitut i en medlemsstat har att erbjuda sina tjänster i en annan medlemsstat.
- (37) Förvaringsinstitutet bör ansvara för en korrekt övervakning av AIF-fonders penningflöden, särskilt för att säkerställa att investerarnas pengar och kontanter som tillhör AIF-fonden, eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, bokförs korrekt på konton som öppnats i AIF-fondens namn eller i den AIF-förvaltares namn som agerar för AIF-fondens räkning eller i det förvaringsinstituts namn som agerar för AIF-fondens räkning. Förvaringsinstitutet bör också ansvara för förvaring av AIF-fondens tillgångar, inbegripet depåförvaring av finansiella instrument som kan registreras på ett konto för finansiella instrument som är öppnat hos förvaringsinstitutet och alla finansiella instrument som fysiskt kan levereras till förvaringsinstitutet och för kontroll av att AIF-fonden eller AIF-förvaltaren för AIF-fondens räkning verkligen äger alla övriga tillgångar. Förvaringsinstitutet bör vid säkerställandet av att investerarnas pengar bokförs på likvidkonton beakta principerna i artikel 16 i kommissionens direktiv 2006/73/EG av den 10 augusti 2006 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet ⁽¹⁾.
- (38) Ett förvaringsinstitut bör handla hederligt, rättvist, professionellt, oberoende och i AIF-fondens eller i AIF-fondens investerares intresse.
- (39) Ett förvaringsinstitut bör kunna delegera förvaring av tillgångar till tredje part, som i sin tur bör kunna delegera denna funktion. Delegering och vidaredelegering bör dock grundas på objektiva skäl och vara underkastad strikta krav på att den tredje part som anförtros den delegerade funktionen är lämplig och att förvaringsinstitutet visar vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg när denna tredje part väljs, utses och ses över.
- (40) En tredje part till vilken förvaringen av tillgångar delegeras bör kunna hålla ett gemensamt konto med separat redovisning för flera AIF-fonder, ett så kallat omnibuskonto.
- (41) Att anförtro depåförvaring av tillgångar till en operatör av värdepappersavvecklingssystem som utsetts med avseende på tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper ⁽²⁾ eller att anförtro tillhandahållande av liknande tjänster till värdepappersavvecklingssystem i tredjeland bör inte anses vara en delegering av depåförvaringsfunktioner.
- (42) De strikta begränsningar och krav som delegering av förvaringsinstituts uppgifter är förenade med bör gälla för delegering av dess specifika funktioner som förvaringsinstitut, nämligen övervakning av penningflöden, förvaring av tillgångar och kontrollfunktioner. Delegering av supportuppgifter som är kopplade till dess förvaringsinstitutsuppgifter, såsom administrativa och tekniska funktioner som förvaringsinstitutet utför som en del av sina förvaringsinstitutsuppgifter, omfattas inte av de specifika begränsningar och krav som anges i direktivet.
- (43) Direktivet tar också hänsyn till det faktum att många AIF-fonder och i synnerhet hedgefonder i dag använder sig av en *prime broker*. Direktivet säkerställer att AIF-fonder får fortsätta att använda *prime brokers* tjänster. Ingen *prime broker* bör dock kunna utses till förvaringsinstitut såvida den inte funktionellt och hierarkiskt har separerat sina förvaringsinstitutsfunktioner från sina uppgifter som *prime broker* och de möjliga intressekonflikterna är ordentligt identifierade, kontrollerade och redovisade för AIF-fondens investerare, eftersom *prime brokers* agerar som motparter till AIF-fonder och därför inte samtidigt kan agera i AIF-fondens bästa intresse såsom det krävs av ett förvaringsinstitut. Förvaringsinstitut bör kunna delegera depåförvaringsuppgifter till en eller flera *prime brokers* eller annan tredje part. Utöver de delegerade depåförvaringsuppgifterna bör *prime brokers* tillåtas att erbjuda *prime brokerage*-tjänster till AIF-fonden. Dessa *prime brokerage*-tjänster bör inte utgöra del av arrangemangen för delegering.
- (44) Förvaringsinstitutet bör ansvara för de förluster som uppstår för AIF-förvaltare, AIF-fonder och investerare. I direktivet görs det en åtskillnad mellan förlust av depåförvarade finansiella instrument och alla andra förluster. När det gäller andra förluster än förlust av depåförvarade finansiella instrument bör förvaringsinstitutet endast hållas ansvarigt i händelse av uppsåt eller försumlighet. Om förvaringsinstitutet depåförvarar tillgångar och dessa tillgångar går förlorade bör förvaringsinstitutet hållas ansvarigt såvida det inte kan bevisa att förlusten är följden av en extern händelse utanför dess rimliga kontroll och vars konsekvenser hade varit oundvikliga trots alla rimliga ansträngningar. I detta sammanhang bör ett förvaringsinstitut exempelvis inte kunna åberopa interna situationer såsom bedrägeri från en anställds sida för att befrias från ansvar.
- (45) Om förvaringsinstitutet delegerar depåförvaringsuppgifter och de finansiella instrument som depåförvaras av en tredjepart går förlorade bör förvaringsinstitutet hållas ansvarigt. Under förutsättning att förvaringsinstitutet har uttrycklig tillåtelse att avsäga sig ansvaret genom en avtalsenlig överföring av sådant ansvar till denna tredje

⁽¹⁾ EUT L 241, 2.9.2006, s. 26.

⁽²⁾ EGT L 166, 11.6.1998, s. 45.

part, enligt ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning där en sådan ansvarsbefrielse är sakligt motiverad, och den tredje parten kan hållas ansvarig för förlusten på grundval av ett avtal mellan förvaringsinstitutet och den tredje parten, bör emellertid förvaringsinstitutet i ett sådant fall kunna avsäga sig ansvaret om det kan visa att det agerat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg och att de specifika kraven för delegeringen är uppfyllda. Genom att införa kravet på en avtalsmässig överföring av ansvaret till den tredje parten är avsikten med direktivet att koppla externa effekter till ett sådant avtal och göra den tredje parten direkt ansvarig inför AIF-fonden eller AIF-fondens investerare för förlusten av depåförvarade finansiella instrument.

- (46) Om lagen i ett tredjeland kräver att vissa finansiella instrument depåförvaras av en lokal enhet och det inte finns några lokala enheter som uppfyller samtliga krav beträffande delegering av förvaring, bör förvaringsinstitutet kunna befrias från sitt ansvar under förutsättning att AIF-fondens bestämmelser eller bolagsordning uttryckligen tillåter en sådan ansvarsbefrielse, att investerarna innan de investerat i vederbörlig ordning informerats om denna befrielse och de omständigheter som utgör skäl för befrielsen, att AIF-fonden eller AIF-förvaltaren för AIF-fondens räkning gett instruktioner till förvaringsinstitutet att delegera depåförvaringen av sådana finansiella instrument till en lokal enhet, att det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning som uttryckligen tillåter en sådan befrielse, och att det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och den tredje parten som uttryckligen överför förvaringsinstitutets ansvar till denna tredje part och gör det möjligt för AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning att framställa krav mot den tredje parten för förlusten av de finansiella instrumenten eller för förvaringsinstitutet att framföra ett sådant krav för deras räkning.
- (47) Detta direktiv bör inte påverka framtida lagstiftningsåtgärder avseende förvaringsinstitutet i direktiv 2009/65/EG, eftersom fondföretag och AIF-fonder skiljer sig åt, både vad avser investeringsstrategier och den typ av investerare som de är avsedda för.
- (48) En AIF-förvaltare bör för var och en av de EU-baserade AIF-fonder som den förvaltar och för var och en av de AIF-fonder som den marknadsför i unionen tillhandahålla en årsrapport för varje räkenskapsår senast sex månader efter räkenskapsårets utgång i enlighet med detta direktiv. Denna sexmånadsperiod bör inte påverka medlemsstaternas rätt att föreskriva en kortare period.
- (49) Eftersom en AIF-förvaltare har möjlighet att använda finansiell hävstång och under vissa förhållanden kan bidra till att det byggs upp systemrisk eller oro på marknaderna, bör det fastställas särskilda krav för AIF-förvaltare som använder finansiell hävstång. Den information som är nödvändig för att påvisa, övervaka och bemöta

sådana risker har inte samlats in på ett samordnat sätt inom hela unionen och inte vidarebefordrats till övriga medlemsstater så att man kunnat påvisa möjliga källor till risker för stabiliteten på de finansiella marknaderna inom unionen. För att råda bot på detta bör särskilda krav gälla för AIF-förvaltare som i betydande grad använder finansiell hävstång på AIF-fondnivå. Sådana AIF-förvaltare bör vara skyldiga att redovisa information om den totala finansiella hävstång som används, den finansiella hävstången från lån av kontanter eller värdepapper och den finansiella hävstång som uppstår från derivatpositioner, förfoganderätt över tillgångar och huvudkällorna till finansiell hävstång i sina AIF-fonder. Information som insamlas av behöriga myndigheter bör vidarebefordras till övriga myndigheter inom unionen och till Esma och Europeiska systemrisnkämnden (ESRB) inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisnkämnad⁽¹⁾ för att underlätta en gemensam analys av följderna för det finansiella systemet i unionen av den finansiella hävstången i AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltare och även gemensamma svarsåtgärder. Om en eller flera AIF-fonder som förvaltas av en AIF-förvaltare skulle kunna utgöra en betydande potentiell källa till motpartsrisk för ett kreditinstitut eller något annat systemrelevant institut i andra medlemsstater, bör sådan information även vidarebefordras till de relevanta myndigheterna.

- (50) För att kunna göra en riktig bedömning av de risker som följer av att en AIF-förvaltare använder finansiell hävstång, i fråga om de AIF-fonder som den förvaltar, bör AIF-förvaltaren visa att gränserna för finansiell hävstång för varje AIF-fond som den förvaltar är rimliga och att den vid varje tidpunkt respekterar dessa gränser. När det finansiella systemets stabilitet och integritet kan vara hotade bör de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat kunna införa begränsningar av den nivå av finansiell hävstång som AIF-förvaltare kan använda i AIF-fonder som de förvaltar. Esma och ESRB bör informeras om alla åtgärder som vidtas i detta avseende.
- (51) Det anses också nödvändigt att låta Esma, efter att ha tagit hänsyn till ESRB:s råd, avgöra huruvida den finansiella hävstång som en AIF-förvaltare eller en grupp av AIF-förvaltare använder utgör en väsentlig risk för det finansiella systemets stabilitet och integritet och avge ett yttrande till de behöriga myndigheterna där det specificeras vilka korrigerande åtgärder som behöver vidtas.
- (52) Det är nödvändigt att se till att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat, de företag över vilka AIF-fonder som förvaltas av en AIF-förvaltare utövar kontroll och de anställda i sådana företag får den information som krävs för att dessa företag ska kunna bedöma hur den kontrollen kommer att påverka deras situation.

⁽¹⁾ EUT L 331, 15.12.2010, s. 1.

- (53) När AIF-förvaltare förvaltar AIF-fonder som utövar kontroll över en emittent vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, bör information generellt sett lämnas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad⁽²⁾. Specifika krav bör gälla för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som utövar kontroll över ett företag som inte är noterat. För att säkerställa transparens i fråga om det kontrollerade företaget bör skärpta transparens-, informations- och rapporteringskrav gälla. Vidare bör årsredovisningen för AIF-fonden i fråga kompletteras med avseende på det kontrollerade företaget eller så bör sådan ytterligare information inkluderas i det kontrollerade företags årsredovisning. Denna information bör sedan göras tillgänglig för arbetstagarrepresentanterna eller, när sådana saknas, de anställda själva samt för investerarna i AIF-fonden i fråga.
- (54) Specifika informationskrav gentemot anställda i vissa företag gäller om AIF-fonder förvärvar kontrollen över sådana företag i enlighet med detta direktiv. I de flesta fall har emellertid inte AIF-förvaltaren någon kontroll över AIF-fonden, såvida det inte är en internt förvaltd AIF-fond. Vidare finns det, enligt bolagsrättens allmänna principer, inte något direkt förhållande mellan aktieägarna och arbetstagarrepresentanterna eller, när sådana saknas de anställda själva. Därför bör inte en aktieägare eller dess förvaltare, dvs. AIF-fonden och AIF-förvaltaren, enligt detta direktiv åläggas krav på direkt information till arbetstagarrepresentanterna eller, när sådana saknas, de anställda själva. När det gäller informationskraven gentemot sådana arbetstagarrepresentanter, eller de anställda själva om sådana representanter saknas, bör detta direktiv föreskriva en skyldighet för den berörda AIF-förvaltaren att göra sitt yttersta för att se till att styrelsen i det berörda företaget lämnar den relevanta informationen till arbetstagarrepresentanterna eller, när sådana saknas, de anställda själva.
- (55) Kommissionen uppmanas att undersöka behovet av och möjligheterna att ändra de informations- och redovisningskrav som anges i detta direktiv och som ska tillämpas vid kontroll av onoterade företag eller emittenter på generell nivå, oavsett typ av investerare.
- (56) När en AIF-förvaltare förvaltar en eller flera AIF-fonder som förvärvar kontroll över ett onoterat företag bör AIF-förvaltaren till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat lämna information om finansieringen av förvärvet. Denna skyldighet att lämna information om finansieringen bör gälla även när en AIF-förvaltare förvaltar AIF-fonder som når en punkt där kontroll kan utövas över en emittent av aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad.
- (57) När en AIF-förvaltare förvaltar en eller flera AIF-fonder som förvärvar kontroll över ett onoterat företag eller en emittent bör denna AIF-förvaltare under en period av 24 månader efter AIF-fondens förvärv av kontroll över företaget, för det första, inte tillåtas att underlätta, stödja eller ge instruktioner om utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företags sida i enlighet med detta direktiv och, för det andra, i den mån AIF-förvaltaren har rätt att rösta för AIF-fondens räkning vid möten i företagets ledningsorgan, inte rösta för en utdelning, kapitalnedsättning, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företags sida i enlighet med detta direktiv och, för det tredje, under alla omständigheter göra sitt yttersta för att förhindra utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företags sida i enlighet med detta direktiv. När medlemsstaterna införlivar detta direktiv med nationell lagstiftning bör de beakta regleringssyftet med bestämmelserna i kapitel V avsnitt 2 i detta direktiv och i detta sammanhang ta vederbörlig hänsyn till behovet av likvärdiga förutsättningar för EU-baserade AIF-fonder och icke EU-baserade AIF-fonder när de tar kontroll över företag med säte i unionen.
- (58) Ett allmänt undantag från underrättelse- och redovisningskraven och de specifika skyddsåtgärderna mot tömning av företag på tillgångar i händelse av kontroll över ett onoterat företag, eller över en emittent, bör gälla för kontroll över små och medelstora företag och över specialföretag (SPV) som syftar till att förvärva, inneha eller administrera fastigheter. Dessa krav syftar heller inte till att offentliggöra företagshemligheter som skulle missgynna AIF-förvaltaren i förhållande till eventuella konkurrenter såsom statsägda förmögenhetsfonder eller konkurrenter som möjligen vill konkurrera ut målföretaget genom att utnyttja informationen till sin fördel. Därför bör alla skyldigheter att underrätta och redovisa information gälla med förbehåll för de villkor och begränsningar avseende konfidentiell information som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen⁽³⁾ och utan att det påverkar tillämpningen av direktiven 2004/25/EG och 2004/109/EG. Detta innebär att medlemsstaterna, inom ramen för de begränsningar och villkor som anges i den nationella lagstiftningen, bör föreskriva att arbetstagarrepresentanterna, och varje person som bistår dessa, inte har tillstånd att för anställda och tredje part avslöja någon information som påverkar företagets berättigade intressen och som

(1) EUT L 142, 30.4.2004, s. 12.

(2) EUT L 390, 31.12.2004, s. 38.

(3) EGT L 80, 23.3.2002, s. 29.

uttryckligen har delgivits dem i förtroende. Medlemsstaterna bör dock kunna ge tillstånd åt arbetstagarrepresentanterna och varje person som bistår dessa att överlämna konfidentiella uppgifter till anställda eller tredje part som är bundna av en skyldighet att iaktta konfidentialitet. Medlemsstaterna bör föreskriva att AIF-förvaltarna i fråga inte begär att styrelsen lämnar information till arbetstagarrepresentanterna eller när sådana saknas, de anställda själva, när denna information är av den arten att den enligt objektiva kriterier allvarligt skulle hämma företagets verksamhet eller skulle skada företaget. Kraven på underrättelse och redovisning och de specifika skyddsåtgärderna mot tömning av företag på tillgångar bör även gälla utan att det påverkar tillämpningen av strängare regler i medlemsstaterna.

(59) I detta direktiv fastställs vidare de villkor enligt vilka en EU-baserad AIF-förvaltare får marknadsföra andelar eller aktier i en EU-baserad AIF-fond till professionella investerare i unionen. Sådan marknadsföring från EU-baserade AIF-förvaltares sida bör endast tillåtas om AIF-förvaltaren följer detta direktiv och marknadsföringen sker med ett marknadsföringspass, utan att detta påverkar AIF-förvaltares marknadsföring av AIF-fonder som faller under de tröskelvärden som anges i detta direktiv. Medlemsstaterna bör kunna tillåta AIF-förvaltares marknadsföring av AIF-fonder som faller under dessa tröskelvärden, med förbehåll för nationella bestämmelser.

(60) Andelar eller aktier i en AIF-fond bör endast kunna noteras på en reglerad marknad i unionen, eller erbjudas eller placeras av tredje parter som agerar för AIF-förvaltarens räkning i en viss medlemsstat, om den AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonden själv har tillstånd att marknadsföra andelarna eller aktierna i AIF-fonden i denna medlemsstat. Dessutom kan annan nationell lagstiftning och unionsrätt, såsom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel⁽¹⁾ och direktiv 2004/39/EG, också innehålla bestämmelser om distribution av AIF-fonder till investerare i unionen.

(61) Många EU-baserade AIF-förvaltare förvaltar i dag icke EU-baserade AIF-fonder. Det är lämpligt att tillåta auktoriserade EU-baserade AIF-förvaltare att förvalta icke EU-baserade AIF-fonder som inte marknadsförs i unionen utan att de underkastas de strikta förvaringsinstitutskrav och de krav avseende årsredovisning som fastställs i detta direktiv, eftersom dessa krav har införts för att skydda investerare i unionen.

(62) Efter det att en av kommissionen antagen delegerad akt om detta trätt i kraft, vilket i princip, med beaktande av Esmas råd, kommer att inträffa två år efter den sista dagen för införlivande av direktivet, bör auktoriserade

EU-baserade AIF-förvaltare som avser att marknadsföra icke EU-baserade AIF-fonder till professionella investerare i sina hemmedlemsstater och/eller andra medlemsstater tillåtas att göra så med ett marknadsföringspass under förutsättning att de följer detta direktiv. Denna rätt bör vara föremål för ett anmälningsförfarande och villkor med avseende på det tredje landet för den icke EU-baserade AIF-fonden.

(63) Under en övergångsperiod som i princip, med beaktande av de råd som Esmas ger i detta avseende, kommer att avslutas genom en delegerad akt tre år efter införandet av marknadsföringspasset för icke EU-baserade AIF-förvaltare, bör EU-baserade AIF-förvaltare som avser att marknadsföra icke EU-baserade AIF-fonder i vissa medlemsstater, men utan ett marknadsföringspass, kunna tillåtas att göra så av de berörda medlemsstaterna men endast om de följer detta direktiv med undantag för förvaringsinstitutskraven. Sådana EU-baserade AIF-förvaltare bör dock säkerställa att en eller flera enheter utses för att utföra förvaringsinstitutsuppgifterna. Vidare bör lämpliga samarbetsarrangemang som syftar till övervakning av systemrisk, och som är i linje med internationella standarder, etableras mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad i syfte att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat att fullgöra sina uppgifter enligt detta direktiv. Samarbetsarrangemangen bör inte användas som ett hinder mot marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i en medlemsstat. Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad bör dessutom inte få vara upptaget i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier av arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FATF).

(64) Efter det att en av kommissionen antagen delegerad akt om detta trätt i kraft, vilket i princip, med beaktande av Esmas råd, kommer att inträffa två år efter den sista dagen för införlivande av direktivet, bör en grundläggande princip i detta direktiv vara att en icke EU-baserad AIF-förvaltare får åtnjuta de rättigheter som detta direktiv ger, t.ex. att marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonder i hela unionen med ett marknadsföringspass, under förutsättning att den efterlever detta direktiv. Detta bör säkerställa att likvärdiga förutsättningar gäller för EU-baserade och icke EU-baserade AIF-förvaltare. Detta direktiv föreskriver därför att icke EU-baserade AIF-förvaltare kan auktoriseras enligt detta direktiv, vilket kommer att börja gälla efter det att den delegerade akt som antagits av kommissionen i detta avseende har trätt i kraft. För att säkerställa att denna efterlevnad upprätthålls bör medlemsstaternas behöriga myndigheter utöva tillsyn över efterlevnaden av detta direktiv. För sådana icke EU-baserade AIF-förvaltare bör de behöriga tillsynsmyndigheterna vara de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten, såsom denna definieras i detta direktiv.

⁽¹⁾ EUT L 345, 31.12.2003, s. 64.

- (65) När en icke EU-baserad AIF-förvaltare avser att förvalta EU-baserade AIF-fonder och/eller marknadsföra AIF-fonder i unionen med ett marknadsföringspass bör den således vara skyldig att följa detta direktiv så att den är underkastad samma krav som EU-baserade AIF-förvaltare. Under högst exceptionella omständigheter, i den utsträckning efterlevnad av en bestämmelse i detta direktiv är oförenlig med den lagstiftning som den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fonden som marknadsförs i unionen omfattas av, bör den icke EU-baserade AIF-förvaltaren kunna undantas från skyldigheten att följa den berörda bestämmelsen i direktivet, om den kan visa att det är omöjligt att kombinera efterlevnad av en bestämmelse i detta direktiv med efterlevnad av en obligatorisk bestämmelse i den lagstiftning som den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fonden som marknadsförs i unionen omfattas av, samt att den lagstiftning som den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fonden omfattas av innehåller en likvärdig regel som har samma regleringssyfte och som ger samma skyddsnivå för investerarna i AIF-fonden i fråga och att den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fonden följer denna likvärdiga regel.
- (66) En icke EU-baserad AIF-förvaltare som har för avsikt att förvalta EU-baserade AIF-fonder och/eller marknadsföra AIF-fonder i unionen med ett marknadsföringspass bör dessutom omfattas av ett specifikt auktoriseringsförfarande, och vissa specifika krav vad avser den icke EU-baserade AIF-förvaltarens tredjeland och i förekommande fall den icke EU-baserade AIF-fondens tredjeland bör vara uppfyllda.
- (67) Esma bör ge råd om hur referensmedlemsstaten ska bestämmas och i förekommande fall om undantaget när det gäller oförenlighet med en likvärdig regel. Särskilda krav på utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten och de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat bör gälla. Det medlingsförfarande som föreskrivs i artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010 bör dessutom gälla i händelse av oenighet mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter om hur referensmedlemsstaten ska bestämmas, beviljandet av undantag i händelse av oförenlighet mellan efterlevnaden av detta direktiv och efterlevnaden av likvärdiga regler i ett tredjeland och bedömningen av huruvida de särskilda kraven avseende den icke EU-baserade AIF-förvaltarens tredjeland och i förekommande fall den icke EU-baserade AIF-fondens tredjeland är uppfyllda.
- (68) Esma bör på årlig basis genomföra en inbördes utvärdering av de behöriga myndigheternas tillsynsverksamhet när det gäller auktorisering av och tillsyn över icke EU-baserade AIF-förvaltare i syfte att göra tillsynen och dess resultat mer konsekventa, i enlighet med artikel 30 i förordning (EU) nr 1095/2010.
- (69) Under en övergångsperiod som i princip, med beaktande av Esmas råd, kommer att avslutas genom en delegerad akt tre år efter införandet av marknadsföringspasset för icke EU-baserade AIF-förvaltare, bör en icke EU-baserad AIF-förvaltare som avser att marknadsföra AIF-fonder uteslutande i vissa medlemsstater, och utan ett sådant marknadsföringspass, också kunna tillåtas att göra så av medlemsstaten i fråga men endast i den mån vissa minimivillkor är uppfyllda. Dessa icke EU-baserade AIF-förvaltare bör åtminstone omfattas av regler som liknar dem som gäller för EU-baserade AIF-förvaltare vad avser informationen till investerare. För att underlätta övervakningen av systemrisker bör dessa icke EU-baserade AIF-förvaltare också omfattas av rapporteringskrav gentemot de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där AIF-fonder marknadsförs. Sådana AIF-förvaltare bör därför följa transparenskraven i detta direktiv och uppfylla skyldigheterna för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som förvärvar kontroll över onoterade företag och över emittenter. Dessutom bör lämpliga samarbetsarrangemang som syftar till övervakning av systemrisker, och som är i linje med internationella standarder, etableras mellan de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där AIF-fonderna marknadsförs och i förekommande fall de behöriga myndigheterna i den EU-baserade AIF-fondens hemmedlemsstat och tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren är etablerad och, i tillämpliga fall, tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad i syfte att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna i fråga att fullgöra sina uppgifter i enlighet med detta direktiv. Samarbetsarrangemangen bör inte användas som ett hinder mot marknadsföring av fonder från tredjeland i en medlemsstat. Slutligen bör det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad inte få vara upptagen i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier av FATF.
- (70) Detta direktiv bör inte påverka den nuvarande situationen där en professionell investerare som är etablerad i unionen får investera i AIF-fonder på eget initiativ, oavsett var AIF-förvaltaren och/eller AIF-fonden är etablerad.
- (71) Medlemsstaterna bör kunna tillåta marknadsföring av alla eller vissa typer av AIF-fonder förvaltade av AIF-förvaltare till icke-professionella investerare inom sina territorier. Om en medlemsstat tillåter marknadsföring av vissa typer av AIF-fonder bör medlemsstaten från fall till fall bedöma om en viss AIF-fond ska anses tillhöra en typ av AIF-fonder som får marknadsföras till icke-professionella investerare inom dess territorium. Utan att det påverkar tillämpningen av andra instrument i unionsrätten, bör medlemsstaterna i sådana fall kunna införa striktare krav på AIF-fonder och AIF-förvaltare som ett villkor för marknadsföring till icke-professionella investerare än vad som gäller för AIF-fonder som marknadsförs till professionella investerare på deras territorium, oavsett om AIF-fonden marknadsförs inom medlemsstaten eller över nationsgränserna. Om en medlemsstat tillåter att AIF-fonder marknadsförs till icke-professionella investerare inom sitt territorium, bör denna möjlighet kunna utnyttjas oavsett i vilken medlemsstat AIF-förvaltaren som förvaltar AIF-fonderna är etablerad, och medlemsstaterna bör inte införa striktare eller ytterligare krav på

EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat och marknadsförs över nationsgränserna än på AIF-fonder som marknadsförs inom medlemsstaten. Dessutom bör AIF-förvaltare, värdepappersföretag som är auktoriserade enligt direktiv 2004/39/EG och kreditinstitut som är auktoriserade enligt direktiv 2006/48/EG, vilka tillhandahåller investeringstjänster till icke-professionella kunder, beakta eventuella ytterligare krav när de bedömer huruvida en viss AIF-fond är lämplig för en enskild icke-professionell kund eller huruvida den är ett komplicerat eller ett okomplicerat finansiellt instrument.

- (72) Det är nödvändigt att klargöra vilka befogenheter och skyldigheter som gäller för de behöriga myndigheter som ansvarar för genomförandet av detta direktiv och att stärka de mekanismer som krävs för att säkerställa ett effektivt gränsöverskridande samarbete mellan tillsynsmyndigheterna. Under vissa omständigheter bör de behöriga myndigheterna i en AIF-förvaltares värdmedlemsstat kunna vidta direkta åtgärder för att övervaka efterlevnaden av de bestämmelser som de är ansvariga för. För andra bestämmelser bör värdmedlemsstatens behöriga myndigheter under vissa omständigheter tillåtas att begära åtgärder från hemmedlemsstatens behöriga myndigheter och ingripa om sådana åtgärder inte vidtas.
- (73) I detta direktiv föreskrivs en allmän samordnande roll för Esma och möjligheten till ett bindande medlingsförfarande under Esmas ledning för att lösa tvister mellan behöriga myndigheter.
- (74) Esma bör utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn beträffande innehållet i de samarbetsarrangemang som måste ingås av hemmedlemsstaten eller AIF-förvaltarens referensmedlemsstat och de relevanta tillsynsmyndigheterna i tredjeland samt beträffande förfarandena för informationsutbytet. Dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn bör tillse att enligt dessa samarbetsarrangemang all nödvändig information tillhandahålls de behöriga myndigheterna i både hem- och värdmedlemsstaten så att de kan utöva sina tillsyns- och utredningsbefogenheter enligt detta direktiv. Esmas roll bör också vara att underlätta förhandlingarna om och ingåendet av samarbetsarrangemang. Denna underlättande roll bör till exempel kunna innebära att Esma inför ett standardformat för sådana samarbetsarrangemang.
- (75) Medlemsstaterna bör fastställa regler för sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i detta direktiv och se till att de tillämpas. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (76) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i EUF-fördraget och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan), särskilt rätten till skydd av personuppgifter som erkänns i artikel 16 i EUF-fördraget och artikel 8 i stadgan. Varje utbyte eller överföring av information från de behöriga myndigheternas

sida bör ske i enlighet med bestämmelserna för överföring av personuppgifter i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽¹⁾. Varje utbyte eller överföring av information från Esmas sida bör ske i enlighet med bestämmelserna om överföring av personuppgifter i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter⁽²⁾, vilken ska gälla fullt ut för behandlingen av personuppgifter med avseende på tillämpningen av detta direktiv.

- (77) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter⁽³⁾.
- (78) Kommissionen bör ges befogenheten att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget när det uttryckligen föreskrivs i detta direktiv. Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att anta delegerade akter för att specificera metoderna för finansiell hävstång såsom denna definieras i detta direktiv, inbegripet alla andra finansiella och/eller rättsliga strukturer med tredje parter som kontrolleras av AIF-fonden i fråga, där dessa strukturer specifikt inrättats för att direkt eller indirekt skapa finansiella hävstångseffekter på AIF-fonds nivå. Särskilt för riskkapitalfonder innebär detta att finansiell hävstång som existerar på portföljbolagsnivå inte är avsedd att inkluderas när det hänvisas till sådana finansiella eller rättsliga strukturer.
- (79) Delegerade akter bör också antas för att specificera hur tröskelvärdena för det förenklade systemet ska beräknas och hur de AIF-förvaltare ska behandlas vars förvaltade tillgångar, inklusive tillgångar som förvärvats med användning av finansiell hävstång, under ett och samma kalenderår ibland överstiger och/eller faller under det relevanta tröskelvärdet, skyldigheterna till registrering för AIF-förvaltare som faller under tröskelvärdena och till tillhandahållande av information för effektiv övervakning av systemrisk, samt skyldigheterna att underrätta de relevanta behöriga myndigheterna när de inte längre uppfyller villkoren för tillämpning av det förenklade systemet.

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

- (80) Delegerade akter bör också antas för att beskriva metoderna för finansiell hävstång, inbegripet finansiella och/eller rättsliga strukturer med tredje part som kontrolleras av AIF-fonden i fråga, och hur den finansiella hävstången ska beräknas, för att specificera de risker som de extra kapitalbasmedlen och ansvarsförsäkringen måste täcka, villkoren för att bestämma de extra kapitalbasmedlens lämplighet eller omfattningen av ansvarsförsäkringen, tillvägagångssättet för att bestämma en fortlöpande anpassning av de extra kapitalbasmedlen eller omfattningen av ansvarsförsäkringen. Delegerade akter bör även antas för att specificera de kriterier som de behöriga myndigheterna ska tillämpa vid sin bedömning av om AIF-förvaltare har uppfyllt sina skyldigheter i fråga om genomförandet av sin verksamhet, deras skyldighet att agera i den av dem förvaltade AIF-fondens eller AIF-fondens investerarens bästa intresse och för marknads integritet, förfoga över och faktiskt utnyttja de resurser och förfaranden som är nödvändiga för att den egna verksamheten ska fungera väl, vidta alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och, om sådana inte kan undvikas, att identifiera, hantera och vid behov redovisa dessa intressekonflikter så att de inte påverkar AIF-fondens och dess investerarens intressen negativt och så att den AIF-fond som den förvaltar behandlas rättvist, iakttä alla regler för verksamhetens bedrivande, så att det bäst gagnar AIF-fonderna eller dem som investerar i dessa och marknads integritet, och behandla alla investerare i AIF-fonderna rättvist.
- (81) Vidare bör delegerade akter antas för att specificera vilka slag av intressekonflikter AIF-förvaltarna måste identifiera och de rimliga åtgärder som AIF-förvaltare förväntas vidta beträffande sina strukturer och organisatoriska och administrativa förfaranden för att identifiera, förhindra, hantera, övervaka och redovisa intressekonflikter. Delegerade akter bör också antas för att specificera de riskhanteringsfunktioner som ska utnyttjas, hur ofta riskhanteringsystemet bör ses över, hur riskhanteringsfunktionen bör hållas funktionellt och hierarkiskt åtskild från de operativa enheterna, inbegripet portföljförvaltningsfunktionen, särskilda skyddsåtgärder mot intressekonflikter, och de riskhanteringskrav som AIF-förvaltare ska använda sig av. Delegerade akter bör också antas för att specificera de system och förfaranden för likviditetshandling som AIF-förvaltare bör använda och samstämmigheten i investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. Delegerade akter bör även antas för att specificera de krav som originatorer, medverkande kreditinstitut och ursprungliga långgivare av värdepapperiseringsinstrument måste uppfylla för att AIF-förvaltare ska tillåtas investera i sådana instrument som emitterats efter den 1 januari 2011.
- (82) Delegerade akter bör även antas för att specificera de krav som AIF-förvaltare måste uppfylla när de investerar i sådana värdepapperiseringsinstrument, för att specificera administrations- och redovisningsförfaranden, kontroll- och skyddsarrangemang för elektronisk databehandling och lämpliga interna kontrollmekanismer, för att specificera förfaranden för korrekt värdering av tillgångar och beräkning av nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie i AIF-fonden, de yrkesmässiga garantier som den externa värderaren måste lämna, och den värderingsfrekvens som är lämplig för öppna AIF-fonder.
- (83) Delegerade akter bör också antas för att specificera villkoren för att delegering av AIF-förvaltarens funktioner bör kunna godkännas och de villkor på vilka AIF-förvaltaren har delegerat sina funktioner i en sådan omfattning att företaget blir ett brevlådeföretag och därför inte längre ska betraktas som förvaltare av en AIF-fond, för att när det gäller förvaringsinstitut specificera kriterierna för att avgöra om reglering och tillsyn i tredjeland där förvaringsinstituten är etablerade har samma verkan som unionsrätten och genomdrivs effektivt, de uppgifter som ska ingå i standardavtalet, villkoren för att utföra förvaringsinstitutsfunktioner, inbegripet den typ av finansiella instrument som bör omfattas av förvaringsinstitutets depåförvaringsuppgifter, villkoren för att förvaringsinstitutet ska få utföra sina depåförvaringsuppgifter för finansiella instrument som är registrerade hos ett centralt förvaringsinstitut och villkoren enligt vilka förvaringsinstitutet bör förvara finansiella instrument som emitterats i nominativ form och registrerats hos en emittent eller registerförvaltare, förvaringsinstitutens förpliktelse att visa vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg, skyldigheten att hålla tillgångar åtskilda, under vilka villkor och förhållanden finansiella instrument som depåförvaras bör anses ha gått förlorade, vad som ska avses med externa händelser utanför rimlig kontroll, vilkas konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla rimliga ansträngningar att göra så, samt under vilka villkor och förhållanden det finns ett objektiva skäl till ansvarsbefrielse. Delegerade akter bör även antas för att specificera innehåll och format för den årsredovisning som AIF-förvaltarna måste tillhandahålla för varje AIF-fond som de förvaltar och av AIF-förvaltarens skyldigheter i fråga om redovisning av information till investerare och kraven på rapportering till de behöriga myndigheterna och dess frekvens.
- (84) Delegerade akter bör också antas för att specificera när finansiell hävstång anses vara använd i betydande grad och de principer som de behöriga myndigheterna bör följa när de överväger att införa gränser för den finansiella hävstång som en AIF-förvaltare kan använda. Delegerade akter bör också antas för att specificera samarbetsarrangemang för icke EU-baserade AIF-förvaltare och/eller icke EU-baserade AIF-fonder för utformning av en gemensam ram för att underlätta upprättandet av samarbetsarrangemang med tredjeländer. Delegerade akter

- bör också antas för att specificera innehållet i informationsutbytet avseende AIF-förvaltare mellan behöriga myndigheter och tillhandahållandet av viss information till Esma.
- (85) Beroende på Esmas råd i detta avseende och de kriterier som fastställs i detta direktiv, bör en delegerad akt också antas för att utsträcka marknadsföringspasset till EU-baserade AIF-förvaltare som marknadsför icke EU-baserade AIF-fonder i unionen och till icke EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar och/eller marknadsför AIF-fonder i unionen, och en annan delegerad akt bör antas för att avsluta tillämpningen av nationella ordningar för privata placeringar (*private placement*).
- (86) Europaparlamentet och rådet bör kunna invända mot en delegerad akt inom tre månader från delgivningsdagen. På Europaparlamentets eller rådets initiativ bör denna period kunna förlängas med tre månader i fråga om väsentliga problemområden. Europaparlamentet och rådet bör också kunna underrätta de övriga institutionerna om sina avsikter att inte invända. Ett sådant tidigt godkännande av delegerade akter är särskilt lämpligt om en tidsfrist måste respekteras, till exempel så att medlemsstaterna i tillämpliga fall kan genomföra delegerade akter inom den genomförandeperiod som fastställs i detta direktiv.
- (87) I enlighet med förklaringen om artikel 290 i EUF-fördraget, som fogats till slutakten från den regeringskonferens som antog Lissabonfördraget, noterade konferensen kommissionens avsikt att i enlighet med sin etablerade praxis även i fortsättningen samråda med av medlemsstaterna utsedda experter vid utarbetandet av kommissionens utkast till delegerade akter på området finansiella tjänster.
- (88) Två år efter utgången av tidsfristen för införlivande av detta direktiv bör Esma avge ett yttrande om hur det då gällande marknadsföringspasset fungerar och hur nationella ordningar för privata placeringar (*private placement*) fungerar. Esma bör också ge råd om utvidgning av marknadsföringspasset till EU-baserade AIF-förvaltare som marknadsför icke EU-baserade AIF-fonder i unionen och icke EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar och/eller marknadsför AIF-fonder i unionen. Kommissionen bör anta delegerade akter inom tre månader efter att ha mottagit Esmas yttrande och råd och beaktat kriterierna i och målen med detta direktiv, bland annat beträffande den inre marknaden, investerarskydd och effektiv övervakning av systemrisk, med en specificering av när reglerna beträffande en utvidgning av marknadsföringspasset som föreskrivs i detta direktiv bör bli tillämpliga i alla medlemsstater.
- (89) Vid toppmötet i London i april 2009 kom G20-ledarna överens om att hedgefonder eller deras förvaltare bör registreras och bör åläggas att regelbundet redovisa relevant information för tillsynsmyndigheter eller regleringsmyndigheter. De bör bli föremål för tillsyn för att säkerställa att de har en lämplig riskhantering. I juni 2010 bekräftade G20-ledarna i Toronto sitt åtagande och lovade också att snabba på genomförandet av kraftfulla åtgärder för att förbättra transparens och regelutvärdering av hedgefonder på ett internationellt konsekvent och icke-diskriminerande sätt. För att stödja G20-målen utfärdade Internationella organisationen för värdepapperstillsyn högnivåprinciper för hedgefondstillsyn i juni 2009 för att vägleda utarbetandet av internationellt konsekventa regler inom detta område. Den 16 september 2010 kom Europeiska rådet överens om att EU måste hävda sina intressen och värderingar mera bestämt och i en anda av ömsesidighet och ömsesidig nytta inom ramen för unionens yttre förbindelser och vidta åtgärder för att, bland annat, säkra vidare marknadstillträde för europeiska företag och fördjupat regleringssamarbete med viktigare handelspartner. Kommissionen ska arbeta för att se till att dessa åtaganden genomförs på ett liknande sätt av unionens internationella partner.
- (90) Tre år efter ikraftträdandet av den delegerade akt enligt vilken marknadsföringspasset blivit tillämpligt för alla AIF-förvaltare bör Esma avge ett yttrande om hur det då gällande marknadsföringspasset och de nationella ordningarna för privata placeringar (*private placement*) fungerar. Esma bör också ge råd om avslutandet av sådana nationella ordningar. Kommissionen bör anta en delegerad akt inom tre månader efter att ha mottagit Esmas yttrande och råd med beaktande av kriterierna i och målen med detta direktiv, bland annat beträffande den inre marknaden, investerarskydd och effektiv övervakning av systemrisk, med en specificering av den dag då de nationella ordningar som avses i detta direktiv bör avslutas i alla medlemsstater.
- (91) Fyra år efter utgången av tidsfristen för införlivande av detta direktiv bör kommissionen på grundval av offentliga samråd och i ljuset av diskussionerna med de behöriga myndigheterna inleda en översyn av tillämpningen av och tillämpningsområdet för detta direktiv. Översynen bör innehålla en analys av de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av direktivet, effekterna för investerare, AIF-fonder och AIF-förvaltare, i unionen och i tredjeländer, och i vilken mån direktivets mål har uppnåtts, och vid behov förslag till lämpliga ändringar. Översynen bör innehålla en allmän genomgång av hur detta direktivs regler fungerar och vilka erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av dem. I sin översyn bör kommissionen undersöka Esmas och de behöriga unionsmyndigheternas funktioner när det gäller att säkerställa en effektiv övervakning av samtliga AIF-förvaltare som verkar på unionsmarknaderna inom ramen för detta direktiv, inklusive,

bland annat – i enlighet med förordning (EU) nr 1095/2010 - genom att ge Esma ytterligare tillsynsansvar på området auktorisering av och tillsyn över icke EU-baserade AIF-förvaltare. I detta sammanhang bör kommissionen bedöma kostnaderna och fördelarna med att ge Esma sådana arbetsuppgifter.

- (92) Detta direktiv syftar till att skapa en ram som kan hantera de potentiella risker som kan uppstå som ett resultat av AIF-förvaltares verksamhet och säkerställa att de behöriga myndigheterna i unionen övervakar dessa risker på ett effektivt sätt. Det är nödvändigt att skapa ett strikt ramverk för reglering och tillsyn utan luckor i finansregleringen. I detta sammanhang hänvisas till befintliga krav på professionella investerare att visa vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg enligt den relevanta reglering som gäller för sådana investerare. Kommissionen uppmanas att se över den relevanta lagstiftningen vad avser professionella investerare i syfte att bedöma behovet av strängare krav vad avser det förfarande för vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg som måste tillämpas av professionella investerare i unionen, som på eget initiativ investerar i icke EU-baserade finansiella produkter, bland annat icke EU-baserade AIF-fonder.
- (93) Kommissionen bör när denna översyn är avslutad lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet som vid behov innehåller ändringsförslag med beaktande av direktivets mål och de potentiella effekterna för investerare, AIF-fonder eller AIF-förvaltare, i unionen och i tredjeländer.
- (94) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att säkerställa en hög nivå på skyddet av investerare genom att fastställa ett gemensamt ramverk för auktorisation av och tillsyn över AIF-förvaltare, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vilket framgår av bristerna i den befintliga lagstiftningen i medlemsstaterna samt i tillsynen över dessa aktörer, och det därför bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (95) Direktiven 2003/41/EG och 2009/65/EG, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 av den 16 september 2009 om kreditvärderingsinstitut⁽¹⁾ och förordning (EU) nr 1095/2010 bör följaktligen ändras i enlighet därmed.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs bestämmelser för auktorisation, löpande verksamhet och transparens när det gäller förvaltare av

alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) som förvaltar och/eller marknadsför alternativa investeringsfonder (AIF-fonder) i unionen.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Med förbehåll för punkt 3 i denna artikel och artikel 3 ska detta direktiv tillämpas på

- EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar en eller flera AIF-fonder, oberoende av om dessa AIF-fonder är EU-baserade AIF-fonder eller icke EU-baserade AIF-fonder,
- icke EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar en eller flera EU-baserade AIF-fonder, och
- icke EU-baserade AIF-förvaltare som marknadsför en eller flera AIF-fonder i unionen, oberoende av om dessa AIF-fonder är EU-baserade AIF-fonder eller icke EU-baserade AIF-fonder,

2. Med avseende på tillämpningen av punkt 1 saknar det betydelse

- om AIF-fonden är öppen eller sluten,
- om AIF-fonden har bildats på kontraktsrättslig grund eller enligt trustlagstiftning eller på associationsrättslig grund eller har någon annan rättslig form,
- vilken rättslig struktur AIF-fonden har.

3. Direktivet ska inte tillämpas på följande enheter:

- Holdingbolag.
- Tjänstepensionsinstitut som omfattas av direktiv 2003/41/EG, i förekommande fall inklusive de auktoriserade enheter som ansvarar för förvaltningen av dessa institut och agerar för deras räkning som avses i artikel 2.1 i det direktivet eller kapitalförvaltare som utsetts enligt artikel 19.1 i det direktivet, i den mån de inte förvaltar AIF-fonder.
- Överstatliga institutioner som Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken, Europeiska investeringsfonden, europeiska finansiella institut för utveckling och bilaterala utvecklingsbanker, Världsbanken, Internationella valutafonden, och andra överstatliga institutioner och liknande internationella organisationer, i de fall då dessa institutioner eller organisationer förvaltar AIF-fonder och i den mån dessa fonder agerar i allmänhetens intresse.
- Nationella centralbanker.

⁽¹⁾ EUT L 302, 17.11.2009, s. 1.

- e) Nationella, regionala eller lokala myndigheter och organ eller andra institut som förvaltar fonder som är kopplade till system för social trygghet och pensionssystem.
- f) Program för anställdas andelsägande och program för anställdas sparande.
- g) Specialföretag för värdepapperisering.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att se till att de AIF-förvaltare som avses i punkt 1 fortlöpande följer detta direktiv.

Artikel 3

Undantag

1. Detta direktiv ska inte tillämpas på AIF-förvaltare i den mån de förvaltar en eller flera AIF-fonder vars enda investerare är AIF-förvaltaren eller AIF-förvaltarens moderföretag eller dotterföretag eller andra dotterföretag till dessa moderföretag, under förutsättning att ingen av dessa investerare själv är en AIF-fond.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 46 ska endast punkterna 3 och 4 i den här artikeln tillämpas på följande AIF-förvaltare:

- a) AIF-förvaltare som, antingen direkt eller indirekt, genom ett företag till vilket AIF-förvaltaren är kopplad genom gemensam ledning eller ägarkontroll, eller genom ett väsentligt direkt eller indirekt innehav, förvaltar portföljer av AIF-fonder vars förvaltade tillgångar, inklusive tillgångar som förvärvats med användning av finansiell hävstång, sammanlagt inte överstiger tröskelvärdet 100 miljoner EUR, eller
- b) AIF-förvaltare som, antingen direkt eller indirekt, genom ett företag till vilket AIF-förvaltaren är kopplad genom gemensam ledning eller ägarkontroll, eller genom ett väsentligt direkt eller indirekt innehav, förvaltar portföljer av AIF-fonder vars förvaltade tillgångar sammanlagt inte överstiger tröskelvärdet 500 miljoner EUR om AIF-fondportföljerna består av AIF-fonder utan finansiell hävstång och utan rätt till inlösen under en period på fem år från dagen för den första placeringen i respektive AIF-fond.

3. Medlemsstaterna ska se till att de AIF-förvaltare som avses i punkt 2 minst

- a) är föremål för registrering hos de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater,
- b) vid registreringstillfället identifierar sig själva och de AIF-fonder som de förvaltar inför de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater,

c) vid registreringstillfället lämnar information om investeringsstrategierna för de AIF-fonder som de förvaltar till de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater,

d) regelbundet ger de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten information om de huvudsakliga instrument som de bedriver handel med och om viktiga exponeringar och de största koncentrationerna i fråga om de AIF-fonder som de förvaltar, så att de behöriga myndigheterna effektivt kan övervaka systemrisk, och

e) underrättar de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten om de inte längre uppfyller de villkor som anges i punkt 2.

Denna punkt och punkt 2 ska gälla utan att det påverkar tillämpningen av striktare bestämmelser som medlemsstaterna har antagit för AIF-förvaltare som avses i punkt 2.

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att se till att den berörda AIF-förvaltaren, om villkoren i punkt 2 inte längre är uppfyllda, ansöker om auktorisation inom 30 kalenderdagar i enlighet med tillämpliga förfaranden i detta direktiv.

4. De AIF-förvaltare som avses i punkt 2 ska inte åtnjuta några av de rättigheter som ges genom detta direktiv, såvida de inte väljer att låta sig omfattas av detta direktiv. Om AIF-förvaltare låter sig omfattas ska direktivet vara tillämpligt i sin helhet.

5. Kommissionen ska anta genomförandeakter som specificerar förfarandena för de AIF-förvaltare som väljer att låta sig omfattas av detta direktiv i enlighet med punkt 4. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 59.2.

6. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

a) hur de tröskelvärden som avses i punkt 2 ska beräknas och hur de AIF-förvaltare ska behandlas som förvaltar AIF-fonder vars förvaltade tillgångar, inklusive tillgångar som förvärvats med användning av finansiell hävstång, under ett och samma kalenderår ibland överstiger och/eller faller under det relevanta tröskelvärdet,

b) registreringskyldigheten och skyldigheten att tillhandahålla information för att ge möjlighet till effektiv övervakning av systemrisken i enlighet med punkt 3, och

c) skyldigheten att underrätta behöriga myndigheter som anges i punkt 3.

Artikel 4

Definitioner

1. I detta direktiv gäller följande definitioner:

- a) *AIF-fond*: företag för kollektiva investeringar, inbegripet dess delfonder, som
- i) tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare, och
- ii) inte kräver auktorisation enligt artikel 5 i direktiv 2009/65/EG.
- b) *AIF-förvaltare*: juridiska personer vars normala verksamhet består i förvaltning av en eller flera AIF-fonder.
- c) *filial*: ett driftställe som i AIF-förvaltares fall är en del av AIF-förvaltaren, som saknar rättskapacitet och som tillhandahåller de tjänster som AIF-förvaltaren har auktorisation att tillhandahålla; alla driftställen som har etablerats i samma medlemsstat av en AIF-förvaltare med stadgeenligt säte i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland ska anses utgöra en enda filial.
- d) *carried interest*: en andel av AIF-fondens vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen av AIF-fonden, exklusive eventuell andel av AIF-fondens vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som avkastning på investering som AIF-förvaltaren har gjort i AIF-fonden.
- e) *nära förbindelser*: en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom
- i) ägarintresse, dvs. ett innehav, direkt eller genom kontroll, av 20 % eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag,
- ii) kontroll, dvs. en förbindelse mellan ett moderföretag och ett dotterföretag som avses i artikel 1 i rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 om sammanställd redovisning⁽¹⁾, eller en likartad förbindelse mellan en fysisk eller juridisk person och ett företag; i denna punkt ska ett dotterföretag till ett dotterföretag också anses vara ett dotterföretag till dessa dotterföretags moderföretag.
- f) *behöriga myndigheter*: de nationella myndigheter i medlemsstaterna som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över AIF-förvaltare.
- g) *behöriga myndigheter* i förhållande till ett förvaringsinstitut:
- i) om förvaringsinstitutet är ett kreditinstitut som är auktoriserat enligt direktiv 2006/48/EG, de behöriga myndigheter som avses i artikel 4.4 i det direktivet,
- ii) om förvaringsinstitutet är ett värdepappersföretag som är auktoriserat enligt direktiv 2004/39/EG, de behöriga myndigheter som avses i artikel 4.1.22 i det direktivet,
- iii) om förvaringsinstitutet ingår i en kategori av institut som avses i artikel 21.3 c första stycket i detta direktiv, de nationella myndigheter i dess hemmedlemsstat som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över sådana kategorier av institut,
- iv) om förvaringsinstitutet är en sådan enhet som avses i artikel 21.3 tredje stycket i detta direktiv, de nationella myndigheterna i den medlemsstat där denna enhet har sitt stadgeenliga säte och vilka enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över en sådan enhet, eller det officiella organ som har behörighet att registrera eller utöva tillsyn över en sådan enhet i enlighet med tillämplig uppförandekod,
- v) om förvaringsinstitutet är utsett till förvaringsinstitut för en icke EU-baserad AIF-fond enligt artikel 21.5 b i detta direktiv och inte omfattas av tillämpningsområdet för leden i-iv i denna punkt, de berörda nationella myndigheterna i det tredjeland där förvaringsinstitutet har sitt stadgeenliga säte.
- h) *en EU-baserad AIF-fonds behöriga myndigheter*: de nationella myndigheter i en medlemsstat som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över AIF-fonder.

Som *nära förbindelse* ska även anses en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer upprätthåller en varaktig förbindelse till en och samma person genom ett kontrollförhållande.

⁽¹⁾ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1.

i) *kontroll*: ägarkontroll enligt artikel 1 i direktiv 83/349/EEG.

- j) *etablerad*:
- i) för AIF-förvaltare, *ha sitt stadgeenliga säte i*,
 - ii) för AIF-fonder, *vara auktoriserad eller registrerad i eller, när fonden varken är auktoriserad eller registrerad, ha sitt stadgeenliga säte i*,
 - iii) för förvaringsinstitut, *ha sitt stadgeenliga säte eller en filial i*,
 - iv) för rättsliga representanter som är juridiska personer, *ha sitt stadgeenliga säte eller en filial i*,
 - v) för rättsliga representanter som är fysiska personer *ha sin hemvist i*.
- k) *EU-baserad AIF-fond*:
- i) en AIF-fond som är auktoriserad eller registrerad i en medlemsstat enligt tillämplig nationell lagstiftning, eller
 - ii) en AIF-fond som inte är auktoriserad eller registrerad i en medlemsstat men har sitt stadgeenliga säte och/eller huvudkontor i en medlemsstat.
- l) *EU-baserad AIF-förvaltare*: en AIF-förvaltare som har sitt stadgeenliga säte i en medlemsstat.
- m) *feeder-AIF-fond*: en AIF-fond som
- i) investerar minst 85 % av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan AIF-fond (*master-AIF-fonden*), eller
 - ii) investerar minst 85 % av sina tillgångar i mer än en master-AIF-fond och dessa master-AIF-fonder har identiska investeringsstrategier, eller
 - iii) på något annat sätt har en exponering på minst 85 % av sina tillgångar mot en sådan master-AIF-fond.
- n) *finansieellt instrument*: instrument enligt definitionen i avsnitt C i bilaga I till direktiv 2004/39/EG.
- o) *holdingbolag*: företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en affärsstrategi eller affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som antingen är ett företag som
- i) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i unionen, eller
 - ii) inte huvudsakligen har etablerats för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar.
- p) *en AIF-fonds hemmedlemsstat*:
- i) den medlemsstat i vilken AIF-fonden är auktoriserad eller registrerad i enlighet med nationell lagstiftning eller, när det gäller flera auktorisationer eller registreringar, den medlemsstat i vilken AIF-fonden först auktoriserades eller registrerades, eller
 - ii) om AIF-fonden varken är auktoriserad eller registrerad i en medlemsstat, den medlemsstat där AIF-fonden har sitt stadgeenliga säte och/eller huvudkontor.
- q) *en AIF-förvaltares hemmedlemsstat*: den medlemsstat där AIF-förvaltaren har sitt stadgeenliga säte. För icke EU-baserade AIF-förvaltare ska alla hänvisningar till *AIF-förvaltarens hemmedlemsstat* i detta direktiv läsas som *referensmedlemsstaten*, såsom föreskrivs i kapitel VII.
- r) *en AIF-förvaltares värdmedlemsstat*:
- i) en medlemsstat, annan än hemmedlemsstaten, där en EU-baserad AIF-förvaltare förvaltar EU-baserade AIF-fonder,
 - ii) en medlemsstat, annan än hemmedlemsstaten, där en EU-baserad AIF-förvaltare marknadsför andelar eller aktier i en EU-baserad AIF-fond,
 - iii) en medlemsstat, annan än hemmedlemsstaten, där en EU-baserad AIF-förvaltare marknadsför andelar eller aktier i en icke EU-baserad AIF-fond,
 - iv) en medlemsstat, annan än referensmedlemsstaten, där en icke EU-baserad AIF-förvaltare förvaltar EU-baserade AIF-fonder, eller
 - v) en medlemsstat, annan än referensmedlemsstaten, där en icke EU-baserad AIF-förvaltare marknadsför aktier eller andelar i en EU-baserad AIF-fond, eller
 - vi) en medlemsstat, annan än referensmedlemsstaten, där en icke EU-baserad AIF-förvaltare marknadsför aktier eller andelar i en icke EU-baserad AIF-fond.

- s) *startkapital*: det kapital som avses i artikel 57 första stycket a och b i direktiv 2006/48/EG,
- t) *emittent*: en emittent i den mening som avses i artikel 2.1 d i direktiv 2004/109/EG när denna emittent har sitt stadseenliga säte i unionen och när dess aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i den mening som avses i artikel 4.1.14 i direktiv 2004/39/EG.
- u) *rättslig representant*: fysisk person som har sin hemvist i unionen eller juridisk person som har sitt stadseenliga säte i unionen, och som uttryckligen utsedd av en icke EU-baserad AIF-förvaltare handlar för en sådan icke EU-baserad AIF-förvaltares räkning gentemot myndigheter, kunder, organ och motparter till den icke EU-baserade AIF-förvaltaren i unionen när det gäller den icke EU-baserade AIF-förvaltarens skyldigheter enligt detta direktiv.
- v) *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en AIF-fond som den förvaltar genom lån av kontanter eller värdepapper, eller genom finansiell hävstång som härrör från derivatinstrument eller på något annat sätt.
- w) *förvaltning av AIF-fonder*: att utföra åtminstone investeringsförvaltningsfunktioner enligt punkt 1 a eller b i bilaga I till en eller flera AIF-fonder.
- x) *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en AIF-fond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadseenligt säte i unionen.
- y) *master-AIF-fond*: en AIF-fond i vilken en annan AIF-fond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med led m.
- z) *referensmedlemsstat*: den medlemsstat som fastställs i enlighet med artikel 37.4.
- aa) *icke EU-baserad AIF-fond*: en AIF-fond som inte är en EU-baserad AIF-fond.
- ab) *icke EU-baserad AIF-förvaltare*: en AIF-förvaltare som inte är en EU-baserad AIF-förvaltare.
- ac) *onoterat företag*: företag som har sitt stadseenliga säte i unionen och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad enligt definitionen i artikel 4.1.14 i direktiv 2004/39/EG.
- ad) *kapitalbas*: de medel som avses i artiklarna 56–67 i direktiv 2006/48/EG.
- ae) *moderföretag*: ett moderföretag i den mening som avses i artiklarna 1 och 2 i direktiv 83/349/EEG.
- af) *prime broker*: kreditinstitut, reglerat värdepappersföretag eller annan enhet som är föremål för reglering och fortlöpande tillsyn, som erbjuder professionella investerare tjänster för att primärt finansiera eller utföra transaktioner med finansiella instrument som motpart, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, t.ex. clearing och avveckling, depåttjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster.
- ag) *professionell investerare*: investerare som anses vara en professionell kund eller som, på begäran, kan behandlas som en professionell kund i den mening som avses i bilaga II till direktiv 2004/39/EG.
- ah) *kvalificerat innehav*: direkt eller indirekt ägarandel i en AIF-fond som motsvarar 10 % eller mer av kapitalet eller av rösträtten i enlighet med artiklarna 9 och 10 i direktiv 2004/109/EG, med beaktande av villkoren för sammanslagning av innehavet enligt artikel 12.4 och 12.5 i det direktivet, eller som gör det möjligt att utöva ett väsentligt inflytande över förvaltningen av den AIF-fond där innehavet finns.
- ai) *arbetstagarrepresentanter*: arbetstagarrepresentanter enligt definitionen i artikel 2 e i direktiv 2002/14/EG
- aj) *icke-professionell investerare*: en investerare som inte är en professionell investerare.
- ak) *dotterföretag*: ett dotterföretag enligt definitionen i artiklarna 1 och 2 i direktiv 83/349/EEG.
- al) *en icke EU-baserad AIF-fonds tillsynsmyndigheter*: de nationella myndigheter i ett tredjeland som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över AIF-fonder.
- am) *en icke EU-baserad AIF-förvaltares tillsynsmyndigheter*: de nationella myndigheter i ett tredjeland som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över AIF-förvaltare.

a) *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 24/2009 av den 19 december 2008 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella företag som deltar i värdepapperiseringstransaktioner ⁽¹⁾ och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål.

ao) *fondföretag*: ett företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper som är auktoriserat enligt artikel 5 i direktiv 2009/65/EG.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ad i den här artikeln ska artiklarna 13–16 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut ⁽²⁾ gälla i tillämpliga delar.

3. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

a) metoderna för att använda finansiell hävstång, enligt definitionen av finansiell hävstång i punkt 1 v, inklusive sådana finansiella eller rättsliga strukturer som rör tredje part som kontrolleras av den berörda AIF-fonden, och

b) hur den finansiella hävstången ska beräknas.

4. När så krävs vid tillämpningen av detta direktiv och för att säkerställa lika villkor för tillämpningen av direktivet ska den Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten) (Esm) utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att fastställa typerna av AIF-förvaltare.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 5

Fastställande av AIF-förvaltare

1. Medlemsstaterna ska se till att varje AIF-fond som förvaltas inom ramen för tillämpningsområdet för detta direktiv har en enda AIF-förvaltare som ansvarar för att detta direktiv efterlevs. AIF-förvaltaren ska antingen vara

a) en extern förvaltare, som är den juridiska person som utsetts till förvaltare av AIF-fonden eller för AIF-fondens räkning och som därigenom är ansvarig för AIF-fondens förvaltning (externa AIF-förvaltare), eller

b) om AIF-fondens rättsliga form tillåter intern förvaltning och dess ledningsorgan väljer att inte utse en extern AIF-förvaltare, AIF-fonden själv, som då ska auktoriseras som AIF-förvaltare.

2. När en extern AIF-förvaltare inte kan säkerställa efterlevnaden av detta direktiv för vilka en AIF-fond eller annan enhet för dess räkning är ansvarig, ska denne omedelbart underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat och, i tillämpliga fall, de behöriga myndigheterna för den berörda EU-baserade AIF-fonden. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska kräva att denna vidtar de åtgärder som krävs för att råda bot på situationen.

3. Om den bristande efterlevnaden fortsätter trots de åtgärder som avses i punkt 2, och om det rör sig om en EU-baserad AIF-förvaltare eller en EU-baserad AIF-fond, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat kräva att denna frånträder uppdraget som AIF-förvaltare av denna AIF-fond. AIF-fonden får i sådana fall inte längre marknadsföras i unionen. Om det gäller en icke EU-baserad AIF-förvaltare som förvaltar en icke EU-baserad AIF-fond får AIF-fonden inte längre marknadsföras i unionen. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska omedelbart underrätta de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat.

KAPITEL II

AUKTORISATION AV AIF-FÖRVALTARE

Artikel 6

Villkor för att verka som AIF-förvaltare

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att ingen AIF-förvaltare förvaltar AIF-fonder utan att ha auktoriserats i enlighet med detta direktiv.

En AIF-förvaltare som auktoriserats i enlighet med detta direktiv ska vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för auktorisation i detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska kräva att ingen extern AIF-förvaltare ägnar sig åt annan verksamhet än den som avses i bilaga I till detta direktiv samt förvaltning av fondföretag, under förutsättning att auktorisation för detta har erhållits enligt direktiv 2009/65/EG.

3. Medlemsstaterna ska kräva att internt förvaltade AIF-fonder inte ägnar sig åt annan verksamhet än intern förvaltning av denna AIF-fond i enlighet med bilaga I.

4. Genom undantag från punkt 2 får medlemsstaterna auktorisera en extern AIF-förvaltare att tillhandahålla följande tjänster:

a) Förvaltning av investeringsportföljer, inklusive portföljer som ägs av pensionsfonder och tjänstepensionsinstitut i enlighet med artikel 19.1 i direktiv 2003/41/EG enligt uppdrag som investerare ger på diskretionär, kundspecifik basis.

⁽¹⁾ EUT L 15, 20.1.2009, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 177, 30.6.2006, s. 201.

b) Sidotjänster som innefattar:

- i) investeringsrådgivning,
- ii) förvaring och administration av aktier eller andelar i företag för kollektiva investeringar,
- iii) mottagande och vidarebefordran av order beträffande finansiella instrument.

5. AIF-förvaltare ska inte auktoriseras enligt detta direktiv för att

- a) endast tillhandahålla de tjänster som anges i punkt 4,
- b) tillhandahålla de sidotjänster som avses i punkt 4 b utan att även ha auktorisation för att tillhandahålla de tjänster som avses i punkt 4 a,
- c) endast ägna sig åt sådan verksamhet som avses i punkt 2 i bilaga I, eller
- d) tillhandahålla de tjänster som avses i punkt 1 a i bilaga I utan att tillhandahålla de tjänster som avses i punkt 1 b i bilaga I och eller tvärtom.

6. Artiklarna 2.2, 12, 13, och 19 i direktiv 2004/39/EG ska tillämpas på AIF-förvaltares tillhandahållande av de tjänster som avses i punkt 4 i den här artikeln.

7. Medlemsstaterna ska kräva att AIF-förvaltare förser de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater med de uppgifter som krävs för att myndigheterna fortlöpande ska kunna övervaka att villkoren i detta direktiv är uppfyllda.

8. Värdepappersföretag som auktoriserats enligt direktiv 2004/39/EG och kreditinstitut som auktoriserats enligt direktiv 2006/48/EG ska inte behöva auktoriseras enligt detta direktiv för att erbjuda investeringstjänster såsom individuell portföljförvaltning avseende AIF-fonder. Värdepappersföretag får emellertid endast erbjuda eller placera, direkt eller indirekt, andelar eller aktier i AIF-fonder till eller hos investerare i unionen i den mån andelarna eller aktierna får marknadsföras i enlighet med detta direktiv.

Artikel 7

Ansökan om auktorisation

1. Medlemsstaterna ska kräva att AIF-förvaltare ansöker om auktorisation hos de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat.

2. Medlemsstaterna ska kräva att en AIF-förvaltare som ansöker om auktorisation tillhandahåller följande uppgifter om AIF-förvaltaren till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat:

- a) Information om de personer som faktiskt leder AIF-förvaltarens verksamhet.
- b) Identitetsuppgifter för fysiska eller juridiska personer som direkt eller indirekt är aktieägare eller medlemmar i AIF-förvaltaren och har kvalificerade innehav samt beloppen för dessa innehav.
- c) En verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur som bland annat innehåller uppgifter om hur den avser att uppfylla sina skyldigheter enligt kapitlen II, III och IV samt i tillämpliga fall kapitlen V, VI, VII och VIII.
- d) Information om ersättningspolicy och ersättningspraxis enligt artikel 13.
- e) Information om arrangemangen för att till tredje part delegera och vidaredelegera funktioner som avses i artikel 20.

3. Medlemsstaterna ska kräva att en AIF-förvaltare som ansöker om auktorisation även överlämnar följande uppgifter om de AIF-fonder som denne avser att förvalta till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat:

- a) Information om investeringsstrategier, bland annat om typen av underliggande fonder om AIF-fonden är en fond-i-fond, AIF-förvaltarens policy vad avser användning av finansiell hävstång, och riskprofiler och andra uppgifter om de AIF-fonder som denne förvaltar eller avser att förvalta, inklusive uppgifter om de medlemsstater eller tredjeländer där sådana AIF-fonder är etablerade eller förväntas bli etablerade.
- b) Information om var master-AIF-fonden är etablerad om AIF-fonden är en feeder-AIF-fond.
- c) Fondbestämmelser eller bolagsordningar för varje AIF-fond som AIF-förvaltaren avser att förvalta.
- d) Information om arrangemangen för att utse förvaringsinstitut enligt artikel 21, för varje AIF-fond som AIF-förvaltaren avser att förvalta.
- e) Eventuell ytterligare information enligt artikel 23.1, för varje AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar eller avser att förvalta.

4. När ett förvaltningsbolag är auktoriserat i enlighet med direktiv 2009/65/EG (förvaltningsbolag för fondföretag) och ansöker om auktorisation som AIF-förvaltare enligt detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna inte kräva att förvaltningsbolaget för fondföretag lämnar information eller handlingar som förvaltningsbolaget för fondföretag redan har lämnat in när det ansökte om auktorisation enligt direktiv 2009/65/EG, förutsatt att denna information eller dessa handlingar fortfarande är aktuella.

5. De behöriga myndigheterna ska en gång per kvartal informera Esma om beviljade eller återkallade auktorisationer i enlighet med detta kapitel.

Esma ska föra ett centralt offentligt register med uppgift om varje AIF-förvaltare som är auktoriserad enligt detta direktiv, en förteckning över alla AIF-fonder som förvaltas och/eller marknadsförs i unionen av sådana AIF-förvaltare samt den behöriga myndigheten för varje sådan AIF-förvaltare. Registret ska vara tillgängligt i elektronisk form.

6. För att säkerställa en konsekvent harmonisering av denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera den information som ska lämnas till de behöriga myndigheterna i samband med ansökan om auktorisation av en AIF-förvaltare, inklusive verksamhetsplan.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

7. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för att överlämna uppgifter i enlighet med punkt 6 första stycket.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 8

Villkor för beviljande av auktorisation

1. De behöriga myndigheterna i en AIF-förvaltares hemmedlemsstat får bevilja auktorisation endast om

- a) de har förvässat sig om att AIF-förvaltaren kommer att kunna uppfylla villkoren i detta direktiv,
- b) AIF-förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas, i enlighet med artikel 9,
- c) de personer som i praktiken leder en AIF-förvaltares verksamhet har erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet, även i fråga om de investeringsstrategier som tillämpas av de AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltaren; namnen på dessa personer samt namnen på var och en som efterträder dem ska utan dröjsmål meddelas de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat, och ledningen av AIF-förvaltarens verksamhet ska beslutas av minst två personer som uppfyller dessa villkor,
- d) de aktieägare eller medlemmar i AIF-förvaltaren som har kvalificerade innehav är lämpliga med tanke på behovet av att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning av AIF-förvaltaren, och

e) AIF-förvaltaren har både sitt huvudkontor och sitt stadgenliga säte i samma medlemsstat.

Auktorisationen ska gälla i alla medlemsstater.

2. De behöriga myndigheterna i de andra medlemsstaterna som berörs ska tillfrågas innan auktorisation beviljas följande AIF-förvaltare:

- a) Ett dotterföretag till en AIF-förvaltare, till ett förvaltningsbolag för fondföretag, till ett värdepappersföretag, till ett kreditinstitut eller till ett försäkringsföretag med auktorisation i en annan medlemsstat,
- b) ett dotterföretag till moderföretaget, till en annan AIF-förvaltare, till ett förvaltningsbolag för fondföretag, till ett värdepappersföretag, till ett kreditinstitut eller till ett försäkringsföretag med auktorisation i en annan medlemsstat, och
- c) ett företag som kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som de som har kontroll över en annan AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag, ett värdepappersföretag, ett kreditinstitut eller ett försäkringsföretag med auktorisation i en annan medlemsstat.

3. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska vägra auktorisation om de är förhindrade att på ett effektivt sätt utöva sina tillsynsfunktioner på grund av något av följande:

- a) Nära förbindelser mellan AIF-förvaltaren och andra fysiska eller juridiska personer,
- b) lagar eller andra författningar i ett tredjeland som gäller för fysiska eller juridiska personer med vilka AIF-förvaltaren har nära förbindelser,
- c) svårigheter vid tillämpningen av dessa lagar och andra författningar.

4. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat får begränsa räckvidden för auktorisationen, särskilt i fråga om investeringsstrategierna i de AIF-fonder som AIF-förvaltaren har rätt att förvalta.

5. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska skriftligen underrätta de sökande inom tre månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in om huruvida auktorisation har beviljats eller inte. De behöriga myndigheterna får förlänga denna period med upp till tre månader när de anser det lämpligt med hänsyn till de särskilda omständigheterna i ärendet och efter att ha underrättat AIF-förvaltaren om detta.

Vid tillämpningen av denna punkt ska en ansökan anses vara fullständig om AIF-förvaltaren har överlämnat minst de uppgifter som avses i artikel 7.2 a–d och 7.3 a och b.

AIF-förvaltare får börja förvalta AIF-fonder med de investeringsstrategier som beskrivs i ansökan i enlighet med artikel 7.3 a i sin hemmedlemsstat så snart som auktorisationen har beviljats, dock tidigast en månad efter det att de överlämnat de eventuella uppgifter som saknas och som avses i artikel 7.2 e och 7.3 c, d och e.

6. För att säkerställa en konsekvent harmonisering av denna artikel får Esmas utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att specificera de

- a) krav som ska gälla AIF-förvaltare enligt punkt 3,
- b) krav som ska gälla aktieägare och medlemmar med kvalificerade innehav som avses i punkt 1 d
- c) faktorer som kan hindra de behöriga myndigheterna från att utöva en effektiv tillsyn.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 9

Startkapital och kapitalbas

1. Medlemsstaterna ska kräva att en AIF-förvaltare som är en internt förvaltd AIF-fond har ett startkapital på minst 300 000 EUR.

2. När en AIF-förvaltare är utsedd till extern förvaltare för AIF-fonder ska den ha ett startkapital på minst 125 000 EUR.

3. Om värdet på portföljerna av AIF-fonder under AIF-förvaltarens förvaltning överstiger 250 miljoner EUR ska AIF-förvaltaren kunna skjuta till ett kompletterande belopp i kapitalbasen. Detta kompletterande belopp i kapitalbasen ska motsvara 0,02 % av det belopp med vilket värdet av AIF-förvaltarens portföljer överstiger 250 miljoner EUR, men summan av det startkapital och de extra medel som krävs ska dock inte överstiga 10 miljoner EUR.

4. Vid tillämpningen av punkt 3 ska AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltaren, inbegripet AIF-fonder för vilka AIF-förvaltaren har delegerat funktioner i enlighet med artikel 20, men med undantag för AIF-portföljer vars förvaltning delegerats till AIF-förvaltaren, betraktas som AIF-förvaltarens portföljer.

5. Oberoende av punkt 3 får en AIF-förvaltares kapitalbas aldrig vara lägre än det belopp som krävs enligt artikel 21 i direktiv 2006/49/EG.

6. Medlemsstaterna får tillåta AIF-förvaltare att inte tillhandahålla upp till 50 % av det kompletterande belopp i kapitalbasen som avses i punkt 3, om de beviljats en garanti på samma belopp av ett kreditinstitut eller försäkringsföretag som har sitt

stadgeenliga säte i en medlemsstat eller i ett tredjeland där det omfattas av tillsynsregler som av de behöriga myndigheterna anses likvärdiga med dem som fastställs i unionsrätten.

7. För att täcka potentiella risker i fråga om yrkesansvar som uppstår på grund av sådan verksamhet som AIF-förvaltare får bedriva enligt detta direktiv ska både internt förvaltd AIF-fonder och externa AIF-förvaltare antingen

- a) ha extra kapitalbasmedel som är tillräckliga för att täcka eventuella risker för skadeståndsansvar som har sin grund i fel eller försumlighet i verksamheten, eller
- b) ha en ansvarsförsäkring mot skadeståndsansvar som har sin grund i fel eller försumlighet i verksamheten och som är lämplig i förhållande till de risker som ska täckas.

8. Kapitalbasen, inklusive alla extra kapitalbasmedel enligt punkt 7 a, ska investeras i likvida tillgångar eller tillgångar som enkelt kan omvandlas till likvida medel på kort sikt, och får inte innehålla spekulativa positioner.

9. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder med avseende på punkt 7 i den här artikeln för att närmare ange

- a) de risker som de extra kapitalbasmedlen eller ansvarsförsäkringen måste täcka,
- b) villkoren för att bestämma de extra kapitalbasmedlens lämplighet eller omfattningen av ansvarsförsäkringen, och
- c) tillvägagångssättet för att bestämma den fortlöpande anpassningen av de extra kapitalbasmedlen eller omfattningen av ansvarsförsäkringen.

10. Med undantag för punkterna 7 och 8 och de delegerade akter som antagits enligt punkt 9, ska denna artikel inte gälla AIF-förvaltare som också är förvaltningsbolag för fondföretag.

Artikel 10

Ändringar av auktorisationens räckvidd

1. Medlemsstaterna ska kräva att AIF-förvaltare, innan de genomför någon ändring, underrättar de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater om alla väsentliga förändringar av villkoren för beviljandet av den ursprungliga auktorisationen, särskilt väsentliga ändringar av den information som de lämnat i enlighet med artikel 7.

2. Om de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten beslutar att införa begränsningar eller att inte godta dessa ändringar ska de inom en månad från mottagandet av anmälan informera AIF-förvaltaren. De behöriga myndigheterna får förlänga denna period med upp till en månad när de anser att detta är nödvändigt med hänsyn till de särskilda omständigheterna i ärendet och efter att ha informerat AIF-förvaltaren om detta. Ändringarna ska genomföras om de behöriga myndigheterna inom den relevanta bedömningsperioden inte motsätter sig ändringarna.

Artikel 11

Återkallande av auktorisation

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat får återkalla en auktorisation som beviljats en AIF-förvaltare, som

- a) inte utnyttjar auktorisationen inom tolv månader, uttryckligen avstår från auktorisationen eller under de närmast föregående sex månaderna har upphört med den verksamhet som omfattas av detta direktiv, om inte den berörda medlemsstaten har bestämmelser om att auktorisationen förfaller i sådana fall,
- b) har erhållit auktorisationen genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,
- c) inte längre uppfyller villkoren för beviljandet av auktorisationen, eller
- d) inte längre följer direktiv 2006/49/EG, om dess auktorisation också omfattar sådan diskretionär portföljförvaltning som avses i artikel 6.4 a i detta direktiv,
- e) allvarligt eller systematiskt har överträtt de bestämmelser som har antagits enligt detta direktiv, eller
- f) omfattas av något i nationell lagstiftning angivet fall utanför detta direktivs tillämpningsområde som leder till återkallelse.

KAPITEL III

VERKSAMHETSVILLKOR FÖR AIF-FÖRVALTARE

AVSNITT 1

Allmänna krav

Artikel 12

Allmänna principer

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att AIF-förvaltare alltid:

- a) handlar hederligt, med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg samt rättvist under utförandet av sin verksamhet,
- b) handlar så att det bäst gagnar de AIF-fonder som de förvaltar eller dem som investerar i dessa samt marknadens integritet,
- c) har och effektivt utnyttjar de resurser och förfaranden som är nödvändiga för att den egna verksamheten ska fungera väl,
- d) vidtar alla rimliga åtgärder för att undvika intressekonflikter och, om sådana inte kan undvikas, för att identifiera, hantera och, vid behov, redovisa dessa intressekonflikter i syfte att hindra dem från att påverka AIF-fondens och dess investerarens intressen negativt och se till att de AIF-fonder som de förvaltar behandlas rättvist,
- e) iakttar alla regler för verksamhetens bedrivande, så att det bäst gagnar de AIF-fonder som de förvaltar eller dem som investerar i dessa och marknadens integritet,
- f) behandla alla investerare i AIF-fonderna rättvist.

Ingen investerare i en AIF-fond får ges förmånsbehandling, om inte uppgift om sådan förmånsbehandling lämnas i relevanta fondbestämmelser eller bolagsordningen för AIF-fonden.

2. De AIF-förvaltare vars auktorisation även omfattar sådan diskretionär portföljförvaltning som avses i artikel 6.4 a ska

- a) inte tillåtas investera hela eller delar av kundens portfölj i aktier eller andelar i de AIF-fonder de förvaltar, om inte kunden godkänt detta på förhand,
- b) med avseende på de tjänster som avses i artikel 6.4 omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare ⁽¹⁾.

3. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange de kriterier som de berörda behöriga myndigheterna ska tillämpa vid bedömningen av huruvida AIF-förvaltare fullgör sina skyldigheter enligt punkt 1.

⁽¹⁾ EGT L 84, 26.3.1997, s. 22.

Artikel 13

Ersättning

1. Medlemsstaterna ska kräva att AIF-förvaltare har en ersättningspolicy och -praxis som är förenlig med och främjar en sund och effektiv riskhantering och som inte uppmuntrar till risktagande som strider mot riskprofilen, fondbestämmelser eller bolagsordningar för de AIF-fonder som de förvaltar när det gäller sådana personalkategorier, inbegripet den verkställande ledningen, risktagare, kontrollfunktioner och alla anställda vars totala ersättning gör att de hamnar i samma ersättningsklass som den verkställande ledningen och risktagare, som i tjänsten utövar ett väsentligt inflytande på riskprofilerna för de AIF-förvaltare eller de AIF-fonder som de förvaltar.

AIF-förvaltare ska fastställa ersättningspolicy och -praxis i enlighet med bilaga II.

2. Esma ska se till att det finns riktlinjer om en sund ersättningspolicy som är förenliga med bilaga II. Riktlinjerna ska beakta de principer om en sund ersättningspolicy som beskrivs i rekommendation 2009/384/EG, storleken på AIF-förvaltarna och på de AIF-fonder som de förvaltar, deras interna organisation samt deras verksamhets art, omfattning och komplexitet. Esma ska samarbeta nära med den Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten) (EBA).

Artikel 14

Intressekonflikter

1. Medlemsstaterna ska kräva att AIF-förvaltare vidtar alla rimliga åtgärder för att identifiera intressekonflikter som uppstår under förvaltningen av AIF-fonder mellan

- a) AIF-förvaltaren, inbegripet dess ledning, anställda eller varje annan person med direkt eller indirekt anknytning till denna AIF-förvaltare genom kontroll, och den AIF-fond som förvaltas av AIF-förvaltaren eller investerare i denna AIF-fond,
- b) AIF-fonden eller investerare i den AIF-fonden och en annan AIF-fond eller investerare i denna andra AIF-fond,
- c) AIF-fonden eller investerare i den AIF-fonden och en annan av AIF-förvaltarens kunder,
- d) AIF-fonden eller investerare i den AIF-fonden och ett fondföretag som förvaltas av AIF-förvaltaren eller investerare i det fondföretaget, eller
- e) två av AIF-förvaltarens kunder.

AIF-förvaltare ska upprätthålla och tillämpa effektiva organisatoriska och administrativa system så att alla rimliga mått och steg vidtas för att identifiera, förhindra, hantera och övervaka intressekonflikter i syfte att hindra dem från att påverka AIF-fondernas och dess investerares intressen negativt.

AIF-förvaltare ska i sin egen driftsmiljö upprätta skiljelinjer mellan ansvarsområden och uppgifter som kan uppfattas som inbördes oförenliga eller som eventuellt kan ge upphov till systematiska intressekonflikter. AIF-förvaltare ska bedöma om deras verksamhetsvillkor kan ge näring åt några andra väsentliga intressekonflikter och informera AIF-fondens investerare om dessa.

2. Om de organisatoriska system som AIF-förvaltare infört för att identifiera, förhindra, hantera och övervaka intressekonflikter inte är tillräckliga för att med rimlig säkerhet se till att förhindra att investerarnas intressen skadas, ska AIF-förvaltaren klart och tydligt informera investerarna om den allmänna arten av eller källorna till intressekonflikterna innan den åtar sig någon verksamhet för deras räkning och utarbeta lämpliga program och rutiner för att förebygga sådana problem.

3. När en AIF-förvaltare för AIF-fondens räkning använder sig av en *prime brokers* tjänster ska villkoren anges i ett skriftligt avtal. Eventuella möjligheter till överföring av och förfoganderätt över AIF-fondens tillgångar ska särskilt specificeras i detta avtal och överensstämma med AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning. Avtalet ska innehålla en bestämmelse om att förvaringsinstitutet ska informeras om avtalet.

AIF-förvaltaren ska visa vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg när den väljer och utser en *prime broker* med vilken avtal ska ingås.

4. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

- a) olika kategorier av sådana intressekonflikter som avses i punkt 1,
- b) rimliga åtgärder som AIF-förvaltare förväntas vidta i fråga om strukturer och organisatoriska och administrativa rutiner i syfte att identifiera, förhindra, hantera, övervaka och informera om intressekonflikter.

Artikel 15

Riskhantering

1. AIF-förvaltare ska hålla riskhanteringsfunktionen funktionellt och hierarkiskt åtskild från de operativa enheterna, inbegripet från portföljförvaltningsfunktionerna.

Den funktionella och hierarkiska separationen av riskhanteringsfunktionerna i enlighet med första stycket ska ses över av de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat i enlighet med proportionalitetsprincipen och under förutsättning att AIF-förvaltaren under alla omständigheter ska kunna visa att särskilda skyddsmekanismer mot intressekonflikter möjliggör en oberoende riskhanteringsverksamhet, och att riskhanteringsrutinerna uppfyller kraven i denna artikel och är genomgående effektiva.

2. AIF-förvaltare ska införa lämpliga riskhanteringssystem för att på ett tillfredsställande sätt identifiera, mäta, hantera och övervaka alla risker som är relevanta för varje AIF-fonds investeringsstrategi och för vilka fonden är exponerad eller kan komma att exponeras.

AIF-förvaltare ska se över riskhanteringssystemen med lämpliga intervaller, minst en gång per år, och vid behov anpassa dem.

3. AIF-förvaltare ska minst

- a) tillämpa ett lämpligt, dokumenterat och regelbundet uppdaterat förfarande för vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid investeringar för AIF-fondens räkning i linje med dennas investeringsstrategi, mål och riskprofil,
- b) säkerställa att riskerna i samband med varje enskild placering som ingår i AIF-fonden och deras samlade effekt på AIF-fondsportföljen fortlöpande kan identifieras, mätas, hanteras och övervakas korrekt, inbegripet genom användning av lämpliga stresstester, och
- c) säkerställa att AIF-fondens riskprofil motsvarar den storlek och portföljstruktur samt de strategier och mål för investeringarna som fastställts för AIF-fonden i fondbestämmelser eller bolagsordning, prospekt och emissionsdokument.

4. AIF-förvaltare ska fastställa den högsta nivå av finansiell hävstång som de får använda för var och en av de AIF-fonder som de förvaltar samt i vilken utsträckning det finns förfoganderätt över säkerheter eller garantier kan lämnas enligt arrangemanget för finansiell hävstång, med hänsyn till bl.a.

- a) kategori av AIF-fond,
- b) AIF-fondens investeringsstrategi,
- c) AIF-fondens källor för den finansiella hävstången,
- d) varje annan koppling eller relevant förhållande till andra institut inom finansstjänstesektorn som skulle kunna utgöra en systemrisk,
- e) behovet av att begränsa exponeringen mot en enskild motpart,
- f) den säkerhet som finns för den finansiella hävstången,
- g) förhållandet mellan tillgångar och skulder,
- h) storlek, art och omfattning av AIF-förvaltarens verksamhet på de berörda marknaderna.

5. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

- a) krav på AIF-förvaltarens riskhanteringssystem i förhållande till de risker som de löper vid förvaltningen av varje enskild AIF-fond,
- b) hur ofta riskhanteringssystemet ska ses över,
- c) hur riskhanteringsfunktionen ska hållas funktionellt och hierarkiskt åtskild från de operativa enheterna, inbegripet portföljförvaltningsfunktionen,
- d) särskilda skyddsmekanismer mot intressekonflikter enligt punkt 1 andra stycket,
- e) de krav som avses i punkt 3.

Artikel 16

Likviditetshantering

1. AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond de förvaltar och som inte är en sluten AIF-fond utan finansiell hävstång använda sig av ett lämpligt system för likviditetshantering och inrätta förfaranden som gör det möjligt för dem att övervaka AIF-fondens likviditetsrisker och säkerställa att likviditetsprofilen hos AIF-fondens investeringar överensstämmer med dess underliggande skyldigheter.

AIF-förvaltare ska regelbundet genomföra stresstester, under normala och exceptionella likviditetsförhållanden, som gör det möjligt för dem att bedöma AIF-fondens likviditetsrisker och övervaka AIF-fondens likviditetsrisker i enlighet med resultaten av dessa.

2. AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond de förvaltar se till att investeringsstrategin, likviditetsprofilen och inlösenpolicyn är konsekventa.

3. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

- a) system och förfaranden för likviditetshantering,
- b) samstämmigheten mellan investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy enligt punkt 2.

Artikel 17

Investeringar i värdepapperiseringspositioner

För att säkerställa en enhetlig behandling inom olika sektorer och avlägsna oförenligheter mellan intressena hos de företag som omformar lån till överlåtbara värdepapper och originatorer i den mening som avses i artikel 4.41 i direktiv 2006/48/EG, och hos AIF-förvaltare som investerar i sådana värdepapper eller andra finansiella instrument för AIF-fonders räkning, ska kommissionen, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56 och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

- a) de krav som originatorn, det medverkande kreditinstitutet eller den ursprungliga långgivaren ska uppfylla för att AIF-förvaltare ska få investera i värdepapper eller andra finansiella instrument av detta slag som de emitterar efter den 1 januari 2011 för AIF-fonders räkning, däribland kravet att originatorn, det medverkande kreditinstitutet eller den ursprungliga långgivaren ska behålla ett ekonomiskt nettointresse på minst 5 %,
- b) kvalitativa krav, som måste uppfyllas av AIF-förvaltare som investerar i sådana värdepapper eller andra finansiella instrument för en eller flera AIF-fonders räkning.

AVSNITT 2

Organisatoriska krav

Artikel 18

Allmänna principer

1. Medlemsstaterna ska kräva att AIF-förvaltare alltid ska använda tillfredsställande och lämpliga mänskliga och tekniska resurser som krävs för att de ska kunna förvalta AIF-fonderna på ett korrekt sätt.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska, även med beaktande av arten av de AIF-fonder som AIF-förvaltaren förvaltar, särskilt kräva att AIF-förvaltaren har sunda administrativa förfaranden och redovisningsrutiner, kontroll- och säkerhetsarrangemang för elektronisk databehandling och tillfredsställande interna kontrollmekanismer, särskilt regler för de anställdas personliga transaktioner eller för innehav eller förvaltning av investeringar i syfte att investera för egen räkning, och att det åtminstone säkerställs att varje transaktion i vilken AIF-förvaltaren medverkar avseende AIF-fonderna är möjlig att rekonstruera med avseende på dess ursprung, de deltagande parterna, dess art samt tiden och platsen då den ägde rum, och att tillgångarna i de AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltaren investeras i enlighet med fondbestämmelserna eller bolagsordningen samt gällande lagstiftning.

2. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange de förfaranden och arrangemang som avses i punkt 1.

Artikel 19

Värdering

1. AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond de förvaltar se till att lämpliga och konsekventa förfaranden fastställs så att en korrekt och oberoende värdering av AIF-fondens tillgångar kan genomföras i enlighet med denna artikel, tillämplig nationell lagstiftning och fondbestämmelser eller bolagsordning.

2. Reglerna för värderingen av tillgångarna och beräkningen av nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie ska fastställas i lagstiftningen i det land där AIF-fonden har sitt stadgeenliga säte och/eller i AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning.

3. AIF-förvaltaren ska även se till att AIF-fondens nettotillgångsvärde (NAV) per andel eller aktie beräknas och offentliggörs för investerarna i enlighet med denna artikel, tillämplig nationell lagstiftning och fondbestämmelser eller bolagsordning.

De värderingsförfaranden som används ska säkerställa att tillgångarna värderas och att nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie beräknas minst en gång om året.

Om AIF-fonden är öppen, ska sådana värderingar och beräkningar även genomföras med intervaller som är lämpliga vad avser både de tillgångar som innehas av fonden och AIF-fondens emissions- och inlösenintervaller.

Om AIF-fonden är sluten, ska sådana värderingar och beräkningar även genomföras i fall av en ökning eller minskning av kapitalet i den berörda AIF-fonden.

Investerarna ska informeras om värderingarna och beräkningarna på det sätt som föreskrivs i relevanta fondbestämmelser eller bolagsordningar.

4. AIF-förvaltare ska se till att värderingsfunktionen utförs av antingen

- a) en extern värderare, som är en juridisk eller fysisk person som är oberoende av AIF-fonden, AIF-förvaltaren och andra personer med nära koppling till AIF-fonden eller AIF-förvaltaren, eller
- b) AIF-förvaltaren själv, under förutsättning att värderingsfunktionen är funktionellt oberoende av portföljförvaltningen och att ersättningspolicy och andra åtgärder säkerställer att intressekonflikter motverkas och att otillbörlig påverkan av de anställda undviks.

Det förvaringsinstitut som utsetts för en AIF-fond ska inte utses till extern värderare för denna AIF-fond, såvida det inte håller utförandet av sina förvaringsinstitutsfunktioner funktionellt och hierarkiskt åtskilt från sina uppgifter som extern värderare och eventuella intressekonflikter identifieras, hanteras, övervakas och redovisas korrekt för AIF-fondens investerare.

5. När en extern värderare utför värderingsfunktionen ska AIF-förvaltaren visa att

- a) den externa värderaren omfattas av registreringskyldighet enligt lag, eller av lagar och andra författningar eller av yrkesetiska regler,
- b) den externa värderaren kan lämna tillräckliga yrkesmässiga garantier för att effektivt kunna utföra den relevanta värderingsfunktionen i enlighet med punkterna 1, 2 och 3, och
- c) den externa värderaren har utsetts i överensstämmelse med kraven i artikel 20.1 och 20.2 och de delegerade akter som antagits enligt artikel 20.7.

6. Den utsedda externa värderaren ska inte delegera värderingsfunktionen till tredje part.

7. AIF-förvaltaren ska underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om att en extern värderare har utsetts och dessa myndigheter får kräva att en annan extern värderare utses i stället, om villkoren i punkt 5 inte är uppfyllda.

8. Värderingen ska utföras opartiskt och med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg.

9. Om värderingsfunktionen inte utförs av en oberoende extern värderare, får den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat kräva att AIF-förvaltaren låter sina värderingsförfaranden och/eller värderingar kontrolleras av en extern värderare eller, när så är lämpligt, av en revisor.

10. AIF-förvaltaren är ansvarig för en korrekt värdering av AIF-fondens tillgångar, beräkningen av fondens nettotillgångsvärde (NAV) och redovisningen av detta värde. AIF-förvaltarens ansvar gentemot AIF-fonden och dess investerare ska därför under inga omständigheter påverkas av att AIF-förvaltaren utsetts en extern värderare.

Utan hinder av första stycket, och oberoende av eventuella överenskommelser i avtal som föreskriver annorlunda, ska den externa värderaren vara ansvarigt gentemot AIF-förvaltaren för förluster som denna åsamkas till följd av att den externa värderaren genom försumlighet eller uppsåt brustit i utförandet av sina uppgifter.

11. Kommissionen ska genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

- a) kriterierna för förfarandena för korrekt värdering av tillgångar och beräkning av nettotillgångsvärde (NAV) per andel eller aktie,

b) de yrkesmässiga garantier som den externa värderaren måste kunna lämna för att effektivt kunna utföra värderingsfunktionen,

c) hur ofta det är lämpligt för öppna AIF-fonder att utföra värderingar, med tanke på både de tillgångar som innehas av AIF-fonden och dess emissions- och inlösenpolicy.

AVSNITT 3

Delegering av AIF-förvaltares funktioner

Artikel 20

Delegering

1. AIF-förvaltare som avser att till tredje parter delegera uppgiften att för deras räkning utföra funktioner ska innan delegeringen träder i kraft underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat. Följande villkor ska vara uppfyllda:

a) AIF-förvaltaren måste på objektiva grunder kunna motivera hela sin delegeringsstruktur.

b) Den som delegerats uppgifter måste förfoga över tillräckliga resurser för att utföra respektive uppgifter, och de personer som i praktiken bedriver verksamheten ska ha erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet.

c) Om delegeringen avser portföljförvaltning eller riskhantering, får delegeringen ske endast till företag som är auktoriserade eller registrerade som förvaltare av tillgångar och är föremål för tillsyn, eller om det villkoret inte kan uppfyllas, endast på villkor att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat i förväg har godkänt delegeringen.

d) Om delegeringen avser portföljförvaltning eller riskhantering och sker till ett företag i tredje land, ska utöver kraven i led c samarbete mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och företagens tillsynsmyndigheter säkerställas.

e) Delegeringen får inte hindra en effektiv tillsyn över AIF-förvaltaren och i synnerhet inte hindra AIF-förvaltaren från att handla, eller AIF-fonden från att förvaltas, i investerarnas bästa intresse.

f) AIF-förvaltaren ska kunna visa att den som delegerats uppgifter är kvalificerad och i stånd att utföra uppgifterna i fråga, att den valts med all tillbörlig omsorg och att AIF-förvaltaren själv alltid effektivt kan övervaka de delegerade funktionerna i fråga, när som helst ge ytterligare instruktioner till den som delegerats uppgifter och med omedelbar verkan återkalla delegeringen, om investerarnas intressen så kräver.

AIF-förvaltaren ska fortlöpande se över de tjänster som tillhandahålls av varje part till vilken uppgifter delegerats.

2. Ingen delegering av portföljförvaltningen eller riskhanteringen får göras till

- a) förvaringsinstitutet eller den som förvaringsinstitutet delegerat uppgifter, eller
- b) någon annan enhet vars intressen kan stå i konflikt med AIF-förvaltarens eller dess investerares intressen, såvida inte en sådan enhet håller utförandet av sina portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter funktionellt och hierarkiskt åtskilda från övriga eventuellt oförenliga uppgifter samtidigt som eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

3. AIF-förvaltarens ansvar gentemot AIF-fonden och dess investerare ska inte påverkas av att de delegerat funktioner till tredje part, eller av en vidaredelegering, och de ska inte heller delegera funktioner i en sådan omfattning att de i praktiken inte längre kan anses fungera som förvaltare av AIF-fonder och i så stor utsträckning att de blir brevlådeföretag.

4. Den tredje parten får vidaredelegera någon av de funktioner som delegerats till den till en annan part under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- a) AIF-förvaltaren har på förhand godkänt vidaredelegeringen,
- b) AIF-förvaltaren har underrättat de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat innan vidaredelegeringen träder i kraft,
- c) villkoren i punkt 1, under antagande att alla hänvisningar till *den som delegerats uppgifter* ska anses som hänvisningar till *den som vidaredelegerats uppgifter*.

5. Ingen vidaredelegering av portföljförvaltningen eller riskhanteringen får göras till

- a) förvaringsinstitutet eller den som förvaringsinstitutet delegerat uppgifter, eller
- b) någon annan enhet vars intressen kan stå i konflikt med AIF-förvaltarens eller AIF-fondens investerares intressen, såvida inte en sådan enhet håller utförandet av sina portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter funktionellt och hierarkiskt åtskilda från övriga eventuellt oförenliga uppgifter samtidigt som eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

Den berörda part som delegerats uppgifter ska fortlöpande se över de tjänster som tillhandahålls av varje part som vidaredelegerats uppgifter.

6. Om den som vidaredelegerats funktioner i sin tur delegerar någon av sina funktioner ska villkoren i punkt 4 gälla i tillämpliga delar.

7. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

- a) villkoren för uppfyllande av de krav som anges i punkterna 1, 2, 4 och 5,
- b) de omständigheter under vilka en AIF-förvaltare ska anses ha delegerat sina funktioner i en sådan omfattning att företaget blir ett brevlådeföretag och därför inte längre kan betraktas som förvaltare av en AIF-fond i enlighet med punkt 3.

AVSNITT 4

Förvaringsinstitut

Artikel 21

Förvaringsinstitut

1. AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond de förvaltar se till att ett enda förvaringsinstitut utses i enlighet med denna artikel:

2. När ett förvaringsinstitut utses ska detta dokumenteras i ett skriftligt avtal. Avtalet ska bland annat reglera det informationsutbyte som anses vara nödvändigt för att förvaringsinstitutet ska kunna utföra sina uppgifter för den AIF-fonds räkning för vilken det utsetts som förvaringsinstitut, i enlighet med detta direktiv och andra lagar och författningar.

3. Förvaringsinstitutet ska vara

- a) ett kreditinstitut med stadgeenligt säte inom unionen som auktoriserats i enlighet med direktiv 2006/48/EG
- b) ett värdepappersföretag med stadgeenligt säte inom unionen, vilket omfattas av kapitalkraven i enlighet med artikel 20.1 i 2006/49/EG, inklusive kapitalkrav för operativa risker, och som har auktoriserats enligt direktiv 2004/39/EG och som även tillhandahåller sidotjänster för förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning i enlighet med avsnitt B.1 i bilaga I till direktiv 2004/39/EG; sådana värdepappersföretag ska under alla förhållanden ha egna medel motsvarande minst det startkapital som anges i artikel 9 i direktiv 2006/49/EG; eller
- c) andra kategorier av institut som omfattas av tillsynsregler och står under fortlöpande tillsyn, och som den 21 juli 2011 hör till de kategorier av institut som av medlemsstaterna bestämts kunna utses till förvaringsinstitut enligt artikel 23.3 i direktiv 2009/65/EG.

Endast för icke EU-baserade AIF-fonder, och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 5 b, får förvaringsinstitutet också vara ett kreditinstitut eller någon annan enhet av samma slag som de enheter som beskrivs i leden a och b i denna punkts första stycke förutsatt att villkoren i punkt 6 b är uppfyllda.

För AIF-fonder som inte har någon rätt till inlösen som kan utövas under en period på fem år från dagen för den första investeringen, och som i enlighet med sin egen investeringspolicy generellt inte investerar i tillgångar som måste depåförvaras enligt punkt 8 a eller generellt investerar i emittenter eller onoterade företag i syfte att potentiellt förvärva kontroll över sådana företag i enlighet med artikel 26, får medlemsstaterna, utöver bestämmelserna i första och andra stycket, tillåta att förvaringsinstitutet är en enhet som utför förvaringsinstitutsuppgifter som en del av sin yrkes- eller affärsverksamhet för vilken denna enhet är registreringskyldig enligt bestämmelser i lag eller annan författning eller yrkesetiska regler och som kan tillhandahålla erforderliga finansiella och yrkesmässiga garantier för att göra det möjligt för det att effektivt utföra relevanta förvaringsinstitutsuppgifter och uppfylla därmed förenade åtaganden.

4. För att undvika intressekonflikter mellan förvaringsinstitutet, AIF-förvaltaren och/eller AIF-fonden och/eller dess investerare ska följande gälla:

- a) En AIF-förvaltare får inte fungera som förvaringsinstitut.
- b) En *prime broker* som verkar som motpart till en AIF-fond får inte fungera som förvaringsinstitut för denna AIF-fond, såvida den inte håller utförandet av sina förvaringsinstitutsfunktioner funktionellt och hierarkiskt åtskilda från sina uppgifter som *prime broker*, och eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare. Förvaringsinstitutet får delegera sina depåförvaringsfunktioner till en sådan *prime broker* i enlighet med punkt 11 förutsatt att relevanta villkor är uppfyllda.

5. Förvaringsinstitutet ska vara etablerat på en av följande platser:

- a) För EU-baserade AIF-fonder, i AIF-fondens hemmedlemsstat.
- b) För icke EU-baserade AIF-fonder, i det tredjeland där AIF-fonden är etablerad, eller i hemmedlemsstaten eller referensmedlemsstaten för den AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonden.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av de krav som anges i punkt 3 ska följande villkor vid varje tidpunkt uppfyllas när ett förvaringsinstitut som är etablerat i ett tredjeland utses:

- a) De behöriga myndigheterna i de medlemsstater där andelar eller aktier i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, och de behöriga myndigheterna (om dessa inte finns bland de förstnämnda) i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat, har undertecknat arrangemang för samarbete och informationsutbyte med förvaringsinstitutets behöriga myndigheter.

b) Förvaringsinstitutet omfattas av effektiv reglering, inklusive minimikapitalkrav, och tillsyn av verksamheten som har samma verkan som unionsrätten och som tillämpas effektivt.

c) Det tredjeland där förvaringsinstitutet är etablerat har inte förts upp på förteckningen över icke-samarbetsvilliga länder och territorier av FATF.

d) De medlemsstater där andelar eller aktier i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, och AIF-förvaltarens hemmedlemsstat (om denna inte finns bland de förstnämnda), har undertecknat en överenskommelse med det tredje land där förvaringsinstitutet är etablerat vilken till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal.

e) Förvaringsinstitutet är enligt avtal ansvarigt gentemot AIF-fonden, eller AIF-fondens investerare, i enlighet med punkterna 12 och 13 och ska uttryckligen utfästa sig att följa punkt 11.

Om en behörig myndighet i en annan medlemsstat har en avvikande åsikt om den bedömning som de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat gjort beträffande tillämpningen av leden a, c eller e i första stycket, får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esmå, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Med stöd av de kriterier som avses i punkt 17 b ska kommissionen anta genomförandeakter i vilka det fastställs att stabilitetsreglering och tillsyn i ett tredjeland har samma verkan som unionsrätten och genomdrivs effektivt. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 59.2.

7. Förvaringsinstitutet ska i allmänhet se till att AIF-fondens penningflöden övervakas korrekt, och särskilt se till att alla betalningar från investerare eller för investerarens räkning i samband med teckning av andelar eller aktier i en AIF-fond har mottagits, och att alla likvida medel i AIF-fonden har bokförts på likvidkonton som öppnats i AIF-fondens namn, eller i AIF-förvaltarens namn för AIF-fondens räkning, eller i förvaringsinstitutets namn för AIF-fondens räkning, hos en av de enheter som avses i artikel 18.1 a, b och c i direktiv 2006/73/EG eller hos någon annan enhet av samma slag, på relevanta marknader där likvidkonton krävs, förutsatt att enheten är föremål för effektiv reglering och tillsyn över verksamheten som har samma verkan som unionsrätten och som genomdrivs effektivt och i enlighet med principerna i artikel 16 i direktiv 2006/73/EG.

Om likvidkonton öppnas i förvaringsinstitutets namn för AIF-fondens räkning, ska inga likvida medel från den enhet som avses i första stycket och inga av förvaringsinstitutet egna likvida medel bokföras på sådana konton.

8. AIF-fondens tillgångar, eller tillgångarna hos den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, ska anförtros förvaringsinstitutet för förvaring enligt följande:

- a) Finansiella instrument som kan depåförvaras
 - i) Förvaringsinstitutet ska depåförvara alla finansiella instrument som kan registreras på ett konto för finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet och alla finansiella instrument som kan levereras fysiskt till förvaringsinstitutet.
 - ii) Förvaringsinstitutet ska för detta ändamål se till att alla de finansiella instrument som kan registreras på konton för finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet, registreras på separata konton på förvaringsinstitutet i enlighet med principerna i artikel 16 i direktiv 2006/73/EG, öppnas i AIF-fondens namn eller i AIF-förvaltarens namn för AIF-fondens räkning, så att de vid varje tidpunkt tydligt kan identifieras som tillhörande AIF-fonden i enlighet med tillämplig lagstiftning.

b) Övriga tillgångar

- i) Förvaringsinstitutet ska kontrollera att AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fonden räkning äger dessa tillgångar och ska föra ett register över de tillgångar i fråga om vilka det förvissat sig om att AIF-fonden, eller AIF-förvaltaren som agerar för AIF-fondens räkning, innehar äganderätten till sådana tillgångar.
- ii) Bedömningen av huruvida AIF-fonden, eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, innehar äganderätten ska bygga på uppgifter eller handlingar från AIF-fonden eller AIF-förvaltaren och externa bevis, om sådana finns.
- iii) Förvaringsinstitutet ska hålla sitt register uppdaterat.

9. Utöver de uppgifter som avses i punkterna 7 och 8 ska förvaringsinstitutet

- a) se till att försäljning, emission, återköp, inlösen och makulering av andelar eller aktier i AIF-fonder genomförs i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning och AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning,
- b) se till att värdet av andelarna eller aktierna i AIF-fonden beräknas i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning och AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning och de förfaranden som fastställs i artikel 19,
- c) genomföra AIF-förvaltarens instruktioner, såvida inte dessa strider mot tillämplig nationell lagstiftning eller AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning,

d) se till att ersättningar för transaktioner som berör en AIF-fonds tillgångar inbetalas till AIF-fonden inom sedvanliga tidsfrister,

e) se till att en AIF-fonds intäkter används i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning och AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning.

10. AIF-förvaltaren och förvaringsinstitutet ska utföra sina respektive uppgifter hederligt, rättvist, professionellt, oberoende och i AIF-fondens och AIF-fondens investerares intresse.

Ett förvaringsinstitut får inte utföra verksamhet avseende AIF-fonden eller, den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, som kan skapa intressekonflikter mellan AIF-fonden, AIF-fondens investerare, AIF-förvaltaren och sig själv, såvida inte förvaringsinstitutet håller utförandet av sina förvaringsinstitutsuppgifter funktionellt och hierarkiskt åtskilda från övriga eventuellt oförenliga uppgifter, samtidigt som eventuella intressekonflikter korrekt identifieras, hanteras, övervakas och redovisas för AIF-fondens investerare.

Förvaringsinstitutet får inte utan förhandsgodkännande av AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning förfoga över de tillgångar som avses i punkt 8.

11. Förvaringsinstitutet ska inte delegera sina funktioner enligt denna artikel till tredje part, med undantag för de som avses i punkt 8.

Förvaringsinstitutet får delegera de funktioner som avses i punkt 8 till tredje part, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

- a) Uppgifterna delegeras inte i avsikt att kringgå kraven i detta direktiv.
- b) Förvaringsinstitutet kan visa att det finns ett objektiva skäl till delegeringen.
- c) Förvaringsinstitutet har handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg när det väljer och utser en tredje part till vilken det önskar delegera en del av sina uppgifter, och ska fortsatt handla med all vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid den regelbundna översynen och fortlöpande kontrollen av varje tredje part till vilken en del av uppgifterna delegerats samt denna parts arrangemang avseende de uppgifter som den fått delegerade till sig.
- d) Förvaringsinstitutet ser till att den tredje parten vid varje tidpunkt uppfyller följande villkor vid utövandet av de uppgifter som den fått delegerade till sig:
 - i) Den tredje parten har de strukturer och den sakkunskap som är tillfredsställande och står i proportion till arten av och komplexiteten hos de tillgångar som innehas av AIF-fonden eller av AIF-förvaltaren för AIF-fondens räkning och som anförtrots den tredje parten.

- ii) När det gäller depåförvaringsuppgifter som avses i punkt 8 a, omfattas den tredje parten av effektiv reglering, inklusive minimikapitalkrav, och tillsyn över verksamheten i den berörda jurisdiktionen och den tredje parten omfattas av regelbunden extern granskning för att säkerställa att denna har de finansiella instrumenten i sin besittning.
- iii) Den tredje parten håller tillgångar som innehas av förvaringsinstitutets kunder åtskilda från sina egna tillgångar och från förvaringsinstitutets tillgångar så att de vid varje tidpunkt tydligt kan identifieras som tillgångar som tillhör ett visst förvaringsinstituts kunder.
- iv) Den tredje parten får endast använda tillgångarna om AIF-fonden, eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, gett sitt förhandsgodkännande och efter anmälan till förvaringsinstitutet.
- v) Den tredje parten uppfyller de allmänna skyldigheter och respekterar de förbud som fastställs i punkterna 8 och 10.

Utan hinder av andra stycket led d ii får förvaringsinstitutet, om lagstiftningen i ett tredjeland kräver att vissa finansiella instrument depåförvaras av en lokal enhet och det inte finns några lokala enheter som uppfyller delegeringskraven enligt den punkten, delegera sina funktioner till en sådan lokal enhet endast i den omfattning som krävs i tredjelandets lagstiftning, och endast så länge det inte finns några lokala enheter som uppfyller delegeringskraven, under förutsättning att följande krav är uppfyllda:

- a) Den relevanta AIF-fondens investerare ska vederbörligen ha informerats om att denna delegation krävs enligt tredjelandets lagstiftning och om omständigheterna som motiverar delegationen, före investeringen, och
- b) AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning ska ha gett instruktioner till förvaringsinstitutet att delegera depåförvaringen av sådana finansiella instrument till en lokal enhet.

En tredje part får i sin tur vidaredelegera dessa funktioner, förutsatt att samma krav är uppfyllda. Punkt 13 ska i så fall gälla i tillämpliga delar för de berörda parterna.

Vid tillämpning av denna punkt ska tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i direktiv 98/26/EG genom värdepappersavvecklingssystem enligt det direktivet, eller tillhandahållande av liknande tjänster från värdepappersavvecklingssystem i tredjeland, inte anses vara en delegering av depåförvaringsfunktioner.

12. Förvaringsinstitutet är ansvarigt gentemot AIF-fonden eller AIF-fondens investerare, om förvaringsinstitutet eller, en tredje part till vilken depåförvaringen delegerats, förlorat finansiella instrument som depåförvaras i enlighet med punkt 8 a.

Vid sådan förlust av ett finansiellt instrument som depåförvaras ska förvaringsinstitutet utan onödigt dröjsmål återlämna ett finansiellt instrument av identisk typ eller motsvarande belopp till AIF-fonden eller, den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning. Förvaringsinstitutet ska inte hållas ansvarigt om det kan bevisa att förlusten är följden av en yttre händelse utanför dess rimliga kontroll och vilkas konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla rimliga ansträngningar att göra så.

Förvaringsinstitutet ska gentemot AIF-fonden eller dess investerare vara ansvarigt för övriga förluster som dessa åsamkas till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller till följd av oaktsamhet brutit i fullgörandet av sina skyldigheter enligt detta direktiv.

13. En delegering enligt punkt 11 ska inte påverka förvaringsinstitutets ansvar.

Utan hinder av första stycket i denna punkt kan förvaringsinstitutet, när det gäller förlust av finansiella instrument som depåförvaras av en tredje part enligt punkt 11, befrias från ansvar, om det kan visa

- a) att alla krav på delegering av dess depåförvaringsuppgifter enligt punkt 11 andra stycket är uppfyllda,
- b) att det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och den tredje parten som uttryckligen överför förvaringsinstitutets ansvar till denna tredje part och gör det möjligt för AIF-fonden eller, den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, att framställa krav mot den tredje parten för förlust av finansiella instrument eller för förvaringsinstitutet att framföra ett sådant krav för deras räkning, och
- c) att det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, som uttryckligen tillåter ansvarsbefrielse för förvaringsinstitutet och som fastställer ett objektivt skäl för en sådan ansvarsbefrielse.

14. Om lagstiftningen i ett tredjeland kräver att vissa finansiella instrument depåförvaras av en lokal enhet och det inte finns några lokala enheter som uppfyller delegeringskraven enligt punkt 11 d ii, kan förvaringsinstitutet befrias från ansvar förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

- a) Den berörda AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning tillåter uttryckligen en sådan ansvarsbefrielse enligt de villkor som anges i denna punkt.
- b) Den berörda AIF-fondens investerare har innan de investerat i vederbörlig ordning informerats om denna befrielse och de omständigheter som utgör skäl för befrielsen.
- c) AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning har givit instruktioner till förvaringsinstitutet att delegera depåförvaringen av sådana finansiella instrument till en lokal enhet.

d) Det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, vilket uttryckligen tillåter en sådan befrielse.

e) Det finns ett skriftligt avtal mellan förvaringsinstitutet och den tredje parten, vilket uttryckligen överför förvaringsinstitutets ansvar till denna lokala enhet och gör det möjligt för AIF-fonden eller den AIF-förvaltare som agerar för AIF-fondens räkning, att framställa krav mot denna lokala enhet för förlust av finansiella instrument eller för förvaringsinstitutet att framföra ett sådant krav för deras räkning.

15. Ansvar gentemot AIF-fondens investerare kan åberopas antingen direkt eller indirekt via AIF-förvaltaren, beroende på hur rättsförhållandet mellan förvaringsinstitutet, AIF-förvaltaren och investerarna är utformat.

16. Förvaringsinstitutet ska på begäran ge sina behöriga myndigheter all information som det fått vid utförandet av sina uppgifter och som AIF-fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva. Om AIF-fondens eller AIF-förvaltarens behöriga myndigheter inte är förvaringsinstitutets myndigheter ska förvaringsinstitutets behöriga myndigheter utan dröjsmål dela den mottagna informationen med AIF-fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter.

17. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

a) de uppgifter som ska ingå i det skriftliga avtal som avses i punkt 2,

b) allmänna kriterier för att utvärdera huruvida tredjeländers reglering och tillsyn över verksamheten, som avses i punkt 6 b har samma verkan som unionsrätten och genomdrivs effektivt,

c) villkoren för att utöva förvaringsinstitutsfunktioner i enlighet med punkterna 7, 8 och 9, inbegripet

i) vilken kategori av finansiella instrument som ska omfattas av förvaringsinstitutets depåförvaringsuppgifter enligt punkt 8 a,

ii) villkoren enligt vilka förvaringsinstitutet kan utöva sina depåförvaringsuppgifter för finansiella instrument som registrerats hos ett centralt förvaringsinstitut, och

iii) de villkor enligt vilka förvaringsinstitutet ska förvara finansiella instrument som emitterats i nominativ form och registrerats hos en emittent eller registerförvaltare, i enlighet med punkt 8 b.

d) förvaringsinstitutens skyldighet att visa vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg enligt punkt 11 c,

e) skyldigheten att hålla tillgångar åtskilda enligt punkt 11 d iii,

f) under vilka villkor och omständigheter finansiella instrument som depåförvaras ska anses ha gått förlorade,

g) vad som ska avses med yttre händelser utanför rimlig kontroll, vilkas konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla rimliga ansträngningar att göra så, enligt punkt 12,

h) under vilka villkor och omständigheter det finns ett objektivi skäl till ansvarsbefrielse enligt punkt 13.

KAPITEL IV

TRANSPARENSKRAV

Artikel 22

Årsredovisning

1. AIF-förvaltare ska för varje EU-baserad AIF-fond de förvaltar och för varje AIF-fond de marknadsför i unionen tillhandahålla en årsredovisning för varje räkenskapsår senast sex månader efter räkenskapsårets utgång. Årsredovisningen ska på begäran överlämnas till investerarna. Årsredovisningen ska göras tillgänglig för de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens och i förekommande fall AIF-fondens hemmedlemsstat.

Om en AIF-fond är skyldig att offentliggöra en årsredovisning i enlighet med direktiv 2004/109/EG behöver endast sådan kompletterande information som avses i punkt 2 på begäran lämnas till investerarna, antingen separat eller som en kompletterande del av årsredovisningen. I det senare fallet ska årsredovisningen offentliggöras senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång.

2. Årsredovisningen ska minst innehålla följande:

a) En balansräkning eller en redovisning av tillgångar och skulder.

b) En detaljerad resultaträkning för räkenskapsåret.

c) En verksamhetsberättelse för räkenskapsåret.

d) Eventuella väsentliga ändringar i den information som anges i artikel 23 under det räkenskapsår som redovisningen omfattar.

e) Det sammanlagda ersättningsbeloppet för året, fördelat på fasta och rörliga ersättningar som AIF-förvaltaren betalar ut till sin personal, och antalet betalningsmottagare samt i förekommande fall den *carried interest* som AIF-fonden betalar ut.

f) Det aggregerade ersättningsbeloppet, fördelat på verkställande ledning och den personal hos AIF-förvaltaren vars verksamhet väsentligt påverkar AIF-fondens riskprofil.

3. Uppgifterna om räkenskaperna i årsredovisningen ska sammanställas i enlighet med redovisningsstandarderna i AIF-fondens hemmedlemsstat eller i enlighet med redovisningsstandarderna i det tredje land där AIF-fonden är etablerad och i enlighet med de redovisningsstandarder som fastställs i AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning.

Uppgifterna om räkenskaperna i årsredovisningen ska granskas av en eller flera personer med lagstadgad behörighet att utföra revision i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning⁽¹⁾. Revisionsberättelsen, med eventuella förbehåll, ska i sin helhet återges i årsredovisningen.

Genom undantag från andra stycket får medlemsstaterna tillåta AIF-förvaltare som marknadsför icke EU-baserade AIF-fonder att kräva att årsredovisningar för dessa AIF-fonder blir föremål för en revision som uppfyller kraven i internationella redovisningsstandarder som är i kraft i det land där AIF-fonden har sitt stadgeenliga säte.

4. Kommissionen ska genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange årsredovisningens innehåll och format. Dessa åtgärder ska anpassas till den typ av AIF-fonder som de avser.

Artikel 23

Information till investerare

1. AIF-förvaltare ska för varje EU-baserad AIF-fond som de förvaltar och för varje AIF-fond som de marknadsför i unionen, innan investerare investerar i en AIF-fond och i enlighet med AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning, göra följande information, inklusive eventuella väsentliga förändringar, tillgänglig för dessa investerare:

a) En beskrivning av AIF-fondens investeringsstrategi och mål, information om var eventuella master-AIF-fonder är etablerade och var de underliggande fonderna är etablerade om AIF-fonden är en fond-i-fond, en beskrivning av de typer av tillgångar som den får investera i, de tekniker den får använda samt en beskrivning av alla risker som är förenade med investeringen, av eventuella tillämpliga restriktioner för investeringarna, de förutsättningar under vilka AIF-fonden får använda finansiell hävstång, tillåtna typer av och källor till finansiell hävstång och därmed förenade risker, eventuella restriktioner som gäller för användning av finansiell hävstång och eventuella arrangemang avseende rätt att förfoga över säkerheter eller tillgångar samt den högsta nivå av finansiell hävstång som AIF-förvaltare har rätt att använda för en AIF-fonds räkning.

b) En beskrivning av de förfaranden enligt vilka AIF-fonden kan ändra sin strategi och/eller policy för investeringarna.

c) En beskrivning av de viktigaste rättsliga följderna av det avtalsförhållande som inlett i investeringssyfte, inbegripet information om jurisdiktion, tillämplig lagstiftning och förekomsten av eventuella rättsliga instrument som reglerar erkännande och verkställande av domar inom det territorium där AIF-fonden är etablerad.

d) Uppgifter om vilka som är AIF-förvaltare, AIF-fondens förvaringsinstitut, revisor och eventuella andra tjänsteleverantörer med beskrivning av deras uppgifter och av investerarnas rättigheter.

e) En beskrivning av hur AIF-förvaltaren uppfyller kraven i artikel 9.7.

f) En beskrivning av eventuella förvaltningsfunktioner, som avses i bilaga I, som delegerats av AIF-förvaltaren och eventuella förvaringsfunktioner som delegerats av förvaringsinstitutet, identitetsuppgifter för den till vilken uppgifterna i fråga har delegerats samt intressekonflikter som kan uppstå till följd av dessa delegeringar.

g) En beskrivning av AIF-fondens värderingsrutiner och av dess prissättningsmetod för värdering av tillgångarna, inbegripet de metoder som används för värdering av svårvärderade tillgångar i enlighet med artikel 19.

h) En beskrivning av AIF-fondens hantering av likviditetsrisker, däribland rätten till inlösen, under såväl normala som exceptionella omständigheter, samt gällande ordning för investerarnas inlösen.

i) En beskrivning av alla avgifter och andra kostnader och av det maximala belopp av dessa som investerarna står för direkt eller indirekt.

j) En beskrivning av hur AIF-förvaltaren säkerställer en rättvis behandling av investerare och, i samtliga fall då någon investerare ges förmånsbehandling eller rätt att få förmånsbehandling: en beskrivning av förmånsbehandlingen i fråga, vilken typ av investerare som ges sådan förmånsbehandling samt, i tillämpliga fall, deras juridiska eller ekonomiska koppling till AIF-fonden eller AIF-förvaltaren.

k) Den senaste årsredovisningen enligt artikel 22.

l) Förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier.

m) AIF-fondens senaste nettotillgångsvärde (NAV) eller det senaste marknadspriset för AIF-fondens andelar eller aktier i enlighet med artikel 19.

n) I mån av tillgänglighet, AIF-fondens historiska avkastning.

⁽¹⁾ EUT L 157, 9.6.2006, s. 87.

o) Uppgifter om vem som är *prime broker* och en beskrivning av eventuella relevanta arrangemang mellan AIF-fonden och dess *prime brokers* samt på vilket sätt intressekonflikter med anledning av detta hanteras och bestämmelser i avtalet med förvaringsinstitutet om möjligheter till överföring av och förfoganderätt över AIF-fondens tillgångar och information om alla former av överföring av ansvar till *prime brokern* som kan förekomma.

p) En beskrivning av hur och när den information som krävs enligt punkterna 4 och 5 ska lämnas.

2. AIF-förvaltaren ska informera investerare innan de investerar i AIF-fonden om arrangemang som förvaringsinstitutet gjort för att avtalsrättsligt friskriva sig från ansvar i enlighet med artikel 21.13. AIF-förvaltaren ska även utan dröjsmål informera investerarna om ändringar som rör förvaringsinstitutets ansvar.

3. Om AIF-fonden är skyldig att offentliggöra prospekt i enlighet med direktiv 2003/71/EG, eller i enlighet med nationell lagstiftning, ska endast den information som avses i punkterna 1 och 2 och som inte ingår i prospektet lämnas separat eller som kompletterande information i prospektet.

4. AIF-förvaltare ska för varje EU-baserad AIF-fond de förvaltar och för varje AIF-fond de marknadsför i unionen regelbundet lämna följande information till investerarna:

- a) Procentuell andel för de av AIF-fondens tillgångar för vilka särskilda ordningar gäller på grund av deras illikvida natur.
- b) Eventuella nya ordningar för AIF-fondens likviditetshantering.
- c) AIF-fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som AIF-förvaltaren tillämpar på dessa risker.

5. AIF-förvaltare som förvaltar EU-baserade AIF-fonder som använder finansiell hävstång, eller som i unionen marknadsför AIF-fonder som använder finansiell hävstång, ska för varje sådan AIF-fond regelbundet lämna följande information:

- a) Eventuella ändringar i den högsta nivå av finansiell hävstång som AIF-förvaltaren får använda för en AIF-fonds räkning samt eventuell rätt att förfoga över säkerheter eller andra garantier som lämnats enligt ordningen för finansiell hävstång.
- b) Det totala beloppet för den finansiella hävstång som den AIF-fonden använt.

6. Kommissionen ska genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och

58, anta åtgärder för att närmare ange informationskraven för AIF-förvaltare enligt punkterna 4 och 5, inbegripet hur ofta den information som avses i punkt 5 ska lämnas. Dessa åtgärder ska vara anpassade till den kategori av AIF-förvaltare som de ska tillämpas på.

Artikel 24

Skyldigheter till rapportering till behöriga myndigheter

1. AIF-förvaltare ska regelbundet rapportera till de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater på vilka marknader och i vilka instrument de huvudsakligen bedriver handel för de AIF-fonder de förvaltar.

De ska tillhandahålla information om de huvudsakliga instrument som de handlar med, de marknader där de är medlemmar eller bedriver aktiv handel och om de huvudsakliga exponeringarna och de största koncentrationerna för var och en av de AIF-fonder som de förvaltar.

2. AIF-förvaltare ska för var och en av de EU-baserade AIF-fonder som de förvaltar, och för var och en av de AIF-fonder som de marknadsför i unionen, lämna följande till de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater:

- a) Procentuell andel av AIF-fondens tillgångar för vilka särskilda ordningar gäller på grund av deras illikvida natur.
- b) Eventuella nya ordningar för AIF-fondens likviditetshantering.
- c) AIF-fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som AIF-förvaltaren tillämpar för att hantera marknadsrisk, likviditetsrisk, motpartsrisk och andra risker, inklusive operativa risker.
- d) Information om de huvudsakliga kategorier av tillgångar som AIF-fonden har investeringar i.
- e) Resultatet av de stresstester som genomförs i enlighet med artiklarna 15.3 b och 16.1 andra stycket.

3. AIF-förvaltare ska på begäran överlämna följande handlingar till de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater:

- a) Årsredovisningar för varje räkenskapsår för varje EU-baserad AIF-fond de förvaltar och för varje AIF-fond de marknadsför i unionen, i enlighet med artikel 22.1.
- b) Vid utgången av varje kvartal en detaljerad förteckning över alla AIF-fonder de förvaltar.

4. AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som i betydande grad använder finansiell hävstång ska göra information om den samlade nivån på den finansiella hävstången i varje AIF-fond som de förvaltar, en uppdelning på finansiell hävstång genom lån av kontanter eller värdepapper och finansiell hävstång som härrör från finansiella derivat samt den omfattning i vilken förfogande över AIF-fondernas tillgångar har skett med stöd av ordningar för finansiell hävstång tillgänglig för de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater.

AIF-förvaltarna ska även lämna uppgifter om vilka som är de fem mest betydande utlånarna av kontanter eller värdepapper för varje AIF-fond som de förvaltar och uppgift om beloppen för den finansiella hävstång de tagit emot från var och en av dessa utlånare för var och en av dessa AIF-fonder.

För icke EU-baserade AIF-förvaltare är rapporteringskyldigheterna enligt denna punkt begränsade till de EU-baserade AIF-fonder som de förvaltar och de icke EU-baserade AIF-fonder som de marknadsför i unionen.

5. Om det är nödvändigt för att effektivt övervaka systemrisken får hemmedlemsstatens behöriga myndigheter regelbundet och även på ad hoc-basis begära in information som går utöver vad som beskrivs i denna artikel. De behöriga myndigheterna ska informera Esma om ytterligare krav på information.

Esma får under exceptionella omständigheter, och när detta krävs för att säkerställa det finansiella systemets stabilitet och integritet eller för att främja långsiktig hållbar tillväxt, begära att hemmedlemsstatens behöriga myndigheter inför ytterligare rapporteringskrav.

6. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange

- a) när finansiell hävstång ska anses användas i betydande grad, i den mening som avses i punkt 4, och
- b) de krav på rapportering och tillhandahållande av information som föreskrivs i denna artikel.

Dessa delegerade akter ska ta hänsyn till behovet att undvika en orimlig administrativ börda för de behöriga myndigheterna.

KAPITEL V

AIF-FÖRVALTARE SOM FÖRVALTAR SÄRSKILDA SLAG AV AIF-FONDER

AVSNITT 1

AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder med finansiell hävstång

Artikel 25

Behöriga myndigheters användning av information, samarbete mellan tillsynsmyndigheter och gränser för finansiell hävstång

1. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat använder den information som ska samlas in enligt artikel 24 för att fastställa i vilken omfattning användningen av finansiell hävstång bidrar till att bygga upp risker för det finansiella systemets funktion eller för störningar på marknaderna eller för ekonomins långsiktiga tillväxt.

2. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarnas hemmedlemsstater ska se till att all information som samlas in enligt artikel 24 om alla AIF-förvaltare som står under deras tillsyn samt den information som samlas in enligt artikel 7 görs tillgänglig för de behöriga myndigheterna i andra berörda medlemsstater, Esma och ESRB genom förfarandena i artikel 50 om samarbete mellan tillsynsmyndigheterna. De ska utan dröjsmål också lämna information genom dessa förfaranden och bilateralt till de behöriga myndigheterna i andra direkt berörda medlemsstater, om en AIF-förvaltare under deras ansvar eller AIF-fonder som förvaltas av denna AIF-förvaltare skulle kunna utgöra en betydande potentiell källa till motpartsrisik för ett kreditinstitut eller andra systemviktiga institut i andra medlemsstater.

3. AIF-förvaltaren ska visa att de gränser för finansiell hävstång som den fastställt för varje AIF-fond de förvaltar är rimliga och att den vid varje tidpunkt respekterar dessa gränser. De behöriga myndigheterna ska bedöma den risk som en AIF-förvaltares användning av finansiell hävstång i fråga om de AIF-fonder som den förvaltar kan medföra och de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska, om det anses vara nödvändigt för att sörja för stabilitet och integritet i det finansiella systemet, efter att ha underrättat Esma, ESRB och den berörda AIF-fondens behöriga myndigheter, införa begränsningar av den nivå av finansiell hävstång som AIF-förvaltare har rätt att använda eller andra begränsningar för AIF-fondernas förvaltning med avseende på de AIF-fonder som de förvaltar, för att begränsa bidraget från användningen av finansiell hävstång till uppbyggnad av systemrisk i det finansiella systemet eller risker för störningar på marknaderna. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska vederbörligen informera Esma, ESRB och AIF-fondens behöriga myndigheter om de åtgärder som vidtagits i detta avseende, genom de förfaranden som föreskrivs i artikel 50.

4. Den underrättelse som avses i punkt 3 ska ske senast tio arbetsdagar innan den föreslagna åtgärden planeras träda i kraft eller förlängas. Underrättelsen ska inbegripa uppgifter om den föreslagna åtgärden, skälen för denna och när den planeras träda i kraft. Under exceptionella omständigheter får de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat besluta att den föreslagna åtgärden ska träda i kraft under den period som avses i första meningen.

5. Esma ska ha en stödjande och samordnande roll och särskilt verka för att de behöriga myndigheterna intar ett konsekvent förhållningssätt när det gäller de åtgärder som föreslås av de behöriga myndigheterna enligt punkt 3.

6. Efter att ha mottagit den underrättelse som avses i punkt 3 ska Esma ge råd till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat angående den åtgärd som föreslås eller har vidtagits. Rådet kan särskilt gälla huruvida villkoren för att vidta åtgärder förefaller vara uppfyllda, huruvida åtgärderna är lämpliga och tidsperioden för åtgärdernas tillämpning.

7. Mot bakgrund av den information som mottagits enligt punkt 2, och efter att ha beaktat eventuella råd från ESRB, får Esma fastställa att den finansiella hävstång som används av en AIF-förvaltare eller en grupp av AIF-förvaltare innebär en väsentlig risk för det finansiella systemets stabilitet och integritet, och får ge råd till behöriga myndigheter för att specificera vilka korrigerande åtgärder som ska vidtas, inklusive begränsningar av den finansiella hävstång som denna AIF-förvaltare eller denna grupp av AIF-förvaltare har rätt att använda. Esma ska omedelbart informera de berörda behöriga myndigheterna, ESRB och kommissionen om ett sådant fastställande.

8. Om en behörig myndighet avser att vidta åtgärder i strid med Esmas råd enligt punkterna 6 och 7 ska den informera Esma och ange sina skäl. Esma får offentliggöra att den behöriga myndigheten inte följer eller avser att följa dess råd. Esma får också, från fall till fall, besluta att offentliggöra de skäl som den behöriga myndigheten anför för att inte följa dess råd. De behöriga myndigheterna ska få en förhandsanmälan om ett sådant offentliggörande.

9. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att fastställa principer som närmare anger de omständigheter under vilka behöriga myndigheter tillämpar bestämmelserna i punkt 3, med beaktande av olika strategier för AIF-fonder, de olika marknadsvillkor som råder för AIF-fonderna samt eventuella procykliska effekter av tillämpningen av de bestämmelserna.

AVSNITT 2

Skyldigheter för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som förvärvar kontroll över onoterade företag och över emittenter

Artikel 26

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt ska tillämpas på följande:

a) AIF-förvaltare som förvaltar en eller flera AIF-fonder som, enskilt eller tillsammans på grundval av ett avtal som syftar till att förvärva kontroll, förvärvar kontroll över ett onoterat företag i enlighet med punkt 5.

b) AIF-förvaltare som samarbetar med en eller flera andra AIF-förvaltare på grundval av ett avtal enligt vilket AIF-fonder som förvaltas av dessa AIF-förvaltare tillsammans förvärvar kontroll över ett onoterat företag i enlighet med punkt 5.

2. Detta avsnitt 2 ska inte tillämpas då de onoterade företagen i fråga är

a) små och medelstora företag i den mening som avses i artikel 2.1 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 avseende definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag ⁽¹⁾, eller

b) specialföretag vars syfte är att förvärva, inneha eller administrera fastigheter.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1 och 2 i denna artikel ska artikel 27.1 även tillämpas på AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som förvärvar en icke kontrollerande position i ett onoterat företag.

4. Artiklarna 28.1, 28.2, 28.3 och 30 ska även tillämpas på AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som förvärvar kontroll över emittenter. Med avseende på tillämpningen av dessa artiklar ska punkterna 1 och 2 i den här artikeln gälla i tillämpliga delar.

5. För onoterade företag betyder kontroll, med avseende på tillämpningen av detta avsnitt, mer än 50 % av rösträtterna i företagen.

Vid beräkning av den procentandel rösträtter som innehas av den berörda AIF-fonden ska, utöver de rösträtter som innehas direkt av den berörda AIF-fonden, rösträtter som innehas av följande tas med i beräkningen, under förutsättning att kontroll i den mening som avses i första stycket har fastställts:

a) Företag som kontrolleras av AIF-fonden, och

b) fysiska eller juridiska personer som agerar i eget namn men för AIF-fondens räkning eller för ett företags räkning som kontrolleras av AIF-fonden.

Procentandelen rösträtter ska beräknas på grundval av alla aktier som medför rösträtt även om utövandet av denna rättighet har avbrutits.

Utan hinder av artikel 4.1 i ska, med avseende på artiklarna 28.1, 28.2, 28.3 och 30, kontroll i förhållande till emittenter fastställas i enlighet med artikel 5.3 i direktiv 2004/25/EG.

6. Detta avsnitt ska gälla med förbehåll för de villkor och begränsningar som anges i artikel 6 i direktiv 2002/14/EG.

⁽¹⁾ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36.

7. Detta avsnitt ska gälla utan att det påverkar tillämpningen av strängare regler som antagits av medlemsstaterna avseende förvärv av ägarandelar i emittenter och onoterade företag på deras territorier.

Artikel 27

Anmälan om förvärv av större ägarandelar i och kontroll över onoterade företag

1. Medlemsstaterna ska, när en AIF-fond förvärvar, avyttrar eller innehar aktier i ett onoterat företag, kräva att den AIF-förvaltare som förvaltar en sådan AIF-fond underrättar de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om andelen rösträtter i det onoterade företaget som innehas av AIF-fonden så snart som denna andel når, överskrider eller underskrider tröskelvärdena 10 %, 20 %, 30 %, 50 % och 75 %.

2. Medlemsstaterna ska, när en AIF-fond, enskilt eller tillsammans med andra, förvärvar kontroll över ett onoterat företag enligt artikel 26.1 jämförd med punkt 5 i den artikeln, kräva att den AIF-förvaltare som förvaltar en sådan AIF-fond underrättar följande om AIF-fondens förvärv av kontroll:

- a) Det onoterade företaget.
- b) De aktieägare vilkas identiteter och adresser AIF-förvaltaren har tillgång till eller kan få tillgång till från det onoterade företaget eller genom ett register som AIF-förvaltaren har eller kan få tillgång till.
- c) De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat.

3. Den underrättelse som krävs enligt punkt 2 ska innehålla följande kompletterande upplysningar:

- a) Rösträtternas fördelning efter transaktionen.
- b) De förhållanden under vilka kontroll förvärvades, inbegripet uppgifter om vilka som är de olika berörda aktieägarna, varje fysisk eller juridisk person som har rätt att utöva rösträtten för deras räkning och i tillämpliga fall den kedja av företag genom vilken rösträtten i praktiken innehas.
- c) Datum då kontroll förvärvades.

4. I sin underrättelse till det onoterade företaget ska AIF-förvaltaren begära att företagets styrelse utan onödigt dröjsmål informerar arbetstagarrepresentanterna eller, om sådana representanter inte finns, de anställda själva, om förvärvet av kontroll av den AIF-fond som förvaltas av AIF-förvaltaren och den information som avses i punkt 3. AIF-förvaltaren ska göra sitt yttersta för att sörja för att arbetstagarrepresentanterna eller, om sådana representanter inte finns, de anställda själva, i vederbörlig ordning informeras av styrelsen i enlighet med denna artikel.

5. De underrättelser som avses i punkterna 1, 2 och 3 ska ske snarast möjligt, dock senast tio arbetsdagar från och med den dag då AIF-fonden nådde, överskred eller underskred de relevanta tröskelvärdena eller förvärvade kontroll över det onoterade företaget.

Artikel 28

Information vid förvärv av kontroll

1. Medlemsstaterna ska, när en AIF-fond, enskilt eller tillsammans med andra, förvärvar kontroll över ett onoterat företag eller en emittent, enligt artikel 26.1 jämförd med punkt 5 i den artikeln, kräva att den AIF-förvaltare som förvaltar denna AIF-fond gör den information som avses i punkt 2 i denna artikel tillgänglig för

- a) det berörda företaget,
- b) företagets aktieägare vilkas identiteter och adresser AIF-förvaltaren har tillgång till eller kan få tillgång till från företaget eller genom ett register som AIF-förvaltaren har eller kan få tillgång till, och
- c) de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat.

Medlemsstaterna får kräva att den information som avses i punkt 2 även görs tillgänglig för de behöriga myndigheter för det onoterade företaget som medlemsstaterna får utse för detta ändamål.

2. AIF-förvaltare ska tillhandahålla följande information

- a) Uppgifter om vilka den AIF-förvaltare som enskilt eller genom avtal med andra AIF-förvaltare förvaltar AIF-fonder som har förvärvat kontroll.
- b) Den policy som tillämpas för att förebygga och hantera intressekonflikter, särskilt mellan AIF-förvaltaren, AIF-fonden och företaget, inbegripet uppgifter om de särskilda skyddsmekanismer som inrättats för att se till att alla avtal mellan AIF-förvaltaren och/eller AIF-fonden och företaget ingås enligt normala marknadsmässiga villkor (*armlängdsprincipen*).
- c) Den policy som tillämpas för företagets externa och interna kommunikation, särskilt till de anställda.

3. I sin underrättelse till företaget enligt punkt 1 a ska AIF-förvaltaren begära att företagets styrelse utan onödigt dröjsmål informerar arbetstagarrepresentanterna eller, om sådana representanter inte finns, de anställda själva, om den information som avses i punkt 1. AIF-förvaltaren ska göra sitt yttersta för att sörja för att arbetstagarrepresentanterna eller, om sådana representanter inte finns, de anställda själva, i vederbörlig ordning informeras av styrelsen i enlighet med denna artikel.

4. Medlemsstaterna ska, när en AIF-fond, enskilt eller tillsammans med andra, förvärvar kontroll över ett onoterat företag enligt artikel 26.1 jämförd med punkt 5 i den artikeln, kräva att den AIF-förvaltare som förvaltar denna AIF-fond ser till att AIF-fonden, eller AIF-förvaltaren för AIF-fondens räkning, informerar om sina avsikter i fråga om det onoterade företagets framtida verksamhet och förväntade effekter på sysselsättningen, inbegripet väsentliga ändringar i anställningsvillkoren, varvid denna information ska lämnas till

- a) det onoterade företaget, och
- b) det onoterade företagets aktieägare vilkas identiteter och adresser AIF-förvaltaren har tillgång till eller kan få tillgång till från det onoterade företaget eller genom ett register som AIF-förvaltaren har eller kan få tillgång till.

Den AIF-förvaltare som förvaltar den berörda AIF-fonden ska dessutom begära och göra sitt yttersta för att se till att det onoterade företagets styrelse tillhandahåller den information som anges i första stycket till det onoterade företagets arbets- tagarrepresentanter eller, om inga sådana representanter finns, till de anställda själva.

5. Medlemsstaterna ska, när en AIF-fond enligt artikel 26.1 jämförd med punkt 5 i den artikeln förvärvar kontroll över ett onoterat företag, kräva att den AIF-förvaltare som förvaltar en sådan AIF-fond tillhandahåller de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat och AIF-fondens investerare information om hur förvärvet finansierats.

Artikel 29

Särskilda bestämmelser för årsredovisningen för AIF-fonder som utövar kontroll över onoterade företag

1. Medlemsstaterna ska, när en AIF-fond, enskilt eller tillsammans med andra, förvärvar kontroll över ett onoterat företag enligt artikel 26.1 jämförd med punkt 5 i den artikeln, kräva att den AIF-förvaltare som förvaltar denna AIF-fond

- a) begär och gör sitt yttersta för att se till att det onoterade företagets årsredovisning som sammanställs i enlighet med punkt 2 av företagets styrelse görs tillgänglig för alla arbets- tagarrepresentanter eller, om inga sådana representanter finns, för de anställda själva, inom den period som denna årsredovisning ska utarbetas i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning, eller
- b) i den årsredovisning som föreskrivs i artikel 22 för varje sådan AIF-fond inför de upplysningar som avses i punkt 2 beträffande det berörda onoterade företaget.

2. De ytterligare upplysningar som ska införas i företagets eller i AIF-fondens årsredovisning i enlighet med punkt 1 ska minst inbegripa en rättvisande översikt över utvecklingen av

företagets verksamhet som återspeglar situationen i slutet av den period som omfattas av årsredovisningen. Årsredovisningen ska även innehålla uppgifter om

- a) viktiga händelser som har inträffat efter räkenskapsårets slut,
- b) bolagets förväntade framtida utveckling, och
- c) den information om förvärv av egna aktier som föreskrivs i artikel 22.2 i rådets direktiv 77/91/EEG ⁽¹⁾.

3. Den AIF-förvaltare som förvaltar den berörda AIF-fonden ska

- a) begära och göra sitt yttersta för att se till att det onoterade företagets styrelse tillhandahåller upplysningar som avses i punkt 1 b avseende det berörda företaget till arbetstagar- representanterna i det berörda företaget eller om inga sådana representanter finns, de anställda själva inom den tidsperiod som avses i artikel 22.1, eller
- b) inom den period som anges i artikel 22.1, och under alla omständigheter senast vid den tidpunkt då det onoterade företagets årsredovisning sammanställs i enlighet med till- lämplig nationell lagstiftning, tillhandahålla AIF-fondens in- vesterare den information som avses i punkt 1 a, i den utsträckning informationen finns tillgänglig.

Artikel 30

Tömning av företag på tillgångar

1. Medlemsstaterna ska, när en AIF-fond, enskilt eller tillsammans med andra, förvärvar kontroll över ett onoterat företag eller en emittent enligt artikel 26.1 jämförd med punkt 5 i den artikeln, kräva att den AIF-förvaltare som förvaltar denna AIF-fond under en period på 24 månader efter AIF-fondens förvärv av kontroll över företaget

- a) inte tillåts att underlätta, stödja eller ge instruktioner om utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen och/eller för- värv av egna aktier från företagets sida i enlighet med vad som föreskrivs i punkt 2,
- b) i den mån AIF-förvaltaren har rätt att rösta för AIF-fondens räkning vid möten i företagets ledningsorgan, inte röstar för en utdelning, kapitalminskning, aktieinlösen och/eller förvärv av egna aktier från företagets sida i enlighet med vad som föreskrivs i punkt 2, och
- c) under alla omständigheter gör sitt yttersta för att förhindra utdelningar, kapitalminskningar, aktieinlösen och/eller för- värv av egna aktier från företagets sida i enlighet med vad som föreskrivs i punkt 2.

⁽¹⁾ EGT L 26, 31.1.1977, s. 1.

2. De skyldigheter som AIF-förvaltaren åläggs enligt punkt 1 ska omfatta följande:

- a) Varje utdelning till aktieägarna som görs när nettotillgångarna enligt företagets årsredovisning på bokslutsdagen för det senaste räkenskapsåret understiger eller till följd av en sådan utdelning skulle understiga det tecknade kapitalet plus de reserver som inte får utdelas enligt lag eller bolagsordning, varvid ska gälla att när den icke inbetalade delen av det tecknade kapitalet inte ingår i tillgångarna enligt balansräkning ska detta belopp dras av från det tecknade kapitalet.
- b) Utdelningar till aktieägarna som skulle överstiga vinsten för det senast avslutade räkenskapsåret plus balanserad vinst och belopp från reserver som får användas för detta och minus balanserad förlust och belopp som enligt lag eller bolagsordning har avsatts till reserver.
- c) I den mån förvärv av egna aktier är tillåtna, de förvärv som företaget gör, inbegripet aktier som tidigare förvärvats av företaget och innehas av det och aktier som förvärvats av personer som agerar i eget namn men för företagets räkning, och som skulle leda till att nettotillgångarna understiger det belopp som anges i led a.

3. Med avseende på tillämpningen av punkt 2

- a) ska uttrycket *utdelning* i punkt 2 a och b i synnerhet omfatta betalning av utdelning och ränta avseende aktier,
- b) ska bestämmelserna om kapitalminskning inte gälla en minskning av det tecknade kapitalet där syftet är att uppväga gjorda förluster eller att inkludera penningsummor i en icke utdelningsbar reserv, under förutsättning att beloppet i en sådan reserv efter denna åtgärd inte överstiger 10 % av det minskade tecknade kapitalet, och
- c) ska begränsningen enligt punkt 2 c omfattas av artikel 20.1 b–h i direktiv 77/91/EEG.

KAPITEL VI

EU-BASERADE AIF-FÖRVALTARENS RÄTT ATT MARKNADSFÖRA OCH FÖRVALTA EU-BASERADE AIF-FONDER I UNIONEN

Artikel 31

Marknadsföring av andelar eller aktier i EU-baserade AIF-fonder i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat

1. Medlemsstaterna ska se till att en auktoriserad EU-baserad AIF-förvaltare får marknadsföra andelar eller aktier i en EU-baserad AIF-fond som den förvaltar till professionella investerare i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat så snart som villkoren i denna artikel är uppfyllda.

Om den EU-baserade AIF-fonden är en feeder-AIF-fond, är den rätt att marknadsföra som avses i första stycket underkastad

villkoret att master-AIF-fonden också är en EU-baserad AIF-fond som förvaltas av en auktoriserad EU-baserad AIF-förvaltare.

2. AIF-förvaltaren ska överlämna en anmälan till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat för varje EU-baserad AIF-fond som den avser att marknadsföra.

Anmälan ska innehålla den dokumentation och information som avses i bilaga III.

3. Senast 20 arbetsdagar efter det att de tagit emot fullständiga handlingar enligt punkt 2 ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat underrätta AIF-förvaltaren om huruvida den får inleda marknadsföringen av den AIF-fond som angetts i den anmälan som avses i punkt 2. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat får hindra marknadsföringen av AIF-fonden endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte är förenlig eller inte kommer att vara förenlig med detta direktiv eller, om AIF-förvaltaren inte efterlever eller kommer att efterleva detta direktiv. Om beslutet är positivt får AIF-förvaltaren börja marknadsföra AIF-fonden i sin hemmedlemsstat från och med den dag som de behöriga myndigheterna meddelar detta.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska, såvida de inte även är AIF-fondens behöriga myndigheter, även informera AIF-fondens behöriga myndigheter om att AIF-förvaltaren får börja marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonden.

4. Vid varje väsentlig ändring av någon av de uppgifter som meddelats i enlighet med punkt 2 ska AIF-förvaltaren skriftligen meddela de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om denna ändring, senast en månad innan ändringen genomförs, beträffande ändringar som är planerade av AIF-förvaltaren, eller omedelbart efter det att en oplanerad ändring ägt rum.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre skulle efterleva i detta direktiv ska de berörda behöriga myndigheterna utan onödigt dröjsmål informera AIF-förvaltaren om att denna inte får genomföra ändringen.

Om den planerade ändringen genomförs trots vad som anges i första och andra stycket eller om en oplanerad ändring har ägt rum och detta innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre är förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre efterlever detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat vidta alla nödvändiga åtgärder i enlighet med artikel 46, vid behov även ett uttryckligt förbud mot marknadsföring av AIF-fonden.

5. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa

- a) form och innehåll för en mall för den anmälan som avses i punkt 2,
- b) form för det skriftliga meddelande som avses i punkt 4.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 43.1 ska medlemsstaterna kräva att AIF-fonder som förvaltas och marknadsförs av AIF-förvaltare endast marknadsförs till professionella investerare.

Artikel 32

Marknadsföring av andelar eller aktier i EU-baserade AIF-fonder i andra medlemsstater än i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat

1. Medlemsstaterna ska se till att en auktoriserad EU-baserad AIF-förvaltare får marknadsföra andelar eller aktier i en EU-baserad AIF-fond som den förvaltar till professionella investerare i en annan medlemsstat än AIF-förvaltarens hemmedlemsstat så snart som villkoren i denna artikel är uppfyllda.

Om den EU-baserade AIF-fonden är en feeder-AIF-fond, är den rätt att marknadsföra som avses i första stycket underkastad villkoret att master-AIF-fonden också är en EU-baserad AIF-fond som förvaltas av en auktoriserad EU-baserad AIF-förvaltare.

2. AIF-förvaltarens ska överlämna en anmälan till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat för varje EU-baserad AIF-fond som den avser att marknadsföra.

Anmälan ska innehålla den dokumentation och information som anges i bilaga IV.

3. Senast 20 arbetsdagar efter det att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat mottagit de fullständiga handlingar som avses i punkt 2 ska de överlämna dessa fullständiga handlingar till de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där AIF-fonden är avsedd att marknadsföras. Detta överlämnande ska äga rum endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden är och kommer att vara förenlig med detta direktiv och AIF-förvaltarens i övrigt efterlever i detta direktiv.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska bifoga en förklaring om att AIF-förvaltarens i fråga är auktoriserad att förvalta AIF-fonder med en särskild investeringsstrategi.

4. Efter att ha överlämnat anmälningshandlingarna ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utan dröjsmål underrätta AIF-förvaltarens om att så har skett. AIF-förvaltarens får börja marknadsföra AIF-fonden i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat från och med dagen för denna underrättelse.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska, såvida de inte även är AIF-fondens behöriga myndigheter, även informera AIF-fondens behöriga myndigheter om att AIF-förvaltarens får börja marknadsföra AIF-fondens andelar eller aktier i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat.

5. Lagstiftningen och tillsynen i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat ska tillämpas på de åtgärder som avses i led h i bilaga IV.

6. Medlemsstaterna ska se till att AIF-förvaltarens anmälan som avses i punkt 2 och den förklaring som avses i punkt 3 är avfattade på ett språk som är brukligt i internationella finans-kretsar.

Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter godkänner att de handlingar som avses i punkt 3 överförs och arkiveras på elektronisk väg.

7. Vid varje väsentlig ändring av någon av de uppgifter som meddelats i enlighet med punkt 2 ska AIF-förvaltarens skriftligen meddela de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om denna ändring, senast en månad innan en planerad ändring genomförs, eller omedelbart efter det att en oplanerad ändring ägt rum.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltarens i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de berörda behöriga myndigheterna utan onödigt dröjsmål informera AIF-förvaltarens om att denna inte får genomföra ändringen.

Om den planerade ändringen genomförs trots vad som anges i första och andra stycket eller om en oplanerad ändring har ägt rum och detta innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltarens i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat vidta alla nödvändiga åtgärder i enlighet med artikel 46, vid behov även ett uttryckligt förbud mot marknadsföring av AIF-fonden.

Om ändringarna är godtagbara, eftersom de inte påverkar förenligheten med detta direktiv vad avser AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden eller AIF-förvaltarens efterlevnad av detta direktiv i övrigt, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utan dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat om dessa ändringar.

8. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esmas utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa

- a) form och innehåll för en mall för den anmälan som avses i punkt 2,

- b) form och innehåll för en mall för den förklaring som avses i punkt 3,
- c) form för det överlämnande som avses i punkt 3, och
- d) form för det skriftliga meddelande som avses i punkt 7.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

9. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 43.1 ska medlemsstaterna kräva att AIF-fonder som förvaltas och marknadsförs av AIF-förvaltare endast marknadsförs till professionella investerare.

Artikel 33

Villkor för förvaltning av EU-baserade AIF-fonder etablerade i andra medlemsstater

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att auktoriserade EU-baserade AIF-förvaltare får förvalta EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat, antingen direkt eller genom upprättande av en filial, förutsatt att AIF-förvaltarens auktorisation avser den kategorin av AIF-fonder.

2. En AIF-förvaltare som avser att för första gången förvalta EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat ska lämna följande information till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat:

- a) Den medlemsstat där den avser att direkt förvalta AIF-fonder eller upprätta en filial.
- b) En verksamhetsplan som bland annat innehåller uppgift om de tjänster den avser att utföra och om vilka AIF-fonder den avser att förvalta.
- 3. Om en AIF-förvaltare avser att upprätta en filial ska den, utöver vad som anges i punkt 2, lämna uppgift om följande:

- a) Filialens organisatoriska struktur.
- b) En adress i AIF-fondens hemmedlemsstat där handlingar kan erhållas.
- c) Namn och kontaktuppgifter för de personer som ansvarar för ledningen av filialen.

4. Senast en månad efter det att de tagit emot fullständiga handlingar enligt punkt 2, eller senast två månader efter att de tagit emot fullständiga handlingar enligt punkt 3, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat överlämna dessa fullständiga handlingar till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat. Detta överlämnande ska äga rum endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden är och kommer att vara förenlig med detta direktiv och AIF-förvaltarens i övrigt efterlever detta direktiv.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska bifoga en förklaring om att AIF-förvaltarens i fråga har auktoriserats av dem.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska omedelbart underrätta AIF-förvaltarens om överlämnandet.

Efter att ha tagit emot denna underrättelse får AIF-förvaltarens börja tillhandahålla tjänster i sin värdmedlemsstat.

5. AIF-förvaltarens värdmedlemsstat får inte ålägga den berörda AIF-förvaltarens några ytterligare krav i fråga om förhållanden som omfattas av detta direktiv.

6. Vid varje ändring av någon av de uppgifter som meddelats i enlighet med punkt 2 och, i förekommande fall, punkt 3, ska AIF-förvaltarens skriftligen meddela de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om denna ändring, senast en månad innan en planerad ändring genomförs, eller omedelbart efter det att en oplanerad ändring ägt rum.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltarens i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utan onödigt dröjsmål informera AIF-förvaltarens om att denna inte får genomföra ändringen.

Om den planerade ändringen genomförs trots vad som anges i första och andra stycket eller om en oplanerad ändring har ägt rum och detta innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltarens i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat vidta alla nödvändiga åtgärder i enlighet med artikel 46.

Om ändringarna är godtagbara, eftersom de inte påverkar förenligheten med detta direktiv vad avser AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden eller AIF-förvaltarens efterlevnad av detta direktiv i övrigt, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utan onödigt dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstater om dessa ändringar.

7. För att säkerställa en konsekvent harmonisering av denna artikel får Esmas utarbete förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera vilka uppgifter som ska anmälas i enlighet med punkterna 2 och 3.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

8. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för överlämnandet av uppgifter i enlighet med punkterna 2 och 3.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

KAPITEL VII

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER AVSEENDE TREDJELÄNDER

Artikel 34

Villkor för EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar icke EU-baserade AIF-fonder som inte marknadsförs i medlemsstaterna

1. Medlemsstaterna ska se till att auktoriserade EU-baserade AIF-förvaltare får förvalta icke EU-baserade AIF-fonder som inte marknadsförs i unionen, förutsatt att

- a) AIF-förvaltaren uppfyller alla krav som fastställs i detta direktiv med undantag för artiklarna 21 och 22 i fråga om dessa AIF-fonder, och
- b) att det finns lämpliga arrangemang för samarbete mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och tillsynsmyndigheten i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad för att åtminstone säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat att utföra sina uppgifter i enlighet med detta direktiv.

2. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder om de samarbetsarrangemang som avses i punkt 1 i syfte att utforma en gemensam ram för att underlätta inrättandet av sådana samarbetsarrangemang med tredjeländer.

3. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel ska Esma utarbeta riktlinjer för att fastställa villkoren för tillämpning av de åtgärder som antagits av kommissionen när det gäller de samarbetsarrangemang som avses i punkt 1.

Artikel 35

Villkor för marknadsföring i unionen med marknadsföringspass av icke EU-baserade AIF-fonder som förvaltas av EU-baserade AIF-förvaltare

1. Medlemsstaterna ska se till att en auktoriserad EU-baserad AIF-förvaltare får marknadsföra andelar eller aktier i icke EU-baserade AIF-fonder som den förvaltar och i EU-baserade feeder-AIF-fonder som inte uppfyller villkoren i artikel 31.1 andra stycket till professionella investerare i unionen så snart som villkoren i denna artikel är uppfyllda.

2. AIF-förvaltaren ska uppfylla alla krav som fastställs i detta direktiv, med undantag för kapitel VI. Dessutom ska följande villkor vara uppfyllda:

- a) Det ska finnas lämpliga arrangemang för samarbete mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad för att åtminstone säkerställa ett effektivt informationsutbyte, med beaktande av artikel 50.4, som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att utföra sina uppgifter i enlighet med detta direktiv.
- b) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har inte tagits med i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier av FATF.
- c) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har undertecknat en överenskommelse med den auktoriserade AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och med varje annan medlemsstat där andelarna eller aktierna i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, vilken till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal.

Om en behörig myndighet i en annan medlemsstat har en avvikande åsikt om den bedömning som de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat gjort beträffande tillämpningen av led a och b i första stycket får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

3. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra andelar eller aktier i icke EU-baserade AIF-fonder i sin hemmedlemsstat ska AIF-förvaltaren lämna in en anmälan till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat avseende varje icke EU-baserad AIF-fond som den avser att marknadsföra.

Anmälan ska innehålla den dokumentation och information som anges i bilaga III.

4. Senast 20 arbetsdagar efter det att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat tagit emot en fullständig anmälan enligt punkt 3 ska de underrätta AIF-förvaltaren om huruvida denne inom medlemsstatens territorium får inleda marknadsföringen av den AIF-fond som angetts i den anmälan som avses i punkt 3. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska endast hindra marknadsföringen av AIF-fonden om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonder strider mot eller kommer att strida mot detta direktiv eller om AIF-förvaltaren i övrigt inte kommer att följa eller inte följer detta direktiv. När beslutet är positivt får AIF-förvaltaren börja marknadsföra AIF-fonden i sin hemmedlemsstat från och med den dag som de behöriga myndigheterna meddelar detta.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska även informera Esma om att AIF-förvaltaren får börja marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonden i sin hemmedlemsstat.

5. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra andelar eller aktier i icke EU-baserade AIF-fonder i andra medlemsstater än i sin hemmedlemsstat ska AIF-förvaltaren lämna in en anmälan till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat avseende varje icke EU-baserad AIF-fond som den avser att marknadsföra.

Anmälan ska innehålla den dokumentation och information som anges i bilaga IV.

6. Senast 20 arbetsdagar efter det att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat tagit emot en fullständig anmälan enligt punkt 5 ska de överlämna denna fullständiga information till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där AIF-fonden är avsedd att marknadsföras. Detta överlämnande kommer att äga rum endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden följer och kommer att följa detta direktiv och AIF-förvaltaren i övrigt följer detta direktiv.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska bifoga en förklaring om att AIF-förvaltaren i fråga är auktoriserad att förvalta AIF-fonder med en särskild investeringsstrategi.

7. Efter att ha överlämnat handlingarna ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utan dröjsmål underrätta AIF-förvaltaren om att så har skett. AIF-förvaltaren får börja marknadsföra AIF-fonden i de berörda värdmedlemsstaterna från och med den dag då de behöriga myndigheterna översänder denna underrättelse.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska även informera Esma om att AIF-förvaltaren får börja marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonden i sina värdmedlemsstater.

8. Lagstiftningen och tillsynen i AIF-förvaltarens värdmedlemsstater ska tillämpas på de åtgärder som avses i punkt h i bilaga IV.

9. Medlemsstaterna ska se till att AIF-förvaltarens anmälan enligt punkt 5 och förklaringen enligt punkt 6 är avfattade på ett språk som är brukligt i internationella finanskretsar.

Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter godkänner att de handlingar som avses i punkt 6 överförs och arkiveras på elektronisk väg.

10. Vid varje väsentlig ändring av någon av de uppgifter som meddelats i enlighet med punkt 3 eller 5 ska AIF-förvaltaren

skriftligen meddela de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om denna ändring senast en månad innan en planerad ändring genomförs, eller omedelbart efter det att en planerad ändring ägt rum.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utan onödigt dröjsmål informera AIF-förvaltaren om att denna inte får genomföra ändringen.

Om den planerade ändringen genomförs trots vad som anges i första och andra styckena eller om en oplanerad ändring har skett och detta innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat vidta alla nödvändiga åtgärder i enlighet med artikel 46, vid behov även ett uttryckligt förbud mot marknadsföring av AIF-fonden.

Om ändringarna är godtagbara, eftersom de inte påverkar förenligheten med detta direktiv vad avser AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden eller AIF-förvaltarens efterlevnad av detta direktiv i övrigt, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utan dröjsmål informera Esma när ändringarna innebär att vissa AIF-fonder inte längre marknadsförs eller att ytterligare AIF-fonder marknadsförs samt i tillämpliga fall informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstater om dessa ändringar.

11. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder med avseende på de samarbetsarrangemang som avses i punkt 2 a i syfte att utforma en gemensam ram för att underlätta inrättandet av sådana samarbetsarrangemang med tredjeländer.

12. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel får Esma utarbeta riktlinjer för att fastställa villkoren för tillämpning av de åtgärder som antagits av kommissionen när det gäller de samarbetsarrangemang som avses i punkt 2 a.

13. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att fastställa minimiinhålllet i de samarbetsarrangemang som avses i punkt 2 a i syfte att tillse att de behöriga myndigheterna i både hem- och värdmedlemsstaterna får tillräcklig information för att kunna utöva sina tillsyns- och utredningsbefogenheter enligt detta direktiv.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

14. För att säkerställa en konsekvent harmonisering av denna artikel ska Esma utarbета förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att specificera förfarandena för samordning och utbyte av information mellan den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten och de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstater.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

15. I den händelse en behörig myndighet tillbakavisar en begäran om informationsutbyte i enlighet med den tekniska standard för tillsyn som avses i punkt 14, får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får handla i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

16. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esma utarbета förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa

- a) form och innehåll för en mall för den anmälan som avses i punkt 3,
- b) form och innehåll för en mall för den anmälan som avses i punkt 5,
- c) form och innehåll för en mall för den förklaring som avses i punkt 6,
- d) formen för det överlämnande som avses i punkt 6,
- e) formen för det skriftliga meddelande som avses i punkt 10,

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

17. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 43.1 ska medlemsstaterna kräva att AIF-fonder som förvaltas och marknadsförs av AIF-förvaltare endast marknadsförs till professionella investerare.

Artikel 36

Villkor för marknadsföring i medlemsstaterna utan marknadsföringspass av icke EU-baserade AIF-fonder som förvaltas av EU-baserade AIF-förvaltare

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 35 får medlemsstaterna tillåta en auktoriserad EU-baserad AIF-förvaltare att till professionella investerare, endast på deras territorium, marknadsföra andelar eller aktier i icke EU-baserade AIF-fonder som denna förvaltar och i EU-baserade feeder-AIF-fonder vilka inte uppfyller kraven i artikel 31.1 andra stycket, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

- a) AIF-förvaltaren uppfyller alla krav som fastställs i detta direktiv, med undantag för artikel 21. Denna AIF-förvaltare ska dock se till att en eller flera enheter utses att utföra de uppgifter som avses i artikel 21.7, 21.8 och 21.9. AIF-förvaltaren ska inte utföra dessa uppgifter. AIF-förvaltaren ska ge sina tillsynsmyndigheter uppgift om vilka enheter som ansvarar för utförandet av de uppgifter som avses i artikel 21.7, 21.8 och 21.9.
- b) Det finns lämpliga arrangemang för samarbete avseende övervakningen av systemrisk, och som är i linje med internationella standarder, mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och tillsynsmyndigheten i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad för att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat att utföra sina uppgifter i enlighet med detta direktiv.
- c) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har inte tagits med i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier av FATF.

2. Medlemsstaterna får införa striktare bestämmelser för AIF-förvaltare när det gäller marknadsföring av andelar eller aktier i icke EU-baserade AIF-fonder till investerare på deras territorier i enlighet med denna artikel.

3. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder med avseende på de samarbetsarrangemang som avses i punkt 1 i syfte att utforma en gemensam ram för att underlätta inrättandet av sådana samarbetsarrangemang med tredjeländer.

4. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel ska Esma utarbета riktlinjer för att fastställa villkoren för tillämpning av de åtgärder som antagits av kommissionen när det gäller de samarbetsarrangemang som avses i punkt 1.

Artikel 37

Auktorisation av icke EU-baserade AIF-förvaltare som avser att förvalta EU-baserade AIF-fonder och/eller marknadsföra AIF-fonder som de förvaltar i unionen i enlighet med artikel 39 eller 40

1. Medlemsstaterna ska kräva att icke EU-baserade AIF-förvaltare som avser att förvalta EU-baserade AIF-fonder och/eller marknadsföra AIF-fonder som de förvaltar i unionen i enlighet med artikel 39 eller 40 först ser till att bli auktoriserade av de behöriga myndigheterna i sin referensmedlemsstat, i enlighet med den här artikeln.

2. En icke EU-baserad AIF-förvaltare som avser att förvärva en sådan auktorisation som avses i punkt 1 ska följa detta direktiv, med undantag för kapitel VI. Om och i den mån efterlevnad av en bestämmelse i detta direktiv är oförenlig med efterlevnad av den lagstiftning som gäller för den icke EU-baserade AIF-förvaltaren och/eller den icke EU-baserade AIF-fonden som marknadsförs i unionen, är AIF-förvaltaren inte skyldig att följa detta direktiv om den kan visa att

- a) det är omöjligt att kombinera sådan efterlevnad med efterlevnad av en tvingande bestämmelse i den lagstiftning som gäller för den icke EU-baserade AIF-förvaltaren och/eller den icke EU-baserade AIF-fonden som marknadsförs i unionen,
- b) den lagstiftning som gäller för den icke EU-baserade AIF-förvaltaren och/eller den icke EU-baserade AIF-fonden innehåller en likvärdig regel med samma regleringssyfte och som ger samma skyddsnivå för investerarna i AIF-fonden i fråga, och
- c) den icke EU-baserade AIF-förvaltaren och/eller den icke EU-baserade AIF-fonden följer den likvärdiga regel som avses i led b.

3. Icke EU-baserade AIF-förvaltare som avser att skaffa en sådan auktorisation som avses i punkt 1 ska ha en rättslig representant etablerad i sin referensmedlemsstat. Den rättsliga representanten ska vara AIF-förvaltarens kontaktpunkt i unionen, och all officiell korrespondens mellan de behöriga myndigheterna och AIF-förvaltaren och mellan EU-baserade investerare som investerat i den relevanta AIF-fonden och AIF-förvaltaren enligt vad som avses i detta direktiv, ska ske genom denna rättsliga representant. Den rättsliga representanten ska tillsammans med AIF-förvaltaren fullgöra funktionen för regelefterlevnad i samband med AIF-förvaltarens förvaltning och marknadsföring enligt detta direktiv.

4. Referensmedlemsstaten för en icke EU-baserad AIF-förvaltare ska fastställas enligt följande:

- a) Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren avser att förvalta endast en EU-baserad AIF-fond eller flera EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i samma medlemsstat, och inte avser att marknadsföra någon AIF-fond i enlighet med artikel 39 eller 40 i unionen, ska denna AIF-fonds eller dessa AIF-fonders hemmedlemsstat anses vara referensmedlemsstaten, och de behöriga myndigheterna i denna medlemsstat ska ansvara för auktorisationsförfarandet och för tillsynen över AIF-förvaltaren.
- b) Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren avser att förvalta flera EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i olika

medlemsstater och inte avser att marknadsföra någon AIF-fond i enlighet med artikel 39 eller 40 i unionen, ska referensmedlemsstaten vara antingen

- i) den medlemsstat där de flesta av AIF-fonderna är etablerade, eller
 - ii) den medlemsstat där de största tillgångarna förvaltas.
- c) Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren avser att marknadsföra endast en EU-baserad AIF-fond i endast en medlemsstat ska referensmedlemsstaten vara
- i) AIF-fondens hemmedlemsstat eller den medlemsstat där AIF-förvaltaren avser att marknadsföra AIF-fonden, om AIF-fonden är auktoriserad eller registrerad i en medlemsstat,
 - ii) den medlemsstat där AIF-förvaltaren avser att marknadsföra AIF-fonden, om AIF-fonden inte är auktoriserad eller registrerad i en medlemsstat.
- d) Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren avser att marknadsföra endast en icke EU-baserad AIF-fond i endast en medlemsstat ska referensmedlemsstaten vara denna medlemsstat.
- e) Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren avser att marknadsföra endast en EU-baserad AIF-fond, men i olika medlemsstater, ska referensmedlemsstaten vara
- i) AIF-fondens hemmedlemsstat eller en av de medlemsstater där AIF-förvaltaren avser att aktivt marknadsföra AIF-fonden, om AIF-fonden är auktoriserad eller registrerad i en medlemsstat, eller
 - ii) en av de medlemsstater där AIF-förvaltaren avser att aktivt marknadsföra AIF-fonden, om AIF-fonden inte är auktoriserad eller registrerad i en medlemsstat.
- f) Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren avser att marknadsföra endast en icke EU-baserad AIF-fond men i olika medlemsstater, är referensmedlemsstaten en av dessa medlemsstater.
- g) Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren avser att marknadsföra flera EU-baserade AIF-fonder i unionen ska referensmedlemsstaten vara
- i) AIF-fondernas hemmedlemsstat eller den medlemsstat där AIF-förvaltaren avser att aktivt marknadsföra de flesta av dessa AIF-fonder, när samtliga dessa fonder är registrerade eller auktoriserade i samma medlemsstat,

- ii) den medlemsstat där AIF-förvaltaren avser att aktivt marknadsföra de flesta av dessa AIF-fonder, när dessa fonder inte är registrerade eller auktoriserade i samma medlemsstat.
- h) Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren avser att marknadsföra flera EU-baserade och icke EU-baserade AIF-fonder, eller flera icke EU-baserade AIF-fonder, i unionen, är referensmedlemsstaten den medlemsstat där AIF-förvaltaren avser att aktivt marknadsföra de flesta av dessa AIF-fonder.

I enlighet med de kriterier som anges i första stycket leden b, c i, e, f och g i, är flera referensmedlemsstater möjliga. I sådana fall ska medlemsstaterna kräva att icke EU-baserade AIF-förvaltare som avser att förvalta EU-baserade AIF-fonder utan att marknadsföra dem och/eller marknadsföra AIF-fonder som de förvaltar i unionen i enlighet med artikel 39 eller 40 lämnar in en begäran till de behöriga myndigheterna i samtliga medlemsstater som är möjliga referensmedlemsstater enligt kriterierna i de leden om att dessa sinsemellan avgör vilken som ska vara dess referensmedlemsstat. Dessa behöriga myndigheter ska inom en månad gemensamt besluta vilken som ska vara referensmedlemsstat för en sådan icke EU-baserad AIF-förvaltare. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat som utses som referensmedlemsstat ska utan onödigt dröjsmål informera den icke EU-baserade AIF-förvaltaren om detta. Om den icke EU-baserade AIF-förvaltaren inte vederbörligen informeras om de behöriga myndigheternas beslut inom sju dagar efter beslutet eller om de berörda behöriga myndigheterna inte har fattat beslut inom en period på en månad, får AIF-förvaltaren själv välja sin referensmedlemsstat på grundval av de kriterier som anges i denna punkt.

AIF-förvaltaren ska kunna styrka sina avsikter att bedriva aktiv marknadsföring i en viss medlemsstat genom att redogöra för sin marknadsföringsstrategi för de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som den har angivit.

5. Medlemsstaterna ska kräva att en icke EU-baserad AIF-förvaltare som avser att förvalta EU-baserade AIF-fonder utan att marknadsföra dem och/eller marknadsföra AIF-fonder som den förvaltar i unionen i enlighet med artikel 39 eller 40 lämnar in en begäran om auktorisation till sin referensmedlemsstat.

När de behöriga myndigheterna mottagit en ansökan om auktorisation ska de undersöka huruvida AIF-förvaltarens val av referensmedlemsstat uppfyller kriterierna i punkt 4. Om de behöriga myndigheterna anser att så inte är fallet ska de avslå den icke EU-baserade AIF-förvaltarens ansökan om auktorisation och förklara skälen till sitt avslag. Om de behöriga myndigheterna anser att kriterierna i punkt 4 är uppfyllda, ska de meddela Esma detta och begära att Esma avger ett råd avseende deras

utvärdering. I sitt meddelande till Esma ska de behöriga myndigheterna inkludera AIF-förvaltarens motivering av sitt val av referensmedlemsstat samt information om AIF-förvaltarens marknadsföringsstrategi.

Inom en månad efter att mottagit det meddelande som avses i andra stycket ska Esma avge ett råd till de berörda behöriga myndigheterna rörande deras utvärdering av huruvida valet av referensmedlemsstat uppfyller kriterierna i punkt 4. Esma ska ge ett negativt besked endast om den anser att kriterierna i punkt 4 inte är uppfyllda.

Den tidsfrist som avses i artikel 8.5 ska inte löpa under den tid som Esma genomför sin granskning enligt denna punkt.

Om de behöriga myndigheterna föreslår att auktorisation ska beviljas, i strid mot Esmas råd enligt tredje stycket, ska de informera Esma och ange sina skäl. Esma ska offentliggöra det faktum att de behöriga myndigheterna inte följer eller inte avser att följa dess råd. Esma får också, från fall till fall, besluta att offentliggöra de skäl som de behöriga myndigheterna anför för att inte följa detta råd. De behöriga myndigheterna ska få ett förhandsbesked om ett sådant offentliggörande.

Om de behöriga myndigheterna föreslår att auktorisation ska beviljas, i strid med Esmas råd enligt tredje stycket, och AIF-förvaltaren avser att marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonder som denne förvaltar i andra medlemsstater än referensmedlemsstaten, ska de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten också informera de behöriga myndigheterna i dessa medlemsstater om detta och ange sina skäl. I tillämpliga fall ska de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten också informera de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaterna för de AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltaren om detta och ange sina skäl.

6. Om en behörig myndighet i en medlemsstat har en avvikande åsikt om AIF-förvaltarens val av referensmedlemsstat får den berörda behöriga myndigheten hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

7. Utan hinder av punkt 8 ska auktorisation beviljas endast om följande villkor är uppfyllda:

- a) Referensmedlemsstaten har valts av AIF-förvaltaren enligt kriterierna i punkt 4 och stöds av en redogörelse för marknadsföringsstrategin, och de berörda behöriga myndigheterna har följt förfarandet i punkt 5.
- b) AIF-förvaltaren har utsett en rättslig representant som är etablerad i dess referensmedlemsstat.

- c) Den rättsliga representanten ska, tillsammans med AIF-förvaltaren, vara den icke EU-baserade AIF-förvaltarens kontaktperson för investerare i den berörda AIF-fonden, för Esma och för de behöriga myndigheterna vad gäller den verksamhet för vilken AIF-förvaltaren är auktoriserad i unionen, och ska åtminstone vara tillräckligt rustad för att sköta efterlevnadsfunktionen i enlighet med detta direktiv.
- d) Det finns lämpliga arrangemang för samarbete mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat, de behöriga myndigheterna i berörda EU-baserade AIF-fondernas hemmedlemsstater och tillsynsmyndigheten i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad för att säkerställa åtminstone ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att utföra sina uppgifter i enlighet med detta direktiv.
- e) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren är etablerad har inte tagits med i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier av FATF.
- f) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren är etablerad har undertecknat en överenskommelse med referensmedlemsstaten, som till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal.
- g) De behöriga myndigheternas effektiva utövande av sin tillsynsfunktion i enlighet med detta direktiv hindras inte av lagar och andra författningar som omfattar AIF-förvaltaren i ett tredjeland, eller av begränsningar av undersöknings- eller tillsynsbehörigheten för de behöriga myndigheterna i tredjelandet.
- Om en behörig myndighet i en annan medlemsstat har en avvikande åsikt om den bedömning som de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat gjort av tillämpningen av punkterna a–e och g i denna punkt får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.
- Då en behörig myndighet för en EU-baserad AIF-fond inte medverkar i de samarbetsarrangemang som krävs enligt led d i första stycket inom en rimlig tidsperiod, får de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten hänskjuta ärendet till Esma som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.
8. Auktorisationen ska ske i enlighet med kapitel II som i tillämpliga delar ska tillämpas med följande villkor:
- a) Den information som avses i artikel 7.2 ska kompletteras med
- i) AIF-förvaltarens motivering av sitt val av referensmedlemsstat enligt kriterierna i punkt 4, med information om marknadsföringsstrategin,
 - ii) en förteckning över de bestämmelser i direktivet som det är omöjligt för AIF-förvaltaren att följa, eftersom AIF-förvaltarens efterlevnad av dessa bestämmelser inte, i enlighet med punkt 2, skulle gå att förena med efterlevnaden av en tvingande bestämmelse i den lagstiftning som gäller för den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fond som marknadsförs i,
 - iii) skriftliga belägg, baserade på de tekniska standarder för tillsyn som Esma har utvecklat, för att den relevanta lagstiftningen i tredjelandet innehåller en regel som är likvärdig med de bestämmelser som det är omöjligt att följa, med samma regleringssyfte och som ger samma skyddsnivå för investerarna i AIF-fonden i fråga, och att AIF-förvaltaren följer denna likvärdiga regel, där dessa skriftliga belägg styrks av ett rättsligt utlåtande om att det föreligger en oförenlig tvingande bestämmelse i tredjelandets lagstiftning, inklusive en beskrivning av regleringssyftet och den typ av investerarskydd som eftersträvas, och
 - iv) namn på och plats där AIF-förvaltarens rättsliga representant är etablerad.
- b) Den information som avses i artikel 7.3 får begränsas till att gälla de EU-baserade AIF-fonder som AIF-förvaltaren avser att förvalta, och de AIF-fonder som AIF-förvaltaren förvaltar och avser att marknadsföra i unionen med ett marknadsföringspass.
- c) Artikel 8.1 a ska inte påverka tillämpningen av punkt 2 i den här artikeln.
- d) Artikel 8.1 e ska inte gälla.
- e) Artikel 8.5 andra stycket ska läsas som om den inbegriper en hänvisning till "den information som avses i artikel 37.8 a".

Om en behörig myndighet i en annan medlemsstat har en avvikande åsikt om den auktorisation som de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat har beviljat får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

9. Om de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten anser att AIF-förvaltaren kan åberopa punkt 2 för att undantas från kravet på efterlevnad av vissa bestämmelser i detta direktiv, ska de utan onödigt dröjsmål informera Esma om detta. De ska styrka denna utvärdering med den information som AIF-förvaltaren har lämnat i enlighet med punkt 8 a ii och iii.

Inom en månad efter att Esma mottagit det meddelande som avses i första stycket ska Esma ge råd till de berörda behöriga myndigheterna rörande tillämpningen av undantaget från kravet på efterlevnad av detta direktiv, som har sin grund i oförenlighet i enlighet med punkt 2. Rådet kan särskilt handla om huruvida villkoren för ett sådant undantag verkar vara uppfyllda, baserat på den information som AIF-förvaltaren lämnat i enlighet med punkt 8 a ii och iii och på tekniska standarder för tillsyn om likvärdighet. Esma ska sträva efter att bygga upp en gemensam europeisk tillsynskultur och enhetlig tillsynspraxis och se till att de behöriga myndigheterna använder ett enhetligt arbetssätt vid tillämpningen av denna punkt.

Den tidsfrist som avses i artikel 8.5 ska inte löpa under den tid som Esma genomför sin granskning i enlighet med denna punkt.

Om de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten föreslår att auktorisation ska beviljas, i strid med Esmas råd enligt andra stycket, ska de informera Esma och ange sina skäl. Esma ska offentliggöra det faktum att de behöriga myndigheterna inte följer eller inte avser att följa detta råd. Esma får också, från fall till fall, besluta att offentliggöra de skäl som de behöriga myndigheterna anför för att inte följa detta råd. De behöriga myndigheterna ska få ett förhandsbesked om ett sådant offentliggörande.

Om de behöriga myndigheterna föreslår att auktorisation ska beviljas, i strid med Esmas råd som avses i andra stycket, och AIF-förvaltaren avser att marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonder som denna förvaltar i andra medlemsstater än referensmedlemsstaten, ska de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten också informera de behöriga myndigheterna i dessa medlemsstater om detta och ange sina skäl.

Om en behörig myndighet i en annan medlemsstat har en avvikande åsikt om den bedömning som de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat gjort av tillämpningen av denna punkt får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

10. Referensmedlemsstatens behöriga myndigheter ska utan onödigt dröjsmål informera Esma om resultatet av det första auktorisationsförfarandet, om varje ändring av AIF-förvaltarens auktorisation och om eventuella återkallanden av auktorisation.

De behöriga myndigheterna ska informera Esma om de ansökningar om auktorisation som de har avslagit, med uppgifter om de AIF-förvaltare som har begärt auktorisation och skälen för avslag. Esma ska föra ett centralt register över dessa uppgifter, vilket på begäran ska göras tillgängligt för behöriga myndigheter. De behöriga myndigheterna ska behandla denna information konfidentiellt.

11. Fastställandet av referensmedlemsstaten ska inte påverkas av AIF-förvaltarens vidareutveckling av verksamheten i unionen. Om AIF-förvaltaren ändrar sin marknadsföringsstrategi inom två år efter sin ursprungliga auktorisation och denna ändring skulle ha påverkat valet av referensmedlemsstat om den förändrade marknadsföringsstrategin hade varit den ursprungliga marknadsföringsstrategin, ska AIF-förvaltaren emellertid informera de behöriga myndigheterna i den ursprungliga referensmedlemsstaten om denna ändring innan den genomförs och ange sin referensmedlemsstat i enlighet med kriterierna i punkt 4 och baserat på den nya strategin. AIF-förvaltaren ska motivera sitt val genom att meddela sin ursprungliga referensmedlemsstat sin nya marknadsföringsstrategi. Samtidigt ska AIF-förvaltaren tillhandahålla uppgifter om sin rättsliga representant, inklusive dess namn och den plats där den är etablerad. Den rättsliga representanten ska vara etablerad i den nya referensmedlemsstaten.

Den ursprungliga referensmedlemsstaten ska undersöka huruvida AIF-förvaltarens val av referensmedlemsstat i enlighet med första stycket är korrekt och ska meddela Esma resultatet av sin undersökning. Esma ska avge ett råd avseende de behöriga myndigheternas utvärdering. I sitt meddelande till Esma ska de behöriga myndigheterna inkludera AIF-förvaltarens motivering av sitt val av referensmedlemsstat samt information om AIF-förvaltarens nya marknadsföringsstrategi.

Inom en månad efter att ha mottagit det meddelande som avses i andra stycket ska Esma avge ett råd till de berörda behöriga myndigheterna rörande deras utvärdering. Esma ska ge ett negativt besked endast om kriterierna i punkt 4 inte är uppfyllda.

Efter att ha mottagit Esmas råd i enlighet med tredje stycket ska de behöriga myndigheterna i den ursprungliga referensmedlemsstaten informera den icke EU-baserade AIF-förvaltaren, dess ursprungliga rättsliga representant samt Esma om sitt beslut.

Om de behöriga myndigheterna i den ursprungliga referensmedlemsstaten instämmer i AIF-förvaltarens val ska de även informera de behöriga myndigheterna i den nya referensmedlemsstaten om förändringen. Den ursprungliga referensmedlemsstaten ska utan onödigt dröjsmål översända en kopia av auktorisations- och tillsynsdokumentationen beträffande AIF-förvaltaren till den nya referensmedlemsstaten. Från och med översändandet av auktorisations- och tillsynsdokumentationen ska de behöriga myndigheterna i den nya referensmedlemsstaten vara behöriga när det gäller auktorisation av och tillsyn över AIF-förvaltaren.

Om de behöriga myndigheternas slutliga utvärdering inte följer Esmas råd enligt tredje stycket ska följande gälla.

- a) De behöriga myndigheterna ska informera Esma om detta, med angivande av sina skäl. Esma ska offentliggöra det faktum att den behöriga myndigheten inte följer eller inte avser att följa dess råd. Esma får också, från fall till fall, besluta att offentliggöra de skäl som den behöriga myndigheten anför för att inte följa detta råd. De behöriga myndigheterna ska få ett förhandsbesked om ett sådant offentliggörande.
- b) Om AIF-förvaltaren marknadsför andelar eller aktier i AIF-fonder som denna förvaltar i andra medlemsstater än den ursprungliga referensmedlemsstaten, ska de behöriga myndigheterna i den ursprungliga referensmedlemsstaten informera de behöriga myndigheterna i dessa medlemsstater om detta och ange skäl. I tillämpliga fall ska de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten också informera de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaterna för de AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltaren om detta och ange skäl.

12. Om det inom två år från AIF-förvaltarens auktorisation genom den faktiska utvecklingen av AIF-förvaltarens verksamhet i unionen visar sig att den marknadsföringsstrategi som AIF-förvaltaren presenterade vid tidpunkten för auktorisationen inte följdes, att AIF-förvaltaren gjorde felaktiga påståenden om marknadsföringsstrategin eller om AIF-förvaltaren ändrar sin marknadsföringsstrategi utan att följa villkoren i punkt 11, ska de behöriga myndigheterna i den ursprungliga referensmedlemsstaten anmoda AIF-förvaltaren att välja en referensmedlemsstat på grundval av sin aktuella marknadsföringsstrategi. Det förfarande som anges i punkt 11 ska gälla i tillämpliga delar. Om AIF-förvaltaren inte rättar sig efter de behöriga myndigheternas begäran ska dessa återkalla auktorisationen.

Om AIF-förvaltaren ändrar sin marknadsföringsstrategi efter den period som avses i punkt 11 och avser att ändra referensmedlemsstat mot bakgrund av den nya marknadsföringsstrategin, får AIF-förvaltaren lämna in en begäran till de behöriga myndigheterna i den ursprungliga referensmedlemsstaten om att få ändra referensmedlemsstat. Det förfarande som anges i punkt 11 ska gälla i tillämpliga delar.

Om en behörig myndighet i en medlemsstat har en avvikande åsikt om utvärderingen beträffande valet av referensmedlemsstat får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

13. Eventuella tvister mellan AIF-förvaltarens behöriga myndigheter i referensmedlemsstaten och AIF-förvaltaren ska avgöras i enlighet med lagstiftningen i referensmedlemsstaten och under dess jurisdiktion.

Eventuella tvister mellan AIF-förvaltaren eller AIF-fonden och EU-baserade investerare i den berörda AIF-fonden ska avgöras i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat och under dess jurisdiktion.

14. Kommissionen ska anta genomförandeakter som specificerar de förfaranden som möjliga referensmedlemsstater ska följa när de sinsemellan avgör vilken som ska vara referensmedlemsstat, i enlighet med punkt 4 andra stycket. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 59.2.

15. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder om de samarbetsarrangemang som avses i punkt 7 d i syfte att utforma en gemensam ram för att underlätta upprättandet av samarbetsarrangemang med tredjeländer.

16. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel får Esma utarbeta riktlinjer för att fastställa villkoren för tillämpning av de åtgärder som antagits av kommissionen när det gäller de samarbetsarrangemang som avses i punkt 7 d.

17. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att fastställa minimiinnehåll i de samarbetsarrangemang som avses i punkt 7 d i syfte att tillse att de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten och de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaterna får tillräcklig information för att kunna utöva sina tillsyns- och utredningsbefogenheter enligt detta direktiv.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

18. För att säkerställa en enhetlig harmonisering av denna artikel ska Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att specificera förfarandena för samordning och utbyte av information mellan den behöriga myndigheten i referensmedlemsstaten och de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarnas värdmedlemsstater.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

19. I den händelse en behörig myndighet tillbakavisar en begäran om informationsutbyte i enlighet med den tekniska standard för tillsyn som avses i punkt 17, får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

20. I enlighet med artikel 29 i förordning (EU) nr 1095/2010 ska Esma främja ett effektivt bilateralt och multilateralt utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten för icke EU-baserade AIF-förvaltare och de behöriga myndigheterna i de berörda AIF-förvaltarens värdmedlemsstater med fullständig respekt för tillämpliga bestämmelser om konfidentialitet och uppgiftsskydd i relevant unionslagstiftning.

21. I enlighet med artikel 31 i förordning (EU) nr 1095/2010 ska Esma sköta den generella samordningen mellan den behöriga myndigheten i referensmedlemsstaten för icke EU-baserade AIF-förvaltare och de behöriga myndigheterna i de berörda AIF-förvaltarens värdmedlemsstater. Esma får särskilt

- a) underlätta informationsutbytet mellan de berörda behöriga myndigheterna,
- b) fastställa omfattningen av den information som den behöriga myndigheten i referensmedlemsstaten ska tillhandahålla de behöriga myndigheterna i de berörda värdmedlemsstaterna,
- c) vidta alla lämpliga åtgärder som krävs i situationer som kan äventyra finansmarknadernas funktionssätt i syfte att underlätta samordningen av åtgärder som vidtas av den behöriga myndigheten i referensmedlemsstaten och de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaterna i förhållande till icke-EU-baserade AIF-förvaltare.

22. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande för att fastställa form för och innehåll i den begäran som avses i punkt 12 andra stycket.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

23. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel ska Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn avseende följande:

- a) Det sätt på vilket AIF-förvaltaren måste följa kraven i detta direktiv, med beaktande av att AIF-förvaltaren är etablerad i ett tredjeland, och särskilt presentationen av den information som krävs i artiklarna 22–24.
- b) Under vilka förhållanden den lagstiftning som icke EU-baserade AIF-förvaltare eller icke EU-baserade AIF-fonder omfattas av anses innehålla en likvärdig regel med samma regleringssyfte och som ger de berörda investerarna samma skyddsnivå.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 38

Inbördes utvärdering av auktorisation av och tillsyn över icke EU-baserade AIF-förvaltare

1. Esma ska på årlig basis genomföra inbördes utvärderingar av de behöriga myndigheternas tillsynsverksamhet när det gäller auktorisation av och tillsyn över icke EU-baserade AIF-förvaltare enligt artiklarna 37, 39, 40 och 41, för att förstärka enhetligheten när det gäller resultatet av tillsynen, i enlighet med artikel 30 i förordning (EU) nr 1095/2010.

2. Esma ska senast den 22 juli 2013 utarbeta metoder för att objektivt bedöma och jämföra de myndigheter som utvärderas.

3. Analysen av den inbördes utvärderingen ska särskilt omfatta en utvärdering av

- a) graden av konvergens i tillsynspraxis när det gäller auktorisation av och tillsyn över icke EU-baserade AIF-förvaltare,
- b) i vilken utsträckning tillsynspraxisen leder till att målen i detta direktiv uppfylls,
- c) den effektivitet och grad av konvergens som uppnåtts när det gäller genomförandet av detta direktiv och dess genomförandeåtgärder samt de tekniska standarder för tillsyn och genomförande som Esma har utvecklat i enlighet med detta direktiv, inklusive administrativa åtgärder och sanktioner mot icke EU-baserade AIF-förvaltare när detta direktiv inte har följts.

4. Mot bakgrund av resultaten av den inbördes utvärderingen får Esma utfärda riktlinjer och rekommendationer i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1095/2010, för att etablera enhetlig, effektiv och ändamålsenlig tillsynspraxis avseende icke EU-baserade AIF-förvaltare.

5. De behöriga myndigheterna ska med alla tillgängliga medel söka följa dessa riktlinjer och rekommendationer.

6. Inom två månader efter utfärdandet av en riktlinje eller rekommendation, ska varje behörig myndighet bekräfta att den följer eller avser att följa denna riktlinje eller rekommendation. Om en behörig myndighet inte följer eller avser att inte följa riktlinjen eller rekommendationen, ska den informera Esma och ange skälen för detta.

7. Esma ska offentliggöra det faktum att en behörig myndighet inte följer eller avser att inte följa riktlinjen eller rekommendationen. Esma får också, från fall till fall, besluta att offentliggöra de skäl som den behöriga myndigheten anför för att inte följa riktlinjen eller rekommendationen. Den behöriga myndigheten ska få ett förhandsbesked om ett sådant offentliggörande.

8. I den rapport som avses i artikel 43.5 i förordning (EU) nr 1095/2010 ska Esmå informera Europaparlamentet, rådet och kommissionen om de riktlinjer och rekommendationer som har utfärdats i enlighet med denna artikel och ange vilka behöriga myndigheter som inte har följt dem samt redogöra för vilka åtgärder Esmå avser vidta för att se till att dessa behöriga myndigheter följer dess rekommendationer och riktlinjer i framtiden.

9. Kommissionen ska ta vederbörlig hänsyn till dessa rapporter vid sin översyn av detta direktiv i enlighet med artikel 69 och vid varje senare översyn som kan komma att genomföras.

10. Esmå ska offentliggöra den bästa praxis som kan fastställas utifrån dessa inbördes utvärderingar. Dessutom får alla andra resultat av inbördes utvärderingar offentliggöras, förutsatt att den behöriga myndighet som är föremål för en inbördes utvärdering ger sitt samtycke.

Artikel 39

Villkor för marknadsföring i unionen med marknadsföringspass av EU-baserade AIF-fonder som förvaltas av icke EU-baserade AIF-förvaltare

1. Medlemsstaterna ska se till att vederbörligen auktoriserade icke EU-baserade AIF-förvaltare med ett marknadsföringspass får marknadsföra andelar eller aktier i de EU-baserade AIF-fonder som de förvaltar till professionella investerare i unionen så snart som villkoren i denna artikel är uppfyllda.

2. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra andelar eller aktier i EU-baserade AIF-fonder i sin referensmedlemsstat ska AIF-förvaltaren lämna in en ansökan till de behöriga myndigheterna i sin referensmedlemsstat avseende varje EU-baserad AIF-fond som denna avser att marknadsföra.

Ansökan ska innehålla den dokumentation och information som anges i bilaga III.

3. Senast 20 arbetsdagar efter det att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat tagit emot en fullständig ansökan enligt punkt 2 ska de underrätta AIF-förvaltaren om huruvida denna inom medlemsstatens territorium får inleda marknadsföringen av den AIF-fond som angetts i den ansökan som avses i punkt 2. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat får hindra marknadsföringen av AIF-fonder endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonder strider mot eller kommer att strida mot detta direktiv eller om AIF-förvaltaren i övrigt inte följer eller kommer att följa detta direktiv. När beslutet är positivt får AIF-förvaltaren börja marknadsföra AIF-fonden i sin referensmedlemsstat från och med den dag som de behöriga myndigheterna meddelar detta.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska även informera Esmå och AIF-fondens behöriga myndigheter om att AIF-förvaltaren får börja marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonden i sin referensmedlemsstat.

4. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra andelar eller aktier i EU-baserade AIF-fonder i en annan medlemsstat än sin referensmedlemsstat ska AIF-förvaltaren lämna in en ansökan till de behöriga myndigheterna i sin referensmedlemsstat avseende varje EU-baserad AIF-fond som denna avser att marknadsföra.

Ansökan ska innehålla den dokumentation och information som anges i bilaga IV.

5. Senast 20 arbetsdagar efter det att de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten tagit emot en fullständig ansökan enligt punkt 4 ska de överlämna denna fullständiga information till de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där AIF-fondens andelar eller aktier är avsedda att marknadsföras. Detta överlämnande ska äga rum endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden följer och kommer att följa detta direktiv och AIF-förvaltaren i övrigt följer detta direktiv.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska bifoga en förklaring om att AIF-förvaltaren i fråga är auktoriserad att förvalta AIF-fonder med en särskild investeringsstrategi.

6. Efter att ha överlämnat handlingarna ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat utan dröjsmål meddela AIF-förvaltaren att så har skett. AIF-förvaltaren får börja marknadsföra AIF-fonden i AIF-förvaltarens berörda värdmedlemsstater från och med dagen för detta meddelande.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska även informera Esmå och AIF-fondens behöriga myndigheter om att AIF-förvaltaren får börja marknadsföra AIF-fondens andelar eller aktier i sina värdmedlemsstater.

7. De arrangemang som avses i led h i bilaga IV ska omfattas av lagstiftningen och tillsynen i AIF-förvaltarens värdmedlemsstater.

8. Medlemsstaterna ska se till att AIF-förvaltarens ansökan enligt punkt 4 och förklaringen enligt punkt 5 är avfattade på ett språk som är brukligt i internationella finansmarknader.

Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter godkänner att de handlingar som avses i punkt 6 överförs och arkiveras på elektronisk väg.

9. Vid varje väsentlig ändring av någon av de uppgifter som meddelats i enlighet med punkterna 2 och/eller 4 ska AIF-förvaltaren skriftligen meddela de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten senast en månad innan en planerad ändring genomförs, eller omedelbart efter det att en oplanerad ändring ägt rum.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med i detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat utan onödigt dröjsmål informera AIF-förvaltaren om att denna inte får genomföra ändringen.

Om den planerade ändringen genomförs trots vad som anges i första och andra stycket eller om en oplanerad ändring har skett och detta innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre är förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre efterlever detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat vidta alla nödvändiga åtgärder i enlighet med artikel 46, vid behov även ett uttryckligt förbud mot marknadsföring av AIF-fonden.

Om ändringarna är godtagbara, eftersom de inte påverkar förenligheten med detta direktiv vad avser AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden eller AIF-förvaltarens efterlevnad av detta direktiv i övrigt, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat utan dröjsmål informera Esma när ändringarna innebär att vissa AIF-fonder inte längre marknadsförs eller att ytterligare AIF-fonder marknadsförs samt i tillämpliga fall informera de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaterna om dessa ändringar

10. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande för att fastställa

- a) form och innehåll för en mall för den anmälan som avses i punkterna 2 och 4,
- b) form och innehåll för en mall för den förklaring som avses i punkt 5,
- c) form för det överlämnande som avses i punkt 5, och
- d) form för det skriftliga meddelande som avses i punkt 9,

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

11. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 43.1 ska medlemsstaterna kräva att AIF-fonder som förvaltas och marknadsförs av AIF-förvaltare endast marknadsförs till professionella investerare.

Artikel 40

Villkor för marknadsföring i unionen med marknadsföringspass av icke EU-baserade AIF-fonder som förvaltas av icke EU-baserade AIF-förvaltare

1. Medlemsstaterna ska se till att vederbörligen auktoriserade icke EU-baserade AIF-förvaltare med ett marknadsföringspass får marknadsföra andelar eller aktier i de icke EU-baserade AIF-fonder som de förvaltar till professionella investerare i unionen så snart som villkoren i denna artikel är uppfyllda.

2. Utöver kraven i detta direktiv beträffande EU-baserade AIF-förvaltare ska icke EU-baserade AIF-förvaltare uppfylla följande villkor:

- a) Det ska finnas lämpliga arrangemang för samarbete mellan de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat och tillsynsmyndigheten i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad för att åtminstone säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att utföra sina uppgifter i enlighet med detta direktiv.
- b) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har inte tagits med i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier av FATF.
- c) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har undertecknat en överenskommelse med referensmedlemsstaten och med varje annan medlemsstat där andelarna eller aktierna i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, vilket till fullo uppfyller normerna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inklusive eventuella multilaterala skatteavtal.

Om en behörig myndighet i en annan medlemsstat har en avvikande åsikt om den bedömning som de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat gjort beträffande tillämpningen av leden a och b i första stycket, får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

3. AIF-förvaltaren ska överlämna en anmälan till de behöriga myndigheterna i sin referensmedlemsstat för varje icke EU-baserad AIF-fond som den avser att marknadsföra i sin referensmedlemsstat.

Anmälan ska innehålla den dokumentation och information som anges i bilaga III.

4. Senast 20 arbetsdagar efter det att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat tagit emot en fullständig anmälan enligt punkt 3 ska de underrätta AIF-förvaltaren om huruvida denna inom medlemsstatens territorium får inleda marknadsföringen av den AIF-fond som angetts i den anmälan som avses i punkt 3. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat får endast hindra marknadsföringen av AIF-fonden om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden strider mot eller kommer att strida mot detta direktiv eller om AIF-förvaltaren i övrigt inte följer eller kommer att följa detta direktiv. När beslutet är positivt får AIF-förvaltaren börja marknadsföra AIF-fonden i sin referensmedlemsstat från och med den dag som de behöriga myndigheterna meddelar detta.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska även informera Esmas om att AIF-förvaltaren får börja marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonden i sin referensmedlemsstat.

5. Om AIF-förvaltaren avser att marknadsföra aktier eller andelar i icke EU-baserade AIF-fonder även i en annan medlemsstat än sin referensmedlemsstat ska AIF-förvaltaren lämna in en anmälan till de behöriga myndigheterna i sin referensmedlemsstat avseende varje icke EU-baserad AIF-fond som denna avser att marknadsföra.

Anmälan ska innehålla den dokumentation och information som anges i bilaga IV.

6. Senast 20 arbetsdagar efter det att de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten tagit emot en fullständig anmälan enligt punkt 5 ska de överlämna denna fullständiga anmälan till de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där AIF-fondens andelar eller aktier är avsedda att marknadsföras. Detta överlämnande kommer att äga rum endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden följer och kommer att följa detta direktiv och AIF-förvaltaren i övrigt följer detta direktiv.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska bifoga en förklaring om att AIF-förvaltaren i fråga är auktoriserad att förvalta AIF-fonder med en särskild investeringsstrategi.

7. Efter att ha överlämnat anmälningshandlingarna ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat utan dröjsmål meddela AIF-förvaltaren att så har skett. AIF-förvaltaren får börja marknadsföra AIF-fonden i AIF-förvaltarens berörda värdmedlemsstater från och med dagen för detta meddelande.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska även informera Esmas om att AIF-förvaltaren får börja marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonden i sina värdmedlemsstater.

8. De arrangemang som avses i led h i bilaga IV ska omfattas av lagstiftningen och tillsynen i AIF-förvaltarens värdmedlemsstater, i de fall då dessa medlemsstater är andra än referensmedlemsstatens.

9. Medlemsstaterna ska se till att AIF-förvaltarens anmälan enligt punkt 5 och förklaringen enligt punkt 6 är avfattade på ett språk som är brukligt i internationella finanskretsar.

Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter godkänner att de handlingar som avses i punkt 6 överförs och arkiveras på elektronisk väg.

10. Vid varje väsentlig ändring av någon av de uppgifter som meddelats i enlighet med punkt 3 eller 5 ska AIF-förvaltaren

skriftligen meddela de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten senast en månad innan en planerad ändring genomförs, eller omedelbart efter en oplanerad ändring.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat utan onödigt dröjsmål informera AIF-förvaltaren om att denna inte får genomföra ändringen.

Om den planerade ändringen genomförs trots vad som anges i första och andra stycket eller om en oplanerad ändring har skett och detta innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre är förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre efterlever detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat vidta alla lämpliga åtgärder i enlighet med artikel 46, vid behov även ett uttryckligt förbud mot marknadsföring av AIF-fonden.

Om ändringarna är godtagbara, eftersom de inte påverkar förenligheten med detta direktiv vad avser AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden eller AIF-förvaltarens efterlevnad av detta direktiv i övrigt, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat utan dröjsmål informera Esmas när ändringarna innebär att vissa AIF-fonder inte längre marknadsföras eller att ytterligare AIF-fonder marknadsföras samt i tillämpliga fall informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstater om dessa ändringar.

11. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder med avseende på de samarbetsarrangemang som avses i punkt 2 a i syfte att utforma en gemensam ram för att underlätta inrättandet av sådana samarbetsarrangemang med tredjeländer.

12. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel får Esmas utarbeta riktlinjer för att fastställa villkoren för tillämpning av de åtgärder som antagits av kommissionen när det gäller de samarbetsarrangemang som avses i punkt 2 a.

13. Esmas ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att fastställa minimiinhållet i de samarbetsarrangemang som avses i punkt 2 a i syfte att tillse att de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten och de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaterna får tillräcklig information för att kunna utöva sina tillsyns- och utredningsbefogenheter enligt detta direktiv.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

14. För att säkerställa en enhetlig harmonisering av denna artikel ska Esmas utarbete förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att specificera förfarandena för samordning och utbyte av information mellan den behöriga myndigheten i referensmedlemsstaten och de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarnas värdmedlemsstater.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

15. I den händelse en behörig myndighet tillbakavisar en begäran om informationsutbyte i enlighet med vad som anges i de tekniska standarder för tillsyn som avses i punkt 14, får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esmas, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

16. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esmas utarbete förslag till tekniska standarder för genomförande för att fastställa

- a) form och innehåll för en mall för den anmälan som avses i punkterna 3 och 5,
- b) form och innehåll för en mall för den förklaring som avses i punkt 6,
- c) form för det överlämnande som avses i punkt 6, och
- d) form för det skriftliga meddelande som avses i punkt 10.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

17. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 43.1 ska medlemsstaterna kräva att AIF-fonder som förvaltas och marknadsförs av AIF-förvaltare endast marknadsförs till professionella investerare.

Artikel 41

Villkor för icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning av AIF-fonder som är etablerade i andra medlemsstater än referensmedlemsstaten

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att auktoriserade icke EU-baserade AIF-förvaltare får förvalta EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat än deras referensmedlemsstat, antingen direkt eller genom inrättande av en filial, förutsatt att AIF-förvaltarnas auktorisation avser den aktuella kategorin av AIF-fonder.

2. Alla icke EU-baserade AIF-förvaltare som för första gången avser att förvalta EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat än deras referensmedlemsstat ska informera de behöriga myndigheterna i sin referensmedlemsstat om följande:

- a) Den medlemsstat där de avser att direkt förvalta AIF-fonden eller inrätta en filial.
- b) En verksamhetsplan som bland annat innehåller uppgift om de tjänster de avser att utföra och vilka AIF-fonder de avser att förvalta.

3. Om en icke EU-baserad AIF-förvaltare avser att inrätta en filial ska den, utöver vad som anges i punkt 2, lämna uppgift om följande:

- a) Filialens organisatoriska struktur.
- b) En adress i AIF-fondens hemmedlemsstat där handlingar kan erhållas.
- c) Namn och kontaktuppgifter för de personer som ansvarar för ledningen av filialen.

4. Senast en månad efter det att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat tagit emot fullständiga handlingar enligt punkt 2, eller senast två månader efter att de tagit emot fullständiga handlingar enligt punkt 3, ska de överlämna denna information till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat. Detta överlämnande ska äga rum endast om AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden följer och kommer att följa detta direktiv och AIF-förvaltaren i övrigt följer detta direktiv.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska bifoga en förklaring om att AIF-förvaltaren i fråga har auktoriserats av dem.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska omedelbart informera AIF-förvaltaren om överlämnandet. Efter att ha tagit emot detta meddelande får AIF-förvaltaren börja tillhandahålla tjänster i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat ska även informera Esmas om att AIF-förvaltaren får börja förvalta AIF-fonden i sina värdmedlemsstater.

5. AIF-förvaltarens värdmedlemsstat får inte ålägga den berörda AIF-förvaltaren några ytterligare krav i fråga om förhållanden som omfattas av detta direktiv.

6. Vid varje ändring av den information som meddelats i enlighet med punkt 2 och, i förekommande fall punkt 3, ska AIF-förvaltaren skriftligen informera de behöriga myndigheterna i sin referensmedlemsstat om denna ändring senast en månad innan en planerad ändring genomförs, eller omedelbart efter det att en oplanerad ändring har ägt rum.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre skulle vara förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre skulle efterleva detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i referensmedlemsstaten utan onödigt dröjsmål informera AIF-förvaltaren om att denne inte får genomföra ändringen.

Om en planerade ändringen genomförs trots vad som anges i första och andra stycket eller om en oplanerad ändring har skett och detta innebär att AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden inte längre är förenlig med detta direktiv, eller att AIF-förvaltaren i övrigt inte längre efterlever i detta direktiv, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat vidta alla lämpliga åtgärder i enlighet med artikel 46, vid behov även ett uttryckligt förbud mot marknadsföring av AIF-fonden.

Om ändringarna är godtagbara, eftersom de inte påverkar förenligheten med detta direktiv vad avser AIF-förvaltarens förvaltning av AIF-fonden eller AIF-förvaltarens efterlevnad av detta direktiv i övrigt, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens referensmedlemsstat utan onödigt dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstater om dessa ändringar.

7. För att säkerställa en konsekvent harmonisering av denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera vilka uppgifter som ska anmälas i enlighet med punkterna 2 och 3.

Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

8. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor för denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för överlämnandet av uppgifter i enlighet med punkterna 2 och 3.

Kommissionen ges befogenhet att anta de förslag till tekniska genomförandestandarder som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 42

Villkor för marknadsföring i medlemsstaterna utan marknadsföringspass av AIF-fonder som förvaltas av icke EU-baserade AIF-förvaltare

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 37, 39 och 40 får medlemsstaterna tillåta icke EU-baserade AIF-förvaltare att till professionella investerare, endast på deras territorium, marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonder som de förvaltar, förutsatt att minst följande villkor är uppfyllda:

- a) Den icke EU-baserade AIF-förvaltaren efterlever artiklarna 22, 23 och 24 för varje AIF-fond som den marknadsför i enlighet med denna artikel och artiklarna 26–30 när en AIF-fond som marknadsförs enligt denna artikel omfattas av tillämpningsområdet för artikel 26.1. De behöriga myndigheter och investerare i AIF-fonder som avses i dessa artiklar ska anses vara myndigheter och investerare i de medlemsstater där AIF-fonden marknadsförs.
- b) Det finns lämpliga arrangemang för samarbete, som syftar till övervakning av systemriskerna och som är i linje med internationella standarder, mellan de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där AIF-fonderna marknadsförs och i förekommande fall den EU-baserade AIF-fondens behöriga myndigheter och tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren är etablerad och i förekommande fall tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad, i syfte att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna i fråga att fullgöra sina uppgifter enligt detta direktiv.
- c) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har inte tagits med i förteckningen över icke-samarbetsvilliga länder och territorier av FATF.

Då en behörig myndighet för en EU-baserad AIF-fond inte medverkar i de samarbetsarrangemang som krävs enligt första stycket punkt b inom en rimlig tidsperiod, får de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten där AIF-fonden är avsedd att marknadsföras hänskjuta ärendet till Esma som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

2. Medlemsstaterna får införa striktare bestämmelser för den icke EU-baserade AIF-förvaltaren när det gäller marknadsföring av andelar eller aktier i AIF-fonder till investerare på deras territorier i enlighet med denna artikel.

3. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder med avseende på de samarbetsarrangemang som avses i punkt 1 i syfte att utforma en gemensam ram för att underlätta inrättandet av sådana samarbetsarrangemang med tredjeländer.

4. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel ska Esma utarbeta riktlinjer för att fastställa villkoren för tillämpning av de åtgärder som antagits av kommissionen när det gäller de samarbetsarrangemang som avses i punkt 1.

KAPITEL VIII

MARKNADSFÖRING TILL ICKE-PROFESSIONELLA INVESTERARE

Artikel 43

AIF-förvaltares marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra instrument i unionsrätten, får medlemsstaterna tillåta AIF-förvaltare att till icke-professionella investerare på sitt territorium marknadsföra andelar eller aktier i de AIF-fonder som de förvaltar i enlighet med detta direktiv, oavsett om AIF-fonderna marknadsförs inom medlemsstaten eller över nationsgränserna och om de är EU-baserade eller icke EU-baserade.

I sådana fall får medlemsstaterna införa striktare krav på AIF-förvaltarna eller AIF-fonden än de krav som gäller för AIF-fonder som marknadsförs till professionella investerare på deras territorium i enlighet med detta direktiv. Medlemsstaterna får dock inte införa strängare eller ytterligare krav på EU-baserade AIF-fonder som är etablerade i en annan medlemsstat och marknadsförs över nationsgränserna än på AIF-fonder som marknadsförs inom medlemsstaten.

2. Medlemsstater som tillåter marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare inom sina territorier ska senast den 22 juli 2014 informera kommissionen och Esma om

- a) vilka slag av AIF-fonder som AIF-förvaltare får marknadsföra till icke-professionella investerare inom deras territorium,
- b) eventuella ytterligare krav som medlemsstaten i fråga ställer för marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare.

Medlemsstaterna ska också underrätta kommissionen och Esma om alla senare ändringar med avseende på första stycket.

KAPITEL IX

BEHÖRIGA MYNDIGHETER

AVSNITT 1

Utseende, befogenheter och prövningsförfaranden

Artikel 44

Utseende av behöriga myndigheter

Medlemsstaterna ska utse de behöriga myndigheter som ska utföra de uppgifter som föreskrivs i detta direktiv.

De ska underrätta Esma och kommissionen om detta och i förekommande fall om hur ansvaret fördelats.

De behöriga myndigheterna ska vara offentliga myndigheter.

Medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna, i förekommande fall på grundval av riktlinjer som fastställts av Esma, inrättar lämpliga metoder för att övervaka att AIF-förvaltare uppfyller sina förpliktelser enligt detta direktiv.

Artikel 45

De behöriga myndigheternas ansvarsområden i medlemsstaterna

1. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska ansvara för tillsynen över AIF-förvaltaren oavsett om AIF-förvaltaren förvaltar och/eller marknadsför AIF-fonder i en annan medlemsstat eller ej, vilket inte ska påverka tillämpningen av de bestämmelser i detta direktiv som överlåter ansvaret för tillsynen på de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat.

2. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat ska ansvara för att övervaka en AIF-förvaltares efterlevnad av artiklarna 12 och 14 när AIF-förvaltaren förvaltar och/eller marknadsför AIF-fonder genom en filial i den medlemsstaten.

3. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat får kräva att en AIF-förvaltare som förvaltar eller marknadsför AIF-fonder i denna värdmedlemsstat, oavsett om detta sker genom en filial eller ej, ska lämna den information som behövs för tillsynen av att AIF-förvaltaren följer tillämpliga bestämmelser.

Dessa krav får dock inte vara strängare än de som AIF-förvaltarens värdmedlemsstat ställer på AIF-förvaltare för vilka den är hemmedlemsstat för övervakningen av deras efterlevnad av samma regler.

4. Om de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat konstaterar att en AIF-förvaltare som förvaltar och/eller marknadsför AIF-fonder på dess territorium, oavsett om detta sker genom en filial eller inte, överträder en av de regler i fråga om vilka de är skyldiga att övervaka efterlevnaden, ska dessa myndigheter kräva att den berörda AIF-förvaltaren upphör med överträdelsen och underrätta de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten om detta.

5. Om den berörda AIF-förvaltaren vägrar att förse de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten med information som omfattas av deras ansvarsområde, eller underlåter att vidta nödvändiga åtgärder för att den överträdelse som avses i punkt 4 ska upphöra, ska de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat informera de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat om detta. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska snarast

- a) vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att den berörda AIF-förvaltaren tillhandahåller den information som begärts av värmedlemsstatens behöriga myndigheter enligt punkt 3, alternativt upphör med den överträdelse som avses i punkt 4.
- b) begära att få den information som krävs från de relevanta tillsynsmyndigheterna i tredjeländer.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltaren värmedlemsstat ska underrättas om vilken typ av åtgärder som avses i led a som vidtas.

6. Om AIF-förvaltaren, trots de åtgärder som de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltaren hemmedlemsstat vidtagit enligt punkt 5 eller på grund av att dessa åtgärder visar sig vara otillräckliga eller inte är tillgängliga i medlemsstaten i fråga, fortsätter att vägra att tillhandahålla den information som begärts av värmedlemsstatens behöriga myndigheter enligt punkt 3, eller fortsätter att överträda de lagar eller andra författningar som avses i punkt 4 och som är i kraft i värmedlemsstaten, får de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltaren värmedlemsstat, efter att ha underrättat de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltaren hemmedlemsstat, vidta lämpliga åtgärder, inbegripet de som avses i artiklarna 46 och 48, för att förhindra eller beivra ytterligare överträdelser och i den mån det är nödvändigt hindra AIF-förvaltaren från att inleda fler transaktioner i sin värmedlemsstat. Om den uppgift som utförts i AIF-förvaltaren värmedlemsstat är förvaltning av AIF-fonder, kan värmedlemsstaten kräva att AIF-förvaltaren upphör med att förvalta dessa AIF-fonder.

7. Om de behöriga myndigheterna i en AIF-förvaltare värmedlemsstat har klara och verifierbara skäl att anta att AIF-förvaltaren inte fullgör de skyldigheter som följer av de regler i fråga om vilka de inte är skyldiga att övervaka efterlevnaden, ska de anmäla dessa iakttagelser till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltaren hemmedlemsstat som ska vidta lämpliga åtgärder, inklusive, om så krävs, begära ytterligare information från relevanta tillsynsmyndigheter i tredjeländer.

8. Om AIF-förvaltaren, trots de åtgärder som vidtagits av de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltaren hemmedlemsstat, eller på grund av att åtgärderna visar sig vara otillräckliga, eller på grund av att AIF-förvaltaren hemmedlemsstat inte agerar inom en rimlig tid, fortsätter att handla på ett sätt som tydligt skadar den berörda AIF-fondens investerarens intressen eller marknadens finansiella stabilitet eller integritet i AIF-förvaltaren värmedlemsstat, får de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltaren värmedlemsstat, efter att ha informerat de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltaren hemmedlemsstat, vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda den berörda AIF-fondens investerare och marknadens finansiella stabilitet och integritet i värmedlemsstaten, samt även beakta möjligheten att hindra den berörda AIF-förvaltaren från att fortsätta marknadsföringen av andelar eller aktier i den berörda AIF-fonden i värmedlemsstaten.

9. Det förfarande som föreskrivs i punkterna 7 och 8 ska även tillämpas i det fall då värmedlemsstatens behöriga myndigheter har klara och verifierbara skäl att inte samtycka till referensmedlemsstatens auktorisering av en icke EU-baserad AIF-förvaltare.

10. Om de berörda behöriga myndigheterna har en avvikande åsikt om någon av de åtgärder som vidtagits av en behörig myndighet i enlighet med punkterna 4–9, får de hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

11. Esma ska vid behov främja förhandlingarna om och inrättandet av de samarbetsarrangemang mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och tillsynsmyndigheter i tredjeländer som krävs enligt detta direktiv.

Artikel 46

De behöriga myndigheternas befogenheter

1. De berörda myndigheterna ska ges alla de tillsyns- och utredningsbefogenheter som de behöver för att utföra sina uppgifter. Dessa befogenheter ska utövas på något av följande sätt:

- a) Direkt.
 - b) I samarbete med andra myndigheter.
 - c) På eget ansvar genom delegering till enheter till vilka uppgifter har delegerats.
 - d) Genom ansökan hos de behöriga rättsliga myndigheterna.
2. De behöriga myndigheterna ska ha befogenhet att
- a) få tillgång till alla dokument i vilken form som helst och få en kopia av dem,
 - b) begära upplysningar från vilken person som helst med anknytning till AIF-förvaltaren verksamhet eller AIF-fonden och vid behov kalla in och fråga ut en person för att inhämta upplysningar,
 - c) utföra kontroller på plats med eller utan förannmälan,
 - d) begära befintliga uppgifter om tele- och datatrafik,
 - e) kräva att varje form av agerande som strider mot bestämmelser som fastställts vid genomförandet av detta direktiv upphör,
 - f) begära att tillgångar fryses eller beslagtas,
 - g) begära ett tillfälligt förbud mot yrkesverksamhet,

- h) begära uppgifter från auktoriserade AIF-förvaltare, förvaringsinstitut eller revisorer,
- i) vidta varje slag av åtgärd för att se till att AIF-förvaltare eller förvaringsinstitut fortsätter att uppfylla de krav i detta direktiv som är tillämpliga på dem,
- j) i andelsägarnas eller allmänhetens intresse begära att emission, återköp eller inlösen av andelar tillfälligt avbryts,
- k) återkalla en AIF-förvaltares eller ett förvaringsinstituts auktorisation,
- l) överlämna ärenden till åtal, eller
- m) begära att revisorer eller sakkunniga utför kontroller eller utredningar.

3. Om referensmedlemsstatens behöriga myndigheter anser att en auktoriserad icke EU-baserad AIF-förvaltare underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt detta direktiv ska de snarast möjligt och på ett tydligt sätt underrätta Esmas om detta.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna ges nödvändiga befogenheter att vidta alla åtgärder som krävs för att se till att marknaderna fungerar korrekt i händelse av att en eller flera AIF-fonders verksamheter på en marknad för finansiella instrument skulle kunna äventyra den marknadens korrekta funktion.

Artikel 47

Esmas befogenheter och behörighet

1. Esmas får fastställa och regelbundet se över riktlinjerna för medlemsstaternas behöriga myndigheter när det gäller utövandet av deras auktorisationsbefogenheter och när det gäller de behöriga myndigheternas rapporteringsskyldigheter enligt detta direktiv.

Esmas ska dessutom ha de befogenheter som krävs, inbegripet de som beskrivs i artikel 48.3, för att utföra sina uppgifter enligt detta direktiv.

2. Tystnadsplikt ska gälla alla personer som arbetar eller har arbetat för Esmas, för de behöriga myndigheterna eller för personer till vilken Esmas har delegerat uppgifter, inklusive av Esmas anlitade revisorer och sakkunniga. Information som omfattas av tystnadsplikt får inte lämnas ut till annan person eller myndighet, utom när så krävs i samband med rättsliga förfaranden.

3. All information som utbyts enligt detta direktiv mellan Esmas, behöriga myndigheter och EBA, Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), upprättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010⁽¹⁾ och ESRB ska anses omfattas av tystnadsplikt, utom då Esmas eller den berörda behöriga myndigheten eller annan berörd myndighet eller annat berört organ när informationen lämnas anger att informationen får lämnas ut eller om detta krävs i samband med rättsliga förfaranden.

4. I enlighet med artikel 9 i förordning (EU) nr 1095/2010 får Esmas, när samtliga villkor i punkt 5 är uppfyllda, begära att den behöriga myndigheten eller de behöriga myndigheterna vidtar någon av följande åtgärder när så är lämpligt:

a) Förbud mot marknadsföring i unionen av andelar eller aktier i AIF-fonder som förvaltas av icke EU-baserade AIF-förvaltare eller av icke EU-baserade AIF-fonder som förvaltas av EU-baserade AIF-förvaltare utan den auktorisation som krävs enligt artikel 37 eller den anmälan som krävs enligt artiklarna 35, 39 och 40 eller utan tillstånd från de behöriga medlemsstaterna att göra detta i enlighet med artikel 42.

b) Införa restriktioner för icke EU-baserade AIF-förvaltare avseende förvaltningen av AIF-fonder när det föreligger alltför hög gränsöverskridande riskkoncentration på en särskild marknad.

c) Införa restriktioner för icke EU-baserade AIF-förvaltare avseende förvaltningen av AIF-fonder när deras verksamhet skulle kunna utgöra en viktig källa till motpartsrisk för ett kreditinstitut eller andra systemviktiga institut.

5. Esmas får fatta ett beslut enligt punkt 4 och med förbehåll för kraven i punkt 6 om båda följande villkor är uppfyllda:

a) Det föreligger ett väsentligt hot, som har uppstått genom eller förvärrats av AIF-förvaltares verksamheter, mot finansmarknadens korrekta funktion och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av det finansiella systemet i unionen, och det rör sig om en situation med gränsöverskridande effekter.

b) Den relevanta behöriga myndigheten eller de relevanta behöriga myndigheterna har inte vidtagit åtgärder för att ta itu med hotet, eller de åtgärder som vidtagits har varit otillräckliga för att hantera hotet.

6. De åtgärder som vidtas av den behöriga myndigheten eller de behöriga myndigheterna enligt punkt 4 ska

⁽¹⁾ EUT L 331, 15.12.2010, s. 48.

- a) effektivt ta itu med hotet mot finansmarknadens korrekta funktion och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av det finansiella systemet i unionen eller avsevärt förbättra de behöriga myndigheternas förmåga att övervaka hotet,
- b) inte framkalla risk för regelarbitrage,
- c) inte inverka negativt på finansmarknadernas effektivitet, inklusive minskning av likviditeten på dessa marknader eller uppkomsten av osäkerhet för marknadsaktörerna, på ett sätt som inte är proportionellt mot åtgärdernas positiva effekter.

7. Innan Esma begär att den behöriga myndigheten ska vidta eller förnya en åtgärd som avses i punkt 4, ska den, vid behov, höra ESRB och andra relevanta myndigheter.

8. Esma ska underrätta de behöriga myndigheterna i de icke EU-baserade AIF-förvaltarens referensmedlemsstater och de behöriga myndigheterna i de berörda icke EU-baserade AIF-förvaltarens värdmedlemsstater om beslutet att anmoda den behöriga myndigheten eller de behöriga myndigheterna att vidta eller förnya sådana åtgärder som avses i punkt 4. Meddelandet ska minst innehålla följande uppgifter:

- a) AIF-förvaltaren och de verksamheter för vilka åtgärderna gäller samt deras varaktighet.
- b) Skälen till varför Esma anser att det är nödvändigt att vidta åtgärderna enligt de villkor och krav som anges i denna artikel, inbegripet de bevis som utgör underlag för skälen.

9. Esma ska med lämpliga mellanrum och minst var tredje månad se över de åtgärder som den har vidtagit enligt punkt 4. Om en åtgärd inte förnyas efter tremånadsperioden ska den automatiskt upphöra att gälla. Punkterna 5–8 ska tillämpas vid förnyelse av åtgärder.

10. De behöriga myndigheterna i den berörda icke EU-baserade AIF-förvaltarens referensmedlemsstat får uppmana Esma att ompröva sitt beslut. Förfarandet i artikel 44.1 andra stycket i förordning (EU) nr 1095/2010 ska tillämpas.

Artikel 48

Administrativa sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om tillämpliga åtgärder och sanktioner för överträdelse av de nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och vidta alla åtgärder som krävs för att se till att bestämmelserna efterlevs. Utan att det påverkar förfarandena för återkallande av auktorisation eller medlemsstaternas rätt att besluta om straffrättsliga sanktioner, ska medlemsstaterna i enlighet med sin nationella lagstiftning sörja för att lämpliga administrativa åtgärder kan

vidtas mot, eller administrativa sanktioner beslutas för, ansvariga personer när bestämmelser som antagits vid genomförandet av detta direktiv inte har följts. Medlemsstaterna ska se till att åtgärderna är effektiva, proportionella och avskräckande.

2. Medlemsstaterna ska föreskriva att de behöriga myndigheterna får för allmänheten redovisa varje åtgärd eller sanktion till följd av överträdelser av de bestämmelser som antas vid genomförandet av detta direktiv, om inte denna redovisning allvarligt skulle äventyra finansmarknaderna, skada investerarnas intressen eller åsamka de berörda parterna oproportionerlig skada.

3. Esma ska utarbeta en årsrapport om tillämpningen av administrativa åtgärder och beslut om sanktioner i samband med överträdelser av de bestämmelser som antagits i de olika medlemsstaterna vid genomförandet av detta direktiv. De behöriga myndigheterna ska tillhandahålla Esma de uppgifter som behövs för detta ändamål.

Artikel 49

Rätt att överklaga

1. De behöriga myndigheterna ska skriftligen motivera beslut att inte bevilja eller att återkalla AIF-förvaltarens auktorisation att förvalta och/eller marknadsföra AIF-fonder, eller andra beslut med negativ innebörd som fattas vid genomförandet av de åtgärder som antas för tillämpningen av detta direktiv, samt underrätta sökandena om skälen.

2. Medlemsstaterna ska föreskriva att alla beslut som fattats med stöd av lagar och andra författningar som har antagits i enlighet med detta direktiv är väl motiverade och kan prövas i domstol.

Rätt till domstolsprövning ska även finnas i det fall att beslut om auktorisation inte har fattats inom sex månader efter det att en ansökan som innehåller alla begärda uppgifter har lämnats in.

AVSNITT 2

Samarbete mellan olika behöriga myndigheter

Artikel 50

Skyldighet att samarbeta

1. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska alltid då så är nödvändigt samarbeta med varandra och med Esma och ESRB under utförandet av sina uppgifter enligt detta direktiv och utövandet av sina befogenheter enligt detta direktiv eller nationell lagstiftning.

2. Medlemsstaterna ska underlätta det samarbete som föreskrivs i detta avsnitt.

3. De behöriga myndigheterna ska använda sina samarbetsbefogenheter även i fall då det uppförande som utreds inte utgör en överträdelse av gällande bestämmelser i deras egen medlemsstat.

4. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska omedelbart förse Esma och varandra med de upplysningar som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt detta direktiv.

De behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten ska vidarebefordra en kopia av de relevanta samarbetsarrangemang som de ingått i enlighet med artiklarna 35, 37, och/eller 40 till den berörda AIF-förvaltarens värdmedlemsstat. Hemmedlemsstatens behöriga myndigheter ska, i enlighet med de förfaranden som avser de tillämpliga tekniska standarderna för tillsyn som avses i artikel 35.14, 37.17 eller 40.14, vidarebefordra den information som de har fått från tillsynsmyndigheter i tredjeland i enlighet med arrangemang för samarbete med sådana tillsynsmyndigheter när det gäller AIF-förvaltare, eller i tillämpliga fall i enlighet med artikel 45.6 eller 45.7, till de behöriga myndigheterna i den berörda AIF-förvaltarens värdmedlemsstat.

När en behörig myndighet i en värdmedlemsstat anser att innehållet i ett samarbetsarrangemang som ingåtts av den berörda AIF-förvaltarens hemmedlemsstat i enlighet med artikel 35, 37 och/eller 40 inte överensstämmer med vad som krävs enligt tillämpliga tekniska standarder för tillsyn får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

5. Om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat har klara och verifierbara skäl att misstänka att AIF-förvaltare som inte står under dessa behöriga myndigheters tillsyn utför eller har utfört handlingar som strider mot detta direktiv ska de på ett så detaljerat sätt som möjligt underrätta Esma och de behöriga myndigheterna i den berörda AIF-förvaltarens hem- och värdmedlemsstater om detta. De myndigheter som mottagit underrättelsen ska vidta lämpliga åtgärder och informera Esma och de behöriga myndigheter som lämnat underrättelsen om resultatet av åtgärderna och, i den utsträckning det är möjligt, om viktiga händelser under ärendets gång. Denna punkt ska inte påverka befogenheterna för den behöriga myndighet som har lämnat underrättelsen.

6. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av detta direktivs bestämmelser om informationsutbyte får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa tillämpningsvillkor för förfarandena för utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna samt mellan de behöriga myndigheterna och Esma.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 51

Överföring och bevarande av personuppgifter

1. När det gäller överföring av personuppgifter mellan behöriga myndigheter ska de behöriga myndigheterna tillämpa direktiv 95/46/EG. När det gäller överföring av personuppgifter från Esma till behöriga myndigheter i en medlemsstat eller ett tredjeland ska Esma tillämpa förordning (EG) nr 45/2001.

2. Uppgifter ska bevaras i högst fem år.

Artikel 52

Utlämnande av information till tredjeländer

1. De behöriga myndigheterna i en medlemsstat får från fall till fall överföra uppgifter och analyser av uppgifter till ett tredjeland om villkoren enligt artikel 25 eller 26 i direktiv 95/46/EG är uppfyllda och om medlemsstatens behöriga myndighet är förvissad om att överföringen är nödvändig för tillämpningen av detta direktiv. Tredjelandet får inte föra uppgifterna vidare till ett annat tredjeland utan ett uttryckligt skriftligt tillstånd från medlemsstatens behöriga myndighet.

2. Information som den behöriga myndigheten i en medlemsstat mottagit från en behörig myndighet i en annan medlemsstat får endast utlämnas till en tillsynsmyndighet i tredjeland om den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten har fått uttryckligt medgivande i fråga om detta av den behöriga myndighet som överlämnade informationen och, i tillämpliga fall, om informationen utlämnas uteslutande för de syften för vilka den myndigheten gav sitt medgivande.

Artikel 53

Utbyte av information avseende möjliga konsekvenser för det finansiella systemet av en AIF-förvaltares verksamhet

1. De behöriga myndigheterna i de medlemsstater som ansvarar för auktorisation av och/eller tillsyn över AIF-förvaltare enligt detta direktiv ska överlämna information till de behöriga myndigheterna i övriga medlemsstater när detta är av betydelse för att övervaka och bemöta möjliga konsekvenser av AIF-förvaltares verksamheter, enskilt eller kollektivt, för stabiliteten hos finansinstitut av betydelse för det finansiella systemet och för att de marknader där AIF-förvaltare är verksamma ska fungera korrekt. Esma och ESRB ska också underrättas och vidarebefordra informationen till de behöriga myndigheterna i övriga medlemsstater.

2. Om inte annat följer av de villkor som fastställs i artikel 35 i förordning (EU) nr 1095/2010 ska AIF-förvaltarens behöriga myndigheter överlämna uppgifter i aggregerad form beträffande den verksamhet som bedrivs av de AIF-förvaltare som de ansvarar för till Esma och ESRB.

3. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange innehållet i den information som ska lämnas enligt punkt 1.

4. Kommissionen ska anta genomförandeakter för att närmare ange former och frekvens för informationsutbytet enligt punkt 1. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 59.2.

Artikel 54

Samarbete i tillsynsverksamheten

1. De behöriga myndigheterna i en medlemsstat får begära att de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat samarbetar beträffande tillsynsverksamhet, en kontroll på plats eller en utredning på den senare medlemsstatens territorium, inom ramen för deras befogenheter enligt detta direktiv.

Om de behöriga myndigheterna tar emot en begäran om en kontroll på plats eller en utredning ska de utföra något av följande:

- a) Själva utföra kontrollen eller utredningen.
- b) Ge de myndigheter som har begärt kontrollerna eller utredningarna tillstånd att utföra dem.
- c) Låta revisorer eller sakkunniga utföra kontrollen eller utredningen.

2. I det fall som avses i punkt 1 a får den behöriga myndigheten i den medlemsstat som har begärt medverkan begära att egna medarbetare ska få bistå de personer som utför kontrollen eller utredningen. Det övergripande ansvaret för kontrollen eller utredningen ska dock ligga hos den medlemsstat på vars territorium den genomförs.

I det fall som avses i punkt 1 b får den behöriga myndigheten i den medlemsstat på vars territorium kontrollen eller utredningen genomförs begära att egna medarbetare ska få bistå de personer som utför kontrollen eller utredningen.

3. De behöriga myndigheterna får endast i följande fall vägra att utbyta information eller efterkomma en begäran om medverkan i en utredning eller kontroll på plats:

- a) Om utredningen, kontrollen på plats eller informationsutbytet skulle kunna påverka den tillfrågade medlemsstatens suveränitet, säkerhet eller allmänna ordning negativt.
- b) Om rättsliga förfaranden i fråga om samma gärningar och personer redan har inletts inför myndigheterna i den tillfrågade medlemsstaten.

c) Om ett slutligt avgörande redan har meddelats beträffande samma gärningar och personer i den tillfrågade medlemsstaten.

De behöriga myndigheterna ska underrätta de behöriga myndigheter som lämnat begäran om varje beslut som fattas enligt första stycket och ange skälen till det.

4. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa gemensamma förfaranden för samarbete mellan behöriga myndigheter vid utförandet av kontroller på plats och utredningar.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 55

Tvistlösning

Vid oenighet mellan medlemsstaters behöriga myndigheter om en bedömning, handling eller underlåtenhet att agera av någon av de behöriga myndigheterna på ett område där det enligt detta direktiv krävs samarbete och samordning mellan behöriga myndigheter från fler än en medlemsstat, får de berörda behöriga myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.

KAPITEL X

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 56

Utövande av delegering

1. Befogenheten att anta de delegerade akter som avses i artiklarna 3, 4, 9, 12, 14–25, 34–37, 40, 42, 53, 67 och 68 ska ges till kommissionen för en period på fyra år från och med den 21 juli 2011. Kommissionen ska utarbeta en rapport om de delegerade befogenheterna senast sex månader innan perioden på fyra år löpt ut. Delegeringen av befogenhet ska automatiskt förlängas med perioder av samma längd, om den inte återkallas av Europaparlamentet eller rådet i enlighet med artikel 57.

2. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska kommissionen samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

3. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58.

Artikel 57

Återkallande av delegering

1. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 3, 4, 9, 12, 14–25, 34–37, 40, 42, 53, 67 och 68 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet.

2. Den institution som har inlett ett internt förfarande för att besluta huruvida en delegering av befogenhet ska återkallas ska sträva efter att underrätta den andra institutionen och kommissionen inom en rimlig tid innan det slutliga beslutet fattas, och ange vilka delegerade befogenheter som kan komma att återkallas och de eventuella skälen för detta.

3. Beslutet om återkallande innebär att delegeringen av de befogenheter som anges i beslutet upphör att gälla. Det får verkan omedelbart, eller vid ett senare, i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan trätt i kraft. Det ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 58

Invändning mot delegerade akter

1. Europaparlamentet eller rådet får invända mot en delegerad akt inom en period på tre månader från delgivningsdagen. På Europaparlamentets eller rådets initiativ ska denna period förlängas med tre månader.

2. Om varken Europaparlamentet eller rådet vid utgången av den period som anges i punkt 1 har invänt mot den delegerade akten ska den offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft den dag som anges i den.

Den delegerade akten får offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft innan denna period löper ut, förutsatt att både Europaparlamentet och rådet har underrättat kommissionen om att de inte har för avsikt att göra några invändningar.

3. Om Europaparlamentet eller rådet invänder mot den delegerade akten inom den tidsperiod som anges i punkt 1 ska den inte träda i kraft. I enlighet med artikel 296 i EUF-fördraget ska den institution som invänt mot en delegerad akt ange skälen för detta.

Artikel 59

Genomförandebestämmelser

1. Kommissionen ska biträdas av Europeiska värdepapperskommittén, som inrättats genom kommissionens beslut 2001/528/EG⁽¹⁾. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 60

Information om undantag

Om en medlemsstat använder sig av ett undantag eller en möjlighet enligt artiklarna 6, 9, 21, 22, 28, 43 och 61.5 ska medlemsstaten underrätta kommissionen om detta och om alla efterföljande ändringar. Kommissionen ska offentliggöra informationen på en webbplats eller på annat sätt som gör att den lätt kan nås.

Artikel 61

Övergångsbestämmelse

1. AIF-förvaltare som bedriver verksamhet enligt detta direktiv före den 22 juli 2013 ska vidta alla åtgärder som krävs för att följa den nationella lagstiftning som följer av detta direktiv, och ska ansöka om auktorisation inom ett år från detta datum.

2. Artiklarna 31, 32 och 33 ska inte tillämpas på marknadsföring av andelar eller aktier i AIF-fonder som omfattas av ett aktuellt erbjudande till allmänheten i enlighet med ett prospekt som har utarbetats och offentliggjorts i enlighet med direktiv 2003/71/EG före den 22 juli 2013 under den tid som detta prospekt är giltigt.

3. AIF-förvaltare får emellertid, i den mån de före den 22 juli 2013 förvaltar slutna AIF-fonder som inte gör några ytterligare investeringar efter den 22 juli 2013 fortsätta att förvalta sådana AIF-fonder utan auktorisation enligt detta direktiv.

4. AIF-förvaltare får emellertid, i den mån de förvaltar slutna AIF-fonder där teckningstiden för investerarna har löpt ut innan direktivet träder i kraft och som upprättas för en tidsperiod som löper ut senast tre år efter den 22 juli 2013 fortsätta att förvalta sådana AIF-fonder utan att följa detta direktiv, med undantag för artikel 22 och, i tillämpliga fall, artiklarna 26–30, eller ansöka om auktorisation enligt detta direktiv.

5. De behöriga myndigheterna i en AIF-fonds hemmedlemsstat eller, om AIF-fonden inte är reglerad, de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat, får tillåta att de institut som avses i artikel 21.3 a och som är etablerade i en annan medlemsstat utses till förvaringsinstitut fram till den 22 juli 2017. Denna bestämmelse påverkar inte tillämpningen av artikel 21, med undantag för punkt 5 a i den artikeln om den plats där förvaringsinstitutet ska etableras.

⁽¹⁾ EGT L 191, 13.7.2001, s. 45.

Artikel 62

Ändring av direktiv 2003/41/EG

Direktiv 2003/41/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2.2 b ska ersättas med följande:

”b) institut som omfattas av direktiven 73/239/EEG (*), 85/611/EEG (**), 93/22/EEG (***), 2000/12/EG (****), 2002/83/EG (*****) och direktiv 2011/61/EU (*****),

(*) Rådets första direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (EGT L 228, 16.8.1973, s. 3).

(**) Rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EGT L 375, 31.12.1985, s. 3).

(***) Rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet (EGT L 141, 11.6.1993, s. 27).

(****) Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (EGT L 126, 26.5.2000, s. 1).

(*****) Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/83/EG av den 5 november 2002 om livförsäkring (EGT L 345, 19.12.2002, s. 1).

(*****) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder (EUT L 174, 1.7.2011, s. 1).”

2. Artikel 19.1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna får inte begränsa institutens rätt att, för förvaltningen av investeringsportföljen, utse kapitalförvaltare som är etablerade i andra medlemsstater och som där är vederbörligen auktoriserade för sådan verksamhet i enlighet med direktiven 85/611/EEG, 93/22/EEG, 2000/12/EG, 2002/83/EG och 2011/61/EU samt de som avses i artikel 2.1 i detta direktiv.”

Artikel 63

Ändring av direktiv 2009/65/EG

Direktiv 2009/65/EG ska ändras på följande sätt:

1. Följande artikel ska införas:

Artikel 50a

För att säkerställa en enhetlig behandling inom olika sektorer och avlägsna oförenligheter mellan intressena hos de företag som omformar lån till överlåtbara värdepapper och andra finansiella instrument (originatorer) och hos fondföretag som investerar i sådana värdepapper eller andra finansiella instrument ska kommissionen, genom delegerade akter i enlighet med artikel 112a, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 112b och 112c, anta åtgärder för att fastställa

a) de krav som originatorer ska uppfylla för att fondföretag ska få investera i värdepapper eller andra finansiella instrument av detta slag som de emitterar efter den

1 januari 2011, däribland kravet att en originator ska behålla ett ekonomiskt nettointresse på minst 5 %,

b) kvalitativa krav som ska uppfyllas av fondföretag som investerar i sådana värdepapper eller andra finansiella instrument.”

2. Artikel 112.2 ska ersättas med följande:

”2. Befogenheten att anta de delegerade akter som avses i artiklarna 12, 14, 23, 33, 43, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 och 111 ska ges till kommissionen för en period på fyra år från och med den 4 januari 2011. Befogenheten att anta de delegerade akter som avses i artikel 50a ska ges till kommissionen för en period på fyra år från och med den 21 juli 2011. Kommissionen ska utarbeta en rapport om de delegerade befogenheterna senast sex månader innan perioden på fyra år löpt ut. Delegeringen av befogenhet ska automatiskt förlängas med perioder av samma längd, om den inte återkallas av Europaparlamentet eller rådet i enlighet med artikel 112a.”

3. Artikel 112a.1 ska ersättas med följande:

”1. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 12, 14, 23, 33, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 och 111 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet.”

Artikel 64

Ändring av förordning (EG) nr 1060/2009

I förordning (EG) nr 1060/2009 ska artikel 4.1 första stycket ersättas med följande:

”1. Kreditinstitut enligt definitionen i direktiv 2006/48/EG, värdepappersföretag enligt definitionen i direktiv 2004/39/EG, försäkringsföretag som omfattas av rådets första direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (*), livförsäkringsföretag enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/83/EG av den 5 november 2002 om livförsäkring (**), återförsäkringsföretag enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/68/EG av den 16 november 2005 om återförsäkring (***), fondföretag enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser

företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (****), tjänstepensionsinstitut enligt definitionen i direktiv 2003/41/EG och alternativa investeringsfonder enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder (****) får i rättsligt reglerade sammanhang endast använda kreditbetyg som utfärdats av kreditvärderingsinstitut som är etablerade inom unionen och registrerade i enlighet med denna förordning.

(*) EGT L 228, 16.8.1973, s. 3.

(**) EGT L 345, 19.12.2002, s. 1.

(***) EUT L 323, 9.12.2005, s. 1.

(****) EUT L 302, 17.11.2009, s. 32.

(*****) EUT L 174, 1.7.2011, s. 1”

Artikel 65

Ändring av förordning (EU) nr 1095/2010

I artikel 1.2 i förordning (EU) nr 1095/2010 ska orden ”all framtida lagstiftning på området för förvaltning av alternativa investeringsfonder” ersättas med orden ”Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder (*).

(*) EUT L 174, 1.7.2011, s. 1”

Artikel 66

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 22 juli 2013 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser tillsammans med en jämförelsetabell över dessa bestämmelser och detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska tillämpa de lagar och andra författningar som avses i punkt 1 från och med den 22 juli 2013.

3. Utan hinder av punkt 2 ska medlemsstaterna tillämpa de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 35 och 37–41 i enlighet med den delegerade akt som antas av kommissionen enligt artikel 67.6 och från och med det datum som anges i denna.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de lagar och andra författningar som medlemsstaterna har antagit för att följa artiklarna 36 och 42 upphör att gälla i enlighet med den delegerade akt som antas av kommissionen enligt artikel 68.6 och från och med det datum som anges i denna.

5. När en medlemsstat antar de åtgärder som avses i punkt 1 ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs.

6. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 67

Delegerade akter om tillämpningen av artiklarna 35 och 37–41

1. Senast den 22 juli 2015 ska Esma till Europaparlamentet, rådet och kommissionen

a) avge ett yttrande om hur marknadsföringspasset för EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar och/eller marknadsför EU-baserade AIF-fonder enligt artiklarna 32 och 33 fungerar och om hur EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i medlemsstaterna och icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning och/eller marknadsföring av AIF-fonder i medlemsstaterna enligt de nationella ordningar som avses i artiklarna 36 och 42 fungerar, och

b) ge råd om tillämpningen av marknadsföringspasset på EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i medlemsstaterna och/eller icke EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av AIF-fonder i medlemsstaterna i enlighet med de regler som anges i artiklarna 35 och 37–41.

2. Esma ska grunda sitt yttrande och sina råd om tillämpningen av marknadsföringspasset på EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i medlemsstaterna och icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning och/eller marknadsföring av AIF-fonder i medlemsstaterna bland annat på följande:

a) När det gäller hur marknadsföringspasset för EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar och/eller marknadsför EU-baserade AIF-fonder fungerar:

i) Hur marknadsföringspasset har använts.

ii) De problem som uppstått vad avser

— effektivt samarbete mellan behöriga myndigheter,

— anmälningssystemets effektiva funktion,

- investerarskydd,
 - medling genom Esma, inbegripet antalet fall och medlingens effektivitet.
- iii) Hur effektiv insamlingen och utbytet av information vad avser övervakningen av systemriskerna mellan nationella behöriga myndigheter, Esma och ESRB varit.
- b) När det gäller hur EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i medlemsstaterna och icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning och/eller marknadsföring av AIF-fonder i medlemsstaterna i enlighet med tillämpliga nationella ordningar fungerar:
- i) Huruvida EU-baserade AIF-förvaltare uppfyllt alla krav som fastställs i detta direktiv, med undantag för artikel 21.
 - ii) Huruvida icke EU-baserade AIF-förvaltare följt artiklarna 22, 23 och 24 för varje AIF-fond som marknadsförts av AIF-förvaltaren och i tillämpliga fall artiklarna 26–30.
 - iii) Huruvida det finns effektiva samarbetsarrangemang som syftar till övervakning av systemriskerna och som är i linje med internationella standarder mellan de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där AIF-fonderna marknadsförs och i förekommande fall de behöriga myndigheterna i den EU-baserade AIF-fondens hemmedlemsstat och tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren är etablerad och i förekommande fall tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad.
 - iv) Eventuella frågor avseende investerarskydd som kan ha uppstått.
 - v) Eventuella inslag i ett tredjelands ramverk för reglering och tillsyn som kan ha förhindrat de behöriga myndigheterna från att effektivt utöva sina tillsynsfunktioner enligt detta direktiv.
- c) När det gäller båda systemens funktionssätt: potentiella marknadsstörningar och konkurrensnedvridningar (likvärdiga förutsättningar), eller allmänna eller specifika svårigheter som EU-baserade AIF-förvaltare stöter på när de ska etablera verksamhet, eller marknadsföra AIF-fonder som de förvaltar, i ett tredjeland.

3. Från och med att de nationella lagar och andra författningar som krävs för att uppfylla detta direktiv trätt i kraft och fram till dess att Esma avgett det yttrande som avses i punkt 1 a, ska därför medlemsstaternas behöriga myndigheter varje kvartal förse Esma med information om de AIF-förvaltare som

förvaltar och/eller marknadsföra AIF-fonder som står under deras tillsyn, antingen med tillämpning av marknadsföringspasset enligt detta direktiv eller enligt deras nationella ordningar, och med information som behövs för att bedöma de delar som avses i punkt 2.

4. Om Esma anser att det inte finns några väsentliga hinder vad avser investerarskydd, marknadsstörningar, konkurrens och övervakning av systemriskerna som hindrar tillämpningen av marknadsföringspasset på EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i medlemsstaterna och icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning och/eller marknadsföring av AIF-fonder i medlemsstaterna i enlighet med reglerna i artiklarna 35 och 37–41, ska Esma avge ett positivt yttrande i detta avseende.

5. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange innehållet i den information som ska lämnas enligt punkt 2.

6. Kommissionen ska anta en delegerad akt inom tre månader efter att ha mottagit ett positivt råd och yttrande från Esma och med beaktande av kriterierna i punkt 2 och målen för detta direktiv, bland annat de som avser den inre marknaden, investerarskydd och effektiv övervakning av systemriskerna, i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, för att närmare ange när reglerna i artiklarna 35 och 37–41 ska bli tillämpliga i alla medlemsstater.

Om invändningar i enlighet med artikel 58 görs mot den delegerade akt som avses i det första stycket ska kommissionen på nytt anta den delegerade akten enligt vilken artiklarna 35 och 37–41 ska tillämpas i alla medlemsstater, i enlighet med artikel 56 och med förbehåll för de villkoren i artiklarna 57 och 58, vid en senare tidpunkt som kommissionen anser lämplig, med beaktande av kriterierna i punkt 2 och målen för detta direktiv, bland annat de som avser den inre marknaden, investerarskydd och effektiv övervakning av systemriskerna.

7. Om Esma inte har avgett sina råd inom den tidsfrist som avses i punkt 1 ska kommissionen begära att råden avges inom en ny tidsfrist.

Artikel 68

Delegerad akt om avslutandet av tillämpningen av artiklarna 36 och 42

1. Tre år efter ikraftträdandet av den delegerade akt som avses i artikel 67.6 enligt vilken artiklarna 35 och 37–41 har blivit tillämpliga i alla medlemsstater, ska Esma till Europaparlamentet, rådet och kommissionen

- a) avge ett yttrande om hur marknadsföringspasset för EU-baserade AIF-förvaltare som marknadsför icke EU-baserade AIF-fonder i unionen enligt artikel 35 fungerar och om hur icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning och/eller marknadsföring av AIF-fonder i unionen enligt artiklarna 37–41 och EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i medlemsstaterna och icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning och/eller marknadsföring av AIF-fonder i medlemsstaterna enligt de nationella ordningar som avses i artiklarna 36 och 42 fungerar, och
- b) ge råd om avslutandet av de nationella ordningar som anges i artiklarna 36 och 42 och som existerar parallellt med marknadsföringspasset i enlighet med reglerna i artiklarna 35 och 37–41.
2. Esma ska grunda sitt yttrande och sina råd om avslutandet av de nationella ordningar som anges i artiklarna 36 och 42 bland annat på följande:
- a) När det gäller hur marknadsföringspasset fungerar för EU-baserade AIF-förvaltare som marknadsför icke EU-baserade AIF-fonder i unionen och för icke EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar och/eller marknadsför AIF-fonder i unionen:
- i) Hur marknadsföringspasset har använts.
 - ii) De problem som uppstått vad avser:
 - effektivt samarbete mellan behöriga myndigheter,
 - anmälningssystemets effektiva funktion,
 - angivandet av referensmedlemsstaten,
 - huruvida de behöriga myndigheternas effektiva utövande av sin tillsynsfunktion i enlighet med detta direktiv hindras av de lagar och andra författningar i ett tredjeland som AIF-förvaltaren omfattas av eller av begränsningar av tillsyns- och utredningsbefogenheterna för tredjelandets tillsynsmyndigheter,
 - investerarskydd,
 - tillgängligheten för investerarna i unionen,
 - inverkan på utvecklingsländerna,
 - medling genom Esma, inbegripet antalet fall och hur effektiv medlingen varit,
- iii) Förhandlingar om, ingående och förekomsten av samt effektiviteten i de samarbetsarrangemang som krävs.
- iv) Hur effektiv insamlingen och utbytet av information vad avser övervakningen av systemriskerna mellan nationella behöriga myndigheter, Esma och ESRB varit.
- v) Resultatet av den inbördes utvärdering som avses i artikel 38.
- b) När det gäller hur EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i medlemsstaterna och icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning och/eller marknadsföring av AIF-fonder i medlemsstaterna i enlighet med tillämpliga nationella ordningar fungerar:
- i) Huruvida EU-baserade AIF-förvaltare uppfyllt alla krav som fastställs i detta direktiv, med undantag för artikel 21.
 - ii) Huruvida icke EU-baserade AIF-förvaltare följt artiklarna 22, 23 och 24 för varje AIF-fond som marknadsförts av AIF-förvaltaren och i tillämpliga fall artiklarna 26–30.
 - iii) Huruvida det finns effektiva samarbetsarrangemang som syftar till övervakning av systemriskerna och som är i linje med internationella standarder mellan de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där AIF-fonderna marknadsförs och i förekommande fall de behöriga myndigheterna i den berörda EU-baserade AIF-fondens hemmedlemsstat och tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren är etablerad och i förekommande fall tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad.
 - iv) Eventuella frågor avseende investerarskydd som kan ha uppstått.
 - v) Eventuella inslag i ett tredjelandets reglerings- och tillsynsramar som kan ha förhindrat de behöriga myndigheterna i unionen från att effektivt utöva sina tillsynsfunktioner enligt detta direktiv.
- c) När det gäller båda systemens funktionssätt: potentiella marknadsstörringar och konkurrensnedvridningar (likvärdiga förutsättningar) och eventuella negativa effekter när det gäller tillträdet för investerare eller investeringar i eller till förmån för utvecklingsländer.

d) En kvantitativ utvärdering som kartlägger antalet tredjelands-jurisdiktioner där det finns AIF-förvaltare etablerade som marknadsför AIF-fonder i en medlemsstat antingen med tillämpning av marknadsföringspasset som avses i artikel 40 eller enligt nationella ordningar som avses i artikel 42.

3. Från och med det att den delegerade akt som avses i artikel 67.6 trätt i kraft och fram till dess att Esma avgett det yttrande som avses i punkt 1 a i den här artikeln, ska därför de behöriga myndigheterna varje kvartal förse Esma med information om de AIF-förvaltare som förvaltar och/eller marknadsför AIF-fonder som står under deras tillsyn, antingen med tillämpning av marknadsföringspasset enligt detta direktiv eller enligt deras nationella ordningar.

4. Om Esma anser att det inte finns några väsentliga hinder vad avser investerarskydd, marknadsstörningar, konkurrens eller övervakning av systemrisker som hindrar avslutandet av de nationella ordningarna enligt artiklarna 36 och 42, och att det marknadsföringspasset för EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i unionen och icke EU-baserade AIF-förvaltares förvaltning och/eller marknadsföring av AIF-fonder i unionen i enlighet med reglerna i artiklarna 35 och 37–41 bör behållas som den enda möjliga ordningen för den verksamhet som de berörda AIF-förvaltarna bedriver i unionen, ska Esma avge ett positivt yttrande i detta avseende.

5. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange innehållet i den information som ska lämnas enligt punkt 2.

6. Kommissionen ska anta en delegerad akt inom tre månader efter att ha mottagit ett positivt råd och yttrande från Esma och med beaktande av kriterierna i punkt 2 och målen för detta direktiv, bland annat de som avser den inre marknaden, investerarskydd och effektiv övervakning av systemrisker, i enlighet med artikel 56 och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, för att närmare ange när de nationella ordningarna enligt artiklarna 36 och 42 ska vara avslutade och det europeiska marknadsföringspasset enligt artiklarna 35 och 37–41 ska bli den enda och obligatoriska ordning som är tillämplig i alla medlemsstater.

Om invändningar i enlighet med artikel 58 görs mot den delegerade akt som avses i det första stycket ska kommissionen på nytt anta den delegerade akt enligt vilken de nationella ordningar som anges i artiklarna 36 och 42 ska avslutas och marknadsföringspasset enligt artiklarna 35 och 37–41 ska bli den enda och obligatoriska ordning som är tillämplig i alla medlemsstater, i enlighet med artikel 56 och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, vid en senare tidpunkt som kommissionen anser lämplig, med beaktande av kriterierna i punkt 2 och målen för detta direktiv, bland annat de som avser den inre marknaden, investerarskydd och en effektiv övervakning av systemrisker.

7. Om Esma inte har avgett sina råd inom den tidsfrist som avses i punkt 1 ska kommissionen begära att råden avges inom en ny tidsfrist.

Artikel 69

Översyn

1. Senast den 22 juli 2017 ska kommissionen, på grundval av ett offentligt samråd och i ljuset av diskussioner med behöriga myndigheter, inleda en översyn av tillämpningen av och tillämpningsområdet för detta direktiv. Översynen ska innehålla en analys av de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av direktivet, dess effekter för investerare, AIF-fonder eller AIF-förvaltare, i unionen och i tredjeländer, och i vilken mån direktivets mål har uppnåtts. Kommissionen ska vid behov lämna förslag till lämpliga ändringar. Denna granskning ska innehålla en allmän genomgång av hur detta direktivs regler fungerat och vilka erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av dem, bland annat följande:

- a) EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av icke EU-baserade AIF-fonder i medlemsstaterna som sker enligt nationella ordningar.
- b) Icke EU-baserade AIF-förvaltares marknadsföring av AIF-fonder i medlemsstaterna som sker enligt nationella ordningar.
- c) I enlighet med detta direktiv auktoriserade AIF-förvaltares förvaltning och marknadsföring av AIF-fonder i unionen som sker med stöd av marknadsföringspasset enligt detta direktiv.
- d) Marknadsföring av AIF-fonder i unionen som bedrivs av andra personer eller enheter än AIF-förvaltare eller för sådana personers eller enheters räkning.
- e) Investeringar i AIF-fonder som görs av europeiska professionella investerare eller för sådana investerares räkning.
- f) Effekterna av reglerna för förvaringsinstitut i artikel 21 på marknaden för förvaringsinstitut i unionen.
- g) Effekterna av transparens- och rapporteringskraven i artiklarna 22–24, 28 och 29 på bedömningen av systemrisk.
- h) De möjliga negativa effekterna för icke-professionella investerare.
- i) Effekterna av direktivet på riskkapitalfonders verksamhet och livskraft.
- j) Effekterna av direktivet på tillgängligheten för investerarna i unionen.

- k) Effekterna av direktivet på investeringar i eller till förmån för utvecklingsländer.
- l) Effekterna av direktivet på skyddet av onoterade företag eller emittenter enligt artiklarna 26–30 i detta direktiv samt på de likvärdiga förutsättningarna för AIF-fonder och andra investerare efter att de förvärvat stora innehav i eller kontroll över sådana onoterade företag eller emittenter.

Vid översynen av marknadsföring och/eller förvaltning av AIF-fonder enligt leden a, b och c i första stycket ska kommissionen analysera huruvida det är lämpligt att ge Esma ytterligare tillsynsansvar på detta område.

2. Med avseende på den översyn som avses i punkt 1, ska medlemsstaterna varje år förse kommissionen med information om de AIF-förvaltare som förvaltar och/eller marknadsför AIF-fonder som står under deras tillsyn, antingen med tillämpning av marknadsföringspasset enligt detta direktiv eller enligt deras nationella ordningar, med angivelse av den dag då ordningen med marknadsföringspass införlivats och i förekommande fall tillämpats i deras jurisdiktion.

Esma ska förse kommissionen med information om alla icke EU-baserade AIF-förvaltare som har auktoriserats eller ansökt om auktorisering i enlighet med artikel 37.

Den information som avses i det första och andra stycket ska omfatta följande:

- a) Information om var de berörda AIF-förvaltarna är etablerade.
- b) I tillämpliga fall, identifiering av de EU-baserade AIF-fonder som förvaltas och/eller marknadsförs av dem.
- c) I tillämpliga fall, identifiering av de icke EU-baserade AIF-fonder som förvaltas av EU-baserade AIF-förvaltare men som inte marknadsförs i unionen.
- d) I tillämpliga fall identifiering av de icke EU-baserade AIF-fonder som marknadsförs i unionen.

e) Information om den tillämpliga ordning, oavsett om den är nationell eller på unionsnivå, enligt vilken de berörda AIF-förvaltarna bedriver sin verksamhet.

f) All annan information som är relevant för att förstå hur AIF-förvaltares förvaltning och marknadsföring av AIF-fonder i unionen fungerar i praktiken.

3. Den översyn som avses i punkt 1 ska på vederbörligt sätt beakta den internationella utvecklingen och diskussioner som förts med tredjeländer och internationella organisationer.

4. När översynen slutförts ska kommissionen utan onödigt dröjsmål överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Kommissionen ska vid behov lämna förslag, inklusive ändringar av detta direktiv, med beaktande av direktivets mål och dess effekter på investerarskydd, marknadsstörningar och konkurrens, övervakningen av systemriskerna och möjliga effekter på investerare, AIF-fonder eller AIF-förvaltare, i unionen och i tredjeländer.

Artikel 70

Ickraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 71

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 8 juni 2011.

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

GYŐRI E.

Ordförande

BILAGA I

1. Investeringsförvaltningsfunktioner som en AIF-förvaltare minst ska utföra när den förvaltar en AIF-fond:
 - a) Portföljförvaltning.
 - b) Riskhantering.
 2. Andra funktioner som en AIF-förvaltare därutöver kan utföra i samband med den kollektiva förvaltningen av en AIF-fond:
 - a) Administration:
 - i) Juridiska tjänster och redovisningstjänster avseende fondförvaltningen.
 - ii) Förfrågningar från kunder.
 - iii) Värdering och prissättning, inklusive kontrolluppgifter avseende skatter.
 - iv) Övervakning av att tillämpliga bestämmelser följs.
 - v) Upprätthållande av andels-/aktieägarregister.
 - vi) Fördelning av intäkter.
 - vii) Emission och inlösen av andelar/aktier.
 - viii) Affärsavveckling, inklusive utskick av certifikat.
 - ix) Registerföring.
 - b) Marknadsföring.
 - c) Verksamhet med koppling till en AIF-fonds tillgångar, det vill säga tjänster som är nödvändiga för att AIF-förvaltaren ska uppfylla sina skyldigheter som förvaltare, resursförvaltning, fastighetsförvaltning, rådgivning till företag om kapitalstruktur, industriell strategi och därtill hörande frågor, rådgivning och tjänster som rör fusioner och företagsförvärv samt andra tjänster med anknytning till förvaltningen av AIF-fonden och de företag eller andra tillgångar som den har investerat i.
-

BILAGA II

ERSÄTTNINGSPOLICY

1. Vid fastställandet och genomförandet av sin totala ersättningspolicy, inklusive löner och diskretionära pensionsförmåner, ska AIF-förvaltare, för medarbetarkategorier, inbegripet den verkställande ledningen, risktagare, kontrollfunktioner och alla anställda vars totala ersättning är så hög att de hamnar i samma ersättningsklass som den verkställande ledningen och risktagare, som i tjänsten utför verksamhet som väsentligt påverkar riskprofilen eller riskprofilerna för de AIF-fonder som de förvaltar, iakttä följande principer på ett sätt och i den omfattning som är lämpligt med hänsyn till deras storlek och interna organisation samt deras verksamhetens art, omfattning och komplexitetsgrad:
- a) Ersättningspolicyn ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte ge incitament till risktagande som är oförenligt med riskprofilen, fondbestämmelserna eller bolagsordningarna för de AIF-fonder som de förvaltar.
 - b) Ersättningspolicyn ska överensstämma med affärsstrategi, mål, värderingar och intressen för AIF-förvaltaren och de AIF-fonder den förvaltar eller investerarna i AIF-fonderna och innehålla åtgärder för att undvika intressekonflikter.
 - c) AIF-förvaltarens ledningsorgan ska i sin tillsynsfunktion anta och regelbundet se över allmänna principer för ersättningspolicyn och ansvara för dess tillämpning.
 - d) Genomförandet av ersättningspolicyn ska minst en gång per år bli föremål för en oberoende intern granskning på central nivå av dess överensstämmelse med de riktlinjer och metoder för ersättningen som antagits av ledningsorganet i dess tillsynsfunktion.
 - e) Personal som utövar kontrollfunktioner ska erhålla ersättning i enlighet med uppnåendet av de mål som sammanhänger med deras funktion, oberoende av resultatet för de affärsområden de kontrollerar.
 - f) Ersättningen till ledande personer som utför risk- och regelefterlevnadsfunktioner ska direkt övervakas av ersättningskommittén.
 - g) Om ersättningen är resultatbaserad, ska dess totalbelopp baseras på en kombination av en resultatbedömning av individen och den berörda affärsenheten eller AIF-fonden och AIF-förvaltarens totala resultat, och när individuella resultat bedöms, ska både finansiella och icke-finansiella kriterier beaktas.
 - h) Resultatbedömningen ska göras i ett flerårigt perspektiv som är lämpligt i förhållande till livscykeln för den AIF-fond som förvaltas av AIF-förvaltaren för att säkerställa att bedömningen baseras på långsiktiga resultat och att den faktiska utbetalningen av de resultatbaserade delarna av ersättningen fördelas över en tidsperiod som beaktar inlösenpolicyn för de AIF-fonder den förvaltar och dessas investeringsrisker.
 - i) Garanterad rörlig ersättning ska utgöra undantag och endast ske i samband med nyanställning och vara begränsad till det första året.
 - j) Kombinationen av fasta och rörliga komponenter i den totala ersättningen ska vara lämpligt avvägd: den fasta delen ska stå för en tillräckligt stor del av den totala ersättningen så att en fullt flexibel policy för rörliga ersättningskomponenter kan genomföras, vilken också kan innebära att inga rörliga ersättningskomponenter betalas ut.
 - k) Betalningar vid förtida avslutande av ett avtal ska stå i relation till prestationerna under tidsperioden och beräknas så att de inte premierar misslyckanden.
 - l) I den metod för resultatbedömning som används för att beräkna rörliga ersättningskomponenter eller pooler av rörliga ersättningskomponenter ska det ingå en övergripande korrigeringsmekanism som ska innefatta alla relevanta typer av löpande och framtida risker.
 - m) Med förbehåll för den rättsliga strukturen på AIF-fonden och dess fondbestämmelser och bolagsordning ska en betydande andel som utgör åtminstone 50 % av den rörliga ersättningen bestå av andelar eller aktier i den berörda AIF-fonden, eller motsvarande ägarintressen, eller aktierelaterade instrument eller motsvarande icke-kontanta instrument, såvida inte förvaltningen av AIF-fonder enbart står för mindre än 50 % av den totala portfölj som AIF-förvaltaren förvaltar varvid minimikravet på 50 % inte ska gälla.

De instrument som avses i detta led ska bli föremål för en lämplig kvarhållandepolicy som syftar till att få incitamenten att sammanfalla med intressena för AIF-förvaltaren och den AIF-fond som den förvaltar och AIF-fondens investerare. Medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter får sätta begränsningar för typen och utformningen av dessa instrument eller förbjuda vissa instrument om så anses vara lämpligt. Detta led ska tillämpas på både den del av den rörliga ersättningskomponenten som skjutits upp i enlighet med led n och den del av den rörliga ersättningskomponenten som inte skjutits upp.

- n) En betydande del som utgör minst 40 % av den rörliga ersättningskomponenten ska skjutas upp under en tidsperiod som är lämplig med tanke på den berörda AIF-fondens livscykel och inlösenpolicy och är korrekt anpassad till arten av den berörda AIF-fondens risker.

Den period som avses i detta led ska vara minst tre till fem år såvida den berörda AIF-fondens livscykel inte är kortare. Ersättning som betalas ut enligt ett förfarande för uppskjuten ersättning får inte erhållas snabbare än pro-rata. För en rörlig ersättningskomponent på ett särskilt högt belopp ska minst 60 % av beloppet skjutas upp.

- o) Den rörliga ersättningen, inbegripet den uppskjutna delen, ska endast betalas eller erhållas om den är hållbar i enlighet med AIF-förvaltarens finansiella situation som helhet, och motiverad enligt affärsenhetens, AIF-fondens och den berörda individens resultat.

Den totala rörliga ersättningen ska i allmänhet minskas avsevärt när AIF-förvaltarens eller AIF-fondens finansiella resultat är svagt eller negativt, med beaktande av både nuvarande ersättning och minskningar av utbetalningarna av belopp som tidigare intjänats, inbegripet genom malus- och återkravsförfaranden.

- p) Pensionspolicyn ska överensstämja med AIF-förvaltarens och den av denne förvaltade AIF-fondens affärsstrategi, mål, värderingar och långsiktiga intressen.

Om den anställda lämnar AIF-förvaltaren före pensionering ska de diskretionära pensionsförmånerna finnas kvar hos AIF-förvaltaren under en period på fem år i form av instrument enligt definitionen i led m. I det fall då en anställd går i pension ska diskretionära pensionsförmåner betalas ut till den anställda i form av instrument enligt definitionen i led m men först efter en period på fem år.

- q) Personalen ska vara skyldig att förbinda sig att inte använda personliga risksäkringsstrategier eller försäkringar som är kopplade till ersättning och ansvar för att urholka de riskanpassningseffekter som ingår i deras ersättnings-system.
- r) Rörlig ersättning ska inte betalas genom instrument eller metoder som gör det enklare att kringgå kraven i detta direktiv.

2. Principerna i punkt 1 ska gälla för all slags ersättning som utbetalas av AIF-förvaltaren, för alla belopp som betalas direkt av AIF-fonden själv, inbegripet *carried interest*, och för alla överföringar av andelar eller aktier i AIF-fonden till förmån för de medarbetarkategorier, inbegripet den verkställande ledningen, risktagare, kontrollfunktioner och alla anställda vars totala ersättning är så hög att de hamnar i samma ersättningsklass som den verkställande ledningen och risktagare, som i tjänsten utför verksamhet som väsentligt berör deras riskprofil eller riskprofilen för de AIF-fonder de förvaltar.

3. AIF-förvaltare som är betydande i fråga om sin storlek eller storleken på den AIF-fond de förvaltar, sin interna organisation samt verksamhetens art, omfattning och komplexitetsgrad ska inrätta en ersättningskommitté. Ersättningskommittén ska inrättas på ett sätt som gör det möjligt för den att utöva en kompetent och oberoende bedömning av ersättningspolicy och ersättningspraxis samt de incitament som skapats för att hantera risker.

Ersättningskommittén ska ansvara för förebereelserna inför beslut om ersättning som ska fattas av ledningsorganet i dess tillsynsfunktion, inbegripet beslut som får konsekvenser för den berörda AIF-förvaltarens eller AIF-fondens risker och riskhantering. Ordföranden i ersättningskommittén ska vara en ledamot i ledningsorganet som inte innehar någon verkställande uppgift i den berörda AIF-förvaltaren. Ledamöterna i ersättningskommittén ska vara personer från ledningsorganet som inte innehar någon verkställande funktion i den berörda AIF-förvaltaren.

BILAGA III

DOKUMENTATION OCH INFORMATION SOM SKA TILLHANDAHÅLLAS OM MARKNADSFÖRING I AIF-FÖRVALTARENS HEMMEDLEMSSTAT PLANERAS

- a) En skriftlig anmälan med en verksamhetsplan med uppgifter om vilka AIF-fonder AIF-förvaltaren avser att marknadsföra och uppgift om var de är etablerade.
 - b) AIF-fondernas fondbestämmelser eller bolagsordningar.
 - c) Uppgift om vilket som är AIF-fondens förvaringsinstitut.
 - d) Beskrivning av eller information om AIF-fonden som är tillgänglig för investerarna.
 - e) Information om var master-AIF-fonden är etablerad om AIF-fonden är en feeder-AIF-fond.
 - f) Eventuell ytterligare information enligt artikel 23.1, för varje AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar eller avser att förvalta.
 - g) I tillämpliga fall, information om de åtgärder som fastställts för att förhindra att andelar eller aktier i AIF-fonden marknadsförs till icke-professionella investerare, inklusive de fall då AIF-förvaltaren använder oberoende enheter för att tillhandahålla investeringstjänster avseende AIF-fonden.
-

BILAGA IV

DOKUMENTATION OCH INFORMATION SOM SKA TILLHANDAHÅLLAS OM MARKNADSFÖRING I ANDRA MEDLEMSSTATER ÄN AIF-FÖRVALTARENS HEMMEDLEMSSTAT AVSES

- a) En skriftlig anmälan med en verksamhetsplan med uppgifter om vilka AIF-fonder AIF-förvaltaren avser att marknadsföra och uppgift om var de är etablerade.
 - b) AIF-fondernas fondbestämmelser eller bolagsordningar.
 - c) Uppgift om vilket som är AIF-fondens förvaringsinstitut.
 - d) Beskrivning av eller information om AIF-fonden som är tillgänglig för investerarna.
 - e) Information om var master-AIF-fonden är etablerad om AIF-fonden är en feeder-AIF-fond.
 - f) Eventuell ytterligare information enligt artikel 23.1 för varje AIF-fond som AIF-förvaltaren förvaltar eller avser att förvalta.
 - g) Uppgift om i vilka medlemsstater den avser att marknadsföra andelar eller aktier i AIF-fonden till professionella investerare.
 - h) Information om de arrangemang som fastställts för att marknadsföra AIF-fonden och i tillämpliga fall om de åtgärder som fastställts för att förhindra att andelar eller aktier i AIF-fonden marknadsförs till icke-professionella investerare, inklusive de fall då AIF-förvaltaren utnyttjar oberoende enheter för att tillhandahålla investeringstjänster avseende AIF-fonden.
-

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

dels att 1 kap. 6, 8 och 11 §§, 4 kap. 1, 2 och 7 §§, 5 kap. 3 och 4 §§, 6 kap. 3 §, 15 kap. 4 §, 16 kap. 1 § och 17 kap. 2 § samt rubriken till 5 kap. och rubriken närmast före 4 kap. 1 § och 5 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas 15 nya paragrafer i 5 kap. 10–24 §§, samt närmast före 5 kap. 10, 11, 14–21 och 23 §§ nya rubriker av följande lydelse.

*Lydelse enligt förslaget till lag
(2013:0000) om förvaltare av
alternativa investeringsfonder*

Föreslagen lydelse

1 kap.

6 §

Med en *AIF-förvaltares hemland* avses det land inom EES där förvaltaren har sitt stadgeenliga säte.

För icke EES-baserade AIF-förvaltare ska hänvisningar i denna lag till förvaltarens hemland i stället avse förvaltarens referensland.

I det nya *andra stycket* införs en upplysning som är föranledd av genomförandet av reglerna om förvaltnings- och marknadsföringspassen för icke EES-baserade AIF-förvaltare samt att det i 11 § införs en definition av begreppet referensland.

Genom ändringen genomförs artikel 4.1.q.

8 §

Med en <i>icke EES-baserad AIF-förvaltares värdland</i> avses det land i vilket förvaltaren	Med en <i>icke EES-baserad AIF-förvaltares värdland</i> avses det land, annat än referenslandet, i vilket förvaltaren
---	---

1. förvaltar en AIF-fond som har sitt hemland där, eller
2. marknadsför andelar eller aktier i en AIF-fond, oberoende av vilket land som utgör fondens hemland.

Ändringen i paragrafen är en konsekvens av att även icke EES-baserade AIF-förvaltare omfattas av det harmoniserade regelverket för AIF-förvaltare. Tillstånd som AIF-förvaltare ska sökas i det land inom EES som utgör den icke EES-baserade AIF-förvaltarens referensland. Definitionen av referensland finns i 11 § 23. Ändringen i förevarande paragraf tydliggör att förvaltaren bedriver verksamhet med stöd av förvaltnings- eller marknadsföringspassen även i ett eller flera länder inom EES än det i vilket förvaltaren har beviljats tillstånd.

Genom ändringen i paragrafen genomförs artikel 4.1.r iv–vi.

11 §

[---]

[---]

5. *etablerad:*

- a) för en AIF-fond: där fonden har tillstånd eller är registrerad, eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte finns,
- b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,
- c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte finns,
 - d) för rättsliga representanter som är juridiska personer: där dess stadgeenliga säte finns,
 - e) för rättsliga representanter som är fysiska personer: där personen har sin hemvist,

[---]

23. reglerad marknad: det-
samma som avses i 1 kap. 5 § 20
lagen om värdepappersmark-
naden,

24. specialfond: en AIF-fond
som förvaltas enligt denna lag
och uppfyller de särskilda vill-
koren i 12 kap.,

25. specialföretag för värde-
papperisering: ett företag vars
enda syfte är att genomföra en
eller flera värdepapperiserings-
transaktioner i den mening som
avses i artikel 1.2 i Europeiska
centralbankens förordning (EG)

[---]

23. referensland: det land inom
EES som fastställs i enlighet med
5 kap. 11 §,

24. reglerad marknad: det-
samma som avses i 1 kap. 5 § 20
lagen om värdepappersmark-
naden,

25. rättslig representant: en
fysisk person som har sin hemvist
i ett land inom EES eller en juri-
disk person som har sitt stadge-
enliga säte i ett land inom EES,
och som uttryckligen utsedd av en
icke EES-baserad AIF-förvaltare
handlar för en sådan förvaltares
räkning gentemot myndigheter,
kunder, organ och motparter till
förvaltaren inom EES när det
gäller förvaltarens skyldigheter en-
ligt Europaparlamentets och rådets
direktiv 2011/61/EU av den 8
juni 2011 om förvaltning av alter-
nativa investeringsfonder samt om
ändring av direktiv 2003/41/EG
och 2009/65/EG och förordning-
arna (EG) nr 1060/2009 och
(EU) nr 1095/2010¹,

26. specialfond: en AIF-fond
som förvaltas enligt denna lag
och uppfyller de särskilda vill-
koren i 12 kap.,

27. specialföretag för värde-
papperisering: ett företag vars
enda syfte är att genomföra en
eller flera värdepapperiserings-
transaktioner i den mening som
avses i artikel 1.2 i Europeiska
centralbankens förordning (EG)

¹ EUT L 174, 1.7.2011, s. 1 (Celex 32011L0061).

nr 24/2009 av den 19 december 2008 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella företag som deltar i värdepappersringstransaktioner och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål, och

26. *startkapital*: det kapital som avses i artikel 57 första stycket a och b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG.

nr 24/2009 av den 19 december 2008 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella företag som deltar i värdepappersringstransaktioner och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål, och

28. *startkapital*: det kapital som avses i artikel 57 första stycket a och b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG.

Ändringen i paragrafen består i att det införs två nya definitioner, nämligen referensland och rättslig representant i *punkterna 23 och 25*, vilket i sin tur föranleder ny numrering för definitionerna som ursprungligen fanns i *punkterna 23-26*, samt att det görs ett tillägg i *punkten 7*, där innebörden av termen *etablerad* kompletteras.

Fastställande av en icke EES-baserad AIF-förvaltares referensland ska alltså göras i enlighet med kriterierna i 5 kap. 11 §, och förfarandet redovisas i avsnitt 13.4.2. Att det ska finnas en utsedd rättslig representant för den icke EES-baserade förvaltaren i dess referensland utgör ett av villkoren för tillstånd (5 kap. 15 §). Den rättslige representanten kan vara såväl en juridisk som fysisk person som ska vara etablerad i referenslandet. All officiell korrespondens mellan behöriga myndigheter och förvaltaren och mellan EES-baserade investerare som har investerat i fonden och förvaltaren, ska ske genom den rättsliga representanten som alltså utgör förvaltarens kontaktperson. Den rättsliga representanten ska tillsammans med förvaltaren fullgöra funktionen regelefterlevnad i samband med förvaltarens förvaltning och marknadsföring.

Ändringarna i paragrafen genomför artikel 4.1.u och 4.1.z.

4 kap.

Marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige Marknadsföring av AIF-fonder till professionella investerare i Sverige

1 §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § ska underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren påbörjar marknadsföring till professionella investerare i Sverige av andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd

1. AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond, <i>eller</i> 2. AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES.	1. AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond, 2. AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES, <i>eller</i> 3. AIF-fond som hör hemma i ett land utanför EES eller EES-baserad AIF-fond som inte uppfyller villkoret i 2 § första stycket.

AIF-förvaltaren ska se till att andelar eller aktier i AIF-fonden inte marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige samt fastställa och vidta åtgärder som förhindrar sådan marknadsföring.

En svensk AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, förvalta AIF-fonder som är etablerade i ett land utanför EES (ett tredjeland) och EES-baserade matar-AIF-fonder vars mottagar-AIF-fond, eller dess förvaltare, inte hör hemma inom EES (se 6 kap. 6 §). Sådana fonder har sedan tidigare fått marknadsföras i Sverige till både professionella och icke-professionella investerare efter tillstånd från Finansinspektionen. Genom ändringen av paragrafen införs marknadsföringspass avseende icke EES-baserade AIF-fonder och AIF-fonder som inte uppfyller kraven i 2 § första stycket. För att sådana fonder ska få marknadsföras till professionella investerare i Sverige ska, i likhet med vad som gäller för EES-baserade AIF-fonder, underrättelseförfarandet enligt 5 och 6 §§ ha fullföljts. Därutöver ska villkoret i 2 § andra stycket vara uppfyllt.

Till dess att kommissionen har antagit en delegerad akt i enlighet med artikel 68.6 i AIFM-direktivet och de nationella bestäm-

melser som genomfört artikel 36 ska upphöra att gälla, får en svensk AIF-förvaltare som avser att marknadsföra sådana fonder till professionella investerare här i landet även fortsättningsvis ansöka om tillstånd enligt 3 §, i stället för att driva verksamheten med stöd av marknadsföringspasset.

Ändringarna i paragrafen genomför artikel 35.1.

2 §

Om marknadsföringen enligt 1 § avser en matar-AIF-fond ska också mottagar-AIF-fonden höra hemma inom EES och förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare.

Om marknadsföringen enligt 1 § 1 och 2 avser en matar-AIF-fond ska också mottagar-AIF-fonden höra hemma inom EES och förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare.

För marknadsföring av sådana AIF-fonder som avses i 1 § 3 krävs att

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det, mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land, där den icke EES-baserade AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemriskerna,

3. det land där den icke EES-baserade AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism, och

4. det, mellan Sverige och det land där den icke EES-baserade AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller

bestämmelserna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet.

Ändringarna i paragrafen är föranledda av att även icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder nu får marknadsföras till professionella investerare i Sverige med stöd av marknadsföringspass. För sådan marknadsföring uppställs dock vissa krav som framgår av det nya *andra stycket*. Dessa krav motsvarar, såvitt avser *punkterna 1–3* vad som gäller för tillstånd enligt 3 §. Av *punkten 4*, följer att det vid marknadsföring med marknadsföringspass därutöver krävs att det mellan berörda länder ska finnas överenskommelser om informationsutbyte i skatteärenden. Till skillnad från vad som gäller vid marknadsföring efter tillstånd enligt 3 §, måste förvaltaren uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, inklusive bestämmelserna om förvaringsinstitut i 9 kap. Något undantag motsvarande det i 3 § tredje stycket finns inte i förevarande paragraf.

Ändringarna i paragrafen genomför artikel 35.2.

7 §

En AIF-förvaltare som avser att göra väsentliga ändringar av något som har angetts i en underrättelse eller i en ansökan om tillstånd för marknadsföring efter det att verksamheten har inletts, ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast en månad innan ändringen genomförs. Om det är fråga om en redan genomförd, oplanerad ändring ska dock en anmälan göras omedelbart efter en sådan ändring.

Om en planerad ändring innebär att AIF-förvaltaren eller dess förvaltning av en AIF-fond inte längre uppfyller kraven enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, ska Finansinspektionen utan onödigt dröjsmål meddela förvaltaren om att ändringen inte får genomföras.

Om en ändring rör en AIF-fond som avses i 1 § 3 och Finansinspektionen finner att ändringen bör godtas, ska inspektionen utan dröjsmål informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om ändringen, om

1. vissa AIF-fonder inte längre marknadsförs, eller

2. ytterligare AIF-fonder ska marknadsföras.

Finansinspektionen ska även informera de behöriga myndigheterna i förvaltarens värdländer om ändringen.

I 15 kap. finns bestämmelser om åtgärder som ska vidtas mot en AIF-förvaltare som genomfört väsentliga förändringar i strid mot denna bestämmelse.

Enligt paragrafen har en AIF-förvaltaren en skyldighet att anmäla väsentliga ändringar. Det ska vara fråga om ändringar av sådant som ska framgå av en underrättelse enligt 5 § eller i en tillståndsansökan enligt detta kapitel.

Av det nya *tredje stycket* framgår att Finansinspektionen är skyldig att informera Esmas och berörda myndigheter i AIF-förvaltarens värdländer såvitt avser godtagbara ändringar som innebär att vissa AIF-fonder inte längre ska marknadsföras eller att ytterligare fonder kommer att börja marknadsföras med stöd av marknadsföringspass. Av hänvisningen till 1 § 3 följer att det är fråga om icke EES-baserade AIF-fonder och matar-AIF-fonder som inte uppfyller kraven i 2 §.

Hänvisningen till bestämmelser om ingripanden i 15 kap. som tidigare fanns i tredje stycket finns nu i stället i paragrafens nya *fjärde stycke*.

Ändringarna i paragrafen genomför artikel 35.10 fjärde stycket.

5 kap.
Utländska AIF-förvaltares
verksamhet i Sverige

Marknadsföring av EES-baserade
AIF-fonder till professionella
investerare i Sverige

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har ett tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU får, utan tillstånd enligt denna lag, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd EES-baserad AIF-fond.

Marknadsföring av andelar eller aktier i andra AIF-fonder än specialfonder får inledas den dag då den behöriga myndigheten i förvaltaren hemland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har ett tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU har lämnats till Finansinspektionen.

Paragrafen ändras för att genomföra AIFM-direktivets regler om marknadsföringspass för icke EES-baserade AIF-fonder och matar-AIF-fonder vars mottagar-fond, eller dess förvaltare, inte hör hemma inom EES. Sådana fonder har även tidigare fått marknadsföras i Sverige men det har förutsatt tillstånd av Finansinspektionen, oavsett om marknadsföringen har riktats till professionella eller icke-professionella investerare. Genom tillägget i *första stycket* kan en utländsk, EES-baserad AIF-förvaltare nu välja att i stället mark-

5 kap.
Utländska AIF-förvaltares
verksamhet i Sverige *samt viss
verksamhet över gränserna*

Marknadsföring av AIF-fonder
till professionella investerare i
Sverige

3 §

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har ett tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU får, utan tillstånd enligt denna lag, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd

1. EES-baserad AIF-fond,
2. icke EES-baserad AIF-fond,
eller
3. matar-AIF-fond som inte
uppfyller villkoren i 4 § första
stycket.

nadsföra sådana fonder med stöd av marknadsföringspass. Detta förutsätter dock, i likhet med vad som gäller vid marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder, att underrättelseförfarandet enligt AIFM-direktivet har fullföljts, vilket följer av andra stycket. Därutöver ska villkoren i 4 § andra stycket vara uppfyllda.

Till dess att kommissionen har antagit en delegerad akt i enlighet med artikel 68.6 i AIFM-direktivet och de nationella bestämmelser som genomfört artikel 36 upphör att gälla, får en utländsk, EES-baserad AIF-förvaltare som avser att marknadsföra icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder till professionella investerare här i landet även fortsättningsvis ansöka om tillstånd enligt 5 §, i stället för att driva verksamheten med stöd av marknadsföringspasset.

Motsvarande bestämmelse finns för svenska AIF-förvaltare i 4 kap. 1 § (i dess nya lydelse).

Ändringarna av paragrafen genomför artiklarna 35.1.

4 §

Om marknadsföringen enligt 3 § avser en matar-AIF-fond ska också mottagar-AIF-fonden höra hemma inom EES och förvaltas av en EES-baserad AIF-förvaltare.

För marknadsföring av sådana AIF-fonder som avses i 3 § 2 eller 3 krävs att

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det, mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land, där den icke EES-baserade AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker,

3. det land där den icke EES-baserade AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma har vidtagit nödvändiga åtgärder för

att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism, och

4. det, mellan Sverige och det land där den icke EES-baserade AIF-fonden eller mottagar-AIF-fonden hör hemma, finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller bestämmelserna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet.

Ändringarna i paragrafen är föranledda av att även icke EES-baserade AIF-fonder och vissa matar-AIF-fonder nu får marknadsföras till professionella investerare i Sverige av utländska, EES-baserade AIF-förvaltare med stöd förvaltarens verksamhetstillstånd i hemlandet. I likhet med marknadsföring av EES-baserade AIF-fonder med stöd av pass, ska underrättelseförfarandet som avses i AIFM-direktivet vara fullföljt. Därutöver krävs att villkoren enligt det nya *andra stycket* är uppfyllda, vilket förvaltarens hemlandsmyndighet ska bedöma (jfr 4 kap. 2 § *andra stycket*). Om Finansinspektionen har en avvikande åsikt i förhållande till den bedömning som förvaltarens hemlandsmyndighet har gjort såvitt avser punkterna 2 och 3, får inspektionen hänskjuta ärendet till Esma, se 14 kap. 14 §.

Ändringarna av paragrafen genomför artikel 35.2.

Tillståndsplikt för icke EES-baserade AIF-förvaltare

10 §

För att förvalta eller marknadsföra en AIF-fond inom EES krävs att en icke EES-baserad AIF-förvaltare har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

Tillstånd ska sökas hos Finansinspektionen, om Sverige är förvaltarens referensland.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare har tidigare endast fått marknadsföra förvaltade, EES-baserade och icke EES-baserade AIF-fonder i Sverige efter tillstånd av Finansinspektionen. Dessa förvaltare har alltså inte kunnat få tillstånd att förvalta specialfonder eller övriga AIF-fonder som hör hemma i Sverige. Något hinder mot detta finns i och för sig inte i AIFM-direktivet, och enligt nationell lagstiftning i andra länder inom EES kan sådan förvaltning ha tillåtits på dessa länders territorium även sedan tidigare. Att nu också icke EES-baserade AIF-förvaltare ska vara verksamma inom EES på samma villkor som EES-baserade AIF-förvaltare, medför såväl skyldigheter som rättigheter för först nämnda förvaltare.

Genom den nya paragrafens *första stycke* följer, utöver själva tillståndsplikten, att en icke EES-baserad förvaltare får förvalta EES-baserade AIF-fonder, och därmed också AIF-fonder som hör hemma i Sverige. Liksom för EES-baserade AIF-förvaltare gäller det förenklade systemet med registrering även för en icke EES-baserad AIF-förvaltare, om förutsättningar finns för att tillämpa bestämmelserna i 2 kap.

Tillstånd ska enligt *andra stycket* sökas i förvaltarens referensland. Referenslandet ska fastställas enligt kriterierna i 11 § första och andra styckena, och om Sverige utgör den icke EES-baserade AIF-förvaltarens referensland är det alltså hos Finansinspektionen som förvaltaren ska söka sitt verksamhetstillstånd.

Med stöd av sitt tillstånd får en icke EES-baserad AIF-förvaltare, efter ett underrättelseförfarande, även marknadsföra andelar eller aktier i förvaltade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige och i andra länder inom EES samt förvalta EES-baserade AIF-fonder som hör hemma i andra länder än förvaltarens referensland. Detta följer av 18, 19, 21 och 22 §§. En sådan förvaltare får också ges tillstånd att förvalta en specialfond (16 §) och marknadsföra egenförvaltade AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige (20 §).

Paragrafen genomför artiklarna 37.1 och 37.5 första stycket.

Referensland

11 §

Sverige är referensland för en icke EES-baserad AIF-förvaltare, om förvaltaren ska

1. förvalta, utan att marknads-

föra, EES-baserade AIF-fonder vilka samtliga hör hemma här i landet,

2. marknadsföra bara en EES-baserad AIF-fond, som varken har tillstånd eller är registrerad men avsedd att marknadsföras här i landet,

3. marknadsföra bara en icke EES-baserad AIF-fond och enbart här i landet,

4. marknadsföra flera EES-baserade AIF-fonder inom EES, om de flesta av dessa fonder är avsedda att aktivt marknadsföras här i landet, förutsatt att inte samtliga har getts tillstånd eller är registrerade i något annat land, eller

5. marknadsföra flera icke EES-baserade eller flera EES- och icke EES-baserade AIF-fonder inom EES, om de flesta av dessa fonder är avsedda att aktivt marknadsföras här i landet.

Sverige får vara referensland för en icke EES-baserad AIF-förvaltare också i följande fall:

1. Vid förvaltning, utan marknadsföring, av flera EES-baserade AIF-fonder i flera länder inom EES, om

a) de flesta av förvaltarens fonder är hör hemma här i landet, eller

b) den största andelen av fondtillgångarna förvaltas här i landet.

2. Vid marknadsföring av bara en EES-baserad AIF-fond i enbart ett land inom EES, om

a) Sverige är fondens hemland

eller,

b) fonden är avsedd att marknadsföras här i landet, oberoende av i vilket land som fonden har getts tillstånd eller registrerats.

3. Vid marknadsföring av bara en EES-baserad AIF-fond i flera olika länder inom EES, om Sverige

a) är fondens hemland, eller

b) ett av de länder där fonden är avsedd att aktivt marknadsföras, oberoende av om eller i vilket land som fonden har getts tillstånd eller registrerats.

4. Vid marknadsföring av bara en icke EES-baserad AIF-fond i flera olika länder inom EES, om Sverige är ett av de länder inom EES där fonden är avsedd att marknadsföras.

5. Vid marknadsföring av flera EES-baserade AIF-fonder inom EES, om Sverige är

a) fondens hemland, eller

b) det land i vilket de flesta av dessa fonder är avsedda att aktivt marknadsföras.

I fall som avses i andra stycket ska förvaltaren hos Finansinspektionen och övriga, behöriga myndigheter i samtliga länder som är möjliga som referensland, begära ett beslut om att ett referensland ska fastställas.

Om ett gemensamt beslut enligt tredje stycket inte har fattats inom en månad från förvaltarens begäran eller om förvaltaren inte har informerats om beslutet inom sju dagar från att det fattades, får förvaltaren själv välja sitt refe-

rensland på grundval av kriterierna i andra stycket. Det samma gäller om första stycket är tillämpligt. Förvaltarens val av referensland ska i sådana fall utvärderas av den behöriga myndigheten i det valda referenslandet i samband med prövningen av förvaltarens ansökan om tillstånd, varvid Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska underrättas och lämna besked om myndighetens utvärdering.

Om Finansinspektionen avser att, i strid mot ett besked från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten som avses i fjärde stycket, ge förvaltaren tillstånd enligt 10 §, ska inspektionen först informera den myndigheten samt de behöriga myndigheterna i det land där en av förvaltaren förvaltat AIF-fond ska marknadsföras och, i tillämpliga fall, de behöriga myndigheterna i fondens hemland.

I paragrafen, som är ny, anges de kriterier utifrån vilka ett referensland ska fastställas. Av *första stycket* framgår i vilka fall endast Sverige kan utgöra den icke EES-baserade AIF-förvaltarens referensland.

I enlighet med de kriterier som anges i *andra stycket* är flera referensländer möjliga. I sådana fall ska, enligt *tredje stycket*, en AIF-förvaltare, som avser att enbart förvalta EES-baserade AIF-fonder, enbart marknadsföra eller både förvalta och marknadsföra förvaltade AIF-fonder inom EES, lämna in en begäran till de behöriga myndigheterna i samtliga länder inom EES som kan vara möjliga som referensland. Myndigheterna ska därefter gemensamt avgöra vilket land som ska utgöra förvaltarens referensland. Förfarandet att fastställa referensland och hur eventuell oenighet mellan

berörda myndigheter ska hanteras behandlas i avsnitt 13.4.2, se även avsnitt 14.4.

Av *fjärde stycket* framgår att en förvaltare under vissa omständigheter själv får välja referensland, och att Finansinspektionen, om förvaltaren valt Sverige som referensland, ska pröva valet utifrån kriterierna i första och andra styckena. Om Finansinspektionen anser att kriterierna är uppfyllda ska inspektionen inhämta Esmas besked över sin utvärdering. I sitt meddelande till Esma ska inspektionen inkludera förvaltarens motivering avseende valet av referensland samt informationen som förvaltaren har lämnat om sin marknadsföringsstrategi. Under den tid, om högst en månad, (se artikel 37.5 tredje stycket) som Esma genomför sin granskning ska inte tidsfristen enligt 3 kap. 8 löpa.

I *femte stycket* finns en informationsskyldighet för Finansinspektionen om inspektionen, i strid mot Esmas besked i fråga om granskningen av förvaltarens val av referensland, avser att bevilja tillstånd enligt 10 §.

Paragrafen genomför artikel 37.4. första–tredje styckena samt artikel 37.5 andra, femte och sjätte styckena.

12 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare som, inom två år från det att tillstånd enligt 10 § gavs, avser att ändra sin marknadsföringsstrategi på ett sådant sätt att ett nytt referensland kan komma att utses, ska anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

I anmälan ska förvaltaren

1. ange och motivera valet av nytt referensland utifrån kriterierna i 11 § första och andra styckena och redovisa den nya marknadsföringsstrategin, samt

2. lämna uppgifter om namn på och plats i det nya referenslandet där den rättsliga representeranten är etablerad.

Finansinspektionen ska utvärdera förvaltarens motivering och underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om sin bedömning. Om Finansinspektionen, efter ett positivt besked från den myndigheten, godtar förvaltarens val av nytt referensland, ska inspektionen informera förvaltaren och dess ursprungliga rättsliga representant samt Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om sitt beslut. Finansinspektionen ska även underrätta de behöriga myndigheterna i det nya referenslandet om ändringen samt utan onödigt dröjsmål överlämna en kopia av tillstånds- och tillsynsdokumentationen för AIF-förvaltaren till det nya referenslandet.

Om Finansinspektionens beslut står i strid mot beskedet från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, ska inspektionen lämna en underrättelse om beslutet och dess skäl till den myndigheten samt de behöriga myndigheterna i det land där en förvaltad AIF-fond ska marknadsföras och, i tillämpliga fall, de behöriga myndigheterna i det land där fonden hör hemma.

Om förvaltaren ändrar sin marknadsföringsstrategi efter den tidpunkt som anges i första stycket, får förvaltaren hos Finansinspektionen lämna en begäran om ändring av referensland med anledning av den nya strategin. I sådant fall gäller det som anges i

andra–fjärde styckena i tillämpliga delar.

Förfarandet och beslutet att fastställa referensland ska inte påverkas av en AIF-förvaltares vidareutveckling av verksamheten inom EES. Förvaltaren är dock skyldig att informera Finansinspektionen om en ändring av marknadsföringsstrategi som avses i *första stycket*. Det ska alltså vara fråga om en ändring som skulle ha påverkat valet av referensland, om den förändrade marknadsföringsstrategin i stället hade varit den ursprungliga. Av *andra* och *tredje styckena* framgår hur förfarandet går till om såväl förvaltare som Finansinspektionen och Esma är av samma uppfattning avseende förändringen. Om ytterligare uppgifter om innehållet i en anmälan, utöver vad som anges i *andra stycket* och eventuella genomförandebestämmelser, behövs, får Finansinspektionen med stöd av bemyndigandet i 16 kap. 1 § meddela föreskrifter Enligt *tredje stycket* är Finansinspektionen skyldig att underrätta Esma och berörda behöriga myndigheter i det fall Finansinspektionens beslut i frågan står i strid mot inhämtat besked från Esma.

När tvåårsperioden räknat från tidpunkten för beslutet om det ursprungliga verksamhetstillståndet har passerat, har förvaltaren möjlighet att hos Finansinspektionen begära att referenslandet ska ändras med anledning av en förändrad marknadsföringsstrategi.

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 37.11 första, andra, och fjärde–sjätte styckena samt artikel 37.12 andra stycket.

13 §

Efter begäran från Finansinspektionen är en icke EES-baserad AIF-förvaltare skyldig att lämna en anmälan om ändring av referensland enligt 12 § andra stycket, om det inom två år efter att tillstånd beviljades framgår av den faktiska utvecklingen av förvaltarens verksamhet inom EES, att förvaltaren

- 1. inte följt den ursprungligt angivna marknadsföringsstrategin,*
- 2. lämnat felaktiga uppgifter om*

den, eller

3. genomfört ändringar av den utan att först ha underrättat inspektionen.

I 15 kap. finns bestämmelser om åtgärder som ska vidtas mot en förvaltare som inte följer en begäran enligt första stycket.

Paragrafen är ny och innebär att Finansinspektionen har rätt att begära att en icke EES-baserad AIF-förvaltare med Sverige som referensland, ska lämna en underrättelse enligt 12 § andra stycket och att ett annat land därigenom kan fastställas som referensland. I *första stycket* anges under vilka förutsättningar inspektionen kan framställa en sådan begäran. Det förfarande som anges i 12 § ska i dessa fall gälla i tillämpliga delar.

Av hänvisningen i *andra stycket* följer att förvaltarens tillstånd återkallas om Finansinspektionens begäran inte följs.

Paragrafen genomför artikel 37.12 första stycket.

*Ansökan om tillstånd och
tillståndsförfarande*

14 §

En ansökan om tillstånd enligt 10 § ska innehålla

1. en motivering till valet av referensland med information om marknadsföringsstrategin,

2. en förteckning över bestämmelser i denna lag som är oförenliga med tvingande lagstiftning som AIF-förvaltaren är skyldig att följa i sitt hemland,

3. skriftliga intyg, styrkta av ett rättsligt utlåtande, som beskriver reglerna i den tvingande lagstiftningen i förvaltarens hemland och att dessa regler är likvärdiga med de bestämmelser som

avses i 2, regleringssyftet och eftersträvat investerarskydd, samt stöd för att förvaltaren följer dessa regler,

4. namn på och plats där förvaltarens rättsliga representant är etablerad,

5. uppgifter om vilka personer som ingår i ledningen för förvaltaren,

6. en ägarförteckning, där kvalificerade innehav och storleken av dessa framgår,

7. en verksamhetsplan med uppgifter om förvaltarens organisationsstruktur,

8. information om förvaltarens

a) ersättningssystem enligt 8 kap. 23 §, och

b) rutiner för att delegera eller vidaredelegera funktioner enligt 8 kap. 15–18 §§,

9. information om vilken eller vilka investeringsstrategier som ska användas,

10. uppgift om var mottagar-AIF-fonden hör hemma, om det är fråga om en matar-AIF-fond,

11. fondbestämmelser, bolagsordningar eller motsvarande handlingar för varje AIF-fond,

12. rutiner för hur förvaringsinstitut ska utses, och

13. en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §.

Om verksamheten avser förvaltning av en specialfond ska ansökan också innehålla ett faktablad enligt 10 kap. 2 §.

Uppgifter och handlingar enligt första stycket 9–13, får begränsas till de EES-baserade AIF-fonder som förvaltaren avser att förvalta eller de AIF-fonder som förvaltaren förvaltar och avser att marknadsföra i länder inom EES med stöd av 21 och 22 §§.

Paragrafen är ny och anger i första stycket vad en tillståndsansökan ska innehålla. Med motiveringen som avses i *punkten 1* ska förvaltaren kunna styrka sina avsikter att t.ex. bedriva aktiv marknadsföring i Sverige genom att redogöra för sin marknadsföringsstrategi. Den information och dokumentation som anges i *punkterna 2 och 3* krävs för inspektionens ställningstagande i frågan om det finns förutsättningar att tillämpa undantagsbestämmelsen i 15 § andra stycket. Sådana skriftliga intyg och rättsliga utlåtanden som ska lämnas till Finansinspektionen ska baseras på tekniska standarder för tillsyn som Esmas fått i uppdrag att utveckla. *Punkterna 4–13* motsvarar innehållskraven enligt 3 kap. 5 §, se kommentaren till den paragrafen för beskrivning av innebörd och syfte.

Om förvaltaren, i samband med tillståndsprövningen ansöker om tillstånd att förvalta en specialfond ska, enligt andra stycket, även ett faktablad enligt 10 kap. 2 § bifogas ansökan.

Av *tredje stycket* följer att kraven på information avseende *punkterna 9–13* gäller för sådana AIF-fonder som är relevanta för EES-baserade investerare. Beträffande innebörden av marknadsföring se definitionen i 1 kap. 11 § 15 och avsnitt 6.1.

Paragrafen genomför artikel 37.8.a och b.

Villkor för tillstånd

15 §

Finansinspektionen ska ge en icke EES-baserad AIF-förvaltare tillstånd att förvalta en AIF-fond, om

1. Sverige har fastställts som förvaltarens referensland och det finns en utsedd, rättslig represen-

tant för förvaltaren här i landet,

2. det, mellan Finansinspektionen och de behöriga myndigheterna för berörda EES-baserade AIF-fonders hemland samt tillsynsmyndigheten i det land där förvaltaren är etablerad, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemriskerna,

3. det land där förvaltaren är etablerad har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism, och

4. det, mellan Sverige och det land där förvaltaren är etablerad, finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller bestämmelserna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet,

5. Finansinspektionens och övriga behöriga myndigheters effektiva utövande av sina tillsynsuppgifter inte hindras av de lagar och författningar som förvaltaren omfattas av i sitt hemland eller av att undersöknings- eller tillsynsbehörigheten hos tillsynsmyndigheten i förvaltarens hemland är begränsad,

6. förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap.,

7. förvaltarens aktieägare eller medlemmar, som har eller kan förväntas få kvalificerade innehav, bedöms lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över förvaltarens ledning,

8. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift, och

9. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

Vid tillämpning av första stycket 9, är förvaltaren inte skyldig att följa bestämmelser i denna lag, om det kan visas

1. att det är omöjligt att kombinera bestämmelserna i denna lag och den tvingande lagstiftning som gäller för förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden, som ska marknadsföras, och

2. att den lagstiftning som gäller för och följs av förvaltaren eller fonden i deras hemland, innehåller en likvärdig regel med samma regleringssyfte och samma skyddsnivå för fondens investerare.

Finansinspektionen ska utan onödigt dröjsmål underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om inspektionen bedömer att villkoren i andra stycket är uppfyllda. Om inspektionen avser att, i strid mot ett besked från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och med tillämpning av undantaget i andra stycket, bevilja förvaltaren tillstånd, ska in-

spektionen först underrätta den myndigheten om detta liksom de behöriga myndigheterna i de länder i vilka förvaltaren ska marknadsföra sina förvaltade AIF-fonder.

Paragrafen, som är ny, innehåller i *första stycket* villkoren för att ge en icke EES-baserad förvaltare tillstånd som AIF-förvaltare.

Av *punkten 1* följer att när Finansinspektionen har tagit emot en ansökan om tillstånd ska frågan om referensland först klargöras. Som framgår av 11 § tredje stycket kan referenslandet fastställas genom att de behöriga myndigheterna i samtliga länder inom EES som är möjliga som förvaltarens referensland fattar ett gemensamt beslut. Om ett sådant beslut inte har fattats på grund av vad som anges i 11 § fjärde stycket, ska förvaltaren i sin ansökan om tillstånd motivera sitt val av Sverige som referensland samt styrka sin ståndpunkt med information om sin marknadsföringsstrategi (se 14 § första stycket 1). I sådana fall ska Finansinspektionen undersöka huruvida förvaltarens val uppfyller kriterierna i 11 § första och andra styckena. Om inspektionen anser att så inte är fallet ska ansökan avslås med angivande av skälen för beslutet. Om Finansinspektionen i stället instämmer i förvaltarens bedömning ska inspektionen enligt 11 § fjärde stycket underrätta Esmå om sin utvärdering, avvakta myndighetens besked och därefter ta slutlig ställning i frågan. Av *punkten 1* framgår vidare att förvaltaren ska ha utsett en rättslig representant här i landet, se 1 kap. 11 § 25 för definition och innebörd av termen.

Villkoren i *punkterna 2–4* motsvarar i princip dem som uppställs i exempelvis 4 § andra stycket 2–4. Syftet med villkoret i *punkten 2* är att säkerställa ett effektivt informationsutbyte som gör det möjligt för Finansinspektionen att utföra sina uppgifter i enlighet med denna lag. Samarbetsarrangemangen ska därför vara i linje med internationella standarder, men bör inte användas som ett hinder mot marknadsföring av dessa fonder (se skäl 63 i AIFM-direktivet.) Kravet i *punkten 3* innebär i praktiken att det land där förvaltaren är etablerad inte får vara upptaget i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier, vilken sammanställs av Financial Action Task Force (FATF), som är ett mellanstatligt organ som arbetar för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Förteckningen finns publicerad bl.a. på organisationens webbplats:

www.fatf-gafi.org. Syftet med villkoret enligt *punkten 4* är, liksom det i *punkten 2*, att säkerställa ett effektivt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter och tillsynsmyndigheten i förvaltarens hemland.

Villkoren i *punkterna 6–9* är i huvudsak desamma som dem som uppställs för tillstånd för svenska och övriga EES-baserade AIF-förvaltare (se 3 kap. 3 § och kommentaren till den paragrafen). Kravet på att förvaltaren ska ha både sitt huvudkontor och sitt stadgeenliga säte i samma land inom EES gäller dock inte för en icke EES-baserad AIF-förvaltare (se artikel 8.1.e och artikel 37.8.d i AIFM-direktivet). Den grundläggande principen i AIFM-direktivet är att icke EES-baserade AIF-förvaltare som ges tillstånd som avses i direktivet ska få åtnjuta rättigheten att t.ex. marknadsföra aktier eller andelar i AIF-fonder inom EES med ett marknadsföringspass, förutsatt att förvaltaren uppfyller AIFM-direktivets krav till fullo. Detta bör enligt skäl 64 i direktivet säkerställa att likvärdiga förutsättningar gäller för alla AIF-förvaltare som är verksamma inom EES, oavsett var de är etablerade. Vidare anges att de behöriga myndigheterna i EES-länderna ska utöva tillsyn över efterlevnaden av direktivets krav också avseende icke EES-baserade AIF-förvaltare som har beviljats tillstånd som avses i direktivet. Ansvarig för tillsynen är de behöriga myndigheterna i förvaltarens referensland. Om en eller flera behöriga myndigheter i övriga berörda EES-länder har en avvikande åsikt om de bedömningar som Finansinspektionen har gjort av tillämpningen av *punkterna 1–3* och *5*, får den eller de myndigheterna hänskjuta ärendet till Esma. Vidare får Finansinspektionen, om en behörig myndighet för en EES-baserad AIF-fond inte medverkar i de samarbetsarrangemang som avses i *punkten 2*, hänskjuta ärendet till Esma (jfr 14 kap. 14 §).

Enligt *andra stycket* får förvaltaren under vissa förutsättningar medges undantag från skyldigheten att följa samtliga krav som uppställs på en AIF-förvaltare. Detta följer av artiklarna 37.2 och 37.8.c i AIFM-direktivet. I skäl 65 i direktivet fastslås att detta undantag gäller under högst exceptionella omständigheter. Att det föreligger sådana förutsättningar som anges *punkterna 1* och *2* ska styrkas av den som åberopar tillämpning av undantaget.

Av *tredje stycket* följer att frågan om tillämpning av undantaget ska prövas innan Finansinspektionen tar slutlig ställning till tillståndsansökan. I Finansinspektionens underrättelse till Esma ska inspektionens bedömning styrkas med den information som förvaltaren har lämnat i detta avseende, se 14 § första stycket 2 och 3. Under detta

underrättelseförfarande ska tidsfristen enligt 3 kap. 8 § inte löpa.

Paragrafen genomför artikel 37.2, 37.3 och 37.7 första stycket samt 37.9 första och tredje–femte styckena.

Särskilda villkor för tillstånd att förvalta en specialfond

16 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd enligt 10 § får förvalta en specialfond efter tillstånd av Finansinspektionen.

En icke EES-baserad AIF-förvaltare, som har ett annat referensland än Sverige och tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, får också förvalta en specialfond, om

1. Finansinspektionen från den behöriga myndigheten i förvaltarens referensland har mottagit en underrättelse om den planerade verksamheten samt ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i direktiv 2011/61/EU, och

2. förvaltarens tillstånd omfattar förvaltning av en AIF-fond av motsvarande slag som den specialfond som ska förvaltas här i landet.

Tillstånd enligt första och andra styckena ges i form av godkännande av fondbestämmelserna. Vid prövningen tillämpas 4 kap. 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder. Det som där anges om fondbolag ska i stället avse AIF-förvaltare.

Verksamheten får inledas när Finansinspektionen har meddelat

beslut om tillstånd.

En AIF-förvaltare som bedriver verksamhet som avses i första och andra stycket ska tillämpa de bestämmelser som framgår av 7 § andra stycket.

Paragrafen är ny och innebär att en icke EES-baserad AIF-förvaltare, oavsett vilket land som är dess referensland, nu kan ges tillstånd att förvalta en specialfond.

Av skäl 10 i AIFM-direktivet framgår att medlemsstaterna inte är förhindrade att anta eller fortsätta att tillämpa nationella krav för AIF-fonder som är etablerade inom deras territorium. En specialfond är en sådan nationellt reglerad fondkategori för vilken det uppställs särskilda villkor för tillstånd och för fonden som sådan. Oavsett om det är fråga om en förvaltare som är etablerad i Sverige eller något annat land inom eller utanför EES är villkoren för att förvalta en specialfond desamma. En grundförutsättning för tillstånd är att förvaltaren har ett tillstånd enligt denna lag alternativt ett tillstånd som avses i AIFM-direktivet. När det gäller icke EES-baserade AIF-förvaltare som har Sverige som referensland är förutsättningarna i övrigt desamma som för förvaltare som är etablerade här i landet (svenska AIF-förvaltare). Detta följer av *första stycket*.

I *andra stycket* regleras förutsättningarna för tillstånd avseende en icke EES-baserad AIF-förvaltare med annat referensland än Sverige. För det första krävs att förvaltaren först ska underrätta den behöriga myndigheten i sitt referensland om avsikten att förvalta en specialfond. Av *punkten 1* följer att denna myndighet ska överlämna underrättelsen till Finansinspektionen tillsammans med ett intyg om förvaltarens verksamhetstillstånd. Enligt *punkten 2* krävs därutöver att förvaltarens tillstånd i referenslandet avser den kategori av fond som ska förvaltas här i landet. Dessa båda villkor är en förutsättning för att förvalta AIF-fonder med stöd av förvaltningspasset.

Tillståndsprövningen regleras i 4 kap. 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder och i *tredje stycket* finns en hänvisning till den paragrafen. I *fjärde stycket* anges när verksamheten får inledas, och i *femte stycket* anges vilka bestämmelser i denna lag som är tillämpliga för en icke EES-baserad AIF-förvaltare med verksamhetstillstånd i ett annat referensland än Sverige och som förvaltar en specialfond,

samt för förvaringsinstitut till sådana fonder.

Vad en ansökan om tillstånd ska innehålla regleras i föreskrifter. Bemyndigande att meddela sådana föreskrifter finns i 16 kap. 1 §. Tillstånd för förvaltning av specialfonder behandlas i avsnitten 5.2, 7.3, 13.2.2 och 13.4.7.

Paragrafen saknar motsvarighet i AIFM-direktivet men är förenlig med innehållet i artiklarna 37.1 och 41.1.

*Tillståndets innebörd och
tillståndsprövning, m.m.*

17 §

I fråga om ett tillstånds innebörd och omfattning, sidoverksamhet, AIF-förvaltarens ledning, tillståndsprövning i övrigt, väsentliga ändringar och kapitalkrav, ska 3 kap. 1, 2, 4 och 6-10 §§ samt 7 kap., i tillämpliga delar, gälla också för icke EES-baserade AIF-förvaltare med tillstånd enligt 10 §.

För att uppnå likvärdiga förutsättningar för samtliga förvaltare som förvaltar eller marknadsför AIF-fonder inom EES, krävs nu att även icke EES-baserade förvaltare ska ansöka om och uppfylla villkoren för tillstånd som AIF-förvaltare (om inte förutsättningar för tillämpning av 2 kap. föreligger), samt driva verksamheten i enlighet med de krav som gäller enligt direktivet. Även om icke EES-baserade förvaltare omfattas av ett specifikt tillståndsförfarande, genom vilket bl.a. förvaltarens referensland ska fastställas och vissa specifika krav avseende det land där förvaltaren och i förekommande fall den icke EES-baserade AIF-fondens är etablerad (se 15 § första stycket 2–5), gäller nu i princip samma krav för alla AIF-förvaltare som är verksamma inom EES (jfr 15 § andra stycket).

Förvaltare med Sverige som referensland ska inte bara få sin tillståndsansökan prövad av Finansinspektionen utan ställs också under inspektionens tillsyn, och är därmed likställd med en förvaltare som är etablerad här i landet. Detta innebär att angivna bestämmelser i 3 kap. om bl.a. handläggningen av en tillståndsansökan samt bestämmelserna om kapitalkrav i 7 kap., som gäller för svenska AIF-

förvaltare, ska tillämpas på motsvarande sätt även för icke EES-baserade AIF-förvaltare.

Genom paragrafen, som är ny, genomförs artikel 38.8 första stycket.

*Marknadsföring av EES-baserade
AIF-fonder till professionella
investerare i Sverige*

18 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd enligt 10 § ska underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren påbörjar marknadsföring till professionella investerare i Sverige av andelar eller aktier i en EES-baserad AIF-fond som antingen förvaltas i Sverige, men inte är en specialfond, eller i ett annat land inom EES.

För underrättelsens innehåll, underrättelseförfarandet och handläggningen vid väsentliga ändringar av uppgifter i en underrättelse tillämpas 4 kap. 5–7 §§. Finansinspektionen ska, utöver vad som anges i 4 kap. 6 § tredje stycket, informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om förvaltarens marknadsföring i Sverige, samt till myndigheten och berörda, behöriga myndigheter informera om att en ändring som avses i 4 kap. 7 § bedöms vara godtagbar och medför antingen att vissa AIF-fonder inte längre marknadsförs eller att ytterligare AIF-fonder kommer att marknadsföras.

Sådan marknadsföring som avses i första stycket får också utföras av en icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU och ett annat referensland än Sverige. Marknadsföringen, som får bedrivas från filial i Sverige eller som gränsöverskridande verksamhet, får inledas den dag då den behöriga myndigheten i förvaltarens referensland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har ett tillstånd som avses i direktivet har lämnats till Finansinspektionen. För verksamheten ska bestämmelsen som anges i 7 § 2 stycket tillämpas.

En AIF-förvaltare som har getts tillstånd att förvalta en AIF-fond får också marknadsföra andelar eller aktier i den förvaltade fonden. Detta följer av 3 kap. 1 § andra stycket, som är tillämplig även för icke EES-baserade AIF-förvaltare med Sverige som referensland (se hänvisning i 17 §).

Enligt *första stycket* i förevarande paragraf måste dock förvaltaren underrätta Finansinspektionen om avsedd marknadsföring innan den påbörjas. Kravet på en underrättelse gäller däremot inte för AIF-förvaltare som ska marknadsföra andelar i en förvaltd specialfond. Tillstånd att förvalta en sådan fond förutsätter att dess fondbestämmelser godkänns och godkännandet innebär i sin tur att fonden får marknadsföras (se 4 kap. 9 § LIF). Underrättelsen om marknadsföring av en specialfond får anses inbegripen i tillståndsprövningen, och någon ytterligare underrättelse krävs därför inte.

Av *andra styckets* hänvisning till tillämpliga bestämmelser avseende underrättelsens innehåll och förfarandet, inklusive väsentliga ändringar av uppgifter i en underrättelse, följer att marknadsföringen får påbörjas från och med den dag Finansinspektionen har meddelat för-

valtaren sitt beslut om att tillstånd ges, vilket ska ske senast 20 dagar efter det att inspektionen mottog förvaltarens underrättelse. Utöver vad som anges i 4 kap. 6 § ska Finansinspektionen underrätta Esma om marknadsföringen.

Även en icke EES-baserad AIF-förvaltare, som har sitt referensland i ett annat land inom EES och där har tillstånd som avses i AIFM-direktivet, får med stöd av detta marknadsföra EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige. Det följer av *tredje stycket*. Bestämmelsen motsvarar vad som gäller för EES-baserade AIF-förvaltare, se 3 §.

Paragrafen genomför artikel 39.1–3 och 39.9 samt bilaga III till AIFM-direktivet.

Marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder till professionella investerare i Sverige

19 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd enligt 10 § får, efter att ha underrättat Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en icke EES-baserad AIF-fond till professionella investerare i Sverige om

1. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden hör hemma finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemriskar,

2. det land där fonden hör hemma har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism, och

3. det mellan fondens hemland samt Sverige och övriga länder inom EES, där fonden ska marknadsföras, finns en överenskom-

melse som uppfyller bestämmelserna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet.

För underrättelsens innehåll, underrättelseförfarandet och handläggningen vid väsentliga ändringar av uppgifter i en underrättelse tillämpas 4 kap. 5–7 §§. Finansinspektionen ska, utöver vad som anges i 4 kap. 6 § tredje stycket, informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om förvaltarens marknadsföring i Sverige, samt till myndigheten och berörda, behöriga myndigheter informera om att en ändring som avses i 4 kap. 7 § bedöms vara godtagbar och medför antingen att vissa AIF-fonder inte längre marknadsförs eller att ytterligare AIF-fonder kommer att marknadsföras.

Sådan marknadsföring som avses i första stycket får också utföras av en icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU och ett annat referensland än Sverige. Marknadsföringen, som får bedrivas från filial i Sverige eller som gränsöverskridande verksamhet, får inledas den dag då den behöriga myndigheten i förvaltarens referensland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har ett tillstånd som avses i direktivet har lämnats till Finansinspektionen. För verksam-

heten ska bestämmelserna som anges i 7 § andra stycket tillämpas.

Paragrafen är ny och en följd av att marknadsföringspasset även omfattar icke EES-baserade AIF-fonder. I *första stycket* anges de specifika krav som gäller för såväl AIF-fonder som AIF-förvaltare som hör hemma utanför EES, se exempelvis 14 § första stycket 2–4 och 4 kap. 3 §. I likhet med 17 § finns i *andra stycket* en hänvisning till tillämpliga bestämmelser i 4 kap. om vad som gäller avseende underrättelseförfarandet. I *tredje stycket* regleras marknadsföring som utförs av icke EES-baserade AIF-förvaltare med ett annat referensland än Sverige, se kommentaren till 18 §.

Paragrafen genomför artikel 40.1, 40.2 första stycket, 40.3, 40.4, 40.10 samt bilaga III till AIFM-direktivet.

Marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella investerare i Sverige

20 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd enligt 10 § eller med ett tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, får marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltd specialfond till icke-professionella investerare i Sverige.

Efter tillstånd av Finansinspektionen får en förvaltare som avses i första stycket marknadsföra andelar eller aktier också i andra av förvaltaren förvaltda AIF-fonder än specialfonder.

Tillstånd ska ges om det finns skäl att anta att förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav i denna lag och andra författningar

som reglerar verksamheten, och förvaltaren har vidtagit nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna lösa in andelar eller aktier i fonden samt göra utbetalningar till investerarna, samt

1. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i Sverige: om fonden är upptagen till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad enligt 10 kap. 2 §, eller

2. i fråga om en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES: om

a) fonden i sitt hemland omfattas av en reglering som motsvarar vad som gäller för specialfonder eller, om sådan reglering saknas, fonden ändå motsvarar en specialfond, eller

b) fondens andelar eller aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad och det för fonden finns ett upprättat faktablad som motsvarar kraven i 10 kap. 2 §.

Om marknadsföringen avser andelar eller aktier i en AIF-fond som hör hemma i ett land utanför EES ska dessutom 19 § första stycket 1 och 2 tillämpas.

Tillstånd till marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige får ges även om villkoren i andra-tredje styckena inte är uppfyllda, om det är fråga om andelar eller aktier i en AIF-fond

1. som saknar rätt till inlösen under minst fem år från den första investeringen, och

2. som enligt sin investerings-

strategi generellt inte investerar i finansiella instrument som kräver depåförvaring eller generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

Enligt 9 § kan, sedan tidigare, en icke EES-baserad AIF-förvaltare ges tillstånd av Finansinspektionen att marknadsföra förvaltade AIF-fonder till icke-professionella investerare förutsatt att vissa villkor var uppfyllda. Till dess att kommissionen har antagit delegerade akter i enlighet med artikel 68.6 och de nationella bestämmelser som genomfört artiklarna 36 och 42 ska upphöra att gälla, får 9 § tillämpas parallellt med förevarande paragraf. Därefter ska all marknadsföring av AIF-fonder som förvaltas av icke EES-baserade AIF-förvaltare ske med stöd av tillstånd som avses i AIFM-direktivet och marknadsföringspass. Härigenom ska villkoren vara desamma för alla AIF-förvaltares verksamhet inom EES.

En annan skillnad i förhållande till tidigare är att förvaltaren nu tillåts att förvalta också AIF-fonder som hör hemma i Sverige, inbegripet specialfonder (16 §). Andelar i specialfonder får marknadsföras till både professionella och icke-professionella investerare utan särskilt tillstånd och utan föregående underrättelse. Detta framgår av *första stycket* (se även kommentaren till t.ex. 4 kap. 1 §). Av första stycket följer också att bestämmelsen är tillämplig för icke EES-baserade AIF-förvaltare med tillstånd, oavsett var inom EES de har sitt referensland.

För andra AIF-fonder som hör hemma här i landet krävs att fondens andelar eller aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad och att det finns ett upprättat faktablad enligt 10 kap. 2 § för fonden. Dessa villkor framgår av *tredje stycket punkten 1*. I avsnitten 7.3 och 7.4 fastslås att marknadsföring till icke-professionella investerare i Sverige är tillåten bara om det är fråga om specialfonder eller AIF-fonder som uppfyller ovan nämnda villkor. Detta gäller oavsett om fonden hör hemma i Sverige, i övriga EES-länder (*punkten 2*) eller i ett land utanför EES, och oberoende av var förvaltaren är etablerad. I fråga om icke EES-baserade förvaltare och fonder gäller därutöver vissa särskilda krav om bl.a. samsamarbetsarrangemang mellan Finansinspektionen, tillsynsmyndigheter och behöriga myndigheter, vilket följer av villkoren för tillstånd

enligt 15 § och, genom hänvisningen i *fjärde stycket* till 19 §.

I *femte stycket* finns undantagsbestämmelsen som gäller för vissa slutna AIF-fonder, se 4 kap. 4 § och kommentaren till den bestämmelsen.

Form och innehåll för en tillståndsansökan regleras i föreskrifter. Bemyndigande att meddela sådana föreskrifter finns i 16 kap. 1 §.

Paragrafen saknar motsvarighet i AIFM-direktivet men är förenlig med artikel 43.

*Förvaltning och marknadsföring
av AIF-fonder i övriga
EES-länder*

21 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd enligt 10 § som avser att förvalta en AIF-fond som hör hemma i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan sådan verksamhet inleds första gången.

Om förvaltaren ska erbjuda och utföra sina tjänster från Sverige (gränsöverskridande verksamhet), ska underrättelsen innehålla en verksamhetsplan med uppgifter om vilka tjänster som avses och i vilket land eller vilka länder de ska tillhandahållas.

Om förvaltaren ska erbjuda och utföra sina tjänster genom en filial i värdlandet (filialverksamhet), ska underrättelsen dessutom innehålla uppgifter om filialens organisation, adress och ansvariga ledning.

Av verksamhetsplanen ska, utöver vad som anges i andra stycket, framgå vilka fonder som förvaltaren avser att förvalta och på vilken adress i fondens hemland

handlingar kan erhållas.

För underrättelseförfarandet och handläggningen vid väsentliga ändringar av uppgifter i en underrättelse tillämpas 6 kap. 4 och 5 §§. Finansinspektionen ska, utöver vad som anges i 6 kap. 4 § tredje stycket, informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om förvaltarens verksamhet, samt till myndigheten och berörda, behöriga myndigheter informera om att en ändring som avses i 6 kap. 5 § bedöms vara godtagbar och medför antingen att vissa AIF-fonder inte längre marknadsförs eller att ytterligare AIF-fonder kommer att marknadsföras.

Paragrafen är ny och innebär att AIFM-direktivets regler om förvaltnings- och marknadsföringspassen för icke EES-baserade AIF-förvaltare genomförs. I *första stycket* fastslås att icke EES-baserade förvaltare med Sverige som referensland och som, med stöd av sitt tillstånd enligt 10 §, ska driva verksamhet i andra länder inom EES (se definition av värdland, 1 kap. 8 §) ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten inleds. Av *andra och tredje styckena* framgår att verksamheten kan bedrivas genom att förvaltaren erbjuder och utför sina tjänster från Sverige eller genom att en filial inrättas i värdlandet. I dessa stycken samt i *tredje stycket* anges också vad som ska ingå i förvaltarens underrättelse till Finansinspektionen.

I 6 kap. 1 § finns motsvarande bestämmelse för svenska AIF-förvaltare som avser att erbjuda och utföra tjänster i andra EES-länder.

Av *femte stycket* följer bl.a. att även icke EES-baserade förvaltare är skyldiga att anmäla väsentliga ändringar till Finansinspektionen, planerade såväl som genomförda, av sådant som har angetts i en underrättelse om marknadsföring eller verksamhet över gränserna.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 13.4.7, genomför artikel 41.1–41.4 och 41.6.

22 §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 10 § som avser att marknadsföra andelar eller aktier i en AIF-fond i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten inleds.

En underrättelse om marknadsföring av förvaltade AIF-fonder ska innehålla

1. en verksamhetsplan med uppgifter om vilka AIF-fonder som ska marknadsföras, var de hör hemma och i vilka länder marknadsföringen ska ske,

2. AIF-fondernas fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar,

3. uppgift om varje AIF-fonds förvaringsinstitut,

4. uppgift om var mottagar-AIF-fonden hör hemma, om den marknadsförda fonden är en matar-AIF-fond,

5. en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §, och

6. information om de arrangemang som har fastställts för marknadsföringen och, i tillämpliga fall, vilka åtgärder som har fastställts för att förhindra att andelar eller aktier i en AIF-fond marknadsförs till icke professionella investerare.

Om verksamheten ska bedrivas genom en filial i värdlandet ska underrättelsen också innehålla de uppgifter som anges i 20 § tredje stycket.

För underrättelseförfarandet och handläggningen vid väsentliga ändringar av uppgifter i en underrättelse tillämpas 6 kap. 4 och 5 §§. Finansinspektionen ska, utöver vad som anges i 6 kap. 4 § tredje stycket, informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om förvaltarens verksamhet, samt till myndigheter och berörda, behöriga myndigheter informera om att en ändring som avses i 6 kap. 5 § bedöms vara godtagbar och medför antingen att vissa AIF-fonder inte längre marknadsförs eller att ytterligare AIF-fonder kommer att marknadsföras.

I paragrafen finns bestämmelser om marknadsföring som icke EES-baserade AIF-förvaltare, med Sverige som referensland och med ett tillstånd enligt 10 §, utför i andra länder inom EES med stöd av marknadsföringspass. I likhet med sådana förvaltares förvaltning över gränserna krävs tillstånd som AIF-förvaltare och att föreskrivet underrättelseförfarande har fullföljts. I 23 § anges vissa övriga villkor som ska vara uppfyllda i fråga om marknadsföring av icke EES-baserade AIF-fonder.

Innehållet i en underrättelse framgår av *andra* och *tredje styckena*.

Verksamhet med stöd av pass är begränsad till professionella investerare. AIFM-direktivet hindrar dock inte att ett land inom EES tillåter marknadsföring av AIF-fonder även till icke-professionella investerare på sitt eget territorium (artikel 43). Det är alltså den nationella lagstiftningen i värdlandet som avgör till vilken kundkrets som marknadsföringen får riktas. Av underrättelsen till Finansinspektionen ska kundkretsen för den avsedda marknadsföringen framgå (jfr andra stycket punkten 6). I 6 kap. 2 § finns motsvarande bestämmelse för svenska AIF-förvaltare.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 13.4.7, genomför artikel 39.1, 39.4–39.6 och 39.9, artikel 40.1, 40.5–40.7 och 40.10 samt bilaga IV till AIFM-direktivet.

*Särskilda villkor vid förvaltning
och marknadsföring av icke EES-
baserade AIF-fonder*

23 §

Vid förvaltning som avses i 21 § krävs att AIF-förvaltaren, enligt sitt tillstånd, har rätt att förvalta AIF-fonder av motsvarande slag som dem som ska förvaltas i värdlandet.

Marknadsföring som avses i 22 § av en icke EES-baserad AIF-fond får ske, om

1. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden hör hemma, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker,

2. det land där fonden hör hemma har vidtagit nödvändiga åtgärder för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, och

3. det mellan det land där fonden hör hemma samt Sverige och de länder inom EES, där fonden ska marknadsföras, finns en överenskommelse som uppfyller bestämmelserna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet.

Paragrafen innehåller vissa särskilda villkor som ska vara uppfyllda vid verksamhet som sker med stöd av förvaltnings- och marknadsföringspassen. Syftet bakom villkoren i *andra stycket* är främst att säkerställa ett effektivt informationsbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att utföra sina tillsynsuppgifter.

Paragrafen genomför artikel 40.2 *andra stycket* och artikel 41.1.

24 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare, som har ett annat referensland än Sverige får, utan tillstånd enligt denna lag, förvalta en AIF-fond som hör hemma i Sverige och inte är en specialfond, om förvaltaren i sitt referensland har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU och omfattar förvaltning av en AIF-fond av motsvarande slag som den som ska förvaltas här i landet.

Verksamheten, som får bedrivas från en filial i Sverige eller som gränsöverskridande verksamhet, får inledas den dag då den behöriga myndigheten i förvalterns referensland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har ett tillstånd som avses i direktivet har lämnats till Finansinspektionen.

Genom bestämmelsen ges också icke EES-baserade AIF-förvaltare med annat referensland än Sverige rätt att, med stöd av ett förvaltningspass, förvalta AIF-fonder som hör hemma i Sverige på motsvarande sätt som gäller för utländska EES-baserade AIF-förvaltare. Förvaltningen enligt denna paragraf avser AIF-fonder som inte är specialfonder. Vid förvaltning av specialfonder krävs särskilt tillstånd av Finansinspektionen. I 16 § andra stycket ges icke EES-baserade AIF-förvaltare med annat referensland än Sverige rätt att, efter sådant tillstånd, förvalta också en specialfond.

Paragrafen genomför artikel 41.1 och 41.4 tredje stycket.

6 kap.**3 §**

Vid förvaltning av en AIF-fond som har sitt hemland i ett annat land inom EES än Sverige krävs att AIF-förvaltaren enligt sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 § har rätt att förvalta AIF-fonder av motsvarande slag som dem som ska förvaltas i värdlandet.

Vid marknadsföring av en av förvaltaren förvaltat EES-baserad matar-AIF-fond som har sitt hemland inom EES krävs att mottagar-AIF-fonden och dess förvaltare är EES-baserad.

Marknadsföring av en icke EES-baserad AIF-fond får ske om

1. det finns skäl att anta att förvaltaren och dess verksamhet uppfyller kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden hör hemma, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemriskerna,

3. det land där fonden hör hemma har vidtagit nödvändiga åtgärder för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, och

4. det mellan det land där fonden hör hemma samt Sverige och de länder inom EES där fonden ska marknadsföras, finns en överenskommelse som uppfyller bestämmelserna i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet.

Bestämmelsen i det nya *andra stycket* är föranledd av att även icke EES-baserade AIF-fonder nu omfattas av systemet med marknadsföringspass. För marknadsföring som avses i 2 § krävs dock att villkoren i *punkterna 1–4* är uppfyllda. Villkorens syfte är främst att

säkerställa ett effektivt informationsbyte som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att utföra sina tillsynsuppgifter.

Genom ändringen genomförs artikel 35.1 och 35.2 första stycket.

15 kap.

4 §

Finansinspektionen ska återkalla en AIF-förvaltares tillstånd om förvaltaren

1. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

2. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,

3. har förklarat sig avstå från tillståndet, *eller*

4. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser.

Finansinspektionen ska återkalla en AIF-förvaltares tillstånd om förvaltaren

1. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

2. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,

3. har förklarat sig avstå från tillståndet,

4. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser, *eller*

5. *i fråga om tillstånd enligt 5 kap. 10 §, om Sverige inte längre är den icke EES-baserade AIF-förvaltarens hemland.*

I de fall som avses i första stycket 1, 2 och 4 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

Genom ändringen i *första stycket* införs ytterligare en grund för återkallelse av tillstånd. Finansinspektionen ska enligt *punkten 5* återkalla ett meddelat tillstånd för en icke EES-baserad AIF-förvaltare om det efter förfaranden enligt 5 kap. 11 eller 12 § fastställs att ett annat land än Sverige är förvaltarens referensland, se avsnitt 13.4.2.

Ändringarna i paragrafen genomförs genom artikel 46.2.k och 37.11.

16 kap.**1 §**

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som, utöver vad som framgår av denna lag och kommissionens förordning (EU) nr XXX/201X av den X X XXX om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU samt av kommissionens antagna tekniska standarder, ska ingå i

- en anmälan för registrering samt underrättelse som avses i 2 kap.,
- en ansökan om tillstånd som avses i 3–6 kap.,
- en underrättelse som avses i 4 och 6 kap.,
- en underrättelse som avses i 4–6 kap.,
- en anmälan om väsentlig ändring som avses i 3–6 kap.,
- ett intyg enligt 6 kap. 4 §,
- en verksamhetsplan som avses i 3, 4 och 6 kap.,
- en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §, samt
- vilka handlingar och övrig information som ska lämnas till Finansinspektionen tillsammans med en sådan anmälan för registrering, ansökan om tillstånd, underrättelse eller anmälan om väsentlig ändring och hur dessa handlingar, i tillämpliga fall, ska överlämnas till behöriga myndigheter inom EES och arkiveras samt på vilket språk de ska upprättas.

Ändringen av paragrafen, som är föranledd av att även förvaltnings- och marknadsföringspass inför också för icke EES-baserade AIF-förvaltare, innebär att bemyndigandet att meddela föreskrifter omfattar sådana underrättelser enligt 5 kap. som är en förutsättning för marknadsföring i såväl Sverige som över gränserna.

17 kap.**2 §**

<p>Om Finansinspektionen i ett ärende om tillstånd enligt 3 kap. inte meddelar beslut inom sex månader från det att ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ären-</p>	<p>Om Finansinspektionen i ett ärende om tillstånd enligt 3 kap. eller 5 kap. 10 § inte meddelar beslut inom senast sex månader från det att ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring</p>
--	---

det onödigt uppehålls. Har inspektionen inte meddelat beslut inom sex månader från det att en sådan förklaring har lämnats, ska det anses som att ansökan har avslagits.

av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Har inspektionen inte meddelat beslut inom sex månader från det att en sådan förklaring har lämnats, ska det anses som att ansökan har avslagits.

Om Finansinspektionen inte lämnar över en underrättelse som avses i 6 kap. 4 § till behörig myndighet i utlandet inom den tid som anges i paragrafen från det att underrättelsen togs emot och inte heller inom samma tid meddelar beslut enligt fjärde stycket samma paragraf, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls.

Om underrättelsen inte har lämnats över inom två månader från det att en sådan förklaring har meddelats av domstol, ska det anses som att Finansinspektionen har bedömt att det finns skäl att ifrågasätta sökanden och dess verksamhet och har fattat ett beslut om att inte överlämna sökandens underrättelse till en behörig myndighet i det avsedda värdlandet.

Genom ändringen i *första stycket* gäller bestämmelsen om möjligheten att begära en förklaring även vid tillståndsärenden avseende icke EES-baserade AIF-förvaltare med Sverige som referensland.

Ändringen av paragrafen är förenlig med artiklarna 8.5 och 49.

Denna lag träder i kraft den .

1. Ett tillstånd för marknadsföring till professionella investerare i Sverige enligt 4 kap. 3 §, ska gälla fram till dagen för upphörande av artikel 36 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU eller, om AIF-förvaltaren till Finansinspektionen dessförinnan har lämnat in en underrättelse enligt 5 § om sådan verksamhet som avses i 4 kap. 1 § 3, till dagen för inspektionens beslut med anledning av underrättelsen.

2. Ett tillstånd för marknadsföring till professionella investerare enligt 5 kap. 5 § ska gälla fram till dagen för upphörande av artikel 36 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU eller, om AIF-förvaltaren till den behöriga myndigheten i sitt hemland dess-

förrinnan har lämnat in en underrättelse som avses i direktivet, till dagen för myndighetens besked till förvaltaren om att underrättelsen och intyg om förvaltarens tillstånd har lämnats till Finansinspektionen.

3. Ett tillstånd för marknadsföring enligt 5 kap. 9 § ska gälla fram till dagen för upphörande av artikel 42 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU eller, om AIF-förvaltaren till Finansinspektionen dessförinnan har lämnat in en ansökan om tillstånd enligt 10 §, till dagen för inspektionens beslut om tillstånd. Motsvarande ska gälla också för förvaltare som har ett annat referensland än Sverige, och av sin behöriga myndighet har getts tillstånd och fullföljt underrättelseförfarandet som avses i direktivet.

Genom övergångsbestämmelserna följer att möjligheten att marknadsföra AIF-fonder enbart i Sverige med stöd av tillstånd enligt 4 kap. 3 §, 5 kap. 4 och 9 §§ kommer att gälla parallellt med möjligheten att driva motsvarande verksamhet med stöd av marknadsföringspass. Tidpunkten för när dessa bestämmelser ska upphöra att gälla, och därmed också förvaltarens tillstånd, bestäms sedan kommissionen har antagit sådana delegerade akter som avses i artikel 68 i AIFM-direktivet. Om en icke EES-baserad AIF-förvaltare inte har ett tillstånd eller fullföljt det underrättelseförfarande som avses i AIFM-direktivet vid denna tidpunkt måste verksamheten upphöra. Desamma gäller för svenska och utländska EES-baserade AIF-förvaltare som till dess har marknadsfört icke EES-baserade AIF-fonder med stöd av tillstånd enligt 4 kap. 3 § respektive 5 kap. 4 §.

Parallelluppställning över genomförandet av AIFM-direktivet

AIFM-direktivet Artikel	Lag (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
2.1	1 kap. 12 §
2.3	1 kap. 13 § andra stycket
3.1	1 kap. 13 § första stycket
3.2	2 kap. 1 och 2 §§
3.3	2 kap. 3-5 §§
3.4	2 kap. 1 §
4.1.a, 4.1.k och 4.1.aa	1 kap. 2 § första–tredje styckena
4.1 b, 4.1.l och 4.1.ab	1 kap 3 § första och fjärde styckena
4.1.c	1 kap. 11 § 6
4.1.d	1 kap. 11 § 2
4.1.e	1 kap. 11 § 19
4.1.f, 4.1.h, 4.1.al och 4.1.am	1 kap. 9 §
4.1.g	1 kap. 10 §
4.1.i	1 kap. 11 § 13
4.1.j	1 kap. 11 § 5
4.1.m och 4.1.y	1 kap. 11 § 16 och 17
4.1.n	1 kap. 11 § 8
4.1.o	1 kap. 11 § 10
4.1.p	1 kap. 5 §
4.1.q	1 kap. 6 §
4.1.r i–iii	1 kap. 7 §
4.1.r iv–vi	1 kap. 8 § (delvis, samt 1 kap. 8 i beredningsunderlaget)
4.1.s	1 kap. 11 § 26
4.1.t	1 kap. 11 § 4
4.1.u	(Beredningsunderlag: 1 kap. 11 § 25)
4.1.v	1 kap. 11 § 7
4.1.w och bilaga I (punkten 1)	1 kap. 4 §

AIFM-direktivet Artikel	Lag (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
4.1.x	1 kap. 11 § 15
4.1.z	(Beredningsunderlag: 1 kap. 11 § 23)
4.1.ac	1 kap. 11 § 20
4.1.ad	1 kap. 11 § 12
4.1.ae och 4.1.ak	1 kap. 11 § 18
4.1.af	1 kap. 11 § 21
4.1.ag (4.1.aj)	1 kap. 11 § 22
4.1.ah	1 kap. 11 § 14
4.1.ai	1 kap. 11 § 1
4.1.an	1 kap. 11 § 25
4.1.ao	1 kap. 11 § 9 och 11
5.1	1 kap. 2 § fjärde stycket och 1 kap. 3 §
5.2	3 kap. 10 § och 15 kap. 1 §
5.3	15 kap. 1 §
6.1 första stycket	3 kap. 1 § första stycket
6.2 och 6.3	3 kap. 1 § tredje stycket
6.4	3 kap. 2 §
6.5	3 kap. 1 och 2 § §
7.1	3 kap. 1 §
7.2–7.4	3 kap. 5 §
8.1	3 kap. 3 §
8.1.c	3 kap. 4 §
8.2	3 kap. 6 §
8.3	3 kap. 7 §
8.4	3 kap. 9 §
8.5	3 kap. 8 §
9.1	7 kap. 1 § första stycket
9.2	7 kap. 1 § andra stycket
9.3	7 kap. 3 §
9.4	7 kap. 3 §
9.5	7 kap. 4 §
9.6	7 kap. 3 §
9.7	7 kap. 5 §
9.8	7 kap. 4 § tredje stycket
9.10	7 kap. 6 §
10	3 kap. 10 §
11.a och b	15 kap. 4 §
11.c–f	15 kap. 1 §
12.1.a–c, e, f	8 kap. 1 §

AIFM-direktivet Artikel	Lag (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
12.1.d	8 kap. 20 §
12.1 andra stycket	8 kap. 20 § tredje stycket
12.2.a	8 kap. 24 §
12.2.b	3 § lagen (1999:158) om investerarskydd
13.1	8 kap. 23 §
14.1	8 kap. 20 §
14.2	8 kap. 21 §
14.3	8 kap. 22 §
15.1	8 kap. 4 § första stycket
15.2	8 kap. 4 § andra stycket
15.3	8 kap. 4 § tredje stycket
15.4	8 kap. 5 §
16.1	8 kap. 3 §
16.2	8 kap. 3 §
18.1	8 kap. 2 §
19.1	8 kap. 7 § första stycket
19.2	8 kap. 7 § andra stycket
19.3	8 kap. 8 §
19.4	8 kap. 10 § (delvis) och 12 § (delvis)
19.5	8 kap. 12 § första–tredje styckena
19.6	8 kap. 12 § fjärde stycket
19.7	14 kap. 7 § första stycket
19.8	8 kap. 10 § andra stycket
19.9	14 kap. 7 § andra stycket
19.10	8 kap. 14 §
20.1 a, b, e, f	8 kap. 15 § första och andra styckena
20.1 c och d	8 kap. 16 §
20.2	8 kap. 17 §
20.3	8 kap. 15 § tredje stycket och 19 §
20.4	8 kap. 18 § första och andra styckena
20.5	8 kap. 18 § andra stycket
20.6	8 kap. 18 § tredje stycket
21.1	9 kap. 1 § första stycket
21.2	9 kap. 3 §
21.3.a, 21.3. b och 21.3 c första stycket	9 kap. 4 §
21.3.c andra stycket	9 kap. 5 §
21.3 tredje stycket	9 kap. 7 §
21.4	9 kap. 8 §
21.5.a	9 kap. 4 §

AIFM-direktivet Artikel	Lag (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
21.5.b	9 kap. 5 § andra stycket
21.6 första stycket	9 kap. 6 §
21.6 andra stycket	14 kap. 14 §
21.7	9 kap. 9 §
21.8.a i, 21.8.b i och 21.8.b iii	9 kap. 10 §
21.8.a ii och 21.b ii	9 kap. 11 §
21.9	9 kap. 12 §
21.10 första stycket	9 kap. 1 § andra stycket och 8 kap. 1 § 1
21.10 andra stycket	9 kap. 2 §
21.10 tredje stycket	9 kap. 10 § andra stycket
21.11 första, andra stycket a–c	9 kap. 13 §
21.11 andra stycket d	9 kap. 14 §
21.11 tredje stycket	9 kap. 15 §
21.11 fjärde stycket	9 kap. 16 §
21.11 femte stycket	9 kap. 13 § (kommentaren)
21.12 första och andra styckena	9 kap. 17 § första och andra styckena
21.12 tredje stycket	9 kap. 18 §
21.13 första stycket	9 kap. 19 §
21.13 andra stycket	9 kap. 20 §
21.14	9 kap. 21 §
21.15	9 kap. 17–18 §§
21.16	9 kap. 23 §
22.1	10 kap. 4 §
22.2.a–d	10 kap. 5 § första stycket
22.2.e–f	10 kap. 6 §
22.3 första stycket	10 kap. 5 § andra stycket
22.3 andra och tredje styckena	10 kap. 7 §
23.1	10 kap. 1 § första stycket
23.2	10 kap. 8 §
23.3	10 kap. 1 § andra stycket
23.4	10 kap. 9 §
23.5	10 kap. 10 §
24.1	14 kap. 2 § första stycket
24.2	14 kap. 2 § andra stycket
24.3	14 kap. 3 §
24.4	14 kap. 5 §
24.5 första stycket	14 kap. 6 §
25.3	8 kap. 5 och 6 §
25.3, 25.4 och 25.7	8 kap. 6 §

AIFM-direktivet Artikel	Lag (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
26.1	11 kap. 1 §
26.2	11 kap. 3 §
26.3	11 kap. 4 §
26.4	11 kap. 8 §
26.5 första, andra och tredje styckena	11 kap. 1 §
26.5 fjärde stycket	11 kap. 2 §
27.1	11 kap. 4 §
27.2 och 27.3	11 kap. 5 §
27.4	11 kap. 6 §
27.5	11 kap. 7 §
28	11 kap. 8 §
29	11 kap. 9 §
30	11 kap. 10 §
31.1 första stycket och 31.2 första stycket	4 kap. 1 §
31.1 andra stycket	4 kap. 2 §
31.2 andra stycket	4 kap. 5 §
31.3	4 kap. 6 §
31.4	4 kap. 7 §
32.1 första stycket	5 kap. 3 § och 6 kap. 2 §
32.1 andra stycket	5 kap. 4 § och 6 kap. 3 § andra stycket
32.2	6 kap. 2 §
32.3 och 32.4	6 kap. 4 §
32.5	5 kap. 7 § andra stycket (18 § fjärde stycket och 19 § fjärde stycket, beredningsunderlaget)
32.6	16 kap. 1 §
32.7	6 kap. 5 §
33.1	5 kap. 1 § och 6 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket
33.2 och 33.3	6 kap. 1 § andra–fjärde styckena
33.4	6 kap. 4 §
33.6	6 kap. 5 §
34.1	6 kap. 6 §
35.1	(4 kap. 1 § första stycket 3 och 6 kap. 3 § Beredningsunderlag)
35.2	(4 kap. 2 § andra stycket och 6 kap. 3 § Beredningsunderlag)
35.3 och 35.4	4 kap. 5 och 6 §§
35.5	6 kap. 2 §
35.6 och 36.7	6 kap. 4 §

AIFM-direktivet Artikel	Lag (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
35.8	5 kap. 7 § andra stycket, (18 § fjärde stycket och 19 § fjärde stycket, beredningsunderlaget)
35.9	16 kap. 1 §
35.10	4 kap. 7 § (5 kap.18 § andra stycket och 19 § andra stycket, beredningsunderlag)
36.1	4 kap. 3 § och 5 kap. 5 §
37	Beredningsunderlag
37.1	5 kap. 10 §
37.2, 37.3	5 kap. 15 §
37.4 första–tredje styckena	5 kap. 11 §
37.5 första stycket	5 kap. 10 §
37.5 andra, fjärde–sjätte styckena	5 kap. 11 §
37.6, 37.7 andra och tredje styckena, 37.9 sjätte stycket	14 kap. 14 §
37.7 första stycket	5 kap. 15 §
37.8.a och b	5 kap. 14 och 17 §§
37.9 första, tredje–femte styckena	5 kap. 15 §
37.10	14 kap. 11 §
37.11	5 kap. 12 §
37.12 första stycket	5 kap. 13 §
37.12 andra stycket	5 kap. 12 §
39	Beredningsunderlag
39.1–3, 39.7 och 39.9	5 kap. 18 §
39.4–6 och 39.9	5 kap. 22 §
39.8	16 kap. 1 §
40	Beredningsunderlag
40.1, 40.3, 40.4, 40.8 40.10	5 kap. 19 §
40.2 första stycket	5 kap. 19 § och 23 § andra stycket
40.2 andra stycket	14 kap. 14 §
40.5–7	5 kap. 22 §
40.9	16 kap. 1 §
41.1–4	5 kap. 21 §, 23 § första stycket och 24 §, beredningsunderlag
42.1 första stycket och 42.2	5 kap. 9 §
42.1 andra stycket	14 kap. 14 §
43	4 kap.4 § och 5 kap. 6 §
44 första stycket	1 kap. 9 §
45.1	14 kap. 1 § första och andra styckena
45.2	14 kap. 1 § tredje stycket

AIFM-direktivet Artikel	Lag (2013:0000) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
45.4	15 kap. 7 och 17 §§
45.5 och 6	15 kap. 17 §
45.7	15 kap. 19 §
45.10	14 kap. 14 §
46.2 a, b, d och h	14 kap. 9 §
art 46.2 c	14 kap. 10 §
art 46.2 e, g, i, j och k	15 kap. 1, 3 och 8 §§
art 48	15 kap. 9–16 §§
art 50.1–5	14 kap. 11, 12 och 14 §§
art 54	14 kap. 12 §
art 55	14 kap. 14 §
art 61.1	Övergångsbestämmelserna punkten 2
art 61.2	Övergångsbestämmelse punkten 3
art 61.3	Övergångsbestämmelse punkten 4
art 61.4	Övergångsbestämmelse punkten 5
art 61.5	Övergångsbestämmelse punkten 6
art 63	13 kap. 1 § 17 LIF
Bilaga I	3 kap. 1 § andra stycket
Bilaga II	16 kap. 2 §
Bilaga III	4 kap. 5 §, (5 kap. 18 § andra stycket och 19 § andra stycket)
Bilaga IV	6 kap. 2 §, 5 kap. 22 §

Statens offentliga utredningar 2012

Kronologisk förteckning

1. Tre blir två! Två nya myndigheter inom utbildningsområdet. U.
2. Framtidens högkostnadsskydd i vården. S.
3. Skatteincitament för riskkapital. Fi.
4. Kompletterande regler om personuppgiftsbehandling på det arbetsmarknadspolitiska området. A.
5. Högskolornas föreskrifter. U.
6. Åtgärder mot fusk och felaktigheter med assistansersättning. S.
7. Kunskapsläget på kärnavfallsområdet 2012 – långsiktig säkerhet, haverier och global utblick. M.
8. Skadeståndsansvar och försäkringsplikt vid sjötransporter – Atenförordningen och försäkringsdirektivet i svensk rätt. Ju.
9. Förmån och fälla – nyanländas uttag av föräldrapenning. A.
10. Läsarnas marknad, marknadens läsare – en forskningsantologi. Ku.
11. Snabbare betalningar. Ju.
12. Penningtvätt – kriminalisering, förverkande och dispositionsförbud. Ju.
13. En sammanhållen svensk polis. Ju.
14. Ekonomiskt värde och samhällsnytta – förslag till en ny statlig ägarförvaltning. Fi.
15. Plan för framtagandet av en strategi för långsiktigt hållbar markanvändning. M.
16. Att angöra en kulturbrygga – för stöd till nyskapande kultur. Ku.
17. Psykiatrin och lagen – tvångsvård, straffansvar och samhällsskydd. S.
18. Så enkelt som möjligt för så många som möjligt. – den mjuka infrastrukturen på väg. N.
19. Nationella patent på engelska? N.
20. Kvalitetssäkring av forskning och utveckling vid statliga myndigheter. U.
21. Här finns mer att hämta – it-användningen i småföretag. N.
22. Mål för rovdjuren. M.
23. Mindre våld för pengarna. Ku.
24. Likvärdig utbildning – riksrekryterande gymnasial utbildning för vissa ungdomar med funktionsnedsättning. U.
25. Enklare för privatpersoner att hyra ut sin bostad med bostadsrätt eller äganderätt. S.
26. En ny brottsskadelag. Ju.
27. Färdplan för framtiden – en utvecklad flygtrafiktjänst. N.
28. Längre liv, längre arbetsliv. Förutsättningar och hinder för äldre att arbeta längre. S.
29. Sveriges möjligheter att ta emot internationellt stöd vid kriser och allvarliga händelser i fredstid. Fö.
30. Vital kommunal demokrati. Fi.
31. Sänkta trösklar – högt i tak Arbete, utveckling, trygghet. A.
32. Upphandlingsstödet framtid. S.
33. Gör det enklare! S.
34. Nya påföljder + kort presentation. Ju.
35. Stärkt skydd mot tvångsåktenskap och barnåktenskap. Ju.
36. Registerdata för forskning. Fi.
37. Kulturmiljöarbete i en ny tid. Ku.
38. Minska riskerna med farliga ämnen! Strategi för Sveriges arbete för en giftfri miljö. M.
39. Vägar till förbättrad produktivitet och innovationsgrad i anläggningsbranschen + Bilagedel. N.
40. Innovationsstödande verksamheter vid universitet och högskolor: Kartläggning, analys och förslag till förbättringar – en preliminär delrapport. U.
41. Innovationsstödande verksamheter vid universitet och högskolor: Kartläggning, analys och förslag till förbättringar – slutbetänkande. U.

42. Bättre behörighetskontroll. Ändringar i förordningen (2006:196) om register över hälso- och sjukvårdspersonal. S.
43. Konsumenten i centrum – ett framtida konsumentstöd. Ju.
44. Hemliga tvångsmedel mot allvarliga brott. Ju.
45. Kvinnor och barn i rättens gränsland. U.
46. Dammsäkerhet. Tydliga regler och effektiv tillsyn. N.
47. Harmoniserat inkomstbegrepp. Möjligheter att använda månadsuppgifter i social- och arbetslöshetsförsäkringarna. S.
48. Maritim samverkan. Fö.
49. Tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden. Genomförande av EU:s tolknings- och översättningsdirektiv. Ju.
50. Nystartszoner. Fi
51. Utvärdering av IPRED-lagstiftningen. Ju.
52. Bostadstaxering – avveckling eller förenkling. Fi.
53. AP-fonderna i pensionssystemet – effektivare förvaltning av pensionsreserven. Fi.
54. Återvinning av fartyg – underlag för ratificering av Hong Kong-konventionen. N.
55. En översyn av tryck- och yttrandefriheten. Del 1 och 2. Ju
56. Mot det hållbara samhället – resurseffektiv avfallshantering. M.
57. Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. Ju.
58. Stöd till dagstidningar på samiska och meänkieli. Ku.
59. Nya villkor för public service. Ku.
60. Avgifter på väg och elektroniska vägtullsystem. Fi.
61. Högre ersättning vid mastupplåtelse. Ju.
62. Uppsägningstvister. En översyn av regelverket kring tvister i samband med uppsägning av arbetstagare. A.
63. Små företag – stora möjligheter med it. N.
64. Förstärkt försäkringstagarskydd. Fi.
65. Läsandets kultur. Ku.
66. Skatteincitament för forskning och utveckling. Fi.
67. Förvaltare av alternativa investeringsfonder. Fi.

Statens offentliga utredningar 2012

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Skadeståndsansvar och försäkringsplikt vid sjötransporter – Atenförordningen och försäkringsdirektivet i svensk rätt. [8]
- Snabbare betalningar. [11]
- Penningtvätt – kriminalisering, förverkande och dispositionsförbud. [12]
- En sammanhållen svensk polis. [13]
- En ny brottskadslag. [26]
- Nya påföljder + kort presentation. [34]
- Stärkt skydd mot tvångsäktenskap och barnäktenskap. [35]
- Konsumenten i centrum – ett framtida konsumentstöd. [43]
- Hemliga tvångsmedel mot allvarliga brott. [44]
- Tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden. Genomförande av EU:s tolknings- och översättningsdirektiv. [49]
- Utvärdering av IPRED-lagstiftningen. [51]
- En översyn av tryck- och yttrandefriheten. Del 1 och 2. [55]
- Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. [57]
- Högre ersättning vid mastupplåtelse. [61]

Försvarsdepartementet

- Sveriges möjligheter att ta emot internationellt stöd vid kriser och allvarliga händelser i fredstid. [29]
- Maritim samverkan. [48]

Socialdepartementet

- Framtidens högkostnadsskydd i vården. [2]
- Åtgärder mot fusk och felaktigheter med assistansersättning. [6]
- Psykiatri och lagen – tvångsvård, straffansvar och samhällsskydd. [17]
- Enklare för privatpersoner att hyra ut sin bostad med bostadsrätt eller äganderätt. [25]
- Längre liv, längre arbetsliv. Förutsättningar och hinder för äldre att arbeta längre. [28]

- Upphandlingsstödet framtid. [32]
- Gör det enklare! [33]
- Bättre behörighetskontroll. Ändringar i förordningen (2006:196) om register över hälso- och sjukvårdspersonal. [42]
- Harmoniserat inkomstbegrepp. Möjligheter att använda månadsuppgifter i social- och arbetslöshetsförsäkringarna. [47]

Finansdepartementet

- Skatteincitament för riskkapital. [3]
- Ekonomiskt värde och samhällsnytta – förslag till en ny statlig ägarförvaltning. [14]
- Vital kommunal demokrati. [30]
- Registerdata för forskning. [36]
- Nystartszoner. [50]
- Bostadstaxering – avveckling eller förenkling. [52]
- AP-fonderna i pensionssystemet – effektivare förvaltning av pensionsreserven. [53]
- Avgifter på väg och elektroniska vägtullsystem. [60]
- Förstärkt försäkringstagarskydd. [64]
- Skatteincitament för forskning och utveckling. [66]
- Förvaltare av alternativa investeringsfonder. [67]

Utbildningsdepartementet

- Tre blir två! Två nya myndigheter inom utbildningsområdet. [1]
- Högskolornas föreskrifter. [5]
- Kvalitetssäkring av forskning och utveckling vid statliga myndigheter. [20]
- Likvärdig utbildning – riksrekryterande gymnasial utbildning för vissa ungdomar med funktionsnedsättning. [24]
- Innovationsstödjande verksamheter vid universitet och högskolor: Kartläggning, analys och förslag till förbättringar – en preliminär delrapport. [40]

Innovationsstödjande verksamheter vid universitet och högskolor; Kartläggning, analys och förslag till förbättringar – slutbetänkande. [41]

Kvinnor och barn i rättens gränsländ. [45]

Miljödepartementet

Kunskapsläget på kärnavfallsområdet 2012 – långsiktig säkerhet, haverier och global utblick. [7]

Plan för framtagandet av en strategi för långsiktigt hållbar markanvändning. [15]

Mål för rovdjuren. [22]

Minska riskerna med farliga ämnen! Strategi för Sveriges arbete för en giftfri miljö. [38]

Mot det hållbara samhället – resurseffektiv avfallshantering. [56]

Näringsdepartementet

Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – den mjuka infrastrukturen på väg. [18]

Nationella patent på engelska? [19]

Här finns mer att hämta – it-användningen i småföretag. [21]

Färdplan för framtiden – en utvecklad flygtrafiktjänst. [27]

Vägar till förbättrad produktivitet och innovationsgrad i anläggningsbranschen + Bilagedel. [39]

Dammsäkerhet
Tydliga regler och effektiv tillsyn. [46]

Återvinning av fartyg – underlag för ratificering av Hong Kong-konventionen. [54]

Små företag – stora möjligheter med it. [63]

Kulturdepartementet

Läsarnas marknad, marknadens läsare – en forskningsantologi. [10]

Att angöra en kulturbrygga – för stöd till nyskapande kultur. [16]

Mindre våld för pengarna. [23]

Kulturmiljöarbete i en ny tid. [37]

Stöd till dagstidningar på samiska och meänkieli. [58]

Nya villkor för public service. [59]

Läsandets kultur. [65]

Arbetsmarknadsdepartementet

Kompletterande regler om personuppgiftsbehandling på det arbetsmarknadspolitiska området. [4]

Förmån och fälla – nyanländas uttag av föräldrapenning. [9]

Sänkta trösklar – högt i tak
Arbete, utveckling, trygghet. [31]

Uppsägningstvister. En översyn av regelverket kring tvister i samband med uppsägning av arbetstagare. [62]